SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 25.03.2019

Pöytäkirjan kansilehti 1

Esityslistan kansilehti 3

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus 4

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen 5

3 § Kokouksessa saadut selostukset 6

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset 7

5 § Kaupunginvaltuuston 4.3.2019 pitämän kokouksen täytäntöönpanot 9

6 § Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2018 11

- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2018, raportti 12

7 § Valmisteluohjeet uuden Vantaan toimielinrakenteeseen 1.1.2020-31.5.2021 20

8 § Vantaan kaupungin vuoden 2018 tilinpäätös 24

- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2018 29

9 § Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen Oulussa 6.-7.6.2019 316

- Kutsu kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Oulussa 6.-7.6.2019 318

10 § Täydennys erityisiin ennakkoäänestyspaikkoihin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa 319

11 § Nuorisovaltuuston esitys syksyn 2019 vaalien järjestämisestä toimikaudelle 2020–2021 / nuorisovaltuuston perustamispäätöksen tarkistaminen 320

- Nuorisovaltuuston perustamispäätöksen tarkistaminen syksyn 2019 vaaleja varten 322

12 § Vastaus Carita Orlandon ja Minttu Sillanpään sekä 36 muun valtuutetun aloitteeseen "henkilöstökertomuksessa tulee selvittää, millaisilla toimenpiteillä Vantaan kaupunki tavoittelee naisten ja miesten palkkatasa-arvoa" 324

- Carita Orlandon ja Minttu Sillanpään sekä 36 muun valtuutetun aloite henkilöstökertomuksessa tulee selvittää, millaisilla toimenpiteillä Vantaan kaupunki tavoittelee naisten ja miesten palkkatasa-arvoa 327

13 § Vastaus sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen koskien lasten maksutonta leikkipuistoruokailua 329

- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloite lasten ja perheiden loma-aikojen arkea helpotettava, puistoissa tapahtuvaa yhteisöllisyyttä lisättävä ja maksutonta leikkipuistoruokailua edistettävä 332

14 § Vastaus Jenni Chen-Yen ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen julkisen veneen kulkuyhteydestä Krokholmenin ja Tallholmenin saarille 334

- Jenni Chen-Yen ja 15 muun valtuutetun aloite julkisen veneen kulkuyhteys Krokholmenin ja Tallholmenin saarille 337

15 § Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 34 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan lastentarhanopettajien vakanssien täyttämiseksi 339

- Vihreän valtuustoryhmän ja 34 muun valtuutetun aloite Vantaan lastentarhanopettajien vakanssien täyttämiseksi 342

16 § Oikaisuvaatimuksen vastine vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 117 / 2018 344

17 § KuntaPro Oy:n osakkeiden lunastusoikeudesta luopuminen 347

18 § Kaksikielisyysohjelman työryhmän raportti 2018 349

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 25.03.2019

- Kaksikielisyysohjelman työryhmän raportti 2018 351

19 § Rajakylän ja Korson korvaavien päiväkotien lisäys investointiohjelmaan 356

20 § Marja-Vantaan ja keskusten kehittäminen -rahaston vuosikatsaus 2018 358

21 § Tilakeskuksen ja kuntatekniikan keskuksen vuonna 2018 valmistuneet merkittävät toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeet 359

- Tilakeskuksen keskuksen vuonna 2018 valmistuneet merkittävät investointihankkeet 361

- Kuntatekniikan keskuksen vuonna 2018 valmistuneet merkittävät investointihankkeet 364

22 § Maa-alueen myynti Vihdin kunnasta 365

- Kohdekartta myytävästä maa-alueesta 368

- Kiinteistörekisterin karttaote kaupungin omistamasta tilasta 369

23 § Erillispientalotonttien yleisten luovutusperiaatteiden, luovutushintojen ja luovutusehtojen hyväksyminen 370

- Erillispientalotonttien Luovutusehdot 2019 - liite 372

24 § Esisopimus kiinteistön (tuleva tontti 92-18-23-1) kaupasta / Lidl Suomi Ky 379

- Esisopimus kiinteistön kaupasta 382

- Liitekartta: Esisopimus tontin 92-18-23-1 myynnistä 388

25 § Esisopimus kiinteistön kaupasta ja esisopimus maanvuokrasta / Vehkalan aseman länsipuoli / Lemiro Oy Ab 389

- Esisopimus kiinteistön kaupasta 392

- Liitekartta esisopimukseen kiinteistön kaupasta 398

- Esisopimus maanvuokrasta 399

- Liitekartta esisopimukseen maanvuokrasta 407

26 § Teknisen virheen korjaaminen kaavakarttaan / Asemakaava ja asemakaavamuutos 741700 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 74 Havukoski, Piippilakki 408

27 § Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki 410

- Kaavarunkoselostus 25.2.2019/Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki (II) 416

- Mielipiteet ja vastineet 25.2.2019/Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki 462

- Lausunnot ja vastineet 25.2.2019/Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki 473

- Kaavarunkokyselyn 2018 vastausten koonti 25.2.2019/Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki 488

28 § Asemakaavan muutos 002399 sekä tonttijaon muutos, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5 513

- Asemakaavamuutosselostus 5.11.2018 / Asemakaavan muutos 002399, 17 Martinlaakso 517

29 § Asemakaavan muutos 002364 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 15. Myyrmäki / Kuohukuja 1 - 3 567

- Asemakaavamuutosselostus 25.2.2019 / Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki 572

- Muistutukset ja vastineet 25.2.2019/ Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki 638

- Lausunto ja vastine 25.2.2019/ Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki 646

30 § Asemakaavamuutos 002397 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Ansatie 1 649

- Asemakaavamuutoksen selostus 11.3.2019 / Asemakaavamuutos 002397 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö, Ansatie 1 653

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 25.03.2019

- Lausunnot ja vastineet 11.3.2019 / Asemakaavamuutos 002397 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö, Ansatie 1 691
31 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 412000 ja tonttijako, 41 Viinikkala / Katriinantie 3 694
- Asemakaavaselostus 11.3.2019 / Asemakaava nro 412000, 41.Viinikkala / Katriinantie 3 698
- Lausunnot ja vastineet 11.3.2019/ Asemakaava nro 412000, 41.Viinikkala / Katriinantie 3 723
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 730
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 731
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 732
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 733
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa 738
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa 739
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa 740

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 25.3.2019 klo 17.00–18.58
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	**Varajäsenet**	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x	Kortesalmi Marilla	-
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	-	Nieminen Irja	x
Juurikkala Timo, II varapuheenjohtaja	x	Bulut Emil	-
Abdi Faysal	x	Kähkönen Osmo	-
Hakulinen Pentti	-	Haverinen Soili	x
Kaira Lauri	x	Weckman Markku	-
Kaukola Ulla	-	Hämäläinen Anu	x
Kotila Pirkko	x	Karinen Ville	-
Niikko Mika	x (klo 17.00-18.15, §:t 1–7)	Auvinen Timo	-
Norrena Vaula	x	Kuusela Minna	-
Orpana Anitta	x	Sieviläinen Marianne	-
Puoskari Pentti	x	Särkelä Jussi	-
Rokkanen Sakari	x	Kanerva Sami	-

Muut osallistujat	Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja	x
Orlando Carita, valtuuston I varapuheenjohtaja	-
Kauppinen Sirpa, valtuuston II varapuheenjohtaja	x
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja	x
van Nues Pirjo, apulaiskaupunginjohtaja vs.	x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja	x
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja	x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja	x
Niinistö Jaakko, apulaiskaupunginjohtaja	x
Rainio Päivi, viestintäjohtaja	x
Ruusula Matti, talousjohtaja vs.	x
Kolju Niina, kaupunginlakimies	x
Lentämäki Tiina, hallintosihteeri	x
Yli-Leppälä Henna, pöytäkirjanpitäjä	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Henna Yli-Leppälä

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 8.4.2019, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät 9, 10 ja 17 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 10.4.2019, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

Kaupunginhallituksen kokous

25.3.2019 klo 17.00
Kaupungintalo, Tikkurila

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 4.3.2019 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 4/2019.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

3 § **Kokouksessa saadut selostukset**

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 3

Käsittely:
Tarkastusjohtaja Pentti Asumus selosti esityslistan asiakohtaa 4 Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2018 / RV.

Aluearkkitehti Timo Kallaluoto selosti esityslistan asiakohtaa 26 Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki / HP.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja selosti MAL 2019 -asiaa,
Päätös:
Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 § **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

RV/TL

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Yleisjaoston pöytäkirja nro 2/11.3.2019
Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 2/13.2.2019
Sosiaali- ja terveyslautakunta nro 3/11.3.2019
Opetuslautakunnan pöytäkirja nro 3/18.3.2019
Vapaa-ajanlautakunnan pöytäkirja nro 3/19.3.2019
Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja nro 3/11.3.2019
Ympäristölautakunnan pöytäkirja nro 3/13.3.2019
Teknisen lautakunnan pöytäkirja nro 3/12.3.2019

Kaupunginjohtajan päätökset
§11 Projektin perustamispäätös: Urbaania kasvua – Vantaa GSIP
§13 Päätöksen korjaaminen / Myönteisen erityskohtelun toimintaohjelman toteuttamisen organisointi vuosina 2019–2021
§14 Kaupunkitasoisen Harrastustakuu -työryhmän perustaminen ja jäsenten nimeäminen

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan päätökset
§22 Visma Enterprise Oy lakisääteisen tietosuoja-asetuksen sopimusmuutoksenhankinta
§32 Matti-järjestelmän pääkäyttäjäkoulutuksen lisähankinta (17 450 euroa)

Hankintajohtajan päätökset
§20 Lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden hankinta (500 000 euroa, alv 0 % / 4 vuotta)
§21 Hankintapäätös Ateria-automaattipalvelun hankinta (1 200 000 € alv 0 %)
§22 Päätös hankintaoikaisuun Korso - Rekolan sosiaali- ja terveysaseman henkilöturvajärjestelmän ja sen kaapeloinnin hankinta (176 062 euroa, alv 0 %)
§23 Päätös hankintaoikaisuvaatimukseen, Henkilönsuojavaatteiden hankinta teknisen työ henkilöstölle
§24 Aurinkokiven palvelukeskuksen 2.vaiheen irtokalusteiden hankinta (464 735,00 euroa)
§25 Havukosken koulun irtokalusteiden hankinta (193 702,83 euroa)

Työllisyyspalveluiden johtajan päätös
§43 Työllisyyspalveluiden työllistämistukiuudistus 2019

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.
Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala/rahoitus, rahoitusjohtajan päätös

§5 Hankinnan keskeyttäminen Konsernitili- ja maksuliikepalveluiden hankinta

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala, apulaiskaupunginjohtajan päätös
§18 Päätös sitoutumisesta ICT-asiantuntijoiden puitesopimuksen KLKH 160 yhteishankintaan
Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

5 § Kaupunginvaltuuston 4.3.2019 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

RV/PJ,HY-L

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan pannan täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 4.3.2019 päätökset seuraavissa asioissa:

§ 3	Eron myöntäminen Juha Malmille valtuustovaliokunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
§ 4	Eron myöntäminen Ulla Kaukolalle valtuustovaliokunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
§ 5	Eron myöntäminen Riitta Salastolle keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
§ 6	Markku Juntusen luottamustehtävän päättyminen ja Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen täydennysvaalin toimittaminen
§ 7	Eron myöntäminen Mirka Kanervalle ja Vantaan kaupungin edustajan nimeäminen Tiedekeskussäätiön valtuuskuntaan
§ 8	Vantaan kaupungin osakkuus Suomi-Rata -hankeyhtiössä
§ 9	Vantaan hyvinvointikatsaus 2018
§ 10	Valtuustoaloitteet vuodelta 2018
§ 11	Kunnan asukkaiden tekemät aloitteet vuonna 2018
§ 12	Vastaus Ulla Kaukolan ja 29 muun valtuutetun aloite pääurakoitsijan ja suunnittelijan nimen kiinnittämiseksi uuden tai peruskorjatun rakennuksen seinään
§ 13	Vastaus Sveta Silvennoinen-Hiiskun ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen kaavoituksen tiedottamismenettelyn parantamisesta purkavan saneerauksen hankkeissa
§ 14	Vastaus Eve Rämön ja 44 muun valtuutetun aloitteeseen kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamisen eettisten ohjeiden laatimiseksi

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 2/4.3.2019 on §:n 1–14 osalta nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla. §:t 15–24 tarkastetaan kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.4.2019.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) todeta, että kaupunginvaltuuston 4.3.2019 tekemät päätökset § 1–14 voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia / ao. toimialat

6 § **Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2018**

VD/2326/00.01.02.01/2019

RV/PA/HY-L

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa omana tulosalueenaan. Tulosalueen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Tulosalueella työskenteli vuoden aikana keskimäärin 3,5 henkilöä.

Sisäisessä tarkastuksessa on vuoden 2018 aikana valmistunut 22 tarkastusta. Näistä varsinaisia tarkastuksia on 14 ja jälkitarkastuksia 8.

Yhtiöihin tehtyjen tarkastusten perusteella voidaan todeta, että eräiden tytäryhtiöiden talouden ja hallinnon sisäisessä valvonnassa on kehittämistarpeita. Muilta osin tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita. Vantaan Golfpuiston tarkastuksen yhteydessä kuitenkin havaittiin Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan sisäisessä tiedonkulussa ja valvonnassa kehitettävää.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä liitteenä oleva sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2018 tiedoksi ja
b) kehottaa toimialojen esimiehiä
   - ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin niissä asioissa, joissa on havaittu toimitun kaupungin hallintosäännön, sisäisten ohjeiden tai lainsäädännön vastaisesti, sekä
   - huomioimaan vastuullaan olevien toimintojen kehittämisessä raporteissa esitetyt ja muut tarkastuksissa esiin nousseet riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edistämiseen tähtäävät suositukset.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2018

Täytäntöönpano: toimialat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
tarkastusjohtaja Pentti Asumus, puh. 040 070 1970, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

SISÄISEN TARKASTUKSEN VUOSIRAPORTTI 2018

1. Tehtävät, henkilöstö ja tarkastusten toteutus

1.1 Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa omana tulosalueenaan.

1.2 Henkilöstö ja vastuut

Tulosalueella työskenteli vuoden aikana neljä henkilöä. Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöiden tehtävänimikkeet ja erityisvastuualueet.

Nimike	Nimi	Erityisvastuualueet
Tarkastusjohtaja	Pentti Asumus	Tarkastustoiminnan johtaminen ja koordinointi.
Sisäinen tarkastaja	Antti Taavila	Toimivaltaan, päätöksentekoon, asianhallintaan, yleishallintoon ja henkilöstöhallintoon sekä konserniyhteisöihin liittyvät asiat.
Sisäinen tarkastaja	N.N.	Hankintoihin, omaisuuden hallinnointiin, sopimuksiin, vakuutuksiin sekä konserniyhteisöihin liittyvät asiat.
Sisäinen tarkastaja	Tiitta Lindström	Suunnittelu- ja seurantajärjestelmiin, laskentatoimeen, kirjanpitoon, arvonlisäverotukseen sekä avustuksiin liittyvät asiat.
Sisäinen tarkastaja	Jouni Väänänen	Tietoturvaan ja tietojärjestelmiin liittyvät asiat sekä atk-avusteiset tarkastukset.

1.3 Tarkastusten suorittaminen

Varsinaisten tarkastusten osalta sisäinen tarkastus laati vuosisuunnitelman koko kalenterivuodeksi 2018. Suunnitelma yhteen sovitettiin tilintarkastajan työohjelman kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Tarkastusaiheet vastuutettiin tarkastajittain ja aikataulutettiin. Suunnitelman hyväksyi kaupunginjohtaja.

Jälkitarkastuksilla varmistettiin, että varsinaisten tarkastusten yhteydessä sovitut tai suositellut toimenpiteet oli käsitelty asianmukaisesti ja otettu huomioon toiminnan kehittämisessä. Jälkitarkastukset tehtiin noin vuoden sisällä tarkastusten valmistumisesta. Osa aikaisemmin tehdyistä tarkastuksista oli sellaisia, ettei jälkitarkastukseen ollut tarvetta.

Sisäinen tarkastus ei tehnyt vuonna 2018 käteiskassoihin liittyviä tarkastuksia. Kassantarkastusvastuu siirrettiin takaisin toimialoille. Syynä siirtoon oli tarkastusassistentin valitseminen ulkoisen tarkastuksen tarkastussihteerin tehtävään. Tehtävään ei valittu uutta henkilöä. Hänelle aikaisemmin kuuluneet tehtävät järjesteltiin uudella tavalla.

1.4 Tarkastusten raportointi

Ennen lopullisen tarkastusraportin julkaisemista kukin raportti on ollut tarkastuskohteessa luettavana mahdollisten väärinkäsitysten oikaisemista varten. Tarkastusraportit on toimitettu kaupunginhallituksen puheenjohtajille, kaupunginjohtajalle, talousjohtajalle, asianomaiselle toimialajohtajalle ja tulosaluejohtajalle sekä toimialan talous- ja hallintojohtajalle. Tarkastusraportit on toimitettu myös lautakuntien ja johtokuntien puheenjohtajille silloin, kun tarkastus on merkittävästi koskettanut ao. toimielimen toimialaa. Lisäksi yksittäinen raportti on toimitettu harkinnan mukaan myös muille asianosaisille. Yhtiötarkastuksissa raportit on toimitettu tarkastetulle yhtiölle sekä omistajaohjausta ja -valvontaa varten yleisjaostolle.

2. Suoritetut tarkastukset

Vuoden aikana tehtiin kaikkiaan 22 tarkastusta. Näistä varsinaisia tarkastuksia on 14 kpl ja jälkitarkastuksia 8 kpl. Tarkastukset kohdistuivat seuraavasti:

Toimiala	Lkm		Toimiala	Lkm
Useita toimialoja koskevat	3		Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	6
Sosiaali- ja terveystoimi	3		Konserni- ja asukaspalvelut	1+0
Sivistystoimi	5		Yhtiöt	4
Kaupunginjohtajan toimiala	0			

Varsinaiset tarkastukset

1. Päihdepalveluiden ostopalvelusopimukset
2. Katriinan sairaalan autojen käyttö
3. Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:n talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmä
4. Vantaan Golfpuisto
5. Talouspalvelukeskuksen taloushallinnon prosessit
6. Vapaa-ajanlautakunnan nuorisotoimintaa myöntämät avustukset
7. Varian opiskelijahallintojärjestelmän käyttöönottoprojekti
8. Harmaan talouden torjunta kaupunkikonsernissa rakennusurakoissa
9. Vapaa-ajan lautakunnan liikuntatoimintaan myöntämät kohdeavustukset
10. Somali Reconstruction and social Development ry:lle (Sorasod) myönnetyt avustukset
11. Rakentamisen viivästyssakkojen perintä
12. Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy
13. Astassa ylläpidettävät pienhankintapäätösluettelot
14. Verottomana ulosvuokrattujen kiinteistöjen ja huonetilojen arvonlisäverokäsittely

Jälkitarkastukset

1. Ratakujan pysäköinti Oy
2. Taksi- ja Eurocard-korttien käyttö
3. Asunto Oy Vantaan Katriinanrinne
4. Sosiaali- ja terveystoimen määräaikaiset rekrytoinnit
5. Päällystystöiden hankinta ja valvonta
6. Kaupungin vuokra-asunnot
7. Vapaa-ajan lautakunnan kulttuuritoimintaan myöntämät avustukset
8. Tiedolla johtamisen hanke

2.1 Olennaisimmat tarkastushavainnot toimialoittain

Useampaa toimialaa koskevat tarkastukset

Astassa ylläpidettäviä pienhankintapäätösluetteloja koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kyseiset pienhankinnat suoritetaan uudistetun prosessin ja ohjeistuksen mukaisesti siten, että ne kirjataan vuosittain Astassa ylläpidettäviin pienhankintaluetteloihin.

Pienhankinnoissa, jotka merkitään Astassa ylläpidettäviin pienhankintapäätösluetteloihin, oli lukuisia puutteita mm. hankintavaltuuksissa, hankintojen sähköisessä allekirjoittamisessa, hankintojen tarpeen perusteluissa sekä hintatiedustelujen tekemisessä. Suurelle osalle suorahankinnoista ei kirjausten perusteella ollut hankintalaissa ja -ohjeessa mainittuja perusteita.

Useampaa toimialaa koskevia jälkitarkastuksia tehtiin kaksi, jotka koskivat taksi- ja Eurocard-korttien käyttöä sekä tiedolla johtamisen hanketta. Jälkitarkastusten perusteella voidaan todeta, että tarkastusraporteissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu pääosin ehdotetulla tavalla.

Sivistystoimi

Vapaa-ajanlautakunnan nuorisotoimintaa myöntämiä avustuksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että avustusten myöntämisestä annettuja ohjeita on noudatettu.

Vapaa-ajan lautakuntaa oli myöntänyt nuorisotoiminnan avustukset avustusohjeiden mukaisesti. Pieniä puutteita oli avustusten tilitysten tai selvitysten määräaikojen noudattamisessa. Tarkastuksen yhteydessä tarkastettiin yhden avustusta saaneen yhdistyksen kirjanpito, joka oli pääosin kunnossa.

Varian opiskelijahallintojärjestelmän käyttöönottoprojektia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että projektia viedään läpi sille asetettujen tavoitteiden ja kaupungin projektiohjeistuksen mukaisesti.

Tarkastushetkellä vaikutti siltä, projektin taloudelliset tavoitteet saavutetaan eli projekti pysyy budjetissa ja että myös projektin toiminnalliset tavoitteet saavutetaan ainakin keskeisiltä osin, mutta ei täysin alkuperäisessä aikataulussa. Projektissa oli noudatettu keskeisiltä osin kaupungin projektiohjeistusta.

Vapaa-ajan lautakunnan liikuntatoimintaan myöntämiä kohdeavustuksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että avustusten myöntämisestä annettuja ohjeita on noudatettu.

Vapaa-ajan lautakuntaa oli myöntänyt liikuntatoiminnan kohdeavustukset avustusohjeiden mukaisesti. Tarkastuksen yhteydessä tarkastettiin yhden avustusta saaneen yhdistyksen kirjanpito, joka oli kunnossa.

Somali Reconstruction and social Development ry:lle (Sorasod) myönnettyjä avustuksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että avustukset on käytetty siihen tarkoitukseen mihin ne on myönnetty ja, että avustusten käytössä on muutoinkin noudatettu avustuspäätöksiä.

Tarkastuksen taustalla oli nuorisotoimenjohtajan yhteydenotto sisäiseen tarkastukseen elokuussa 2018 Sorasodille myönnettyjen avustusten vuoksi. Järjestö oli ilmoittanut, että Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) oli lopettanut avustusten maksatuksen järjestölle elokuussa heidän kesällä järjestöön tekemänsä tarkastuksen vuoksi. Vantaan käräjäoikeuden päätöksellä Sorasod asetettiin konkurssiin 11.9.2018. Vantaan kaupungin järjestölle maksamat avustukset on käytetty siihen tarkoitukseen mihin ne on myönnetty. Tarkastuksen perusteella Vantaan kaupungille ei ole tullut konkurssista johtuen eikä muutoinkaan vahinkoja myönnettyihin avustuksiin liittyen.

Sivistystoimen toimialalla tehtiin yksi jälkitarkastus, joka koski vapaa-ajan lautakunnan kulttuuritoimintaan myöntämiä avustuksia. Jälkitarkastusten perusteella voidaan todeta, että tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet oli toteutettu ehdotetulla tavalla.

Sosiaali- ja terveystoimi

Päihdepalveluiden ostopalvelusopimuksia koskevan tarkastuksen tavoitteena oli selvittää, miten ostopalvelusopimukset on kilpailutettu, ovatko sopimukset sisältöjensä osalta riittävät ja tarkoituksenmukaiset sekä miten sopimuksia ja ostopalvelukumppaneiden toimintaa valvotaan kaupungin toimesta.

Tarkastetut päihdepalveluiden ostopalvelusopimukset oli kilpailutettu säädösten mukaisesti, sopimusten sisällöt olivat kaupungin kannalta tarkoituksenmukaisia ja sopimuksista sekä optioiden käytöstä oli tehty asianmukaiset päätökset. Ostopalvelulaitosten valvonnassa todettiin olevan tehostamistarpeita. Valvontaa voitaisiin kaupungin toimesta tehostaa esimerkiksi niin, että tuleviin sopimuksiin kirjataan kohta, jossa ostopalvelulaitokset velvoitetaan toimittamaan mm. AVI:n valvontaraportit kaupungille.

Katriinan sairaalan autojen käyttöä koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa leasingautojen käytön asianmukaisuus.

Tarkastus tehtiin sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan pyynnöstä. Autojen käytössä oli havaittu epäselvyyksiä. Tarkastuksessa todettiin, että Katriinan sairaalan potilaskuljetuksiin käytettävien autojen käytön valvonta on ollut puutteellista ja autoilla on ajettu yksityisajoja. Autojen hankintaan ja käyttökuluihin liittyvien laskujen arvonlisäverot on kirjattu palautusjärjestelmään, vaikka yksityiskäytöstä johtuen näin ei olisi saanut tehdä. Tästä aiheutuu kaupungille noin 35 000 euron vahinko. Virheellisestä toiminnasta voi olla merkittäviä veroseuraamuksia myös yksityisajoja ajaneille autonkuljettajille.

Sosiaali- ja terveystoimen toimialalla tehtiin yksi jälkitarkastus, joka koski sosiaali- ja terveystoimen määräaikaisia rekrytointeja. Jälkitarkastusten perusteella voidaan todeta, että tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu ehdotetulla tavalla.

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala

Talouspalvelukeskuksen taloushallinnon prosesseja koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että taloushallinnon prosessit ovat sisäisen valvonnan näkökulmasta asianmukaisia.

Tarkastushavaintojen perusteella todettiin, että sisäisen valvonnan näkökulmasta talouspalvelukeskuksen taloushallinnon prosesseissa on kehitettävää mm. vaarallisten työyhdistelmien ja järjestelmien käyttöoikeuksien laajuuden osalta.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Vantaan Golfpuistoa koskevan tarkastuksen tavoitteena oli arvioida hankkeeseen liittyviä sopimuksia, päätöksenteko- ja lupaprosessia sekä golfkenttätyömaan viranomaisvalvontaa.

Tarkastuksessa todettiin mm. puutteita rakennushankkeen toteutuksen lupavalvonnassa, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan sisäisessä tiedonkulussa ja yhteistyössä eri tulosalueiden välillä, maanvuokrasopimuksen erityisehdoissa sekä konsulttisopimuksen vastuurajauksissa. Lisäksi tarkastuksessa tuotiin esiin riskejä, jotka liittyvät siihen pystyykö nykyinen talousvaikeuksissa oleva toimija saattamaan loppuun golfpuiston rakentamisen. Myös alueelle läjitettyyn maa-ainekseen todettiin liittyvän riskejä, jotka tulee selvittää, ennen kuin alueella voidaan jatkaa rakentamista. Tarkastuksen jälkeen hanketta toteuttaneesta yhtiön toimista on tehty tutkintapyyntö ja yhtiö on mennyt konkurssiin.

Harmaan talouden torjuntaa kaupunkikonsernin rakennusurakoissa koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupunkikonsernin rakennusurakoissa noudatetaan Vantaan harmaan talouden torjuntaohjetta ja että rakentamistoimintaan liittyvät urakkasopimukset ilmoitetaan verohallinnolle ohjeiden mukaisesti. Tarkastus kohdistui tilakeskuksen uudisrakentamiseen ja kunnossapitoon, VAV:n uudisrakentamiseen ja VTK:n uudisrakentamiseen.

Tarkastettujen rakennusurakkakohteiden osalta ei havaittu olennaisia epäkohtia harmaan talouden torjunnassa.

Rakentamisen viivästyssakkojen perintää koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että rakentamiseen liittyvät viivästysmaksut peritään sopimuksen mukaisesti aina, kun se on mahdollista.

Tarkastushavaintojen perusteella ei voitu täysin varmistua siitä, että viivästyssakkoja on kaikissa tapauksissa peritty urakkasopimusten mukaisesti. Tämä johtui siitä, että kirjaukset jatkoaikojen myöntämisistä sekä viivästyssakkojen perimättä jättämisistä olivat työmaakokouspöytäkirjoissa sekä vastaanottopöytäkirjoissa osin puutteellisia.

Verottomana ulosvuokrattujen kiinteistöjen ja huonetilojen arvonlisäverokäsittelyä koskevan tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että arvonlisäverolakia noudatetaan.

Tilakeskuksesta vuokrarekisterin listauksen mukaan kaupunki on ulosvuokrannut arvonlisäverottomana noin 150 eri kiinteistöä/huonetilaa. Pienimmät tilat ovat tietoliikenneoperaattoreille vuokrattuja laitepaikkoja ja suurimpana Kaunialan sairaalan rakennukset. Näiden kiinteistöjen/huonetilojen lämmitykseen, hoitoon, kunnossapitoon ja korjauksiin kohdistuvien tavaroiden ja palvelujen hankintahintaan sisältyvät arvonlisäverot on kirjattu, vastoin arvonlisäverolakia palautettaviin arvonlisäveroihin. Vuosina 2012-2018 tilakeskuksen toimesta on tehty isompia kunnossapito- ja korjaustöitä viidessä arvonlisäverottomana ulosvuokratussa kiinteistössä. Näistä suurin on Kaunialan sairaala. Tiloissa on tehty korjauksia kyseisellä aikavälillä n. 3,2 Milj. eurolla (alv. 0 %), josta virheellisesti kirjatun arvonlisäveron määrä on noin 0,77 Milj euroa. Vuosina 2016-2018 virheellisesti kirjatut arvonlisäverot tulee palauttaa verottajalle.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla tehtiin kaksi jälkitarkastusta, jotka koskivat kaupungin vuokra-asuntoja sekä päällystystöiden hankintaa ja valvontaa. Jälkitarkastusten perusteella voidaan todeta, että tarkastusraportissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu vuokra-asuntoja koskevan tarkastuksen osalta ehdotetulla tavalla, mutta päällystystöiden hankintoja ja valvontaa koskevan tarkastuksen osalta todettiin toiminnassa olevan edelleen merkittäviä korjaustarpeita.

Konserniyhtiöt

Vantaan kaupungin tytäryhtiöihin tehtiin kaksi varsinaista tarkastusta ja kaksi jälkitarkastusta. Tarkastusraportit ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 621/1999 24.1 § 15. kohdan mukaisesti.

Varsinaiset tarkastukset tehtiin seuraaviin kahteen yhtiöön: Vantaan tilapalvelut Vantti Oy (talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmä) ja Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy (kokonaistarkastus).

Seuraaviin kahteen yhtiöön tehtiin jälkitarkastukset: Ratakujan pysäköinti Oy ja Asunto Oy Vantaan Katriinanrinne. Jälkitarkastusten perusteella voidaan todeta, että tarkastusraporteissa suositellut toimintaa korjaavat toimenpiteet on toteutettu lähes kaikilta osin ehdotetulla tavalla.

3. Onnistumisen arviointi

Tarkastusten vaikuttavuus

Tarkastusten vaikuttavuutta arvioidaan tehtyjen toimenpide-ehdotusten ja suositusten toteutumisen seurannalla. Arviointi tapahtuu varsinaisten tarkastusten jälkitarkastusvaiheessa mittaamalla, kuinka monta prosenttia tehdyistä suosituksista ja ehdotuksista on johtanut toimintaa korjaaviin toimenpiteisiin. Tarkastuksissa tehdyistä ehdotuksista ja suosituksista on noin 75 % toteutunut jälkitarkastusvaiheeseen mennessä.

Koko toiminnan vaikuttavuus

Koko toiminnan vaikuttavuutta mitataan kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille osoitetulla asiakaspalautekyselyllä. Asiakaspalautteen arvoasteikolla 4-10 sisäisen tarkastuksen toiminta on arvostettu tasolle 9,7.

Käyttösuunnitelman toteutuminen

Vuoden 2018 käyttösuunnitelma alittui. Merkittävin syy oli alhaisemmat palkkamenot suunniteltuun verrattuna. Yhden sisäisen tarkastajan vakanssin täyttämistä lykättiin maakunta- ja soteuudistuksen vuoksi ja tarkastusassistentin tehtävää ei täytetty lainkaan.

Käyttösuunnitelma	433 t€
Toteutuma 31.12.2018	298 t€
Toteutuma %	69 %

7 § **Valmisteluohjeet uuden Vantaan toimielinrakenteeseen 1.1.2020-31.5.2021**

VD/8395/00.01.01.00/2018

RV/KML/HO/NK/PH/HY-L

Kaupunginhallitus asetti 7.5.2018 § 6 Uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunnan, jonka tehtäväksi tuli
1) arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita,
2) arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita,
3) arvioida valmisteilla olevan maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatiorakenteeseen, ja
4) seurata maakunta- ja sote-uudistuksen toteutusta.

Asettamispäätöksessä kaupunginhallitus antoi toimikunnalle aikataulun, jonka mukaan sen tulee esittää kaupunginhallitukselle linjaukset toimialarakenteesta 22.10.2018 mennessä, linjaukset tulosaluerakenteesta 17.12.2018 mennessä ja linjaukset välttämättömistä, 1.1.2020 voimaan tulevista toimielinrakenteen muutoksista 31.3.2019 mennessä sekä mahdollisista 1.6.2021 voimaan tulevista toimielinrakenteen muutoksista 31.5.2019 mennessä.

Toimikunnan alkusyksyn 2018 aikana valmistelemat linjaukset toimialarakenteesta käsiteltiin kaupunginhallituksessa 22.10.2018 § 13 ja kaupunginhallitus antoi niiden mukaiset valmisteluohjeet hallintosäännön valmistelua varten.

Toimikunnan linjaukset palvelualuerakenteesta valmistuivat tammikuussa 2019. Ne kirjoitettiin suoraan hallintosääntöön, jota käsiteltiin kaupunginhallituksessa 4.3.2019 ja joka menee kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi 8.4.2019.

Kaupunginhallituksen asettaman aikataulun mukaisesti Uusi Vantaa -toimikunta on käsitellyt uuden organisaation toimielinrakennetta kahdessa osassa. Nyt kaupunginhallitukselle tuodaan linjattavaksi uudistuksen alusta 1.1.2020 tämän valtuustokauden loppuun 31.5.2021 voimassa oleva toimielinrakenne. Myöhemmin keväällä tuodaan toimikunnan linjausten pohjalta valmistelulinjaukset varsinaiseen uuden Vantaan toimielinrakenteeseen, joka tulee voimaan uuden valtuustokauden alusta 1.6.2021.

<u>Lähtökohdat väliaikaiselle toimielinrakenteelle 1.1.2020-31.5.2021</u>

Vantaan kaupungin viranhaltijaorganisaatio uudistuu 1.1.2020 alkaen, mutta valmistelussa tavoitteena on ollut, että kaupungin toimielinrakenne jatkaisi mahdollisimman hyvin nykyisen kaltaisena tämän valtuustokauden loppuun asti. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunginvaltuuston valitsemat kaupunginhallitus, lautakunnat, jaostot ja johtokunnat jatkaisivat nykyisillä kokoonpanoillaan ja pääsääntöisesti nykyisillä tehtävillä valtuustokauden loppuun saakka. Tällä ratkaisulla luottamushenkilöiden asema muuttuisi mahdollisimman vähän kesken valtuustokauden. Kuntalaki suojaa luottamushenkilöiden asemaa ja erottamattomuutta hyvin vahvasti. Organisaatiouudistuksen yhteydessä toimielimiä on mahdollista lakkauttaa, jolloin myös näihin toimielimiin kuuluvien luottamustoimi päättyy. Näin voidaan tehdä, jos muutokset ovat merkittäviä. Jos toimielimen tehtäväkenttä ei merkittävästi muutu, ei toimielimeen nimettyjä luottamushenkilöitä voida erottaa. Näin kuntalaki turvaa luottamushenkilön erottamattomuuden, eli hän pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu.

Nykyinen organisaatio on määritelty hallintosäännössä niin, että jokaisesta tulosalueesta on kerrottu, minkä toimielimen alainen se on. Tätä samaa logiikkaa käytetään myös jatkossa. Tarkoitus on siis jokaisen palvelualueen kohdalla määritellä, minkä toimielimen alaisuuteen se kuuluu. Joidenkin palvelualueiden kohdalla joudutaan tekemään poikkeuksia. Näin käy siinä tilanteessa, kun yhteen palvelualueeseen yhdistetään nykyisin kahden eri lautakunnan alla olevia tulosalueita. Tällaisten palvelualueiden osalta määritellään, mitkä tehtävät kuuluvat minkäkin toimielimen alle.

Toimielinrakenteessa pyritään mahdollisimman selkeään päätöksentekorakenteeseen, yksiselitteisiin toimielinten tehtäväkokonaisuuksiin ja loogisiin johtajien esittelyoikeuksiin.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimielimet

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalle kuuluvat henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet. Lisäksi kaupunginjohtajan alaisuudessa on viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt. Toimialalle sijoittuu hallinnollisesti myös Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.

Toimialaan yhdistyvät nykyinen kaupunginjohtajan toimiala ja valtaosa nykyistä konserni- ja asukaspalveluiden toimialaa. Näiden molempien toimialojen lautakuntana toimii nykyisin kaupunginhallitus. Osa asioista on hallintosäännössä määritelty suoraan kaupunginhallituksen yleisjaoston päätösvaltaan. Nämä toimielimet jatkavat myös väliaikaisessa toimielinrakenteessa eli kaupunkistrategian ja johdon toimiala on kokonaisuudessaan kaupunginhallituksen alainen ja osa päätösvallasta on hallintosäännössä annettu yleisjaostolle.

Toimialalle hallinnollisesti sijoittuva Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos on jatkossakin johtokuntansa alainen.

Ulkoinen tarkastus jatkaa riippumattomana tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialalle nykyisin kuuluvat kuntalaispalvelut siirtyvät lähes kokonaisuudessaan kaupunkikulttuurin toimialalle. Päätöksentekorakenteen selkeyden vuoksi on perusteltua, että nämä tehtävät siirtyvät myös kaupunkikulttuurin toimialan lautakunnan alaisuuteen eivätkä ole enää kaupunginhallituksen tai yleisjaoston alaisia. Tämän tehtävämuutoksen seurauksena yleisjaoston nimi muutetaan 1.1.2020 alkaen konsernijaostoksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimielimet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle kuuluvat perusopetuksen, svenskspråkiga servicen, toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet sekä toimialan yhteiset palvelut. Nämä kaikki ovat tällä hetkellä opetuslautakunnan alaisia toimintoja. Näin on perusteltua olla jatkossakin, eli väliaikaisessa toimielinrakenteessa toimialan lautakuntana toimii opetuslautakunta, jolla on edelleen yksilöasioiden jaosto ja ruotsinkielinen jaosto.

Nykyisin opetuslautakunnan alaisuudessa toimivat myös kirjasto ja aikuisopisto. Nämä kaksi tehtäväkokonaisuutta siirtyvät uudistuksen myötä kaupunkikulttuurin toimialalle. Päätöksentekorakenteen selkeyden vuoksi on perusteltua, että tehtävät siirtyvät myös toimialan lautakunnan eli vapaa-ajan lautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkikulttuurin toimialan toimielimet

Kaupunkikulttuurin toimialalle kuuluvat kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuurin, liikunnan ja nuorison palvelualueet sekä toimialan yhteiset palvelut. Näiden palvelualueiden tehtävistä kulttuuri, liikunta ja nuoriso kuuluvat tällä hetkellä vapaa-ajanlautakunnan alaisuuteen. Kirjasto- ja asukaspalveluista kirjasto ja aikuisopisto ovat tällä hetkellä opetuslautakunnan alaisuudessa ja palvelualueen muut tehtävät kaupunginhallituksen tai sen yleisjaoston alaisuudessa. Päätöksenteon selkeyden vuoksi on perusteltua, että toimiala on väliaikaisessa toimielinrakenteessa kokonaisuudessaan vapaa-ajan lautakunnan alainen.

Kaupunkiympäristön toimialan toimielimet

Kaupunkiympäristön toimialalla on katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet sekä toimialan yhteiset palvelut. Toimialan tehtävät ovat käytännössä samat kuin nykyisellä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla. Toimialalle ei tule uusia tehtäviä muilta toimialoilta eli jonkun muun lautakunnan tai kaupunginhallituksen alaisuudesta.

Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ovat nykyisin teknisen lautakunnan alaisuudessa ja on perusteltua, että palvelualue on myös väliaikaisessa toimielinrakenteessa teknisen lautakunnan alainen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueelle yhdistyy kolme nykyistä tulosaluetta: kaupunkisuunnittelu, rakennusvalvonta ja ympäristökeskus. Niistä kaupunkisuunnittelun tehtävät ja rakennusvalvonnan tehtävät ovat nykyisin kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisia tehtäviä ja näin on perusteltua olla myös jatkossa. Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisen rakennuslupajaoston tehtäväkenttä ja päätösvalta pidetään myös nykyisen kaltaisena. Ympäristökeskuksen tehtävät jatkavat myös ympäristölautakunnan alaisena. Siten kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue jakautuu väliaikaisessa toimielinrakenteessa tehtävittäin kahden lautakunnan ja yhden jaoston alaisuuteen.

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueelle sijoittuvat nykyisen kiinteistöjen ja asumisen tulosalueen sekä tilakeskuksen tehtävät. Nämä ovat kahden lautakunnan alaisuudessa ja näin jatketaan myös väliaikaisessa toimielinrakenteessa. Palvelualueen tehtävät jaetaan siis siten, että nykyiset kiinteistöjen ja asumisen tehtävät ovat edelleen kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisia ja tilakeskuksen tehtävät teknisen lautakunnan alaisia.

Toimialan yhteiset palvelut on perusteltua sijoittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisuuteen. Yhteisissä palveluissa on esimerkiksi talous- ja hallintopalveluista sekä muista tukipalveluista vastaava palveluyksikkö, jonka tehtävät ovat käytännössä nykyisinkin olleet kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisia.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla ollut yksityistiejaosto lopettaa toimintansa vuoden 2019 lopussa. Tämä johtuu siitä, että kyseiset tehtävät siirtyvät valtion hoidettavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimielimet

Toimialan toimielimiin ei esitetä muutoksia.

Kaupunginjohtajan esitys valmisteluohjeista on Uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunnan linjausten mukainen. Toimielinten tehtävät määritellään yksityiskohtaisesti hallintosäännössä.

Hallintosäännön (9 luku 1 §) mukaan kaupunginhallitus vastaa muun muassa kaupungin hallinnon kehittämisestä.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Uuden Vantaan ja sen myötä hallintosäännön valmisteluun Vantaan kaupungin toimielinrakenteeseen ajalle 1.1.2020–31.5.2021 seuraavat ohjeet:

1. Periaatteena on, että kaupunginvaltuuston valitsemat Vantaan kaupungin nykyiset toimielimet jatkavat valtuustokauden loppuun ja toimielinten tehtävät pyritään pitämään mahdollisimman nykyisen kaltaisina.
2. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lautakuntana toimii opetuslautakunta, jolla on ruotsinkielinen jaosto ja yksityisasioiden jaosto.
3. Kaupunkikulttuurin toimialan lautakuntana toimii vapaa-ajanlautakunta.
4. Kaupunkiympäristön toimialan laukuntina toimivat kaupunkisuunnittelulautakunta, jolla on rakennuslupajaosto, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta. Toimialan palvelualueet jakautuvat näiden lautakuntien alaisuuteen siten, että toimielinten tehtäväkenttä muuttuu mahdollisimman vähän.
5. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimielinrakenne säilytetään nykyisellään.
6. Kaupunkistrategian ja johdon toimialan lautakuntana toimii kaupunginhallitus, jolla on yleisjaosto. Yleisjaoston nimi muutetaan 1.1.2020 alkaen konsernijaostoksi. Toimialalle hallinnollisesti sijoittuva Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos on jatkossakin johtokuntansa alainen. Ulkoinen tarkastus toimii riippumattomana tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuosoitus: Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, puh. 09 839 22101, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

8 § Vantaan kaupungin vuoden 2018 tilinpäätös

RV/MR/ML/MS/HY-L

Vuoden 2018 tilikauden tulos oli 3,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos heikkeni 36,5 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoeron ja varausten muutoksien sekä rahastosiirtojen jälkeen **tilikauden ylijäämä oli 5,2 miljoonaa euroa**.

Ulkoiset toimintatuotot olivat 243,0 miljoonaa euroa vuonna 2018. Toimintakulut olivat 1 315,5 miljoonaa euroa, eli kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 54,8 miljoonaa euroa. Suurimmista kulueristä henkilöstökulut olivat 483,5 ja palveluostot 641,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 6,7 miljoonaa (+1,4 %:a) ja palveluostot 43,0 miljoonaa euroa (+7,2 %:a) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate oli - 1 072,5 miljoonaa euroa vuonna 2018, eli se heikkeni edelliseen vuoteen nähden 63,8 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi vuonna 2018 yhteensä 982,7 miljoonaa ja valtionosuuksia 173,4 miljoonaa euroa. Vuoteen 2017 verrattuna verotulot kasvoivat 5,7 ja valtionosuudet 4,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin vuosikate vuonna 2018 oli 112,6 miljoonaa euroa. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot 104-prosenttisesti, joten kaupungin tulorahoitus oli vuosikatteella mitattuna riittävä.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2018 yhteensä 108,7 miljoonaa euroa. Poistot pienenivät 2,1 miljoonaa ja arvonalentumiset 12,8 miljoonaa euroa edellisvuoteen nähden.

Investointimenot vuonna 2018 olivat 134,8 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen nettovähennys oli 79,5 ja lyhytaikaisten lainojen 16,2 miljoonaa, joten lainakannan nettovähennykseksi muodostui 95,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 vastaavasti lainakanta pieneni 90,1 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusosuus vuonna 2018 heikkeni 86,1 prosenttiin, kun se edellisvuonna oli 148,2 prosenttia.

Taseen pysyvien vastaavien suurin erä ovat aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 223,8 miljoonaa euroa vuoden 2018 lopussa (60 prosenttia taseen loppusummasta). Taseen vastattavaa puolella omaa pääomaa oli 942,8 miljoonaa ja vierasta pääomaa 1 080,2 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 2 038,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 omavaraisuusaste oli 46,9 prosenttia. Asukaskohtainen lainakanta pieneni edellisestä vuodesta 521 euroa, eli 3 996 euroon asukasta kohti.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilikauden 2018 ylijäämäksi muodostui tilinpäätössiirtojen jälkeen 0,9 miljoonaa euroa.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen ja tuloverojen jälkeen oli 0,7 miljoonaa euroa.

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilikauden alijäämäksi muodostui 0,2 miljoonaa euroa.

Asunto-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä ennen rahastosiirtoja oli 1,5 miljoonaa euroa, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 1,0 miljoonaa euroa, Vahinkorahaston alijäämä 1,3 miljoonaa ja Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 8 tuhatta euroa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt eli kaikkiaan 67 yhteisöä.

Konsernin tilikauden tulos vuonna 2018 oli 64,8 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirtojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 35,7 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta pieneni 42,6 miljoonaa euroa edellisvuodesta ollen 1 928 miljoonaa vuoden 2018 lopussa. Asukaskohtainen lainakanta aleni 8 451 euroon, kun se vuonna 2017 oli 8 837 euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuoden 2018 lopussa 110 prosenttia, eli vuoden 2018 käyttötulot eivät olisi riittäneet vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Vuoden 2018 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2017 talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2021. Vuoden 2018 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -12,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -11,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 129,5 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2018 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella syksyn 2018 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat erikoissairaanhoidon määrärahan nostaminen 10,8 milj. eurolla, tilakeskuksen positiivisen toimintakatteen pienentäminen 10 milj. eurolla kohonneiden vuokrakustannusten seurauksena sekä kiinteän omaisuuden ostojen määrärahan korottaminen 10,5 milj. eurolla. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -31,8 milj. euroa ja bruttoinvestointitasoksi 142,6 milj. euroa.

Vuoden 2018 tilinpäätös päätyy 3,9 milj. euron tilikauden tulokseen ja 5,2 milj. euron tilikauden ylijäämään. Tilinpäätöksen tulos on 16,1 milj. euroa parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 35,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Vuoden 2018 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 426,0 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 438,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 12,9 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 103-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne kasvoivat 7,1 prosenttia vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden. Toimintatuottoja kertyi ennakoitua enemmän vilkkaasta kaavoituksesta ja rakentamisesta johtuen. Talousarvion toimintatuotot ylittyivät 9,5 milj. euroa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla kuntatekniikan keskuksen sopimustuotoissa sekä maanmyyntituotoissa ja maanläjitysmaksuissa. Myyntituotot sisältävät 3,8 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja. Vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden toimintatuottojen kasvuun vaikutti sisäisen vuokramallin muutos (noin 37 milj. euroa).

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 531,7 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 511,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 20,2 milj. eurolla ja ne toteutuivat 99-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 23 milj. eurolla. Palvelujen ostokulut ylittivät talousarvion noin 6 milj. eurolla, jota selitti erityisesti ennakoitua suurempi vuokratyövoiman käyttö. Avustuskulut alittivat talousarvion noin 6 milj. eurolla ennakoitua pienempien palvelusetelikulujen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden myötä. Toimintakulut

sisältävät 3,8 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulut kasvoivat 6,6 prosenttia vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden. Toimintakulujen kasvusta noin puolet selittyi sisäisen vuokramallin muutoksella ja ulkoisten vuokrien nousulla (noin 47 milj. euroa).

Vuoden 2018 verotulot alittivat talousarvion 11,3 milj. eurolla. Talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 99 prosenttia, yhteisöveron toteuma 95 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 100 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 103 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 99,5-prosenttisesti suhteessa talousarvioon ja se kasvoi 0,9 prosenttia vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2018 yhteensä 29,0 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 24,9 milj. euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta sekä yksittäisistä asunto-osakkeiden myynneistä. Kaupungin noin 880 milj. euron lainasalkun korkokulut toteutuivat 2,5 milj. euron tasolla. Kaikki kaupungin korkotulot yhteensä alittivat talousarvion 1,8 milj. eurolla.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2018 108,7 milj. euroa, joka oli 3,9 prosenttia ja 4,4 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2018 tilinpäätöksessä muodostui 112,6 milj. euroa, tilikauden tulokseksi 3,9 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 5,2 milj. euroa.

Vuoden 2018 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 4,0 milj. euroa, menot 135,7 milj. euroa ja investointiosan netto 131,7 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana valtuusto päätti korottaa kiinteän omaisuuden ostojen investointimenoja 10,5 milj. euroa, lisätä osakkeiden hankinnan investointimenoja 2,2 milj. euroa, lisätä Kehäradan hankeryhmän investointimenoja 0,2 milj. euroa sekä lisätä irtaimen omaisuuden investointimenoja 0,2 milj. euroa. Muutosten jälkeen talousarvion bruttoinvestointimenoiksi muodostui 148,8 milj. euroa.

Vuoden 2018 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 134,8 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat ylittyivät osakkeiden ja osuuksien investointimenojen osalta 0,6 milj. euroa. Investointimäärärahat alittuivat rakentamisen osalta 7,0 milj. euroa erityisesti uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden osalta investointimäärärahat alittuivat 2,6 milj. euroa ja kiinteän omaisuuden osalta 1,6 milj. euroa.

Investointituloja toteutui 29,9 milj. euroa, 25,9 milj. euroa yli talousarvion, erityisesti maanmyynnin ansiosta. Vuoden 2018 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 104,9 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 39,9 milj. eurolla.

Talousarviossa 2018 varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 34,2 milj. euron nettolainanottoon. Vuoden 2018 hyvästä kassatilanteesta johtuen ja toiminta- ja rahoitustuottojen ja -kulujen sekä investointituottojen toteuduttua vuonna 2018 huomattavasti talousarviota paremmin lainan nostoon ei ollut tarvetta. Sen sijaan kaupungin pitkäaikainen lainamäärä vähentyi vuoden 2018 aikana 79,5 milj. eurolla. Kaupungin lainakannaksi muodostui 880 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Vuoden 2018 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2018 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 31 kappaletta. Tavoitteista 19 toteutui täysin, 7 osittain ja 5 ei lainkaan.

Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 6,5 prosenttia. Alkuperäisessä talousarviossa 2018 ennakoitiin 6,6 prosentin menokasvua ja muutetussa talousarviossa 8,0 prosentin menokasvua vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden.

Kaupungin tulopohjaa vahvistettiin maanmyyntiä tehostamalla, maanmyyntivoittoja kertyi vuonna 2018 38,2 miljoonaa euroa.

Maankäytössä kohdennettiin asuntokaavoitusta asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikenteen vyöhykkeellä vuonna 2018 oli 70 prosenttia.

Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Vuonna 2018 Vantaalle asuntoja valmistui yhteensä 4533 (v. 2017: 3290). Asunnot jakautuivat seuraavasti: 3994 kerrostaloissa, 133 rivi- ja ketjutaloissa, 404 pientaloissa ja 2 teollisuus- ja varastorakennuksissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartta hyväksyttiin ja sen toimenpiteet ovat käynnissä. Tavoitteena on hiilineutraali kaupunki vuonna 2030.

Kaupungin työllisyystilanne on kehittynyt suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla. Työttömyysaste joulukuussa 2018 Vantaalla oli 8,7 prosenttia (-3,5 prosenttiyksikköä verrattuna v. 2016 lopun tilanteeseen), Espoossa 7,9 prosenttia (-2,4 prosenttiyksikköä) ja Helsingissä 9,3 prosenttia (-3,1 prosenttiyksikköä). Nuorisotyöttömien määrä on laskenut taloussuunnitelmakauden nuorisotyöttömyyden puolittamistavoitteen mukaisesti. Heitä oli Vantaalla vuoden 2018 lopulla 1163.

Vantaalle rakennettiin yhteistyössä kaupungin toimialojen, oppilaitosten ja kumppanuusorganisaatioiden kesken yhteinen yrittäjyyskasvatussuunnitelma. Lisäksi on tunnistettu ja käynnistetty kaikkiaan neljä yrityksistä, oppilaitoksista ja kaupungin toimijoista koostuvaa yritysklusteria. Tavoitteet on kirjattu myös osaksi uuden elinvoimaohjelman toteuttamista.

Entistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona. Vantaalla omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli vuoden 2018 lopussa 93,1 prosenttia (v. 2017: 93,0 %).

Uuden oppimisen toimintatapoja on edistetty. Muun muassa robotiikan oppimiskeskus on toiminnassa.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrän vähenemisen osalta ei saavutettu tavoitetasoa, sairauspoissaoloprosentti oli 4,71 (v. 2017: 4,52 %). Välittämisen keskustelujen kattavuus vuonna 2018 oli 87 prosenttia.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
1. esittää kaupunginvaltuustolle, että
    a) Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 356 044,39 euroa ja tilikauden ylijäämä 872 962,22 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,

b) Vantaan työterveys liikelaitoksessa puretaan investointivarausta 95 317,93 euroa, jolloin muodostuu poistoeron lisäystä. Kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 22 438,27. Tilikauden ylijäämä 665 359,19 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
c) Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilikauden alijäämä 234 247,19 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
d) Asunto-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 517 431,47 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
e) Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 1 022 403,80 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
f) Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 7 584,56 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
g) Vahinkorahaston alijäämä 1 336 789,80 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
h) Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 5 159 429,15 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään sekä

2. todeta, että koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita,
3. valtuuttaa talouspalvelukeskus tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja
4. allekirjoittaa tilinpäätös ja jättää se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätös tarkastuksen jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2018

Täytäntöönpano**:** talouspalvelukeskus
kaupunginkanslia / esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2018

Kaupunginhallitus 25.3.2019

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2018

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS 1

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA 1
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus 1
1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto 2
1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys 7
1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys 10
1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö 20
1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 22
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat 28
1.1.8 Ympäristötekijät 29
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ 30
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS 32
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen 32
1.3.2 Toiminnan rahoitus 34
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET 36
1.5 KOKONAISTULOT JA MENOT 40
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS 42
1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt 42
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus 43
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat 44
1.6.4 Vantaan kaupungin merkittävien tytäryhtiöiden vuosikooste 45
1.6.5 Vantaan kaupungin keskeisille ja taloudellisesti merkittäville tytäryhteisöille asetettujen sitovien tavoitteiden toteutuminen 70
1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä 75
1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 75
1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut 79
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY 83

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 84

2.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 84
2.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN 97
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen 97
2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2018 171
2.2.3 Investointien toteutuminen 174
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia) 182
2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 183

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 184

3.1 VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 184
3.2 VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA 185
3.3 VANTAAN KAUPUNGIN TASE 186
3.4 VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA 188
3.5 VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA 189
3.6 VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE 190

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 192

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT 192
4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 192
4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 193
4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT 196
4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT 201
4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 201

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 207
4.4 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT 212
4.5 YMPÄRISTÖTILINPITOA KOSKEVAT LIITETIEDOT 217
4.6 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT 223

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET 228

5.1 KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 228
5.1.1 Toimintakertomus 228
5.1.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu 232
5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut 233
5.1.4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot 236
5.1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset 241
5.2 VANTAAN TYÖTERVEYS LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 242
5.2.1 Toimintakertomus 242
5.2.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu 246
5.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut 247
5.2.4 Vantaan työterveys liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot 250
5.2.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset 254
5.3 SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 255
5.3.1 Toimintakertomus 255
5.3.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu 261
5.3.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut 262
5.3.4 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot 265
5.3.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset 268
5.4 LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN 269
5.5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET 271
5.5.1 Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat 271
5.5.2 Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat 272
5.5.3 Sosiaalisen luototuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat 274
5.5.4 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat 275

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET 277

6.1 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ 277
6.2 LUETTELO TOSITELAJEISTA 278
6.3 TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT 280

7 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ 282

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2018 oli Vantaan kaupungille ennätyksellisen kasvun aikaa. Vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi yli 5 100 hengellä ja uusia asuntoja valmistui yli 4 500. Myönnettyjen rakennuslupien määrä ja aloitettujen asuntojen määrät olivat kuitenkin laskussa, mikä ennakoi asuntotuotannon suurimman kasvun taittumista vuosien 2019−2020 aikana. Väkiluvun ja asuntotuotannon kasvun arvioidaan kuitenkin jatkuvan vielä varsin vahvana. Kuluvan valtuustokauden aikana laaditaan kaupungin kasvun tueksi uusi yleiskaava. Vuoden 2018 aikana valmisteltiin yleiskaavaluonnos ja se asetetaan nähtäville ja lausunnoille vuonna 2019.

Käynnissä olevan valtuustokauden strategian 2018−2021 keskeisenä tavoitteena on kaupungin talouden tasapainosta huolehtiminen. Vuonna 2018 kaupungin pitkäaikaista lainakantaa kyettiin edelleen lyhentämään 80 milj. eurolla, jolloin viimeisen kolmen vuoden lyhennysten yhteissumma on noin 200 milj. euroa. Vuoden 2018 lopussa kaupungilla oli pitkäaikaisia lainoja 880 milj. euroa.

Vuonna 2018 kaupungin ulkoiset toimintamenot kasvoivat 4,3 prosenttia ja toimintakate heikkeni 6,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Toimintakatteen heikkenemisen syynä olivat erityisesti maankäyttö- ja kehittämiskorvausten sekä maanmyyntivoittojen lasku, vuoden 2018 palkankorotukset sekä erikoissairaanhoidon kustannusten ja ulkoisten vuokrien nousu. Kaupungin verotulot kehittyivät vuonna 2018 heikosti koko kuntakentän tapaan kilpailukykysopimuksen vaikuttaessa negatiivisesti verovuoden 2017 verotettaviin tuloihin. Kaupungin verotulot kasvoivat vuonna 2018 vain 0,6 prosenttia ja koko verorahoitus 0,9 prosenttia.

Vantaan kaupungin vuoden 2018 tilinpäätös osoittaa 3,9 milj. euron tilikauden tulosta, joka oli selkeästi talousarviossa ennakoitua parempi. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen bruttoinvestointimenot olivat 134,8 milj. euroa ja rahoitusosuudet investointeihin olivat 3,9 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 112,6 milj. euroa investointien tulorahoitusprosentiksi tuli 86. Kokonaisuudessaan tilinpäätös 2018 tuotti Vantaalle hyvän sijoituksen suurten kaupunkien talousvertailuissa.

Vantaan kannalta valmisteilla olevan maakunta- ja sote-uudistuksen pidemmän aikavälin talousvaikutuksiin liittyy suurta epävarmuutta. Myös kaupungin voimakas kasvu lisää kaupungin talouden riskejä, mikäli kuntien verorahoitus jatkaa vaisua kasvuaan erityisesti kouluihin ja päiväkoteihin liittyvien investointipaineiden kasvaessa.

Toimintaympäristön muuttuessa myös kaupungin on organisaationa osaltaan uudistuttava. Vuoden 2018 aikana aloitettiin kaupungin organisaatio- ja päätöksentekorakenteen kehittämistyö, jonka seurauksena uuden organisaatiorakenteen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2020.

Vantaa haluaa olla sosiaalisesti, taloudellisesti, ekologisesti ja demokraattisesti kestävä kohtaamisen kaupunki. Suurena ja kansainvälistyvänä kaupunkina Vantaalla on tulevaisuudessa yhä merkittävämpi rooli isojen ja vaikeiden yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisussa.

Ritva Viljanen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo
Ayub Saba
Bruun Susanna
Eklund Tarja
Eskelinen Jarno
Ibrahim Aadan
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Laakso Päivi
Letto Pirkko
Lindblad-Palo Salla
Mölsä Jukka
Räsänen Minna
Sodhi Ranbir
Tahvanainen Säde

Kansallinen Kokoomus

Ahokas Siri
Chen Jenni
Edelmann Jan
Kaira Lauri
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kurki Piia
Lehmuskallio Paula
Leppänen Janne
Multala Sari
Mäkinen Tapani
Norres Lasse
Orpana Anitta
Raja-Aho Maarit
Rokkanen Sakari
Weckman Markku

Vihreä liitto

Atiye Minna
Aura Anssi
Juurikkala Timo
Kostilainen Anniina
Kuusela Minna
Linnainmäki Joel
Norrena Vaula
Pajunen Emmi
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Silvennoinen-Hiisku Sveta

Perussuomalaiset

Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Mäkilaine Kirsi
Niikko Mika
Vahvelainen Tanja Isa

Vasemmistoliitto

Eerola Antero
Jääskeläinen Jari
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu
Tyystjärvi Kati

Suomen Keskusta

Ansalehto-Salmi Irja
Hirvonen Juha
Vähäkangas Jussi

Sininen tulevaisuus

Auvinen Timo
Jääskeläinen Pietari
Malmi Juha

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja	Lindtman Antti (SDP)
I varapuheenjohtaja	Orlando Carita (Kok.)
II varapuheenjohtaja	Kauppinen Sirpa (Vihr.)

Kaupunginhallitus

Kansallinen Kokoomus

Kaira Lauri
Orpana Anitta
Rokkanen Sakari

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Kaukola Ulla
Puoskari Pentti

Vihreä liitto

Norrena Vaula

Perussuomalaiset

Niikko Mika

Vasemmistoliitto

Kotila Pirkko

Suomen Keskusta

Hakulinen Pentti

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Multala Sari (Kok.)
I varapuheenjohtaja	Tahvanainen Säde (SDP)
II varapuheenjohtaja	Juurikkala Timo (Vihr.)

Esittelijä (31.12.2018)
Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

Tilivelvolliset (31.12.2018)
Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen
Apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen
Apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö
Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen
Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä
Apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth

Vantaan kaupungin organisaatio 2018

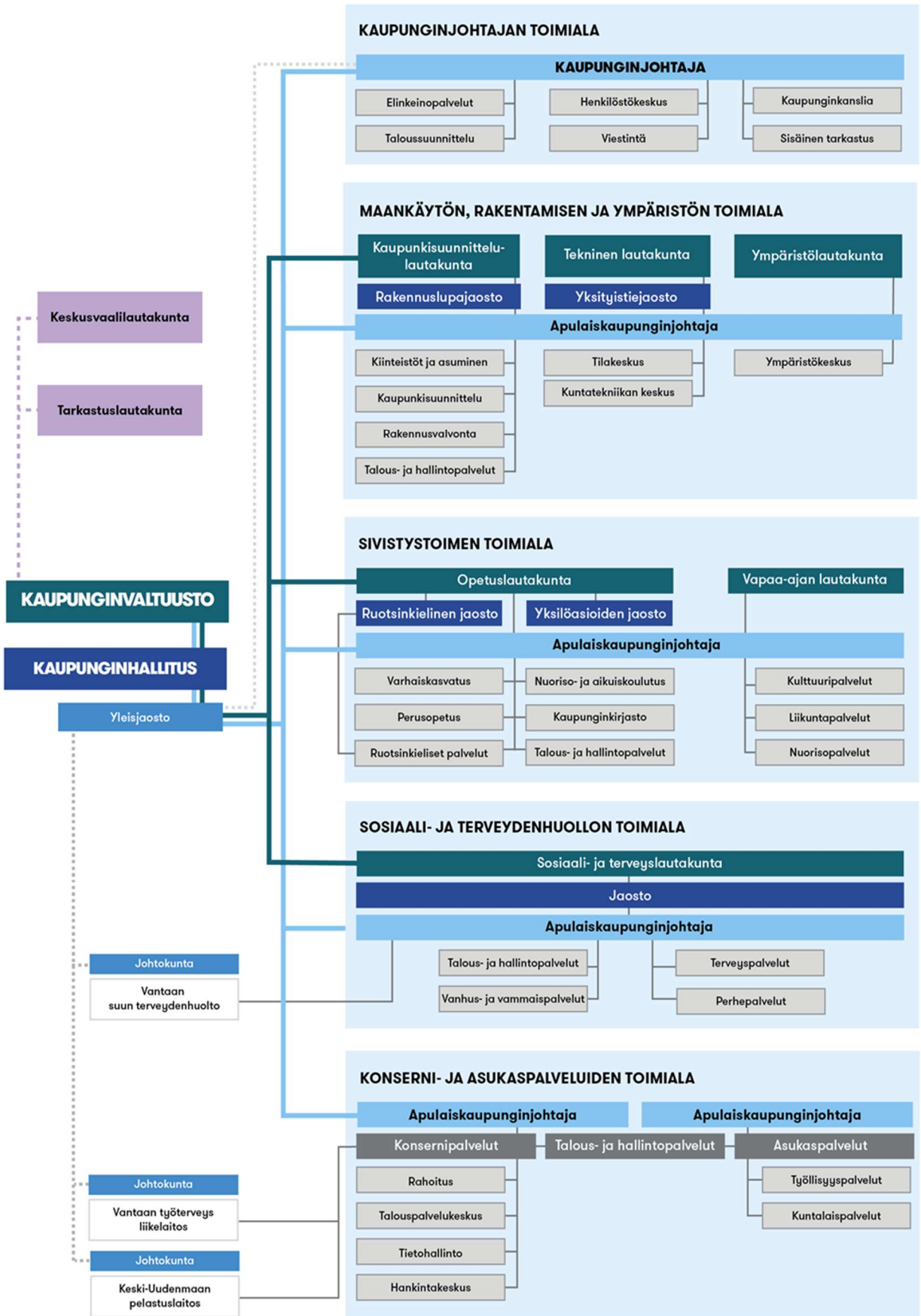

1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Vuonna 2018 kansantalous kasvoi edelleen nopeasti, ennakkotietojen perusteella 2,5 prosenttia. Talouskasvu jäi täten hieman edellistä vuotta alemmalle tasolle ja talouden suhdannehuippu (2017) ennakoidaan ohitetun. Vuonna 2019 kansantalouden ennustetaan kasvavan 1,5 prosenttia. Kuluttajien luottamus omaan talouteen oli vahva koko vuoden 2018 ajan ja vahvimmillaan luottamus oli pääkaupunkiseudulla. Sen sijaan kuluttajien luottamus kansantalouden kehitykseen heikkeni selvästi loppuvuodesta 2018. Yritysten luottamus oli lähes kaikissa keskeisissä toimialaryhmissä (teollisuus, palvelut, vähittäiskauppa) koko vuoden pääosin laskusuunnassa. Rakennusalan luottamus oli kuitenkin edelleen kasvusuunnassa.

Tavara- ja palveluviennin kasvu jatkui vuonna 2018, mutta kasvuvauhti hidastui selvästi vuoteen 2017 nähden. Myös investointien kasvuvauhti hidastui selvästi. Rakentaminen kasvoi edelleen voimakkaasti, 3,5 prosenttia, vuoteen 2017 verrattuna. Kasvua oli niin asuntorakentamisessa kuin muussakin rakentamisessa. Loppuvuodesta 2018 oli havaittavissa kuitenkin rakentamisen kasvun hidastuminen. Vuonna 2018 myönnettyjen rakennuslupien määrä väheni runsaat 10 prosenttia edelliseen vuoteen nähden, mikä ennakoi rakennustuotannon supistumista vuonna 2019. T&K -investoinnit olivat edelleen kasvusuunnassa ja tämän kehityksen ennakoidaan jatkuvan lähivuosina.

Ansiotason nousu kasvoi 2018 selvästi edelliseen vuoteen verrattuna, ollen 1,8 prosenttia. Työn tuottavuuden kasvu katkesi vuonna 2018 ja sen ennakoidaan jopa hieman laskeneen. Kuluttajahintojen nousu kiihtyi edellisestä vuodesta runsaan prosentin tasolle. Vuonna 2018 kuluttajahintoja nosti erityisesti energian kallistuminen. Inflaatiovauhdin odotetaan Suomessa edelleen nousevan vuonna 2019. Euroopan keskuspankin rahapolitiikan odotetaan pysyvän keveänä ja kasvua tukevana loppuvuoteen 2019 asti.

Nimellinen ansiotaso kasvoi 2018 selvästi edellisvuotta enemmän, 1,8 prosenttia, mutta reaalisesti (kuluttajahintojen nousu huomioon ottaen) kuitenkin vain 0,7 prosenttia. Parantuneen työllisyyden myötä palkkasumma kasvoi 4,6 prosenttia. Sekä nimellisen että reaalisen ansiotason kasvun ennustetaan kiihtyvän edelleen 2019.

Työllisyystilanne parani vuoden 2018 aikana nopeasti. Työttömyysaste laski 2017 joulukuun 11,2 prosentista 9,7 prosenttiin joulukuussa 2018. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2018 runsaat 256 500 henkeä, mikä on lähes 47 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömyys laski vastaavalla ajanjaksolla noin 25 000:lla mutta nuorisotyöttömyys vain vajaalla 5 000:lla.

Julkinen talous

Valtiontalous oli vuonna 2018 ylijäämäinen ensi kerran kymmeneen vuoteen. Valtiokonttorin mukaan velkaa lyhennettiin 0,8 miljardia euroa, siten valtion velka vuoden 2018 päättyessä oli 105,0 miljardia euroa. Valtion velan arvioidaan olevan vuoden 2018 lopun tilanteessa noin 45 prosenttia bruttokansantuotteesta, missä on laskua noin 2,2 prosenttia edellisvuodesta.

Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot laskivat 0,8 prosenttia vuonna 2018. 53 kuntaa nosti ja 6 kuntaa laski tuloveroprosenttiaan vuodelle 2018. Kunnallisverotuoton heikon kehityksen taustalla olivat kilpailukykysopimuksen negatiivisesti vaikuttaneet veroperustemuutokset sekä poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset. Myös pääomatulojen voimakas kasvu vaikutti leikkaamalla kuntien jako-osuutta. Yhteisöverotulot laskivat 0,6 prosenttia johtuen pääosin edellisen vertailuvuoden yksittäisen yrityskaupan vaikutuksesta. Kiinteistöverot kasvoivat 2,2 prosenttia. Valtionosuudet laskivat 0,6 prosenttia eli noin 50 milj. euroa johtuen mm. kilpailukykysopimuksesta ja kuntien ja valtion kustannusjaon tarkistuksesta.

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli ainoastaan 20 miljoonaa euroa vuonna 2018. Toimintatuotot kasvoivat 2,3 prosenttia ja toimintakulut 3,4 prosenttia. Yhteenlaskettu toimintakatteen muutos oli 3,8 prosenttia ja vuosikatteen muutos -31,7 prosenttia. Toimintatuottoja alensi varhaiskasvatusmaksujen alennus 91 milj. eurolla. Toimintakuluja alensi edelleen kilpailukykysopimus ja niitä kasvattivat kunta-alan palkankorotukset. Kunnat jatkoivat edelleen myös omia sopeutustoimiaan. Toimintakuluja kasvattivat mm. ikärakenteen tuomat paineet, päivähoidon kysynnän kasvu, korkealla tasolla pysynyt pitkäaikaistyöttömyys sekä maakuntauudistuksen valmistelu. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,77 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta oli vuoden 2018 lopussa noin 19,4 miljardia euroa, kasvua edelliseen vuoteen 1 miljardi euroa eli 5,4 prosenttia. Vuonna 2018 kunnan tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 196 kunnassa, kun se oli edellisenä vuotena 2017 ollut negatiivinen vain 55 kunnassa.

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Ennakkotietojen perusteella Uudenmaan maakunnan väestönkasvun arvioidaan vuonna 2018 olleen noin 17 900 henkeä. Väestönkasvu Uudellamaalla keskittyy erittäin vahvasti seudun kolmeen suureen kaupunkiin. Pääkaupunkiseudun kasvu on ollut lähes 16 800 henkeä. Vantaan väestönkasvu oli ennakkotietojen mukaan 2018 runsaat 5 100 henkeä, Helsingin lähes 6 800 henkeä ja Espoon 4 900 henkeä. Helsingin seudun muita kuntia tarkasteltaessa havaitaan, että väestömäärä on vuonna 2018 ennakkotietojen perusteella kasvanut Järvenpäässä, Keravalla, Kirkkonummella, Nurmijärvellä, Sipoossa ja Vihdissä. Hyvinkäällä, Mäntsälässä, Pornaisissa ja Tuusulassa väestömäärä väheni 2018. Yhteenlaskettuna KUUMA-kuntien väestömäärä kasvoi 2018 runsaalla 2 300 hengellä.

Talouden nousukausi näkyy selkeästi Helsingin seudun yritysten liikevaihdon kehityksessä. Yritysten liikevaihto on ollut kasvussa vuodesta 2016. Palkkasummat ovat myös kasvusuunnassa.

Kuvio 1: Yritysten liikevaihdon ja palkkasummien kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2005−2018 (Q3)

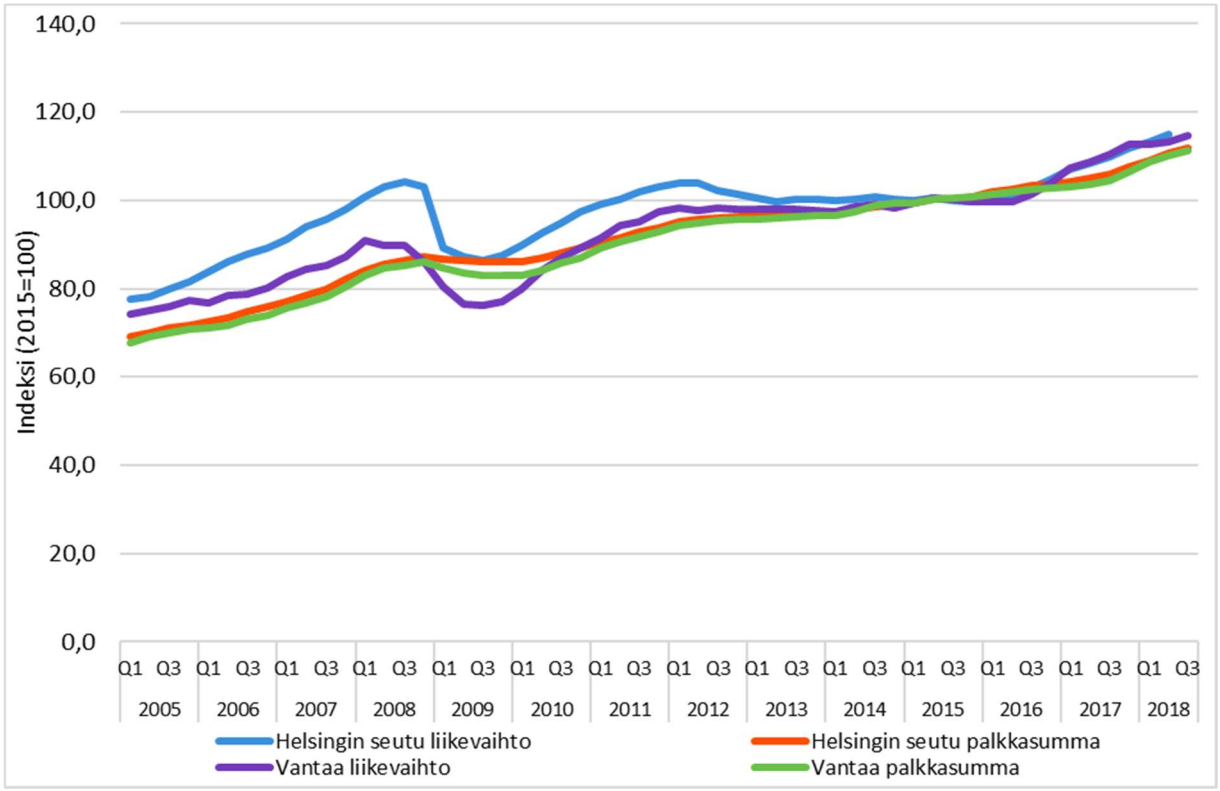

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyyskehitys jatkui suotuisana vuonna 2018. Helsingin seudun työttömyysaste laski vuoden aikana yli prosenttiyksiköllä, ollen 8,5 prosenttia joulukuussa 2018. Pitkäaikaistyöttömien määrä laski joulukuusta 2017 joulukuuhun 2018 mennessä noin 19 prosentilla eli lähes 4 700 hengellä. Nuorisotyöttömien määrä väheni vastaavalla ajanjaksolla runsaalla 12 prosentilla. Pääkaupunkiseudun suurista kaupungeista työttömyysaste oli joulukuussa 2018 alin Espoossa, 7,9 prosenttia. Vantaalla työttömyysaste oli 8,7 prosenttia, Helsingissä 9,3 prosenttia ja KUUMA-kunnissa 7,3 prosenttia. Suurten kaupunkien joukossa Vantaan työttömyysaste on Espoon jälkeen toiseksi alin.

Kuvio 2: Työttömyysasteet suurimmissa kaupungeissa, joulukuu 2017 ja joulukuu 2018

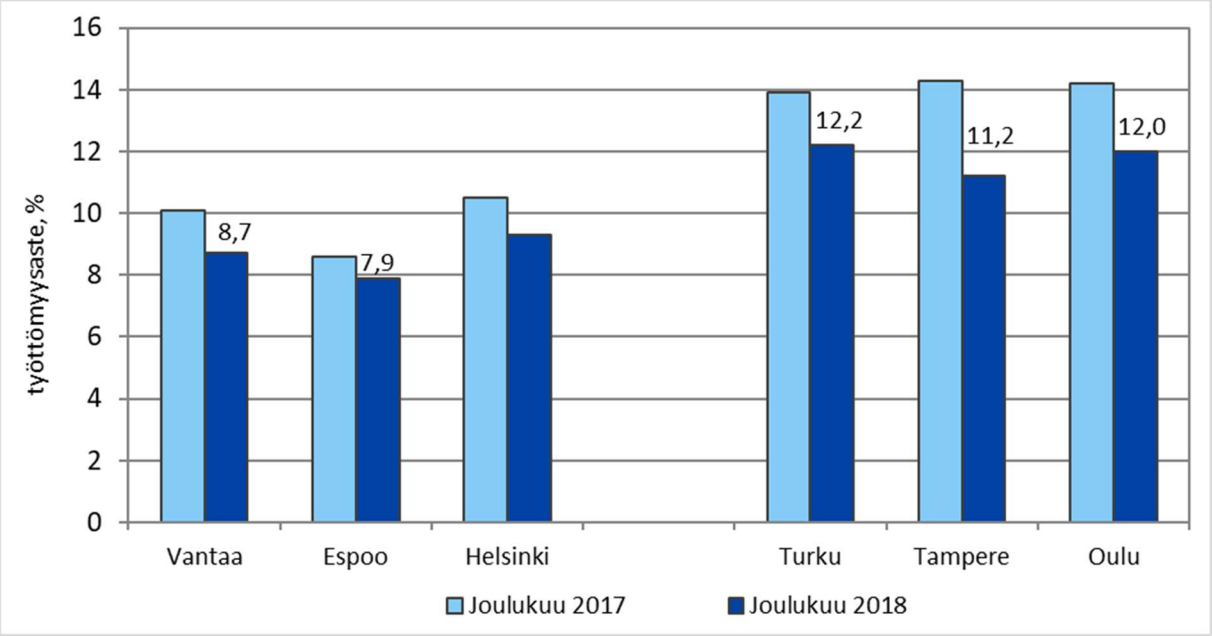

Lähde: TEM

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

Väestönkasvu Vantaalla valtakunnan kärkeä

Vantaan väestönkasvu oli ennakkotietojen mukaan vuonna 2018 selvästi edellistä vuotta nopeampaa. Nopean väestönkasvun on mahdollistanut mittava, edellisestä vuodesta kasvanut, asuntotuotanto. Ennakkotietojen mukaan väestönkasvu olisi ollut 2018 runsaat 5 100 henkeä, mikä vastaa noin 2,3 prosentin kasvuvauhtia. Vantaan väkiluku oli vuodenvaihteessa 2018/19 ennakkotietojen mukaan 228 166 henkeä. Väestönkasvu olisi ylittämässä hienoisesti vuoden 2018 väestöennusteessa ennakoidun kasvun. Lähes puolet väestönkasvusta tuli kotimaisen muuttoliikkeen kautta. Vantaalle muutti runsaat 2 500 henkeä enemmän muista Suomen kunnista kuin mitä Vantaalta muutti muihin kuntiin. Syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden, luonnollinen väestönlisäys, oli runsaat 1 100 henkeä. Ulkomaan muuttoliikkeestä muuttovoittoa kertyi lähes 1 500 henkeä.

Rakennusalan kasvu jatkui

Vantaalaisten yritysten liikevaihto kasvoi vuonna 2018 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana noin kaksi prosenttia. Kasvua oli kaikilla muilla toimialaryhmillä, paitsi tukku- ja vähittäiskaupassa. Rakennusalan liikevaihdon kasvu hidastui vuoden 2017 jälkipuoliskolla, mutta ala kasvoi jälleen vahvasti 2018. Rakennusalan liikevaihdon kasvu 2018 oli noin 6 prosenttia.

Kuvio 3: Liikevaihdon kehitys toimialaryhmittäin Vantaalla vuosina 2005–2018 (Q3)

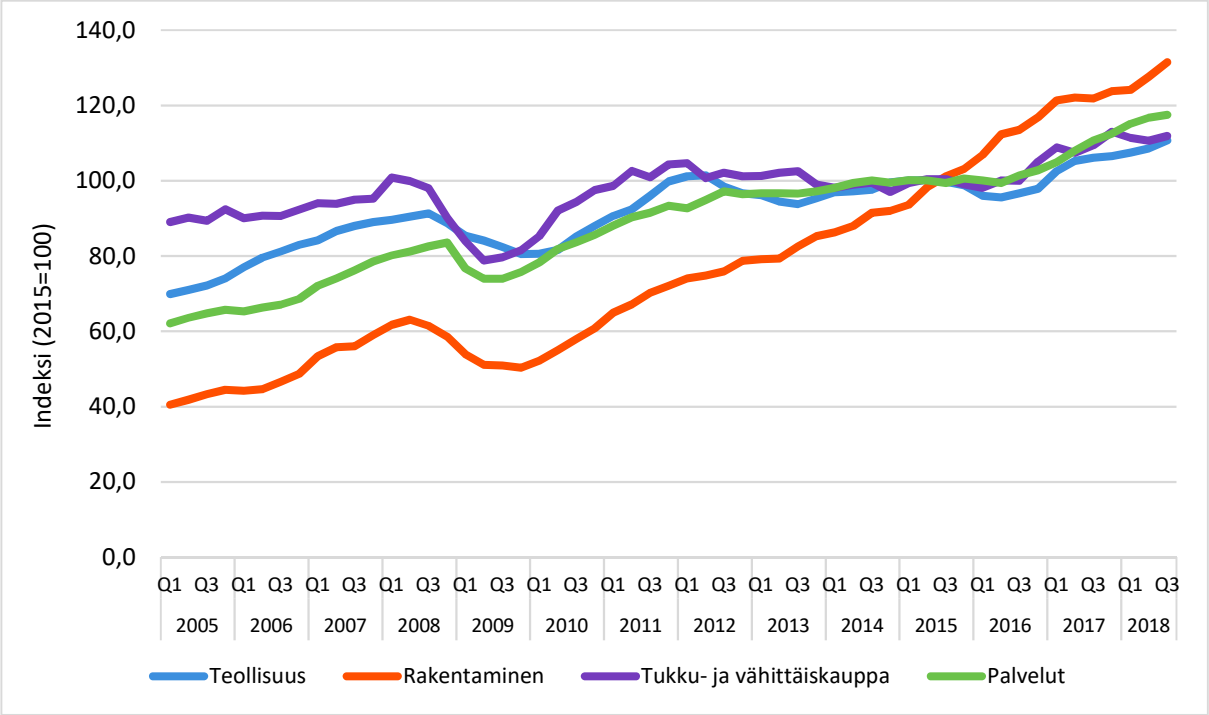

Lähde: Tilastokeskus

Työttömyys jatkoi laskuaan

Työttömyys laski Vantaalla voimakkaasti vuonna 2018. Työttömyysaste laski joulukuun 2017 lopusta vuoden 2018 joulukuun loppuun 1,4 prosenttiyksikköä. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2018 noin 10 200. Pitkäaikaistyöttömiä oli samana ajankohtana vajaat 2 400 henkeä, missä on laskua vuodentakaiseen määrään noin 1 100 henkeä. Myös 50 vuotta täyttäneiden työttömyys on laskenut selvästi, noin 700 hengellä, joulukuuhun 2017 verrattuna. Nuorisotyöttömyys on kuitenkin laskenut varsin hitaasti, vain noin 100 hengellä, vuoden 2018 aikana. Työllisyysaste oli joulukuussa 2018 runsaan 74 prosentin tasolla.

Kuvio 4: Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys Vantaalla vuosina 2008−2018

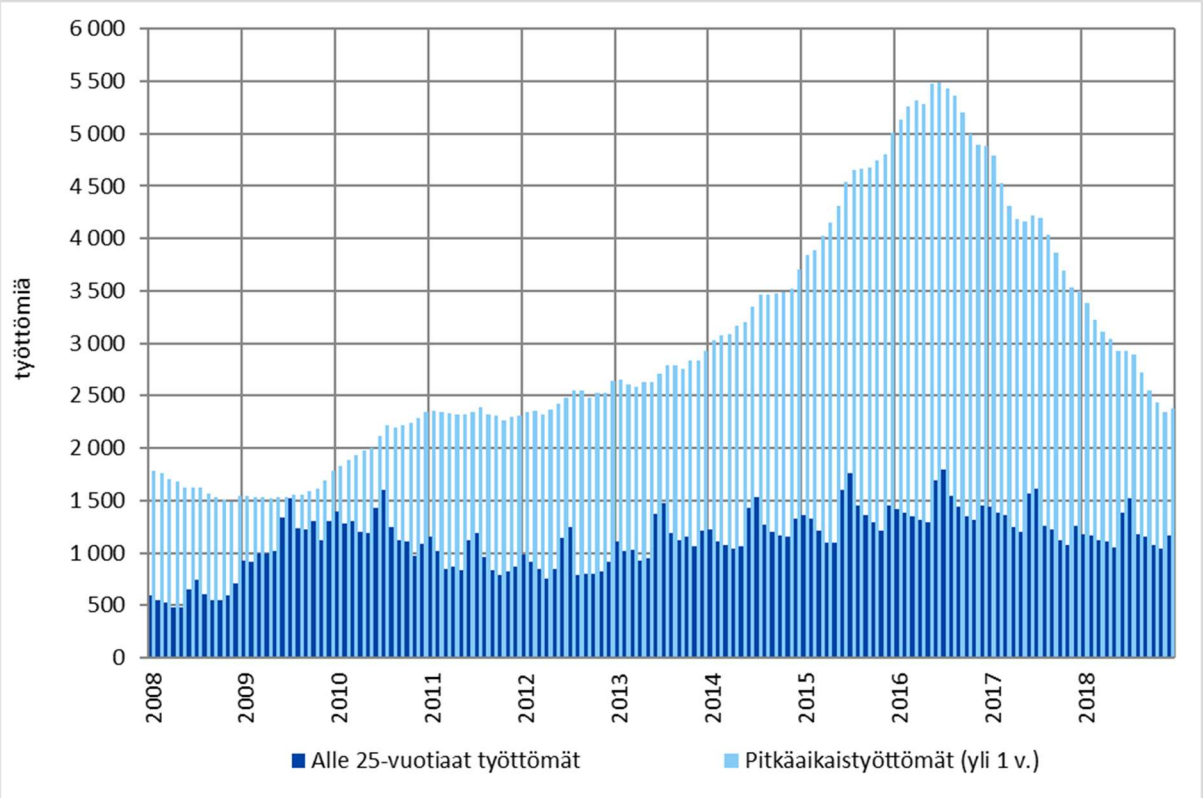

Lähde: TEM

Asuntotuotanto erittäin vilkasta

Asuntotuotanto oli Vantaalla vuonna 2018 erittäin vilkasta. Vuonna 2018 valmistui ennakkotietojen mukaan 4 533 asuntoa. Muilta asuntotuotannon osilta tässä vaiheessa on käytettävissä vain tammi-marraskuun 2018 tiedot. Asunnoissa kerrostalopainotus oli edellisten vuosien tapaan hallitseva. Aloitettujen ja erityisesti luvitettujen asuntojen määrät ovat kuitenkin jäämässä selvästi edellisen vuoden tasosta. Aloitettujen asuntojen määrä oli marraskuun 2018 tietojen perusteella lähellä vuoden 2016 tasoa. Luvitettujen asuntojen määrä oli marraskuussa 2018 selvästi vuosien 2016 ja 2017 tasoa alempi, noin 3 500 asuntoa, mutta kuitenkin selvästi vuoden 2015 tasoa korkeampi. Aloitettujen ja luvitettujen asuntojen määrän lasku edeltävään vuoteen nähden ennakoi asuntotuotannon kasvun taittumista 2019-2020.

Kuvio 5: Luvitettujen asuntojen kuukausikertymät vuosina 2015–2018 (joulukuun 2018 tiedot eivät ole saatavilla)

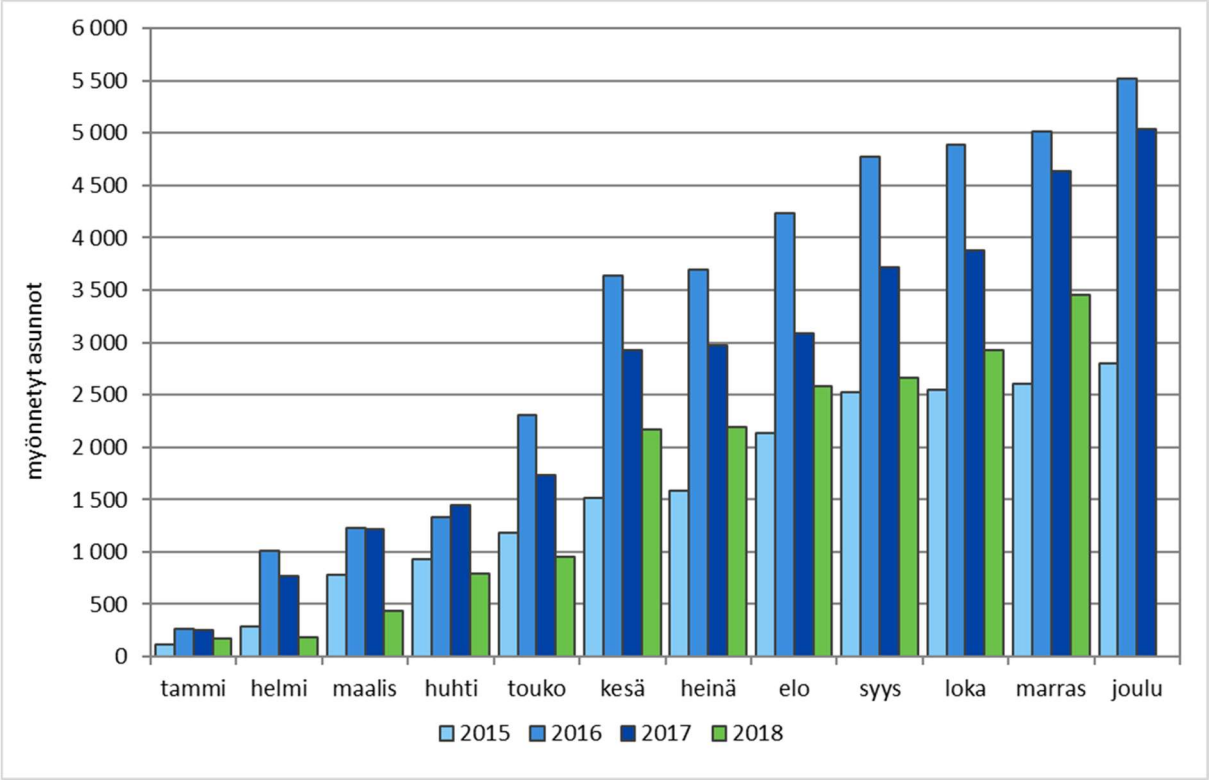

Lähde: Facta-kuntarekisteri

Kuvio 6: Aloitettujen asuntojen kuukausikertymä Vantaalla vuosina 2015–2018 (joulukuun 2018 tiedot eivät ole saatavilla)

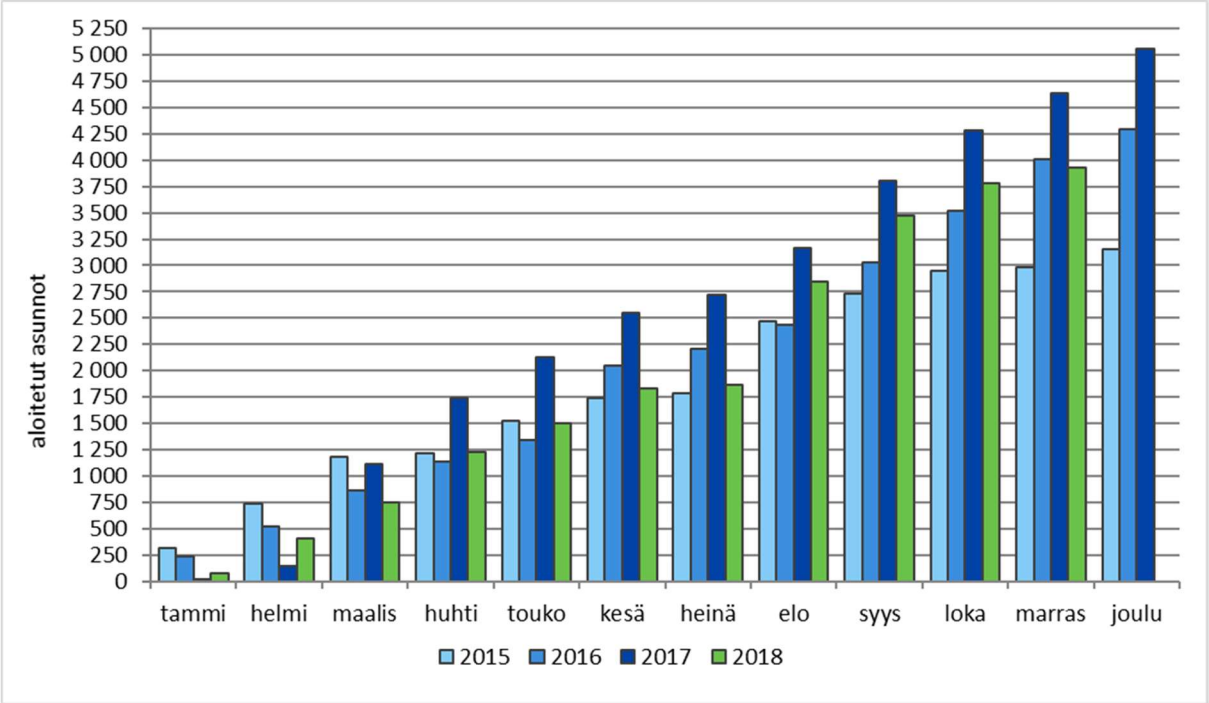

Lähde: Facta-kuntarekisteri

Kuvio 7: Valmistuneiden asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2015−2018

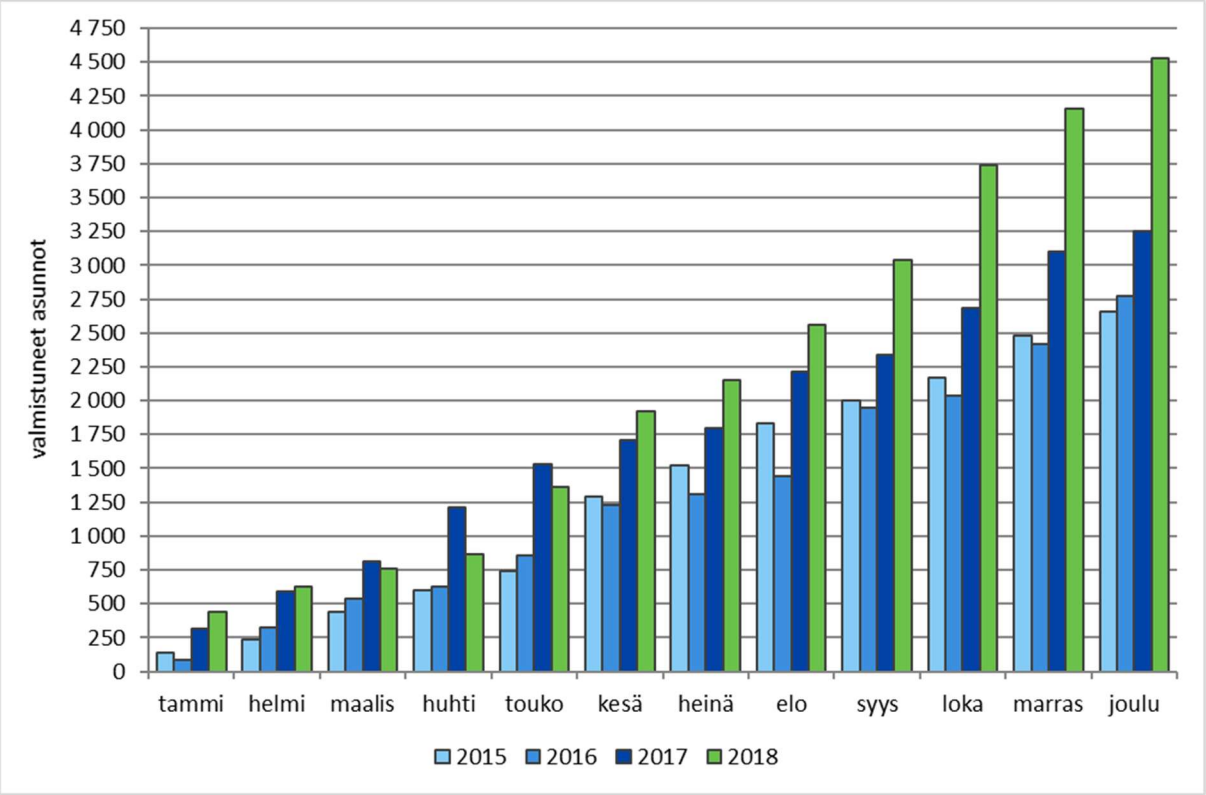

Lähde: Facta-kuntarekisteri

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 982,7 milj. euroa vuonna 2018. Verotulot kasvoivat 5,7 milj. euroa eli 0,6 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Talousarvion verotuloarvio alittui yhteensä 11,3 milj. eurolla, mihin vaikuttivat kunnallisverotilitysten ennakoitua heikompi kasvu sekä yhteisöverotilityksiin vuonna 2017 sisältyneen merkittävän kertaerän oikaisu kuntien kesken. Talousarvion verotuloarvion toteumaprosentiksi muodostui 98,9 prosenttia.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2018 yhteensä 825,7 milj. euroa, mikä on 6,8 milj. euroa ja 0,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Talousarvio alittui kunnallisverojen osalta 7,3 milj. eurolla ja talousarvion toteumaprosentiksi tuli 99,1 prosenttia. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset laskivat 0,8 prosenttia edellisvuodesta. Taustalla oli verovuoden 2017 odotettua heikompi kehitys pääosin kilpailukykysopimuksen vaikutuksesta. Kunnallisveron heikko kehitys ja pääomatuloverojen voimakas kasvu verovuonna 2017 johtivat suuriin negatiivisiin oikaisuihin kunnallisveroon verotuksen päätyttyä. Henkilöasiakkaiden poikkeuksellisen suuret veronpalautukset vuodelta 2017 olivat suurin yksittäinen syy vuoden 2018 vaisuun kunnallisverokehitykseen. Koko maassa kaikkiaan 6 kuntaa laski ja 53 kuntaa nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2018. Helsingin kunnallisveroprosentin laskun myötä tämä tarkoitti 0,05 prosenttiyksikön laskua koko maan kunnallisveroprosentin painotettuun keskiarvoon, joka vuonna 2018 oli 19,86.

Verovuoden 2018 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 787,1 milj. euroa. Valmistuneen vuoden 2017 verotuksen tietojen mukaan vantaalaisten kunnallisverotuksessa veronalaiset tulot vuonna 2017 kasvoivat 4,7 prosentilla, mikä ylitti koko maan keskimääräisen 2,6 prosentin kasvutason. Vantaalaisten ansiotulot yhteensä vuonna 2017 kasvoivat 3,5 prosentilla, mikä on 1,7 prosenttia koko maan kehitystä korkeampi kasvutaso. Keskimääräistä paremmasta vuoden 2017 ansiotulokehityksestä johtuen Vantaan kunnallisveron jako-osuus nousi 2018 joulukuussa 4,42 prosenttiin. Koko Kuntaryhmän jako-osuus verohallinnon keräämistä tuloveroista puolestaan laski vuoden 2018 osalta 61,62 prosenttiin.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2018 yhteensä 77,9 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot vähenivät edellisvuodesta 2,8 milj. eurolla eli 3,4 prosenttia. Talousarvio alittui yhteisöverojen osalta 4,1 milj. eurolla, ja talousarvion toteumaprosentti asettui 95,0 prosenttiin. Vuoden 2016 yhteisöverotukseen liittyen toukokuun 2017 yhteisöverotilitykseen sisältyi huomattava yksittäinen yrityskauppaan liittynyt ennakontäydennysmaksu, josta kuntien osuus oli reilut 200 miljoonaa euroa ja Vantaan osuus vastaavasti lähes 10 milj. euroa. Kyseinen erä kohdentuu tarkemmin vuosien 2018 ja 2019 yhteisöverojen jako-osuuksien laskennan kautta ko. yrityksen sijaintikunnalle, joka on Helsinki. Tämä laski Vantaan kaupungin saamaa yhteisöverojen tilitystä vuonna 2018.

Vuonna 2018 kuntien jako-osuus yhteisöveroista nousi vuodesta 2017 nyt 31,36 prosenttiin. Nousulla kompensoitiin kunnille laskennallisesti 60 milj. euron edestä varhaiskasvatusmaksujen alennusta. Sen sijaan Vantaan oma jako-osuus kuntien yhteisöveroista laski 4,11 prosenttiin. Kuntaryhmän jako-osuuden noususta huolimatta koko maan kunnille tilitetyt yhteisöverotulot laskivat 0,6 prosenttia edellisvuodesta johtuen pääosin edellisen vertailuvuoden yksittäisen yrityskaupan vaikutuksesta.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 79,1 milj. euroa vuonna 2018, kasvua edellisvuoteen 1,7 milj. euroa eli 2,3 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten kasvu edellisvuoteen nähden oli 2,2 prosenttia. Vantaalla yleinen kiinteistöveroprosentti sekä muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti olivat 2018 vuonna 1,00, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41 ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 4,00.

Vuoden 2018 talousarvion kiinteistöverotuloarvio ylittyi 0,1 milj. eurolla ja kiinteistöverotulojen toteumaprosentti talousarvioon nähden oli 100,1 prosenttia. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 79,8 milj. euroa vuonna 2018, osa maksuunpanosta ei kertynyt vielä talousarviovuoden aikana. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 19,8 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 27,6 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ainoastaan 0,05 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 32,4 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 2,0 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2018

1000 euroa	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio-muutokset**	**Talousarvio muutosten jälkeen**	**Toteutuma**	**Poikkeama**
Verotulot	**994 000**		**994 000**	**982 746**	**-11 254**
Kunnan tulovero	833 000		833 000	825 742	**-7 258**
Kiinteistövero	79 000		79 000	79 074	**74**
Osuus yhteisöveron tuotosta	82 000		82 000	77 930	**-4 070**

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos-%
2009	18,50	3 656,7	1,8
2010	19,00	3 730,0	2,0
2011	19,00	3 924,3	5,2
2012	19,00	4 086,7	4,1
2013	19,00	4 210,3	3,0
2014	19,00	4 275,4	1,5
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	*	
* Vuoden 2018 verotus valmistuu syksyllä 2019			

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00
Voimalaitos	2,85
Rakentamaton rakennuspaikka	4,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 173,4 milj. euroa vuonna 2018, kun vuonna 2017 valtionosuuksia kertyi yhteensä 168,9 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2018 157,1 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 16,3 milj. euroa. Talousarvio ylittyi valtionosuuksien budjetoidun kokonaismäärän suhteen 5,4 milj. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2018 oli 25,34 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 3 599,08 euroa/asukas. Vuonna 2018 kuntien valtionosuuksia vähensivät kilpailukykysopimukseen liittyvän vähennyksen kasvu sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2018 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 977,1 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteena on uudessa valtionosuusjärjestelmässä syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaisten kotialue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2018 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 9,4 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 789,4 milj. euroa. Valtionosuuteen tehtävien lisäysten ja vähennysten vaikutus Vantaalle oli 1,7 milj. euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi -41,6 milj. euroa kaupungin vuoden 2018 valtionosuuksia (v. 2017: -45,5 milj. euroa).

Talousarviossa kaupungin arvioitiin saavan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia alustavan laskelman mukaisesti 13,4 milj. euroa vuonna 2018. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrä vuonna 2018 oli 16,3 milj. euroa. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuivat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikuntakorvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen sivistystoimen käyttötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslukuihin.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2018

1000 euroa	**Alkuperäinen talousarvio**	**Talousarvio-muutokset**	**Talousarvio muutosten jälkeen**	**Toteutuma**	**Poikkeama**
Valtionosuudet	**168 000**		**168 000**	**173 387**	**5 387**
Peruspalvelujen valtionosuus	154 600		154 600	157 092	**2 492**
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	13 400		13 400	16 295	**2 895**
Muut valtionosuudet	0		0	0	**0**

Vuoden 2018 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2017 talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2021. Vuoden 2018 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -12,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -11,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 129,5 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2018 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella syksyn 2018 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat erikoissairaanhoidon määrärahan nostaminen 10,8 milj. eurolla, tilakeskuksen positiivisen toimintakatteen pienentäminen 10 milj. eurolla kohonneiden vuokrakustannusten seurauksena sekä kiinteän omaisuuden ostojen määrärahan korottaminen 10,5 milj. eurolla. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -31,8 milj. euroa ja bruttoinvestointitasoksi 142,6 milj. euroa.

Vuoden 2018 tilinpäätös päätyy 3,9 milj. euron tilikauden tulokseen ja 5,2 milj. euron tilikauden ylijäämään. Tilinpäätöksen tulos on 16,1 milj. euroa parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 35,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2018 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 12,9 milj. eurolla.
- Toimintakulujen alittuminen 20,2 milj. eurolla.
- Verotulojen alittuminen 11,3 milj. eurolla.
- Valtionosuuksien ylittyminen 5,4 milj. eurolla.
- Rahoitustuottojen ylittyminen 2,1 milj. eurolla.
- Korkokulujen alittuminen 1,8 milj. eurolla.
- Poistojen ja arvonalentumisten alittuminen 4,4 milj. eurolla.

Vuoden 2018 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 426,0 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 438,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 12,9 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 103-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne kasvoivat 7,1 prosenttia vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden. Toimintatuottoja kertyi ennakoitua enemmän vilkkaasta kaavoituksesta ja rakentamisesta johtuen. Talousarvion toimintatuotot ylittyivät 9,5 milj. euroa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla kuntatekniikan keskuksen sopimustuotoissa sekä maanmyyntituotoissa ja maanläjitysmaksuissa. Myyntituotot sisältävät 3,8 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY)

myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja. Vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden toimintatuottojen kasvuun vaikutti sisäisen vuokramallin muutos (noin 37 milj. euroa).

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 531,7 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 511,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 20,2 milj. eurolla ja ne toteutuivat 99-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 23 milj. eurolla. Palvelujen ostot ylittivät talousarvion noin 6 milj. eurolla, mitä selitti erityisesti ennakoitua suurempi vuokratyövoiman käyttö. Avustuskulut alittivat talousarvion noin 6 milj. eurolla ennakoitua pienempien palvelusetelikulujen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden myötä. Toimintakulut sisältävät 3,8 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulut kasvoivat 6,6 prosenttia vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden. Toimintakulujen kasvusta noin puolet selittyi sisäisen vuokramallin muutoksella ja ulkoisten vuokrien nousulla (noin 47 milj. euroa).

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen, liikelaitosten ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2018 verotulot alittivat talousarvion 11,3 milj. eurolla. Talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 99 prosenttia, yhteisöveron toteuma 95 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 100 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 103 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 99,5-prosenttisesti suhteessa talousarvioon ja se kasvoi 0,9 prosenttia vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2018 yhteensä 29,0 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 24,9 milj. euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta sekä yksittäisistä asunto-osakkeiden myynneistä. Kaupungin noin 880 milj. euron lainasalkun korkokulut toteutuivat 2,5 milj. euron tasolla. Kaikki kaupungin korkotulot yhteensä alittivat talousarvion 1,8 milj. eurolla.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2018 108,7 milj. euroa, joka oli 3,9 prosenttia ja 4,4 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2018 tilinpäätöksessä muodostui 112,6 milj. euroa, tilikauden tulokseksi 3,9 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 5,2 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2018 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 4,0 milj. euroa, menot 135,7 milj. euroa ja investointiosan netto 131,7 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana valtuusto päätti korottaa kiinteän omaisuuden ostojen investointimenoja 10,5 milj. euroa, lisätä osakkeiden hankinnan investointimenoja 2,2 milj. euroa, lisätä Kehäradan hankeryhmän investointimenoja 0,2 milj. euroa sekä lisätä irtaimen omaisuuden investointimenoja 0,2 milj. euroa. Muutosten jälkeen talousarvion bruttoinvestointimenoiksi muodostui 148,8 milj. euroa.

Vuoden 2018 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 134,8 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat ylittyivät osakkeiden ja osuuksien investointimenojen osalta 0,6 milj. euroa. Investointimäärärahat alittuivat rakentamisen osalta 7,0 milj. euroa erityisesti uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden osalta investointimäärärahat alittuivat 2,6 milj. euroa ja kiinteän omaisuuden osalta 1,6 milj. euroa.

Investointituloja toteutui 29,9 milj. euroa, noin 25,9 milj. euroa yli talousarvion, erityisesti maanmyynnin ansiosta. Vuoden 2018 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 104,9 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 39,9 milj. eurolla.

Talousarviossa 2018 varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 34,2 milj. euron nettolainanottoon. Vuoden 2018 hyvästä kassatilanteesta johtuen ja toiminta- ja rahoitustuottojen ja -kulujen sekä investointituottojen toteuduttua vuonna 2018 huomattavasti talousarviota paremmin lainan nostoon ei ollut tarvetta. Sen sijaan kaupungin lainamäärä vähentyi vuoden 2018 aikana 80 milj. eurolla. Kaupungin lainakannaksi muodostui 880 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Tuottavuusmittarit

		TP 2017	TP 2018
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	3,1 %	5,1 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos % (Suhteutettu myös hintatason muutokseen)	-0,9 %	1,3 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,5 %	4,2 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,7	3,7
Energiatehokkuus (kWh/rm³)	Energiankulutus / tilavuus	63,0	63,0 *

*) Arvio vuoden 2018 toteumasta

Vertailukelpoisen toimintakatteen kehitys sekä asukaskohtaisen toimintakatteen muutos on suhteutettu myös hintatason muutokseen (Peruspalvelujen hintaindeksi, Lähde: Tilastokeskus, ennusteet VM). Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Sairauspoissaoloprosentin mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaolohin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2018 Vantaan kaupungin toimintaan vaikuttivat ennätyksellisen korkeaksi nousseet asuntorakentaminen ja väestönkasvu. Työttömyys jatkoi selvää laskuaan vuonna 2018.

Vuoden 2018 aikana hyväksyttiin Vantaan valtuustokauden strategiaa 2018–2021 täydentäviä ja toimeenpanevia ohjelmia ja suunnitelmia, kuten Vantaan kaupungin hyvinvointiohjelma, resurssiviisauden tiekartta, maa- ja asuntopoliittiset linjaukset sekä palveluverkkosuunnitelma. Lisäksi valmisteltiin elinvoima- ja vetovoimaohjelmaa.

Vantaan seuraava koko kaupungin yleiskaava laaditaan valtuustokauden 2017–2020 aikana. Työ käynnistyi kaupunginhallituksen päätöksellä toukokuussa 2017. Yleiskaavaluonnos valmisteltiin vuoden 2018 aikana siten,

että se saadaan alkuvuodesta 2019 nähtäville ja lausunnoille. Yleiskaavatyötä ohjaa kaupunginhallituksen nimittämä yleiskaavatoimikunta.

Vantaan kaupunginhallitus nimesi toukokuussa 2018 Vantaalle organisaatio- ja päätöksentekorakenteen uudistamiseksi Uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunnan. Toimikunnan johdolla on valmisteltu mm. kaupungin uutta organisaatiorakennetta, jonka on tarkoitus astua voimaan 1.1.2020.

Kokoaikainen varhaiskasvatusoikeus palautettiin 1.8.2018. Lasten määrä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa kasvoi 13,8 prosenttia, vastaavasti osa-aikaisten lasten määrä väheni. Vuonna 2018 valmistui Martinlaakson päiväkoti sekä tilapäisiä vuokrapäiväkotitiloja viiteen kohteeseen (Krassitie, Latukuja, Kuusikko, Virtatie ja Ravurinpuisto) sekä vuokrakoulu- ja päiväkotitiloja Pakkalaan.

Vuoden 2018 aika valmistui Uomarinteen koulun laajennus. Perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka) siirrettiin syksystä 2018 alkaen hallinnollisesti lukiokoulutuksen alaisuuteen. Perusopetuksen lisäopetus painottuu jatkossa aiempaa enemmän niille nuorille, joilla jatko-opintosuunnitelmissa on lukio-opinnot.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla edistettiin uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoa Apotti-hankkeessa. Käyttöönoton ajankohta siirtyi keväälle 2019. Maakunta- ja sote-uudistuksen lakiesitykset eivät edenneet eduskunnassa vuoden 2018 aikana. Toimiala on ollut aktiivisesti mukana sote-uudistukseen liittyvässä valmistelussa.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla valmisteltiin ja otettiin tuotantokäyttöön MATTI eli Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä -hankkeen ensimmäinen vaihe.

Kaupungin pitkäaikaista lainamäärää on lyhennetty kolmena vuonna peräkkäin, yhteensä noin 200 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana lainamäärää lyhennettiin noin 80 milj. eurolla. Tämän mahdollisti vuoden 2018 hyvä kassatilanne ja toiminta- ja rahoitustuottojen ja -kulujen sekä investointituottojen toteutuminen vuonna 2018 huomattavasti talousarviota paremmin. Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi vain 0,9 prosenttia. Tilikauden tulos oli positiivinen ja selkeästi talousarviota parempi.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2018 hyväksymä talousarvio vuodelle 2019 perustuu negatiiviseen tilikauden tulokseen sekä 58 milj. euron nettolainanottoon. Vuoden 2018 talousarviota parempi tilinpäätös kuitenkin luo hyvän pohjan talouden tasapainon kohtuulliselle kehitykselle myös vuoden 2019 aikana. Yleisen talouskehityksen ja työttömyyskehityksen muutokset vaikuttavat ennusteiden mukaan tulevaan verotulokasvuun selvästi positiivisesti. Väestönkasvu luo voimakkaana jatkuessaan paineita myös kaupungin palveluiden järjestämiseen sekä investointiohjelmaan.

Valmisteilla olevalla maakunta- ja sote-uudistuksella on toteutuessaan merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen vuodesta 2021 alkaen. Vantaalla on jatkettu maakunta- ja sote-uudistukseen valmistautumista. Uudistuksen talousvaikutuksia arvioidaan ja ne huomioidaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti taloussuunnitelman 2020–2023 valmistelussa.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

	31.12.2017	31.12.2018
Yleishallinto	8	6
Kaupunginjohtajan toimiala	176	174
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	335	323
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	476	485
Vantaan Työterveys liikelaitos	73	73
Sivistystoimen toimiala	5 771	5 971
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 790	2 831
Suun terveydenhuollon liikelaitos	325	326
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	665	640
Yhteensä	**10 619**	**10 829**

Palkat

Palkkamenot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,6 prosenttia eli 9,7 milj. euroa. Palkkamenojen kasvuun vaikutti kunta-alan sopimusratkaisu sekä henkilöstömäärän kasvu. Vuonna 2018 kaikilla sopimusaloilla palkkoihin tuli yleiskorotus (1,17 % - 2,55 %) sekä maksettiin virka- ja työehtosopimusmääräysten mukainen paikallinen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä. Vuoden 2018 palkkamenot olivat 383,7 milj. euroa.

Henkilöstömenot jatkanevat nousuaan myös vuonna 2019, sillä kaikille sopimusaloille tulee noin prosentin suuruinen paikallinen järjestelyerä 1.1.2019 alkaen ja sen jälkeen yleiskorotus nostaa palkkoja 1.4.2019 alkaen. Vuoden 2018 aikana ehdittiin neuvotella edellä mainitut paikalliset järjestelyerät lääkärisopimuksen ja kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) osalta. Viimeksi mainittu nosti terveydenhoidon, sosiaalialan sekä varhaiskasvatuksen palkkoja eli mm. sairaanhoitajien, terveydenhoitajien, fysioterapeuttien, lähihoitajien, ensihoitajien, sosiaalityöntekijöiden, sosiaaliohjaajien, lastentarhanopettajien ja lastenhoitajien palkat nousivat.

Osaamisen johtamisen malli toiminnassa

Koulutussuunnitelmat käsiteltiin kaupungin yhteistoimintaryhmässä ja suunnitelmien pohjalta rakennetaan vuoden 2019 koulutusohjelma. Metropolia ammattikorkeakoulu on toiminut henkilöstökoulutuksen järjestämisen kumppanina vuosina 2015−2018. Metropolian kanssa yhteistyössä on toteutettu osaamisen kehittämisen malli, jossa tavoitteena on ollut sekä tuottaa vaikuttavia koulutuspalveluita asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin että vahvistaa osaamisen johtamista Vantaalla. Sopimus päättyi vuoden 2018 lopulla. Viime vuonna kilpailutettiin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen järjestäminen henkilöstökoulutuksena sekä osaamisen johtamisen asiantuntijapalvelut. Vuoden 2019 alusta koulutusten järjestämisen pääyhteistyökumppanina toimii Amiedu.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui yhteensä 41 756 päivää. Kaupunki tulee saamaan koulutuskorvausta työttömyysvakuutusrahastosta vuodelta 2018 noin 353 930 euroa. Vuonna 2018 omaehtoisen koulutuksen tukea henkilöstölle jaettiin noin 40 000 euroa.

Vantaan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia mittaava Kunta10-työhyvinvointitutkimus toteutettiin syksyllä 2018. Tulosten perusteella kaupunkitasolla työyhteisöt saavat hyvän arvion. Myös lähiesimiesten toiminta arvioidaan tutkimuksen mukaan Vantaalla erittäin hyväksi. Kunta10 -tutkimukseen vastasi 70 prosenttia Vantaan kaupungin henkilöstöstä.

Systemaattiset esimiesvalmennus-portaat tuotannossa

Johtamisosaamisessa on vuonna 2018 korostettu strategiasta tulevia johtamisen kulmakiviä: valmentava suorituksen johtaminen, itsensä johtaminen, yhteistyö-, palaute- ja rohkean kokeilukulttuurin kehittäminen. Strategiset teemat on viety läpäisyperiaatteella eri esimiesten ja johtajien valmennusohjelmiin. Ylimmän johdon valmennus/verkostopäiviä on pidetty kolme kertaa vuoden 2018 aikana. Tilaisuuksissa on käsitelty tulevaisuuden kaupunki -teemaa sekä tulevaa Uusi Vantaa -muutosta.

Vuoden 2018 aikana on toteutettu myös suunnitelman mukaiset muut esimiesvalmennukset: Johtamistarjotin, Esimiehenä Vantaalla sekä ensimmäinen Lähiesimiestyön ammattitutkinto LAT, joka saatiin päätökseen keväällä 2018. Tutkinnon suoritti 17 lähiesimiestä. Uusi LAT-ryhmä käynnistyi keväällä 2018. Johtamisen erikoisammattitutkinnon (JET) osalta on yksi 16 hengen ryhmä toteutuksessa. Vuoden 2018 aikana käynnistettiin strategian toimeenpanon tueksi tulosaluejohtoryhmille suunnattu uusi strateginen valmennusohjelma, Tomuta, jonka keskeisinä tavoitteina on tukea toimintakulttuurin muutoksen johtamista tulosalueilla sekä lisätä valmiuksia hyvään ja osallistavaan muutosten johtamiseen. Lisäksi toteutettiin kokeiluna ensimmäinen Päällikköpäivä eli verkostopäivä kaikille Vantaan päälliköille. Päivän teemana oli muutos.

Konserniyhtiön hallitustyön arvioinnit

Vuoden aikana kehitettiin työkalut konserniyhtiöiden hallituksen ja toimitusjohtajan työn arviointiin. Vantaan konserniyhtiöiden hallitustyöskentelyn ja toimitusjohtajan työn arvioinnit toteutettiin loka- joulukuussa 2018 viidessä keskeisimmässä konserniyhtiössä.

Sairauspoissaolot lisääntyivät pitkien poissaolojen osalta

Vuonna 2018 sairauspoissaolot lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna vajaalla 0,2 prosenttiyksiköllä (v 2018: 4,71 %/ v 2017: 4,52 %). Poissaolojen kasvu painottui pitkiin, yli 30 päivän poissaoloihin sekä tapaturmapoissaoloihin. Diagnoosiluokittaisessa tarkastelussa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia (niin mielenterveys- kuin tuki- ja liikuntaelinsairaussyy molemmissa 26 %, hengitystiesairaussyy 13 %). Tuunatun työn osuus sairauspäivistä on lisääntynyt (4,49 % sairauspäivistä). Työssä tapahtuneiden tapaturmien määrä pysyi edellisen vuoden tasolla. Noin puolet työtapaturmista johtui kaatumisesta, liukastumisesta, kompastumisesta tai putoamisesta. Toiseksi suurin syy oli kuormittuminen fyysisesti (nostaminen).

Mitä uutta vuonna 2018 terveys- ja turvallisuusjohtamisessa?

Esimiehen luvalla enintään viisi päivää kestävän sairauspoissaolon pilotointia laajennettiin varhaiskasvatuksen tulosalueen lisäksi kaupunginjohtajan toimialalle sekä konsernipalveluihin (pois lukien liikelaitokset).

Vuoden 2018 alussa otettiin käyttöön työturvallisuusjärjestelmä TUTKA, joka kokoaa niin henkilökunnan työturvallisuusilmoitukset, työolojen haittojen ja vaarojen arvioinnin, työterveyshuollon työpaikkaselvitykset, asiakastyöhän liittyvät varhaiskasvatuksen kiinnipitoilmoitukset kuin sosiaali- ja terveystoimen potilas- ja asiakasturvallisuusilmoitukset.

Ilmoitettujen uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä (1 821 kpl) kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna (942 kpl). Ilmoitusten lukumäärän kasvu ei johtunut pelkästään järjestelmämuutoksesta, sillä Kunta10-tutkimuksessa uhka- ja väkivaltakokemusten lisääntyminen on myös nähtävissä. Läheltä piti -tilanteita ilmoitettiin (285 kpl) edellistä vuotta (42 kpl) enemmän.

Järjestelmien kehittäminen

HR-perusjärjestelmän prosessien ja sähköisten palvelujen kehittämistä jatkettiin pks-yhteisprojektina ja otettiin käyttöön nykyiseen järjestelmäversioon mobiilipalkkalaskelma. Myös työsopimusten sähköisen allekirjoituksen käyttöönottoa valmisteltiin. Tiedolla johtamisen hankkeessa kehitettiin 1. vaiheen raportointia.

Uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönottoprojekti käynnistyi syksyllä ja uusi järjestelmä otettiin käyttöön 1.1.2019.

Vuoden aikana kokeiltiin uusien työntekijöiden perehdytysvalmennuksen toteuttamista verkkovalmennuksena. Vuoden aikana on kartoitettu erilaisia verkkokoulutuksen ja eOppimisen järjestelmiä sekä käynnistetty kilpailutus koko Vantaan henkilöstökoulutuksen verkkokoulutusjärjestelmän hankkimiseksi.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki on laatinut vuoden 2018 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Henkilöstökertomus sisältää tiedon vuoden 2018 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet

Vantaan kaupungissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Vantaan kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä. Kaupunkikonsernissa riskejä käsitellään ensisijaisesti vaikutuksiltaan kielteisinä tapahtumina, mutta myös menetetty mahdollisuus voidaan nähdä riskinä.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja tulosalueiden vastuulla olevien toimintojen osalta näiden tulosalueiden laatimat ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosäännön (1.1.2018) 18. luvun 1 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan sekä liikelaitosten johtajien osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla eri toiminnoissa ja prosesseissa sekä palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritelty Vantaan kaupunginvaltuuston 2.3.2015 hyväksymässä Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa -ohjeessa. Ohjeen ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Vantaalla toimialojen riskienhallintaa ohjaa ja koordinoi kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ohjausryhmä. Ohjausryhmän kokoonpano päivitettiin kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä tammikuussa 2018 ja ryhmä kokoontui vuoden aikana toimintasuunnitelmansa mukaisesti neljä kertaa. Ohjausryhmä käsitteli mm.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita.

Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan kaupungin kaikilla toimialoilla ja tulosalueilla sekä liikelaitoksissa ja kaupunkikonserniin kuuluvissa yhteisöissä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelma laaditaan merkittäviin projekteihin sekä muihin erityistarpeisiin, kuten esimerkiksi maakunta- ja sote-uudistukseen tai kaupungin ICT-toimintojen uudistamiseen.

Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista arviointia täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta sekä organisaatiossa käytössä olevista riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintatavoista. Menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista. Raportoinnin kautta toimialojen, liikelaitosten ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallinta- ja valmiuspäälliköllä yhdessä riskienhallinnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutumista.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kohdassa 1.6.7

Riskienhallinta

Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Riskienhallinnan vastuut ja toimintatavat on määritetty kaupunginvaltuuston hyväksymässä Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa -asiakirjassa (2.3.2015). Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Riskien arvioinnissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Riskejä arvioidaan kaupunkikonsernissa monien eri prosessien yhteydessä. Riskienhallintasuunnitelmaan kootaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioiduista riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan kaksi kertaa vuodessa, ja samalla arvioidaan toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden vaikuttavuus. Riskienhallintasuunnitelmien laadinnan voidaan arvioida muodostuneen luontevaksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen riskienhallintaa tuettiin vuonna 2018 järjestämällä yhtiöille muun muassa riskienhallinta-aamupäivä, jossa esiteltiin kaupunkikonsernin riskienhallinnan järjestämisen periaatteita sekä pelastuslaitoksen johdolla valvontatoiminnassa havaittuja keskeisimpiä kehittämiskohteita.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkikonserniin kuuluvien organisaatioiden laatimiin riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä näiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla tasoilla osana muun muassa toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seurantaa.

Yhdeksi keskeisimmäksi strategiseksi riskiksi nousee maakunta- ja sote-uudistus, jonka toteutuminen aiheuttaa edelleen epävarmuutta kuntakentässä. Sote- ja maakuntauudistuksella voidaan arvioida olevan sekä pitkän aikavälin ei-toivottuja seurauksia että siirtymävaiheen hallintaan liittyviä riskitekijöitä. Edunvalvonta mahdollisesti tulevan maakuntauudistuksen osalta on ollut suunnitellun aktiivista ja riskin seurauksiin on näin pyritty vaikuttamaan. Myös esimerkiksi sopimushallinnalla on jo varauduttu erityisesti mahdollisen sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin.

Merkittäväksi strategiseksi riskiksi voidaan arvioida myös resurssit ylittävä kuntalaisten palvelutarpeen kasvu. Vantaan kaupunki on jatkanut voimakasta kasvuaan jo vuosia ja kasvoi pääkaupunkiseudun kaupungeista suhteessa eniten vuonna 2018. Erityisesti erilaisilla kielitaito- ja koulutustaustoilla tulevien ihmisten palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää merkittävää resursointia, mikä on haasteellista kaupungin talouden liikkumavaran rajallisuuden näkökulmasta.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset (operatiiviset) riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä.

Vantaan kaupungissa keskeisiksi toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus ja osaaminen tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, tietohallinnon peruspalveluihin liittyvät poikkeamat (ml. tietoturvallisuuteen liittyvät riskit) sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen liittyvät riskit.

Henkilöstön saatavuus on riski ennen kaikkea henkilöintensiivisissä toiminnoissa kuten sosiaali- ja terveystoimessa, sivistystoimessa ja tietyissä teknisissä tehtävissä sekä tietohallinnossa. Työmarkkinatilanteen ollessa suotuisa riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa kaupungin kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Henkilöstön poikkeuksellisen suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota sekä rekrytointien että perehdytyksen myötä ja lisäksi vaihtuvuudella on negatiivinen vaikutus avainhenkilöriskiin. Avainhenkilöihin liittyviä riskejä osin myös toteutui vuonna 2018.

EU:n tietosuoja-asetuksen (GDPR) siirtymäaika päättyi ja asetus astui voimaan 25.5.2018. Tietosuoja-asetuksen asettamien vaatimusten täyttämiseen on kaupungissa varauduttu jo siirtymäaikana ja toisaalta tietosuoja-asiat ovat olleet merkittävässä roolissa monessa kaupungin toiminnossa kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa jo aiemminkin. TAISTO18-valmiusharjoituksessa, jossa harjoiteltiin julkishallinnon valmiuksia toimia muun muassa henkilötietojen tietoturvaloukkaustilanteissa, Vantaan kaupungin arvioitiin kuuluvan parhaaseen neljännekseen

Vuonna 2018 Vantaan kaupunkiin rekrytoitiin kaupunkitasoinen tietosuojavastaava, joka on järjestänyt tietosuojaan liittyviä koulutuksia kaupunkiorganisaatiolle. Tietosuoja- ja tietoturvatyöryhmä päivitti ja laati kaupunkitasoisia toimintamalleja sekä ohjeistuksia ja toimialat omia ohjeitaan sekä tietosuojaselosteitaan. Tietosuoja-asetuksen mukaiset tietopyynnöt ovat kuormittaneet kaupunkiorganisaatiota jossain määrin ja niihin vastaamisesta aiheutuu kustannuksia.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu muun muassa ICT-valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Vuonna 2018 globaali talouskasvu ml. euroalue jatkui kohtuullisen suotuisana, mikä heijastui myös Suomeen. Kaupungin menojen kasvua rajoitti mm. työllisyyden paraneminen. On kuitenkin todennäköistä, että suhdannehuippu on jo ohitettu, ja vuoden 2019 talouskasvu jää Suomessa selvästi alle edellisen vuoden, mikä heijastunee jatkossa kaupungin verotuloihin.

Merkittävin yksittäinen taloudellinen riski kaupungille on suunniteltu maakunta- ja sote-uudistus, joka toteutuessaan merkitsee huomattavaa laskua kaupungin verotuloissa, lisääntynyttä riippuvuutta valtiosta valtionosuuksien kautta sekä kaupungin suhteellisen velkaantuneisuuden kaksinkertaistumista, kun lainat jäävät kunnille. Koska kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa vain rajallisesti eikä yksin pysty vaikuttamaan maakunta- ja sote-uudistuksen toteutustapaan, riskiä voidaan hallinnoida parhaiten hillitsemällä sekä käyttötalouden menojen kasvua että käyttämällä investoinneissa tiukkaa tarpeellisuusharkintaa ja hajauttamalla niitä ajallisesti.

Kaupungin lainasalkku supistui myös vuonna 2018 n. 79,5 milj. eurolla ja sen koko oli vuoden 2018 lopussa n. 880 miljoonaa euroa. Kaupunki on lyhentänyt pitkäaikaista velkaansa viimeisen 3 vuoden aikana yhteensä lähes 200 milj. euroa samalla, kun kaupunki on kasvanut vahvasti. Lainamäärä/asukas tippui n. 3 860 euroon kun se oli korkeimmillaan vuonna 2015 yli 5000 euroa/asukas. Kaupungin oma ja konsernin pitkäaikainen varainhankinta pystyttiin järjestämään erittäin kohtuullisilla ehdoilla.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiasemaa. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Kaupungin lainasalkku hyötyi edelleen historiallisen matalan korkotason jatkumisesta, mikä näkyi ennätyksellisen alhaisissa korkomenoissa. Korkomenot vuonna 2017 olivat n. 2,31 milj. euroa. Kaupunki allekirjoitti vuonna 2018 kolme uutta kiinteäkorkoista lainasopimusta, yhteismäärältään 90 milj. euroa, mikä paransi jonkin verran kaupungin korkoriskiasemaa ja siten pienensi salkun korkoriskiä. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen. Vahinkoriskejä ovat esimerkiksi organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksena.

Keskeisiksi vahinkoriskeiksi Vantaan kaupungissa on arvioitu henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet sekä muu työturvallisuus, toimitilojen turvallisuuteen, terveellisyyteen ja käytettävyyteen liittyvät riskit (sisäilmaongelmat, kosteusvahingot), kuntalaisiin kohdistuvat tapaturmat, joista kaupunki on vastuussa sekä vakavat potilaisiin ja asiakkaisiin kohdistuvat riskit, kuten hoitovirheet tai mahdolliset ruokamyrkytykset.

Vuonna 2018 yksittäiset vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet kaupunkitasoisesti merkittäviä seurauksia, mutta sisäilmaongelmat tai epäilyt niistä ovat edelleen lisääntyneet. Sisäilmaongelmia selvittää sisäympäristöasioiden ohjausryhmä, joka on laatinut ohjeistuksia sekä selvittänyt ongelman laajuutta muun muassa Suomen laajimmalla kyselyllä yhdessä Turun Yliopiston kanssa. Kysely alkoi marraskuussa 2018 ja sen kohderyhmänä ovat olleet henkilöstö, oppilaat, opiskelijat sekä asiakkaat kaupungin päiväkodeista, alakouluista, yläkouluista ja Variasta sekä muun muassa Vantin henkilöstö. Kyselyn kohderyhmiin kuuluu yhteensä noin 40 000 henkeä sekä 200 koulua ja päiväkotia. Tiedossa olevien tulosten valossa lisäselvityksiä vaativat kohteet eivät näytä tuottavan yllätyksiä, vaan kohteet ovat kaupungin tiedossa, ja selvitys- tai korjaustoimenpiteisiin näissä kohteissa on jo ryhdytty.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Erityisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, sen liikelaitoksilla ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta- ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Kaupunki kilpailutti vakuutuksensa vuonna 2018. Kilpailutuksen seurauksena vakuutusturva tietyiltä osin parani, mutta vakuutusmaksut alenivat merkittävästi.

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2018

Sisäinen tarkastus on 30.10.2017 antamassaan tarkastusraportissa todennut, että tuomioistuinasioiden hallinnoinnissa kaupunki- ja osittain toimialatasolla on ollut puutteita. Puutteet liittyivät lähinnä siihen, että listauksia kaikista vireillä olevista tuomioistuinasioista ei saatu haettua diaarista ja näin ollen kaupunkitasolla ja osittain toimialoilla ei ollut tarkkaa tietoa kaikista vireillä olevista tuomioistuinasioista.

Vantaan kaupungilla on vireillään ennallistamisvaade Vantaan Golfpuisto Oy:n konkurssipesään. Tilinpäätöstä laadittaessa enimmäismääräisenä ilmoitettu saatava olisi 17,2 miljoonaa euroa. Ympäristölautakunta teki golfkentän vesiasiassa tutkintapyynnön poliisille tammikuussa 2018. Ympäristökeskus teki Kotatien jäteasiassa tutkintapyynnön kesällä 2017 ja asia on oikeuden käsittelyssä helmikuussa 2019.

Vantaan kaupungilla on myös vireillä Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa riita-asian oikeudenkäynti Kivistön asuntomessualueen neljää kiinteistönomistajaa vastaan. Kysymys on kiinteistökaupan sopimusehtojen noudattamisesta.

Kuntatekniikan keskuksella on käynnissä kaksi urakkariita-asiaa, joissa osapuolten vaatimukset toisilleen ovat pääosin yhtenevät.

Sivistystoimessa on tilinpäätöksen laatimishetkellä yksi hallinto-oikeuteen edennyt kunnallisvalitusasia koskien päätoimisen tuntiopettajan vakinaisen viran täyttöä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on käynnissä kaksi hallintoriita-asiaa liittyen lastensuojelukustannuksiin, edellä mainittujen lisäksi 23.4.2018 kaupungille on yhdestä vastaavasta tapauksesta tullut velvoittava maksupäätös. 12.12.2018 korkein hallinto-oikeus velvoitti Vantaata korvaamaan Helsingille terveydenhuollon kustannuksia, mutta hylkäsi vaatimuksen vanhushuollon ja vammaispalvelun kustannusten osalta.

Konserniyhtiöiden osalta keskeneräisiä ovat vielä Myyrmäen Urheilupuisto Oy:tä sekä Kehäyhtiöitä koskevat tapaukset.

Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin kaupunkiorganisaation ulkopuolisille tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, yhteensä lähes 153 000 euroa. Edellä mainituista valtaosa oli tavanomaisiksi luokiteltavissa olevia kaatumisia ja liukastumisia, joista aiheutuneista henkilövahingoista syntyi 106 000 euron kustannukset. Lisäksi ajoneuvoihin kohdistui vahinkoja hieman alle 21 000 euron arvosta.

Kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneet vahingonteot, kuten töhryt, lasien rikkomiset, ym. omaisuuden vahingoittamiset vähenivät hieman vuodesta 2017. Vuonna 2018 erilaisista vahingonteoista aiheutui kaupungille noin 59 000 euron kustannukset. On kuitenkin huomattava, että tiettyjen tapahtumien osalta selvitystyö on vielä kesken, näin muun muassa 6.12.2018 tehdyn tuhotyön osalta, jossa Tikkuparkki Oy:n hallinnoimassa parkkihallissa poltettiin kaupungin omistama henkilöauto. Teosta aiheutui vahinkoja myös parkkihallin rakenteille.

Vahinkorahastoa pääomitettiin vuonna 2018 viidellä miljoonalla eurolla.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Kaupungin asukkaille ja yhteistyökumppaneille tärkeiden toimintojen jatkuvuus merkittävien riskien toteutuessa varmistetaan valmiussuunnitelmin sekä muilla toiminnan jatkuvuuteen pyrkivillä etukäteen tehtävillä varautumisjärjestelyillä. Edellä mainittuun kuuluvat suunnitelmien lisäksi keskeisesti henkilöstön kouluttaminen ja erilaiset harjoitukset, yhteistyö toiminnalle tärkeiden kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa, tietyt etukäteen toteutettavat hankinnat ja varmistukset sekä muun muassa henkilöstön varaaminen poikkeusolojen tehtäviin.

Nykypäivän verkostomainen toiminta edellyttää säännöllistä yhteyttä, yhteistä suunnittelua ja sopimista sekä harjoituksia ja häiriötilanteen aikaisen tiedonkulun varmistamista keskeisten toimijoiden välillä. Yhteys kriittisestä infrastruktuurista ja palveluista vastaavien välillä tulee perustua jo normaaliaikana luotuihin ja sovittuihin järjestelyihin. Vantaan kaupungilla on tiivis yhteistyö esimerkiksi sähkönjakelusta vastaavan Vantaan Energia Oy:n, vesi- ja jätehuollosta vastaavan Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) sekä alueen eri turvallisuusviranomaisten ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa.

Vuonna 2018 hyväksyttiin maankäytön-, rakentamisen-, ja ympäristön toimialan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialojen päivitetyt valmiussuunnitelmat. Lisäksi järjestettiin muun muassa perusopetuksen johdolle suunnattu kaupungin sisäinen valmiusharjoitus sekä osallistuttiin TAISTO18-valmiusharjoitukseen.

Kaupungin palvelujen järjestäminen edellyttää keskeisten teknisten järjestelmien toimivuutta ja ostopalveluja käytettäessä luotettavia palvelujen tuottajia. Voimassa oleva kaupungin hankintaohje edellyttää hankittaessa kaupungin vastuulla olevia elintärkeitä palveluja tai niiden järjestämiselle välttämättömiä tavaroita, että hankintasopimusta tehtäessä on varmistuttava toimittajan sitoutumisesta ja kyvystä toimittaa palveluita tai tavaroita myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (9.6.2014 § 7) hyväksymässä edustusohjeessa on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Edustusohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Edustusohjeessa viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Kappaleessa 1.2 on tehty tarkemmin selkoa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankintakeskuksen kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimuspohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelu (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Parhaillaan kehitteillä on sosiaalisen vastuun Code of Conduct. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan.

1.1.8 Ympäristötekijät

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Vuonna 2018 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 928 700 euroa. Eniten tuottoja tuli tilakeskuksen energiatehokkuustoimista, ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä sekä öljyntorjuntarahaston avustuksesta maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Ympäristökulut vuonna 2018 olivat yhteensä 29,8 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja.

Ympäristöinvestoinnit olivat vuonna 2018 hieman yli miljoonaa euroa, joista valtaosa käytettiin ilmaston- ja luonnonsuojeluun, melun ja tärinän torjuntaan sekä maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksotettu ympäristötulo.
Vuonna 2018 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 928 700 euroa. Ne olivat 0,4 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 4,1 euroa asukasta kohden.

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin.

Vantaalla valtaosa kaikkiaan 29,8 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi aiempien vuosien tapaan ryhmästä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet (16,6 milj. euroa). Jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon kulut olivat 4,1 miljoonaa euroa, ympäristönsuojelun viranomaistehtävien osuus oli 1,6 miljoonaa euroa ja ulkoilman suojeluun käytettiin 1,1 miljoonaa euroa. Ympäristökulut olivat 1,9 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Ympäristökuluja kertyi 120,4 euroa asukasta kohden.

Ympäristöinvestoinnit ovat menoja, jotka syntyvät hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojeluntason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävän käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investoinnin odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investoinnin tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja hieman yli miljoonalla eurolla. Eniten, 264 000 euroa, investoitiin ilmastosuojeluun liittyviin toimenpiteisiin. Ne olivat 0,8 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 4,5 euroa asukasta kohden.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Sisäinen valvonta kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Sisäisen valvonnan toteuttamiseen vaikuttavat organisaation toiminnan luonne, sisältö ja laajuus, talous sekä edellä mainittuihin liittyvät riskit. Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan kaupungin hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty. Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja tulosaluetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Liikelaitoksissa vastuu on liikelaitoksen johtajalla.

Esimiehet ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksyttyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esimies vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset. Esimiesten ja päälliköiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Vantaalla on vuonna 2018 otettu käyttöön ns. ilmoituskanava, jonka avulla henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa nimettömästi kaupunkikonsernin toimintaan liittyvistä väärinkäytösepäilyistä. Kaupungin edustusohjeissa linjataan käytänteet mm. edustuksesta sekä lahjojen vastaanottamisesta. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan.

Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin vaarallisiin työyhdistelmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta.

Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävissä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esimiehet raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan lähes kuukausittain tulosyksikkötasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa apulaiskaupunginjohtajan säännöllisissä tulosalueiden navigointitilaisuuksissa sekä konsernihallinnon toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa.

Strategisten tavoitteiden toteutumisen riskit arvioidaan vuosittain tuloskortin laadinnan yhteydessä. Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle.

Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoikeuteen

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja tulosalueen tehtävät on määritelty kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusten tuloksista raportoitiin kuukausittain kaupunginjohtajalle ja kerran vuodessa kaupunginhallitukselle. Tarkastusraportit toimitettiin niiden valmistuttua kaupunginhallituksen puheenjohtajille, kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esimiehille sekä toimialaa merkittävästi koskevissa tapauksissa lautakunnan/johtokunnan puheenjohtajalle. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitettiin myös ko. yhtiöön ja yleisjaostoon.

Vuonna 2018 sisäinen tarkastus on tehnyt 14 varsinaista tarkastusta ja 8 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, avustuksiin, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tarkastuksista 4 kohdistui kaupungin tytäryhtiöihin. Tulosalueella työskenteli neljä henkilöä.

Yhtiöihin tehtyjen tarkastusten perusteella voidaan todeta, että eräiden tytäryhtiöiden talouden ja hallinnon sisäisessä valvonnassa on kehittämistarpeita. Muilta osin tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita. Vantaan Golfpuiston tarkastuksen yhteydessä kuitenkin havaittiin Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan sisäisessä tiedonkulussa ja valvonnassa kehittämistarpeita.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2018 tilikauden tulos oli 3,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 5,2 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 36,5 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuoteen 2017 verrattuna oli 1,2 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2018 54,8 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Näiden erien negatiivinen tulosvaikutus on yhteensä -53,6 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla kasvoivat 2,3 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset laskivat 14,9 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma		**2018** milj. €		**2017** milj. €		**2016** milj. €
Toimintatuotot		243,0		252,0		298,7
Toimintakulut	-	1 315,5	-	1 260,7	-	1 288,8
Toimintakate	**-**	**1 072,5**	**-**	**1 008,7**	**-**	**990,0**
Verotulot		982,7		977,0		953,8
Valtionosuudet		173,4		168,9		189,4
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot		14,1		14,2		14,3
Muut rahoitustuotot		17,4		15,3		15,5
Korkokulut	-	2,3	-	2,5	-	3,9
Muut rahoituskulut	-	0,1	-	0,2	-	0,1
Vuosikate		**112,6**		**164,0**		**178,8**
Poistot ja arvonalentumiset	-	108,7	-	123,6	-	116,1
Satunnaiset erät		0,0		0,0		1,8
Tilikauden tulos		**3,9**		**40,4**		**64,5**
Tilinpäätössiirrot		1,2		1,2		0,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		**5,2**		**41,7**		**64,8**

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2018 olivat 1 430,6 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 3,1 miljoonaa euroa eli 0,2 prosenttia. Toimintatuotot vähenivät edellisestä vuodesta 9 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi yhteensä 982,7 miljoonaa euroa. Vuoteen 2017 verrattuna kasvua oli 5,7 miljoonaa euroa (0,6 prosenttia). Valtionosuuksia kertyi vuonna 2018 yhteensä 173,4 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat edellisestä vuodesta 4,5 miljoonaa euroa (2,6 prosenttia).

Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2018 oli 1 426,7 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 39,6 miljoonaa (2,9 prosenttia). Toimintakulut nousivat 54,8 miljoonaa euroa vuodesta 2017. Palvelujen ostot kasvoivat 43,0 miljoonaa euroa (7,2 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko. Tuotot v. 2018 – 2017

Tuotot	2018 milj. €	2017 milj. €
Toimintatuotot	243,0	252,0
Verotulot	982,7	977,0
Valtionosuudet	173,4	168,9
Rahoitustuotot	31,5	29,5
Yhteensä	**1 430,6**	**1 427,5**

Kuvio. Vuoden 2018 tuottojen jakautuminen

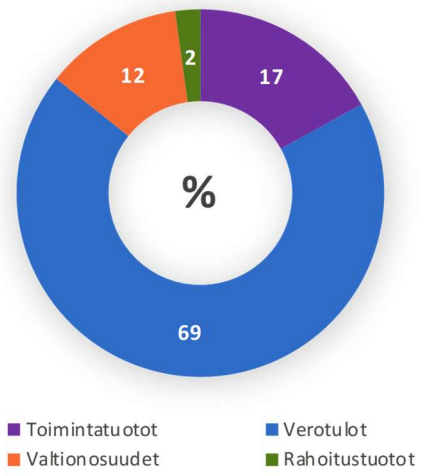

Taulukko. Kulut v. 2018 – 2017

Kulut	2018 milj. €	2017 milj. €
Henkilöstökulut	483,5	476,8
Palvelujen ostot	641,4	598,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	51,1	53,4
Avustukset	76,2	77,7
Muut toimintakulut	63,3	54,3
Rahoituskulut	2,4	2,8
Poistot	108,7	123,6
Yhteensä	**1 426,7**	**1 387,0**

Kuvio. Vuoden 2018 kulujen jakautuminen

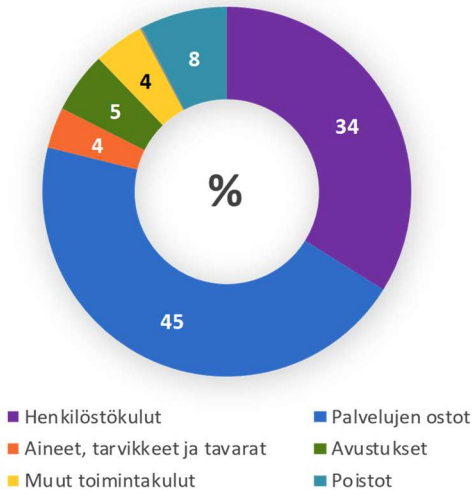

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate oli vuonna 2018 -1 072,5 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 63,8 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edellisiin tilikausiin verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2018 toimintakuluista 18,5 prosenttia (20,0 prosenttia vuonna 2017).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2018	2017	2016
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	18,5	20,0	23,2
Vuosikate/ poistot, %	103,6	132,7	154,0
Vuosikate, euroa/ asukas	493,7	735,4	815,4
Asukasmäärä	228 166	223 027	219 341

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 31,3 prosenttia ollen 112,6 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on ylijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2017 tasosta 241,7 euroa, ollen 493,7 euroa/ asukas vuonna 2018. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (131,1 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 574,6 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 108,7 miljoonaa euroa vuonna 2018.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 36,5 miljoonaa euroa, ollen 3,9 miljoonaa euroa vuonna 2018. Tilikauden ylijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli 5,2 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitosten eli Suun terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2018 oli 7,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuonna 2018 investointimenot olivat 134,8 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 130,9 miljoonaa euroa. Omahankintamenon kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 20,3 miljoonaa euroa (18,3 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 81,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 90 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 169,5 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen nettovähennykseksi muodostui siten 79,5 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli 101,0 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys 16,2 miljoonaa euroa koostuu tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutos 0,7 miljoonaa euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2018 lopussa 140,0 miljoonaa euroa sisältäen tytäryhteisöjen konsernitilin saldon 31,0 miljoonaa euroa. Tytäryhteisöjen konsernitilin saldo väheni 16,9 miljoonaa euroa vuoden 2018 aikana. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 73,5 miljoonaa euroa vuoden 2018 aikana.

Rahoituslaskelma	2018 milj. €	2017 milj. €	2016 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	112,6	164,0	178,8
Satunnaiset erät	0,0	0,0	1,8
Tulorahoituksen korjauserät	- 40,9	- 40,5	- 48,9
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 134,8	- 111,3	- 146,7
Rahoitusosuudet investointeihin	3,9	0,7	1,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66,7	50,6	68,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	**7,6**	**63,4**	**55,2**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,3	0,0	- 0,1
Antolainasaamisten vähennys	3,9	4,6	1,3
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90,0	90,0	80,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 169,5	- 191,0	- 97,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 16,2	10,9	- 24,7
Oman pääoman muutokset	0,0	1,7	0,4
Muut maksuvalmiuden muutokset	11,1	40,5	13,1
Rahoituksen rahavirta	**- 81,1**	**- 43,3**	**- 27,9**
Rahavarojen muutos	**-73,5**	**20,1**	**27,3**
Rahavarat 31.12.	140,0	213,5	193,4
Rahavarat 1.1.	-213,5	-193,4	-166,2

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2018	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	21,5	-31,8	-181,9
Investointien tulorahoitus, %	86,1	148,2	123,0
Lainanhoitokate	0,7	0,9	1,8
Kassan riittävyys, pv	31,5	49,8	45,9
Asukasmäärä	228 166	223 027	219 341

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoituksen tunnusluku oli 86,1 prosenttia vuonna 2018. Kahtena edellisenä vuonna oma tulorahoitus oli riittänyt kattamaan investoinnit kokonaisuudessaan.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2004 - 2018 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2004 – 2018

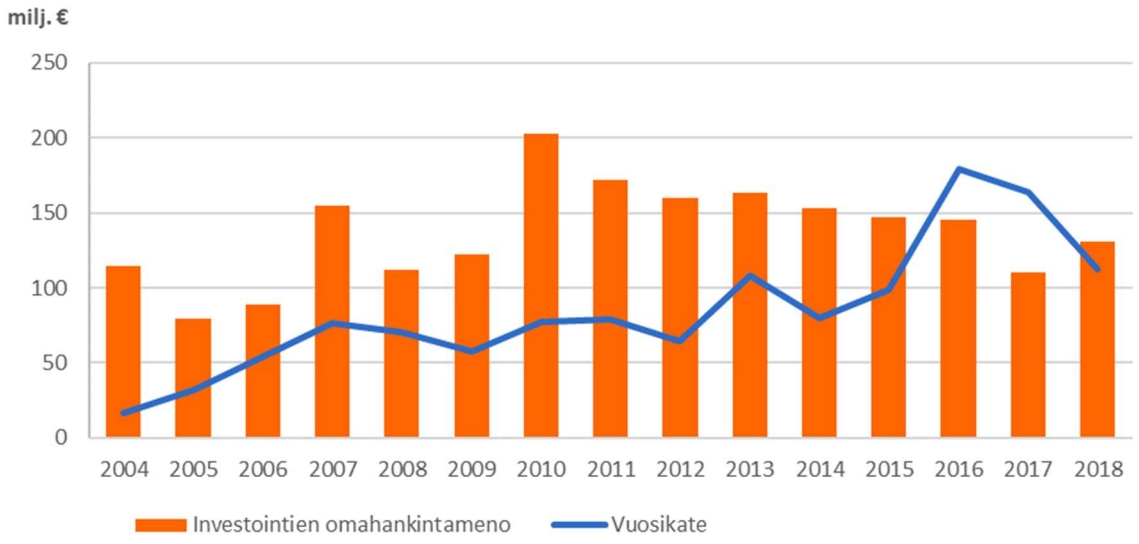

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,7 vuonna 2018. Tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoitoon, sillä tunnusluvun arvo on alle 1. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2018 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 31,5 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää sekä kaupungin että liikelaitosten, eli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden ja Suun terveydenhuollon, sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston, Sosiaalisen luototuksen rahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltyinä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2018 lopussa 1 831,6 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 223,8 miljoonaa euroa vuoden 2018 lopussa (60,0 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2018 lopussa 569,6 miljoonaa euroa (27,9 prosenttia taseen loppusummasta).

Toimeksiantojen varat koostuivat pääosin välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2018 lopussa 1,3 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 205,9 miljoonaa euroa (10,1 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2018 lopussa 0,6 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus koostui hoitotarvike- ja varaosavarastoista.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 65,3 miljoonaa euroa. Näistä pitkäaikaisia saamisia oli 3,6 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 22,3 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 1,2 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 13,3 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 24,8 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 139,8 miljoonaa euroa, eli ne olivat vähentyneet 72,6 miljoonaa euroa vuoden 2017 lopun tilanteeseen verrattuna.

Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 942,8 miljoonaa euroa (46,2 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 349,1 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 126,4 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 462,1 miljoonaa ja tilikauden ylijäämästä 5,2 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto.

Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2018 lopussa. Aikaisempina vuosina muodostetut investointivaraukset oli purettu, eikä uusia ollut muodostettu. Investointivarausten käytöstä hankintamenoa kattamaan syntyi vuonna 2018 poistoeron vähennystä 0,2 miljoonaa euroa. Pakollisissa varauksissa oli 0,2 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 11,3 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 1,3 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,7 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 1 080,2 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta pieneni vuoden aikana 95,8 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 911,7 miljoonaa euroa. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 57,1 miljoonaa, ostovelkoja 62,5 miljoonaa, saatuja ennakoita 23,9 miljoonaa sekä muita velkoja 25,0 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

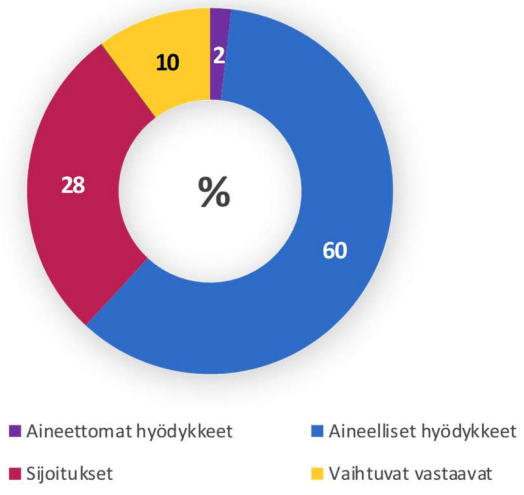

Kuvio. Taseen vastattavaa

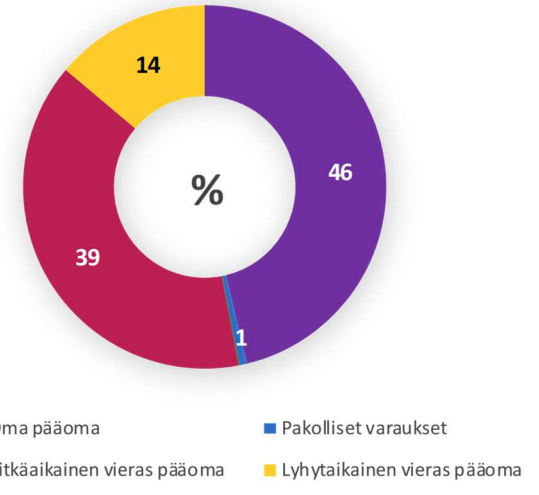

Tase	2018 milj. €	2017 milj. €	2016 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	**1 831,6**	**1 839,0**	**1 865,8**
Aineettomat hyödykkeet	*38,2*	*55,6*	*75,2*
Aineettomat oikeudet	0,1	0,0	0,9
Muut pitkävaikutteiset menot	38,1	55,5	74,3
Aineelliset hyödykkeet	*1 223,8*	*1 201,6*	*1 197,5*
Maa- ja vesialueet	296,7	292,8	277,8
Rakennukset	559,1	552,9	558,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	304,1	304,6	305,9
Koneet ja kalusto	18,0	16,6	18,3
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	45,6	34,4	36,6
Sijoitukset	*569,6*	*581,8*	*593,2*
Osakkeet ja osuudet	284,7	293,3	300,2
Muut lainasaamiset	284,2	287,9	292,5
Muut saamiset	0,7	0,6	0,5
Toimeksiantojen varat	**1,3**	**1,5**	**1,5**
Valtion toimeksiannot	1,3	1,5	1,5
Vaihtuvat vastaavat	**205,9**	**281,1**	**306,6**
Vaihto-omaisuus	*0,6*	*0,6*	*19,7*
Aineet ja tarvikkeet	0,6	0,6	0,5
Muu vaihto-omaisuus	0,0	0,0	19,2
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	*3,6*	*13,7*	*16,7*
Lainasaamiset	0,2	0,3	0,3
Muut saamiset	3,4	13,4	16,4
Lyhytaikaiset saamiset	*61,7*	*53,3*	*76,7*
Myyntisaamiset	22,3	21,7	28,7
Lainasaamiset	1,2	0,6	7,9
Muut saamiset	13,3	14,0	13,2
Siirtosaamiset	24,8	17,0	27,0
Rahoitusarvopaperit	*0,2*	*1,1*	*1,1*
Osakkeet ja osuudet	0,2	1,1	1,1
Rahat ja pankkisaamiset	139,8	212,4	192,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**2 038,8**	**2 121,5**	**2 173,9**

Tase	2018 milj. €	2017 milj. €	2016 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	**942,8**	**938,5**	**897,1**
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	126,4	122,2	122,9
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	462,1	425,5	360,2
Tilikauden yli-/alijäämä	5,2	41,7	64,8
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	**2,4**	**2,7**	**3,3**
Poistoero	2,4	2,6	3,0
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,1	0,3
Pakolliset varaukset	**11,5**	**11,6**	**9,7**
Eläkevaraukset	0,2	0,2	0,2
Muut pakolliset varaukset	11,3	11,4	9,4
Toimeksiantojen pääomat	**2,0**	**2,3**	**2,2**
Valtion toimeksiannot	1,3	1,5	1,6
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,7	0,8	0,5
Vieras pääoma	**1 080,2**	**1 166,3**	**1 261,7**
Pitkäaikainen vieras pääoma	*797,4*	*859,7*	*1 000,0*
Joukkovelkakirjalainat	124,4	175,1	245,8
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	673,0	684,6	748,4
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0	5,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	*282,8*	*306,6*	*261,8*
Joukkovelkakirjalainat	50,7	70,7	5,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	31,6	28,8	54,0
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0	0,5
Lainat muilta luotonantajilta	32,0	48,2	37,3
Saadut ennakot	23,9	32,5	32,7
Ostovelat	62,5	49,5	52,0
Muut velat	25,0	20,4	21,0
Siirtovelat	57,1	56,5	58,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**2 038,8**	**2 121,5**	**2 173,9**

Taseen tunnusluvut	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	46,9	45,1	42,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,5	81,1	85,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	108,3	106,4	99,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	467,3	467,1	425,1
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 047,9	2 094,4	1 937,9
Lainakanta 31.12., milj. €	911,7	1 007,4	1 097,5
Lainakanta 31.12., €/ asukas	3 995,6	4 517,0	5 003,6
Lainasaamiset 31.12., milj. €	284,2	287,9	292,5
Asukasmäärä	228 166	223 027	219 341

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2018 lopussa 46,9 prosenttia, mikä tarkoittaa, että Vantaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite kannettavanaan. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2018 tarvittu 75,5 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa. Asukaskohtainen lainakanta oli 3 995,6 euroa asukasta kohti.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2004 - 2018

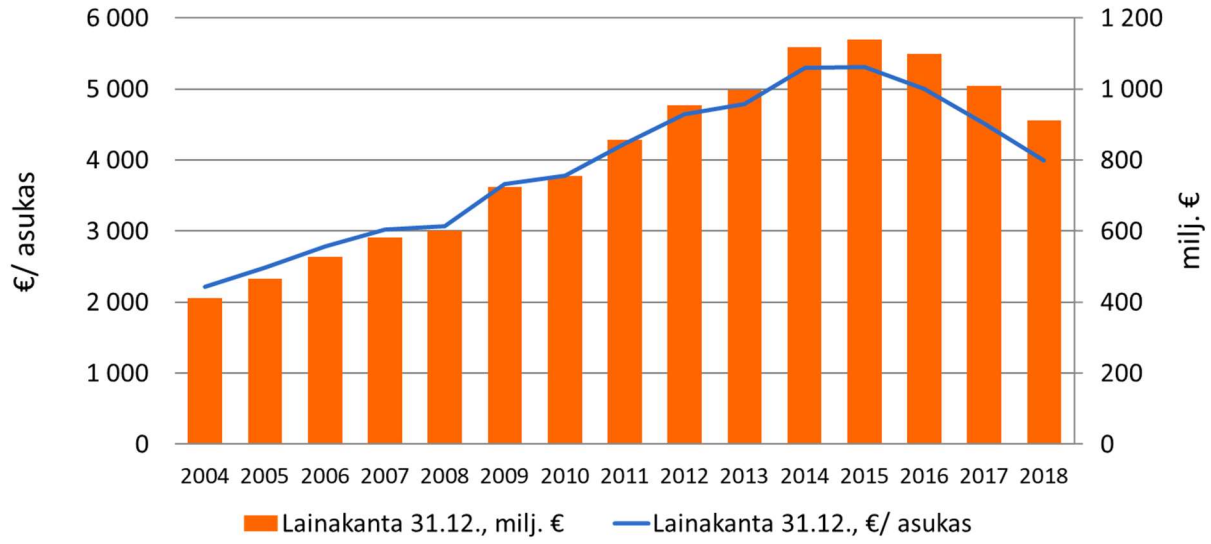

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin ja liikelaitosten, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden ja Suun Terveydenhuollon tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2018 olivat 1 553,6 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 638,1 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -84,6 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (11,1 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -73,5 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen vähennystä vuoden 2018 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2018 milj. €	2018 %	2017 milj. €	2017 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	243,0	15,6	252,0	16,3
Verotulot	982,7	63,3	977,0	63,3
Valtionosuudet	173,4	11,2	168,9	11,0
Korkotuotot	14,1	0,9	14,2	0,9
Muut rahoitustuotot	17,4	1,1	15,3	1,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-41,6	-2,7	-43,5	-2,8
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,9	0,3	0,7	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66,7	4,3	50,5	3,3
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	3,9	0,3	4,6	0,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90,0	5,8	90,0	5,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	10,9	0,7
Oman pääoman lisäys	0,0	0,0	1,7	0,1
Kokonaistulot yhteensä	**1 553,6**	**100,0**	**1 542,3**	**100,0**
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	1 315,5	80,3	1 260,7	80,7
Korkokulut	2,3	0,1	2,5	0,2
Muut rahoituskulut	0,1	0,0	0,2	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,1	0,0	-2,0	-0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-0,8	-0,1	-1,0	-0,1
Investoinnit				
Investointimenot	134,8	8,2	111,3	7,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,3	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	169,5	10,3	191,0	12,2
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	16,2	1,0	0,0	0,0
Kokonaismenot yhteensä	**1 638,1**	**100,0**	**1 562,8**	**100,0**

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt
Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen velvoitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalle yhteisölle.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa *samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus* yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt ovat yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	**Yhdistely konsernitilinpäätökseen**	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	27	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	12	1
Muut yhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	8	-
Osakkuusyhteisöt	19	4
Yhteensä	**67**	**5**

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konsernistrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, ja sellaisen yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii yleisjaosto. Yleisjaosto avustaa kaupunginhallitusta konsernihallinnon järjestämisessä kaupunginvaltuuston hyväksymässä konsernistrategiassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla, ja valmistelee sellaisen yhteisön perustamisen ja purkamisen, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kuntalain14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Vantaan kaupungin konsernistrategian mukaan tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma. Kaupungin talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernipalveluissa, ao. toimialan ja yhtiön yhteistyönä. Yleisjaoston tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 § 7 hyväksymä, 1.1.2013 voimaantullut konsernistrategia sisältää toimivallan ja toimintaperiaatteet, jolla johdetaan, ohjataan ja valvotaan konsernia kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Konsernistrategia on käsitelty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa tai vastaavissa muissa ylintä päätösvaltaa käyttävissä hallintoelimissä sekä yhteisöjen hallituksissa tai vastaavissa hallintoelimissä ja hyväksytty tytäryhteisöä sitovaksi. Konsernistrategia ei sido Vantaan Energia Oy:tä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Merkittävien tytäryhtiöiden olennaiset tapahtumat tilikauden aikana on esitetty kohdassa 1.6.4. Vantaan kaupungin merkittävien tytäryhtiöiden vuosikooste.

VAV -konserni on jatkanut vuoden 2018 aikana yhtiöjärjestelyjään. Edellisenä vuonna (2017) VAV Asunnot Oy:n tytäryhtiö VAV Hoivakodit Oy:öön sulautettiin sen tytäryhtiö VAV Palvelukodit Oy ja samalla muutettiin VAV Hoivakodit Oy:n nimi VAV Palvelukodit Oy:ksi. 15.3.2018 VAV-konserniin perustettiin uusi tytäryhtiö, VAV Ara-asunnot Oy, joka otti ARA-rahoitteisen kiinteistöliiketoiminnan vastaan myöhemmin vuonna 2018 emoyhtiöltään VAV Asunnot Oy:ltä. VAV Ara-asunnot Oy otti käyttöönsä emoyhtiönsä nimen VAV Asunnot Oy, kun emoyhtiö otti nimekseen VAV Yhtymä Oy. Näin emoyhtiön eli VAV Yhtymä Oy:n vapaarahoitteista asuntotuotantoa koskeva kiinteistöliiketoiminta erotettiin VAV Asunnot Oy:n ARA-rahoitteisesta kiinteistöliiketoiminnasta.

Vuoden 2018 alussa Vantaan kaupunki omisti Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalon osakekannasta 81,4%. Kaupunki osti loput Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalon osakkeista Veikko Laine Oy:ltä 28.2.2018. Osakkeiden hankinta liittyy Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennus -hankkeeseen, jonka 10.11.2017 päivätyn tarveselvityksen/ hankesuunnitelman ja kustannusarviot sekä Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen toteuttamisen periaatteet kaupunginhallitus hyväksyi 11.12.2017. Monitilatoimistorakennus rakennetaan Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalon omistamalle tontille. Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalo purkautui sulautuessaan VTK Kiinteistöt Oy:öön 31.8.2018.

Vantaan kaupungin omistus Kiinteistö Oy Tikkurilan Keskustapysäköinnistä kasvoi 65,5 %:sta kaupungin kokonaan omistamaksi yhtiöiksi, kun kaupunki päätti 28.5.2018 ostaa Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysaseman omistamat B-sarjan osakkeet (34,5 %). Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasemasta kaupunki omistaa puolestaan 62,2 % ja Vantaan Energia Oy 19,4 %.

Kiinteistö Oy Vantaan Erikas myi vuoden 2017 aikana kaikki omistamansa maa-alueet Vantaan kaupungille. Yhtiö asetettiin selvitystilaan 31.12.2017 alkaen ja se purkautui 29.10.2018 yhtiökokouksen hyväksyttyä yhtiön lopputilityksen.

VTK Kiinteistöt Oy osti 3.12.2018 allekirjoitetulla kauppakirjalla Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalon osakkeita yksityishenkilöltä. Kaupanteon jälkeen yhtiön koko osakekanta on Vantaan kaupunkikonsernin omistuksessa. Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalon omistama tontti on Tikkurilan keskustan kehittämisen kannalta keskeisellä sijainnilla.

Kaupunki päätti 18.6.2018 myydä Asunto Oy Sinisafiirin koko osakekannan Lehto Asunnot Oy:lle. Lisäksi kaupunki päätti 24.9.2018, että Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 10 asetetaan selvitystilaan yhtiön purkamiseksi 25.9.2018 pidettävästä ylimääräisestä yhtiökokouksesta lukien ja 26.11.2018 että Vantaan Moottorirata Oy asetetaan selvitystilaan yhtiön purkamiseksi 1.1.2019 lukien.

Vantaan Energian osaomistama tuulivoimayhtiö Innopower Oy on ollut vuonna 2018 selvitystilassa ja sen toiminta on lakannut vuoden 2018 aikana.

1.6.4 Vantaan kaupungin merkittävien tytäryhtiöiden vuosikooste

Tytäryhtiöiden vuosikoosteessa raportoidaan Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteumat vuodelta 2018. Tytäryhtiöraportin tiedot perustuvat konsernipalveluiden lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien 5.2.2018 mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin tilintarkastamattomia, joten tässä raportissa esitetyt luvut saattavat erota virallisista tilinpäätöksistä. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta johtuen raportointi ei ole kaikkien yhtiöiden osalta yhteneväistä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konsernipalvelut.

Kaupunginhallituksen yleisjaostolle raportoivat merkittävät tytäryhtiöt

Vantaan Energia Oy (konserni)

Y-tunnus	0124461-3
Omistusosuus	60 %
Hallituksen pj	Tommi Valtonen
Toimitusjohtaja	Jukka Toivonen

Vantaan Energia Oy on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 % ja Helsingin kaupunki 40 %. Vantaan Energia -konsernin muodostavat emoyhtiö Vantaan Energia Oy ja sen tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy sekä osakkuusyhtiöt.

Vantaan Energia Oy tuottaa energiapalveluita asiakkailleen. Yhtiön päätuotteita ovat sähkö, kaukolämpö ja maakaasu. Vantaan Energia myy sähköä yritysasiakkaille ja kotitalouksille koko Suomeen. Kaukolämpöliiketoiminnassa yhtiön markkina-alueena on pääosin Vantaa. Maakaasua yhtiö tarjoaa teollisuuden tarpeisiin.

Tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy vastaa sähköverkkotoiminnasta Vantaalla. Sähköverkkopalvelun lisäksi yhtiö myy verkkotoimintaan ja asiakkaiden energiankäyttöön läheisesti liittyviä palveluja, kuten liittymisjohtojen rakentamispalvelua.

Lisätietoa Vantaan Energia Oy:stä http://www.vantaanenergia.fi/

Toimintaympäristö

Suomen hallituksen uusi energia- ja ilmastostrategia sekä useat voimaansaatetut ja tulevat lakimuutokset muuttavat pelisääntöjä ja toimintamalleja ja luovat kustannuksia, mutta avaavat samalla uusia liiketoimintamahdollisuuksia, esim. kiertotalouden kasvattamisessa. Taustalla ovat mm. kansainväliset ilmastosopimukset ja energiaunionikehitys EU:ssa.

- mm. energiatehokkuus, teollisuuden päästöjä koskeva direktiivi (IED), tietosuoja-asetus
- sähkömarkkinalain päivitykset
- energiaverotuksen muutokset
- puun käytön kestävyyskriteerit
- kivihiilen täyskielto
- kierrätysasteen nostoon liittyvät toimet

Pohjoismaisten sähkömarkkinoiden yhtenäistäminen jatkuu ja energiamarkkinan pelisäännöt kehittyvät seuraavasti:

- valmisteilla kansallinen Datahub sähkömarkkinoiden vähittäismyynnin tiedonvaihtoon
- tavoitteena yhden luukun periaate asiakasrajapintaan (= vain yksi laskuttaja, ei erikseen siirtolaskua)
- yhteispohjoismainen taseselvitysmalli on otettu käyttöön, eurooppalainen malli selvityksessä
- maakaasumarkkinalaki päivitetään
- energiamittauksissa ollaan siirtymässä tunnin mittausjaksoista 15 minuutin jaksoihin

Älykkyys lisääntyy energiaverkoissa ja niiden monimutkaisuus lisääntyy. Energian varastointiteknologioiden kehitys on merkityksellistä. Samalla hajautetun pientuotannon määrä ja kuluttajien rooli energian tuottajina kasvaa. Uusien palvelujen kysyntä nousee.

Verkkoliiketoiminnan valvontamalli on entistä pitkäjänteisempi ja paremmin riskit huomioiva.

Markkinahintataso nousi voimakkaasti sekä päästöoikeuksien että sähkön hinnan osalta kuluneen vuoden aikana.

Toiminta

2018

- Asiakaspalvelujärjestelmän toteutus jatkui. Otettiin käyttöön kaukolämmössä.
- Keimolan sähköaseman saneeraus valmistui
- Valtakunnallinen bonussähkötuote otettiin käyttöön
- Aurinkosähköjärjestelmien kaupallistaminen eteni
- Tuulivoimainvestointeja toteutettiin
- Fennovoiman ydinvoimahanke jatkui Pyhäjoella
- Martinlaakson biokattilamuutosprojekti käynnissä
- Sähköverkon ja kaukolämpöverkon laajennus- ja niiden sekä tuotannon kunnossapitoinvestointeja toteutettiin
- Tietosuoja-asetus tuli voimaan
- Osakkuusyhtiö Svartisen Holding hankki vesivoimaomistuksia Norjasta

Tulevat

- Asiakaspalvelujärjestelmän toteutus jatkuu ja sähkö otetaan käyttöön
- Fennovoiman ydinvoimahanke jatkuu Pyhäjoella
- Tuulivoimainvestointeja toteutetaan
- Martinlaakson biolaitoksen kaupallinen käyttöönotto vuonna 2019
- Datahub käyttöön arviolta vuonna 2021. Useita muita merkittäviä lähes samanaikaisia energiamarkkinan muutosta tuovia viranomaisratkaisuja tulossa.
- TES neuvottelut vuoden 2019 lopussa
- Jätevoimalan laajennuksen esisuunnittelu toteutetaan vuoden 2019 aikana

Taloudellinen katsaus

Vuoden 2018 liikevoittoennuste ylittää 8 M€ budjetin. Suurin selittävä tekijä on nousseet sähkön markkinahinnat ja sen johdosta kasvatettu sähköntuotanto.

Vuoteen 2017 verrattuna vertailukelpoinen (v. 2017 ilman toteutettuja Peltolantien maakauppoja) liikevoitto parani n. 3 M€ vuonna 2018.

Tuloslaskelma 1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Liikevaihto ja liiket. muut tuotot	310 778	289 561	21 217	301 492	9 286	310 817
Henkilöstökulut	-27 764	-26 206	-1 558	-26 575	-1 189	-28 051
Materiaalit ja palvelut	-175 550	-167 970	-7 580	-168 292	-7 258	-175 693
Kiinteistöom. hoitokulut	-3 014	-2 679	-335	-3 041	27	-2 753
Liiketoiminnan muut kulut	-28 268	-27 977	-292	-27 547	-721	-28 528
Poistot	-26 882	-26 367	-516	-26 518	-364	-31 366
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-4	2 535	-2 539	5 304	-5 308	2 000
Liiketulos	**49 294**	**40 897**	**8 398**	**54 822**	**-5 528**	**46 426**
Rahoitustuotot	358	79	279	613	-255	72
Rahoituskulut	-5 343	-3 543	-1 801	-1 735	-3 609	-4 109
Verot	-7 159	-6 937	-222	-7 171	12	-7 981
Nettotulos	**37 150**	**30 496**	**6 654**	**46 529**	**-9 380**	**34 408**
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0	0	0
Kokonaistulos	**37 150**	**30 496**	**6 654**	**46 529**	**-9 380**	**34 408**

1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Investoinnit (netto)	109 836	72 038	37 798	44 397	65 439	52 568
Leasing-vastuut kauden lopussa	145 639	147 150	-1 510	159 905	-14 266	137 067
Lainat kauden lopussa	154 194	185 500	-31 306	135 651	18 543	167 050
Oma pääoma	258 664	252 303	6 361	242 423	16 240	275 305
Taseen loppusumma	669 414	618 718	50 697	581 655	87 759	674 195
Henkilöstö lkm	340	333	7	332	8	346

Vantaan Energia Oy -konserni Tunnusluvut	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Muutos tot ./. budj.	Toteuma 2017
Oman pääoman tuotto %	14,8 %	12,4 %	2,4 %	20,3 %
Liikevoitto%	16,3 %	14,4 %	1,9 %	19,2 %
Omavaraisuusaste	38,6 %	40,8 %	-2,2 %	41,7 %
Bruttoinvestoinnit milj.eur	109 836	72,0	109 764	44,4
Br.investoinnit %:a liikevaihdosta	36,2 %	25,3 %	10,9 %	15,6 %

Investoinnit

Konsernin toteutuneet bruttoinvestoinnit vuonna 2018 olivat 109 M€, josta emoyhtiön investoinnit olivat 94 M€ ja sähköverkkojen 15 M€. Emoyhtiön suurimmat investoinnit kohdistuivat Martinlaakson biovoimalaan 49 M€, vesivoimaan 16 M€, kaukolämpöverkkoon 9 M€ ja muihin tuotannollisiin osuuksiin n. 10 M€.

Biovoimalaitosinvestointi Martinlaaksoon vuosille 2017 - 2019 on suuruudeltaan arviolta noin 64 M€. Laitokseen on hankittu vierasta pääomaa (pankkilaina) 27 M€.

Jätevoimalan laajennuksen esisuunnittelu on käynnistetty ja mahdollisen investoinnin kokonaisarvo on 120 - 180 M€ (riippuen laitoskoosta) vuosina 2020 - 2022.

Rahoitus

Vantaan Energia -konsernin rahoitustilanteeseen vaikuttavat suurimmat tekijät ovat investointien volyymi ja omistajille maksettavan osingon määrä.

Tavoitteena on, että normaalit vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit hoidetaan tulorahoituksella, eikä niihin oteta lisävelkaa. Myöskään osinkojen maksamista lisävelanotolla ei voine pitää mielekkäänä.

Biovoimalaitosta varten on vuonna 2018 otettu pankkilainaa 27 M€ ja loppuosa rahoituksesta kilpailutetaan vuonna 2019.

Jätevoimalan laajennuksen rahoitustarve ajoittuu vuosille 2020 - 2022 ja se tullaan rahoittamaan pääosin vieraalla pääomalla, mikäli hanke toteutuu.

Tilapäiset rahoitustarpeet (käyttöpääoman heilahtelu) hoidetaan kaupungin konsernitililimiitillä ja yritystodistuksilla.

Kassavirta 1 000 eur	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Ero tot 2018 ./. Bud 2018**	**Toteuma 2017**	**Muutos 2018./. 2017**	**Budjetti 2019**
Kassa jakson alussa	15 264	2 828	12 436	10 129	5 135	16 999
+ liiketoiminnan rahavirta	71 191	68 222	2 969	73 093	-1 902	52 526
+ investointien rahavirta	-109 836	-72 038	-37 798	-44 397	-65 439	-52 597
+ rahoituksen rahavirta	39 201	6 590	32 611	-23 561	62 762	-3 434
Kassa jakson lopussa	**15 820**	**5 603**	**10 217**	**15 264**	**556**	**13 494**

Henkilöstö

Vantaan Energia –konsernin henkilöstö

	Yhteensä	Vakinaisia	Määräaikaisia	Henkilöstön keski-ikä
12/2016	328	321	7	45,03v
01-04/2017	331	320	11	44,65v
7/2017	367	316	50	43,49v
12/2017	329	314	15	44,62v
4/2018	337	313	24	43,94v
8/2018	369	315	54	42,53v
12/2018	337	313	24	44,46v

	Työntekijöitä	Toimihenkilöitä	Ylempiä toimihenkilöitä	Johtoa
12/2016	76	153	87	12
01-04/2017	79	153	87	12
7/2017	97	166	92	12
12/2017	70	157	90	12
4/2018	69	164	92	12
8/2018	86	175	96	12
12/2018	69	159	96	13

Huomioitavaa on, että suurin osa tuotannollisesta henkilöstöstä kuuluu toimihenkilöihin.

Sairauspoissaoloprosentti:

12/2016	3,2%
01-04/2017*)	3,8% (sis. myös työtapaturmista johtuneet)
7/2017	3,0% (sis. myös tapaturmista johtuneet 0,14 %)
12/2017	2,9% (sis myös tapaturmista johtuneet 0,11 %)
1-12/2018	luku ei ole vielä saatavilla

Vaihtuvuus:	Eläkkeelle	Irtisanoutui/irtisanottiin	Uusia
v. 2016	13	10/5	32
01-04/2017	4	2	9
8/2017	6	6	14, josta 6 pidempää määräaikaista
v. 2017	7	10	54, josta 11 pidempää määräaikaista
01-04/2018	0	4	13
05-08/2018	1	4	*)37
v. 2018	4	10/1	**)56

*) Luku sisältää 32 kesätyöntekijää
**) Luku sisältää 38 kesätyöntekijää

Riskienhallinta

Vantaan Energian hallitus katselmoi kaikki yhtiön riskienhallintaan liittyvät politiikat vuosittain. Lisäksi käsitellään yhtiön avainriskit. Politiikat ja avainriskit on käsitelty viimeksi syksyllä 2018. Riskienhallintasuunnitelman toteutuksesta vastaa yhtiön operatiivinen johto. Päivitys suunnitelmista on tehty Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallintayksikölle aikataulun mukaisesti 21.11.2018.

Vantaan Energian kolme keskeistä riskiä ovat:

- Sähkön hintariski. Riskinä on sähkön matala hintataso ja mahdollinen hintatason pitkäaikainen pysyminen alhaisella tasolla. Riskiä hallitaan mm. sähköntuotannon ja sähkökaupan suojaustoiminnalla ja noudattamalla talousriskipolitiikkaa. Sähkökaupan osalta kova kilpailu markkinoilla on myös hinnan asettamiseen liittyvä riskitekijä.

- Politiikka- ja regulaatioriski. Riski voi toteutua mm. haitalliseen liiketoimintaregulaatioon, energian tukijärjestelmien muutoksiin tai vaikka ympäristölupiin liittyen. Riskiä hallitaan osallistumalla aktiivisesti energia-alan edunvalvontatyöhön ja vaikuttamiseen sekä erilaisin ennustein ja skenaarioin.

- Riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai sähkön/ kaukolämmön toimituksessa. Syitä voi olla esim. luonnontapahtumissa, konerikossa, suuronnettomuudessa tai inhimillisessä virheessä. Riskien hallintakeinoina ovat mm. tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu.

VAV Yhtymä Oy (konserni)

Y-tunnus	0640915-7
Omistusosuus	100 %
Hallituksen pj	Tuula Laukkanen
Toimitusjohtaja	Teija Ojankoski

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kahdesta tytäryhtiöstä: VAV Asunnot Oy ja VAV Palvelukodit Oy. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ARA-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit Oy palveluasuntoja.

Lisätietoa VAV-Asunnot Oy:stä www.vav.fi

Toimintaympäristö

- Lainsäädännön muutokset ovat vaikeuttaneet korjaustoiminnan rahoitusta, korjauksiin varautumista ja asukasvalintaa.
- Asukasvalinnan tulorajavaade poistui 1.3.2018.
- Korjauksiin varautumisen euromäärää on rajoitettu ja omille varoille vuokrassa perittävä tuotto aleni 4 %:iin 1.1.2017 alkaen. Heinäkuussa 2018 voimaan tullut uusi korkotukilaki kieltää uusien kiinteistöjen, jotka on rahoitettu korkotukilainalla, mahdollisuuden varautua korjauksiin.
- Asumistuen enimmäisasumismenot jäädytetty vuoden 2017 tasoon.
- Lakiehdotus yhteisöjen tulolähdejaon poistamisesta rajaa konsernin sisäisten lainojen korkojen verovähennysoikeutta.
- Kiinteistöjen korjaustarpeiden kasvu – kiinteistökannan samanikäisyys kasaa korjauskustannuksia lähivuosiin.
- Asunnon tarvitsijoiden tulotason jatkuva heikkeneminen suhteessa asumisen kustannuksiin.
- VAV Palvelukodit Oy:n vuokraustoimintaan maakunta- ja sote-uudistuksessa kohdistuvat mahdolliset muutokset
- Rakentamiseen ja kiinteistöalaan tulee kohdistumaan säädösmuutoksia, joilla pyritään ympäristön kestävyyttä turvaaviin ratkaisuihin ja toimintamalleihin.

Toiminta

- Martinlaaksonkuja 2 b valmistui 31.1. asuntoja 52 kpl, liikevaihto kasvaa.
- Kaskelantie 1, Joutsenmerkki, valmistuu 31.9. asuntoja 127 kpl. Liikevaihto kasvaa
- Jatketaan rajoituksista vapautuvien kiinteistöjen myyntiä. Haetaan ARA:lta kohdennetusti kiinteistöjä rajoituksista vapaiksi. Turvataan omia varoja korjausrakentamiseen ja uudistuotantoon.
- Viedään eteenpäin kaavakehityshankkeita, mm. Myyrmäessä ja Veturikuja 8:ssa. Korvaavalla ja täydentävällä kaavoituksella mahdollistetaan kalliiden korjausten korvaaminen tehokkaammalla ja taloudellisesti kannattavammalla uudistuotannolla ja tonttimyynti omien varojen kerryttämiseksi.
- PTS-suunnitelman mukaisissa korjauksissa pyritään kustannustehokkaisiin ja oikea-aikaisiin ratkaisuihin, uusitaan lämmöntuotantolaitteita ja toteutetaan esim. hybridiratkaisuja (mm. aurinkopaneelit). Ylläpitokustannusten hallinta pitkällä aikavälillä.
- Parannetaan tietojärjestelmiä ja asukkaille suunnattuja sähköisiä palveluja. Toiminnan taloudellinen tehokkuus.
- VAV-konserniin perustettiin uusi tytäryhtiö, johon liiketoimintasiirrossa siirtyi ARA-asuntokanta. ARA on hyväksynyt yleishyödyllisen tytäryhtiön luovutuksen saajaksi. Yhtiön hallitus hyväksyi liiketoimintasiirron toteutusaikatauluksi 3.12.2018. Yhtiön hallinnollisen rakenteen selkeyttäminen. Parempi asuntopoliittinen reagointivalmius.
- Ernst & Youngin veroasiantuntijat selvittävät VAV Yhtymä Oy:n verotettavaa tulosta liiketoimintasiirron osalta. Liiketoimintasiirrossa kirjanpito ja verotus eriytyvät.

- Hallitus päätti 4.9.2018, että yhtiö toteuttaa tulevat uudishankkeet ensisijaisesti Joutsenmerkkitasoisina. Ympäristön kestävyyttä ja asumisterveyttä tukeviin vaatimuksiin vastaaminen.

Taloudellinen katsaus

- Liikevaihto on toteutunut budjetoidusti, vuokrat korottuivat keskimäärin 0,16 €/m2 maaliskuun 2018 alusta. Keskivuokra oli tarkastelujaksolla 12,11 €/m2.
- Omaisuuden myyntivoittoja on tuloutettu 72 tuhatta euroa.
- Suunnitelman mukaisesti on lyhennetty pitkäaikaisia lainoja. Alhainen korkotaso mahdollistaa budjetoidut ylimääräiset lyhennykset. Myös sisäisten lainojen (uustuotannon omien varojen) palautukset kassaan kerätään arvioitua nopeammin.
- PTS-korjaukset toteutetaan rullaavan budjetin mukaisesti. Kaikki kuluvan vuoden korjaukset 12,9 milj. euroa toteutetaan tulorahoituksella. PTS-töihin budjetoidusta rahasta siirtyy vuodelle 2019 yhteensä 0,7 milj. euroa.
- Vieraan pääoman korkokuluja alensi Valtiokonttorin vuosimaksulainojen korkojen alenema 1,39 %:sta 0,54 %:iin 1.3.2018 alkaen. Uustuotannon rahoitukseen kiinteistöön Martinlaaksonkuja 2b nostettiin korkotukilainaa 7,5 milj. euroa. Kaskelantie 1 -kiinteistön rahoitukseen nostettiin korkotukilainaa 19,2 milj. euroa. Koska lainoja lyhennettiin 27 milj. euroa, yhtiön velan määrä ei kasvanut vaan pysyi edellisvuoden tasossa.
- Kuluvan vuoden korjausbudjetti alittui kaikkiaan 2,5 milj. euroa. Kaikkia arvioituja korjaushankkeita ei toteutettu suunnitellusti vaan suunnitelmallisten ja ylläpitokorjausten sisältö muuttui korjausrakentamisen markkinatilanteen ja korjaustyön sisällön osalta joidenkin hankkeiden kilpailutusvaiheessa.

Tuloslaskelma 1 000 eur	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Ero tot 2018 ./. Bud 2018**	**Toteuma 2017**	**Muutos 2018./. 2017**	**Budjetti 2019**
Liikevaihto ja liiket. muut tuotot	94 815	94 032	783	95 341	-526	97 603
Henkilöstökulut	-3 032	-3 325	293	-2 953	-79	-4 052
Kiinteistöom. hoitokulut	-47 865	-49 945	2 080	-46 443	-1 422	-58 711
Liiketoiminnan muut kulut	-1 035	-1 068	33	-853	-182	-974
Poistot	-20 677	-19 020	-1 657	-18 265	-2 412	-19 561
Liiketulos	**22 207**	**20674**	**1 533**	**26 827**	**-4 620**	**14 305**
Rahoitustuotot	216	42	174	67	149	34
Rahoituskulut	-5 573	-9 120	3 547	-6 325	752	-10 376
Verot	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	**16 850**	**11 596**	**5 254**	**20 569**	**-3 719**	**3 963**
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0	0	0
Kokonaistulos	**16 850**	**11 596**	**5 254**	**20 569**	**-3 719**	**3 963**

1 000 eur	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Ero tot 2018 ./. Bud 2018**	**Toteuma 2017**	**Muutos 2018./. 2017**	**Budjetti 2019**
Investoinnit (netto)	38 410	40 000	-1 590	44 105	-5 695	33 760
Leasing-vastuut kauden lopussa	0	0	0	0	0	0
Lainat kauden lopussa	515 180	518 632	-3 452	508 603	-508 603	526 526
Oma pääoma	46 573	30 000	16 573	27 402	19 171	46 570
Taseen loppusumma	702 890	690 000	12 890	670 005	-623 432	740 000
Henkilöstö lkm	52	52	0	50	702 840	55

VAV Yhtymä Oy -konserni				
Tunnusluvut	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Muutos tot ./. budj.**	**Toteuma 2017**
Liikevoitto %	24	25	-1	30
Asunnot	10715	10516	199	10481
Asuntojen käyttöaste %	99,1	99,1	0	99,0
Vaihtuvuus %	11,6	12	0	12
Vuokrasaatavat liikevaihdosta %	1,2	1,2	0	1,2
Henkilöstö	51	52	-1	50
Keskivuokra €/m2/kk	12,11	12,11	0	11,95
Vuokrien vaihteluväli	9,86-15,44	9,86-15,44		9,65-15,04

Investoinnit

- Martinlaaksonkuja 2b, (valm 1/2018), asuntoja 52 kpl, joista erityisasuntoja 15 kpl, hankinta-arvo 8,8 milj. euroa
- Kaskelantie 1, Joutsenmerkkikohde, asuntoja 127 kpl, hankinta-arvo 21,3 milj. euroa
- Myyrmäen vanhustenkeskus, (valm. 10/2019), asuntoja 199 kpl, veroton hankinta-arvo 34,2 milj. euroa
- Orvokkirinne 4 (valm. 4/19), asuntoja 72 kpl, joista erityisasuntoja 15 kpl, hankinta-arvo 10,3 milj. euroa
- Kiulukuja 7 (valm. 2/19), asuntoja 86 kpl, hankinta-arvo 14,1 milj. euroa
- Uustuotannon investoinnit rahoitetaan korkotukilainalla ja Aran takauslainalla. Omat varat katetaan mahdollisella käynnistysavustuksella (saatavilla vuoden 2019 loppuun asti) ja myyntituotoilla sekä tulorahoituksella.

Korjaushankkeet

- Kiinteistöihin tehtiin korjauksia 21,1 milj. eurolla, rahoitus tulorahoituksella. Vuosibudjetti korjauksissa on yhteensä 23,5 milj. euroa. Korjauksista siirtyy vuodelle 2019 2,5 milj. euroa.

Rahoitus

- Maksuvalmius oli kohtuullinen ja lyhyen aikavälin velat pystytään hoitamaan likvideillä rahavaroilla. Maksuvalmiuteen vaikuttivat omaisuuden myyntituotot ja saatavien ja luottotappioiden säilyminen kohtuullisina. Vaikka velkakirjaehtojen mukaiset lyhennykset kasvavat kiinteistökannan vanhetessa (keskimäärin asuntokanta 25 v), niin ylimääräisiä lyhennyksiä pystytään tekemään suunnitelmallisesti.
- Korkotaso on edelleen matala, mutta on syytä varautua maltilliseen korkojen nousuun. Talouskasvu jatkuu viime vuosia hitaampana, mutta asumisen kustannuksien nousuvauhti ei hidastu. Esim. asumiseen kohdistuvat verot kasvavat (kiinteistö- ja energiaverot). Korjauksiin varautuminen hankaloituu ja velkakirjaehdot ylittäviin lyhennyksiin ei ole mahdollisuuksia. Lisäksi pitkäaikaisen rahoituksen tarjoajia on nykyisin vain kaksi.
- Uustuotannon rahoitus omien varojen osalta saataneen hoidettua ARA:n myöntämän käynnistysavustuksen ja omaisuuden realisointien avulla vuosina 2018 – 2019. Omien varojen korkoa sisällytetään vuokraan ja sitä kautta turvataan uustuotannon ja korjausrakentamisen omat varat myyntituottojen lisäksi.
- Korjausrakentamiseen jouduttaneen ottamaan korkotukilainaa vuonna 2020, ettei korjaustarve kasva liiaksi ja että kiinteistöjen arvo pystytään säilyttämään. Lainoitettavan korjausrakentamisen omarahoitusosuudet kerätään vuokrissa.
- Tarve osittain lainoittaa korjausrakentamista jatkuu vuodesta 2020 vuoteen 2024 asti. Tällöin 80-luvun aravakiinteistöjen alkuperäiset rahoituslainat tulevat poismaksetuksi, ja korjausten rahoittaminen tulorahoituksella pitäisi olla taas mahdollista.
- Kiinteistökannan oikea-aikaisilla korjauksilla ja yksittäisillä myynneillä pyritään minimoimaan korjausvelkaa.
- Arava- ja korkotukilainojen takapainoiset lyhennysohjelmat ja asukkaiden maksuvaikeuksien lisääntyminen ovat lähivuosien haaste.

Kassavirta 1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Kassa jakson alussa	29 047	29 047	0	19 979	-66 294	37 556
+ toiminnan tuotot (+)	94 815	94 032	783	95 341	142 111	97 603
- toiminnalliset menot (-)	-48 899	-51 013	2 114	-47 296	-4 794	-59 685
- investointien maksut kassasta (-)	-38 410	-40 000	1 590	-44 105	-8 151	-33 760
- lainojen lyhennykset (-)	-28 467	-27 522	-945	-30 259	-22 142	-29 989
- lainojen korot (-)	-5 573	-9 120	3 547	-6 325	-47 284	-10 376
+ lainojen lisäykset (+)	35 044	40 000	-4 956	41 711	5 997	41 335
Kassa jakson lopussa	**37 556**	**35 424**	**2 133**	**29 047**	**37 556**	**42 684**

Henkilöstö

- Henkilövahvuus 54 (vuonna 2018 keskimäärin 51)
- Naisia 57 % ja miehiä 43 %
- Henkilöstön keski-ikä 50 vuotta (2017 /50 vuotta)
- 20 % työntekijöistä 60 vuotta tai enemmän (2017 /22 %)
- 4 työntekijää jää eläkkeelle 2019
- Kilpaillaan muiden toimijoiden kanssa kokeneesta rakennuttamisen ja korjausrakentamisen henkilöstöstä.
- Organisaatiomuutos 1.9. alkaen; asiakkuusyksikön perustaminen, johon kuuluu isännöinti, vuokraus ja asiakaspalvelu, muut rakennuttaminen, kunnossapito ja hallinto
- Vaihtuvuus 12,9 % (2017/16 %), 13 uutta työntekijää, joista 5 uuteen työtehtävään
- Varaudutaan henkilöstön ikärakenteen muutoksiin ennakoivilla rekrytoinneilla.

Riskienhallinta

- Riskienhallintasuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty yhtiön hallituksessa joulukuussa 2018.
- 1. Vuokra-asuntojen ylikysyntä / riittävä uudistuotanto
- 2. Yksittäiset tekniseltä ja taloudelliselta kunnoltaan heikkokuntoiset kiinteistöt / suunnitelmallinen korjaustoiminta ja kiinteistöjen hakeminen rajoituksista vapaiksi ja niiden myynti
- Lainsäädäntöriskit / edunvalvonta
- Korkoriski ja lainaehtojen takapainoisuus / lyhennysten aikaistaminen ja koronnousuilta suojautuminen
- Veroriski liiketoimintasiirtoon liittyen

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

Y-tunnus	0517745-4
Omistusosuus	100 %
Hallituksen pj	Hannu Vikman
Toimitusjohtaja	Jukka Antila

VTK aloitti toimintansa 1970-luvulla nimellä Kiinteistö Oy Grandinkulma, kun Grandin kiinteistön paikalle ryhdyttiin suunnittelemaan toimistotiloja kaupungille. Toiminta kasvoi ja nimi vaihtui Vantaan Teollisuuskiinteistöt Oy:ksi. Yhtiö on toiminut nykyisellä nimellään VTK Kiinteistöt Oy:nä vuodesta 2005.

Kuluneiden neljän vuosikymmenen aikana VTK on ollut myös merkittävä opetus- ja palvelutilojen toteuttaja Vantaalla. Osa VTK:n toteuttamista hankkeista on edistänyt myös kaupungin elinkeinopolitiikkaa.
VTK Kiinteistöt tarjoaa laajan valikoiman erilaisia tilaratkaisuja pysyviin tai väliaikaisiin toimitilatarpeisiin.

Lisätietoa VTK Kiinteistöt Oy:stä http://www.vtkoy.fi/

Toimintaympäristö

Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutus yhtiön toimintaan selviää päätösten jälkeen. VTK Kiinteistöt Oy:llä on viidessä kiinteistössä vuokralaisena kaupungin sosiaali- ja terveystoimi. Karsikkokuja 15-17 ovat sosiaali- ja terveystoimen tiloja. Pakkalankuja 5:ssä on perheneuvolan tiloja, ympäristökeskus, suun terveydenhuollon liikelaitos ja kaupungin eläinlääkäri. Hakucenterissä osoitteessa Laukkarinne 6 toimii kaupungin sosiaali- ja terveydenhoidonyksikkö. Maakotkantie 10:ssä toimii kaupungin hammashoitola. 31.10.2017 ostetussa Koy Vantaan Jönsaksentie 4:ssä toimii Myyrmäen terveysasema.

Työllisyyspalveluiden siirtyminen pääkaupunkiseudun Kasvu kuntayhtymään vaikuttanee Hosantie 2:ssa sijaitseviin Reelin tiloihin.

Toiminta

Pääomavuokrakohteiden pääoma- ja ylläpitovuokrien päivittäminen on saatettu loppuun. Päivityksessä huomioitiin kiinteistöjen huolto- ja ylläpitokustannukset ja mukautettiin pääomavuokrasopimukset vastaamaan yleisiä vuokranmäärityksiä.

Vuonna 2015 alkanut Metropolia Ammattikorkeakoulun Myyrmäen kampuksen laajennusinvestointi on valmistunut. Laajennuksen käyttöönotto oli syksyllä 2018. Hankkeen kokonaiskustannus oli n. 36 miljoonaa euroa. Investoinnin rahoitus tapahtui leasing-rahoituksella.

Ylästön koulun laajennusosan rakennus- ja vanhanpuolen tilamuutosten investointi aloitettiin vuonna 2017. Laajennuksen käyttöönotto on syksyllä 2019, investoinnin arvo n. 6,9 miljoonaa euroa, josta 2018 on toteutunut n. 4,3 milj. euroa (2017: 0,2 milj. euroa).

Varia Aviapoliksen peruskorjaushanke aloitettiin kesällä 2017 ja se valmistui alkusyksystä 2018. Hankkeen arvo on n. 2,9 milj. euroa, josta 2018 toteutui 1,9 milj. euroa (2017: 1,0 milj. euroa).

Vuoden 2018 aikana toteutettiin Hosantie 2:een Reelin muutostyöt. Hankkeen toteuma on yhteensä 2,1 milj. euroa, josta oli investoinnin osuus 0,5 milj. euroa. Arkiston muutostöiden hankebudjetti on 2,9 milj. euroa, josta vuonna 2018 on toteutunut 1,8 milj. euroa.

Myyrmäen Urheilupuiston liikuntalaitoksiin tehtiin LVI-korjauksia yhteensä 1,1 milj. eurolla.

Yhtiö osti 6/2018 Vantaan Moottorirata Oy:n rakennuksia ja ratoja yhteensä 0,6 milj. eurolla. Karting-radan muutostöitä on tehty 0,5 milj. eurolla vuonna 2018.

VTK Kiinteistöt Oy osti Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4 -nimisen yhtiön osakekannan 31.10.2017. Kauppahinta oli 12,6 milj. euroa, lisäksi VTK:lle siirtyi Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4:n velat emoyhtiölleen n. 9,1 milj. euroa. VTK Kiinteistöt Oy:n hallitus teki tammikuussa 2018 päätöksen tehdä oman pääoman ehtoisen sijoituksen Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4 sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Järjestelyn yhteydessä Jönsaksentien 9,1 milj. euron velka VTK:lle kuittaantui pois.

Tytäryhtiö Kivistön Pysäköinti Oy fuusioitui VTK Kiinteistöt Oy:öön 30.6.2018. Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalo fuusioitui VTK Kiinteistöt Oy:öön 31.8.2018. VTK Kiinteistöt Oy osti 980 kpl (15,4%) Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalon osakkeita. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy myi Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin osakkeita 16 kpl. Ennen fuusiotaan VTK Kiinteistöt Oy:lle Kivistön Pysäköinti myi Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkin osakkeita kolme kappaletta.

Merkittävin tuleva investointi:
Tikkurilan keskustan monitoimitilatoimistorakennuksen rakentaminen aloitetaan vuonna 2021, hankkeen arvo 35-45 milj. euroa. Kustannusarvio täsmentyy kevään 2019 aikana kun hankesuunnitelma valmistuu.

Taloudellinen katsaus

Tuloslaskelma 1 000 eur	Alustava Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Liikevaihto ja liiket. muut tuotot	28 360	26 348	2 012	19 812	8 548	29 022
Henkilöstökulut	-636	-622	-14	-989	353	-604
Kiinteistöom. hoitokulut	-13 456	-12 607	-849	-6 523	-6 933	-13 949
Poistot ja arvonalennukset	-10 724	-10 667	-57	-10 298	-426	-11 429
Liiketulos	**3 544**	**2 453**	**1 091**	**2 002**	**2 453**	**3 040**
Rahoitustuotot ja -kulut	-730	-796	66	-552	-178	-616
Verot	-1 312		-1 312	-649	-663	-1 558
Voitto/tappio ennen vähemmistöosuutta	**1 502**	**1 657**	**-155**	**801**	**1 611**	**866**
Vähemmistöosuus	913		913	650		
Tilikauden tulos	**2 415**	**1 657**	**-155**	**1 451**	**1 611**	**866**

1 000 eur	Alustava Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Investoinnit	12 953	10 426	2 527	16 017	-3 064	9 292
Leasing-vastuut kauden lopussa	36 673	45 000	-8 327	31 331	5 342	38 817
Lainat kauden lopussa	125 512	115 000	10 512	125 048	464	113 000
Oma pääoma	41 740	47 085	-5 345	45 428	-3 688	176 692
Taseen loppusumma	185 214	157 000	28 214	174 277	10 937	185 000
Henkilöstö lkm 31.12	8	6	2	23	-15	8

Raportilla esitetyt VTK Kiinteistöt Oy -konsernin luvut ovat alustavia.

Vuoden alusta yhtiön omistamien kiinteistöjen ylläpito siirtyi kaupungilta VTK Kiinteistöt Oy:lle (lukuun ottamatta Myyrmäen ja Tikkurilan liikuntalaitoksia, joiden ylläpito siirtyi VTK:lle 1.4.18 alkaen).

Emoyhtiö VTK Kiinteistöt Oy:n tuotot kasvoivat 9,0 milj. euroa edellisvuoteen nähden (2018: 28,4 milj. euroa, 2017 19,4 milj. euroa). Pääomavuokrien laskentaperusteiden päivitys ja ylläpitovuokrauksen siirtyminen VTK:lle kasvatti tuottoja n. 6,5 milj. euroa. KOy Vantaan Jönsaksentie 4:n vaikutus ylläpito- ja pääomavuokrien kasvuun oli 1,0 milj. euroa edellisvuoteen nähden (VTK osti yhtiön osakkeet 10/2017). Lisäksi Kiinteistö Oy Kauppalantalon fuusiovoitto 1,3 milj. euroa on kirjattu muihin tuottoihin.

Emoyhtiön hoitokustannukset kasvoivat 7,1 milj. euroa (2018: 14,0 milj. euroa, 2017 6,9. milj. euroa) edellisvuoteen nähden. Pääomavuokrakohteiden ylläpitokustannusten osuus kasvusta oli n. 3,1 milj. euroa, KOy Vantaan Jönsaksentie 4:lle maksetut vastikemaksut kasvattivat hoitokuluja 1,5 milj. euroa. Korjaukset ja vuokralaismuutokset kasvoivat edellisvuoteen nähden 4,3 milj. euroa (2017: 1,2 milj. euroa, 2018: 5,6 milj. euroa). Kasvu johtuu pääosin Hosantie 2:n arkiston muutostöistä, Minkkitie 8:n ja Kielotie 13:n purkuvarauksista ja kasvaneista vuosikorjauskustannuksista (huom. VTK:lle siirtynyt pääomavuokrakohteiden ylläpito sisältää myös ko. kohteiden vuosikorjaukset).

Emoyhtiön alustava tulos on 3,5 milj. euroa (sis. fuusiovoittoa 1,3 milj. euroa) (2017: 2,3 milj. euroa).

Konsernin tuotot vuonna 2018 olivat 28,4 milj. euroa (2017: 19,8 milj. euroa). Konsernin hoitokustannukset olivat 13,4 milj. euroa (2017: 6,5 milj. euroa). Konsernin alustava tulos 2018 on 2,4 milj. euroa (oikaistu tulos 2017: 1,5 milj. euroa).

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 12,8 milj. euroa (2017: 16,0 milj. euroa). VTK Kiinteistöt Oy:n investoinnit olivat 11,5 milj. euroa (2017: 14,9 milj. euroa), josta Kiinteistö Oy Lehdokkitien virastotalon osakkeiden hankinnan osuus oli 1,1 milj. euroa. Kivistön Putkijäte Oy:n putkikeräysjärjestelmän investoinnit olivat 1,1 milj. euroa (2017: 1,3 milj. euroa).

VTK Kiinteistöt Oy, merkittävimmät meneillään olevat ja tulevat investoinnit

- Ylästön koulun laajennusosa ja vanhanpuolen tilamuutokset, 2017 - 9/2019, hankearvio 6,9 milj. euroa – lainarahoitus
- Hosantie 2: Arkiston muutostyöt 2018-2019, hankearvio 2,7 milj. euroa (josta n. 1,8 milj. euroa investointia) - oma rahoitus
- Kolohonka liikekiinteistön laajennus 2019-2020, hankearvio 0,8 milj. euroa - oma rahoitus
- Lumon monitoimitalon nuorisotilan ja kirjaston muutostyöt 2019-2020, hankearvio 0,9 milj. euroa - oma rahoitus
- Lumon liikuntasalin korjaus 2019, hankearvio 0,3 milj. euroa - oma rahoitus
- Metropolia, Viemärit, vesikatto ja IV -korjaukset 2019, 0,3 milj. euroa - oma rahoitus
- Myyrmäen jalkapallohallin tekonumeron uusiminen 2019, 0,3 milj. euroa - oma rahoitus
- Kielotie 13, monitilatoimitalon purkukustannukset vuonna 2019 arvio 1,2 milj. euroa.
- Nykyisen kiinteistökannan vuosi- ja peruskorjaukset vuodet 2019-22: Koulut ja päiväkodit 500 t€/v, Sotekiinteistöt 100 t€/v, Liikuntakiinteistöt 100 t€/v, Yrityskiinteistöt 120 t€/v
- Tikkurilan keskustan monitilatoimistorakennuksen rakentamisen aloitus 2021, hankearvio 35-45 milj. euroa - lainarahoitus

Kivistön Putkijäte Oy:n maanrakennus, putkistot ja jätepiste -investoinnit ovat vuonna 2019 n. 1,7 milj. euroa.

Rahoitus

VTK konsernin pankkitilien saldot 31.12.2018 olivat yhteensä 20 milj. euroa, josta VTK:n osuus on 15 milj. euroa.

VTK Kiinteistöt Oy:n lainakanta 31.12.2018 oli 126 milj. euroa. Yhtiö lyhensi lainoja vuonna 2018 24 milj. eurolla.

VTK Kiinteistöt Oy:n lainojen loppulyhennysten suuruus 1/18 – 1/19 olivat yhteensä n. 19 milj. euroa, jotka VTK jälleenrahoitti nostamalla 6/2018 kaksi lainaa, yhteensä 25 milj. euroa. Ko. lainoilla rahoitetaan myös mm. Ylästön koulun investointi.

Kivistön Pysäköinti Oy:n lainakanta oli 1,9 milj. euroa vuoden lopussa. Yhtiö lyhensi lainoja 0,3 milj. eurolla vuonna 2018.

Emoyhtiön Metropolian vanhan kiinteistön leasing-vastuu 31.12.2018 on 3,5 milj. euroa ja laajennuksen leasing-vastuu 31.12.2018 33,1 milj. euroa.

Kassavirta 1 000 eur	Alustava Toteuma 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017
Kassa jakson alussa	1 800	1 386	414
+ toiminnan tuotot (+)	25 773	20 729	5 044
- toiminnalliset menot (-)	-16 693	-17 859	1 166
- investointien maksut kassasta (-)	-11 942	-15 342	3 400
- lainojen lyhennykset (-)	-24 751	-11 028	-13 723
- lainojen korot (-)	-730	-552	-178
+ lainojen lisäykset (+)	25 000	22 500	2 500
+ osakeanti	4 244	1 966	2 278
Kassa jakson lopussa	**2 701**	**1 800**	**901**

Henkilöstö

VTK Kiinteistöt Oy:n henkilöstömäärä 31.12.2018 oli 8 henkilöä (31.12.2017 5 henkilöä). Syksyn aikana rekrytoitiin yhtiöön kaksi henkilöä.

Kaupungin liikuntapalveluiden ja Myyrmäen Urheilupuisto Oy:n välinen henkilöstövuokraussopimus on päättynyt keväällä 2018 liikuntapalveluiden organisaatiomuutoksen johdosta. Tämän vuoksi yhtiössä ei ole enää henkilöstöä.

Kivistön Putkijäte Oy:ssä toimii oto-toimitusjohtaja.

Riskienhallinta

Riskienhallintasuunnitelma on päivitetty 14.11.2018 pidetyssä hallituksen kokouksessa. Yhtiön vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, minkä vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot kyetään säilyttämään.

Valtaosa yhtiön uudesta rakennuskannasta on valmistunut 2000-luvulla ja ne tulevat peruskorjausikään n. 10 vuoden kuluessa. Mikäli peruskorjausten kanssa rinnan tehdään uusia isoja investointeja, yhtiön taloutta rasittavat samanaikaisesti peruskorjausten kustannukset ja uustuotannon kustannukset.

Yhtiö joutuu edelleen panostamaan rahoitusrakenteen ja talouden vahvistamiseen myös tulevina vuosina, johtuen 100 %:n velkapääomalla viimevuosina suoritetuista investoinneista. Lähivuodet tulevat olemaan rahoituksellisesti raskaita ja mikäli korkotasoissa tapahtuu huomattavaa nousua, on maksuvalmiuden varmistamiseksi ryhdyttävä toimiin lainojen järjestelemiseksi. Mikäli korkotasot kuitenkin pysyvät nykyisessä tasossa, helpottuu rahoitustilanne 3-5 vuoden jälkeen.

Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset yhtiön vuokraustoimeen sekä mahdollinen sisäilmaongelmien korjauksien lisääntyminen erityisesti koulukiinteistöissä.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Y-tunnus	2440395-5
Omistusosuus	100 %
Hallituksen pj	Jari Ahokas
Toimitusjohtaja	Liisa Sarjala

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy on Vantaan kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Yhtiön toimialana on kiinteistön- ja maisemanhoito, rakennus- ja korjauspalvelut, siivouspalvelut sekä ateriapalvelut ja muut ravitsemispalvelut, aula-, turvallisuus- ja vartiointipalvelut sekä posti- ja kuriiritoiminta. Yhtiö aloitti varsinaisen toimintansa vuoden 2012 alusta. Yhtiön palvelukseen siirtyi tilakeskuksesta noin 1 000 henkilöä ns. vanhoina työntekijöinä. Vuoden 2016 lopussa yhtiön palveluksessa oli 949 henkilöä.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tehtävänä on tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimialoja ja niiden asiakkaita tuottamalla asiakkaiden tarpeita vastaavia ateria-, puhtaus- ja kiinteistöpalveluja sekä näitä tukevia palveluja. Yhtiön markkinointinimi on Vantti.

Lisätietoa Vantaan Tilapalvelut Oy:stä http://www.vantti.fi/

Toimintaympäristö

1.1.2017 voimaan tullut hankintalaki tarkensi yhtiön toimintaedellytyksiä in-house asemaan liittyen ja muutti mm. hankintamenettelyn valintaan vaikuttavia kynnysarvoja. Yhtiö on saanut Hankintakeskukselta lausunnon yhtiön markkinoille suuntautuvan myynnin järjestämistä koskien.

Mahdollisen sote- ja maakuntauudistuksen siirtyminen vuoden 2021 alkuun tuo yhtiölle ja kaupunkikonsernille lisäaikaa muutokseen varautumiseen. Uudistus näyttää joka tapauksessa vaikuttavan merkittävästi yhtiön toimintaedellytyksiin ja asiakassuhteisiin yhtiön tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimelle tarjoamien palveluiden osalta voimaantulosta lähtien. Sosiaali- ja terveystoimen toimialan osuus yhtiön myynnistä on yli 20 %. Yhtiö selvittää tilanteeseen liittyviä mahdollisia henkilöstövaikutuksia ja muutoksen edellyttämiä vaihtoehtoisia toimintamalleja pystyäkseen varautumaan hallittuun uudistuksen voimaantuloon.

Toiminta

Yhtiö yksinkertaisti ateriapalveluiden organisaatiorakennetta yhdistämällä palvelukeittiöt samaan palvelualueeseen niille ruokaa valmistavan valmistuskeittiön kanssa. Muutos tuli voimaan 1.1.2018 ja sillä pyritään läpinäkyvämpään talousohjaukseen sekä tarpeettomien sisäisten transaktioiden eliminointiin. Yhtiö uudisti syksyllä talousyksikön organisaatiorakenteen vahvistamalla controller-toimintoa liiketoimintayksiköissä ja siirtämällä laskutustoiminnon liiketoimintayksiköihin. Yhtiö uudisti ateriapalveluidensa organisaatiorakennetta 1.12.2018 alkaen. Ateriapalveluissa aloitti uusi esimiestaso, ruokapalveluesimiehet. He raportoivat alue-esimiehillle ja ovat esimiehinä ruokapalvelutyöntekijöille, ruokapalveluvastaaville ja kokeille.

Yhtiössä valmisteltiin syksyllä 2017 toimintojen modernisointiin, automaatioasteen kasvattamiseen ja työn sisällön sekä tehokkuuden kasvattamiseen tähtäävä digistrategia, jonka yhtiön hallitus hyväksyi 25.1.2018. Syksyn aikana uudet palvelukassat otettiin käyttöön. GM-järjestelmässä puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen laadun seurannan, palautteiden ja reklamaatioiden käsittely aloitettiin syksyllä, ateriapalveluissa vuoden 2019 alussa.

Yhtiön intran uudistamiseksi on kartoitettu tarvittavien päätelaitteiden ominaisuudet sekä yksiköiden julkaisutarpeet, ruokalistojen julkistamisen uudistaminen etenee Aromi-järjestelmässä suunnitellusti.

Yhtiö on ottanut puhtauspalveluissa vuoden aikana Kiha-järjestelmän palvelusopimukset -moduulin käyttöön, mikä yksinkertaisti ja selkeytti laskutuskäytäntöjä. Kyseessä on ensimmäinen tietojärjestelmä mainittuun käyttötarkoitukseen ja kohdealueeseen yhtiön toimintahistoriassa.

Yhtiö ulkoisti palkanlaskennan ja operatiivisen henkilöstöhallinnon palvelut Asetz Insight Oy:lle 1.6.2018 alkaen ja viisi Vantin henkilöä siirtyi Asetz Insight Oy:n palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Yhtiö otti vuoden 2019 alussa käyttöön Asetz Insight Oy:n kautta uudet hr-järjestelmät:
Mepcon palkanlaskennassa sekä Quinyxin työvuorosuunnittelussa ja työajanseurannassa.

Yhtiö panostaa viestintään ottamalla käyttöön viestintästrategian vuosille 2019 - 2022. Yhtiön tarkoituksena on parantaa organisaation tiedonkulkua, julkisuuskuvaa ja työtyytyväisyyttä. Yhtiö ottaa käyttöönsä alkuvuonna 2019 uuden intranetin, sekä suunnittelee verkkosivujen uudistamista.

Taloudellinen katsaus

Yhtiön tulos oli 292 t€ ja se on selvästi yhtiön historian paras. Tulos parani lähes 150 t€ edellisvuodesta ja se muodostui nimenomaan kiinteistöpalvelussa, jossa tulos parani noin 325 t€. Yhtiön loppuvuosi sujui kuitenkin taloudellisesti osavuosikatsauksessa 1-8/2018 ennakoitua huonommin. Ateriapalveluiden liikevaihto jäi ennustettua alemmalle tasolle joulukuussa ja myös palveluiden ostot kasvoivat viimeisen kvartaalin aikana.

Yhtiön liikevaihto 2018 oli noin 48 m€, missä oli kasvua edelliseen vuoteen noin 1,1 m€. Liiketoimintayksiköiden välillä kehitys poikkesi paljon toisistaan. Kiinteistöpalvelujen liikevaihdon kasvu oli peräti 1,3 m€. Puhtauspalvelujen liikevaihto kasvoi 67 t€ ja ateriapalveluissa liikevaihto laski noin 300 t€.

Yhtiön henkilöstökulut ovat pysyneet samalla tasolla kuin vuonna 2017. Kiinteistöpalveluissa kasvua on 369 t€, puhtauspalveluissa 79 t€ ja ateriapalveluissa henkilöstökulut laskivat -345 t€. Liiketoimintayksiköittäin henkilöstövuokrauksen kulut toteutuivat ateriapalvelussa 580 t€, kiinteistöpalveluissa 30 t€ ja puhtauspalveluissa 231 t€. Yhtiötasolla henkilöstövuokrauksen kulut olivat 852 t€, joka oli 15 t€ alle edellisen vuoden.

Palveluiden ostot ovat kasvaneet 887 t€ yhtiötasolla. Suurimpia syitä ylityksiin ovat:
Ateria -ja puhtausliiketoimintayksiköissä johtuva suurempi vuokratyövoiman käyttö ja palkka- ja henkilöstöhallinnon ulkoistusprojekti Azets Insight Oy:lle.

Aineiden ja tarvikkeiden osalta kulut pienenivät 128 t€ edelliseen vuoteen nähden. Saavutettu säästö perustuu ateriapalvelut -liiketoimintayksikön positiiviseen kehitykseen.

Tuloslaskelma 1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Liikevaihto ja liiket. muut tuotot	47 999	47 566	432	46 929	1 070	48 459
Henkilöstökulut	-29 857	-30 706	849	-29 817	-40	-30 790
Materiaalit ja palvelut	-16 400	-15 649	-751	-15 641	-758	-16 001
Liiketoiminnan muut kulut	-1 140	-1 064	-76	-1 146	6	-951
Poistot	-224	-206	-18	-189	-34	-275
Liiketulos	**378**	**-58**	**436**	**135**	**243**	**444**
Rahoitustuotot	5		5		5	1
Rahoituskulut	-24	-8	-16	-13	-11	-8
Verot	-72		-72		-72	
Nettotulos	**287**	**-65**	**353**	**122**	**165**	**437**
Satunnaiset erät (netto)	5		5	21	-16	19
Kokonaistulos	**292**	**-65**	**358**	**143**	**149**	**456**

1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Investoinnit (netto)	172	439	-267	353	-181	507
Leasing-vastuut kauden lopussa	0	0	0	0	0	0
Lainat kauden lopussa	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	1156	0	1156	880	276	0
Taseen loppusumma	9326	0	9326	9 302	24	0
Henkilöstö lkm	944	0	944	970	-26	0

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

1000 eur	Ateria 2018	Siivous-palvelut 2018	Kiint. huolto (sis. Vaht-imestarit) 2018	Ateria 2017	Siivous-palvelut 2017	Kiint. Huolto 2017
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	22 523	13 101	12 363	22 828	13 034	11 055
Liiketoiminnan kustannukset	-23 038	-12 954	-11 710	-23 201	-12 845	-10 727
Liiketulos	**-515**	**146**	**653**	**-373**	**189**	328

Tunnusluvut	TOT 2018	Budjetti 2018	Toteuma 2017
Liikevaihto 1000 eur	47 999	47 566	46 929
Henkilöstön lkm	944		970
Liikevaihto / henkilö / kk	4,24		4,03
Tuotettuja aterioita kpl / kk	797 913		822 208
Siivoussopimuksia m2 / kk	498 167		488 777
Kiinteistönhuoltosopimukset m2 / kk (ei sis. piha-alueita)	914 042		908 300

Investoinnit

Vantin merkittävimmät investoinnit liittyvät yhtiön tietojärjestelmiin. Nämä investoinnit kirjataan Vantaan kaupungin taseeseen ja yhtiö maksaa kaupungin tekemiä poistoja vastaavan summan Tietohallinnon kuukausilaskutuksen yhteydessä.

Yhtiön suurin vireillä oleva investointikokonaisuus muodostuu vuosille 2018-2021 hyväksytystä digistrategiasta. Suunnitellut kokonaisinvestoinnit ovat yhteensä alustavasti 680 t€. Ohjelman kokonaissumma jakautuu useisiin osaprojekteihin, joista suurimpia ovat tietovarasto ja sitä hyödyntävä raportointiohjelmisto (250 t€), työvoiman hallintajärjestelmä (100 t€) ja elintarvikelaskujen automaattinen kohdentaminen (100 t€).

Yksittäisistä investoinneista tehdään käynnistysvaiheessa vielä normaalit Vantaan tietojärjestelmäinvestointien valmisteluprosessin mukaiset tarkentavat hanke- ja hyötyarviot. Varsinaisten ohjelmaan liittyvien investointien lisäksi digistrategialla on vaikutuksia yhtiön päätelaitteista aiheutuviin kustannuksiin. Nämä kustannukset yhtiö huomioi vuosibudjetointinsa yhteydessä.

Aikaisemmin käynnistetyistä, digistrategian ulkopuolisista järjestelmäinvestoinneista voidaan merkittävimpänä mainita kaupungin ja Vantin yhteinen kiinteistöhallinnan Kiha-projekti. Käyttöönotto on alkanut vuonna 2016 ja saatiin päätökseen vuoden 2018 aikana. Vantin kustannusosuus hankkeen investointitarpeesta on 68 t€.

Yhtiön liiketoiminnat eivät ole erityisen pääomaintensiivisiä, eikä yhtiön toiminta muutoinkaan edellytä poikkeuksellisen merkittäviä investointeja lähitulevaisuudessa. Tämä ja kaupunkikonsernin valitsema omistus- ja leasing-rahoitusta hyödyntävä rahoitusstrategia huomioiden yhtiö suunnittelee rahoittavansa tarvittavat investoinnit lähtökohtaisesti tulorahoituksella. Yhtiön hallitus vahvistaa investointisuunnitelman kullekin vuodelle vuosibudjetoinnin yhteydessä.

Vuodelle 2019 suunnitellut taseeseen kirjattavat investoinnit ovat yhteismäärältään 507 000 euroa.

Esitetty investointisumma jakaantuu liiketoimintayksiköihin seuraavasti:

Ateriapalvelut	202 000 €
Puhtauspalvelut	130 000 €
Kiinteistöpalvelut	50 000 €
Sisäiset palvelut	125 000 €

Toimipistetasolla suunnitellut investoinnit muodostuvat ateriapalveluissa astioista, ruoan valmistamiseen ja kuljettamiseen liittyvistä hankinnoista sekä mittalaitteista. Puhtauspalveluiden suunnitelma muodostuu käsityövälineiden ja rikkoutuneiden siivouskoneiden korvausinvestoinneista. Kiinteistöpalveluiden suunnitellut investoinnit liittyvät työkoneiden hankintaan sekä postinjakelutoiminnan kehittämiseen. Sisäisten palveluiden investointi kohdistuisi yhtiön lähiesimiesten ja sisäisten palveluiden käytössä olevien toimistotilojen yhdistämiseen ja kalustamiseen. Tältä osin suunnitelman toteuttaminen on sidottu tarkoitukseen sopivan toimitilan löytymiseen. Muita sisäisten palveluiden investointeja ovat ostolaskujen automatisoitu kohdentaminen ja verkko-oppimisympäristö. Vuoden 2018 vastaavat investoinnit operatiivisen toiminnan kehittämiseen olivat 439 t€.

Rahoitus

Yhtiön kassan määrä 31.12.2018 oli hieman yli 2,9 m€ (31.12.2017 noin 2,3 m€).

Kassatilanne vaihtelee yhtiön säännöllisessä toiminnassa yhtäältä kuukausitasolla palkanmaksun ja myyntilaskutuksen erääntymiseen liittyen ja toisaalta vuositasolla liiketoiminnan kausivaihtelun seurauksena. Kuukausitasolla yhtiö turvautuu ajoittain konsernitilin limiittiin palkanmaksujen yhteydessä ja vuositasolla kesän hiljaiset myyntikuukaudet rasittavat tilapäisesti kassaa, joka kuitenkin normalisoituu tyypillisesti tavanomaisiin myyntikuukausiin perustuen.

Konsernitilin limiitti turvaa yhtiön rahoitusasemaa riittävästi aikavälillä 2018-2022 edellyttäen, että yhtiö pääsee toimintansa kannattavuudessa vähintään likimain nollatuloksen tasolle eikä yhtiön tuotantovolyymeissa tapahdu ennakoimattomia muutoksia tai merkittäviä häiriöitä. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista lainaa.

Yhtiön suunnittelema investointien maltillinen kasvattaminen aiempiin toimintavuosiin verrattuna lisää toteutuessaan toimintaan sitoutuvan pääoman määrää. Kassavaikutus on käytännössä mahdollista hallita investointien etukäteisellä suunnittelulla.

Sote-uudistus saattaa vaikuttaa yhtiön tuotantovolyymiin. Yhtiö varautuu uudistukseen kuitenkin ensi sijassa toiminnallisena ja taloudellisena ennemminkin kuin rahoituksellisena muutoksena - yhtiön tulee sopeuttaa hallitusti toimintojaan mahdollisten volyymimuutosten edellyttämällä tavalla.

Kassavirta **1 000 eur**	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Ero tot 2018 ./. Bud 2018**	**Toteuma 2017**	**Muutos 2018./. 2017**	**Budjetti 2019**
Kassa jakson alussa	4		4	4	0	
+ toiminnan tuotot (+)	47620		47620	46983	637	
- toiminnalliset menot (-)	-47448		-47448	-46630	-818	
- investointien maksut kassasta (-)	-172		-172	-353	181	
- lainojen lyhennykset (-)			0		0	
- lainojen korot (-)			0		0	
+ lainojen lisäykset (+)			0		0	
Kassa jakson lopussa	**4**	**0**	**4**	**4**	**0**	**0**

Huom. Konsernitilin saldo esitetty saamisissa

Henkilöstö

Henkilöstön rakenne ja henkilömäärät vuoden 2018 lopun tilanteeseen verrattuna ilmenevät alla olevasta taulukosta. Henkilöstön kokonaismäärässä on pientä laskua vuoden takaiseen tilanteeseen, mikä voi johtua mm. työvoiman saatavuuden haasteesta.

31.12.2017 vs. 1.1.-30.8.2018 vs. 31.12.2018

Henkilöstön rakenne ja henkilömäärät:

	Vakinaiset			Määräaikaiset			Yhteensä		
	12/2017	8/2018	12/2018	12/2017	8/2018	12/2018	12/2017	8/2018	12/2018
Ateria	352	347	333	31	24	27	383	371	360
Kiinteistö	176	188	190	12	8	7	188	196	197
Puhtaus	363	358	356	18	27	17	381	385	373
Sisäiset	17	16	12	1	2	2	18	18	14
Vantti	908	909	891	62	61	53	970	970	944

Vaihtuvuus on kasvanut vuoden 2017 vertailutietoon verrattuna. Vaihtuvuus kasvoi kaikissa liiketoimintayksiköissä. Yleisen taloustilanteen piristyminen kasvattaa lähtövaihtuvuutta ja heikentää työvoiman saatavuutta yhtiön harjoittamilla verrattain matalapalkkaisilla toimialoilla.

1.1.-31.12.2017 vs. 1.1-30.8.2018 vs. 31.12.2018

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

	Vakinaiset		
	12/2017	08/2018	12/2018
Ateria	11,1	7,0	14,1
Kiinteistö	10,5	7,2	13,2
Puhtaus	10,6	12,5	16,2
Sisäiset	22,7	5,0	23,5
Vantti	11,0	9,1	15,0

Toistaiseksi voimassa olevien työsopimusten (= vakinaisten määrä) on hieman noussut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Keskimääräinen palveluaika on hieman alentunut vaihtuvuuden seurauksena. Vantin henkilökunnan keski-ikä on lähes 48 vuotta.

31.12.2017 vs. 1.1-30.8.2018 vs. 31.12.2018

	12/2017	08/2018	12/2018
Vakinaisia henkilökunnasta	93,6 %	93,7 %	94,4 %
Naisten osuus henkilökunnasta	75,6 %	73,8 %	73,2 %
Keski-ikä	47,6 v	47,7 v	47,8 v
Keskimääräinen palveluaika	9,3 v	9,1 v	9,0 v

Yhtiön sairauspoissaolo-% (terveysperusteiset poissaolot yhteensä, 1-12/2018) oli 6,9 (vuonna 2017: 8,1 %). Yhtiö pyrkii alentamaan edelleen sairauspoissaoloja mm. lisäämällä työturvallisuusjohtamista ja koko henkilöstön ergonomiatietoisuutta sekä kouluttamalla palveluohjaajia ergo-kummeiksi. Lisäksi esimiehille on lisätty tietoisuutta aktiivisen välittämisen mallin hyödyistä ja koulutettu varhaisempaan välittämiseen hyödyntäen aktiivisen välittämisen keskusteluja. Myös työkyvynarviointipyyntöjä on tehty aktiivisemmin esimiesten aloitteesta, kun työntekijän työssä suoriutumisessa on ilmennyt vaikeuksia, joita ei ole saatu korjattua työpaikan omin toimin.

Riskienhallinta

Yhtiön hallitus on hyväksynyt päivitetyn riskienhallintasuunnitelman 28.11.2018. Keskeisimmiksi yhtiön toimintaan liittyviksi riskeiksi on tunnistettu yhtiön kilpailukyky, osaavan henkilöstön saatavuuteen, sitoutumiseen ja sairauspoissaoloihin liittyvät riskit sekä ateriapalveluiden elintarvikehygieniaan ja erityisruokavalioihin liittyvät riskit.

Yhtiön kilpailukyvystä on laadittu erillinen selvitys tammikuussa 2018. Selvitys tuo aiempaa tarkempaa tietoa kilpailukyvystä eri toimialoilla ja asiakasryhmissä helpottaen jatkotoimenpiteiden kohdentamista. Henkilöstöön liittyvien riskien hallitsemiseksi yhtiö on käynnistänyt pitkäkestoisen hankkeen uudistaakseen johtamis- ja toimintakulttuuriaan. Hankkeessa kehitetään tavoitteellista, arvostavaa ja vuorovaikutteista esimiestyötä ja johtamista kaikilla organisaation tasoilla sekä mm. lisätään henkilöstön osallistumista johtamisjärjestelmän kehittämiseen ja työroolien kirkastamiseen. Ateriapalveluiden elintarvikehygieniaan ja erityisruokavalioihin liittyvien riskien hallitsemiseksi yhtiö kehittää edelleen omavalvonnan prosessejaan.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy

Y-tunnus	0503417-0
Omistusosuus	95,5 %
Hallituksen pj	Miikku Nieminen
Toimitusjohtaja	Tiina Immonen

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin 95,5 %:sti omistama yhtiö. MERCURIA Kauppiaitten Kauppaoppilaitos on Vantaan Martinlaaksossa sijaitseva yksityinen kauppaoppilaitos. Yhtiö tarjoaa liiketalouden perustutkintoon (merkonomi) johtavaa koulutusta sekä ammatillisena peruskoulutuksena että näyttötutkintoina. MERCURIA Aikuiskoulutuksen koulutusvalikoimaan kuuluvat lisäksi liiketalouden alan ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, kuten lähiesimiehen ammattitutkinto, kaupan esimiehen erikoisammattitutkinto ja johtamisen erikoisammattitutkinto. Opiskelijoita oppilaitoksessa on keskimäärin 800 (aikuiset ja nuoret).

Lisätietoa Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksesta http://www.mercuria.fi

Toimintaympäristö

Ammatillisen koulutuksen uusi lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2018. Keskeistä uudessa lainsäädännössä on osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. Uusi laki velvoittaa koulutuksenjärjestäjät organisoimaan toimintansa siten, että asiakaslähtöinen ja osaamisperusteinen, toisin sanoen opiskelijan henkilökohtaiset tarpeet paremmin huomioiva malli voidaan toteuttaa yhä vähemmillä resursseilla.

1.1.2018 tuli voimaan myös uusi laki ja asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksesta. Uuteen rahoitusmalliin siirrytään vaiheittain vuosien 2018 ja 2022 välisenä aikana. Siirtymäkaudella painottuu opiskelijavuosien mukaan laskettavan perusrahoituksen osuus, kun taas suoritetuista tutkinnoista ja niiden osista maksettavan rahoituksen osuus on vähäinen.

Valtionosuusrahoitusjärjestelmässä eri koulutusalojen hintaeroja kompensoidaan kustannuskertoimilla. Liiketalouden alalla kustannuskerroin on alhaisin (0,7). Kauppiaitten Kauppaoppilaitos on yksialainen koulutuksen järjestäjä, joten yhtiö ei voi kompensoida heikosti rahoitettua liiketaloutta minkään toisen koulutusalan kautta. Tämä on merkittävä haaste kannattavuuden kannalta.

Pääosa valtionosuusrahoituksesta jaetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella ns. suoritepäätöksellä. Rahoitusta jaetaan lisäksi erillisen strategiarahoitushaun sekä mahdollisten lisätalousarvioihin perustuvien hakujen perusteella. Nämä lisärahoitusmuodot ovat hanketyyppisiä, tiettyyn toimintaan tarkoitettuja, eivätkä paranna perustoiminnan rahoitusta. Rahoituksen hakeminen useita kertoja vuodessa on myös erittäin työlästä. Uuden lainsäädännön lisäksi 1.8.2018 tuli voimaan uudet tutkinnon perusteet liiketoiminnan perustutkintoon.

Opiskelijoiden suoritetietojen reaaliaikainen siirto viranomaisten yhteiseen koulutusrekisteriin (KOSKI) otettiin käyttöön helmikuun lopussa 2018.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksessa seurataan vuoden 2019 aikana mahdollisesti voimaan tulevan tiedonhallintalain vaikutuksia yhtiön toimintaan. Lain vaatiman tiedonhallintamallin teko on aloitettu vuoden 2019 alussa.

Toiminta

Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksessa siirryttiin vuoden 2018 aikana tiimiorganisaatioon, jossa eri vuosikurssien opettajista muodostettiin omat tiimit. Tiimiorganisaatiomallilla tuetaan uuden lainsäädännön mukaista henkilökohtaisiin opintopolkuihin perustuvaa opetusta ja ohjausta.

Myös kaikki vuonna 2017 liiketalouden perustutkinnon suorittamisen aloittaneet siirrettiin uuteen liiketoiminnan perustutkintoon. Tämä oli suuri muutos sekä opettajille että opiskelijoille. Ryhmäkohtaisista lukujärjestyksistä siirryttiin yksilöllisiin opintopolkuihin, joissa jokainen voi edetä omaan tahtiin.

Uudistetussa tiimiorganisaatiossa toimitaan OTE-toimintamallin mukaan. OTE-lyhenne tarkoittaa kolmea eri oppimisympäristöä, jotka ovat oppilaitoskampus, työelämäkampus ja e-kampus. Toimintamalli tukee yhtiön arvojen mukaista toimintaa, jossa korostuu välittämisen, luottamuksen ja arvostuksen kulttuuri.

Työelämäyhteistyötä on tiivistetty ja siitä on esimerkkinä mm. kolme paikallista 15 osaamispisteen tutkinnon osaa (tekninen myyjä, muotikaupan tuote- ja trendituntemus ja pieneläinalan asiakaspalvelija). Paikallisten tutkinnonosien suunnittelu on lähtenyt liikkeelle työelämän tarpeista. Yhteistyöyrityksinä edellä mainituissa ovat Wihuri Oy, Bestseller-ketju sekä Musti ja Mirri.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos anoi ja sai strategiarahoitusta 170 000 euroa uudenlaisen toimintakulttuurin luomiseen. Projekti on osa OTE-mallia ja toteutetaan vuosien 2018 ja 2019 aikana.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos täytti 110 vuotta 1.9.2018. Yhtiö tarjosi tärkeimmille sidosryhmille Vantaan viihdeorkesterin konsertin Martinus-salissa. Juhlapuheen piti kaupunginjohtaja Ritva Viljanen.

Vuoden 2019 alussa yhtiössä käynnistettiin uuden strategian suunnittelu. Kehittämisryhmään on kutsuttu eri henkilöstöryhmien edustajia. Tarkoitus on myös kuunnella opiskelijoiden ääntä kutsumalla heitä mukaan strategiatyöhön. Strategiatyön tavoitteena on kirkastaa nykyistä toimintamallia, suunnitella tehokas opetuksen järjestämismalli ja kehittää tiedolla johtamista.

Taloudellinen katsaus

Vuosi 2018 päättyi talousarvioon verrattaessa odotetulla tavalla. Kokonaistulos on noin -143.000 euroa alijäämäinen (talousarviossa noin -138.000). Merkittävimmät erot talousarvioon nähden olivat palveluiden ostoissa (ylitys noin 93.000) ja liiketoiminnan muissa kuluissa (alitus noin 156.000).

Palveluiden ostoihin on vaikuttanut mm. kaksoistutkintoon kuuluvien lukiokurssien kasvanut määrä. Liiketoiminnan muita kuluja on laskenut mm. opiskelijaruokailun kustannusten (suosion) lasku sekä opintososiaalisten etujen ja koulutuskorvausten arvioitua alhaisemmat kustannukset.

Vuoteen 2017 verrattaessa huomataan, että liikevaihdon lievä lasku ja samaan aikaan tapahtunut henkilöstökulujen sekä liiketoiminnan muiden kulujen nousu ovat vaikuttaneet yrityksen kannattavuuteen negatiivisesti. Yhtiö hakee säästöjä erityisesti hallinnon toiminnoista. Samaan aikaan pitäisi kuitenkin kasvattaa opiskelijavuosimäärää ja hakea lisää rahoituspohjaa erityisesti ammatillisesta lisäkoulutuksesta (ammatti- ja erikoisammattitutkinnot). Tämä sitoo henkilöstöresursseja ja tuo kustannuspaineita

Tuloslaskelma 1 000 eur	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Ero tot 2018 ./. Bud 2018**	**Toteuma 2017**	**Muutos 2018./. 2017**	**Budjetti 2019**
Liikevaihto ja liiket. muut tuotot	6372	6335	37	6426	-54	6181
Henkilöstökulut	-3817	-3781	-36	-3695	-122	-3838
Materiaalit ja palvelut	-349	-256	-93	-295	-54	-317
Kiinteistöom. hoitokulut	-822	-745	-77	-810	-12	-760
Liiketoiminnan muut kulut	-1069	-1225	156	-961	-108	-934
Poistot	-467	-470	3	-453	-14	-470
Liiketulos	**-152**	**-142**	**-10**	**212**	**-364**	**-138**
Rahoitustuotot	9	8	1	10	-1	0
Rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Verot	0	-4	4	0	0	0
Nettotulos	**-143**	**-138**	**-5**	**222**	**-365**	**-138**
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0	0	0
Kokonaistulos	**-143**	**-138**	**-5**	**222**	**-365**	**-138**

1 000 eur	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Ero tot 2018 ./. Bud 2018**	**Toteuma 2017**	**Muutos 2018./. 2017**	**Budjetti 2019**
Investoinnit (netto)	1215	926	289	127	1088	250
Leasing-vastuut kauden lopussa	89	100	-11	72	17	90
Lainat kauden lopussa	0	0	0	0	0	0
Oma pääoma	16926	16940	-14	17069	-143	16800
Taseen loppusumma	17665	17700	-35	17831	-166	17500
Henkilöstö lkm	56	56	0	56	0	55

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy				
Tunnusluvut	**Toteuma 2018**	**Budjetti 2018**	**Muutos tot ./. budj.**	**Toteuma 2017**
Liikevoitto %	-2	-9	7	3
Opiskelijamäärät:				
oppilaitosmuotoinen ammatillinen peruskoulutus			0	714
oppisopimuskoulutus			0	57

Investoinnit

Vuonna 2018 toteutetut merkittävät investoinnit:

- IV-koneiden uusimisia 516.891
- Pihakannen/pääsisäänkäynnin peruskorjaus 519.735
- Kalustehankinnat 137.566
- Muut investoinnit 40.396
- Yhteensä: 1.214.588

Vuodelle 2019 on hyväksytty seuraavat investoinnit:

- Sähkötekniikka/ryhmäkeskusten modernisointi 140.000
- IV-koneiden uusimisia 30.000
- Kiinteistöautomaation modernisointi 30.000
- Muut investoinnit 50.000
- Yhteensä: 250.000

Merkittävimmät tulevaisuuden investoinnit liittyvät Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy:n koulurakennuksen kunnostamiseen. PTS-suunnitelman mukaisesti jaksolle 2020-2023 ajoittuu luokkien peruskorjauksia noin 450.000 euroa, IV-järjestelmien peruskorjauksia noin 590.000 euroa, sähköteknisiä korjauksia noin 530.000 euroa, WC-tilojen pintaremontteja noin 130.000 euroa, valmistuskeittiön laitteiden uusimisia noin 80.000 euroa sekä muita pienempiä kaluste- ja laiteinvestointeja.

Kaikki investoinnit rahoitetaan omarahoituksella.

Rahoitus

Yhtiön tulorahoituksen perustana on valtionosuusrahoitus (noin 90% tuloista). Rahoitustason lasku oli vuotta 2018 suunniteltaessa tiedossa, mutta siitä huolimatta lopullinen rahoituspäätös oli odotettua heikompi. OKM:n myöntämä strategiarahoitus (170.000 euroa) nosti tulorahoituksen lähes budjetoidulle tasolle. Strategiarahoituksesta tuloutettiin vuodelle 2018 yhteensä 100.000 euroa. Jäljelle jäävä osuus siirtyi vuodelle 2019.

Samaan aikaan koulukiinteistössä tehdään merkittäviä korjausinvestointeja. Tuloksen ollessa nollatasolla, investoinnit rahoitetaan edellisten tilikausien voittovaroilla. Yhtiön maksuvalmius on edelleen hyvällä tasolla eikä sillä ole pitkäaikaista velkaa. Yhtiön kassavarat laskivat vuoden aikana noin 800.000 eurolla.

Valtionosuusrahoituksen tasoon ei odoteta merkittävää korotusta rahoituslain siirtymäkauden aikana, joten myös vuosina 2019 ja 2020 koulutustoiminnan rahavirran odotetaan olevan negatiivinen. Mikäli investointeja pystytään jaksottamaan pidemmälle tulevaisuuteen, rahoitus pysyy kuitenkin tasapainossa.

Vuoden 2021 jälkeen tutkintojen ja tutkinnon osien sekä palautteen ja työllistymisen osuus rahoituksesta painottuu siirtymäkautta enemmän. Tämän oletetaan suosivan Kauppiaitten Kauppaoppilaitosta ja kääntävän VOS-rahoituksen jälleen nousuun.

Kassavirta 1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Kassa jakson alussa	7515	7515	0	6692	823	6702
+ toiminnan tuotot (+)			0		0	
- toiminnalliset menot (-)			0		0	
- investointien maksut kassasta (-)			0		0	
- lainojen lyhennykset (-)			0		0	
- lainojen korot (-)			0		0	
+ lainojen lisäykset (+)			0		0	
Kassa jakson lopussa	**6702**	**6908**	**-206**	**7515**	**-813**	**6800**

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2018 keskimäärin 56 henkeä (56 henkeä 2017). Henkilöstöstä 71 % on naisia ja 29 % miehiä. Henkilöstön keski-ikä on noin 48 vuotta. Vuonna 2018 sairauspoissaolot olivat keskimäärin 5 päivää / henkilötyövuosi.

Yhtiössä on pitkäaikaisia työsuhteita ja keskimääräinen palvelusaika on 12,1 vuotta. Opettajien muodollinen kelpoisuus on korkealla tasolla. Yhtiö tukee henkilöstön kouluttautumista ja moni on suorittanut mm. näyttötutkintomestarikoulutuksen, joka edellytetään näyttöjen arvioinnissa.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy kuuluu EK:n alaiseen Sivistystyönantajien liittoon. Uusi ammatillinen koulutus on muuttanut opettajuutta mm. siten, että opettajan työ ei enää perustu vain pidettäviin oppitunteihin, vaan tilalle on tullut ohjausta, neuvontaa, arviointia ja projekti- ja hanketoimintaa. OAJ ja Sivista pääsivät sopimukseen uudesta opettajien vuosityöaikamallista marraskuussa 2018. Yhtiö on tiiviisti mukana vuosityöajan käyttöönoton suunnittelussa yhdessä Perho Liiketalousopiston ja Business College Helsingin kanssa. Vuosityöaikamallissa opettajalla on 1500 tuntia työtä jaettuna 40 työviikolle kalenterivuoden aikana.

Uusi malli saattaa tarkoittaa henkilöstön vähentämistä, jotta kaikille voidaan tarjota 1500 tunnin työkuorma. Yhteisten tutkinnon osien opettajien tuntimäärät ovat laskeneet uuden tutkinnon myötä. Lisäksi opiskelijoista yhä suurempi osa haluaa suorittaa kaksoistutkinnon, mikä vähentää Mercuriassa tarjottavien yhteisten tutkinnon osien opintojaksojen määrää.

Riskienhallinta

Riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty osakeyhtiön hallituksessa 1.12.2016. Riskienhallintasuunnitelman päivitys on käsitelty osakeyhtiön hallituksessa 5.12.2018.

Keskeiset riskit ja niihin varautuminen:

1. Rahoituspäätökset ja valtionosuusrahoituksen tason vaihtelut
- uudet tulonlähteet
- opiskelijavuosimäärän kasvattaminen
- kustannustason seuranta
- strategiarahoitus

2. Vetovoimariski
- markkinointitoimenpiteet

3. Henkilöstön sitoutuminen ja jaksaminen
- työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut
- työnohjauspalvelut
- koulutus
- tiimiorganisaatio

4. Kaupan alalla tapahtuvien muutosten ennakointi
- aktiivinen yhteistyö elinkeinoelämän kanssa
- toimiminen verkostoissa

A-tulkkaus Oy

Y-tunnus	2103384-8
Omistusosuus	99,6 %
Hallituksen pj	Jaakko Niinistö
Toimitusjohtaja	Susanna Taipale-Vuorinen

Vantaan Innovaatioinstituutti Oy myi Hyvinvointikeskus Vivamus Oy:n osakekannan Vantaan kaupungille joulukuussa 2014, jonka jälkeen yhtiön nimi muutettiin Helsingin seudun asioimistulkkikeskus Oy:ksi. Vantaan kaupungin tulkkikeskus -yksikkö siirtyi liiketoimintasiirrolla yhtiöön 1.1.2015. Yhtiön toiminimi muutettiin 30.12.2015 A-tulkkaus Oy:ksi. Yhtiön muut osakkaat ovat Helsingin kaupunki, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS), Espoon kaupunki sekä Keravan kaupunki, kukin 0,1 % osakkuudella.

Yhtiön toimialana on tulkkaus- ja kääntämispalveluiden sekä niitä tukevien toimintojen, kuten koulutuspalvelujen tuottaminen sen omistajina oleville julkisille hankintayksiköille.

Toimintaympäristö

Tulkkauspalveluiden kysyntä Suomessa on kasvanut voimakkaasti maahanmuuton kasvaessa. Tämän johdosta toimintaympäristön muutos on edellyttänyt yhtiöltä voimakasta panostamista toiminnan kehittämiseen. Tietojärjestelmän kehittäminen ja tulkkien rekrytoinnin tehostaminen ovat olleet keskeisessä asemassa vuoden 2018 aikana. Yhtiö tuotti palveluita omistaja-asiakkaille, joiden tarpeiden muutokset sekä turvapaikanhakijoiden oleskelulupapäätösten määrät vaikuttivat olennaisesti palveluiden kysyntään vuoden 2018 aikana. Yhtiö tuotti edelleen suurimman osan palveluistaan sosiaali- ja terveyspalveluihin. Tämän johdosta mahdollinen aluehallinnon uudistus vaikuttaa olennaisesti yhtiön toimintaan. Välittömän tulkkauksen tarve lisääntyy, joten yhtiön tulee panostaa entistä enemmän olemassa olevan teknologian entistä tehokkaampaan hyödyntämiseen.

Toiminta

Tulkkaustuntien määrä kasvoi vuoden 2018 aikana tunneilla mitattuna 12 % ja liikevaihto 8 %. Käännöspalveluiden myynti kasvoi käännössivuilla mitattuna vuoden 2018 aikana 2 %.

Yhtiö on panostanut etätulkkauksen markkinointiin omistajille sekä sopivien tulkkaustapojen ja välineiden hyödyntämiseen. Toiminnan kehittäminen edellyttää sähköisen asioinnin mahdollistamista sekä asiakkaille että tulkeille. Investoinnit sähköisen asioinnin järjestelmiin tulevat vaikuttamaan toiminnan tehokkuuteen ja siihen liittyvät investoinnit vaikuttavat seuraavien vuosien aikana yhtiön talouteen.

Taloudellinen katsaus

Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 6,8 miljoonaa euroa, mikä on noin 8 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhtiön tulos oli 47 000 euroa, mikä oli 65% vähemmän kuin edellisenä vuonna. Yhtiön tekemien tietojärjestelmäinvestointien johdosta poistot ovat kasvaneet 18 000 eurosta 119 000 tuhanteen euroon. Yhtiön henkilöstökulut kasvavat aina suhteessa tulkkaustuntien määrään. Yhtiön liikevaihto oli vain 29 000 euroa vähemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Yhtiön tulos oli sen sijaan 38 000 euroa talousarviota parempi.

Tuloslaskelma 1 000 eur	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Ero tot 2018 ./. Bud 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017	Budjetti 2019
Liikevaihto ja liiket. muut tuotot	6 882	6 911	-29	6 341	541	7 250
Henkilöstökulut	-4 589	-4 817	228	-4 273	-316	-4 835
Materiaalit ja palvelut	-1 241	-1 165	-76	-1 131	-110	-1 366
Liiketoiminnan muut kulut	-872	-776	-96	-750	-122	-888
Poistot	-119	-140	21	-18	-101	-154
Liiketulos	**61**	**14**	**48**	**169**	**-108**	**7**
Rahoituskulut	0	-1	1	0	0	0
Verot	-14	-3	-11	-34	20	-2
Kokonaistulos	**47**	**10**	**38**	**136**	**-88**	**5**

1 000 eur	Toteuma 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017
Investoinnit (netto)	101	219	-118
Oma pääoma	1 401	1 354	47
Taseen loppusumma	2 449	2 548	-99
Henkilöstö lkm	22	23	-1

A-Tulkkaus Oy Tunnusluvut	Toteuma 2018	Budjetti 2018	Muutos tot ./. budj.	Toteuma 2017
Liikevaihto 1000 euroa	6 882	6 911	-29	6 341
Liikevoitto 1000 euroa	47	10	37	136

Investoinnit

Yhtiö ei ole tehnyt investointeja vuoden 2018 aikana. Yhtiö otti loppuvuodesta 2017 ja alkuvuodesta 2018 käyttöön päivitetyn tietojärjestelmän.

Vuoden 2019 alussa yhtiö toteuttaa tulkkien mobiilisovelluksen, jonka arvo on noin 120 000 euroa.

Rahoitus

Yhtiön kanssatilanne on hyvä.

Kassavirta 1 000 eur	Toteuma 2018	Toteuma 2017	Muutos 2018./. 2017
Kassa jakson alussa	1 086	616	470
+ toiminnan tuotot (+)	7 369	6 855	514
- toiminnalliset menot (-)	-6 793	-6 194	-599
- investointien maksut kassasta (-)	-9	-191	182
Kassa jakson lopussa	**1 653**	**1 086**	**567**

Henkilöstö

Vakituinen henkilöstö 22 henkilöä
- palvelupäällikkö
- asiakaspalvelupäällikkö
- tulkit 6
- palveluvastaavat, 4
- asiakaspalveluvastaavat, 3
- tulkkikoordinaattori, 4
- laskutuskoordinaattori, 3

Vuokratyövoima, 4 henkilöä

Toimitusjohtaja, OTO

Yhteensä 26 henkilöä + toimitusjohtaja

Tulkit ja kääntäjät, noin 370 henkilöä

Yhtiön henkilöstötilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinta

Yhtiön keskeisinä riskeinä voidaan pitää mahdollista sote-uudistuksen toteutumista, yhtiön hinnoittelun epäonnistumista sekä tulkkien rekrytoinnin epäonnistumista. Yhtiö rakentaa tulevaisuuden varalle skenaarioita, joita päivitetään hallituksessa sote-uudistuksen edetessä. Tulkkien rekrytointiin panostetaan ja tulkkien osaaminen pyritään varmistamaan jatkuvalla koulutuksella. Yhtiö seuraa tarkoin markkinoiden hinnoittelua.

1.6.5 Vantaan kaupungin keskeisille ja taloudellisesti merkittäville tytäryhteisöille asetettujen sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2017 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018–2021. Vuodelle 2018 keskeisille ja taloudellisesti merkittäville tytäryrityksille asetettiin yhteensä 29 tavoitetta. Asetetuista tavoitteista toteutui yhteisöjen raportoinnin mukaan 16 täysin, 2 tavoitetta toteutui osittain ja 5 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Lisäksi 6 tavoitteen osalta tulokset eivät olleet raportointihetkellä valmiina.

VANTAAN KAUPUNGIN MERKITTÄVIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA 1.1.-31.12.2018

Konsernistrategian mukaan tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma.
Talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Yhtiö	Tavoite	Tavoitteen mittari (eur, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2016	Vertailuvuoden toteuma 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarin tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutunee -Täysin -Osittain -Ei lainkaan	Lisäselitykset
Vantaan Energia-konserni	Konsernin liikevoitto, Meur	Meur	50,2	54,8	40,9		49,3	Tavoite toteutui täysin	
	Konsernin SIPO %	%	10 %	15 %	10 %		12 %	Tavoite toteutui täysin	
	Omavaraisuusaste	%	38 %	42 %	41 %		39 %	Tavoitteesta jäätiin hieman	Investointiaste oli korkeampi kuin oli suunniteltu.
	Toimitushäiriöt sähkö	h/as/a	0,12	0,09	0,2		0,03	Tavoite toteutui täysin	
	Uusiutuva energia koko energiatuotannosta (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia)	%	32 %	34	30		37	Tavoite toteutui täysin	
	Muu päästökauppavapaa energia koko energiatuotannosta (ydinvoima, jäte-energia)	%	20 %	21	20		19	Tavoitteesta jäätiin hieman	Suhteellinen osuus jäi suunniteltua pienemmäksi muun energiavolyymin kasvaessa.
	Henkilöstötyytyväisyys	(1-5)	3,2	3,3	3,7		3,3	Tavoitteesta jäätiin selkeästi	Toimenpidesuunnitelma henkilöstötyytyväisyyden parantamiseksi on tehty.
	Työturvallisuus	Tapaturmataajuus (LTA)	11	18,5	0		9,4	Tavoitteesta jäätiin	Työturvallisuuteen panostamista jatketaan.

Yhtiö	Tavoite	Tavoitteen mittari (eur, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2016	Vertailuvuoden toteuma 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarin tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutunee -Täysin -Osittain -Ei lainkaan	Lisäselitykset
VAV Yhtymä Oy-konserni	Tulostavoite	1000 eur	0	190	0		16 850	Tavoite toteutui täysin	ARA-lainsäädännön omakustannusperiaate.
	Asuntotuotantotavoite	kpl	105	355	179		179	Tavoite toteutui täysin	
	Korjaustoiminnan tavoite	M€	19,2	22,6	21,7		22,1	Tavoite toteutui täysin	
	Työhyvinvointikyselyn tulos kaikilta osa-alueilta			Asteikolla 1-5, työhyvinvointi-kysely 3,6	Tyhy-kysely tehdään joka toinen vuosi				Verrataan eläkevakuutusyhtiö Elon vertailuaineistoon.
VTK Kiinteistöt Oy-konserni	VTK Kiinteistöt Oy:n tulos	1000 eur	280	2215	Positiivinen		3505	Tavoite toteutui täysin	Alustava tulos.
	VTK Kiinteistöt Oy:n ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste	Ulosvuokrattavat tilat / kaikki vuokrattavat kohteet vuoden lopussa * 100 = x %	90 %	90 %	90 %		92 %	Tavoite toteutui täysin	
	VTK Kiinteistöt Oy: Energian kulutuksen vähentäminen (1000 euro)	Lasku 2-prosenttia vuoden 2016 kulutuksesta	360	2017 toteuma oli 470 keur	7,2		Vertailu-kelpoinen kustannus 410 keur	Tavoite ei toteutunut lainkaan	Laskelma ei huomioi energian hinnan korotuksia. Lisäksi sisäilmaongelmien vuoksi kiinteistöjen ilmanvaihtoa on tehostettu, tämä on aiheuttanut sähkön ja lämmön kulutuksen nousemisen.

Yhtiö	Tavoite	Tavoitteen mittari (eur, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2016	Vertailuvuoden toteuma 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarin tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutunee -Täysin -Osittain -Ei lainkaan	Lisäselitykset
Vantaan tilapalvelut Vantti Oy	Toiminnan tehostuminen vähintään	%	4,9 %	2,2 %	2 %	Hinnanalenukset ja kustannusten sopeuttamiseen tähtäävät toimet budjetin ja toimintasuunnitelman mukaisesti	2,4	Tavoite toteutui täysin	
	Asiakastyytyväisyys	1-5	3,21	3,81	3,65		3,72	Tavoite toteutui kokonaisuudessaan täysin	V. 2017 alkaen seurataan kaksiosaisesti asiakastyytyväisyys & laatu.
	Asiakastyytyväisyys, asiakaspalvelu v. 2017 alkaen	1-5			4,5	Toimenpieet asiakastapamisten ja asiakaskyselyn perusteella, laatukierrokset, säännöllinen yhteistyö ostoyksikön kanssa	3,82	Tavoitteen asiakaspalvelu-osa-alueesta jäätiin hieman	
	Asiakastyytyväisyys, laatu v. 2017 alkaen	1-5			4,0	Toimenpieet asiakastapamisten ja asiakaskyselyn perusteella, laatukierrokset, säännöllinen yhteistyö ostoyksikön kanssa	3,65	Tavoitteen laatu-osa-alueesta jäätiin hieman	
	Toiminnan laatu (toimipistekohtaiset laatukierrokset)	1-5	4,77	4,82	4	Laatukierrokset ja niillä esiin nousseiden korjaavien toimenpiteiden tekeminen	4,84	Tavoite toteutui täysin	
	Henkilöstötyytyväisyys	1-5	3,29	3,34	3,65	Toiminta- ja johtamiskulttuurin kehittämisohjelma, työhyvinvointisuunnitelma	3,45	Tavoitteesta jäätiin hieman	
	Sairauspoissaolot %	%	7,80 %	8,11 %	6,9 %	Työhyvinvointisuunnitelma, aktiivisen välittämisen malli, työkuntokeskustelut	6,90 %	Tavoite toteutui täysin	

Yhtiö	Tavoite	Tavoitteen mittari (eur, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2016	Vertailuvuoden toteuma 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarin tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutunee -Täysin -Osittain -Ei lainkaan	Lisäselitykset
A-Tulkkaus Oy	Yhtiö saavuttaa positiivisen tuloksen	1000 eur	3 927	169 784	Positiivinen	Myynnin tehokas kasvattaminen	47	Tavoite toteutui täysin	
	Asiakastyytyväisyys asteikkolla (1-4) 3.1	asteikko 1-6 uusi asteikko 1-4	4.0	4,4	3,1	Asiakastyytyväisyyskysely	3.1.	Tavoite toteutui täysin	
	Yhtiön vuoden aikana tehtyjen tulkkaustuntien määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna	tulkkaustuntien lukumäärä	82 000	110 000	95 000	Myynti kasvoi	112 165	Tavoite toteutui täysin	
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Nettotulos	eur	709 896	222 443	100 000		-143 653	Ei lainkaan	Yhtiölle maksettavast valtionosuusrahoituksesta leikattu noin miljoona euroa. Yhtiön talousarvio vuodelle 2018 oli -138.832.
	Opiskelijoiden työllistyminen	%	77	tieto puuttuu	83		Tieto puuttuu	Tieto puuttuu	Tilastokeskuksen tieto ei ole saatavilla. Tämä mittari poistuu vuonna 2019, tilalle "Opiskelijavuodet" ja "Opiskelijapalaute".
	Työelämäpalaute	asteikko 1-5	4,6	4,5	4,3		Tieto puuttuu	Tieto puuttuu	Kysely käynnissä, tulokset vuoden 2018 osalta valmiit 2/2019.
	Opintojen keskeyttäminen	kpl	32	18	30		17	Täysin	Laskettu nuorista perustutkinto-opiskelijoista (1.1.-31.12.2018).

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sote- ja maakuntauudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, jota Suomessa on koskaan tehty. Tämä merkittävä rakenteellinen uudistus tulee toteutuessaan vaikuttamaan merkittävästi myös Vantaan kaupunkikonserniin. Vaikutusten selvitystyötä on jatkettu vuoden 2018 aikana ja selvitystyötä jatketaan edelleen vuonna 2019.

Vantaan kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) mukaisesti konsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia jatketaan. Tavoitteena on edelleen samantyyppisten toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on joku muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Kaupunginhallitus teki vuonna 2018 konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä 12 kpl, joista 3 päätöstä koski konserniyhtiöiden lainojen takauksia tai myöntämisiä, 4 päätöstä sopimusten tekemistä tai osakekauppoja, yksi päätös Tiedekeskussäätiön avustusta ja yksi päätös yhtiön purkautumista. Lisäksi kaupunginhallitus antoi kolme lausuntoa kuntayhtymien taloussuunnitelmaluonnoksista.

Yleisjaosto antoi vuonna 2018 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan johtosäännön 16 §:n 5. kohdan mukaan konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päätti kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Yleisjaosto päätti vuonna 2018 menettelyohjeiden antamisesta yhtiökokouksiin, kuntayhtymien yhtymä- ja valtuustokokouksiin sekä säätiöiden ja yhdistysten kokouksiin 71 päätöksellä. Apulaiskaupunginjohtaja antoi vastaavia ohjeita 56 viranhaltijapäätöksellä. Menettelyohjeita annettiin mm. yhtiöjärjestysten ja toimintasääntöjen muuttamisesta, yhtiö- ja omistusjärjestelyistä, taloussuunnitelmien hyväksymisestä, tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä, osakassopimuksen noudattamisesta ja lainanottovaltuuksista, sekä yhtiövastikkeista, edustajavalinnoista, palkkioista ja konsernistrategian noudattamisesta.

Yleisjaosto antoi tilikauden 2018 aikana konsernistrategian mukaisen omistajan ennakkosuostumuksen kahdeksalle toimenpiteelle, jotka koskivat yhtiöiden järjestelyitä ym. toimenpiteitä. Tytäryhtiöt antoivat selvityksiä yleisjaostolle mm. tilintarkastajien tarkastuspöytäkirjoissa esittämiin havaintoihin liittyen.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Konsernistrategian mukaan kaupungin ja tytäryhteisön välillä pidetään kaksi kertaa vuodessa suunnittelu- ja neuvottelutilaisuus (navigointitilaisuus) kaupungin ja yhteisön strategioiden yhteensopivuuden varmistamiseksi sekä vuositason toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi. Vuoden 2018 aikana navigoitiin Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy, VAV Asunnot Oy, VTK Kiinteistöt Oy, A-Tulkkaus Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, KOy Korson Toimistokeskus, Korson Pienteollisuustalo Oy, KOy Tikkurilan Terveysasema sekä erikseen kirjallisesti Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy. Konsernihallinto laatii pitämistään navigointitilaisuuksista muistiot. Navigointimuistiot raportoidaan yleisjaostolle muun navigointiaineiston ohessa.

Kirjalliset navigoinnit yleisjaostolle toteutetaan vuosittain tytäryhteisöiden riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevan kyselyn yhteydessä. Navigointi voidaan toteuttaa myös muuna yhteistyönä tai kirjallisesti käyttäen konsernipalveluiden tätä tarkoitusta varten tekemää lomakepohjaa. Konserniohjeen mukaan tytäryhtiöt raportoivat asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kaupungille konserniohjeiden mukaisesti ja yleisjaoston tarkemmin päättämällä tavalla vähintään kaksi kertaa vuodessa. Erikseen päätettävien yhteisöjen osalta raportointi suoritetaan kaupunginvaltuustolle.

Navigointitilaisuuksiin velvoitetaan osallistumaan yhtiön toimitusjohtajan lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan. Yhtiöiden tulee käsitellä palautettavat navigointiaineistot yhtiön hallituksessa ennen niiden toimittamista konsernihallintoon. Yhtiön toimitusjohtajan ja yhtiön hallituksen puheenjohtajan edellytetään allekirjoittavan kaikki palautettavat lomakkeet.

Navigointitilaisuuteen kaupungin puolelta osallistuvat konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan tai tämän määräämän lisäksi edustajat talous- ja hallintopalveluiden, rahoituksen, talouspalvelukeskuksen sekä hankinnan tulosalueilta sekä tarvittaessa edustaja siltä toimialalta, jonka toimintaan yhtiö lähinnä liittyy, ja henkilöstökeskuksen edustus, mikäli yhtiössä on merkittävästi omaa henkilökuntaa.

Tytäryhteisöjen tuloksen seuranta toteutettiin vuonna 2018 siten, että tytäryhteisöt toimittivat konsernihallinnolle määrämuotoiset talousraportit kultakin vuosikolmannekselta. Raporteista laadittiin yleisjaostolle yhteenveto, jossa tulosta verrattiin budjettiin, edellisen vuoden tilinpäätökseen ja vastaavan kolmanneksen tulokseen edellisenä vuonna. Kaikki toimivat tytäryhteisöt palauttivat osavuosivuosiraportit. Tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tunnusluvuista laadittiin osavuosikatsaukset kolme kertaa vuoden 2018 aikana. Tytäryhteisöjen osavuosikatsausten yhteenveto sekä kaupunginvaltuuston päättämät tavoitteet merkittäville tytäryhtiöille raportoitiin myös kaupunginhallitukselle sekä valtuustolle osana kaupungin osavuosikatsausta.

Vantaan Energia, VAV Asunnot Oy, VTK Kiinteistöt Oy sekä Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy kutsuttiin syksyllä 2018 esittelemään valtuuston iltakouluun yhtiöidensä toimintaa, strategiaa, tavoitteita sekä esitykset tavoitteiksi vuosille 2019–2022.

Konsernistrategian mukaisesti tytäryhteisöjen toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat sekä kopiot hallitusten kokousten esityslistoista ja pöytäkirjoista liitteineen tulee seurantaa varten toimittaa konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajalle tai tämän määräämälle vastuuhenkilölle sekä yleisjaoston kyseisen yhteisön hallitukseen nimeämälle asiantuntijalle. Keskeisten konserniyhtiöiden hallituksiin on nimetty yleisjaoston antamien menettelyohjeiden mukaisesti asiantuntijat, jotka yhtiöiden hallitukset kutsuvat tarpeen mukaan kokouksiin. Asiantuntijajäsenet ovat tilakeskuksen, konsernihallinnon tai liikuntapalveluiden tulosalueilta.

Tytäryhtiöille on tilikauden aikana lähetetty yksi konsernihallinnon tiedote. Tiedotteessa yhtiöitä on ohjeistettu yhtiökokousasioissa sekä yhtiöiden hallitusten kokousaineistoista, talousraportoinnin aikatauluista sekä informoitu voimaantulleista hankintalain muutoksista.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Kaupungin tytäryhteisöjen rahoitus- ja pääomahuolto toteutetaan rahoituksen tulosalueen toimesta tai sen antamien ohjeiden mukaan. Kaupunki voi myöntää yhtiön lainarahoitukseen takauksen, ja tulosalue kilpailuttaa yhtiön tarvitseman rahoituksen ja toteuttaa pääomahuollon järjestämisen. Kaupunki voi myöntää pitkäaikaista lainaa tytär- ja osakkuusyhtiölle pääasiallisesti oman pääoman luontoisesti. Takauksia myönnettäessä kaupunki huomioi aina EU:n valtiontukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen.

Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Muista ehdoista päättää kaupunginhallitus pannessaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöstä. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen. Kaupunki voi tapauskohtaisesti myöntää takauksia muille kuin määräysvallassaan oleville sellaisille yhteisöille, joiden toiminta liittyy läheisesti kunnan omaan toimintaan noudattaen konsernistrategiassa määriteltyjä periaatteita.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Keskityksen tavoitteena on tehokas rahoitus- ja korkoriskin hallinta, kustannussäästöt sekä rahavirtojen optimointi.

Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan yleisjaoston päätöksellä liittää. Konsernitilijärjestelmästä vastaa ja sen käyttöä ohjeistaa konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue. Vantaan kaupungin konsernitili- ja maksuliikepalvelut kilpailutettiin keväällä 2013. Päätös valitusta päävälittäjäpankista ja sivuvälittäjäpankista annettiin tiedoksi yleisjaostolle 8.4.2013 § 12.

Vantaan kaupungin Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) sekä konsernistrategian mukaisesti Vantaan tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelut keskitetään talouspalvelukeskukseen. Konsernipalveluista mm. hankintakeskus, konsernihallinto, rahoitus, tietohallinto ja talouspalvelukeskus ovat kilpailuttaneet koko konsernin käyttöön puitesopimuksia sekä ohjeistaneet tytäryhteisöjä kilpailutettujen sopimustoimittajien käyttämisessä. Konsernipalveluiden tulosalueet tuottavat myös Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tukipalvelut lukuun ottamatta palkanlaskentapalveja.

Konsernipalveluiden tulosalueiden lakimiehet antoivat asiantuntijapalveluita julkisissa hankinnoissa, sopimusasioissa ja muissa tehtäväalueensa lakiasioissa. Henkilöstökeskus antoi asiantuntijapalveluita henkilöstö- ja työsopimusasioissa. Tilakeskus antoi asiantuntijapalveluita asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöille.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

8.5.2017 voimaan tulleen johtosäännön mukaan, kaupunginjohtajan toimiala vastaa konserniyhteisöjen valvonnasta. Rahoitus- ja korkoriskien hallinta konsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seurantaa ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (2.3.2015) ohjetta riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua.

Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vuoden 2018 aikana kaupungin ja tytäryhteisöjen vakuutusturva kilpailutettiin rahoituksen tulosalueen johdolla vuosille 2019 – 2022, jonka jälkeen hankintayksiköillä on oikeus jatkaa sopimusta toistaiseksi voimassa olevana. Vakuutusyhtiöt ja niiden tarjoamat vakuutuslajit päätettiin yleisjaoston kokouksessa 13.3.2018 § 7. Vakuutukset astuivat voimaan 1.1.2019. Kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalvelut on kilpailutettu vuoden 2014 aikana. Vantaan kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalveluiden toimittajaksi valittiin Marsh Oy (YJA 24.2.2014 § 7). Vuonna 2019 vakuutusmeklaripalvelut kilpailutetaan uudelleen.

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Erikseen nimetyt merkittävät ja keskeiset tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnastaan kaksi kertaa vuodessa, noudattaen samaa riskienhallinnan vuosikelloa kuin toimialat ja liikelaitokset. Muut tytäryhteisöt raportoivat riskienhallintaan liittyviä asioita osavuosikatsausten yhteydessä.

Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohdolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa. Tytäryhtiöillä on mahdollisuus käyttää kaupungin sisäistä tarkastusta oman sisäisen tarkastuksensa järjestämisessä.

Sisäinen tarkastus raportoi vuonna 2018 tarkastuksiaan seuraavasti: Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tarkastus talouden suunnittelun ja seurantajärjestelmän osalta, tarkastus kohteesta harmaan talouden torjunta kaupunkikonsernissa rakennusurakoissa sekä As Oy Vantaan Katriinanrinteen sisäisen tarkastuksen jälkitarkastus.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma		2018 milj. €		2017 milj. €		2016 milj. €
Toimintatuotot		1 066,0		1 017,4		1 049,8
Toimintakulut	-	1 942,1	-	1 838,6	-	1 877,1
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-	4,3		5,7		1,1
Toimintakate	**-**	**880,5**	**-**	**815,5**	**-**	**826,2**
Verotulot		982,5		977,0		953,8
Valtionosuudet		178,5		174,3		195,7
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot		10,3		10,8		10,7
Muut rahoitustuotot		4,6		2,3		4,2
Korkokulut	-	18,5	-	19,6	-	21,9
Muut rahoituskulut	-	4,7	-	1,6	-	3,0
Vuosikate		**272,1**		**327,8**		**313,3**
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-	205,0	-	214,6	-	194,2
Omistuksen eliminointierot	-	2,3	-	0,1		0,1
Arvonalentumiset		0,0	-	1,3	-	0,8
Satunnaiset erät		0,0		0,8		13,5
Tilikauden tulos		**64,8**		**112,5**		**131,9**
Tilinpäätössiirrot		0,8		0,7		0,1
Tilikauden verot	-	8,0	-	7,7	-	7,0
Laskennalliset verot	-	9,2	-	5,8	-	5,7
Vähemmistöosuudet	-	12,7	-	18,4	-	15,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		**35,7**		**81,2**		**103,9**

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2018	2017	2016
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	54,9	55,3	55,9
Vuosikate/ poistot, %	132,7	151,8	160,7
Vuosikate, euroa/ asukas	1 192,7	1 469,6	1 428,3
Asukasmäärä	228 166	223 027	219 341

Konsernin rahoituslaskelma		2018 milj. €		2017 milj. €		2016 milj. €
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate		272,1		327,7		313,3
Satunnaiset erät		0,0		0,8		13,5
Tilikauden verot	-	8,0	-	7,7	-	7,0
Tulorahoituksen korjauserät	-	40,5	-	42,1	-	45,2
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-	465,4	-	304,3	-	321,7
Rahoitusosuudet investointimenoihin		4,3		1,0		1,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		194,2		100,0		111,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-**	**43,2**		**75,5**		**66,3**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-	0,3		0,0	-	5,4
Antolainasaamisten vähennys		0,5		0,4		2,7
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		68,0		82,9		114,5
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	11,3	-	110,5	-	155,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	99,3	-	40,9	-	10,0
Oman pääoman muutokset	-	5,2	-	4,0	-	17,3
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-	0,1		0,2		0,1
Vaihto-omaisuuden muutos	-	2,4		15,8		25,6
Saamisten muutokset	-	22,1		12,0		69,5
Korottomien velkojen muutos		66,1		1,3	-	27,9
Rahoituksen rahavirta	**-**	**6,2**	**-**	**42,9**	**-**	**3,4**
Rahavarojen muutos	**-**	**49,4**		**32,6**		**63,0**
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.		234,8		284,2		251,6
Rahavarat 1.1.		284,2		251,6		188,6

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		2018		2017		2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	-	33,4	-	88,3	-	269,0
Investointien tulorahoitus, %		59,0		108,1		97,9
Lainanhoitokate		9,7		2,7		1,9
Kassan riittävyys, pv		35,0		45,4		38,4

Konsernitase	2018 milj. €	2017 milj. €	2016 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	**3 379,4**	**3 277,2**	**3 241,6**
Aineettomat hyödykkeet	*62,4*	*75,7*	*97,9*
Aineettomat oikeudet	9,1	10,0	7,6
Muut pitkävaikutteiset menot	49,6	62,5	85,7
Ennakkomaksut	3,7	3,2	4,7
Aineelliset hyödykkeet	*2 934,9*	*2 841,4*	*2 794,5*
Maa- ja vesialueet	391,0	386,0	379,0
Rakennukset	1 423,2	1 401,3	1 397,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	809,7	808,4	807,5
Koneet ja kalusto	81,2	78,7	75,1
Muut aineelliset hyödykkeet	8,5	8,1	8,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	221,3	158,9	126,4
Sijoitukset	*382,1*	*360,1*	*349,2*
Osakkuusyhteisöosuudet	74,4	65,3	60,8
Muut osakkeet ja osuudet	108,6	95,5	87,4
Muut lainasaamiset	193,9	194,4	195,4
Muut saamiset	5,2	4,9	5,5
Toimeksiantojen varat	**3,3**	**3,3**	**3,6**
Vaihtuvat vastaavat	**431,8**	**466,0**	**460,7**
Vaihto-omaisuus	23,2	20,9	36,6
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	15,1	16,1	20,1
Lyhytaikaiset saamiset	158,7	144,9	152,3
Rahoitusarvopaperit	21,4	21,6	10,7
Rahat ja pankkisaamiset	213,4	262,6	240,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**3 814,5**	**3 746,5**	**3 705,9**

Konsernitase	2018 milj. €	2017 milj. €	2016 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	**1 190,2**	**1 170,1**	**1 080,2**
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Arvonkorotusrahasto	0,0	5,5	0,0
Muut omat rahastot	187,5	182,2	182,3
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	617,9	552,1	445,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	35,7	81,2	103,8
Vähemmistöosuudet	**116,6**	**103,7**	**93,1**
Pakolliset varaukset	**26,4**	**24,8**	**22,5**
Eläkevaraukset	0,3	0,3	0,4
Muut pakolliset varaukset	26,1	24,5	22,1
Toimeksiantojen pääomat	**3,9**	**4,2**	**4,3**
Vieras pääoma	**2 477,3**	**2 443,7**	**2 505,8**
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 785,0	1 808,9	1 927,7
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	187,6	176,3	168,7
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	143,2	161,9	111,7
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	361,4	296,5	297,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**3 814,5**	**3 746,5**	**3 705,9**

Konsernitaseen tunnusluvut	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	34,6	34,4	32,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	109,7	110,8	112,1
Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista, %	126,9	126,8	127,5
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	653,6	633,3	548,8
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 864,5	2 839,7	2 502,1
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	1 928,2	1 970,9	2 039,3
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	8 451,0	8 836,9	9 297,6
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	193,9	194,4	195,4
Asukasmäärä	228 166	223 027	219 341

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta on 3 946 768,92 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin liikelaitosten ja rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2018 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 356 044,39 euroa.

- Vantaan työterveys liikelaitoksessa puretaan investointivarausta 95 317,93 euroa, jolloin muodostuu poistoeron lisäystä. Kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 22 438,27.

- Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 517 431,47 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

- Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 1 022 403,80 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

- Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 7 584,56 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

- Vahinkorahaston alijäämä 1 336 789,80 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 872 962,22 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

- Vantaan työterveys liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 665 359,19 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

- Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 234 247,19 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

- Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 5 159 429,15 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2018

Vuodelle 2018 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 31 kappaletta. Tavoitteista 19 toteutui täysin, 7 osittain ja 5 ei lainkaan.

Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 6,5 prosenttia. Alkuperäisessä talousarviossa 2018 ennakoitiin 6,6 prosentin menokasvua ja muutetussa talousarviossa 8,0 prosentin menokasvua vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden.

Kaupungin tulopohjaa vahvistettiin maanmyyntiä tehostamalla, maanmyyntivoittoja kertyi vuonna 2018 38,2 miljoonaa euroa.

Maankäytössä kohdennettiin asuntokaavoitusta asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikenteen vyöhykkeellä vuonna 2018 oli 70 prosenttia.

Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Vuonna 2018 Vantaalle asuntoja valmistui yhteensä 4533 (v. 2017: 3290). Asunnot jakautuivat seuraavasti: 3994 kerrostaloissa, 133 rivi- ja ketjutaloissa ja 404 pientaloissa. Näiden asuinrakennusten lisäksi on 2 uutta asuntoa teollisuus- ja varastorakennuksissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartta hyväksyttiin ja sen toimenpiteet ovat käynnissä. Tavoitteena on hiilineutraali kaupunki vuonna 2030.

Kaupungin työllisyystilanne on kehittynyt suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla. Työttömyysaste joulukuussa 2018 Vantaalla oli 8,7 prosenttia (-3,5 prosenttiyksikköä verrattuna v. 2016 lopun tilanteeseen), Espoossa 7,9 prosenttia (-2,4 prosenttiyksikköä) ja Helsingissä 9,3 prosenttia (-3,1 prosenttiyksikköä). Nuorisotyöttömien määrä on laskenut taloussuunnitelmakauden nuorisotyöttömyyden puolittamistavoitteen mukaisesti. Heitä oli Vantaalla vuoden 2018 lopulla 1163.

Vantaalle rakennettiin yhteistyössä kaupungin toimialojen, oppilaitosten ja kumppanuusorganisaatioiden kesken yhteinen yrittäjyyskasvatussuunnitelma. Lisäksi on tunnistettu ja käynnistetty kaikkiaan neljä yrityksistä, oppilaitoksista ja kaupungin toimijoista koostuvaa yritysklusteria. Tavoitteet on kirjattu myös osaksi uuden elinvoimaohjelman toteuttamista.

Entistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona. Vantaalla omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli vuoden 2018 lopussa 93,1 prosenttia (v. 2017: 93,0 %).

Uuden oppimisen toimintatapoja on edistetty. Muun muassa robotiikan oppimiskeskus on toiminnassa.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrän vähenemisen osalta ei saavutettu tavoitetasoa, sairauspoissaoloprosentti oli 4,71 (v. 2017: 4,52 %). Välittämisen keskustelujen kattavuus vuonna 2018 oli 87 prosenttia.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
Turvaamme talouden tasapainon							
1. Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintamenojen kasvu-%	0,2 %	Talousarvion 2018 mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian ja talousarvion 2018 mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 6,5 prosenttia. Alkuperäisessä talousarviossa 2018 ennakoitiin 6,6 prosentin menokasvua ja muutetussa talousarviossa 8,0 prosentin menokasvua vuoden 2017 tilinpäätökseen nähden. Vuokramallin muutos ja palkkaratkaisun mukaiset palkankorotukset nostavat kasvuprosentteja edellisiin vuosiin nähden.	Tavoite toteutui täysin.
2. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2018 vähintään 34 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitot	48,8 M€	34,0 M€	Hannu Penttilä	Kerrostalotontteja myytiin 2018 10 kpl, rivi- ja pientalotontteja 52 kpl sekä työpaikkatontteja ja tontinosia 22 kpl.	38,2 milj. euroa	Tavoite toteutui täysin.
3. Onnistunut varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta	Budjetoidut korkomenot alittuvat, korkoriski duraatiolla mitattuna ei kasva, nettolainanotto budjetin mukainen	Korkomenot 3,9 milj., duraatio 0,751	Korkomenoennuste 3,9 milj., duraatio 0,751 tai korkeampi	Martti Lipponen Raportointivastuu: Pirjo van Nues	Rahoittajien kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen kaupunki nosti vuonna 2018 3 kpl pitkäaikaisia, kiinteäkorkoisia lainoja (EIB, Kuntarahoitus ja CEB), yhteensä 90 milj. euroa. Lisäksi lainoja, joissa oli nykyistä markkinatilannetta heikommat ehdot, maksettiin enneaikaisesti pois 70 milj. euroa.	Korkomenot 2018 olivat n. 2,31 milj. euroa ja lainasalkun duraatio oli yli 1,5.	Tavoite toteutui täysin.
4. Tukipalvelujen tuotantotapojen selvittäminen sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä	Selvityksen tekemisen tilanne	Selvitystä ei ole tehty	Selvitys tehty	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat	Konsas: ICT-ulkoistuksen kilpailutus käynnissä. Tarjousvertailu toteutettu. Käsittely KH:ssa 03/2019	Selvitys on toteutettu, tarkoittaen integraattorihankintaa, strategisen tietohallinnon suunnitelmaa ja liikkeenluovutussuunnitelmaa.	Tavoite toteutui täysin.
5. Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	35 %	35 %	Hannu Penttilä	Kaavoitusohjelma suunnitellaan niin, että kaupungin maiden osuus on strategian mukainen.	53 %	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien							
6. Asuntokaavoituksen kohdistuminen asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle	Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikenteen vyöhykkeellä	50 %	80 %	**Hannu Penttilä**	**Kaavoja on valmistunut ennakoitua vähemmän. Isot asumisen kaavat, jotka tullaan hyväksymään tänä vuonna, sijoittuvat joukkoliikennevyöhykkeelle.**	**70 %**	Tavoite toteutui osittain.
7. MAL-tavoitteet toteutuvat	Toteutamme Helsingin seudulla sovitun asuntotuotannon määrän ottaen huomioon perheasuntojen tarve MAL-tavoitteet 1 065000 k-m2 /4 vuotta 9 600 asuntoa / 4 vuotta Uudispientaloja luvitetaan 450/vuosi	159 600 k-m2 2986 asuntoa 350	Keskimäärin: 266 250 k-m2/vuosi ja 2400 asuntoa/vuosi 450	Hannu Penttilä	Vuoden lopun tavoitetta 250 000 k-m2 asumisen kaavaa ei saavutettu. Pientalolupia on myönnetty 190 kpl, yhteensä 277 talolle.	170 536 k-m2 Valmistuneita asuntoja on yhteensä 4533, joista 3994 kerrostaloissa, 133 rivi- ja ketjutaloissa ja 404 pientaloissa. Näiden asuinrakennusten lisäksi on 2 uutta asuntoa teollisuus- ja varastorakennuksissa. 277 kpl	Tavoite toteutui osittain.
8. Joukkoliikenteen käyttö kasvaa	Kasvu vähintään 2,5 %	107 500 nousua arkivuorokaudessa	113 300 nousua arkivuorokaudessa	**Hannu Penttilä**	**Vantaa edistää runkolinjojen käyttöönottoa, suunnittelee Raide-Jokeri 3:a, kehittää joukkoliikenneinfraa ja liikennevaloetuuksia sekä edistää pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteenkytkentää.**	**2018 arkivuorokautena tehtiin 129 684 nousua. (Mittarin lähtö- ja tavoitetasossa on ollut virheelliset luvut: oikea lähtötaso 123 328 ja tavoitetaso 129 571 nousua arkivuorokaudessa.)**	Tavoite toteutui täysin.
9. Pysäköinti uudistuu	**Kadunvarsipysäköinnin uudistaminen, pysäköintiyhtiön selvittäminen**	kadunvarsipysäköinnin tulot: 0 € , ei pysäköintiyhtiötä	kadunvarsipysäköinnin tulot: 300 000 €, yhtiö aloittanut toimintansa	**Hannu Penttilä**	**Kadunvarsipysäköinnin maksullisuus aloitettiin 2.1.2018. Pysäköinnin toimivuutta ja sille asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan tiiviisti.** **Pysäköintiyhtiön perustamisen mahdollisuuksia selvitetään ja suunnitellaan.**	**Pysäköintitulot olivat 116 814 euroa.** **Pysäköintiyhtiön toimintamallin selvittely on edelleen käynnissä.**	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
10. Ekologiset viheryhteydet säilyvät	Tärkeimmät ekologiset yhteydet selvitetään	Selvitystä ei ole tehty	Selvitys tehty	**Hannu Penttilä**	**Selvitys valmistunut. Ratkaisut tehdään yleiskaavassa.**	**Selvitys tehty.**	Tavoite toteutui täysin.
11. Vantaa on hiilineutraali kaupunki vuonna 2030	Hiilineutraalin Vantaan tiekartta laaditaan vuoden 2018 aikana	Ei suunnitelmaa	Suunnitelma laadittu ja hyväksytty, toimenpiteet käynnistetty	**Hannu Penttilä**	**Resurssiviisauden tiekartta hyväksytty.**	**Toimenpiteet käynnissä.**	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa							
12. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla	Vantaan työttömyysaste laskee	12,2 %	Työttömyysaste on alle 10 %	Jaakko Niinistö	Asiakkaiden ohjausprosesseja on tehostettu, kuntouttavan työtoiminnan paikkoja on lisätty, valmennustalojen toimintaa uudistettu ja yritysyhteistyökumppaneiden määrä on kaksinkertaistunut.	8,7 %	Tavoite toteutui täysin.
	Työttömyysasteen muutos vuodessa prosenttiyksikköinä verrattuna Helsinkiin ja Espooseen	Vantaa 12,2 % Espoo 10,3 % Helsinki 12,4 %	Työttömyysasteen lasku prosenttiyksikköinä on suurempi kuin Helsingissä ja Espoossa		Ks. edellä.	Työttömyysaste 12/2018 (ero lähtötasoon 12/2016) Vantaa 8,7 % (-3,5 %-yksikköä) Espoo 7,9 % (-2,4 %-yksikköä) Helsinki 9,3 % (-3,1 %-yksikköä)	
	Kunnan maksaman työmarkkinatuen euromäärän muutos vuodessa prosentteina (%) verrattuna Helsinkiin ja Espooseen	Vantaa 20 173 998 euroa Espoo 19 472 189 euroa Helsinki 60 605 236 euroa	Kehitys on myönteisempää kuin Espoossa ja Helsingissä		Työtoimintaa on lisätty ja ohjausprosesseja tehostettu. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden määrä on noussut 36 % vuodesta 2016. Vuonna 2018 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 761 hlöä.	2018 (muutos vrt. 2016) Vantaa 18 158 197 € (-10,0 %) Espoo 19 933 182 € (+2,4 %) Helsinki 62 476 240 € (+3,1 %)	
	Puolitetaan nuorisotyöttömyys TS-kauden aikana	1 454	1 272		Ohjaamo-toimintaa jatkettu TEM:n jatkorahoituksen avulla. Toimintakonsepti uudistettu ja toiminta aloitettu uusissa tiloissa keväällä 2018.	1 163	
13. Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritysympäristö	Yritysten, kansainvälisten yritysten ja työpaikkojen määrä	Yrityksiä: 10 915 Kansainvälisiä yrityksiä: 605 (2014) Työpaikkoja: 109 779 (2015)	Yritysten lukumäärän kasvu 1,5 %, kansainvälisten yritysten määrän kasvu 2 %, työpaikkojen määrän lisäys 1,5 %	Jose Valanta	Yritysten ja kv-yritysten osalta kehitys on ollut muun pääkaupunkiseudun tasoa, mutta sen sijaan työpaikkojen määrän kasvu on ollut Vantaalla nopeinta.	Yrityksiä: 11 484 (Q2/2018) Kansainvälisiä yrityksiä: 622 (2015) Työpaikkoja: 110 784 (2016)	Tavoite toteutui täysin.
14. Valmistellaan valtuustokauden mittaiset yrittäjyyttä edistävät toimenpiteet yhteistyössä elinkeinopalveluiden, sivistystoimen, koulujen ja oppilaitosten ja kumppanuusorganisaatioiden kanssa	Toimenpiteet laadittu ja otettu käyttöön	Alustavaa pohjatyötä tehty	Toimenpiteet laadittu ja valmiit käyttöön otettavaksi	Jose Valanta	Vantaalle on rakennettu yhteistyössä kaupungin toimialojen, oppilaitosten ja kumppanuusorganisaatioiden kesken yhteinen yrittäjyyskasvatussuunnitelma.	Työ on valmis.	Tavoite toteutui täysin.
15. Kootaan vantaalaisista yrityksistä, oppilaitoksista sekä kaupungin elinkeinokehittäjistä paikallisia, toimialakohtaisia kehittämisklustereita yritysten liiketoiminnan, keskinäisen vuoropuhelun ja alueellisen kasvun vauhdittamiseksi	Kehittämisklusterit toiminnassa	Alustavat toimijat ja yhteistyökumppanit tiedossa	Kehittämisklustereiden yhteistyö aloitettu ja toiminta lisännyt oppilaitosten ja yritysten kiinnostavuutta	Jose Valanta	Vantaalle on tunnistettu ja käynnistetty kaikkiaan neljä yrityksistä, oppilaitoksista ja kaupungin toimijoista koostuvaa yritysklusteria. Tavoitteet on kirjattu myös osaksi uuden elinvoimaohjelman toteuttamista.	Työ on valmis.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
Edistämme asukkaiden hyvinvointia							
16. Ikääntyneet pystyvät asumaan turvallisesti kotonaan	Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	Omassa kodissa asuvia 92,7 % Vantaan 75 vuotta täyttäneistä	Omassa kodissa asuu 93,0 % Vantaan 75 vuotta täyttäneistä	Jukka T. Salminen	Ikäihmisten kotona asumista on tuettu lisäämällä tehokuntoutuksen paikkoja sekä aloittamalla kuntouttavan päiväsairaalan ja geriatrisen vastaanoton yhteisen poliklinikkamallin kehittäminen. Tehokuntoutuksen tarjonta purkaa myös Vantaan sairaalan jonotilannetta. Vanhusten ja vammaisten asumispalveluihin ohjautumisen prosessin kehittäminen on aloitettu luomalla yhteisiä toimintatapoja. Geropsykiatrisen toiminnan kehittäminen jatkuu HUS:n kanssa. Psykogeriatrisen yhteisosaston sairaansijamäärä kasvoi viidestä seitsemään. Kotona asuvien vanhusten yksinäisyyden kokemusten selvittämiseen on tehty esitys toimintamallista. Kotikuntoutustoimintaa ja vanhusten päivätoiminnan osapäiväryhmätoimintaa on kehitetty edelleen. Tehokuntoutuspaikkoja otettu lisäkäyttöön Korson vanhustenkeskuksen 1. kerroksessa. Tavallista palveluasumista on kehitetty.	Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta on 93,1 % (31.12.2018). Palveluihin pääsystä viimeisin tilastotieto on ajalta 9-12/2018, jolloin palvelutarpeen arviointi toteutui keskimäärin 5 vuorokaudessa ja pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoivaan yli 3 kk jonottaneita ei ollut. Tarvittaessa on ostettu lisäpaikkoja yksityisiltä palveluntuottajilta.	Tavoite toteutui täysin.
	Ikääntyneiden oikea-aikainen ja vanhuspalvelulain mukainen palvelutarpeen arviointi ja palvelun piiriin pääsy	- Palvelutarpeen arviointi uusille 75 vuotta täyttäneille asiakkaille keskimäärin 7 vuorokaudessa - Asiakas saa tarvittavat kotihoidon palvelut heti päätöksen jälkeen - Pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoivaan ei yli 3 kk odottaneita asiakkaita	Ikääntyneiden määrän kasvusta huolimatta odotusajat palveluihin eivät kasva vuoden 2016 lähtötasosta				

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
17. Lapsiperheiden hyvinvointi paranee ennalta ehkäisevällä työllä ja uudistuvilla sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla	Huostaanottojen tarve vähenee	Huostaanotettuna 0,18 % Vantaan 0 - 17 -vuotiaista	Huostaanotettuna vähemmän kuin mittarin lähtötaso vuoden 2016 lopussa	Jukka T. Salminen ja Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Jukka T. Salminen	Perhepalvelujen tulosalueella on jatkettu pitkäjänteistä kehittämistyötä sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen kehittämiseksi sekä vakiinnutettu 2017 tehdyn organisaatiomuutoksen mukaista palvelurakenneuudistusta. Tavoitteena on muuttaa painopiste korjaavista palveluista varhaisen tuen palveluihin sekä vahvistaa asiakaslähtöisyyttä. Tavoitteiden tukemiseksi on mm. päätetty perustaa perhesosiaalityön yksikkö ja kehittää monialaista palvelutarpeen arviointia. Perhesosiaalityön kohderyhmänä ovat erityisen tuen tarpeessa olevat lapsiperheet. Lastensuojelun avohuollossa toteutettiin systeemisen lastensuojelutyön pilotointi ja toimintamalli päätettiin vakiinnuttaa pysyväksi toiminnaksi. Perhepalvelut osallistui lapsiperheiden palveluiden muutosohjelma LAPE:n sen päättymiseen asti. Vantaalla toteutetuista perhekeskuspiloteista saatiin kokemuksia, joita hyödynnetään perhekeskustoiminnan kehittämisessä Vantaalla jatkossa.	Vuoden 2018 aikana huostaanotettiin 94 lasta, joka on 0,2 % Vantaan 0 - 17 -vuotiaista	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
18. Lisätään vuorovaikutusta ja osallisuutta ottamalla käyttöön uusia menetelmiä sekä kehittämällä seurantaa ja arviointia	Sähköisten ja kasvokkaisten osallistavien menetelmien ja prosessien kokeilu ja käyttöönotto	Ei toteutumisarviointia vuodelta 2016	Sähköisten ja kasvokkaisten osallistavien menetelmien ja prosessien lukumäärä ja raportointi.	Apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Jaakko Niinistö	2018 osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kartoitus toimialoilta: Kyselyssä raportoitiin sähköiset ja kasvokkaiset osallistavat menetelmät ja prosessit sekä osallistujamäärä. Kartoitus toimialojen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tehty. Kartoituksen tuloksen analysointi ja viestiminen Vautsissa.	Kahdessa osassa (5/18 ja 12/18) toteutettu kartoitus toimialoille. Kasvokkaisia 432 ja sähköisiä 45. Toimialat raportoivat vuodelta 2018 108 prosessia tai kokonaisuutta, joihin asukkaat saivat osallistua ja vaikuttaa. Niissä käytettiin 45 kertaa sähköistä menetelmää ja 432 kertaa kasvokkaista menetelmää. Monelta tulosalueelta ei saatu lainkaan raportointitietoja, joten luvut eivät anna luotettavaa kokonaiskuvaa osallisuustyön määrästä.	Tavoite toteutui täysin.
	Seurantamenetelmien kehittäminen, jotka mahdollistavat myös vertailun muiden kuntien välillä	Osallistumisen laatua ja määrää ei juurikaan mitata	Mittarit ovat käytössä		Muiden kuntien tilannetta tiedusteltu, mittareita ei ole tai ne ovat hyvin hajanaisia. Osallisuuden arviointi -työpaja vedetty Kuntademokratiaverkostossa. Kartoitettu eri seurantatapojen ja mittareiden tarkoituksenmukaisuutta ja linjattu jatkoa.	Sisäinen kartoitus tehty, osallisuusprosessien määrää mitataan. Kuntalaisten tyytyväisyyttä osallistumismahdollisuuksiin kartoitetaan asukasbarometrin yhteydessä vuodenvaihteessa. Mittarit ovat käytössä ja työ kuntien välisen vertailtavuuden edistämiseksi jatkuu Kuntaliiton johdolla.	

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
19. Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan	Kotoutumissuunnitelmat toteutuvat	Ei toteutumisarviointia vuodelta 2016	V. 2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista v. 2018 aikana: - osallistuu TE-toimiston suomen kielen koulutukseen 80 % - oma vuokrasopimus 70 % - työllistynyt 12 %	Elina Lehto-Häggroth, Jaakko Niinistö ja Jukka T. Salminen	Kotoutumisen onnistumista seurataan pakolaisten ja paluumuuttajien osalta maahanmuuttajapalveluissa luodulla mittarilla. Kotoutumissuunnitelmat on laadittu koto-lain edellyttämässä aikarajassa suunnitelmallisesti. Maahanmuuttajapalvelujen sosiaaliohjauksessa ja sosiaalityössä tuetaan kotoutumistoimia asiakkaiden henkilökohtaisilla tapaamisilla, tsemppari-toiminnan työntekijöiden avulla ja järjestöyhteistyöllä. Asiakaskunnassa korostuu moninaiset pakolaisuudesta johtuvat traumat, jotka asettavat haasteen kotoutumisen onnistumiselle. Monikulttuurisuussuunnitelman puitteissa tapahtuva järjestöyhteistyö ja siihen liittyvät kotoutumistoimenpiteet mm. Arrival Cities- ja Tsempataan yhdessä -hankkeissa - Hygieniapasseja suoritettu 17 kpl - Hakutyöpaja ammatilliseen koulutukseen 53 osallistujaa	Seurannassa on 303 vuonna 2016 MAP:n asiakkaiksi tulleita työikäisiä asiakkaita, joista: - 86 % on osallistunut TE-toimiston suomen kielen kurssille tai muuhun suomen kielen opetukseen. Lisäksi 36 % on osallistunut Vantaan aikuisopiston starttikurssille - 91 % asuu omassa asunnossa - 12 % on työllistynyt. Osa työllistyneistä on muuttanut työn perässä toiseen kuntaan. Vahva kumppanuusverkosto ja yhdistykset maahanmuuttoon liittyen. 269 opiskelijaa Varian maahanmuuttaja-tutkinnonosakoulutuksissa	Tavoite toteutui täysin.
	Ammatillisen koulutuksen ja kieliopintojen yhteistyömallin piirissä olevien maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä	Yksittäisiä opiskelijoita	Muutamassa pilottiryhmässä 100 opiskelijaa				
20. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien lisääminen vapaa-ajan tulosalueiden ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä tiivistämällä	Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden yhteistyössä nuorille toteuttamien harrastusryhmien määrä	25 eri harrastusryhmää vuonna 2016	Ryhmien määrä kasvaa 30 % vuodesta 2017	Elina Lehto-Häggroth	Kerhotoiminnan järjestäminen, hankerahoituksen ym. lisäresurssien hyödyntäminen aiempaa monipuolisemman kerhotoiminnan mahdollistamiseksi.	Yhteensä yhteistyössä järjestettyjä kerhoja 46 kpl. OKM on myöntänyt kerhotoiminnan järjestämiseen 220 000 € lukuvuodelle 2018-2019.	Tavoite toteutui täysin.
21. Sisäilmakorjaustoimenpiteet kohteissa onnistuvat	Käyttäjien tyytyväisyys-% toimenpiteisiin sisäilmakorjauksissa, mittareita kehitetään talousarviovuoden aikana	71 % kokee olosuhteiden parantuneen	80 % kokee olosuhteiden parantuneen	Hannu Penttilä	Vuoden 2018 sisäilmakorjauskohteiden työohjelma ja laadunvarmistusmalli on laadittu. Sisäilmakysely on toteutettu.	Annetun palautteen perusteella vain 32 % kokee olosuhteiden parantuneen. Mittaustulos kärsi alhaisesta vastausprosentista. Vastausten perusteella on arvioitavissa onnistuminen ainoastaan yhdessä koulussa ja kahdessa päiväkodissa, vaikka merkittäviä korjaustoimia tehtiin vuoden aikana näiden lisäksi yli kymmenessä kohteessa. Siten kyselytulos ei anna oikeaa kuvaa kokonaistilanteesta, joka on kohteista saadun tiedon perusteella parempi.	Tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä							
22. Uusien asiakas- ja potilastietojärjestelmien onnistunut käyttöönotto	Uusien asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönotto toteutuu suunnitellusti	Päätökset uusiin asiakas- ja potilastietojärjestelmiin siirtymisestä tehty	Käyttöönotto toteutunut suunnitelluissa toiminnoissa	Jukka T. Salminen (Apotti) ja Elina Lehto-Häggroth (varhaiskasvatuksen järjestelmä)	Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä: Prosesseja on läpikäyty ja uudistettu ennakoivasti. Apotti: Apotin käyttöönoton valmistelua on jatkettu Apotti-hanketoimistossa. Valmisteluun ja kehittämistyöhön on osallistuttu aktiivisesti koko toimialalla. Apotti Oy:n kanssa on sovittu sisällön katselmoinnista ja hyväksymistestausten toteuttamisesta. Järjestelmän koulutussuunnitelma valmistui keväällä ja ensimmäiset kouluttajien koulutukset käynnistyivät elokuussa, henkilöstön koulutukset järjestettiin suunnitelmien mukaisesti. Käyttöönoton edellytyksiä on toimialalla valmisteltu, mutta marraskuussa järjestelmä ei ollut käyttövalmis. Käyttöönottoa siirrettiin toukokuulle 2019.	Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä: markkinaoikeuden myönteinen päätös tehty 19.11.2018 ja järjestelmän käyttöönotto aloitetaan vaiheittain arviolta syys-lokakuussa 2019 Apotti: Järjestelmän käyttöönottoa valmistellaan edelleen. Apotin käyttöönottoajaksi sovittu 10.5.2019	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
23. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu vantaalaisten laadukkaat palvelut varmistaen	Uudistuksen valmistelu lainsäädännön edellyttämällä tavalla vantaalaisten etu turvaten	Lakiuudistukset valmistelussa	Uudistus valmisteltu lainsäädännön edellyttämällä tavalla	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Hanna Ormio	Työryhmät jatkaneet toimintaansa ja toimittaneet maakunnasta pyydettyjä tietoja. Lainsäädännön seuranta. Tilannekatsaukset edunvalvontatoimikunnassa, kaupungin YTR:ssä, valtuuston iltakoulussa, kh:n iltakoulussa. Organisointi yhdistetty huhtikuussa 2018 organisaatiouudistuksen yhteyteen.	Lainsäädäntöä ei hyväksytty vuoden 2018 loppuun mennessä. Kaikki maakunnan vuoden aikana edellyttämät tiedot toimitettiin.	Tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
24. Uuden oppimisen toimintatapojen eteneminen	Robotiikan oppimiskeskus aktiivisessa toiminnassa	Robotiikan oppimiskeskusta ei ole	Esiopetuksessa olevat lapset ovat saaneet leikillisiä kokemuksia tutustuessaan koodaamiseen ja robotiikkaan päiväkodissa tai Robotiikan oppimiskeskuksessa. Varhaiskasvatuksen gurupedagogit ovat saaneet koulutusta Robotiikan oppimiskeskuksessa. Ryhmät vähintään 2/3 kouluista ja oppilaitoksista on vieraillut robotiikkakeskuksessa	Elina Lehto-Häggroth	Robotiikan oppimiskeskus on toiminnassa.	ESIOPETUS: Ryhmiä on yhteensä 170, joista esiopetuksen kyselyyn vastanneista 79 %:ssa lapset ovat saaneet kokemuksia leikillisestä ohjelmoinnista ja robotiikasta. Gurupedagogit (16 hlö) ovat saaneet koulutusta Robotiikan oppimiskeskuksessa. PERUSOPETUS: Koulutusta ja aktiivista toimintaa ryhmille on tarjottu lokakuun alusta alkaen. Erilaisissa työpajoissa on käynyt noin 120 oppilasta ja koulutuksiin on osallistunut 50 opettajaa. Tämän lisäksi on järjestetty kolme avointa luentoiltaa sekä useita erilaisia robotiikan demoja ja opastuksia.	Tavoite toteutui osittain.
	Esiopetus ja kirjasto sitoutuvat tavoitteelliseen pedagogiseen yhteistyöhön: Yhteistyössä on aloitettu vähintään yhden kirjaston valitseman oppimiskokonaisuuden osa-alueen käyttö. Malli on tuotettu Kumous-kokeilussa	Malli on kehitetty esiopetuksen ja kirjaston yhteistyössä ja se on valmis käyttöön otettavaksi	Eskari Loves Kirjasto -malli käytössä ja osana kirjaston ja esiopetuksen vakiintunutta toimintaa		Esiopetustyhmät ovat kirjanneet toimintasuunnitelmiinsa kirjastovierailun ja osa on jo ehtinyt toteuttaa vierailun.	Opitaan mitä vaan! -malli käytössä ja osana kirjaston ja esiopetuksen vakiintunutta toimintaa	
	Kehittävän palautteen mallin arviointitiedon hyödyntäminen varhaiskasvatuksen kehittämisessä.	Arviointityö on valmisteluvaiheessa	Arvioitietoa hyödynnetään varhaiskasvatuksen kehittämisessä		Ensimmäiset tiedot on saatu ja tuloksia on esitelty Leikkien liikkumaan ohjausryhmässä, Vasu-infoissa, tulosaluepäivässä, kehityksen ja oppimisen tuen kehittämispäivässä sekä varhaiskasvatuksen johtoryhmässä	Kehittävän palautteen tuloksia käytettiin tuloskortin 2019 tavoitteiden asettelussa erityisesti vähän liikkuvien lasten osalta.	

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittarí(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
	Vuoden 2018 aikana toteutettavien arviointien tulokset (digitaalisen oppimisen seurantatutkimus, PKS-arviointi, opetussuunnitelmien vaikuttavuuden arvioinnit, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelija-arviointi)	Uudet opetussuunnitelmat otettu käyttöön	Arviointien tulokset osoittavat opetus- ja arviointimenetelmien kehittyneen opetussuunnitelmien mukaisesti. Toimintaa on kehitetty tutkimustuloksia hyödyntäen		ESIOPETUS: Tablettitutkimus vuosina 2015-2018. PERUSOPETUS: PKS-yhteistyö ei toteutunut oppimisen arviointitutkimuksen kilpailuttamisessa. Vantaan oma oppimisen arviointia koskeva kilpailutus on käynnissä. Oppimisen arviointitutkimuksen tulokset saadaan vasta 2/2019. Vantaalta oli viisi koulua Karvin otantatutkimuksessa, jossa kartoitettiin uuden opetussuunnitelman implementointia. LUKIOKOULUTUS: Digitaalisen oppimisen seurantatutkimuksen loppuraportin mukaan opetusta on kehitetty siihen suuntaan, että se tukee opiskelijoiden digivalmiuksia ja valmistautumista sähköiseen ylioppilaskokeeseen. Lukiokoulutuksen opiskelija-arviointi toteutettiin helmikuussa kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) toimesta otantana yhdessä Vantaan	ESIOPETUS: Tutkimus osoitti, että tabletti on pedagogisena välineenä esiopetuksen käytössä. Tutkimuksen tulokset vahvistavat valittua kehityssuuntaa, jossa keskeistä on lasten tasavertaisten mahdollisuuksien edistäminen henkilöstön osaamista lisäämällä ja ajanmukaisten puitteiden tarjoamisella. PERUSOPETUS: Tulosten mukaan opetusmenetelmät ovat monipuolistuneet, mutta suoraa yhteyttä oppimistuloksiin ei voida osoittaa. Osallisuus koettiin merkitykselliseksi ja se paransi sitoutumista, vastaavasti haastavimpana koettiin laaja-alaisen osaamisen toteutus. LUKIOKOULUTUS: Digitaalisen oppimisen seurantatutkimuksen tulokset osoittavat opetusmenetelmien kehittyneen. KARVIn arvioinnin tuloksia ei vielä ole julkaistu. PKS-yhteistyönä suunniteltua arviointia ei toteutettu, koska sopivaa toteuttajaa ei löydetty kilpailutuksen pohjalta. RKT: Edellä oleva koskee myös ruotsinkielistä perusopetusta ja lukioita. Ruotsinkielinen perusopetus on osallistunut myös Fyrenin oppimistuloksia ja opetussuunnitelman toteutumista koskevaan arviointiin.	

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
25. Uuden oppimisen edellyttämien verkkojen ja konekannan uusiminen turvataan	Uusitun laitekannan määrä	Vuonna 2014 hankittu laitekanta	Laitekannan uusiminen aloitetaan vuoden 2017 loppupuolella ja hankintoja täydennetään seuraavina vuosina	Martti Lipponen Raportointivastuu: Tietohallintojohtaja	Normaalin leasing-kierron mukaiset toimenpiteet: Laitekantaa muokattu tarpeen mukaiseksi ja laitekantaa lisätty budjetin puitteissa	Vuonna 2017 laitekantaa kasvatettu 13 500 Chrome-työaseman avulla, olemassa olevan laitekannan päälle. 2018 Leasing-laitekanta kasvoi 4,6 %	Tavoite toteutui täysin.
26. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmaa vahvistetaan	Sukupuolitietoisen budjetoinnin pilotti	Sukupuolitietoisen budjetoinnin toimintatapaa ei ole	Sukupuolitietoisen budjetoinnin pilotti on toteutettu	Jaakko Niinistö ja Elina Lehto-Häggroth (pilotointi kirjastopalveluissa)	Kirjaston toiminta analysoitu sukupuolitietoisen budjetoinnin näkökulmasta.	Pilotti on toteutettu. Myös muille tulosalueille sopiva työkalu ja toimintatapa esitellään loppuraportin yhteydessä.	Tavoite toteutui täysin.
Johdamme uudistuen ja osallistuen							
27. Tikkurilan toimitilahanke etenee	Hanke edistyy suunnitellusti	Hankesuunnittelu käynnistetty	Hankkeen suunnitelmat hyväksytty ja asemakaavaluonnos valmis	Hannu Penttilä	Tarveselvitys/hankesuunnitelma on hyväksytty kh:ssa 11.12.2017. Yleisjaosto päätti 12.3.2018 toimintaohjeet Kiinteistö Oy Vantaan kauppalantaloa ja VTK Kiinteistöt Oy:tä koskien. Kiinteistö Oy Vantaan kauppalantalo on tehnyt hankintapäätöksen rakennuttajakonsultista ja valitun konsultin kanssa on allekirjoitettu sopimus. Kaavavalmistelun yhteydessä on huhtikuussa järjestetty 3 vuorovaikutustilaisuutta asukkaille, luottamushenkilöille ja henkilöstölle. Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.5.2018 palautti asemakaavan muutosluonnosehdotuksen uudelleen valmisteluun. Asemakaavan muutosluonnosehdotusten valmistelu on käynnissä. Toimitilan pysäköinti- ja liikkumisselvitys on käynnissä. Vanhan toimitalon purku-urakan valmistelu on käynnissä.	Hankkeen suunnitelmat ovat edenneet ja asemakaavan muutosluonnosehdotusten valmistelu on käynnissä.	Tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2018	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2018 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2018	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin - osittain - ei lainkaan
28. Hallittu sote- ja maakuntauudistuksesta aiheutuva muutos Vantaalla	Kunta 10: Päätöksenteon oikeudenmukaisuus ja sosiaalinen pääoma	3,32 ja 3,82	3,32 ja 3,82	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Muutosjohtamisen ja muutoskyvykkyyden tukea tarjolla. Oikea-aikainen viestintä.	3,25 ja 3,84	Tavoite toteutui osittain.
29. Osaamisen johtaminen on systemaattista	Oppimistyöpäivät	27 032	28 000	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Osuman aktiivinen käyttö ja ohjaus.	41 756	Tavoite toteutui täysin.
30. Henkilöstön itsenjohtamistaidot kasvavat	Kunta 10: työyhteisötaidot / tavoitteellisuus	3,92	3,95	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Taitojen valmentamista osana esimiesvalmennuksia ja työyhteisövalmennuksia ja arviointia osana tulos- ja kehityskeskusteluja.	3,91	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
31. Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään	Sairauspoissaolo-%	4,52	4,4	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupungin-johtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Työterveyshuollon ja työhyvinvointiasiantuntijoiden toimenpiteet pitkittyvien poissaolojen hallinnassa.	4,71 %	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	eVälke-keskusteluja käyty	87 %	90 %			87 %	

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10
Yleishallinto yhteensä

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 791	0	2 791	4 861	-2 071
Menot	-29 191	984	-28 207	-26 065	-2 142
Toimintakate	-26 400	984	-25 416	-21 204	-4 212

Yleishallinnon talousarvio koostuu mm. kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Yleishallinnon toimintatuotot toteutuivat 174 prosenttisesti ja toimintakulut 92 prosenttisesti. Tulojen talousarvion ylitys johtui osakkeiden myyntivoitoista. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan 4,2 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10
Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen **Puheenjohtaja: Tapani Salmi**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	714	0	714	345	369
Menot	-1 037	0	-1 037	-468	-569
Toimintakate	-323	0	-323	-123	-200

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kuntavaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston toimikaudekseen 2017−2021 valitsemat viisi jäsentä ja kahdeksan varajäsentä. Vuonna 2018 toimitettiin presidentin vaali. Keskusvaalilautakunta kokoontui neljä kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunnan talousarvion tulot toteutuivat 48 prosenttisesti ja menot toteutuivat 45 prosenttisesti, sillä presidentin vaalin toinen kierros jäi toteutumatta. Keskusvaalilautakunta käytti ylijäämää vuoden 2019 eduskuntavaalien ja europarlamenttivaalien valmisteluun.

10 20
Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Puheenjohtaja: Antti Lindtman**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 184	0	-1 184	-1 134	-50
Toimintakate	-1 184	0	-1 184	-1 134	-50

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokouksia pidettiin vuoden 2018 aikana 11 kappaletta. Valtuustovaliokunta kokoontui kuusi kertaa, selostustilaisuuksia pidettiin 11 ja iltakouluja kolme. Lisäksi valtuusto piti syyskuussa yhden päivän seminaarin sekä kahden päivän valtuustoseminaarin toukokuussa.

Toukokuussa Vantaalla järjestettiin pääkaupunkiseudun valtuustojen yhteinen kokous, jossa laadittiin lausunto maakunta- ja sote-uudistuksesta. Kaikki valtuustot pitivät samassa yhteydessä myös omat kokouksensa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston osalta talousarvion toteuma oli 96 prosenttia.

10 30
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Helena Hyvönen **Puheenjohtaja: Pietari Jääskeläinen**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	2	-2
Menot	-524	-5	-529	-449	-80
Toimintakate	-524	-5	-529	-448	-82

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 410/2015 luvun 14 mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Kokouksia on vuoden aikana ollut tarkastuslautakunnalla yhteensä seitsemäntoista. Arviointikertomus vuodelta 2017 hyväksyttiin lautakunnassa 2.5.2018.

Yhteistyössä tilintarkastajan kanssa lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa. Vastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle huhti- ja joulukuussa.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2017–2021 yhteensä 11 jäsentä. Lautakunta 2017−2021 ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden aikana ei ollut lisätoimeksiantoja tilintarkastustoiminnassa. Tarkastuslautakunta teki Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n kanssa tehtyjä sopimuksia koskevan lisäarvioinnin vuonna 2018. Talousarvion menojen alitus oli 15 prosenttia.

10 40
Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Puheenjohtaja: Sari Multala**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 077	0	2 077	4 515	-2 438
Menot	-12 043	1 069	-10 974	-9 638	-1 337
Toimintakate	-9 967	1 069	-8 897	-5 123	-3 774

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2018 aikana 21 kertaa. Lisäksi järjestettiin kuusi kaupunginhallituksen iltakoulua. Kaupunginhallituksen yleisjaosto piti 8 kokousta.

Kaupunginhallitus asetti 7.5.2018 § 6 organisaatio- ja päätöksentekorakenteen uudistamiseksi Uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunnan, jonka tehtävänä on

1) arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita,
2) arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita,
3) arvioida valmisteilla olevan maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutukset
kunnan päätöksenteko- ja organisaatiorakenteeseen
4) seurata maakunta- ja sote-uudistuksen toteutusta.

Toimikunta työskentelee kaupunginhallituksen toimikauden loppuun (31.5.2019) saakka. Vuoden 2018 aikana toimikunta piti 7 kokousta ja antoi kaupunginhallitukselle linjauksensa uuden Vantaan toimialoista. Työ jatkuu vuonna 2019.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen talousarvion menojen toteuma oli 88 prosenttia.

10 50
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-14 402	-80	-14 482	-14 376	-106
Toimintakate	-14 402	-80	-14 482	-14 376	-106

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaiset avustukset Tiedekeskussäätiölle, KatuMetro- tutkimusohjelmalle sekä Suomen kansallisoopperan vuotuinen käyttöavustus. Lisäksi määrärahasta on maksettu HRI-hankkeen (seututieto) ja kaupunkitutkimusinstituutin kustannukset ja Vantaan kaupungin maksuosuus aluepelastuslaitoksen kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma oli 99 prosenttia.

11
Kaupunginjohtajan toimiala

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 333	0	2 333	2 843	-510
Menot	-20 114	-60	-20 174	-18 741	-1 432
Toimintakate	-17 781	-60	-17 841	-15 899	-1 942

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2018

Kaupunginjohtajan toimiala sisältää yleisjohdon, kaupunginkanslian, sisäisen tarkastuksen, taloussuunnittelun, henkilöstökeskuksen, elinkeinopalvelujen ja viestinnän tulosalueet.

Kaupunginkanslian tulosalue vastaa

- kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta,
- kaupungin yhteisistä ja kaupunginjohtajan toimialan lakiasioista,
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä,
- käännöspalveluista,
- yleisten vaalien järjestelyistä, kaupunkitason turvallisuus- ja valmiusasioista,
- kaupunginjohtajan toimialan keskitetyistä hallintopalveluista ja
- tehtäväaluettaan koskevien kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

Kaupungin tietosuojavaltuutettu aloitti toimintansa tammikuussa 2018 ja loi monia käytänteitä ja ohjeistuksia yhdessä kaupungin tietosuoja- ja tietoturvatyöryhmän kanssa uuden tietosuojadirektiivin vaatimalla tavalla.

Kaupunginjohtaja päätti 27.4.2018 § 30 perustaa Uusi Vantaa -projektin, joka koostuu kahdesta osa-alueesta:

1) Maakunta- ja sote-uudistuksen Vantaan valmistelu sekä kasvupalveluiden valmistelu, jossa selvitetään maakuntaan siirtyvät toiminnot ja resurssit sekä muutoksen vaikutukset jäljelle jäävään organisaatioon ja kartoitetaan maakunnan ja kaupungin yhdyspinnat sekä valmistellaan niihin erilaiset toimintamallit. Lisäksi projektissa tuotetaan maakunnan vaatimat selvitykset.
2) Uuden Vantaan valmistelu, jossa valmistellaan organisaatiomuutosta, selvitetään kaupungin tukipalveluiden uudelleenorganisointia sekä linjataan kaupungin toimitilahanketta muutosjohtamisen ja toimintojen sijoittumisen näkökulmasta.

Projekti päättyy 31.12.2019.

Päätös korvasi kaupunginjohtajan aikaisemman päätöksen (6.2.2017 § 10) kaupungin sisäisestä varautumisesta maakunta- ja sote-uudistukseen. Hallintojohtaja vastaa projektin ensimmäisen osuuden eli maakunta- ja sote-uudistuksen sekä kasvupalveluiden valmistelun koordinoinnista. Kaupunginkanslia on myös aktiivisesti osallistunut uuden Vantaan valmisteluun niin kokonaisuutta johtavalle muutosjohtoryhmälle kuin Uusi Vantaa -luottamushenkilötoimikunnallekin.

Presidentinvaalien järjestämistä varten luottamushenkilöille järjestettiin 7 koulutusta, joihin osallistui yhteensä 375 henkilöä.

Kaupungin henkilöstölle järjestettiin neljä koulutustilaisuutta eri aiheista (hallintosääntöä, tietosuojalainsäädäntö, Uusi Vantaa -tukipalvelutyöpajat). Niihin osallistui yhteensä 76 henkilöä.

Kaupunginkanslian vuoden 2018 talousarvion toteuma oli 95 prosettia.

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Tarkastustyön vuosisuunnitelma toteutui suunnitellusti. Sisäisen tarkastuksen talousarvio alittui.

Taloussuunnittelun johdolla valmistui vuoden 2018 aikana kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma, jota valmisteltiin yhdessä toimialojen kanssa. Kaupunkitutkimusyhteistyötä edistettiin pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken mm. postdoc-yhteistyön ja kaupunkitalousprofessuurin osalta. Vuonna 2018 jatkettiin uuden Kompassi-raportointijärjestelmän kaupunkitasoista käyttöönottoa ja koulutusta. Uuden hankesalkkujärjestelmän käyttöönotto valmistui. Talousarvion menojen toteuma oli 93 prosenttia.

Henkilöstökeskuksen käyttösuunnitelman 2018 toteutuma: menot 97 prosenttia ja tulot 109 prosenttia. Tulojen ylitys aiheutuu työterveyshuollon palveluiden voimakkaasta kasvusta työterveysliikelaitokselta ja työterveyspalveluihin liittyvistä Kela-korvauksista.

Vuoden 2018 toiminnan keskeisimmät muutokset

- Viiden sairauspoissaolopäivän kokeilu varhaiskasvatuksessa, kaupunginjohtajan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialalla.
- Tuunattu työ on aktiivisesti käytössä.
- Osuma-koulutuksenhallinta -järjestelmän 1. käyttöönottovuosi meni erinomaisesti: uuteen järjestelmään saatiin kirjattua lähes 25 prosenttia enemmän oppimistyöpäiviä kuin aiemmin.
- Tutka -työturvallisuusjärjestelmän käyttöönotto 1.1.2018 sujui hyvin ja järjestelmä on ollut aktiivisessa käytössä.
- Metropolia -yhteistyössä vaikuttavuuden teemavuosi ja uusi kumppani osaamisen johtamisessa ja henkilöstökoulutuksissa on Amiedu. Yhteistyö alkaa 1.1.2019.
- Tehtiin konserniyhtiöiden hallitus- ja toimitusjohtajatyöskentelyn arviointityökalu ja toteutettiin arviointi viidelle, kaupunkikonsernin merkittävimmälle yhtiölle.
- Valmisteltiin pks-yhteistyönä hr- ja palkanlaskentajärjestelmän versiopäivitystä.
- Otettiin käyttöön mobiilipalkkalaskelma.
- Määriteltiin ja saatiin kilpailutukseen uuden työvuorosuunnittelun järjestelmä.
- Rekrytointijärjestelmä uusittiin syksyn 2018 aikana ja uusi järjestelmä otettiin käyttöön 2.1.2019 alkaen.
- Valmisteltiin vuoden 2019 alusta alkavaa Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaaminen käyttöön Suomessa –hanketta, johon saatiin OPH:n rahoitus 1,5 vuodeksi.

Elinkeinopalvelujen tulosalue vastaa kaupungin elinvoimaisuuden kehittämisestä, elinkeino- ja kansainvälistymispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä. Vuoden 2018 osalta elinkeinopalvelujen tulosalueelle kuului yritysten toimintaympäristön kehittäminen, toimivien sijoittumispalveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen sekä metropolialueen kilpailukykystrategian toteuttaminen. Lisäksi tulosalueen tehtäviä olivat yritysten neuvontapalvelut, matkailun kehittäminen sekä yritystoimintaa kehittävän ystävyyskaupunkitoiminnan edistäminen erityisesti Jinanin kaupungin kanssa.

Vuonna 2018 aloitettiin tulosalueen vastuulla olevan kaupungin uuden elinvoima- ja vetovoimaohjelman laatiminen. Sen ohella Vantaa osallistui tulosalueen johdolla kuuden suurimman kaupungin yhteisen 6Aika-hankkeen toteuttamiseen, Uia (Urban Innovative Action) -hankerahoituksen suunnittelun ja hakemiseen Euroopan komissiolta, kaupungin matkailunkärkien kirkastamiseen ja markkinointiin erilaisissa tilaisuuksissa yhdessä seudullisen matkailuverkoston kanssa, yritysten sijoittumispäätösten edistämiseen, yrityskiihdyttämö Turbiinin ja alkavien yritysten yhteistyötila Kiitoradan toimintaan sekä erilaisten tapahtumien toteuttamiseen, alueellisen klusterimallin rakentamiseen, vantaalaisen yrityskasvatus-mallin ja elinkeinopäivän toteuttamiseen. Lisäksi tulosalue osallistui Uudenmaan erillisratkaisua koskevan kasvupalvelu-uudistuksen valmistelutyöhön.

Tulosalueen toimintamenot alittivat talousarvion, mikä johtui pääosin henkilöstömenojen toivottua alhaisemmasta toteumasta ja säästöistä hanketoiminnassa.

Viestinnän digitalisoinnissa edettiin uudistamalla sisäinen intranet osaksi O365-ympäristöä. Sosiaalisen median hallintaan hankittiin alusta ja Vantaa.fi-sivuston uudistamiselle määriteltiin visio. Uutiskirje laajennettiin kaikille suuralueille sekä ruotsinkielisiin palveluihin ja tiedotejakelusta tehtiin sopimus uuden toimittajan kanssa. Brändinhallinta vahvistui, kun yhteistyö uusien viestintä- ja markkinointipalvelujen kaupunkitasoisten puitesopimuskumppanien kanssa käynnistyi. Markkinointiosaamista omassa organisaatiossa vahvistettiin. Asukaslehti jatkoi viiden numeron vuositahdilla ja henkilöstölehteä julkaistiin kolme numeroa. Viestinnän menot alittivat 18 prosentilla talousarvion.

Talousarvion toteutuminen 2018

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kaupunginjohtajan toimialan tulot ja menot. Talousarvioon nähden tulot ylittyivät 0,5 milj. euroa ja menot alittuivat 1,4 milj. euroa. Tulojen ylittyminen johtui projektitoiminnan tuotoista. Menojen alittuminen johtui mm. palvelujen ostojen alittumisesta ja henkilöstösäästöistä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kaupunginjohtajan toimialan %-osuus koko kaupungin henkilöstöstä	1,7 %	1,6 %	1,6 %
Henkilöstökeskuksen järjestämät oppimispäivät	1 494	1 500	2 288
Työterveyshuollon kustannukset, euroa per työntekijä	347	365	383
Palkkalaskelmia per käsittelijä, 1 htv			
Muut sopimusalat (KVTES)	6 881	7 150	7 028
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	4 462	4 090	4 596
Palkkalaskelman hinta			
Muut sopimusalat (KVTES)	12,8	13,1	13,0
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	21,6	24,3	22,1
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	507	470	519
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 707	1 700	1 749

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kaupunginvaltuuston kokoukset	11	11	11
alle 3h kokousten %	36,3	45,4	36,3
Kaupunginhallituksen kokousmäärät	22	21	21
Käännöstyöt	2 810	2 790	2 469
Viestinnän kustannukset, euroa per asukas	4,30	5,67	4,68

17
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Vastuuhenkilö: Martti Lipponen ja Jaakko Niinistö **Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	9 780	0	9 780	9 596	185
Menot	-89 570	-45	-89 615	-81 289	-8 326
Toimintakate	-79 790	-45	-79 835	-71 694	-8 141

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2018

Hankintojen strategisen johtamisen mallin jalkauttamista jatkettiin mm. käymällä esittelemässä mallia toimialojen johtoryhmissä. Strategisten hankintojen tunnistamista ja koordinointia varten on hankintakeskuksen vetämänä toiminut hankintojen kaupunkitasoinen koordinointiryhmä. Vastuullisuusneuvottelukunnan ensimmäisen toimintakauden aikana on tuotettu YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukainen olennaisuusarviointi. Kiinteistönhallintajärjestelmä (KIHA) otettiin puhtauspalveluiden hallinnoinnissa käyttöön. Hankintasopimuksia on päivitetty vastaamaan Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen (GDPR) tietosuoja- ja tietoturvavaatimuksia.

Talouspalvelukeskus otti käyttöön robotiikan laskujen tiliöinneissä, reitityksessä sekä laskujen sisältövaatimuksien tarkastamisessa ja arvonlisäverokirjausten oikeellisuuden valvonnassa.

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtaja toimi Vantaan kaupungin hyvinvointiryhmän puheenjohtajana vuoden 2018 aikana. Monikulttuurisuussuunnitelma hyväksyttiin osana Vantaan kaupungin Hyvinvointiohjelmaa vuosille 2018−2022.

Työttömyys laski vuonna vuoden 2018 aikana. Vantaan työttömyysaste oli vuoden lopussa 8,7 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 10,1 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömyys laski vuodessa kolmanneksen. Pitkäaikaistyöttömiä oli vuoden lopussa 2 381. Vantaan maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta vuonna 2018 yhteensä 18,2 milj. euroa, mikä on 1,9 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2017. Positiiviseen kehitykseen vaikutti muun muassa kuntouttavaan työtoiminnan asiakasmäärän kasvu. Vuonna 2018 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 761 henkilöä, mikä on 17 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2018

Konserni- ja asukaspalveluiden valtuustokauden strategiset päämäärät painottuvat työllisyyden hoitamiseen, osallisuuden vahvistamiseen ja sähköisten palveluiden kehittämiseen sekä palvelumuotoilun käyttämiseen.

Työllisyyden hoitoon liittyvät tavoitteet on saavutettu vuonna 2018 kaikilta muilta osin paitsi nuorisotyöttömyydessä, johon lisätään jatkossa panoksia. Uuden kuntalain edellytykset täyttävä Osallistuva Vantaa –toimintatapa hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa ja otettiin kaupunkitasoisesti käyttöön. Osallisuuden seurannan ja arvioinnin kehittäminen on ollut painopisteenä vuonna 2018. Toimialojen tekemää osallisuustyötä kartoitettiin ensimmäistä kertaa. Vuoden aikana kartoituksia tehtiin kaksi, keväällä ja loppuvuodesta. Vuoden 2018 aikana valmistui yhteensä 4 kuntalaisille suunnattua sähköistä palvelua.

Talousarvion toteutuminen 2018

Konserni- ja asukaspalveluiden toimintatuottojen talousarvio oli 9,78 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma vuoden lopussa oli 8,17 milj. euroa.

Asukaspalveluiden toimintakulujen talousarvio oli 46,0 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma vuoden lopussa oli 42,0 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus alittui 2,8 milj. euroa ja palkkatukikulut noin 0,9 milj. euroa.

Konsernipalveluiden toimintakulujen talousarvio oli 43,6 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma oli 39,6 milj. euroa. Kulujen alitus johtui pääosin Apotin viivästymisestä.

Talous- ja hallintopalvelut

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialan talouden ja projektien hallintaa sekä raportointia kehitettiin hallintopilven työkalujen avulla. Kehittämisyksikössä toteutettiin konserniyhteisöjen ohjausta yleisjaoston ja apulaiskaupunginjohtajan päätösten mukaisesti. Vuoden aikana toteutettiin useita konserniyhteisöjä koskevia rakenteellisia muutoksia. Vuoden lopussa konserniyhteisöjä oli 32 ja osakkuusyhteisöjä15.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakulujen talousarvio oli 1,15 milj. euroa ja toteuma 1,01 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat noin 138 000 euroa. Toimintatuottoja oli budjetoitu 14 280 euroa ja toteuma oli 9 978 euroa.

Rahoitus

Toiminta, keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Vuonna 2016 alkanut pitkäaikaisten lainojen lyhentäminen jatkui vuonna 2018, jolloin kaupungin pitkäaikainen lainakanta pieneni lähes 80 milj. eurolla ja yhteensä lainoja on lyhennetty viimeisen kolmen vuoden aikana lähes 200 milj. euroa. Ennakoitua paremmasta talous- ja kassatilanteesta johtuen bruttolainanotto jäi 90 milj. euroon. Lainoja lyhennettiin talousarvion mukaisesti noin 99,5 milj. euroa, minkä lisäksi lainoja maksettiin takaisin ennenaikaisesti yhteensä 70 milj. euroa. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2018 lopussa noin 880 milj. euroa ja lainamäärä/asukas noin 3 860 euroa.

Kaupungin pitkäaikainen varainhankinta toteutettiin edelleen poikkeuksellisesti kolmella kiinteäkorkoisella lainalla. Kiinteäkorkoiset lainat paransivat kaupungin lainasalkun korkoriskiasemaa, ja salkun duraatio nousi vuoden 2018 lopussa jo yli 1,5:n. Rahoituksen tulosalue mm. järjesteli pitkäaikaisen rahoituksen Vantaan Energian ns. Marbio- hankkeelle ja jälleenrahoitti VTK Kiinteistöt Oy:n lainoja ilman kaupungin takausta sekä kilpailutti VAV Asunnot Oy:lle useita pitkäaikaisia lainoja.

Kaupungin lainasalkku hyötyi historiallisen alhaisella tasolla jatkuneesta korkotasosta. Korkomenot alittivat selvästi budjetin ollen noin 2,31 milj. euroa. Lainasalkun keskikorko nousi hieman 0,26 prosenttiin, koska lainasalkun suojausastetta nostettiin uusilla kiinteäkorkoisilla lainoilla.

Kaupunkikonsernin vakuutusturva kilpailutettiin vuonna 2018. Kilpailutuksen lopputuloksena kaupunki ja yhtiöt saavuttivat merkittävät säästöt turvan kattavuudesta tinkimättä. Lisäksi riskienhallinnan kehittämistä ja jalkauttamista kaupunkikonsernin organisaatiossa on jatkettu myös vuonna 2018.

Talousarvion toteutuminen

Rahoituksen tulosalueen toimintakulut alittivat vuoden 2018 talousarvion johtuen muun muassa rahoitussopimusten hallintajärjestelmän SAP-liittymän rakentamisen siirtymisestä vuodelle 2019.

Talouspalvelukeskus

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouspalvelukeskuksen prosessien automatisointia on jatkettu robotiikkaa pilotoimalla. Ensimmäisessä vaiheessa robotiikkaa on otettu tuotantokäyttöön ostolaskujen reitityksessä ja esitiliöinnissä sekä laskujen sisältövaatimuksien tarkastamisessa ja arvonlisäverokirjausten oikeellisuuden valvonnassa. Ostolaskuista reitittyy automaattisesti noin 70 prosenttia ja tiliöityy yli 10 prosenttia. Jo pilotointikokemusten perusteella voidaan todeta robotiikan käyttöönottoon liittyvän kustannuksen takaisinmaksuajan olevan varsin lyhyt - kyseisissä prosesseissa alle puoli vuotta.

Konserniyhtiöiden taloushallinnon tietojärjestelmiä ja prosesseja ollaan harmonisoimassa emokaupungin kanssa. Vuonna 2018 työ eteni siten, että jatkossa yli 90 prosenttia keskitetystä taloushallinnon tositevolyymista hoidetaan yhtenäisillä tietojärjestelmillä.

Talousarvion toteutuminen

Talouspalvelukeskuksen toimintatuotot ylittyivät 27:lla prosentilla ja toimintakulut alittuivat 6:lla prosentilla. Toimintakatteella mitattuna talouspalvelukeskuksen toteuma alitti talousarvion ollen 83 prosenttia talousarviosta.

Tietohallinnon palvelukeskus

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tietohallinto sai tukipalvelujen tuotantotavan uudistuksen hankinnan neuvottelut päätökseen. Tietohallinto panosti vahvasti kehittämiseen ja investointiohjelman toteutukseen. Merkittävimmät investoinnit ja ohjelmat olivat: Apotti (jossa rakennettiin merkittävä määrä integraatioita ja tiedonsiirtoa), Matti (jossa oli järjestelmän ensimmäinen käyttöönotto) ja Yhdentyvän viestinnän projekti (jolla kehitettiin koko kaupungin tietoliikennettä laadukkaammaksi). Robotiikalla automatisoitiin talouspalvelukeskuksen prosesseja. Palveluja kehitettiin rakentamalla työasemaympäristöön edellytykset Windows 10 käyttöjärjestelmän käyttöönottoon ja parempaan elinkaarenhallintaan. Toimialojen IT osaamista kasvatettiin siten, että opastettujen määrä kaksinkertaistettiin 5 800 henkilöön pilviakatemian ja koulutusvideoiden avulla. Lisäksi, toimialojen suunnitelman mukaisempaa digitalisointia varten toteutettiin useita tulosaluekohtaisia digisuunnitelmia ja sitä tukevaa koulutusta. Myös kuntalaisille lanseerattiin useita palveluita, kuten palautepalvelu, velkajärjestelyn sähköinen lomake, kumppanuus- ja kohdeavustushakemuslomakkeet

Keskeisimpiä vuoden 2018 projekteja, joista osa jatkuu vuodelle 2019 olivat:

- Apotti
- Matti (Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä)
- Yhdentyvä viestintä
- EU-tietosuoja-asetus
- Sähköinen asiointi (palaute ja avustushakemukset)
- Mobiilipalvelut
- ohjelmistorobotiikka
- Tiedolla johtaminen
- Intranet ja Verkkojulkaisu
- Varian oppilashallintojärjestelmä

Talousarvion toteutuminen

Tietohallinnon talousarviossa oli toimintatuottoja budjetoitu 1,30 milj. euroa. Vuoden lopussa oli tuottoja toteutunut 1,23 milj. euroa, eli 95 prosenttia talousarviosta. Toimintakuluja oli budjetoitu 33,8 milj. euroa. Vuoden lopussa kuluja oli toteutunut 31,1 milj. euroa eli 92 prosenttia (henkilöstökulut 108 %). Toimintakatteella mitattuna tietohallinnon palvelukeskuksen toteuma alitti talousarvion ollen 91 prosenttia talousarviosta.

Hankintakeskus

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankintakeskus on kilpailuttanut ja kilpailuttaa kaupungin keskeisimmät palvelu- ja materiaalihankinnat kuten tietohallinnon projektit ja kaupunkikonsernin vakuutuspalvelut.

Kiinteistönhallintajärjestelmä (KIHA) otettiin puhtauspalveluiden hallinnoinnissa käyttöön. Hankintasopimuksia on päivitetty vastaamaan Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen (GDPR) tietosuoja- ja tietoturvavaatimuksia. Kartoitettu sisäisten asiakkaiden tilaamiseen liittyviä tarpeita sekä tehty laaja markkinakartoitus markkinoilla olevista ratkaisuista.

Hankintakeskuksen vetämä ja kaupunginjohtajan asettama vastuullisuusneuvottelukunta aloitti toimintansa vuonna 2018.

Talousarvion toteutuminen

Hankintakeskukselle oli talousarvioon budjetoitu toimintatuottoja 1,36 milj. euroa. Vuoden lopussa oli toimintatuottoja toteutunut 1,25 milj. euroa. Toimintakuluja oli hankintakeskukselle budjetoitu 4,36 milj. euroa. Vuoden lopussa oli kuluja toteutunut 3,52 milj. euroa.

Kuntalaispalvelut

Toiminta, keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Vantaa-infon vuoden 2018 käyntiasiakasmäärä oli 175 085 (2017: 166 496). Uutena kokonaisuutena monikanavaiseen keskitettyyn asiakaspalveluun alettiin integroida maankäytön asiakaspalvelua. Koivukylän palvelutori vakiinnutti paikkansa vuoden 2018 aikana. Uudeksi asiointikanavaksi Vantaa-infoon avattiin chat.

Asianhallintajärjestelmää (ASTA) kehitettiin ottamalla käyttöön uusia ominaisuuksia ja integraatioita.

Osallistuva Vantaa -toimintamalli on ollut käytössä vuoden. Painopistealueena vuonna 2018 oli osallisuuden seurannan ja arvioinnin kehittäminen. Toimialojen tekemää osallisuustyötä kartoitettiin keväällä ja loppuvuodesta. Viestintää osallistumismahdollisuuksista kehitettiin mm. Vaikuta nyt -sivuston aktiivisella päivittämisellä. Tammikuusta lähtien kaikilla suuralueilla on ilmestynyt kuukausittainen uutiskirje. Sähköisen osallisuusympäristön hankintaa valmisteltiin vuoden aikana ja varsinainen kilpailutus käynnistyi joulukuussa.

Uudet avustusten myöntämisperiaatteet otettiin käyttöön 1.2.2018. Myöntämisperiaatteiden mukaisesti avustukset jaetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksiin sekä paikallisen kansalaistoiminnan avustuksiin. Syyskuussa järjestettiin järjestöseminaari, jossa käsiteltiin kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyötä ja sen kehittämistä.

Yhteisen pöydän toiminta laajeni entisestään vuonna 2018. Verkostoon kuuluu 65 toimipaikkaa, jotka hyödyntävät toiminnassaan hävikkielintarvikkeita yhteisöllisiin kahvituksiin, ruokailuihin ja lyhytkestoisiin kohdennettuihin ruokajakoihin. Keskitettyyn logistiikkaan ja laajaan verkostoon perustuvasta ruoka-aputoiminnasta hyötyi 4 500 vähävaraista vantaalaista viikoittain. Vuodessa vierailijoita oli 170 000. Lisäksi Yhteisen pöydän hävikkiterminaali työllisti vuoden aikana 30 pitkäaikaistyötöntä. Hävikkiterminaalin kautta kulki miljoona kiloa hävikkiä vuonna 2018.

Yhteisen pöydän ja Sitran projekti yhteisöllisen ruoka-avun mallin levittämiseksi jatkui. Vuoden 2018 aikana kymmenen aluetta Suomessa teki toimenpiteitä Vantaan mallin soveltamiseksi. Yhteisen pöydän toimintakäsikirja ja uusi kampanjailme Hukaton Vantaa valmistuivat. Vaikuttavuusarviointi osoitti, että Vantaan ruoka-apuverkosto hyötyy Yhteisen pöydän mallista sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti, ja hyvinvointivaikutukset erottavat mallin muista ruoka-avun jakomalleista.

Sosiaali- ja potilasasiamiehen asiakasmäärät olivat vuonna 2018 ennallaan. Keskimäärin yhteydenottoja on noin kymmenen päivässä. Potilasasiakirjojen ja lääkemääräystietojen sähköistyminen on lisännyt huomattavasti kysymyksiä potilasasiakirjojen oikeellisuudesta ja virheellisiksi koettujen tietojen poistamismahdollisuuksista.

Aiemmin sosiaali- ja terveyspalveluihin kuuluneet vaikuttajatoimielimet vanhus- ja vammaisneuvosto siirtyivät vuoden aikana kuntalaispalveluiden osallisuus- ja yhteisöpalveluiden yksikköön. Talous- ja velkaneuvonta valmistautui toiminnan siirtymiseen valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2018 lopussa.

Talousarvion toteutuminen

Kuntalaispalveluiden talousarviossa toimintatuottoja oli budjetoitu 734 000 euroa. Vuoden lopussa tuottoja oli toteutunut 670 475 euroa. Toimintakuluja oli talousarvioon budjetoitu 6,8 milj. euroa. Vuoden lopussa oli kuluja toteutunut 6,5 milj. euroa ollen 96 prosenttia talousarviosta.

Työllisyyspalvelut

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työllisyystilanteen positiivinen kehitys jatkui vuonna 2018. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys laski voimakkaasti. Joulukuun 2018 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 8,7 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 10,1 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli 10 194, josta 55 prosenttia oli miehiä ja 45 prosenttia naisia. Pitkäaikaistyöttömiä oli 2 381. Määrä on 32 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Alle 25-vuotiaiden työttömiä oli 1 163. Nuorten työttömyys vähentyi 8 prosenttia.

Työllisyyspalveluiden asiakasmäärät kasvoivat vuoden 2018 aikana tavoitteiden mukaisesti, mikä näkyi erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähenemisenä ja kunnan maksaman työmarkkinatuen kuntaosuuden laskuna. Vuonna 2018 Vantaa maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta 18,2 milj. euroa. Määrä on 9,5 prosenttia alempi kuin vuonna 2017.

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun TYP palveluja ja prosesseja kehitettiin, mikä näkyi muun muassa asiakkaiden entistä nopeammassa pääsyssä kuntouttavan työtoiminnan palveluihin ja siirtymisessä palvelusta eteenpäin. TYP:n kokonaisasiakasmäärä oli 3 134, mikä on 20 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuotena. Uutena toimintana aloitettu TYP-palvelupuhelin on vakiinnuttanut paikkansa ja palvelee hyvin sekä asiakkaita että yhteistyötahoja.

Alle 30-vuotiaiden työllisyyttä edistävän Ohjaamo-projektin toiminta sai jatkoa TEM:n nelivuotisella rahoituksella. Ohjaamon uudet tilat avattiin Lummetielle Tikkurilaan toukokuussa. Vuonna 2018 ajanvarauskäyntejä oli yli 1 300 ja ilman ajanvarausta käyntejä oli noin 600. Ohjaamoon yhteydessä toimii nuorten psykososiaalista tukea kehittävä Onni-hanke.

Vuonna 2018 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 761 henkilöä, mikä on 17,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden määrä kasvoi erityisesti ostopalveluissa, mutta myös valmennustaloissa ja kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoiminnoissa määrä kasvoi.

Uusi valmennustalo Luxi aloitti toimintansa Tikkurilassa Lummetalossa toukokuussa 2018. Samalla toiminta valmennustalo Valossa Korsossa päättyi tilojen huonokuntoisuuden vuoksi.

Valmennustalo Reelissä tapahtui myös tilamuutoksia toimitilojen laajennuksen valmistuttua syyskuussa. Vuoden 2018 aikana valmennustaloilla nostettiin kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden määrää tarjoamalla aiempaa monipuolisempia palveluvaihtoehtoja asiakkaille. Opinnollistamiseen panostaminen tuotti 33 osaamistodistusta valmennustalojen asiakkaille. Vuoden 2018 aikana valmennustalojen kuntouttavaan työtoimintaan osallistui noin 798 henkilöä. Asiakasmäärä kasvoi 22,6 prosenttia. Lisäksi valmennustaloilla oli 245 työkokeilijaa.

Vuoden 2018 aikana päättyi useita ulkopuolista rahoitusta saavia hankkeita: romanien työllistymistä edistävä Nevo tiija –hanke, työkokeilun avulla yli 30-vuotiaiden työllistymistä edistävä Työrasti-projekti, sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Sosku, korkeasti koulutettujen työllistymistä edistävät Korko-hanke sekä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä Viva-hanke.

Vuonna 2017 alkanut Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla (SIEPP) -hanke jatkuu vuonna 2019. Uutena projektina aloitti syyskuussa Digipore-projekti, jonka tavoitteena on ohjata työttömiä digialan ja robotiikan aloille. Lisäksi rahoitusta myönnettiin vuonna 2019 aloittaville Luotsi-projektille, maahanmuuttajien osaamiskeskukselle ja Korko-hankkeen jatkohankkeelle. Match-hankkeen rahoituksesta käydään jatkoneuvotteluja.

Työllisyyspalvelut on tiiviisti mukana toteuttamassa elinkeinopalveluiden hallinnoimaa EU:n kaupunkiagendaan (UIA) liittyvää Growth and Social Investment Pacts for local companies (GSIP) -hanketta, joka sai neljä milj. euroa hankerahoitusta vuosille 2018−2021. Hanke yhdistää yritysten kasvun, teknologisen uudistuksen sekä yhteiskuntavastuun. Hankkeen tavoitteena on lisätä erityisesti työntekijöiden ja työttömien osaamistasoa ja kouluttautumismahdollisuuksia.

Työllisyyspalveluiden Yritysohjaamon yritysasiakkaiden määrä lähes kaksinkertaistui 447 yritykseen. Yrityskontakteja oli yli 1 200. Vantaan suurin rekrytointitapahtuma Megarekry järjestettiin keväällä viihdekeskus Flamingossa ja syksyllä Energia Areenalla (yht. noin 15 000 kävijää). Lisäksi järjestettiin 58 muuta rekrytointitilaisuutta, joihin on osallistunut satoja yrityksiä ja tuhansia kävijöitä.

Yrityksille myönnettävää Valtti-tuen käyttö kasvoi 49 prosenttia. Tukea myönnettiin 110 henkilön työllistämiseen palkkatuella. Järjestöille myönnettävää työllistämisen lisätukea myönnettiin 78 palkkatukityöntekijän palkkaamiseen. Kasvua edellisvuodesta tuli 17 prosenttia. Valttituen määrä oli 500 euroa kuukaudessa ja järjestöjen työllistämistuki 300 euroa kuukaudessa.

Vuoden 2018 aikana Vantaan kaupungin eri toimipisteissä työskenteli yhteensä 421 palkkatuettua henkilöä, mikä on 37 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Palkkatuella rahoitetun oppisopimuskoulutuksen aloitti 16 henkilöä.

Vuonna 2018 myönnettiin yhteensä 387 kesätyöseteliä 15-18-vuotiaiden vantaalaisten työllistämiseen yrityksiin ja yhdistyksiin. Työnantajista yrityksiä oli 179 ja järjestöjä 48. Kesätyösetelin arvo oli 300 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyyspalveluiden toimintakulujen talousarvio vuodelle 2018 oli 38,1 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus alittui 2,8 milj. euroa ja palkkatukikulut noin 0,9 milj. euroa. Lisäksi henkilöstömenoista säästettiin 0,2 milj. euroa. Vastaavasti avustukset ylittyivät 0,3 milj. eurolla. Toimintakulujen toteuma oli lopulta noin 34,6 milj. euroa.

Kunta on velvoitettu rahoittamaan työmarkkinatuesta 50 prosenttia yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta ja 70 prosenttia yli 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta siltä ajalta, kun työtön ei osallistu työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski vuodessa 9,5 prosenttia. Vuonna 2018 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 18,2 milj. euroa, kun se vuotta aiemmin oli 20,1 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Talouspalvelukeskus			
Käsitellyt ostolaskut, kpl/ htv – palvelukeskus	27 884	27 900	30 311
Käsitellyt ostolaskut, kpl/ htv – koko kaupunki	8 529 (3 toimi-alaa)	8 590 (3 toimi-alaa)	9 590 (3 toimi-alaa)
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/ htv – palvelukeskus	42 877	43 700	49 947
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/ htv – koko kaupunki	7 465 (3 toimi-alaa)	7 333 (3 toimi-alaa)	9 418 (3 toimi-alaa)
Kirjanpitotehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	9,3 (3 toimi-alaa)	9,7 (3 toimi-alaa)	7,2 (3 toimi-alaa)
Konserniyhtiöiden palveluhintojen muutos-% (vrt. ed. vuosi)	2,0 %	1,5 %	-8,9 %
Tietohallinto			
Työasemamäärä -hallinto - kannettavat ja työasemat, kpl	7 400	7 600	7 599
Työasemamäärä opetus - tabletit, kpl	20 000	20 000	Ei tiedossa tietohallin-nossa
- kannettavat ja työasemat, kpl	10 700	10 700	11 550
Asiakastyytyväisyys - ServiceDesk (1-5 > aiemmin 1-10)	4,4	4,4	4,4
Tikettimäärä - Keskimäärin kuukaudessa	5 300	5 000	4 874
IT-investointien onnistunut läpivienti - budjettitoteuma	Tavoite yli 94 %	Tavoite yli 94 %	95 %
Kuntalaispalvelut			
Tulosalueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryh-mien lukumäärä	190	200	135
Vantaa-infojen keskitettyjen palvelujen määrän kasvu (%)	10	15	8
Vantaa-infon asiakasmäärä	156 000	150 000	175 000
Talous- ja velkaneuvonnan sähköisen palvelun kautta tullei-den asiakkaiden määrä (%).	88	90	94
Koettu tyytyväisyys järjestettyyn osallistumismahdollisuu-teen (ka väliltä 1-5)	-	3,6	4,1
Ruokahävikin talteenotto (kg / vko)	27 000	38 000	20 000

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Työllisyyspalvelut			
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän vuosimuutos (%)	1 478 10 %	1 626	1 761 +17,2 %
Työttömien nuorten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen	33 %	29 %	37 %
Ei työttömänä tai toimenpiteissä kolme kuukautta kaupungin palkkatukityösuhteen päättymisen jälkeen (tammi-huhtikuu) -vuosi	15,0 %	25,0 %	27,0 %
Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelu TYP:n päättyneet asiakkuudet	1 000	2 300	2 009
Valmennustalojen asiakaspäivän hinta	-	60 €	83 €
Valmennustalojen asiakaspaikkojen täyttöaste	-	70 %	64 %

12
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Vastuuhenkilö: Jukka T Salminen **Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta**
Puheenjohtaja: Pirkko Letto

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	42 382	-800	41 582	40 643	939
Menot	-621 444	-6 342	-627 786	-630 071	2 285
Toimintakate	-579 062	-7 142	-586 204	-589 427	3 224

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoitoa

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	41 232	-800	40 432	39 490	942
Menot	-393 145	4 458	-388 687	-393 940	5 253
Toimintakate	-351 913	3 658	-348 255	-354 450	6 195

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan vuosi on ollut kehittymismyönteinen kasvavan kaupungin palvelutarpeet ja muut toimintaympäristön haasteet huomioiden. Toiminnan tuloksellisuuden ja laadun varmistamiseksi on jatkettu pitkäjänteistä työtä.

Toimiala valmistautui koko vuoden uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönottoon huomattavin järjestelyin. Apotti hanketoimisto sekä sadat toimialan työntekijät osallistuivat järjestelmän kehittämiseen liittyviin tehtäviin yhteistyössä Apotti oy:n kanssa. Toimialalla organisoitiin mittavat järjestelmän testaukset, henkilöstön koulutukset sekä sijaisjärjestelyt. Marraskuussa kuitenkin selvisi, että järjestelmä ei ollut vielä valmis käyttöönottoon. Käyttöönoton ajankohta siirtyi keväälle 2019 ja valmistautuminen jatkuu.

Maakunta- ja sote -uudistuksen lakiesitykset eivät edenneet eduskunnassa vuoden 2018 aikana. Toimiala on ollut mukana sote -uudistukseen liittyvässä valmistelussa sekä kaupunkitasoisissa että kaupunkien välisissä työryhmissä. Kaupunkien välillä yhteistyötä on tehty mm. asiakas- ja palvelusetelikehittämisessä, kehittämis- ja tutkimustoiminnan koordinaation sekä asiakasmaksujen yhtenäistämiseksi. Kaupungin sisäisesti on esimerkiksi aloitettu hyvinvointityöhön liittyvien palveluyhdyspintojen kartoittaminen.

Vantaalaisten palvelutarpeeseen on vastattu tuottamalla palveluja laatu ja kustannustehokkus huomioiden. Ikääntyvän väestönosan kasvusta huolimatta odotusajat vanhuspalveluihin eivät ole kasvaneet. Palvelutarpeen arviointiin pääsi vuoden aikana keskimäärin viidessä vuorokaudessa eikä pitkäaikaiseen hoivaan yli kolme kuukautta jonottaneita ollut lainkaan. Vuoden 2018 lopussa vantaalaisista yli 75-vuotiaista omassa kodissaan asuu 93,1 prosenttia. Ikäihmisten kotona asumista on tuettu muun muassa lisäämällä tehokuntoutuksen paikkoja sekä aloittamalla kuntouttavan päiväsairaalan ja geriatrisen vastaanoton yhteisen poliklinikkamallin kehittäminen. Kotikuntoutustoimintaa ja vanhusten osapäiväryhmätoimintaa on vuoden aikana kehitetty edelleen. Kotona asuvien vanhusten yksinäisyyden kokemusten selvittämiseksi on toimialalla käynnistetty Yksinäiset vanhukset Vantaalla -projekti.

Terveysasemapalvelujen toimintaa uudistettiin ja yhtenäistettiin vuoden aikana. Toimintojen vakioinnilla on aikaansaatu palveluiden tasalaatuisuutta, työn tasapuolista jakautumista henkilöstön kesken sekä toiminnan tehostumista. Vastaanottojen ajanvarauspohjat sekä hoidon tarpeen arvio vakioitiin. Lisäksi kehittämistyötä on tehty terveysasemien iltavastaanottotoiminnan laajentamiseksi ja puhelinpalvelujen parantamiseksi. Kehittämisen tukena on hyödynnetty kuntalaisista koottua kehittäjäryhmää.

Maahanmuuttajapalvelujen tavoitteet kotoutumisen tukemiseksi ja osallisuuden edistämiseksi ovat edistyneet suunnitellusti. Lokakuun alusta alkaen yksikköön keskitettiin paperittomien eli Vantaalla ilman laillista oleskeluoikeutta olevien välttämättömät palvelut. Myös ihmiskaupan uhreina olleita asiakkaita oli palveluissa aikaisempaa enemmän. Maahanmuuttajataustaisen väestönosan alueellisiin muutoksiin on reagoitu nopeasti esimerkiksi järjestämällä matalan kynnyksen kotoutumista tukevaa toimintaa lapsille ja heidän perheilleen. Maahanmuuttajapalvelut ovat tehneet jatkuvaa yhteistyötä sekä kaupungin muiden toimialojen, valtion että kolmannen sektorin kanssa mahdollistaakseen ja kehittääkseen vantaalaisten kotoutumista edistäviä ja mahdollistavia palvelumuotoja.

Lapsiperheiden palveluja on kehitetty toimialalla edelleen ja painopistettä on siirretty ennaltaehkäiseviin palveluihin. Erityisen tuen tarpeessa olevien lapsiperheiden palveluja päätettiin vahvistaa uuteen yksikköön sijoitettavalla perhesosiaalityöllä. Psykososiaalisten palvelujen tulosyksikössä sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden kysyntä jatkui aktiivisena ja palvelun tarjonnan turvaamiseksi laajennettiin palveluiden asiakaskohtaisia ostoja. Lapsiperheiden kotipalvelun ja suunnitelmallisen sosiaalityön välillä on tiivistetty yhteistyötä. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman perhekeskustoimintamallia kehitettiin Vantaalle. Varhaisen tuen palvelujen kehittämiseksi valmisteltiin vuoden aikana Lapset SIB Vantaa -ohjelma. Sen tavoitteena on ehkäistä neuropsykiatrisesti oireilevien lasten päätymistä lastensuojelun palveluihin oireilunsa vuoksi. Sopimus vaikuttavuusinvestointihankkeesta solmittiin perhepalvelujen ja rahoittajien kesken. Uudenlaista rahoitusmuotoa hyödyntävä toiminta alkaa vuoden 2019 aikana. Lastensuojelun tarve ei ole Vantaalla laskenut vuoden 2018 aikana. Osaltaan sitä selittää edellisvuonna poikkeuksellisesti lisääntyneet kiireelliset sijoitukset.

Lastensuojelun tulosyksikössä toteutettiin lautakunnan hyväksymiä lastensuojelun kehittämistoimenpiteitä koskien sosiaalityöntekijöiden rekrytointia ja työhyvinvoinnin edistämistä. Toimenpiteet sekä viestinnän vahvistaminen edistivät sosiaalityöntekijöiden saatavuutta avohuollon lastensuojeluun. Systeemisen lastensuojelun pilotoitu toimintamalli todettiin vaikuttavaksi ja työmuoto päätettiin vakiinnuttaa.

Perustoimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kasvoi etuuden siirryttyä Kelan piiriin vuonna 2017. Vuonna 2018 perustoimeentulotukea sai noin 17 500 vantaalaista kotitaloutta. Toimeentulotuen osalta yhteistyö Kelan kanssa on vakiintunut ja kunnan vastuulla olevan täydentävän toimeentulotuen käsittelyajat ovat edelleen pysyneet täysin lain edellyttämässä määräajassa.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminta toteutui palvelusopimuksen mukaisena.

Asiakkaiden valinnanvapauden lisäämiseksi toimialalla päivitettiin palvelusetelien myöntämisen periaatteita sekä valmisteltiin uusien palvelusetelien (psykiatrin konsultaatio, lapsiperheiden kotisiivous, rintaproteesi, henkilökohtainen apu) käyttöönottoa. Uusia palveluseteleitä ei vielä otettu käyttöön vuoden 2018 aikana.

HUS tuotti kunnalle palvelutuotteina NordDRG-tuotteita (hoitokokonaisuuksia), käyntituotteita, hoitopäivätuotteita sekä terveydenhuoltolain mukaisia erikoislääkärin konsultaatioita. Osa konsultaatio- ja koulutustoiminnasta toteutettiin Vantaan terveysasemilla. Vantaalaisille tehtiin yhteensä 54 609 lähetettä HUSiin, mikä oli 4,8 prosenttia (2 542) enemmän kuin vuonna 2017. Kasvu näkyi myös HUS:n tuottamissa käynti- ja hoitopäivissä. Vuonna 2018 jatkettiin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyön ja hoitopolkujen kehittämistä mm. lisäämällä erikoissairaanhoidon lääkäreiden jalkautumista terveysasemille.

Toimialan organisaatiossa tapahtui muutoksia vuoden 2018 alusta, kun päihdepalvelujen tulosyksikkö siirtyi perhepalveluista osaksi terveyspalvelujen tulosaluetta. Maahanmuuttajapalvelujen terveydenhuollon ammattihenkilöt psykologeja lukuun ottamatta siirtyivät myös terveyspalvelujen tulosalueelle lokakuun 2018 alusta lähtien. Vanhus- ja vammaisneuvostojen työn koordinointi ja sihteerityö siirtyi vuoden 2018 aikana kuntalaispalveluihin. Lisäksi kuraattoripalvelujen ja esiopetuksen psykologien siirtyminen sivistystoimen organisaatioon vuoden 2019 alusta varmistui. Perhepalvelujen tulosalueelle valmisteltiin uuden yksikön, perhesosiaalityön yksikön perustamista niin ikään vuoden 2019 alusta.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala jatkoi valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteuttamista mm. jatkamalla asukkaiden hyvinvointia edistävien palvelujen kustannustietoista uudistamista sekä laajentamalla asiakkaiden valinnan vapautta vaihtoehtoisilla tuotantotavoilla. Esimerkiksi digitaalisten palvelujen tuotantoa on lisätty. Toimiala osallistui hallintorajat ylittävien, asukkaiden hyvinvointia edistävien ohjelmien (Hyvinvointiohjelma, Myönteisen erityiskohtelun ohjelma) valmisteluun ja toimeenpanoon. Kaupungin resurssiviisauden tiekartasta valmistui toimialalle toteutussuunnitelma. Osallistavaa johtamiskulttuuria on koko toimialalla vahvistettu muun muassa muutosjohtamisen koulutuskokonaisuuksin.

Talousarvion toteutuminen 2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menot vuonna 2018 olivat 630,1 milj. euroa ja tulot 40,5 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon menot vuonna 2018 olivat 394,0 milj. euroa ja tulot 39,4 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto pienensi 17.12.2018 toimialan menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 4,6 milj. eurolla ja tulomäärärahaa 0,8 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui lokakuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten tarkoitettuja määrärahoja siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä toimialalle 0,2 milj. euroa.

Oman palvelutuotannon menot ylitti alkuperäisen määrärahan 0,8 milj. eurolla (0,2 %) ja tulot alittuivat 1,9 milj. eurolla (4,6 %). Lopulliseen määrärahaan nähden menot ylittyivät 5,3 milj. eurolla (1,4 %) ja tulot alittuivat 1,1 milj. eurolla (2,7 %). Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä käyttösuunnitelmaa 2,7 milj. euroa ja muutettua käyttösuunnitelmaa 6,3 milj. euroa heikompi.

Lopullisen määrärahan ylitys aiheutui pääosin asiakaspalvelujen ostoista erityisesti lastensuojelun sijaishuollossa.

Toimeentulotuen menot vuonna 2018 olivat 5,2 milj. euroa ja tulot 0,6 milj. euroa. Menot alittivat alkuperäisen määrärahan 3,8 milj. eurolla ja tulot toteutuivat suunnitellusti. Lopulliseen määrärahaan nähden menot ylittyivät 0,1 milj. eurolla.

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2018 olivat 236,1 milj. euroa. Tehtäväalueen määräraha sisältää HUS-palvelusopimuksen lisäksi kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen, e-arkiston ja e-reseptin tietojärjestelmämenot ja myrkytystietokeskuksen sekä terveysasemien erikoissairaanhoidon menot.

HUS:n ja Vantaan välisissä kuntaneuvotteluissa Vantaan vuoden 2018 maksuosuudeksi eli palvelusopimuksen arvoksi sovittiin 219,6 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 17.12.2018 erikoissairaanhoidon menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 10,8 milj. eurolla, josta HUS-palvelusopimuksen osuus oli 10,5 milj. euroa ja HUS-eläkevastuiden osuus 0,3 milj. euroa. Määrärahan muutosesitys perustui palvelusopimuksen osalta HUS-johdon toteutumisennusteeseen.

HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle olivat vuonna 2018 noin 226,7 milj. euroa. Vantaan osuus vuoden 2018 HUS:n ylijäämän palautuksesta jäsenkunnille oli noin 7,1 milj. euroa. Palvelusopimuksen menosta on lisäksi Vantaan osuus Töölön kiinteistön myyntivoiton palautuksesta 5,6 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 7,8 milj. eurolla ja tulot toteutuivat suunnitellusti. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot alittuivat 3,0 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 7,8 milj. euroa heikompi ja lopullista talousarviota 3,0 milj. euroa parempi.

12 10
Talous- ja hallintopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	552	0	552	212	340
Menot	-9 170	2 952	-6 218	-5 704	-514
Toimintakate	-8 618	2 952	-5 666	-5 492	-174

Taulukko sisältää talous- ja hallintopalvelujen sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan luvut.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden keskeisin hanke oli valmistautua Apotti-järjestelmän käyttöönottoon marraskuussa. Käyttöönoton vuoksi koordinoitiin mittavia koulutuksia, sijaisten hankintaa ja muita täytäntöönpanotoimia. Talous- ja hallintopalveluista on valmisteltu esim. järjestelmän asiakasmaksujen ja muun laskutuksen sekä kokonaisraportoinnin osa-alueita. Käyttöönotto jouduttiin kuitenkin siirtämään järjestelmän keskeneräisyyden vuoksi. Valmistautuminen on jatkunut kohti uutta käyttöönottoa, jonka on sovittu tapahtuvan toukokuussa 2019.

Tulosalue on osallistunut sote -uudistukseen liittyvään valmisteluun sekä kaupunkitasoisissa että kaupunkien välisissä työryhmissä. Kaupunkien välillä yhteistyötä on tehty mm. asiakas- ja palvelusetelien, kehittämis- ja tutkimustoiminnan koordinaation sekä asiakasmaksujen yhtenäistämiseksi.

Toimialalla on toteutettu lähiesimiehille kohdennettua henkilöstöasioiden koulutusta. Henkilöstöyksikössä on koordinoitu mm. tietotekniikan, suomen kielen ja kirjaamisen koulutuksia, joilla tuetaan Apotti järjestelmän käyttöönottoa. Turvallisuusjohtamisen tueksi on käytössä Tutka- järjestelmä. Terveysjohtamisen tukitoimenpiteitä on edistetty toimialla ja terveysperusteisia uudelleensijoituksia on koordinoitu mm. työkokeiluina ja hakemalla työntekijöiden terveydelle soveltuvia tehtäviä. Toimialan laskujen asiatarkastajien koulutusta jatkettiin siten, että 2018 loppuun mennessä toimialan kaikki asiatarkastajat on koulutettu.

Sosiaalipalvelujen asiakasasiakirjojen seulonta ja järjestäminen keskitettyä arkistointia varten on käynnistetty sosiaalihuollon toimipisteissä. Sopimus arkistointipalvelusta on solmittu palveluntuottajan kanssa ja arkistopalvelun tarjoamaan väliaikaissäilytykseen on ryhdytty siirtämään toimintayksiköiden asiakasasiakirjoja. Sosiaali- ja terveystoimen keskitetylle arkistolle on yhteistyössä kaupunginarkiston kanssa rakennettu uudet tilat, jotka valmistuvat Hosantielle tammikuussa 2019. Sosiaali- ja terveystoimen keskitettyyn arkistoon valmistuu n. 5 kilometriä hyllytilaa.

Uusi Vantaan potilasarkisto valmistui Katriinan sairaalan tiloihin ja otettiin käyttöön maaliskuussa 2018. Kevään ja kesän aikana on kaikkien terveysasemien potilasasiakirjat siirretty keskitettyyn Vantaan potilasarkistoon. Neuvoloista ja kouluterveydenhuollosta saapuneiden potilasasiakirjojen järjestäminen Vantaan potilasarkistoon jatkuu vuoden 2019 aikana.

Talous- ja hallintopalvelujen Kanta-projektityöryhmä on valmistellut Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan liittymisestä Kelan KanTa -palveluiden käyttäjäksi vanhojen tietojen arkistoinnissa. Työryhmän tavoitteena on varmistaa, että sosiaalihuollon organisaatio täyttää Kanta-liittymisen auditointivaatimukset. Työ jatkuu vuoden 2019 aikana.

Lisäksi Vantaa on selvittänyt HUSin XDS –arkiston hyödyntämistä. XDS -arkistoon voidaan skannata ja säilyttää kaikki toistaiseksi paperisena tuotetut asiakasasiakirjat sähköisesti. Apotin myötä tulee vastaava arkistointimahdollisuus, joten asian selvitys jatkuu.

EU:n tietosuojalainsäädännön voimaantulon edellyttämät toimenpiteet, kuten tietopyyntöjen prosessikuvaus, rekisteritietojen tarkastuspyyntöjen lomakkeiden uudistaminen, tietotilinpäätös, tietosuojaselosteet – rekisteriselosteet, tietojenkäsittelyä koskevan ohjeistuksen päivittäminen ja uusiminen, tietosuojariskianalyysi, tietojenkäsittelyn vastuut, tietosuojan, tietoturvan ja tietojärjestelmien käytön omavalvontasuunnitelma, ostopalvelusopimusten tietosuojalausekkeet ja asiakirjahallinnan tietosuojaohjeistus, on toteutettu.

Tulosalueella on valmisteltu muiden tulosalueiden kanssa toimialan valmiussuunnitelman päivitys, joka valmistui loppuvuodesta.

Hankintatiimi on jatkanut ostopalvelujen vaikuttavuuden kehittämistä muun muassa lastensuojelun kilpailutuksia suunniteltaessa.

Tulosalueille on organisoitu koulutustilaisuuksia palvelujen muotoilun ja markkinoinnin sekä asiakaslähtöisten prosessien kehittämiseksi. Toimialan hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen on osallistuttu aktiivisesti, merkittävimpinä hankkeina Lape-, CoHeWe (Co-Created Health and Wellbeing) -hanke, SIB lapset – vaikuttavuusinvestointihanke ja AKU (asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat). Lisäksi tulosalue on valmistellut toimialan palveluverkkosuunnitelman (2018-2028) osaksi kaupunkitasoista suunnitelmaa.

Kaupunkitasoisen hyvinvointiohjelman valmistelutyö tehtiin vuoden 2018 aikana ja tulosalue oli koordinoimassa mm. ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman valmistelutyötä. Tulosalue on valmistellut myös resurssiviisauden tiekartan toimialakohtaisen toteutussuunnitelman. Loppuvuodesta käynnistettiin muiden tulosalueiden kanssa yhteistyössä LEAN -kehittämisen projekteja sekä tuettiin toimialatasoisen tiedolla johtamisen uudistamista.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2018 olivat 5,7 milj. euroa ja tulot 0,2 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto pienensi 17.12.2018 tulosalueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 3,0 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui lokakuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen.

Tulosalueen alkuperäisen talousarvioon nähden menot alittuivat 3,5 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,3 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot alittuivat 0,5 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,3 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä käyttösuunnitelmaa 3,1 milj. euroa ja muutettua käyttösuunnitelmaa 0,2 milj. euroa parempi.

Talous- ja hallintopalvelujen määrärahassa varauduttiin Kaunialan sairaalapalvelujen mahdollisiin sopimusvelvoitteen mukaisiin lisäpaikkojen ostoihin. Lisäksi talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahassa oli varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, kuten hankkeiden menoihin sekä toimialan koulutusmenoihin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Toimialan henkilöstömäärä [1]	2 655	2 718	2 754
Toimialan esimiesten määrä [1]	191	191	197
Talous- ja hallintopalv. henkilöstömäärä [2]	69	64	71
Hallinnollisten tehtävien toteutunut työaika henkilöstövuosina	53,8	51,2	62,9
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,6 %	2,0 %	2,6 %
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan esimiesten määrä	36,1 %	33,5%	36,0 %

[1] Henkilöstömäärän laskentatapaa on talousarviovuosien aikana täsmennetty. Sis. suun terveydenhuollon liikelaitoksen.
[2] Sis. tietohallinnon rahoittaman Apotti-hankkeen henkilöstöä.

12 20
Erikoissairaanhoito

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 150	0	1 150	1 154	-4
Menot	-228 299	-10 800	-239 099	-236 131	-2 968
Toimintakate	-227 149	-10 800	-237 949	-234 977	-2 972

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidon palvelutuotannosta ja määrärahasta on sovittu vuonna 2017 käydyissä kuntaneuvotteluissa. HUS:n ja Vantaan välinen palvelusopimus allekirjoitettiin 23.1.2018.

HUS tuotti kunnalle palvelutuotteina NordDRG-tuotteita (hoitokokonaisuuksia), käyntituotteita, hoitopäivätuotteita sekä terveydenhuoltolain mukaisia erikoislääkärin konsultaatioita. Osa konsultaatio- ja koulutustoi-

minnasta toteutettiin Vantaan terveysasemilla. Vuonna 2018 jatkettiin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyön ja hoitopolkujen kehittämistä mm. lisäämällä erikoissairaanhoidon lääkäreiden jalkautumista terveysasemille.

Vuonna 2018 HUS tuotti Vantaalle NordDRG-tuotteita 4,1 prosenttia, käyntituotteita 1,4 prosenttia ja hoitopäivätuotteita 4,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Vantaalaisille tehtiin yhteensä 54 609 lähetettä HUSiin, mikä oli 4,8 prosenttia (2 542) enemmän kuin vuonna 2017. Lähetteistä 62,6 prosenttia tehtiin Vantaan terveyskeskuksesta, 30,8 prosenttia yksityissektorilta ja 4,0 prosenttia työterveyshuollosta. Terveyskeskuksen tekemien ei-päivystyksellisten lähetteiden osalta kasvua edellisvuoteen oli 9,5 prosenttia. Vuoden lopussa (31.12.2018) osastojonoissa oli 2 289 potilasta. Heistä yli 6 kuukautta jonottaneita oli 54, joista 18 kirurgian ja 23 silmäsairauksien erikoisalojen jonoissa. Siirtoviivepäivistä maksettiin vuonna 2018 yhteensä noin 237 000 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2018 olivat 236,1 milj. euroa. Tehtäväalueen määräraha sisältää HUS-palvelusopimuksen lisäksi kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen, e-arkiston ja e-reseptin tietojärjestelmämenot ja myrkytystietokeskuksen sekä terveysasemien erikoissairaanhoidon menot.

HUS:n ja Vantaan välisissä kuntaneuvotteluissa Vantaan vuoden 2018 maksuosuudeksi eli palvelusopimuksen arvoksi sovittiin 219,6 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 17.12.2018 erikoissairaanhoidon menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 10,8 milj. eurolla, josta HUS-palvelusopimuksen osuus oli 10,5 milj. euroa ja HUS-eläkevastuiden osuus 0,3 milj. euroa. Määrärahan muutosesitys perustui palvelusopimuksen osalta HUS-johdon toteutumisennusteeseen.

HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle olivat vuonna 2018 noin 226,7 milj. euroa. Vantaan osuus vuoden 2018 HUS:n ylijäämän palautuksesta jäsenkunnille oli noin 7,1 milj. euroa. Palvelusopimuksen menosta on lisäksi Vantaan osuus Töölön kiinteistön myyntivoiton palautuksesta 5,6 milj. euroa.

Erikoisairaanhoidon alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 7,8 milj. eurolla ja tulot toteutuivat suunnitellusti. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot alittuivat 3,0 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 7,8 milj. euroa heikompi ja lopullista talousarviota 3,0 milj. euroa parempi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet	90 224	89 809	93 956
Poliklinikkakäynnit	269 911	270 890	274 219
Vuodeosastohoitopäivät	31 168	30 266	32 585
Kaikki jonossa olevat	2 149	2 222	2 289
Laskutetut siirtoviivepäivät	41	0	395
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. euroa [1)]	218	219,6	229,5
Euroa/asukas	977	975	1 028
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	1 547	1 497	1 534

[1)] Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Neuvottelutulos kirjataan palvelusopimukseen. Tilinpäätöstiedot eivät sisällä kalliin hoidon tasausta.

12 30
Terveyspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 000	0	4 000	3 923	77
Menot	-94 216	494	-93 722	-93 903	180
Toimintakate	-90 216	494	-89 722	-89 980	257

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaa liittyi Päivystysapu-puhelinpalvelun käyttäjäksi lokakuussa yhtäaikaisesti Peijaksen päivystyksen ja Keravan kanssa. Päihdepalvelujen tulosyksikkö siirtyi 1.1.2018 Perhepalvelujen tulosalueelta Terveyspalvelujen tulosalueelle. Terveyspalvelujen johtamisjärjestelmä vakioitiin vuoden 2018 aikana siten, että kaikkia kuutta tulosyksikköä johtaa palvelupäällikkö, joille ylilääkärit raportoivat. Kokouskäytäntöjä on vakioitu varmistamaan yhtenäinen tiedonkulku organisaatiossa.

Toimintojen vakioinnilla on aikaansaatu palveluiden tasalaatuisuutta, työn tasapuolista jakautumista henkilöstön kesken sekä toiminnan tehostumista. Vastaanottojen – kuten lääkäri-, hoitaja- ja terapiavastaanottojen – ajanvarauspohjat vakioitiin. Hoidon tarpeen arvioinnin tekeminen, joka tehdään lakisääteisesti kaikille, jotka ottavat yhteyttä terveysasemapalveluihin, vakioitiin.

Maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelu laajeni Smartpost-automaatteihin. Neuvoloiden aukioloaikoja laajennettiin iltavastaanottoihin. Viikoittainen avoneuvolatoiminta laajennettiin kaikkiin neuvoloihin. Koululaisten kesäterkkaritoimintaa jatkettiin. Maksuttomia raskauden ehkäisyvälineiden jakelu kaikille alle 20-vuotiaille aloitettiin perhesuunnitteluneuvoloissa. Fysio-, toiminta- puhe- ja ravitsemusterapiassa yhtenäistettiin asiakaspalvelun puhelinnumeroita ja laajennettiin puhelinpalveluaikaa. Terapiatoimintaa tehostettiin lisäämällä ryhmävastaanottoja ja hoitopuheluita. Fysioterapian suoravastaanotto laajennettiin kaikille terveysasemille. Ihomuutospoliklinikka toiminta alkoi. Päihdepalvelujen sairaanhoitaja alkoi työskennellä vakituisesti Peijaksen päivystyksessä. Kiireettömien lääkäriaikojen odotusajat terveysasemille lyhenivät.

Oman palvelun riittämättömyyden vuoksi on ostopalveluna järjestetty muun muassa neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalvelua sekä mahasuolikanavan tähystystoimenpiteitä.

Kunta10-tutkimus osoitti työhyvinvoinnin laskeneen aiemmasta. Työhyvinvointia on pyritty parantamaan koulutuksella ja työnohjauksella. Muutosjohtamista ja esimiesten hyvinvointia tuettiin tavoitteellisella esimiesvalmennuksella. Työntekijöiden työhyvinvointia alettiin mittaamaan kuukausittaisilla fiilismittarikyselyillä. Ammattilaisemme ovat osallistuneet aktiivisesti kaupunkitasoiseen, maakunnalliseen ja valtakunnalliseen kehittämiseen ja valmisteluun, kuten Uudenmaan sote-valmisteluun ja Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaan (LAPE).

Asiakasosallisuutta hyödynnettiin iltavastaanottojen suunnittelussa ja puhelinpalvelun kehittämisessä, sekä toimipisteiden opasteiden laadinnassa.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2018 olivat 93,9 milj. euroa ja tulot 3,9 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto pienensi 17.12.2018 tulosalueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 0,5 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui lokakuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten tarkoitettua määrärahaa siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen palvelutuotanto toteutui palvelutilauksen mukaisena.

Tulosalueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot alittuivat 0,3 milj. eurolla ja tulot 0,1 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot ylittyivät 0,2 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 0,2 milj. euroa parempi ja lopullista talousarviota 0,3 milj. euroa heikompi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vastaanottokäynnit terveysaseman lääkärille asukasta kohti	0,82	0,92	0,85
Vastaanottokäynnit terveysaseman sairaanhoitajalle tai terveydenhoitajalle asukasta kohti	0,64	0,76	0,65
Vastaanottokäynnit kuntoutusyksikön palveluun asiakasta kohti	2,8	2,5	2,9
Vastaanottokäynnit neuvolan lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	3,5	3,8	3,8

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Vastaanottokäynnit koulu- tai opiskeluterveydenhuollon lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	2,2	2,4	2,3
Terveysasemien palveluita käyttäneiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys)	44	55	46
Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla alle 60 min %	69,8	70,0	72,0
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa potilailla, joilla on nimetty omalääkäri/ vrk	28,5	21	27
Päivystyksen perustason kokonaiskustannukset asukasta kohti/ euroa	19,45	23,15	20,60
Päivystysyksikössä toteutunut potilaan läpimenoaika keskimäärin/ hh:mm [1]	4:05	3:30	4:09

[1] Tammi-lokakuun keskiarvo. Apotin käyttöönoton jälkeen tietoa ei Peijaksesta saatavilla.

12 40
Perhepalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	12 580	0	12 580	12 702	-122
Menot	-107 717	2 187	-105 530	-109 170	3 640
Toimintakate	-95 137	2 187	-92 950	-96 468	3 519

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perhepalveluissa jatkettiin pitkäjänteistä kehittämistyötä palvelujen painopisteen muuttamiseksi korjaavista palveluista varhaisen tuen palveluihin. Tämän edistämiseksi aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelut -tulosyksikköön päätettiin perustaa uusi perhesosiaalityön yksikkö vuoden 2019 alusta. Perhesosiaalityön kohderyhmänä on erityisen tuen tarpeessa olevat lapsiperheet.

Aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelut -yksikön Uusien asiakkaiden palveluissa kehitettiin monialaisen palvelutarpeen arvioinnin prosesseja yhteistyössä mm. suunnitelmallisen sosiaalityön ja lastensuojelun kanssa. Kehittämistyön etenemistä on hidastanut sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys. Suunnitelmallisen sosiaalityön yksikössä toteutettiin moniammatillista kehittämistyötä mm. luomalla yhteistyörakenteita perheiden sosiaalityön sekä lapsiperheiden kotipalvelun välille tavoitteena ehkäistä lastensuojeluasiakkuuksia. Lisäksi yksikössä kehitettiin asiakaslähtöistä palveluneuvontaa. Toimeentulotuen osalta yhteistyö Kelan kanssa on vakiintunut ja täydentävän toimeentulotuen käsittelyajat ovat edelleen pysyneet täysin lain edellyttämässä määräajassa. Vuoden aikana yksikön henkilöstörakennetta arvioitiin suhteessa kuntaan jääneisiin toimeentulotuen tehtäviin. Arvion perusteella päätettiin lisätä sosiaaliohjaajien määrää suhteessa toimistosihteerien määrään.

Päihdepalvelujen asumispalvelut yhdistyivät aikuissosiaalityön asumispalveluihin vuoden alussa. Yksikköön rekrytoitiin asumispalvelujen päällikkö, toimintoja yhteensovitettiin ja asiakas- ja työprosesseja kehitettiin mm. keskittämällä asunnottomien sosiaalityö sekä yhdistämällä asiakasprosesseja asiakaslähtöisesti. Asumisen tuen ostopalvelujen kilpailutus saatiin päätökseen.

Sovittelutoiminnassa rikos- ja riita-asioiden sovitteluun tulleiden sovittelualoitteiden määrä kasvoi edelleen. Sidosryhmätyöskentelyä vahvistettiin toimialueen kuntien kanssa ja valmisteltiin vuoden 2019 alussa tapahtuvaa valtakunnallisen SOPU-tietojärjestelmän käyttöönottoa.

Lastensuojelun tulosyksikössä toteutettiin lautakunnan hyväksymiä lastensuojelun kehittämistoimenpiteitä koskien sosiaalityöntekijöiden rekrytointia ja työhyvinvoinnin edistämistä. Toimenpiteet sekä viestinnän vahvistaminen edistivät sosiaalityöntekijöiden saatavuutta avohuollon lastensuojeluun. Lastensuojelun avohuollossa toteutettiin systeemisen lastensuojelutyön pilotointi, ja hyviin kokemuksiin perustuen toimintamalli päätettiin vakiinnuttaa pysyväksi toiminnaksi. Erityissosiaaliohjaajien rekrytoiminen lastensuojelun avohuollon sosiaalityön tiimeihin on vahvistanut lastensuojelun sosiaalityötä.

Kaikki kotiin vietävät tukipalvelut ja ostopalvelujen koordinointi keskitettiin vuoden 2018 alussa lastensuojelun tukiyksikköön ja asiakasohjausta kehitettiin. Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen laajennus mahdollisti perhekuntoutuksen lisäämisen. Sijaishuollossa kehitettiin sijaisperheiden saamaa ohjausta ja tukea. Lastensuojelulaitosten johtamisrakenteita kehitettiin tarkoituksenmukaisemmiksi. Lastensuojelun ympärivuorokautisen hoidon kilpailutus toteutettiin Uudenmaan maakunnan kuntien välisenä yhteistyönä.

Varhaisen tuen palvelujen kehittäminen ei vielä ole vaikuttanut lastensuojelun asiakasmäärään vähentävästi. Lastensuojelun asiakasmäärä on kasvanut, joka on osittain selitettävissä vuoden 2017 suurella huostaanottojen määrällä.

Maahanmuuttajapalveluissa jatkettiin tavoitteiden mukaista työtä kotoutumisen tukemiseksi ja osallisuuden edistämiseksi. Lokakuun alusta alkaen yksikköön keskitettiin paperittomien eli Vantaalla ilman laillista oleskeluoikeutta olevien välttämättömät palvelut. Palvelujen keskittäminen mahdollistaa kokonaiskäsityksen muodostamisen mm. ilman laillista oleskeluoikeutta Vantaalla olevien henkilöiden määrästä. Lisäksi heitä voidaan paremmin ohjata ja tukea vapaaehtoisen paluuseen.

Maahanmuuttajapalveluissa oli asiakkaana aikaisempaa enemmän ihmiskaupan uhreja. Kotoutumista tukeva tiimi jatkoi laajaa järjestöyhteistyötä. Erinomaisia tuloksia saavuttanut kotivanhempitoiminta (KOTVA) jatkui yhteistyössä Vantaan aikuisopiston ja varhaiskasvatuksen kanssa. Maahanmuuttajapalveluissa kehitettiin alaikäisenä ilman huoltajaa maahan saapuneiden ja oleskeluluvan saaneiden nuorten jälkihuoltopalvelu. Maahanmuuttajapalvelujen terveydenhuollon ammattihenkilöt psykologeja lukuun ottamatta siirtyivät terveyspalvelujen tulosalueelle lokakuun 2018 alusta lähtien.

Psykososiaalisten palvelujen tulosyksikössä sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden kysyntä jatkui aktiivisena. Palvelun tarjonnan turvaamiseksi laajennettiin sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden asiakaskohtaisia ostoja monialaiseen palvelutarpeen arvioon perustuen.

Kaupunginjohtaja teki päätöksen kuraattoripalvelujen ja esiopetuksen psykologien siirtymisestä sivistystoimen organisaatioon vuoden 2019 alusta. Siirtymistä valmisteltiin yhteistyössä työntekijöiden ja sivistystoimen kanssa.

Perheneuvolatoiminnassa laajennettiin asiakkuuden alussa tarjottavaa ensiryhmätoimintaa mm. vanhemmuuden tukemiseen sekä lapsen kasvun ja kehityksen haasteisiin vastaamiseksi. Lisäksi toteutettiin perheterapeuttien YouTube-vinkkivideot, jotka ovat tavoittaneet hyvin kohderyhmän.

Perheoikeudellisten asioiden yksikössä jatkettiin eron ensiapupisteen toimintaa. Psykologipalvelujen terapeuttisen vauvaperhetyön työmallia kehitettiin edelleen. Monialaista palvelutarpeen arviointia ja konsultaatiorakenteita toteutettiin edelleen yhteistyössä mm. ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, erikoissairaanhoidon ja järjestöjen kanssa.

Perhepalvelut jatkoi työtä lapsiperheiden palveluiden muutosohjelma LAPEssa sen päättymiseen asti. Vantaalla toteutetuista perhekeskuspiloteista saatiin kokemuksia, joita tullaan hyödyntämään perhekeskustoiminnan kehittämisessä Vantaalla jatkossa. Tulosalue oli aktiivisesti mukana myös maakunta- ja sote -valmistelussa. Apotin käyttöönottoa valmisteltiin aktiivisesti ja koko perhepalvelujen henkilöstö koulutettiin Apotti-järjestelmään syksyllä 2018.

Perhepalvelut teki sopimuksen FIM varainhoito OY:n kanssa SIB vaikuttavuusinvestointihankkeen toteuttamisesta Vantaalla. Sopimusta edelsi laaja valmistelutyö yhteistyössä muiden tulosalueiden, sivistystoimen, Sitran, FIM varainhoito OY:n sekä Epiquksen kanssa. Lapset SIB Vantaa -ohjelman tavoitteena on ehkäistä neuropsykiatrisesti oireilevien lasten päätymistä lastensuojelun palveluihin oireilunsa vuoksi.

Perhepalveluissa toteutettiin lisäksi useita eri hankkeita:

- Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat - varhainen välittäminen, osallisuus ja asumisen tuki -hanketta (Aku), jossa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän asunnottomuustyön kehittämiseen ja juurruttamiseen kunnissa. Hanke on osa hallituksen asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelmaa (Aune).
- Avain kansalaisuuteen – henkilökohtaiseen budjetointiin (HB) perustuva sote-palvelujen järjestämismallin kehittäminen. Hanketta on pilotoitu mm. lastensuojelun jälkihuollossa sekä nuorten sosiaalityössä.
- Vantaan uudet asumispalvelut - Suuntana oma koti. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa asumisneuvontaa.
- Osatyökykyisten työllistymistä tukeva Rivakka ote -hanke (hallituksen kärkihanke).
- Maahanmuuttajapalvelut jatkoi yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen Järjestöistä voimaa -hankkeen kehittämistyössä tuottamalla sähköiselle alustalle tietoa maahanmuuttajapalvelujen kotoutumista tukevasta toiminnasta.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2018 olivat 109,2 milj. euroa ja tulot 12,6 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 17.12.2018 tulosalueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 2,1 milj. eurolla, joka sisältää toimeentulotuen määrärahan pienennyksen 3,9 milj. euroa. Määrärahan muutosesitys perustui lokakuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten tarkoitettua määrärahaa siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan 0,1 milj. euroa.

Tulosalueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 1,5 milj. eurolla ja tulot toteutuivat suunnitellusti. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot ylittyivät 3,6 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 1,5 milj. euroa ja lopullista talousarviota 3,7 milj. euroa heikompi.

Määrärahan ylitykset syntyivät lastensuojelun ostopalveluista 1,8 milj. euroa, hallinto-oikeuden päätöksistä, joissa Vantaa velvoitettiin maksamaan muille kunnille lastensuojelun korvauksia yht. 0,8 milj. euroa, työvoiman vuokrauskustannuksista 1,3 milj. euroa sekä turvapalvelujen ostoista 0,4 milj. euroa. Säästöä syntyi maahanmuuttajien ostopalveluista 0,5 milj. euroa ja siivouspalveluista 0,2 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	95 %	100 %	92 %
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	100 %	100 %	100 %
Lastensuojelun 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden osuus väestön 0 - 17-vuotiaista	7,5 %	7,4 %	8,2 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Huostaanottojen tarve väestön 0-17 vuotiaissa	..	0,2 %	0,2 %
Uusien asiakkaiden palvelut -yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,7	3,6	4,2
Aikuisten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	2,7	3,2	3,9
Nuorten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,2	3,2	4,3
Lastensuojelun tehostetun perhetyön osuus lastensuojelun 0-17-v asiakkaista	..	16,5 %	14 %
Sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön asiakasperheet	..	140	181
Lapsiperheiden kotipalvelun työaika asiakkaiden kotona	4	5,5	3,7
Maahanmuuttajapalvelujen kotouttamistyön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	..	3,3	2,5

.. = uusi tunnusluku

12 60
Vanhus- ja vammaispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	24 100	-800	23 300	22 653	647
Menot	-182 042	-1 175	-183 217	-185 163	1 946
Toimintakate	-157 942	-1 975	-159 917	-162 509	2 593

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalue jatkoi vuonna 2018 määrätietoista toiminnan ja tuottavuuden kehittämistä. Tulosalueella 2017 valmisteltu organisaatiomuutos vakiinnutettiin 1.1.2018 alkaen. Uudistuksessa vanhusten avopalvelujen, hoiva-asumisen palvelujen ja vammaispalvelujen tulosyksiköt korvattiin perustetuilla kotona asumisen tuen tulosyksiköllä ja erityisasumisen tulosyksiköllä. Sairaalapalvelujen tulosyksikön nimi muutettiin Vantaan sairaalaksi. Kotona asumisen tuen tulosyksikön vastuulle kuuluvat keskitetty asiakasohjaus, kotihoito, vanhusten päivätoiminta, vammaisten päivätoiminta sekä vammaisten työllistymistä tukevat palvelut. Erityisasumisen tulosyksikkö järjestää ikääntyneiden ja vammaisten perhehoitoa, lyhytaikaishoitoa ja kuntoutusta sekä pitkäaikaista asumista tehostetussa palveluasumisessa, palvelutaloissa ja laitoshoidossa.

Koko tulosalueella valmistauduttiin sittemmin peruuntuneeseen Apotin 1. vaiheen käyttöönottoon esimerkiksi henkilökunnan mittavalla koulutusohjelmalla. Apotin toisen vaiheen käyttöönoton suunnittelu aloitettiin vuoden 2018 loppupuolella.

Tulosalueelta osallistuttiin laajasti sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun osana Uusimaa2019 -työtä ja tehtiin aktiivista yhteistyötä muiden Uudenmaan kuntien kanssa. Tulosyksiköistä osallistuttiin aktiivisesti GeroMetro -verkoston toimintaan. Vanhus- ja vammaisneuvostojen työn koordinointi ja sihteerityö siirtyi vuoden 2018 aikana kuntalaispalveluihin.

Tulosyksiköihin saatiin nimikemuutoksella vuoden aikana 20 apulaisosastonhoitajan toimea tukemaan yksiköiden päivittäisen työn organisointia ja lähijohtamista. Vuonna 2017 aloitetun johtamisjärjestelmän muutoksen

tueksi järjestettiin vuonna 2018 eri tulosyksiköissä muutosvalmennusta. Lähijohtamista ja muutosta tukemaan apulaisosastonhoitajille järjestettiin tehtävään liittyvää valmennusta.

Tulosalueella käynnistettiin huhtikuussa 2018 projekti Resurssipooli -mallin kehittämiseksi ja jalkauttamiseksi kaikissa tulosyksiköissä. Vuoden aikana mallia on kehitetty sekä toimintatapoja yhtenäistetty resurssipoolien ja tulosyksiköiden välillä projektin tavoitteiden mukaisesti ja valmistautuen resurssikeskukseen siirtymiseen.

Vantaan 75 vuotta täyttäneistä asui kotona 93,1 prosenttia. Vuoden 2018 lopussa vanhusten erityisasumisessa oli 1 226 laskennallista hoivapaikkaa. Kehitysvammaisten asumispalveluissa kevyempien asumisratkaisuiden käyttö kasvoi. Tuetusti ja ohjatusti asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa oli 36,7 prosenttia.

Kotona asumisen tuen tulosyksikön keskeisin muutos vuonna 2018 oli uudistuneen organisaatiorakenteen toiminnan vakiinnuttaminen. Erityisesti muutos koski vammaisten asiakasohjausyksikön perustamista ja toiminnan vakiinnuttamista vuonna 2017 alkaneen käyttöönottopilotin jälkeen sekä vammaisten työllistymistä tukevien palvelujen uuden vastuualueen kehittämistä. Liikkumista tukevia palveluja kehitettiin vuoden aikana sosiaalihuoltolain linjausten mukaisesti ja ensisijaisena tukimuotona on asiakkaiden neuvonta ja palveluohjaus sekä julkisten liikennevälineiden käyttämisen ohjattu harjoittelu. Asiakasohjauksessa käynnistettiin vammaisten puhelinneuvonnan uusi toimintamalli ja uusien omaishoitajien valmennukseen luotiin lain edellyttämä toimintamalli. Henkilökohtaisen avun palkanmaksussa siirryttiin sähköiseen järjestelmään. Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden vaihtoehtoisia järjestämistapoja selvitettiin ja osallistuttiin kilpailutuksen valmisteluun. Yksinäiset vanhukset Vantaalla -projekti käynnistyi 1.8.2018 ja eteni projektisuunnitelman mukaisesti. Kotihoidon varahenkilöstön toimintaa on kehitetty osana koko tulosalueen resurssipooli-mallia. Kotikuntoutusta ja arviointijaksoa akuutti arviointi- ja kotikuntoutusyksikössä kehitettiin edelleen osana GeroMetro-työskentelyä.

Erityisasumisen tulosyksikössä uuden organisaatiomallin mukainen toiminta aloitettiin 1.1.2018 ja vuoden aikana tulosyksikössä rakennettiin perustaa yhteiselle toiminnalle visio, palvelulupaus ja johtamisjärjestelmä -työskentelyllä. Tulosyksikössä pilotoitiin johtaminen palveluna -toimintamallia osana johtamisjärjestelmän ja käytäntöjen kehittämistä. Myyrmäen vanhustenkeskuksen rakennusprojekti eteni vuoden 2018 aikana aikataulun ja suunnitelmien mukaisesti ja arvioitu käyttöönotto on syyskuussa 2019. Laatu- ja valvontatyötä on yhtenäistetty koko erityisasumisessa, valvontakäynnit ja auditointikäynnit suunniteltu ja toteutettu vuosittain valvonnan toimintasuunnitelman mukaisesti. Perhehoidon kehittämistä jatkettiin edelleen ja uusi perhehoidon toimintaohje valmisteltiin kattamaan sekä ikääntyneet että vammaiset henkilöt. Ostopalveluissa laitospaikkoja ostettiin 20 paikkaa aikaisempaa vähemmän ja vastaavasti tehostetun palveluasumisen paikkoja on ostettu aiempaa enemmän (+20). Tehokuntoutuspaikkojen määrä lisääntyi vuoden aikana 14 paikalla ja toimintaa kehitettiin esimerkiksi vahvistamalla työntekijöiden sosiaalisen kuntoutuksen osaamista. Toiminnan tuottavuuteen kiinnitetty huomiota perehdyttämällä lähiesimiehiä tilauskäytäntöihin, ohjaamalla henkilöstöresurssin optimaalista käyttöä ja henkilöstösuunnittelua. Palvelutaloihin ohjautumisen prosessin osalta aloitettiin Lean-kehittäminen. Vaikeavammaisten asumispalvelut kilpailutettiin sopimuskaudeksi 2019−2020.

Katriinan sairaalan B-talon peruskorjaus valmistui huhtikuussa 2018 ja uudistuneet tilat otettiin käyttöön. Korson vanhustenkeskuksessa väistötiloissa olleet kolme kuntoutusosastoa, geropsykiatrinen osasto ja päiväsairaala palasivat takaisin Katriinan sairaalan tiloihin. Peruskorjauksen jälkeen sairaansijamäärä Katriinassa on 163 ja Peijaksessa 48 eli yhteensä Vantaan sairaalassa on 211 sairaansijaa. Sairaansijamäärä lisääntyi 14 paikalla. Sairaalan hoitojaksojen mediaani säilyi edellisvuosien tasolla. Vuoden aikana erikoissairaanhoidon lähetemäärät kasvoivat 14 prosenttia ja Kaunialan sairaalasta ostettiin suunniteltua enemmän kuntoutupaikkoja. Sairaalan toiminnan kehittämistä jatkettiin sairausryhmäkohtaisten profiilien mukaisesti kuntoutuksen ja saattohoidon osalta. Vantaan sairaalan tukipalveluiden selvitys jatkui 2018. Sairaalan johtamisjärjestelmän uusiminen aloitettiin keväällä 2018 ja tehdyn selvityksen pohjalta tehtiin muutosesitys sairaalan johtamisjärjestelmän muuttamiseksi. Sairaalaan rekrytoitiin syksyllä 2018 toinen ylihoitaja ja johtamisjärjestelmän muutosta jatketaan muilta osin vuonna 2019.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2018 olivat 185,2 milj. euroa ja tulot 22,7 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 17.12.2018 tulosalueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 1,2 milj. eurolla ja pienensi tulomäärärahaa 0,8 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui lokakuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen.

Tulosalueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 3,1 milj. eurolla ja tulot alittuivat 1,4 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot ylittyivät 1,9 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,6 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 4,6 milj. euroa ja lopullista talousarviota 2,6 milj. euroa heikompi.

Tulosalueen menoissa henkilöstömenojen osalta määräraha alittui 5,8 milj. euroa sisältäen vuokratyövoiman käytön. Tulosalueen asiakaspalvelujen ostot ylittyivät 4,6 milj. euroa. Kaunialan sairaalan ostopalvelujen osuus ylityksestä oli 2,7 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
75+ kotona asuvien osuus väestöstä	93,0 %	93,0 %	93,1 %
Kotihoidon käynnit [1)]	..	401 618	458 295
Palvelutalojen käynnit	..	343 500	351 699 [3)]
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	3,0 %	3,0 %	2,4 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä/75+ väestö 31.12	8,7 %	9,0 %	8,4 %
Kotihoidon kentän käynnit / henkilötyövuosi	2 569	2 500	2 578
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, %	9,4 %	8,9% [2)]	9,1 %
Terveyskeskussairaalan hoitojakso/sairaansija	18,3	17,3	16,5
Tuetusti ja ohjatusti asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa	21,8 %	35,0 %	36,7 %

.. = uusi tunnusluku

[1)] Sisältää tehostetun kotihoidon 2014-2016, johon kuuluu sairaalapalveluista siirtynyt kotisairaala. Sisältää kotihoidon ostokäynnit.

[2)] Mikäli Kaunialan sopimusvelvoitteen mukaiset laitoshoidon 40 paikkaa tulevat käyttöön, peittävyys on 9,2 prosenttia.

[3)] Koivutorin senioritalo on siirtynyt vuoden aikana kentän kotihoidon toiminnaksi.

12 13
Suun terveydenhuollon liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	22 835	0	22 835	23 217	-382
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	17	-17
Materiaalit ja palvelut	-4 424	0	-4 424	-5 203	778
Henkilöstökulut	-15 901	0	-15 901	-16 105	204
Poistot ja arvonalentumiset	-87	0	-87	-77	-10
Liiketoiminnan muut kulut	-1 855	0	-1 855	-1 873	18
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**567**	**0**	**567**	**-25**	**592**
Muut rahoitustuotot	0	0	0	18	-18
Kunnalle maksetut korkokulut	-159	0	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	0	-68	-68	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1
Rahoitustuotot ja -kulut	-227	0	-227	-210	-18
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**340**	**0**	**340**	**-234**	**574**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**340**	**0**	**340**	**-234**	**574**

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toiminnan ja talouden tasapaino yhdessä liikelaitoksen alijäämän kattamisen kanssa olivat keskeiset tavoitteet toimintakaudella.

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä pysyi lähes ennallaan vuonna 2018. Vuoden aikana annettiin palveluja 77 159 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 2,9 prosenttia.

Suun terveydenhuollossa toteutui 137 227 hammaslääkärikäyntiä (143 704 käyntiä vuonna 2017, vähennystä edelliseen vuoteen 8,2 %), 51 094 suuhygienistikäyntiä (48 493 käyntiä vuonna 2017, lisäystä edelliseen vuoteen 5,3 %) sekä 11 276 hammashoitajakäyntiä (11 212 käyntiä vuonna 2017, lisäystä 0,6 %).

Oikomishoidossa olevien potilaiden määrä oli 6 414 (6 362 potilasta vuonna 2017).

Suun terveydenhuollon liikelaitos otti käyttöönsä uusia digitaalisia ratkaisuita tukemaan laadukasta hoitoa ja parantamaan saavutettavuutta. Etäkonsultaatio- ja etähammaslääkäripilotoinnit aloitettiin syksyllä 2018 ja vakiinnutettiin osaksi toimintaa joulukuussa 2018.

Työnjakoa kehitettiin edelleen alle 18-vuotta täyttäneiden hoidon osalta. Työnjaon kehittämisellä saatiin ohjattua aikuispotilaita entistä tehokkaammin hammaslääkärin vastaanotolle.

Talousarvion toteutuminen

Liikevaihto 1-12/2018 oli 23,2 milj. euroa vuoden 2018 talousarvion toteuma-asteen ollessa 101,7 prosenttia. Painotettujen toimenpiteiden osalta talousarvion toteuma-aste on 110,9 prosenttia. Vuoden 2018 osalta palvelusopimuksessa todettujen toimenpiteiden sisäisiä yksikköhintoja laskettiin -3,8 prosenttia verrattuna vuoteen 2017 (muutos v 2017 todelliseen yksikköhintaan oli -5,3 %). Asiakasmaksutulojen kehitys on ollut edellisvuoden tasolla.

Operatiiviset kulut 1-12/2018 olivat 123,3 milj. euroa talousarvion toteuma-asteen ollessa 104,4 prosenttia. Kasvua selittää panostukset IT-kehitykseen sekä sovitun kiky-korvauksen kirjaaminen vuodelle 2018.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot ja rahoituserät 1-12/2018 olivat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2018	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	327	-157	484
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	1 398	-1 398
Rahavarojen muutos	327	1 241	-914

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2018	Toteutuma	Ylitys/alitus
Irtain omaisuus	-100	0	-100

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuodella 2018 on talousarviossa merkitty olemaan 100 000 euroa. Vuoden aikana investointeja ei ole kirjattu. Koko vuoden osalta hoitoyksiköitä joudutaan korvaamaan vanhenemisen johdosta tapauskohtaisesti. Kaikki investoinnit rahoitetaan leasingjärjestelyillä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	**TP 2017**	**TA 2018**	**TP 2018**
asiakasmäärä kpl	78 987	74 000	77 159
käynnit yhteensä kpl	203 435	199 500	204 152
painotetut toimenpiteet kpl	461 541	433 968	481 346
painotetut toimenpiteet per käynti kpl	2,3	2,2	2,4

13
Sivistystoimen toimiala

Vastuuhenkilö: Elina Lehto-Häggroth

Toimielin: Opetuslautakunta
Puheenjohtaja: Sami Kanerva
Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	35 425	1 162	36 587	38 332	-1 745
Menot	-475 753	-3 448	-479 201	-476 081	-3 121
Toimintakate	-440 328	-2 286	-442 614	-437 749	-4 865

13
Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	31 909	1 259	33 168	34 997	-1 829
Menot	-435 617	-4 613	-440 230	-438 174	-2 056
Toimintakate	-403 707	-3 354	-407 061	-403 177	-3 885

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2018

Kokoaikainen varhaiskasvatusoikeus palautettiin 1.8.2018. Tämän seurauksena kunnallisessa varhaiskasvatuksessa osa-aikaisten lasten määrä väheni 61,8 prosenttia (953 lasta) joulukuusta 2017 joulukuuhun 2018 ollen vuoden lopussa 5,8 prosenttia. Vastaavasti lasten määrä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa kasvoi 13,8 prosenttia (1 165 lasta). Kerhotoiminnan lasten määrä väheni huomattavasti (33,2 %) aikaisempiin vuosiin nähden ja kerhoissa oli joulukuussa 2018 enää 516 lasta kun lapsia vuotta aikaisemmin oli 726.

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi 493 oppilaalla vuonna 2018, mikä oli huomioitu vuoden 2018 talousarviossa. Valtio myönsi avustusta koulutuksellisen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin syksyn 2018 osalle 911 000 euroa. Vammaisopetuksen oppilaiden määrä kasvoi 21 oppilaalla ennakoitua enemmän. Lisäksi vammaisten ja sijoitettujen oppilaiden kuljetusten määrä kasvoi selkeästi ja talouskärjessä päätetyn oppilaanohjauksen ja työelämäpainotteisuuden kehittämisen myötä oppilaanohjaajien määrä on noussut kymmenellä ja ohjaus on ulotettu myös alakouluihin. Syksyllä 2018 ilmeni tarve perustaa yksi uusi polikliininen luokka.

Perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka) siirrettiin syksystä 2018 alkaen hallinnollisesti lukiokoulutuksen alaisuuteen. Perusopetuksen lisäopetus painottuu jatkossa aiempaa enemmän niille nuorille, joilla jatko-opintosuunnitelmissa on lukio-opinnot.

Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päätti 9.8.2018, että esiopetus järjestetään 1.8.2019 lähtien osana ruotsinkielistä varhaiskasvatuspalvelua ruotsinkielisen perusopetuksen sijaan ja siirtoa ryhdyttiin valmistelemaan.

Nuorisopalvelut aloitti vuoden 2018 uudessa organisaatiorakenteessa, joka astui voimaan 1.1.2018.

Kaupungin intranetin uudistuksen toteutus aloitettiin keväällä 2018. Uuden intran suunnittelutyö käynnistettiin keväällä toimialan vastuulla olevien sisältöjen siirron suunnittelulla.

Tikkurilan kirjastoon vuonna 2017 perustetussa robotiikan oppimiskeskuksessa pidettiin avoimet ovet toukokuussa ja keskuksen tiloja laajennettiin ja remontoitiin syksyllä 2018. Oppimiskeskus on kaikkien sivistystoimen tulosalueiden yhteinen hanke, jonka tavoitteena on lisätä ohjelmoinnillisen ajattelun ja robotiikan taitoja vantaalaisten lasten ja nuorten keskuudessa sekä lisätä kaikkien kuntalaisten tietoisuutta ohjelmointiin ja robotiikkaan liittyen.

Kaupunginhallitus päätti 26.3.2018, että kaikissa Vantaan kouluissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksen yksiköissä toteutetaan oirekyselyt henkilökunnalle, oppilaille ja lapsille syksyllä 2018.

Myyrmäen kirjaston uudistus valmistui keväällä. Kävijämäärä Myyrmäessä on kuukausitasolla kasvanut 30-50 prosenttia aiempaan verrattuna. Lumon kirjasto suljettiin uudistustyön vuoksi asiakkailta joulukuun alussa.

Vuoden alusta päivitetty "Vantaan kaupunkistrategian mukaiset kulttuuritoiminnan linjaukset 2018–2021" ohjasi toimintaa sitovasti. Asiakasmäärät ja suuret tapahtumat kasvoivat tuloskortin tavoitteen edellyttämällä tavalla.

Liikkuva päiväkoti -ohjelmassa olivat mukana kaikki Vantaan varhaiskasvatusyksiköt. Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin ministeriön kärkihankkeen rahoittamana aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihoille että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloja koskevissa uudistuksissa.

Talousarvion toteutuminen 2018

Kaupunginvaltuuston hyväksymänä talousarvion muutoksena sivistystoimen tulomäärärahaa korotettiin yhteensä 1,2 milj. euroa ja menomäärärahaa 3,0 milj. euroa. Vuosikatsauksen taulukoissa sarakkeessa talousarviomuutokset näkyy valtuuston hyväksymien muutosten lisäksi tulosalueiden väliset siirrot (esim. varhe -määrärahat) sekä opiskelija- ja kesätyöntekijöiden määrärahasiirrot kaupunginhallituksen määrärahoista toimialoille.

Sivistystoimen toimintatuotot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 2,9 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon verrattuna 1,7 milj. euroa. Bruttoyksiköistä toimintatuotot muutettuun talousarvioon verrattuna ylittyivät eniten perusopetuksessa 1,2 milj. euroa, varhaiskasvatuksessa 0,6 milj. euroa ja lukiokoulutuksessa 0,2 milj. euroa. Liikuntapalveluiden toimintatuotot alittuivat 0,2 milj. euroa. Nettoyksiköistä ammatillisen koulutuksen toimintatuotot alittuivat 0,1 milj. euroa.

Toimintakulut ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 0,3 milj. euroa ja alittuivat muutettuun talousarvioon verrattuna 3,1 milj. euroa. Suurimmat toimintakulujen alitukset muutettuun talousarvioon verrattuna bruttoyksiköissä kohdistuvat perusopetukseen 1,2 milj. euroa, ruotsinkieliseen tulosalueeseen 0,3 milj. euroa, yhteisiin palveluihin 0,2 milj. euroa ja liikuntapalveluihin 0,8 milj. euroa. Lukiokoulutus ylitti toimintakulunsa 0,3 milj. euroa ja varhaiskasvatus 0,2 milj. euroa. Nettoyksiköistä ammatillisen koulutuksen toimintakulut alittuivat 1,0 milj. euroa.

13 10
Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-158	0	-158	-121	-37
Toimintakate	-158	0	-158	-121	-37

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2018 aikana opetuslautakunta kokoontui 11 kertaa ja samoin vapaa-ajan lautakunta 11 kertaa. Ruotsinkielinen jaosto kokoontui 7 kertaa ja sillä oli lisäksi 3 iltakoulua. Yksilöasioiden jaosto kokoontui 2.

Talousarvion toteutuminen

Lautakuntien toimintakulut olivat yhteensä 0,121 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 77.

13 20
Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	3	-3
Menot	-6 298	2 717	-3 581	-3 340	-241
Toimintakate	-6 298	2 717	-3 581	-3 337	-244

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallitus päätti 26.3.2018, että kaikissa Vantaan kouluissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksen yksiköissä toteutetaan oirekyselyt henkilökunnalle, oppilaille ja lapsille syksyllä 2018. Oirekysely toteutettiin osana Turun yliopiston Satakunta-hanketta. Oirekyselyn toteutuksen valmistelussa talous- ja hallintopalvelut oli vahvasti mukana.

Kaupungin intranetin uudistuksen toteutus aloitettiin keväällä 2018. Uuden intran suunnittelutyö käynnistettiin keväällä toimialan vastuulla olevien sisältöjen siirron suunnittelulla. Monelle yksikölle pilvipalveluihin ja kaupungin Office365-sovelluksiin pohjautuva intra tuo uusia mahdollisuuksia sisäiseen viestintään ja muuttaa työkulttuuria ja työtapoja. Uutta intraa on valmisteltu tulosalueella viestinnän johdolla.

Tikkurilan kirjastoon vuonna 2017 perustetussa robotiikan oppimiskeskuksessa pidettiin avoimet ovet toukokuussa ja keskuksen tiloja laajennettiin ja remontoitiin syksyllä 2018. Robotiikan oppimiskeskuksen tavoitteena on mahdollistaa ja lisätä robotiikan ja ohjelmoinnin käyttöä opetuksessa. Oppimiskeskus tutustuttaa kaupungin opetus- ja kasvatusalan ammattilaisia sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetusryhmiä ohjelmointiin ja robotiikkaan.

Osallistuttiin Uuden Vantaan valmistelutyöpajoihin. Lisäksi valmistaudittiin sivistystoimen Silkkiin muuttoon ja toimintakulttuurin muutokseen.

Henkilöstöyksikkö tuki vuoden 2018 aikana perusopetuksen vuosityöaikakokeilun valmistelutyötä. Toinen laajempi valmistelukokonaisuus henkilöstöyksikössä oli Varian siirtyminen OVTES:n mukaiseen vuosityöaikaan sekä kalenterirytmiin opettajan työn suunnittelussa.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden varsinaiset toimintakulut toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisina. Tilinpäätöskirjauksena yhteisten palveluiden eläkevakuutusmaksuihin kirjattiin hyvityksenä sivistystoimen osuus kaupungin liikaa maksamista Kuel-maksuista. Sivin osuus hyvityksestä 0,216 milj. euroa eli tämän kirjauksen jälkeen yhteiset palvelut jäi 0,241 milj. euroa alle muutetun talousarvion.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	1,0 %	1,06	1,0 %
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan esimiesten määrä %	25,3 %	25,3 %	23,6 %
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä *)	0,6 %	0,6 %	0,6 %

*) Yhteisten palveluiden henkilöstömenot vähennettynä mm. toimialan varhe -määrärahalla.

13 30
Suomenkielinen perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 252	911	8 163	9 386	-1 222
Menot	-182 928	-3 922	-186 851	-185 623	-1 228
Toimintakate	-175 676	-3 011	-178 687	-176 237	-2 450

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi 493 oppilaalla vuonna 2018, mikä oli huomioitu vuoden 2018 talousarviossa. Valtio myönsi avustusta koulutuksellisen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin syksyn 2018 osalle 911 000 euroa. Syksyllä 2018 ilmeni tarve perustaa yksi uusi polikliininen luokka. Vammaisopetuksen oppilaiden määrä kasvoi 21 oppilaalla ennakoitua enemmän. Lisäksi vammaisten ja sijoitettujen oppilaiden kuljetusten määrä kasvoi selkeästi.

Perusopetuksessa on kohdennettu lisärahoitusta 0,5 milj. euroa oppilaanohjauksen ja työelämäpainotteisen opiskelun kehittämiseen, oppilaanohjaajien määrä on noussut kymmenellä ja ohjaus on ulotettu myös alakouluihin. Perinteisten Jopo-luokkien lisäksi kahdeksassa yläkoulussa on mahdollista opiskella työelämäpainotteisesti. Tällä hetkellä noin 140 opiskelijaa on valinnut tämän mahdollisuuden.

Talousarvion toteutuminen

Määrärahamuutoksena perusopetuksen toimintatuottoja korotettiin 0,9 milj. euroa ja toimintakuluja korotettiin 3,1 milj. euroa. Toimintakuluja korotettiin vammaisopetuksen avustajakulujen (0,5 milj. euroa) ja vammais-

ja sijoitettujen oppilaiden kuljetuskustannusten (0,4 milj. euroa) kasvun sekä talouskärjessä päätetyn opinto-ohjauksen kehittämisen (0,5 milj. euroa) vaatiman lisärahoituksen sekä uuden polikliinisen luokan (0,03 milj. euroa) perustamisen takia. Lisäksi valtiolta saatu avustus tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin merkitsee menojen ja tulojen ylittymistä (911 000 euroa). Perusopetuksen toimintakulujen toteumaprosentti oli 99,3 prosenttia muutettuun talousarvioon verrattuna.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	21 718	22 122	22 211
käyttömenot, euroa/oppilas *)	7 745	8 213	8 357

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	54,0 %	***)	51,0 %
huoneistoneliöt / oppilas	10,9	11,4	10,9
keskimääräinen ryhmäkoko, 1-9 luokat	18,3	17,6	16,8
jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	98 %	99 %	99 %
iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 431	2 300	2 450
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	46 %	45 %	46 %
oppilaita / oppilaanohjaaja	270	250 **)	240
oppilaita / koulupsykologi	916	922	941

*) TA2018 luvussa mukana uudet sisäiset vuokrat.
**) Oppilaita oppilaanohjaajaa kohti on 300, jos perusopetuksen talouskärkeä ei toteuteta ja 250 jos toteutetaan.
***) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

13 40
Lukiokoulutus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	507	0	507	677	-170
Menot	-24 073	-310	-24 383	-24 679	296
Toimintakate	-23 566	-310	-23 876	-24 002	127

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka) siirrettiin syksystä 2018 alkaen hallinnollisesti lukiokoulutuksen alaisuuteen. Perusopetuksen lisäopetus painottuu jatkossa aiempaa enemmän niille nuorille, joilla jatko-opintosuunnitelmissa on lukio-opinnot.

Lukioiden ICT-hankintojen osalta vuoden aikana esille tuli kiireellisiä kehittämistarpeita, joista tehtiin tarvekartoitus syksyn 2018 aikana. Kartoituksen pohjalta lukioihin hankittiin kiireellisimpänä digitaalisissa kokeissa vaadittavaa tekniikkaa, kuten tukiasemia ja kytkimiä. Samalla tehtiin selvitystä mm. laitehankintatarpeista tulevia vuosia silmällä pitäen.

Lukiokoulutuksen oppimisympäristöjä, robotiikan ja ohjelmoinnin opetusta ja työelämälähtöisyyttä kehitettiin kolmessa lukioiden yhteisessä hankkeessa ja yhdessä pääkaupunkiseudun lukioiden yhteishankkeessa.

Talousarvion toteutuminen

Lukiokoulutuksen toimintatuotot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,17 milj. euroa, joista suurin osa johtui tuista ja avustuksista. Lukiokoulutuksen toimintakulut ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden noin 0,3 milj. eurolla. Määrärahamuutoksena Variasta siirrettiin perusopetuksen lisäopetuksen määräraha lukiokoulutukselle. Ylitystä aiheuttivat sisäisten vuokrien ylitys, viime vuotta suuremmat lomapalkkajaksotukset sekä lukioiden toimintakulujen ylittyminen. Lukiot keräsivät myös toimintatuottoja arvioitua enemmän, minkä vuoksi lukioiden toimintakate ylittyi vain 0,05 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 556	3 600	3 563
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä / lukio, keskiarvo *)	711	720	713
aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	259	280	229
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,06 %	2,50 %	2,77 %
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	87 %	87 %	87,5 %
kaikki tunnit / vvt / opiskelija (päivälukiot)	1,31	1,30	1,30
käyttömenot, euroa / opiskelija (päivälukiot) **)	6 043	6 325	6 543
huoneistoneliöt / opiskelija (päivälukiot)	7,7	8,0	8,0

*) Uusi tunnusluku 1.1.2017 alkaen.
**) TA 2018 luvussa mukana uudet sisäiset vuokrat.

13 80
Aikuisopisto

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 621	-9	1 612	1 670	-58
Menot	-4 917	355	-4 562	-4 538	-24
Toimintakate	-3 296	346	-2 950	-2 868	-82

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan aikuisopisto toteuttaa kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta ja maahanmuuttajien kotouttavaa koulutusta. Laaja kansalaisopisto-opetus jatkui vakaana. Oppivelvollisuusiän ylittäneiden opetusta koskevan perusopetuslain 46 § muuttui 1.1.2018 alkaen, josta johtuen mm. uusi opetussuunnitelma otettiin täysimääräisenä käyttöön. Uusi maahanmuuttajien koulutusmalli (UMAKO) ohjasi valtionosuusrahoitusta vapaan sivistystyön oppilaitoksissa toteutettavaan maahanmuuttajakoulutukseen entistä enemmän. Vantaan aikuisopisto oli yksi suurimmista tämän rahoituksen saajista.

Talousarvion toteutuminen

Määrärahamuutoksena aikuisopiston toimintatuottoja alennettiin yhteensä 9 000 euroa ja toimintakuluja alennettiin 355 000 euroa. Toimintakuluja alennettiin pääosin sen vuoksi, että maahanmuuttajakoulutukseen tarvittiin ennakoitua vähemmän palkkaresursseja.

Toimintatuotot ylittyivät 49 000 euroa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon ja 58 000 euroa verrattuna muutettuun talousarvioon. Ylitys johtui suurimmaksi osaksi suomi toisena kielenä -opetuksen valtionosuudesta.

Toimintakulut alittuivat 379 000 euroa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon ja 24 000 euroa muutettuun talousarvioon.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	**TP 2017**	**TA 2018**	**TP 2018**
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	31 034	33 000	30 196
opetustuntien kokonaismäärä	47 349	44 000	44 679
kurssien määrä	1 895	1 600	1 919
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 127	1 400	1 175
maahanmuuttajien perusopetuksen opiskelijat	84	..	..
– joista maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskelijoita	21	..	..
aikuisten perusopetuksen opiskelijat *)	..	75	101
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat *)	..	200	125
oman maksutulon osuus budjetista	38 %	33 %	33 %

*) Uusi tunnusluku 1.1.2018 alkaen.

13 50
Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	14 885	308	15 193	15 762	-569
Menot	-157 839	-1 293	-159 132	-159 330	198
Toimintakate	-142 954	-985	-143 939	-143 569	-370

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kokoaikainen varhaiskasvatusoikeus palautettiin 1.8.2018. Tämän seurauksena kunnallisessa varhaiskasvatuksessa osa-aikaisten lasten määrä väheni 61,8 prosenttia (953 lasta) joulukuusta 2017 joulukuuhun 2018 ollen vuoden lopussa 5,8 prosenttia. Vastaavasti lasten määrä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa kasvoi 13,8 prosenttia (1 165 lasta). Kerhotoiminnan lasten määrä väheni huomattavasti (33,2 %) aikaisempiin vuosiin nähden ja kerhoissa oli joulukuussa 2018 enää 516 lasta kun lapsia vuotta aikaisemmin oli 726. Kokonaisuudessaan lapsia oli varhaiskasvatuspalveluissa 2,4 prosenttia enemmän (295 lasta) kuin vuotta aikaisemmin.

Kotihoidon tuelta siirryttiin varhaiskasvatukseen ja kotihoidon tuella oli 2018 joulukuussa 280 lasta vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Perhepäivähoitajia oli 3 vähemmän (12 paikkaa) kuin vuotta aikaisemmin.

Kunnalliseen varhaiskasvatukseen tuli 559 paikkaa lisää vuonna 2018. Investointisuunnitelman mukaisesti perustettiin Martinlaakson päiväkoti, 136 paikkaa (josta 62 kokonaan uusia) sekä Uomarinteen koululle 2 esiopetusryhmää, 42 paikkaa (josta 26 kokonaan uusia). Varhaiskasvatusoikeuden laajenemisen myötä lisättiin kuusi paviljonkia, joissa on 381 paikkaa.

Yksityiseen varhaiskasvatukseen tuli 386 uutta paikkaa syksyllä 2018 ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuus vuonna 2018 oli 14,8 prosenttia.

Kehityksen ja oppimisen rakenteellisten tukitoimien piirissä olevien lasten osuus on kasvanut edellisen vuoden 7,0 prosentista 8,6 prosenttiin (874 lasta). Arvion mukaan kokoaikaisten lasten määrän kasvaessa rakenteellisia tukitoimia on tarvittu aiempaa enemmän.

Kielitietoinen ja -taitoinen päiväkoti ja koulu -hanke päättyi kesällä 2018. Hankkeessa vahvistettiin varhaiskasvatuksen kentän valmiuksia toteuttaa kielitietoista varhaiskasvatusta. Jatkohanke alkoi syksyllä 2018. Jatkohankkeen tavoitteena on edistää kielitietoista varhaiskasvatusta hyödyntämällä tieto- ja viestintäteknologiaa oppimisympäristön osana.

Robotiikan oppimiskeskuksen toiminta on käynnistynyt kesällä 2018. Oppimiskeskus on kaikkien sivistystoimen tulosalueiden yhteinen hanke, jonka tavoitteena on lisätä ohjelmoinnillisen ajattelun ja robotiikan taitoja vantaalaisten lasten ja nuorten keskuudessa sekä lisätä kaikkien kuntalaisten tietoisuutta ohjelmointiin ja robotiikkaan liittyen.

Kehittävä palaute -hanke päättyi keväällä 2018 ja toiminta siirtyi osaksi Vantaan varhaiskasvatuksen perustoimintaa. Kehittävän palautteen arviointitieto yhdistetään ja hyödynnetään Vantaan varhaiskasvatuksen kehittämiseen ja käynnissä oleviin hankkeisiin. Jatkosuunnitelmien keskeisempiä tavoitteita ovat uudenlaisen arviointi- ja seurantakulttuurin yhteisen ymmärryksen luominen ja kirkastaminen. Tavoitteena on integroida menetelmä luontevaksi osaksi varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria.

Koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksella (OKM) toteutettu Kota-hanke päättyi kesällä 2018. Kota-resurssilastentarhanopettaja -mallin myötä pyrittiin vahvistamaan erityisesti monikielisten sekä tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Hanke jatkui syksyllä 2018 Opetushallituksen valtionavustuksen tukemana.

Opetushallituksen rahoittama Kokeellinen oppimisympäristö -hanke alkoi keväällä 2018. Hankkeessa on kehitetty Vantaan varhaiskasvatussuunnitelman 2017 ja Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelman 2016 mukaista oppimisympäristöjä. Syksyllä 2018 valmistunut Martinlaakson päiväkoti on toiminut oppimisen laboratoriona, jossa on testattu ja edelleen kehitetty varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä.

Syksyllä 2018 käynnistyi varhaiskasvatuksen arvo- ja visioprosessi, jonka avulla arvot vietiin jokaiselle tulosalueen työntekijälle organisaation kaikilla tasoilla. Prosessiin ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen työntekijät, lapset ja huoltajat. Arvoja työstettiin yhdessä monissa eri foorumeissa. Yhteinen arvoperusta luo pohjan laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamiselle.

Talousarvion toteutuminen

Määrärahamuutoksena toimintatuottoja nostettiin 0,3 mlj. euroa hoitopäivämaksujen arvioitua paremman kertymän vuoksi. Hoitopäivämaksuja kertyi kuitenkin alkuperäisen tuloarvion mukaisesti 13,9 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 15,8 milj. euroa, joka oli 0,6 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Valtiolta saadut tuet ja korvaukset sekä varhaiskasvatuspalvelujen myyntituotot muille kunnille kerryttivät toimintatuottoja arvioitua enemmän.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Määräraha ylittyi 0,2 milj. euroa, joka on 0,12 prosenttia budjetista. Henkilöstökulut oman henkilöstön osalta alittuivat, jolla katettiin osa Seuren kasvatushenkilöstön työvoiman vuokrauksen kustannuksista. Lisäksi kehityksen- ja oppimisen tuen henkilöstövuokraukseen Seuren avustajien kustannukset ylittivät talousarvion 0,9 milj. eurolla. Avustuksissa kotihoidontuella olevien lasten määrä väheni, palvelusetelikustannukset, muiden palvelujen ostot ja materiaalihankinnat alittuivat, joten talousarvio alittui näistä johtuen yhteensä 3,1 milj. euroa.

Toimintakulujen määrärahalla on katettu ennakoimattomina kuluina; palkkaratkaisun mukainen tuloksellisuuserä 0,6 milj. euroa, sisäisten vuokrien ylittyminen uusien paviljonkien vuokrista johtuen 0,3 milj. euroa sekä epäpätevyysalennusten kompensointi 1 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 122	10 158	10 263
Yksityinen varhaiskasvatus	1 632	1 932	1 783
Kerhotoiminta	773	830	625
Kotihoidon tuki	3 961	4 057	3 733
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	72,4 %	75,7 %	76,9 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	13,9 %	14,6 %	14,8 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	7,0 %	7,7 %	8,6 %
Käyttömenot, euroa / palveluja käyttävä lapsi **)	8 967	9 223	9 713

*) Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.
**) TA 2018 ja TP 2018 luvussa mukana uudet sisäiset vuokrat.

13 55
Kirjastopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	462	-136	326	339	-14
Menot	-10 132	-10	-10 142	-10 115	-26
Toimintakate	-9 670	-146	-9 816	-9 776	-40

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Asiakastyytyväisyyden jatkuva mittaus aloitettiin keväällä. Vuoden 2018 loppuun mennessä oli saatu yhteensä 5 000 arviota. Toimintaa kehitetään saadun palautteen avulla.

Myyrmäen kirjaston uudistus valmistui keväällä. Kävijämäärä Myyrmäessä on kuukausitasolla kasvanut 30-50 prosenttia aiempaan verrattuna. Lumon kirjasto suljettiin uudistustyön vuoksi asiakkailta joulukuun alussa.

Kirjastojen yhteenlaskettu kävijämäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna noin 11 prosenttia, yli 1,93 milj. käyntiin. Aineistolainaus pysyi edellisvuoden tasolla, e-aineistojen osuus kokonaislainauksesta on kasvussa. Kirjaston verkkopalveluiden käyttö kaksinkertaistui, Helmet-verkkosivuilla käytiin yli kuusi miljoonaa kertaa, mobiilisovellusta käytettiin yli kolme miljoonaa kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kirjaston toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti muutettuun talousarvioon verrattuna. Tulojen toteumaprosentti oli 102 prosenttia, menojen 100 prosenttia. Vantaan kirjaston asukaskohtaiset kustannukset kuuluvat koko maan alhaisimpiin, ja ovat edelleen laskussa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
kävijät	1 781 572	1 850 000	1 953 350
aineistolainojen määrä	2 736 013	2 900 000	2 775 644
aineistolainaus / asukas	13	14	12
aineistomääräraha, euroa / asukas	5	5	5
toimintamenot, euroa / asukas	43	44	44

13 60
Muu koulutus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-20	0	-20	-15	-5
Toimintakate	-20	0	-20	-15	-5

Talousarvion toteutuminen

Helsingin seudun kesäopistolle maksettiin sopimuksen mukaisesti 15 000 euroa.

13 90
Ruotsinkielinen tulosalue

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	663	0	663	652	11
Menot	-12 050	-1	-12 052	-11 759	-292
Toimintakate	-11 388	-1	-11 389	-11 108	-281

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kokoaikainen varhaiskasvatusoikeus palautettiin 1.8.2018. Varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan kysyntä laski ja ruotsinkielistä kerhotoimintaa lakkautettiin. Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päätti 9.8.2018, että esiopetus järjestetään 1.8.2019 lähtien osana ruotsinkielistä varhaiskasvatuspalvelua ruotsinkielisen perusopetuksen sijaan ja siirtoa ryhdyttiin valmistelemaan.

Syksyllä 2018 käynnistyi varhaiskasvatuksen arvo-visioprosessi. Prosessiin tavoitteena oli purkaa kaupungin arvot teoiksi organisaation kaikilla tasoilla. Huoltajien ja työntekijöiden osallistaminen arvojen työstämisessä oli oleellinen osa prosessia. Ruotsinkieliset toimintayksiköt osallistuivat varhaiskasvatuksen tulosalueen järjestämään Valmentava tiimijohtaminen Vantaan varhaiskasvatuksessa-valmennusohjelmaan. Valmennuksen tavoitteena oli vahvistaa valmentavaa tiimijohtamista organisaation kaikilla tasoilla ja tukea erityisesti lastentarhanopettajien valmiuksia toimia tiimijohtajina.

Helsingfors Universitetin Partnerdaghem-toiminta käynnistyi kahdessa päiväkodissa. Kulttuuripalvelujen hallinnoima RimCirkus-hanke kohdentuu vuosina 2018−2021 Trollebon ja Håkansbölen päiväkotien lisäksi kahteen suomenkieliseen päiväkotiin ja sekä suomen- että ruotsinkieliseen kouluun. Hankkeen tavoitteena on edistää ruotsin ja suomen kielen oppimista innovatiivisesti sirkus-, draama- ja sanataidepedagogiikan keinoin.

Tulosalueen kaikki koulut mukaan lukien Helsinge gymnasium osallistuvat kolmivuotiseen Challenging Learning -projektiin, joka tähtää tulosalueen pedagogisen henkilökunnan osaamisen kehittämiseen ja yhteisen pedagogisen linjan luomiseen. Työskentely aloitettiin syksyllä 2018.

Perusopetuksen ruotsinkieliset alakoulut yhdistettiin kahdeksi hallinnolliseksi yksiköksi: Dickursby ja Västersundoms muodostavat yhden yksikön, jota johtaa uusi rehtori Mia Förars-Pöytäniemi, ja Mårtensdals ja Kyrkoby muodostavat toisen yksikön, jota johtaa Mårtensdals skolan rehtori Per Wiander.

Ruotsinkielisen erityisopetuksen järjestämistä koskeva yhteistyösopimus Helsingin kaupungin kanssa muotoiltiin uudestaan: uusi sopimus kattaa ainoastaan oppilaat, joilla on pidennetty oppivelvollisuus.

Yrityskasvatusta tarjottiin Helsinge skolassa Nuori Yrittäjyys-ohjelman mukaisena valinnaisaineena ja Helsinge gymnasiumissa yrittäjyyden suuntautumisvaihtoehtona. Mårtensdals skolassa pilotoitiin alakouluille suunnattua Nuori Yrittäjyys-kurssia. Koulut vierailivat myös Yrityskylässä.

Ruotsinkieliselle tulosalueelle laadittiin oma ohjelmoinnin ja koodaamisen suunnitelma, jota päivitetään tarpeen mukaan.

Jokainen Helsinge skolan keväällä 2018 päättötodistuksen saanut yhdeksäsluokkalainen sijoittui joko lukioon, ammatilliseen koulutukseen tai lisäopetukseen.

Helsinge gymnasium jatkoi yhteistyötä sekä ruotsinkielisten lukioiden muodostamassa Gnet-verkostossa että Vantaan suomenkielisten lukioiden kanssa. Ruotsinkielisen ammattiopisto Practikumin kanssa solmittu kaksoistutkintoa koskeva yhteistyösopimus sanottiin irti, mutta merkonomin tutkintoa koskeva yhteistyösopimus pidettiin yhä voimassa.

Helsinge gymnasium oli STT:n lukiovertailussa Uudenmaan paras lukio, kun verrattiin lukiolaisten aloitus- ja päättötodistusten keskiarvoja. Koko maan vertailussa Helsinge gymnasium ylsi viidennelle sijalle.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisena, toteumaprosentti oli 98,3. Maksutuotot jäivät noin 0,13 milj. euroa alle talousarvion, mikä johtui varhaiskasvatusmaksujen arvioitua pienemmistä tuloista. Vastaavasti tukia ja avustuksia toteutui kuitenkin arvioitua enemmän. Toimintakulut jäivät 0,3 milj. euroa alle talousarvion, toteutumaprosentti oli 97,6. Toimintakuluissa säästöä syntyi tulosalueen henkilöstökuluissa, niin perusopetuksessa kuin varhaiskasvatuksessakin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	267	262	266
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa *)	0	0	0
Lapsia kerhotoiminnassa **)	12	15	10
Lapsia esiopetuksessa	75	81	72
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	796	834	804
Käyttömenot, euroa / oppilas	8 225	***)	8 799
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista / oppilas	57, 0 %	***)	53,0 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Huoneistoneliöt / oppilas	12,5	11,6	12,2
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat ****)	18,1	18,8	18,3
jatkokoulutuksessa lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	98 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	130	133	143
Oppilasta / koulupsykologi *****)	927	888	871
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	132	142	139
Kaikki tunnit / vuosiviikkotunnit / opiskelija	1,9	1,9	1,9
Käyttömenot, euroa / opiskelija	7 800	***)	8 543
Huoneistoneliöt / lukio-opiskelija	9,2	9,7	9,3

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.
**) Ruotsinkielinen kerhotoiminta loppui kokonaan toukokuussa 2018.
***) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.
****) Sis. esiopetuksen oppilaat, koska esiopetus tapahtuu koulujen tiloissa.
*****) Sis. lukion opiskelijat, koska ruotsinkielisillä lukiolaisilla ei ole omaa koulupsykologia. Ei sisällä esiopetuksen oppilaita.

13 91
Kulttuuripalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	426	128	554	606	-53
Menot	-6 608	-195	-6 803	-6 838	35
Toimintakate	-6 183	-67	-6 249	-6 232	-17

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kulttuuripalveluiden toiminta kaikissa tulosyksiköissä on toteutunut toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti. Vuoden alusta päivitetty "Vantaan kaupunkistrategian mukaiset kulttuuritoiminnan linjaukset 2018–2021" ohjasi toimintaa sitovasti. Asiakasmäärät ja suuret tapahtumat kasvoivat tuloskortin tavoitteen edellyttämällä tavalla. Vantaan kaupungin tuki vetovoimatapahtumille -toimintaohje hyväksyttiin valtuustossa syksyllä 2018. Se linjaa suurten, Vantaalla järjestettävien tapahtumien johdonmukaista hankkimista kaupunkiin, niiden saamia tukia, vahvistaa tapahtumien suunnitelmallisuutta sekä pitkäjänteistä toteuttamista. Kulttuurin vuoden 2018 vetovoimatapahtumia olivat esimerkiksi Tikkurila festivaali ja BRQ Vantaa -festivaali.

Kulttuuripalvelut järjesti joko omana tuotantonaan tai yhdessä kumppaneidensa kanssa yli 2 000 tapahtumaa, joissa kävijämäärä oli yli 220 000 ihmistä (näissä luvuissa ei ole vetovoimatapahtumia). Kävijämäärältään suurimpia olivat tapahtumatiimin järjestämät Vantaan päivän konsertit, Elokuun torikonsertit, Sun Festival -tapahtuma, Louhela Jam sekä nelosluokkalaisten itsenäisyyspäivän juhla Energia Areenalla. Ensimmäistä kertaa järjestetty Kukkuu! -taidefestari vauvoille ja taaperoille saavutti myös suuren suosion.

Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumatuotanto laajeni kävijämäärän kasvaessa yli 20 600 maksavaan asiakkaaseen. Yhteensä tapahtumia oli 81 ja varauskertoja oli 403 eli keskimäärin 1,1 varausta/pvä. Toimintatuottoja Martinuksessa tuloutettiin noin 123 000 euroa. Vuoden 2018 näkyvin produktio mediassa oli teatterinäytelmä “Blondi tuli taloon” sekä Katri Helenan 55-vuotistaiteilijajuhlakonsertti. Martinukseen palkattiin kulttuurituottaja toukokuusta 2018 alkaen.

Vantaan kaupunginmuseossa oli esillä valokuvanäyttely #ThrowbackVantaa, joka nimensä mukaisesti laajeni myös kaupunkilaisten julkaisemien kautta sosiaaliseen mediaan. Vuoden aikana museo palveli 13 461 asiakasta ja järjesti yhteensä 38 tapahtumaa. Kaupunginmuseolle avattiin tammikuussa oma Finna-sivusto, jossa kuvaarkiston, esinekokoelmien ja rakennusperintökohteiden tietoja on ensimmäistä kertaa kaikkien saavutettavissa olevalla verkkosivustolla. Museossa käynnistyi sivistystoimen ja maankäytön toimialan kolmivuotinen yhteishanke Kulttuuriympäristölinjaukset.

Taidemuseo Artsissa esiteltiin vuoden aikana kaksi suurta näyttelykokonaisuutta: PAX – puhutaan rauhasta sekä Suomi Finland 101. Kokonaisuudet sisälsivät myös pienempiä vaihtuvia näyttelyitä, kuten Tove Janssonin Hobitti-kuvituksista kootun näyttelyn sekä Ville Juurikkalan Korson kriminaalit -valokuvanäyttelyn. Artsi sai näkyvyyttä paikallisessa, valtakunnallisessa ja kansainvälisessä mediassa, kuten Helsingin Sanomat ja brittiläinen ArtReview. Kävijämäärät olivat koko vuoden tasaisessa nousussa. Galleria K:ssa järjestettiin vuoden aikana kaksi näyttelyä Vantaan kokoelmista. Artsin uusien toimi- ja näyttelytilojen tarvekartoitus alkaa vuoden 2019 puolella.

Vantaan kuvataidekoulussa ja Vantaan musiikkiopistossa on keskitytty oman toiminnan arviointiin ja kehittämiseen sekä toiminnan uudistamiseen vuonna 2017 julkaistujen opetussuunnitelmien perusteiden pohjalta. Uudet paikalliset opetussuunnitelmat astuivat voimaan 1.8.2018.

Vuoden 2018 alussa aloitettiin kulttuurinpalveluiden eri yksiköiden hallintohenkilöstön välisen yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen, ja tätä jatketaan vuonna 2019.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuripalveluiden toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti muutettuun talousarvioon verrattuna. Tulojen toteumaprosentti oli 109, menojen 100 prosenttia. Kulttuuripalveluiden yhteinen ulkopuolinen rahoitus vuonna 2018 oli 256 000 euroa. Vantaan kaupunginmuseo sai Museoviraston innovatiivisille hankkeille myönnetyn 40 000 euron avustuksen. Vantaan Lastenkulttuuri ja kulttuurituotanto sai 80 000 euroa Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää avustusta Lastenkulttuurikeskus Pessille ja Toteemille ja 60 000 euroa hallituksen kärkihankeavustusta Taidekaruselli – Konstkarusell -kerhotoiminnalle. Lisäksi Svenska

Kulturfonden myönsi hankkeelle RimCirkus 2018−2021 yhteensä 120 000 euroa. Vantaan kuvataidekoulu sai Opetushallituksen myöntämän 16 000 euron avustuksen Taiteidenvälinen pariopettajuushankkeelle. Vantaan musiikkiopisto sai Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän 20 000 euron avustuksen El Sistema pedagogiikkaan perustuvan Tempo-orkesteritoiminnan kehittämiseen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	212 759 *)	58 404	197 284
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)	3 039	2 791	2 996
Taiteen perusopetus, euroa / oppilas	1 410	1 704	1 667
Taiteen perusopetus, euroa / asukas	19,2	21,7	21,9
Avustukset, euroa / asukas	4,4	5,2	4,7
Kävijämäärä kaupunginmuseossa	11 435	5 149	10 850
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	15 785	7 379	18 852
Käyttömenot, euroa /asukas	48,18	51,21	51,57

*) Luku sisältää kuvataidekoulun Paalutorilla 24/7 olleen näyttelyn ja kävijäarvio on 50 000 hlöä.

13 92
Liikuntapalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 450	-125	5 325	5 098	227
Menot	-21 984	-1 609	-23 592	-22 819	-773
Toimintakate	-16 534	-1 734	-18 267	-17 721	-546

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntaan aktivoinnin kohderyhminä jatkoivat lapset ja nuoret sekä seniori-ikäiset. Liikkuva päiväkoti -ohjelmassa olivat mukana kaikki Vantaan varhaiskasvatusyksiköt. Ohjelmaa toteutettiin Leikkien liikkumaan -hankkeena, jota jatkettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Hankkeen keskeisiä toimenpiteitä olivat kasvattajille ja päiväkodin johtajille suunnatut työpajat ja koulutukset sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehittämisprojektit. Hankkeen toimenpiteet vakinaistuvat vuonna 2019 kahden uuden vakanssin myötä.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin ministeriön kärkihankkeen rahoittamana aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihoille että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloja koskevissa uudistuksissa. Kuraattoripalveluiden kanssa luotua Sporttikaveri-toimintamallia kehitettiin edelleen hyödyntäen ohjaajakorvauksien maksuun WorkPilots-sovellusta. Vuoden aikana Sporttikaverin avulla liikuntalajeihin kävi tutustumassa 43 koululaista. Lasten liikunnan lisäämiseksi tiivistettiin yhteistyötä perusopetuksen kanssa ja suunniteltiin toimenpiteitä kyyditön koulumatka -kampanjan ja matalan kynnyksen joukkuetoiminnan käynnistämiseksi. Esikouluikäisten ja koululaisten uinninopetusta sekä oppilasurheilukisoja toteutettiin edellisvuoden tapaan. Yläkoululaisten Urhea-toimintaa järjestettiin kaikille vuosiluokille ja mukana oli yli 800 nuorta 14:stä eri lajista. Liikuntapalvelut tarjoaa toimintaan tilat ja ohjaajakorvaukset harrasteliikunnan ohjaajatuen kautta.

Sporttia kaikille -hankkeessa noin 100 kaikille avoimen harrasteliikuntaryhmän rinnalla pilotoitiin mm. naisille suunnattua joukkuepeliä Mamanet:ia sekä hyvinvointivalmennusryhmiä. Toimenpidekokonaisuuden vakiinnuttamiseksi tiivistettiin yhteistyötä Sporttia kaikille ry:n kanssa. Hankkeen jatkeeksi liikuntapalvelut sai koordinoitavakseen EU:n Erasmus+ Sport -ohjelmasta rahoitettavan Youth with Immigrant Background in Sport -hankkeen. Hanke käynnistyy vuoden 2019 alusta. Lasten ja nuorten harrastetavaratalo -hankkeessa kehitettiin edelleen harrasteliikuntamahdollisuudet yhteen palveluun kokoavaa verkkosivustoa Hobihobi.fi. Hankkeen pilotti jatkui Aviapoliksen alueella. Sivuston uusi kehitysversio julkaistaan vuoden 2019 alussa. Vuoden aikana järjestettiin useita maksuttomia tapahtumia, joissa oli mahdollista tutustua ja kokeilla eri liikuntalajeja. Kokeile liikuntaa -tapahtumia tarjottiin myös varhaiskasvatusikäisille. Alle kouluikäisten lasten perheille suunnattuja Perhepeuha-liikuntatapahtumia toteutettiin yhteistyössä Sporttia kaikille ry:n sekä muiden seurojen kanssa. Tapahtumia oli yhteensä 11.

Liikuntapalveluiden ohjattu kurssitoiminta tarjoaa erilaisia jumppia, vesijumppia ja ohjattuja tunteja senioriikäisille ja työikäisille liikkujille. Yhä suurempi osa työikäisten kursseista toteutetaan yhteistyömallilla seurojen toimesta. Senioreiden vertaisohjattuja kuntosali- ja liikuntaryhmiä toteutui noin 100. Liikunta-apteekki -toimintaa jatkettiin kuudella terveysasemalla. Liikunta-apteekkitoiminnan laajentaminen nostettiin keskeiseksi toimenpiteeksi kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämishankkeen suunnitelmassa. Hankkeen kohderyhmiksi valittiin erityisen vähän liikkuvat.

Liikuntapalvelut on mukana Ikäinstituutin Elämäni eläkevuodet -hankkeessa, jonka puitteessa toteutettiin neljä ryhmää. Kesällä pilotoitiin korttelikerhotoimintaa, jossa kotona asuville ikääntyneille järjestettiin asuinalueilla ohjattua liikuntaa. Maksuttomia kauppakeskuskävelyitä, eli ohjattuja yhteislenkkejä kauppakeskuksen tiloissa, järjestettiin kerran kuukaudessa yhteistyössä kauppakeskus Jumbon ja viihdekeskus Flamingon kanssa.

Vuonna 2018 koottiin selvitys vantaalaisten liikkumisesta ja liikkumattomuudesta osana kaupungin hyvinvointiraportointia ja toteutettiin liikuntapalveluiden sukupuolivaikutusten arviointi. Arvioinnin kohteena olivat liikuntaseurojen tukeminen, liikuntatilojen käyttö ja kunnossapito sekä ohjatun liikunnan järjestäminen.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Harrasteliikunnan ohjaajatukihakemuksia jouduttiin ensimmäistä kertaa priorisoimaan ja hylkäämään määrärahan loppumisen vuoksi. Uudet yksityiset liikuntatilat pienensivät vuokratuen hakijoiden saamaa tukiosuutta. Avustusten määräytymisperusteita yhdenmukaistettiin kaupunkitasoisesti, minkä seurauksena erityisryhmien liikunnan toiminta-avustukset laajenivat koskemaan myös potilasjärjestöjä sekä muita hyvinvointia ja terveyttä liikunnan keinoin edistäviä toimijoita. Avustuslomakkeiden sähköistäminen käynnistettiin.

Tilavarausyksikkö koordinoi yli 1 200 tilan käyttöä (liikuntapalveluiden tilat, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käyttö). Timmi -tilavarausjärjestelmän kehittämistä jatkettiin tietohallinnon kanssa.

Liikuntapaikkojen kehittämistä toteutettiin liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti. Tikkurilan uimahalli peruskorjattiin, Kartanonkosken multigolfrata ja huoltorakennus, Hakunilan urheilupuiston skeittipaikka, Varistonniityn frisbeegolfrata, Koivukylän koulun pihan, Variston opetuspisteen lähiliikuntapaikka sekä Lehtikuusen koulun ja Hakunilanrinteen päiväkodin pihan kehittämishankkeet valmistuivat, Rekolan liikuntapuiston kehittäminen käynnistyi lähiliikuntapaikan rakentamisella, Rajakylän liikuntapuiston ja Martinlaaksossa olevan Raikukujan lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä Hämeenkylän liikuntahallin ja Ylästön koulu lähiliikuntapaikan suunnittelu käynnistyivät. Koulujen pihakartoituksen päivitys ja päiväkotien pihakartoituksen laatiminen käynnistyivät. Koillis-Vantaan uimahallin sijoituspaikkaselvitys käynnistyi. Selvityksen yhteydessä tarkastellaan myös Elmon urheilupuiston toteuttamismahdollisuuksia.

Liikuntapalvelut on vuosittain mukana toteuttamassa ja luomassa olosuhteita erilaisille liikuntatapahtumille. Merkittäviä liikunnan ja urheilun yleisötapahtumia vuonna 2018 olivat maastohiihdon SM-kisat tammikuussa Hakunilan urheilupuistossa, monilajitapahtuma SM-viikko heinäkuussa ympäri Vantaata sekä amerikkalaisen jalkapallon EM-kisat heinä-elokuun vaihteessa Myyrmäen stadionilla. Runsaasti osallistujia kuntoilijoista tosis-

saan kilpaileviin keräsivät Vantaa Hiihto, Extremerun Vantaa, Vantaa Triathlon, Vuelta Vantaa ja Vantaan Maraton, jotka yhdessä muodostavat nyt toista kertaa järjestetyn Vantaan kestävyyskierroksen. Vuonna 2018 Vantaalla oli 14 kumppaniurheilijaa ja 4 tukimallin piirissä olevaa edustusjoukkuetta.

Vantaan urheiluareenat (Energia Areena, Hakunilan urheilupuisto, Kuusijärvi, Lumo, Myyrmäki Stadion, Myyrmäen urheilupuisto, Myyrmäen urheilutalo, Trio Areena, Tikkurilan urheilutalo ja Tikkurilan urheilupuisto) näkyivät vuonna 2018 televisiossa yhteensä 207 kertaa ja lähes 42 tuntia. Printtimediassa kuvia julkaistiin 258 kappaletta ja verkossa 270.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion muutoksena toimintatuottoja laskettiin 0,125 milj. euroa ja toimintakuluja nostettiin 1,399 milj. euroa. Tuotot toteutuivat 0,227 milj. euroa alle muutetun talousarvion lähinnä kuntosalien aiempaa pienemmistä kävijämääristä, Tikkurilan kuplahallin ennakoimattomasta käyttökiellosta sekä käyttövuoromaksujen pienemmästä toteutumasta. Menot toteutuivat 0,773 milj. euroa alle muutetun talousarvion lähinnä VTK Kiinteistöt Oy:n perimien sisäisten vuokrien pienenemisestä loppuvuonna 0,440 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Asiakastyytyväisyys 1-5			
– uimahallit	*)	4	*)
– kuntosalit	*)	4,1	*)
Kokonaiskulut, euroa / asukas	87,77	101,80	100,01

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Toimintatuotot, euroa / asukas	24,53	24,80	22,34
Avustukset, euroa / asukas	5,99	5,34	5,90
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	22 %	22 %	25,86
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa / käynti	5,27	5,50	7,86
– uimahallien verorahoitusosuus, %	77 %	73 %	83 %
Toimitilaneliöt, m²	80 933	82 736	81 558
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	69 %	67 %	67 %

*) Tietoa ei ole kerätty TP 2017–2018.

13 93
Nuorisopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	644	182	826	805	21
Menot	-8 610	-346	-8 955	-8 996	41
Toimintakate	-7 966	-164	-8 129	-8 191	62

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuorisopalvelut aloitti vuoden 2018 uudessa organisaatiorakenteessa, joka astui voimaan 1.1.2018. Uudessa rakenteessa sekä yksikkörakenne, johtamisjärjestelmä että esimies- ja päällikkö-tason tehtävänkuvat on uudistettu ja rooli- ja vastuujakoja selkeytetty aiemmasta. Uudistuksen myötä päälliköt aloittivat vuoden 2018 alussa itselleen uudessa tehtävänkuvassa ja kuusi uutta esimiestä aloitti uudistetussa esimiesroolissa. Tavoitteena uudistuksessa oli selkeyttää ja parantaa organisaation toimintaa ja tavoitteiden toteuttamista, yhtenäistää käytänteitä ja parantaa yhteistyötä eri yksiköiden välillä sekä parantaa johtamista joka tasolla.

Vuoden 2018 aikana keskityttiin pitkälti organisaatiouudistuksen tuomien muutosten jalkauttamiseen, uusien yksiköiden käynnistämiseen, käytänteiden yhtenäistämiseen ja uusien johtamisen käytänteiden omaksumiseen.

Varsinaisessa nuorten kanssa tehtävässä työssä kehitettiin erityisesti oppilaitoksissa tehtävää erityisnuorisotyötä. Toukokuussa kolme erityisnuorisotyöntekijää aloitti työt kolmella eri koulutusalalla Variassa ja syyskuussa kolme erityisnuorisotyöntekijää aloitti kolmella eri yläkoululla työskennellen koululla 50 prosenttia työajasta ja 50 prosenttia läheisellä nuorisotilalla. Uudenlaisen työmuodon tarkoituksena on tukea nuoria arjessa kynnyksettömästi kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vahvistamisessa yhdessä oppilaitosten muun henkilökunnan kanssa.

Kehittämishankkeissa keskityttiin AVI:n tuella kulttuurisen nuorisotyön teemassa laajentamaan kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksia lähiöalueilla Havukoskella, Hakunilassa ja Myyrmäessä sekä aloitettiin digitaalisen harrastamisen kehittämistä. Lisäksi kehitettiin OKM:n rahoituksella jalkautuvaa nuorisotyötä erityisesti junissa ja asemilla NTR-hankkeessa sekä aikuissosiaalityön ja etsivän nuorisotyön yhteistyötä ESR-rahoitteisessa Moodi-hankkeessa.

Työpajatoiminnassa haasteita aiheutti nuorten ohjautuminen työpajoille, sillä TE-palveluissa ohjattiin ilman työ- ja koulutuspaikkaa olevia nuoria kasvupalvelu-uudistukseen liittyviin uusiin palveluliiketoimintaa kehittäviin kokeiluihin, eikä entiseen malliin kaupungin palveluihin. Työpajat eivät tästä toimintaympäristön muutoksesta johtuen syksyllä toimineet täysillä ryhmillä, kuten tavallisesti.

Tilojen osalta tapahtui muutamia isompia muutoksia. Tammikuussa avattiin Tikkurilan keskustassa Nuorten monitoimitila Liito, johon siirtyivät Nuorisopalveluiden toiminnoista Tikkurilan pajatalolla toimineet keittiöpaja ja viestintä- ja vuorovaikutuspaja, Menolippu-toiminta ja Tikkurilan nuorisotila sekä Kipinä-talolla aiemmin toiminut kädentaitopaja. Liidossa toimintaa, tilojen käyttöä ja yhteistyökuvioita kehitettiin aktiivisesti koko vuoden ajan.

Ratatiellä toimiva Kipinä-talo muuttui samalla kokonaan etsivän nuorisotyön toimitilaksi, kun etsivän nuorisotyön ryhmätoiminta Kipinä-paja muutti sinne ja pääsi näin toimimaan talolla jo työskennelleiden muiden etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteyteen.

Korsossa luovuttiin sisäilmaongelmaisesta nuorisotilasta ja siirryttiin väistötilaan odottamaan Lumoon valmistuvaa uutta nuorisotilaa. Hakunilassa nuorisotila meni syksyllä peruskorjaukseen ja loppuvuosi toimittiin väistötilassa.

Vuoden 2018 aikana valmistui myös koko nuorisopalveluiden yhteinen missio ja strategiset painopisteet, joita oli työstetty yhdessä koko henkilökunnan kanssa puolentoista vuoden ajan. Missio ja painopisteet ohjaavat nuorisopalveluiden toimintaa vuosien 2018−2021 -strategiakauden ajan.

Talousarvion toteutuminen

Nuorisopalveluiden hanketulot talousarviossa olivat 560 000 ja menot 720 000. Toimintatuottoja lisättiin määrärahamuutoksella 182 000 ja toimintakuluja 252 000. Tulojen toteumaprosentti oli 98 ja menojen 101 prosenttia. Menojen ylitys (noin 40 000 euroa), johtui Variaan palkatuista kolmesta erityisnuorisotyöntekijästä, joiden palkkakuluihin meni kokonaisuudessaan 142 000 euroa. Palkkakustannusten ylitys nuorisopalveluissa näkyy Varian käyttötalouden alituksessa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät) *)	314 426	400 000	..
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät) **)	..	..	104 855
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	7 325	7 900	7 672
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneiden määrä ***)	1 114	..	..
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet ****)	..	380	380
Etsivän nuorisotyön asiakkaat ****)	..	690	623
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	56	65	53
Käyttömenot, euroa /asukas	35,8	39,6	39,4
Avustukset, euroa / asukas	1,8	1,8	1,7
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	23	23	20
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m²	14 560	16 509	15 815

*) Tilastointitapa muuttunut, lukua ei ole saatavissa vertailukelpoisena.
**) Uusi tunnusluku TP 2018 alkaen, luku kuvaa paremmin oman toiminnan onnistumista.
***) TP 2017 ei sisällä sosiaalisen median kontakteja. TA 2018 ja TP 2018 ilmoitustapa muuttunut, ilmoitetaan erikseen työpajatoimintaan osallistuneet ja etsivän nuorisotyön asiakkaat.
****) Uusi tunnusluku 1.1.2018 alkaen.

13 70
Ammatillinen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 233	-233	2 000	1 895	105
Menot	-35 232	1 364	-33 869	-32 858	-1 011
Toimintakate	-32 999	1 131	-31 869	-30 963	-906

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2018 Vantaan ammattiopisto Variaan luotiin uusi tiimitoimintaan perustuva palveluorganisaatio. Lisäksi vuosille 2018−2021 on laadittu uusi strategia. Palveluorganisaation ja strategian tavoitteet vastaavat muuttuneen ammatillisen koulutuksen toiminnallisia muutoksia.

Syksyllä 2018 aloitti uusi tiimiorganisaatio ja samalla aloitettiin koko henkilöstöä koskevat tiimivalmennukset (työntekijä, esimies ja johto). Vuoden loppuun mennessä oli toteutettu kolme tiimivalmennuskertaa tiimeittäin ja valmennusta jatketaan vuonna 2019. Tiimivalmennusten toteuttamista varten on saatu OKM:n strategiarahoitusta vuosille 2018−2020.

Vuonna 2018 jatkettiin opettajien vuosityöaikakokeilua. Kokeilu päätettiin heinäkuun lopussa ja elokuun alussa siirryttiin ns. vakituiseen vuosityöaikasopimukseen. Vuosityöaika koskee koko opetushenkilöstöä lukuun ottamatta opinto-ohjaajia. Opinto-ohjaajat siirtyvät vuosityöaikaan 1.8.2019. Samalla siirryttiin opetustoiminnan suunnittelussa kalenterivuosisuunnitteluun, jolloin toiminnan ja talouden suunnittelunkierto on yhtäläinen.

Vuoden 2018 aikana opiskelijahallintojärjestelmä vaihdettiin paremmin uuden lainsäädännön tarpeita vastaavaksi. Uusi opiskelijahallintojärjestelmä on osa uusien säädösten mukaista tiedonkeruu-, siirto-, hallinto- ja raportointijärjestelmää. Sitä käytetään myös tiedolla johtamisen tukena.

Variassa oli käynnissä 23 projektia, joiden sisällöt liittyivät johtamiseen, tiimitoimintaan, kansainvälisyyteen, osaamisperusteisen oppimisen kehittämiseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen, robotiikan ja virtuaalipedagogiikan kehittämiseen sekä digitaalisen ohjaamisen ja palautteen antamisen menetelmän kehittämiseen. Varia on osallistunut myös mm. lentokenttä – Aviapolis -alueen verkostohankkeisiin.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion muutoksena tuloarviota alennettiin 0,23 milj. euroa ja menoarviota 1,34 milj. euroa. Lisäksi lukiokoulutukseen siirrettiin 0,11 milj. euroa perusopetuksen lisäopetuksen siirryttyä sinne. Muutoksien jälkeen ammatillisen koulutuksen toimintakatteesta jäi vielä käyttämättä 0,9 milj. euroa.

Toiminnan kehittämiseen on saatu odotettua enemmän hankerahoitusta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	44 %	50 %	37 %
järjestämisluvan täyttöaste %	100 %	100 %	100 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
järjestämisluvan mukaiset opiskelijat *)	3 118	..	..
ministeriön päättämä tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste **)	..	100 %	100 %
oppisopimuskoulutuksen opiskelijat	719	765	826
perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijat	71	40	61
keskeyttämisprosentti opiskelijamäärästä ***)	..	13,0 %	18,0 %
käyttömenot, euroa /opiskelija (ammatillinen koulutus yhteensä)	7 285	7 335	7 020
huoneistoneliöt /opiskelija (ammatillinen koulutus yhteensä, pl. oppisopimuskoulutus)	15,2	16,4	14,9

*) Tunnusluku käytössä 1.1.-31.12.2017.
**) Uusi tunnusluku 1.1.2018 alkaen. Laskentatapa muuttuu: opiskelijamäärän sijasta seurataan opiskelijavuosien määrää.
***) Uusi tunnusluku 1.1.2018 alkaen.

13 85
Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	981	49	1 030	1 056	-26
Menot	-3 993	-103	-4 096	-4 083	-13
Toimintakate	-3 012	-54	-3 066	-3 027	-40

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Taiteenperusopetuksen opetussuunnitelmauudistus, jossa opintojen arvioinnin fokus on siirtynyt lopputuloksen arvioinnista prosessin arviointiin. Vantaan musiikkiopistolla on 1.8.2018 voimaan astunut uusi opetussuunnitelma, jonka myötä on tehty rakenteellisia muutoksia myös kaikissa instrumenttikohtaisissa opetussuunnitelmissa. Uuden opetussuunnitelman jalkautus on käynnissä ja tullaan saattamaan loppuun siirtymäajan (3 vuotta) puitteissa.

Uutena linjauksena musiikkiopistoon on pääsykokeiden lisäksi toinen väylä, kun perusopetuksen oppilaaksi voi päästä suoraan instrumenttivalmennuksesta. Tällöin oppilaat testataan pikkuhiljaa vuoden aikana instrumenttivalmennustuntien lomassa.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan musiikkiopiston toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintakatteen toteutumaprosentti on 99.

13 86
Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	302	87	389	383	6
Menot	-911	-96	-1 007	-966	-41
Toimintakate	-609	-9	-618	-583	-35

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuluneen vuoden aikana Kuvataidekoulussa on valmisteltu uutta Taiteen perusopetuksen Kuvataiteen opetussuunnitelma. Uusi opetussuunnitelma hyväksyttiin Vapaa-ajanlautakunnassa ja astui voimaan 1.8.2018. Opetussuunnitelma otetaan käyttöön kolmen vuoden siirtymäajan kuluessa.

Kuvataidekoulu otti käyttöön uuden selainpohjaisen oppilashallintojärjestelmän eepoksen. Eepoksen lisäksi myös muuta tietohallintoon liittyvää toimintaa pyritään kehittämään digiprojektin myötä.

Vantaan voimakas kasvu näkyy myös Kuvataidekouluun hakijoiden määrässä. Aivan kaikkia hakijoita ei pystytä sijoittamaan.

Talousarvion toteutuminen

Kuvataidekoulun toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintakatteen toteutuma-prosentti on 96. Kuvataidekoulun ulkopuolinen rahoitus vuonna 2018 oli 16 000 euroa.

14
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	265 693	-500	265 193	273 025	-7 832
Menot	-208 118	-10 601	-218 719	-210 069	-8 650
Toimintakate	57 575	-11 101	46 474	62 956	-16 482

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 3,8 milj. euroa.

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2018

Vuosi 2018 jää aikakirjoihin Vantaan nopean kasvun vuotena. Asuntorakentaminen ylitti 1970-luvun ennätykset. Vuonna 2018 Vantaalle valmistui 4 531 uutta asuntoa.

Kaupungin kehittäminen on pitkän aikavälin työtä. Valtuusto hyväksyi kesäkuussa niin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset kuin myös resurssiviisauden tiekartan. Vantaan vastuullinen linjaus asunto-olojen parantamiseksi toteutuu nyt kaavoissa, maankäyttösopimuksissa ja rakennusluvissa. Jatkossakin varmistetaan, että kaikessa vantaalaisessa rakentamisessa otetaan huomioon kestävän kehityksen ja paremman kaupunkiympäristön toteutuminen.

Valtuuston tekemä päätös tavoitella hiilineutraalia Vantaata vuoteen 2030 mennessä on resurssiviisauden tiekartan haastavin lupaus. Ilmastomuutoksen haaste on globaali, mutta Vantaan kaupungissa on edellytykset ja edelläkävijänä kykyä löytää ratkaisuja tämän toteuttamiseksi. Ensimmäiset askeleet on jo otettu, kuten Martinlaakson biovoimalan rakentaminen tai varikon aloitteesta tehty linjaus siirtyä kaupungin ajoneuvoissa biodieselin käyttöön. Myös uusia työnteontapoja, pienemmällä hiilijalanjäljellä, ideoitiin vuoden 2018 aikana. Pysäköinninvalvonnassa testattiin työntekoa ilman autoja ja matkat taittuivat sähköpotkulaudoilla. Toimialan tehtäväkenttä on laaja ja työtä tehdään vantaalaisen kaupunkiympäristön parhaaksi.

Vuoden 2018 aikana toimialalla valmisteltiin hallintosääntömuutoksia. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2019. Hallintosääntöön tehtyjen muutosten myötä pysäköinninvalvonta siirtyi osaksi kuntatekniikan keskusta ja geotekniikka osaksi kiinteistöt ja asuminen -tulosaluetta. Uudistustyön keskeisenä tavoitteena oli tehtäväjaon selkeyttäminen toimialan tulosalueiden välillä.

Vuonna 2018 lähimetsäteemavuoden keskiössä olivat erityisesti korvet ja muut suot. Lähimetsävuoden tavoitteena on vahvistaa ja tukea vantaalaisten luontosuhdetta sekä turvata lähimetsien luonnon monimuotoisuutta, nostaa lähimetsien arvoa, merkitystä ja tunnettuutta. Lähimetsävuotta vietettiin muun muassa retkeillen: kesäksi palkatut lähimetsäoppaat järjestivät yhteensä 61 retkeä ja 8 vieraslajien kitkentätalkoot. Lisäksi Lähimetsävuosi on näkynyt muun muassa Asukaslehdessä, sosiaalisessa mediassa sekä Vantaa-infon lähimetsäaiheisissa näyttelyissä. Soltorpin luonnonsuojelualueelle tehtiin lasten toiminnallinen luontopolku, joka johdattaa löytöretkelle metsän salattuun maailmaan.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2018

Toteutuneet tavoitteet

- 38,2 milj. euron maanmyyntivoitot ylittivät tavoitteen.
- Vahvistuneista kaavoista 53 prosenttia on kaupungin omistamilla mailla.
- Joukkoliikenteen käyttö kasvoi ja arkivuorokautena tehtiin 129 684 nousua.
- Ekologisten viheryhteyksien selvitys valmistui.
- Vantaa on hiilineutraali kaupunki - tavoitteen ensimmäinen askel otettiin resurssiviisauden tiekartan valmistuttua.

Osa tavoitteista toteutui osittain

- Asuntokaavoitus kohdistuu asemanseuduille ja joukkoliikennevyöhykkeille. Isot asumisen kaavat sijoittuvat kuitenkin joukkoliikennevyöhykkeelle.
- MAL-tavoitteet toteutuvat: Asumisen kaavaa syntyi 170 536 k-m². Valmistuneita asuntoja on yhteensä 4 533, joista 3 965 kerrostaloissa, 133 rivi- ja ketjutaloissa ja 388 pientaloissa sekä 46 olemassa olevien rakennusten laajennusten kautta.
- Tikkurilan toimitilahanke etenee. Hankkeen väistötilojen suunnitelmat ovat edenneet ja asemakaavan muutosluonnosehdotusten valmistelu on käynnissä.
- Sisäilmakorjaustoimenpiteet kohteissa onnistuvat. Annetun palautteen perusteella vain 32 prosenttia kokee olosuhteiden parantuneen. Mittaustulos kärsi alhaisesta vastausprosentista.

Tavoite ei toteutunut lainkaan

- Pysäköinti uudistuu: keskustojen maksullinen pysäköinti toimii ja on tuonut väljyyttä asiointipysäköintiin. Pysäköintiyhtiön toimintamallin selvittely on edelleen käynnissä. Pysäköintitulojen tavoite alittui.

Talousarvion toteutuminen 2018

Toimialan tulot ylittivät talousarvion 13 milj. eurolla. Merkittävimmät syyt ylitykselle ovat maankäyttö- ja kehittämiskorvausten, maanmyyntivoittojen ja maanläjitysmaksujen budjetoitua suuremmat tulot. Toimialan käyttötalouskulut alittuivat 3,5 milj. eurolla. Toimialan toimintakate oli 63 milj. euroa. Luvuissa on jätetty HSY:n tulot ja menot huomioimatta.

Vuoden 2018 aikana toimialalla tehtiin seuraavat määrärahamuutokset käyttötalousosaan:

- Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen maanmyyntitappioiden lisäys 816 000 euroa.
- Tilakeskuksen ulkoisten vuokrien määrärahan korotus 9,5 milj. euroa ja tuottojen lasku 0,5 milj. euroa. Katetavoitteen lasku yhteensä 10 milj. euroa.
- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahojen lisäys 285 000 euroa.

Vuoden 2018 aikana toimialalla tehtiin seuraavat määrärahamuutokset investointiosaan:

- Osakehankintamenojen lisäys 2,2 milj. euroa.
- Kiinteän omaisuuden ostomenojen lisäys 10,5 milj. euroa.
- Kuntatekniikan keskuksen julkisen käyttöomaisuuden lisäys 0,2 milj. euroa Kehäradan budjetoimattomiin menoihin.

Toimialan projektitoiminta

Thinking Portfolio - projektinhallintajärjestelmässä on seuraavat kuusi projektia:

ICT-kehittämisprojektit:
- Kiinteistönhallintajärjestelmä- Kiha
- Konekeskus-sovellus
- Liikennetiedon kehittäminen
- MATTI (Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä)

EU-rahoitettavat projektit:
- 6Aika: Ilmastoviisaat taloyhtiöt

Muuta ulkopuolista rahoitusta saavat projektit:
- Suomen kasvukäytävä

14 0
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä **Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta**
Puheenjohtaja: Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	48 858	0	48 858	53 016	-4 158
Menot	-16 406	-921	-17 327	-17 022	-304
Toimintakate	32 452	-921	31 531	35 994	-4 462

14 0
Kaupunkisuunnittelulautakunta bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	44 358	0	44 358	47 794	-3 436
Menot	-13 196	-909	-14 105	-13 178	-927
Toimintakate	31 162	-909	30 253	34 616	-4 363

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkisuunnittelulautakunta, toimialahallinto, kiinteistöt ja asuminen sekä kaupunkisuunnittelu. Erikseen sitovana nettoyksikkönä kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisuuteen kuuluu rakennusvalvonta.

14 10
Kaupunkisuunnittelulautakunta

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-80	0	-80	-98	18
Toimintakate	-80	0	-80	-98	18

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta kokoontui 11 kertaa vuonna 2018. Lautakunnassa on 17 jäsentä, kaupunginhallituksen edustaja, nuorisovaltuuston edustaja sekä toimialan virka- ja toimihenkilöt. Vuonna 2018 lautakunta käsitteli yhteensä 300 pykälää eli keskimäärin 27 pykälää / kokous. Loppukesällä 2018 Vantaan ja Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnille järjestettiin Espoossa yhteinen keskustelutilaisuus, jossa käsiteltiin lautakuntien ajankohtaisia teemoja.

14 20
Toimialahallinto

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 262	0	2 262	2 342	-80
Menot	-3 400	0	-3 400	-2 965	-435
Toimintakate	-1 138	0	-1 138	-623	-515

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialahallinto osallistui vuoden 2018 aikana aktiivisesti muun muassa kaupungin ja toimialan tietojärjestelmäkehitykseen, Uusi Vantaa -projektin työpajoihin, sekä hallintosääntömuutosten valmisteluun.

Toimialan viestinnän kehittämistä jatkettiin, vuoden aikana medialle lähetettiin noin 180 tiedotetta ja 39 sisäistä, koulukohtaista tiedotetta. Toimialan viestintä sai vuoden 2018 aikana lisäresursseja. Sisäilma-asioiden tiedottaja aloitti tehtävässään ja osallistui aktiivisesti sisäilma-asioiden neuvottelukunnan toimintaan. Loppuvuodesta aloitettiin sisäilmaoirekyselyn valmisteleminen ja toteutus.

1.2.2018 toimialan asiakaspalvelu siirtyi Vantaa-Infoon Konserni- ja asukaspalveluiden toimialalle. Vuoden 2018 aikana toimialalla valmisteltiin hallintosääntömuutoksia. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2019 ja vuoden vaihteessa pysäköinninvalvonta siirtyi osaksi kuntatekniikan keskusta.

Projektijohtajien työ keskittyi Aviapoliksen, Tikkurilan, Kivistön, Myyrmäen, Koivukylän, Korson ja Hakunilan keskustahankkeisiin.

Talousarvion toteutuminen

Toimialahallinto saavutti talousarvion tavoitteen toimintotuottojen osalta ja toimintakuluissa jäätiin noin 0,4 milj. euroa alle talousarvion.

14 30
Kiinteistöt ja asuminen

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	41 842	0	41 842	45 154	-3 312
Menot	-5 491	-875	-6 366	-6 392	26
Toimintakate	36 351	-875	35 476	38 762	-3 286

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2018 oli kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi. Tulosalue perustettiin kaupungin hallintosäännön mukaisesti 1.6.2017 alkaen. Uusi tulosalue muodostui 2017 yrityspalvelujen tulosalueesta sekä kaupunkimittauksen tulosyksiköstä. Vuoden 2018 aikana tulosalueella valmisteltiin uutta organisaatiomuutosta, jossa geotekniikan tulosyksikkö siirtyisi kuntatekniikan tulosalueelta kiinteistöt ja asuminen -tulosalueelle 1.1.2019 alkaen.

Kesäkuussa valtuusto hyväksyi kaupungille uudet maa- ja asuntopoliittiset linjaukset, joiden tuella toimintaa jatkossa kehitetään ja viedään eteenpäin. Asuntorakentamisessa kerrostalotuotanto ja valmistuneiden asuntojen määrä saavutti vuoden 2018 aikana huippunsa. Vantaa ylsi asuntotuotannossa ensimmäistä kertaa kaikkiin MAL-sopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin. Vantaalle valmistui yhteensä 4 533 asuntoa (tavoite 2 400), joista 480 oli valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja, 303 lyhyen korkotuen vuokra-asuntoja ja 305 asumisoikeusasuntoja.

Vuoden 2018 aikana tulosalue luovutti 15 yritystonttia tai tontinosaa. Yrityspuolella yhteistyössä Vantaan Yrittäjien sekä Helsingin seudun kauppakamarin kanssa lanseerattiin ensimmäinen yritystontti-info Kaupungintalolla sekä vastaavasti asumisen osalta vastaava rakennuttajille suunnattu asuntotontti-info Heurekassa.

Kaupunkimittaus on ollut mukana MATTI-hankkeen Julkaisu 1:n toteutusvaiheen eri tehtävissä. Näitä ovat olleet mm. prosessien järjestelmä- ja hyväksymistestaus sekä integraatioiden ja konversioiden testaukset. MATTI otettiin tuotantokäyttöön seuraavissa prosesseissa: tonttijaot, kiinteistötoimitukset ja niihin liittyvät maastomittaukset sekä kiinteistörekisterin pitäjän päätökset ja kiinteistörekisterin ylläpito.

Vantaan 3D-kaupunkimallin julkaisua valmisteltiin sekä Vampatti- että kartta.vantaa.fi -palveluissa. Vampatti-karttapalveluun on lisätty runsaasti monipuolisia tilannekuvia.

Talousarvion toteutuminen

Asuinkerrostalotuotanto jatkui vuoden 2018 aikana vielä hyvällä tasolla, jonka ansiosta kaupungille kertyi maanmyyntivoittoja 38,2 milj. euroa budjettitavoitteen ollessa 34 milj. euroa. Kaupunkimittauksen osalta budjetti toteutui lähes käyttösuunnitelman mukaisesti. Tulosalueen toimintakuluihin kaupunginvaltuusto myönsi 0,816 milj. euron määrärahakorotuksen yksittäisen maanmyyntitappion vuoksi. Toimintakulut ylittivät hieman korotetun talousarvion.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Merkittäviä maanhankintaneuvotteluja käynnissä	12	10	14
Käynnissä olevat luovutuskilpailut	8	4	6
Valmistuneet asunnot	3 290	3 500	4 533
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	387	700	783
Maanmyynti- ja vuokratulot (t€)	47 168	38 150	42 543
Kivistön maanmyyntivoitot koko maanmyyntituloista (t€)	8 350	10 000	6 648
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	62	48	60

14 40
Kaupunkisuunnittelu

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	254	0	254	298	-44
Menot	-4 224	-34	-4 259	-3 723	-536
Toimintakate	-3 970	-34	-4 005	-3 424	-580

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkisuunnittelu vastaa yleiskaavojen, asemakaavojen ja niihin liittyvien maankäytön suunnitelmien laadinnasta. Kaupunkisuunnittelu osallistuu myös moniin muihin tehtäviin sekä koko kaupungin että toimialan tasolla.

Vantaan seuraava koko kaupungin yleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana 2017–2020. Työtä ohjaa kaupunginhallituksen nimittämä yleiskaavatoimikunta. Vuonna 2017 määriteltiin yleiskaavatyölle tavoitteet (KH 22.1.2018). Yleiskaavaluonnos valmisteltiin vuoden 2018 aikana siten, että se saadaan alkuvuodesta 2019 nähtäville ja lausunnoille.

Asemakaavoituksessa työpaikka- ja palveluhankkeiden kaavoitus on edennyt tavoitteiden mukaan ja myös nopeasti toteutettavia päiväkotihankkeita on pystytty lisäämään työohjelmaan. Asuntojen asemakaavoituksessa ei saavuteta Vantaalle asetettua MAL-kauden tavoitetta kaavoituksen osalta, mutta valmistuvien asuntojen lukumäärä kuitenkin toteutuu yli tavoitteiden. Kaavoitusta hidastaneet rekrytointiprosessin ongelmat on selvitetty, mutta saatavuusongelma on edelleen jäljellä. Kaksi uutta aluearkkitehtia aloitti kertomusvuonna toimintansa ja loppuvuonna käynnistyi asemakaavapäällikön rekrytointi.

Resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen on aloitettu ja jo aiemmin ilmastotavoitteita toteuttavien toimien lisäksi on edistetty puurakentamista. Myös uusien maa- ja asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttaminen on tuonut keinoja asuntokaavoituksen kehittämiseen. Myös sujuvan kaavoituksen kannalta on tärkeää lisätä kaupungin maaomaisuutta yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta keskeisillä alueilla.

Kaupunkisuunnittelun laatua on kehitetty ja rakentamisen edellytyksiä parannettu mm. Myyrmäen ja Kivistön kaavarungoilla sekä kilpailuilla, joiden ratkaisemisessa arkkitehtuurilla on ollut laatua tukeva painoarvo.

Kaupunkisuunnittelu on osallistunut MATTI-hankkeen kehitykseen ja kaikki työntekijät koulutetaan järjestelmän käyttäjiksi. MATTI-hanke selkeyttää prosesseja, tehostaa useita työvaiheita ja parantaa seurantaa. Kaupunkisuunnittelun tulevan toiminnan tehostamisessa keskeisintä on ollut osallistuminen MATTI-järjestelmän

testaukseen sekä julkaisu 1:n suunnitteluun. Julkaisu 1 kuuluu mm. asema- ja yleiskaavaprosessit sekä näihin liittyvät aliprosessit. MATTI-hankkeeseen kuuluu myös mittava toimintamallin muutos, joka tehdään muutosjohtamisen avulla yhdessä esimiesten, muutosagenttien ja työntekijöiden kanssa.

Vuoden aikana on suunniteltu uutta organisaatiota, joka vaikuttaa kaupunkisuunnittelun johtamisjärjestelmään ja tehtäviin. Organisaatiomuutos on tarkoitus toteuttaa keväällä 2019.

Tikkurilan uuden toimitilahankkeen asemakaavan muutosluonnosehdotuksen valmistelu on käynnissä.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden aikana on hyväksytty 28 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uutta asuntojen rakennusoikeutta niissä on noin 170 536 k-m², josta 53 prosenttia on kaavoitettu kaupungin omistamalle maalle. Uusista vireille tulleista kaavoista on laadittu 54 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Asemakaavan muutosaloitteita on valmisteltavana kaikkiaan 160 kpl. Käyttötalousmenot alittivat talousarvion erityisesti henkilöstömenojen osalta. Toimintatuottojen tavoite talousarviossa saavutettiin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	**TP 2017**	**TA 2018**	**TP 2018**
Hyväksytyt asemakaavat kpl	26	45	28
Uusi asuntokerrosala k-m²	209 835	265 000	170 536
Asemakaavan muutosaloitteet	169	140	160
Vuoden kaavoitushakemukset	40	40	31
Poikkeamispäätökset	86	70	54

14 75
Rakennusvalvonta

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 500	0	4 500	5 222	-722
Menot	-3 210	-11	-3 221	-3 844	623
Toimintakate	1 290	-11	1 279	1 378	-99

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Rakennusvalvonnan myönnettyjen lupien pinta-alalla mitattu rakentamisen kerrosalan volyymi kasvoi edellisvuodesta ja oli noin 50 prosenttia pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella. Haetun ja aloitetun asuntorakentamisen kerrosalavolyymi ylittyi kymmenen vuoden keskiarvoihin nähden noin 3 000 asunnolla. Käytetyn asuinrakennusoikeuden kerrosalan määrä oli 350 000 k-m². Valmistuneiden asuntojen määrä oli ennätyssuuri, yhteensä 4 533 asuntoa. Tältä osin MAL tavoite ylitettiin yli 2 000 asunnolla. Liike-, varasto- ja toimistorakentaminen nousi merkittävästi edellisvuodesta ja saavutti normaalivuoden tason.

Kehittämistoiminnassa keskeisintä on ollut sähköisen asioinnin kehittäminen. Sähköisen asioinnin alustan, Lupapisteen, kehitystyötä on tehty yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Koko lupaprosessi, alkutiedusteluista arkistointiin ja tietopalveluihin, hoidetaan sähköisesti. Vantaalla on aktiivisesti kehitetty tietomallien hyödyntämistä rakennusvalvontatyössä mm. KiraDigi -hankkeen avulla. Lupien käsittelyn keskiarvo on ollut yleisesti 39 vuorokautta.

Talousarvion toteutuminen

Rakennusvalvonnan toteutunut toimintakate oli 0,1 milj. euroa talousarviota suurempi. Toteutuneet tuotot olivat 0,7 milj. euroa ja toteutuneet kulut 0,6 milj. euroa talousarviota suuremmat.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Aloitetut asunnot	5 032	2 400	4 369
Kokonaisala, m^2	562 000	400 000	462 081
Tulot/menot, %	167	125	139
Menot/lupien kokonaisala (€/m^2)	6,03	7,00	8,10
Valmistuneet rakennukset, kpl	624	400	663
Toimitilat m^2	1 021	1 021	1 021

14 5
Tekninen lautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Tekninen lautakunta
Puheenjohtaja: Carita Orlando (22.8.2018 asti)
Paula Lehmuskallio (27.8.2018 alkaen)

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	216 318	-500	215 818	219 258	-3 440
Menot	-188 055	-9 658	-197 712	-189 482	-8 230
Toimintakate	28 263	-10 158	18 105	29 776	-11 670

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 3,8 milj. euroa.

14 5
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	38 938	0	38 938	41 820	-2 882
Menot	-90 425	-152	-90 577	-82 114	-8 463
Toimintakate	-51 487	-152	-51 639	-40 294	-11 345

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä tekninen lautakunta ja kuntatekniikan keskus sekä erikseen sitovana yksikkönä joukkoliikenne. Nettobudjetoituina erikseen sitovina yksikköinä toimivat tilakeskuksen tulosalue ja varikko.

15 01
Tekninen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-80	0	-80	-69	-11
Toimintakate	-80	0	-80	-69	-11

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tekninen lautakunta kokoontui 11 kertaa vuoden aikana. Lautakuntaan kuuluu 13 jäsentä ja kaupunginhallituksen edustaja, ja kokouksissa läsnä olevat virka- ja toimihenkilöt. Vuonna 2018 lautakunta käsitteli 178 pykälää, eli keskimäärin 16 pykälää per kokous. Tekninen lautakunta teki opintomatkan Göteborgiin syyskuussa.

14 50
Kuntatekniikan keskus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 338	0	27 338	29 396	-2 058
Menot	-40 345	-152	-40 497	-34 829	-5 668
Toimintakate	-13 007	-152	-13 159	-5 434	-7 726

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 3,8 milj. euroa.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuntatekniikan keskuksen organisaatiouudistusta on valmisteltu vuoden 2018 aikana ja uusi organisaatio astuu voimaan vuoden 2019 alussa. Vuonna 2018 toteutettiin kuitenkin jo ensimmäinen uudistus: kadunpito ja viheralueiden kunnossapito yhdistyivät uudeksi kunnossapidon tulosyksiköksi 1.6.2018 alkaen. Viheralueiden ja ulkoliikuntapaikkojen suunnittelu siirtyi samalla väliaikaisesti osaksi katutekniikan tulosaluetta siihen asti, kunnes koko kuntatekniikan keskuksen organisaatiouudistus saadaan valmiiksi.

Toimialan yhteinen MATTI-hanke eteni julkaisun 1, ensimmäisen vaiheen käyttöönottoon 14.12.2018. Julkaisuun 1 sisältyi kiinteistönmuodostus ja siihen kuuluvat maastomittaukset. Toisen vaiheen käyttöönotto tehdään alkuvuodesta 2019 ja siihen sisältyvät kaavoitus, rakennusvalvonnan luvat, kaupunkisuunnittelun poikkeamispäätökset, kauppahintarekisteri ja etuosto-oikeus prosessi sekä kaupunkimallin hallinta.

Vuoden 2018 aikana kuntatekniikan henkilöstö osallistui hankkeessa kaavoitukseen sisältyvän yleissuunnittelun määrittelyyn ja testaukseen, liikennejärjestelmäsuunnittelun osana yleiskaavaa toteutukseen ja testaukseen sekä julkaisun 2 sisällön toteutuksen edistämiseen. Muun muassa kunnossapidossa testattiin tehtävänantoja sovelluksen kautta, mitä voisi hyödyntää uusissa toimintavoissa kenttätyössä. Vuoden 2018 aikana pilotoitiin myös infran suunnittelujärjestelmä Novapointia, jonka koko suunnittelun henkilöstö ottaa käyttöön vuoden 2019 puolella. Järjestelmä integroidaan MATTI-kokonaisuuteen julkaisussa 2, jonka toteutus on jo käynnistynyt

vuoden 2018 aikana. Julkaisuun 2 sisältyy julkisen kaupunkitilan toteuttaminen suunnittelun ja kunnossapidon osalta.

Talousarvion toteutuminen

Kuntatekniikan keskuksen tulot olivat noin 25,6 milj. euroa, joten talousarvio ylitettiin noin 7,3 milj. eurolla. Ylitys muodostui suurimmaksi osaksi sopimustulojen ja maanläjitysmaksutuottojen ennakoitua suuremmista tuloista. Tulosalueen kulut toteutuivat suunnilleen talousarvion mukaisesti.

Vuoden 2018 talvikauden aikana lumimäärä oli hiukan pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi. Lunta kuljetettiin lumen vastaanottopaikoille noin 18 290 kuormaa, kun pitkäaikainen vuotuinen keskiarvo on noin 14 000 kuormaa. Vastaanottomaksuista saadut tulot olivat täten normaaliluokkaa. Alkutalvi oli melko leuto, mutta vuoden alusta alkanut pitkä yhtäjaksoinen pakkasjakso suojasi katuverkostoa talven aikana suuremmilta vaurioilta. Katuverkoston korjausvelan seurauksia pyrittiin paikkaamaan pienillä rakenteiden korjauksilla ja yleisilmeen parantamisilla kesäaikana hiukan normaalia enemmän.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Liikenneväylien ylläpito (€/m²)	1,5	1,6	1,6
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m²)	0,25	0,28	0,3
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito (€/m²)	0,52	0,55	0,58
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	36 024	30 000	47 614

14 51
Joukkoliikenne

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	11 600	0	11 600	12 425	-825
Menot	-50 000	0	-50 000	-47 216	-2 784
Toimintakate	-38 400	0	-38 400	-34 791	-3 609

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2018 aikana tehtiin joitakin muutoksia Vantaan bussilinjastoon. Syysliikenteen alussa linjaa 434 jatkettiin Keimolanmäessä ja sen tarjontaa lisättiin alueen rakentamisen edettyä. Syysliikenteessä aloitti myös uusi linja 437 kulkemaan arkipäivien ruuhkissa välillä Martinlaakso – Niipperi – Perusmäki. Runkolinjan 560 sunnuntain päiväliikenteen vuoroväli tihennettiin syysliikenteen alkaessa 15 minuutista 10 minuuttiin suuren kuormituksen takia. Linjan 445 T-reitin liikennöinti sunnuntaisin puolestaan loppui kesäliikenteen päättyessä. Näiden lisäksi tehtiin joitakin reitti- ja aikataulumuutoksia.

HSL:n hallitus hyväksyi vuoden 2018 alkupuolella Tuusulan ja Keravan linjastosuunnitelman sekä Lahdenväylän linjastosuunnitelman. Molemmat suunnitelmat vaikuttavat huomattavasti Vantaan bussilinjoihin lähitulevaisuudessa. Länsi-Vantaan linjoihin vaikuttaa jatkossa Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelma, jonka tekemisen HSL aloitti vuoden 2018 loppupuolella.

Kivistön bussiterminaalin suunnittelussa ja toteutuksessa varaudutaan sähköbussien lataukseen. Terminaali toteutunee kauppakeskuksen rakentumisen myötä. Vuoden 2018 lopulla aloitettiin selvitys sähköbussien latauksesta myös Tikkurilan terminaalissa. Vuonna 2018 toteutettiin lisäksi useita infratoimenpiteitä (mm. pysäkkien parantamisia ja liikennevaloetuuksia) tulevalle runkolinjalle 570 ja toimenpiteitä jatketaan vuoden 2019 aikana. Sekä linjan 570 liikennöinnin aloittaminen, että sähköbussien liikennöinti Tikkurilan terminaalista ovat riippuvaisia Ojangon bussivarikon valmistumisesta. Varikko otetaan suunnitelmien mukaan käyttöön kesällä 2021.

Vantaan ratikan alustava yleissuunnitelma valmistui vuoden 2018 alussa ja tämän jälkeen aloitettiin yleissuunnitelman laatiminen. Kaupunginhallitus linjasi ratikan reitin Tikkurilan rautatieaseman ali. Yleissuunnitelma valmistuu 2019 syksyllä.

Talousarvion toteutuminen

HSL:n vuoden 2018 tulos oli kokonaisuudessaan noin 1,8 milj. euroa ylijäämäinen. Merkittävimmät syyt budjetoitua parempaan tulokseen olivat talousarviota korkeammat lipputulot ja pienemmät liikennöintikustannukset. Vantaan kuntaosuus toteutui myös vielä budjetoitua pienempänä, vaikkakin Etelä-Espoon suorien seutubussiyhteyksien lisäys näkyi myös Vantaan kuntaosuuden kasvussa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	**TP 2017**	**TA 2018**	**TP 2018**
Matkustajamäärä (nousua/arkivrk) *	124 500	128 200	129 684

* Joukkoliikenteen nousijatiedot 2016−2017 ovat olleet väärin bussinousujen vuoksi. Nyt taulukossa luvut korjattu.

15 20
Tilakeskuksen tulosalue

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	171 518	-500	171 018	170 749	268
Menot	-92 630	-9 506	-102 136	-101 776	-360
Toimintakate	78 887	-10 006	68 882	68 973	-91

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tulosalueen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin, vaikka henkilöstön vaihtuvuus jatkui poikkeuksellisen suurena. Tämän vuoden strategiset tulostavoitteet toteutuivat osittain. Useissa investointihankkeessa löydettiin merkittäviä säästöjä ja korjausvelka pidettiin kurissa. Energiatehokkuuden ja sisäilmaolosuhteiden parantamiseksi tehtiin hyvää valmistelevaa työtä, minkä tulokset näkyvät hieman myöhemmin. Vuokra-asuntojen käyttöaste pysyi yli 90 prosentin tasolla.

Tilakeskus on ollut edelläkävijä resurssiviisauden tiekartan jalkauttamisessa ja vuoden lopulla valmisteltu tilakeskuksen energiajohtamisen malli tukee hyvin ympäristötavoitteiden saavuttamista. Kiinteistöhallintajärjestelmän hyödyntämistä edistettiin täydennyskoulutuksin ja käytön lisääntyessä ohjelmiston sisältöä on rikastettu ja toiminnallisuutta parannettu. Työnteon tavat ovat muuttumassa, minkä tueksi uusien monitilatoimistotilojen suunnittelu eteni vuoden aikana aikataulun mukaisesti.

Investointiohjelma valmisteltiin taloussuunnitelmakaudelle 2019−2022 toimialojen välisenä yhteistyönä. Väestöennusteiden tarkentuessa ohjelman sisältöä tarkistettiin vielä syksyn kuluessa. Toimitilatarpeet kasvoivat erityisesti uusien päiväkotihankkeiden osalta. Hankkeiden aikatauluja tarkistettiin ohjelmointivaiheessa. Joidenkin uudisrakennushankkeiden aikataulu viivästyi edelleen vuoden aikana, mutta vastaavasti korjausrakennuskohteet etenivät pääosin suunnitelmien mukaisesti. Sisäilmakorjauksia tehtiin entistä laajempina, minkä seurauksena investointimäärärahoja käytettiin budjetoitua enemmän korjausrakentamisen hankeryhmässä. Kokonaisuutena investointimäärärahaa jäi kuitenkin käyttämättä. Omien investointihankkeiden rinnalla hankittiin jälleen kuusi uutta päiväkotia vuokraamalla erittäin nopealla aikataululla.

Henkilöstöresursseissa ollut vajaus henkilöstösuunnitelmaan verrattuna jatkui eri yksiköissä. Eläköitymisen lisäksi lähtövaihtuvuus oli suurta. Vuoden aikana tehtiin 13 uutta rekrytointia avaintehtävissä, jolloin resurssivajausta oli ollut noin 15 prosenttia koko ajan. Rakennuttamisessa oli vuoden vaihteessa edelleen noin 25 prosenttia vakansseista täyttämättä.

Talousarvion toteutuminen

Tilakeskuksen käyttötalouden nettotavoitteeksi vuodelle 2018 oli asetettu 78,9 milj. euroa. Ulkoisten vuokrien määrärahaa korotettiin 9,5 milj. euroa ja tuottoja laskettiin 0,5 milj. euroa. Katetavoitetta laskettiin yhteensä 10 milj. euroa. Hyväksytyn määrämuutosesityksen jälkeen tulosalueen nettotavoite aleni 68,9 milj. euroon. Tilakeskuksen sitova nettotavoite saavutettiin.

Palvelujen ostoihin käytettiin yhteensä 18 milj. euroa, josta kiinteistönhoidon osuus oli 7,5 milj. euroa ja kunnossapidon osuus 5,2 milj. euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut toteutuivat 16,9 milj. euron suuruisina. Lämmityksen kulut olivat noin 8,3 milj. euroa ja kasvua edelliseen vuoteen oli noin 150 000 euroa. Sähkökulut olivat noin 6,3 milj. euroa ja pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna noin 230 000 euroa.

Tilakeskuksen vuoden 2018 talousarvion käyttötalouden toteutumaan vaikuttivat erityisesti Vantaan kaupungin ja kaupungin tytäryhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n välisten vuokrasopimusten sopimusehtojen yhtenäistäminen ja uusien toimitilojen vuokraaminen. Merkittävimmät uusien toimitilojen vuokraukset tehtiin työllisyyspalveluiden Vantaan Valon käyttöön ja nuorisopalveluiden käyttöön Tikkurilassa. Samassa yhteydessä työllisyyspalvelut luopui Korson Minkkitien toimipisteestä ja nuorisopalvelu luopui Tikkurilan Pajatalon toimipisteestä. Pajatalo ja sen vieressä sijainnut Kukkakedon päiväkoti purettiin alkuvuonna 2018 ja niiden paikalle rakennetaan uusi Tikkurilan päiväkoti. Päivähoito-oikeuden laajentamisen takia vuokrattiin kiireellisinä kuusi uutta tilaelementtipäiväkotia eri puolille kaupunkia. Lisäksi tehtiin vuokrauksia mm. Havukosken koulun ja Tikkurilan varhaiskasvatuksen väistötilajärjestelyitä varten. Edellä mainituista syistä tilakeskuksen ulkoa vuokraamien toimitilojen ja asuntojen vuokrauskustannukset kasvoivat edelliseltä tilikaudelta noin 8,8 milj. euroa. VTK Kiinteistöt Oy:lle maksettujen vuokrien määrä kasvoi 14,1 milj. eurosta 22,1 milj. euroon.

Tuottopuolella ulkoisten vuokrien tuotot pienenivät noin 0,4 milj. euroa, mikä johtui mm. purettavasti Esikkotien vuokratalosta ja kasvaneesta tyhjäkäyttöasteesta.

Vuonna 2018 puretuksi kirjattiin yhteensä 3 641 brm². Merkittävimmät puretut rakennukset olivat Markkulantie 24 päiväkotina toiminut omakotitalo ja Taivaanvuohentie 8 asuntola sekä uudishankkeen yhteydessä puretut Neilikkatien pajatalo ja Kukkakedon päiväkoti. Osoitteessa Kirvisenkuja 6 sijainnut työpajarakennus tuhoutui tulipalossa. Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen maanhankintoihin liittyen purettiin 640 brm².

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Toimitilamäärä (m²)	821 002	849 394	883 039
Käyttökustannukset milj. €	16,0	15,5	15,7
Uudisrakentaminen (brm²)	2 910	8 011	6 246
Puretut kiinteistöt (m²)	2 060	2 500	3 641
Kiinteistöjen myynnit, myyntivoitto (t€)	176	250	150
Korjausvelka 75 % (t€) *	55 309	68 000	
Energiansäästö (t€)	410	450	490
Asiakastyytyväisyys tiloihin (KTI, 1-5) **	**)	-	-

* Varmistuu myöhemmin.
** Tutkimusta ei tehty 2017. Asiakastyytyväisyyskysely (KTI) järjestetään joka toinen vuosi.

14 52
Varikko

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 862	0	5 862	6 688	-826
Menot	-4 999	0	-4 999	-5 592	593
Toimintakate	863	0	863	1 096	-234

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyrittiin vähentämään mm. lisäämällä vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen määrää (kaasu, sähkö) sekä siirtymällä uusiutuvan dieselin käyttöön raskaassa ajoneuvokalustossa.

Oma korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalvelujen osuus oli noin 42 prosenttia. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 60 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 14 prosenttia ja toimintakulut noin 12 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat. Toimintatuottoja sekä -kuluja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste sekä kaluston määrän lisääntyminen.

Varikon sitova nettotavoite saavutettiin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Polttoaineen kulutus (L/ajoneuvo/v)	1 634	1 600	1 459

14 7
Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä **Toimielin: Ympäristölautakunta**
Puheenjohtaja: Maija Rautavaara

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	517	0	517	751	-234
Menot	-3 657	-23	-3 680	-3 564	-116
Toimintakate	-3 140	-23	-3 163	-2 814	-349

Toiminnan kuvaus

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus.

14 74
Ympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-62	0	-62	-41	-21
Toimintakate	-62	0	-62	-41	-21

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ympäristölautakunta kokoontui 11 kertaa vuonna 2018. Lautakunnassa on 13 jäsentä, kaupunginhallituksen edustaja, nuorisovaltuuston edustaja sekä toimialan virka- ja toimihenkilöt. Vuonna 2018 lautakunta käsitteli yhteensä 109 pykälää eli keskimäärin 10 pykälää / kokous.

14 76
Ympäristökeskus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	517	0	517	751	-234
Menot	-3 595	-23	-3 618	-3 523	-95
Toimintakate	-3 078	-23	-3 101	-2 773	-328

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ympäristökeskus on jatkanut valmistautumista maakuntauudistukseen osallistumalla valmistelevien työryhmien työhön. Henkilöstö on pidetty ajan tasalla muutoksen eri vaiheista. Ympäristökeskus vetää Uusi Vantaa -projektin ympäristöterveydenhuollon työryhmää.

Ympäristökeskuksen valmistelema resurssiviisauden tiekartta hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa. Sen pohjalta toimialat ovat valmistelleet tiekarttaa toimenpanevia toteutussuunnitelmiaan. Ympäristökeskus on valmistellut luonnonsuojelualueiden tarkistuksia uuteen yleiskaavaan sekä laatinut siihen liittyen selvityksen ekologisista yhteyksiä. Meluntorjunnan toimintasuunnitelma hyväksyttiin kesäkuun alussa.

Lähimetsien teemavuotta on jatkettu korpien ja muiden soiden teemalla. Lähimetsäoppaat ovat järjestäneet vieraslajitalkoita kahdeksan kertaa ja osallistujia oli yhteensä 63. Päiväkotien ja koulujen lähimetsäretkiä järjestettiin yhteensä 55. Ne olivat erittäin suosittuja, hakemuksia tuli yli 90. Soltorpiin valmistui alkusyksystä toiminnallinen lasten luontopolku.

Syksyllä alkoi kaksivuotinen 6Aika-hanke “Ilmastoviisaat taloyhtiöt”. Ympäristökeskuksen johdolla aloitettiin kaupungin uusiutuvan energian kuntakatselmuksen laadinta.

Ympäristölupalaitosten valvontaan liittyvät asukkaiden palautteet ovat jonkin verran lisääntyneet edellisestä vuodesta. Muihin ympäristöhaittoihin liittyvät yhteydenotot lisääntyivät noin neljänneksellä (=70 kpl) edelliseen vuoteen verrattuna. Ympäristölupahakemuksia valmisteltiin yhteensä neljä ja niitä tuli vireille loppuvuodesta 5 kpl. Meluilmoituksista tehtiin päätöksiä 52 kpl, mikä vastaa aiempien vuosien määrää. Valvontasuunnitelman mukaisia tarkastustavoitteita ei saavutettu.

Ympäristöterveydenhuollon lupien ja ilmoitusten määrä väheni edellisiin vuosiin verrattuna. Erityisesti elintarvikehuoneistoilmoitusten, tupakan vähittäismyyntilupien ja nikotiinivalmisteiden myyntilupien määrä väheni.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristökeskuksen tuotot vuonna 2018 olivat noin 0,2 milj. euroa talousarviota suuremmat. Merkittävin syy talousarvion ylitykselle oli tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupien maksutuotot. Menot olivat budjetin mukaiset.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Ympäristöterveys			
Luvat ja ilmoitukset	334	350	251
Tarkastusten määrä	1 645	2 000	1 657
Eläinlääkärin potilaat *	4 588	4 800	5 126
Ympäristönsuojelu			
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	102	120	129
Tuotetut asiantuntijapalvelut mm. tarkastukset (kpl)	4 379	4 800	5 150
Rauhoitetut luonnonsuojelualueet/ha	1 372	1 400	1 474

* Potilastietojärjestelmä muuttui 2018 alusta, mikä muutti uusintakäyntien kirjaustapaa.

Liikelaitokset

Vantaan Työterveys liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2018	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	6 710	0	6 710	7 933	-1 223
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	36	-36
Materiaalit ja palvelut	-2 524	0	-2 524	-3 236	712
Henkilöstökulut	-3 408	0	-3 408	-3 476	68
Poistot ja arvonalentumiset	-38	0	-38	-22	-16
Liiketoiminnan muut kulut	-501	0	-501	-568	67
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**239**	**0**	**239**	**667**	**-428**
Muut rahoitustuotot	0	0	0	3	-3
Kunnalle maksetut korkokulut	-10	0	-10	-10	0
Korvaus peruspääomasta	-3	0	-3	-3	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1
Rahoitustuotot ja -kulut	-13	0	-13	-11	-2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**226**	**0**	**226**	**657**	**-431**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	-73	73
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	38	0	38	95	-57
Tuloverot	-5	0	-5	-14	9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**259**	**0**	**259**	**665**	**-406**

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan Työterveys liikelaitos on Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallinen liikelaitos, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista työterveyshuollon palveluista Vantaan kaupungille, Vantaan, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten yrityksille sekä merimiesterveydenhuollon palveluista Helsingin kaupungille. Espoo, Helsinki ja Kauniainen ovat eriyttäneet yritystyöterveyshuollon järjestämisvastuun muusta kunnan järjestämisvastuulla olevasta kansanterveystyöstä kansanterveyslain 5 §:n mahdollistamalla tavalla. Toimimme neljässä eri toimipisteessä pääkaupunkiseudulla.

Vuosi 2018 oli Vantaan Työterveys liikelaitokselle taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä vuosi. Liikelaitoksessa toteutettiin mm. yli 45 000 vastaanottokäyntiä ja asiakaskunta kasvoi noin 5 prosenttia.

Liikelaitoksessa on suunnitelmallisesti jatkettu sisäistä- ja ulkoista auditointiprosessia.

Liikelaitos panosti edelleen vahvasti digitaalisiin ratkaisuihin vuonna 2018. Vuonna 2017 käyttöönotetun chat-palvelun käytön laajentamista hoidontarpeen arviointiin ja vastaanottotoimintaan on valmisteltu. Asiakas-rajapintaan on otettu käyttöön extranet-palvelu. Virtuaaliset ja digitaaliset ratkaisut laajentavat asiakaspalvelua ja kehittävät työterveyspalveluita entistä moniulotteisimmiksi palvellen eri asiakassegmenttejä.

Marraskuussa toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely avainasiakkaille ja jälleen kerran asiakkaamme antoivat meille arvosanaksi kaikista toiminnoistamme Hyvä. Kyselyn tuloksissa nousi esille muun muassa toive yhteydenpidon lisäämisestä, johon uskomme extranet-palvelun käyttöönoton vaikuttavan positiivisesti.

Talousarvion toteutuminen

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 10 455 euroa (korko 7 %) ja korvaus peruspääomasta 2 613 euroa (korko 7 %). Saamiset kunnalta olivat vuoden 2018 lopussa 3,2 milj. euroa (2,5 milj. euroa vuonna 2017). Tilikauden 2018 oman kunnan ulkopuolisesta työstä maksetaan tuloveroa 0,014 milj. euroa voitollisen tuloksen takia. Pankkitilillä olevat varat olivat 0,66 milj. euroa (0,63 milj. euroa vuonna 2017).

Liikevaihto oli 7,9 milj. euroa (7,3 milj. euroa vuonna 2017) ja muut tuet ja avustukset olivat 0,036 milj. euroa (0,035 milj. euroa vuonna 2017). Myynti ylitti talousarvion 18 prosentilla.

Toimintakulut olivat 7,3 milj. euroa, mistä materiaaliostoja oli 0,11 milj. euroa ja palveluostoja oli 3,13 milj. euroa, henkilöstökuluja 3,5 milj. euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 0,57 milj. euroa.

Liikelaitos teki Vantaalla, Espoossa, Helsingissä ja Kauniaisissa voitollisen tuloksen. Tilikaudelta 2018 laskutetaan Helsingin kaupungilta yritystyöterveyshuollon yhdistymissopimuksen tappiontasausjärjestelyn mukaisesti tappiontasausta yhteensä 33 628,73 euroa. Laskutettava summa muodostuu tilikauden 2018 merimies-toimipisteen tappiosta. Investointivarausta purettiin tilikaudella 1.1-31.12.2018 95 317,93 euroa ja se käytettiin toimipisteiden kalusteinvestointeihin ja tietojärjestelmähankintoihin.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei Vantaan Työterveys liikelaitoksella ole.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	**Talousarvio 2018**	**Toteutuma**	**Ylitys/alitus**
Toiminnan ja investointien rahavirta	199	594	-395
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-565	565
Rahavarojen muutos	199	29	170

Investoinnit

1 000 €	**Talousarvio 2018**	**Toteutuma**	**Ylitys/alitus**
Irtain omaisuus	-60	-71	11

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Tilikauden ylijäämä, 1000 EUR	641	246	665
Laskutettavan työajan osuus työajasta %	56 %	57 %	58 %
Asiakassopimukset yhteensä, kpl	4 701	4 326	4 914
Asiakassopimusten piirissä oleva henkilöstö, kpl	31 416	31 930	32 017
Kela 2 - sopimusten piirissä olevan henkilöstön osuus %	42 %	48 %	41 %
Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-4	*)	3,9	**)

*) Asiakkaiden toiveesta tehdään joka toinen vuosi. Ei tehty 2017.
**) Asiakastyytyväisyyskysely vuonna 2018 tehtiin kahdessa osassa, tulokset eivät ole valmistuneet.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2018	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	37 349	0	37 349	37 581	-232
Liiketoiminnan muut tuotot	130	0	130	181	-51
Materiaalit ja palvelut	-5 487	0	-5 487	-5 254	-233
Henkilöstökulut	-25 480	0	-25 480	-25 410	-70
Poistot ja arvonalentumiset	-1 132	0	-1 132	-1 152	20
Liiketoiminnan muut kulut	-5 381	0	-5 381	-5 431	50
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**0**	**0**	**0**	**515**	**-515**
Muut rahoitustuotot	0	0	0	2	-2
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	2	-2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**0**	**0**	**0**	**517**	**-517**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	356	-356
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0**	**0**	**0**	**873**	**-873**

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Pelastuslaitos on jatkanut valmistautumista erilaisiin uhka- ja vaaratilanteisiin sekä seuraa aktiivisesti koko Euroopan turvallisuustilannetta

Pelastuslaitoksella on yhteistoimintasopimukset ensihoidon toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Tulevaisuuden maakunta ja SOTE -ratkaisu vaikuttaa todennäköisesti myös ensihoidon järjestämiseen vuoden 2021 alussa. Eduskunta ei ole vielä hyväksynyt lainsäädäntöä maakunnista.

Pelastustoimi siirtynee perustettaville maakunnille vuoden 2021 alussa. Sisäministeriö on perustanut siirtoa valmistelevan uudistushankkeen jo vuonna 2016 ja keväällä 2019 hankkeen loppuraportit ovat käsittelyssä kevään 2019 aikana. Hallituksen esityksen perusteella Keski-Uudenmaan pelastuslaitos siirtyy osaksi Uudenmaan alueen pelastusaluetta, joka vastaa noin 1,6 miljoonan ihmisen turvallisuudesta. Pelastustoimen ja Uudenmaan yhteistyön valmistelutyö vie merkittävän osan pelastuslaitoksen voimavaroista, mikäli maakunta toteutuu.

Pelastuslaitos on kehittänyt toimintaansa vuoden 2018 aikana mm. Mittatien kärkiyksiköllä sekä pelastuslaitoksen kehittämishankkeella, jonka johtopäätökset syntyvät kevään 2019 aikana. Myös Vantaan kaupungin organisaatio muuttuu vuoden 2020 alussa. Viestintää pelastuslaitos on kehittänyt etenkin sisäisellä tiedottamisella, että sosiaalisen median kautta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella oli vuonna 2018 yhteensä 8 022 sammutus- ja pelastustehtävää (vuonna 2017 oli 8 329). Tehtävä määrissä on laskua 4 prosenttia edellisvuoteen. Tehtävämäärien vähentyminen selittyy myrskyjen ja myrskytuhojen vähenemisellä, sillä edellisestä vuodesta vahingontorjuntatehtävät vähenivät 600 tehtävällä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ambulanssien tehtävämäärä vuonna 2018 oli 35 761, kun edellisenä vuonna se oli 34 845. Tehtävät lisääntyivät 3 prosenttia. Suurin tehtävälisäys tapahtui HYKS Peijaksen sairaanhoitoalueella, jossa tehtävät lisääntyivät 4 prosenttia (2018 22 040 tehtävää ja 2017 21 149 tehtävää). Hyvinkään sairaanhoitoalueella pelastuslaitoksen yksiköiden tehtävät puolestaan pysyivät samana edelliseen vuoteen verrattuna (2018 13 721 tehtävää ja 2017 13 697 tehtävää).

Potilaiden tavoittamisviiveet ovat pysyneet edellisiin vuosiin verrattuna HUS:n palvelutasopäätöksen mukaisina kaikissa hälytyskiireellisyysluokissa sekä HYKS Peijaksen (Vantaa-Kerava) että Hyvinkään sairaanhoitoalueilla.

Pelastustoimen suorittamia ensivastetehtäviä oli 1 967 tehtävää, kasvua on 7 prosenttia edelliseen vuoteen (1 831 tehtävää). Kasvu oli suurinta Vantaalla, jossa niitä oli 1 259 tehtävää (1 186 tehtävää), mikä johtuu Vantaan ambulanssien korkeasta käyttöasteesta.

Operatiiviseen ensihoito- ja pelastushenkilöstöön kohdistuvat uhka- ja vaaratilanteet ovat lisääntyneet koko.

Onnettomuuksien ehkäisemiseksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella tehtiin määräaikaisia valvontakäyntejä muihin kuin asuinrakennuksiin 1 665 kohteeseen, joka vastaa 97 prosentin toteumaa suhteessa tavoiteasetteluun. Lisäksi asuinrakennuksiin tehtiin 453 paloturvallisuuden itsearvioinnin jälkivalvontaan liittyvää valvontakäyntiä, jotka kohdistuivat lähinnä pientaloihin.

Paloturvallisuuden itsearvioinnin lomakkeita lähetettiin 4 885 pientaloon, ja näistä palautettiin 89 prosenttia. Asuinkerrostalojen paloturvallisuuden itsearvioinnin pilotointi aloitettiin vuonna 2018. Pilotointikokeilun yhteydessä alueen sopimuspalokunnat toteuttivat turvallisuusviestinnällisiä asukasiltoja sekä järjestivät turvallisuuskävelyitä niissä asuinkerrostaloissa, joihin lähetettiin paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita. Paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita lähetettiin kaikkiaan 236 kerrostaloon, joista vastasi määräaikaan mennessä 69 prosenttia.

Vuonna 2019 asuinrakennusten valvontaa jatketaan valvontakäynnein ensisijassa niihin pien- ja kerrostaloihin, joista omavalvontalomaketta ei ole palautunut tai ei ole ilmoitettu, että puutteet on korjattu.

Talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle. Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana talousarvion sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 0 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 516 917,83 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoerokirjausten jälkeen 872 962,22 euroa.

Pelastustoimen osalta liikevaihto oli 27,7 milj. euroa (27,4 milj. euroa vuonna 2017). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 milj. euroa (0,05 milj. euroa vuonna 2017). Toimintatuotot toteutuvat lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulut olivat 26,1 milj. euroa (24,9 milj. euroa vuonna 2017). Tästä materiaali- ja palveluostoja oli 4,3 milj. euroa (3,6 milj. euroa vuonna 2017), henkilöstökuluja 17,3 milj. euroa (17,1 milj. euroa vuonna 2017) ja liiketoiminnan muita kuluja 4,6 milj. euroa (4,2 milj. euroa vuonna 2017). Toimintakulut alittivat talousarvion 0,5 milj. euroa. Pelastustoimen liikeylijäämään 505 555 euroa vaikutti henkilöstökulujen jääminen 0,6 milj. euroa ennakoitua pienemmäksi. Alitus johtui avoimista vakansseista hallinnon, päällystön ja tukipalveluiden osalta.

Ensihoidon osalta talousarvion sitova tavoite toteutui. Liikevaihto oli 9,9 milj. euroa (9,7 milj. euroa vuonna 2017). Ensihoidossa kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3,7 milj. euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin tuloja 2,1 milj. euroa (2,0 milj. euroa vuonna 2017). HYKS Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulo-kertymä oli 1,6 milj. euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2017). Ensihoidon toimintakulut olivat 9,9 milj. euroa (9,8 milj. euroa vuonna 2017). Materiaalien- ja palveluiden osuus oli 1,0 milj. euroa, henkilöstökulujen 8,1 milj. euroa ja liiketoiminnan muiden kulujen 0,8 milj. euroa.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	**Talousarvio 2018**	**Toteutuma**	**Ylitys/alitus**
Toiminnan ja investointien rahavirta	-458	91	-550
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	873	-873
Rahavarojen muutos	-458	965	-1 423

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 91 282 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos 964 755 euroa nostaa rahavarojen määrän 2 476 633 euroon.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2018	Toteutuma	Ylitys/alitus
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajo-neuvokalusto	-1 490	-1 418	-72
Muu pelastus- ja huoltokalusto	0	-132	132
Johtokeskukset	-30	0	-30
Väestönsuojelujärjestelmät	-30	-41	11
Tietojärjestelmät	-40	0	-40
Investoinnit yhteensä	**-1 590**	**-1 591**	**1**
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	13	-13
Investoinnit netto	**-1 590**	**-1 578**	**-12**

Investointien sitova tavoite toteutui. Investointeihin kului 1 590 403 euroa. Nettoinvestoinnit rahoitusosuuksien 12 434 euroa ja autojen myynnistä kertyneiden luovutusvoittojen 642 euroa jälkeen olivat 1 577 327 euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Valvontakäynnit ja paloturvallisuuden itsearvioinnit	5 992	7 700	6 636
Turvallisuusviestintä (henk.)	92 696	90 000	61 980
Pelastustoimen tehtävät	8 326	7 000	8 022
Ensihoitotehtävät	34 845	35 000	35 761
Menot €/asukas	79,60	83,28	80,71

Rahastot

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston sääntöjen 10 §:n mukaan rahastosta laaditaan tilikausittain tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman sekä toimintakertomuksen.

Rahaston tuloslaskelman mukainen tilikauden tulos siirretään tilinpäätöksestä rahastopääomaan.

Tuloslaskelma muodostetaan myönnettyjen lainojen koroista ja nostetuista avustuksista sekä saamattomien lainanlyhennysten luottotappioista. Luottotappioista päättää kaupunginhallitus.

Rahaston tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätöksen.

Talousarvion toteutuminen

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 8,0 milj. euroa ja avustuksia 0,4 milj. euroa.

Rahaston lainoja ja hissiavustuksia on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden aikana on myönnetty kaksi lainaa ja yksi hissiavustus. Lainat ovat pääomaltaan 500 000 euroa ja 120 000 euroa. Hissiavustus on enimmillään 36 955 euroa. Vuoden loppuun mennessä 500 000 euron lainasta oli nostettu 100 000 euron erä ja 120 000 euron lainasta 105 000 euron erä. Hissiavustus on vuoden 2018 loppuun mennessä kokonaisuudessaan lunastamatta. Avustuksen lunastusaika on 5.3.2020 saakka.

Rahaston saatavien periminen

Vuoden 2018 aikana ei kirjattu luottotappiota.

Rahaston pääoma

Rahaston pääoma 31.12.2018 oli 94.358.919,89 euroa.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Rahastosta rahoitettiin keskusten kehittämistä ja aluemarkkinointia. Lisäksi vuonna 2018 kehityshankkeita vietiin eteenpäin Aviapoliksessa, Myyrmäessä, Kivistössä, Keimolanmäessä ja Tikkurilan seudulla. Aviapolista on markkinoitu lentokentän läheisyydestä hyötyville yrityksille ja sijoittajille muun muassa kiinteistöalan kansainvälisillä messuilla MIPIM:ssä sekä Expo Realissa. Vastaavaa aluemarkkinointiyhteistyötä on toteutettu myös Kivistössä ja Keimolassa.

Vuonna 2018 rahaston käyttötalousmenot olivat noin 0,7 milj. euroa ja poistoja kirjattiin 0,5 milj. euroa. Rahaston investointimenot olivat yhteensä 2,2 milj. euroa.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-4 400	0	-4 400	-2 249	-2 151
Rakentaminen	0	0	0	-1 072	1 072
Julkinen käyttöomaisuus	-4 400	0	-4 400	-1 176	-3 224

Rahaston investointimenot alittivat talousarvion noin 2,2 milj. eurolla. Vuonna 2018 valmistuneita hankkeita olivat Tikkurilan aseman alikulku ja Asematien itäpää. Hankkeista jatkuvat edelleen Tikkurilan jokirannan kehittäminen ja Tikkurilan pato sekä Kivistön Safiiriparkki ja Lincolnin aukio. Koivukylän keskustan taidehankkeeseen kuuluu valotaideteos, josta osa valmistui vuonna 2018, ja jota täydennetään 2019.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalista luototusta haetaan paljon erilaisten velkojen järjestelemiseen. Kaikissa ikäryhmissä näkyy edelleen paljon vakuudettomien kulutusluottojen kanssa ongelmiin joutuneita.

Eläkeläiset ovat huomattava sosiaalista luototusta tarvitseva ja käyttävä ryhmä. Nykyinen kallis vuokrataso ja elinkustannusten vuosittainen nousu pitävät taloudet tiukoilla. Eläkeläisten tarpeissa sosiaalinen luotto on käyttökelpoinen väline, koska heidän tulonsa ovat vakiintuneet.

Kansalaisten suuret talous- ja velkaongelmat näkyivät erittäin runsaina yhteydenottojen määrinä kaikilla velkaantuneita auttavilla tahoilla vuonna 2018.

Talous- ja velkaneuvonta siirtyi osaksi oikeusaputoimistoa 1.1.2019 alkaen. Muutoksen vaikutuksista sosiaaliseen luototukseen ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Sosiaaliseen luototukseen jätettiin 85 kirjallista uutta hakemusta. Luottopäätöksiä tehtiin 104 kappaletta. Myönteisiä päätöksiä tehtiin 31. Kielteisiä päätöksiä tehtiin kirjallisina 47 ja suullisina 26, yhteensä 73 kappaletta.

Luoton jo saaneille asiakkaille myönnettiin 90 lyhennysvapaata kuukautta ja tehtiin 52 maksusuunnitelmaa rästiin jääneistä eristä. Koko vuonna irtisanottiin 14 luottoa.

Vantaalla sosiaalisesta luotosta on peritty 1.8.2016 alkaen Euriborin sijaan korkolain 633/1982 12 §:n mukainen viitekorko (Sosterltk 13.6.2016). Tuotot ovat pienentyneet koron muuttumisen jälkeen, koska korot ovat olleet niin alhaiset.

Tilinpäätöksestä 31.12.2014 alkaen on kirjattu luottotappioiksi kaikki kahta vuotta vanhemmat saatavat kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Luottotappiot ovat vuoden 2018 loppuun mennessä 310 278,35 euroa, eli 5,36 prosenttia kaikista myönnetyistä luotoista (5 405 244 euroa). Sosiaalisen luototuksen saatavat pidetään perinnässä, kunnes ne on maksettu loppuun tai velka on vanhentunut. Suorituksia saadaan siis luottotappioksi kirjaamisen jälkeenkin, jolloin summa ei jää tosiasiassa kokonaan lopulliseksi luottotappioksi.

31.12.2018 sosiaalisen luoton rahasto on suuruudeltaan 1 795 589,09 euroa ja sosiaalisten luottojen myöntämiseen vuodelle 2019 on käytettävissä 744 699,31 euroa.

Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnalle asetettu tavoite on toteutunut.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin ja sen liikelaitosten lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2018. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2018

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	51 968	-43	51 925	47 631	4 295
Maksutulot	73 622	-792	72 830	78 116	-5 286
Tuet ja avustukset	13 215	1 117	14 332	16 990	-2 657
Muut tulot	220 293	-420	219 873	227 215	-7 341
Tulot yhteensä	**359 099**	**-138**	**358 961**	**369 951**	**-10 990**
Henkilöstömenot	-458 510	-3 643	-462 153	-438 510	-23 643
Palvelujen ostot	-655 269	-8 632	-663 901	-668 723	4 822
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 545	98	-45 447	-47 541	2 094
Avustukset	-85 861	3 584	-82 277	-76 231	-6 046
Muut menot	-202 019	-10 920	-212 939	-213 861	923
Menot yhteensä	**-1 447 204**	**-19 513**	**-1 466 717**	**-1 444 867**	**-21 850**
Toimintakate	**-1 088 105**	**-19 651**	**-1 107 756**	**-1 074 916**	**-32 840**
Verotulot	994 000	0	994 000	982 746	11 254
Valtionosuudet	168 000	0	168 000	173 387	-5 387
Korkotulot muilta	14 093	0	14 093	14 068	24
Korkotulot liikelaitoksilta	170	0	170	170	0
Muut rahoitustulot muilta	15 237	0	15 237	17 385	-2 148
Korvaus peruspääomasta liike-laitoksilta	71	0	71	71	0
Korkomenot	-4 100	0	-4 100	-2 312	-1 788
Muut rahoitusmenot	-285	0	-285	-126	-159
Rahoitustulot ja -menot	**25 185**	**0**	**25 185**	**29 255**	**-4 071**
Vuosikate	**99 080**	**-19 651**	**79 429**	**110 472**	**-31 042**
Poistot ja arvonalentumiset	-111 833	0	-111 833	-107 451	-4 382
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	**-12 752**	**-19 651**	**-32 403**	**3 021**	**-35 424**
Varausten ja rahastojen muutos	229	0	229	834	-605
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-12 523**	**-19 651**	**-32 174**	**3 855**	**-36 030**

Tuloslaskelman toteutuminen, mukana liikelaitokset

1 000 €	Kaupunki + rahastot TP 2018	Liikelaitokset TP 2018	Yhteensä TP 2018
Myyntitulot	47 631	60 406	108 037
Maksutulot	78 116	7 056	85 173
Tuet ja avustukset	16 990	1 294	18 283
Muut tulot	227 215	210	227 424
Tulot yhteensä	**369 951**	**68 966**	**438 917**
Henkilöstömenot	-438 510	-44 992	-483 502
Palvelujen ostot	-668 723	-10 136	-678 859
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 541	-3 558	-51 098
Avustukset	-76 231		-76 231
Muut menot	-213 861	-7 886	-221 747
Menot yhteensä	**-1 444 867**	**-66 571**	**-1 511 438**
Toimintakate	**-1 074 916**	**2 395**	**-1 072 521**
Verotulot	982 746	0	982 746
Valtionosuudet	173 387	0	173 387
Korkotulot muilta	14 068	0	14 068
Korkotulot liikelaitoksilta	170	0	170
Muut rahoitustulot muilta	17 385	24	17 408
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	0	71
Korkomenot	-2 312	-170	-2 481
Muut rahoitusmenot	-126	-72	-199
Rahoitustulot ja -menot	**29 255**	**-218**	**29 037**
Vuosikate	**110 472**	**2 177**	**112 648**
Poistot ja arvonalentumiset	-107 451	-1 251	-108 702
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0
Tilikauden tulos	**3 021**	**926**	**3 947**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	283	283
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	95	95
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	834	0	834
Varausten ja rahastojen muutos	834	378	1 213
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**3 855**	**1 304**	**5 159**

Tuloslaskelma

Toimintatuotot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 438,9 milj. euroa, joka on 12,9 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2018. Toimintatuotot ylittyivät vilkkaasta kaavoituksesta ja rakentamisesta johtuen maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla 9,5 milj. euroa kuntatekniikan keskuksen sopimustuotoissa sekä maanmyyntituotoissa ja maanläjitysmaksuissa. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 9,0 milj. euroa ja toteumassa 3,8 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä HSY:lle. Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 103 prosenttia.

Toimintakulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 511,4 milj. euroa, joka on 20,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 23 milj. eurolla. Palvelujen ostokulut ylittivät talousarvion noin 6 milj. eurolla, jota selitti erityisesti ennakoitua suurempi vuokratyövoiman käyttö. Avustuskulut alittivat talousarvion noin 6 milj. eurolla ennakoitua pienempien palvelusetelikulujen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden myötä. Toimintakulut sisältävät 3,8 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 99 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2018 kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -1 072,5 milj. euroa, joka on 33,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 63,8 milj. euroa eli 6,3 prosenttia. Kasvun syynä ovat erityisesti vertailuvuonna 2017 toteutuneet poikkeuksellisen suuret toimintatuloerät, vuoden 2018 palkankorotukset, erikoissairaanhoidon kustannusten sekä ulkoisten vuokrien nousu.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 982,7 milj. euroa vuonna 2018. Verotulot kasvoivat edellisvuoteen nähden 5,7 milj. euroa eli 0,6 prosenttia. Verotulot alittivat talousarvion 11,3 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 98,9 prosenttia. Vuoden 2018 verotuloista 825,7 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 77,9 milj. euroa yhteisöverosta ja 79,1 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2018 yhteensä 173,4 milj. euroa, joka on 2,6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Talousarvion 2018 valtionosuusarvio, 168,0 milj. euroa, ylittyi 5,4 milj. eurolla ja toteumaprosentti oli 103,2.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 29,0 milj. euroa, toteuma ylitti 4,1 milj. eurolla talousarvion 2018. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta sekä yksittäisistä asunto-osakkeiden myynneistä. Korkomenot toteutuivat 2,5 milj. euron tasolla ja alittivat talousarvion 1,8 milj. eurolla.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2018 oli 112,6 milj. euroa, joka on 31,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa 2018. Vuosikate laski 31 prosenttia vuoden 2017 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2018 108,7 milj. euroa, joka oli 96 prosenttia budjetoidusta ja 4,4 milj. euroa vähemmän talousarvioon nähden.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2018 kaupunki, liikelaitokset ja rahastot yhdistäen muodostui 3,9 milj. euroa, joka oli 36,5 milj. euroa vuoden 2017 tulosta pienempi ja 35,8 milj. euroa muutettua talousarviota 2018 suurempi. Vuoden 2018 talousarviota parempi tulos johtuu tulojen osalta erityisesti kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvistä sopimus-, maanmyynti- ja maanläjitystuottojen ennakoitua paremmasta kasvusta. Tilikauden tuloksen positiiviseen kehitykseen talousarvioon nähden vaikutti myös toimintakulujen alittuminen henkilöstökulujen osalta.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91 Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	920	-920
Menot	-66 140	0	-66 140	-59 171	-6 969
Netto	-66 140	0	-66 140	-58 251	-7 889

Kaupunginvaltuuston hyväksyi 13.11.2017 vuoden 2018 toimitilainvestointeihin 66,1 milj. euron määrärahan. Investointikulut olivat vuonna 2018 yhteensä 59,2 milj. euroa ja määrärahat alittuivat 7,0 milj. euroa.

91 1 Uudisrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	55	-55
Menot	-35 180	0	-35 180	-27 663	-7 517
Netto	-35 180	0	-35 180	-27 609	-7 571

Tilakeskus hankki tehtävänsä mukaisesti yhteistyössä asiakkaidensa ja yhteistyökumppaneidensa kanssa toimitiloja palvelutuotannon tarpeisiin toteuttaen lautakuntansa hyväksymää uudisrakentamisen työohjelmaa.

Vuonna 2018 valmistuivat seuraavat hankkeet:
- Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus
- Sanomalan väliaikaisen koulun vuokrattu liikuntahalli
- Uomarinteen koulun laajennus
- Martinlaakson päiväkoti
- Kartanonkosken urheilupuiston huoltorakennus
- Katrinebergin maatilan katos- ja konehallitilat
- Voimalatien tukikohdan katos- ja puuntyöstötilat
- polkupyörien parkkitila Tikkurilan aseman yhteyteen
- Kuusijärven korvaava savusauna palaneen tilalle.

Lisäksi 2018 aikana valmistui tilapäisiä vuokrapäiväkotitiloja viiteen kohteeseen (Krassitie, Latukuja, Kuusikko, Virtatie ja Ravurinpuisto) sekä vuokrakoulu- ja päiväkotitiloja Pakkalaan.

Vuoden lopulla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat 2019 valmistuvat Aurinkokivi koulun II vaihe, Rajatorpan uusi korvaava koulu- ja päivähoitorakennus, Hakunilan päiväkoti sekä Tikkurilan päiväkoti Neilikkatielle. Konserniyhtiöiden hankkeista 2018 lopulla rakennusvaiheessa olivat VAV:n hankkeet Myyrmäen vanhustenkeskus ja erityisryhmien asuntokohde Orvokkirinne 4 Tikkurilassa sekä VTK:n hanke Ylästön II koulu. Lisäksi tehtiin VTK:n kanssa vuokrasopimus kaupunginarkiston korvaavista tiloista Koivukylästä Hosantie 2:sta, jossa tehtävät muutostyöt valmistuvat 2019.

Uudisrakennushankkeista suunnitteluvaiheessa 2018 lopussa olivat Veturin ja Kaivokselan päiväkodit, allianssihanke Hämeenkylän uusi koulu sekä Martinlaakson, Myyrmäen ja Korson urheilukenttien huoltorakennukset. Konserniyhtiöiden hankkeista 2018 suunnitteluvaiheessa olivat VAV:n hanke erityisryhmien asunto- ja palvelutiloja sisältävä Koisoniitty –hanke Koivuhaassa.

Tarveselvitys ja hankesuunnitteluvaiheessa 2018 oli seuraavia uudiskohteita: Aviapolikseen tuleva koulu-, päiväkoti- ja nuorisotilahanke Atomi, Korson kouluja korvaava koululaajennus Leppäkorpeen, Jokiniemen koulujen laajennus- ja muutostyöt päiväkotiratkaisuineen, Keimolanmäen paviljonkipäiväkoti- ja alakoulutilat ja Vaskivuoren lukion ruokasali – ja muut laajennustarpeet sekä Ruusupuun (ent. Kivistö) päiväkoti, Länsimäen päiväkoti ja Uomarinteen koulun päiväkoti sekä Korson päiväkotia ja Rajakylän paviljonkipäiväkotia korvaavat paviljonkitilat. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen hankkeiden osalta kaupunginhallituksessa hyväksyttiin Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarveselvitys. Konserniyhtiöiden hankkeista tilakeskuksessa tarveselvitysvaiheessa olivat Leinelän asukastupahanke sekä Tikkurilan hyvinvointikeskus, jonka tarveselvitys hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa. Sosiaali- ja terveyshallinnon tilojen osalta jatkotoimet odottavat maakunta- ja soteratkaisua.

Konserniyhtiöiden ulkopuolelta Itä-Hakkilasta vuokrattiin lisätiloja pelastusasemalle sekä Tikkurilasta vuokrattiin tiloja päiväkotien korjausrakentamisen aikaisiksi väistötiloiksi ja purettavan toimistotalo Kielotie 13 tiloja korvaaviksi väistötiloiksi, kunnes uusi toimistorakennus valmistuu. Vanhan Silkkitehtaan tiloihin toteutettiin vuokravaikutteisesti sivistystoimen toimitilat.

Vuonna 2018 valmistui seuraavat esiselvityshankkeet: Tikkurilan kouluverkkoselvitys sekä Martinlaakson, Hakunilan ja Aviapoliksen alueiden päiväkotiverkkoselvitykset. Varia toimitilaselvityksen laadinta jatkuu edelleen 2019.

Uudisrakennushankeryhmän 2018 toteuma alitti budjetoidun 7,5 milj. euroa. Hankkeista Kaivokselan II päiväkoti sekä Myyrmäen ja Martinlaakson urheilukenttien huoltorakennusten rakentamisvaihe jäi kokonaan aloittamatta. Lisäksi Aurinkokiven koulu ja Hämeenkylän koulu -hankkeiden osalta aikataulutuksesta johtuen osa budjetoiduista investointikustannuksista siirtyy vuodelle 2019.

91 2 Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	865	-865
Menot	-27 245	0	-27 245	-29 934	2 689
Netto	-27 245	0	-27 245	-29 069	1 824

Merkittävimpiä vuoden 2018 aikana valmistuneita korjaushankkeita olivat:

- Katriinan sairaalan B-osan perusparannus- ja potilasarkiston muutostyöt.
- Håkansbölen kartanoalueella Pehtooritalon perusparannustyöt.
- Tikkurilan uimahallin peruskorjaustyöt.
- Myyrmäen kirjaston korjaustyöt.
- Uomarinteen koulun laajennusurakan yhteydessä suoritetut vanhan osan muutostyöt.
- Osittaisia peruskorjaustöitä tehtiin seuraavissa päiväkodeissa: Havukallio, Hämevaara, Malminiitty, Simpukka ja Vartiokuja.

Vuonna 2018 valmistui vesikatto- ja julkisivukorjauksia mm. Kukonnotkon leirikeskuksessa, julkisivukorjauksia Nissaksen päiväkodissa sekä Villa Grönberg ja Markusas (järjestötilojen käytössä olevissa) kiinteistöissä, vesikattokorjaustöitä Tuomelan koulussa ja Kaunialan sairaalarakennuksessa, ikkunoiden kunnostustyöt Tikkurilan vanhassa asemarakennuksessa sekä elementtisaumauskorjaukset Länsimäen koululla.

Vuonna 2018 aikana valmistui mm. seuraavien kohteiden piha-alueiden peruskorjauksia: Korson vanhustenkeskus, Lehtikuusen ja Kivimäen koulut sekä Jönsaksen ja Malminiityn päiväkodit. Lisäksi toteutettiin Variston koululle lähiliikuntakenttä. Keittiölaitekorjaustöitä mm. Viertolan ja Simonkylän kouluilla sekä Vaskivuoren lukiossa ja Katriinan sairaalassa.

Peruskorjausmäärärahoihin sisältyviä sisäilmakorjauksia tehtiin noin 8 milj. euron arvosta. Merkittävimpiä sisäilmakorjauskohteita vuoden aikana ovat olleet Peltolan, Jokiniemen, Martinlaakson, Veromäen, Ilolan ja Seutulan koulut sekä Hiekkaharjun ja Havukallion päiväkodit.

Vuoden 2018 lopussa suurempia rakennusvaiheessa olevia hankkeita olivat: Havukosken koulun peruskorjaus, Koskimyllyn päiväkodin osittainen peruskorjaus sekä tulevalla kesäkaudella jatkuvat Lehtikuusen Havu koulun liikuntasalirakennuksen peruskorjaustyöt sekä Kuusikon koulun piha-alueen korjaustyöt.

Suunnitteluvaiheessa merkittävimpiä peruskorjaushankkeita 2018 olivat Rajatorpan vanhan koulurakennuksen 2. ja 3. krs:n osittainen peruskorjaus, Leppäkorven koulun muutostyöt, Västersundomin koulun perusparannus sekä Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa 2018 olivat Myyrinkotiin muuttavan päihdevieroitusyksikön muutostyöt, Håkansbölen kartanon talous- ja päärakennuksen korjaukset sekä Askiston, Jokiniemen ala-asteen, Kilterin, Kytöpuiston ja Simonkallion sekä Korson alueen (Mikkola Vega ja Lyyra sekä Nikinmäki, Ruusuvuori) koulujen muutos- ja korjaustyöt. Lisäksi loppuvuodesta oli käynnissä selvitykset Vantaan museon hissihankkeen, Mikkolan Vega koulun korvavan lämmönjakohuoneen, Rajakylän päiväkodin yläpohjan korjaustöiden sekä virkistysalueiden kuten Bjurs ja Palojärvi viemäröintimuutosten osalta.

Korjausrakentamisen määräraha ylittyi noin 2,7 milj. euroa, mikä johtui pääosin sisäilmakorjausten ylitettyä budjetoidut määrärahat noin 3 milj. euroa. Lisäksi mm. Håkansbölen Pehtoorintalon perusparannus, Kuusikon koulun osittainen peruskorjaushanke ja Tikkurilan uimahallin osittainen peruskorjaushanke ylittivät budjetoidut määrärahat.

91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-3 715	0	-3 715	-1 573	-2 142
Netto	-3 715	0	-3 715	-1 573	-2 142

Vuonna 2018 valmistuivat Tikkurilan sosiaali- ja terveysaseman muutos- ja korjaustyöt, Hakunilan terveysaseman vastaanottohuoneiden pienet korjaustyöt, Tikkurilan alueen päiväkotien väistötilojen muutostyöt Lummetielle ja Me-talotoiminnan tilojen muutostyöt Hakunilassa sekä Rajakylän urheiluhallin sulkapallokenttien korjaustyöt.

Konserniyhtiö VTK:n hankkeista valmistui Varia Aviapoliksen toimitilojen osittaiset peruskorjaus- ja muutostyöt. Lisäksi Kielotie 28 osaketiloihin toteutettiin monitilatoimistorakentamisen demotila.

Sisäilmakorjauksia tehtiin noin 0,1 milj. euron arvosta.

Rakennusvaiheessa oli Hakunilan nuorisotilojen korjaus- ja muutostyöt ja Korso-Rekola terveysaseman päällekarkausjärjestelmän asennustyöt ja VTK:n hankkeena Kaupunginarkiston korvaavat toimitilat Koivukylässä.

Suunnitteluvaiheessa olivat Kielotie 13 toimitiloja korvaavat tilat sekä Håkansbölen päiväkodin pihan korjaustyöt. VTK:n hankkeista suunnitteluvaiheessa oli nuorisotilojen muutostyöt Lumon lukiossa.

Tarveselvitys-/ hankesuunnitteluvaiheessa oli VTK:n toimesta Koivukylän sosiaali- ja terveysaseman muutostyöt hammashoitohuoneiden osalta.

Vuonna 2018 vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöissä määrärahoista käytettiin vain vajaa puolet, johtuen mm. aikatauluviiveistä (esim. päiväkotien korjaushankkeiden siirtymisistä tuleville vuosille) ja vuokrakohteiden hankkeiden toteuttamisesta vuokravaikutteisina. 2018 alusta alkaen VTK:n ja tilakeskuksen vuokrasopimusten osalta sovittiin muutos- ja korjausinvestoinnit tehtävän VTK:n taseeseen. Lisäksi Tikkurilan terveysasemahankkeen ja sisäilmakorjaushankkeiden toteumat jäivät budjetoituja pienemmiksi.

92 Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-7 735	0	-7 735	-7 343	-392
Netto	-7 735	0	-7 735	-7 343	-392

Vuonna 2018 tietohallinnon palvelukeskuksen aineettoman omaisuuden menot kohdistuivat koko kaupungin yhteisten hallinnon, toimialojen tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen sekä sähköisten palveluiden hankekokonaisuuden toteuttamiseen.

Tietohallinnon aineettoman omaisuuden budjetti oli 7,7 milj. euroa. Tästä toteutui 7,3 milj. euroa (toteuma 95 %). Taloudellisesti keskeisimpiä vuoden 2018 projekteja, joista osa jatkuu vuodelle 2019 olivat Apotti, Matti ja muiden sähköisten palvelujen kehittäminen.

93 Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	500	0	500	2 985	-2 485
Menot	-39 900	-200	-40 100	-37 527	-2 573
Kunnallistekniset työt	-39 900	0	-39 900	-37 340	-2 560
Liikennealueet	-28 100	0	-28 100	-27 285	-815
Urheilualueet	-2 800	0	-2 800	-2 967	167
Virkistysalueet	-400	0	-400	-446	46
Ympäristörakentaminen	-6 000	0	-6 000	-5 993	-7
Yhteishankkeet	-2 600	0	-2 600	-650	-1 950
Kehärata	0	-200	-200	-187	-13
Netto	-39 400	-200	-39 600	-34 542	-5 058

Kunnallistekniset työt

Liikennealueiden, urheilualueiden, virkistysalueiden, ympäristörakentamisen ja yhteishankkeiden investointeihin oli vuoden 2018 budjetissa varattu yhteensä 39,9 milj. euroa. Toteutuneita kustannuksia kertyi lopulta yhteensä noin 37,3 milj. euroa, joten alitusta talousarvioon nähden muodostui noin 2,6 milj. euroa.

Kehäradan kustannuksiin ei ollut varauduttu vuoden 2018 talousarviossa. Kehäradalle anottiin määrärahamuutosta, jonka jälkeen talousarvioksi muodostui 200 000 euroa. Toteutuneita kustannuksia muodostui lopulta noin 190 000 euroa.

Liikennealueiden ja yhteishankkeiden rakentamisen määrärahoja oli talousarviossa varattu 30,7 milj. euroa. Toteutuneita kustannuksia kertyi yhteensä noin 27,9 milj. euroa, jolloin näihin varatut määrärahat alittuivat noin 2,8 milj. eurolla. Vuoden 2018 aikana isoimmat hankkeet ovat keskittyneet Kivistön, Aviapoliksen, Tikkurilan ja Koivukylän alueelle. Kivistössä on valmistunut useita pienempiä katuja ja keskeneräisiä isoja kohteita on käynnissä Kivistön kaupunkikeskuksessa. Aviapoliksen alueella on rakennettu mm. Perintökuja ja Aviabulevardin kiertoliittymä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) tehtiin erilaisia laskutettavia vesihuollon investointitöitä lisäksi yhteensä noin 3,8 milj. eurolla.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentamiseen oli talousarviossa varattu yhteensä 3,2 milj. euroa. Toteutuneita kustannuksia kertyi noin 3,4 milj. euroa, joten näihin varatut määrärahat ylittyivät noin 0,2 milj. eurolla.

Vuonna 2018 ei valmistunut merkittäviä urheilualueita. Suurimmat keskeneräiset hankkeet ovat Rajakylän liikuntapuiston 2. vaihe ja Rekolan liikuntapuisto.

Ympäristörakentamiseen oli varattu talousarviossa 6,0 milj. euroa. Kustannukset toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Merkittävimpiä vuoden 2018 aikana valmistuneita ympäristörakentamisen hankkeita olivat Kanervannummi ja Ankkapuiston lampien ruoppaus, siltojen ja padon rakentaminen.

Avustukset

Valtionapupäätöksiin perustuvia ARA-hankkeita laskutettiin yhteensä noin 2 milj. euroa. Urheilualueisiin ja ympäristörakentamiseen saatiin valtionapua yhteensä noin miljoona euroa.

94 Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	37	-37
Menot	-6 248	-243	-6 491	-5 609	-882
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	-610	0	-610	-342	-268
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-700	0	-700	-118	-582
Sivistystoimen toimiala	-3 358	-243	-3 601	-3 568	-33
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-1 580	0	-1 580	-1 581	1
Netto	-6 248	-243	-6 491	-5 572	-919

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan irtaimen omaisuuden määrärahat olivat 610 000 euroa, josta toteutui 304 801 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Talousarviokäsittelyn yhteydessä osa irtaimen omaisuuden investointikohteista siirrettiin toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla. Toimialan irtaimen omaisuuden investointimäärärahasta säästyi noin 0,6 milj. euroa. Rahoitusleasingmenoja maksettiin 0,1 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet vuonna 2018 ovat Katriinan sairaalan B-osan peruskorjauksen jälkeinen kalustaminen sekä hoitajakutsujärjestelmän hankinta, Myyrinkodin vanhustenkeskuksen palvelutalojärjestelmä sekä Korson vanhustenkeskuksen peruskorjauksen jälkeinen kalustaminen.

Sivistystoimen toimialan irtaimen omaisuuden alkuperäistä määrärahaa (3,4 milj. euroa) korotettiin 243 000 eurolla. Korotus johtui kuudesta uudesta päiväkotipaviljongista ja yhdestä uudesta paviljonkikoulusta sekä Ylästön koulun perusparannuksen aikaistamisesta. Vastaavasti kolmen päiväkodin perusparannus siirtyi tuleville vuosille. Korotetusta 3,6 milj. euron määrärahasta toteutui 99 prosenttia.

Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytetiin perusopetuksessa Kuusikon, Ylästön, Uomarinteen koulujen ja Pakkalan uuden koulupaviljongin kalustamiseen. Varhaiskasvatuksessa irtaimen omaisuuden määräraha käytettiin Martinlaakson päiväkodin uudisrakennuksen kalustamiseen ja viiden peruskorjatun päiväkodin kalustamiseen.

Muilla tulosalueilla irtaimen omaisuuden määräraha käytettiin ammatillisen koulutuksen, liikuntapalveluiden, kulttuuripalveluiden ja nuorispalveluiden muiden tilojen kaluste- ja laitehankintoihin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan irtaimen omaisuuden talousarvio toteutui budjetoidun mukaisesti. Määrärahaa käytettiin pääasiassa varikon ajoneuvokaluston hankintoihin. Lisäksi kaupunkimittaukselle ostettiin mittauslaitteita, katutekniikalle työmaakalustoa ja maatiloille traktori sekä kalustettiin Silkin uutta toimitilaa.

95 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	0	3 500	12 971	9 471
Menot	-8 000	-10 500	-18 500	-16 927	-1 573
Kiinteän omaisuuden osto	-6 000	-10 500	-16 500	-16 001	-499
Maa-alueiden kunnostus	-2 000	0	-2 000	-926	-1 074
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-1 600	0	-1 600	-361	-1 239
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	0	-400	-565	165
Netto	-4 500	-10 500	-15 000	-3 955	7 898

Kiinteän omaisuuden osto ja myynti

Kiinteän omaisuuden ostoon oli budjetoitu 6 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti määrärahaa 10,5 milj. eurolla. Kiinteän omaisuuden ostomäärärahan käyttö jakautuu varsinaisiin maanostoihin ja sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden arvon kirjaamiseen. Kiinteän omaisuuden ostoon käytettiin vuonna 2018 yhteensä 16 milj. euroa.

Maanhankintamäärärahalla kaupungille on hankittu mm. toimistorakennusten korttelialue Kaivokselasta, odotusarvomaata ja suojaviheraluetta Kivistöstä, noin 23 ha maa- ja metsätalousalueita Keimolasta, noin 15 ha lähivirkistysalue Ojangosta, pientaloaluetta sekä retkeily- ja ulkoilualuetta Sotungista sekä useita katualueita. Valtiolta/Liikennevirastolta hankittiin yleisiä alueita Kivistöstä ja Tikkurilasta sekä tulevan kaavan mukaista rakennusmaata Kivistöstä. Kaupunki on käyttänyt etuosto-oikeutta Riipilässä sijaitsevan metsäalueen kiinteistökaupassa ja noin 13 ha lähivirkistysalue on lunastettu Sotungista Kuusijärven ulkoilualueelta. Sopimuskorvauksina on saatu mm. asuinkerrostalojen korttelialuetta Hiekkaharjusta.

Lisämääräraha mahdollisti noin 13 ha maa-alueen hankinnan Hakkilasta. Alueen ostamisella saatiin kaupungin omistukseen yhtenäistä aluetta kehitettäväksi tulevaisuudessa asuntotuotannon tarpeisiin.

Maa-alueiden kunnostus

Maankäytön toimialan maa-alueiden kunnostukseen oli vuoden 2018 budjetissa varattu yhteensä 2,0 milj. euroa. Maa-alueiden kunnostus- ja esirakentamismenot alittivat talousarvion 54 prosenttia. Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostuskulut olivat noin 0,4 milj. euroa ja kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostuksen toteutuneet kulut olivat 0,6 milj. euroa.

97 Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	12 953	-12 953
Menot	-1 480	-2 199	-3 679	-4 324	645
Osakkeet	-1 480	-2 199	-3 679	-4 324	645
Kaupunginhallitus / osakkeiden osto	-500	-1 300	-1 800	-2 466	645
Apotti Oy	-980	0	-980	-959	-21
Kivistön Putkijäte Oy	0	-899	-899	-899	0
Netto	-1 480	-2 199	-3 679	8 629	-12 308

Osakkeiden myyntejä toteutui yhteensä 12,9 milj. euroa.

Osakkeiden ostoihin määrärahaa talousarviomuutosten jälkeen oli yhteensä 3,7 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin Kiinteistö Oy Kauppalantalon osakkeiden lunastukseen 1,2 milj. euroa, Tikkurilan Keskustapysäköinnin osakkeiden ostoon 0,4 milj. euroa sekä muiden yksittäisten osakkeiden hankintoihin 0,8 milj. euroa. Kivistön Putkijäte Oy:n osakkeiden merkintää varten määrärahavaraus 0,9 milj. euroa toteutui lisätalousarvion mukaisesti. Lisäksi määrärahaa on sopimuksen mukaan sijoitettu 959 363 euroa Apotti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman osuuteen.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2018	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu-tuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	**64 287**	**-20 467**	**43 820**	**69 744**	**-25 924**
Vuosikate	99 080	-19 651	79 429	110 472	-31 042
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-34 793	-816	-35 609	-40 727	5 118
Investointien rahavirta	**-95 110**	**-13 958**	**-109 067**	**-62 686**	**-46 381**
Investointimenot	-133 903	-13 142	-147 045	-133 149	-13 896
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500	0	500	3 905	-3 405
Käyttöomaisuuden myyntitulot	38 293	-816	37 477	66 558	-29 080
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-30 823**	**-34 425**	**-65 247**	**7 058**	**-72 306**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	**-5 289**	**0**	**-5 289**	**3 608**	**-8 897**
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	-8 000	-299	-7 701
Antolainasaamisten vähennykset	2 711	0	2 711	3 907	-1 196
Lainakannan muutokset	**34 200**	**0**	**34 200**	**-95 758**	**129 958**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	134 000	0	134 000	90 000	44 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-99 800	0	-99 800	-169 530	69 730
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-16 229	16 229
Oman pääoman muutokset	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Oman pääoman muutos	0	0	0	-834	834
Rahastojen muutos (tuloksesta)	0	0	0	834	-834
Ylijäämän palautus kunnalle	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Muut maksuvalmiuden muutokset	**0**	**0**	**0**	**10 346**	**-10 346**
Rahoituksen rahavirta	**28 911**	**0**	**28 911**	**-81 804**	**110 715**
Rahavarojen muutos	**-1 912**	**-34 425**	**-36 336**	**-74 745**	**38 409**
Nettolainanotto	**34 200**	**0**	**34 200**	**-95 758**	**129 958**

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen
KÄYTTÖTALOUSOSA											
10 Yleishallinto	B	29,2	26,1	3,1	-1,0	2,1	2,8	4,9	-2,1	0,0	-2,1
11 Kaupunginjohtajan toimiala	B	20,1	18,7	1,4	0,1	1,4	2,3	2,8	-0,5	0,0	-0,5
17 Konserni- ja asukaspalv. toimiala	B	89,6	81,3	8,3	0,0	8,3	9,8	9,6	0,2	0,0	0,2
12 Sosiaali- ja terveydenh. toimiala	B	393,1	393,9	-0,8	-4,5	-5,3	41,2	39,5	1,7	-0,8	0,9
12 20 Erikoissairaanhoito	B	228,3	236,1	-7,8	10,8	3,0	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0
13 Sivistystoimen toimiala	B	435,6	438,2	-2,6	4,6	2,1	31,9	35,0	-3,1	1,3	-1,8
13 70 Ammatillinen koulutus	N	35,2	32,9	2,4	-1,4	1,0	2,2	1,9	0,3	-0,2	0,1
13 85 Musiikkiopisto	N	4,0	4,1	-0,1	0,1	0,0	1,0	1,1	-0,1	0,0	0,0
13 86 Kuvataidekoulu	N	0,9	1,0	-0,1	0,1	0,0	0,3	0,4	-0,1	0,1	0,0
14 0 Kaupunkisuunnittelulautakunta	B	13,6	13,5	0,0	0,9	1,0	42,1	45,6	-3,5	0,0	-3,5
14 75 Rakennusvalvonta	N	3,2	3,8	-0,6	0,0	-0,6	4,5	5,2	-0,7	0,0	-0,7
14 5 Tekninen lautakunta	B	40,1	34,6	5,5	0,1	5,6	29,6	31,6	-2,0	0,0	-2,0
14 51 Joukkoliikenne	B	50,0	47,2	2,8	0,0	2,8	11,6	12,4	-0,8	0,0	-0,8
15 20 Tilakeskuksen tulosalue	N	92,6	101,8	-9,1	9,5	0,4	171,5	170,7	0,8	-0,5	0,3
14 52 Varikko	N	5,0	5,6	-0,6	0,0	-0,6	5,9	6,7	-0,8	0,0	-0,8
14 7 Ympäristölautakunta	B	3,7	3,6	0,1	0,0	0,1	0,5	0,8	-0,2	0,0	-0,2
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						994,0	982,7	11,3	0,0	11,3
Valtionosuudet	B						168,0	173,4	-5,4	0,0	-5,4
Korkotuotot liikelaitokselta	B						0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Korkotulot	B						14,1	14,1	0,0	0,0	0,0
Muut rahoitustulot	B						15,2	17,4	-2,2	0,0	-2,2
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Korkomenot	B	4,3	2,5	1,8	0,0	1,8					
Muut rahoitusmenot	B	0,4	0,2	0,2	0,0	0,2					
Satunnaiset tulot	B						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset menot	B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0					
INVESTOINTIOSA											
91 1 Uudisrakentaminen	B	35,2	27,7	7,5	0,0	7,5	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1
91 2 Korjausrakentaminen	B	27,2	29,9	-2,7	0,0	-2,7	0,0	0,9	-0,9	0,0	-0,9
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	3,7	1,6	2,1	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
92 Aineeton omaisuus	B	7,7	7,3	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	39,9	37,3	2,6	0,0	2,6	0,5	3,0	-2,5	0,0	-2,5
93 7 Kehärata	B	0,0	0,2	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
94 Irtain omaisuus	B	6,2	5,6	0,6	0,2	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
95 Kiinteä omaisuus	B	8,0	16,9	-8,9	10,5	1,6	3,5	13,0	-9,5	0,0	-9,5
97 Osakkeet ja osuudet	B	1,5	4,3	-2,8	2,2	-0,6	0,0	13,0	-13,0	0,0	-13,0
RAHOITUSOSA											
Nettolainanotto	N	-34,2	79,5	-113,7	0,0	-113,7					
LIIKELAITOKSET											
Vantaan Työterveys liikelaitos	N	6,4	7,3	-0,9	0,0	-0,9	6,7	8,0	-1,3	0,0	-1,3
Keski-Uudenmaan pelastust. liikelaitos	N	36,3	36,1	0,3	0,0	0,3	37,5	37,8	-0,3	0,0	-0,3
Suun terveydenhuollon liikelaitos	N	22,2	23,2	-1,0	0,0	-1,0	22,8	23,2	-0,4	0,0	-0,4

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	72 044 123,62	72 953 082,68
Maksutuotot	84 289 564,04	90 979 607,33
Tuet ja avustukset	18 283 426,02	16 286 897,66
Muut toimintatuotot	68 370 939,15	71 761 638,92
	242 988 052,83	**251 981 226,59**
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 383 664 248,35	- 373 966 862,81
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 85 951 837,88	- 85 824 215,99
Muut henkilösivukulut	- 13 886 157,74	- 17 019 968,24
	- 483 502 243,97	- 476 811 047,04
Palvelujen ostot	- 641 434 682,68	- 598 402 388,35
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 51 065 414,72	- 53 433 004,87
Avustukset	- 76 231 139,11	- 77 731 944,18
Muut toimintakulut	- 63 275 509,53	- 54 316 289,10
	- 1 315 508 990,01	**- 1 260 694 673,54**
Toimintakate	**- 1 072 520 937,18**	**- 1 008 713 446,95**
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	982 745 565,59	977 010 570,84
Valtionosuudet	173 386 738,00	168 933 796,00
	1 156 132 303,59	**1 145 944 366,84**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 068 120,72	14 187 872,82
Muut rahoitustuotot	17 408 491,47	15 337 145,22
Korkokulut	- 2 311 707,21	- 2 521 354,51
Muut rahoituskulut	- 127 774,79	- 229 309,29
	29 037 130,19	**26 774 354,24**
Vuosikate	**112 648 496,60**	**164 005 274,13**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 107 411 708,89	- 109 518 110,08
Arvonalentumiset	- 1 290 018,79	- 14 055 400,87
	- 108 701 727,68	**- 123 573 510,95**
Tilikauden tulos	**3 946 768,92**	**40 431 763,18**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	283 164,73	401 619,69
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	95 317,93	155 651,80
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	834 177,57	661 766,45
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**5 159 429,15**	**41 650 801,12**

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	112 648 496,60	164 005 274,13
Tulorahoituksen korjauserät	- 40 891 159,54	- 40 528 351,28
	71 757 337,06	123 476 922,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 134 810 967,40	- 111 287 308,89
Rahoitusosuudet investointeihin	3 917 673,00	652 306,68
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66 722 381,31	50 572 961,58
	- 64 170 913,09	- 60 062 040,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	**7 586 423,97**	**63 414 882,22**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 298 836,00	- 44 625,00
Antolainasaamisten vähennys	3 907 222,85	4 573 239,94
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 000 000,00	90 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 169 529 724,72	- 190 977 261,79
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 16 228 711,27	10 888 075,00
Oman pääoman muutokset	0,00	1 725 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 142 769,73	202 513,18
Vaihto-omaisuuden muutos	- 4 180,12	19 106 051,46
Saamisten muutos	1 659 938,55	26 503 370,74
Korottomien velkojen muutos	9 576 101,68	- 5 307 604,02
Rahoituksen rahavirta	**- 81 060 958,76**	**- 43 331 240,49**
Rahavarojen muutos	**- 73 474 534,79**	**20 083 641,73**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	140 018 591,32	213 493 126,11
Rahavarat 1.1.	- 213 493 126,11	- 193 409 484,38
	- 73 474 534,79	20 083 641,73

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Pysyvät vastaavat	**1 831 574 207,24**	**1 838 952 860,93**
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	72 297,67	38 989,67
Muut pitkävaikutteiset menot	38 118 025,55	55 531 741,46
	38 190 323,22	55 570 731,13
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	296 715 162,37	292 760 066,29
Rakennukset	559 128 718,31	552 941 686,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	304 120 211,51	304 580 001,08
Koneet ja kalusto	17 955 233,76	16 603 289,39
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	45 589 421,38	34 384 538,07
	1 223 825 530,64	1 201 586 364,20
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	284 698 965,00	293 327 990,37
Muut lainasaamiset	284 201 526,10	287 903 748,95
Muut saamiset	657 862,28	564 026,28
	569 558 353,38	581 795 765,60
Toimeksiantojen varat	**1 293 053,85**	**1 459 342,58**
Valtion toimeksiannot	1 290 129,22	1 456 352,55
Lahjoitusrahastojen varat	2 924,63	2 990,03
Vaihtuvat vastaavat	**205 939 000,36**	**281 069 293,58**
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	611 336,97	607 156,85
	611 336,97	607 156,85
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	225 164,57	294 821,80
Muut saamiset	3 401 496,00	13 378 496,00
	3 626 660,57	13 673 317,80
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	22 320 043,66	21 651 295,96
Lainasaamiset	1 214 781,87	620 397,85
Muut saamiset	13 339 638,48	13 985 745,22
Siirtosaamiset	24 807 947,49	17 038 253,79
	61 682 411,50	53 295 692,82
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	245 745,27	1 085 745,27
Rahat ja pankkisaamiset	139 772 846,05	212 407 380,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**2 038 806 261,45**	**2 121 481 497,09**

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma	**942 800 526,23**	**938 475 274,65**
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	126 414 502,27	122 248 679,84
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	462 108 463,63	425 457 662,51
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 159 429,15	41 650 801,12
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	**2 359 055,50**	**2 737 538,16**
Poistoero	2 359 055,50	2 642 220,23
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	95 317,93
Pakolliset varaukset	**11 501 357,33**	**11 631 969,12**
Eläkevaraukset	204 700,00	218 000,00
Muut pakolliset varaukset	11 296 657,33	11 413 969,12
Toimeksiantojen pääomat	**1 987 940,73**	**2 296 999,19**
Valtion toimeksiannot	1 332 233,41	1 457 892,55
Lahjoitusrahastojen pääomat	655 707,32	839 106,64
Vieras pääoma	**1 080 157 381,66**	**1 166 339 715,97**
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	124 366 666,64	175 099 999,96
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	673 036 250,30	684 596 082,54
	797 402 916,94	859 696 082,50
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 733 333,32	70 733 333,32
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	31 559 832,27	28 796 391,43
Lainat muilta luotonantajilta	31 959 018,38	48 187 729,65
Saadut ennakot	23 935 222,33	32 513 872,79
Ostovelat	62 500 455,94	49 508 525,62
Muut velat	24 959 666,43	20 420 011,01
Siirtovelat	57 106 936,05	56 483 769,65
	282 754 464,72	306 643 633,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**2 038 806 261,45**	**2 121 481 497,09**

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot	1 065 950 279,01	1 017 386 583,78
Toimintakulut	- 1 942 109 865,96	- 1 838 579 867,49
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	- 4 339 227,31	5 718 339,23
Toimintakate	**- 880 498 814,26**	**- 815 474 944,48**
Verotulot	982 464 585,20	977 010 570,84
Valtionosuudet	178 485 984,00	174 271 003,00
	1 160 950 569,20	**1 151 281 573,84**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10 268 536,63	10 807 547,14
Muut rahoitustuotot	4 598 342,55	2 321 101,68
Korkokulut	- 18 510 416,10	- 19 562 519,16
Muut rahoituskulut	- 4 667 444,56	- 1 611 665,82
	- 8 310 981,47	**- 8 045 536,16**
Vuosikate	**272 140 773,47**	**327 761 093,20**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 205 025 635,87	- 214 622 545,97
Omistuksen eliminointierot	- 2 300 134,95	- 121 237,67
Arvonalentumiset	- 33 062,75	- 1 328 634,45
	- 207 358 833,57	**- 216 072 418,09**
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	815 821,41
Tilikauden tulos	**64 781 939,90**	**112 504 496,52**
Tilinpäätössiirrot	765 348,16	712 579,26
Tilikauden verot	- 7 953 342,40	- 7 745 488,75
Laskennalliset verot	- 9 197 371,90	- 5 792 288,17
Vähemmistöosuudet	- 12 671 719,07	- 18 439 394,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**35 724 854,69**	**81 239 904,31**

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	272 140 773,47	327 761 093,21
Satunnaiset erät	0,00	815 821,41
Tilikauden verot	- 7 953 342,40	- 7 745 488,75
Tulorahoituksen korjauserät	- 40 547 040,42	- 42 094 246,50
	223 640 390,65	278 737 179,37
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 465 412 788,92	- 304 270 454,10
Rahoitusosuudet investointeihin	4 342 417,66	953 435,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	194 219 319,59	100 035 929,41
	- 266 851 051,67	- 203 281 088,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 43 210 661,03**	**75 456 090,54**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 262 904,80	0,00
Antolainasaamisten vähennys	461 291,76	407 830,78
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	67 954 049,83	82 908 210,46
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 11 309 192,14	- 110 505 749,72
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 99 268 357,14	- 40 875 714,47
Oman pääoman muutokset	- 5 213 616,14	- 4 040 583,11
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 146 083,84	205 947,42
Vaihto-omaisuuden muutos	- 2 396 265,89	15 787 919,66
Saamisten muutos	- 22 085 933,05	11 973 012,76
Korottomien velkojen muutos	66 058 147,48	1 266 982,00
Rahoituksen rahavirta	**- 6 208 863,94**	**- 42 872 144,22**
Rahavarojen muutos	**- 49 419 524,96**	**32 583 946,32**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	234 768 680,59	284 188 205,55
Rahavarat 1.1.	- 284 188 205,55	- 251 604 259,23
	- 49 419 524,96	32 583 946,32

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Pysyvät vastaavat	**3 379 394 682,53**	**3 277 170 341,21**
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	9 061 791,02	9 976 281,48
Muut pitkävaikutteiset menot	49 628 498,89	62 510 790,51
Ennakkomaksut	3 715 547,59	3 176 142,19
	62 405 837,50	75 663 214,18
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	390 965 296,28	385 977 406,16
Rakennukset	1 423 199 709,06	1 401 316 138,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet	809 726 405,63	808 374 680,29
Koneet ja kalusto	81 202 949,51	78 744 768,05
Muut aineelliset hyödykkeet	8 535 094,49	8 074 675,11
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	221 252 551,36	158 893 271,29
	2 934 882 006,32	2 841 380 939,48
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	74 430 735,14	65 329 601,24
Muut osakkeet ja osuudet	108 567 300,91	95 489 396,70
Muut lainasaamiset	193 879 039,50	194 395 361,46
Muut saamiset	5 229 763,16	4 911 828,15
	382 106 838,71	360 126 187,55
Toimeksiantojen varat	**3 251 077,37**	**3 322 594,49**
Valtion toimeksiannot	2 075 133,15	2 086 483,73
Lahjoitusrahastojen varat	656 993,91	670 595,87
Muut toimeksiantojen varat	518 950,30	565 514,89
Vaihtuvat vastaavat	**431 827 272,64**	**466 032 345,86**
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	23 255 145,85	20 717 985,43
Muu vaihto-omaisuus	- 9 476,87	135 242,92
	23 245 668,98	20 853 228,35
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	10 337 648,06	12 282 073,26
Laskennalliset verosaamiset	1 196 545,37	1 842 603,83
Muut saamiset	17 665,86	0,00
Siirtosaamiset	3 554 627,32	1 948 565,12
	15 106 486,60	16 073 242,21
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	99 971 199,04	83 971 224,09
Lainasaamiset	2 100 776,27	952 534,84
Muut saamiset	31 230 815,87	27 001 617,23
Siirtosaamiset	25 403 645,29	32 992 293,59
	158 706 436,47	144 917 669,75
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	290 937,38	1 117 527,30
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	43 788,83
Muut arvopaperit	21 121 161,03	20 402 615,52
	21 412 098,40	21 563 931,65
Rahat ja pankkisaamiset	213 356 582,18	262 624 273,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**3 814 473 032,55**	**3 746 525 281,56**

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma	**1 190 189 086,44**	**1 170 127 623,41**
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Arvonkorotusrahasto	0,00	5 465 478,00
Muut omat rahastot	187 519 945,20	183 255 697,29
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	617 826 155,37	551 048 412,63
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	35 724 854,69	81 239 904,31
Vähemmistöosuudet	**116 631 162,59**	**103 658 693,62**
Pakolliset varaukset	**26 437 763,83**	**24 826 329,44**
Eläkevaraukset	324 501,06	337 801,06
Muut pakolliset varaukset	26 113 262,77	24 488 528,38
Toimeksiantojen pääomat	**3 946 810,50**	**4 164 411,46**
Valtion toimeksiannot	2 117 237,34	2 089 606,88
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 310 622,85	1 507 488,36
Muut toimeksiantojen pääomat	518 950,30	567 316,22
Vieras pääoma	**2 477 268 209,19**	**2 443 748 223,63**
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	124 366 666,64	175 099 999,96
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	1 477 291 851,85	1 447 707 155,69
Lainat julkisyhteisöiltä	183 358 729,78	186 098 855,78
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	14 617,25
Saadut ennakot	165,23	165,23
Liittymismaksut ja muut velat	140 985 588,96	135 420 238,14
Siirtovelat	1 524,05	106 057,00
Laskennalliset verovelat	46 630 984,78	40 812 821,40
	1 972 635 511,30	1 985 259 910,45
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	60 493 333,32	70 733 333,32
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	69 734 098,26	82 746 915,74
Lainat julkisyhteisöiltä	2 740 126,00	7 326,00
Lainat muilta luotonantajilta	10 256 932,86	8 457 034,41
Saadut ennakot	33 503 800,01	41 463 416,19
Ostovelat	113 561 771,19	91 879 506,04
Muut velat	94 233 997,31	52 258 401,84
Siirtovelat	113 249 150,42	106 816 041,16
Laskennalliset verovelat	6 859 488,54	4 126 338,48
	504 632 697,90	458 488 313,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**3 814 473 032,55**	**3 746 525 281,56**

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankintamenoperiaatetta ei ole noudatettu kuitenkaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle luovutettujen pysyvien vastaavien osalta, sillä jäsenkunnat luovuttivat sen nolla-arvolla perustettavan liikelaitoksen käyttöön. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakennusten poistot alkavat valmistumispäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuluneen tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti ja hoitotarvikevarasto on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin lainat otetaan pääsääntöisesti vaihtuvakorkoisina. Kaupunki on suojannut osan lainasalkustaan korkojohdannaisilla. Kaupungin käyttämät korkojohdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, korko-optioita tai näiden yhdistelmiä. Kaupungin korkoriskipolitiikan mukaisesti kaupunki käyttää korkojohdannaisia ainoastaan taseessa olevien rahoitusriskien alentamiseen tai poistamiseen. Kaupungin kaikki johdannaissopimukset on tehty joko suojaamistarkoituksessa tai rahoituskulujen alentamiseksi siten, ettei korkoriskiä kuitenkaan lisätä. Vantaa kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Johdannaissopimukset, ks. tarkemmin kappale 4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot/ Johdannaiset.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin, liikelaitoksien ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tuloslaskelman jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua. Tuloslaskelmalla ei esitetä omana eränään valmistusta omaan käyttöön. Tuloslaskelman toimintakuluihin sisältyviä henkilöstökulujen, palvelujen ostojen, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden sekä muiden toimintakulujen eriä on oikaistu vastaavasti poistamalla kulueristä valmistusta omaan käyttöön vastaavat kulut.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman esittämistapaa on muutettu edelliseen tilikauteen nähden siten, ettei valmistusta omaan käyttöön esitetä omana eränään. Edellisten tilikausien vertailutietoja on muutettua vastaamaan kuluneen tilkauden jaottelua.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisen tilikauden ylijäämään on kohdistunut seuraava oikaisu: Vantaan kaupungin kirjaama Vahinkorahaston pääoman korotus -5 000 000,00 euroa.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n tytäryhtiöitä Kivikirveenkujan Autopaikat Oy, Asunto oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki ja Metsolan pysäköinti Oy, joita VAV Asunnot Oy –alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni on yhdistellyt osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin 31,4 %:n omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuus 17,7 %:a on yhdistelemättä. Näiden yhdistelemättä jättämisellä on vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kahdeksan kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Lisäksi osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, lukuun ottamatta Yrityspuiston Autopaikat Oy:tä, josta ei ollut tietoja saatavilla, sekä VAV Asunnot Oy –alakonsernin osakkuusyhteisöjä Asunto Oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki ja Metsolan Pysäköinti Oy. As Oy Hirvitie 39 ja Kiinteistö Oy Korsontie 2 on yhdistelty konsernitilipäätökseen vuoden 2017 osuudella omasta pääomasta, koska vuoden 2018 tilinpäätöstietoja ei ollut saatavilla. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni on yhdistellyt osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Ruusuparkin 26,09 %:n omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuus 8,2 %:a on yhdistelemättä. Yhdistelemättä jätettyjen osakkuusyhtiöiden vaikutus konsernin lukuihin on vähäinen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaiset -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -alakonsernin, VAV Asunnot Oy –alakonsernin, Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY), Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS) sekä ETEVA –kuntayhtymän tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaiset.

Vantaan Energia on tilinpäätöksessään kirjannut kuluksi johdannaissopimuksen tekohetken ja tilinpäätöspäivän käyvän arvon välisen erotuksen. Nämä kirjaukset on konsernissa peruutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 115/24.1.2017 mukaisesti, jossa todetaan, että kirjanpitolautakunnan 1963/2016 lausuntoa johdannaisten käsittelystä ei sovelleta kuntien vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Liitetiedon 4.4 vakuudet ja vastuusitoumukset kohdassa Johdannaiset vuoden 2017 vertailutietoa on muutettu 2017 tilinpäätöksen vastaavasta liitetiedosta niin että Vantaan Energia -alakonsernin raaka-ainejohdannaisten nimellisarvot on oikaistu.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävinä oikaisuina näkyvät seuraavat erät: Vantaan Energia Oy:n v 2017 tilinpäätöksessään kuluksi kirjaamat johdannaissopimusten tekohetken ja tilinpäätöspäivän käyvän arvon erot, joita ei peruutettu vuoden 2017 Vantaan konsernitilinpäätöksessä (- 1 442 051,87e). 2017 konsernitilinpäätöksessä Vantaan kaupungin pitkä- ja lyhytaikaisiin saamisiin kirjattu Vantaan osuus HSL-kuntayhtymän edellisten tilikausien ylijäämästä peruutettiin. Tätä kirjausta on 2018 konsernitilinpäätöksessä oikaistu (-1 757 324,92).

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	381 899	363 772	2 788	4
Kaupunginjohtajan toimiala	2 792	2 227	2 827	2 257
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	11 417	10 908	8 791	8 751
Sosiaali- ja terveystoimi	296 614	278 955	40 623	42 046
Sivistystoimi	35 786	36 861	35 911	37 087
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	299 434	288 075	112 603	122 920
Liikelaitokset ja rahastot				
Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	26 628	25 426	27 521	27 207
Vantaan Työterveys	4 487	4 227	5 031	4 773
Suun Terveydenhuolto	6 684	6 331	6 684	6 331
Marja-Vantaa	209	603	209	603
Sosiaalinen luototus	0	1	1	1
Asuntolainarahasto	0	1	1	1
Toimintatuotot yhteensä	**1 065 950**	**1 017 387**	**242 989**	**251 981**

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2018	2017
Kunnan tulovero	825 742	818 980
Osuus yhteisöveron tuotosta	77 930	80 699
Kiinteistövero	79 074	77 331
Verotulot yhteensä	**982 746**	**977 011**

Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Laskennalliset valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	198 742	197 718	198 742	197 718
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-41 649	-45 527	-41 649	-45 527
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	21 394	22 080	16 295	16 743
Valtionosuudet yhteensä	**178 486**	**174 271**	**173 387**	**168 934**

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	**2018**	**2017**
Asiakaspalvelujen ostot	402 581	379 701
Muiden palvelujen ostot	238 854	287 713
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	**641 435**	**667 413**

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	**2018**	**2017**
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	3	4
Keskustan valtuustoryhmä	6	7
Vihreä valtuustoryhmä	24	21
Vantaan Siniset valtuustoryhmä	6	0
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	36	36
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	8	7
Kokoomuksen valtuustoryhmä	34	26
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	10	8
RKP:n valtuustoryhmä	3	3
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	**130**	**112**

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Eläkevastuu 1.1.	338	369	218	234
Vähennykset	-13	-31	-13	-16
Eläkevastuu 31.12.	**325**	**338**	**205**	**218**
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	17 408	15 533	11 414	9 426
Lisäykset	997	2 228	0	2 000
Vähennykset	-836	-353	-117	-12
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	**17 569**	**17 408**	**11 297**	**11 414**
Muut pakolliset varaukset 1.1.	7 081	6 575	0	0
Lisäykset	2 445	1 140	0	0
Vähennykset	-982	-634	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	**8 544**	**7 081**	**0**	**0**

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	38 343	39 696	38 200	42 971
Osakkeiden luovutusvoitot	6 340	0	0	0
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	3 389	497	3 225	497
Luovutusvoitot yhteensä	**48 072**	**40 193**	**41 425**	**43 468**
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	828	957	828	957
Muut luovutustappiot	274	10	0	0
Luovutustappiot yhteensä	**1 102**	**967**	**828**	**957**

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
HUS-kuntayhtymä potilasvakuutuksen palautus ja jälkiseuranta-ajan pidentäminen	0	816	0	0
Satunnaiset tuototyhteensä	**0**	**816**	**0**	**0**

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä	12 605	12 530
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 400	1 400
Yhteensä	**14 005**	**13 930**

Poistoeron muutokset

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-283	-402
Poistoeron muutokset yhteensä	**-283**	**-402**

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €					Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.					39	55 532	55 571
Lisäykset tilikauden aikana					37	5 882	5 919
Vähennykset tilikauden aikana					0	-450	-450
Siirrot erien välillä					24	1 941	1 965
Tilikauden poisto					-28	-24 787	-24 815
Poistamaton hankintameno 31.12.					72	38 118	38 190
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi-alueet	Raken-nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	292 760	552 941	304 579	16 603	317	34 385	1 201 586
Lisäykset tilikauden aikana	16 927	29 197	37 132	7 152	0	34 161	124 569
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-920	-2 985	-44	0	32	-3 917
Vähennykset tilikauden aikana	-12 972	-840	0	-37	0	0	-13 849
Siirrot erien välillä	0	17 957	2 115	951	0	-22 989	-1 966
Tilikauden poisto	0	-39 206	-36 721	-6 670	0	0	-82 597
Poistamaton hankintameno 31.12.	296 715	559 129	304 120	17 955	317	45 589	1 223 826

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja seuraavasti: Yhdentyvä viestintä 2 364 611,93 euroa ja sähköinen asiointi 1 300 000 euroa suurimpina. Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 8 574 714,17 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	111 010	9 000	148 042	25 276	293 328
Lisäykset tilikauden aikana	3 365	0	0	959	4 324
Vähennykset tilikauden aikana	-12 726	0	0	-227	-12 953
Poistamaton hankintameno 31.12.	101 649	9 000	148 042	26 008	284 699

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
1 000 €	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	47 701	234 783	5 983	288 467
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	94	94
Vähennykset tilikauden aikana	-3 188	0	-514	-3 702
Poistamaton hankintameno 31.12.	44 513	234 783	5 563	284 859

Maa- ja vesialueet erittely

1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 073	1 039	410	410
Muut maa- ja vesialueet	391 347	379 599	296 305	293 679
Maa- ja vesialueiden arvonalennukset	-1 455	0	0	-1 329
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	0	5 339	0	0
Maa- ja vesialueet yhteensä	**390 965**	**385 977**	**296 715**	**292 760**

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2018

				Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
Konserniyhteisön nimi	**Koti-paikka**	**Kunnan omistus-%**	**Konsernin omistus-%**	**Omasta pää-omasta**	**Vieraasta pää-omasta**	**Tilikauden yli-/ ali-jäämästä**
Tytäryhtiöt						
As Oy Vantaan Elviira	Vantaa	100,0 %	100,0 %	909	0	0
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %	343	739	-44
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %	515	143	20
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %	833	274	11
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %	3 042	622	26
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 10	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 468	2	-14
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 456	0	31
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 065	7 314	40
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 535	9	-1
Kiint Oy Tikkurilan linja-autoasema	Vantaa	100,0 %	100,0 %	35	0	-2
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 051	9	-88
Kiint Oy Vantaan Maarukka	Vantaa	100,0 %	100,0 %	5	0	-3
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 032	113	-298
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	7 993	40	-444
Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	786	79	83
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 156	8 138	276
Vantaan Työterveys Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	7	0	-1
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %	167 008	555 284	12 549
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %	29 029	132 559	2 415
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Paloasema	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vantaan Moottorirata Oy	Vantaa	95,4 %	100,0 %	258	1	-355
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %	714	27	-109
A-Tulkkaus Oy	Vantaa	99,6 %	99,6 %	1 390	1 043	47
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %	15 437	706	-131
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	87,5 %	-21	109	-27
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %	131	6	-13
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %	141	20	-12
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %	1 445	18	-140
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %	1 309	563	-157
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %	93 037	243 237	12 334
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %	157	119	9

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2018

				Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
Konserniyhteisön nimi	**Koti-paikka**	**Kunnan omistus-%**	**Konsernin omistus-%**	**Omasta pää-omasta**	**Vieraasta pää-omasta**	**Tilikauden yli-/ ali-jäämästä**
Kuntayhtymät						
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %	107 279	319 439	5 997
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %	14 332	18 555	324
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %	363	83	14
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %	256	4 736	1
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %	2 049	6 105	189
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. Kuntayht.	Helsinki	11,9 %	11,9 %	46 789	87 760	-677
Västra-Nylands folkhögskola - kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %	40	8	0
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayht.	Parainen	2,5 %	2,5 %	313	751	-9
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %	-905	30	-1 003
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %	-2 236	17	0
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %	-118	20	-231
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %	-196	1 762	-83
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %	-209	1	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %	16 345	2 920	117
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %	-10	25	-1
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	45,0 %	45,0 %	367	1 762	-83
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	11,0 %	29,2 %	-864	16	-7
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	27,2 %	27,2 %	-219	5	-576
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %	7 922	4 769	221
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %	-316	1	-8
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %	91	1	1
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa					
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	49,6 %			
Suomen Energia-Urakonti Oy	Helsinki	0,0 %	25,9 %			
Solar Power Holding Oy	Helsinki	0,0 %	24,1 %			
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	22,5 %			
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	38,3 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,6 %			
Yhdistelemättömät						
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %			
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa					
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %			
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	**2018**		**2017**	
	Pitkä-aikainen	**Lyhyt-aikainen**	**Pitkä-aikainen**	**Lyhyt-aikainen**
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	557	0	842
Lainasaamiset	0	998	0	332
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	2 136	0	4 791
Siirtosaamiset	3 402	15 000	12 059	6 041
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	1 346	0	28
Saamiset yhteensä	**3 402**	**20 037**	**12 059**	**12 034**

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
HSL kuntaosuus ylijäämä	0	0	3 401	13 378
Muut tulojäämät	3 627	1 949	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	563	936	19	10
Jaksotetut henkilöstökulut	26	160	0	0
Jaksotetut korot	135	161	8	22
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	123	139
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	1 493	1 062	584	940
Kelan korvaukset työterveyshuollosta	2 609	2 687	2 015	1 892
HSL kuntaosuus ylijäämä	0	0	15 000	6 041
Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtosaamiset	0	0	3 359	5 003
Muut tulojäämät	20 488	27 986	3 699	2 991
Siirtosaamiset yhteensä	**28 941**	**34 941**	**28 208**	**30 416**

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	**2018**	**2017**
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	9 355	10 998
Kirjanpitoarvo	246	1 086
Erotus	9 109	9 912

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	349 118	349 118	349 118	349 118
Peruspääoma 31.12.	349 118	349 118	349 118	349 118
Muut omat rahastot				
Asuntolainarahasto				
Peruspääoma 1.1.			92 805	91 160
Lisäykset			1 517	1 645
Peruspääoma 31.12.			94 322	92 805
Marja-Vantaa -rahasto				
Peruspääoma 1.1.			22 805	23 804
Vähennykset			1 022	999
Peruspääoma 31.12.			21 783	22 805
Sosiaalisen luototuksen rahasto				
Peruspääoma 1.1.			1 778	1 831
Lisäykset			20	27
Vähennykset			12	80
Peruspääoma 31.12.			1 785	1 778
Vahinkorahasto				
Peruspääoma 1.1.			4 861	6 116
Lisäykset			5 000	0
Vähennykset			1 337	1 255
Peruspääoma 31.12.			8 524	4 861
Muut omat rahastot				
Peruspääoma 1.1.	189 431	182 316		
Lisäykset	4 236	7 134		
Vähennykset	6 147	729		
Peruspääoma 31.12.	187 520	188 721		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	632 288	548 814	467 108	425 061
Lisäykset	0	474	0	1 725
Vähennykset	11 762	8	5 000	1 329
Oikaisu edelliseen tilikauteen	-2 701	1 768	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	617 826	551 048	462 108	425 457
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	35 725	81 240	5 159	41 651
Oma pääoma yhteensä	**1 190 189**	**1 170 128**	**942 801**	**938 475**

Poistoero

Erittely poistoerosta		
1 000 €	**2018**	**2017**
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 359	2 642
Poistoero yhteensä	**2 359**	**2 642**

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	**2018**	**2017**
Joukkovelkakirjalainat	61 433	67 167
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	380 018	390 879
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	**441 451**	**458 046**

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	**2018**	**2017**
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2 =100012		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	10 400	11 200
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	9 600	10 400
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010 =100014		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	19 200	20 800
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	17 600	19 200
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011 =100015		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	19 833	21 000
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	18 667	19 833
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017 =100016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	9 000	9 500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	8 500	9 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019 =100017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	31 667	33 333
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	30 000	31 666
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 2/2014 =100309		
- Lainan nimellisarvo/ liikkellelasku: 45.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	45 000	45 000
- korko %: 3 kk euribor/ marg. +0,36		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-45 000	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	45 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2016 =100336		
- Lainan nimellisarvo/ liikkellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	40 000	40 000
- korko %: kiint. +0,155		
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	40 000	40 000
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	**124 367**	**175 100**

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	**2018**	**2017**
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2 =100012		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010 =100014		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011 =100015		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017 =100016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019 =100017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 2/2014 =100309		
- Lainan nimellisarvo/ liikkellelasku: 45.000.000,00		
- korko %: 3 kk euribor/ marg. +0,36		
- lyhennys: kertalyhenteinen		
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	45 000	
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	45 000	
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2014 =100308		
- Lainan nimellisarvo/ liikkellelasku: 65.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	65 000	0
- korko %: 3 kk euribor/ marg. + 0,30		
- lyhennys: kertalyhenteinen	-65 000	
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	0	65 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	65 000
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	**50 733**	**70 733**
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	**175 100**	**245 833**

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	325	338	205	218
Ympäristövastuut	17 569	17 408	9 896	9 952
Muut pakolliset varaukset	8 544	7 081	1 401	1 462
Muut pakolliset varaukset yhteensä	**26 438**	**24 826**	**11 501**	**11 632**

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2018		2017	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	31 959	0	48 188
Ostovelat	0	9 010	0	9 007
Yhteensä	**0**	**40 969**	**0**	**57 195**
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	-1 608	0	7 386
Yhteensä	**0**	**-1 608**	**0**	**7 386**
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteysyhteisöille				
Ostovelat	0	1 310	0	1 346
Yhteensä	**0**	**1 310**	**0**	**1 346**
Vieras pääoma yhteensä	**0**	**40 671**	**0**	**65 927**

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	140 896	135 420	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	**140 896**	**135 420**	**0**	**0**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	308	1 232	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	89 616	89 616	54 074	54 016
Korkojaksotukset	1 543	1 853	279	356
Muut siirtovelat	21 782	14 221	2 754	2 112
Siirtovelat yhteensä	**113 249**	**106 922**	**57 107**	**56 484**

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuusvakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	133 615	142 447		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	183 378	183 998	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	447 403	436 322		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	888 521	945 686	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	**1 071 899**	**1 129 684**	**0**	**0**
Velat, joiden vakuudeksi pantattu osakkeita				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 981	13 856		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	20 730	12 898	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	**20 730**	**12 898**	**0**	**0**

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	9	11	0	0
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	5 487	3 717	0	0
Vakuudet yhteensä	**5 496**	**3 728**	**0**	**0**

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	24 029	21 631	37 231	29 141
Myöhemmin maksettavat	128 531	92 666	383 867	303 068
Vuokravastuut yhteensä	152 560	114 297	421 098	332 209
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	29 382	24 349	11 802	9 004
Myöhemmin maksettavat	199 968	208 552	26 242	12 937
Leasingvastuut yhteensä	229 350	232 901	38 044	21 942
Vuokravastuut yhteensä	**381 910**	**347 198**	**459 142**	**354 151**

Vuokravastuut ilmoitetttu ilman arvonlisäveroa.

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen puolesta				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta			515 747	579 630
Takauslimiitistä käytetty 31.12.			336 576	355 608
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.			179 171	224 021
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi takaus on annettu 31.12.			237 564	267 738
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen leasingvastuiden puolesta				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta			176 000	172 000
Takauslimiitistä käytetty 31.12.			172 000	156 397
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.			4 000	15 603
Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi takaus on annettu 31.12.			149 223	115 671
Takaukset muiden puolesta				
Takaukset muiden puolesta	114 906	93 875	71 000	52 100
Takauslimiitistä käytetty 31.12.	78 309	50 039	34 403	28 898
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.	36 597	43 837	36 597	23 202
Velat, jonka vakuudeksi takaus on annettu 31.12.	61 114	61 418	19 908	19 643

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
1 000 €	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 273 245	1 227 906
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	818	812

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	106 793	122 177	86 928	122 177
Maankäyttösopimukset	1 845	1 572	1 522	1 572
Muut sopimukset	73 098	136 829	3 580	1 599
Sopimusvastuut yhteensä	181 736	260 578	92 030	125 348
Arvonlisäveron palautusvastuu	36 212	36 700	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	**217 948**	**297 278**	**92 030**	**125 348**

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	**Konserni**		**Kaupunki**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Avoinna olevien johdannaissopimusten nimellisarvot				
Korkojohdannaiset	342 255	367 667	130 000	150 000
Valuuttajohdannaiset	1 555	3 314	0	0
Muut johdannaiset	9 296	25 599	0	0
Nimellisarvot yhteensä	353 107	396 580	130 000	150 000
Avoinna olevien johdannaissopimusten markkina-arvot				
Korkojohdannaiset	-5 481	-8 659	0	-794
Valuuttajohdannaiset	55	-234	0	0
Muut johdannaiset	4 515	288	0	0
Markkina-arvot yhteensä	-910	-8 605	0	-794

Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Ns. basis swapit

- 30 miljoona euroa, sopimuksen alkamispäivä 27.6.2012, päättymispäivä 27.6.2019, kaupunki maksaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,166 % p.a. marginaalilla ja vastaanottaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimus on kertalyhenteinen.
- yllä mainitun basis swapin kumoava basis swap, 30 miljoonaa euroa, sopimuksen tekopäivä 1.2.2017, sopimuksen alkamispäivä 27.12.2016, päättymispäivä 27.6.2019, kaupunki vastaanottaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,166 % p.a. marginaalilla ja maksaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimus on kertalyhenteinen.
- 15 miljoonaa euroa, sopimuksen alkamispäivä 14.11.2012, päättymispäivä 14.11.2019, kaupunki maksaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1325 % p.a. marginaalilla ja vastaanottaa Euribor 3kk korkoa. Sopimus on kertalyhenteinen.
- yllä mainitun basis swapin kumoava basis swap, 15 miljoonaa euroa, sopimuksen tekopäivä 1.2.2017, alkamispäivä 14.11.2016, päättymispäivä 14.11.2019, kaupunki vastaanottaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1325 % p.a. marginaalilla ja maksaa Euribor 3kk korkoa. Sopimus on kertalyhenteinen.

- 20 miljoonaa euroa, sopimuksen alkamispäivä 14.11.2012, päättymispäivä 14.11.2022, kaupunki maksaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1175 % p.a. marginaalilla ja vastaanottaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimus on kertalyhenteinen.
- Yllä mainitun basis swapin kumoava basis swap, 20 miljoonaa euroa, sopimuksen tekopäivä 1.2.2017, alkamispäivä 14.11.2016, päättymispäivä 14.11.2022, kaupunki vastaanottaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1175 % p.a. marginaalilla ja maksaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimus on kertalyhenteinen.

Yllä luetellut basis swapit kumoavat toisensa, jolloin positio on suljettu.

Konsernin johdannaiset

Vantaan Energia suojaa yhtiön omaa, lähivuosien tuotantoennusteen mukaista sähköntuotantoa, sen tarvitsemia polttoaineita, päästöoikeuksia ja -sertifikaatteja sekä sähkön myyntiä vastaavia hankintoja sähköpörssistä johdannaisinstrumenteilla. Sähkön hintariskejä on suojattu tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin että tuotannon osalta. Yhtiön avoinna oleva sähköjohdannaissopimukset ovat Nasdaq Commodities -pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -forwardeja. Sähköjohdannaisten avoinna oleva nettovolyymi on johdannaisten juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin todennäköinen spot-hintaisten hankintojen määrä.

Vantaan Energia suojautuu polttoaineiden hintariskeiltä tekemällä raaka-ainejohdannaiskauppoja. Yhtiöllä on hiili- ja öljyjohdannaisia. Yhtiö suojautuu dollarin arvonmuutoksilta tekemällä valuuttajohdannaiskauppoja. Hiilidioksidin päästöoikeuksien hintariskiltä suojaudutaan puolestaan päästöoikeusjohdannaissopimuksilla sekä huomioimalla päästöoikeuksista aiheutuvat kustannukset tuotannonsuunnittelussa. Polttoaine-, päästöoikeus- ja valuuttajohdannaisilla on suojattu polttoaineiden ja päästöoikeuden hintariskien vaikutusta yhtiön tulokseen.

Vantaan Energia on suojannut korkojohdannaisilla pankkilainojensa sekä taseen ulkopuolisten sopimustensa (leasing-rahoitus) muuttuvan koron korkoriskiä. Ne koronvaihtosopimukset, joiden voimassaoloaika ja korkojakso vastaavat lainan juoksuaikaa ja korkojaksoa (käänteinen yhtenäisyys korkojen osalta), esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa vastuina. Ne koronvaihtosopimukset ja hyödykejohdannaiset, joissa kohdistusta ei kyetä tekemään, on arvostettu sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon. Tällöin johdannaissopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöspäivän arvon välinen negatiivinen erotus on kirjattu tilikauden kuluksi. Vantaan Energian johdannaisinstrumenttien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinatietoihin ja ovat ulkopuolisen vahvistamia.

ETEVA-kuntayhtymällä on yksi suojaamistarkoituksessa tehty koronvaihtosopimus. Sopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin pienentämiseksi. Sopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus erääntyy 2022.

HSY-kuntayhtymän johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia sekä valuutanvaihtosopimuksen. Kaikki johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Pitkäaikaisten lainojen vaihtuva korko on sidottu koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu korkokuluiksi tai -tuotoiksi. Valuutanvaihtosopimuksella on vaihdettu valuuttamääräinen (SEK) laina euromääräiseksi. Johdannaissopimusten käyvät arvot on ilmoitettu pankin ilmoituksen mukaisesti.

HUS-kuntayhtymän johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia ja sähköjohdannaissopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset ja sähköjohdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Johdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana kulujen oikaisuiksi. Johdannaisten käypää arvoa ei ole kirjattu tilinpäätöksessä kuluksi. Käypä arvo on esitetty liitetietojen muissa taseen ulkopuolisissa järjestelyissä.

HUS:lla on korkoriskin suojaamistarkoituksessa kaksi koronvaihtosopimusta, joista kumpikin kohdistuu yksittäiseen lainaan. Näillä sopimuksilla lainan vaihtuvat korot on muutettu kiinteiksi ja osa lainan pääomasta on suojattu. Koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla. Osa sähkönkulutuksesta suojataan sähköjohdannaisilla, jotka hankitaan suojaamistarkoituksessa ja vaihdetaan fyysiseen tuotteeseen. Sopimuksia on 26 kappaletta, ja ne on tehty kalenterivuosille 2019, 2020, 2021 ja 2022.

VAV Yhtymä Oy on suojannut yhtiön vaihtuvakorkoisia korkotukilainoja, joiden omavastuukorko on 3,4 %:a, korkoriskiltä koronvaihtosopimuksin. Korkotason ollessa negatiivinen aiheuttaa myös negatiivinen korkoero maksuvelvoitteen. Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja ja siksi ne esitetään taseen ulkopuolisena vastuuna. Yhtiöllä on koronvaihtosopimuksia kahdessa eri korkoryhmässä, vaihtuvakorko 12 kk Euribor, kiinteäkorko 1,034 % - 1,096 % ja vaihtuvakorko 6 kk Euribor, kiinteä korko 0,937 % - 0,952 %. Kaikki sopimukset erääntyvät 2025.

4.5 Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpito Vantaalla

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Vantaan ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit toiminnoittain

Vuonna 2018 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 928 700 euroa. Eniten tuottoja tuli tilakeskuksen energiatehokkuustoimista, ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä ja öljyntorjuntarahaston avustuksesta maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Ympäristökulut vuonna 2018 olivat yhteensä 29,8 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja

Ympäristöinvestoinnit olivat vuonna 2018 hieman yli miljoonaa euroa, joista valtaosa käytettiin ilmaston- ja luonnonsuojeluun, melun ja tärinän torjuntaan sekä maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit

1 000 €	Tuotot		Kulut		Investoinnit	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ulkoilmansuojelu	10	4	1 104	1 421	80	494
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	0	669	834	0	26
Jätehuolto ja alueiden puhtaanapito	0	0	4 106	3 387	25	12
Maaperän ja pohjaveden suojelu	2	4	2 025	171	189	367
Melun ja tärinän torjunta	0	0	3	72	165	209
Luonnonsuojelu ja maisemanhoito	0	0	78	82	204	30
Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät	118	61	1 565	947	0	0
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	0	609	16 625	16 364	100	2 182
Ilmastonsuojelu	799	0	1 301	680	264	0
Ympäristötoiminta yhteensä	**929**	**678**	**27 477**	**23 958**	**1 027**	**3 322**
Verot, Investointien poistot	0	0	2 324	2 486	0	0
Kaikki yhteensä	**929**	**678**	**29 801**	**26 444**	**1 027**	**3 322**

Ympäristötaloudelliset tunnusluvut

Ympäristötaloudelliset tunnusluvut		
	2018	**2017**
Tuotot		
Ympäristötuotot / toimintatuotot	0,4 %	0,3 %
Ympäristötuotot / asukas	4,1 €	3,0 €
Kulut		
Ympäristökulut + poistot / toimintakulut + poistot	1,9 %	1,7 %
Ympäristökulut + poistot / asukas	120,4 €	107,4 €
Investoinnit		
Ympäristöinvestoinnit / kokonaisinvestoinnit	0,8 %	3,0 %
Ympäristöinvestoinnit / asukas	4,5 €	14,9 €

Ympäristötuotot

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksotettu ympäristötulo.

Vuonna 2018 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 928 700 euroa. Ne olivat 0,4 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 4,1 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristötuottojen jakauma

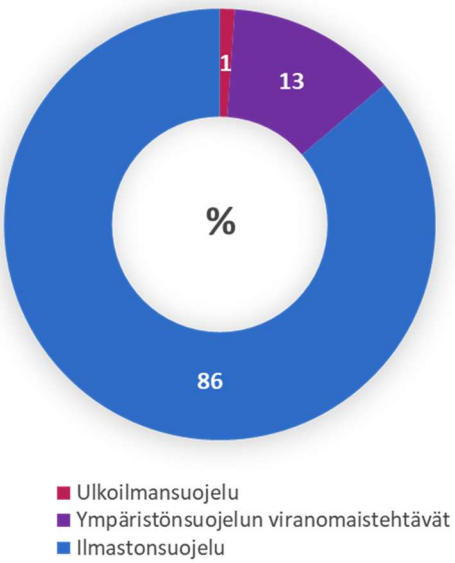

Ympäristökulut

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin.

Vantaalla valtaosa kaikkiaan 29,8 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi aiempien vuosien tapaan ryhmästä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet (16,6 milj. euroa). Jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon kulut olivat 4,1 miljoonaa euroa, ympäristönsuojelun viranomaistehtävien osuus oli 1,6 miljoonaa euroa ja ulkoilman suojeluun käytettiin 1,1 miljoonaa euroa. Ympäristökulut olivat 1,9 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Ympäristökuluja kertyi 120,4 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristökulujen jakauma ilman veroja ja investointien poistoja

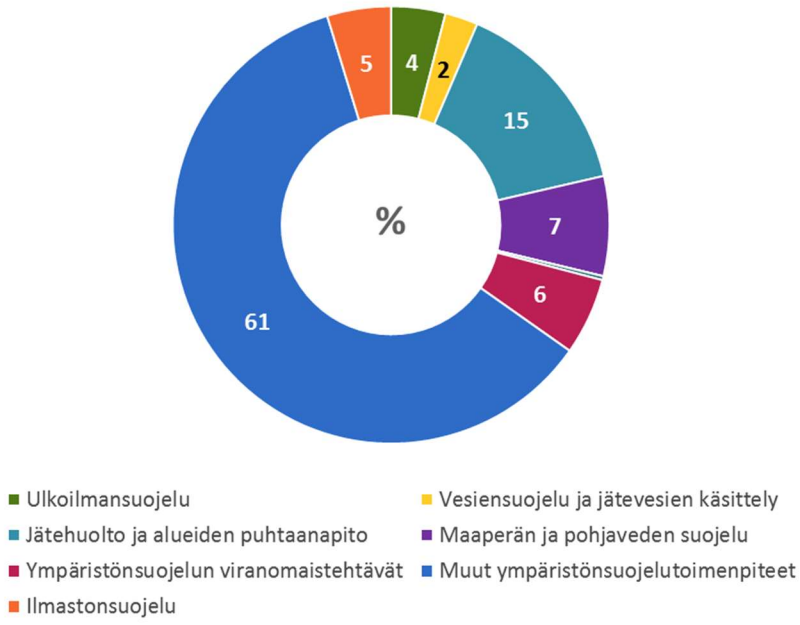

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestoinnit ovat menoja, jotka syntyvät hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojeluntason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävän käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investoinnin odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investoinnin tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja hieman yli miljoonalla eurolla. Eniten, 264 000 euroa, investoitiin ilmastosuojeluun liittyviin toimenpiteisiin. Ne olivat 0,8 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 4,5 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristöinvestointien jakauma

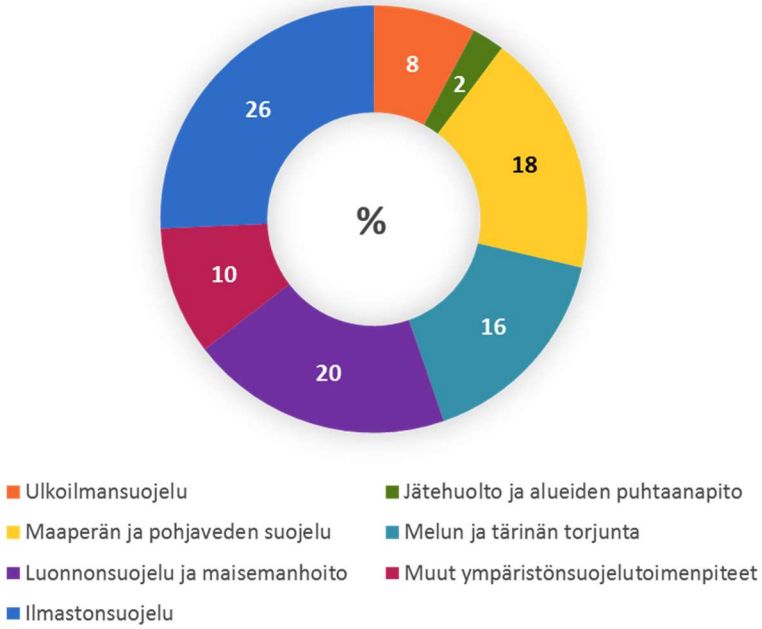

Ulkoilman suojelu

Kuntatekniikan keskus sai tuloja pölynsidontatöistä yksityistiekuntien teillä 10 220 euroa, mikä on tuplasti enemmän kuin edellisenä vuonna. Muita tuottoja ulkoilman suojelusta vuonna 2018 ei ollut.

Vuoden 2018 ulkoilman suojelun kulut tulivat lähes kaikki kuntatekniikan keskuksen katujen kevätharjauksen ja pölynsidonnan henkilöstökuluista, palveluiden ostoista sekä aineista ja tarvikkeista. Yhteensä niiden osuus oli miljoona euroa, kun edellisenä vuotta aikaisemmin kuluja oli 1,4 miljoonaa euroa.

Kuntatekniikan keskus investoi harjakoneiden ja pesulaitteiden hankintaan 80 000 euroa.

Muita investointeja ulkoilmansuojeluun vuonna 2018 ei ollut.

Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely

Vuonna 2018 ei ollut tuloja vesiensuojelusta ja jätevesien käsittelystä.

Valtaosa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn 669 457 euron kuluista koostui palveluiden ostosta tilakeskuksessa vuonna 2018. Sivistystoimen toimialan kulut olivat 10 769 euroa, joka koostui pääasiassa jätevesi- ja lietemaksuista sekä vesinäytteiden laboratoriomaksuista.

Jätehuolto ja roskaantuminen

Jätehuollosta ja roskaantumisesta ei saatu tuloja vuonna 2018.

Jätehuollon kuluja oli vuonna 2018 yhteensä 4,1 miljoonaa euroa, josta kuntatekniikan keskuksen osuus oli 1,1 miljoonaa euroa. Kuntatekniikan keskuksen suuri kuluerä koostui ympäristön siivoamisen ja töhryjen poistoon liittyvistä kuluista kuten edellisenäkin vuonna. Tilakeskuksella oli jätehuollon kustannuksia 786 463 euroa. Sivistystoimen toimialalta kului jätehuoltoon 84 546 euroa, jotka koostuivat vaarallisen jätteen käsittelystä ja tieto ja lavapalveluiden ostosta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan jätehuollon kulut (110 623 euroa) koostuivat jätteenkäsittelymaksoista.

Jätehuollon palvelut HSY:ltä ja pääkaupunkiseudun kierrätyskeskukselta maksoivat kaupungille vuonna 2018 vajaat miljoonaa euroa.

Tilakeskus investoi jätehuoltoon ja alueiden puhtaanapitoon 25 060 euroa.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Vuonna 2018 maaperän ja pohjaveden suojelusta saadut tuotot 1 901 euroa muodostuivat pelastuslaitoksen saamista Öljynsuojarahaston avustuksista.

Maaperän ja pohjaveden suojelun runsaasta kahden miljoonan euron kuluista suurin osa muodostui henkilöstökuluista ja konsulttitöistä kuntatekniikan keskuksessa (92 359 euroa) ja pelastuslaitoksen menoista (46 990 euroa).

Vuonna 2018 maaperän ja pohjaveden suojeluun investoitiin 189 321 euroa, josta valtaosan kuntatekniikan keskus käytti pilaantuneiden maiden kunnostukseen.

Melun ja tärinän torjunta

Melun ja tärinän torjunta ei tuonut tuottoja vuonna 2018.

Melun ja tärinän torjunnasta aiheutuneet kulut (2 600 euroa) muodostuivat vuonna 2018 kuntatekniikan keskuksessa meluselvityksistä.

Kuntatekniikan keskus käytti investointina melun ja tärinän torjuntaan 114 772 euroa, jolla rakennettiin meluvalleja ja -esteitä. Summa oli lähes puolet vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tilakeskus investoi melun- ja tärinäntorjuntaan 50 000, joissa kohteena oli Tikkurilan vanha asema.

Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu

Tuloja ei ollut luonnonsuojelusta ja maisemansuojelusta vuonna 2018.

Luonnonsuojelun ja maisemansuojelun kulut olivat vuonna 2018 yhteensä 78 405 euroa. Siitä suurin osa oli pelastuslaitoksen kuluja sekä kiinteistö ja asukaspalveluiden kuluja yhden luonnonsuojelualueen ostoon (33 605 euro).

Vantaan kaupungin investoinnit luonnonsuojeluun ja maisemansuojeluun olivat jopa 204 236 euroa kun vastaava luku edellisenä vuonna oli 30 203 euroa. Kuntatekniikan keskus suunnitteli ja rakensi reittejä Tammiston,

Pikkujärven ja Pyymosanlehdon luonnonsuojelualueille. Kuntatekniikan keskus oli myös mukana toteuttamassa ympäristökeskuksessa suunniteltua lasten luontopolkua Soltorpin luonnonsuojelualueelle.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät

Tähän ryhmään kuuluvia tuloja kertyi lähinnä ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin liittyvistä lupamaksuista. Tulot olivat yhteensä lähes 117 668 euroa.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut olivat noin 1,5 miljoonaa euroa.

Investointeja ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin ei ollut vuonna 2018.

Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet

Ryhmään Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet luetaan muun muassa ympäristökoulutuksen, -kasvatuksen ja -neuvonnan sekä ympäristöjohtamisen ympäristökulut. Kaikilla toimialoilla ympäristöjohtamisen kehittäminen, ympäristöohjelmien tekeminen ja ekotukitoiminta aiheuttivat henkilöstökuluja aikaisempaa enemmän.

Muista ympäristönsuojelutoimista ei saatu tuloja vuonna 2018.

Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet -ryhmään lasketuista 16,6 miljoonan euron kuluista suurin osa on sivistystoimen toimialan menoja (14,2 milj. euroa). Siitä ympäristökasvatukseen ja ympäristöjohtamisen ylläpitämiseen arvioidut palkkakulut olivat 13,7 milj. euroa. Ympäristökeskuksen kulut olivat noin 190 649 euroa, joka koostui suurimmaksi henkilöstökuluista.

Rakennusvalvonnan kulut olivat 32 694 euroa. Kulut koostuivat maalämpöpumppujen luvituksesta, energianeuvonnasta ja ympäristöasiantuntijan palkkakuluista.

Muun muassa Smart & Clean -hankkeen koordinointi ja jäsenyys Green Net Finlandissa toivat kuluja 32 539 euroa elinkeinopalveluille.

Tilakeskus investoi muihin ympäristönsuojelutoimenpiteisiin kaikkiaan 100 000 euroa.

Ilmaston suojelu

Energiatehokkuussopimuksen toimeenpano ja e-hankkeeseen liittyvät palveluostot aiheuttivat vuonna 2018 tilakeskukselle kuluja 798 882 euroa, mutta energiatehokkuuden kasvamisen mukanaan tuomat säästöt olivat samansuuruiset, ESCO-toimijan takaamana.

Vuonna 2018 tilakeskus investoi aurinkopaneeleihin ja ikkunan tiivistyksiin, uusi lämmönjakokeskuksia energiatehokkaammiksi ja teki perusparannuksia energiatehokkuuden edistämiseksi yhteensä 264 000 euron edestä.

Kuluja ilmaston suojelusta kertyi reilu 1,3 miljoonaa euroa. Se koostui ESCO-hankkeiden energiatehokkuustoimien lisäksi eri toimialojen ympäristöryhmien työstä esimerkiksi kehittämishankkeissa.

Ympäristöverot ja ympäristövastuut

Vantaan kaupunki maksoi vuonna 2018 ympäristöperusteisia veroja yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2018	**2017**
Yleishallinto	6	8
Kaupunginjohtajan toimiala	177	178
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	962	966
Sosiaali- ja terveystoimi	3 240	3 206
Sivistystoimi	6 015	5 832
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	643	668
Yhteensä	**11 043**	**10 858**

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.

Henkilöstökulut		
1 000 €	**2018**	**2017**
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	483 451	476 811
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	4 206	4 766
Henkilöstökulut yhteensä	**487 657**	**481 577**

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
1 000 €	**2018**	**2017**
Kansallinen kokoomus Vantaa	72	70
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	1	1
Suomen Keskusta Vantaa	14	17
Perussuomalaiset	16	20
Vantaan siniset ry	4	1
Suomen Kristillisdemokraatit	10	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	2	1
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	104	105
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	11	10
Vihreä liitto Vantaa	59	48
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	32	30
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**326**	**314**

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	**2018**	**2017**
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	80	88
Muut palkkiot	12	28
Palkkiot yhteensä	**91**	**116**

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin (tytäryhtiöt/ osakkuusyhtiöt) kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Liiketoimi on varovaisuusperiaatetta noudattaen pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisena esittää, kun liiketoimen arvo on vähintään miljoona euroa (alv 0 %). Tietoja yksittäisistä liiketoimista on tarpeen mukaan yhdistelty, jotta kokonaisuuteen liittyvä oikea ja riittävä kuva on välitetty.

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n (entinen VAV Asunnot Oy) koko osakekannan. VAV Yhtymä -konsernissa on tällä hetkellä tytäryhtiöinä VAV Palvelukodit Oy ja VAV Asunnot Oy, johon siirrettiin liiketoimintasiirrolla käyttö- ja luovutusrajoitusten alaiset asuinkiinteistöt käsittävä liiketoiminta. Tilivuoden 2018 aikana kaupunki on vuokrannut VAV Palvelukodit Oy:n asuntoja ja palvelutiloja erillisillä vuokrasopimuksilla yhteensä 4 221 332,85 euron (alv 0 %) arvosta. VAV Asunnot Oy ja VAV Yhtymä Oy ovat perineet vuonna 2018 eri vuokrasopimusten perusteella kaupungilta 5 508 038,89 euroa. Perityt vuokrat on määritetty ARA-ehtojen mukaisesti.

- Kaupunginhallitus 22.10.2018 päätti (§ 24) allekirjoittaa VAV Asunnot Oy:n kanssa maankäyttösopimuksen, kunnallisteknisen rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalojen vaihdosta. Yhtiö maksoi osana kokonaisuutta kaupungille MRL 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 1 048 628 euroa. Maankäyttösopimuksessa ja muissa järjestelyyn liittyvissä sopimuksissa on noudatettu Vantaan kaupungin yleisesti soveltamia ehtoja.
- Kaupunginvaltuusto 24.9.2018 päätti (§ 6), että kaupungin VAV Asunnot Oy:n (nyk. VAV Yhtymä Oy, y-tunnus 0640915-7) lainojen vakuudeksi myöntämät, päätöksessä yksilöidyt, omavelkaiset takaukset siirretään VAV Ara-asunnot Oy:lle (nyk. VAV Asunnot Oy, y-tunnus 2903526-6) liiketoimintasiirrossa siirtyvien normaaliehtoisten rahalaitoslainojen vakuutena. Kaupunginvaltuusto päätti periä VAV Ara-asunnot Oy:ltä vuosittain 0,5 %:n takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jokaisen vuoden 1. päivänä jäljellä olevasta pääomasta, ja vaatia VAV Asunnot Oy:tä allekirjoittamaan VAV Ara-asunnot Oy:n osakkeiden omistusta koskevan kovenantin, jonka mukaisesti VAV Asunnot Oy:n omistuksessa tulee olla 100 % VAV Ara-asunnot Oy:n osakkeista ja äänioikeudesta koko takausvastuun ajan.
- Kaupunginhallitus 17.9.2018 päätti (§ 15) samaan järjestelyyn liittyen siirtää vastaavasti asuntolainakiinteistö ja rakentamisrahastosta myönnetyt päätöksessä yksilöidyt lainat siten, että lainat siirtyvät osana sitä liiketoimintaa, johon ne kohdistuvat. Kaupunginhallitus päätti edellyttää lainojen siirrolle, että VAV Asunnot Oy (VAV Yhtymä Oy) allekirjoittaa VAV Ara-asunnot Oy:n (VAV Asunnot Oy:n) osakkeiden omistusta koskevan kovenantin, jonka mukaisesti emon omistuksessa tulee olla 100 % tytäryhtiön osakkeista ja äänioikeudesta koko laina-ajan.

VAV Asunnot Oy:lle annetut lainat, joiden pääoma on 30.6.2018 ollut 34 020 582,62 euroa, on myönnetty yhtiön harjoittamaa sosiaalista asuntotuotantoa varten. Varoilla on toteutettu ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttörajoitusten alaista asuntorakentamista. Kyse ei ole sellaisesta taloudellisesta toiminnasta, joka vääristäisi taikka uhkaisi vääristää kilpailua tai joka vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Lainat ovat siirtyneet entisine ehtoineen ja yhdessä niiden luovutus- ja käyttörajoitusten alaisten kiinteistöjen kanssa, joihin ne kohdistuvat siten kuin ARA edellyttää. Lainoihin ei sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Lainat ovat oman pääoman ehtoisia tertiäärilainoja, joiden kulloisestakin pääomasta yhtiö maksaa kaupungille 4 %:n korkoa. Vuoden 2018 järjestelyssä ei myönnetty uusia lainoja eikä lainakanta näin ollen järjestelyn myötä kasvanut.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2018 aikana kaikkiaan 22 237 957,32 euroa pääasiassa vuokrina. Yhtiön ja kaupungin välisiä vuokrasopimuksia on tarkistettu vuodesta 2015 lukien siten, että sopimukset ovat markkinaehtoisia.

- Tekninen lautakunta 24.3.2015 päätti (§ 14) vuokrata ns. liikuntalaitoskiinteistöt yhtiöltä.
- Tekninen lautakunta 30.1.2018 päätti (§ 8) hyväksyä laajennukset kaupungin ja VTK Kiinteistöt Oy:n väliseen liikuntakiinteistöjä koskevaan vuokrasopimukseen.
- Tekninen lautakunta 20.3.2018 päätti (§ 14) allekirjoittaa Ylästön koulun laajennusta ja muutosta koskevan vuokrasopimuksen.
- Tekninen lautakunta 6.11.2018 päätti (§ 15) hyväksyä muutoksia VTK Kiinteistöt Oy:n kanssa tehtäviin vuokasopimuksiin.

Varsinaisen toimitilojen vuokraukseen liittyvän päätoimialansa lisäksi yhtiö on vuokrannut kokonaan omistamansa Myyrmäen Urheilupuisto Oy:n sille vuokraaman henkilöstön edelleen kaupungin liikuntapalveluille (Yleisjaosto 9.3.2015 § 8). Henkilöstövuokraus VTK Kiinteistöt -konsernissa (Myyrmäen Urheilupuisto Oy → VTK Kiinteistöt Oy) ja edelleenvuokraus kaupungille on päättynyt 31.5.2018.

VTK Kiinteistöt Oy:lle ja sen kokonaan omistamille tytäryhtiöille kaupunki on myöntänyt asuntolainarahastosta lainaa seuraavasti:

- Kivistön Putkijäte Oy, lainaa jäljellä 1 875 000 euroa per 31.12.2018. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk + 0,50 % sekä sen lisäksi vuotuista luottoprovisiota 0,50 % kulloisenkin kalenterivuoden 1. päivänä auki olevasta lainapääomasta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.
- Kivistön Pysäköinti Oy (sulautunut VTK Kiinteistöt Oy:öön 30.6.2018), lainaa jäljellä 2 200 000 euroa per 31.12.2018. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk + 0,50 % sekä sen lisäksi vuotuista luottoprovisiota 0,50 % kulloisenkin kalenterivuoden 1. päivänä auki olevasta lainapääomasta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

A-Tulkkaus Oy

Kaupunki omistaa A-Tulkkaus Oy:n osakekannasta 99,6 %. Kaupunki on päättänyt toiminnan yhtiöittämisen yhteydessä yhtiön kanssa solmittavasta palvelusopimuksesta (Kaupunginhallitus 6.10.2014 § 15), joka on ehtonsa mukaisesti voimassa 30.9.2018 asti. Sopimuksen nojalla kaupunki on tilivuoden 2018 aikana ostanut yhtiöltä tämän toimialan mukaisia tulkkaus- ja käännöspalveluja 1 944 104,42 eurolla.

Yhtiö on sen omistavien julkisten hankintayksiköiden hankintalaissa tarkoitettu sidosyksikkö, mistä johtuu vaatimus toimia *määräysvaltaa käyttävien hankintayksiköiden etujen mukaisesti*. Yhtiö toimii kannattavasti eikä sen soveltamia kaupallisia ehtoja voida pitää epätavanomaisina.

Kaunialan Sairaala Oy

Kaupunki omistaa Kaunialan Sairaala Oy:n osakekannasta 45 %. Osana vuonna 2006 toteutettuja järjestelyjä Vantaan kaupunki osti Kaunialan sairaalan kiinteistön rakennuksineen Sotainvalidien Veljesliitto ry:ltä. Sairaalatoiminnasta vastaava Kaunialan Sairaala Oy on kiinteistöllä kaupungin vuokralaisena. Kaupunginhallitus päätti 8.2.2016 § 8 hyväksyä sairaalayhtiölle pysyväisluonteisen vuotuisen vuokrahuojennuksen 250 000 euroa 1.1.2015 alkaen johtuen vanhan päärakennuksen soveltumattomuudesta tuotantokäyttöön.

Kaupunki on ostanut yhtiöltä terveys- ja sosiaalipalveluita tilivuoden 2018 aikana yhteensä 14 267 503,76 eurolla. Ostot perustuvat Sotainvalidien Veljesliitto ry:n ja Vantaan kaupungin väliseen 15.12.2006 allekirjoitettuun sopimukseen.

Yhtiö maksoi maanvuokraa 15.12.2006 allekirjoitetun sopimuksen ja myöhempien tarkistusten perustella tilivuoden 2018 aikana kaikkiaan 1 826 951,45 euroa.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö- lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2018 kaupungille sähköä 3,1 milj. euron arvosta ja kaukolämpöä 4,6 milj. euron arvosta. Yhtiö on maksanut kaupungille takausprovisiota 0,9 milj. euroa.

Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2018 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 4,1 milj. euroa.

Sopimusten arvot ovat markkinaehtoisia.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistönhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita. Yhtiön laskutus kaupungille on tilivuoden 2018 aikana ollut 46,4 milj. euroa, joka jakautuu ateriapalveluihin 21,1 milj. euroa, puhtauspalveluihin 13,0 milj. euroa ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 12,3 milj. euroa.

- Tekninen lautakunta 19.5.2015 päätti (§ 28) hyväksyä kiinteistön hoito- ja kunnossapitopalvelua, tukipalveluja sekä ulkoalueiden hoitoa koskevan kiinteistönhoitosopimuksen, joka on ehtonsa mukaisesti voimassa 31.12.2020 asti.
- Hankintajohtaja on erillisillä päätöksillään päättänyt hallintosäännön 4 luvun 8 §:n 6. ja 7. kohtien mukaisen hankintatoimivaltansa nojalla kaupungin ateria- ja puhtauspalveluiden hankinnoista sekä kaupungin aula- ja vartiointipalveluiden hankinnoista.

Oy Apotti Ab

Kaupunki omistaa Oy Apotti Ab:n osakkeista alle 13 %. Yhtiö tuottaa toimialansa mukaisesti omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omakustannushintaan. Yhtiö on voittoa tavoittelematon in house -yhtiö. Yhtiön mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen eikä osinkoa jaeta.

Yhtiö on veloittanut kaupungilta vuoden 2018 aikana 1 363 466,33 euroa. Summasta 967 611,24 euroa on Vantaan osakassopimukseen perustuva osuus yhtiön toimintakuluista ja 305 405,48 euroa asiakas- ja potilastietotietojärjestelmän tuotannonaikaisia kustannuksia.

- Kaupunginvaltuusto 14.12.2015 päätti (§ 8) myöntää Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään 28 milj. euron määräisen Vantaan kaupungin omavelkaisen takauksen osana yhtiön yhteensä n. 202 milj. euron suuruista rahoitusjärjestelyä, yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka. Vantaan kaupungin omavelkainen takaus ei ehtojensa mukaisesti koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/ järjestelyistä. Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi, että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan palvelurakenneuudistuksen seurauksena muuttuu. Kaupunginvaltuusto edellytti, että Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan edellä mainituissa olosuhteissa (omistuspohjan tai toiminnan muutokset) periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja että Oy Apotti Ab:lle myönnettävä omavelkainen takaus pannaan täytäntöön kaupunginhallituksen erikseen hyväksymin tarkemmin ehdoin kuitenkin siten, että päätöksessä todetut edellytykset toteutuvat.
- Kaupunginhallitus 13.8.2018 päätti (§ 15) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 12,70 %:n (5 715 000 euron) osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostaman 45 000 000 euron suuruista lainaa.
- Kaupunginhallitus 17.12.2018 päätti (§ 19) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 12,70 %:n (8 890 000 euron) osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostaman 70 000 000 euron suuruista lainaa. Tämä takaussitoumus korvasi vuonna 2016 allekirjoitetun takauksen (13 % eli 9 100 000 euron osuus 70 000 000 euron lainaan).

Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinti

Vantaan kaupunki osti Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasemalta 50 kappaletta Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinnin B-sarjan osaketta kaupunginhallituksen 28.5.2018 tekemän päätöksen perusteella. Päätöksen täytäntöönpanon jälkeen kaupunki omistaa Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinnin koko osakekannan. Kaupunki osti Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinnin omistaman pysäköintilaitosrakennuksen yhtiöltä 1.11.2018 allekirjoitetulla kauppakirjalla. Kauppahinta on 1,0 milj. euroa. Kauppahintaan vaikuttivat vireillä olleet kaavamuutokset, jotka tulivat johtamaan pysäköintilaitoskokonaisuuden purkamiseen ja yhtiön pysäköintilaitostoiminnan päättymiseen sekä pysäköintilaitoksen tekninen kunto, joka olisi toiminnan jatkuessa edellyttänyt mittavia peruskorjauksia. Kauppahinta vastasi pysäköintilaitoksen arvoa Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinnin taseessa ja oli yhteneväinen KPMG Oy Ab:n ja BDO Audiator Oy:n pysäköintilaitoksen arvosta tekemien määritelmien kanssa. Samalla sopimuksella päätettiin kaupungin ja yhtiön välinen maanvuokrasopimus. Kauppahinta sisälsi korvauksen vuokraoikeuden ennen aikaisesta päättämisestä.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Pelastuslaitos on jatkanut valmistautumista erilaisiin uhka- ja vaaratilanteisiin sekä seuraa aktiivisesti koko Euroopan turvallisuustilannetta

Pelastuslaitoksella on yhteistoimintasopimukset ensihoidon toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Tulevaisuuden maakunta ja SOTE -ratkaisu vaikuttaa todennäköisesti myös ensihoidon järjestämiseen vuoden 2021 alussa. Eduskunta ei ole vielä hyväksynyt lainsäädäntöä maakunnista.

Pelastustoimi siirtynee perustettaville maakunnille vuoden 2021 alussa. Sisäministeriö on perustanut siirtoa valmistelevan uudistushankkeen jo vuonna 2016 ja keväällä 2019 hankkeen loppuraportit ovat käsittelyssä kevään 2019 aikana. Hallituksen esityksen perusteella Keski-Uudenmaan pelastuslaitos siirtyy osaksi Uudenmaan alueen pelastusaluetta, joka vastaa noin 1,6 miljoonan ihmisen turvallisuudesta. Pelastustoimen ja Uudenmaan yhteistyön valmistelutyö vie merkittävän osan pelastuslaitoksen voimavaroista, mikäli maakunta toteutuu.

Pelastuslaitos on kehittänyt toimintaansa vuoden 2018 aikana mm. Mittatien kärkiyksiköllä sekä pelastuslaitoksen kehittämishankkeella, jonka johtopäätökset syntyvät kevään 2019 aikana. Myös Vantaan kaupungin organisaatio muuttuu vuoden 2020 alussa. Viestintää pelastuslaitos on kehittänyt etenkin sisäisellä tiedottamisella, että sosiaalisen median kautta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella oli vuonna 2018 yhteensä 8 022 sammutus- ja pelastustehtävää (vuonna 2017 oli 8 329). Tehtävä määrissä on laskua 4 prosenttia edellisvuoteen. Tehtävämäärien vähentyminen selittyy myrskyjen ja myrskytuhojen vähenemisellä, sillä edellisestä vuodesta vahingontorjuntatehtävät vähenivät 600 tehtävällä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ambulanssien tehtävämäärä vuonna 2018 oli 35 761, kun edellisenä vuonna se oli 34 845. Tehtävät lisääntyivät 3 prosenttia. Suurin tehtävälisäys tapahtui HYKS Peijaksen sairaanhoitoalueella, jossa tehtävät lisääntyivät 4 prosenttia (2018 22 040 tehtävää ja 2017 21 149 tehtävää). Hyvinkään sairaanhoitoalueella pelastuslaitoksen yksiköiden tehtävät puolestaan pysyivät samana edelliseen vuoteen verrattuna (2018 13 721 tehtävää ja 2017 13 697 tehtävää).

Potilaiden tavoittamisviiveet ovat pysyneet edellisiin vuosiin verrattuna HUS:n palvelutasopäätöksen mukaisina kaikissa hälytyskiireellisyysluokissa sekä HYKS Peijaksen (Vantaa-Kerava) että Hyvinkään sairaanhoitoalueilla.

Pelastustoimen suorittamia ensivastetehtäviä oli 1 967 tehtävää, kasvua on 7 prosenttia edelliseen vuoteen (1 831 tehtävää). Kasvu oli suurinta Vantaalla, jossa niitä oli 1 259 tehtävää (1 186 tehtävää), mikä johtuu Vantaan ambulanssien korkeasta käyttöasteesta.

Operatiiviseen ensihoito- ja pelastushenkilöstöön kohdistuvat uhka- ja vaaratilanteet ovat lisääntyneet koko.

Onnettomuuksien ehkäisemiseksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella tehtiin määräaikaisia valvontakäyntejä muihin kuin asuinrakennuksiin 1 665 kohteeseen, joka vastaa 97 prosentin toteumaa suhteessa tavoiteasetteluun. Lisäksi asuinrakennuksiin tehtiin 453 paloturvallisuuden itsearvioinnin jälkivalvontaan liittyvää valvontakäyntiä, jotka kohdistuivat lähinnä pientaloihin.

Paloturvallisuuden itsearvioinnin lomakkeita lähetettiin 4 885 pientaloon, ja näistä palautettiin 89 prosenttia. Asuinkerrostalojen paloturvallisuuden itsearvioinnin pilotointi aloitettiin vuonna 2018. Pilotointikokeilun yhteydessä alueen sopimuspalokunnat toteuttivat turvallisuusviestinnällisiä asukasiltoja sekä järjestivät turvallisuuskävelyitä niissä asuinkerrostaloissa, joihin lähetettiin paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita. Paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita lähetettiin kaikkiaan 236 kerrostaloon, joista vastasi määräaikaan mennessä 69 prosenttia.

Vuonna 2019 asuinrakennusten valvontaa jatketaan valvontakäynnein ensisijassa niihin pien- ja kerrostaloihin, joista omavalvontalomaketta ei ole palautunut tai ei ole ilmoitettu, että puutteet on korjattu.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta johtaa johtoryhmä. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu pelastusjohtaja, pelastuspäällikkö, riskienhallintapäällikkö ja turvallisuusviestintäpäällikkö. Hallinnon tehtävät on pystytty jakamaan johtoryhmän ja muun henkilökunnan kesken ja yhteistyö talouspalvelukeskuksen kanssa on sujunut erittäin hyvin. Talouspäällikön tehtäviä on hoitanut vuoden 2016 alusta alkaen Heidi Piikki talouspalvelukeskuksesta, mutta hän siirtyi toisiin tehtäviin vuoden 2018 lopussa. Hän tekee vielä pelastuslaitoksen taloudellisen tilinpäätöksen vuoden 2018 osalta.

Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle.

Tuloslaskelman talousarviovertailu

Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana talousarvion sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 0 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 516 917,83 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoerokirjausten jälkeen 872 962,22 euroa.

Pelastustoimen osalta liikevaihto oli 27,7 milj. euroa (27,4 milj. euroa vuonna 2017). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 milj. euroa (0,05 milj. euroa vuonna 2017). Toimintatuotot toteutuvat lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulut olivat 26,1 milj. euroa (24,9 milj. euroa vuonna 2017). Tästä materiaali- ja palveluostoja oli 4,3 milj. euroa (3,6 milj. euroa vuonna 2017), henkilöstökuluja 17,3 milj. euroa (17,1 milj. euroa vuonna 2017) ja liiketoiminnan muita kuluja 4,6 milj. euroa (4,2 milj. euroa vuonna 2017). Toimintakulut alittivat talousarvion 0,5 milj. euroa. Pelastustoimen liikeylijäämään 505 555 euroa vaikutti henkilöstökulujen jääminen 0,6 milj. euroa ennakoitua pienemmäksi. Alitus johtui avoimista vakansseista hallinnon, päällystön ja tukipalveluiden osalta.

Ensihoidon osalta talousarvion sitova tavoite toteutui. Liikevaihto oli 9,9 milj. euroa (9,7 milj. euroa vuonna 2017). Ensihoidossa kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3,7 milj. euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin tuloja 2,1 milj. euroa (2,0 milj. euroa vuonna 2017). HYKS Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulo-kertymä oli 1,6 milj. euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2017). Ensihoidon toimintakulut olivat 9,9 milj. euroa (9,8 milj. euroa vuonna 2017). Materiaalien- ja palveluiden osuus oli 1,0 milj. euroa, henkilöstökulujen 8,1 milj. euroa ja liiketoiminnan muiden kulujen 0,8 milj. euroa.

Rahoitusosan talousarviovertailu

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 91 282 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos 964 755 euroa nostaa rahavarojen määrän 2 476 633 euroon.

Investointiosan talousarviovertailu

Investointien sitova tavoite 1,59 milj. toteutui. Investointeihin kului 1 590 403 euroa. Nettoinvestoinnit rahoitusosuuksien 12 434 euroa ja autojen myynnistä kertyneiden luovutusvoittojen 642 euroa jälkeen olivat 1 577 327 euroa.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuoden 2018 lopussa oli 485, joista määräaikaisia 59. Vakituisen henkilöstön määrä kasvoi 9 henkilöllä vuoteen 2017 verrattuna. Henkilöstökulut olivat vuonna 2018 yhteensä 25 410 090 euroa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Pelastuslaitoksen tavoitteiden toteutumista, varojen käyttöä ja tuloksellisuutta valvotaan säännöllisellä raportoinnilla. Vantaan kaupungille ja muille kunnille raportoidaan osavuosikatsauksien yhteydessä. Tulosyksiköiden ja toimistojen tuloksia seurataan osavuosikatsauksien yhteydessä Henkilökohtaisten tavoitteiden ja tuloksellisuuden valvontaa suoritetaan pääosin kehityskeskusteluissa.

Pelastuslaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2018 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus. Valvontatoimintaan on kohdistunut normaalina pidettäviä hallintovalituksia.

Ensihoitopalvelua tehtiin Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa solmittujen yhteistoimintasopimuksien mukaisesti.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvon alennuksia.

Pelastuslaitos on vuokralla kuntien tai kiinteistöosakeyhtiöiden omistamissa kiinteistöissä.

Pelastuslaitoksen sisäisten riskien tunnistaminen on tehty pelastuslaitoksen oman valmiussuunnitelman yhteydessä sekä Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Niissä on otettu huomioon sekä ulkoiset että sisäiset pelastuslaitoksen palvelukykyä uhkaavat riskit.

Riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa on ohjeistettu pelastuslaitoksen toimintasäännössä. Palveluihin liittyvää riskienhallintaa kehitetään osana valtakunnallista pelastustoimen riskienhallintaa. Toimintasääntöä täsmennetään pelastusjohtajan päätöksillä hankinta- ja tilausoikeuksista sekä tarvittavalla ohjeistuksella.

Työturvallisuuteen liittyvät riskienhallinta on toteutettu työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla käyttämällä pelastuslaitosten yhteistä PERA-ohjelmaa ja ensihoidossa lisäksi sairaanhoitopiirin ylläpitämää ohjelmaa.

Tietoturvassa ja tietosuojassa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeistusta sekä sisäministeriön turvallisuusverkon vaatimuksia.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen ylijäämä ennen varauksia on 516 917,83 euroa. Tilikaudelle poistoeron vähennykseksi kirjataan investointivaraukselle hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 356 044 euroa.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 872 962,22 euroa siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.1.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Pelastus			Ensihoito Hyvinkää			Ensihoito HYKS Peijas		
	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	27 630	27 657	27	4146	4 146	0	5 573	5 778	205
Liiketoiminnan muut tuotot	130	173	43	0	0	0	0	8	8
Materiaalit ja palvelut	-4 259	-4 259	0	-583	-454	129	-645	-541	104
Henkilöstökulut	-17 833	-17 271	562	-3169	-3 264	-95	-4 477	-4 876	-399
Poistot ja arvonalentumiset	-1 120	-1 152	-32	-8	0	8	-4	0	4
Liiketoiminnan muut kulut	-4548	-4642	-94	-386	-418	-32	-447	-371	76
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**0**	**506**	**506**	**0**	**10**	**10**	**0**	**-1**	**-1**
Rahoitustuotot ja -kulut	0	2	2	0	0	0	0	0	0
Yijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**0**	**508**	**508**	**0**	**10**	**10**	**0**	**-1**	**-1**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	356	356	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	**0**	**864**	**864**	**0**	**10**	**10**	**0**	**-1**	**-1**

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	37 349	37 581	232
Liiketoiminnan muut tuotot	130	181	51
Materiaalit ja palvelut	- 5 487	- 5 254	233
Henkilöstökulut	- 25 480	- 25 410	70
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 132	- 1 152	- 20
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 381	- 5 431	- 50
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**0**	**515**	**515**
Rahoitustuotot ja -kulut	0	2	2
Yijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**0**	**517**	**517**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	356	356
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	**0**	**873**	**873**

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Varsinaisen toiminnan rahavirta	1 002	1 505	503
Investointien rahavirta	- 1 460	- 1 414	46
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta	0	874	874
Rahavarojen muutos	**- 458**	**965**	**1 423**

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajoneuvokalusto	1490	1 418	72
Muu pelastus- ja huoltokalusto	0	132	-132
Johtokeskukset	30	0	30
Väestönsuojelujärjestelmät	30	41	-11
Tietojärjestelmät	40	0	40
Investoinnit yhteensä	**1 590**	**1 590**	**0**
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	-13	13
Investoinnit netto	**1 590**	**1 577**	**13**

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Liikevaihto	37 580 732,23	37 164 157,13
Liiketoiminnan muut tuotot	181 130,60	46 015,10
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 947 446,05	- 1 585 131,08
Palvelujen ostot	- 3 306 737,46	- 3 082 646,33
	- 5 254 183,51	- 4 667 777,41
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 20 200 970,75	- 19 575 334,74
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 4 320 870,21	- 4 237 609,22
Muut henkilösivukulut	- 888 248,79	- 1 203 066,24
	- 25 410 089,75	- 25 016 010,20
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 151 690,79	- 1 338 940,69
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 431 031,04	- 5 041 018,01
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**514 867,74**	**1 146 425,92**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2 162,72	1 633,90
Muut rahoituskulut	- 112,63	- 23,96
	2 050,09	1 609,94
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**516 917,83**	**1 148 035,86**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	356 044,39	411 355,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**872 962,22**	**1 559 390,91**

Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	17,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	7,0	17,6
Voitto, %	1,4	3,1

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma		1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta				
Liikeylijäämä (-alijäämä)		514 867,74		1 146 425,92
Poistot ja arvonalentumiset		1 151 690,79		1 338 940,69
Rahoitustuotot ja -kulut		2 050,09		1 609,94
Tulorahoituksen korjauserät	-	163 670,73		9 748,15
		1 504 937,89		2 496 724,70
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-	1 590 403,18	-	1 567 130,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin		12 434,00		32 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot		164 312,87		34 032,26
	-	1 413 656,31	-	1 501 098,60
Toiminnan ja investointien rahavirta		**91 281,58**		**995 626,10**
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta		378 810,93		682 605,85
Saamisten muutos muilta		103 697,38	-	1 450 642,80
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-	1 978,43	-	5 827,95
Korottomien velkojen muutos muilta		392 943,27	-	410 103,18
Rahoituksen rahavirta		**873 473,15**	**-**	**1 183 968,08**
Rahavarojen muutos		**964 754,73**	**-**	**188 341,98**
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		2 476 632,87		1 511 878,14
Rahavarat 1.1.	-	1 511 878,14	-	1 700 220,12
		964 754,73	-	188 341,98

Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	3 396 353	2 973 398
Investointien tulorahoitus, %	105,7	162,0
Kassan riittävyys, pv	24,0	15,2
Quick ratio	1,2	1,2
Current ratio	1,2	1,2

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	**6 403 556,54**	**5 977 920,29**
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 157 451,54	5 130 080,29
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	246 105,00	847 840,00
	6 403 556,54	5 977 920,29
Vaihtuvat vastaavat	**8 427 984,33**	**7 945 737,91**
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 140 170,72	2 179 187,55
Saamiset kunnalta	3 810 535,75	4 189 346,68
Muut saamiset	0,00	64 000,00
Siirtosaamiset	644,99	1 325,54
	5 951 351,46	6 433 859,77
Rahat ja pankkisaamiset	2 476 632,87	1 511 878,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**14 831 540,87**	**13 923 658,20**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**5 390 818,47**	**4 517 856,25**
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 517 856,25	2 958 465,34
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	872 962,22	1 559 390,91
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	**2 237 379,04**	**2 593 423,43**
Poistoero	2 237 379,04	2 593 423,43
Vieras pääoma	**7 203 343,36**	**6 812 378,52**
Lyhytaikainen		
Ostovelat	2 058 226,69	1 879 732,13
Korottomat velat kunnalta	1 071,67	3 050,10
Muut velat	985 557,35	833 906,52
Siirtovelat	4 158 487,65	4 095 689,77
	7 203 343,36	6 812 378,52
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**14 831 540,87**	**13 923 658,20**

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	51,4	51,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	19,1	18,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	44,8	35,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 390,8	4 517,9

5.1.4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

1 000 €	2018	2017
Jäsenkuntien toimintaosuudet		
Pelastustoimi	26 629	26 331
Ensihoito	8 340	8 317
Myynti- ja maksutulot		
Pelastuspalvelut	411	385
Ensihoitopalvelut	1 583	1 468
Yhteistoimintakorvaukset	430	471
Turvallisuuspalvelut (tarkastus- ja valvonta)	186	191
Liiketoiminnan muut tuotot (sis. valtionosuudet)	181	47
Toimintatuotot yhteensä	**37 762**	**37 210**

Valtionosuuksien erittely

1 000 €	2018	2017
Palosuojelurahasto	12	31
Valtionosuudet yhteensä	**12**	**31**

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	**Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut**	**Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut**
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
ATK-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
1 000 €	**2018**	**2017**
Muut toimintatuotot		
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	1	0
Irtaimen omaisuuden myyntitappiot	0	-10
Myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	**1**	**-10**

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	**2018**	**2017**
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-356	-411
Poistoeron muutokset yhteensä	**-356**	**-411**

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat				
Aineelliset hyödykkeet				
1 000 €	Kuljetus-välineet	Muut koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 650	480	880	6 010
Lisäykset tilikauden aikana	1 195	150	246	1 590
Rahoitusosuudet tilikaudella	-44	0	0	-44
Vähennykset tilikauden aikana	-1	0	0	1
Siirrot erien välillä	880	0	-880	0
Tilikauden poisto	-960	-192	0	-1 152
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 719	438	246	6 404

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	**2018**	**2017**
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 518	2 959
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 518	2 959
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	873	1 559
Oma pääoma yhteensä	**5 391**	**4 518**

Erittely poistoerosta		
1 000 €	**2018**	**2017**
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 237	2 593
Poistoero yhteensä	**2 237**	**2 593**

Vieras pääoma		
1 000 €	**2018 Lyhyt-aikainen**	**2017 Lyhyt-aikainen**
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	7	9
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	878	787
Velat muille		
Ostovelat	1 173	1 084
Vieras pääoma yhteensä	**2 058**	**1 880**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	**2018**	**2017**
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 022	4 001
Muut tilinpäätösjaksotukset	137	95
Siirtovelat yhteensä	**4 159**	**4 096**

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
1 000 €	**2018**	**2017**
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 796	4 525
Vuokravastuut yhteensä	4 796	4 525
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 729	590
Myöhemmin maksettavat	3 196	1 144
Leasingvastuut yhteensä	4 925	1 734
Yhteensä	**9 721**	**6 259**

Vuokravastuut ilmoitetttu ilman arvonlisäveroa.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
1 000 €	**2018**	**2017**
Muut sopimukset		
Seuraavan tilikauden sopimuspalokuntasopimukset	1 128	1 128
Sopimusvastuut yhteensä	**1 128**	**1 128**

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2018	**2017**
Virka- ja työsuhteisia	426	421
Määräaikaisia	59	55
Yhteensä	**485**	**476**

Luottamushenkilömaksut		
1 000 €	**2018**	**2017**
Keskustapuolue Uusimaa	0,2	0,1
Kokoomus Uusimaa	1,4	1,3
Perussuomalaiset Uusimaa	0,2	0,1
Suomen Sos.Dem. puolue Uusimaa	1,9	1,1
Vasemmistoliitto Uusimaa	0,1	0,1
Vihreä Uusimaa ry	0,5	0,2
Yhteensä	**4,3**	**2,9**

5.1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 26.2.2019

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta

Kostamo Miika
puheenjohtaja, Vantaa

Nyberg Juha
varapuheenjohtaja, Vantaa

Nieminen Seppo
jäsen, Hyvinkää

Riskilä Timo
jäsen, Hyvinkää

Peltonen Veikko
varajäsen, Järvenpää

Timonen Paavo
jäsen, Kerava

Savolainen Timo
jäsen, Nurmijärvi

Peltonen Siiri
jäsen, Nurmijärvi

Ohvo-Harhakoski Mira
jäsen, Pornainen

Parkkima Jukka
jäsen, Tuusula

Landstedt Jyrki
pelastusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ ____ 2019

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

5.2 Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilinpäätös

5.2.1 Toimintakertomus

Vantaan Työterveys liikelaitos on Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallinen liikelaitos, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista työterveyshuollon palveluista Vantaan kaupungille, Vantaan, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten yrityksille sekä merimiesterveydenhuollon palveluista Helsingin kaupungille. Espoo, Helsinki ja Kauniainen ovat eriyttäneet yritystyöterveyshuollon järjestämisvastuun muusta kunnan järjestämisvastuulla olevasta kansanterveystyöstä kansanterveyslain 5 §:n mahdollistamalla tavalla. Toimimme neljässä eri toimipisteessä pääkaupunkiseudulla.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2018 oli Vantaan työterveys liikelaitokselle taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä vuosi.
Liikelaitoksessa toteutettiin mm. yli 45.000 vastaanottokäyntiä ja asiakassopimusten määrä kasvoi n. 5 %.

Liikelaitoksen jo vuosien varrella vakiintunut sisäinen auditointi sai 2017 rinnalleen ulkoisen auditoinnin prosessin, kun liikelaitos sai arvostetun laatusertifikaatin 9001/2015 työterveyshuollon toiminnasta. Sekä sisäinen että ulkoinen auditointi on merkittävästi kehittänyt liikelaitoksen prosesseja ja osaamista laadunarvioinnista.

Liikelaitos panosti edelleen vahvasti digitaalisiin ratkaisuihin vuonna 2018. Chat-palvelu sopimus- ja laskutusasioissa on osoittautunut menestyksekkääksi, jonka vuoksi liikelaitos lähti loppuvuodesta 2018 valmistelemaan myös työterveyshoitajien chat-vastaanottoa. Yritysasiakkaat ovat saaneet käyttöön extranet-asiakasportaalin, jonka kautta yritysasiakkuuksien kanssa asiointi tapahtuu suojatusti. Extranet-portaalissa yritykset voivat itse päivittää uudet ja poistuneet työntekijät. Lisäksi portaalissa on mahdollista helposti säilyttää työterveyshuollon keskeisiä dokumentteja kuten toimintasuunnitelmia ja työpaikkaselvitysraportteja.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vantaan Työterveys liikelaitos on kuntalain mukaisesti syksyllä 2008 erillisellä päätöksellä perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksin. Kaupungin organisaatiossa Vantaan Työterveys liikelaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan.

Liikelaitoksella on johtokunta, jossa on kuusi jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.
Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet:	Varajäsenet:
Jarkko Koivuniemi, puheenjohtaja	Raimo Huvila
Risto Hiltunen, varapuheenjohtaja	Sauli Heinonen
Sina Nordman	Eija Salmenkivi
Teija Toivonen	Maarit Lehtonen
Kirsi Mäkilaine	Marko Kosonen
Tuukka Rämö	Kristiina Rautio

Liikelaitos sai uuden johtokunnan jäsenen Tuukka Rämön marraskuussa, kun edellinen jäsen Touko Niskakangas lopetti tehtävässä.

Vantaan Työterveys liikelaitosta johtaa johtoryhmä. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu työterveysjohtaja, johtava työterveyslääkäri, kolme palvelupäällikköä sekä talouspäällikkö. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii liikelaitoksen työterveysjohtaja.

Talousarvion toteutuminen

Liikelaitoksen talousarvion mukainen toiminnallinen tulos (kate 3) ylitettiin 344 180,73 eurolla.

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 10 455 euroa (korko 7 %) ja korvaus peruspääomasta 2 613 euroa (korko 7 %). Saamiset kunnalta olivat vuoden 2018 lopussa 3,2 milj. euroa. Tilikauden 2018 oman kunnan ulkopuolisesta työstä maksetaan tuloveroa 0,014 milj. euroa voitollisen tuloksen takia. Pankkitilillä olevat varat olivat 0,66 milj. euroa.

Liikevaihto oli 7,9 milj. euroa (7,3 milj. euroa vuonna 2017) ja liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,036 miljoonaa euroa (0,035 miljoonaa euroa vuonna 2017). Myynti ylitti talousarvion 18 %:lla.

Toimintakulut olivat 7,3 milj. euroa, mistä materiaaliostoja oli 0,11 milj. euroa ja palveluostoja oli 3,13 milj. euroa, henkilöstökuluja 3,5 milj. euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 0,57 milj. euroa.

Liikelaitos teki Vantaalla, Espoossa, Helsingissä ja Kauniaisissa voitollisen tuloksen. Tilikaudelta 2018 laskutetaan Helsingin kaupungilta yritystyöterveyshuollon yhdistymissopimuksen tappiontasausjärjestelyn mukaisesti tappiontasausta yhteensä 33 628,73 euroa. Laskutettava summa muodostuu tilikauden 2018 merimies-toimipisteen tappiosta.

Investointivarausta purettiin tilikaudella 1.1-31.12.2018 95 317,93 euroa ja se käytettiin toimipisteiden kalusteja tietojärjestelmäinvestointeihin.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei Vantaan Työterveys liikelaitoksella ole.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2018 lopussa 73 henkilöä (74 vuonna 2017).
Henkilöstökulut olivat 3,5 milj. euroa (3,4 milj. euroa vuonna 2017).
Vuokralääkäreiden kustannukset olivat 1,39 milj. euroa. (1,28 milj. euroa vuonna 2017)

Henkilöstömenot ylittivät budjetoidun 2 %:lla. Vuokratyövoiman käyttö lasketaan palveluostoiksi ja palvelumenot ylittyivät 28 %:lla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan Työterveys liikelaitoksen riskienhallinta on kiinteä osa strategista ja operatiivista johtamista. Liikelaitoksessa suoritetaan jatkuvaa toimintaympäristön ja oman toiminnan riskienarviointityötä mm. toimintaympäristön analyysillä ja eri toimintojen raportoinnilla (mm. talous, asiakkuudet, palautteet). Johtamista ja työterveyshuollon työn riskienhallintaa toteutetaan laatujärjestelmään kirjattujen menettelyohjeiden avulla. Sisäinen auditointi aloitettiin keväällä 2015 ja se laajeni ulkoiseen auditointiin 2017 (ISO9001/2015 sertifikaatti). Auditointiin sisältyy johdon katselmus. Riskienarviointityöstä vastaa Vantaan Työterveys liikelaitoksessa työterveysjohtaja.

Lainsäädäntöuudistukset esim. kuntalaki ja potentiaalinen sote- ja maakuntauudistus luo työterveyshuollon toimintakentälle merkittäviä muutospaineita. Yritystyöterveyshuollon sairaudenhoito tulee yhtiöittää 2019 alusta,

mikä aiheuttaa merkittäviä toiminnallisia muutoksia työterveyshuollon järjestämiselle. Muutokset ovat pääsääntöisesti mahdollisuuksia, mutta myös riskejä, joihin liikelaitos on varautunut huolella. Liikelaitos on tehnyt selvityksen eri muutosskenaarioiden positiivisista ja negatiivisista vaikutuksista sekä tehnyt selvityksen työterveyshuollon toimintakentän lukuisista samanaikaisista muutoksista. Muutoksiin on varauduttu useiden vuosien ajan, ja ne on pyritty hallitsemaan parhaan mahdollisen kyvyn mukaan. Liikelaitoksen koko liiketoiminta on päätetty yhtiöittää vuoden 2019 alkupuolella.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen sisäisen valvonnan järjestäminen

Vantaan Työterveysliikelaitoksen sisäinen valvonta kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Se käsittää tiedossa olevien riskien hallitsemiseksi käyttöönotettuja keinoja, toimintatapoja ja valvontatoimenpiteitä.

Liikelaitoksen sisäinen valvonta on osa liikelaitoksen johtamisjärjestelmää ja työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja, raportoinnin ja tiedon luotettavuutta, resurssien ja omaisuuden turvaamista sekä lainsäädännön ja ohjeiden noudattamista. Sisäistä valvontaa on sisäinen laadun auditointi sekä ulkoinen auditointi.

Liikelaitoksen riskienhallinnasta vastaa viimekädessä toimitusjohtaja. Esimiehet ohjaavat sekä valvovat alaistensa toimintaa ja ryhtyvät korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli havaitsevat väärinkäytöksiä johtamassaan toiminnassa. Talouspäällikön ja toimitusjohtajan vastuualueella on talouden valvonta. Henkilöstön on raportoitava epäilemänsä väärinkäytökset tai rikkomukset esimiehelleen sekä poikkeamalokiin Sharepointiin.

Liikelaitoksen toimintaprosessit on kuvattu menettelyohjein, joihin toiminta perustuu ja joiden toteutumista seurataan päivittäisessä johtamisessa.

Säännölliseen valvontaan on kuulunut 2018 mm. seuraavat asiat.

Liikelaitoksen toimintaprosessit on kuvattu menettelyohjein, joihin toiminta perustuu ja joiden toteutumista seurataan päivittäisessä johtamisessa.

Säännölliseen valvontaan on kuulunut 2018 mm. seuraavat asiat:

- johdolle laadittavat raportit (talous-, henkilöstö-, asiakkuus- ja prosessiraportit sekä sisäinen ja ulkoinen auditointi)
- toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta (Liikelaitoksen poikkeamaloki ja reklamaatioiden listaus, lokitarkastukset, eri tietojärjestelmien seurantaraportit)
- talousarvion toteutumisen seuranta (johtoryhmässä, johtokunnassa, neuvottelukunnassa ja apulaiskaupunginjohtajan kanssa läpikäytävä kuukausiraportti).
- toimintaperiaatteiden sekä ohjeiden noudattamisen valvonta (mm. esimiestyönä kuukausipalavereissa ja työntekijävarteissa sekä päivittäisessä johtamisessa)
- Kaupungin hallintosäännössä on määritelty valta- ja vastuusuhteet, ja liikelaitoksen omassa johtosäännössä on määritelty lisäksi johtokunnan ja toimitusjohtajan vastuu ja valtaoikeudet mm. sopimusten tai talouden valtuutusjärjestelmä.
- Riskienarviointi toteutetaan ja raportoidaan kaupunkitasoisesti määritellyn frekvenssin, sisällön ja menetelmän mukaisesti.
- Liikelaitoksessa on suoritettu ulkoinen auditointi 2017 ja 2018, ja liikelaitos on saanut työterveyshuollon toiminnastaan ISO9001/ 2015 laatusertifikaatin.

Sisäisen valvonnan kautta tulleiden havaintojen ja raporttien valossa voidaan sanoa, että riskienhallintasuunnitelma on tukenut liikelaitoksen vuodelle 2018 asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallinnalla, sisäisellä valvonnalla ja laatutyöllä auditointeineen voidaan perustellusti olettaa olleen positiivinen vaikutus laatuun ja tuloksellisuuteen riskien ennakoivan hallinnan kautta.

Alkuvuonna toteutetussa sisäisessä auditoinnissa tuli ilmi, että poikkeamien tunnistaminen ja kirjaaminen on edelleen henkilökunnalle haasteellista. Henkilökuntaa on koulutettu poikkeamien tunnistamiseen ja kirjaamiseen liittyvissä käytännöissä ja poikkeamien kirjaamistapaa on helpotettu. Sisäisessä auditoinnissa havaittiin myös, että lääkehoitosuunnitelma tulee päivittää, ja se on nyt päivitetty.

Ulkoisessa auditoinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota tietosuojaan tietosuojalainsäädännön muutosten vuoksi. Liikelaitoksessa suhtaudutaan vakavasti tietosuojan velvoitteisiin, jonka vuoksi henkilökuntaa koulutettiin eri tyyppisissä kokouksissa edelleen tietosuojaan liittyvissä kysymyksissä. Erityisesti pyrimme tuomaan tietosuojaan liittyvät käytänteet erittäin lähelle omaa työtä, jotta jokainen työntekijä hahmottaa mitä tietosuoja tarkoittaa henkilön omassa työskentelyssä. Lisäksi tehostimme fyysisesti tietoturvallisuutta lisäämällä lukittuja kaappeja ja poistamalla esim. avoimet tietosuojaroskalaatikot.

Arvio tulevasta kehityksestä

Valmisteilla olevan sote-ratkaisun toteutumista tai sen vaikutuksia työterveyshuoltoon ei vielä tiedetä. On todennäköistä, että työterveyshuollon palvelutuottajien palvelukonseptit, tuotteistus ja ansaintalogiikka tulevat lähivuosina muuttumaan merkittävästi. Liikelaitos on lähtenyt tähän muutokseen jo nyt mukaan toiminnan digitalisaation ja uudenlaisten työterveyshuollon palveluiden kehittämiseksi.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilikauden ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja ja varauksia on 656 578,06 euroa. Tilikaudella kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuun omaisuuteen kohdistuneet 22 438,27 euroa.

Työterveysjohtajan esitys tilikauden 2018 tuloksen käsittelystä Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnalle on seuraava:

Vantaan työterveys liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 665 359,19 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.2.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	6 710	7 933	1 223
Liiketoiminnan muut tuotot	0	36	36
Materiaalit ja palvelut	- 2 524	- 3 236	- 712
Henkilöstökulut	- 3 408	- 3 476	- 68
Poistot ja arvonalentumiset	- 38	- 22	16
Liiketoiminnan muut kulut	- 501	- 568	- 67
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**239**	**667**	**428**
Rahoitustuotot ja -kulut	- 13	- 11	2
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	38	22	- 16
Tuloverot	- 5	- 14	- 9
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	**259**	**665**	**406**

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Varsinaisen toiminnan rahavirta	259	665	406
Investointien rahavirta	- 60	- 71	- 11
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta	0	- 565	- 565
Rahavarojen muutos	**199**	**29**	**- 170**

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Aineeton omaisuus	- 30	- 37	- 7
Irtain omaisuus	- 30	- 34	- 4
Investoinnit yhteensä	**- 60**	**- 71**	**- 11**

5.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tuloslaskelma		1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017
Liikevaihto		7 933 497,11		7 291 613,71
Liiketoiminnan muut tuotot		36 472,31		34 883,67
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	110 381,15	-	95 517,61
Palvelujen ostot	-	3 125 677,68	-	2 689 271,61
	-	3 236 058,83	-	2 784 789,22
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-	2 781 848,02	-	2 641 553,19
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-	598 746,94	-	615 375,03
Muut henkilösivukulut	-	95 650,65	-	104 518,11
	-	3 476 245,61	-	3 361 446,33
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-	22 438,27	-	20 916,44
Liiketoiminnan muut kulut	-	567 973,92	-	520 485,83
Liikeylijäämä (-alijäämä)		**667 252,79**		**638 859,56**
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot		2 961,82		2 218,94
Kunnalle maksetut korkokulut	-	10 455,00	-	10 455,45
Korvaus peruspääomasta	-	2 613,00	-	2 612,55
Muut rahoituskulut	-	568,55	-	484,47
	-	10 674,73	-	11 333,53
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		**656 578,06**		**627 526,03**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-	72 879,66	-	9 735,36
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		95 317,93		30 651,80
Tuloverot	-	13 657,14	-	8 242,08
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		**665 359,19**		**640 200,39**

Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	21,2	25,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	21,2	25,3
Voitto, %	8,3	8,6

Vantaan Työterveys liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	667 252,79	638 859,56
Poistot ja arvonalentumiset	22 438,27	20 916,44
Rahoitustuotot ja -kulut	- 10 674,73	- 11 333,53
Tuloverot	- 13 657,14	- 8 242,08
	665 359,19	640 200,39
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 71 375,80	- 54 998,47
Toiminnan ja investointien rahavirta	**593 983,39**	**585 201,92**
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 670 993,91	- 134 610,84
Saamisten muutos muilta	80 164,16	- 144 562,12
Korottomien velkojen muutos kunnalta	8 927,65	- 42,10
Korottomien velkojen muutos	17 004,71	18 617,36
Rahoituksen rahavirta	**- 564 897,39**	**- 260 597,70**
Rahavarojen muutos	**29 086,00**	**324 604,22**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	661 194,26	632 108,26
Rahavarat 1.1.	- 632 108,26	- 307 504,04
	29 086,00	324 604,22

Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	2 717 464	2 176 903
Investointien tulorahoitus, %	932,2	1 164,0
Lainanhoitokate	23,1	22,3
Kassan riittävyys, pv	32,7	34,2
Quick ratio	4,4	3,9
Current ratio	4,4	3,9

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	**122 081,00**	**73 143,47**
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	61 397,67	2 142,00
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	0,00	24 346,67
	61 397,67	26 488,67
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	60 683,33	46 654,80
	60 683,33	46 654,80
Vaihtuvat vastaavat	**4 340 616,21**	**3 720 700,46**
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	510 171,77	592 894,62
Saamiset kunnalta	3 166 639,49	2 495 645,58
Muut saamiset	2 610,69	52,00
	3 679 421,95	3 088 592,20
Rahat ja pankkisaamiset	661 194,26	632 108,26
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**4 462 697,21**	**3 793 843,93**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**3 213 843,71**	**2 548 484,52**
Peruspääoma	37 500,00	37 500,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 510 984,52	1 870 784,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	665 359,19	640 200,39
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	**121 676,46**	**144 114,73**
Poistoero	121 676,46	48 796,80
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	95 317,93
Vieras pääoma	**1 127 177,04**	**1 101 244,68**
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	150 000,00	150 000,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	259 330,43	257 774,63
Korottomat velat kunnalta	11 966,71	3 039,06
Muut velat	134 586,82	134 534,48
Siirtovelat	571 293,08	555 896,51
	977 177,04	951 244,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**4 462 697,21**	**3 793 843,93**

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	74,7	71,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,1	15,0
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	14,1	15,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	3 176,3	2 511,0
Lainakanta 31.12., 1000 €	150,0	150,0

5.2.4 Vantaan työterveys liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pienet käyttöomaisuusinvestoinnit, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa on kirjattu tilikauden kuluksi.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	**2018**	**2017**
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Myyntituotot kunnalta	2 939	2 553
Myyntituotot muilta	4 995	4 739
Liiketoiminnan muut tuotot	36	35
Toimintatuotot yhteensä	**7 970**	**7 327**

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	**Poistoaika** ennen 1.1.2013 hankitut	**Poistoaika** 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi			

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	**2018**	**2017**
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	73	10
Poistoeron muutokset yhteensä	**73**	**10**

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
1 000 €	Aineettomat oikeudet	Enn. maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2	24	26
Lisäykset tilikauden aikana	37	0	37
Siirrot erien välillä	24	-24	0
Tilikauden poisto	-2	0	-2
Poistamaton hankintameno 31.12.	61	0	61

Aineelliset hyödykkeet			
1 000 €	Muu kalusto	Enn. maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	47	0	47
Lisäykset tilikauden aikana	34	0	34
Tilikauden poisto	-20	0	-20
Poistamaton hankintameno 31.12.	61	0	61

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	**2018**	**2017**
Peruspääoma 1.1.	38	38
Peruspääoma 31.12.	38	38
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 511	1 870
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 511	1 870
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	665	640
Oma pääoma yhteensä	**3 214**	**2 548**

Erittely poistoerosta		
1 000 €	**2018**	**2017**
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	122	49
Poistoero yhteensä	**122**	**49**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	**2018**	**2017**
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	556	548
Muut tilinpäätösjaksotukset	15	8
Siirtovelat yhteensä	**571**	**556**

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Virka- ja työsuhteisia	63	64
Määräaikaisia	10	9
Työllistetyt		1
Yhteensä	**73**	**74**

Luottamushenkilömaksut	2018	2017
Kansallinen Kokoomus Vantaa	0,8	0,8
Perussuomalaiset	0,1	0,1
Suomen Sos.Dem. puolue Vantaa	1,1	0,8
Vantaan vihreät	0,1	0,1
Yhteensä	**2,1**	**1,8**

5.2.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

VANTAAN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnan ja työterveysjohtajan allekirjoitukset

Vantaalla 27.2.2019

Jarkko Koivuniemi
Puheenjohtaja

Risto Hiltunen (vara) Sauli Heinonen
Varapuheenjohtaja

Sina Nordman

Teija Toivonen

Kirsi Mäkilaine

Tuukka Rämö

Pirkko Kokkonen
va. työterveysjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla ___ ____ 2019

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

5.3 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätös

5.3.1 Toimintakertomus

Suun terveydenhuollon liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, jonka toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos toimii asiantuntijana suun terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa yhteistyössä eri viranomaisten ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Suun terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudumme tutkittuun tietoon ja keskitymme asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan ja talouden tasapaino yhdessä liikelaitoksen alijäämän kattamisen kanssa olivat keskeiset tavoitteet toimintakaudella.

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä pysyi lähes ennallaan 2018. Vuoden aikana annettiin palveluja 77 159 asiakkaalle (74 987 v. 2017). Asiakkaiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 2,9 %.

Suun terveydenhuollossa toteutui 137 227 hammaslääkärikäyntiä (143 704 käyntiä vuonna 2017, vähennystä edelliseen vuoteen 8,2%), 51 094 suuhygienistikäyntiä (48 493 käyntiä vuonna 2017, lisäystä edelliseen vuoteen 5,3%) sekä 11 276 hammashoitajakäyntiä (11 212 käyntiä vuonna 2017, lisäystä 0,6%). Oikomishoidossa olevien potilaiden määrä oli 6 414 (6 362 potilasta vuonna 2017).

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäyntejä oli 7,3 % enemmän edelliseen vuoteen verrattuna (2018 26 351 käyntiä, 2017 24 547). Pääkaupunkiseudun (PKS) virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen ja PKS Suun erikoishoidon yksikön käyttö oli väestösuhdetta alhaisempaa.

Peruuttamattomissa poisjäänneissä pientä kasvua 0,2 % (2018 9261 käyntiä ja 2017 9245 käyntiä). Lasten ja nuorten poisjäänneissä kasvua 0,3 % ja aikuisten poisjäännit lähes ennallaan. Peruuttamattomien poisjääntien kliinisten tuntien määrä väheni 0,3 % vuoteen 2017 verrattuna (2018 5401 h ja 2017 5417 h).

Hoitotakuussa pysyttiin. Jonojärjestelmästä luovuttiin 30.4.2016, jonka jälkeen kiireettömään tutkimukseen pääsy oli 3-4 kk. Palvelut tuotettiin lähes 100% omana toimintana. Vuokratyövoiman käyttö oli vähäistä ja painottui henkilöstön koulutuspäiville. Syksyllä 2018 toteutettiin nettobudjetoitu vuokrasuuhygienistikilpailutus, jossa 6 suuhygienistiä hoitavat aikuispotilaita iltavastaanottona.

Sosiaali- ja terveystoimen asiakastyytyväisyyskyselyssä suun terveydenhuollon asiakkaiden antamien kouluarvosanojen keskiarvo oli kiitettävä eli 9,36 vuonna 2018.

Kanteluiden ja asiakaspalautteiden määrä pysyi aikaisempien vuosien tasolla. Kanteluita tehtiin suun terveydenhuollosta yksi. Kaupungin sähköisen palautejärjestelmän Oma-Vantaan kautta saapui yhteensä 253 asiakaspalautetta joista positiivisia palautteita oli 42 kpl .

Vantaan kaupunki irtisanoutui SEHYK yhteistyösopimuksesta kesäkuussa 2016 ja oma erikoishammashoito päätettiin aloittaa omana tuotantona 1.1.2017 alkaen. Omana toimintana kustannuksia on saatu madallettua n. 30 % aiemmasta.

Toimintaa tehostettiin sisäisesti standardoimalla ajankäyttöä sekä ottamalla käyttöön uusia tehostettuja toimintatapoja.

Digitalisaation valmistelu- ja kehittämistyötä jatkettiin tietohallinnon kanssa. Yhteistyöllä laadittiin suun terveydenhuollon digitalisaation kehittämissuunnitelma ja aikataulutus. Työssä käytettiin palvelumuotoilua ja osallistettiin sekä asiakkaita että henkilöstöä. Yhteistyötä digitalisaatiokehittämisessä tehtiin myös työterveysliikelaitoksen kanssa. Oma Vantaa -palvelu otettiin käyttöön laskutuksen asiakaspalveluun vuoden alussa. Palvelun kautta suun terveydenhuollon asiakkaat voivat asioida sähköisesti laskutukseen liittyvissä kysymyksissä. Sähköisen hoidontarpeen arviointipalvelun kokeilu aloitettiin marraskuussa. Palvelussa asiakkaat voivat arvioida hoidon tarpeen kiireellisyyttä ja jättää yhteydenottopyynnön. Oikomishoidossa testattiin lasten hampaiston digitaalista skannausta oikomishoitoon erikoistuneen hammaslääkärin tekemän tutkimuksen sijaan. Skannauksen avulla tehostetaan oikomishoidon seulontatoimintaa. Suun terveydenhuolto liittyi ensimmäisten kuntien joukossa Kanta-palveluihin. Esimiehille suunnattu toiminnanohjausjärjestelmä henkilöstö- ja tilaresurssien hallintaan ja toiminnan tehostamiseen otettiin käyttöön joulukuussa. Etätulkkipalvelu vieraskielisten potilaiden hoitotilanteisiin otettiin käyttöön. Lisäksi digitalisaatiosuunnitelman mukaisia toimintoja kartoitettiin ja suunniteltiin mm. etäkonsultaatiotoimintamallia sekä materiaalien varastonhallintajärjestelmää. Digitalisaatiokehittämisessä huomioitiin tuleva Apotti-järjestelmä siten, että digikehittäminen palvelee tulevaa asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoa.

Lasten, aikuisten ja ikääntyneiden yksilöllistä suun hoitoa jatkettiin toimintamallien mukaisesti. Tuettiin eri ikäisten suun terveyden edistämistä ja omahoitoa yksilöllisten hoitovälien mukaisilla tutkimuskäynneillä.

Yhteistyötä lasten suun terveyden edistämiseksi tehtiin sosiaali- ja terveystoimen toimialan sisällä säännöllisissä tapaamisissa äitiys- ja lastenneuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Suun terveydenhuollon toimijat osallistuivat Vantaan monitoimijaiseen perhevalmennuksen toteuttamiseen ja kehittämiseen koko Vantaan alueella. Suun terveydenhuolto osallistui sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan TERHO-ryhmän toimintaan.

Päihdekuntoutujien yhteistyömallin mukaista toimintaa jatkettiin asumiskeskus Koisonrannan kanssa. Jatkettiin yhteistyötä terveyspalveluiden asiakasvastaavahoitajien kanssa (Asva) palveluita paljon käyttävien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Ikääntyneiden suun terveyttä kehitettiin voimassa olevien toimintamallien mukaisesti niin avo- kuin hoiva-asumisen piirissä olevien sekä vanhus- ja vammaispalvelujen osalta.

Lastensuojelun ja suun terveydenhuollon yhteistyökäytäntöjä kehitettiin edelleen huolen puheeksi ottamiseksi suun terveydenhuollossa. Toimittiin aktiivisesti maahanmuuttajien palvelupisteessä ja kehitettiin yhteisiä toimintamalleja.

Varhaiskasvatuksen kanssa jatkettiin yhteistyötä Hymyhammas-terveystuokioiden pitämisellä esiopetuksessa. Sivistystoimen toimialan ja kouluterveydenhuollon kanssa jatkettiin yhteistyötä koululaisten hyvinvointiyhteistyön merkeissä ja päivitettiin jokaisen koulun syksyn tiedotteeseen liitettävä koululaisen hyvinvointitiedote sekä Vilma-tiedote kouluterveydenhuollon palveluista. Vantin ateriapalvelun kanssa tehtiin yhteistyötä lasten terveellisen ruokailun edistämiseksi. Suun terveydenhuolto haastoi yläkoulut kilpailemaan perumattomien poisjääntien vähentämisessä ja samalla käyttämään verkkomuotoista suun terveystiedon opetusta.

Suun terveydenhuolto osallistui erilaisiin tapahtumiin kuten hyvinvointimessuille, Vantaan hyvinvointiviikolle, Varian hyvinvointipäiviin, puolustusvoimien kutsuntoihin ja ehkäisevän päihdetyön viikolle tuoden suun terveyttä esille.

Suun terveydenhuollon edustajat osallistuivat pääkaupunkiseudun kaupunkien suun terveydenhuollon yksiköiden hammasterveys eli HATE-hammasterveys-työryhmän toimintaan.

Kesäkuussa suun terveydenhuolto osallistui koko Vantaa tasoiseen Muuntamo –projektiin. Tikkurilaan pystytetyssä kontissa suun terveydenhuolto esitteli tapahtumassa mm. uusia digitalisaation muotoja. Ohjelmassa oli mm. suun terveyden edistämistä, kilpailu ja etävastaanoton esittelyä.

Suun terveydenhuolto teki yhteistyötä kouluterveydenhoitajien kanssa koko kesän ajan ”Kesäterkkari” –toiminnan muodossa. Suun terveydenhuollolla oli terveydenedistämis ständi Myyrmäkitalolla ja Koivukylän terveysasemalla, joissa hammashoitaja oli tavattavissa kerran viikossa.

Kuntalaisille tuotiin tutuksi suun terveyden edistämistä ja oma hoitoa erilaisten materiaalien kautta. Materiaalia tuotettiin internettiin sekä jaettavaksi erilaissa tapahtumissa.

Lasten, aikuisten ja ikääntyneiden yksilöllistä suun hoitoa jatkettiin toimintamallien mukaisesti. Tuettiin eri ikäisten suun terveyden edistämistä ja omahoitoa yksilöllisten hoitovälien mukaisilla tutkimuskäynneillä.

Päihdekuntoutujien yhteistyömallin mukaista toimintaa jatkettiin asumiskeskus Koisonrannan kanssa. Yhteistyötä jatkettiin terveyspalveluiden asiakasvastaavahoitajien kanssa (Asva) palveluita paljon käyttävien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Ikääntyneiden suun terveyttä kehitettiin yhteistyössä vanhus- ja vammaispalveluiden sekä Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa. Uusia opinnäyte- ja kehittämistöitä saimme käytäntöön jalkautettavaksi viisi kappaletta. Jo olemassa olevia toimintamalleja toteutettiin avo- ja hoiva-asumisen piirissä olevien sekä vanhus- ja vammaispalvelujen osalta.

Lastensuojelun ja suun terveydenhuollon yhteistyökäytäntöjä kehitettiin edelleen huolen puheeksi ottamiseksi suun terveydenhuollossa. Toimittiin aktiivisesti maahanmuuttajien palvelupisteessä ja kehitettiin yhteisiä toimintamalleja.

Varhaiskasvatuksen kanssa jatkettiin yhteistyötä Hymyhammas-terveystuokioiden pitämisessä esiopetuksessa. Sivistystoimen toimialan ja kouluterveydenhuollon kanssa jatkettiin yhteistyötä koululaisten hyvinvointiyhteistyön merkeissä ja päivitettiin jokaisen koulun syksyn tiedotteeseen liitettävä koululaisen hyvinvointitiedote sekä Vilma-tiedote kouluterveydenhuollon palveluista. Vantin ateriapalvelun kanssa jatkettiin yhteistyötä lasten terveellisen ruokailun edistämiseksi.

Oikomishoitoa annettiin Leinikkitien, Myyrmäen ja Länsimäen hammashoitoloissa. Oikomishoidon tiimeissä työskenteli erikoishammaslääkärien johdolla oikomiseen perehtyneitä hammaslääkäreitä, suuhygienistejä ja hammashoitajia. Yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa, Leinikkitiellä oli oikomishoidon erikoistumiskoulutuksen kuntaharjoittelussa kaksi hammaslääkäriä. Myyrmäen terveysaseman hoitolassa toimiva hammaslaboratorio teki tarvittavat oikomiskojeet, mutta niitä hankittiin tarpeen mukaan myös yksityisiltä hammasteknikoilta.

Anestesiapalveluja myytiin Keravan, Loviisan, Sipoon, Nurmijärven, Tuusulan, Järvenpään ja Inkoon kunnille.

Tunnusluvut

Terveydenhuollon palvelut
Suun terveydenhuolto

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
suun terveydenhuollon asiakkaat	68059	69134	67821	69068	70114	73407	72290	74987	77159
tutkitut	36708	39741	37404	37855	37791	39418	40230	36871	36021
käynnit yhteensä	186149	194002	193983	195118	193485	197140	198416	203435	204152
kliiniset tunnit (kaikki suorittajat	114059	125960	125787	130493	129537	123611	122338	122617	124480
käynnit hammaslääkärillä	137426	138942	144147	146032	144238	144287	147073	149550	137227
käynnit suuhygienistilla	46390	48183	46001	44269	42404	44377	45388	48514	51092
käynnit hammashoitajalla	5743	6613	7265	9601	10787	12397	9541	11212	11276
peruuttamattomat poisjäännit	12034	11986	9619	9752	9526	9354	8972	9245	9261
peruuttamattomien poisjääntien kliiniset tunnit	7279	7329	5870	5881	5746	5621	5306	5420	5401
kiireettömän hoidon jonossa	6561	4182	3689	3951	4221	5177	0	0	0
jonotusaika (joulukuun lopun poikkileikkaustieto)	5kk 3vk	5kk 4vk	4kk 1vk	4kk	3kk 2vk	3kk 3vk	0	0	0
hammaslääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys)	34,44	27,72	26,16	26,28	26,16	26,64	27,10	26,76	27,57
hammaslääkärissäkäynti/ potilas (toistuvuus)	2,02	2,01	2,71	2,71	2,65	2,57	2,53	2,55	2,23
Suun terveydenhuollon kustannukset									
kokonaiskustannukset (1000 €)	17501	20571	21818	22176	22176	22548	22678	23235	23468
euroa/ tutkittu	477	518	583	585	587	572	564	630	652
Asiakasmaksutulot (1 000 €)	4871	5174	5318	5254	5424	5538	6047	6045	6159

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen talous, investoinnit ja rahoitus

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 68.210,04 euroa ja korkoa kaupungin lainasta 159.158,04 euroa.

Liikevaihto oli 23.217.138,53 euroa (vuonna 2017 23.039.592,14 euroa), kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 0,8 % mikä johtui ulkoisten myyntituottojen kasvusta verrattuna edelliseen vuoteen. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 16.935,28 euroa (vuonna 2017 248.794,17 euroa), muutos pohjautui pääkaupunkiseudun viikonloppupäivystyksen kustannusten siirtymisestä liikelaitoksen kannettavaksi.

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset tuotot olivat 6.159.309,71 euroa (vuonna 2017 6.044.867,79 euroa) ja palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 16.273.803,00 euroa (vuonna 2017 16.436.541,04 euroa), vuoden 2018 palvelutuotot perustuivat palvelusopimukseen, muutos vuoteen 2017 verrattuna oli -1,0 %. Vuoden 2017 palvelusopimus sisälsi 1,0 %;n määräylityksen joka saavutettiin perussopimusmäärän lisäksi jo marraskuussa 2017, vuoden 2018 osalta tätä sopimuksen lisälauseketta ei oltu sisällytetty palvelusopimukseen. Painotettujen toimenpiteiden määrä vuonna 2018 oli 481.346 kappaletta, joka ylitti palvelusopimuksen määrän (433.968 painotettua toimenpidettä) 47.378 kappaleella vastaten 10,9 %:n kasvua palvelusopimukseen verrattuna. Painotettujen toimenpiteiden määräkasvu verrattuna vuoteen 2017 oli 4,3 %. Vuoden 2018 palvelusopimuksen rahamääräinen ylitys oli noin 1,8 miljoonaa euroa. Liikelaitos tuottaa kuitenkin terveyttä edistäviä palveluita keskeytyksettä.

Operatiiviset kulut (kokonaiskulut ilma rahoituksen eriä) olivat 23.258.608,23 euroa (vuonna 2017 23.025.952,47 euroa), josta materiaali- ja palveluostoja oli 5.202.989,33 euroa (vuonna 2017 5.603.289,95 euroa), muutos johtuu tehostetuista toimenpiteistä hankintojen ajoituksessa ja koko liikelaitoksen kattavasta tarvikevalvonnasta. Henkilöstökulut olivat 16.105.451,62 euroa (vuonna 2017 15.806.093,06 euroa). Vuonna 2018 sovittu kompensaatio lomarahaleikkauksista kirjattiin vuoden 2018 henkilöstökuluihin. Liiketoiminnan muut kulut olivat vuonna 2018 1.873.186,76 euroa (vuonna 2017 1.528.439,70 euroa). Merkittävä tekijä liiketoiminnan muissa kuluissa oli sisäisten tilavuokrien kasvu 23,1 % (Tikkurilan toimitilojen laajennus) sekä laite- ja konevuokrien (leasing) kasvu 51,3 %, Operatiiviset kulut yhtä painotettua toimenpidettä kohden vuonna 2018 olivat 48,32 euroa (vuonna 2017 49,89 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 76.980,52 euroa (vuonna 2017 88.129,76 euroa).

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset: korkokulut kunnalle 159 158,04 euroa (korko 7,00 %) ja korvaus peruspääomasta 68 210,04 euroa.

Liikelaitoksen tulos oli 234.247,19 euroa alijäämäinen (vuonna 2017 ylijäämä oli 177.874,22 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2018 rahoitettiin leasingperusteella joten investointeja ei kirjattu taseeseen, sama peruste oli voimassa myös vuonna 2017.

Liikelaitoksen pysyvät vastaavat olivat vuoden 2018 lopussa 94.940,51 euroa, vuonna 2017 pysyvät vastaavat olivat 171.921,03 euroa. Vaihtuvat vastaavat vuoden 2018 lopussa olivat 7.448.806,24 euroa (vuonna 2017 7.413.460,14 euroa). Yhdystilillä olevat rahat (=saamiset kunnalta) olivat vuoden 2018 lopussa 1.914.613,90 euroa (vuonna 2017 3.209.830,99 euroa). Liikelaitoksen pankkisaamiset vuoden 2018 lopulla olivat 4.461.296,40 euroa (vuonna 2017 3.220.789,49 euroa).

Liikelaitoksen oma pääoma vuoden 2018 lopussa oli 1.373.096,23 euroa. Liikelaitoksen peruspääoma on täysin katettu.

Toiminta vuonna 2018

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos on kuntalain 10 a luvun mukaisesti 1.6.2010 perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 7 luvun 8 §:n mukaan. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos vastaa suun terveydenhuollon johtajan johdolla suun terveydenhuollon palvelujen (sis. suun terveyden edistämisen ja suun sairauksien tutkimuksen, ehkäisyn, hoidon ja kuntoutuksen sekä kiireellisen suun terveydenhuollon) tuottamisesta. Hallintosäännön 8 luvun 9 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.6.2017 § 21 kokouksessaan vahvistaa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan jäsenten ja heidän henkilökohtaisten varajäsentensä lukumääräksi 6 toimikaudeksi 2017–2021.

Liikelaitoksen johtokunta kokoontui vuoden 2018 aikana 7 kertaa.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta kaudella 2017-2021

Varsinaiset jäsenet:	Varajäsenet:
Raija Heikkonen, puheenjohtaja	Ulla-Maija Kopra
Jari Ahokas, varapuheenjohtaja	Sina Nordman
Matti Lepistö	Jan Edelmann
Joni Hilden	Kari Hokkanen
Anni Salonen	Leila Mäkynen
Tanja Vahvelainen	Kim Hyvärinen

Kaupungin organisaatiossa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos kuuluu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Liikelaitosta johtaa suun terveydenhuollon johtaja, joka toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana. Toiminta on ollut organisoituna 1.10.2017 lähtien viiteen tulosyksikköön: suun terveydenhuollon vastaanottopalvelut (Pohjois-Vantaa, Keski-Vantaa, Länsi-Vantaa) sekä oikominen ja Vantaan suun erikoishoidonyksikkö. Tulosyksiköitä johtaa johtava ylihammaslääkäri ja ylihoitaja. Toimipisteitä on 25 sekä 2 liikkuvaa Pop-Up yksikköä.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2018 aikana yhteensä 327 henkilöä (vuonna 2017 329 henkilöä), joista määräaikaisia oli 44 (vuonna 2017 44). Henkilöstökulut olivat 16.105.451,62 euroa (vuonna 2017 15.806.093,06 euroa).

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toiminnassa noudatetaan hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita. Toimintaohjeistusta on kehitetty ohjaamaan sisäistä valvontaa tulosyksiköissä esimiestyön kautta. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla taataan yhteinen käytäntö. Suun terveydenhuollon ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä esimiesten järjestelmällisellä koulutuksella taataan yhteinen näkemys.

Liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo toimitusjohtaja. Tavoitteiden toteutumisesta ja taloudesta raportoidaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä. Vantaan kaupungille raportointi tapahtuu kolmannes vuosittain.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen vakuutukset on hoidettu osana kaupungin vakuutuksia ja ne kilpailutettiin vuonna 2013. Tämä varmistaa kattavan vakuutusturvan ja ajantasaisuuden.

Suun terveydenhuollon toimintaan on kohdistunut normaaleina pidettäviä potilasvalituksia. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2018 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei suun terveydenhuollon liikelaitoksella ole.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Erityissopimusten laadinnassa ja tulkinnassa käytetään mm. kaupungin sosiaali- ja terveystoimen hankintayksikön erityisasiantuntija- ja lakimiespalveluja.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 234.247,19 euroa siirretään taseen oman pääoman eräksi.

5.3.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	22 835	23 217	382
Liiketoiminnan muut tuotot	0	17	17
Materiaalit ja palvelut	- 4 425	- 5 203	- 778
Henkilöstökulut	- 15 901	- 16 105	- 204
Poistot ja arvonalentumiset	- 87	- 77	10
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 855	- 1 873	- 18
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**567**	**- 24**	**- 591**
Muut rahoitustuotot ja -kulut	0	17	17
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159	- 159	0
Korvaus peruspääomasta	- 68	- 68	0
Rahoitustuotot ja -kulut	- 227	- 210	17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**340**	**- 234**	**- 574**

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	327	- 157	- 484
Rahoituksen rahavirta	0	1 398	1 398
Rahavarojen muutos	**327**	**1 241**	**914**

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2018	Toteuma	Poikkeama
Irtain omaisuus	100	0	- 100
Investoinnit yhteensä	**100**	**0**	**- 100**

5.3.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Liikevaihto	23 217 138,53	23 039 592,14
Liiketoiminnan muut tuotot	16 935,28	248 794,17
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 499 809,04	- 2 038 720,09
Palveluiden ostot	- 3 703 180,29	- 3 564 569,86
	- 5 202 989,33	- 5 603 289,95
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 12 903 806,34	- 12 522 035,01
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 2 739 302,64	- 2 721 014,86
Muut henkilösivukulut	- 462 342,64	- 563 043,19
	- 16 105 451,62	- 15 806 093,06
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 76 980,52	- 88 129,76
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 873 186,76	- 1 528 439,70
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**- 24 534,42**	**262 433,84**
Rahoitustuotot aj -kulut		
Korkotuotot	18 430,96	18 339,01
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159 158,04	- 159 158,04
Korvaus peruspääomasta	- 68 210,04	- 68 210,04
Muut rahoituskulut	- 775,65	- 530,55
	- 209 712,77	- 209 559,62
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**- 234 247,19**	**52 874,22**
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	125 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-234 247,19**	**177 874,22**

Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,2	7,2
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,2	7,2
Voitto, %	-1,0	0,2

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	- 24 534,42	262 433,84
Poistot ja arvonalentumiset	76 980,52	88 129,76
Rahoitustuotot ja -kulut	- 209 712,77	- 209 559,62
	- 157 266,67	141 003,98
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	40 322,58
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 157 266,67**	**181 326,56**
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	1 295 217,09	405 662,58
Saamisten muutos muilta	- 90 056,28	- 121 038,32
Korottomien velkojen muutos kunnalta	270,00	- 82 495,14
Korottomien velkojen muutos muilta	192 342,77	60 910,71
Rahoituksen rahavirta	**1 397 773,58**	**263 039,83**
Rahavarojen muutos	**1 240 506,91**	**444 366,39**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 461 296,40	3 220 789,49
Rahavarat 1.1.	-3 220 789,49	-2 776 423,10
	1 240 506,91	444 366,39

Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	1 551 837	1 709 104
Investointien tulorahoitus, %	-	-349,7
Lainanhoitokate	0,0	1,9
Kassan riittävyys, pv	69,6	50,9
Quick ratio	1,9	2,0
Current ratio	1,9	2,0

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tase	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	**94 940,51**	**171 921,03**
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	94 940,51	171 921,03
	94 940,51	171 921,03
Vaihtuvat vastaavat	**7 448 806,24**	**7 413 460,14**
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 032 034,93	982 639,66
Saamiset kunnalta	1 951 311,19	3 209 830,99
Muut saamiset	4 163,72	200,00
	2 987 509,84	4 192 670,65
Rahat ja pankkisaamiset	4 461 296,40	3 220 789,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**7 543 746,75**	**7 585 381,17**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**1 373 096,23**	**1 607 343,42**
Peruspääoma	974 435,00	974 435,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	632 908,42	455 034,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 234 247,19	177 874,22
Vieras pääoma	**6 170 650,52**	**5 978 037,75**
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	2 273 680,16	2 273 680,16
Lyhytaikainen		
Ostovelat	449 464,60	463 006,24
Korottomat velat kunnalta	286,00	16,00
Muut velat	764 726,63	650 317,57
Siirtovelat	2 682 493,13	2 591 017,78
	3 896 970,36	3 704 357,59
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**7 543 746,75**	**7 585 381,17**

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	18,2	21,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,6	25,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	29,6	28,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	398,7	632,9
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 273,7	2 273,7

5.3.4 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmanmukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

1 000 €	2018	2017
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Korvaukset valtiolta	60	58
Myyntituotot kunnilta ja kuntayhtymiltä	297	143
Myyntituotot muilta	6 309	6 115
Opetuspalvelumaksut	0	7
Palvelusopimukseen perustuvat tuotot	16 550	16 717
Liiketoiminnan muut tuotot	17	249
Toimintatuotot yhteensä	**23 233**	**23 289**

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineelliset hyödykkeet			
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	
1 000 €	**2018**	**2017**
Poistamaton hankintameno 1.1.	172	300
Vähennykset tilikauden aikana	0	-40
Tilikauden poisto	-77	-88
Poistamaton hankintameno 31.12.	95	172

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	**2018**	**2017**
Peruspääoma 1.1.	974	974
Peruspääoma 31.12.	974	974
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	633	455
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	633	455
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-234	178
Oma pääoma yhteensä	**1 373**	**1 607**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	**2018**	**2017**
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilökulujen jaksotukset	2 611	2 534
Muut tilinpäätösjaksotukset	72	57
Siirtovelat yhteensä	**2 683**	**2 591**

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
1 000 €	2018	2017
Tilikaudella maksetut	136	93
Myöhemmin maksettavat	571	439
Vuokravastuut yhteensä	**707**	**532**

Vuokravastuut ilmoitetttu ilman arvonlisäveroa.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2018	2017
Virka- ja työsuhteisia	283	285
Määräaikaisia	44	44
Yhteensä	**327**	**329**

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2018	2017
Kansallinen kokoomus Vantaa	720	810
Perussuomalaiset	158	150
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	365	1 296
Vihreä liitto Vantaa	0	238
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	**1 243**	**2 494**

5.3.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen 2018 allekirjoitukset

Raija Heikkonen
johtokunnan puheenjohtaja

Jari Ahokas
johtokunnan jäsen, vara pj.

Matti Lepistö
johtokunnan jäsen

Joni Hildén
johtokunnan jäsen

Tanja Vahvelainen
johtokunnan jäsen

Leila Mäkynen
johtokunnan varajäsen

Joona Iso-Lotila
suun terveydenhuollon johtaja, tj.

Vantaalla 27.2.2019

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Vantaalla ____ _____ 2019

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

5.4 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais-tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike-laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike-laitokset	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot							
Myyntituotot, ulkoiset	41,33	30,72	0,00				72,04
Myyntituotot, sisäiset	6,30	29,69	0,00	-6,30	-29,69	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	77,27	7,01	0,00				84,29
Maksutuotot, sisäiset	0,81	0,04	0,03	-0,81	-0,04	-0,03	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	16,99	1,29	0,00				18,28
Muut toimintatuotot, ulkoiset	67,95	0,21	0,21				68,37
Muut toimintatuotot, sisäiset	158,64	0,00	0,41	-158,64	0,00	-0,41	0,00
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-438,51	-44,99	0,00				-483,50
Palvelujen ostot, ulkoiset	-631,23	-7,96	-2,25				-641,43
Palvelujen ostot, sisäiset	-35,24	-2,17	-0,01	35,24	2,17	0,01	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk	-47,50	-3,56	-0,01				-51,07
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis	-0,03	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-76,19	0,00	-0,04				-76,23
Muut toimintakulut, ulkoiset	-59,21	-3,82	-0,25				-63,28
Muut toimintakulut, sisäiset	-154,41	-4,07	0,00	154,41	4,07	0,00	0,00
Toimintakate	**-1 073,02**	**2,40**	**-1,90**	**23,92**	**-23,49**	**-0,43**	**-1 072,52**
Verotulot	982,75						982,75
Valtionosuudet	173,39						173,39
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot, ulkoiset	12,55	0,02	1,52				14,09
Korkotuotot, sisäiset	0,17	0,00	0,00	-0,17			0,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	17,33	0,00	0,05				17,38
Muut rahoitustuotot, sisäiset	0,07	0,00	0,00	-0,07			0,00
Korkokulut, ulkoiset	-2,31	0,00	0,00				-2,31
Korkokulut, sisäiset	0,00	-0,17	0,00	0,00	0,17		0,00
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,12	0,00	-0,01				-0,13
Muut rahoituskulut, sisäiset	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,07		0,00
Vuosikate	**110,81**	**2,18**	**-0,34**	**23,68**	**-23,25**	**-0,43**	**112,65**
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-105,66	-1,25	-0,50				-107,41
Arvonalentumiset	-1,29	0,00	0,00				-1,29
Tilikauden tulos	**3,86**	**0,93**	**-0,83**	**23,68**	**-23,25**	**-0,43**	**3,95**
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		0,38	0,83				1,21
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**3,86**	**1,30**	**0,00**	**23,68**	**-23,25**	**-0,43**	**5,16**

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais-tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike-laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike-laitokset	Rahastot	Rahoitus-laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	110,81	2,18	-0,34	23,68	-23,25	-0,43	112,65
Tulorahoituksen korjauserät	-40,73	-0,16					-40,89
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-130,90	-1,66	-2,25				-134,81
Rahoitusosuudet investointeihin	3,91	0,01					3,92
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66,56	0,16	0,00				66,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	**9,64**	**0,53**	**-2,59**	**23,68**	**-23,25**	**-0,43**	**7,59**
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-0,09		-0,21				-0,30
Antolainasaamisten vähennykset	0,24		3,67				3,91
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90,00						90,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-169,53						-169,53
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-16,23						-16,23
Oman pääoman muutokset	-5,00		5,00				0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-0,14						-0,14
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00						0,00
Saamisten muutos	0,51	0,13	-4,30	0,10	0,00	5,22	1,66
Korottomien velkojen muutos	14,17	0,61	0,11	-5,31	-0,01	0,00	9,58
Rahoituksen rahavirta	**-86,08**	**0,74**	**4,27**	**-5,21**	**-0,01**	**5,22**	**-81,06**
Rahavarojen muutos	**-76,43**	**1,27**	**1,69**	**18,48**	**-23,26**	**4,78**	**-73,47**

5.5 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.5.1 Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston		1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017
Liikevaihto		638,00		650,00
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	-	62,59	-	60,86
Liiketoiminnan muut kulut	-	36 955,00		2 126,81
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-**	**36 379,59**		**2 715,95**
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		1 512 986,75		1 588 997,13
Muut rahoitustuotot		40 824,31		53 037,49
		1 553 811,06		1 642 034,62
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja		**1 517 431,47**		**1 644 750,57**
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	-	1 517 431,47	-	1 644 750,57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		**0,00**		**0,00**

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston		1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta				
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-	36 379,59		2 715,95
Rahoitustuotot ja -kulut		1 553 811,06		1 642 034,62
Toiminnan rahavirta		**1 517 431,47**		**1 644 750,57**
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys muilta	-	205 000,00		0,00
Antolainasaamisten vähennys muilta		3 665 134,71		4 247 196,80
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-	5 218 237,77	-	5 879 029,28
Saamisten muutos muilta		203 716,59		3 504,52
Korottomien velkojen muutos muilta		36 955,00	-	16 422,61
Rahoituksen rahavirta	**-**	**1 517 431,47**	**-**	**1 644 750,57**
Rahavarojen muutos		**0,00**		**0,00**
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		0,00		0,00
Rahavarat 1.1.		0,00		0,00
		0,00		0,00

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	**48 692 020,41**	**52 152 155,12**
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	48 692 020,41	52 152 155,12
Vaihtuvat vastaavat	**45 666 899,48**	**40 652 378,30**
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	45 543 692,87	40 325 455,10
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	187 949,08
Siirtosaamiset	123 206,61	138 974,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**94 358 919,89**	**92 804 533,42**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**94 321 964,89**	**92 804 533,42**
Muut omat rahastot	94 321 964,89	92 804 533,42
Vieras pääoma	**36 955,00**	**0,00**
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	36 955,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**94 358 919,89**	**92 804 533,42**

5.5.2 Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Liiketoiminnan muut tuotot	209 069,04	602 945,45
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 990,77	- 1 707,03
Palvelujen ostot	- 484 356,66	- 290 522,05
	- 486 347,43	- 292 229,08
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0,00	- 7 043,55
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0,00	- 4,93
Muut henkilösivukulut	0,00	- 1 712,07
	0,00	- 8 760,55
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 497 396,42	- 497 396,42
Liiketoiminnan muut kulut	- 247 672,10	- 803 119,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	31,10	0,00
Muut rahoituskulut	- 87,99	- 76,25
	- 56,89	- 76,25
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**- 1 022 403,80**	**- 998 636,46**
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	1 022 403,80	998 636,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0,00**	**0,00**

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	- 1 022 403,80	- 998 636,46
Poistot ja arvonalentumiset	497 396,42	497 396,42
	- 525 007,38	- 501 240,04
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 2 248 538,60	- 2 134 912,84
Toiminnan ja investointien rahavirta	**- 2 773 545,98**	**- 2 636 152,88**
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	2 136 500,73	2 692 598,80
Saamisten muutos muilta	580 337,63	- 379 067,90
Korottomien velkojen muutos muilta	56 707,62	322 621,98
Rahoituksen rahavirta	**2 773 545,98**	**2 636 152,88**
Rahavarojen muutos	**0,00**	**0,00**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	**9 672 031,90**	**7 920 889,72**
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 679 313,92	5 683 020,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 992 717,98	2 237 869,57
	9 672 031,90	7 920 889,72
Vaihtuvat vastaavat	**12 551 361,12**	**15 268 199,48**
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	12 551 361,12	14 687 861,85
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	505 176,00
Siirtosaamiset	0,00	75 161,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**22 223 393,02**	**23 189 089,20**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**21 782 801,15**	**22 805 204,95**
Muut omat rahastot	21 782 801,15	22 805 204,95
Vieras pääoma	**440 591,87**	**383 884,25**
Lyhytaikainen		
Ostovelat	432 591,87	375 884,25
Muut velat	8 000,00	8 000,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**22 223 393,02**	**23 189 089,20**

5.5.3 Sosiaalisen luototuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Liiketoiminnan muut tuotot	525,16	1 328,20
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 2 235,22	- 2 832,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	8 336,82	11 577,00
Muut rahoitustuotot	11 149,65	13 987,37
Muut rahoituskulut	- 10 191,85	- 77 051,97
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	**7 584,56**	**- 52 991,85**
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 7 584,56	52 991,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0,00**	**0,00**

Sosiaalisen luototuksen rahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	- 1 710,06	- 1 504,25
Rahoitustuotot ja -kulut	9 294,62	- 51 487,60
Toiminnan rahavirta	**7 584,56**	**- 52 991,85**
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	1 240,80	1 502,72
Saamisten muutos muilta	133 794,72	117 832,45
Korottomien velkojen muutos muilta	10 191,85	0,00
Rahoituksen rahavirta	**145 227,37**	**119 335,17**
Rahavarojen muutos	**152 811,93**	**66 343,32**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	378 303,72	225 491,79
Rahavarat 1.1.	- 225 491,79	- 159 148,47
	152 811,93	66 343,32

Sosiaalisen luototuksen rahaston tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	**1 795 589,09**	**1 777 812,68**
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	225 164,57	294 821,80
Saamiset kunnalta	894 974,46	896 215,26
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	80 557,60	73 009,39
Lainasaamiset	216 588,74	288 274,44
Rahat ja pankkisaamiset	378 303,72	225 491,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**1 795 589,09**	**1 777 812,68**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**1 785 397,24**	**1 777 812,68**
Muut omat rahastot	1 785 397,24	1 777 812,68
Vieras pääoma	**10 191,85**	**0,00**
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	10 191,85	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**1 795 589,09**	**1 777 812,68**

5.5.4 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Liikevaihto	30 000,00	30 000,00
Liiketoiminnan muut tuotot	410 911,13	413 732,24
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 8 785,91	- 3 824,39
Palvelujen ostot	- 1 766 503,41	- 1 694 796,56
	- 1 775 289,32	- 1 698 620,95
Liiketoiminnan muut kulut	- 2 411,61	0,00
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**- 1 336 789,80**	**- 1 254 888,71**
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	1 336 789,80	1 254 888,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0,00**	**0,00**

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	- 1 336 789,80	- 1 254 888,71
Toiminnan rahavirta	**- 1 336 789,80**	**- 1 254 888,71**
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	1 336 789,80	1 254 888,71
Rahoituksen rahavirta	**1 336 789,80**	**1 254 888,71**
Rahavarojen muutos	**0,00**	**0,00**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Vahinkorahaston tase	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	**8 532 591,43**	**4 862 016,12**
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	8 532 591,43	4 862 016,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**8 532 591,43**	**4 862 016,12**
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	**8 524 338,99**	**4 861 128,79**
Muut omat rahastot	8 524 338,99	4 861 128,79
Vieras pääoma	**8 252,44**	**887,33**
Lyhytaikainen		
Ostovelat	8 252,44	887,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**8 532 591,43**	**4 862 016,12**

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2017	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2017	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	atk-tuloste
Hoitotarvikevarasto	atk-tuloste
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	paperitulosteina

Muilta osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2018

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
01	A0	13802001 - 13802999	Palvelukassa	Varia, Tennistie
02	A1	13803001 - 13803999	Palvelukassa	Verkkomaksu
03	A2	13804001 - 13804999	Palvelukassa	Myyrmäen yht.palv.piste
04	A3	13806001 - 13806999	Palvelukassa	Tikkurilan uimahalli
05	A4	13809001 - 13809999	Palvelukassa	Matkakeskus
06	A5	13810001 - 13810999	Palvelukassa	Korson yhteispalvelupiste
07	A6	13811001 - 13811999	Palvelukassa	Varia, Myyrmäen opetuspiste
08	A7	13812001 - 13812999	Palvelukassa	Varia, Tikkurilan opetusyksikkö
09	A8	13813001 - 13813999	Palvelukassa	Maankäyttö, Kaupunkisuunnittelu
10	A9	13814001 - 13814999	Palvelukassa	Hakunilan uimahalli
11	B0	13815001 - 13815999	Palvelukassa	Korson uimahalli
12	B1	13816001 - 13816999	Palvelukassa	Martinlaakson uimahalli
13	B2	13817001 - 13817999	Palvelukassa	Myyrmäen uimahalli
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
16	B5	13820001 - 13820999	Palvelukassa	Käenkukka
27	C6	13831001 - 13831999	Palvelukassa	Kaupunginmuseo
28	C7	13832001 - 13832999	Palvelukassa	Ympäristökeskus, eläinlääkäri
30	C9	13836001 - 13836999	Palvelukassa	Varia, Talvikkitie
31	D0	13838001 - 13838999	Palvelukassa	Kuvataide
33	D2	13840001 - 13840999	Palvelukassa	Koutsi
35	D5	13842001 - 13842999	Palvelukassa	Vantaan Valo Minkkitie
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelukeskus
AB	99	990000000 - 999999999	Kirjanpitotosite	Talouspalvelukeskus
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelukeskus
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talouspalvelukeskus
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelukeskus
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
D5	54	540000000 - 549999999	Saku/Merlot Medi	KuPeLa /1211
D7	56	560000000 - 569999999	SoftMedic	Työterveys/1210
DG	16	160000000 - 169999999	Asiakkaat-hyvitys	Talouspalvelukeskus
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talouspalvelukeskus
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelukeskus
DR	18	180000000 - 189999999	Asiakk. -lasku	KuPeLa /1211
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelukeskus
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelukeskus
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelukeskus
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K5	33	330000000 - 339999999	PSOP toimittajalasku	Talouspalvelukeskus
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelukeskus

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelukeskus
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelukeskus
KP	48	480000001 - 489999999	*Tilin ylläpito	Talouspalvelukeskus
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelukeskus
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelukeskus
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelukeskus
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelukeskus
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LE	LE	29100001 - 29199999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LF	LF	29200001 - 29299999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LG	LG	29300001 - 29399999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Twin rahoitusvienti	Rahoitustoimi
LS	LS	53000000 - 53999999	Twin jaksotus/ arvost.	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PD	PD	18140001 - 18149999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PF	PF	18150001 - 18159999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PH	PH	18170001 - 18179999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PK	PK	18190001 - 18199999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PM	PM	19120001 - 19129999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PR	42	420000000 - 429999999	Hinnanmuutos	Keskusvarasto
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstökeskus, palkanlask.
RE	44	440000000 - 449999999	Lasku - brutto(MM)	Keskusvarasto
RV	00	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelukeskus
RX	93	930000000 - 939999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelukeskus
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelukeskus
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelukeskus
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelukeskus
WA	45	450000000 - 459999999	Tavaranluovutus	Keskusvarasto
WE	46	460000000 - 469999999	Tavaranvastaanotto	Keskusvarasto
WI	47	470000000 - 479999999	Inventointitosite	Keskusvarasto
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2018

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1-999	Liitetiedot	Talouspalvelukeskus

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/ asukas
= Vuosikate / Asukasmäärä 31.12.

Sijoitetun pääoman tuotto, %
= 100 * (Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %
= 100 * (Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %
= 100 * (Yli-/ alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa
= Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

(Liikelaitos) Investointien tulorahoitus, %
= 100 * (Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot)
/ Investointien omahankintameno

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

(Liikelaitos) Lainanhoitokate
= (Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut
- Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio
= (Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset)
/ (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio
= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Taseen tunnusluvut

(Kunta ja liikelaitos) Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma -
Saadut ennakot)

(Konserni) Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista, %
= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas
= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)]/ Asukasmäärä 31.12.

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

(Liikelaitos) Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä)

Lainakanta euroa/ asukas
= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 25.3.2019

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala

Timo Juurikkala

Pentti Hakulinen

Ulla Kaukola

Mika Niikko

Anitta Orpana

Sakari Rokkanen

Säde Tahvanainen

Faysal Abdi

Lauri Kaira

Pirkko Kotila

Vaula Norrena

Pentti Puoskari

Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ ____ 2019

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

9 § Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen Oulussa 6.-7.6.2019

VD/1396/00.04.01/2019

RV/HY-L

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohto kokoontuu säännöllisesti yhteiseen tapaamiseen aina syksyllä ja keväällä. Tapaamisen järjestelyvuoro kiertää kaupunkien kesken.

Seuraava kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen pidetään Oulussa 6.-7.6.2019. Tapaamisessa keskustellaan ajankohtaisista Suomen suurimpia kaupunkeja koskevista asioista ja kaupunkien välisestä yhteistyöstä. Tapaamisen ohjelma tarkentuu myöhemmin.

Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajisto sekä halutessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa kustakin kaupungista.

Viimeksi tapaaminen järjestettiin marraskuussa 2018 Helsingissä.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) nimetä osallistujat kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Ouluun 6.-7.6.2019, ja
b) maksaa seminaarin järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta 10 40 10000.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) nimetä osallistujat kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Ouluun 6.-7.6.2019, ja
b) maksaa seminaarin järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta 10 40 10000.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin
a) nimetä osallistujiksi kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Ouluun 6.-7.6.2019 Anitta Orpana, Carita Orlando, Sirpa Kauppinen, Timo Juurikkala, Säde Tahvanainen ja Sirkka-Liisa Kähärä, ja
b) maksaa seminaarin järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kaupunginhallituksen menokohdalta 10 40 10000.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:
- Kutsu kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Ouluun 6.-7.6.2019.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
kehittämisjohtaja Tarja Lumijärvi, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 11.2.2019
Dn:o VD/1396/00.04.01/2019

11.2.2019

Espoon, Helsingin, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupunginhallitus

Kutsu kuutoskaupunkien luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Ouluun 6. - 7.6.2019

Suomen kuuden suurimman kaupungin kevään 2019 luottamushenkilöiden tapaaminen pidetään Oulussa 6. -7.6.2019. Tapaamisten tarkoituksena on keskustella kuutoskaupunkien ajankohtaisista asioista ja kaupunkien välisestä yhteistyöstä. Kevään ohjelma lähetetään huhti-toukokuun aikana. Totuttuun tapaan tilaisuus kestää lounaasta lounaaseen.

Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistot, halutessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa jokaisesta kaupungista. Myös virkahenkilön osallistumista toivotaan kokouksen asioiden valmistelun vuoksi.

Pyydämme lähettämään ilmoittautumiset ja osallistumistiedot molempien päivien osalta sekä mahdolliset erityisruokavaliot 2.4.2019 mennessä osoitteeseen tiina.louhelainen@ouka.fi.

Majoituskiintiö on varattu Radisson Blu Hotel Ouluun. Hinta 117 €/ 1 hengen huone/vrk ja 142 €/ 2 hengen huone/vrk. Varausta tehtäessä on mainittava tapahtuman varaustunnus ”Kuutoset” erikoishinnan takaamiseksi.

Majoitusvaraukset tulee tehdä 2.4.2019 mennessä hotellin myyntipalveluun puh. 020 1234 730 tai sales.oulu(at)radissonblu.com.

Lisätiedot: kehittämispäällikkö Claes Krüger, p. 044 703 1247 tai claes.kruger@ouka.fi tai johdon sihteeri Tiina Louhelainen, p. 044 703 1135

Tervetuloa Ouluun

Kyösti Oikarinen
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Juha Hänninen
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

10 § Täydennys erityisiin ennakkoäänestyspaikkoihin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa

VD/1398/00.00.00.01/2019

RV/NK/HY-L/PJ

Vaalilain 9 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat kunnan alueella olevat sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen määräämät sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Näissä laitoksissa voivat äänestää niissä hoidettavina olevat tai niihin otetut äänioikeutetut.

Suoraan lain nojalla ns. laitosäänestys on järjestettävä sairaalassa ja sosiaalihuollon toimintayksikössä, jossa annetaan ympärivuorokautista hoitoa sekä rangaistuslaitoksessa.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan päättää laitosäänestys toimitettavaksi myös sellaisissa sosiaalihuollon toimintayksiköissä, joissa ei anneta ympärivuorokautista hoitoa. Toimintayksiköt voivat olla yksityisiä, kunnallisia tai valtion ylläpitämiä.

Kaupunginhallitus on 4.3.2019 § 6 määrännyt yhteensä 43 laitosta erityisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi. Tämän jälkeen laitosäänestystä on pyydetty yksityiseen tehostettua palveluasumista tarjoavaan Aspa-koti Murattiin, jossa muun ohella annetaan myös ympärivuorokautista hoitoa.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään määrätä erityiseksi ennakkoäänestyspaikaksi vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa Aspa Palvelut Oy, Aspa-koti Muratti (Punamultapolku 1 B 35, 01600 Vantaa).

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5149 558, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11 § Nuorisovaltuuston esitys syksyn 2019 vaalien järjestämisestä toimikaudelle 2020–2021 / nuorisovaltuuston perustamispäätöksen tarkistaminen

VD/2175/00.00.00.03/2019

RV/TS/PV/LL

Kaupunginhallitus päätti 21.6.1999 perustaa Vantaalle nuorisovaltuuston 1.1.2000 alkaen. Nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi vuotta. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan sivistystoimi hoitaa vaalien järjestämisen. Kaupunginhallitus on tarkistanut perustamispäätöstä nuorisovaltuuston vaalivuosina nuorisovaltuuston esitysten mukaisesti. Perustamispäätöstä on tarkistettu samalla, kun on tehty esitys vaalien järjestämisestä.

Nykyisen nuorisovaltuuston osalta kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen 10.4.2017 § 9 ja sen mukaan vuoden 2017 vaaleissa vaalikelpoisia olivat vuosina 1999–2004 syntyneet Vantaalla kirjoilla olevat nuoret. Nykyisen nuorisovaltuuston toimikausi päättyy 31.12.2019.

Nuorisovaltuusto on 26.2.2019 kokouksessaan käsitellyt nuorisovaltuuston syksyn 2019 vaalien järjestämistä toimikaudelle 2020–2021. Nuorisovaltuusto esittää, että vaaleissa vaalikelpoisia olisivat vuosina 2001–2006 syntyneet Vantaalla kirjoilla olevat nuoret ja että nuorisovaltuustoon valitaan 20 varsinaista jäsentä ja enintään 10 varajäsentä.

Nuorisovaltuuston perustamispäätöksestä on vuoden 2019 vaaleihin otettu pois teksti:
”Vähintään viisi (5) vaaleissa äänioikeutettua voi perustaa valitsijayhdistyksen. Vain valitsijayhdistyksen valitsema nuori voi toimia ehdokkaana. Ehdokkaalta edellytetään kirjallista suostumusta. Kukin äänioikeutettu voi kuulua vain yhteen valitsijayhdistykseen. Valitsijayhdistys valitsee keskuudestaan yhdyshenkilön.” Valitsijayhdistyksen poistamisella pyritään helpottamaan nuorten asettumista ehdolle nuorisovaltuustovaaleissa. Lisäksi muutos yhtenäistää Helsingin nuorisoneuvoston, Espoon nuorisovaltuuston ja Vantaan nuorisovaltuuston ehdolleasettumiskäytäntöjä.

Perustamispäätökseen on lisätty seuraava lause:
”Alaikäisen ehdokkaan tulee toimittaa huoltajan allekirjoittama lupa asettumisesta ehdolle Vantaan nuorisovaltuustovaaleissa.”

Nuorisovaltuustovaalit toteutetaan kouluvaaleina siten, että jokainen Vantaan kaupungin koulussa ja oppilaitoksessa opiskeleva äänioikeutettu voi äänestää omassa oppilaitoksessaan. Koulujen ja oppilaitosten rooli ehdokkaaksi asettautumisessa, vaaleista tiedottamisessa ja äänestysaktiivisuuden lisäämisessä on merkittävä. Nuorisopalvelut toimittaa oppilaitoksiin äänestysmateriaalin, ohjeet äänestyksen järjestämisestä sekä listat kunkin koulun ja oppilaitoksen äänioikeutetuista oppilaista ja koulut järjestävät itse äänestyksen. Niille äänioikeutetuille, jotka eivät opiskele Vantaan kaupungin
oppilaitoksissa, järjestetään äänestysmahdollisuus kouluvaalien jälkeen.

Nuorisovaltuuston vaalien järjestämisen hoitaa nuorisopalvelut sivistystoimen toimialalta.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) tarkistaa Vantaan nuorisovaltuuston perustamispäätös liitteen mukaiseksi ja noudatettavaksi syksyn 2019 vaaleissa valittaessa nuorisovaltuustoa toimikaudeksi 2020–2021,
b) todeta, että sivistystoimen toimialan nuorisopalvelut toimeenpanevat nuorisovaltuuston vaalit ja
c) velvoittaa kaikki Vantaan kaupungin koulut ja oppilaitokset osallistumaan aktiivisesti nuorisovaltuustovaalien markkinoimiseen ja järjestämään vaalikelpoisille oppilailleen äänestysmahdollisuuden vaaleissa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Nuorisovaltuuston perustamispäätöksen tarkistaminen syksyn 2019 vaaleja varten

Täytäntöönpano: nuorisopalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
verkostopäällikkö Taina Saarenpää, puh. 040 523 4744, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi
nuorisotyöntekijä Päivi Viilomaa, puh. 040 861 0841, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi

NUORISOVALTUUSTON PERUSTAMISPÄÄTÖKSEN TARKISTAMINEN SYKSYN 2019 VAALEJA VARTEN

VAALIPIIRI

Vaalipiirinä on Vantaan kaupunki.

ÄÄNIOIKEUS JA VAALIKELPOISUUS

Äänioikeutettuja ovat 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 ja 2006 syntyneet Vantaalla kirjoilla olevat vantaalaiset nuoret. Se, jolla on vaaleissa äänioikeus voi myös asettua ehdokkaaksi nuorisovaltuustovaaleihin.

Alaikäisen ehdokkaan tulee toimittaa huoltajan allekirjoittama lupa asettumisesta ehdolle Vantaan nuorisovaltuustovaaleissa.

Ehdokaslistat hyväksyy ja vahvistaa nuorisopalveluiden johtaja.

NUORISOVALTUUSTO

Valtuuston jäseniksi valitaan 20 eniten ääniä saanutta. Varavaltuutetuiksi valitaan enintään 10 seuraavaksi eniten ääniä saanutta.

Vaalin tuloksen vahvistaa kaupunginhallitus.

Äänten mennessä tasan suoritetaan arvonta.

JÄRJESTÄYTYMINEN JA TOIMIELIMET

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa sekä sihteerin. Varapuheenjohtajien valinta suoritetaan vaalilla ja vaalissa eniten ääniä saanut valitaan ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi ja toiseksi eniten ääniä saanut toiseksi varapuheenjohtajaksi.

Nuorisovaltuusto voi perustaa tarvittaessa työryhmiä.

Vantaan kaupunki
Sivistystoimi
Nuorisopalvelut

Silkkitehtaantie 5
01300 Vantaa
etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Matkapuhelin 040 861 0841

NUORISOVALTUUSTON TEHTÄVÄT JA ASEMA

Nuorisovaltuusto toimii suoraan kaupunginhallituksen alaisena. Nuorisovaltuuston kokouksissa on puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla, nuorisovaltuuston työntekijällä sekä kaupunginjohtajan ja nuorisovaltuuston määräämillä henkilöillä.

Nuorisovaltuusto tekee esityksensä kaupunginhallitukselle.

Nuorisovaltuuston kulloisetkin tehtävät määritellään nuorisovaltuustossa.

NUORISOVALTUUSTON KOKOUKSET

Nuorisovaltuuston kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.

YHTEISTYÖ

Nuorisovaltuusto toimii kiinteässä yhteistyössä kaupungin toimialojen ja viranomaisten kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

Kaupunginhallituksen ohjeen mukaan lautakuntien on pyydettävä nuorisovaltuustolta nuoria koskevissa asioissa lausunto tai kannanotto ennen asian käsittelyä

NUORISOVALTUUSTON TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA

Nuorisovaltuuston talousarvion päättää vuosittain kaupunginvaltuusto talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Nuorisovaltuusto tekee valtuuston vahvistaman talousarvion pohjalta vuosittain toimintasuunnitelman toiminnastaan ja varojenkäytöstään kaupunginhallitukselle.

NUORISOVALTUUSTON VAALIKAUSI

Nuorisovaltuuston vaalikausi on kaksi vuotta ja syksyllä 2019 valittavan valtuuston toimikausi alkaa 1.1.2020 ja päättyy 31.12.2021.

Vantaan kaupunki
Sivistystoimi
Nuorisopalvelut

Silkkitehtaantie 5
01300 Vantaa
etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Matkapuhelin 040 861 0841

12 § **Vastaus Carita Orlandon ja Minttu Sillanpään sekä 36 muun valtuutetun aloitteeseen "henkilöstökertomuksessa tulee selvittää, millaisilla toimenpiteillä Vantaan kaupunki tavoittelee naisten ja miesten palkkatasa-arvoa"**

VD/9222/00.02.00.03/2018

RV/K-ML/HY-L

Carita Orlando ja **Minttu Sillanpää** sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin vuoden 2017 henkilöstökertomuksessa todetaan, että vakinaisen täyttä työaikaa tekevän naisen euro on 85 senttiä. Vuodesta 2013 naisen euro on kasvanut yhdellä sentillä. Myös samaa työtä tekevien keskuudessa naisten vuosiansio on miesten ansioita pienempi.

Henkilöstökertomuksen mukaan ero johtuu siitä, että naiset pitävät enemmän palkattomia vapaita kuin miehet ja naiset käyttävät enemmän perhevapaita. Miehiä on myös suhteellista osuuttaan enemmän esimiehinä ja johtajina.

Palkkaepätasa-arvon syitä onkin ansiokkaasti nostettu esille mutta tasa-arvolain mukaan tasa-arvosuunnitelman pitää sisältää myös toimenpiteet, joilla ongelmia puretaan ja tasa-arvoa, tässä tapauksessa palkkatasa-arvoa, edistetään.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupungin tulee jatkossa selventää henkilöstökertomuksessa, millaisia toimenpiteitä on tehty, ja tullaan tekemään, jotta ansiotasojen ero saadaan tasattua. Millä toimenpiteillä Vantaan kaupunki edistää sitä, että johtaviin asemiin valikoituisi suhteellisia osuuksiaan vastaavasti naisia ja miehiä sekä miten miesten vanhempainvapaiden käyttämistä aiotaan edistää.

Kaupunginvaltuusto 12.11.2018 § 17

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Henkilöstökeskus on vuoden 2018 henkilöstökertomuksessa analysoinut aivan uudella tavalla naisten ja miesten ansiotasojen eroja: missä niitä on ja mistä ne aiheutuvat. Kunta-alan palkkaus määräytyy tehtävän vaativuuden mukaan ja Vantaan kaupungilla on kaupunkitasoinen palkkausjärjestelmä, joka varmistaa sen, että nainen tai mies Vantaan kaupungilla saa samaa tehtäväkohtaista palkkaa samoista tehtävistä. Seuraamme myös kaupunkitasolla pääluottamusmiesten kanssa henkilöstökohtaisten lisien jakautumista aseman ja sukupuolen mukaan.

Naisten ja miesten välinen palkkaero on kaventunut edelleen muutaman edellisvuoden tapaan. Vakituisen täyttä työaikaa tekevän naisen euro on 86 senttiä miehen eurosta, kun vertaillaan kaikkien Vantaan kaupungin palveluksessa olevien vakituisten, täyttä työaikaa tekevien työntekijöiden/viranhaltijoiden kokonaiskeskiansioita.

Vantaan kaupungin ammattialojen sukupuolijako toteutuu kuitenkin samoin kuin suomalaisessa työelämässä yleisesti. Työt jakautuvat edelleen vahvasti miesten ja naisten ammatteihin. Naisia

työskentelee paljon hoiva- ja hoitotyössä ja miehet ovat selvä enemmistö palo- ja pelastusalalla sekä teknisissä ammateissa. Keskimääräiseen palkkaeroon vaikuttaa merkittävästi naisten ja miesten erilaiset ammatit, joissa he toimivat kaupungilla. Siksi tämä perinteinen tapa verrata vain kokonaisansioita ei anna oikeaa kuvaa palkkatasa-arvosta. Vantaan kaupunki pyrkii kaikilla, omilla toimenpiteillään edistämään naisten ja miesten hakeutumista eri tehtäviin.

Verrattaessa vakituista täyttä työaikaa tekevien naisten euroa miehen euroon sopimusaloittain ja **saman** ammattiryhmien sisällä, on tilanne paljon tasaisempi.

Miehiä on kuitenkin henkilöstöstä suhteellista osuuttaan enemmän esimiehinä ja johtajina. Miehiä on kaikista esimiehistä 31 prosenttia: kun henkilöstöstä miesten osuus on 20 prosenttia. Jos lasketaan miesten osuus ilman Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen esimiehiä, on miehiä kaikista esimiehistä enää 23 prosenttia.

Työ- ja virkaehtosopimuksen sisällä palkkaerot kokonaispalkoissa pieniä

Kaupungin henkilöstöön sovelletaan tehtävien perusteella viittä eri työ- ja virkaehtosopimusta. Saman sopimuksen sisällä naisten ja miesten väliset palkkaerot ovat pysyneet suunnilleen samana edellisvuoteen verrattuna. Teknisten sopimuksen piirissä naisten euro on noussut miesten euroksi eli keskiansiot ovat samat (vuonna 2017 se oli vielä 98 senttiä). Lääkärisopimuksen sisällä naisen euro on kaventunut 98 senttiin; terveyskeskuslääkäreillä naisen euro on 98 senttiä miehen eurosta, kun taas terveyskeskushammaslääkäreillä naisen euro on 105 senttiä miehen eurosta (eli naisten ansiotaso jopa miehiä korkeampi).

Yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä työskentelevillä naisen euro on kasvanut 85 senttiin. Sopimusaloista kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sisällä on kuitenkin suurin ammattien ja koulutusasteiden kirjo eli sopimusalan sisällä (esim. avustajista johtajiin).

Mutta kun tarkastellaan naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ammattiryhmittäin eräissä suurissa ammattinimikkeissä nähdään sama tilanne kuin muissakin ammattiryhmissä eli palkkaeroja ansiotasossa ei olekaan. Täyden työajan keskiansioita vertailtaessa lastentarhanopettajilla naisen euro on 101 senttiä miehen eurosta, lastenhoitajilla naisten euro on 102 senttiä miehen eurosta, kirjastovirkailijoilla naisen euro on 98 senttiä miehen eurosta.

Kun laajennetaan tarkastelua kaikkiin hoitoalan tehtäviin, tilanne on samankaltainen. Hoitoalan tehtävissä työskentelee vakituisessa palvelussuhteessa miehiä ja naisia yhteensä noin 18 prosenttia koko kaupungin vakituisen henkilöstön määrästä. Hoitotehtäviin lukeutuvissa ammattinimikkeissä henkilöstöstä naisia on 92 prosenttia. Esimerkiksi lähihoitajan tehtävänimikkeellä työskentelevillä on euro lähes samansuuruinen miehellä ja naisella (99,7 senttiä). Suurimmassa osassa hoitotehtävissä ei kuitenkaan työskentele lähes lainkaan miehiä, vaan ala on erittäin naisvaltainen.

KVTESin piirissä olevien vaativan hoitoalan tehtävien tilanne on seuraava:
Tehtäväkohtaiset palkat ovat siis täysin samat sekä naisilla että miehillä. Mutta kun verrataan kokonaisansioita niin nimikkeittäin tilanne on seuraava: ensihoitajalla naisen euro on 99 senttiä miehen eurosta, fysioterapeutilla naisen euro on 103 senttiä miehen eurosta ja sairaanhoitajalla naisen euro on 96 senttiä miehen eurosta. Samaan vaativuustasoon kuuluvat hygieniahoitaja, jalkahoitaja, röntgenhoitaja, toimintaterapeutti ja työterveyshoitaja, mutta niissä tehtävissä ei ole yhtään miestä.

Vuoden 2019 aikana on kuitenkin jo tehty merkittäviä tasa-arvotekoja, koska Vantaan kaupunki kohdisti noin 0,65 miljoonan euron kustannusvaikutukseltaan olevan, ylimääräisen (ei siis kunta-alan sopimuksiin liittyvän) palkantarkistuksen isoille naisvaltaisille, korkeasti koulutetuille ammattiryhmille mm. lastentarhanopettajat ja sosiaaliohjaajat. Tämä tapahtui osana KVTESin järjestelyvaraeriä.

Vaikka naisten ja miesten välisiä palkkaeroja selittääkin eniten ammattiryhmien nais- ja miesvaltaisuus sekä naisten runsaampi sekä palkattomien vapaiden että palkattomien perhevapaiden pitäminen, seuraa kaupunki jatkossakin naisten ja miesten välisten palkkaeroja sekä pyrkii talousarvion puitteissa vaikuttamaan keskiansioihin.

Naiset pitävät edelleen miehiä enemmän palkattomia vapaita ja käyttävät miehiä enemmän palkattomia perhevapaita. Näin myös esimerkiksi juuri yllä kuvatussa vaativan hoitoalan ammattitehtävissä, joissa hoitovapaalla oli 74 naista vuoden 2018 aikana, kun taas yksikään saman ryhmän miehistä ei pitänyt hoitovapaata.

Keskimäärin naisten hoitovapaat ovat lähes kolme kertaa pidempiä kuin kaupungin miespuolisten työntekijöiden. Vantaan kaupungin palveluksessa olevien miesten ja naisten osalta tasa-arvo hoitovapaan pituudessa ei toteudu, joka viitannee siihen, että perheissä äidit pitävät huomattavasti pidemmät vanhempain- ja hoitovapaat kuin miehet. Tähän tarvitaan valtakunnan tasolla lakimuutoksia.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Carita Orlandolle ja Minttu Sillanpäälle sekä 36 muulle aloitteen allekirjoittaneelle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Liite:
- Carita Orlandon ja Minttu Sillanpään sekä 36 muun valtuutetun aloite henkilöstökertomuksessa tulee selvittää, millaisilla toimenpiteillä Vantaan kaupunki tavoittelee naisten ja miesten palkkatasa-arvoa

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
henkilöstöjohtaja Kirsi-Marja Lievonen puh. 040-5705593 (kirsi-marja.lievonen@vantaa.fi)

1+37

Valtuustoaloite

Henkilöstökertomuksessa tulee selvittää, millaisilla toimenpiteillä Vantaan kaupunki tavoittelee naisten ja miesten palkkatasa-arvoa.

Vantaan kaupungin vuoden 2017 henkilöstökertomuksessa todetaan, että vakinaisen täyttä työaikaa tekevän naisen euro on 85 senttiä. Vuodesta 2013 naisen euro on kasvanut yhdellä sentillä. Myös samaa työtä tekevien keskuudessa naisten vuosiansio on miesten ansioita pienempi.

Henkilöstökertomuksen mukaan ero johtuu siitä, että naiset pitävät enemmän palkattomia vapaita kuin miehet ja naiset käyttävät enemmän perhevapaita. Miehiä on myös suhteellista osuuttaan enemmän esimiehinä ja johtajina.

Palkkaepätasa-arvon syitä onkin ansiokkaasti nostettu esille mutta tasa-arvolain mukaan tasa-arvosuunnitelman pitää sisältää myös toimenpiteet, joilla ongelmia puretaan ja tasa-arvoa, tässä tapauksessa palkkatasa-arvoa, edistetään.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupungin tulee jatkossa selventää henkilöstökertomuksessa, millaisia toimenpiteitä on tehty ja tullaan tekemään, jotta ansiotasojen ero saadaan tasattua. Millä toimenpiteillä Vantaan kaupunki edistää sitä, että johtaviin asemiin valikoituisi suhteellisia osuuksiaan vastaavasti naisia ja miehiä sekä miten miesten vanhempainvapaiden käyttämistä aiotaan edistää.

Vantaalla 12.11.2018

Carita Orlando

Minttu Sillanpää

SAKARI ROKKANEN

MIKA ANTTO

STEFAN STORÅNA

PATRIK KARLSSON

JANNE LEPPÄNEN

TANJA VAHVELÄINEN

Tiina Tuomela

EMMI PAJUNEN

EVE ROMIO

SIRPA KAUPPINEN

MINNA KEUSELÄ

JOEL LINNAINMÄKI

ANNIINA KOSTILAINEN

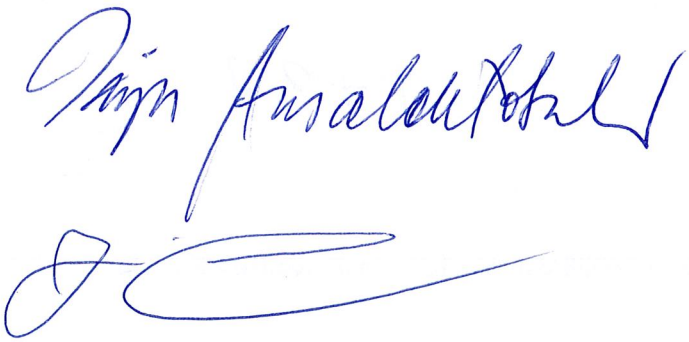

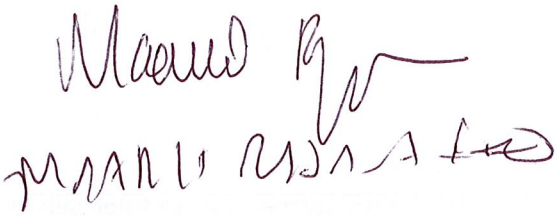

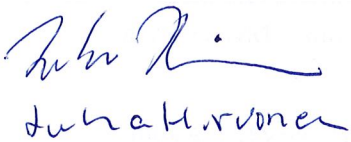

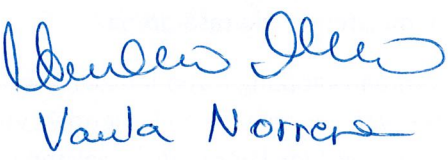

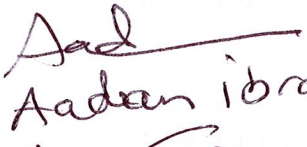

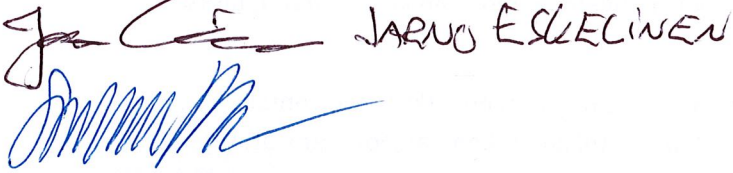

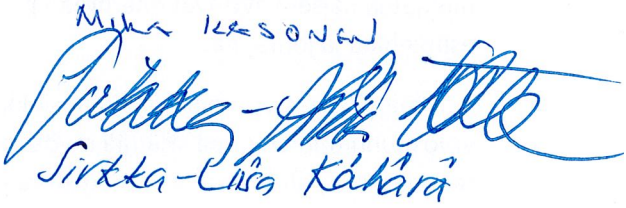

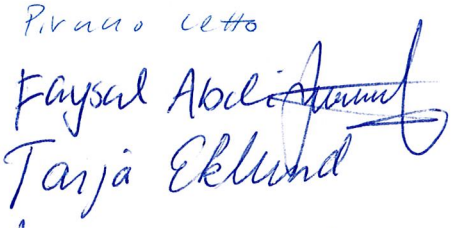

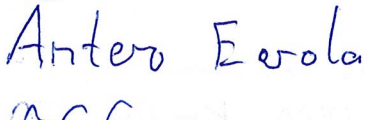

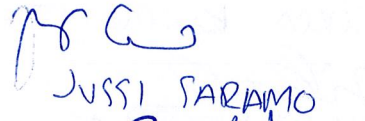

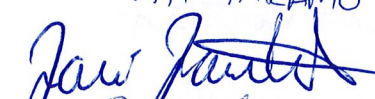

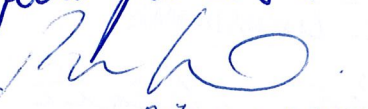

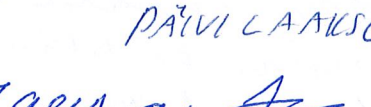

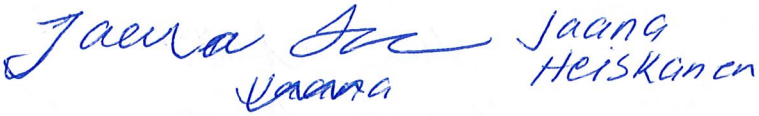

13 § **Vastaus sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen koskien lasten maksutonta leikkipuistoruokailua**

VD/7120/00.02.00.03/2018

EL-H/SA-V/EK/LL

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lasten ja perheiden loma-aikojen arkea helpotettava, puistoissa tapahtuvaa yhteisöllisyyttä lisättävä ja maksutonta leikkipuistoruokailua edistettävä

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ja tämän valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut edellyttävät Vantaalla etsittäviksi ja toteutettavaksi toimia maksuttoman leikkipuistoruokailun edistämiseksi.
Yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja esimerkiksi vantaalaisten järjestöjen kanssa toteutettuna, olisi kaupungilla mahdollisuus kehittää uudenlainen toimintamalli, joka edistää yhteisöllisyyttä, tukee lasten ja nuorten kasvua, ehkäisee syrjäytymistä, poistaa nälkää ja vahvistaa perheiden jaksamista.

Perusteet:
Monissa vantaalaisissa perheissä ollaan ihmeissään siitä, miten perheen pienten koululaisten arki saadaan sujumaan silloin, kun esimerkiksi koulujen kesäloma-ajat ovat pitkiä ja aikuiset töissä. Monissa perheissä toimeentulovaikeudet ovat arkipäivää ja maksuttoman päivittäisen kouluruuan puuttumista ei välttämättä pystytä paikkaamaan koulujen loma-aikoina. Lapset voivat pahimmillaan olla pitkiä aikoja ilman lämmintä ruokaa. Maksuton leikkipuistoruokailu ja koulujen loma-aikoihin sijoittuva ohjattu, kaupungin organisoima toiminta lapsille ja nuorille tukisi vantaalaisten perheiden ja lasten asemaa ja tarjoaisi yhteisöllisyyttä lisäävään toimintaan.

Aloitteen tausta:
Vuonna 2017 kuntalaisaloitepalvelussa kerättiin nimiä vantaalaisen maksuttoman puistoruokailun aloittamiseksi uudelleen. Jälleen kesällä 2018 puistoruokailun puute heräsi eri foorumeilla puheenaiheeksi. Sen puutetta ihmetellään asukkaiden keskuudessa, koska muun muassa naapurikaupungeissa Helsingissä ja Keravalla puistoruokailu on saanut kiitosta.

Lasten yksinäisyyden vähentämiseksi, perheiden arjen ja yhdessäolon tukemiseksi, yhteisöllisyyden lisäämiseksi ja lasten nälän pitämiseksi loitolla erityisesti kesäisin koulujen loma-aikoina on Vantaalla puututtava. Kaupungilta aiemmin kerättyjen tietojen mukaan muun muassa nuorisopalveluiden toiminnassa tunnustetaan, että kesäaikaan nähtävillä on lasten yksinäisyyttä ja nälkäisyyttä. Aiemmin saatujen kustannusarvioiden mukaan leikkipuistoruokailu ja ohjattu toiminta maksaisi yhdessä kohteessa noin 35 000 euroa/10 viikkoa”

Kaupunginhallitus 27.8.2018 § 14

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.
———

Varhaiskasvatuksen tulosalue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloite kohdistuu tärkeään asiaan; lasten ja nuorten hyvinvointiin. Aloitteessa on esitetty perusteltu huoli pienten koululaisten loma-aikojen arjen sujumisesta ja maksuttoman päivittäisen kouluruoan puuttumisesta aiheutuviin haasteisiin etenkin niissä perheissä, joissa on toimeentulon vaikeuksia.
Asukaspuistot kuuluvat Vantaalla avointen varhaiskasvatuspalvelujen piiriin ja niitä on Vantaalla kolme. Vihertien asukaspuisto sijaitsee Myyrmäessä, Korson asukaspuisto sekä Nissaksen asukaspuisto sijaitsevat Hakunilassa.

Asukaspuistojen toiminnan painopisteenä on erityisesti alle kouluikäiset lapset ja heidän huoltajansa tai hoitajansa. Lisäksi toiminta kattaa alakouluikäiset lapset iltapäivisin ja osittain koulujen loma-aikoina. Asukaspuistotoiminta on osa monipuolista, kuntalaisille suunnattua varhaiskasvatuspalvelua. Puistot tiedottavat perheitä erilaisista lapsille ja perheille suunnatuista palveluista sekä tukevat perheitä näiden kasvatustehtävässä, toimien osaltaan matalan kynnyksen ennaltaehkäisevänä palveluna. Asukaspuistoissa on toteutettu myös vuosittain vaihtelevin työmuodoin monialaista yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä.

Asukaspuistojen toiminta on ohjattua ja tapahtuu ulkona tai sisätiloissa. Lapsilla ja huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa toiminnan sisältöön. Toiminta voi sisältää esimerkiksi vapaata yhdessäoloa ja leikkiä, taito- ja taideaineita, musiikkia, liikuntaa, tapahtumia ja retkiä. Asukaspuistoissa työskentelee pääsääntöisesti kolme varhaiskasvatuksen työntekijää.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupungilla olisi mahdollisuus kehittää eri toimialojen ja esimerkiksi vantaalaisten järjestöjen kanssa uudenlainen toimintamalli, joka toteutuessaan edistää yhteisöllisyyttä, tukee lasten ja nuorten kasvua, ehkäisee syrjäytymistä, tyydyttää omalta osaltaan lasten päivittäisiä ravitsemustarpeita ja vahvistaa perheiden jaksamista. Aloitteessa todetaan, että maksuton leikkipuisto-ruokailu ja koulujen loma-aikoihin sijoittuva, ohjattu, kaupungin organisoima toiminta lapsille ja nuorille tukisi vantaalaisten perheiden ja lasten asemaa ja tarjoaisi yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa.

Vantaalla on jo aloitettu toimet leikkipuistoruokailun järjestämiseksi. Vantaan taloussuunnitelmassa vuosille 2019–2022 on kirjaus, jonka mukaan kesällä 2019 pilotoidaan maksuttoman leikkipuistoruokailun järjestämistä osana myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman v. 2019–2021 mukaan kokeilulla halutaan vahvistaa yhteisen aterian ja toiminnan muodossa lasten ja nuorten kaupungissa vietetyn kesän yhteisöllisyyttä sekä ennalta ehkäistä koettua yksinäisyyttä sekä varmistaa, että alueen lapset saavat arkisin terveellisen aterian kesäloma-aikaankin.

Kaupunginhallitus on päättänyt 17.12.2018, että puistoruokailua kokeillaan kahdessa paikassa ja kokeilun perusteella arvioidaan puistoruokailun jatkamista myöhempinä vuosina. Varhaiskasvatuksen suunnitelman mukaan Vihertien leikkipuistossa pilotoidaan kesällä 2019 leikkipuistoruokailua kuuden viikon ajan, ajalla 3.6.–12.7.2019. Varhaiskasvatuksen lisäksi nuorisopalvelut toteuttaa kesällä 2019 toisen puistoruokailu -kokeilun Havukosken nuorisotilassa ja siihen kuuluvassa puistossa.

Varhaiskasvatuksen osalta kokeilu tehdään yhteistyössä Vantti Oy:n kanssa. Vihertien asukaspuistossa on vieraillut vuoden 2018 kesä-, heinä- ja elokuussa keskimäärin 1098 lasta kuukaudessa. Lapsimäärät viikoittain ovat olleet kesäkuussa keskimäärin 285 lasta, heinäkuussa 250 lasta ja elokuussa 230 lasta. Kävijä- ja ruokailija -arvio kesälle 2019 määritellään edellisen kesän lukujen perusteella.
Vantti Oy:n kanssa on sopimuksella sovittu ruoan hinnaksi 1,90€/ruoka-annos. Kustannusarvio on pilottiajalta yhteensä 11 400€, kun oletuksena on 200 ruokailevaa lasta päivässä.

Varhaiskasvatuksen tulosalue arvioi puistoruokailun toteutumisen onnistumista yhdessä lasten ja lasten huoltajien sekä Vantti Oy:n kanssa. Mikäli Vantaalla halutaan laajentaa lasten ja nuorten puistoruokailua, edellyttää se kustannusten huomioimista osana tavanomaista talousarvioprosessia.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 19

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja esitys:
Päätetään
a) antaa sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 13

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja esitys:
Päätetään
a) antaa sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun valtuustoaloite

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:
varhaiskasvatuksen asiantuntija Elli Kiisto, puh. 040 7085430, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

SDP + 20

Valtuustoaloite: Lasten ja perheiden loma-aikojen arkea helpotettava, puistoissa tapahtuvaa yhteisöllisyyttä lisättävä ja maksutonta leikkipuistoruokailua edistettävä

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ja tämän valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut edellyttävät Vantaalla etsittäviksi ja toteutettavaksi toimia maksuttoman leikkipuistoruokailun edistämiseksi.

Yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja esimerkiksi vantaalaisten järjestöjen kanssa toteutettuna, olisi kaupungilla mahdollisuus kehittää uudenlainen toimintamalli, joka edistää yhteisöllisyyttä, tukee lasten ja nuorten kasvua, ehkäisee syrjäytymistä, poistaa nälkää ja vahvistaa perheiden jaksamista.

Perusteet:
Monissa vantaalaisissa perheissä ollaan ihmeissään siitä, miten perheen pienten koululaisten arki saadaan sujumaan silloin, kun esimerkiksi koulujen kesäloma-ajat ovat pitkiä ja aikuiset töissä. Monissa perheissä toimeentulovaikeudet ovat arkipäivää ja maksuttoman päivittäisen kouluruuan puuttumista ei välttämättä pystytä paikkaamaan koulujen loma-aikoina. Lapset voivat pahimmillaan olla pitkiä aikoja ilman lämmintä ruokaa. Maksuton leikkipuistoruokailu ja koulujen loma-aikoihin sijoittuva ohjattu, kaupungin organisoima toiminta lapsille ja nuorille tukisi vantaalaisten perheiden ja lasten asemaa ja tarjoaisi yhteisöllisyyttä lisäävään toimintaan.

Aloitteen tausta:
Vuonna 2017 kuntalaisaloitepalvelussa kerättiin nimiä vantaalaisen maksuttoman puistoruokailun aloittamiseksi uudelleen. Jälleen kesällä 2018 puistoruokailun puute heräsi eri foorumeilla puheenaiheeksi. Sen puutetta ihmetellään asukkaiden keskuudessa, koska muun muassa naapurikaupungeissa Helsingissä ja Keravalla puistoruokailu on saanut kiitosta.

Lasten yksinäisyyden vähentämiseksi, perheiden arjen ja yhdessäolon tukemiseksi, yhteisöllisyyden lisäämiseksi ja lasten nälän pitämiseksi loitolla erityisesti kesäisin koulujen loma-aikoina on Vantaalla puututtava. Kaupungilta aiemmin kerättyjen tietojen mukaan muun muassa nuorisopalveluiden toiminnassa tunnustetaan, että kesäaikaan nähtävillä on lasten yksinäisyyttä ja nälkäisyyttä. Aiemmin saatujen kustannusarvioiden mukaan leikkipuistoruokailu ja ohjattu toiminta maksaisi yhdessä kohteessa noin 35 000 euroa/10 viikkoa.

Vantaalla 27.8.2018

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Antero Eerola
Minna Sillanpää
Jussi Saramo
Anssi Ausa
Minna Atiye
Sveta Silvennoinen-Heiskanen
Sari Laakso
Joel Linnainmäki
Pekka Ravaska
Timo Suokkeron

MINNA KUUSELA

SEPPO KAUSTINEN

Emmi Pajunen

Eve Rantio

TANJA VAHVENSALO

KARI-TAPIO LUNDELL

Pirkan Jäkkelainen

Sami Kanerva

14 § **Vastaus Jenni Chen-Yen ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen julkisen veneen kulkuyhteydestä Krokholmenin ja Tallholmenin saarille**

VD/10182/00.02.00.03/2018

EL-H/V-MK/AJ/SS/NJ

Jenni Chen-Ye sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki omistaa Sipoon merialueella kaksi saarta: Krokholmen ja Tallholmen. Päästäkseen näille saarille viettämään vapaa-aikaa - uimaan, marjastamaan, sienestämään, vaeltamaan ja kalastamaan sekä ihailemaan maisemia - pitää itse hoitaa kulkuyhteys saarelle. Kaupunki ei tällä hetkellä tarjoa mitään julkista kulkuyhteyttä saarella. Veneen hankinta on taloudellinen kysymys eikä kaikille suinkaan itsestäänselvyys. Lisäksi vene tarvitsisi venepaikan, jonka vuokraaminenkin Vantaan kaupungilta olisi hankalaa.

Sekä Krokholmen että Talholmen sijaitsevat noin viiden merimailin päässä Vuosaaresta. Siten matka-ajan suhteen päiväretket olisi hyvin mahdollisia ja ihanteellisia useille paitsi kuntalaisille myös muille luontoharrastuksesta kiinnostuneille. Naapurikunnassamme Espoossa kunnan saariin on säännöllistä veneliikennettä päivittäin kesäajalla (9.6. – 2.9.). Aikuisille yhdensuuntainen normaali lippu maksaa 6 € (erilaisia alennusryhmiä olemassa) – siten virkistävä luontoelämys ei ole mahdottomuus.

Krokholmenissa ja Tallholmenissa on molemmissa sauna, keittokatoksia, kaivo ja käymälöitä. Saunalla on erillinen maksu, mutta muut palvelut/hyödykkeet ovat käytettävissä korvauksetta niin oman kunnan asukkaille kuin muillekin vierailijoille.

Me allekirjoittaneet pyydämme, että Vantaan kaupunki selvittää millaisia kustannuksia Vantaan kaupungille Krokholmenin ja Tallholmenin avaaminen aiheuttavat huollon, ylläpidon ja henkilökustannuksissa. Lisäksi tulee selvittää saarten kävijämääriä ja vierailijoiden kotikunnat. Kaupunki voisi selvittää Espoon käytännöt sen järjestettyä liikenteen saariinsa.

Me allekirjoittaneet pyydämme, että Vantaan kaupunki esittämieni selvitysten jälkeen järjestää edes kokeiluluonteisesti säännöllisen vuoroliikenteen Krokholmeniin ja Tallholmeniin jonkun veneliikennöitsijän kanssa jo kesällä 2019.”

Kaupunginvaltuusto 17.12.2018 § 30

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Sivistystoimen liikuntapalvelut vastaa aloitteeseen seuraavaa.

Vantaan kaupungin omistuksessa on neljä merenrannalla sijaitsevaa ulkoilualuetta. Autolla tavoitettavia ulkoilualueita ovat Kirkkonummella Porkkalanniemessä sijaitseva Vetokannaksen ulkoilualue ja Inkoossa sijaitseva Bjursin ulkoilualue. Venematkan takana ovat Krokholmenin ja Tallholmenin ulkoilusaaret Sipoossa. Krokholmenin ja Tallholmenin ulkoilusaariin käyttäjät pääsevät tällä hetkellä omilla veneillään tai taksiveneellä. Reittiliikennettä Vantaan ulkoilusaariin ei ole.

Mikäli kaupunki järjestää liikennöinnin omistamiinsa ulkoilusaariin, on se palveluntarjoajana vastuussa palvelun turvallisuudesta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että ulkoilusaariin pitäisi rakentaa uudet laiturit tai nykyiset laiturit pitäisi kunnostaa niin, että ne ovat turvallisia käyttää sekä asiakkaille että liikennöitsijän alukselle.

Haasteita laiturin turvalliseen käyttöön tulee etenkin Tallholmenissa, missä ei ole korkealta aallokolta suojaavaa rantaa. Tallholmen sijaitsee avomeren vieressä ja kovilla etelän puoleisilla tuulilla saaren rannoilla voi olla niin korkea aallokko, että se estää aluksen turvallisen kiinnittymisen laituriin. Krokholmenissa ongelmaksi voivat muodostua saaren nykyisen yhteyslaiturin veden syvyys ja saaren omistussuhteet. Kaupungin virkistysalueen lisäksi saaressa on kymmenkunta yksityistä kesämökkiä.

Eräisiin Helsingin ja Espoon kaupunkien omistuksessa oleviin ulkoilusaariin on järjestetty liikennöinti. Espoossa kaupunki subventoi saariston reittiliikennettä lähes 2/3 liikennöinnin kuluista. Espoo maksaa liikennöitsijälle 50–100 henkilön kuljetuskapasiteetista 170 euroa/tunti. Liikennöitsijä kerää asiakkailta lipputulot ja tulouttaa ne kaupungille. Vuositasolla Espoo maksaa liikennöinnistä noin 270 000 euroa ja saa lipputuloja noin 100 000 euroa.

Helsingin kaupunki ei subventoi ulkoilusaarten reittiliikennettä, vaan siellä palveluja käyttävät asiakkaat maksavat lippujen hinnoissa liikennöinnin kulut. Esimerkiksi Tallholmenin vieressä sijaitsevalle Kaunissaarelle edestakainen matka maksaa 22 euroa (aikuiset) tai 10–12 euroa (lapset 7–16 v., eläkeläiset ja opiskelijat).

Reittiliikenteen avaaminen ulkoilusaariin lisäisi saarten käyttöä, mikä pitäisi huomioida saarten palvelurakenteissa ja ylläpidossa. Nykyisin ulkoilusaarissa ei ole henkilöstöä päivittäin töissä, vaan saarissa käy huoltovene kerran viikossa tyhjentämässä roskasäiliöt ja käymälät. Sen lisäksi ulkoilusaarten ylläpitotehtäviin kuuluvat mm. rakennusten ja rakenteiden korjaukset, polttopuuhuolto ja metsänhoitotyöt.

Liikuntapalvelut vastaa ulkoilusaarten polttopuuhuollosta, venepoijuista, laitureista ja rakennusten vuokraamisesta. Vuositasolla ulkoilusaarten ylläpito maksaa liikuntapalveluille noin 2 000–3 000 euroa ja lisäksi liikuntapalvelut maksaa saarten rakennuksista sisäistä vuokraa 17 676 euroa (2017) kaupungin tilakeskukselle. Ulkoilusaarten rakennusten kunnossapidosta ja jätehuollosta aiheutuvista kuluista vastaa Tilakeskus.

Liikuntapalvelut on vuokrannut käyttäjille Tallholmenin huvilaa ja Krokholmenin saunaa. Vuonna 2017 Tallholmenin huvilan vuokratulot olivat 4 080 euroa ja Krokholmenin saunan vuokratulot 1 870 euroa.

Kunnat eivät ole 2000-luvulla rajoittaneet ulkoilualueidensa käyttöä muiden kuntien asukkailta. Tämän johdosta vantaalaiset ulkoilijat voivat käyttää esim. Helsingin ja Espoon omistamia ulkoilualueita ja vastavuoroisesti muiden kuntien asukkaat voivat hyödyntää Vantaan kaupungin omistamia alueita. Järjestelystä hyötyvät kaikki ulkoilijat, sillä käytettävissä olevien ulkoilualueiden määrä ja monipuolisuus kasvavat. Sen johdosta vantaalaiset ulkoilijat voivat hyödyntää myös niitä Helsingin ja Espoon ulkoilusaaria, joihin on järjestetty reittiliikenne.

Julkisen liikennöinnin järjestäminen Vantaan kaupungin ulkoilusaariin lisäisi saarten käyttöä. Osa käyttäjistä olisi vantaalaisia, mutta oletettavasti suurin osa uusista kävijöistä tulisi väestömäärän perusteella arvioituna Helsingistä. Lisääntynyt kävijämäärä edellyttäisi laituriratkaisujen lisäksi

todennäköisesti käymälöiden määrän kasvattamista ja jätehuollon tehostamista. Mikäli kävijämäärät kasvaisivat huomattavasti, saattaisi olla tarpeellista palkata ulkoilusaariin määräaikaista henkilöstöä.

Liikuntapalvelut luopui vuonna 2013 Etelälahden ja vuonna 2014 Bjursin ulkoilualueen ylläpidosta kaupungin talous- ja velanhoito-ohjelman mukaisten kustannussäästöjen toteuttamiseksi. Samassa yhteydessä kaupunki myi osan näistä ulkoilualueista ja jäljelle jääneet maa-alueet vuokrattiin karavaanariyhdistyksille. Liikuntapalveluiden ylläpitoon jääneissä Tallholmenin ja Krokholmenin ulkoilusaarissa sekä Vetokannaksen ulkoilualueella Porkkalassa toiminta on järjestetty mahdollisimman kustannustehokkaasti. Liikuntapalvelut ei pidä järkevänä ylläpitokustannuksia kasvattavan liikennöinnin järjestämistä ulkoilusaariin, sillä merelliseen ympäristöön haluavat ulkoilijat voivat hyödyntää Vetokannaksen ja Bjursin ulkoilualueita.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 20

Sivistystoimen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa valtuutetuille Jenni Chen-Yenille sekä 15 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 14

Sivistystoimen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa valtuutetuille Jenni Chen-Yenille sekä 15 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikuntajohtaja Veli-Matti Kallislahti, puh. 050 511 8636, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

1 + 15

Valtuustoaloite 17.12.2018 kaupunginvaltuutettu Jenni Chen-Ye

Julkinen vene kulkuyhteys Krokholmenin ja Tallholmenin saarille

Vantaan kaupunki omistaa Sipoon merialueella kaksi saarta: Krokholmen ja Tallholmen. Päästäkseen näille saarille viettämään vapaa-aikaa - uimaan, marjastamaan, sienestämään, vaeltamaan ja kalastamaan sekä ihailemaan maisemia - pitää itse hoitaa kulkuyhteys saarelle. Kaupunki ei tällä hetkellä tarjoa mitään julkista kulkuyhteyttä saarella. Veneen hankinta on taloudellinen kysymys eikä kaikille suinkaan itsestäänselvyys. Lisäksi vene tarvitsisi venepaikan, jonka vuokraaminenkin Vantaan kaupungilta olisi hankalaa.

Sekä Krokholmen että Talholmen sijaitsevat noin viiden merimailin päässä Vuosaaresta. Siten matka-ajan suhteen päiväretket olisi hyvin mahdollisia ja ihanteellisia useille paitsi kuntalaisille myös muille luontoharrastuksesta kiinnostuneille. Naapurikunnassamme Espoossa kunnan saariin on säännöllistä veneliikennettä päivittäin kesäajalla (9.6. – 2.9.). Aikuisille yhdensuuntainen normaali lippu maksaa 6 € (erilaisia alennusryhmiä olemassa) – siten virkistävä luontoelämys ei ole mahdottomuus. Vapaa-ajalla virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja voi ennaltaehkäistä sosiaali- ja terveyspalveluiden kuluja.

Krokholmenissa ja Tallholmenissa on molemmissa sauna, keittokatoksia, kaivo ja käymälöitä. Saunalla on erillinen maksu, mutta muut palvelut/hyödykkeet ovat käytettävissä korvauksetta niin oman kunnan asukkaille kuin muillekin vierailijoille.

Me allekirjoittaneet pyydäme, että Vantaan kaupunki selvittää millaisia kustannuksia Vantaan kaupungille Krokholmenin ja Tallholmenin avaaminen aiheuttavat huollon, ylläpidon ja henkilökustannuksissa. Lisäksi tulee selvittää saarten kävijämääriä ja vierailijoiden kotikunnat. Kaupunki voisi selvittää Espoon käytännöt sen järjestettyä liikenteen saariinsa.

Me allekirjoittaneet pyydämme, että Vantaan kaupunki esittämieni selvitysten jälkeen järjestää edes kokeiluluonteisesti säännöllisen vuoroliikenteen Krokholmeniin ja Tallholmeniin jonkun veneliikennöitsijän kanssa.

Vantaan kaupunginvaltuutettu

Jenni Chen-Ye kok. Jenni Chen-Ye

1. Maarit Rajo-Mo
2. NIILO KÄRKI
3. Kirsi Mäkelä
4. Taija Valmala
5. KAI-ARI CUNDELL
6. JOUNI HERRANEN

7. Anssi Aura

8. PEKKA RAUTIO

9. Sveta Silvennoinen-Hiiskula

10. SIRPA SIRU KAUPPINEN

11. Sari LAAKSO

12. Tanja Ekenäs

13. TIMO JUURIKKALA

14. SIRI AHOKAS (PUOLESTAI SAMARI ROKKANEN)

15. MIKA NIIKKO

16.

17.

18.

19.

20.

15 § **Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 34 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan lastentarhanopettajien vakanssien täyttämiseksi**

VD/3440/00.02.00.03/2018

EL-H/SA-V/NS/NJ

Vihreä valtuustoryhmä sekä 34 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on n. 160 pätevän lastentarhanopettajan vaje, mikä on todellinen huolenaihe laadukkaan varhaiskasvatuksen kannalta. Pula pätevistä lastentarhanopettajista on jatkunut jo pitkään, eikä tilanne ole viime vuosina ainakaan helpottanut. Vantaan suomenkielisistä lastentarhanopettajien vakansseista 20,8 % on täyttämättä tai tehtävää hoitaa henkilö, jolla ei ole lain mukaista kelpoisuutta. Ruotsinkielisten lastentarhanopettajien osalta tilanne on vielä huolestuttavampi, vakansseista täyttämättä on 39,1%. Lastentarhanopettajien pula vaikuttaa väistämättä varhaiskasvatuksen laatuun ja tätä kautta vantaalaisten lasten hyvinvointiin ja kehitykseen. Varhaiskasvatuksen työntekijät ovat itse kuvanneet työn kuormittavuutta ja kertoneet uupumuksesta ja kannustuksen puutteesta. Henkilöstön puute ja vaihtuvuus ovat merkittävin kentältä tulevista huolen aiheista.
Me allekirjoittaneet vaadimme, että kaupunki valmistelee selkeät ja konkreettiset suunnitelmat siihen, millä toimenpiteillä ja missä aikataulussa lastentarhanopettajien vakanssien täyttöaste on mahdollista nostaa 90 % tasolle.”

Kaupunginvaltuusto 9.4.2018 § 27

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Vastauksenaan **sivistystoimen toimiala** toteaa, että varhaiskasvatuksen tulosalue on käynnistänyt ja toteuttanut seuraavia toimenpiteitä varhaiskasvatuksen opettajien vakanssien täyttämiseksi.

Varhaiskasvatuksen opettajille suunnattiin huomattava järjestelyvaraerä 1.1.2019 lukien, joka korotti varhaiskasvatuksen opettajien tehtäväkohtaista palkkaa 145€/kk vuoden alusta. Varhaiskasvatus toteutti myös muuttorahakokeilun pääkaupunkiseudun ulkopuolelta muuttaville varhaiskasvatuksen opettajille, varhaiskasvatuksen erityisopettajille ja päiväkodin johtajille. Muuttorahan suuruus on 1 500 euroa ja se maksetaan kuuden kuukauden koeajan jälkeen. Kokeilu on voimassa 1.8.2018-31.7.2019. Tavoitteena on jatkaa kokeilua tämän jälkeen, koska se on houkutellut työntekijöitä Vantaalle muualta Suomesta.

Vantaan kaupunki tekee yhteistyötä myös ammattikorkeakoulujen kanssa. Lastenhoitajilla on mahdollisuus hakeutua polkuopintojen kautta suorittamaan varhaiskasvatuksen opettajan ja myöhemmin varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuutta. Kaupunki tukee taloudellisesti vantaalaisten työntekijöiden opiskelua kustantamalla n. 400 € polkuopinnot myöhempien opintojen aloittamiseksi. Laurea ammattikorkeakoulussa on alkamassa elokuussa 2019 täydennyskoulutus sosionomeille, joilta puuttuu lastentarhanopettajan kelpoisuuden tuottavat opinnot ja jotka haluavat hakeutua koulutukseen saadakseen mahdollisuuden toimia varhaiskasvatuksen opettajana uuden varhaiskasvatuslain mukaisesti. Kaupunki valmistelee opintojen tukemista.

Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänkuvaa on kirkastettu. Opettaja toimii tiimin pedagogisena johtajana. Johtamista ja johtamisen rakenteita on kehitetty siten, että jokaisessa toimintayksikössä toimii johtoryhmä, jossa varhaiskasvatuksen opettaja pääsee vaikuttamaan ja osallistumaan työnsä kehittämiseen yhdessä muiden kanssa. Tämän arvioidaan vahvistavan ammatillista identiteettiä ja työssä jaksamista.

Varhaiskasvatuksen opettajilla on mahdollisuus työssä etenemiseen. Varhaiskasvatuksen opettajilla on mahdollisuus pätevöityä varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi. Vantaan kaupunki tukee opiskelua kolmen kuukauden palkallisella opintovapaalla.

Täydennyskoulutusta on tarjolla runsaasti. Koulutussuunnitelmassa ja -ohjelmassa vuodelle 2019 on huomioitu varhaiskasvatuksen opettajat monipuolisesti. Sisällöllisiä teemoja on muun muassa itsensä johtaminen, arviointiosaaminen ja pedagoginen dokumentointi. Lisäksi varhaiskasvatuksen opettajat ovat osallistuneet vuoden 2018 aikana vuoden mittaiseen valmentavaan tiiminjohtamisen koulutukseen. Mahdollisuus oman osaamisensa jatkuvaan kehittämiseen on vetovoimatekijä Vantaan varhaiskasvatuksen rekrytoinnissa. Uusille aloittaville varhaiskasvatuksen opettajille luvataan vertaismentori ensimmäiseksi työvuodeksi syksystä 2019 alkaen.

Varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointia on kehitetty ja uudistettu. Markkinointia sosiaalisessa mediassa on lisätty. Lisäksi keväällä 2019 kokeillaan avointa hakua varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään. Jalkautuvaa ennakoivaa rekrytointia on tehty myös yliopistoihin. Vantaa tunnetaan rohkeana edelläkävijänä ja kokeilijana palveluiden kehittämisessä ja on näin ollen vetovoimainen kaupunki myös varhaiskasvatuksen opettajille.

Vantaa yhdessä muiden pääkaupunkiseudun varhaiskasvatusjohtajien kanssa on toistuvasti esittänyt opetus- ja kulttuuriministeriölle varhaiskasvatuksen opettajakoulutuspaikkojen lisäämistä. Helsingin yliopisto onkin lisännyt varhaiskasvatuksen opettajien aloituspaikkojen määrää seuraavan neljän vuoden aikana 1000 paikalla. Suomenkielisellä puolella aloittaa syksyllä 2019 yhteensä 174 opiskelijaa ja ruotsinkielisessä koulutuksessa n. 30 opiskelijaa. Lisäys ei kuitenkaan riitä kattamaan koko pääkaupunkiseudun opettajavajetta. Uudet harjoittelusopimukset Helsingin yliopiston kanssa on laadittu alkuvuonna 2018. Kenttäpäiväkotiverkostoon kuuluu tällä hetkellä 43 päiväkotia Vantaalta. Vantaa on sitoutunut siihen, että kaikille harjoittelijoille löytyy harjoittelupaikat Vantaalta. Lastentarhanopettajien vakanssien täyttöasteen nostaminen 90 % tasolle on riippuvainen pitkälti koulutuspaikkojen määrästä, mikä ei tällä hetkellä vastaa pääkaupunkiseudun tarvetta. Samaan aikaan nykyisiä varhaiskasvatuksen opettajia eläköityy. Opettajien vakanssien täyttöasteen nostamiseen 90 % tasolle menee arviolta useampi vuosi.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuden parantamiseksi on mahdollisuus tehdä edelleen uusia esityksiä varhaiskasvatuksesta, mikäli järjestelyvaraerää on jaossa myös tulevaisuudessa. Palkkatoimivalta on henkilöstöjohtajalla.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 15

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 34 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Vihreän valtuustoryhmän ja 34 muun valtuutetun valtuustoaloite

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Varhaiskasvatuksen johtaja Sole Askola-Vehviläinen, puh. 0400 417634, s.askola-vehvilainen@vantaa.fi

Aloite Vantaan lastentarhanopettajien vakanssien täyttämiseksi

Vantaalla on n. 160 pätevän lastentarhanopettajan vaje, mikä on todellinen huolenaihe laadukkaan varhaiskasvatuksen kannalta. Pula pätevistä lastentarhanopettajista on jatkunut jo pitkään, eikä tilanne ole viime vuosina ainakaan helpottanut. Vantaan suomenkielisistä lastentarhanopettajien vakansseista 20,8 % on täyttämättä tai tehtävää hoitaa henkilö, jolla ei ole lain mukaista kelpoisuutta. Ruotsinkielisten lastentarhanopettajien osalta tilanne on vielä huolestuttavampi, vakansseista täyttämättä on 39,1%.

Lastentarhanopettajien pula vaikuttaa väistämättä varhaiskasvatuksen laatuun ja tätä kautta vantaalaisten lasten hyvinvointiin ja kehitykseen. Varhaiskasvatuksen työntekijät ovat itse kuvanneet työn kuormittavuutta ja kertoneet uupumuksesta ja kannustuksen puutteesta. Henkilöstön puute ja vaihtuvuus ovat merkittävin kentältä tulevista huolen aiheista.

Vihreä valtuustoryhmä ja me muut allekirjoittaneet vaadimme, että kaupunki valmistelee selkeät ja konkreettiset suunnitelmat siihen, millä toimenpiteillä ja missä aikataulussa lastentarhanopettajien vakanssien täyttöaste on mahdollista nostaa 90 % tasolle.

Vantaalla 9.4.2018

Vihreä valtuustoryhmä

sekä

Antero Eerola

JUSSI SARAMO

Jari Jaaskelainen

Inja Ansalehto-Saluri

Minttu Sillanpää

Juha Hiruma

Salla Lindblad-Palo

JUSSI VÄHÄKANGAS

Jukka Mölsä

DAIVI LAAKSO

JUSSI SÄRKELÄ

Kirsi Kilpinen

Mirka Rissanen

Aadam Ibrahim

JARNO ESKELINEN

TANJA VAHLBERG

Susanna Brunn

Pirkko Lehto

Tanja Eklund

Faysal Abdi

Jaana Heiskanen

JUHA MALMI

SAKARI ROKKANEN

Otso Kivimäki

SAMI KANERVA

LAURI KAIRA

Siri Ahokas

STEFAN ÅSBRAND

16 § **Oikaisuvaatimuksen vastine vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 117 / 2018**

VD/7470/03.01.02.01/2018

ML/HN/HY-L

Hakija on 2.10.2018 toimittanut Vantaan kaupungille vaatimuksen, jolla hakija vaatii vahinkorahaston asiamiehen päätöksen 117 § 2018 oikaisemista.

Alun perin hakija on 11.9.2018 esittänyt Vantaan kaupungille vahingonkorvausvaatimuksen, koska hakijan ajoneuvo vaurioitui, kun hakija oli ajanut ajoradalla olleeseen vesilammikkoon. Hakija vaati ajoneuvolleen aiheutuneiden vaurioiden sekä matkakulujen korvaamista, yhteensä 717,80 euroa.

Vahinkorahaston asiamies on 28.9.2018 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että hakijan ajoneuvolle aiheutunut vahinko ei johdu Vantaan kaupungin tuottamuksesta. Vantaan kaupungin vastaavan tiemestarin lausunnon mukaan tulva on aiheutunut poikkeuksellisen rankkasateen seurauksena.

Nyt käsiteltävässä oikaisuvaatimuksessa hakija edelleen vaatii, että Vantaan kaupungin on suoritettava vahingonkorvauksena hakijalle ajoneuvon korjauskustannukset alkuperäisen vaatimuksen mukaisesti.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 3 §:n mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen (HE 281/2004) mukaan jos kadun kunnossapidosta vastuussa olevan havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, siitä voi seurata vahingonkorvausvastuu. Oikeuskäytännön mukaan kunnalla on korostunut huolellisuusvelvollisuus katualueiden kunnossapidosta.

Oikaisuvaatimuksessa on tuotu ilmi sellaista uutta kirjallista todistelua, joka ei ollut tiedossa vahinkorahaston asiamiehen alkuperäistä ratkaisua tehtäessä. Hakija kiistää sen, että vesilammikko olisi syntynyt rankkasateen seurauksena. Hakijan mukaan sää on ollut tapahtuma-aikaan aurinkoinen eivätkä lähialueen tiet ole olleet märkiä. Hän vetoaa myös tapahtumapaikalla olleen pelastuslaitoksen toimihenkilön kertomukseen siitä, että vesilammikon on aiheuttanut tukkeutunut putki. Hakija esittääkin, että vesilammikon olisi aiheuttanut runkovesijohdon rakentamishankkeeseen liittyvät työmaatoimenpiteet. Vantaan kaupunki ei ole asiassa vastanäyttönä tuonut esiin sitä, että kadun kunnossapitotoimet olisivat olleet asianmukaisia.

Hakijan esittämän uuden kirjallisen näytön perusteella on riittävällä tavalla tullut näytetyksi toteen, että hakijan ajoneuvolle on aiheutunut vahinkoa hakijan esittämällä tavalla Vantaan kaupungin kunnossapitovastuulla olevalla alueella, koska Vantaan kaupunki on laiminlyönyt kyseisen katualueen tyydyttävän kunnossapidon.

Vahingonkorvauslain 6 luvun 1 §:n mukaan, jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella. Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että myötävaikutus voi perustua siihen, että vahingonkärsijä on havainnut käyttäytymiseensä liittyvän normaalia suuremman riskin, mutta ei ole kuitenkaan valinnut vähemmän riskialtista menettelytapaa.

Hakijan kertomuksen mukaan tilanteessa oli mahdotonta arvioida, kuinka paljon vettä tielle oli kertynyt. Tästä huolimatta hän oli koittanut ylittää lammikon. Hakija on havainnut vesilammikkoon ajamisesta syntyvän riskin, mutta tehnyt päätöksen yrittää ajaa sen läpi.

Tieliikennelain 3 §:n 1 momentin mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä muutenkin olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Hakijan kertomuksen mukaan tilanteessa oli vaikea pysäyttää ajoneuvo. Ajoneuvo olisi kuitenkin tullut pystyä pysäyttää tai ohjata siten, että vesilammikkoon ajaminen olisi välttynyt. Takana olevalla liikenteellä ei ole näissä olosuhteissa merkitystä, sillä tieliikennelain 23 §:n 1 momentin mukaisesti ajoneuvon nopeus on pidettävä sellaisena, että kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan. Ajoneuvo on myös saman lainkohdan mukaan voitava pysäyttää ajoradan edessä näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa. Hakija on tilanteessa havainnut vesilammikon ja hänellä on ollut mahdollisuus olla ajamatta siihen.

Ottaen huomioon, että kunnalta ei voida aina vaatia varaa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista, Vantaan kaupungin tuottamus on ollut asiassa lievää. Vantaan kaupungin tuottamus verrattuna hakijan varomattomuuteen vallinneissa olosuhteissa on ollut yhtä suurta.

Koska hakija on myötävaikuttanut vahinkoon, vahingonkorvausta tulee sovitella kohtuuden mukaan niin, että Vantaan kaupungin osuus vahingonkorvauksen määrästä on puolet ja hakijan puolet.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan lakimies esittää, että hakijalle korvataan 358,90 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös, sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto sekä muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 18

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä esitetyin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä 117 § 2018 ja korvata hakijalle 358,90 €.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 16

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:
Päätetään edellä esitetyin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä 117 § 2018 ja korvata hakijalle 358,90 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

17 § **KuntaPro Oy:n osakkeiden lunastusoikeudesta luopuminen**

VD/1458/00.01.00.01/2019

ML/NL/HY-L/PJ

Vantaan kaupunki omistaa noin 0,2 % KuntaPro Oy:n osakkeista. Suurimmat osakkeenomistajat ovat Pori, Hämeenlinna ja Janakkala. Yhtiön toimialana on tuottaa ja järjestää kunnallisille yhteisöille ja valtio-omisteisille yhtiöille sekä muille hankintalainsäädännön mukaisille hankintayksiköille talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita, muita tukipalveluja sekä markkinointi- ja kehittämispalveluja, alan koulutus- ja konsultointipalveluita sekä palvelutuotantoon liittyvää ohjelmistokehitystä ja tuotantoa. Yhtiö toimii hankintalainsäädännön mukaisena yhteishankintayksikkönä omistajilleen yhteistyössä omistajiensa palvelutuotannon kanssa.

KuntaPro Oy:n yhtiöjärjestyksen 10 §:n mukaan osakkeenomistajalla on lunastaa yhtiön osake, joka siirtyy ostajalle, joka entuudestaan ei ole yhtiön osakasrekisteriin merkitty osakkeenomistaja.

Vantaan kaupunki on 12.2.2019 vastaanottanut KuntaPro Oy:n lähettämän kirjeen, jonka mukaan Lahden Seudun Kuntatekniikka Oy:n omistamat (25 kpl) osakkeet ovat siirtyneet

- Lahden kaupungille (18 kpl),
- Hollolan kunnalle (5 kpl),
- Asikkalan kunnalle (1 kpl) sekä
- Orimattilan kunnalle (1 kpl).

Hollolan kunta on jo entuudestaan KuntaPro Oy:n omistaja, joten lunastusoikeus koskee vain 20 osaketta.

Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeenomistajan tulee esittää lunastusvaatimuksensa kirjallisesti yhtiölle kuukauden kuluessa siitä, kun yhtiö sai tiedon siirrosta. KuntaPro Oy sai tiedon siirrosta 6.2.2019. Mikäli osakkeenomistaja haluaa käyttää lunastusoikeuttaan, on tästä pyydetty ilmoittamaan viimeistään 5.2.2019.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää mm. osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä. Tämän nojalla kaupunginhallitus voi päättää lunastusoikeudesta luopumisesta.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 17

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, ettei Vantaan kaupunki käytä osakkeenomistajan lunastusoikeutta Lahden Seudun Kuntatekniikka Oy:ltä siirtyviin KuntaPro Oy:n osakkeisiin.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 17

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään, ettei Vantaan kaupunki käytä osakkeenomistajan lunastusoikeutta Lahden Seudun Kuntatekniikka Oy:ltä siirtyviin KuntaPro Oy:n osakkeisiin.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Konsernipalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
konsernilakimies Noora Luoto, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

18 § **Kaksikielisyysohjelman työryhmän raportti 2018**

VD/1132/00.01.02.00/2015

JN/IL/LS/MT/NJ

Kaupunginhallitus hyväksyi Vantaan kaksikielisyysohjelman 28.1.2013 § 8. Ohjelman tavoitteena oli kuvata kaupungin ruotsinkielisten palvelujen nykytilaa ja ruotsinkielisten asemaa Vantaalla. Lisäksi tavoitteena oli kartoittaa ja määritellä toimenpiteet ruotsinkielisten palveluiden turvaamiseksi kielilain asettamien vaatimusten pohjalta. Kaksikielisyysohjelman yhtenä toimenpide-ehdotuksena oli nimetä kaupunkitasoinen viranhaltijatyöryhmä (kaksikielisyystyöryhmä).

Kaksikielisyysohjelman työryhmän raportissa käsitellään työryhmän tekemiä päätöksiä ja käytännön toimia vuonna 2018.

Vuonna 2018 kaksikielisyystyöryhmä on käynnistänyt kuntarajat ylittävää yhteistyötä pääkaupunkiseudulla. Kaksikielisyystyön rakenteista ja hyvistä käytännöistä on käyty keskusteluja Helsingin kaupungin luottamushenkilöiden sekä viranhaltijoiden kanssa ja laajemman yhteistyön on sovittu jatkuvan. Yhteistyö Svenska kommitténin kanssa on jatkunut keskinäisen tiedonvaihdon sekä yhteisten kokousten merkeissä. Ruotsinkielisiä asukasiltoja on järjestetty useita. Työryhmä on käsitellyt ruotsinkielisiä palveluita ja niiden sijoittumista uudessa organisaatiossa. Uusi Vantaa -rakenteita ja kaupungin palveluita on tarkasteltu asukkaiden näkökulmasta vaikuttamistoimielinten yhteisessä tilaisuudessa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialalla on jatkettu ruotsinkielisten palveluiden toimintaohjelman toteuttamista. Sivistystoimen toimialalla on laadittu suunnitelma Martinlaakson uudelle ruotsinkieliselle koulukeskukselle.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 21

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi liitteen mukainen Vantaan kaksikielisyysohjelman työryhmän raportti 2018.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 18

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi liitteen mukainen Vantaan kaksikielisyysohjelman työryhmän raportti 2018.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Arbetsgruppen för tvåspråkighetsprogrammet rapport för år 2018

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, asukaspalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö; osallisuuskoordinaattori Lotta Silfverberg, puh. 050 314 5448, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

RAPPORT FÖR ÅR 2018

ARBETSGRUPPEN FÖR TVÅSPRÅKIGHETS-PROGRAMMET

LIITE: Kaupunginhallitus 25.03.2019 / 18 §

INLEDNING

Språklagen som trädde i kraft i början av år 2004 ålägger tvåspråkiga kommuner att betjäna invånarna på finska och svenska och ska både i sin service och i annan verksamhet utåt visa att de använder båda språken. Lagen utgår från att myndigheterna i sin verksamhet självmant ska se till att de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken. Enligt språklagen är en stad tvåspråkig om minst 8 % av invånarna eller 3 000 invånare är svenskspråkiga. Vanda hade 5 594 invånare med svenska som modersmål 1.1.2018 (2,5 %). I och med detta räknas Vanda officiellt som en tvåspråkig stad.

UPPDRAGET OCH ARBETSGRUPPENS SAMMANSÄTTNING

I Vanda stads strategiska mål för 2012 skrevs det in att ett tvåspråkighetsprogram skulle utarbetas. Stadsstyrelsen godkände tvåspråkighetsprogrammet 28.1.2013 § 8. Programmet hade som mål att beskriva nuläget med avseende på stadens svenskspråkiga service och de svenskspråkigas ställning i Vanda. Ett ytterligare mål var att kartlägga och fastställa åtgärder för att trygga den svenskspråkiga servicen utgående från de krav språklagen ställer.
Ett av åtgärdsförslagen i tvåspråkighetsprogrammet var att utse en tjänsteinnehavargrupp på stadsnivå, vilken inrättades av stadsdirektören med ett tjänsteinnehavarbeslut 17.6.2013 (56/2013).

Arbetsgruppens uppgift är att:

- följa upp genomförandet av Vanda stads tvåspråkighetsprogram,
- verka aktivt för att främja programmets mål,
- följa upp den språkliga servicens utveckling,
- underrätta vederbörande instanser om uppdagade brister och lägga fram förslag inriktade på en förbättring av beredskapen för språklig service,
- årligen avge en rapport till stadsstyrelsen, som enligt tvåspråkighetsprogrammet ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av programmet,
- söka efter och lyfta fram god praxis inom olika verksamhetsområden, så att man kan införa och dela med sig av god praxis på stadsnivå.

Arbetsgruppens medlemmar år 2018 var:

- utvecklingschef Eeva Honkanummi, verksamhetsområdet för social- och hälsovård t.o.m. 5.11.2018 (ordförande t.o.m. 30.6.2018)
- Klienthandledningsenhetens förman Susanne Laine, verksamhetsområdet för social- och hälsovård fr.o.m. 27.11.2018
- direktör för det svenskspråkiga resultatområdet Anders Vikström, bildningsväsendet (ordförande fr.o.m. 1.7.2018)
- områdesservicechef Katja Syvärinen, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice t.o.m. 8.1.2018
- delaktighetschef Marjo Nurminen, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice fr.o.m. 5.11.2018
- förvaltningsdirektör Hanna Ormio, stadsdirektörens verksamhetsområde
- kommunikationschef Anna Groth, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice (fr.om. 1.10.2018 verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö)
- lokalchef Pasi Salo, verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö

- delaktighetskoordinator Lotta Silfverberg, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice (sekr.)

Under 2018 har arbetsgruppen hållit fyra möten. Ett av möten var gemensamt med Svenska kommittén. Dessutom hölls ett gemensamt möte med tjänsteinnehavare och förtroendevalda i Helsingfors.

ARBETET FÖR DEN SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Arbetsgruppen har informerats om anordnandet av svensk service i kommuner av liknande storlek och språkförhållanden. I april gjordes ett besök till Helsingfors med syftet att lära sig av andra städer. Ett av målen var att initiera ett samarbete över kommungränserna i huvudstadsregionen. I mötet deltog förutom arbetsgruppen även Svenska kommittén och tvåspråkighetskommittén i Helsingfors samt Helsingfors stads tjänsteinnehavare. Deltagarna diskuterade för- och nackdelarna av strukturerna och arbetssätten samt aktuella frågor i respektive stad och kom överens om fortsatt samarbete i huvudstadsregionen.

Arbetsgruppen lade fram följande tema för huvudstadsregionens gemensamma seminarium i Vanda våren 2019: forskning kring språkminoriteters roll i kommuner och hur man kan stärka den samt presentationer om städernas organisationsförändringar ur svenskspråkig synvinkel. Seminariet verkställdes i februari 2019.

Flera invånarkvällar med svenskt tema har ordnats under 2018. Arbetsgruppen har tagit del av resultaten från samtliga tillställningar och informerats om invånarnas utvecklingsförslag för servicen på svenska.

Arbetsgruppen har deltagit i beredningen av välfärdsprogrammet och bidragit till innehållet gällande den svenskspråkiga befolkningen. Syftet med arbetsgruppens insats har varit att säkerställa den svenskspråkiga befolkningens välfärd och tillgång till svensk service. Strategin och budgeten har genomgåtts för eventuella därtill hörande åtgärder. Största delen av åtgärden konstaterades gälla såväl finsk- som svenskspråkiga. Enskilt nämns bildningsverket och åtgärder som gäller svenskspråkiga barn och unga samt Svenska rum –verksamheten.

Arbetsgruppen har informerats om organisationsförändringen Nya Vanda och diskuterat ”koordinering av svenskspråkiga tjänster på stadsnivå” på verksamhetsområdet för fostran och utbildning och hur den bör konkretiseras.

SAMARBETET MED SVENSKA KOMMITTÉN

Arbetsgruppen har tagit del av Svenska kommitténs verksamhetsplan för 2017-2019. Delaktighetskoordinatorn har informerat tvåspråkighetsarbetsgruppen om ärenden som tagits upp på Svenska kommitténs möten.

VERKSAMHETSOMRÅDENAS ÅTGÄRDER

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård har sedan 2017 ett program om utveckling och bedömning av svenskspråkig service. Riktlinjerna gällande den svenskspråkiga servicen har uppdaterats. Elva åtgärder för att förstärka svenskspråkig service har förts till resultatområdena. Uppföljning och bedömning av åtgärdsprogrammet görs 2019. Kurser i svenska arrangeras för de anställda och tvåspråkigheten beaktas i rekrytering, anskaffningar och i kommunikationen. Social- och hälsovården har fått arvspengar för att främja det svenska språket inom servicen. Arvspengar har använts och kommer att användas år 2019 för att vidarebefrämja Vandasvenskarnas välmående och service på svenska.

Inom bildningsverket har planeringen av Mårtensdals skolcentrum gått vidare och den pedagogiska planen för projektet har formats. Bildningsverket har i samarbete med verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice samt Svenska kommittén ordnat ett seminarium gällande bildningsverkets tjänster. På seminariet presenterades service som ordnas på svenska gällande skola, småbarnspedagogik, musik, idrott, kultur, bibliotek och ungdom. Utvecklingsmöjligheter och -behov diskuterades tillsammans med Svenska kommittén. Under hösten ordnades ett invånarmöte med samma tema.

Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice har i samarbete med stadsdirektörens verksamhetsområde bjudit in stadens påverkarorgan att föra fram Vandabornas åsikter i beredningen av organisationsreformen Nya Vanda. Svenska kommittén kommenterade den nya organisationsstrukturen och stadens service ur svenskspråkiga invånares synvinkel.

Rekryteringen av en tvåspråkig informatör till verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice har bidragit till mer journalistiskt innehåll till invånartidningen och bättre uppdatering av stadens websidor.

Folktinget skickade 2.11.2018 ett utlåtande till Vanda stad där de uppmanar staden att korrigera skyltningen mellan stadshuset och stationen så att språklagens villkor uppfylls. Arbetsgruppen stödjer verksamhetsområdet för markanvändning, byggande och miljö att följa Folktingets utlåtande och göra skyltarna tvåspråkiga.

Vantaa
Vanda

19 § Rajakylän ja Korson korvaavien päiväkotien lisäys investointiohjelmaan

VD/617/02.08.00.00/2019
HP/PW/JVU/MR/TO/HY-L

Rajakylän ja Korson päiväkodeissa on koettu sisäympäristöongelmia ja toiminta on lopetettu niissä vuoden 2018 lopussa. Tilakeskuksen arvion mukaan rakennusten korjaaminen ei ole teknisesti järkevää. Kumpikin rakennus on valmistunut 1980-luvulla.

Molempien päiväkotien korvaamiseksi on laadittu hankesuunnitelmat loppuvuonna 2018.
Niiden mukaan:

- Rajakylän päiväkodin korvaava päiväkotirakennus (2-ryhmäinen) vastaa kooltaan purettavaa päiväkotirakennusta ja se on laajuudeltaan noin 300 brm². Uusi rakennus rakennetaan Rajakylän päiväkotitontille. Uuden rakennuksen vuokra-aika on 30.8.2024 asti + optio 2 vuotta.
- Korson päiväkodin korvaava päiväkotirakennus (3-ryhmäinen) sijoittuu nykyisen Ankkalammen päiväkodin tontille. Uuden rakennuksen vuokra-aika on 30.8.2029 asti + optio 5 vuotta.

- Aikataulusyistä kilpailutus molemmista kohteista on suoritettu.

Saatujen tarjousten perusteella vuokrauksen kustannuksiksi muodostuu:

Rajakylä
- vuokra- ja tilakeskuksen ylläpitokustannukset vuonna 2019 noin 75 000 euroa (alv 0 %)
- jatkovuosien vuokra- ja ylläpitokustannus 175 000 euroa / vuosi (alv 0 %)
- lisäksi vanhan päiväkodin purkamisesta syntyvä kustannus, josta saatu tarjoushinta on 59 000 euroa.

Korso
- vuokra- ja tilakeskuksen ylläpitokustannukset 2019 noin 83 000 euroa (alv 0 %)
- jatkovuosien vuokra- ja ylläpitokustannus noin 200 000 euroa / vuosi (alv 0 %)

Vuokrakustannukset sisältävät tilavuokran lisäksi perustamisen ja pihaan liittyvien töiden kustannukset.

Tarpeet molempien päiväkotien hankkeille syntyivät vuonna 2018 niin myöhään, että hankkeita ei ole voitu huomioida kaupungin investointiohjelmassa eikä syntyviä kustannuksia ole pystytty ottamaan huomioon vuoden 2019 käyttötalousbudjettia laadittaessa. Hankkeita esitetään lisättäväksi investointiohjelmaan ja kaupunginhallitukselle tehdään tilakeskuksen käyttötalousbudjettiin syntyviä vuokra- ja purkukustannuksia vastaava lisämäärärahaesitys.

Päätökset rakennusten vuokrauksista tehdään hallintosäännön ja tehtyjen delegointipäätösten mukaan erikseen.

Tekninen lautakunta on 12.3.2019 § 7 kokouksessaan käsitellyt asiaa ja päättänyt esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Rajakylän ja Korson korvaavat päiväkodit lisätään 2019 investointiohjelmaan, ja lisäksi, että kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto toteavat, että Rajakylän ja Korson päiväkotihankkeiden johdosta tehdään lisämäärärahaesitys kevään 2019 aikana, kun syntyvät kustannukset ovat lopullisesti tarkentuneet.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) Rajakylän ja Korson korvaavat päiväkodit lisätään vuoden 2019 investointiohjelmaan, ja
b) merkitään tiedoksi, että Rajakylän ja Korson päiväkotihankkeiden johdosta tehdään lisämäärärahaesitys kevään 2019 aikana kun syntyvät kustannukset ovat lopullisesti tarkentuneet.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa, puh. 040 534 6960, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

20 § Marja-Vantaan ja keskusten kehittäminen -rahaston vuosikatsaus 2018

VD/221/02.01.02.00/2019

HP/AL/GK/JJ/LL

Kaupunginhallitus on 11.4.2011 § 14 päättänyt, että Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston varojen käytöstä tulee vuosittain tehdä selvitys kaupunginhallitukselle. Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastolla rahoitetaan Kivistön ja muiden keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Rahaston sääntöjen mukaan rahaston hallinnosta vastaa ja varojen käytöstä päättää maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Rahastosta rahoitettiin keskusten kehittämistä ja aluemarkkinointia vuonna 2018. Lisäksi kehityshankkeita vietiin eteenpäin Aviapoliksessa, Myyrmäessä, Kivistössä, Keimolanmäessä ja Tikkurilan seudulla. Aviapolista on markkinoitu lentokentän läheisyydestä hyötyville yrityksille ja sijoittajille muun muassa kiinteistöalan kansainvälisillä messuilla MIPIM:ssä sekä Expo Realissa. Vastaavaa aluemarkkinointiyhteistyötä on toteutettu myös Kivistössä ja Keimolassa.

Vuonna 2018 rahaston käyttötalousmenot olivat n. 0,7 milj. euroa ja poistoja kirjattiin 0,5 milj. euroa. Rahaston rahavarat olivat kauden lopussa 12,6 milj. euroa.

Rahaston investointimenoja toteutui yhteensä noin 2,2 milj. euroa. Vuonna 2018 valmistuneita hankkeita olivat Tikkurilan aseman alikulku ja Asematien itäpää. Hankkeista jatkuvat edelleen Tikkurilan jokirannan kehittäminen ja Tikkurilan pato sekä Kivistön Safiiriparkki ja Lincolnin aukio. Koivukylän keskustan taidehankkeeseen kuuluu valotaideteos, josta osa valmistui vuonna 2018, ja jota täydennetään 2019.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 20

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi selvitys Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston varojen käytöstä vuonna 2018.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Täytäntöönpano: Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

projektijohtaja Arja Lukin, puh. 043 825 3621, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi
projektijohtaja Gilbert Koskela, puh. 050 312 1915, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi
projektijohtaja Janne Juntunen, puh 040 682 4287, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi
kiinteistökehityspäällikkö Petteri Hankivuo, puh. 050 312 1917, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi

21 § **Tilakeskuksen ja kuntatekniikan keskuksen vuonna 2018 valmistuneet merkittävät toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeet**

VD/1208/10.03.02.00/2019
HP/HW/PW/JV/SPR/LL

Kaupunginhallitus päätti 19.11.2012 § 16, että kaupunginvaltuustolle tuodaan vuosittain tiedoksi edellisen vuoden aikana valmistuneet uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet sekä merkittävimmät kadunrakennus- ja kunnallistekniset hankkeet sekä tieto toteutuneiden hankkeiden lopullisista kustannuksista. Mikäli hankesuunnitelmassa hyväksytty kustannusarvio tai rakentamisen aikataulu on viivästynyt, selvitetään ylityksiin tai viivästymisiin johtaneet tekijät.

Tilakeskuksen ja kuntatekniikan keskuksen tulosalueet raportoivat kaupunginvaltuustolle päättyneen vuoden merkittävimmistä hankkeista kaupungin tilinpäätöstietojen valmistumisen jälkeen.

Merkittäviksi toimitilahankkeiksi luokitellaan uudisrakennus- ja perusparannushankkeet, joista lautakunta on hyväksynyt hankesuunnitelman. Merkittäviksi kunnallistekniikan investointihankkeiksi luokitellaan puolestaan liikennealueet, urheilualueet ja puistot, joiden kustannusarvio on vähintään 500 000 euroa.

Tekninen lautakunta 12.3.2019 § 6

Apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi merkittävien toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raportit vuodelta 2018

b) esittää raportit kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 21

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi merkittävien toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raportit vuodelta 2018, ja
b) esittää raportit kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- kuntatekniikan keskuksen merkittävät investointihankkeet 2018
- tilakeskuksen merkittävät investointihankkeet 2018

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Henry Westlin, puh. 0400 417 436 ja Juha Vuorenmaa, puh. 040 534 6960, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

RAPORTTI VUONNA 2018 VALMISTUNEISTA MERKITTÄVIMMISTÄ TALONRAKENNUSHANKKEISTA JA NIIDEN POIKKEAMISTA

Hanke	tavoitehinta alv 0 %	loppukus-tannus alv 0 %	ero (eur)	ero %	
Uomarinteen koulun laajennus; sis. Keittiön laajennuksen vanhalla puolella	6 700 000	6 250 000	alitus 450 000	alitus 6,8%	Valmistui urakkasopimusaikataulun mukaisesti. Tavoitehinta alitettiin tiukalla suunnittelun ja toteutuksen ohjauksella.
Tikkurilan uimahallin puku-pesutilojen perusparannus	3 624 000	3 660 000	ylitys 44000	ylitys 1%	Korjaustyöt valmistuivat aikataulun mukaisesti. Saatujen tarjousten perusteella tavoitehinta olisi ylittynyt reilut 250 000 eur, mutta tehdyillä suunnitelmatarkistuksilla hanke pystyttiin toteuttamaan lähes tavoitehintaan
Martinlaakson päiväkoti	5 710 000	6 000 000	ylitys 290000	ylitys 5,0%	Hanke valmistui urakkasopimuksen mukaan. Saadut tarjoukset ylittivät asetetun tavoitehinnan noin 600 000 eur, mutta suunnitelmia kehittämällä tavoitehinnan ylitystä pystyttiin rajoittamaan vajaaseen 300 000 euroon
Katriinan sairaalan B-rakennus perusparannus; sis. Lääkehuoltotilojen muutoksen potilasarkistoksi	12 000 000	10 750 000	alitus 1 250 000	alitus 11.4 %	Kohde valmistui 1 kk myöhässä alkuperäisestä urakkasopimuksesta. 1 kk viivästys johtui kesken projektin ilmenneiden kellarin kosteuskorjaustarpeista ja päiväkodin korjaustöistä (ei alkuperäisessä urakassa). Näiden lisäysten johdosta urakka-aikaan myönnettiin YSEn mukaisin perustein lisäaika n. 1kk, minkä mukaan kohde myös valmistui. Tavoitehinta alitettiin reilusti tiukalla suunnittelun ja toteutuksen ohjauksella sekä onnistuneella urakkakilpailutuksella.

Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen laajennus	2 666 000	2 600 000	alitus 000	66	alitus 2,4 %
Yhteensä edellisistä	**30 700 000**	**29 260 000**	**alitus 1 440 000**		**alitus 4,7 %**

Kohteen rakentaminen siirtyi tilakeskuksen resurssiongelmien takia vuosille 2017-2018. Hanke valmistui lopullisesti kesällä 2018. SAP raporteissa hankekustannuksina näkyy toteutumana noin 2,8 milj.eur, mutta SAPssa on Kuuselan hankkeelle kirjautunut virhellisesti 234 000 eur (kirjausvirhe 2017) Talvikkitien päiväkodin piharakentamisen kustannuksia. Tässä raportissa tuota virheellistä kirjausta ei ole huomioitu loppukustannuksissa.

KIIREELLISINÄ TOTEUTETUT VUOKRAPÄIVÄKODIT JA NIIHIN LIITTYNEET INVESTOINNIT:

Sivistystoimen äkillisen tilantarpeen vuoksi 2018 toteutettiin kaikkiaan kuuden tilapäisen päiväkodin rakennus-/vuokrausprosessit. Kohteet toteutettiin kiireellisina investointiohjelman ulkopuolella, eikä niillä ollut siten erikseen laskettua tavoitehintaa. Hankkeet totetutettiin pihoineen ja perustuksineen vuokravaikutteisina. Kohteet saatiin käyttöön loppukesän - syksyn 2018 aikana.

	laajuus brm2	**valmistumis-tavoite**	**valmistui**
Krassitien pvk	419	1.8.2018	1.8.2018
Latukujan pvk	559	1.8.2018	1.8.2018
Keidaskujan pvk	1 042	14.8.2018	15.8.2018
Ravurinpuiston pvk	957	15.10.2018	22.10.2018
Virtatien pvk	1316	30.10.2018	6.11.2018
Pakkalan pvk-koulu	1 196	30.9.2018	2.10.2018

Tavoitehinta = hankkeelle ennen suunnittelua laskettu tavoitehinta, korjattuna tarjousajankohdan hintatasoon.

Loppukustannus = kaikki hankkeelle toteutuneet kustannukset sisältäen tilakeskuksen palkkakustannukset sekä takuuaikaikana mahdollisesti ilmeneville tarpeille varauksia 10 - 50 t€/hanke.

Tilakeskus 4.3.2018
Juha Vuorenmaa

VUONNA 2018 VALMISTUNEET MERKITTÄVÄT KT- INVESTOINTIHANKKEET

Liikennealueet (931)	Kust.arvio (1000 €)	Tot. Kust. (1000 €)	Ero (1000 €)	Ero-% (tot./suunnittelija)	*) Suunnitelmien kustannusarvioista puuttuu monissa tapauksissa katuvalaistuksen osuus sekä mahdolliset kaapelien siirrot. Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.
Tikkurilan aseman eteläinen alikulkutunneli ja Asematien itäpään rakentaminen	1 557	2 198	641	41,2 %	Suunnittelun mm. rakenneteknisiä lähtötietoja ei voitu mitata, koska alikulkukäytävä sijaitsi Dixin laajennuksen työmaa-alueella. Tämän vuoksi suunnitelmia jouduttiin

Urheilualueet (932)	Kust.arvio (1000 €)	Tot. Kust. (1000 €)	Ero (1000 €)	Ero-% (tot./suunnittelija)	*) Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.

Puistot (934)	Kust.arvio (1000 €)	Tot. Kust. (1000 €)	Ero (1000 €)	Ero-% (tot./suunnittelija)	*) Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.
Kanervannummi	523	631	108	20,7 %	Maanläjitystarvetta ilmeni suunniteltua enemmän. Töiden yhteensovittaminen HSY:n vesijohtotyömaan ja Keskon laajennuksen kanssa viivästytti toteutusta.
Ankkapuiston lampien ruoppaus, siltojen ja padon rakentaminen	976	1 332	356	36,5 %	Pääasiassa kustannuslisäykset aiheutuivat resurssiviisauskokeiluna tehdyistä suunnnitelmamuutoksista mm. geotuubimassojen hyödyntäminen puiston rakentamisessa. Ankkapuistossa hyödynnettiin laajalti myös uusiomateriaaleja kuten hiekoitussepeliä tai Rekolan urheilukentän ja Lipstikan puiston kaivumassoja. Saavutetut kustannussäästöt kohdistuivat em. kohteille.

22 § **Maa-alueen myynti Vihdin kunnasta**

VD/1216/10.00.02.03/2019
HP/AK/AV-P/TMA/LL

Esitetään myytäväksi yksityiselle henkilölle noin 4 000 m^2:n suuruinen maa-alue Vantaan kaupungin omistamasta Vihdin kunnassa sijaitsevasta Mäkelä -nimisestä tilasta 927-433-2-196. Luovutushinnaksi on sovittu 10 000 euroa.

Vantaan kaupunki on vastaanottanut 12.10.2018 neuvottelupyynnön koskien kaupantekoa noin 4 000 m^2:n suuruisesta maa-alueesta Vantaan kaupungin omistamasta Vihdin kunnassa (927) sijaitsevasta Mäkelä -nimisestä tilasta (kiinteistötunnus 927-433-2-196).

Kaupungin omistama Mäkelä -niminen tila on kooltaan noin 14,17 ha, jonka läpi kulkee Palojärven metsätie -niminen yksityistie. Tila rajoittuu luoteisosaltaan Palojärveen. Palojärven ja Palojärven metsätien välinen alue on Vantaan nuorisopalveluiden käytössä olevaa Palajärven leirikeskusaluetta. Palojärven metsätien kaakkoispuoleinen noin 9 ha:n suuruinen maa-alue tilasta on metsää.

Kaupungin omistaman tilan rajojen sisällä Palojärven metsätien kaakkoispuolella on Kujala -niminen n. 2 000 m^2:n suuruinen tila 927-433-2-66, joka on yksityisessä omistuksessa. Tila on rakennettu rakennuspaikka. Rakennuspaikan omistaja esitti kaupungille neuvottelupyynnön omistamaansa tilaan rajoittuvasta karttaliitteen osoittamasta noin 4 000 m^2:n suuruisen maa-alueen kaupasta. Kujala -nimisen tilan omistaja tarvitsee lisämaata omistamaansa tilaan suunnitelmissaan olevan yritystoiminnan tarvitseman hallirakennuksen rakentamisen johdosta.

Vantaan kaupungin nuorisopalvelut ilmoitti, ettei Palojärven leirikeskuksella ole tarvetta levittäytyä Palojärven metsätien kaakkoispuolelle, eikä näin ollen näe estettä alueen myymiselle. Leirialueen isännöitsijä ei myöskään näe estettä maa-alueen myymiselle. Vantaan kaupungin metsätilat ilmoitti, että kaupungin omistamalta tilalta hakataan koivikkoa tänä talvena, mutta hakkuita ei uloteta nyt kyseessä olevalle maa-alueelle, joten estettä myymiselle ei ole. Ostaja tietää tulevasta hakkuusta.

Vantaan kaupunginvaltuuston 18.6.2018 hyväksymissä Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa todetaan, että maaomaisuutta tulee hallita järkevästi ja kustannustehokkaasti mm. myymällä passiivista ja kuluja aiheuttavaa maaomaisuutta.

Alueella ei ole asemakaavaa. Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi koko kuntaa koskevan yleiskaavan vuonna 1986, joka on oikeusvaikutukseton. Yleiskaava on pääosin vanhentunut eikä sitä Vihdin kunnan mukaan enää ylläpidetä. Maa-alue on vanhassa yleiskaavassa osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY), mutta kaavailtu alueen käyttötarkoitus on vanhentunut.

Vihdin kunnalta saatujen tietojen mukaan alueella ei tällä hetkellä ole vireillä eikä lähitulevaisuudessa suunnitteilla mitään kaavoitushankkeita.

Myytävä kohde on karttaliitteen osoittama noin 4 000 m^2:n suuruinen maa-alue Vantaan kaupungin omistamasta Vihdin (927) kunnassa sijaitsevasta Mäkelä -nimisestä tilasta 927-433-2-196. Luovutus ei sisällä osuutta yhteiseen vesialueeseen 927-433-876-1.

Luovutushinnaksi on sovittu 10 000 (kymmenentuhatta) euroa. Hinnoittelu perustuu Vihdin kunnalta ja maanmittauslaitoksen kauppahintatilastosta saatuihin tietoihin.

Myytävällä alueella ei ole asemakaavaa ja se sijaitsee Vihdin kunnan alueella, joten myynnistä päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

a) kaupunki myy yksityiselle henkilölle 10 000 euron kauppahinnalla karttaliitteen osoittaman noin 4 000 m^2:n suuruisen maa-alueen Vantaan kaupungin omistamasta Vihdin (927) kunnassa sijaitsevasta Mäkelä -nimisestä tilasta 927-433-2-196
b) valtuutetaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan luovutuskirjan ja tekemään siihen teknisluonteisia muutoksia
c) mikäli päätösten mukaista luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.8.2019 mennessä raukeaa tätä luovutusta koskeva päätös

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 24

Maakäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) kaupunki myy yksityiselle henkilölle 10 000 euron kauppahinnalla karttaliitteen osoittaman noin 4 000 m^2:n suuruisen maa-alueen Vantaan kaupungin omistamasta Vihdin (927) kunnassa sijaitsevasta Mäkelä -nimisestä tilasta 927-433-2-196
b) valtuutetaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan luovutuskirjan ja tekemään siihen teknisluonteisia muutoksia
c) mikäli päätösten mukaista luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.8.2019 mennessä raukeaa tätä luovutusta koskeva päätös

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 22

Maakäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) kaupunki myy yksityiselle henkilölle 10 000 euron kauppahinnalla karttaliitteen osoittaman noin 4 000 m^2:n suuruisen maa-alueen Vantaan kaupungin omistamasta Vihdin (927) kunnassa sijaitsevasta Mäkelä -nimisestä tilasta 927-433-2-196
b) valtuutetaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan luovutuskirjan ja tekemään siihen teknisluonteisia muutoksia

c) mikäli päätösten mukaista luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.8.2019 mennessä raukeaa tätä luovutusta koskeva päätös

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- kohdekartta myytävästä maa-alueesta
- kiinteistörekisterin karttaote tilasta 927-433-2-196

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Taina Andersson, puh. 040 708 5329, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

MAA-ALUEEN MYYNTI /

Kunta: VIHTI (927)

n. 4000 m2 suuruinen maa-alue
tilasta: 927-433-2-196

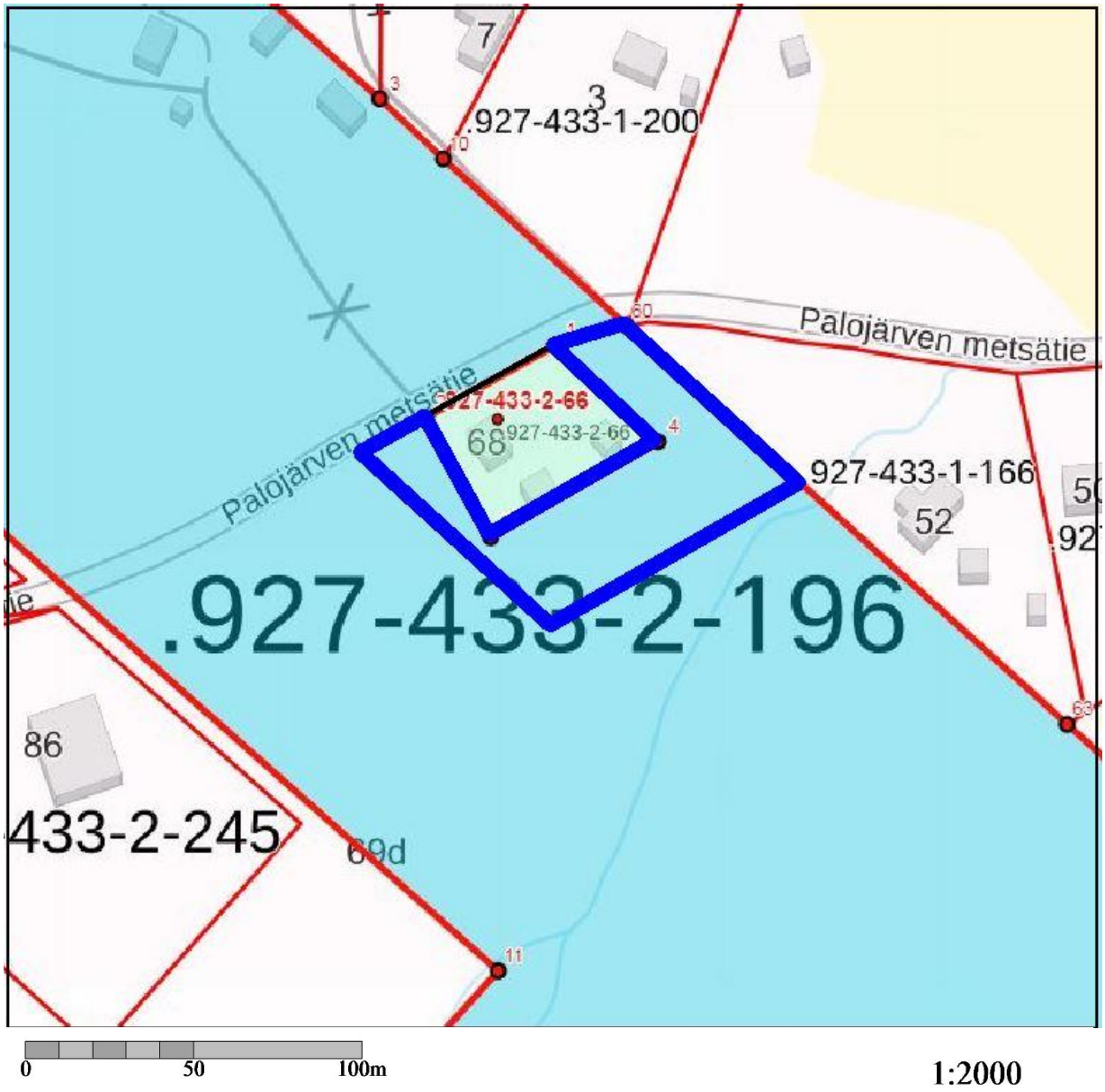

KIINTEISTÖREKISTERIN KARTTAOTE 6.2.2019

Rekisteriyksikkö 927-433-2-196 MÄKELÄ

Kiinteistötunnus:	927-433-2-196
Nimi:	MÄKELÄ
Rekisteriyksikkölaji:	Tila
Kunta:	Vihti (927)
Palstojen lukumäärä:	1

Tulostettu kiinteistötietojärjestelmästä 6.2.2019.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia. Rekisteriyksikön tarkka alueellinen ulottuvuus selviää toimitusasiakirjoista ja maastosta. Rekisteritiedoista katso tarkemmin www.maanmittauslaitos.fi/rekisteritiedot.

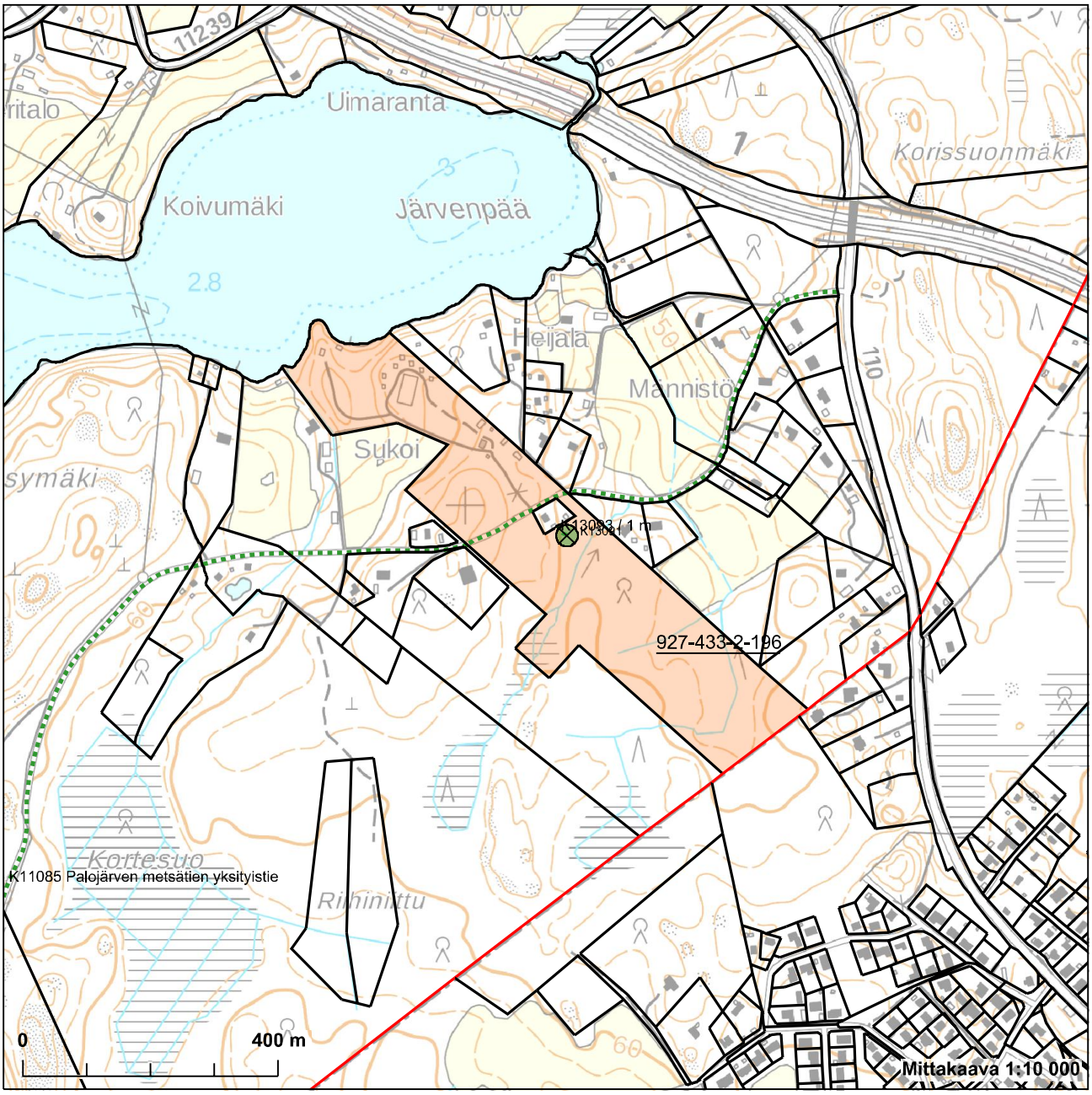

355276 Koordinaatisto: ETRS-TM35FIN

Taustakartta on viitteellinen.

356976

Kartat © MML, kunnat

23 § Erillispientalotonttien yleisten luovutusperiaatteiden, luovutushintojen ja luovutusehtojen hyväksyminen

VD/173/10.00.02.00/2017
HP/AK/MH/JL/LL

Esitetään kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi erillispientalotonttien toistaiseksi voimassa olevat yleiset luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat.

Nämä periaatteet koskevat yksityishenkilöiden omakotirakentamiseen luovutettavia erillispientalotontteja. Erillispientalotonteilla tarkoitetaan tässä yhden ja kahden asunnon tontteja.

Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutushinnat ja luovutusehdot tarkistettiin viimeksi vuoden 2017 alussa. Päätös on toistaiseksi voimassa. **Kaupunginvaltuusto 18.6.2018 § 9** hyväksyi Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset, minkä myötä erillispientalotonttien luovutusehtoja on myös syytä tarkistaa. Liitteenä olevat uudet luovutusperiaatteet korvaavat aiemmin **kaupunginhallituksen 23.01.2017 § 21** päättämät luovutusperiaatteet.

Maa- ja asuntopoliittisilla linjauksilla luodaan kaupungille mahdollisuus maankäytön, rakentamisen ja tonttimarkkinoiden hallintaan sekä kaupungin talouden tasapainottamiseen. Vantaan asuntotuotannon kasvu on viime aikoina painottunut kerrostaloasumiseen keskusten ja kehäradan läheisyyteen. Vantaa haluaa tarjota mahdollisuuden myös omakotitalojen rakentamiseen luovuttamalla pientalotontteja omatoimirakentajille monipuolisesti eri kaupunginosista.

Maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti erillispientalotontit voidaan luovuttaa pisteytyskilpailulla, tarjouskilpailulla, arvonnalla tai jatkuvalla myynnillä. Eri luovutusmenetelmien käyttäminen on perusteltua monipuolisen tonttitarjonnan sekä tonttimarkkinoinnin kannalta. Pisteytyskilpailussa tontinsaajat valitaan pisteytysperiaatteiden mukaisesti. Tarjouskilpailussa tonteille määritetään yleisten hinnoitteluperiaatteiden mukaiset pohjahinnat ja tontit myydään korkeimman tarjouksen tehneille. Jatkuvassa myynnissä olevat tontit myydään siten, että ostaja voi varata vapaina olevista tonteista haluamansa tontin.

Aikaisempiin luovutusperiaatteisiin nähden oleellisin muutos nyt esitettävissä periaatteissa on vuokrausmahdollisuuden tarjoaminen.

Tarkemmat luovutusperiaatteet käyvät ilmi liitteestä: ”erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat”.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 10. luvun 2 §:n 7. kohdan mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta päättää asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien yhden tai kahden asunnon tonttien myymisestä ja vuokraamisesta kaupunginhallituksen vahvistamien yleisten luovutusperiaatteiden ja -ehtojen mukaisesti. Näin ollen kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään erillispientalotonttien yleisistä luovutusperiaatteista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019 § 12

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että luovutettaessa yhden tai kahden asunnon tontteja (erillispientalotontteja) noudatetaan liitteessä mainittuja yleisiä luovutusperiaatteita, luovutusehtoja ja luovutushintoja, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että luovutettaessa yhden tai kahden asunnon tontteja (erillispientalotontteja) noudatetaan liitteessä mainittuja yleisiä luovutusperiaatteita, luovutusehtoja ja luovutushintoja, jotka ovat toistaiseksi voimassa.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 23

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että luovutettaessa yhden tai kahden asunnon tontteja (erillispientalotontteja) noudatetaan liitteessä mainittuja yleisiä luovutusperiaatteita, luovutusehtoja ja luovutushintoja, jotka ovat toistaiseksi voimassa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
asuntoinsinööri Marja Hannikainen, puh. 043 825 5177, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
tontti-insinööri Juho Lumme, puh 043 8269117, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, luovutusehdot ja luovutushinnat - toistaiseksi voimassa

1. LUOVUTUSPERIAATTEET

Pientalotontit luovutetaan omakotirakentajille myymällä tai vuokraamalla. Luovuttaminen voidaan tehdä tarjouskilpailulla, arvonnalla, pisteytyskilpailulla tai jatkuvalla myynnillä.

Tontinsaajien tulee olla yksityishenkilöitä, joiden on muutettava asumaan tontille rakennettavaan asuinrakennukseen.

Mikäli tonttia, jolle asemakaavan ja rakentamisohjeiden mukaan voi rakentaa kaksi asuntoa (paritalo tai kaksi omakotitaloa), on yhdessä hakenut kaksi ruokakuntaa, on sille rakennettava samanaikaisesti kaksi asuntoa. Jos tällaista tonttia hakee vain yksi ruokakunta, tontille saa rakentaa vain yhden asunnon.

Pisteytyskilpailuissa tontteja ei luovuteta sellaiselle henkilölle, joka on aikaisemmin ostanut tai vuokrannut rakentamattoman tontin Vantaan kaupungilta. Jatkuvassa myynnissä, arvonnassa tai tarjouskilpailussa aikaisemmin Vantaan kaupungilta ostettu tai vuokrattu rakentamaton tontti ei ole esteenä tontin ostamiselle.

2. LUOVUTUSEHDOT MYYTÄESSÄ

Kauppahinta

Tontit myydään käypään hintaan. Tontin käypä arvo määräytyy tontin rakennusoikeuden, rakennusoikeudelle määritettävän yksikköhinnan sekä tonttikohtaisten ominaisuuksien mukaan.

Tontin kauppahinta tulee maksaa tilisuorituksena kaupungin tilille kaupan allekirjoitustilaisuuteen mennessä.

Kaupungilla on oikeus periä tontista lisäkauppahintaa, joka on sidottu kauppahinnan perusteena käytettyyn yksikköhintaan (X €/k-m2), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän (X k-m2). Tontinsaaja on mahdollisen lisäkauppahinnan määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään kaupungille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä.

Kaupungin oikeus lisäkauppahintaan on voimassa viisi vuotta rakennusluvan myöntämisestä.

Varausmaksu

Tontinsaajan on maksettava 2 000 euron suuruinen varausmaksu, joka hyvitetään kauppahinnassa. Varausmaksua ei palauteta, jos tontin kauppakirjaa ei allekirjoiteta. Jos kaupunki perustellusta syystä ostaa rakentamattoman tontin takaisin ostajan pyynnöstä tai ostajasta riippuvasta syystä, peritään kustannusten korvauksena vähintään varausmaksun suuruinen maksu.

Lohkominen

Tontit pyritään luovuttamaan kiinteistörekisteriin merkittyinä itsenäisinä kiinteistöinä. Tontinsaajalta peritään tontin lohkomiskustannukset.

Rakentamisvelvoite ja luovutuskielto

Tontinsaajan tulee aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta ja ilmoittaa siitä kaupungille sekä rakentaa tontille kolmen vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta

asemakaavan, mahdollisten rakentamisohjeiden ja hyväksyttyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää edellä mainittuja rakentamisvelvoitetta koskevia määräaikoja.

Tontin rakennusoikeudesta on käytettävä vähintään 60 prosenttia.

Tontinsaajat sitoutuvat itse muuttamaan tontille rakennettavaan asuinrakennukseen ja ilmoittamaan välittömästi kaupungille kirjallisesti, kun osittainen loppukatselmus on suoritettu.

Tontinsaajalla ei ilman kaupungin kirjallista suostumusta ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa tonttia, jonka rakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Sopimussakko

Sopimusvelvoitteiden turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan vuokrasopimukseen sopimussakkolauseke. Kirjallisella hakemuksella ja erityisen painavista syistä voidaan alentaa sopimussakkoa tai luopua sen perimisestä.

Jos tontinsaajat laiminlyövät rakentamistyön aloittamisen (yksi vuosi kauppakirjan allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, joka on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti.

Jos tontinsaajat laiminlyövät rakentamisvelvoitteen (kolme vuotta kauppakirjan allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, jonka määrä on vuodessa 20 prosenttia tontin kauppahinnasta, kuitenkin enintään viideltä vuodelta.

Jos tontinsaajat luovuttavat tontin rakentamattomana edelleen ilman kaupungin suostumusta, sopimussakko on tontin kauppahinnan kaksinkertainen määrä.

Mikäli tontinsaaja rikkoo muutoin (pois lukien rakentamisvelvoite ja edelleen luovutus) kauppakirjan mukaisia velvoitteitaan, sopimussakko on tontin kauppahinnan suuruinen.

Kunnallistekniikan korvaaminen

Tontin saajalta peritään liittymismaksut yleiseen vesijohtoon ja viemäriin kulloinkin voimassa olevien säännösten ja niiden nojalla tehtyjen päätösten mukaisesti.

Mikäli kaupunki on rakentanut kunnallisteknisiä johtoja tontille, tontinsaaja sitoutuu suorittamaan korvauksena johtojen rakentamisesta ja tarveaineista HSY:n palveluhinnaston mukaisen korvauksen.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapito

Tontinsaajan velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana tonttiin rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

Yhdyskuntatekniset laitteet

Kaupungilla on oikeus sijoittaa tontille ja sille rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet, laitteistot ja kiinnikkeet.

Kaupunki pidättää oikeuden perustaa tarvittaessa tontille rasitteita yhdyskuntateknisiä laitteita ja johtoja varten. Tontinsaajalle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuva vahinko.

Maaperä

Kaupunki vastaa ennen myyntiä tapahtuneesta tontin mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuvista kustannuksista asemakaavan mukaisen käytön edellyttämälle tasolle kuitenkin siten, että ensisijainen vastuu on mahdollisen pilaantumisen aiheuttajalla. Kaupungin kanssa on sovittava kaikista puhdistamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

3. LUOVUTUSEHDOT VUOKRATTAESSA

Tontin vuokra

Tontin käypä arvo määräytyy tontin rakennusoikeuden, rakennusoikeudelle määritettävän yksikköhinnan sekä tonttikohtaisten ominaisuuksien mukaan.

Tontin vuosivuokra on 4 % tontin käyvästä arvosta. Vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin indeksilain sallimalla tavalla. Vuokraa ei alenneta, jos indeksin pisteluku laskee. Vuokra tarkistetaan puolessa välissä sopimuskautta ja korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä tasosta.

Kaupungilla on oikeus periä tontista lisävuokraa, joka on sidottu vuokran perusteena käytettyyn yksikköhintaan (X €/k-m2), mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää vuokran perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän (X k-m2). Vuokralainen on mahdollisen lisävuokran määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään kaupungille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä. Edellä mainittu vuokrantarkistus koskee myös tässä mainittua rakennusoikeuden ylittämistä, ja yksikköhintaa korjataan vuokrantarkistuksen mukaisesti.

Kaupungilla on oikeus tarkistaa vuokra vastaamaan käypää vuokratasoa myös vuokra-alueen käyttötarkoituksessa, kaavamääräyksissä, rakennusoikeudessa tai muussa sellaisessa seikassa tapahtuvien muutosten johdosta.

Vuokran maksu

Vuokra maksetaan kultakin vuodelta kahdessa erässä puolivuosittain kaupungin erikseen lähettämiä laskuja vastaan.

Vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan kaupungille välittömästi, mikäli hänen osoitteensa muuttuu.

Jollei vuotuista vuokraa ja kaupungille suoritettavia jäljempänä mainittuja korvauksia, maksuja ja kustannuksia suoriteta määräaikana, vuokralainen on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkolain mukaisen viivästyskoron.

Vuokra-aika

Vuokrattavien tonttien vuokra-aika on 50 vuotta.

Varausmaksu

Vuokralaisen on maksettava 2 000 euron suuruinen varausmaksu, joka hyvitetään vakuusmaksussa. Varausmaksua ei palauteta, jos tontin vuokrasopimusta ei allekirjoiteta.

Vakuusmaksu

Vuokran suorittamisen ja muiden vuokrasopimusehtojen täyttämisen vakuudeksi on vuokralaisen ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista maksettava kaupungille vakuusmaksu, jonka suuruus on tontin vuosivuokran kaksinkertainen määrä. Vakuusmaksun tuotto kuluu kaupungille.

Mikäli vakuuden vakuusarvo ei enää kata perittävän vuotuisen vuokran määrää tai tämän sopimuksen mukaista vuokraa tarkistetaan tai vakuus muun syyn takia on riittämätön, vuokralainen on velvollinen kaupungin niin vaatiessa korottamaan vakuuden määrää tai antamaan lisävakuuksia.

Vakuusmaksu palautetaan vuokralaiselle vuokrasuhteen päätyttyä, mikäli vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet. Vuokraoikeuden siirtotilanteessa vakuusmaksu jää kaupungille ja se palautetaan vasta vuokrasuhteen päätyttyä silloiselle vuokraoikeuden haltijalle.

Kiinnitykset

Kaupunki hakee vuokralaisen kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan nelinkertaisen vuosivuokran määräisen kiinnityksen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin rakennuksiin.

Mikäli vuosivuokraa tarkistetaan, kaupungilla on oikeus hakea tämän vuokrasopimuksen allekirjoituksin vuokralaisen lukuun ja kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan uuden kiinnityksen vuokra-alueen vuokraoikeuteen ja vuokralaiselle kuuluviin vuokra-alueella oleviin rakennuksiin suuruudeltaan vuokrantarkistuksen nelinkertainen (4) määrä.

Vuokralainen luovuttaa kiinnitystä koskevan panttikirjan kaupungille vuokrasopimuksen velvoitteiden täyttämisen vakuudeksi.

Jos vuokralainen ei noudata vuokrasopimukseen perustuvia velvoitteitaan, kaupungilla on oikeus vuokralaista enempää kuulematta voimassa olevan lain mukaisesti hakea pantin nojalla saatavansa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Vuokralaisen antamat panttaussitoumukset kattavat myös pantin tuoton.

Lohkominen

Tontit pyritään luovuttamaan kiinteistörekisteriin merkittyinä itsenäisinä kiinteistöinä. Vuokralaiselta peritään tontin lohkomiskustannukset.

Rakentamisvelvoite ja luovutuskielto

Vuokralaisen tulee aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta ja ilmoittaa siitä kaupungille sekä rakentaa tontille kolmen vuoden kuluessa vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta asemakaavan, mahdollisten rakentamisohjeiden ja hyväksyttyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Vuokralainen sitoutuu itse muuttamaan tontille rakennettavaan asuinrakennukseen ja ilmoittamaan välittömästi kaupungille kirjallisesti, kun osittainen loppukatselmus on suoritettu.

Jos vuokratontilla oleva rakennus osaksi tai kokonaan palaa tai muuten tuhoutuu, tulee vuokralaisen aloittaa (aloituskokous) rakennustyöt vuoden kuluessa sekä rakentaa uudelleen tontille kolmen vuoden kuluessa asemakaavan, mahdollisten rakentamisohjeiden ja hyväksyttyjen piirustusten mukainen asuinrakennus siten valmiiksi, että se on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa (muuttovalmis).

Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää edellä mainittuja rakentamisvelvoitetta koskevia määräaikoja.

Jos vuokralainen laiminlyö edellä määrätyn rakentamisvelvollisuuden täyttämisen, vuokranantajalla on oikeus irtisanoa vuokrasopimus.

Vuokralaisella ei ilman kaupungin kirjallista suostumusta ole oikeutta siirtää vuokraoikeutta tai muutoin luovuttaa tonttia, jonka rakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Sopimussakko

Sopimusvelvoitteiden turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan vuokrasopimukseen sopimussakkolauseke. Kirjallisella hakemuksella ja erityisen painavista syistä voidaan alentaa sopimussakkoa tai luopua sen perimisestä.

Jos vuokralaiset laiminlyövät rakentamistyön aloittamisen (yksi vuosi vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, joka on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti.

Jos vuokralaiset laiminlyövät rakentamisvelvoitteen (kolme vuotta vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta), he sitoutuvat maksamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, jonka määrä on vuodessa tontin vuosivuokran viisinkertainen määrä, kuitenkin enintään viideltä vuodelta.

Jos vuokralaiset luovuttavat tontin rakentamattomana edelleen ilman kaupungin suostumusta, sopimussakko on vuosivuokran 50 kertainen määrä.

Mikäli vuokralainen rikkoo muutoin (pois lukien rakentamisvelvoite ja edelleen luovutus) vuokrasopimuksen mukaisia velvoitteitaan, sopimussakko on vuosivuokran 25 kertainen määrä.

Siirto-oikeus ja alivuokraus

Vuokralaisella on oikeus kaupunkia enempää kuulematta siirtää vuokraoikeus kolmannelle. Vuokraoikeuden saa siirtää ainoastaan luonnolliselle henkilölle.

Vuokra-alueella olevien rakennusten omistusoikeutta ei saa luovuttaa vuokraoikeudesta erillään eikä vuokra-aluetta tai sen osaa saa luovuttaa toisen käytettäväksi.

Uuden vuokralaisen on haettava vuokraoikeutensa kirjaamista Maanmittauslaitokselta maakaaren mukaisesti.

Uuden vuokralaisen tulee viipymättä siirron tapahduttua toimittaa kaupungille jäljennös luovutuskirjasta tai muusta saannon perusteena olevasta asiakirjasta sekä ilmoittaa samalla kirjallisesti maanvuokran uusi laskutusosoite.

Vuokralainen sitoutuu olemaan luovuttamatta vuokra-alueen vuokraoikeutta edelleen ilman kaupungin kirjallista suostumusta, jos Vuokra-alueelle rakennettava rakennus tuhoutuu ja uudelleenrakentamisvelvoitetta ei ole täytetty.

Vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttämisestä omalta hallinta-ajaltaan ja lisäksi hallinta-aikansa jälkeiseltäkin ajalta niin kauan, kunnes Maanmittauslaitos on kirjannut vuokraoikeuden siirron uuden vuokralaisen nimiin.

Hoitovelvollisuus

Vuokralainen on velvollinen pitämään vuokra-alueen ja sen rakennukset ja muut rakenteet hyvässä kunnossa sekä noudattamaan niiden hoidosta annettuja määräyksiä.

Vuokralainen on vastuussa vuokra-alueella olevista puista ja kaataa huonokuntoiset ja vaaralliset puut omalla kustannuksellaan.

Katselmukset

Kaupungilla on oikeus toimittaa vuokra-alueella katselmuksia sen selvittämiseksi, ovatko vuokra-alue ja sillä sijaitsevat rakennukset sopimuksen mukaisessa kunnossa ja noudatetaanko vuokrasopimuksen määräyksiä myös muutoin.

Kunnallistekniikan korvaaminen

Vuokralaiselta peritään liittymismaksut yleiseen vesijohtoon ja viemäriin kulloinkin voimassa olevien säännösten ja niiden nojalla tehtyjen päätösten mukaisesti.

Mikäli kaupunki on rakentanut kunnallisteknisiä johtoja tontille, vuokralainen sitoutuu suorittamaan korvauksena johtojen rakentamisesta ja tarveaineista HSY:n palveluhinnaston mukaisen korvauksen.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapito

Vuokralaisen velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana tonttiin rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

Yhdyskuntatekniset laitteet

Kaupungilla on oikeus sijoittaa vuokra-alueelle ja sille rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet, laitteistot ja kiinnikkeet.

Jos kaupunki ennen vuokra-ajan päättymistä tarvitsee osaa vuokra-alueesta katu- tai liikennealueeksi tai muuta yleistä tarvetta varten, vuokralaisen on luovutettava sitä varten tarvittava ala. Tämä ei kuitenkaan koske alaa, jolla vuokralaisen omistama rakennus sijaitsee.

Kaupunki pidättää oikeuden perustaa tarvittaessa vuokra-alueelle rasitteita yhdyskuntateknisiä laitteita ja johtoja varten. Vuokralaiselle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuva vahinko.

Maaperä

Kaupunki vastaa ennen vuokraamista tapahtuneesta vuokra-alueen mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuvista kustannuksista asemakaavan mukaisen käytön edellyttämälle tasolle kuitenkin siten, että ensisijainen vastuu on mahdollisen pilaantumisen aiheuttajalla. Kaupungin kanssa on sovittava kaikista puhdistamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Vuokralainen on velvollinen huolehtimaan siitä, että vuokra-alue ei vuokralaisen toimesta tai muutoin pilaannu. Mikäli vuokralainen laiminlyö tässä tarkoitetun velvollisuutensa, vuokranantajalla on oikeus toteuttaa puhdistaminen vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset vuokralaiselta.

Maanalaiset hankkeet

Kaupungilla on oikeus korvauksetta toteuttaa vuokra-alueelle maanalaisia hankkeita sekä käyttää ja ylläpitää niitä edellyttäen, etteivät nämä estä eivätkä rajoita vuokra-alueen asemakaavan eivätkä vuokrasopimuksen mukaista toteuttamista ja käyttöä.

Uudelleen vuokraus

Vuokralaisella on etuoikeus vuokra-ajan päättyessä saada vuokra-alue uudelleen vuokralle edellyttäen, että vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet ja alue on tarkoitus vuokrata vastaavaan käyttötarkoitukseen.

Jos vuokralainen haluaa käyttää mainittua etuoikeutta, tämän on kirjallisesti ilmoitettava siitä kaupungille viimeistään yhtä (1) vuotta ennen vuokra-ajan päättymistä mainitun oikeuden menettämisen uhalla.

Vuokra-ajan päättyminen ja lunastus

Vuokralainen on vuokra-ajan päättyessä velvollinen siivoamaan vuokra-alueen. Mikäli vuokra-alue on vuokra-aikana pilaantunut, vuokralainen on velvollinen kunnostamaan vuokra-alueen maaperän.

Vuokrasuhteen päätyttyä kaupunki lunastaa itselleen vuokra-alueella olevat ja kaupungin luvalla rakennetut rakennukset, mikäli vuokralainen on täyttänyt vuokrasopimuksen mukaiset velvoitteet. Lunastusta maksetaan 60 % rakennusten teknisestä nykyarvosta vuokra-ajan päättymisen ajankohtana. Arvioinnissa ei oteta huomioon maan arvon kohoamista, rakennusten mahdollista tuottoa eikä ylellisyyslaitteita.

Jos kaupunki tarjoaa vuokralaiselle mahdollisuuden pidentää vuokra-aikaa tai tehdä uuden vuokrasopimuksen edellisen päätyttyä, mutta vuokralainen ei hyväksy tarjousta, kaupunki ei ole velvollinen suorittamaan lunastusta. Tällöin vuokralainen on vuokra-ajan päättyessä velvollinen viemään pois omistamansa rakennukset, rakenteet, laitteet ja laitokset perustuksineen sekä muun vuokra-alueella olevan omaisuuden ja siivoamaan vuokra-alueen alkuperäiseen kuntoon.

Mikäli vuokralainen ei kolmen (3) kuukauden kuluessa vuokra-ajan päättymisestä ole poistanut lunastamatta jäävää omaisuutta sekä siivonnut, puhdistanut ja tasoittanut vuokra-aluetta, kaupungilla on oikeus tehdä tai teettää velvollisuuksien täyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset vuokralaiselta. Tällöin kaupungilla on oikeus viedä pois vuokra-alueella oleva omaisuus ja menetellä sen suhteen parhaaksi katsomallaan tavalla. Jos omaisuuden arvo ylittää sen myymisestä aiheutuvat kulut, kaupungilla on tällöin oikeus myydä se vuokralaisen lukuun julkisella huutokaupalla tai muulla omaisuuden laatu ja arvo huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupungilla on oikeus käyttää omaisuuden myynnistä kertyvät varat edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuvien kustannustensa ja muiden vuokrasopimukseen perustuvien saataviensa kattamiseen.

24 § Esisopimus kiinteistön (tuleva tontti 92-18-23-1) kaupasta / Lidl Suomi Ky

VD/7176/10.00.02.00/2017
HP/AK/AVP/PK/LL

Esitetään tehtäväksi esisopimus asemakaavamuutoksen nro 002320 mukaisen liikerakennusten tontin 92-18-23-1 (Vantaanlaaksontie 34) myynnistä Lidl Suomi Ky:lle. Tulevan tontin rakennusoikeus on 2 800 k-m^2 ja kauppahinta 740 €/k-m^2 eli 2 072 000 €.

Vuonna 2015 laaditun Vantaan kaupan palveluverkkoselvityksen perusteella Vantaa on hakenut julkisesti päivittäistavarakaupan toimijoita kahdelle tontille Länsi-Vantaalla. Tonttihaku toteutettiin 18.5 – 13.6.2017. Tonttihaun voittajan valintaperusteena ja vertailukriteereinä käytettiin kolmea osa-aluetta seuraavan painotuksen mukaisesti: 1. alueen kilpailutilanne (60 %) 2. myyntihinta per k-m^2 (25 %) 3. päivittäistavarakaupan alustavan ja yleispiirteisen idean sopiminen tontille (15 %).

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 21.8.2017 § 29, että kaupunki antaa Lidl Suomi Ky:lle suunnitteluvaraukset kahteen päivittäistavarakaupalle asemakaavoitettavaan tonttiin osoitteissa Vantaanlaaksontie 34 ja Vapaalantie 4 päivittäistavarakaupan toimitilojen suunnittelua ja rakentamista varten 31.12.2018 asti.
Lidl tarjoutui maksamaan Vantaanlaakson tontista 740 euroa/k-m^2, mikä oli korkein tarjottu hinta. Lidl myös sai parhaat arviot myös kilpailutilannetta arvioitaessa. Lidlin esittämä alustava ja yleispiirteinen idea tontille rakennettavasta päivittäistavarakaupasta oli neljästä hakijasta paras. Lidlin idea erottautui parhaaksi tonttiliittymän ja rakennusmassan sijoittelun suhteen, lisäksi siinä oli otettu parhaiten huomioon jalankulku, pyöräily ja rakennuksen arkkitehtuuri.

Vantaan kaupunki on käynnistänyt keväällä 2017 asemakaavamuutoksen nro 002320, Vantaanlaaksontie 34. Asemakaavamuutosalue, jolle kohdistuu tieliikennemelua 60–70 dB, on Vantaan kaupan palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma 2040 -aineiston mukaan kaupan palveluverkon kannalta sopiva päivittäistavarakaupan paikka. Vantaan kaupungin tavoitteena on monipuolistaa kaupan rakennetta ja lisätä kaupan toimijoiden määrää asemakaavoittamalla hyvin yhdyskuntarakenteeseen sijoittuvia uusia kaupan tontteja sitä varten. Vantaanlaaksontie 34 kohdalla sijaitsevasta puistosta muutetaan noin 0,96 ha osa korttelin 18023 tontiksi 1 2800 k-m^2 kokoista liikerakennusta varten. Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 0,97 ha. Asemakaavamuutosehdotus 002320 on käsitelty 28.1.2019 § 33 kaupunginhallituksessa, joka on päättänyt saattaa asemakaavamuutosehdotuksen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Esisopimuksella kiinteistön kaupasta Vantaan kaupunki ja Lidl Suomi Ky sopivat seuraavaa. Osapuolet sitoutuvat tekemään liitteenä olevan sopimuksen kohdan II mukaisen kauppakirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutos nro 002320 on kuulutettu voimaan.

Mikäli kaupan kohteena olevaa tulevaa tonttia 92-18-23-1 ei ole ennen lopullisen kauppakirjan allekirjoittamista rekisteröity omaksi kiinteistökseen, ovat kaupan kohteena sen sijaan ne määräalat, joista ko. tontti on tarkoitus muodostaa eli n. 3583 m^2:n suuruinen määräala tilasta 92-411-5-97 ja n. 5968 m^2:n suuruinen määräala tilasta 92-411-3-82.

Kauppakirjan pääehdot ovat seuraavat:
- Kauppahinta on **2 072 000 euroa**. Tontin kauppahinta tulee maksaa tilisuorituksena Kaupungin lähettämää laskua vastaan ennen kaupantekotilaisuutta
- Ostaja on velvollinen maksamaan tontista lisäkauppahintaa, mikäli tontille rakennettavien rakennusten rakennusoikeus ylittää asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden. Lisäkauppahinnan

määrä on 2800 k-m^2 kerrosalaneliömetriä ylittävän rakennusoikeuden määrä kerrottuna rakennusoikeuden yksikköhinnalla, joka on 740 €/k-m^2.
- Kiinteistö luovutetaan uuden Lidl-myymälän rakentamista varten. Ostaja sitoutuu toteuttamaan Kiinteistölle rakennuksen, jonka kerrosala on vähintään 2/3 rakennusoikeudesta, kahden vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta.
- Tontin ostajalla ei ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rakentamatonta tonttia ilman kaupungin suostumusta.
- Rakentamisvelvollisuuden täyttämisen turvaamiseksi, rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi ja kauppakirjan muiden ehtojen noudattamiseksi kauppakirja sisältää sopimussakkolausekkeita.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli
- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavamuutosta nro 002320 31.12.2019 mennessä, tai
- asemakaavamuutosta nro 002320 koskeva valtuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 33 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien työpaikkatonttien myymisestä, kun kauppahinta ylittää kaksi miljoonaa euroa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019 § 13

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Lidl Suomi Ky:n kanssa liitteenä olevan esisopimuksen kiinteistön kaupasta,
b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan, kun asemakaavan muutos nro 002320 on tullut voimaan,
c) oikeutetaan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies tekemään lopulliseen kauppakirjaan teknisluonteisia tarkennuksia, ja
d) valtuutetaan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan esisopimus ja lopullinen kiinteistön kauppakirja.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) tehdä ja allekirjoittaa Lidl Suomi Ky:n kanssa liitteenä olevan esisopimuksen kiinteistön kaupasta,
b) tehdä ja allekirjoittaa esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan, kun asemakaavan muutos nro 002320 on tullut voimaan,
c) oikeuttaa kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies tekemään lopulliseen kauppakirjaan teknisluonteisia tarkennuksia, ja
d) valtuuttaa kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan esisopimus ja lopullinen kiinteistön kauppakirja.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 24

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) tehdä ja allekirjoittaa Lidl Suomi Ky:n kanssa liitteenä olevan esisopimuksen kiinteistön kaupasta,
b) tehdä ja allekirjoittaa esisopimuksen mukaisen lopullisen kauppakirjan, kun asemakaavan muutos nro 002320 on tullut voimaan,
c) oikeuttaa kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies tekemään lopulliseen kauppakirjaan teknisluonteisia tarkennuksia, ja
d) valtuuttaa kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan esisopimus ja lopullinen kiinteistön kauppakirja.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Lauri Kaira ja Faysal Abdi poistuivat kokouksesta yhteisöjääviyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Esisopimus kiinteistön kaupasta
- Kartta asemakaavamuutoksen nro 002320 mukaisesta tontista 92-18-23-1

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh 040 7337447, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

ESISOPIMUS KIINTEISTÖN KAUPASTA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen xx.xx.xxxx § xx.

I LOPULLISEN KAUPAN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen kauppakirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutos nro 002320 on kuulutettu voimaan.

Mikäli kaupan kohteena olevaa tulevaa tonttia ei ole ennen lopullisen kauppakirjan allekirjoittamista rekisteröity omaksi kiinteistökseen, on kaupan kohteena sen sijaan ne määräalat, joista ko. tontti on tarkoitus muodostaa:

- n. 3583 m2:n suuruinen määräala tilasta 92-411-5-97
- n. 5968 m2:n suuruinen määräala tilasta 92-411-3-82

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavamuutosta nro 002320 31.12.2019 mennessä, tai
- asemakaavamuutosta nro 002320 koskeva valtuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II KAUPPAKIRJA

Myyjä	Vantaan kaupunki (y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7, 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Ostaja	Lidl Suomi Ky (y-tunnus: 1615779-0) Niittymäentie 7, 02200 Espoo (jäljempänä ”**Ostaja**”)
Kaupan kohde	Vantaan kaupungin Vantaanlaaksossa sijaitseva kiinteistö 92-18-23-1. Määräala on asemakaavassa liikerakennusten korttelialuetta (KL). Kiinteistön rakennusoikeus on 2 800 k-m^2. Kiinteistö on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite 1).
Kauppakirjan ehdot	Tämän Kiinteistön kaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1 Kauppahinta

1.1 Kauppahinta on **2 072 000 euroa**. Kauppahinta on maksettu tilisuorituksena Kaupungin lähettämää laskua vastaan ennen kaupantekotilaisuutta ja kuitataan maksetuksi tämän kauppakirjan allekirjoituksin.

2. Lisäkauppahinta

2.1 Mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden määrän (2 800 k-m^2), Kaupungilla on oikeus periä lisäkauppahintaa ylityksen osalta 740 €/k-m^2.

2.2 Ostaja on mahdollisen lisäkauppahinnan määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueelle selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä. Kaupungin oikeus lisäkauppahintaan on voimassa viisi vuotta rakennusluvan myöntämisestä.

3. Omistus- ja hallintaoikeus

3.1 Kiinteistön omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Ostajalle tämän kauppakirjan

allekirjoitushetkellä.

4. Rakentamisvelvoite

4.1 Kiinteistö luovutetaan uuden Lidl-myymälän rakentamista varten. Myymälä rakennetaan Lidlin uusimman myymäläilmeen mukaisesti. Ostaja sitoutuu aloittamaan rakennusluvan mukaisen rakentamisen Kiinteistöllä yhden vuoden kuluessa tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta ja toteuttamaan Kiinteistölle rakennuksen, jonka kerrosala on vähintään ⅔ rakennusoikeudesta, kahden vuoden kuluessa tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta.

4.2 Kaupunki voi Ostajan hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää sanottua määräaikaa. Jos ostaja laiminlyö rakentamisvelvoitteen pidennetynkin määräajan kuluessa, on ostaja velvollinen suorittamaan myyjälle sopimussakkoa kohdan 6. mukaan.

4.3 Rakentamisvelvoite katsotaan täytetyksi ja Kiinteistö rakennetuksi, kun rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt rakennuksen käyttöönotettavaksi (lopputarkastus).

5. Vallintarajoitus

5.1 Ostajalla ei ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rakentamatonta Kiinteistöä eteenpäin ilman Kaupungin suostumusta.

6. Sopimussakko

6.1 Mikäli Ostaja rikkoo tämän kauppakirjan kohdan 4. ehtoja, Ostaja on velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkoa **300 000 euroa** jokaiselta alkaneelta myöhästymiskuukaudelta, ja enintään kauppahinnan määrän kolminkertaisena (**6 216 000 euroa**).

6.2 Mikäli Ostaja rikkoo tämän kauppakirjan kohdan 5. ehtoja, Ostaja on velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkona kauppakirjan hinnan suuruisen määrän (**2 072 000 euroa**).

6.3 Mikäli Ostaja rikkoo tämän kauppakirjan ehtoja muilta osin kuin kohdissa 4. ja 5. on sovittu, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkoa ¼ kauppahinnan määrästä (**518 000 euroa**).

6.4 Sopimussakkoa voidaan alentaa tai sen perimisestä voidaan luopua pätevästä syystä. Sopimussakkoehdolla ei rajoiteta Kaupungin oikeuta mahdolliseen vahingonkorvaukseen.

7. Kohteeseen tutustuminen

7.1 Ostaja on tarkastanut Kiinteistön, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Ostaja on verrannut näitä seikkoja Kiinteistöstä esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Ostajalla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7.2 Ostaja vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

8. Asiakirjoihin tutustuminen

8.1 Ostaja on tutustunut Kiinteistön kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta. Lisäksi Ostaja on tutustunut Vantaan kaupungin rakennusjärjestykseen, kaupan kohteen luovutusta koskevaan päätökseen ja Kiinteistön myyntiin liittyvään hakuilmoitukseen.

8.2 Ostaja on tutustunut myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

9. Kiinnitykset, rasitukset ja rasitteet

9.1 Kaupunki luovuttaa Kiinteistön kiinnityksistä, erityisistä oikeuksista, vallintarajoituksista, rasitteista, käyttöoikeuksista ja käyttörajoituksista vapaana.

9.2 Kiinteistöllä sijaitsevat johdot on merkitty liitteenä olevaan karttaan (liite 2).

10. Irtaimisto

10.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän kaupan yhteydessä tehty eri sopimusta.

11. Kiinteistön maaperä

11.1 Kaupungin tietojen mukaan Kiinteistöllä ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

11.2 Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Ostaja on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Kaupunkiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia.

12. Purkava ehto

12.1 Mikäli Ostaja ei vuoden ajassa tämän kauppakirjan allekirjoituksesta lukien saa rakennuslupaa konseptin mukaiselle myymälälle, on kumpikin osapuoli erikseen oikeutettu purkamaan kaupan.

13. Muita ehtoja

13.1 Osapuolet vastaavat veroista ja maksuista, joiden peruste on syntynyt kunkin osapuolen hallinta-aikana.

13.2 Ostajan velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana Kiinteistöön rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa ja puhtaanapidosta säädetään ja asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

13.3 Kiinteistöä ei saa käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän kauppakirjan mukaisiin tarkoituksiin, eikä Kiinteistöllä saa harjoittaa toimintaa, joka kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä.

13.4 Rakentamisessa tulee noudattaa asemakaavan ja rakennusluvan lisäksi alueelle mahdollisesti laadittua rakentamisohjetta ja lähiympäristösuunnitelmaa.

13.5 Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron maksaa Ostaja.

14. Erimielisyyksien ratkaiseminen

14.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Vantaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä kauppakirjaa on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

[lopullisen kaupan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä esisopimusta kiinteistön kaupasta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla xx. päivänä xxxxkuuta 2019

VANTAAN KAUPUNKI

_____
[juristin nimi]
lakimies

LIDL SUOMI KOMMANDIITTIYHTIÖ
vastuunalaisena yhtiömiehenä Lidl Holding Suomi Oy

_____
[allekirjoittajan nimi]
[allekirjoittajan titteli]

_____
[allekirjoittajan nimi]
[allekirjoittajan titteli]

Liitteet:

Liite 1 Kiinteistön kartta
Liite 2 Johtokartta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [juristin nimi] Vantaan kaupungin puolesta myyjänä ja [allekirjoittajien nimet] Lidl Suomi Kommandiittiyhtiön puolesta ostajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen Kiinteistön kaupasta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että Kiinteistön kaupan esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla xx. päivänä xxxxkuuta 2018

_____

KOHTEEN SIJAINTI

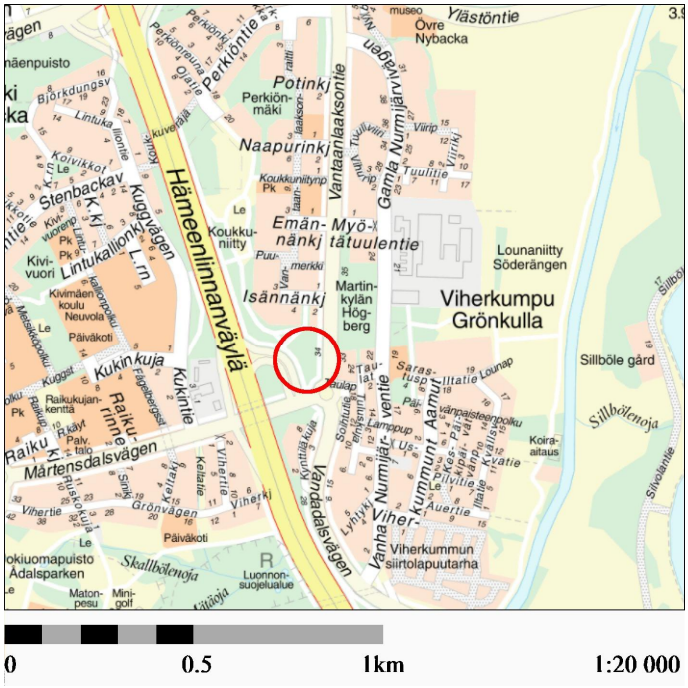

ESISOPIMUS TONTIN MYYNNISTÄ / Lidl Suomi Kommandiittiyhtiö

Kaupunginosa: VANTAANLAAKSO (18)

Kylä: MARTINKYLÄ (411)

n. 3583 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-411-5-97
n. 5968 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-411-3-82

Tuleva tontti 92-18-23-1 (n. 9551 m^2)

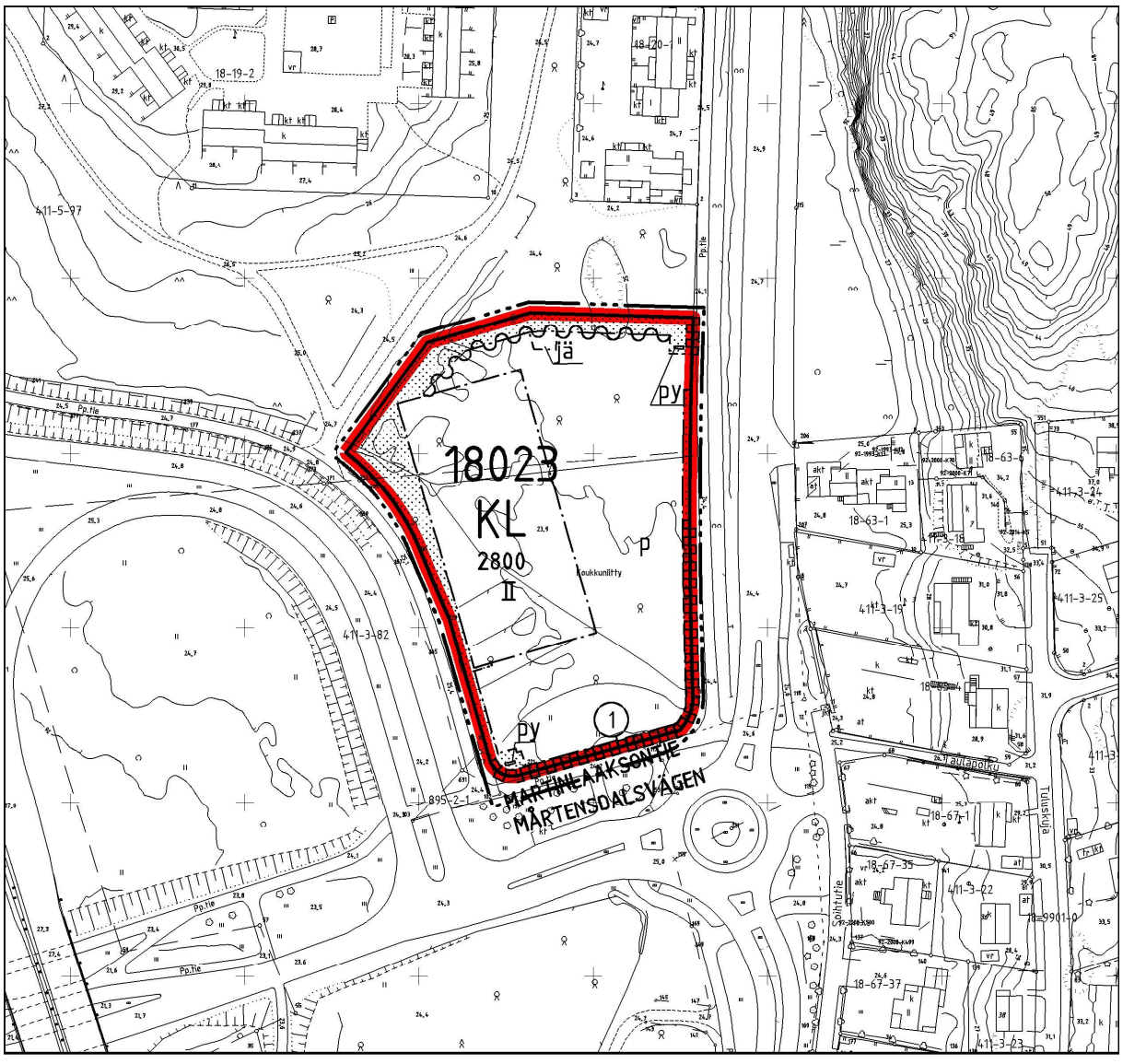

25 § Esisopimus kiinteistön kaupasta ja esisopimus maanvuokrasta / Vehkalan aseman länsipuoli / Lemiro Oy Ab

VD/4500/10.00.02.00/2017
HP/AVP/PK/LL

Esitetään tehtäväksi esisopimukset kiinteistön kaupasta ja maanvuokrasta, sekä lopulliset sopimukset kun asemakaavamuutos nro 251200 on tullut voimaan. Kauppahinnaksi myytävästä 56 593 m^2 kiinteistöstä esitetään 7 810 399,93 euroa. Kahta kiinteistöä, yhteensä 43 117 m^2, esitetään vuokrattavaksi 20 vuodeksi enintään 5+5 vuoden jatkomahdollisuuksilla 297 528,90 euron vuosivuokralla.

Vantaan kaupunki ja Veho Oy Ab ovat yhdessä hakeneet asemakaavoitusta Vehkalan aseman länsipuolelle. Asemakaavoitus käynnistettiin. Asemakaavalla osoitetaan 19,7 hehtaarin alue toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY, liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialueeksi KY, suojaviheralueeksi EV sekä katualueeksi. Kaupunginhallitus päätti 17.12.2018 § 49 asettaa nähtäville 10.12.2018 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen 251200 sekä tonttijakoehdotuksen.

Vehon tavoitteena on sijoittaa alueelle hyötyajoneuvotoimintojen lippulaivamyymälä, huoltopiste ja niitä palvelevat pysäköintijärjestelyt. Rakennettavan hyötyajoneuvokeskuksen kerrosala on vähintään 11 500 k-m^2. Vehon toiminnalle tarvittavan maa-alueen pinta-ala on n. 10 hehtaaria.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on päätöksellään 25.2.2019 § 14 hyväksynyt urakkatarjouksen Vehkalan länsiosan alueen esirakentamisesta. Esirakentamisen kustannukset sisällytetään kiinteistön kauppahintaan ja maanvuokran suuruuteen näitä alueita koskevilta osin.

Esisopimus kiinteistön myynnistä – tuleva tontti 92-25-6-3, jonka pinta-ala on 56 593 m^2

Tontti muodostuu useasta määräalasta. Oletus on, että tontti on lopullista kauppaa tehtäessä kaavan nro 251200 mukaisia toimitilarakennusten (KTY) tontteja tehokkuudella e=0,5.Ostaja on Lemiro Oy Ab, joka on Veho Oy Ab:n 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö, johon Veho keskittää kiinteistöomistuksensa.

Esisopimuksella Vantaan kaupunki ja Lemiro Oy Ab yhteisesti sopivat seuraavaa:

- Vantaan kaupunki myy Lemiro Oy Ab:lle tulevan tontin 92-25-6-3 tai, mikäli tonttia ei ole vielä muodostettu lopullisen kauppakirjan allekirjoitushetkellä, ne määräalat, joista ko. tontti on tarkoitus muodostaa: n. 19 952 m2 määräala kiinteistöstä 92-412-6-0, n. 23 007 m2 määräala kiinteistöstä 92 25 63 1 ja n. 13 634 m2 määräala kiinteistöstä 92-25-70-1
- Lopullinen kauppakirja tehdään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutos 251200 (10.12.2018) on kuulutettu voimaan.
- Tontti myydään Vehon hyötyajoneuvokeskuksen toteuttamista varten.
- Kauppahinta on 250€/k-m^2 ja korvaus tontin esirakentamisesta 13,01 €/m^2, eli yhteensä **7 810 399,93 euroa**. Tämä vastaa kiinteistön käypää hintaa.
- Ostaja sitoutuu rakentamaan kolmen vuoden kuluessa lopullisen kauppakirjan allekirjoittamisesta rakennukset, joiden kerrosala on vähintään 11 500 k-m^2. Rakennusvelvoitteen turvaamiseksi sopimuksessa asetetaan sopimussakko.

Esisopimus kiinteistöjen vuokrauksesta – tulevat tontit 92-25-6-2 ja 92-25-6-4, yhteensä 43 117 m^2

Tontit muodostuvat useasta määräalasta. Oletus on, että ovat lopullista maanvuokrasopimusta tehtäessä tontit ovat kaavan mukaisia toimitilarakennusten (KTY) tontteja tehokkuudella e=0,5. Vuokraaja on Lemiro Oy Ab.

Esisopimuksella Vantaan kaupunki ja Lemiro Oy Ab yhteisesti sopivat seuraavaa:

- Vantaan kaupunki vuokraa Lemiro Oy Ab:lle tulevat tontit 92-25-6-2 ja 92-25-6-4, tai, mikäli tontteja ei ole ennen lopullisen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamista rekisteröity omiksi kiinteistöikseen, ne määräalat, joista ko. tontit on tarkoitus muodostaa: n. 13 826 m^2 määräala kiinteistöstä 92-412-6-0, n. 6 318 m^2 määräala kiinteistöstä 92-25-63-1, n. 518 m määräala kiinteistöstä 92-412-5-29, 2 539 m^2 määräala kiinteistöstä 92-412-6-0, n. 19 375 m^2 määräala kiinteistöstä 92-25-70-1 ja n. 541 m^2 määräala kiinteistöstä 92-405-8-38.
- Lopullinen maanvuokrasopimus tehdään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutos 251200 (10.12.2018) on kuulutettu voimaan
- Kiinteistöt vuokrataan pysäköintialueeksi, mahdollisen autopesulan rakentamista ja alueen vieressä sijaitsevalla kiinteistöllä (92-25-6-3) harjoitettavaa liiketoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa varten. Vuokra-alueella tapahtuvan toiminnan tulee palvella Vuokralaisen kiinteistöllä 92-25-6-3 sijaitsevaa liiketoimintaa. Vuokra-aluetta ei saa käyttää lentoparkkitoimintaan.
- Vuokra-aika on 20 vuotta. Vuokra-aikaa voidaan jatkaa viisi vuotta kerrallaan Vuokralaisen hakemuksesta Kaupungin toimivaltaisen viranhaltijan hyväksymispäätöksellä. Vuokra-aikaa voidaan jatkaa korkeintaan kahdesti.
- Vuokra on **297 528,90 euroa** vuodessa ja se sidotaan indeksiin. Vuokra vastaa kiinteistöjen käypää hintaa.
- Vuokralainen asettaa vuokranmaksun, vuokra-alueen siistimisen, kuntoonpanon, puhdistamisen ja muiden maanvuokrasopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden vakuudeksi **446 000 euron** suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen.
- Sopimusehtojen noudattamista turvataan sopimussakkoehdoin.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 33 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien työpaikkatonttien myymisestä, kun kauppahinta ylittää kaksi miljoonaa euroa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.3.2019 § 12

Kiinteistönjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa liitteenä olevien luonnosten mukaiset esisopimukset kiinteistön kaupasta ja maanvuokrasta,
b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa lopulliset sopimukset kiinteistön kaupasta ja maanvuokrasta, kun asemakaavamuutos 251200 on tullut voimaan,
c) valtuutetaan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan esisopimukset ja lopulliset sopimukset ja tekemään sopimuksiin teknisluontoisia tarkennuksia

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa liitteenä olevien luonnosten mukaiset esisopimukset kiinteistön kaupasta ja maanvuokrasta,
b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa lopulliset sopimukset kiinteistön kaupasta ja maanvuokrasta, kun asemakaavamuutos 251200 on tullut voimaan, ja
c) valtuutetaan kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen lakimies allekirjoittamaan esisopimukset ja lopulliset sopimukset ja tekemään sopimuksiin teknisluontoisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Esisopimus kiinteistön kaupasta
- Liitekartta esisopimukseen kiinteistön kaupasta
- Esisopimus maanvuokrasta
- Liitekartta esisopimukseen maanvuokrasta

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 733 7447, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

ESISOPIMUS KIINTEISTÖN KAUPASTA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen 25.3.2019 § [X].

I LOPULLISEN KAUPAN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen kauppakirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutosta nro 251200 (10.12.2018) koskeva valtuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Mikäli kaupan kohteena olevaa tulevaa tonttia ei ole ennen lopullisen kauppakirjan allekirjoittamista rekisteröity omaksi kiinteistökseen, on kaupan kohteena sen sijaan ne määräalat, joista ko. tontti on tarkoitus muodostaa:

- n. 19 952 m^2 määräala kiinteistöstä 92-412-6-0,
- n. 23 007 m^2 määräala kiinteistöstä 92-25-63-1 ja
- n. 13 634 m^2 määräala kiinteistöstä 92-25-70-1.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavamuutosta nro 251200 30.6.2020 mennessä,
- asemakaavamuutosta nro 251200 koskeva valtuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa, tai
- Vantaan kaupunginvaltuuston päätös ei ole saanut lainvoimaa kolmen vuoden kuluessa päätöspäivästä lukien.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Mikäli tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan uudesta esisopimuksesta.

II KAUPPAKIRJA

Myyjä Vantaan kaupunki (y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Ostaja Lemiro Oy Ab (y-tunnus: 0200742-5)
PL 1006, 01511 Vantaa
(jäljempänä ”**Ostaja**”)

Kaupan kohde Vantaan kaupungin Myllymäessä sijaitseva kiinteistö, kiinteistötunnus 92-25-6-3 (jäljempänä ”**Kiinteistö**”). Kiinteistön pinta-ala on 56 593 m^2.

Kiinteistö on asemakaavassa toimitilarakennusten aluetta (KTY). Kiinteistön rakennusoikeus on 28 296,5 k-m^2.

Kiinteistö on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite 1).

Kiinteistö myydään Ostajan ja muiden Ostajan kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden hyötyajoneuvokeskuksen toteuttamista varten.

Kauppakirjan ehdot

Tämän Kiinteistön kaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1 Kauppahinta

1.1 Kauppahinta on **7 810 399,93 euroa**.

1.2 Kauppahinta muodostuu Kiinteistöstä ja siihen kuuluvasta rakennusoikeudesta maksettavasta korvauksesta 250 €/k-m^2 eli **7 074 125 euroa** sekä Ostajan Kaupungille maksamasta korvauksesta Kiinteistön esirakentamisesta 13,01 €/m^2 eli **736 274,93 euroa**.

1.3 Kauppahinta on maksettu Kaupungin lähettämää laskua vastaan ennen kaupantekotilaisuutta ja kuitataan maksetuksi tämän kauppakirjan allekirjoituksin.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Kiinteistön omistus- ja hallintaoikeus siirtyvät Ostajalle tämän kauppakirjan allekirjoitushetkellä. Vaaranvastuu Kaupan kohteesta siirtyy Ostajalle omistus- ja hallintaoikeuden siirtymisen myötä.

3. Rakennusvelvoite

3.1 Alueelle saa rakentaa voimassaolevan asemakaavan, lainvoimaisen rakennusluvan ja muiden maankäyttöä sekä rakentamista koskevien säännösten mukaisesti. Ostaja hankkii kaikki rakentamiseen ja tapahtuvassa toiminnassa tarvittavat luvat ja kustantaa lupien edellyttämät toimenpiteet. Kaupunki on hyväksynyt

toteuttamissuunnitelmat ennen tämän kauppakirjan allekirjoitusta.

3.2 Ostaja sitoutuu aloittamaan rakennustyöt yhden vuoden kuluessa tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta. Ostaja on velvollinen rakentamaan kolmen vuoden kuluessa tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta Kiinteistölle hyväksyttyjen piirustusten mukaiset rakennukset, joiden kerrosala on vähintään **11 500 k-m^2**. Rakennusvelvoitteen kerrosneliömäärä koskee Kiinteistölle rakennettavaa Ostajan hankekokonaisuuden kokonaisinvestointia, mukaan lukien tekniset tilat ja pesukatu.

3.3 Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää sanottuja määräaikoja. Jos Ostaja laiminlyö rakentamisvelvoitteen pidennetyn määräajan kuluessa, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkoa kohdan 4.1 mukaisesti.

3.4 Rakentamisvelvoite katsotaan täytetyksi, kun rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt rakennukset käyttöönotettavaksi.

3.5 Kadun ja kääntöpaikan rakentamisesta ja siitä maksettavista korvauksista on sovittu osapuolten välillä erillisessä kunnallistekniikan rakentamissopimuksessa, joka on allekirjoitettu tämän kauppakirjan allekirjoituksen yhteydessä.

4. Sopimussakko

4.1 Mikäli Ostaja rikkoo kohdan 3 rakentamisvelvoitetta, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille paitsi vahingonkorvausta, myös sopimussakkoa enintään **7 810 400 euroa.**

4.2 Mikäli Ostaja muutoin olennaisesti rikkoo tämän kauppakirjan ehtoja, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille paitsi vahingonkorvausta, myös sopimussakkoa enintään **1 952 600 euroa**.

4.3 Mahdollisesti useamman suoritettavan sopimussakon enimmäismäärä on kuitenkin joka tapauksessa enintään **7 810 400 euroa**.

4.4 Kaupunki voi perustellusta syystä alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä.

1 Kumpikin osapuoli vastaa toiselle osapuolelle aiheuttamastaan välittömästä vahingosta yleisten vahingonkorvaus- ja sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaisesti. Kumpikaan osapuoli ei kuitenkaan vastaa mistään välillisistä tai epäsuorista vahingoista, ellei niitä ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.

5. Kohteeseen tutustuminen

5.1 Ostaja on tarkastanut Kiinteistön, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Ostaja on verrannut näitä seikkoja Kiinteistöstä esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Ostajalla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

6. Asiakirjoihin tutustuminen

6.1 Ostaja on tutustunut Kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

6.2 Ostaja on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7. Kiinnitykset, rasitukset ja rasitteet

7.1 Kaupunki luovuttaa Kiinteistön kiinnityksistä, rasitteista ja muista käyttöoikeuksista vapaana.

7.2 Kaupungilla on maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 161 §:n mukainen oikeus sijoittaa Kiinteistölle tarpeelliset johdot, laitteet ja kiinnikkeet, sekä ulottaa tarvittaessa Kiinteistölle kadun katuluiskat korvauksetta ja Kaupungin kustannuksella ilman eri sopimusta. Sijoittaminen tulee toteuttaa niin, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa Ostajalle ja Kiinteistöllä harjoitettavalle toiminnalle. Kiinteistöllä sijaitsevat johdot on merkitty liitteenä olevaan johtokarttaan (liite 2).

8. Irtaimisto

8.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän kaupan yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Kiinteistön maaperä

9.1 Kaupungin tietojen mukaan Kiinteistöllä ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

9.2 Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Ostaja on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Kaupunkiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Kaupunki vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja muista pilaantuneen maaperän puhdistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

10. Kiinteistön esirakentaminen

10.1 Kaupunki toteuttaa kiinteistön esirakentamisen Pöyry Finland Oy:n laatiman suunnitelman mukaan. Alueen maapohja raivataan ja alueen pinta rakennetaan kaivamalla, louhimalla ja täyttämällä kenttämäiseksi, murskepintaiseksi rakenteeksi. Rakentamisen suunnitelmat on esitetty **liitteessä 3** (pvm 31.10.2018 piirustusnumerot 57987-4, 57987-5, 57987-6 ja 57987-9). Kiinteistön esirakentaminen on valmis 30.8.2019.

11. Muita ehtoja

11.1 Kiinteistöön kohdistuvista muista veroista ja maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on tämän kauppakirjan allekirjoituspäivän jälkeinen aika, vastaa Ostaja. Ne verot ja maksut, joiden peruste on kauppaa edeltävältä ajalta, kuuluvat Kaupungin vastattaviksi.

11.2 Ostajan velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana Kiinteistöön rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa ja puhtaanapidosta säädetään ja asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

11.3 Kiinteistöä ei saa käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän kauppakirjan mukaisiin tarkoituksiin, eikä Kiinteistöllä saa harjoittaa toimintaa, joka kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä.

11.4 Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron maksaa Ostaja.

12. Erimielisyyksien ratkaiseminen

12.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan ensi asteessa Vantaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä kauppakirjaa on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

[*Lopullisen kauppakirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus*]

Liitteet:

Liite 1 Kiinteistön kartta
Liite 2 Johtokartta
Liite 3 esirakentamissuunnitelma ja piirustukset

III ESISOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tätä kiinteistön kaupan esisopimusta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla [xx. päivänä xxxxkuuta 2019]

VANTAAN KAUPUNKI	LEMIRO OY AB
_____	_____
[allekirjoittajan nimi] lakimies, valtakirjalla	[allekirjoittajan nimi] [allekirjoittajan titteli]

Esisopimuksen liitteet:

Liite 1 kartta tulevasta tontista
Liite 2 esirakentamissuunnitelma ja piirustukset

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [juristin nimi] Vantaan kaupungin puolesta myyjänä ja [allekirjoittajan nimi] Lemiro Oy Ab:n puolesta Ostajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen kiinteistön kaupasta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että tämä kauppakirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla [xx. päivänä xxxxxkuuta 2019]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

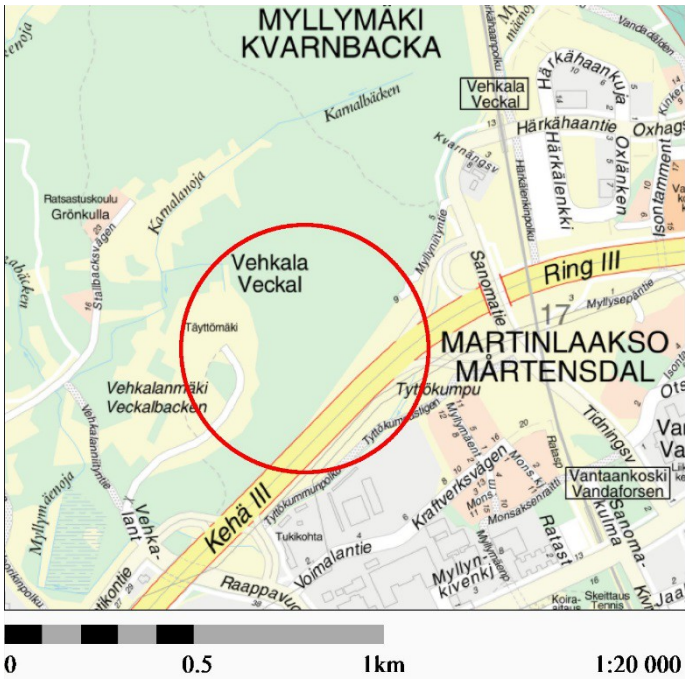

ESISOPIMUS TONTIN MYYNNISTÄ / Lemiro Oy Ab

Kaupunginosa: MYLLYMÄKI (25)

Kylä: MYLLYMÄKI (412)

Kortteli: 25063

Tuleva tontti 3 (n. 56593 m²)

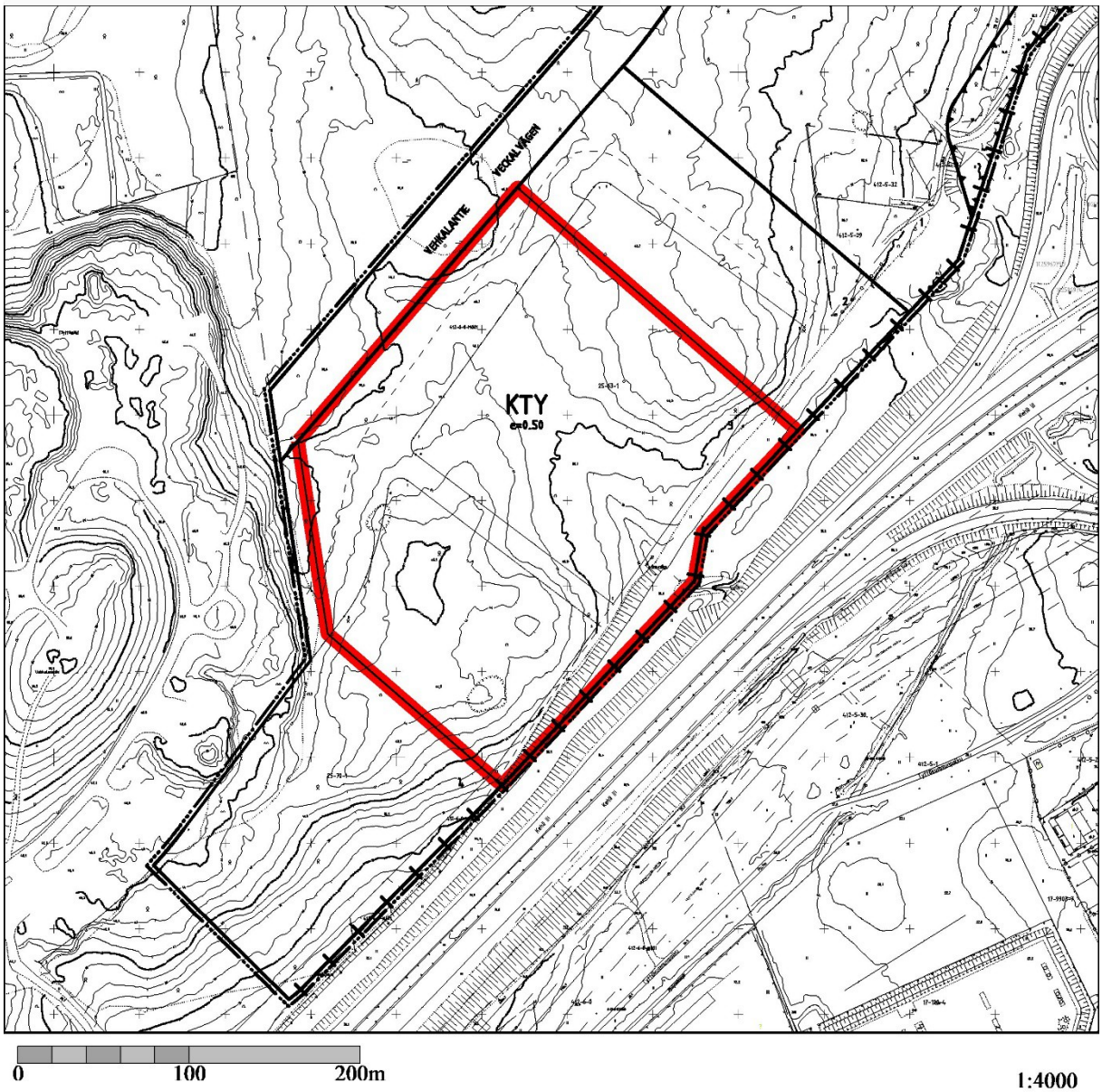

ESISOPIMUS MAANVUOKRASTA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen 25.3.2019 § [X].

I LOPULLISEN MAANVUOKRASOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen maanvuokrasopimuksen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutosta nro 251200 (10.12.2018) koskeva valtuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Mikäli maanvuokrasopimuksen kohteena olevia tulevia tontteja ei ole ennen lopullisen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamista rekisteröity omiksi kiinteistöikseen, on maanvuokrasopimuksen kohteena sen sijaan ne määräalat, joista ko. tontit on tarkoitus muodostaa:

- tulevan tontin 92-25-6-2 muodostavat
    - n. 13 826 m^2 määräala kiinteistöstä 92-412-6-0,
    - n. 6 318 m^2 määräala kiinteistöstä 92-25-63-1 ja
    - n. 518 m määräala kiinteistöstä 92-412-5-29.
- tulevan tontin 92-25-6-4 muodostavat
    - n. 2 539 m^2 määräala kiinteistöstä 92-412-6-0,
    - n. 19 375 m^2 määräala kiinteistöstä 92-25-70-1 ja
    - n. 541 m^2 määräala kiinteistöstä 92-405-8-38.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavamuutosta nro 251200 30.6.2019 mennessä,
- asemakaavamuutosta nro 251200 koskeva valtuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa, tai
- Vantaan kaupunginvaltuuston päätös ei ole saanut lainvoimaa kolmen vuoden kuluessa päätöspäivästä lukien.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Mikäli tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan uudesta esisopimuksesta.

II MAANVUOKRASOPIMUS

Vuokranantaja Vantaan kaupunki (y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Vuokralainen Veho Oy Ab (y-tunnus: 0200742-5)
PL 1006, 01511 Vantaa
(jäljempänä ”**Vuokralainen**”)

Vuokrauksen kohde Vantaan kaupungin Myllymäessä sijaitsevat kaksi kiinteistöä, kiinteistötunnukset 92-25-6-2 ja 92-25-6-4 (jäljempänä ”**Vuokra-alue**”). Vuokra-alueen yhteenlaskettu pinta-ala on 43 117 m^2.

Vuokra-alue on asemakaavassa toimitilarakennusten aluetta (KTY). Vuokra-alueen yhteenlaskettu rakennusoikeus on 21 558,5 k-m^2.

Vuokra-alue on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite 1).

Vuokra-alueen käyttötarkoitus

Vuokra-alue luovutetaan käytettäväksi maanvuokralain (258/66) 5 luvun tarkoittamalla tavalla asemakaavan mukaiseen käyttöön. Vuokra-alue vuokrataan pysäköintialueeksi, mahdollisen autopesulan rakentamista ja Vuokra-alueen vieressä sijaitsevalla kiinteistöllä (92-25-6-3) harjoitettavaa liiketoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa varten. Vuokra-alueella tapahtuvan toiminnan tulee palvella Vuokralaisen kiinteistöllä 92-25-6-3 sijaitsevaa liiketoimintaa. Vuokra-aluetta ei saa käyttää lentoparkkitoimintaan.

1. Vuokra-aika

1.1 11111111 Vuokra-aika on **20 vuotta** tämän sopimuksen allekirjoituspäivästä lähtien.

1.2 Vuokra-aikaa voidaan jatkaa viisi vuotta kerrallaan Vuokralaisen hakemuksesta Kaupungin toimivaltaisen viranhaltijan hyväksymispäätöksellä. Vuokrasuhteen jatkamista on haettava aikaisintaan kaksi vuotta ja viimeistään kuusi kuukautta ennen vuokra-ajan päättymistä. Vuokrasuhdetta voidaan jatkaa korkeintaan kahdesti eli yhteensä kymmenen vuotta. (Alkuperäinen 20 vuoden vuokra-aika mahdollisine jatkoaikoineen jäljempänä yhdessä ”**Vuokra-aika**”).

1.3 Vuokra-aikaa voidaan jatkaa vain, mikäli Vuokra-alueella tapahtuva toiminta välittömästi palvelee Vuokralaisen kiinteistöllä 92-25-6-3 sijaitsevaa liiketoimintaa. Esimerkiksi lentoparkkitoiminta alueella on peruste olla jatkamatta alkuperäistä vuokra-aikaa.

1.4 Mikäli Vuokra-ajan jälkeen Vuokra-alue vuokrataan uudelleen samaan tarkoitukseen, niin

Kaupunki sitoutuu ensisijaisesti vuokraamaan Vuokra-alueen uudelleen Vuokralaiselle.

2. Vuokra

2.1 Vuokra on **297 528,90 euroa** vuodessa.

2.2 Vuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin (1951/10=100) siten, että perusindeksinä on sopimuksen alkamiskuukauden indeksin pisteluku ja tarkistusindeksinä kunkin kalenterivuoden joulukuun pisteluku. Tarkistettua vuokramaksua maksetaan seuraavan kalenterivuoden alusta lukien. Jos jonkin vuoden joulukuun indeksiluku on suurempi kuin perusindeksi, korotetaan perusvuokramaksua vastaavasti. Mikäli indeksiluku on pienempi, vuokraa ei alenneta.

2.3 Kaupungilla on oikeus tarkistaa Vuokra-alueen vuokraa, mikäli Vuokra-alueen arvossa tapahtuu muutoksia Vuokralaisen toimesta tapahtuneen Vuokra-alueen käyttötarkoituksen muutoksen johdosta.

3. Vuokran maksu

3.1 Vuokra maksetaan vuosittain kahdessa erässä, maaliskuussa ajalta 1.1.-30.6. ja syyskuussa ajalta 1.7.-31.12., Kaupungin erikseen lähettämiä laskuja vastaan. Vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan kaupungille välittömästi, mikäli sen osoite tai laskutustiedot muuttuvat.

3.2 Jollei vuotuista vuokraa ja Kaupungille suoritettavia jäljempänä mainittuja korvauksia, maksuja ja kustannuksia suoriteta määräaikana, Vuokralainen on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkolain (633/1982) mukaisen viivästyskoron. Lisäksi peritään kaupunginhallituksen vahvistama huomautusmaksu.

4. Vuokraoikeuden siirtäminen

4.1 Vuokra-alueen tai sen osan luovuttaminen toisen hallintaan on kielletty. Tämä velvoite ei kuitenkaan estä sitä, että Vuokralaisen liiketoimintaan liittyvä taho toimii Vuokralaisen näin halutessa Vuokra-alueella. Vuokralainen pysyy tällaisesta mahdollisesta toiminnasta huolimatta tämän maanvuokrasopimuksen mukaisessa vuokrasuhteessa ja vastaa kaikista maanvuokrasopimuksen mukaisista velvoitteista suhteessa Kaupunkiin. Tämä ei kuitenkaan oikeuta Vuokralaista ali- tai jälleenvuokraamaan Vuokra-aluetta tai osaa siitä kolmannelle taholle.

4.2 Vuokralaisella on kuitenkin oikeus Kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle. Vuokra-alueella olevien rakennusten, rakennelmien tai laitteiden omistusoikeutta ei saa kuitenkaan luovuttaa vuokraoikeudesta erillään. Uuden vuokralaisen on haettava vuokraoikeutensa kirjaamista Maanmittauslaitokselta maakaaren mukaisesti.

4.3 Uuden vuokralaisen tulee viipymättä siirron tapahduttua toimittaa Kaupungille jäljennös luovutuskirjasta tai muusta saannon perusteena olevasta asiakirjasta sekä ilmoittaa samalla kirjallisesti maanvuokran uusi laskutusosoite. Alkuperäinen Vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttymisestä omalta hallinta-ajaltaan ja sen jälkeiseltä ajalta, kunnes

Maanmittauslaitos on kirjannut vuokraoikeuden siirron uuden vuokralaisen nimiin.

5. Vuokraoikeuden rekisteröinti

5.1 Vuokralaisen on haettava vuokraoikeutensa kirjaamista Maanmittauslaitokselta maakaaren mukaisesti.

6. Vakuus

6.1 Vuokralainen luovuttaa tämän maanvuokrasopimuksen allekirjoituksen yhteydessä yleispanttausehdoin **446 000 euron** suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen vuokranmaksun, Vuokra-alueen siistimisen, kuntoonpanon, puhdistamisen ja kohdassa 7.3 tarkoitetun korvauksen ja muiden mahdollisten tästä sopimuksesta aiheutuvien velvoitteidensa vakuudeksi. Kaupunki vapauttaa vakuuden, kun Vuokra-alue on jätetty Kaupungin vapaaseen hallintaan sellaisena kuin kohdassa 7.1 on edellytetty ja mahdollinen Vuokra-ajan jälkeiseltä ajalta edellytetty korvaus on suoritettu. Pankkitakauksen on oltava voimassa vähintään siihen saakka, kunnes on kulunut puoli vuotta Vuokra-ajan loppumisesta.

6.2 Selvyyden vuoksi todetaan, että mikäli alkuperäistä vuokra-aikaa jatketaan kohdan 1 tarkoittamalla tavalla, pankkitakauksen on oltava voimassa aina vähintään siihen saakka, kunnes on kulunut puoli vuotta jatketun vuokra-ajan loppumisesta

7. Vuokrasuhteen päättyminen

7.1 Vuokralainen on, ellei sopijapuolten välillä muuta sovita, velvollinen vuokrasuhteen päättyessä viemään kustannuksellaan pois omistamansa sekä kolmannen tahon omistamat rakennelmat, laitteet ja laitokset perustuksineen ja muun Vuokra-alueella olevan irtaimiston sekä luovuttamaan Kaupungille Vuokra-alueen siistinä ja puhdistettuna rakenteista vapaana, vähintään vuokrasuhteen alkamista vastaavassa kunnossa. Epäselvyyksien välttämiseksi tämä velvoite ei koske vuokralaisen rakennuttamia kentän päällysrakenteita, eli asvalttipäällystä, pihakivetystä tai nurmikkoa; hulevesien käsittelyjärjestelmää, eikä sähköjohtoja, valaistusta tai muuta näihin verrattavia kevyitä rakennelmia. Osapuolet voivat erikseen sopia myös muiden kohteiden purkuvelvollisuudesta poikkeamisesta.

7.2 Jollei rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja laitoksia perustuksineen poisteta yhden vuoden ajassa vuokrasuhteen päättymisestä lukien, on Kaupungilla oikeus Vuokralaisen lukuun viedä pois, myydä tai hävittää Vuokra-alueella olevat rakennukset ja irtaimisto, ja halutessaan saattaa Vuokra-alue vuokrasuhteen alkamisajankohtaa vastaavaan kuntoon. Kaupungilla on tällöin oikeus myydä omaisuus julkisella huutokaupalla tai muulla omaisuuden laatu ja arvo huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla.

7.3 Vuokralainen on velvollinen suorittamaan vuokraa vastaavaa korvausta Vuokra-alueen käytöstä myös vuokra-ajan päättymisen jälkeiseltä ajalta siihen saakka, kunnes Vuokra-alue on puhdistettu ja siivottu siihen kuntoon, kuin kohdassa 7.1 on edellytetty ja Vuokra-alue jätetty Kaupungin vapaaseen hallintaan.

7.4 Vuokralaisella ei ole oikeutta saada korvausta Vuokra-alueelle tekemistään parannuksista.

8. Sopimussakko

8.1 Mikäli Vuokralainen rikkoo tämän maanvuokrasopimuksen ehtoja 4 tai 7, on hän velvollinen maksamaan Kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, myös sopimussakkoa enintään vuokrasuhteen alkaessa perittävän suuruisen vuotuisen vuokran määrän kaksikymmenkertaisena.

8.2 Mikäli Vuokralainen olennaisesti rikkoo tämän maanvuokrasopimuksen muita ehtoja tai sen nojalla annettuja määräyksiä, on hän velvollinen maksamaan Kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, myös sopimussakkoa enintään vuokrasuhteen alkaessa perittävän suuruisen vuotuisen vuokran määrän viisinkertaisena, mikäli Vuokralainen ei kaupungin Vuokralaisen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen lähettämän kirjallisen huomautuksen mukaisesti 90 päivän määräajassa korjaa rikkomustaan.

8.3 Mahdollisesti useamman suoritettavan sopimussakon enimmäismäärä on kuitenkin joka tapauksessa enintään **5 950 577 euroa**

8.4 Kaupunki voi alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä, mikäli Vuokralainen luovuttaa Vuokra-alueen takaisin kaupungille tai kaupungin hyväksymälle vuokralaiselle. Kaupunki voi muustakin syystä alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä.

8.5 Kumpikin osapuoli vastaa toiselle osapuolelle aiheuttamastaan välittömästä vahingosta yleisten vahingonkorvaus- ja sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaisesti. Kumpikaan osapuoli ei kuitenkaan vastaa mistään välillisistä tai epäsuorista vahingoista, ellei niitä ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.

9. Vuokra-alueen esirakentaminen

9.1 Kaupunki toteuttaa kiinteistön esirakentamisen Pöyry Finland Oy:n laatiman suunnitelman mukaan. Alueen maapohja raivataan ja alueen pinta rakennetaan kaivamalla, louhimalla ja täyttämällä kenttämäiseksi, murskepintaiseksi rakenteeksi. Rakentamisen suunnitelmat on esitetty liitteessä 2 (pvm 31.10.2018 piirustusnumerot 57987-4, 57987-5, 57987-6 ja 57987-9). Kiinteistön esirakentaminen on valmis 30.8.2019.

10. Vuokrasopimuksen muut ehdot

10.1 Tähän maanvuokrasopimukseen sovelletaan maanvuokralain (258/1966) 5 luvun säännöksiä.

10.2 Vuokralainen on velvollinen pitämään Vuokra-alueelle rakennettavat rakennukset, rakennelmat, laitteet ja laitokset sekä Vuokra-alueen muun osan hyvässä kunnossa ja noudattamaan siinä kohden annettuja määräyksiä.

10.3 Vuokra-aluetta, sen osaa sekä sille rakennettavia rakennuksia, laitteita ja laitoksia ei saa Kaupungin suostumuksetta käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän maanvuokrasopimuksen mukaiseen tarkoitukseen, eikä sillä saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka savulla, hajulla, melulla tai muulla tavoin teollisen toiminnan laatuun nähden kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä. Vuokralainen vastaa Vuokra-alueella tapahtuvan toiminnan ulkopuolisille tai ympäristölle mahdollisesti aiheuttamista vahingoista ja haitoista.

10.4 Vuokra-alueella ei sallita maa-ainesten vastaanotto- tai läjitystoimintaa.

10.5 Vuokralaisen velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana Vuokra-alueeseen rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyvät sen mukaan, kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksessä 21.1.2009 § 25 määrätään.

10.6 Kaupungilla tai sen määräämällä henkilöllä on oikeus toimittaa Vuokra-alueella katselmuksia, joista kuitenkin, mikäli se hankaluudetta voi tapahtua, on Vuokralaiselle hyvissä ajoin ilmoitettava ja joissa Vuokralaisen tai hänen edustajansa, mikäli mahdollista, on oltava läsnä. Katselmuksessa tarkastetaan, ovatko Vuokra-alue ja sillä olevat rakennukset hyvässä kunnossa ja, onko tämän maanvuokrasopimuksen määräyksiä muutoin noudatettu. Jos tarkastus on aiheuttanut muistutuksia, on puutteellisuudet korjattava kaupungin määräämässä kohtuullisessa määräämässä ajassa.

10.7 Vuokralainen vastaa Vuokra-aikana tapahtuneesta maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta sekä muusta ympäristövahingosta, joka on aiheutunut Vuokralaisesta tai Vuokralaisen toiminnasta. Mikäli Vuokra-alueella on harjoitettu sellaista toimintaa tai säilytetty jätteitä tai aineita, jotka ovat voineet aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on Kaupungille esitettävä riittävä selvitys siitä, ettei näin ole tapahtunut. Vuokralaisen on tarvittaessa tutkittava alueen maaperä. Mikäli pilaantumista tällöin todetaan, on Vuokralainen velvollinen puhdistamaan alueen viranomaisten edellyttämään kuntoon ja esittämään Kaupungille puhdistuksen loppuraportti.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen

11.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan ensi asteessa Vantaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä maanvuokrasopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille.

[*Lopullisen maanvuokrasopimuksen allekirjoitukset*]

Lopullisen maanvuokrasopimuksen liitteet:

Liite 1 Kiinteistön kartta
Liite 2 Johtokartta

III ESISOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tätä maanvuokrasopimuksen esisopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille.

Vantaalla [xx. päivänä xxxxkuuta 2019]

VANTAAN KAUPUNKI	LEMIRO OY AB
_____	_____
[allekirjoittajan nimi] lakimies, valtakirjalla	[allekirjoittajan nimi] [allekirjoittajan titteli]

Esisopimuksen liitteet:

Liite 1	kartta tulevista tonteista
Liite 2	esirakentamissuunnitelma ja piirustukset

KOHTEEN SIJAINTI

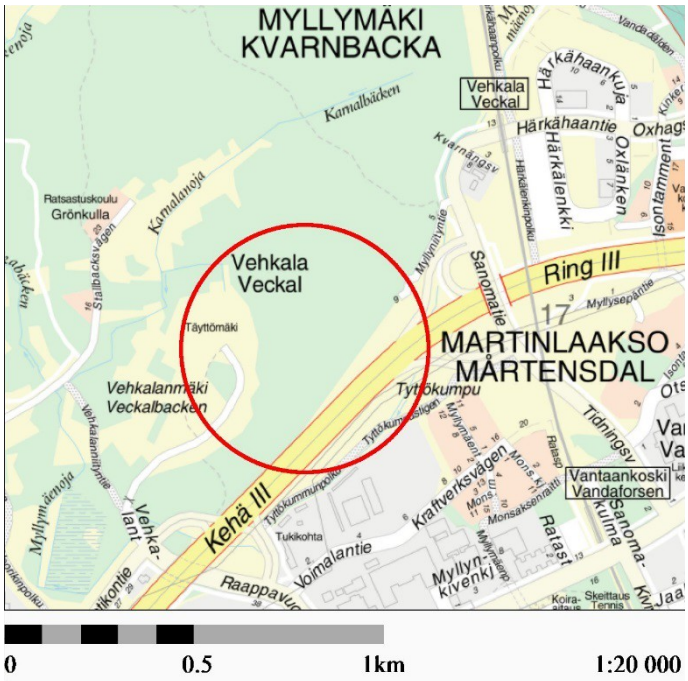

0 0.5 1km 1:20 000

ESISOPIMUS tonttien vuokrauksesta / Lemiro Oy Ab

Kaupunginosa: MYLLYMÄKI (25)

Kylä: MYLLYMÄKI (412)

Kortteli: 25063

Tuleva tontti 2 (n. 20662 m²)
Tuleva tontti 4 (n. 22455 m²)

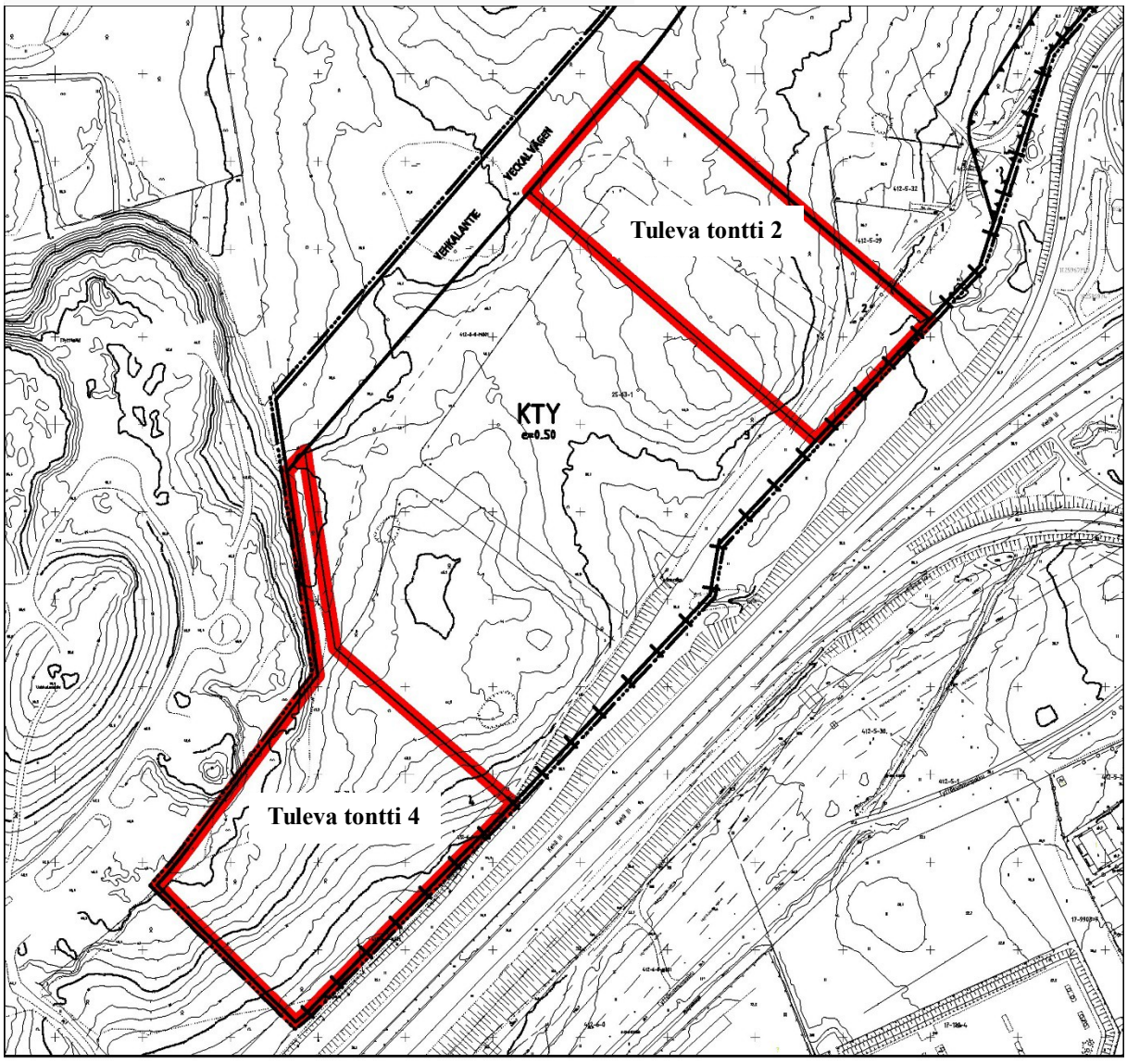

0 100 200m 1:4000

26 § **Teknisen virheen korjaaminen kaavakarttaan / Asemakaava ja asemakaavamuutos 741700 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 74 Havukoski, Piippilakki**

VD/9492/10.02.04.00/2016
HP/TLA/VKA/JJO/MKU/AV/LL

Piippilakin asemakaava ja asemakaavamuutos sekä tonttijako ja tonttijaon muutos nro 741700 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.11.2018 § 12. Hyväksytyssä kaavakartassa on ilmennyt teknisiä virheitä, jotka ovat ristiriidassa 13.6. - 16.8.2018 nähtävillä olleen kaavakartan kanssa.

Korttelialuemerkinnän AKR alle on virheellisesti tullut korttelialueen rakennusalojen rakennusoikeuksien yhteenlaskettu kerrosala 12 000.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon (vm) on merkitty kaavakarttaan väärin (wm)
Osan Piippilakinkujasta muututtua puistoalueeksi (VP) ja suojaviheralueeksi (EV) on putkirasitetta reunustava pistekatkoviiva jäänyt pois.

Nähtävillä 13.6. - 16.8.2018 olleessa kaavakartassa ja kaupunginvaltuuston 12.11.2018 § 12 hyväksymässä päätösesityksessä on edellä mainitut kirjaukset olleet oikein. Tekninen korjaus koskee ainoastaan kokouksessa nähtävillä ollutta kaavakarttaa.

Hallintolain 51 §:n mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Hallintolain 52 §:n mukaan kirjoitusvirheen korjaaminen ei edellytä päätöksentekoa, mutta asia tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Asemakaavaan ja -kaavamuutokseen liittyvät kaavakartat ovat nähtävillä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi hallintolain 51 §:n mukaiset korjaukset:

a) 12.11.2018 hyväksytyn asemakaavan ja asemakaavamuutoksen sekä tonttijaon ja tonttijaon muutoksen nro 741700 kaavakartasta poistetaan korttelialuemerkinnän AKR alle virheellisesti tullut korttelialueen rakennusalojen rakennusoikeuksien yhteenlaskettu kerrosala 12 000,
b) korjataan muuntamolle varatun rakennusalan merkintä wm muotoon vm, ja
c) merkitään Piippilakinpuistossa sekä Isohaka-suojaviheralueella olevalle putkirasitteelle puuttuvat pistekatkoviivarajat.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / kaupunkisuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Vesa Karisalo, puh. 040 750 7339, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

27 § Myyrmäen kaavarunko 014400 / 15 Myyrmäki

VD/4360/10.02.04.01/2016
HP/TLA/TKA/AOL/JOR/MKU/LL

Myyrmäen kaavarungossa kehitetään kasvavaa ja tiivistyvää kaupunginosaa ja keskustaa laaja-alaisesti yhteistyössä eri tahojen kanssa. Tavoitteena on viihtyisä ja vehreä asuinympäristö ja elinvoimaisena kehittyvä keskusta, jossa kohtaavat ihmiset, palvelut, työ ja sujuva liikkuminen. Kaiken tämän sitoo yhteen paikallinen elävä kaupunkikulttuuri sekä selkeä kaupunkikuva ja korkeatasoinen arkkitehtuuri.

Kaavarunkoluonnos koskee Myyrmäen kaupunginosaa, kaupunginosassa 15, Myyrmäki.

Myyrmäen kaavarungon suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Martinlaakson Viherpuistoon ja etelässä Helsingin rajaan. Idässä alueen tarkastelu rajoittuu Mätäojanlaaksoon ja lännessä Raappavuorenpuistoon ja Myyrmäen urheilupuistoon.

Maanomistus
Kaavarunkoalueella on sekä kaupungin että yksityisten maanomistusta.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Trafix ja WSP konsultteina.

Tavoitteet työlle
Myyrmäessä on suunnitteilla runsaasti uutta asuntorakentamista. Kaavarunko on asemakaavaa yleispiirteisempi suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja keinot ohjaamaan alueen kokonaissuunnittelua. Työllä varmistetaan elinvoimaisen keskustan tulevaisuus ja eri tekijöiden hyvä yhteensovittaminen. Myyrmäelle tyypilliset erityispiirteet kuten kaupunkimaisuus ja yhteisöllisyys tuodaan suunnittelussa esiin. Erityiskysymyksiä ovat esimerkiksi tornirakentaminen, palveluiden riittävyys, kivijalkaliiketilat, työpaikkojen pysyminen alueella ja vihreän infrastruktuurin kehittäminen. Täydennysrakentamisen mahdollisuuksia kartoitetaan alueella.

Yleiskaava
Kaava-alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pääosin keskustatoimintojen aluetta (C) ja tehokkaan asumisen aluetta (A1). Alueen reunoilla on palveluille varattuja alueita. Lievin lentomelualue ulottuu Myyrmäen pohjoisosaan. Myyrmäkeä rajaa laaja viheralueiden verkosto ja ulkoilureitistö. Alueen halki kulkee ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa raitiotienä.

Asemakaava
Alueelle on laadittu asemakaavoja usealla eri vuosikymmenellä. Pääosin Myyrmäen alueella sijaitsee asuinkerrostalojen korttelialueita (AK), liike- ja toimistorakennusten korttelialueita (K) ja asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueita (AL). Julkisten ja yleisten rakennusten korttelialueet ovat merkitty asemakaavaan Y-alkuisin tunnuksin.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 2.5.2016

MRL 62 §:n mukaisesti kaavarungon vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä ja kannanottoja saapui 8 kpl. Vastineet mielipiteisiin annetaan kaavarunkoluonnoksen nähtävilläolon jälkeen kaavarunkoehdotuksen yhteydessä. Vireilletulon jälkeen on kerätty suunnittelun lähtökohtia ja tehty erilaisia analyysejä alueesta. Eri alojen asiantuntijoiden, asukkaiden sekä erilaisten sidosryhmien, kuten asukas- ja monikulttuuristen yhdistysten sekä yrittäjien kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. (katso raportin liitteet 2–5 kaupungin nettisivuilla)

Kyselyissä, työpajoissa ja muussa palautteessa Myyrmäen parhaiksi puoliksi nousivat toistuvasti luonto ja ulkoilumahdollisuudet, kulttuuri ja yhteisöllisyys, palveluiden läheisyys sekä liikenneyhteydet ja niiden sujuvuus. Jatkossakin Myyrmäessä halutaan pitää luonto läsnä ja antaa tilaa oman kaupunkikulttuurin kukoistukseen. Täydennysrakentaminen jakoi mielipiteitä. Toiset olivat avoimia tiivistämiselle ja korkealle rakentamiselle, toiset vähemmän. Osa haluaisi pitää kiinni nykyisestä asumisväljyydestä ja sallisi tiivistämistä korkeintaan keskustaan. Myyrmäenraitin merkitys korostui. Kaiken kaikkiaan korostui kävelykaupunki. Myyrmäkeen ei haluta nukkumalähiötä vaan monipuolinen keskusta. Työpaikkojen pitää säilyä keskustassa. Yrittäjät toivoivat keskustaan enemmän eri kokoista katutason liiketilaa, jossa voi työskennellä haluamaansa aikana. Edullista vuokratilaa tulisi löytyä myös aloitteleville yrityksille.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Kaavarunkotyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012, täydennetty ja tarkennettu KV 22.9.2014).

Kaavarunkoluonnoksen sisältö
Kaavarungon rakenne koostuu kahdesta osasta: (1) lähtökohdista sekä (2) kehittämisen tavoitteista, suunnitteluperiaatteista sekä varsinaisesta kaavarunkokartasta. Osiossa 3 esitetään vaikutusten arviointia, joka tehdään pääosin luonnoksen nähtävillä olon jälkeen, sekä osiossa 4 kaavarungon prosessi. Kehittämisen tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet perustuvat alueen lähtökohtiin, saatuun palautteeseen, analyyseihin sekä kaupungin tavoitteisiin.

Kaavarunkoluonnos noudattaa **Länsi-Vantaan ratakaupungin visiota**, joka hyväksyttiin kaavarungon suunnittelun pohjaksi kaupunkisuunnittelulautakunnassa 19.4.2017. Visiossa on nostettu esiin kolme alueen kannalta tärkeää aihetta: keskustojen elinvoimaisuus, vahva paikallisidentiteetti ja paikanhenki sekä mieleenpainuva kaupunkikuva. Näitä aiheita korostetaan ja tuodaan suunnittelussa esiin.

Vision mukaan Länsi-Vantaan ratakaupunki on:
- viisaasti täydentyvä kaupunki
- omaleimainen ja turvallinen paikka asua
- sujuvaa ja kestävää liikkumista
- viihtyisää ja virikkeellistä ulkotilaa
- työtä ja palveluita lähellä

Tiiviin kaupunkirakenteen ja viherrakenteen tasapainoista suhdetta säilytetään ja kehitetään. Täydennysrakentamista sijoitetaan ennemmin jo rakennetuille läpäisemättömille pinnoille kuin kasvullisille alueille. Tavoitteena on säilyttää kaupunkirakenne, jossa turvalliset, viihtyisät ja sujuvat kevyen liikenteen reitit johtavat kaupunginosaa ympäröiville laajoille viheralueille. Julkista ulkotilaa kehitetään palvelemaan yhä lisääntyvää käyttäjäjoukkoa.
Kaavarungossa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia

korttelialueita ja laajoja parkkialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet halutaan säilyttää vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan kaupungin täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä. Kortteleille määritellään tehokkuudet ja kaupunkikuvalliset periaatteet, jossa erityisteemoja ovat kaupunkitilan hahmottaminen, korkea rakentaminen, kivijalkaliiketilat ja elävä keskusta. Täydennysrakentamisen toteutuminen ajoitetaan ja porrastetaan kuitenkin siten, että palvelurakenne pysyy eheänä. Tontteja päiväkotien ja koulujen tarpeisiin tulee säilyä alueella jatkossakin. Asuntorakentamisessa pyritään monipuoliseen asuntotyyppien ja hallintamuotojen tarjontaan.

Kaavarungon tueksi on laadittu malli kaupunkirakenteen nykytilasta sekä kaupunkirakenteen täydentymismalleja, joissa on arvioitu kortteleittain vuoden 2040 asuntorakentamisen määrä ja sijainti, uusi palvelurakenne (koulut ja päiväkodit, oppilaitokset), liike-, palvelu- ja toimitilojen määrä ja sijainti. Täydentymismallien toimivuus testataan eri näkökulmista tarvittavin selvityksin. Liikenteen osalta täydentymismallit 1 ja 2 testattiin nykytilamallin ohella liikennelaskelmin ja -selvityksin (Trafix, selostuksen liite 7 kaupungin nettisivuilla, http://www.vantaa.fi/myyrmaen_kaavarunko). Laskelmissa selvitettiin muun muassa tulevaisuuden jalankulkijamääriä ja niiden jakautumista eri reiteille. Liikenteen lisäksi kaupunkirakenteen täydentymisen vaikutuksia tutkitaan asuntoennusteen, palveluverkon (koulut ja päiväkodit), kaupunkikuvan, ympäristön ja sosiaalisten vaikutusten kannalta. Täydentymismallit ovat arvioituja skenaarioita, joissa kaupunkirakenne täydentyy vähitellen. Kaavarungon mahdollistama uudisrakentaminen tiivistää Myyrmäen aluetta ja lisää asuntotarjontaa alueella. Myyrmäessä voisi kaavarungossa esitettyjen laskelmien pohjalta olla noin 24 000–27 000 asukasta vuonna 2040. Kaavarungossa esitetyn kaupunkirakenteen täydentymisen toteutuessa alueelle saataisiin noin 8 000–11 000 uutta asukasta.

Liikenteen osalta yleisenä tavoitteena on, että Myyrmäessä yhä useampi matka tehtäisiin kävellen, polkupyörällä tai joukkoliikenteellä kaikissa ikäryhmissä. Suunnittelun lähtökohtana on esteetön ja tasavertainen liikkumisympäristö kaikille ihmisille. Kaupunkirakennetta tiivistettäessä huomioidaan Vantaan Liikennepoliittisen ohjelman tavoitteet. WSP:n konsulttityön päätarkoitus oli liikenteellisten ideoiden testaus ja tilavarausten alustava määrittely liikenneverkon kriittisissä kohdissa. Työssä etsittiin keinoja liikenneverkon parantamiseen ja niiden toimivuuden testaamiseen sekä tarkasteltiin jalankulku- ja pyöräilyverkon reittien kunnostusta ja selkeää luokitusta. (selostuksen liitteet 6, 8, 9, 10, 11, 12 ja 13 kaupungin nettisivuilla, http://www.vantaa.fi/myyrmaen_kaavarunko)

Myyrmäen aseman seudun kortteleissa pyritään sekoittuneeseen kaupunkirakenteeseen. Keskustakortteleihin muodostetaan asuinrakennusten ja katutason liiketilojen lisäksi myös toimisto- ja hybridirakennuksista, joissa on tilaa palveluille ja erilaisille yrityksille. Lisäksi erikokoista liike- ja toimistotilaa ohjataan kävelykeskustan vilkkaimmille raiteille Myyrmäenraitin ja Liesikujan varteen sekä keskustan torialueiden ja aukioiden äärelle rakennusten katutasoon. Kaavarungossa esitetty ’Urbaanin sykkeen alue’ yhdistää alueen tärkeimmät palvelut, liikenteelliset solmukohdat, kohtaamispaikat ja virikkeellisen julkisen ulkotilan.

Kaavarunkokartta on koottu esitettyjen periaatteiden ja eri teemojen pohjalta. Kaavarungon luonnosvaiheessa kartalla ei ole vielä esitetty tehokkuus- tai kerroslukuja. Ne ja muut mahdolliset puuttuvat merkinnät täydennetään kaavarunkoluonnoksen nähtävilläolon jälkeen saadun palautteen ja vaikutusten arvioinnin jälkeen.

Sopimus
Kaavarunkoon ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.4.2018 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 16.4.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 014400, 15 Myyrmäki / Myyrmäen kaavarunkoluonnos,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Esittelijä muutti kaavarunkoluonnoksen selostuksen kohdan ”Kaavarungon lähtökohtana on työpaikkojen säilyminen alueella nykyisellään” muotoon ”Kaavarungon lähtökohtana on työpaikkojen määrän lisääminen”.

Päätös:
Päätettiin esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 16.4.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 014400, 15 Myyrmäki / Myyrmäen kaavarunkoluonnos,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

———

Kaupunginhallitus 23.4.2018 § 14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 16.4.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 014400, 15 Myyrmäki / Myyrmäen kaavarunkoluonnos, ja
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Kaavarunkoluonnoksen kartta ja raportti sekä sen liiteaineisto on ollut MRA 30 §:n nojalla nähtävillä 16.5.-14.6.2018.Tänä aikana jätettiin neljä mielipidettä. Mielipiteissä nousi esille mm: Louhelan täydennysrakentaminen ja rakentamisen tehokkuus, Louhelan päiväkotitontin käyttö sekä kriittinen suhtautuminen Myyrmäkeen esitettyyn tehokkaaseen rakentamiseen, pysäköintipaikkojen riittävyyteen, purkavaan saneeraukseen ja tornitaloihin. Mielipiteet vastineineen ovat erillisenä liitteenä, joka on myös kaavarungon nettisivuilla.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 23.4.2018 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 15 ja saatiin 10 kpl. Lausunnot vastineineen ovat erillisenä liitteenä, joka on myös kaavarungon nettisivuilla.

Kaavarungosta järjestettiin asukastilaisuus Kilterin koululla 7.5.2018 ja täydennysrakentamista esiteltiin asuntoyhtiöiden osakkaille 15.1.2019. Suunnittelijat olivat tavattavissa Myyrmannissa 15.5.2018 ja Paalutorilla 23.5.2018. Lisäksi kaupunkisuunnittelu toteutti 4.5.–18.6.2018 nettikyselyn, joka koski Myyrmäen kaavarunkoluonnosta. Kyselyllä haluttiin selvittää asukkaiden ja muiden alueella toimivien mielipiteitä ja ideoita kaavarunkoluonnoksessa esitetyistä suunnitteluperiaatteista. Kyselyyn poimittiin jokaisesta teemasta muutama tärkeä asia. Kyselyyn saatiin 163 vastausta kaikista ikäryhmistä. Kyselyn palaute tiivistetysti on erillisenä liitteenä, joka on myös kaavarungon nettisivuilla.

Tehdyt tarkistukset
Nähtävilläolon jälkeen kaavarunkoluonnosta tarkasteltiin saadun palautteen pohjalta ja tehtiin seuraavat muutokset.

- Kaavarunkokarttaa on täydennetty asemakaavassa suojeltavilla rakennuskohteilla: Myyrmäen kirkon ja Kilterin koulun lisäksi Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum).
- Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut sekä säilytettävät ja vahvistettavat liito-oravien yhteydet ja elinympäristöt.
- Selostusta on täydennetty alueen rakennetun kulttuuriympäristön, esihistorian, ekosysteemipalvelujen, sekä radan runkomelun ja -tärinän osalta.

Tarkempi maankäyttö ratkaistaan erillisillä asemakaavamuutoksilla.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Kaavarunko noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi ja edelleen kaupunginvaltuustolle annettavaksi tiedoksi 25.2.2019 päivätty Myyrmäen kaavarunko 014400 kaavoituksen valmisteluaineistoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.3.2019 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

b) saatetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi ja edelleen kaupunginvaltuustolle annettavaksi tiedoksi 25.2.2019 päivätty Myyrmäen kaavarunko 014400 kaavoituksen valmisteluaineistoksi.

Käsittely:
Kaupunkisuunnittelujohtaja muutti esitystään seuraavasti: Kaavarungon alueen lounaiskulmassa olevan tontin kaavamerkintä tehokas asuntoalue (A1) muutettiin kaavamerkinnäksi liike- ja toimistorakennusten ja tehokkaan asumisen alue. Lisäksi kaavarunkoselostuksen sivulle 2 tehtiin seuraava lisäys: Lisäksi selvitetään alueen yritys- ja koulutusyhteistyömahdollisuuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 27

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) hyväksyä 25.2.2019 päivätty Myyrmäen kaavarunko 014400 kaavoituksen valmisteluaineistoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:
- Myyrmäen kaavarunkoselostus 25.2.2019 (II)
- Mielipiteet ja vastineet 25.2.2019
- Lausunnot ja vastineet 25.2.2019
- Kaavarunkokyselyn (4.5.–18.6.2018) vastausten koonti 25.2.2019

Kaikki kaavarungon erilliset liitteet löytyvät nettisivuilta: http://www.vantaa.fi/myyrmaen_kaavarunko

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
asemakaavasuunnittelija Anne Olkkola, puh. 043 826 8456, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki / Maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimiala

Myyrmäen kaavarunko

Myyrmäen kaavarungon selostus nro 014400

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019

Sisällys

0 Johdanto **1**

1 Lähtökohdat **3**
- **1.1 Fyysinen ympäristö** **3**
- **1.2 Myyrmäessä asutaan, opiskellaan ja tehdään töitä** **12**
- **1.3 Myyrmäen henki** **13**
- **1.4 Länsi-Vantaan ratakaupungin visio** **15**

2 Myyrmäen kehittämisen tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet **16**
- **2.1 Luontoa, vehreyttä ja viihtyisyyttä** **16**
- **2.2 Viisaasti täydentyvä kaupunki** **20**
- **2.3 Omaleimainen ja turvallinen paikka asua - asumisen kehittäminen, asumisvaihtoehtoja** **29**
- **2.4 Sujuva ja kestävä liikkua** **30**
- **2.5 Lyhyt etäisyyksiltään, työ ja palvelut löytyvät läheltä - Elinvoimainen Myyrmäki** **35**
- **2.6 Kaavarunkokartta** **37**

3 Vaikutusten arviointi **39**
- **3.1 Sosiaaliset vaikutukset** **39**
- **3.2 Liikenteen vaikutukset ja muut häiriötekijät** **39**
- **3.3 Vaikutuksen rakennettuun ympäristöön** **39**
- **3.4 Vaikutukset luontoon ja maisemaan** **39**
- **3.5 Kaavataloudelliset vaikutukset** **39**
- **3.6 Ympäristövaikutusten arviointi** **39**

4 Prosessi **41**
- **4.1 Kaavarungon osallisuus ja vuorovaikutus** **41**
- **4.2 Johtopäätöksiä** **42**

5 Liitteet **43**

0. Johdanto

Kaupungistuminen on yksi globaaleista megatrendeistä, joka ohjaa maankäyttöä myös meillä Suomessa. Väestönkasvu keskittyy erityisesti suurille kaupunkiseuduille kuten Helsingin seudulle. Suuri osa väestönkasvusta johtuu maahanmuutosta ja vieraskielisen väestön kasvusta. Alueiden eriarvoisuus on tiedostettu uhka, johon halutaan puuttua. Materiaalisen kuluttamisen sijaan yhä useammalle ihmiselle erilaiset elämykset, kokemukset ja elämäntavat ovat tulleet tärkeiksi. Tavalliselle ihmiselle arjen asiat kuten asuinympäristön viihtyisyys, palveluiden monipuolisuus, terveys ja yleisesti arjen sujuvuus ovat merkityksellisiä. Turvallinen ympäristö tulee taata kaikille. Asumisessa trendi ennakoi nykyistä suurempaa yhteisöllisen asumisen arvostamista. Palvelusektorilla jakamistalouden ja digitalisaation trendit vaikuttavat tulevaisuuden kaupunkeihin. Ilmastonmuutos vaikuttaa merkittävästi myös kaupunkien tulevaisuuteen. Myös Vantaan kaupunki on sitoutunut ilmastonmuutoksen hillintään ja varautuu ilmastonmuutokseen vaikutuksiin. Näitä teemoja tutkitaan muun muassa Vantaan uudessa yleiskaavassa, mutta niiden vaikutus on hyvä huomioida myös kaavarunkojen ja asemakaavojen suunnittelutasoilla.

Konteksti

Myyrmäki sijaitsee liikenteellisesti erinomaisella paikalla Kehäradan varrella ja lähellä Hämeenlinnanväylää. Yhteydet Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja muualle pääkaupunkiseudulle ovat sujuvat. Myyrmäkeä kehitetään merkittävän alueellisena keskuksena. Myyrmäkeen asioidaan myös Helsingin puolelta. Noin 800 metrin päähän Myyrmäen keskustasta Helsingin rajan tuntumaan on rakentumassa 2000 asukkaan uusi asuinalue Honkasuo. Myös 8500 asukkaan Malminkartanon kaupunginosa sijaitsee vain yhden junapysäkin päässä Myyrmäestä.

Myyrmäen vetovoimatekijöitä ovat erinomainen palvelutarjonta, hyvä sijainti, läheiset virkistysalueet ja yhteisöllisyys. Myyrmäen kaupunkikulttuuri kukoistaa etenkin alueella toimivan Myyrmäki-liikkeen ansiosta. Alue on profiloitunut myös katutaiteen kaupunginosana. Kaavoituksen pääpaino on Myyrmäen keskustassa. Uudet kaavoituskohteet sijoittuvat tiiviisti nykyiseen kaupunkirakenteeseen ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle kehäradan vaikutusalueelle.

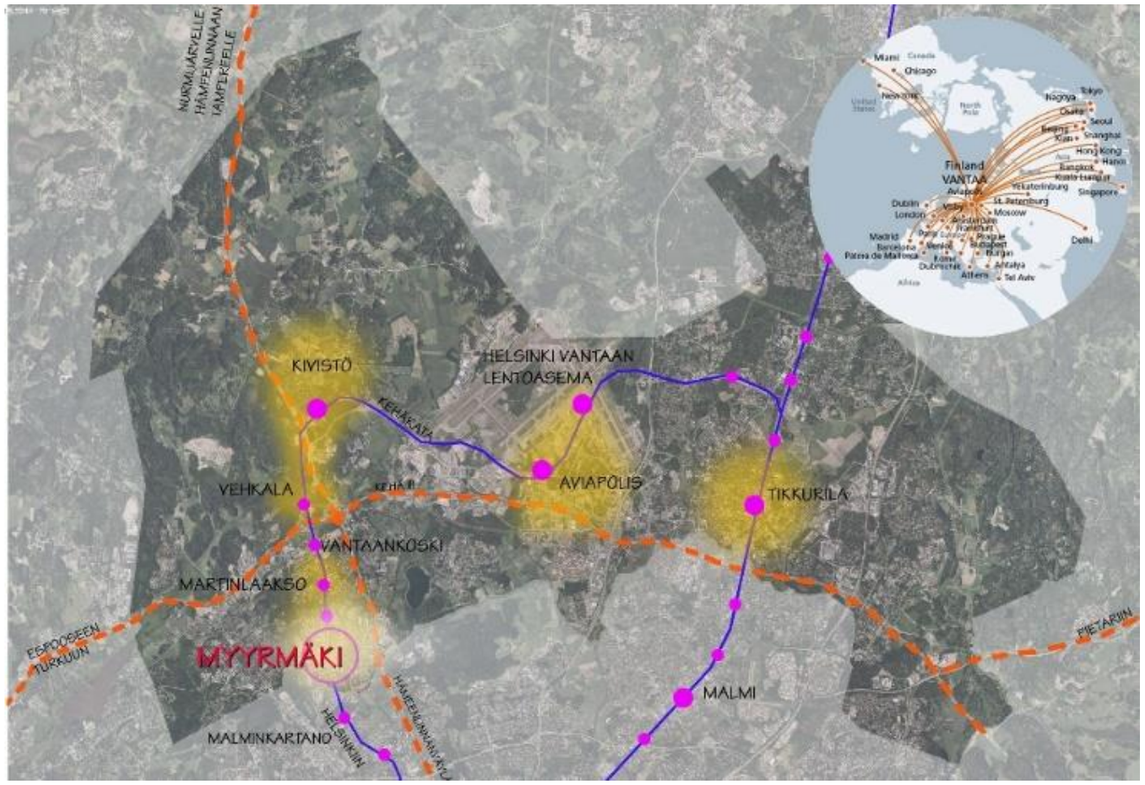

Kuva 1. Myyrmäen sijainti

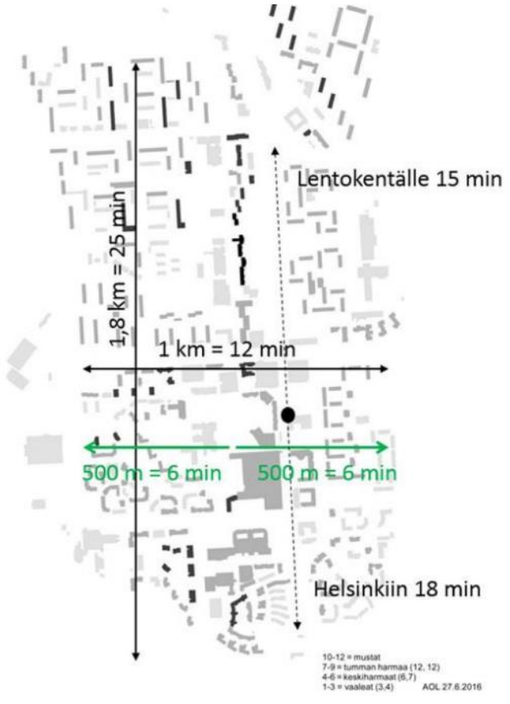

Kuva 2. Myyrmäen konteksti

Miksi kaavarunko tehdään?

Myyrmäessä on suunnitteilla runsaasti uutta rakentamista. Yksittäisten kaavamuutosten sekä muiden reunaehtojen yhteensovittamiseksi tarvitaan palaset yhteen kokoavat kaavarunko. Kaavarunko on asemakaavaa yleispiirteisempi suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja keinot ohjaamaan alueen kokonaissuunnittelua. Työllä varmistetaan elinvoimaisen keskustan tulevaisuus ja eri tekijöiden hyvä kokonaisuus. Työssä esitetään ideoita siitä, miten kaupunkikeskusta voidaan tiivistää ja samalla kehittää parhaalla mahdollisella tavalla. Kaavarunko ohjaa uutta rakentamista viitteellisesti ja määrittää yleispiirteiset reunaehdot meneillään oleville ja tulevaisuudessa laadittavilla asemakaavamuutoksille. Myyrmäkeä kehitetään elinvoimaisena, omaleimaisena ja viihtyisänä keskustana ja kaupunginosana. Kaavarunkotyössä on tehty yhteistyötä eri alojen asiantuntijoiden, asukkaiden sekä erilaisten sidosryhmien, kuten asukas- ja monikulttuuristen yhdistysten sekä yrittäjien kanssa.

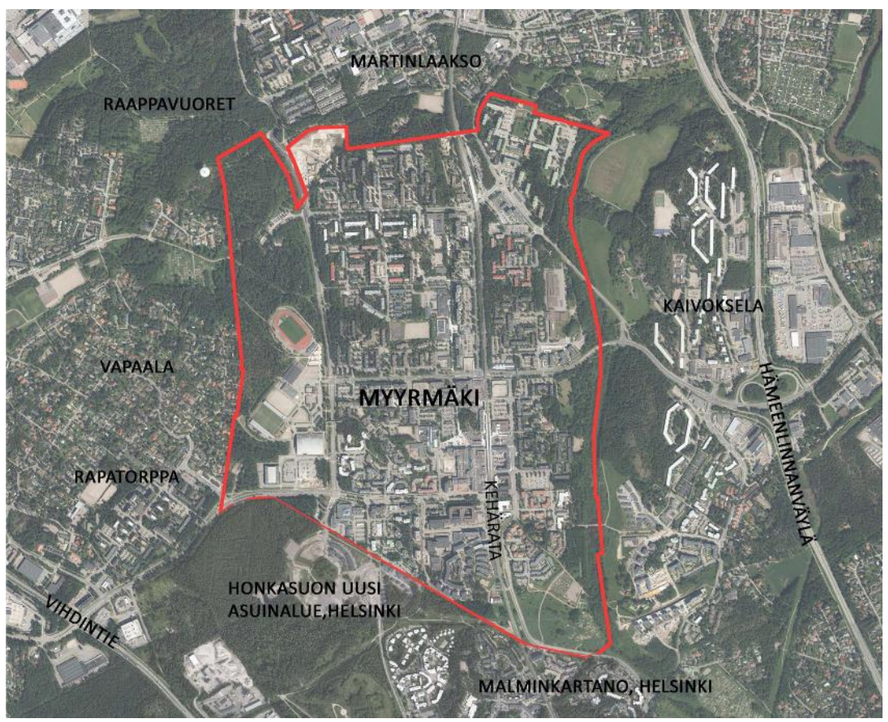

Kuva 3. Konteksti: lähialueet

Lähtökohtatavoitteet

Kaavarungon tavoitteet perustuvat *kaupungin strategisiin tavoitteisiin* (valtuustokauden 2018 – 2021 strategia), *Vantaan maapoliittisiin linjauksiin* (2014) sekä *Vantaan arkkitehtuuriohjelmaan* (2015). Kaavarungon avulla pyritään edesauttamaan myös *MAL-aiesopimuksen* mukaisen asuntorakentamistavoitteen toteutumista.

Vantaan kaupunginvaltuuston valtuustokauden 2018-2021 yksi strateginen painopistealue on ”tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien”. Strategisina tavoitteina on mm. nykyisen kaupunkirakenteen vahvistaminen resurssiviisaasti ja kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuuksien rohkea hyödyntäminen. Strategian mukaisesti pääosa rakentamisesta sijoittuu tiivistyville keskusta-alueille ja joukkoliikennevyöhykkeille. Korkeaa rakentamista edistetään keskustoissa ja asemien läheisyydessä. Kaupungin kattava viherverkosto ekologisine käytävineen säilytetään kaupungin kasvaessa. Tavoite on, että kaupungin keskusta-alueista kasvaa vilkkaita ja omaleimaisia toiminnallisesti sekoittuneita alueita.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten (2018) mukaan kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla. Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut. Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta. Asuntotuotannon tulee olla monipuolista ja sosiaalisesti kestävää. Asukkaille tulee löytyä tarpeita sekä maksukykyä vastaava koti. Asumisen laatua kehitetään määrätietoisesti arkkitehtuuria tontinluovutuskilpailuilla. Erilaisia asuntokonsepteja ja asumisen pilottihankkeita kehitetään. Asumisen ekotehokkuudella pidetään asumisen elinkaarenmittaiset kustannukset kohtuullisina. Asuntojen tasapainoisella hallintamuotojakaumalla ehkäistään asuinalueiden eriytymiskehitystä (segregaatiota).

Vantaan *resurssiviisauden tiekartta* ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia. Resurssiviisaus huomioidaan rakennusten, tuotteiden ja palvelujen hankinnoissa ja käytössä koko niiden elinkaaren ajalta. *Hiilineutraali Vantaa 2030 –ohjelman* toimenpiteet tähtäävät kaupungin hiilineutraalisuuteen ja ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Hiilineutraaliustavoitteen tarkastelu rajautuu Vantaan kaupungin sisällä tuotettuihin päästöihin ja ostetun kulutussähkön päästöihin.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 määrittelee seudun tavoitteellista maankäyttöä ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Myyrmäki sijaitsee vyöhykkeellä, jolle ohjataan yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80 % uudesta asuntotuotannosta. Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

Vantaan kaupunki on sitoutunut *Helsingin seudun kuntien allekirjoittamaan MAL-aiesopimukseen*, mikä tarkoittaa Vantaan asuntorakentamistavoitteen osalta noin 2 400 asuntoa vuodessa. Tämä vastaa noin 265 000 k-m2:n rakentamista. Myyrmäen suuralueella ja erityisesti Myyrmäen kaupunginosassa uusi asuntorakentaminen koostuu etupäässä asuinkerrostaloista. Vantaan asuntorakentamisennusteen 2017–2026 mukaan Myyrmäen suuralueelle valmistuu noin 5300 asuntoa ennustekauden aikana.

Vantaalla on valmisteilla uusi yleiskaava. *Yleiskaavan tavoitteiden* (Yleiskaava 2020: tavoitteet, Kaupunginhallitus 22.1.2018) reunaehtona on kasvun kestävyys niin ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti kuin taloudellisesti. Myyrmäki on Tikkurilan ja Aviapoliksen ohella yksi Vantaan pääkeskustoista, joista kehitetään monipuolisia työpaikkojen ja palvelujen keskittymiä. Kaupungin väestönkasvun ennustetaan jatkuvan voimakkaana. Yleiskaavaa varten laadituissa väestöskenaarioissa erittäin voimakkaan kasvun skenaariossa väestön määrä kasvaisi vuoteen 2050 mennessä 370 000 asukkaaseen, voimakkaan kasvun skenaariossa 335 000 asukkaaseen ja perusennusteessa 302 000 asukkaaseen. Hidastuvan kasvun skenaariossa väestön määrä edelleen lisääntyisi, mutta vain 268 000 asukkaaseen. Skenaarioiden välinen haarukka on noin 102 000 henkeä. Suhteellisesti hidastuvan kasvun skenaario tarkoittaisi väestömäärän kasvua 22 % ja suurimman kasvun skenaario peräti 69 % kasvua. Väestöskenaarioiden ja kaavavarantotarkastelujen perusteella laadittavana olevan yleiskaavan tulee mahdollistaa uutta asuntorakentamista nykyisten varantojen lisäksi ainakin 3 milj. kem2, kun huomioidaan tulevaisuuteen liittyvät epävarmuudet. Tämä tarkoittaa esimerkiksi Länsi-Vantaan osalta vähintään 20 000 uutta asukasta.

Suunnittelualue ja kaavarungon rakenne

Myyrmäen kaavarungon suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Martinlaakson Viherpuistoon ja etelässä Helsingin rajaan. Idässä alueen tarkastelu rajoittuu Mätäojanlaaksoon ja lännessä Raappavuorenpuistoon ja Myyrmäen urheilupuistoon. Osittain tarkastelualue on laajempikin, esimerkiksi liikenteen, palveluiden ja maisemallisten lähtökohtien osalta.

Kaavarunkotyössä tutkitaan koko Myyrmäen kaupunginosaa. Tarkastelualue mm. palveluiden ja liikenteen osalta on tätä laajempi. Myyrmäelle tyypilliset erityispiirteet kuten kaupunkimaisuus ja yhteisöllisyys tuodaan suunnittelussa esiin. Erityiskysymyksiä ovat esimerkiksi tornirakentaminen, palveluiden riittävyys, kivijalkaliiketilat, työpaikkojen pysyminen alueella ja vihreän infrastruktuurin kehittäminen. Täydennysrakentamisen mahdollisuuksia kartoitetaan alueella. Uudelle rakentamiselle pyritään löytämään myös kaupunkikuvalliset perusteet. Lisäksi selvitetään alueen yritys- ja koulutusyhteistyömahdollisuuksia.

Kaavarunkotyössä on kolme tasoa:

- **tarkastelualue:** Myyrmäki, Martinlaakso, Vantaankoski, Kaivoksela
- **suunnittelualue:** kaupunginosa
- **ydinalue**: Myyrmäen keskustakorttelit (noin 0,5km asemasta)

Kaavarungon rakenne koostuu kahdesta osasta: (1) lähtökohdista sekä (2) kehittämisen tavoitteista ja suunnitteluperiaatteista sekä varsinaisesta kaavarunkokartasta. Kaikkia osioita on havainnollistettu esimerkkikuvin, kaavion ja luonnoksin. Lisäksi on esitetty esimerkkinä skenaario Myyrmäestä vuonna 2040. Osiossa 3 on esitetty vaikutusten arviointia ja osiossa 4 kaavarungon prosessi.

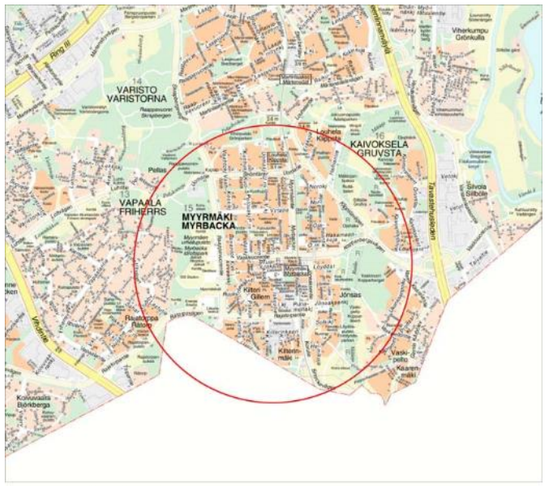

Kuva 4. Suunnittelualueen sijainti

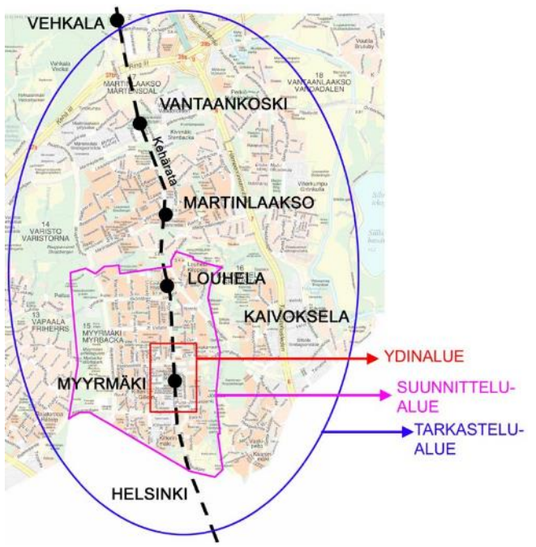

kuva 5. Kaavarunkotyön tasot ja suunnittelualueen rajaus

1. Lähtökohdat

1.1 Fyysinen ympäristö

Maisemarakenne, maisemakuva ja maiseman historia

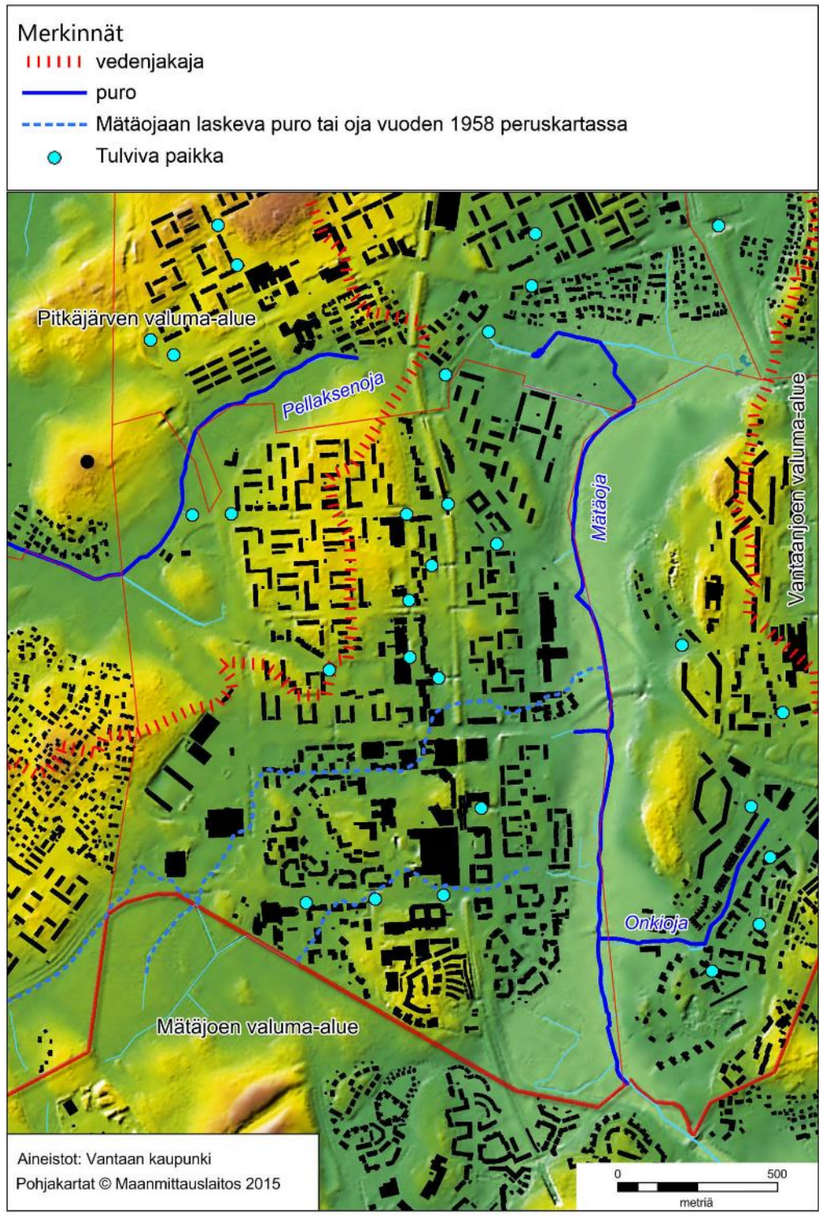

Kuva 6. Topografia ja pintavedet

Myyrmäen suurmaiseman muodostavat Mätäojan laakso, pohjoisosan kalliosydäminen moreeniselänne ja eteläosan pienipiirteinen entinen viljelysmaisema. Nykyisen Liesikujan kohdalla oli aiemmin puro ja viljelty purolaakso sen ympärillä. Puro laski Mätäojaan. Kasvukyvyltään parhaimmat hiekka- ja hietamaat ovat olleet Jönsaksen tilasta etelään ja pohjoiseen. Nyt pohjoisempi pihapiiri on viheralueena ja päiväkodin pihana ja eteläisemmästä on muistuma Jönsaksenpiha -nimisenä vehreänä katualueena.

Myyrmäki on korkokuvaltaan melko loivaa. Pohjoinen selänne kohoaa monin paikoin yli 48 metrin korkeuteen. Tällä selänteellä kulkee myös Mätäjoen ja Pitkäjärven valuma-alueiden välinen vedenjakaja. Yksi korkeimmista lakialueista on kaavoitettu puistoksi. Kuohupuiston korkein kohta on 48,6 metrin korkeudella. Mätäojan uoma on pitkään lähes tasaisella alueella 18 metrin korkeudessa.

Nykyisin suurin osa kaupunginosan pintamaasta on muuttunut täyttömaaksi. Mätäojan laakson pohjalla on turvetta. Maiseman alkuperäinen luonne on vielä näkyvissä pohjoisessa Kuohupuistossa, jossa on komeita kallioita ja mäntyjä, ja Mätäojan laakson pohjoisosan avoimilla alueilla.

Myyrmäen luoteisosasta vedet valuvat Pellaksenojaan ja siitä Pitkäjärveen. Suurin osa kaupunginosan pintavesistä päätyy Mätäojaan, joka jatkuu Helsingin puolella Mätäjokena.

Nykyinen pienilmasto on pääosin kaupungin rakennusten tuottamaa. Korkeiden rakennusten ympärillä saattaa tuulla enemmän kuin muualla.

Viherrakenne

Myyrmäki on suunnitelman mukaan rakennettu kaupunginosa. Suunnittelun taustalla on ollut periaate, jossa tiiviisti rakennettua kaupunkia ympäröivät viheralueet. Myyrmäen viherrakenteessa kaupunginosaa pohjoisessa, idässä ja lännessä reunustavat viheralueet ovatkin tärkeimmässä asemassa verrattuna sellaisin palstoittamalla syntyneisiin kaupunginosiin kuin esimerkiksi Tikkurila, jossa viherrakenteesta suuri osa on tonteilla.

Myyrmäen urheilupuiston kohdalla viheryhteys on melko kapea. Toisaalta puusto ja vehreä kasvillisuus jatkuvat Vapaalan pientaloalueen pihoilla. Tämä viheryhteys on myös liito-oravien kulkureitti.

Pohjoisella selänteellä pihat ja jopa pysäköintialueet ovat vehreitä ja puustoisia. Viherrakennetta kuvaavasta kartasta näkyy, että yli 10 metriä korkeaa puustoa on pihoilla lähes katkeamattomasti. Yleisten rakennusten tonteilla on myös laajempina alueina puustoista aluetta. Kilterin koulun tontilla on jäljellä viljelysmaisemaan liittyneen metsäsaarekkeen metsää ja Uomarinteellä avokalliota ja kalliometsän kauniita mäntyjä.

Myyrmäkeä ympäröivät metsät ovat pääosin reheviä, lehtoja la lehtomaisia kangasmetsiä. Mätäojan laakson pohja on lehtoa ja kosteikkoa.

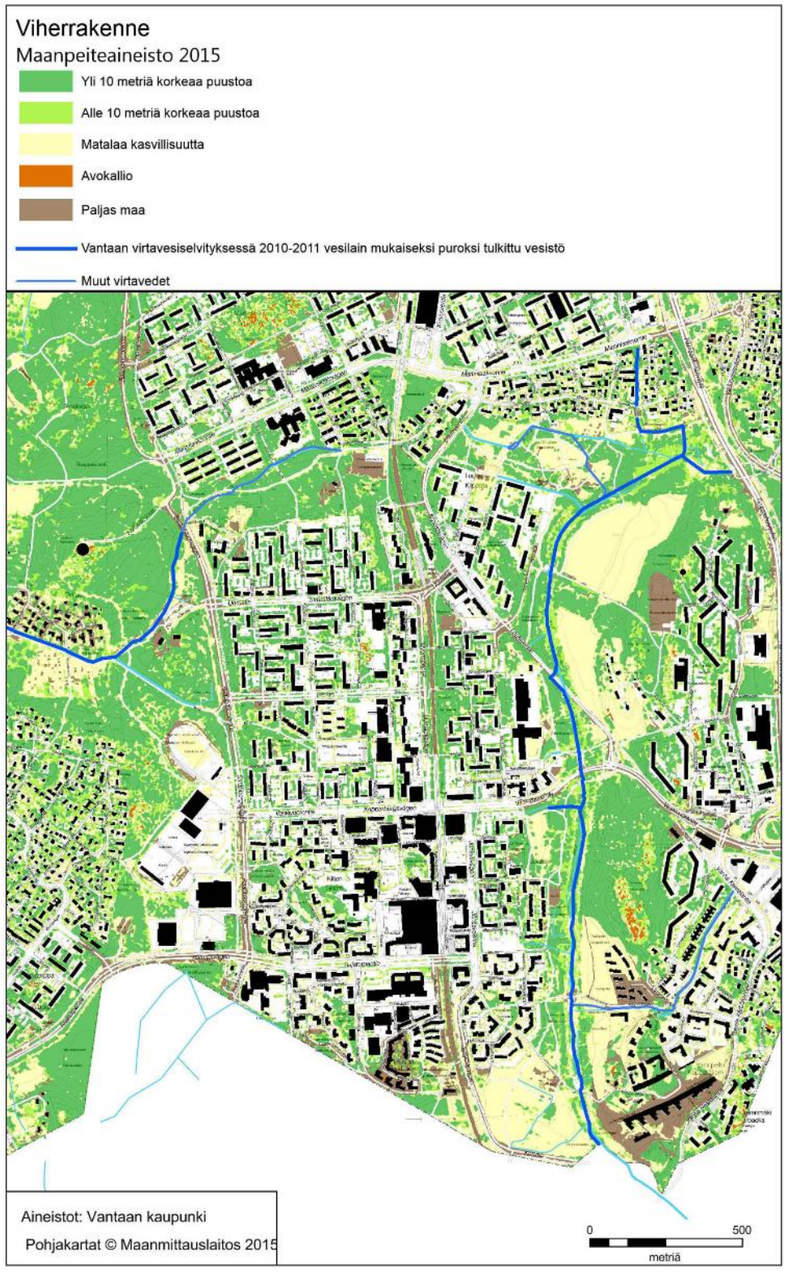

Kuva 7. Viherrakenne on viher- ja vesialueiden ja niiden välisten yhteyksien muodostama verkosto. Viherrakenteeseen kuuluvat muun muassa julkiset viheralueet, pihojen kasvulliset osat, vihreä katoilla, rakennuksissa, kansilla, kaduilla ja aukioilla, suojelualueet sekä sinirakenne eli vesistöt ja pienvedet. (Virtaa viherrakenteesta - suuntaviivoja kaupunkiympäristön suunnitteluun. Faehnle, Maija & al. Helsinki 2015). Viherrakenne tuottaa ekosysteemipalveluja.

Ekosysteemipalveluja Myyrmäessä

Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon tuottamia hyötyjä ihmisille. Kaupungissa viherrakenne tuottaa ekosysteemipalveluja. Erikseen puhutaan säätely- ja ylläpitopalveluista, tuotantopalveluista ja kulttuurisista palveluista. Myyrmäen viheralueilla on paljon käyttäjiä ja tärkeiksi ekosysteemipalveluiksi nousevatkin kulttuuriset ekosysteemipalvelut: virkistäytyminen, terveys, esteettiset kokemukset, opetuksen ja tieteen mahdollisuudet ja inspiroituminen. Luonnon virvoittava vaikutus on Myyrmäessä lähellä.

Myyrmäki on valtaosin metsäisten ja Mätäojan laaksossa myös soisten viheralueiden ympäröimä. Kasvillisuus sitoo hiiltä itseensä ja maaperään. Myyrmäkeä ympäröivät viheralueet tuottavat säätelypalveluja: ilma puhdistuu ja hellekaudella kasvillisuus haihduttaa ja siten viilentää ilmaa. Kasvullisilla alueilla pintavedet päätyvät puroihin tai pohjavedeksi viivyttyään ja puhdistuttuaan ensin kasvillisuudessa ja maaperässä, kun taas rakennetulla alueella pintavedet on useimmiten johdettu hulevesiviemäreihin, joissa vesi ei viivy eikä puhdistu. Rankkasateella vesi syöksyy nopeasti putkistoihin ja sieltä puroihin aiheuttaen tulvia ja eroosiota. Mätäojan laakson kosteikot ovat tehokkaita veden viivyttäjiä.

Pellot, puistot, pihat ja katuvihreä ovat myös ekosysteemipalvelujen mahdollistajia. Esimerkiksi viljelypalstat tuottavat ruokaa ja virkistystä. Pihan tai puutarhan haltija voi vaikuttaa paljon siihen, mitä ekosysteemipalveluja piha tuottaa: esimerkiksi ruokaa, kauneuselämyksiä, pölytystä ja veden puhdistusta.

Kuva 8. Myyrmäen kaikkien ekosysteemipalveluiden hyödynnetty tarjonta. Ote Vantaan luontohyödyt eli ekosysteemipalveluselvityksen luonnoksesta (WSP ja Vantaan kaupunki 2018). Mitä tummempi alue, sitä enemmän ekosysteemipalveluja se tuottaa. Kartan tummat alueet ovat lähinnä säätely- ja ylläpitopalveluiden sekä kulttuuristen palvelujen ansiota.

Tarkastellut palvelut:

Säätely- ja ylläpitopalvelut:

- Haitallisten aineiden biopuhdistus
- Puhdas ilma
- Melun torjunta
- Eroosion torjunta
- Veden kierron säätely
- Veden viivytys ja tulvasuojelu
- Ilmavirtausten säätely
- Pölytys ja siementen levitys
- Elinympäristöt
- Veden laadun ylläpito
- Globaalin ilmaston säätely
- Paikallisen ilmaston säätely

Tuotantopalvelut:

- Viljeltävä ravinto
- Juoma- ja talousvesi
- Luonnon tuottama ravinto
- Käyttövesi
- Materiaalit

Kulttuuriset palvelut:

- Virkistys
- Luonto opetuksessa
- Esteettisyys ja kulttuuriperintö
- Luonnonarvo perintönä

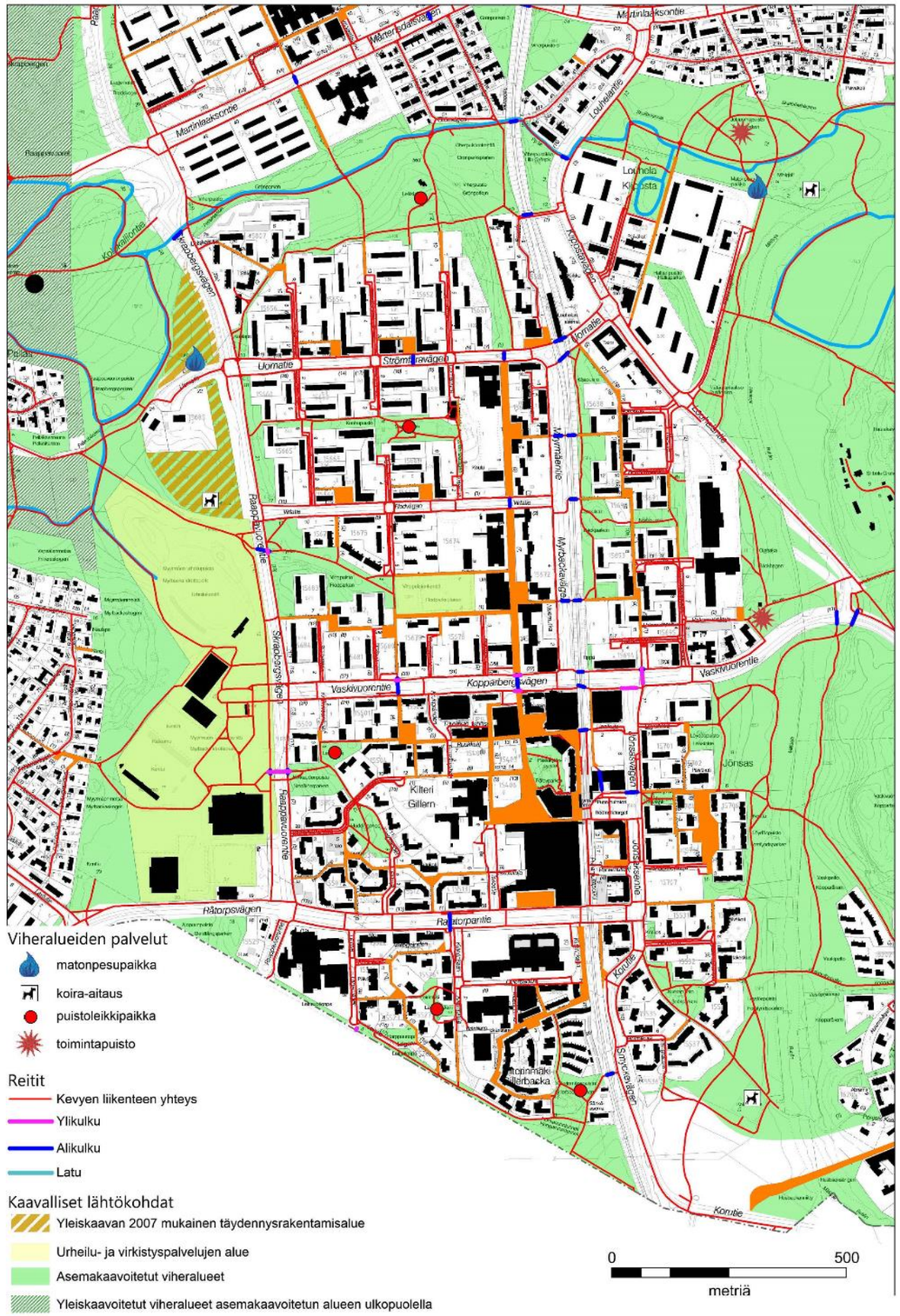

Kuva 9.

Virkistys, viheralueet ja julkinen ulkotila

Vantaan viheralueohjelma 2011-2020 ohjaa julkisten viheralueiden kehittämistä. Viheralueohjelma sisältää palveluverkkosuunnitelman.

Mätäojan laakso ja Raappavuoret ovat Myyrmäen kaupunginosaan ulottuvia vetovoimakohteita. Mätäojan laaksossa sijaitsevat Myyrmäen keskustan asukkaita palvelevat toimintapuistot, Jokiuomanpuisto ja Ojahaka.

Vesihuoltoverkosto

Vesihuoltoverkoston ikä noudattelee Myyrmäen aluekehitystä ja verkostoa on laajennettu sitä mukaan, kun Myyrmäkeä on rakennettu. Vanhimmat verkoston osat ovat 1960-luvun loppupuolelta sijoittuen Myyrmäen pohjois- ja koillisosiin. Viimeisimpänä alueena verkostoa on laajennettu 1990-2010 -luvuilla Myyrmäen eteläosiin Kilterin alueelle.

Hulevesijärjestelmä

Myyrmäen alueella kuivatus on hoidettu lähes kokonaan hulevesiviemärein. Katualueista ainoastaan Raappavuorentiellä, Uomatiellä ja Korutiellä hulevedet johdetaan ajoradoilta ja jalkakäytäviltä viherpainanteisiin, joista vedet joko imeytyvät maahan tai johdetaan painanteiden kautta hulevesiviemäreihin. Tonttien hulevedet johdetaan hulevesiviemäreihin, eikä tonteilla ole hulevesien viivytystä uusimpia kohteita lukuun ottamatta.

Vesistöt ja valuma-alueet

Lähes koko Myyrmäki on kuivatettu Mätäojaan luoteisosaa lukuun ottamatta. Mätäoja virtaa Myyrmäen itäpuolella ja se on luokiteltu vesilain mukaiseksi puroksi. Mätäojan pituusprofiili on hyvin tasainen, mistä johtuen Mätäojanlaaksoon on muodostunut laaja kosteikkoalue. Mätäojan pohjoisosaan on juoksutettu vuodesta 1997 alkaen kesäkaudella lisävettä Silvolan tekojärvestä, jotta turvataan riittävä veden vaihtuvuus kesän alivirtaamakautena. Vuonna 1992 laaditussa Mätäojan laakson käyttö- ja maisemanhoitosuunnitelmassa on esitetty laskeutusaltaita runkohulevesiviemärien purkupisteisiin Solkipolun päähän ja Vaskivuorentien eteläpuolelle. Kumpaakaan näistä altaista ei ole kuitenkaan toistaiseksi toteutettu.

Myyrmäen luoteisosa kuuluu Pellaksenojan valuma-alueeseen, jonka latva lähtee Myyrmäen ja Martinlaakson välisestä Viherpuistosta ja virtaa kohti Vapaalaa. Vapaalassa puro liittyy Varistonojaan, josta vedet päätyvät lopulta Pikkujärveen ja sieltä edelleen Pitkäjärveen.

Kuva 10. Kallioinen vedenjakajaselänteen lakialue Kuohupuistossa.

Kuva 11. Myyrmäessä monet kadut ovat vehreitä. Katuvihreä kuuluu viherrakenteeseen.

Luonnon monimuotoisuus ja luontoarvot

Molemmin puolin Myyrmäen tiheästi rakennettua keskustaa löytyy kaksi laajaa luontoaluetta, Raappavuorten metsäalue lännessä ja Mätäojanlaakso idässä. Niissä molemmissa on Vantaan oloissa poikkeuksellista lajistoa, ja Mätäojan varren pajuissa elävä halavasepikkä on Suomen ja koko maailman mittakaavassa ainutlaatuinen laji. Myyrmäen pohjoisreunalla kapea vihreä vyöhyke Viherpuiston kohdalla yhdistää Raappavuorten ja Mätäojan luontoalueet toisiinsa.

Mätäojanlaakson pohjalla virtaavan Mätäojan ympärillä levittäytyy laaja luhta-alue. Mätäojan purouoma muuttuu ajoittain sokkeloiseksi verkostoksi tai levenee vesilintujen suosimiksi lampareiksi. Sinisorsien, tavien ja telkkien kanssa saman elinympäristön jakavat uhanalaiset tukkasotka ja liejukana. Purovarren koivu- ja pajutiheiköissä pesii paljon laululintuja, muun muassa satakieliä ja mustapääkerttuja. Rehevässä luhdassa kasvaa harvinaisia suokasveja, kuten kämmeköihin kuuluvat suo- ja sääskenvalkku. Sääskenvalkku on halavasepikän tavoin erityisesti suojeltu laji.

Raappavuorten metsässä on useita liito-oravan ydinalueita vuonna 2016 valmistuneen liito-oravakartoituksen mukaan. Liito-orava-alueelta Raappavuorten metsän puustoinen yhteys jatkuu etelässä Vantaan kaupungin rajalle. Idän suuntaan liito-oravat pääsevät liikkumaan Raappavuorten metsän alueelta Viherpuiston kautta kohti Hämeenlinnanväylää, jossa on toimiva ylitysalue moottoritien itäpuolelle. Raappavuorten metsän itäpuolisissa liito-oravayhteyksissä on todettu kuitenkin kehittämisen tarve Jokiuomanpuiston länsireunassa ja puistoalueen pohjoispuolella. Myyrmäen kaavarunko säilyttää liito-oravan nykyiset elinpiirit ja nykyisellään hyvin toimivat liito-oravan yhteydet, sekä mahdollistaa heikosti toimivien yhteyksien kehittämisen.

Raappavuorten metsäalueella pesii kana- ja nuolihaukan sekä lehtopöllön kaltaisia vaikuttavia lintuja. Myyrmäen vesitornin ympäristössä on yksi Vantaan hienoimmista lehtoalueista, Myyrmäenlehto. Sen vaateliaita lajeja ovat muun muassa lehtopähkämö, lehto-orvokki ja imikkä. Lehdon eteläpuolitse virtaavan Pellaksenojan varresta löytyvät Vantaan ainoat tunnetut, Suomessa koko levinneisyysalueellaan harvinaisen, vankkasaran kasvupaikat. Metsäalueella on huomattavan monipuolinen lahopuulajisto. Siihen kuuluvat valtakunnallisesti uhanalainen ja erityisesti suojeltu lahokaviosammal sekä alueellisesti uhanalainen rakkosammal. Raappavuorten metsän alueellisesti uhanalaisia lahottajasieniä ovat lumokääpä, rusokantokääpä, pohjanrypykkä ja peikonnahka.

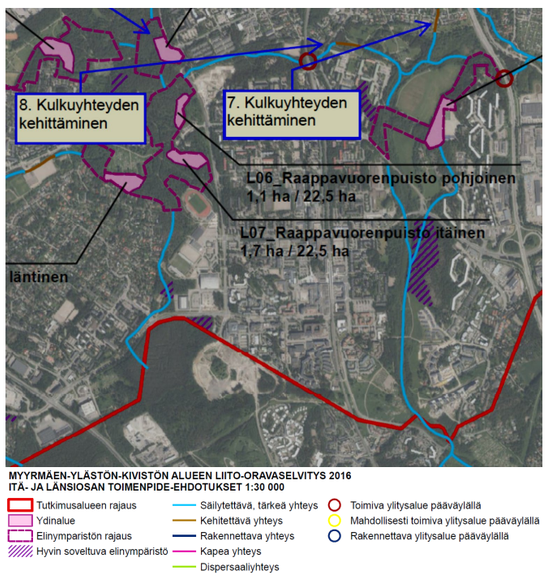

Kuva 12. Ote liito-oravaselvityksestä 2016.

Kaupunkirakenteen kehitys

Taustaa – kerroksellinen Myyrmäki

Mätäojan länsipuolelta, nykyisen tehokkaasti rakennetun alueen kyljestä, maakerrosten alta, on paljastunut tietoja Vantaan varhaisimmista asutusvaiheista. Merenpinta oli tuolloin noin 35 metriä ylempänä ja alueella sijaitsi saaria, joissa on asuttu jo mesoliittisella kivikaudella. Myyrmäessä on ollut asutusta kivikaudelta alkaen eli jo noin 9000 vuotta sitten. Merkittävimmät asuinpaikat ovat olleet Myyrmäen aseman länsi- ja eteläpuolella, sekä Rajatorpantien eteläpuolella. Kaivauksia alueella on tehty vuosina 1962 – 1991. Myyrmäen Jönsas on Suomen tunnetuimpia ja laajimmin tutkittuja esihistoriallisia asuinpaikkoja. Tärkeitä löytöjä ovat muun muassa kivikauden aikaiset kivikirveet ja taltat, nuorakeraamisen ajan saviastioiden palat, kymmenet pyöreät, kivetyt tulisijat sekä Suomen laajin tunnettu mesoliittisen kivikauden hautausmaa-alue, josta tunnetaan 23 niin kutsuttua punamultahautaa. Kaava-alueella on jäljellä yksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka Husbacka II (mj. rek. nro. 92010028).

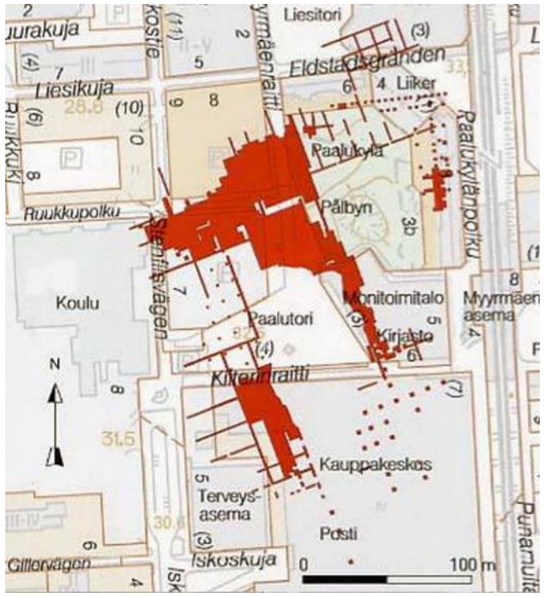

kuva 13. Jönsaksen asuinpaikan kaivausalue. Kuva teoksesta Vantaan esihistoria (2008)

Myyrmäki oli säilynyt lähes rakentamattomana metsäisenä alueena 1950-luvulle saakka. Varsinainen Myyrmäen kaupunginosa on rakentunut 1960-luvulta lähtien kerrostalovaltaisena, jolloin kaupunkien hallitsematonta laajenemista alettiin hillitä. Pyrittiin tehokkaaseen rakentamiseen varsinaisilla kaupunkialueilla. Liikenneongelmia pyrittiin ratkomaan hajakeskittämisen periaatteella, jossa rakentaminen ryhmiteltiin tietyn kokoisiin itsenäisiin yksikköihin. Alettiin kehittää aluerakentamissopimuksia, joilla myös kunnallistekniikan rakentamisvelvoitetta siirrettiin pois maalaiskunnalta. Samalla asuntorakentaminen alkoi painottua enemmän asuinkerrostaloihin. Aluerakentamisesta tuli merkittävä toteutusmuoto. Rakennetun ympäristön tavoitteeksi tuli kaupunkimaisuus, johon pyrittiin strukturalismin keinoin. Se edellytti erilaisten rakenteiden kuten sosiaalisten kontaktien, palveluiden, teknisten järjestelmien ja liikenteen verkostojen huomioon ottamista. Tavoitteeksi tuli sekoittuneen kaupunkirakenteen muodostaminen. Uskottiin, että kompaktikaupunki olisi myös kontaktikaupunki. Myyrmäkeen laadittiin kaavarunko, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.4.1972. Keskeiseksi suunnitteluaiheeksi nousi Myyrmäenraitti, jonka varrelle sijoittui palveluita, solmukohtia ja julkista ulkotilaa. Myös korkea rakentaminen oli esillä jo tuolloin.

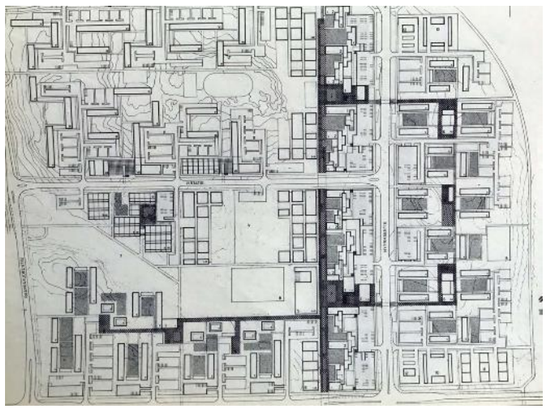

Kuva 14. Ote Myyrmäki II – asemakaavasta nro 150300, SM 19.6.1973. Asemakaavassa alueen keskelle on suunniteltu kulkevaksi pituussuuntaan pääkadun lisäksi erillinen jalankulun pääakseli, eräänlainen esplanadi, jonka äärelle on sijoitettu kaikki suuremmat yleiset palvelutilat.

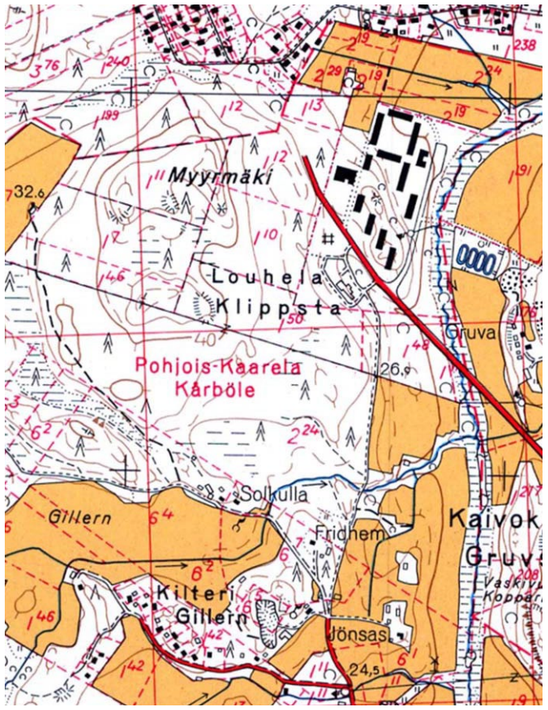

Kuva 15. Myyrmäki vuonna 1967. kuvat 16a ja b. havainnekuvia Myyrmäen kaavarungosta vuodelta 1968

Myyrmäki oli osa suurempaa nauhakaupunki-suunnitelmaa, joka alkoi Helsingin puolelta Haagasta. Suunnitelma perustui Martinlaakson junarataan, jonka piti jatkua Petikkoon saakka. Suunnitelmat eivät kuitenkaan toteutuneet kokonaisuudessaan muun muassa lentomelun takia. Vuonna 2017 Kehärata yhdisti Martinlaakson radan lentokentän kautta päärataan.

Myyrmäen rakentaminen alkoi alueen koillisosasta ja vähitellen rakentui pohjoisesta etelään päin. Pohjois-osiltaan kaupunkirakenne asuinkerrostaloineen ja niihin liittyvine pienine liikerakennuksineen edustaa tyypillistä lähiömaailmaa, joka suunniteltiin ajan ihanteiden mukaisesti löyhää ruutukaavaa noudattaen. Kaikkein tyypillisin lähiö Myyrmäki ei kuitenkaan ole sen aseman viereen sijoittuvan palvelukeskuksen takia. Alue suunniteltiin kunnan läntiseksi keskukseksi, vastapainoksi idässä sijaitsevalle Tikkurilalle. Varsinainen aluekeskus

palveluineen saatiin alueelle paljon suunniteltua myöhemmin ja palvelut olivat alkuvuosikymmenenä pääosin pienten liikkeiden varassa. Keskustan vuonna 1975 vahvistettu asemakaava perustuu arkkitehtikilpailun voittaneeseen ehdotukseen.

1970-luku oli Vantaalla hyvin kiihkeän väestönkasvun aikaa. Aluekeskuksia kehitettiin monipuolisemmiksi ja muutenkin suunnittelussa siirryttiin pienten askelten täydentävään ja korjaavaan suunnittelutapaan. Erityisesti keskustojen alueita pyrittiin tiivistämään rakentamisella. Myös palveluita tuli alueelle. Kuohukujan ja Myyrinpuhoksen ostoskeskukset avattiin. Rakennettiin myös kouluja ja oppilaitoksia kuten Uomarinteen ja Vaskivuoren koulut. Lahden ja Tuusulan moottoritiet valmistuivat 1973. Kiihtyvä autoistuminen alkoi tuoda esiin omat ongelmansa, joten myös joukkoliikenteeseen alettiin satsata. Monikeskuksisen kunnan sisäisen liikenteen tärkeyteen alettiin kiinnittää huomiota. Martinlaakson radan suunnittelu alkoi 1960-luvun lopulla ja rata valmistui 1975. Joukkoliikennekokeilu johti lopulta Vantaan Liikenne Oy:n perustamiseen. Syöttöliikenteen järjestäminen busseilla rautatieasemille otettiin esiin.

80-luvulla vaikutti postmodernismi suunnitteluihanne, joka pyrki tuomaan esteettiset arvot takaisin suunnitteluun. Vantaallakin suunnittelu painottui pirstoutuneen kaupunkirakenteen eheyttämiseen. Asuntoalueet tuli suunnitella tukemaan olemassa olevaa kaupunki- ja palvelurakennetta. 1980-luvulla Myyrmäkeen rakennettiin muun muassa Isomyyrin kauppakeskus, Kilterin koulu, Myyrmäen kirkko ja Imatran voiman pääkonttori.

1990-luvulla kaupunki jaettiin viiteen palvelualueeseen, joille kaupunginvaltuusto nimesi aluetoimikunnat. Aluetoimikunta toimii asukkaiden ja heitä edustavien järjestöjen linkkinä kaupungin päättäjiin. Vantaata haluttiin kehittää verkostomaisina omaleimaisina yhdyskuntina. Myyrmäki täydentyi 1990-luvulla lisää. Avattiin Myyrmannin kauppakeskus ja Myyrmäkitalo.

Vuonna 2000 voimaan tulleen uuden maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteena on hyvän elinympäristön ja yhdyskuntien kestävän kehityksen edistäminen sekä avoimen ja vuorovaikutteisen suunnittelukulttuurin vahvistaminen. 2000-luvulla kaupunkisuunnittelu on ollut enemmän visioiden, arvojen ja strategioiden kehittelyä kaavojen laatimisen sijaan. Hierarkiasta on siirrytty verkostomaiseen kaupunkirakenteeseen. Yleisenä tavoitteena pidetään olemassa olevien alueiden eheyttämistä ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävän kehityksen hengessä. Keskustojen lähialueille alettiin sijoittaa matalaa ja tiivistä asuntorakentamista.

Kuva 17. Myymäen alue on kehittynyt kerrokselliseksi.

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Kaupunkikuva alueella on kerrostalovaltainen. Rakennuskanta koostuu suureksi osaksi betonielementtirakenteisista lamellitaloista. Talot on ryhmitelty ruutumaista asemakaavaa noudattaen. Myyrmäen asuinalueet ovat tunnistettavia eri vuosikymmeniltä. Uusin asuinalue on aivan Myyrmäen eteläosaan rakentunut värikäs ja omaleimainen Kilterinmäki. Nykyään Myyrmäki on Vantaan tiiveimmin rakennettu ja kaupunkimaisin keskusta. Alueen rakennuskanta on paikoin jopa 12-kerroksista. Viime vuosina on keskitytty erityisesti Myyrmäen keskustan ja asemanseudun kohentamiseen sekä yksittäisiin täydennysrakentamiskohteisiin. Esimerkiksi kaupunginosan luoteisnurkka on uudistunut vauhdilla.

Kaupunkirakenteen analyysiä

Myyrmäen nykytilannetta on analysoitu Kevin Lynchin teorian keinoin. Kartalla erottuvat erityyppiset alueet, maamerkit, reitit, solmukohdat, reunat ja tärkeimmät näkymälinjat. Luettava ja kuviteltavissa oleva fyysinen ympäristö auttaa orientoitumaan ympäristössä ja estää eksymästä. Ihmisillä on tapana muodostaa kognitiivisia karttoja mielessään löytääkseen tien kohteeseen. Arkkitehti Kevin Lynch on tutkinut aihetta laajasti. Kirjassaan “The Image of the City” hän tulkitsee kognitiivista teoriaa suunnittelun kielelle (Lynch 1990). Lynch esitti siinä luettavuuden (legibility) käsitteen. Se tarkoittaa sitä miten helposti ihminen pystyy muodostamaan kognitiivisen kartan tietystä paikasta mielessään. Kokeidensa kautta Lynch yritti selvittää, mitkä tekijät tekevät paikasta luettavamman ja helpomman orientoitua, sekä miten kaupunkia voi kuvat jollekulle, joka ei ole aikaisemmin käynyt siellä. Lynch sai selville, että ihmiset yrittävät mielessään yksinkertaistaa fyysistä ympäristöään ja järjestää sitä viiden elementin avulla; reunat, polut, alueet, solmukohdat ja maamerkit. Nämä elementit helpottavat ihmisen kykyä muodostaa kuva ympäristöstä.

Kuva 18. Kilterinmäki , omaleimainen värikäs asuinalue

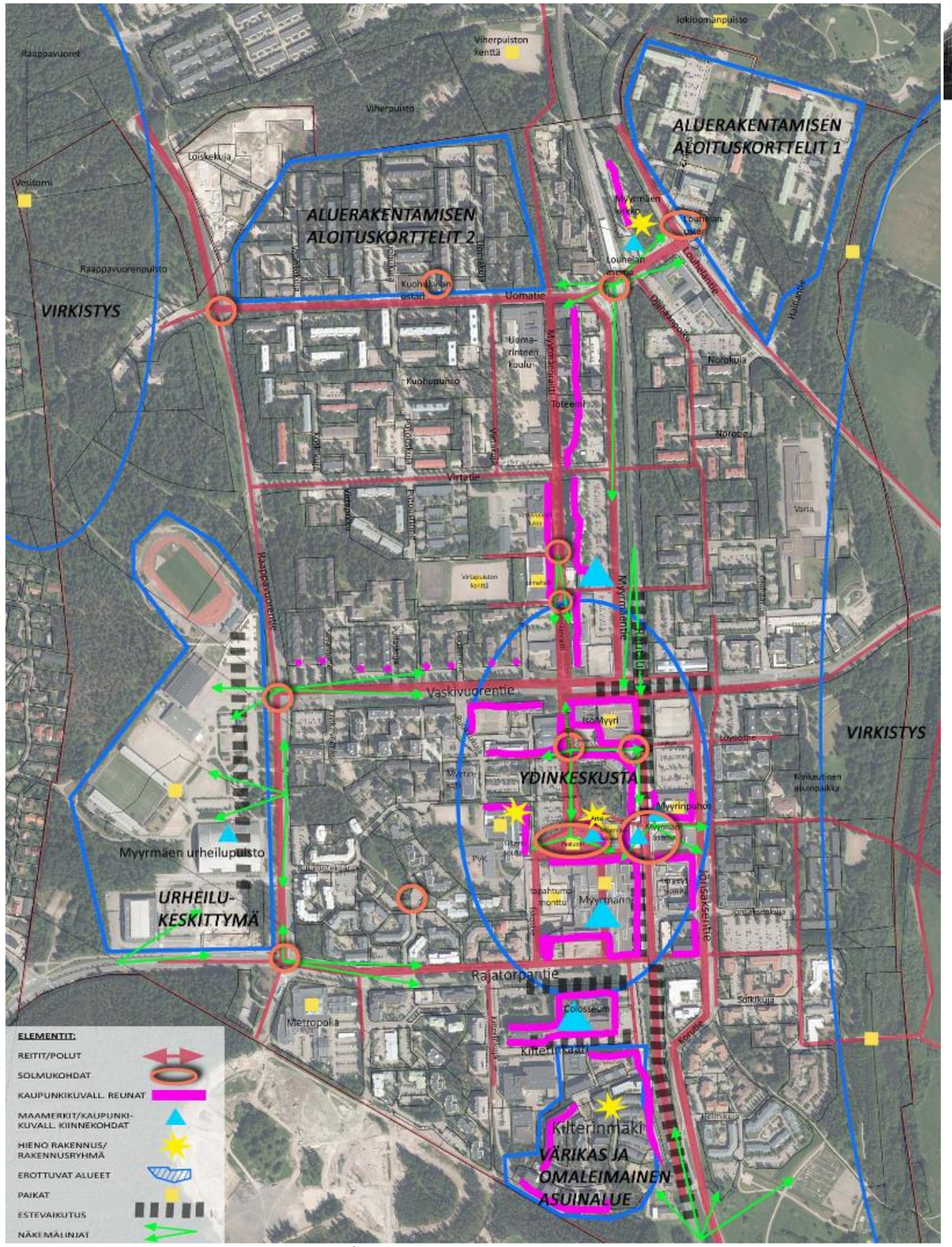

Kuvat 19-20. Analyysiä Kevin Lynchin mukaan / Kevin Lynchin viisi elementtiä

‘reuna’ ‘maamerkki’ ‘polku’ ‘solmukohta’ ‘alue’

Kuva 21. Kilterinmäen asuinkerrostalon korkea osa toimii omanlaisenaan maamerkkinä

Kuva 22. Myyrmäenraitti on selkeästi käytetyin reitti.

Kuva 23. Paalutori on yksi Myyrmäen suosituimmista solmukohdista

Katutila-analyysiä

Kaavarungon lähtötiedoksi analysoitiin erilaisia katutiloja:

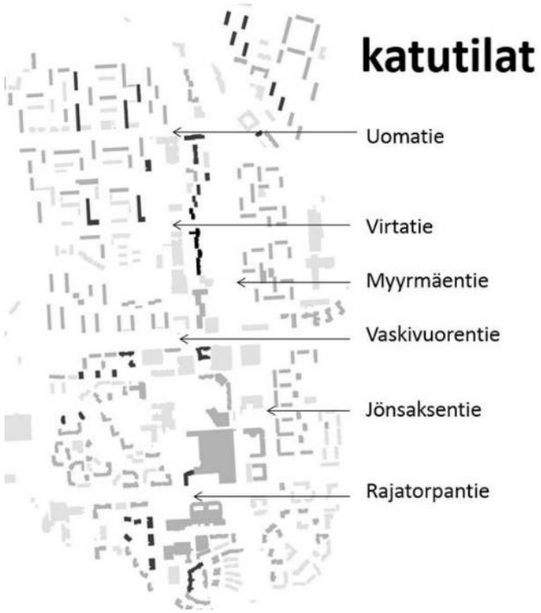

Kuva 24.

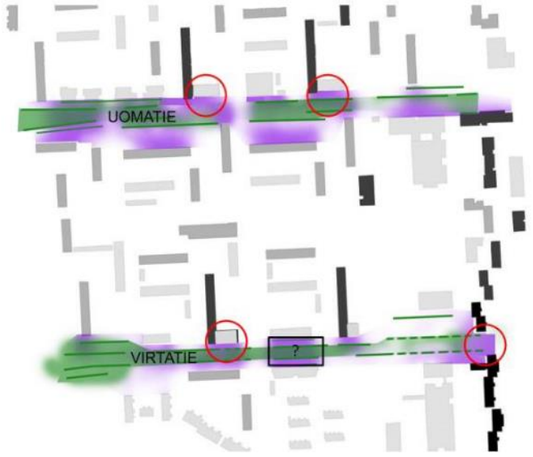

Kuva 25. Uomatie, Virtatie. Violetti kuvastaa katutilaa. Vihreä katupuu- ja -pensasrivejä.

Kuva 26. Vaskivuorentie

Uomatie

- Katuja eivät rajaa rakennukset vaan katuvihreä.
- Uomatien tiivein, julkisivujen rajaama ”katutila” on 36,5 m ja silloinkin se rajautuu rakennusten vähän limittyvillä päätyjulkisivuilla. Leveimmillään katutila on 63 m
- Uomatien pohjoisjulkisivu on verraten matalaa 1-3 kerroksista, pois lukien 4 korkeampaa lamellitalon päätyä. Kadun eteläpuolta rajaavat pääsääntöisesti 5-6 kerroksiset kadunsuuntaiset lamellit. Osa lamellitaloista on poikittain katuun nähden.
- Yleisilme: vehreä katutilan rajaus, jossa talot pilkistävät vehreyden välistä. Muutamat matalat liikerakennukset rikkovat muuten melko monotonista katutilaa ja -miljöötä.

Virtatie

- samat huomiot kuin Uomatiellä
- Rakennukset rajaavat vielä heikommin katutilaa, sillä ovat harvemmassa ja matalampia.
- Intensiivisin kohta Virtatien ja Myyrmäentien risteyksessä, jossa 10-12 kerroksiset lamellitalojen päädyt muodostavat ns. portin Virtatiellä. Katutila on tässä kohdin kapeimmillaan, n. 30 m, vaikka rakennuksen päätyjulkisivut eivät limity.
- Siellä missä rakennusten päädyt limittyvät, katutilan leveys on 34 m, mutta rakennukset 2-kerroksisia. Koulu tulee lähelle katutilaa, mutta on painettu matalammalle eikä luo intensiteettiä katutilaan.

Vaskivuorentie

- Leveä katutila. Pohjoista rajaa 6-kerroksisten lamellitalojen päädyt, joiden edessä on laajat parkkialueet. Eteläsivua rajaavat pitkittäiset 4-kerroksiset lamellimassat. Pohjoispuolen laajat parkkialueet mahdollistavat katutilan vahvemman rajauksen uusilla rakennuksilla. Uudisrakentaminen ja tiiviimpi katutila vahvistaisi mielikuvaa pääkadusta ja keskustasta.

Rajatorpantie

- Keskustaa, viitteitä kaupunkimaisesta katutilasta, mutta tuntuu osin takapihamaiselta, sillä katua rajaavat rakennukset sijaitsevat etäällä ja istutusten takana piilossa.

Jönsaksentie

- Intensiivinen katutila autoilijan näkökulmasta. Ei jalkakäytävää kadun molemmin puolin koko matkalla.

Myyrmäentie

- Asuinrakennukset muodostavat vahvan muurin, ns. kadunsuuntaisen selkärangan. Katutilan rajaus on löysä, sillä rakennukset sijoittuvat laajojen parkkikenttien taakse.
- Radan puoli on rakentamaton.

Yhteenvetona voidaan todeta, että katutilat ovat leveitä, mutta vehreitä. Katujen varsilla on täydennysrakentamismahdollisuuksia, mutta varsinainen kaupunkimainen katutila ja kaupunkitilat ovat jo olemassa Myyrmäen kävely-ympäristössä kevyenliikenteen verkoston varrella. Uusi keskusta rakentuu myös keskelle Myyrmäen kävelykeskustaa, joka ei hahmotu autoilijalle tai ohikulkijalle.

<u>Rakennettu ympäristö ja kulttuurihistorialliset kohteet</u>

Pääosa Myyrmäen rakennetusta kulttuuriympäristöstä on modernia, 1960-luvulta saakka rakennettua. Näin ollen rakennuskannan arvottaminen pitää suhteuttaa modernin yhteiskunnan kehitykseen, etenkin aluerakentamiseen, jonka kohteena Myyrmäki oli 1960-luvulta lähtien. Myyrmäessä sijaitsee useita rakennusperintökohteita. Kaupunginmuseo on kaavarunkotyön liittyen täydentänyt ja päivittänyt inventointeja, joiden kautta on selvitetty muun muassa rakennussuojelun arvottamisen osalta keskeneräisten (K) kohteiden mahdollinen suojelutarve. Lisäksi tänä aikana valmistui inventointi Vantaan koulurakennuksista.

Rakennusperintökohteet on luokiteltu seuraavasti:

- **R1 inventoitu kohde on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä**
- **R2 inventoitu kohde on kulttuurihistoriallisesti merkittävä**
- **K inventoidun kohteen arvottaminen on kesken**

Rakennushistoriallisesti merkittävimpiä kohteita alueella on Myyrmäen kirkko (1982), Kilterin koulu (1988), joka on suojeltu asemakaavalla 2017, Imatran Voiman entinen pääkonttori (Virtatalo, aikaisemmin Colosseum, 1987), Metropolia ammattikorkeakoulu (1988) sekä ostoskeskusrakennuksista Kuohukujan ostoskeskus (1972) ja Myyrinpuhoksen ostoskeskus (1975). Molemmat ostoskeskukset on todettu tehdyissä selvityksissä rakennusperintöarvoltaan erittäin merkittäviksi (luokka R1). Ostoskeskusten säilyttämismahdollisuuksia on tutkittu ”Ostarien uudet konseptit” – selvitystyössä keväällä 2018. Katso kohdasta 2.2 *’Rakennusperinnön turvaaminen, suojelukohteet’.*

Alueen koulurakennusten arvot ja suojeluperusteet selvitettiin kouluinventoinnin yhteydessä. Uomarinteen koulun, Vaskivuoren lukion ja Varian ammattioppilaitoksen rakennusten kulttuurihistorialliset arvot todettiin selvityksessä vaatimattomiksi. Kilterin koulu ja Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa on arvotettu luokkaan R2 (kulttuurihistoriallisesti merkittävä).

Kuvat 27-28. Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu

Kuva 29. Imatran Voiman entinen pääkonttori (Virtatalo, aikaisemmin Colosseum)

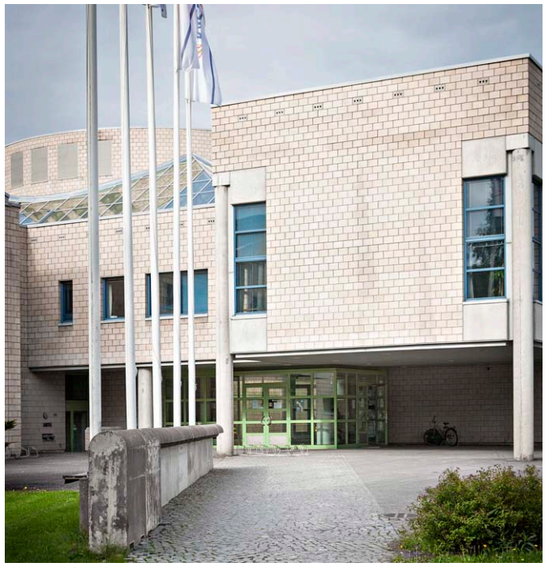

Kuva 30. Metropolia ammattikorkeakoulu

Alueen arkeologia: katso kohta Kaupunkirakenteen kehitys

Myyrmäen liikenteen nykytila

Liikenneverkko

Myyrmäen liikenneverkko muodostuu aluetta rajaavista pääkaduista ja kokoojakaduista, joiden nopeusrajoitus on 40 km/h. Kortteleiden sisäistä ajoneuvoliikennettä varten on tonttikatuja, joiden nopeusrajoitus on 30 km/h.

Autoliikenteestä eroteltu jalankulun ja pyöräilyn verkko tarjoaa kattavat ja turvalliset yhteydet alueen sisällä ja lähiympäristöön. Verkko voidaan jakaa karkeasti pää- ja paikallisreitteihin. Kortteleiden keskellä kulkevat reitit ovat luonteeltaan paikallisia jalankulkuraitteja. Paikallisreiteillä pyöräily on lähipalveluille suuntautuvaa. Nopeampi ja alueelta ulos suuntautuva pyöräily sijoittuu pää- ja kokoojakatujen varsien pääreiteille. Myyrmäenraitti toimii palvelut yhdistävänä reittinä Louhelan asemalta Myyrmanniin saakka.

Autoliikenteen määrät

Vuonna 2015 koko Vantaan katuverkolla moottoriajoneuvoliikenteen määrä kasvoi 3%. Raskaan liikenteen osuus katuverkolla oli noin 8%. Myyrmäen pää- ja kokoojakatujen liikennemäärät olivat noin 5000 – 15 000 ajoneuvoa vuorokaudessa ja raskaan liikenteen osuus noin 10%.

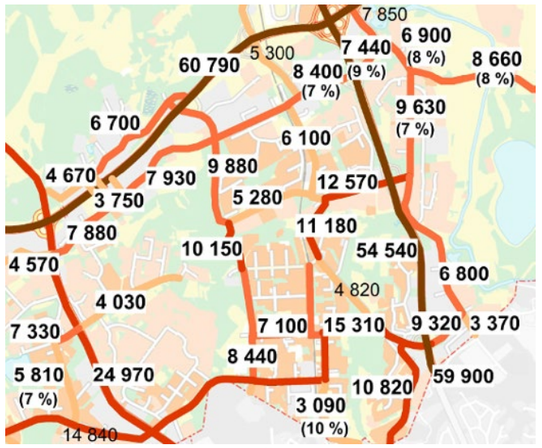

Kuva 32. Autoliikenne Vantaalla 2015-2016

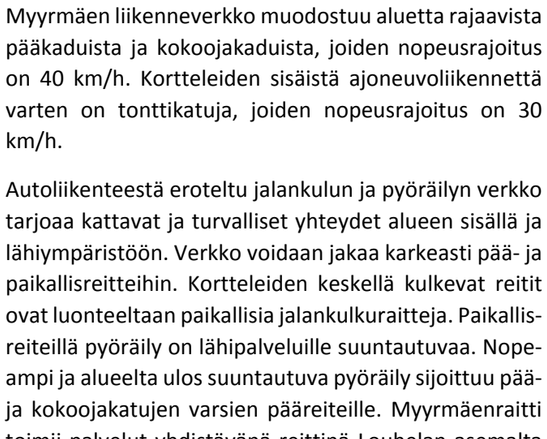

Kuva 31. Nopeusrajoitukset kaduilla km/h

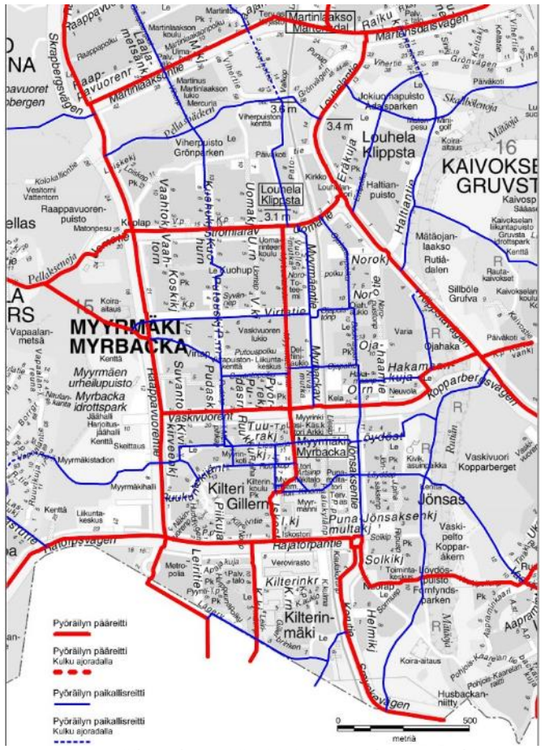

Kuva 33. Pyöräilyverkon pääreitit ja niitä tukevat merkittävimmät paikallisreitit nykytilanne

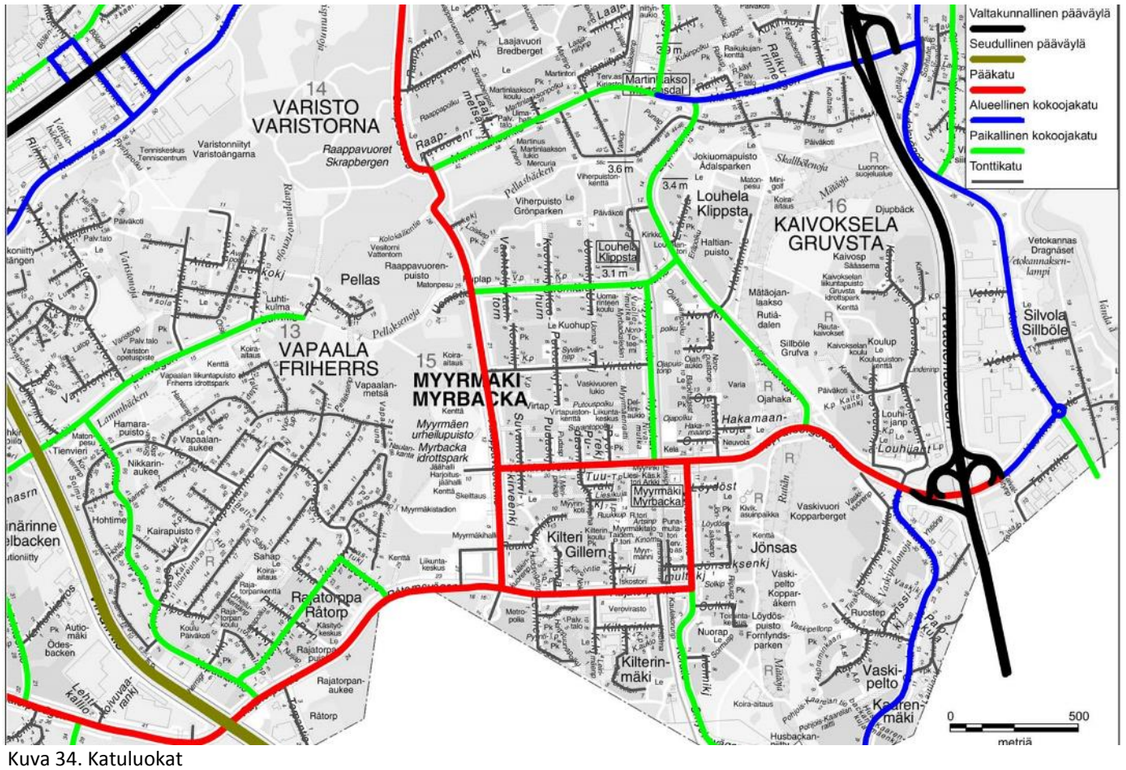

Kuva 34. Katuluokat

Pysäköinti

Myyrmäen keskusta-alueen pysäköinti palvelee pääosin asiointia sekä pienemmässä määrin työssäkäyntiä, liityntäpysäköintiä ja asumista. Vuonna 2016 tehdyn pysäköintiselvityksen tarkastelualueella oli yhteensä 2 434 autopaikkaa. Huhtikuussa 2016 tehtyjen laskentojen mukaan koko alueen pysäköinnin kuormitusaste oli korkeimmillaan arkena keskipäivällä. Tällöinkin kuormitusaste oli vain noin 50 %. Lauantaina koko alueen kuormitusaste oli korkeimmillaan 39 %. Keskusta-alueen ulkopuolista toimijoista Myyrmäen urheilupuistossa on suurin pysäköintikokonaisuus. Siellä autopaikkoja on noin 900. Myyrmäen alueella asuinkiinteistöjen pysäköinti on järjestetty tonteilla. Vantaalla on 1.1.2019 lähtien käytössä uusittu pysäköintinormi, joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 11.6.2018.

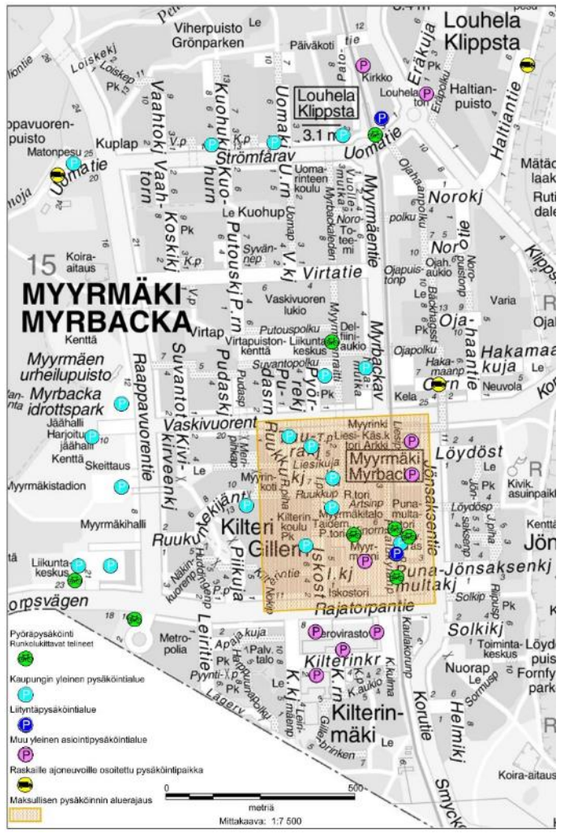

Kuva 35. Pysäköintipaikat Myyrmäessä nykytilanne

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen palvelutaso on Myyrmäessä nykyisin hyvä. Vuonna 2015 valmistui Vantaankosken radan ja pääradan yhdistävä Kehärata, jota pitkin Myyrmäestä pääsee junalla Helsingin suunnan lisäksi myös esimerkiksi Tikkurilaan, lentoasemalle ja Aviapoliksen työpaikka-alueelle. Junien lisäksi aluetta palvelee varsin kattava bussilinjasto, jota käyttämällä pääsee läpi viikon esimerkiksi kauppakeskus Jumboon sekä Hämeenlinnanväylän ja Mannerheimintien varren pysäkeille.

Liikenteen vaikutukset

Pohjoisosa Myyrmäestä on lentomelualuetta, jolla lentomelun desibelitaso on Lden 50 - 55 dB. Alueelle voidaan kaavoittaa uusia asuinalueita, jos melunsuojaus otetaan huomioon rakenteissa.

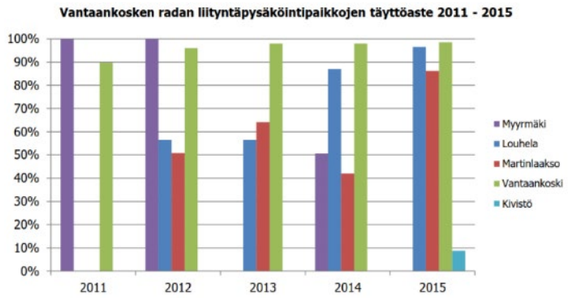

Kuva 36. Vantaankosken radan liityntäpysäköintipaikkojen täyttöaste 2011-2015 ja Kivistön 2015. Martinlaakson liityntäpysäköinti oli remontissa vuosina 2010-2011, Louhelan 2011 ja Myyrmäen 2014-2015

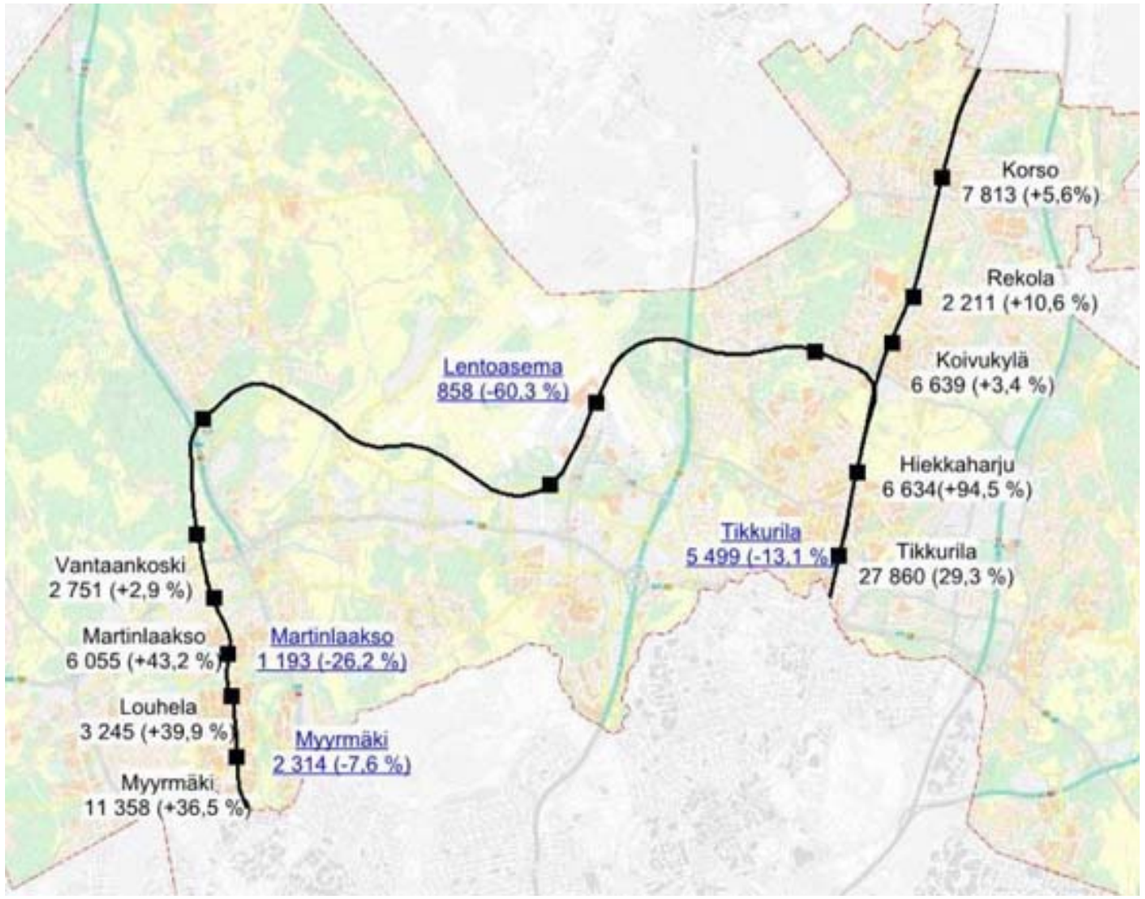

Kuva 37. Vantaan juna-asemien lähiliikenteen matkustajamäärät (arkivuorokaudessa) mustalla ja bussiterminaalien nousijamäärät (arkivuorokaudessa) sinisellä tekstillä alleviivattuina. Suluissa muutos vuodesta 2014

1.2 Myyrmäessä asutaan, opiskellaan ja tehdään töitä

Väestö

Myyrmäen suuralueella asuu tällä hetkellä noin 55 000 asukasta (v. 2017). Myyrmäki on asukasmäärältään Vantaan toiseksi suurin kaupunginosa, jossa asui vuoden 2017 alussa noin 16 500 henkeä. Väkiluku on saatu pidettyä täydennysrakentamisella viime vuosikymmenen varsin tasaisena, jopa nousujohteisena. Väestön määrän lisäystä selittää eniten 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmän kasvu. Vuonna 2025 kaupunginosassa ennustetaan asuvan noin 18 000 asukasta. Väestön ikärakenne on nykyisin vanhusvoittoinen. Vieraskielisen väestön osuus alueen väestöstä on vuonna 2017 ollut Myyrmäen suuralueella noin 17 % ja Myyrmäen kaupunginosassa noin 21%. Myyrmäen väestöstä puolet asuu yksin, joten myös asuntokuntien keskikoko on yksi Vantaan alhaisimmista.

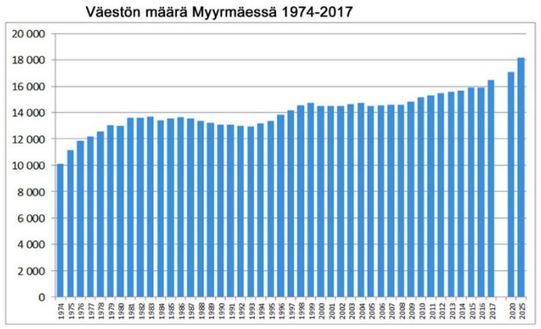

Taulukko 1. Väestön määrä Myyrmäessä 2017 ja ennuste vuosille 2020 ja 2025

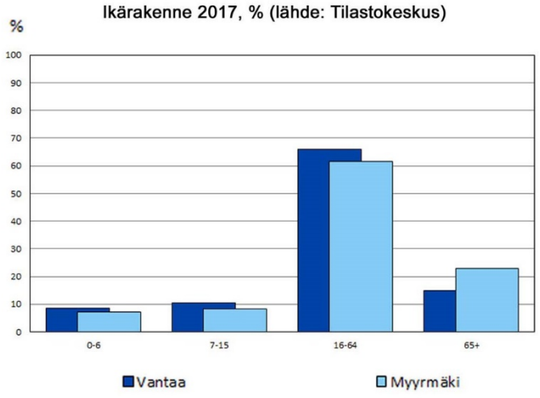

Taulukko 2. Ikärakenne

Työpaikat

Työpaikkaomavaraisuus oli noussut Vantaalla keskeiseksi tavoitteeksi 1970-luvun alkupuolella. Työpaikkoja oli osoitettu runsaasti erityisesti Kehä III:n varteen. Työpaikkaomavaraisuus on edelleen pysynyt Vantaan tavoitteena nykypäiviin asti. Myyrmäessä on runsaasti työpaikkoja, noin 5 000 (vuonna 2015). Työpaikat ovat sekä julkisella että yksityisellä sektoreilla. Alueen työpaikkojen määrä on pysynyt vuosikymmenet samoissa luvuissa. Suurin osa alueen työpaikoista sijaitsee Kehäradan asemien läheisyydessä.

Asuminen

Myyrmäki on Vantaan kaupunginosista väestöltään selvästi suurin ja tiheimmin asuttu. Vuoden 2017 alussa asukasluku oli 16 453. Myyrmäessä asuu keskimääräistä vähemmän lapsia (etenkin kouluikäisiä) ja työikäisiä, mutta enemmän yli 64-vuotiaita. Myyrmäen väestöstä noin 23 prosenttia oli yli 64-vuotiaita. Myyrmäen väestöstä puolet asuu yksin, joten myös asuntokuntien keskikoko on yksi Vantaan alhaisimmista. Myyrmäen pinta-ala on vain 2,8 neliökilometriä, joten pienellä alueella asuu paljon kaikkien ikäryhmien edustajia, mm. päivähoitoikäisiä lapsia (0-6 v.) lähes 1 200.

Myyrmäen asuntokanta on hyvin kerrostalovaltainen. Alueella oli vuoden 2016 lopulla yhteensä 9 632, joista 9 515 kerrostaloasuntoja ja 117 rivitaloasuntoja. Asunnoista omistusasuntoja oli noin 50 % (4 774), vuokra-asuntoja noin 43 % (4 145), asumisoikeusasuntoja noin 2 % (201) ja hallintamuodoltaan tuntemattomia noin 5 % (512). Asuntojen huoneistotyyppijakauma painottuu pieniin asuntoihin. Yksiöitä oli asunnoista yhteensä 16,4 % (1 584), kaksioita 39,7 % (3 824), kolmioita 27 % (2 602), neliöitä 12,9 % (1 241) ja suurempia asuntoja 4 % (381).

Kaavarungon yhteydessä tehdyssä Myn Myrtsi –mobiilikyselyssä korostui asuntojen hallintamuotojen ja asuntotyyppien monipuolisuus. Suurin osa mobiilikyselyyn vastanneista suosittelee Myyrmäkeä asuinpaikkana. Joukkoliikennettä käyttävien, työssä käyvien, opiskelijoiden ja eläkeläisten lisäksi Myyrmäen koettiin olevan ihanteellinen asuinpaikka myös lapsiperheille. Vaikka toisaalta koettiin, että asuntoja lapsiperheille ei ole alueella tarpeeksi, niin potentiaalia hyvänä lapsiperheiden asuinpaikkana Myyrmäellä on. Suuri osa vastaajista koki asuntojen yhteisöllisten tilojen olevan melko tärkeitä, tärkeitä tai erittäin tärkeitä.

Palvelut

Myyrmäki on läntisen Vantaan aluekeskus, josta löytyy runsaasti myös julkisia ja kaupallisia palveluita. Kaupallisen ytimen muodostavat Isomyyrin ja Myyrmannin kauppakeskukset. Kaupunginosassa on erinomaiset vapaa-ajan palvelut. Alueella sijaitsee urheilutalo, uimahalli ja urheilupuisto. Myyrmäki on myös Länsi-Vantaan koulutuspalveluiden keskus.

Isomyyrin yhteydessä toimii myös kaikille avoin kohtaamispaikka Myyrinki sekä nuorisotila Arkki. Myyrmäkitalo on Länsi-Vantaan kulttuuri- ja monitoimikeskus. Siellä on muun muassa kirjasto, Vantaa-info, Vantaan taidemuseo Artsi, elokuvateatteri sekä kuvataidekoulun ja aikuisopiston tiloja. Myyrmäenraitilla sijaitsee lasten kulttuurikeskus taidetalo Toteemi. Myyrmäen Paalutorin sanotaan olevan pääkaupunkiseudun kolmanneksi vilkkain kauppatori. Vuonna 1984 valmistuneen Myyrmäen kirkon on suunnitellut akateemikko arkkitehti Juha Leiviskä. Rakennus on yksi Vantaan arkkitehtuurinähtävyyksistä.

Kaupalliset palvelut

Myyrmäen keskusta toimii kaupallisena aluekeskuksena Länsi-Vantaan alueella. Myyrmanniin on keskittynyt merkittävästi erikoiskauppaa ja päivittäistavarakauppaa. Myyrmannin ja Myymäen kaupallinen vetovoima on kuitenkin vähentynyt viime vuosina johtuen kilpailevista erikois- ja päivittäistavarakaupan keskittymistä. Keskustan kaupallinen sijainti tiiviin asumisen keskellä turvaavat kuitenkin kaupan riittävän liiketaloudellisen kannattavuuden alueella. Lisäksi alue on erinomaisesti saavutettavissa julkisella liikenteellä ja riittävän hyvin autoliikenteellä vaikkakaan ei sijaitse valtaväylän välittömässä läheisyydessä.

Myyrmäen kaupunkirakenteessa liiketilat sijoittuvat hyvin merkittävässä määrin Vaskivuorentien ja Raappavuorentien välille Myyrmannin, Isomyyrin ja Myyrinpuhoksen liikekiinteistöihin. Alueen selkeä kaupallinen ydin on Myyrmanni ja sen viereiset korttelit. Kaavarunkoalueen muut liiketilat sijoittuvat pääsääntöisesti kivijalkaliiketiloihin ja erillisiin liikekiinteistöihin Uomatien, Virtatien ja Myyrmäenraitin varrelle. Nämä pienemmät liiketilakokonaisuudet (alle 2000 k-m2) on vuokrattu 95 prosenttisesti (5 liiketilaa 95 tilasta tyhjillään). Sen sijaan suuremmassa Isomyyrin kauppakeskuksessa on merkittävä määrä vuokraamatonta liiketilaa. Yhteensä pienissä kokonaisuuksissa on liiketilaa n. 15 000 k-m2 ja kolmessa suurimmassa n. 64 000 k-m2. Alueen kaupallisesta vetovoimasta kertoo alueen runsas liiketilan määrä ja päivittäistavarakaupan osalta ostovoiman toteutuminen yli 100 prosenttisesti omalla suuralueella.

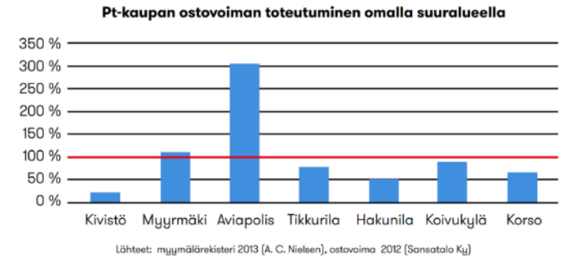

Taulukko 3. Myyrmäen suuralueen päivittäistavarakaupan myynti on suurempaa kuin alueen laskennallinen ostovoima. Ostovoimaa virtaan näin muita alueilta jatkuvasti Myyrmäkeen.

Keskustan elinvoima

Elinvoimaluku mittaa keskustojen liiketilojen käyttöastetta ja sijoittumista kaupunkirakenteeseen. Laskenta suoritetaan EKK:n (Elävät kaupunkikeskustat Yhdistys) mallin mukaisesti. Elinvoimaluku antaa tietoa myös keskustojen toimintaympäristön muutoksesta ja luo mahdollisuudet arvioida aktiivisen kaupunkitilan syntymistä. Kartoituksessa luokitellaan liiketilat niiden käytön mukaan: lauantailiikkeet, ravintolat, arkiyritykset ja tyhjät liiketilat. Laskentaan mukaan ne liiketilat, joilla on oma ovi kadulle tai kauppakeskukseen. Keskusta-alueen ulkopuolella merkitään lisäksi suurmyymälät ja ns. tilaa vaativaa vähittäiskaupan yksiköt.

Vantaa on tilannut laskennan ensimmäistä kertaa vuonna 2017 ja tavoitteena on laskea elinvoimaluku vuosittain vähintään 5 vuoden ajan. Laskenta on tehty sekä suuralueittain että koko kaupungin osalta. Länsi-Vantaalta laskennassa ovat mukana keskustoista Myyrmäki, Martinlaakso ja Kivistö sekä yritysalueista Petikko-Varisto. Kaupunkisuunnittelun tavoitteena elinvoimaluvun osalta on mahdollistaa asemakaavoilla kivijalkaliiketilojen sijoittuminen keskustojen keskeisten raittien, katujen ja aukioiden varrelle, jonne jalankulku ohjataan. Keskustoissa tulee olla riittävä asukas- ja työntekijämäärä. Osakeskuksissa seurataan erikseen liiketilojen käyttöasteen ja sijoittumisen kehitystä.

Myyrmäen liikekeskustan suurin kauppakeskus on Myyrmanni. Rautatieaseman pohjoispuolella sijaitsevassa vanhemmassa kauppakeskuksessa Iso Myyrissä on liiketiloja tyhjillään. Myyrmäen liiketilojen maantieteellinen painopiste osuu Kauppakeskus Myyrmannin

pohjoissivulle. Voimakartta (kuva 38) osoittaa lauantaisin palvelevien liikkeiden keskittymät. Myyrmäen keskustan kehittämisen tavoitteena on luoda yhtenäinen lauantaisin palvelevien liikkeiden keskittymä, jossa yhdistyvät urbaaninsykkeen alueella Myyrmannin kauppakeskus sekä alueelle osoitetut kivijalkaliikkeet.

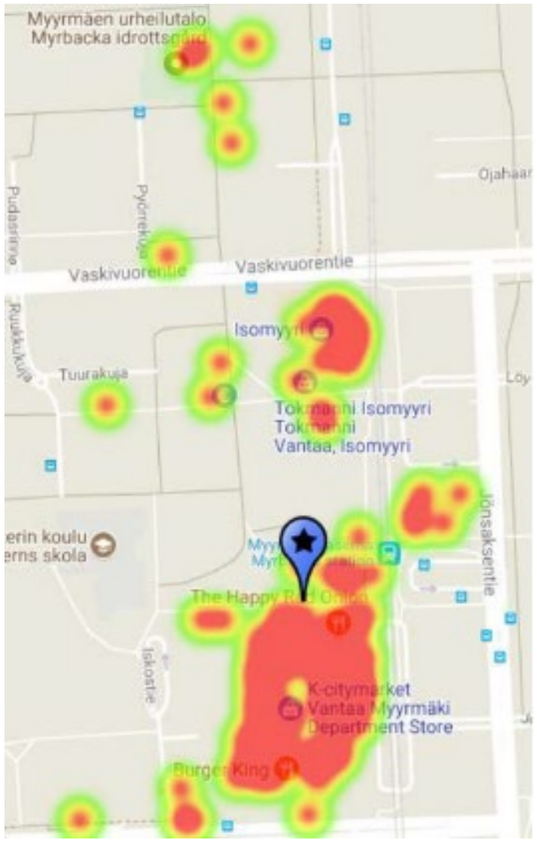

Kuva 38. Voimakartta Myyrmäen lauantailiiketilojen sijoittumisesta

Kuvat 39-40. Muraalitaidetta Myyrmäessä

Muu palvelurakenne

Varhaiskasvatus

Myyrmäen kaavarunkoalueella on kahdeksan suomenkielistä, yksi ruotsinkielinen päiväkoti sekä yksi päiväkoti, mikä toimii väistötilana suuralueen päiväkotien korjausten aikana. Lisäksi alueella on yksi yksityinen päiväkoti ja toinen valmistuu kesällä 2018. Syksyllä 2018 valmistuu Vaskivuoren koulun yhteyteen uusi päiväkoti. Alueen palveluverkko on kehittynyt pääsääntöisesti 1980-luvulla, ainoastaan Simpukan päiväkoti on valmistunut 1990 ja Kilterin päiväkoti 2013. Alueellisen selvityksen mukaan osa päiväkodeista kaipaa peruskorjausta osa tilojen korvaamista uudishankkeilla.

Koulut ja oppilaitokset

Myyrmäessä opiskellaan eri kouluissa ja oppilaitoksissa. Perusopetuksen toimipisteitä ovat Uomarinteen ja Kilterin koulut. Uomarinteen koulu on vuosiluokkien 1–6 koulu, jonka laajennus valmistuu vuoden 2018 lopussa. Laajennus korvaa huonokuntoisen koulun A-rakennuksen. Lisäksi Vaskivuoren lukion tontilla olevasta paviljongista siirtyy vammaisopetuksen ryhmiä laajennuksen tiloihin. Kilterin koulu on vuosiluokkien 7–9 koulu. Toisen asteen oppilaitoksista alueella toimivat Vaskivuoren lukio (ml. Vantaan aikuislukion Länsi-Vantaan yksikkö) sekä Varian Myyrmäen toimipiste. Alueen kouluihin tullaan opiskelemaan myös kauempaa. Myös ammattikorkeakoulu Metropolia sijaitsee Myyrmäessä.

1.3 Myyrmäen henki

Myyrmäen kaupunkikulttuuri

Myyrmäessä toimii lukuisia yhdistyksiä ja harrasteryhmiä. Aktiivisin näistä on Myyrmäki-liike, joka on eri ikäisten Myyrmäen suuralueella asuvien, opiskelevien, työskentelevien ja harrastavien avoin ja puoluepoliittisesti sitoutumaton yhteisö asuinalueen elävöittämiseksi. Liike hallinnoi muun muassa Myyr York Street Art -hanketta, toteuttaa avoimia kaupunkitapahtumia mm. kirpputoreja, ulkoilmaelokuvia, katuruokailutapahtumia ja katutansseja. Lisäksi se osallistuu aktiivisesti oman kaupunginosan kehittämiseen. Myymäkiliike on muun muassa kommentoinut Myyrmäen keskustakilpailua ja tuonut esille erilaisia huomioita keskustan kehittämisestä. (Katso raportin liite 14: *MYYRMÄKI-liike: Myyrmäen keskustakilpailun kommentointi, Kaavanumero 001925*/ 17.6.2016)

Erityisessä Myyrmäessä toimiva Street Art Vantaa on urbaanin taiteen projekti. Innokas tiimi tekee töitä katutaiteen ja muraalitaiteen määrän ja laadun edistämiseksi yhteistyössä taiteilijoiden, yhteisöjen, yritysten, asukkaiden ja monien muiden kanssa. Katutaide Suomessa on heille sydämen asia. Suomalaiset katutaiteilijat halutaan maailmankartalle.

Seinähullu Vantaa on tuonut kahden vuoden aikana katutaidetta Myyrmäkeen, Hakunilaan, Koivukylään ja Länsimäkeen 12 suuren seinämaalauksen ja usean pienemmän teoksen voimin. Seinähullu Vantaa kehittää muraalimaalauksen yhteisötaiteellista laatua ja metodeja. Monipuolistaa julkisen tilan taiteellista laatua ja alan osaamista Suomessa. Suurikokoisten maalauspintojen käyttö on haastanut myös perinteistä arkkitehtonista julkisivutaidetta kehittymään. Hanke on avannut suurten seinäpintojen potentiaalin kuvataiteen työkaluna ja tuonut muraalitaiteen muiden taiteen lajien rinnalle uskottavana, kehittyvänä ja elävänä julkisen taiteen muotona. Street Art Vantaa on tottunut tekemään yhteistyötä koko kaupungin organisaation kanssa mm. asemakaavasuunnittelijoiden, vuorovaikutusasiantuntijan, julkisen taiteen kuraattorin, kuntatekniikan, tilakeskuksen, Vantaan vuokratalojen, sähköverkon ja nuorisotoimen. (Katso raportin liite 15. *Street Art Vantaa | Myyr York -katutaidekaupunginosa. Muraalit & uudisrakentaminen - katutaide osana elävää kaupunkia*, 04/ 2018)

Kuva 42. Muraalitaidetta Myyrmäessä

Kuva 43. taideteos muuntamossa

Kuva 41. Sokkeli- ja muraaligalleria Myyrmäessä

Paikan henki – Myyrmäen luonne

Imagoltaan Myyrmäki koetaan pääsiosin positiivisesti (Mun Myrtsi –mobiilikysely 2017). Erityisesti yhteisöllisyys, palvelut ja katutaide tekevät Myyrmäestä Myyrmäen. Nykytila-analyysien, haastatteluiden ja asukaskyselyiden perusteella Myyrmäen luonne ja vahvuudet tiivistyy seuraaviin kohtiin:

Vahva paikallinen yhteisöllisyys - myyrmäkeläisyys:
- Myyrmäen kaupunkikulttuuri kukoistaa, profiloitunut katutaiteen kaupunginosana
- juuret aluerakentamisen alkuajoilta, erityinen kotiseuturakkaus

Katutaide:
- profiloitunut katutaiteen kaupunginosana, näkyy vahvasti kaupunkikuvassa

Luonnonläheinen Myyrmäki:
- Myyrmäkeä reunustavat viheralueet: ydinkeskustaa lukuun ottamatta pihat ja jopa pysäköintialueet ovat vehreitä ja puustoisia.

Harrastusten ja vapaa-ajan Myyrmäki:
- Kulttuuritarjontaa arvostetaan, runsaasti harrastusmahdollisuuksia

Myyr York – Myyrhattan, tiivis ja saavutettavissa
- Tiivis kompakti keskusta, mutta silti potentiaalia täydennysrakentamiseen

Paikallinen yrittäjyys
- Luovaa ja kokeilevaa yrittäjähenkeä, paikallisuus arvostettua.

Kuva 44. Myyrmäki siivouspäivänä

Kuvat 45-47. Vastauksia sanapilvenä Mun myrtsi-mobiilikyselystä: Suosikkipaikka Myyrmäessä? Kuvaile Myyrmäkeä? Mikä tekee Myyrmäestä Myyrmäen

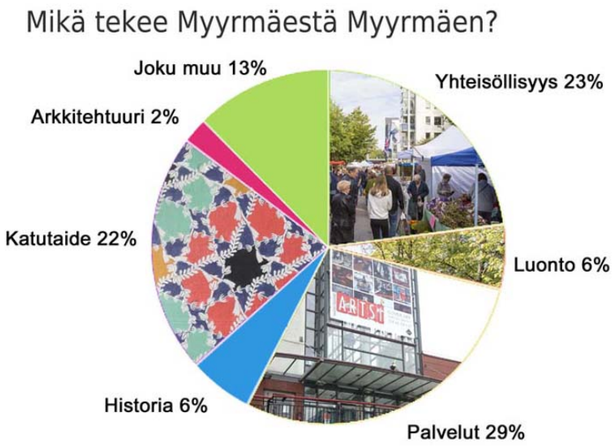

1.4 Länsi-Vantaan ratakaupungin visio

Kerättyjen lähtötietojen, laadittujen analyysien sekä saadun asukaspalautteen ja yhteistyötahojen kanssa käydyn keskustelun pohjalta laadittiin alueelle visio, joka sai nimekseen *'Länsi-Vantaan ratakaupungin visio'*. Kaavarunkotyön tavoitteet pohjautuvat tähän visioon ja tarkemmat suunnitteluperiaatteet tarkentuvat näistä periaatteista. *'Länsi-Vantaan ratakaupungin visio'* ohjaa Myyrmäen, Martinlaakson ja Vantaankosken suunnittelua ja on pyritty kirjoittamaan hyvin yleispiirteisesti. *Vantaan valtuustokauden 2018-2021 strategiassa* esitetty Vantaan arvoiksi avoimuus, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys. Länsi-Vantaan ratakaupungin visiossa ja Myyrmäessä kaavarungossa on lähtökohtana nämä samat arvot. Kaupunkisuunnittelulauta hyväksyi vision suunnittelun pohjaksi 19.4.2017.

Visio on yksilöity eri aiheiden ja teemojen mukaan. Yleiset aiheet ovat täydennysrakentaminen, asuminen, liikkuminen, julkiset ulkotilat sekä palvelut ja työ. Juuri tälle alueelle tyypilliset ja esiin nostetut teemat kulkevat eri aiheiden läpi: elinvoimainen keskusta, paikallisidentiteetti ja kaupunkikuva.

Vision mukaan Länsi-Vantaan ratakaupunki on:

- viihtyisä ja virikkeellinen ympäristöltään
- viisaasti täydentyvä kaupunki
- omaleimainen ja turvallinen paikka asua
- sujuva ja kestävä liikkua
- Lyhyt etäisyyksiltään, työ ja palvelut löytyvät läheltä

Visiossa on nostettu esiin kolme alueen kannalta tärkeää aihetta, joita korostetaan ja tuodaan suunnittelussa esiin:

- keskustojen elinvoimaisuus
- vahva paikallisidentiteetti ja paikanhenki
- mieleenpainuva kaupunkikuva.

Myyrmäkeä kehitetään alueellisena keskuksena pääkaupunkiseudun kaupunkirakenteessa. Sen vetovoimatekijöitä ovat erinomainen palvelutarjonta, hyvä sijainti, läheiset virkistysalueet ja yhteisöllisyys. Seudullisia yhteyksiä viereisten kaupunginosien välillä sekä Helsingin suuntaan halutaan parantaa. Kaupunginosien kehittämisessä pyritään häivyttämään liikennejärjestelyistä aiheutuvia estevaikutuksia nykyisessä kaupunkirakenteessa ja selkeyttämään olemassa olevia yhteyksiä. Uusia yhteyksiä osoitetaan Myyrmäen - Vantaankosken asemien väliin muodostuvalle akselille. Myyrmäki ja Martinlaakso muodostavat Länsi-Vantaan seudullisesti merkittävän kaupunkikokonaisuuden, jonka yhtenäisyyttä tulee nykyisestä vahvistaa. Myyrmäen kaavarungossa huomioidaan tekeillä oleva Vantaankosken kaavarunko ja vuonna 2015 hyväksytty Martinlaakson kehityskuva. Myyrmäen kaavarunko sovitetaan näihin suunnitelmiin. Kaavarungolla tutkitaan Myyrmäen vaihtoehtoisia kehityssuuntia muun muassa joukkoliikenteen uusien runkolinjojen sijoittumisesta kaupunkirakenteeseen.

Kuva 48. Länsi-Vantaan ratakaupungin visio

2. Myyrmäen kehittämisen tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet

2.1 Luontoa, vehreyttä ja viihtyisyyttä

Asukkaiden ja muiden osallisten palaute tiivistettynä

- *Luonto ja ulkoilumahdollisuudet parasta Myyrmäessä.*
- *Myyrmäenraitin merkitys korostui. Viheralueiden ohella se osoittautui kyselyissä suosituimmaksi julkiseksi ulkotilaksi. Myös poikittaiset yhteydet tulisivat esille. Kaiken kaikkiaan korostui kävelykaupunki.*
- *Aseman seudun turvallisuutta tulisi parantaa. Keskustassa koetaan turvattomuutta myös liityntäpysäköinnin, Paalutorin, Paalukylänpuiston, Liesitorin ja pysäköintihallien kohdalla.*
- *Vehreyden säilyttäminen Myyrmäessä. Viheralueet ja metsät tulee säilyttää. Myös keskustan ulkopuolella oleville toreille ja kaduille toivottiin lisää elämää, ympäristön viihtyisyyttä ja siisteyttä. Monille reiteille toivottiin parempaa valaistusta. Puistot ja urheilukentät tärkeitä paikkoja.*
- *Lisää toivottiin mm. viihtyisiä pysähtymispaikkoja ulkotilaan, parempaa valaistusta reiteille ja historian esiintuomista.*

Myyrmäen kaupunginosaa lännessä, idässä ja pohjoisessa rajaavien viheralueiden vaaliminen on tärkeää. Ne tuottavat ekosysteemipalveluja, ovat luonnoltaan monimuotoisia ja mahdollistavat monipuolisen virkistyskäytön Myyrmäen asukkaille. Näiden viheralueiden säilyttämisen lisäksi rakennettuun ympäristöön voidaan luoda lisää vehreyttä.

Nyt ja tulevaisuudessa tulee vahvistaa luonnon prosessien toimintaa myös kaupunkirakenteen sisällä. Se tarkoittaa riittävien viheralueiden lisäksi esimerkiksi luonnonmukaista hulevesien hallintaa pihoilla, kaduilla ja aukioilla. Veden imeytymis- ja viipymisalueet ja biosuodatusalueiden kasvillisuus luovat elämisen mahdollisuuksia hyönteisille ja pölyttäjille. Kaikkein tiiviimmin rakennetuilla alueilla istutusten tekemisestä myös katoille tulee tärkeää. Kattojen ja kansien kasvillisuus säätelee pienilmastoa ja veden kiertoa ja on aivan erilainen näkymä ikkunasta kuin paljas katto. Katoilla voidaan myös viljellä.

Viheralueiden rakennetut palvelut
Myyrmäki on jo valmiiksi yksi Vantaan tiiveimmin rakennetuista alueista. Tiivistämisen myötä asukkaita tulee pienelle alueelle yhä lisää. Julkisten ulkotilojen on tarjottava monipuolisesti palveluja ja kestettävä kulutusta.

Mätäojan laakson viheralueiden yleissuunnitelma ja kasvillisuuden kehittämis- ja hoitosuunnitelma on valmistunut vuonna 2007. Yleissuunnitelmassa on yhdistetty luonnon- ja maisemansuojelun sekä virkistyskäytön tarpeita ja vaatimuksia. Laakson suunnitelmaa on toteutettu vaiheittain. Mätäojan laaksoa tulee kehittää edelleen kokonaisuutena, jonka luonnon ja kulttuurihistorialliset arvot turvataan, ja jonka palveluvarustusta kohennetaan.

Myyrmäessä sijaitsee Länsi-Vantaan ainoa urheilupuisto, joka palvelee laajan alueen asukkaita. Myyrmäen urheilupuistoa ollaan kohentamassa. Yleissuunnitelma (Myyrmäen urheilupuiston liikunta-aluesuunnitelma nro 57519-2 sekä Myyrmäen metsän ja Naulapuiston puistosuunnitelmat nro 57519-1) on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 3.10.2017 jatkosuunnittelun pohjaksi.

Myyrmäen keskustan vieressä olevia luonnonsuojelualueita ja sellaisiksi ehdotettuja alueita tulee täydennysrakentamisen myötä käyttämään yhä kasvava ihmisjoukko. Kulumisen välttämiseksi on rakennettava laadukas reitistö ja palveluvarustus, joka ohjaa kulutuksen kestäville pinnoille.

Kaupunkirakenne ja viherrakenne

- *Säilytetään kaupunkirakenne, jossa turvalliset, viihtyisät ja sujuvat kevyen liikenteen reitit johtavat kaupunginosaa ympäröiville laajoille viheralueille.*
- *Säilytetään arvokkaat luontoalueet ja niiden turvaama luonnon monimuotoisuus. Liito-oravan elinympäristöt säilytetään ja kulkuyhteyksiä kehitetään.*
- *Täydennysrakentamista sijoitetaan ennemmin jo rakennetuille läpäisemättömille pinnoille kuin kasvullisille alueille.*
- *Säilytetään maisemarakenteen piirteitä ja historiasta kertovia elementtejä.*
- *Täydennysrakentamisalueet liitetään viheralueisiin siten, että viheralue hyödyttää asukkaita mahdollisimman paljon – näkymät ikkunoista, reittiyhteydet ja pihan luonteva liittyminen viheralueeseen.*
- *Varmistetaan riittävät yksityiset ja puolijulkiset ulkotilat.*
- *Säilytetään pihojen ja liikennealueiden vehreyttä.*
- *Alueen pää- ja kokoojakatujen viherkaistoja hyödynnetään hulevesien hallinnassa.*
- *Rakennetaan viherkattoja ja -seiniä sellaisille alueille, joilla kasvillisuutta ja vettä läpäisevää maanpintaa on vähän*
- *Ilmastonmuutokseen sopeudutaan*
  - *varaamalla tilaa hulevesien viivytykselle ja monipuoliselle kasvillisuudelle.*
  - *varaamalla tilaa kasvillisuudelle myös tiiveimmillä alueilla*
  - *käytetään mahdollisuuksien mukaan puoliläpäiseviä ja kokonaan läpäiseviä pintamateriaaleja*
  - *ohjataan ajoradan hulevesiä istutusalueille*
  - *valitaan hulevesien puhdistamiseen soveltuvia kasveja*

Luodaan ulkotilaa, joka palvelee käyttäjiä

- *Parannetaan julkisen ulkotilan toiminnallisuutta ja laatutasoa.*
- *Varataan riittävästi tilaa viheralueiden palveluille, kuten piknikalueille, koirapuistoille, leikkipaikoille, matonpesupaikoille jne.*
- *Kehitetään asemien ympäristöistä turvallisen tuntuista ja sujuvasti radan ali jatkuvaa kävely-ympäristöä muun muassa näkyvyyttä ja valaistusta parantamalla.*
- *Säilytetään ja rakennetaan viihtyisiä ja vehreitä kävelyreittejä.*

Kuva 49. Luontoalueille on rakennettava laadukas reitistö, joka ohjaa ihmisten liikkumista. Näin kasvillisuus ei kulu kauttaaltaan.

Kuva 50. Esimerkki korkean hoitoluokan vehreästä reitistä Pariisista.

Kuva 51. Vehreä reitti New Yorkissa.

Kuva 52. Urbaanin sykkeen alueet voivat olla vehreitä. Aukioista voidaan tehdä viihtyisiä keitaita, joille kahviloiden terassit levittäytyvät.

VIHERALUEIDEN JA AUKIOIDEN KEHITTÄMISIDEAT

1. ***Ojapuisto*** *otetaan osin täydennysrakentamisalueeksi, mutta vehreä reitti alueen läpi säilyy. Samalla parannetaan turvallisuudentunnetta valaistusta ja näkyvyyttä parantamalla. Näkymät rakennusten ikkunoista lisäävät sosiaalista kontrollia.*
2. ***Huddingenpuisto:*** *Kehitetään toiminnallisemmaksi ja selkeämmin osaksi kaupunkikeskusta. Klassinen kaupunkipuisto, jonka elementtejä ovat perennaistutukset ja istumapaikat.*
3. ***Jokiuomanpuistossa*** *on viheralueiden palveluiden keskittymä. Varmistetaan riittävät tilat toiminnoille. Kehitetään palvelemaan entistä laajemmin eri ikäisiä käyttäjiä. Turvataan liito-oravien reitti.*
4. ***Jönsaksenpihalla*** *tuodaan esille alueen historiaa suosimalla perinteistä puutarhakasvillisuutta.*
5. ***Iskostori, Colosseumin edusta ja niiden väliin jäävä katutila:*** *tavoitteena avara ja vehreä puistokatu, joka mahdollistaa oleskelun, turvallisempi kadun ylitys, tehdään aukiomaiseksi ulkotilaksi, oleskeluun soveltuvia penkkejä ja portaita, vehreämpi ja viihtyisämpi yleisilme.*
6. ***Liesitorin ympäristö:*** *Suunnitellaan Liesikujan kortteleiden (Isomyyri, Myyrinpuhos, Liesikuja 1-3) suunnittelukilpailun ja kaavamuutosten ohessa. Tavoitteena vehreä ja viihtyisä aukio, joka täydentää Myyrmäenraitin aukioiden sarjaa. Torille sijoitetaan eri ikäisiä palvelevia toimintoja. Tutkitaan tarkemmin esteetön liittyminen ja suhde Myyrmäenraittiin. Isomyyrin paikalle ehdotettavan hybridirakennuksen katutason liike- ja palvelutilat avautuvat Liesitorille. Kivijalkakerroksen toiminnoista tulee olla mahdollista myös levittäytyä torille esimerkiksi katukahvila- tai toritilana.*
7. ***Delfiiniaukio:*** *Sovitetaan muuttuvaan kaupunkiympäristöön.*
8. ***Virtatien päätteen uusi aukio:*** *Etelä- ja pohjoispuoliset koulukorttelit yhdistävä toiminnallinen, leikkisä ja värikäs julkinen ulkotila. Suunnitellaan yhteistyönä esimerkiksi alueen koululaisten kanssa.*
9. ***Kehitettävä alikulku:*** *tavoitteena turvallisuudentunteen parantaminen, siistimpi yleisilme, parempi valaistus*
10. ***Punamultapolku:*** *kehitetään viereisten Myyrmannin ja/tai terveyskeskuksen kortteleiden uudistamisen yhteydessä. Tavoitteena viihtyisä julkinen ulkotila, joka voisi toimia esimerkiksi basaarimaisena katuna. Tehokeinona esimerkiksi muraalit tai värikkäät valot pylväisiin harmaan yleisilmeen poistamiseksi.*

URBAANIN SYKKEEN ALUE

Ulkotila yhdistyy rakennusten alimpien kerrosten liiketiloihin, työtiloihin ja etupihoihin ja levenee välillä aukioiksi. Ulkotila rakennetaan laadukkaaksi ja viihtyisäksi käyttäen erilaisia pintamateriaaleja, kasvillisuutta, kalusteita ja valaistusta. Julkisen ulkotilan toimintojen suunnittelussa huomioidaan ympärivuotinen käyttö ja eri ikä- ja väestöryhmät. Välillä kaupunkitila tiivistyy ja kuljetaan porttimaisten tilojen läpi. Välillä tila aukeaa vihreille pihoille ja virkistysalueiden suuntaan.

AUKIOIDEN LAATULUOKITUS:

A. TÄRKEÄ KEHITETTÄVÄ AUKIO/ ”PARAATIAUKIO”

Urbaanin sykkeen aluetta jaksottaa sarja erityyppisiä tunnistettavia aukioita. Nämä ovat kaupunkirakenteen, liikkumisen ja kaupunkikuvan kannalta tärkeä aukio, jonka laatuun satsataan.

B. SUURKORTTELEIDEN AUKIOT / “LÄHIAUKIOT”

Kehitettävä suurkorttelin lähiaukio, joka palvelee ensisijaisesti lähellä asuvia asukkaita. Sopivia toimintoja: Polkupyörien vieraspaikat, ulkopelit, istuinpaikat, pienet leikkivälineet.

C. MUUT AUKIOT

Muut ylläpidettävät aukiot

VEHREÄ REITTI

Vehreä kävelypainotteinen reitti. Kehitetään ulkotilan istutuksia, pinnoitteita, varustusta ja valaistusta. Vehreyttä luovat istutukset voivat olla joko julkisessa ulkotilassa tai viereisillä tonteilla. Osa reiteistä on jo nyt vehreitä, osaa kehitetään vehreiksi.

SINIVIHREÄ KATU

Kehitetään katujen kuivatusta, siten että vedet ohjataan viherkaistoille toteutettaviin biosuodatuspainanteisiin. Toteutus katujen peruskorjausten yhteydessä.

HULEVESIEN HALLINNAN KEHITTÄMISKOHDE

Tulvaherkkiä paikkoja, joita kehitetään tulevaisuudessa tulvaongelman poistamiseksi tai vähentämiseksi.

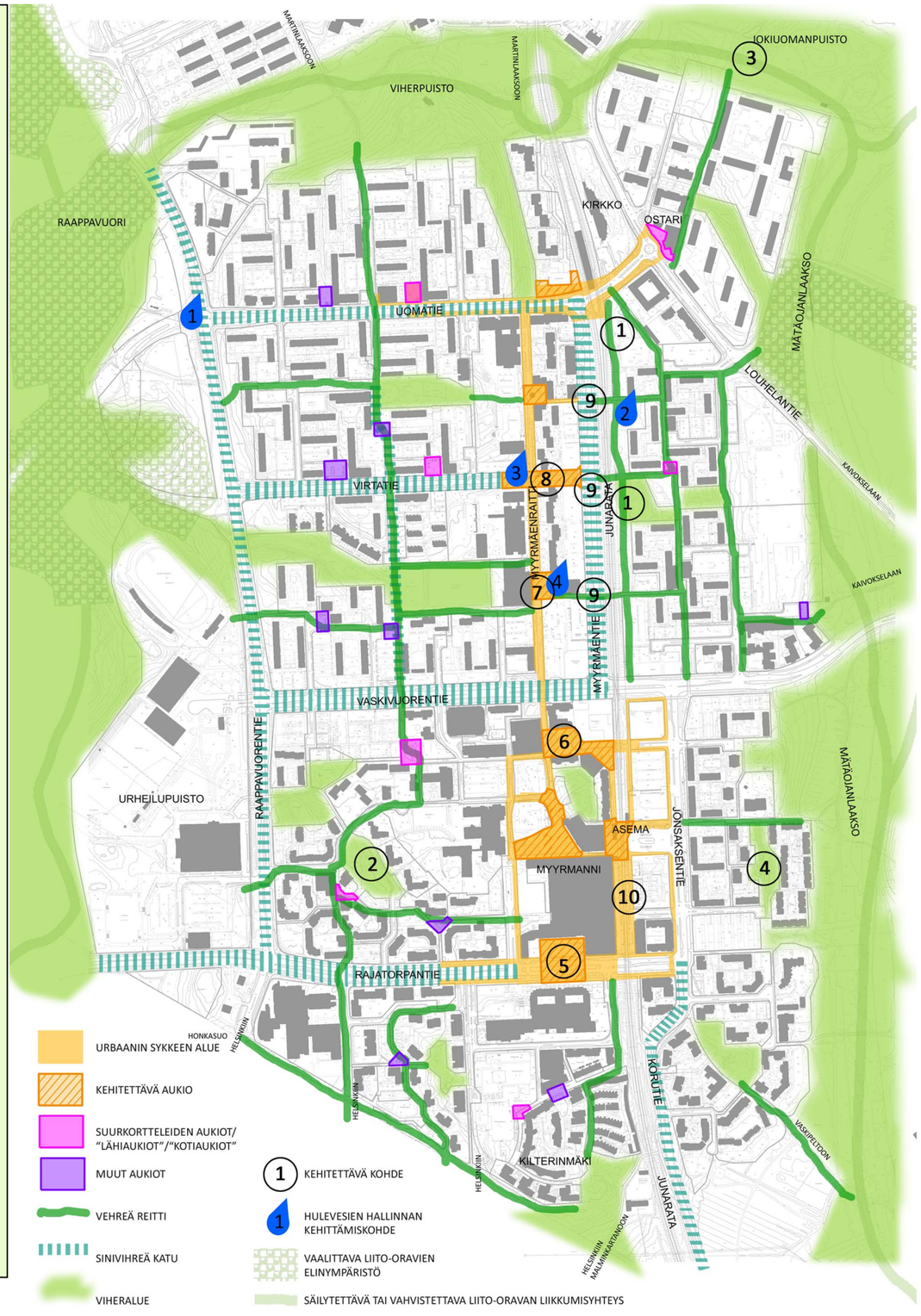

Kuva 53. Teemakartta: Julkinen ulkotila ja hulevedet

HULEVESIEN HALLINNAN KEHITTÄMISKOHTEET

1. ***Uomatien ja Raappavuorentien risteyksen hulevesiviemäri:*** *Hulevesiviemärin kapasiteetti on tällä kohdalla liian pieni. Kapasiteettivaje aiheuttaa mallinnuksen mukaan vesien tulvimista Uomatien päässä ja veden leviämisen Kuplapuistoon. Raappavuorentien länsipuolisen alueen kaavoituksen myötä putkia joudutaan näillä kohdin siirtämään. Samassa yhteydessä on syytä kasvattaa hulevesiviemärin putkikokoa ongelman vähentämiseksi. Lisäksi Kuplapuiston painanne on hyvä säilyttää tulvatilana. Ongelman poistaminen kokonaan vaatisi putkikoon kasvattamista myös idempänä Uomatiellä.*

2. ***Noropolun hulevesiviemäri:*** *Hulevesiviemärin kapasiteetti on Noropolulla ja Ojahaanpolulla liian pieni. Ojapuistoa kehitettäessä olisi hyvä tutkia saisiko Noropolun viemärin hulevesiä viivytettyä puistossa joko maanpäällisissä tai maanalaisissa hulevesirakenteissa. Lisäksi Norokujalla tulisi uusia hulevesiviemäriä nousevan verkostoosuuden vuoksi, joka aiheuttaa veden padottumista viemärissä. Samassa yhteydessä nykyistä putkikokoa tulisi kasvattaa.*

3. ***Virtatien päätteen hulevesien hallinta:*** *Virtatien katkaisun yhteydessä tulee mahdollisuus suunnitella katkaistulle osuudelle huleveden maanpäällistä tai maanalaista viivytystä. Paikka on nykyään jo tulvimiselle herkkä ja alapuolinen hulevesiverkosto on kapasiteetiltaan liian pieni. Viivyttämällä hulevesiä Virtatiellä hallitaan paitsi paikallista tulvaongelmaa, vähennetään samalla myös ongelmia verkoston alajuoksulla Myyrmäenraitilla ja Myyrmäentiellä.*

4. ***Delfiiniaukion hulevesien hallinta:*** *Hulevesiviemäri, joka johtaa vedet Myyrmäenraitilta ja Myyrmäentieltä junaradan itäpuolelle on kapasiteetiltaan liian pieni. Viemärikoon kasvattaminen on haastavaa, koska viemäri kulkee Myyrmäentien ja junaradan kapeiden alikulkujen alla ja viemärikokoa tulisi kasvattaa pitkältä matkalta. Tästä johtuen Delfiiniaukion alle on ajateltu sijoitettavaksi maanalaisia viivytysrakenteita Myyrmäenraitin suunnasta tuleville hulevesille. Delfiiniaukion ja Virtatien päätteen hulevesien viivytysrakenteilla saataisiin vähennettyä tulvaongelmaa Myyrmäentien ja junaradan ja alikuluissa.*

Kuvat 54-55. Hulevesien määrää pihoilla voidaan vähentää hyödyntämällä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja.

Hulevedet kaupunkiympäristössä

Myyrmäessä hulevesiä muodostuu etenkin kerrostalojen ja pysäköintilaitosten kattopinnoilla ja asfalttipintaisilla pysäköintialueilla. Kuten uusilla alueilla, myös Myyrmäessä tulee uudis- ja täydennysrakentamisessa noudattaa Vantaan hulevesiohjelmaa. Myyrmäki jakautuu Mätäojan ja Pellaksenojan valuma-alueisiin. Tulevaisuuden suunnittelussa ja kaavoituksessa tulisi näille vesistöille jättää riittävästi tilaa, jotta niiden eliöstön elinolosuhteita ei heikennettäisi.

Hulevesien hallintaa tonteilla

Hulevesiohjelman mukaisesti hulevesien muodostumista pyritään ensisijaisesti vähentämään. Määrää voidaan vähentää korvaamalla vettä läpäisemättömiä pintoja läpäisevillä materiaaleilla. Asfalttipäällysteisiä alueita, kuten pysäköintialueita ja tontin kulkuyhteyksiä, voidaan korvata esimerkiksi kivituhkalla tai nurmikiveyksellä, jotka päästävät vettä lävitseen. Katot voidaan toteuttaa viherkattoina tai kattopuutarhoina, jotka paitsi kuluttavat vettä, myös tasaavat rakennuksen lämpötilan vaihteluita ja mahdollistavat kattojen hyötykäytön myös asukkaille. Muodostuvaa hulevettä voidaan hyödyntää keräämällä katoille satavaa vettä saaveihin tai säiliöihin, jolloin vettä voidaan hyödyntää pihalla kasteluun. Mahdollistamalla tonteille kaupunkiviljelypalstoja, lisätään vettä kuluttavien kasvien määrää, yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä.

Kuva 56. Hulevesien viivytysallas pihalla.

Jos huleveden syntyä ei saada riittävästi ehkäistyä, tulee hulevesiä imeyttää tai viivyttää tontilla. Viivytyksen jälkeen hulevedet ohjataan yleiseen hulevesijärjestelmään. Viherpainanteet sekä rehevä ja monipuolinen kasvillisuus lisäävät kasvillisuuden ja eliöstön monimuotoisuutta samalla kun rakenteet viivyttävät ja puhdistavat hulevesiä.

Hulevesien hallintaa katualueilla

Sinivihreää infrastruktuuria voidaan hyödyntää positiivisena resurssina sekä houkuttelevan että viihtyisän kaupunkiympäristön luomisessa. Sinivihreän infrastruktuurin verkosto ylläpitää ja vahvistaa kaupunkiympäristön ekosysteemien luontaisia prosesseja. Näin se mahdollistaa monen tärkeän ekosysteemipalvelu tuotannon kaupungissa ja vähentää valuma-alueen lisä- ja uudisrakentamisesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia alueen luonto-, virkistys- ja maisema-arvoihin.

Tiiviisti rakennettujen alueiden kovilta pinnoilta pintavalunta muodostuu nopeasti ja sade- ja sulamisvedet huuhtovat pinnoilta mukaansa haitallisia aineita. Hulevesiviemärien kautta vesi purkautuu nopeasti vastaanottavaan vesistöön ja aiheuttaa voimakkaita virtaamavaihteluita, uomien eroosiota ja vedenlaadun heikkenemistä. Sinivihreäinfrastruktuuri tekee tiiviisti rakennetusta kaupunkiympäristöstä hallitusti huokoisemman ja tukee siten veden luontaiseen kiertoon liittyviä hitaita, vettä viivyttäviä ja puhdistavia prosesseja. Tämän ansiosta vesi purkautuu vastaanottaviin vesistöihin tasaisemmin ja paremman laatuisena kuin perinteisistä hulevesijärjestelmistä.

Myyrmäessä pää- ja kokoojakaduilla on pääasiassa leveät viherkaistat molemmin puolin ajorataa, joka mahdollistaa hulevesien laadullisen ja määrällisen hallinnan näillä alueilla. Hulevesien hallinta on muutoinkin järkevää kohdistaa erityisesti kaduille, joissa on vilkas liikenne, sillä niillä kaduilla myös hulevesien laatu on heikompaa. Nykyään ainoastaan Raappavuorentiellä, Uomatiellä ja Korutiellä hulevedet johdetaan ajoradoilta nurmipintaisille viherkaistoille. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa myös Myyrmäentien, Vaskivuorentien, Virtatien ja Rajatorpantien hulevedet johdetaan ajoradoilta ja jalkakäytäviltä viherkaistoille. Viherkaistoja kehitetään rakentamalla niihin biosuodatuspainanteet hulevesien laadullista ja määrällistä hallintaa varten. Biosuodatuspainanteisiin istutetaan runsasta kasvillisuutta nykyiset kadunvarsipuut säilyttäen. Täysikasvuiset puut myös käyttävät hulevettä ja sitovat vedestä epäpuhtauksia ja ravinteita. Katujen hulevesien hallinnan uudistaminen ajoitetaan kadun perusparannuksen yhteyteen. Lisäksi vesihuoltoverkostojen saneerauksessa on syytä huomioida nämä tulevaisuuden tavoitetilat näiden katujen osalta.

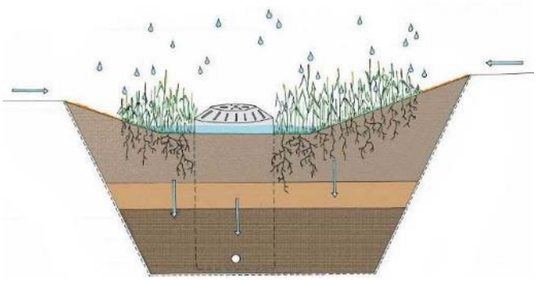

Kuva 57. Hulevesien hallintaa buosuodatusrakenteessa viherkaistalla. Kuva 58. Poikkileikkausesimerkki biosuodatusrakenteesta.

Kuva 59. Hulevesien hallintaa tiiviillä kaupunkialueella, Massena, Pariisi

Kuva 60. Hulevesien hallintaa katualueella, Pariisi

Katutilojen luonne

Myyrmäen alueella katutilat ovat tyypillisesti leveitä ja vihreitä. Vihreä infra mahdollistaa tulevaisuudessa istutusalueiden muuttamisen hulevesien käsittelyyn ohjaamalla niihin katualueen hulevedet. Alueen tiivistymisen myötä katualueita tulevaisuudessa rajaavat rakennukset. (katuleikkaukset WSP)

Tämä osio täydennetään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen kaavarunkoehdotukseen.

Raappavuorentie, Vaskivuorentie, Uomatie

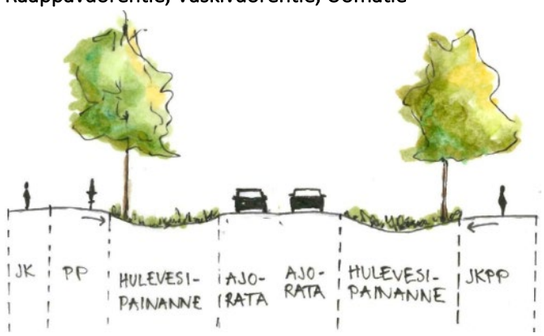

Kuva 61.

Myyrmäentie

Kuva 62.

Hulevesipainanne tehdään nykyiselle nurmikaistalle ajoradan reunalle. Hulevesipainanne sijoitetaan viheralueelle siten, että nykyisten puiden juuret eivät vahingoitu.

Rajatorpantie

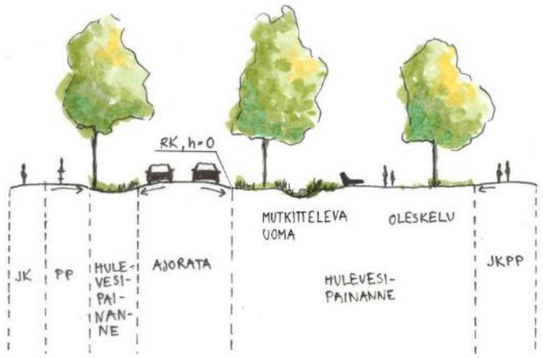

Kuva 63.

Ajoradan hulevedet ohjataan vihreisiin hulevesipainanteisiin, joissa vesiä viivytetään ennen hulevesiviemäreihin johtamista. Viheralueiden reunakivet ovat maanpinnan tasossa.

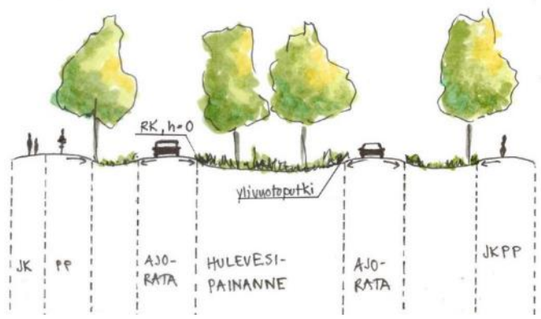

Kuva 64.

Hulevesien viivytysallas, jossa on vettä vain sateiden aikaan. Altaaseen ohjataan ajoradalle syntyvät hulevedet. Altaassa on kosteikkokasvillisuutta.

Kuohukuja, Putouskuja

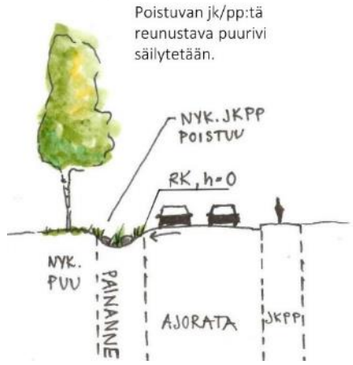

Kuva 65.

Hulevesipainanne kulkee ajoradan reunalla viivyttäen ja puhdistaen hulevesiä ennen niiden päätymistä viemäriverkostoon. Uomaan asetellaan irtokiviryhmiä säännöllisin etäisyyksin patomaisiksi rakenteiksi. Padot parantavat hulevesien viivytystä. Ratkaisua on mahdollista soveltaa myös esimerkiksi Kuohukujalla ja Putouskujalla.

Kuva 66.

Myyrmäen alueella on yhdistettyjä jalankulku ja pyöräteitä. Tavoitteena on muuttaa pyöräilyn pääreitit erotelluiksi väyliksi esim. Vaskivuoren-, Raappavuoren- ja Rajatorpantien jalankulku ja pyörätiet.

Kuva 67.

Eroteltuja väyliä on osoitettu pyöräilyn pääreiteille. Väylän tavoiteleveys on pyöräliikenteen osalta 2,5 m ja jalankulun osalta 2 m eli yhteensä 4,5 m. Jalankulkualueen leveys riippuu jalankulkijoiden määrästä. Pääreitit ovat asfalttipäällysteisiä ja valaistuja reittejä. Katujen ylityksissä pyritään välttämään reunakiviä pyörätiellä. Väistämisvelvollisuudet tehdään pääsääntöisesti normaalien liikennesääntöjen mukaisesti.

Ruukuntekijäntie

Kuva 68.

Kuva 69. Esimerkki pyöräkadusta, Houten, Hollanti.

Pyöräkadut ovat tonttikatuja, joissa autot liikkuvat pyöräilyn ehdoilla. Kävelylle on useimmiten erotettu erillinen jalkakäytävä. Pyöräkadun pintamateriaalit valitaan siten, että pyöräily ohjautuu kadun keskelle ja katu näyttää pyörätieltä. Autot eivät pyöräkadun liikennesäännöissä saa ohittaa pyöräilijää. Pyöräkatu sopii kohteisiin, joissa pyöräliikennettä on paljon ja autoliikennettä vähän. Pyöräkatu on todennäköisesti tulossa vuonna 2018 uudistuvaan tieliikennelakiin.

Kuva 70. Esimerkki hidaskadusta, Odense, Tanska.

Hidaskadut ovat katuja, jotka on toteutettu rakenteellisesti siten, että autoliikenteen nopeudet pysyvät alhaisina. Tämä tekee pyöräilystä kadulla miellyttävää ja turvallista ja kadun ylittämisen jalankulkijoille helpoksi. Hidaskadulla on usein erilliset jalkakäytävät, mutta hidaskatu voidaan toteuttaa myös kokonaan sekaliikennekatuna autoliikenteen määrästä ja kadun leveydestä riippuen. Jos pysäköinti on sallittu, niin ajoradan leveys tulisi olla vähintään 5,5 metriä.

2.2 Viisaasti täydentyvä kaupunki

Asukkaiden ja muiden osallisten palaute tiivistettynä

- *Täydennysrakentaminen jakoi mielipiteitä. Toiset olivat avoimia tiivistämiselle ja korkealle rakentamiselle, toiset vähemmän. Osa haluaisi pitää kiinni nykyisestä asumisväljyydestä ja sallisi tiivistämistä korkeintaan keskustaan.*
- *Katutaide jakoi mielipiteet. Suurin osa piti katutaidetta hyvänä asiana, mutta sekin vähemmistö, jota katutaide ei miellytä, kertoi sen olevan parempi vaihtoehto kuin raaka betoni. Palautteessa tuotiin esille, että taide piristää ja on tärkeää alueen imagolle.*

Kuva 71. Kysymys vastaukset Mun Myrtsi –sovelluksesta 2017

Tavoite

Kaavarungossa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja parkkialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet halutaan säilyttää vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan kaupungin täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä.

Kortteleille määritellään tehokkuudet ja kaupunkikuvalliset periaatteet. Rakennetaan ekotehokasta ympäristöä. Täydennysrakentamisen toteutuminen ajoitetaan ja porrastetaan kuitenkin siten, että palvelurakenne pysyy eheänä. Tontteja päiväkotien ja koulujen tarpeisiin tulee säilyä alueella jatkossakin.

Suunnittelussa tukeudutaan vahvasti paikan henkeen ja kaupunkikulttuuriin. Myyrmäkeä kehitetään omaleimaiseksi, muista keskustoista erottuvaksi ja tunnistettavaksi alueeksi. Alueen kaupunkikuvallista identiteettiä ”MyyrYork” vahvistetaan. Uudelle rakentamiselle esitetään kaupunkikuvalliset ja arkkitehtoniset linjaukset. Laatua varmistetaan muun muassa suunnittelukilpailuin ja erilaisin ohjein. Kaupunkitilan havainnointia parannetaan kaupunkikuvallisilla kiinnekohdilla, jotka helpottavat ympäristössä liikkujaa jäsentämään ja hahmottamaan aluetta.

Myyrmäen esihistoria huomioidaan osana alueen identiteettiä. Muut Myyrmäelle tyypilliset erityispiirteet kuten katutaide ja yhteisöllisyys tuodaan suunnittelussa esiin. Tuetaan paikallista kaupunkikulttuuria ja mahdollistetaan sille edellytykset ja paikat jatkossakin. Kehitetään kevyen liikenteen raittien ympäristöä, niiden viihtyisyyttä ja palvelujen ja ”elämän” sijoittumista niiden varsille. Myyrmäen keskusta avautuu ja näyttäytyy kevyen liikenteen reiteille, raiteille, aukioille ja torille, jalankulkijoille.

Monet rakennukset kuten alueen 60-70-luvulla rakennetut ostarit ovat tulossa elinkaarensa päähän. Niiden kehittämistä tai korvaamista uudisrakentamisella tutkitaan. Rakennusperintökohteet huomioidaan asemakaavoissa eri vaihtoehdot huomioivin selvityksin. Merkittävimpien kohteiden suojeluperusteiden selvittämiseen tarvitaan rakennushistorialliset selvitykset.

Suunnitteluperiaatteet

Pitkällä tähtäimellä Myymäestä halutaan kehittää parhaimmat ominaispiirteensä säilyttävä vehreä ja tiivis kaupunki, jossa uudis- ja täydennysrakentaminen muodostavat selkeitä kaupunkimaisia kortteleita. Alkuperäinen kaupunkisuunnittelullinen ajatus Myyrmäessäkin oli kontaktikaupunki - vastareaktiona metsäkaupungille. Tiivistyminen jatkuu edelleen. Kaavarungon yhteydessä tutkitaan alueella jo vireillä olevia rakentamisen alueita sekä ehdotetaan potentiaalisia täydennysrakentamisen paikkoja. Asuntoyhtiöiden kanssa tehdään yhteistyötä kartoittaen niiden täydennysrakentamishalukkuutta ja mahdollisuuksia.

Kaupunkirakennetta tiivistettäessä hyödynnetään olemassa olevaa infrastruktuuria. Samalla mahdollistetaan uusiutuvien energiamuotojen, erityisesti aurinkoenergian, käyttö. Kortteleiden ja rakennusten suunnittelussa hyödynnetään passiivisia ratkaisuja lämmitys- ja jäähdytystarpeen vähentämiseksi (rakennusten suuntaus ja sijoittelu, suojaavat rakenteet, viherkatot ja muu kasvillisuus). Tiloista ja alueista suunnitellaan muunneltavia. Ylijäämämaat minimoidaan ja hyödynnetään alueella.

Vaalitaan ympäristön terveellisyyttä. Asuminen ja herkät kohteet sijoitetaan vähintään määritellylle minimietäisyydelle vilkkaista kaduista. Asuinrakennukset ja herkät kohteet suojataan melulta rakenteellisin keinoin (massoittelu, korttelimuoto, yhtenäinen rakenne suojaamaan sisäpihoja, melun huomioivat pohjaratkaisut).

Kaupunkirakenteen täydentyminen

Kaavarungossa on tutkittu kaupunkirakenteen täydentymistä eri näkökulmista. Kaupunkirakennetta tiivistetään erityisesti Kehäradan asemien läheisyydessä. Rakenteen sisällä avoimet parkkikentät ovat potentiaalisia rakentamisen paikkoja. Aluerakentamisen aikaisilla alueilla, kuten Myyrmäessä, niin sanottu purkava uudistaminen on myös ajankohtaista: puretaan vanhaa huonokuntoista rakennuskantaa ja rakennetaan uutta tehokkaampaa tilalle. Myös nykyisten rakennusten korottaminen on mahdollinen täydennysrakentamisen tapa.

Kaavarungon tueksi on laadittu malli kaupunkirakenteen nykytilasta sekä kaupunkirakenteen täydentymismalleja, joissa on arvioitu kortteleittain vuoden 2040 asuntorakentamisen määrä ja sijainti, uusi palvelurakenne (koulut ja päiväkodit, oppilaitokset), liike-, palvelu- ja toimitilojen määrä ja sijainti. Täydentymismallien toimivuus testataan eri näkökulmista tarvittavin selvityksin. Liikenteen osalta täydentymismallit 1 ja 2 testattiin nykytilamallin ohella liikennelaskelmin ja -selvityksin (Trafix, katso kohta 2.5 ja liite 7). Laskelmissa selvitettiin muun muassa tulevaisuuden jalankulkijamääriä ja niiden jakautumista eri reiteille. Liikenteen lisäksi kaupunkirakenteen täydentymisen vaikutuksia tutkitaan asuntoennusteen, palveluverkon (koulut ja päiväkodit), kaupunkikuvan, ympäristön ja sosiaalisten vaikutusten kannalta.

Täydentymismallit ovat arvioituja skenaarioita, joissa kaupunkirakenne täydentyy vähitellen. Vuonna 2040 rakenne saattaa olla kuvatun kaltainen tai rakenne onkin voinut syystä tai toisesta täydentyä hitaammin tai nopeammin. Siksi täydennysrakentamista tulee seurata ja sen toteutuminen tulee ajoittaa ja porrastaa siten, että palvelurakenne pysyy laadukkaana ja riittävänä. Kaupunkirakenteen täydentymisen toteutumiseen vaikuttaa myös asuntoyhtiöiden halukkuus ryhtyä täydennysrakentamishankkeisiin.

Kuva 72. Tiivis, mutta vehreä Massenan kaupunginosa Pariisissa. Massenan aluekehityskohde on rakennettu vanhalle rautatiealueelle. Kokonaisuudessaan se on harvinaisen vehreä kaupunginosa. Vihreys ja vehreys näkyy alueella monella viherrakentamisen tasolla: viherkatot, viherseinät, kattopuutarhat, vehreät pihat, ritiläseinien köynnösistutukset.

Kuvat 73-74. Myös Chichy Batignollesin kaupunginosa on rakennettu vanhalle rautatiealueelle Pariisissa. Vastapainona tiiviydelle ovat vehreät pihat ja puistot sekä lukuisat viherkatot ja viherseinät.

Kuvat 75a, b, c, d

Nykytila - Tehokkuus

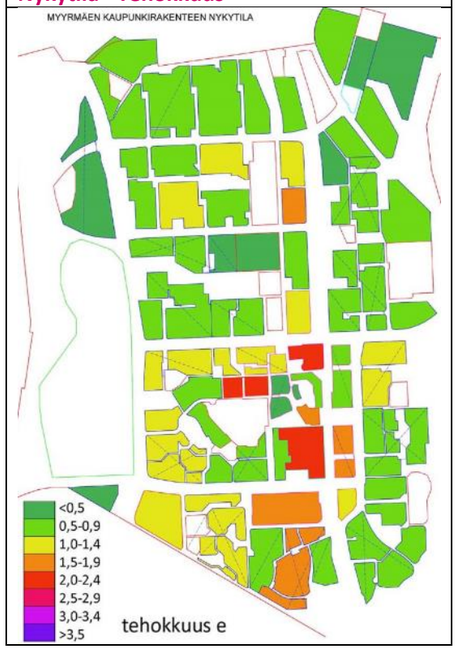

Mitoitus

- 16 453 asukasta (2017), asumista 713 000 as-kem2
- liike- tai palvelutilaa 114 000 kem2, toimitilaa 56 000 kem2, julkiset palvelut/ muuta 195 000 kem2

Laskentaperiaate

Ajantasa-asemakaavan mukaista kerrosalaa

Kaupunkirakenteen täydentymismalli 1

Myyrmäen aseman lähikorttelit tehokkaimmin rakennettu. Muu osa Myyrmäkeä täydentynyt tasaisemmin: ydinkeskustan ulkopuolella korttelit täydentyvät siten, että pienillä tehokkuuksilla rakennetut alueet täydentyvät hieman tehokkaammin kuin niitä tehokkaammin rakennetut alueet (katso laskentaperiaate taulukosta)

Kaupunkirakenteen täydentymismalli 2

Radan varsi ja asemanseudut tehokkaimmin rakennettu. Muu osa Myyrmäkeä täydentynyt maltillisemmin kuin täydentymismalli 1:ssä

Täydentymismalli 3

Suunnittelua jatkettu täydentymismalli 2:n pohjalta. Radan varsi ja asemanseudut tehokkaimmin rakennettu. Tämä malli on laskentamallin niin sanottu maksimiskenaario siitä, miten Myymäki vuoteen 2040 mennessä voisi rakentua. Tässä tulee kuitenkin huomioida se, että ns. maksimiskenaariosta saattaa toteutua suuri osa tai vain esimerkiksi 40%. Siksi täydennysrakentamisen määrää olisi tärkeää seurata muutamien vuosien välein.

Täydentymismalli 1 - Tehokkuus

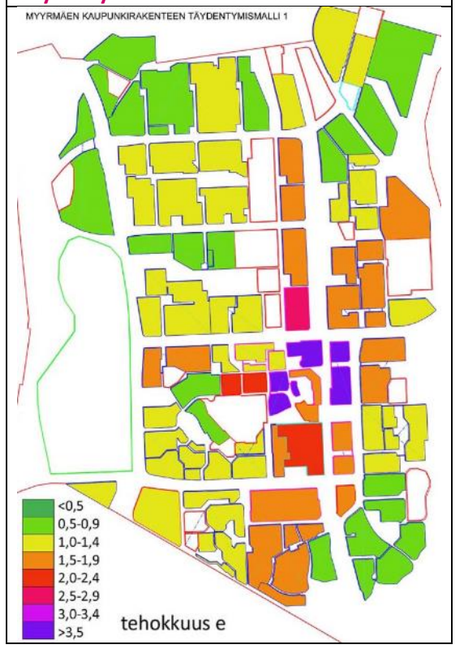

Mitoitus

- asumista 1 206 000 as-kem2
  - ➢ *493 000 kem2 enemmän kuin nykytilanteessa*
- liike- tai palvelutilaa 126 000 kem2
- toimitilaa 44 750 kem2
- julkiset palvelut/ muuta 198 000 kem2
- 24 600 asukasta
  - ➢ *8100 asukasta enemmän kuin nykytilanteessa*
- 5 500 työntekijää
- 1 600 päiväkotilasta
- 7 900 opiskelijaa, koululaista

Laskentaperiaate

50 kem2/ asukas
25 kem2/ toimistotyöntekijä
35 kem2/ toimistotyöntekijä, jos mukana palveluita
50kem2/ kaupan työntekijä

Kerrosala: nykyiset asuinkorttelit
(rakennettu. v.1960-2000) vuonna 2040:
e < 0,7 -> +30% (nykyinen rakennuoikeus+30%)
e = 0,7-0,9 -> +25%
e = 1,0-1,1 -> +20%
e = 1,2-1,3 -> +15%
e > 1,3 -> +10%
Lisäksi täydennysrakentamiseen
mahdolliset parkkialueet -> e= noin 1,0

Kerrosala: nykyiset asuinkorttelit sijainti kaavarungon ydinalueella aseman vieressä
(rak. v.1960-2000) v.2040:
e < 0,7 -> +100%
e = 0,7-0,9 -> +80%
e = 1,0-1,1 -> +65%
e = 1,2-1,3 -> +50%
e > 1,3 -> +35%

Vuoden 2000 jälkeen rakennetut korttelit pysyvät keskimäärin tehokkuudeltaan ennallaan.

Täydentymismalli 2 - Tehokkuus

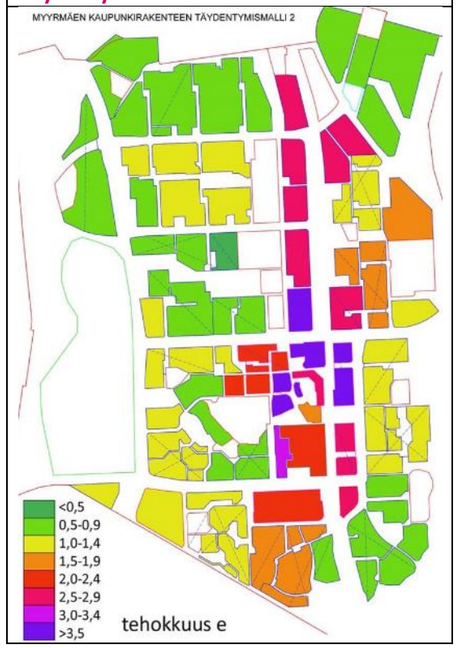

Mitoitus

- asumista 1 260 000 as-kem2
  - ➢ *547 000 kem2 enemmän kuin nykytilanteessa*
- liike- tai palvelutilaa 126 000 kem2
- toimitilaa 44 750 kem2
- julkiset palvelut/ muuta 195 000 kem2
- 25 500 asukasta
  - ➢ *9000 asukasta enemmän kuin nykytilanteessa*
- 5 500 työntekijää
- 1 600 päiväkotilasta
- 7 900 opiskelijaa, koululaista

Laskentaperiaate

50 kem2/ asukas
25 kem2/ toimistotyöntekijä
35 kem2/ toimistotyöntekijä, jos mukana palveluita
50kem2/ kaupan työntekijä

Kerrosala: nykyiset asuinkorttelit
(rakennettu. v.1960-2000) vuonna 2040:
Täydentymismallin 1 tehokkuuden kasvusta toteutuu noin 40%. Lisäksi täydennysrakentamiseen mahdolliset parkkialueet -> e= noin 1,0

Kerrosala: nykyiset asuinkorttelit sijainti kaavarungon ydinalueella aseman vieressä
(rak. v.1960-2000) v.2030:
e > 2,5 tai tiedossa olevan hankkeen mukaan

Täydentymismalli 3 - Tehokkuus

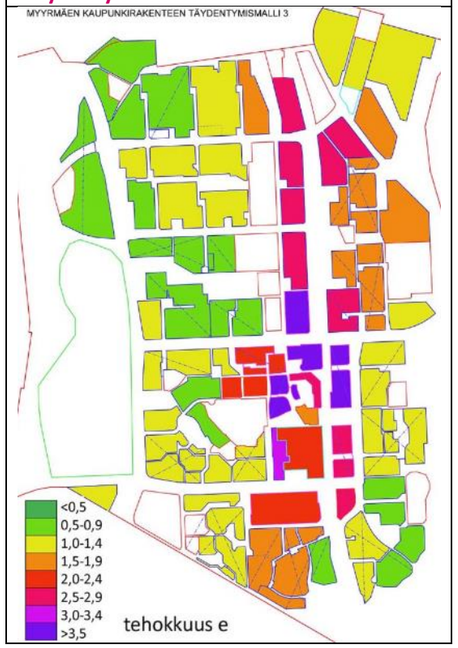

Mitoitus

- asumista 1 352 000 as-kem2
  - ➢ *639 000 kem2 enemmän kuin nykytilanteessa*
- liike- tai palvelutilaa 150 000 kem2
- toimitilaa 25 700 kem2
- julkiset palvelut/ muuta 195 000 kem2
- 27 300 asukasta
  - ➢ *10 800 asukasta enemmän kuin nykytilanteessa*
- 5 400 työntekijää
- 1 600 päiväkotilasta
- 7 900 opiskelijaa, koululaista

Laskentaperiaate

50 kem2/ asukas
25 kem2/ toimistotyöntekijä
35 kem2/ toimistotyöntekijä, jos mukana palveluita
50kem2/ kaupan työntekijä

Kerrosala: nykyiset asuinkorttelit
(rakennettu. v.1960-2000) vuonna 2040:
e < 0,7 -> +30% (nykyinen rakennuoikeus+30%)
e = 0,7-0,9 -> +25%
e = 1,0-1,1 -> +20%
e = 1,2-1,3 -> +15%
e > 1,3 -> +10%
Huom! tehokkuuden kasvusta toteutunut 100%.
Lisäksi täydennysrakentamiseen
mahdolliset parkkialueet -> e > 1,0

Kerrosala: nykyiset asuinkorttelit sijainti kaavarungon ydinalueella aseman vieressä (rakennettu v.1960-2000) vuonna 2040: e > 2,5 tai tiedossa olevan hankkeen mukaan

Kerrosala: muut nykyiset asuinkorttelit sijainti enintään 250m asemalta (rakennettu v.1960-2000) vuonna 2040: e > 1,0...2,0
Vuoden 2000 jälkeen rakennetut korttelit pysyvät keskimäärin tehokkuudeltaan ennallaan.

Vireillä olevia ja muita potentiaalisia täydennysrakentamiskohteita

Kartalla on merkitty vireillä olevia kaavahankkeita sekä ehdotettuja täydennysrakentamisen paikkoja. Merkintä kartalla ei välttämättä tarkoita, että paikka rakennetaan, vaan tutkitaan, onko tontille mahdollista täydennysrakentaa. Myös muille kuin ehdotetuille paikoille voidaan ehdottaa täydennysrakentamista kaavarungon periaatteiden mukaisesti. Asunto-osakeyhtiöiden tonteille ehdotettu täydennysrakentaminen voidaan kaavoittaa vain tontin omistajan aloitteesta.

Tilanne **keväällä 2018:**

Rakenteilla

Muita hankkeita

Vireillä / suunnitteilla

Parkkialueita ja muita tutkittavia alueita
(kaavamuutokset AS.OY:n aloitteesta)
+ muu kortteleiden uusiutuminen (huom! ei näy tällä kartalla erikseen, esitetty täydentymismalleissa)
= Yhteensä jopa n. 450 000 kem2
-> n. uutta 9000 asukasta

Y-tontit, osa uusia (koulut ja päiväkodit)

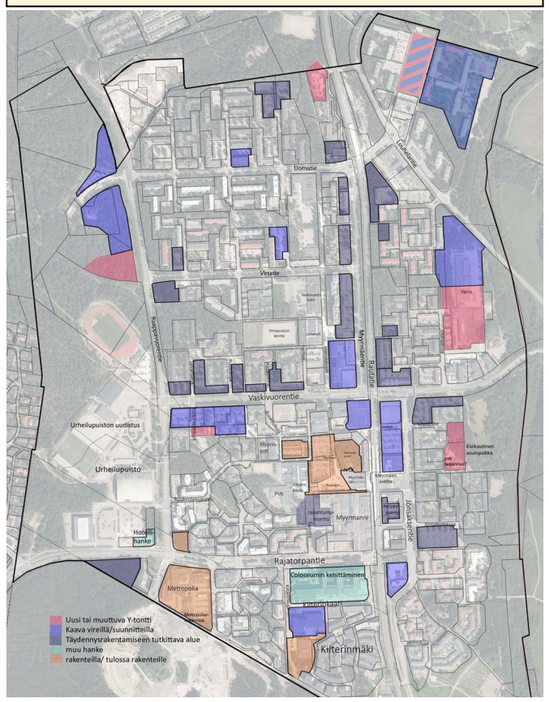

Kuva 76. Myyrmäen täydennysrakentamisen paikkoja

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Myyrmäki on alueena jo nyt omaleimainen ja profiloitunut erityisesti katutaiteen ja yhteisöllisyyden kaupunginosana. Kaavarungon tavoitteena on vahvistaa Myyrmäen kaupunkimaista luonnetta ja kaupunkirakennetta, joka koostuu omaleimaisista alueenosista. Myös yksittäisten kortteleiden kaupunkikuva perustuu parhaimmillaan alueen paikanhenkeen vahvistaen alueiden identiteettiä. Uuden rakentamisen tulee olla tunnistettavaa ja arkkitehtuurilta mieleenpainuvaa; niistä tulee välittyä tunne siitä, että ollaan juuri Myyrmäessä. Yksi erityisesti keskustan vahvoista teemoista on korkea rakentaminen. Kaupunkikuvallista identiteettiä ”MyyrYork” vahvistetaan: asemien läheisyyteen rakennetaan tornitaloja kaupunkikuvallisena kokonaisuutena.

Kuva 77. Suuntaa antava havainnekuva miten Myyrmäki voisi täydentyä vuoteen 2040 mennessä.

Kuva 78. Massenan kaupunginosa Pariisissa perustuu Christian de Portzamparcin suunnitelmaan ja hänen 80-luvulla kehittämään kaupunkikortteli ideaan. Alue on tehokkaasti rakennettu, mutta tiiviydestä huolimatta korttelinäkymät ovat harkitut. Rakennusten massoittelussa on otettu huomioon auringonvalon saanti ja näkymät julkisiin ulkotiloihin, korttelipihoille ja viereisiin kortteleihin.

Kuva 79. Pienetkin yksityiskohdat voivat luoda identiteettiä alueelle, Massena Pariisi

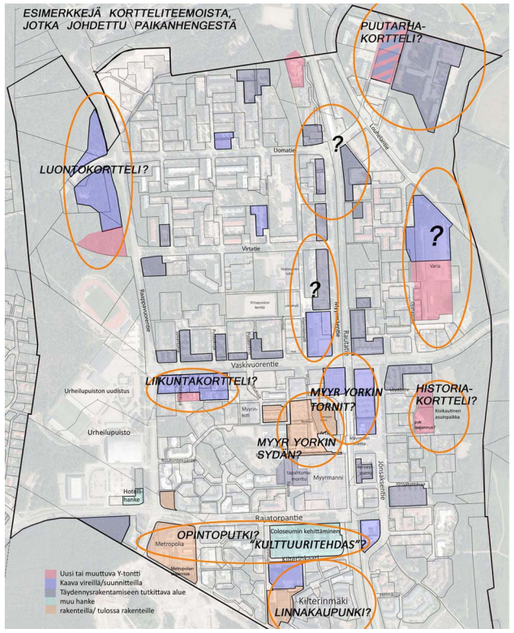

Kuva 80. Kuvassa on esimerkkejä paikan hengestä johdetuista teemoista ja uusien kortteleiden mahdollisesta identiteetistä.

Arkkitehtuuri

Kaupunkikuvallisesti tärkeiden katujulkisivujen linjoille sekä kaupunkikuvallisesti tärkeille paikoille sijoittuva rakentaminen edellyttää erityistä panostusta rakennusten arkkitehtuuriin. Rakennetusta ympäristöstä tulisi löytää vaihtelevuutta siten, että yhdessä se kuitenkin muodostaisi yhtenäisen tunnistettavan kokonaisuuden. Asunto- ja talotyypit voivat olla erilaisia, kunhan niitä yhdistää jokin elementti. Yksittäinen asunto voidaan tietyin ehdoin suunnitella hyvinkin omaleimaiseksi ja toisista erottuvaksi. Yksittäiset asuntoarkkitehtuurit voivat antaa alueelle erityisluonnetta, josta se muistetaan.

Korkeammat rakennukset toimivat maamerkkeinä. Ne tulee havaita jo kaukaa. Kaupunkikuvalliset kiinnekohdat helpottavat ympäristössä liikkujaa jäsentämään ja hahmottamaan aluetta. Niitä ovat esimerkiksi korkeampi rakennuksen osa, erikoinen julkisivu, muusta rakenteesta poikkeava kattomuoto, materiaali, sommittelu tai väritys. Saapumiskohdat Myyrmäkeen ovat kaupunkikuvallisesti tärkeitä paikkoja. Ne pyritään suunnittelemaan arkkitehtuuriltaan mielenkiintoisiksi kiintopisteiksi ja tunnistettaviksi kaupunginosan ”kulmapisteiksi”. Tulijalle välittyy ajatus Myyrmäkeen saapumisesta ja alueen identiteetistä. Alueen sisällä asemaseuduilla korkeat tornirykelmät toimivat omalta osaltaan alueen identiteettiä vahvistavina elementteinä.

Kuva 81. Aukotus rakennusmassa tuo keveyttä ja hengittävyyttä tiiviissä kaupunkirakenteessa. Kuvat 82-83. elävää julkisivusommittelua

KAUPUNKIKUVALLISESTI TÄRKEÄT KATUJULKISIVUT: Rakennusten katujulkisivut tulee käsitellä kaupunkimaisesti materiaalien, aukotuksen ja jäsentelyn osalta. Julkisivujen tulee olla monipuolisia. Asuntojen ikkunoita ja/tai parvekkeita tulee aueta aukion tai kävelyraitin suuntaan. Julkisivuissa tulee olla vaihtelua, ”tapahtumia” ja virikkeitä. Ne eivät saa olla yksitoikkoisia. Kadun puoleisten parvekkeiden, kulkuaukkojen ja ulokkeiden näkyvät pinnat käsitellään julkisivumaisesti ja julkisivujen laatutasoa vastaavasti.

Katutason julkisivun tulee erottua muusta julkisivusta. Julkisivu jäsennellään värivalinnoin ja materiaalein siten, että inhimillinen mittakaava säilyy ja katutasosta syntyy vaihteleva ja virikkeellinen. Liike-, toimisto-, palvelu-, työ- ja yhteistilat tulee avata suurin ikkunoin katutilaan antaen avonaisen vaikutelman. Sisäänkäyntejä, porttikäytäviä ja porrashuoneita tulee korostaa siten, että ne erottuvat muusta julkisivusta.

NÄKYMÄLINJA: Näkymälinjan päätteenä on kaupunkikuvallinen kiinnekohta, jonka tulee olla tunnistettava.

KAUPUNKIKUVALLINEN KIINNEKOHTA: Orientoitumista ohjaava kiinnekohta, rakennus näkymän päätteenä, torni ym. Voi olla myös maisemallinen kiinnekohta, esim. komea mänty, kallio tms.

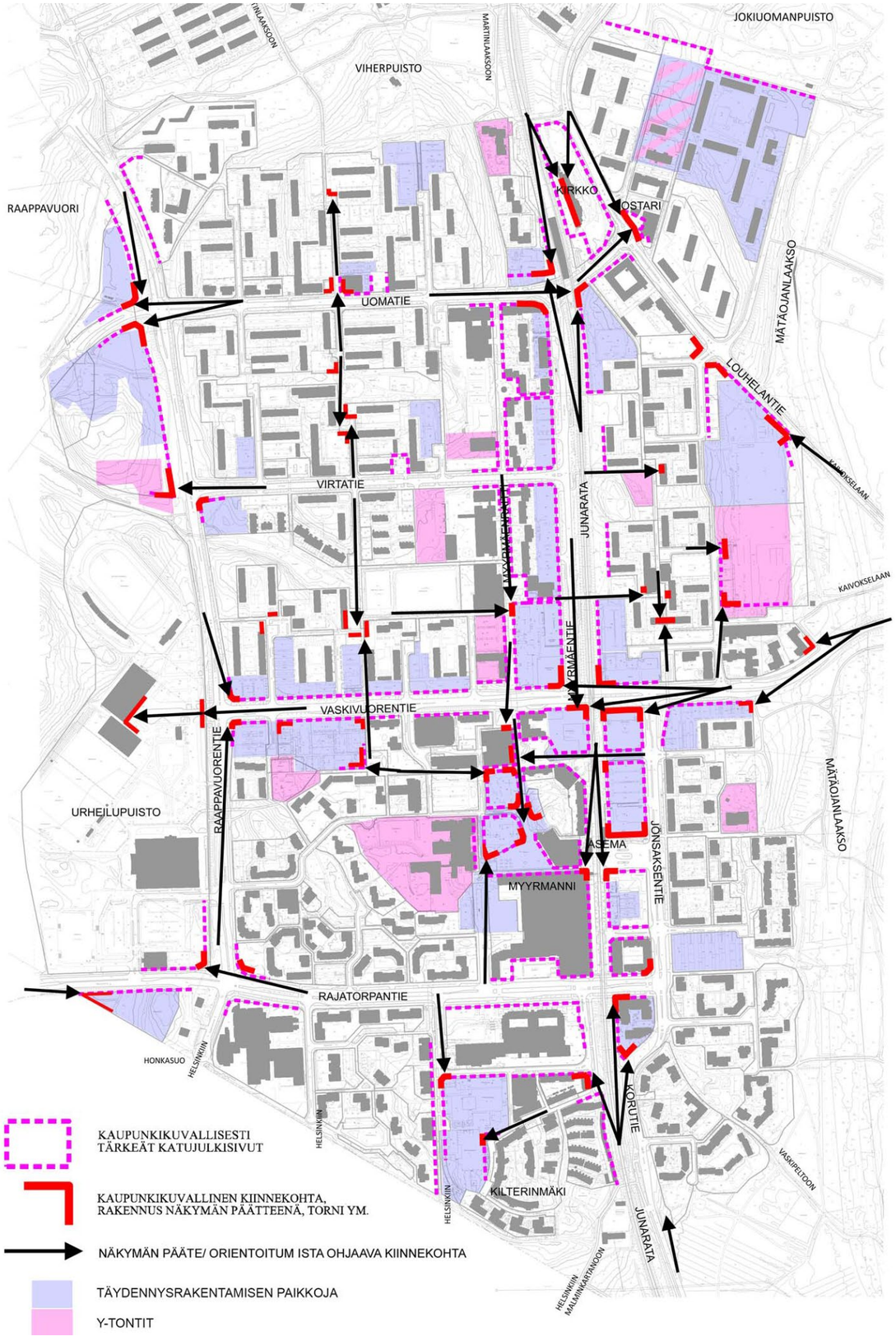

Kuva 84. kaupunkikuvalliset periaatteet

Rakentamisen korkeus

Myyrmäessä on suunnitteilla runsaasti uutta asuinrakentamista erityisesti aseman seudun lähikortteleihin. Asukaskyselyiden mukaan suuri osa vastaajista kannatti korkeaa rakentamista juuri näille alueille. Veistoksellinen aseman ympäristöön keskitetty tornirakentaminen voisi parhaimmillaan vahvistaa Myyrmäen kaupunkimaista identiteettiä. Kartalla on esitetty maksimikerrosluvut koko Myyrmäen alueelle. Esimerkiksi 8-kerroksisiksi esitetyillä korttelialueilla se voi tarkoittaa nykyisten rakennusten korotusta 1-2 kerroksella tai täydennysrakentamista pysäköintitontille. Ympäröiviä kortteleita korkeampi rakentaminen tulee kuitenkin aina tutkia tarkemmin suhteessa lähiympäristöön. Lisäksi niillä alueilla, joissa nykyinen kerrosluku on matalampi, tulee uusi mahdollisesti korkeampi rakentaminen sovittaa nykyiseen rakenteeseen riittävin kaupunkikuva-, varjostus- ja maisemaselvityksin. Niillä alueilla, joilla rakennuskanta on uudempaa, uudet maksimikerrosluvut toteutuvat todennäköisesti vasta silloin kun nykyinen rakennuskantaa uudistuu.

Tarkemmat periaatteet rakentamisen korkeudesta määritellään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja riittävän eri osapuolien välisen keskustelun pohjalta. Keskusteluun voidaan ottaa useita vaihtoehtoja.

Kuva 85. Korkeaa rakentamista Pariisissa. Kuva 86. Tiiviissä korttelissä pihalla on tärkeä merkitys

TEHOKKAASTI RAKENNETTAVA ALUE 1

kerroskorkeus max XXIV

max. tasoon 160m merenpinnasta

Alueelle tulee sijoittaa yksi 24-kerroksinen torni. Muu osa korttelia muodostaa tornille matalamman jalustan.

TEHOKKAASTI RAKENNETTAVA ALUE 2

kerroskorkeus max XVI

Alueelle tulee sijoittaa 12-16-kerroksisia torneja, joista vähintään yksi on 16 kerrosta. Muu osa korttelia on matalampaa.

TEHOKKAASTI RAKENNETTAVA ALUE 3, max. XII

Alueelle saa sijoittaa 12-kerroksista rakentamista siten, että viereisten rakennusten ja kortteleiden rakennuskanta huomioidaan varjostuksen osalta.

OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN

SOPEUTUVA ALUE 1, max. VIII

Rakentaminen voi osittain olla 9-kerroksista siinä tapauksessa, että ylimmissä kerroksissa (8-9) ovat 2-kerroksisia asuntoja tai rakennuksen ylin (9.) kerros on muita kerroksia pienempi, esim. sisennetty.

OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN

SOPEUTUVA ALUE 2, max. VI

OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN

SOPEUTUVA ALUE 3, max. IV

SUUREMPIKOKOINEN PALVELUIDEN JA YLEISTEN RAKENNUSTEN ALUE/VYÖHYKE

Kuva 87. Vaikka korttelin maksimikerrosluku on esimerkiksi 8, se ei tarkoita, että koko korttelin tulee olla sen korkuista. Viihtyisässä ja arkkitehtuurilta monimuotoisessa asuinkorttelissa voi yhdistyä erikorkuista rakentamista. Tällöin myös pihatiloista saadaan aurinkoisia. Kalasatama, Helsinki.

Kuva 88. Maksimikerrosluvut

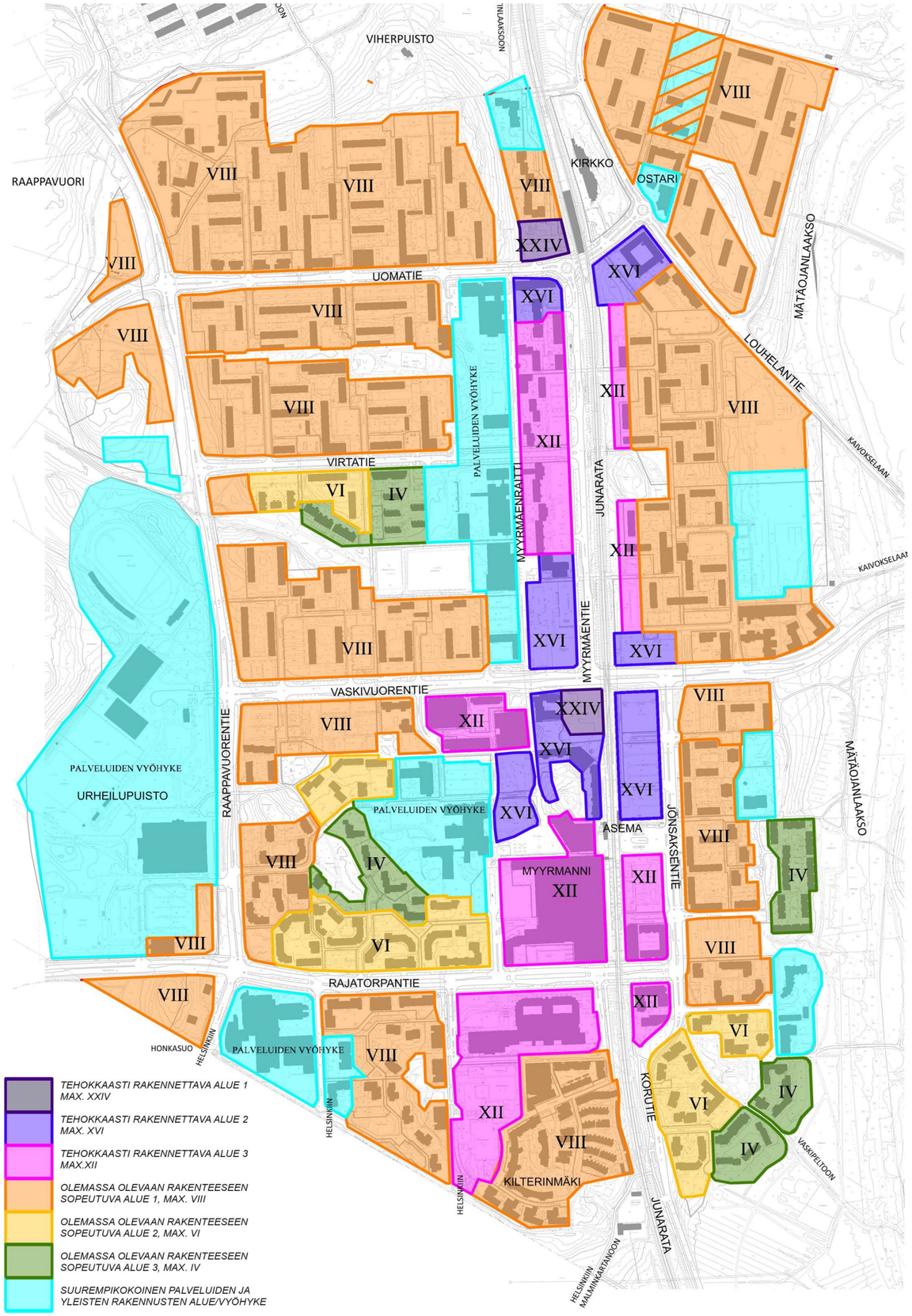

Tornirakentaminen

Tornikortteleiden tulee muodostaa kaupunkikuvallinen, toiminnallinen ja arkkitehtoninen kokonaisuus yhdessä viereisten korttelien tornien sekä matalampien rakennusten ja rakennuksenosien kanssa. Tornien arkkitehtuurissa tulee huomioida jalustan, varren ja huipun arkkitehtoninen ilme ja toiminnallisuus. Tornin huipun tulee olla tunnistettava suurmaisemassa. Tornien jalustan tulee luoda inhimillistä katutason mittakaavaa katutilaan vastapainona korkeille torneille. Tornien jalusta voi olla useamman kerroksen korkuinen, esim. 2-4 kerrosta. Pieni pohjapinta-ala ja hoikkuus korostavat positiivisesti rakennuksen korkeutta. Korkeiden rakennusten arkkitehtuurin ja toteutuksen tulee edustaa normaalia korkeampaa laatutasoa, koska rakennukset ovat erityisen näkyviä kaupunkikuvassa.

Asuntojen ja yhteistilojen näkymät ympäristöön tulee ratkaista huomioiden pitkät näkymät ja naapurirakennukset. Liike-, palvelu- ja toimitilan tulee olla muuntojoustavaa ja soveltua työnteon ja kaupan muuttuviin haasteisiin. Alueen korkeimman tornin ylimmässä kerroksessa tulee sijaita jokin yleisölle avoin julkinen tai kaupallinen tila esim. kahvila, josta avoin näköalojen nautintamahdollisuus. Tornien tuulivaikutukset ja varjostus tulee tutkia ja huomioida vaikutukset suunnittelun keinoin.

Muun muassa Turussa ja Espoossa on tehty viime vuosina korkean rakentamisen selvitykset. Niistä on otettu oppia Myyrmäen kaavarunkoon.

Vantaalla on oma arkkitehtuuriohjelma (2015), jossa suunnittelua ja rakentamista lähestytään ihmisten ja yhteisöjen, kaupunkirakentamisen sekä luonnon ja kulttuurin näkökulmasta. Tavoitteet ja toimet tukevat kaupungin vision toteutumista ja kohdistuvat keskustoihin, työpaikkojen ja kaupan ympäristöihin, julkisiin rakennuksiin, asuntoalueille, liikkumisen ympäristöihin sekä viheralueille.

Vantaan maankäytössä on myös valmisteilla ohje kaupunkikortteleiden ja kivijalkakerrosten muodostamisen periaatteista asemakaavojen laatimisen pohjaksi ja rakennussuunnittelun ohjaamiseksi.

Kuva 89. Myyrmäki skyline vuonna 2040?

Kuvat 90-91. Asuintornin huippu ja jalustaTapiolassa

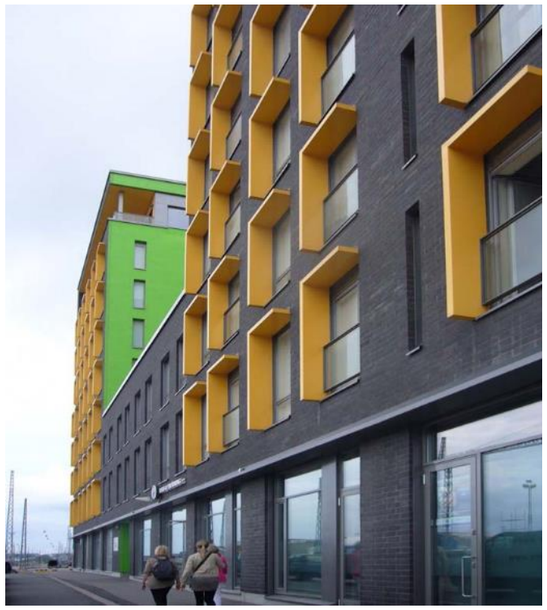

Kuva 92. Korkeampi rakentamisen yhdistyy jalustaan ja 3-kerroksiseen osaan Jätkäsaaressa Helsingissä.

Kuva 93. Paalutorin viereen rakentuu kolmen tornitalon kokonaisuus

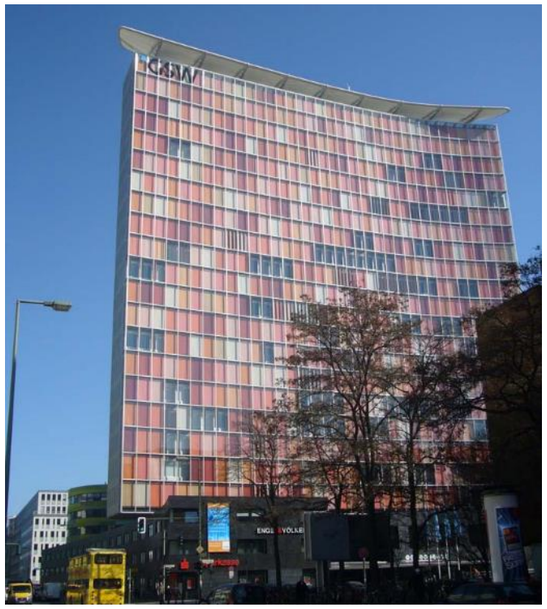

Kuva 94. Tornirtalo Berliinissä.

Pihat

Täydennysrakentamisessa olemassa olevaan korttelirakenteeseen pyritään säilyttämään nykyinen korttelirakenne ja vehreät sisäpihat. Kaikessa uudessa rakentamisessa tulee huomioida naapurikorttelien rakennukset, niiden näkymät, pihat ja kulkuyhteydet.

Tornikortteleiden pihat ovat usein kansipihoja. Tällöin joko matalampien rakennusten katolle tai pihakannelle tehdään piharakenteet. Kattopihoilla talotekniset laitteet tulee integroida muihin rakenteisiin ja sijoittaa siten, että kattopihoille voidaan toteuttaa yhtenäinen, tarkoituksenmukainen oleskelupiha. Kattopihoille luodaan vehreä vaikutelma istuttamalla pienpuita, pensaita, köynnöksiä ja perennoja. Rakennelmien ja kasvillisuuden avulla luodaan myös tuulensuojaa. Istutuksille perustetaan riittävän syvät ja laajat kasvualustat. Kattojen rakenteissa tulee ottaa huomioon istutuksiin tarvittavan kasvualustan paksuus ja paino.

Yleisesti pihojen suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Pihat toteutetaan kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden erilaisia pienpuita, pensaita, perennoja ja nurmea. Pihojen osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikkialueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.

Elävä keskusta

Suunnittelun keinoin pyritään luomaan yhteisöllisyyttä tavoitteena elävä kaupunkikeskusta, jossa asutaan, tehdään töitä ja vietetään vapaa-aikaa. Alueelle suunnitellaan solmukohtia, joissa ihmisten "polut" risteävät, sekä turvallisia paikkoja, joissa asukkaat tapaavat toisiaan ja viettävät vapaa-aikaa. Näitä solmukohtia ovat esimerkiksi aukiot, raitit, pihakadut, yhteispihat. Yhteisöllisyyden syntymiseen tarvitaan aikaa. Suunnittelulla voidaan kuitenkin luoda potentiaalinen kasvualusta yhteisöllisyydelle.

Ihmisten välistä kanssakäymistä voidaan lisätä suunnittelun keinoin, esimerkiksi sekoittamalla toimintoja ja käyttötarkoituksia (’mixed land uses’/ ’mixed uses’). Ihmiset myös haluavat viettää aikaa sellaisissa tiloissa, missä inhimillinen ja pieni mittakaava. Tämän vuoksi on tärkeää, että kävelykatujen ja aukioiden rakentamisessa kiinnitetään huomiota katutason mittakaavaan ja arkkitehtuuriin. Vaikka aukiota ympäröivät tai kävelykadun viereiset rakennukset olisivatkin korkeita, tulee katutasolle silti välittyä inhimillinen mittakaava. Tämä voidaan saavuttaa esimerkiksi terassoimalla rakennusmassaa tai kiinnittämällä erityistä huomiota katutason julkisivun suunnitteluun.

Urbaanin sykkeen alueille sijoittuu runsaasti uutta asuinrakentamista ja palveluita. Pääpaino on Myyrmäenraitilla Louhelan asemalta aina Virtatalolle (ent. Colosseum) saakka. Raitista pyritään tekemään asukkaiden yhteinen ”ulko-olohuone”. Raitin tärkeys asukkaille tuli esille jo nettikyselyssä ja asukasilloissa. Raitti sisältää erilaisia teemoja, virikkeitä ja etappeja, kuten esimerkiksi kävelyraittia, aukioita, alikulkuja jne.

Kuva 95. Elävä keskusta-alue Huddingessa Ruotsissa: Kivijalkakerroksen ovat täynnä liiketilaa ja ylemmissä kerroksissa on palveluita, toimitilaa ja asumista.

URBAANIN SYKKEEN ALUE

Ulkotila yhdistyy rakennusten alimpien kerrosten liiketiloihin, työtiloihin ja etupihoihin ja levenee välillä aukioiksi. Ulkotila rakennetaan laadukkaaksi ja viihtyisäksi käyttäen erilaisia pintamateriaaleja, kasvillisuutta, kalusteita ja valaistusta. Julkisen ulkotilan toimintojen suunnittelussa huomioidaan ympärivuotinen käyttö ja eri ikä- ja väestöryhmät. Välillä kaupunkitila tiivistyy ja kuljetaan porttimaisten tilojen läpi. Välillä tila aukeaa vihreille pihoille ja virkistysalueiden suuntaan.

ELÄVÄ KIVIJALKALIIKEKERROS

Maantasokerroksiin katualueen puolelle muodostetaan avoin, toiminnallinen ja visuaalinen kivijalkakerros, johon tulee sijoittaa liike-, toimisto- ja palvelutilaa. Tiloihin tulee olla suora sisäänkäynti kadulta. Sisäänkäynnit liiketiloihin, palveluihin, toimistoihin ja asuntoihin tulee esittää selkeästi arkkitehtuurin keinoin.

Kivijalan kerroskorkeuden tulee olla vähintään 5m. Liike- ja palvelutilojen vaatimat tekniset asennukset mahdollistetaan. Tilat tulee toteuttaa siten, että ne voidaan ottaa heti liike- tai palvelukäyttöön. Katutason julkisivusta tulee vähintään 80% olla näyteikkunajulkisivua.

Katutilan ja korttelialueiden rajapintojen ja toimintojen suunnittelussa tulee huomioida ulkotilojen ympärivuotinen käyttö, esimerkiksi katoksin tai arkadein. Osan kivijalkakerroksen toiminnoista tulee olla mahdollista myös levittäytyä katutilaan esimerkiksi katukahvila- tai toritilana.

ELÄVÄ KIVIJALKAKERROS

Maantasokerroksiin katujen puolella tulee sijoittaa toiminnallisesti aktiivisia tiloja, kuten palvelutilaa, kerhohuoneistoja, tai muuta yhteisöllistä tilaa.

Tori- tai aukiotilaan avautuvat kerho- ja muut yhteistilat tulee yhdistää toiminnallisesti aukion katutilaan. Niiden tulee avautua katutilaan suurin ikkunapinnoin. Tilojen tonttiin kuuluva edusta tulee suunnitella osana katutilaa. Sisäänkäynnit liiketiloihin, palveluihin, toimistoihin ja asuntoihin tulee esittää selkeästi arkkitehtuurin keinoin.

1. krs asuntojen pihat rajaavat katutilaa. Isot ikkunapinnat ja toiminnot avautuvat katutilaan. Katutason julkisivun tulee antaa avonainen vaikutelma.

Kuva 96. Urbaanin sykkeen alueet ja kivijalkakerrokset

Kadun varren kivijalkakerroksen sekä varsinaisen katutilan tulee tarjota erilaista informaatiota ja virikettä ympäristöstä. Näitä ovat erilaiset kadun varren yksityiskohdat, elämykset ja ”visuaaliset kohokohdat":

- ihmiset: lapset leikkivät, hääparin seuraaminen, katumuusikot, tapahtumat
- pikkukaupat ja niiden näyteikkunat, näyttelyt, lehtikioskit ja niiden lööpit, valokuvanäyttely ikkunassa
- opasteet, kyltit, tienviitat, kadun kalusteet (pysähtymispaikat, penkit, katulamput, jne)
- arkkitehtuuri: värit, materiaalit, muodot, sommittelu

Kuva 97.

Erilaiset tapahtumat ja aktiviteetit tuovat ihmisiä kaupunkitiloihin; kaduille, toreille ja aukioille. Julkisten tilojen sijainti on tärkeä. Asuinalueilla tämä tarkoittaa lähinnä puolijulkisia ulkotiloja, kuten pikkukatuja ja aukioita. Aukion vetovoima on usein juuri sen sijainnissa. Tori tai aukio tulisikin sijaita kevyen liikenteen solmukohdassa palveluiden vieressä. Aukion tai torialueen suunnittelun kannalta tärkeitä asioita ovat mikroilmasto luominen, valoisuusolosuhteet sekä kadun kalusteiden luonne ja sijoittelu. Aukiolla tulisi olla jotain aktiviteetteja, jotain visuaalista mitä seurata tai jotain mitä kuunnella, haistaa tai koskettaa. Ihmisen tulisi voida käyttää kaikkia aistejaan ympäristön havainnoimiseen.

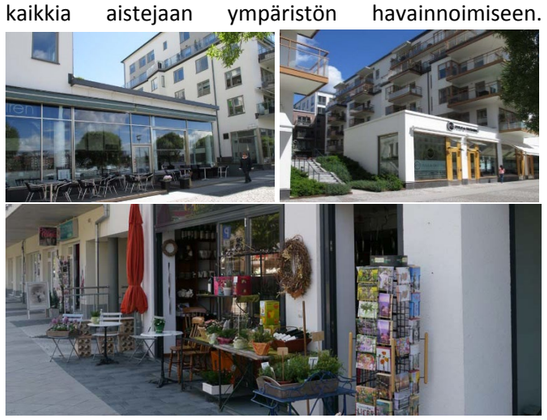

Kuvat 98-99. Myös 1-kerroksinen rakennuksen osa voi rajat katutilaa. Kuva 100. kivijalan toiminnot levittäytyvät katutilaan

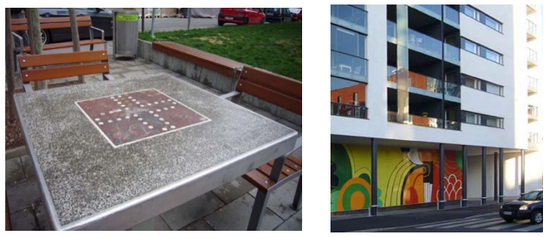

Kuva 101. Pelipöytä kaupunkitilassa, Wien. Kuva 102. Taidetta elävöittämässä katutason julkisivua, Arabianranta, Helsinki.

Katutaide

Myyrmäki on katutaiteeseen erikoistunut kaupunginosa, jonka omaleimaisuus syntyy runsaasta katutaidekuvastosta. Uudiskohteiden julkista taidetta on hyvä ohjata katutaiteelle tunnusomaisiin ja katutaiteen hengessä tehtyihin ratkaisuihin. Kaavarungon periaatteena on, että kaikissa uusissa hankkeissa tulee aina harkita, onko katutaidetta mukana tavalla tai toisella. Korttelisuunnitelmissa ja -hankkeissa määritellään alkuvaiheessa, millä tavalla ja missä mittakaavassa katutaide otetaan mukaan suunnitelmiin. Taide voi näkyä esimerkiksi muraalitaiteena rakennuksen julkisivussa tai sokkelissa, julkisen ulkotilan rakenteissa tai kadunkalusteissa jne. Tarkemmat periaatteet tai suositukset katutaiteen huomioimisesta alueen hankkeissa määritellään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja riittävän eri osapuolien välisen keskustelun pohjalta.

Kuva 103. Muraalitaidetta Myyrmäen asemalla

Kuva 104. Taide voi olla myös portaissa, Wien, Itävalta.

Erityisryhmien huomioiminen katutilan suunnittelussa

Erityisesti lapset tarvitsevat sellaisia inspiroivia ympäristöjä, jotka antavat haasteita ja virikkeitä ajattelulle ja luovuudelle. Tulisi suunnitella paikkoja, jotka tukevat lapsien kehitystä, mutta eivät eristä heitä muista ikäryhmistä. Asuinalueiden asuntojakauman tulisi olla mahdollisimman monipuolinen ja tarjota asumistoimintoja eri-ikäisille. Hyvin suunnitellussa asuinympäristössä asukkaat tapaavat toisiaan helposti esimerkiksi yhteispihalla, syntyy epävirallisia keskusteluja ja opitaan myös katsomalla ja seuraamalla muita.

Nuorille tulisi tarjota erilaisia hengailupaikkoja, sellaisia joissa he saavat halutessaan olla omassa rauhassa, mutta myös sellaisia, joissa nuoret ovat osana vilkasta kaupunkiympäristöä, siellä missä ”tapahtuu”. Myös senioreille on tärkeää saada olla siellä missä on elämää ja muita ihmisiä. Esimerkiksi kauppareissun tulisi olla turvallinen, virikkeellinen matka, jonka varrella törmää tuttuihin ja voi piipahtaa hetkeksi kahvittelemaan toriaukion viereiseen pikkukahvilaan, josta näkee muiden eläkeläisten kerääntyneen viereiseen pöytään pelaamaan shakkia.

Katutilan esteettömyys takaa turvallisen liikkumisen kaikille. Esimerkiksi liikuntarajoitteisen asukkaan elämänpiiri laajenee, kun hän voi turvallisesti liikkua asunnostaan vaikkapa ostarille.

Kaupunkitilan hahmottaminen

"Luettavan" ja ymmärrettävän ympäristön luominen auttaa ihmistä orientoitumaan ja selkeyttää tilan ymmärtämistä. Samalla paikan erityispiirteet tulevat esille ja se ymmärretään oma paikkanaan, joka on erilainen kuin muut paikat. Paikka voidaan identifioida tai muistaa tietyn muiston tai kokemuksen kautta.

Solmukohdat sijaitsevat monen reitin risteyskohdassa ja sitä rajaavat rakennukset/ kiinnekohdat ohjaavat kulkijaa kaupunkitilassa ja herättävät mielenkiinnon havainnoida kaupunkitilaa. Solmukohtaa rajaavissa rakennuksissa tulee olla toiminnallinen ja mielenkiintoinen kivijalka, joka mahdollistaa kohtaamiset ja pysähtymiset. Kokonaissuunnitelmassa olemassa olevat ja uudet pikkuaukiot ja torialueet pyritään yhdistämään mielenkiintoiseksi sarjaksi erilaisia urbaaneja kaupunkitiloja. Ne toimivat myös pieninä sosiaalisina solmukohtina. Myyrmäenraittia jaksottaa sarja erityyppisiä aukioita kuten Paalutori ja Delfiiniaukio. Välillä kaupunkitila tiivistyy ja kuljetaan porttimaisten tilojen läpi. Välillä tila aukeaa vehreille pihoille ja virkistysalueiden suuntaan. Tärkeät näkymälinjat pyritään säilyttämään.

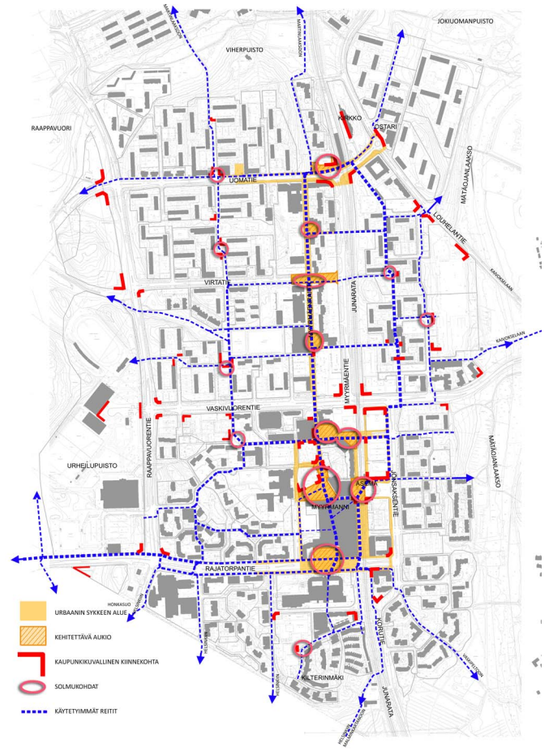

Kuva 105. Kaupunkitilan vahvistettavat solmukohdat

Kuva 106. Opasteet portaissa auttavat löytämään perille, Wien, Itävalta.

Rakennusperinnön turvaaminen, suojelukohteet

Maankäytön suunnittelussa tehdään tarvittaessa alueellisia ja rakennuskohtaisia kulttuuriympäristöselvityksiä. Merkittävimpien kohteiden suojeluperusteet tulee aina selvittää tarkemmin asemakaavatyön tai rakennuslupaprosessin aikana. Kaavarungossa esitetään suojeltavaksi kohteeksi Myyrmäen kirkko (tulisiko täydentää: Kilterin koulu, joka on asemakaavalla suojeltu 2017, Metropolian ammattikorkeakoulu ja Imatran Voiman entinen päärakennus (Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum). Kaupunginmuseon antaman lausunnon perusteella myös Kuohukujan ja Myyrinpuhoksen ostoskeskukset tulisi esittää asemakaavalla suojeltaviksi.

Kaupunkisuunnittelu teetti keväällä 2018 ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan. Vantaalla on useita 1960–70 -luvulla rakennettuja ostoskeskuksia. Yhdeksän niistä on todettu paikallishistorian, arkkitehtuurin, oman aikakautensa ja aluerakentamisen historian kannalta merkittäviksi tai erittäin merkittäviksi. Ostoskeskukset sijaitsevat asumalähiöiden ytimissä, ovat tiloiltaan melko pieniä ja kaipaavat kunnostusta täyttääkseen muun muassa kaupallisia edellytyksiä. Vantaan kaupunkisuunnittelu halusi etsiä uudenlaisia näkemyksiä ja vaihtoehtoja modernin rakennusperinnön säilyttämisen haasteisiin. Selvityksessä tutkittiin kaikkiaan kolmen Länsi-Vantaalla sijaitsevan ostoskeskuksen (Kuohukujan ostoskeskuksen lisäksi Myyrinpuhos ja Kaivoksela) uudistamisesta säilyttävän ja osittain säilyttävän ratkaisun. Suunnitellut vaihtoehdot laadittiin alueiden kokonaissuunnittelua varten, mahdollisten asemakaavamuutosten lähtötiedoksi sekä suojelun tavoitteiden määrittelemiseksi. Rakennusten käyttötarkoitus oli tehtävänannossa vapaa, mutta ideoiden oli oltava toteuttamiskelpoisia. Lisäksi suunnitelmista pyydettiin yleispiirteinen, mutta realistisiin kustannuksiin perustuva kustannusarvio. Tehtävänä on tutkia kaksi idea-/suunnitteluvaihtoehtoa: 1) Rakennus kunnostetaan säilyttäen sekä 2) rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja uudistetaan osittain. (Katso liite 22)

Myyrinpuhoksen ja Kuohukujan ostoskeskusten tonteista on viereillä asemakaavamuutokset. Näin ollen kaavarunkotyön yhteydessä ei ratkaista näiden ostoskeskusten suojelukysymystä, vaan ne ratkaistaan käynnissä olevissa asemakaavatöissä.

Kuva 107. Kuohukujan ostoskeskus nyt

Kuva 108. Kuohukujan ostoskeskus Optiplanin ideointityössä: vaihtoehto 2, jossa rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja uudistetaan osittain

Kuva 109. Myyrinpuhoksen ostoskeskus

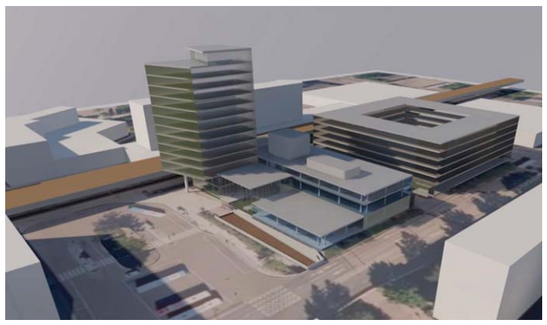

Kuva 110. Myyrinpuhoksen ostoskeskus Optiplanin ideointityössä: vaihtoehto 2, jossa rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja uudistetaan osittain

Myyrmäen vahvuutena on juuret hyvin syvällä historiassa. Menneisyyttä on tutkittu paljon ja sitä voidaan hyödyntää alueiden identiteettiä rakentaessa. Vahvimpana piirteenä nousee esiin kivikausi. Myyrmäessä sijaitsee Suomen laajimmin tutkittu Jönsaksen kivikautinen asuinpaikka, aivan Myyrmäen keskustassa, suurin piirtein Myyrmannin alla. Muualtakin Myyrmäkeä tunnetaan useita kivikautisia asuinpaikkoja, joita useita on tutkittu arkeologisin kaivauksin. Julkisessa ulkotilassa voi monella muullakin tapaa tuoda esille Myyrmäessä tehtyjä kivikautisia löydöksiä. Nyt kivikausi on jo esillä nimistössä. Nimikylttien yhteydessä nimiä voidaan vielä konkretisoida ja esittää kuvin mitä nimi merkitsee. Tavoitteena on, että kaupunkitilasta voisi löytää tietoa ja elämyksiä alueen historiasta.

Tulevien asemakaavojen yhteydessä Husbackan muinaisjäännösalueen mahdollinen suojelu tutkitaan. Mikäli muinaisjäännösalueelle kuitenkin kohdistetaan maankäyttöä, tulee alueelle järjestää tarkemmat tutkimukset. Mahdollisten tutkimusten avulla selvitetään, sijaitseeko paikalla edelleen säilyneitä kivikautiseen asutukseen kuuluvia ja muinaismuistolain rauhoittamia rakenteita tai kerrostumia.

Muuta

Tarkemmassa asemakaavasuunnittelussa erityisesti uusille asuinalueille tulee varata riittävät lumitilat. Samalla tulisi tutkia mihin voidaan sijoittaa mahdolliset lumien kaatopaikat. Kaavahankekohtaisesti voidaan esittää lumikuormille myös lähisiirtopaikkoja.

Kiinteistöjen jätehuolto käsitellään tapauskohtaisesti kiinteistöittäin. Myyrmäen keskustan alueen uuden aluekierrätyspisteen paikkaa voidaan tutkia esimerkiksi Iskostie 8:n LPA-alueelle.

2.3 Omaleimainen ja turvallinen paikka asua - asumisen kehittäminen, asumisvaihtoehtoja

Asukkaiden ja muiden osallisten palaute tiivistettynä

- *Laadukas, kohtuuhintainen asuminen.*
- *Uudessa asuntokannassa tulisi pyrkiä nuoria sekä nuoria perheitä houkutteleviin huoneistoratkaisuihin, jotta alueen seniorivaltaista väestörakennetta saadaan tasapainotettua.*

Tavoite

Myyrmäestä tehdään viihtyisä ja turvallinen paikka asua. Suunnittelussa panostetaan laadukkaaseen ja kohtuuhintaiseen keskusta-asumiseen. Asuntorakentamisessa pyritään monipuoliseen asuntotyyppien ja hallintamuotojen tarjontaan. Asuntohankkeiden asemakaavoissa edistetään yhteisöllisiä ratkaisuja ja kannustetaan rakentamaan yhteistiloja.

Myyrmäen suuralueelle on ennustettu noin 7 250 asunnon lisäystä seuraavien 10 vuoden aikana Vantaan asuntorakentamisennusteessa 2018-2027. Asunnoista suurin osa eli noin 6 650 on kerrostaloasuntoja ja loput pientaloasuntoja (omakotitaloissa noin 350 ja rivitaloissa noin 250). Suurin osa eli yli 70 % asuntotuotannosta keskittyy Kehäradan varteen Myyrmäen ja Martinlaakson kaupunginosiin.

Asuntorakentamisennusteen mukaan Myyrmäen kaupunginosaan on luvassa seuraavien 10 vuoden aikana yli 3 400 uutta asuntoa kerrostaloihin, joka on lähes puolet koko suuralueen ennusteesta. Suurimmat asuntorakentamisen kohteet ovat keskustassa Myyrmäenraitin varrella, Liesikujan alueella, Kilterinmäessä, Raappavuorentien varrella, Louhelassa ja Kivikirveenkujalla, joka on samalla merkittävä purkavan uudistamisen kohde. Uudistuotannon tieltä puretaan näillä näkymin seitsemän huonokuntoista vuokrakerrostaloa. Uudessa asuntotuotannossa pyritään turvaamaan alueen asuntokannan rahoitus- ja hallintamuotojen sekä huoneistotyyppijakauman monipuolisuus.

Vilkas asuntorakentaminen lisää myös Myyrmäen kaupunginosan väestöä merkittävästi. Vuoden 2017 alun 16 453 asukkaasta väestön ennustetaan kasvavan 18 608 asukkaaseen vuonna 2027. Ikäryhmittäin tarkasteltuna 0-6 -vuotiaiden määrä kasvaa 1 166 asukkaasta 1 341 asukkaaseen, 7-12 -vuotiaiden määrä 916 asukkaasta 1 067 asukkaaseen, 13-15 -vuotiaiden määrä 425 asukkaasta 580 asukkaaseen ja 16-64 -vuotiaiden työikäisten määrä 10 158 asukkaasta 11 498 asukkaaseen. Kasvua on kaikissa muissa ikäryhmissä paitsi 65-74 vuotiaissa, joiden määrän ennustetaan vähenevän 2 117 asukkaasta 1 601 asukkaaseen. Toisaalta yli 74-vuotiaiden määrä kasvaa reilusti 1 671 asukkaasta 2 522 asukkaaseen.

Kuva 111. Vantaan asuntorakentamisennuste 2018-2027: Myyrmäen suuralue

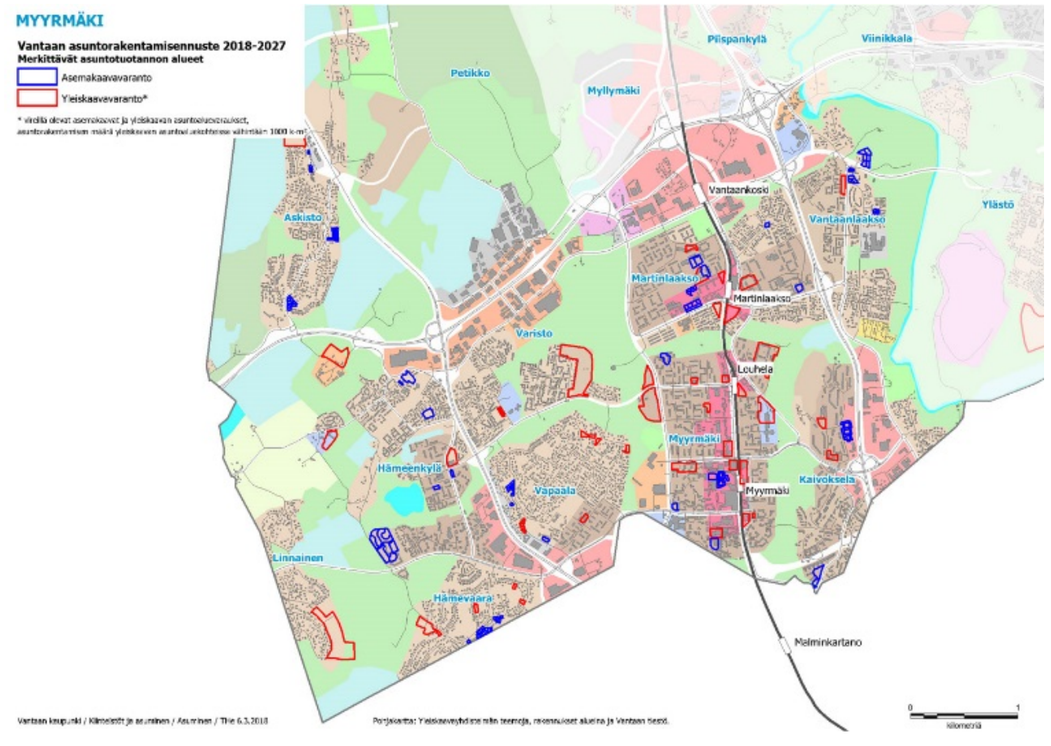

Suunnitteluperiaatteet

Elinkaariasuminen

Tavoitteellisessa kaupunkikeskustassa asuu eri-ikäisiä ihmisiä ja erilaisia perhekuntia, myös yksin eläviä. Asemakaavoilla pyritään tarjoamaan monipuolinen talotyyppien ja niiden yhdistelmien, huoneistojakauman ja hallintamuotojen tarjonta. Elinkaariasumisen ideana on ottaa huomioon ihmisten mahdollisuus asua ja viihtyä tutuksi tulleella alueella elämäntilanteiden ja asumistarpeiden muuttuessa esimerkiksi perhetilanteen mukaan: yksiöstä kaksioon, kaksiosta perheasuntoon jne. Asuinalueen suunnittelussa on oleellista huomioida alueen toimintojen ja palvelujen monipuolisuus, jotta ne palvelevat mahdollisimman laajasti eri-ikäisiä ihmisiä.

Monipuolisesti asumisen vaihtoehtoja

Vantaan suuralueista Myyrmäessä on suhteessa eniten seniori-ikäisiä asukkaita. Näin ollen ikäihmisille suunnatulla asumisella on alueella kysyntää. On silti tärkeää tarjota asumisen vaihtoehtoja Myyrmäessä myös erikokoisille perheille, opiskelijoille ja eri-ikäisille yksin asuville henkilöille, jotta alue houkuttelee jatkossa myös uusia asukkaita.

Erilaisten elämäntapojen ja asumistoiveiden myötä tarvitaan useita ratkaisuja ja konsepteja asumisen rahoitusmalleihin ja yhteisöllisyyden vaihtoehtoihin. Vaihtoehtoina voi olla esimerkiksi senioreille suunnattuja omia taloja tai toisaalta taas eri-ikäisiä ihmisiä yhdistäviä useamman sukupolven asumismalleja.

Vantaan tavoitteena on, että asukkaille löytyy kaupungista omia tarpeita ja maksukykyä vastaava koti. Vaihtoehtojen monipuolisuus niin omistus-, vuokra- ja esimerkiksi asumisoikeusasunnoissa mahdollistavat erilaisessa elämäntilanteessa olevien ihmisten asumisen Myyrmäessä ja helpottavat uuden asunnon löytymistä alueelta tarpeiden ja taloudellisen tilanteen muuttuessa. Erilaiset huoneistotyypit saman rakennuksen sisällä tuovat taloon monenlaisia perhekuntia ja mahdollistavat asunnonvaihdon talon sisällä.

Muunneltavuutta ja esteettömyyttä

Uusia asuntokohteita suunniteltaessa on tärkeää huomioida erilaiset asumistarpeet ja asuntojen muunneltavuus, joka voi tarkoittaa esimerkiksi väliseinien liikuteltavuutta tai asuntojen yhdistämisen mahdollistamista. Lisäneliöitä elämiseen voidaan tarjota esimerkiksi rakennusten yhteistilojen muodossa.

Esteettömyys on tärkeässä roolissa, kun mietitään asunnon joustavuutta ja esimerkiksi senioreiden mahdollisuutta asua omassa kodissa pitkään. Esteettömyys palvelee myös lapsiperheitä ja tekee kaikkien asukkaiden päivittäisestä elämästä usein helpompaa. Pelkkä uusien esteettömien asuntojen uudisrakentaminen ei riitä ikääntyvän väestön asuntotarpeeseen, vaan muutoksia täytyy tehdä myös olemassa olevaan asuntokantaan. Esteettömyyttä voidaan lisätä asuinrakennuksissa ja asunnoissa esimerkiksi hissien jälkiasennuksella ja asuntojen korjausavustuksilla. Olemassa olevan asuntokannan muuttaminen ja korjaaminen esteettömäksi ovat pitkälti asunto-osakeyhtiöiden aktiivisuuden varassa, mutta neuvontaa avustushakemuksiin on saatavissa kaupungilta ja järjestöiltä.

2.4 Sujuva ja kestävä liikkua

Asukkaiden ja muiden osallisten palaute tiivistettynä

- *Liikenteen sujuvuus ja turvallisuus*
- *yhteyksien ylläpito ja parantaminen*
- *vaaran paikkojen huomioiminen*
- *pelkona liikenteen hallitsematon kasvu.*
- *Kävelykaupunki versus autopaikkojen riittävyys: tämä kysymys jakaa asukkaiden mielipiteet.*

Tavoite

Yleisenä tavoitteena on, että Myyrmäessä yhä useampi matka tehtäisiin kävellen, polkupyörällä tai joukkoliikenteellä kaikissa ikäryhmissä. Suunnittelun lähtökohtana on esteetön ja tasavertainen liikkumisympäristö kaikille ihmisille. Kaupunkirakennetta tiivistettäessä huomioidaan Vantaan Liikennepoliittisen ohjelman tavoitteet.

Keskusta-alueilla (keskustavyöhykkeen säde 500m) on tavoitteena, että

- kävely on houkuttelevaa, ympäristö viihtyisä ja palvelutarjonta kattava
- joukkoliikenteen palvelutarjonta on erinomainen. Joukkoliikenteen osalta keskeisintä ovat esteettömät ja laadukkaat pysäkit sekä yhteydet asemille ja asemien opastus. Tavoitteena on laadukas pyöräpysäköinti ja sen hyvä sijainti toimintoihin nähden
- pyöräilyn pääreitit eivät kulje keskustan kävelypainotteisilla alueilla, mutta yhteydet pyöräilyn pää- ja muille reiteille on varmistettava sekä opastettava laadukkaasti
- varmistetaan välttämätön huolto- ja ajoneuvoliikenne
- laaditaan autopysäköinnin kokonaissuunnitelmat

kestävän liikkumisen alueilla (3 kilometrin säteellä keskusten asemien ympärillä) on tavoitteena, että

- kävely, pyöräily ja joukkoliikenne tarjoavat todellisen vaihtoehdon henkilöautolle
- alueella tarjotaan sujuvat, laadukkaat ja kilpailukykyiset yhteydet joukkoliikenteen runkoyhteyksien ja pyöräilyn pääreittien pohjalta
- joukkoliikenteen tiheä vuoroväli ja pysäkkien korkea palvelutaso
- laadukkaat pyöräilyn pääreitit, joiden laatutekijöitä ovat reittien suoruus, jatkuvuus ja mukavuus. Pääreittien lisäksi huolehditaan niiden hyvästä saavutettavuudesta muulta verkolta

Pyöräilyn ja kävelyn reiteistä rakennetaan jatkuvia ja sujuvia ja niiden ympäristöistä turvallisia ja miellyttäviä. Helppokäyttöisiä pysäköinti- ja säilytyspaikkoja polkupyörille tulee olla riittävästi. Joukkoliikenteen pysäkeistä tehdään helposti ja esteettömästi saavutettavia.

Suunnitteluperiaatteet

Myyrmäen alueella on valmis auto- ja kevyenliikenteenverkko, jonka kehittämisehdotuksia on esitetty Teemu Vihervaaran (2015) tekemässä diplomityössä *Liikennesuunnittelusta liikkumisen suunnitteluun* case-osiossa. Parannusehdotusten liikenteellisenä tavoitteena on, että Myyrmäessä yhä useampi matka tehtäisiin kävellen, polkupyörällä tai joukkoliikenteellä kaikissa ikäryhmissä. Diplomityön aineisto on lähtötietona kaavarunkotyön yhteydessä tehtävälle liikenneselvitykselle.

Katuverkko

Kaavarunkotyössä tehtiin konsulttityönä (WSP ja Trafix) liikenneselvitys, jolla varmistettiin liikenneverkon toimivuus tulevaisuudessa. Autoliikenteen määrä kasvaa ennusteen mukaan nykytilanteesta vuoteen 2040 mennessä Rajatorpantiellä Myyrmäen länsipuolella 30%, Raappavuorentiellä Vaskivuorentien eteläpuolella 26%, Vaskivuorentiellä Ruukkukujan länsipuolella 32% ja Myyrmäentiellä Virtatien pohjoispuolella 20%. Vuoden 2040 tilanteessa verkossa on mukana uudet katuyhteydet Luhtitie ja Korutieltä Hämeenlinnanväylälle Kuninkaantammen eritasoliittymään. Liikenne-ennusteen taustoja, sisältöä ja tuloksia on esitelty tarkemmin liitteessä 7.

Tarkastelualueen katuverkon toimivuutta tutkittiin Paramics-mikrosimulointiohjelmalla. Tarkastelualueen liikenneverkko mallinnettiin nykytilanteessa sekä ennustetilanteessa 2040. Keskeisin tulos toimivuustarkasteluista oli, että Myyrmäen katuverkko ei ruuhkaudu vuoden 2040 liikenne-ennusteen mukaisilla liikennemäärillä. Toimivuustarkastelujen sisältöä ja tuloksia on esitelty liitteessä 9.

Liikenneselvityksessä selvitettiin tarkemmin Rajatorpantien muuttamista välillä Raappavuorentie-Jönsaksentie miellyttävämmäksi kulkea jalkaisin ja pyörällä. Tavoitteena oli myös ohjata läpikulkuliikenne Raappavuorentie-Vaskivuorentie-yhteydelle. Tuloksena syntyi green street -tyyppinen katuosuus, joka mahdollistaa hulevesien käsittelyn ja korkealuokkaisen kävely-yhteyden Myyrmannin ja Colosseumin välille.

Toinen tarkemmin tutkittava kohde oli Virtatien katkaisu. Liikenneselvityksessä katkaisukohta on esitetty kadun itäpäähän, jolloin ajoneuvoliikenteeltä vapautuva katutila olisi mahdollista suunnitella kadun molemmin puolin sijaitsevien koulujen toimintaa tukevaksi.

Kuva 112. Katutilaa Pariisissa uudella kehittämisalueella lähellä Massenan kaupunginosaa

Kuvat 113-114. Keskitettyä pysäköintiä Kivistössä

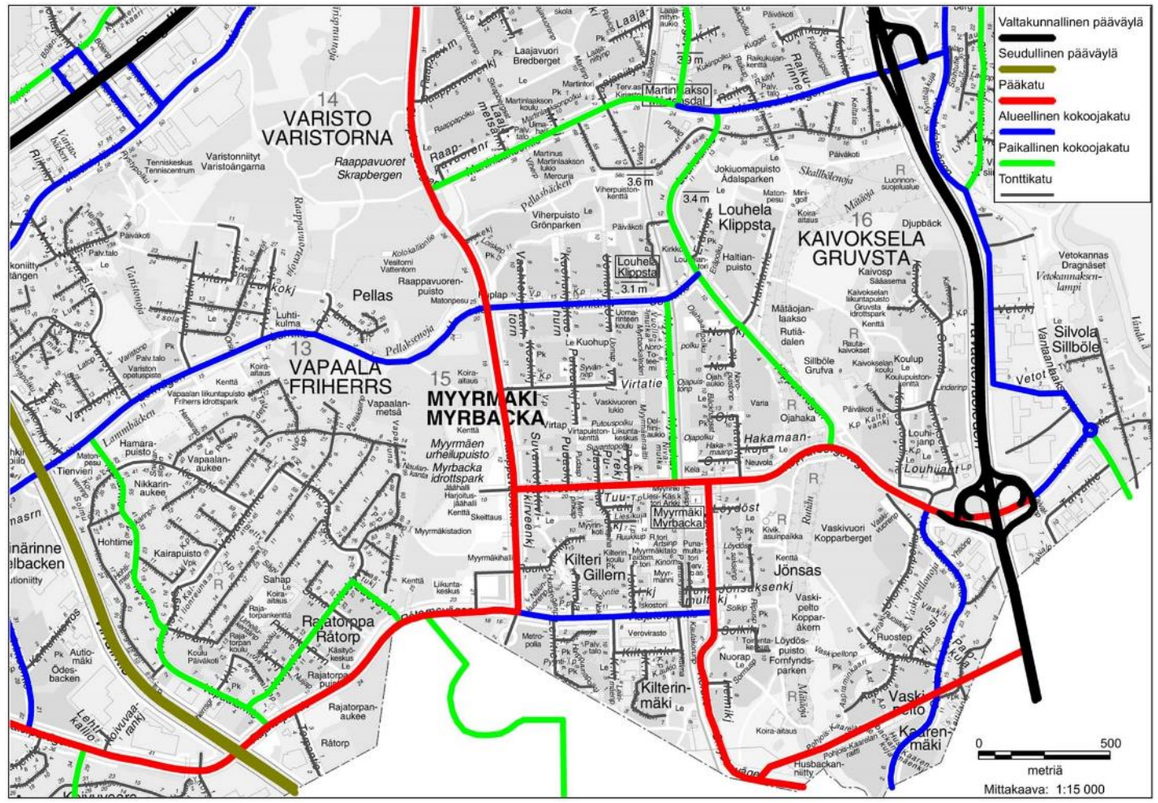

Kuva 115. Katuluokat tulevaisuudessa

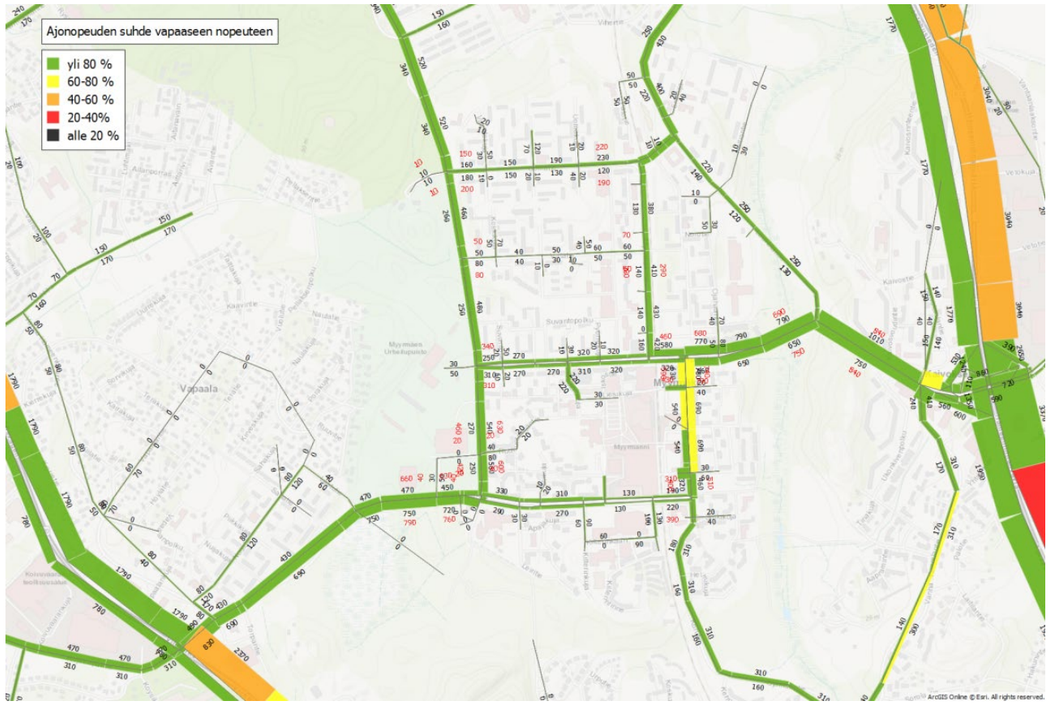

Kuva 116a: Vuoden 2016 liikenneverkko

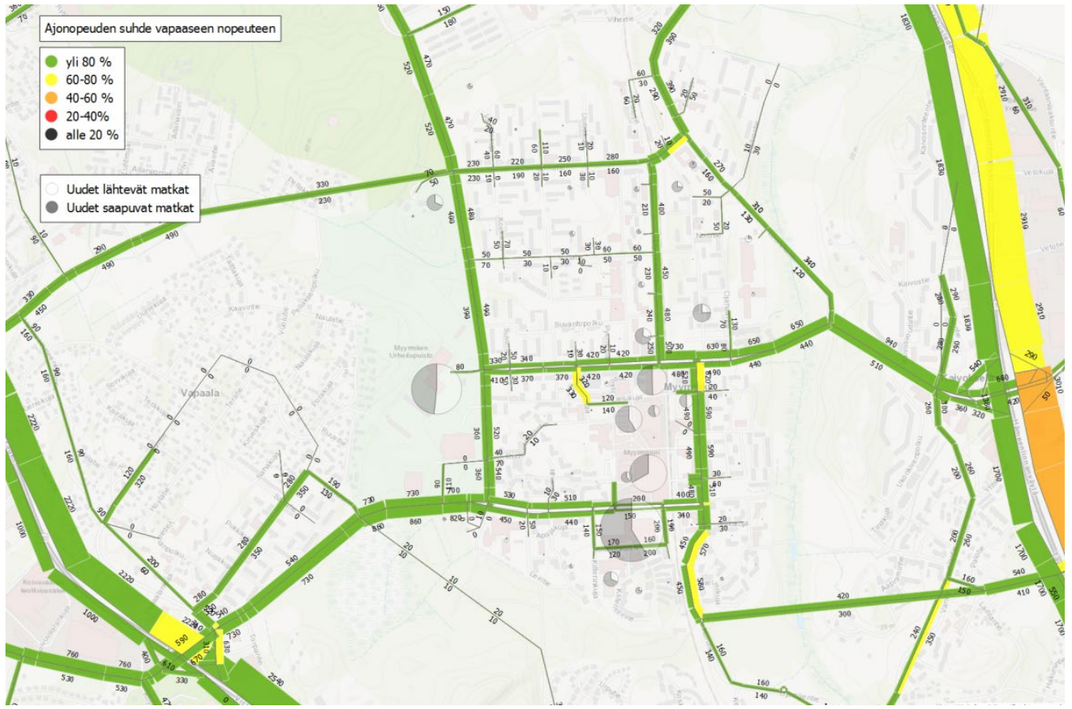

Kuva 116b: Vuoden 2040 Vantaan raideverkko, ei Kehä II:n jatketta yleissuunnitelman mukaisena, Täydentymismalli 2, IHT

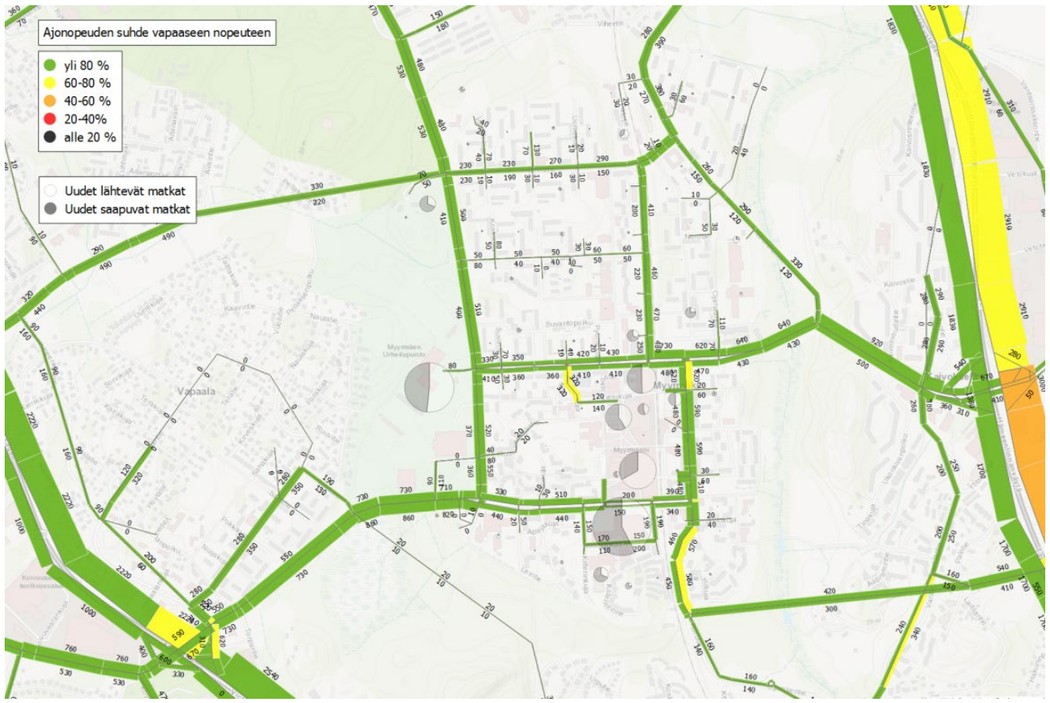

Kuva 116c: Vuoden 2040 Vantaan raideverkko, ei Kehä II:n jatketta yleissuunnitelman mukaisena, Täydentymismalli 1, IHT

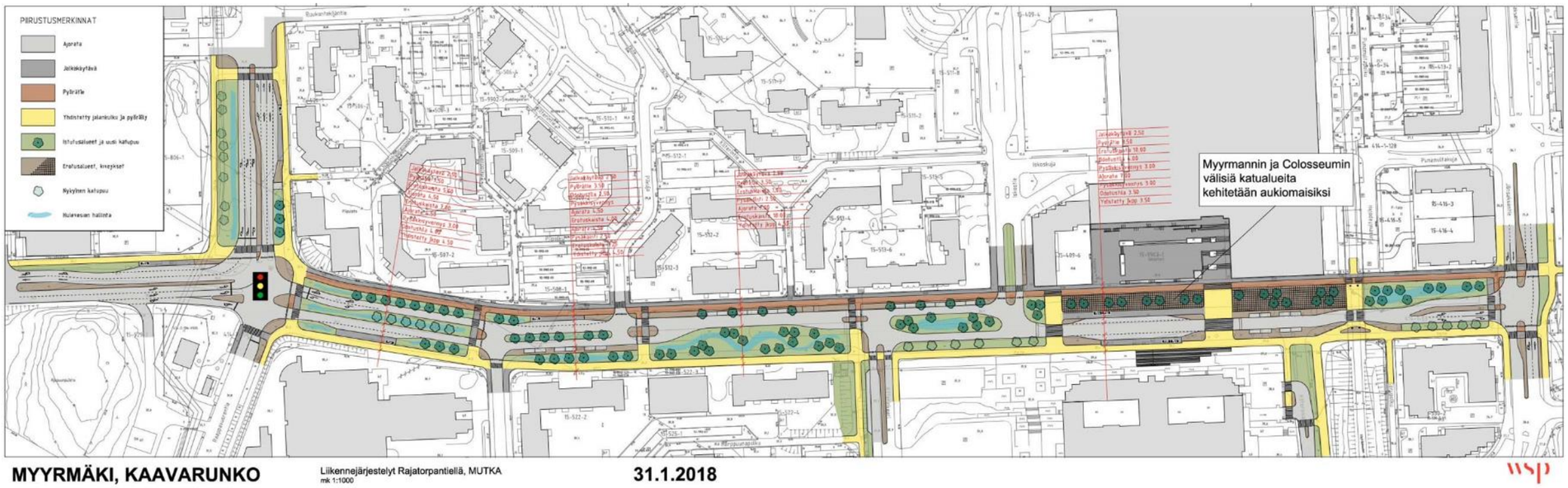

Kuva 117a. Alustava yleissuunntielma Rajatorpantiestä välillä Myyrmanni-Colosseum

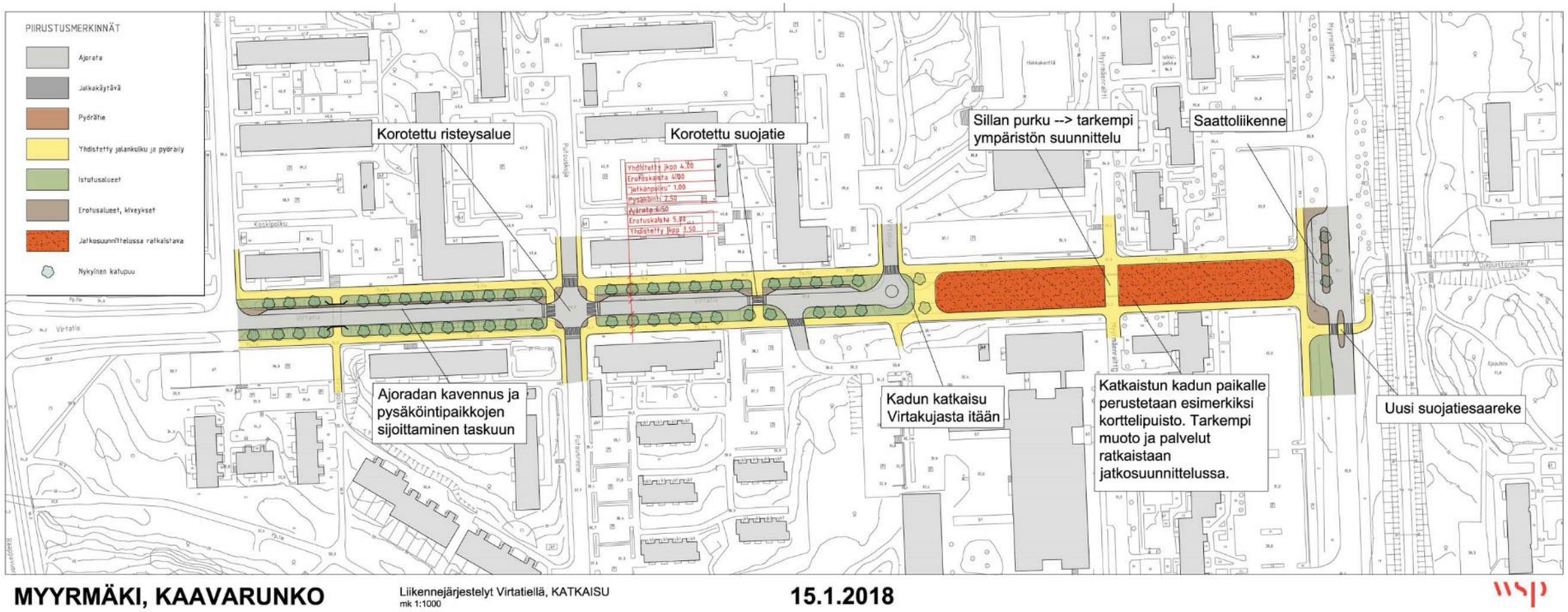

Kuva 117b. Alustava yleissuunnitelma Virtatiestä

Pyöräily ja jalankulku

Myyrmäen alueen pyöräliikenneverkon muodostamisen periaatteena on ollut luoda suunnittelualueelle pyöräilyn kannalta kilpailukykyinen verkko. Kilpailukyky muodostuu siitä, että pyörällä liikkuminen on helppoa ja sujuvaa. Pyöräliikenneverkko on muodostettu nykyisen katuverkon ehdoilla. Lähtökohtana on, että nykyiseen rakennettuun katuverkkoon ei tehdä suuria rakenteellisia muutoksia.

Pyöräliikenteen verkko muodostuu pyöräilyn tärkeimmistä reiteistä eli pääreiteistä ja niitä täydentävästä muusta verkosta. Pääreitit ovat laatutasoltaan parhaita pyöräliikenteen väyliä. Muu verkko on laatutasoltaan yhdistettyjä jalankulku- ja pyöräteitä, viheryhteyksiä tai tontti- ja hidaskatuja. Sekaliikennekadut, kuten tontti- ja hidaskadut muodostavat pyöräliikenteen verkosta pituudessa mitattuna suurimman osan ja ovat siten tärkeä osa pyöräliikenteen verkkoa.

Pyöräilyn laatukäytävien toteutettavuusselvitys käynnistyy keväällä 2018 ja siinä määritellään laatukäytävien reitit länsi-Vantaalla. Kuvassa 123 on esitetty tämän hetkinen käsitys reitistä.

Alueen jalankulkuympäristöinä vahvistetaan erityisesti Myyrmäenraittia sekä ydinkeskustan kävelykeskustaa.

Kuva 118. Esimerkki turvallisesta pyöräpysäköinnin järjestämisestä, Massena, Pariisi

Kuvat 119-120. Pyörän vuokraus on tehty helpoksi Pariisissa.

Kuva 121. Eroteltu jalankulku ja pyöräily Amsterdamissa

Kuva 122. Asuinalueen läpi kulkeva yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyreitti, Java Island, Hollanti

Kuva 123. Pyöräilyn reitit tulevaisuudessa

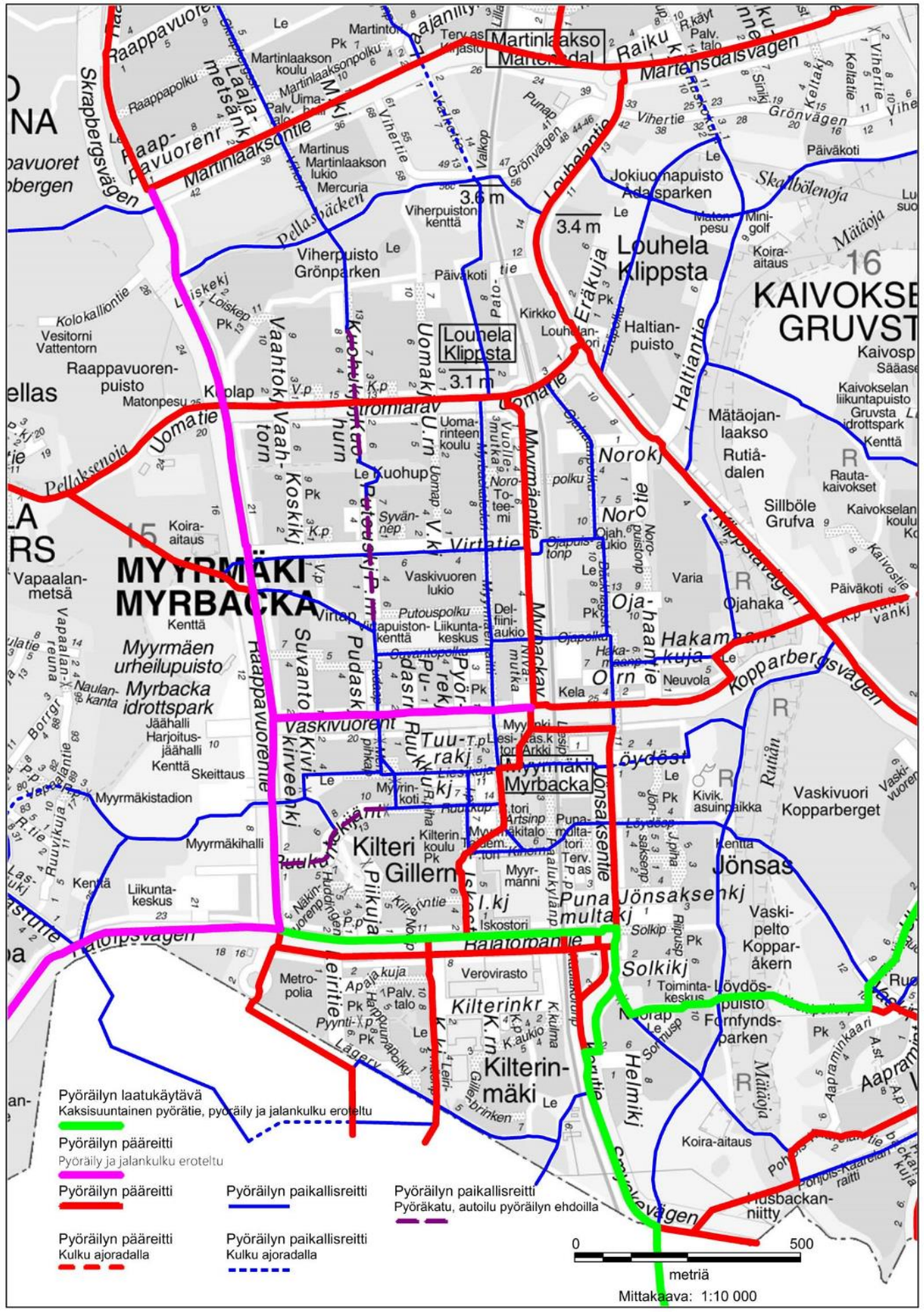

Joukkoliikenteen kehittäminen

Myyrmäessä joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä. Louhelan ja Myyrmäen juna-asemat on perusparannettu vuosina 2014-2015 ja Myyrmäen bussiterminaali perusparannus valmistui vuonna 2015. Bussiterminaalin parantamisen yhteydessä tehtiin varaukset sähköbussien latausta varten ja lisättiin pyöräpysäköintipaikkoja. Joukkoliikenteen sujuvoittamiseksi Jönsaksentien liikennevaloihin on asennettu bussietuudet.

Maankäytön kasvun myötä joukkoliikenteen kehittäminen on tärkeää. Myyrmäessä varaudutaan katualueiden suunnittelussa raitiotiehen. Tulevassa yleiskaavassa määritellään reitit tarkemmin. Raitiotien tueksi tarvitaan myös bussiverkostoa ja tästä syystä on suunnitteilla nykyisten linjojen lisäksi runkoyhteyksiä.

Tulevan HSL:n tariffiuudistuksen myötä Myyrmäki sijoittuu joukkoliikenteen uudelle B-vyöhykkeelle, joka on sisimmästä kantakaupungin vyöhykkeestä heti seuraava. Vantaalta tällä vyöhykkeellä ovat Myyrmäen lisäksi vain Louhela, Martinlaakso ja Vantaankoski.

Pysäköinnin kehittäminen

Ajoneuvojen asukaspysäköinti järjestetään keskitettynä tonteilla tai erillisissä pysäköintilaitoksissa. Kaupunki haluaa edistää pysäköintilaitoksien rakentamismahdollisuuksia keskuksissa varmistamalla niiden kaavalliset edellytykset. Mahdollisten pysäköintilaitosten tai –alueiden tulee olla korkeatasoisesti toteutettuja ja kaupunkikuvaan sopivia. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on kyettävä suunnittelemaan pysäköintipaikkojen riittävä määrä ottaen huomioon rakennuksen koko elinkaari: kaupunki asettaa normeillaan asukaspysäköintipaikkojen osalta ainoastaan vaatimuksen vähimmäismäärästä ja toivoo suunnittelussa kiinnitettävän huomiota myös vieraspysäköinnin toimivuuteen. Asukaspysäköinnin oletettu tarve on aseman lähistöllä pienempi kuin vastaavasti kauempana sijaitsevilla alueilla, mutta siihen vaikuttaa myös moni muu tekijä.

Polkupyörän käyttöä kulkumuotona edistetään muun muassa suunnittelemalla riittävän kokoiset laadukkaat ja helposti käytettävät pyörän varastointimahdollisuudet ja muut oheistilat tonteille.

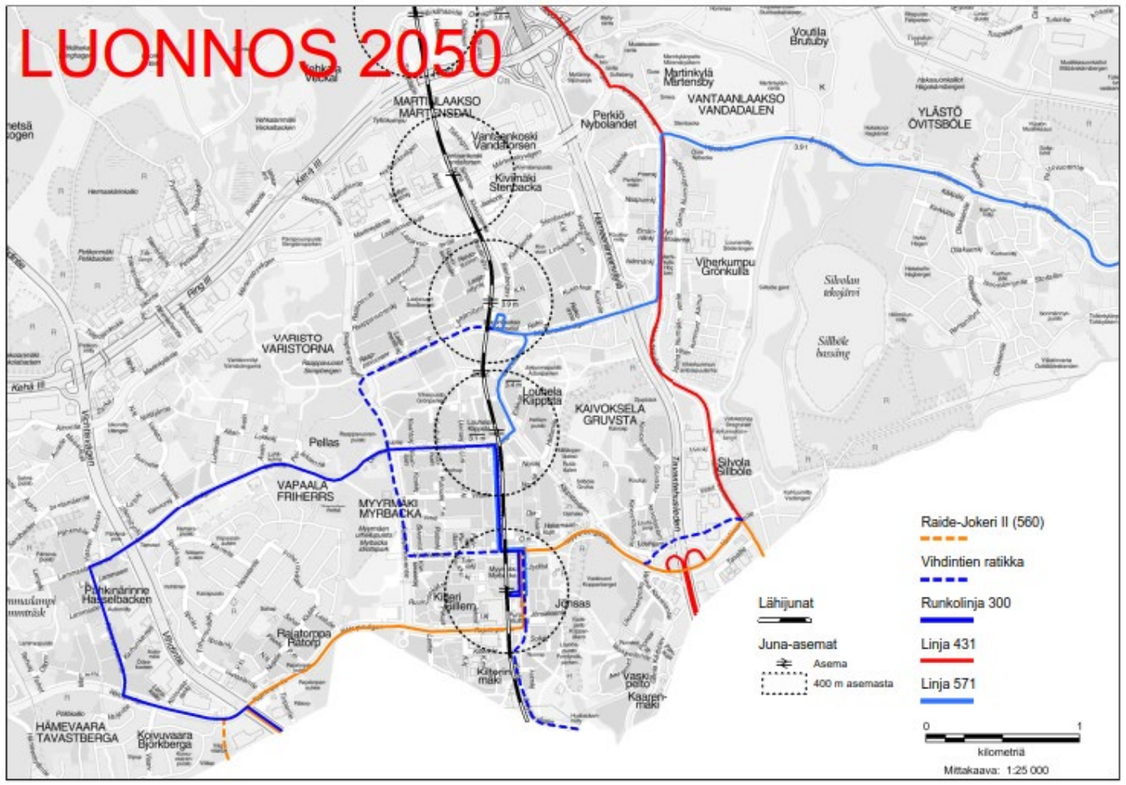

Kuva 124. Luonnos raitiotie ja runkolinjat v. 2050.

Esteettömyys

Mahdollisuus itsenäiseen liikkumiseen on keskeinen elämänlaadun tekijä, eikä ympäristön tulisi sulkea ketään ulkopuolelle vaan mahdollistaa kaikkien yhdenvertainen toiminta. Esteetön, kaikille soveltuva liikkumisympäristö on itsenäisen ja omatoimisen elämän edellytys (Vantaan esteettömyysohjelma). Myös Vantaalla esteettömyys tarkoittaa kaikkien mahdollisuutta liikkua ja toimia omien halujensa ja tarpeidensa puitteissa. Esteettömyys ei tarkoita vain liikuntaesteisten mahdollisuutta liikkua kaupungissa, vaan se sisältää myös kaikki aistivammaiset sekä henkilöt, joiden havainnointi- ja toimintakyvyssä on rajoitteita. Erilaiset ihmiset tarvitsevat siten erilaisia asioita esteettömyyden toteutumiseksi. Jollekin riittää korjaukset fyysisessä ympäristössä, toiset tarvitsevat kuljetuspalveluita ja avustajaa. Esteetön ympäristö on hyväksi kaikille kuntalaisille, sillä se helpottaa myös esimerkiksi lastenvaunujen ja matkalaukkujen kanssa liikkumista.

Ympäristö tai yksittäinen rakennus on esteetön, kun se on kaikille käyttäjille toimiva, turvallinen ja miellyttävä, ja kun rakennuksen kaikkiin tiloihin ja kerrostasoihin on helppo kaikkien päästä. Tilat ja niissä olevat toiminnot ovat mahdollisimman helppokäyttöisiä ja loogisia. Esteetön ympäristö auttaa kaikkia tilojen käyttäjiä, sillä esimerkiksi tavaroiden kuljettaminen, siivous ja tilojen huolto helpottuvat fyysisesti esteettömässä ympäristössä.

Esteetön joukkoliikenne kattaa koko matkaketjun. Se koostuu monesta osatekijästä, muun muassa kaikkien käytettävissä olevista liikennevälineistä ja niitä palvelevista pysäkki- ja laiturirakenteista sekä asema- ja terminaalirakennuksista ja informaatiojärjestelmistä. Turvallisuus vähentää tapaturmia. Esteettömyys ei yleensä tule rakennusvaiheessa kalliimmaksi, vaan vaatii vain hyvää suunnittelua ja suunnitelmien toteuttamista. Esteetön ympäristö mahdollistaa itsenäisen asumisen tai asioimisen henkilöille, jotka huonosti toimivassa ympäristössä olisivat toisten avun varassa.

Vantaan kaupunki edistää vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta huomioimalla esteettömyyden suunnittelun lähtökohtana. Joukkoliikenteen esteettömyyttä edistetään yhteistyössä HSL:n kanssa. Kaupunki tekee yhteistyötä vammaisneuvoston ja vammaisjärjestöjen kanssa vammaisten ihmisten osallisuuden kehittämiseksi päätöksenteossa. Kestävän kehityksen periaatteet ovat mukana Vantaan kaupunkisuunnittelussa sekä uudis- ja korjausrakentamisessa.

Kuva 125. Pysäköintipaikat Myyrmäessä tulevaisuudessa

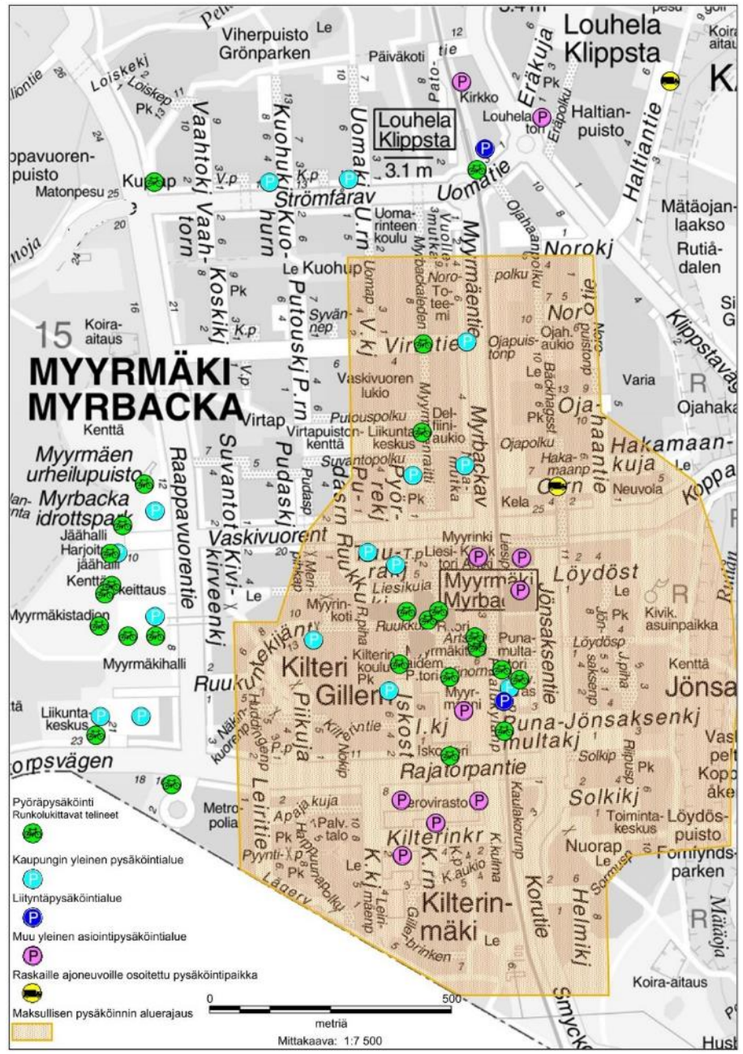

2.5 Lyhyt etäisyyksiltään, työ ja palvelut löytyvät läheltä - Elinvoimainen Myyrmäki

Asukkaiden ja muiden osallisten palaute tiivistettynä

- *Ei nukkumalähiötä vaan monipuolinen keskusta. Työpaikkojen pitää säilyä keskustassa.*
- *Monipuolisten palveluiden säilyminen: Kohtaamis- ja oleskelupaikkoja ja harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille: yhteistilojen sekä tapaamis- ja oleskelupaikkojen riittävyys, laatu ja keskeinen sijainti*
- *Yrittäjät: Keskustaan enemmän erikokoista katutason liiketilaa, jossa voi työskennellä haluamaansa aikana, tulisi löytyä myös edullista vuokratilaa aloitteleville yrityksille.*

Tavoite

Keskustan elinvoimaisuutta ja omaleimaisuutta vahvistetaan. Keskusta-aluetta kehitetään viihtyisänä ja virikkeellisenä kävelykeskustana. Keskusta-aluetta tiivistetään ja pyritään luomaan sekoittunutta kaupunkirakennetta, jossa kohtaavat asuminen, palvelut, työpaikat ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Työpaikkojen ja palveluiden halutaan säilyvän Myyrmäessä jatkossakin.

Kaavarunkotyön ohessa selvitetään myös pienten liikkeiden ja tilapäisten pop-up-yritysten mahdollisuuksia sijoittua keskustaan. Myyrmäen keskustan kehittämisen tavoitteena on luoda yhtenäinen lauantaisin palvelevien liikkeiden keskittymä, jossa yhdistyvät kävelykeskustan alueella Myyrmannin kauppakeskus sekä alueelle osoitetut kivijalkaliikkeet.

Julkisten palveluiden sijoittuminen alueelle halutaan mahdollistaa myös tulevaisuudessa. Koulujen ja päiväkotien riittävyys selvitetään. Vapaa-ajan palvelut ja niiden saavutettavuus huomioidaan tiivistettäessä aluetta. Kulttuuripalveluiden (esimerkiksi kirjaston) merkitys alueen vetovoimalle huomioidaan suunnittelussa. Keskeinen sijainti ja näkyvyys, sekä sisä- ja ulkotilojen suhde ovat tärkeitä määrittää. Vanhusten palveluiden tulisi sijaita keskustassa hyvien yhteyksien ja helpon liikkumisen vuoksi. Tavoitteena on, että vanhukset asuisivat kotona niin pitkään kuin mahdollista.

Suunnitteluperiaatteet

Maankäytön suunnittelussa erityisesti Myyrmäen aseman seudun kortteleissa pyritään sekoittuneeseen kaupunkirakenteeseen. Keskustakortteleihin muodostetaan asuinrakennusten ja katutason liiketilojen lisäksi myös toimisto- ja hybridirakennuksista, joissa on tilaa palveluille ja erilaisille yrityksille. Suunnittelun perustana on Vantaan palveluverkkosuunnitelma 2040.

Kaavarungon osana on tutkittu nykyisten ja uusien palveluiden sijoittumista alueelle. Erikokoista liike- ja toimistotilaa ohjataan kävelykeskustan vilkkaimmille raiteille Myyrmäenraitin ja Liesikujan varteen sekä keskustan torialueiden ja aukioiden äärelle rakennusten katutasoon. Colosseumille etsitään julkisempaa käyttöä. Urbaanin sykkeen alue yhdistää alueen tärkeimmät palvelut, liikenteelliset solmukohdat, kohtaamispaikat ja virikkeellisen julkisen ulkotilan. Urbaanin sykkeen alueella myös osin asuinkerrostalojen katutasoon tulee sijoittua liike- ja palvelutilaa.

Kuva 126. Kivijalkaliiketilaa, asuntoja ja toimitiloja samassa korttelissa Hampurissa.

Kuva 127. Lähes 50 000m2 kokoinen Beaugrenellen kauppakeskus Pariisissa on osin uutta rakentamista, osin sijoitettu uudistettuun v. 1979 rakennettuun ostoskeskukseen. Alue on kehitetty sekoittuneen kaupunkirakenteen kaupunginosaksi, jossa kohtaavat toimistot, hotellit, palvelut ja asuintornit.

Kaupalliset palvelut

Myyrmäen väestömäärän kasvaessa kasvaa myös vähittäiskaupan sekä kaupallisten palveluiden kysyntä, jonka johdosta myös liiketilaa tarvitaan todennäköisesti lisää alueella. Myyrmäen keskusta toimii kaupallisena keskuksena Länsi-Vantaan alueella. Myyrmäkeen on keskittynyt merkittävästi erikoiskauppaa ja päivittäistavarakauppaa. Alueen selkeä kaupallinen ydin on Myyrmanni ja sen viereiset korttelit. Myyrmannin ja Myymäen kaupallinen vetovoima on vähentynyt viime vuosina johtuen kilpailun kiristymisestä. Keskustan kaupallinen sijainti tiiviin asumisen keskellä turvaa kuitenkin kaupan liiketaloudellisen kannattavuuden alueella. Kilpailun kiristyessä Myyrmäen asema on muuttunut seudullisesta kaupan sijainnista alueelliseksi.

Kaavarunkoalueen kaupan ja kaupallisen palvelujen kehitysnäkymiin vaikuttaa keskeisimmin alueen väestönkasvu ja sitä kautta ostovoiman kasvu. Paras tapa tukea alueen kauppaa ja palveluja on osoittaa alueelle merkittävästi uutta asuntorakentamista. Alueelle osoitettu merkittävä tiivistäminen ja täydennysrakentaminen tukevat uusien liiketilojen rakentamista. Kehitysnäkymiin vaikuttavat myös kilpailevat kaupan keskittymät ja alueet (ostovoiman siirtymät) sekä kuluttajakäyttäytymisen muuttuminen.

Pääosin alueen väestönkasvun aikaansaama liiketilan lisätarve on perusteltua vaatia alueelle. Näin alueen kaupan palvelut voidaan turvata eikä alueen kaupallinen vetovoima seudullisessa rakenteessa muutu merkittävästi. Alueella ei tarvetta osoittaa uutta isoa kaupan kokonaisuutta ydinkortteleiden ulkopuolelle. Sen sijaan pienempiä tai keskisuuria pt-kauppoja voi tulla keskeisille paikoille kuten joukkoliikenteen runkolinjojen, keskeisten autoväylien ja aktiivisten jalankulkureittien yhteyteen. Palveluja ja erikoiskauppaa voi rakentaa lisäksi kaikkialle asuntorakenteen sisälle.

Keskustassa on helppo asioida jalan, mitä tukevat uusien kortteleiden kivijalkaliiketilat ja alueen ulkosyötteinen autoliikenneverkko. Alueen kaupallinen ydin muodostuu pohjois-etelä -suuntaisesta akselista Rajatorpantieltä Myyrmannin läpi Vaskivuorentielle sekä itä-länsi -suuntaisesta yhteydestä Myyrmäenraitilta asemalle. Pidemmällä aikavälillä Myyrmäen keskustan ensisijainen laajenemissuunta on Rajatorpantietä pitkin Myyrmäen urheilupuiston suuntaan. Toinen keskustan laajenemissuunta on Louhelan asemalta Uomatietä länteen. Alueen painoarvo kasvaa, kun Luhtitie ja Uomatie yhdistetään tulevaisuudessa.

Haasteena on nykyisten toimistotilakortteleiden muuttuminen asumiseen. Uusiin kortteleihin tulisi sijoittaa asumisen lisäksi myös liike-, palvelu- ja toimitilaa. Työpaikkojen määrä alueella tulisi pysyä vakaana, jotta kaupallisille palveluille olisi kysyntää myös päivisin. Myyrmäkeen soveltuvat varsinkin kivijalkaliiketilat, mutta myös erilliset liikerakennukset. Riittävä liiketilojen määrä tulee taata myös toimivan kilpailun kannalta.

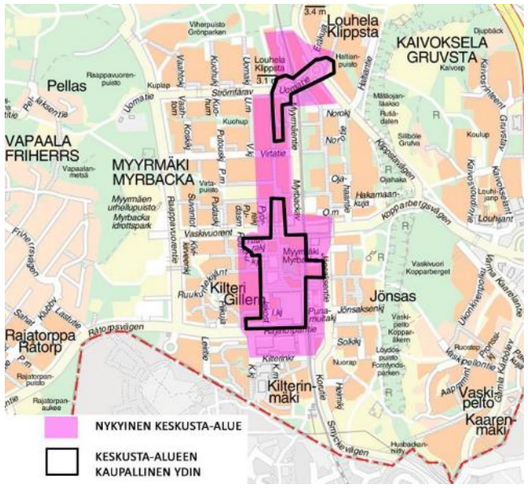

Kuva 128. Keskustan kaupallinen ydin

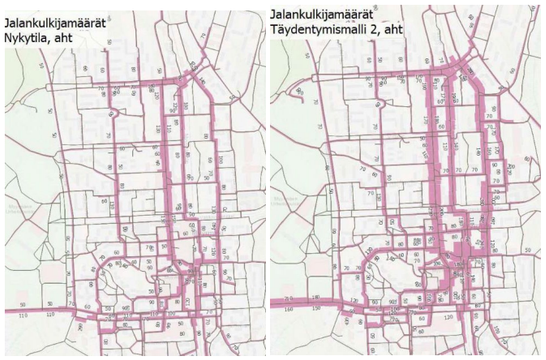

Kuvat 129-130. Jalankulkumäärät Myyrmäessä nykytilanteessa ja kaavarungon täydentymismalli 2:ssa, jossa huomioitu uusi rakentaminen, palvelut, uudet koulut ja päiväkodit. Jalankulkuvirrat vahvistuvat tulevaisuudessa erityisesti Myyrmäen raitilla, ydinkeskustassa sekä osin Jönsaksentiellä ja Ojahaanpolulla. Tämän takia kaavarungossa on esitetty kivijalkaliiketilaa Myyrmäenraitille sekä ydinkeskustan käytetyimmille raiteille ja aukioiden äärelle. (Trafix, liite 7)

Toimitilan määrä (toimistot, liike- ja palvelutilat)

Myyrmäen kehittäminen ei saa poistaa kaupunginosasta toimitilaa. Uutta rakennettaessa tulee toimitilojen suhteellinen osuus pienenemään, mutta absoluuttinen määrä pysyy vähintään samana. Jos joltakin alueelta puretaan toimitilaa, tulee se osoittaa samalle tontille tai toisaalle kaupunginosan alueella. Keskeistä on jakaa uusi asumisrakentamisoikeus ja vaadittava toimitila- ja liiketilarakentamisoikeus kiinteistöjen välillä oikeudenmukaisesti. Toimitilan painopiste on perustelua siirtyä pohjoisemmasta (Myyrmäenraitti 5) aivan aseman viereen (mm. nykyisen Myyrinpuhoksen alue).

Työpaikkojen määrä

Myyrmäessä on asemakaavanmukaista rakennusoikeutta seuraavasti: Liike- ja palvelutilaa 114 420 kem2, Toimitilaa 56 380 kem2 ja kaupungin palveluita (Y-tontit, VL, ym.) 195 098 kem2. On kuitenkin tärkeää huomata, että osa näistä kaavanmukaisista tiloista ei ole käytössä liike-, palvelu- tai toimitilana, vaan joko tyhjillään tai muussa käytössä. Vuonna 2015 alueen työpaikkamäärä on ollut noin 5000 työpaikkaa. Kaavarungon lähtökohtana on työpaikkojen määrän lisääminen. Kerrosala liike- ja toimitiloille saattaa olla pienempi kuin nykyiset määrät, koska varsinainen pinta-ala työpistettä kohden on nykyään ja todennäköisesti tulevaisuudessa entistä pienempi. Kaavarunkokartassa on esitetty keskustan ydinalue, jolle osoitetaan sekoittunutta rakennetta: asumisen ohella kauppaa ja muuta liiketilaa, palveluita ja toimitiloja. Periaatteena, on, että alueen työpaikkamäärä lisääntyy. (katso kaavarunkokartta kohdasta 2.6)

Kaupungin palvelut

Julkisten palveluiden sijoittuminen ja helppo saavutettavuus alueella halutaan varmistaa myös tulevaisuudessa. Paikallista kaupunkikulttuuria tuetaan mahdollistamalla sille edellytykset ja paikat jatkossakin. Tilojen suunnittelussa panostetaan erityisesti yhteis- ja monikäyttöisyyteen. Kaavarungon ohessa on tutkittu muun muassa asukas- ja nuorisotilojen sijaintia keskustassa.

Isomyyrin ja Myyrinpuhoksen kauppakeskusten sekä Liesikujan autopaikka-alueiden paikalle on suunnitteilla asuin-, liike-, toimi- ja palvelutilojen kortteli. Tällöin purettavan Isomyyrin tiloissa nykyisin sijaitseville kaupungin palveluille (asukas- ja nuorisotilat sekä aikuisopisto) etsitään uusi paikka. Kaupunki haluaa turvata liike-, toimi- ja palvelutilojen säilymisen aivan Myyrmäen keskustassa ja edellyttää kortteleihin hybridirakentamista. Tutkittavia vaihtoehtoja ovat esimerkiksi Isomyyrin paikalle tuleva hybridirakennus, jossa katutason asukas- ja liiketilat yhdistettäisiin toiminnallisesti uudistettavan Liesitorin julkiseen ulkotilaan. Tällöin esimerkiksi kahvila voisi avautua suoraan torille ja asukastilojen toimintaa voi levittäytyä helposti sisätiloista ulos. Liesitorille sijoitetaan eri-ikäisiä palvelevia toimintoja. Muita vaihtoehtoja olisi sijoittaa kaupungin palveluita Myyrmäkitalon tai Colosseumin yhteyteen. Eri toimijoiden ja yhdistysten kanssa käydyssä keskustelussa on tullut esille muun muassa suuren salitilan tarve ja toive tilojen osittaiseen yhteiskäyttöisyyteen.

Kuva 131. Rakenteilla olevan Pariisin Clichy Batignollesin alueelle on suunniteltu sekoittunutta kaupunkirakennetta. Asumista, palveluita, liiketiloja ja toimistoja on sijoitettu erilaisiin hybridirakennuksiin. Kuva on alueen infokeskuksen pienoismallista.

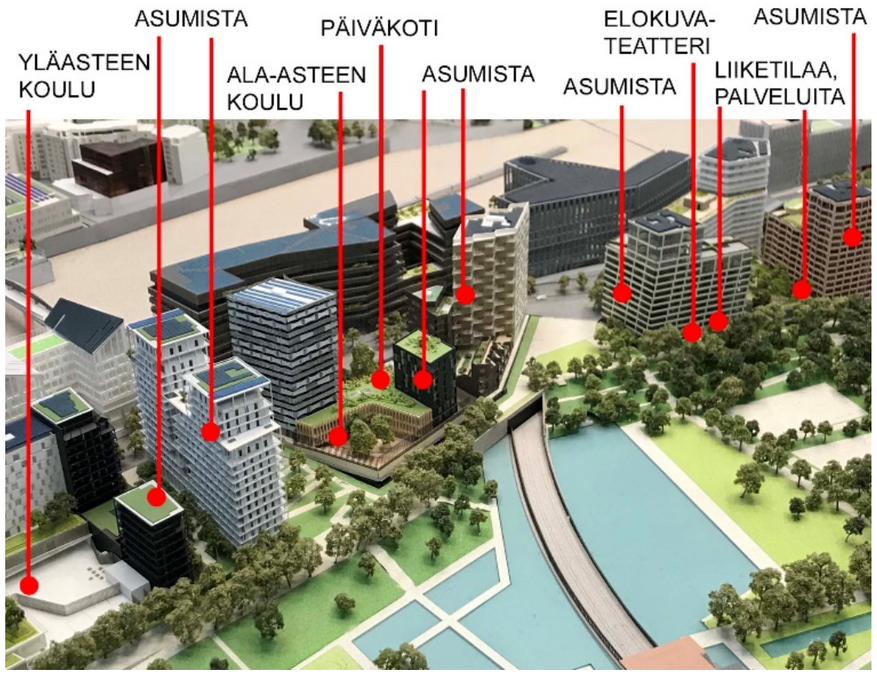

Y-tontit – päiväkodit ja koulut

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvu on Vantaan virallisen väestöennusteen 2017-2027 mukaan voimakasta. Suuralueella lasten määrän ennustetaan kasvavan ennustekaudella noin 370 lapsella ja kaavarunkoalueella noin 150 lapsella. Lasten määrän kasvaessa alueelle esitetään uusia päiväkoteja, joista osa korvaa nykyisiä tiloja. Kaavarunkotyön yhteydessä on tutkittu päiväkotien mahdollisia sijoituspaikkoja. Ensimmäiset päiväkodit toteutetaan Uomarinteen koulun eteläpuolelle, Raappavuorentielle sekä korvaavana hankkeena Patotielle. Päiväkotien koko vaihtelee tontin koosta riippuen 128 tilapaikasta 192 tilapaikkaan. Alueen edelleen tiivistyessä tarvitaan päiväkodeille edelleen uusia tontteja. Kaavarunkotyön yhteydessä on esitetty mahdollisiksi kehityskohteiksi Louhelan Eräkujaa, Löydöspuistoa sekä Kivikirveenkujan tonttia.

Koulut ja oppilaitokset

Asukasluvun kasvaessa erityisesti alueen perusopetuksen oppilaspaikkojen riittävyyttä tarkastellaan vuosittain suuralue- ja kaupunginosatasoisesti, minkä perusteella tehdään tarvittavat esitykset toimenpiteistä oppilaspaikkojen lisäämiseksi. Koska alueen oppilasmäärä kasvaa voimakkaasti jo nyt käytössä olevien väestöennusteiden mukaan, tarpeeseen vastaamiseksi tarvitaan lisää koulutiloja. Vantaan virallisen väestöennusteen 2017-2027 mukaan Myyrmäen kaupunginosan perusopetusikäisten määrä kasvaa suuralueella ennustekaudella noin 800 henkilöllä ja kasvu painottuu suuralueen itäisiin kaupunginosiin. Myyrmäen kaupunginosassa perusopetusikäisten määrän ennustetaan kasvavan noin 290 henkilöllä.

Kaavarungossa on esitetty uusia ja muuttuvia Y-tontteja sekä päiväkodeille ja kouluille. Uusia kaavoitettavia Y-tontteja osoitetaan Myyrmäkeen 3: Raappavuorelle (kartalla A) ja Kivikirveenkujalle (kartalla B) uuden asuntorakentamisen viereen sekä Eräkujan päähän (kartalla C). Nykyistä Löydöspolun päiväkotitonttia (kartalla D) tutkitaan laajennettavaksi pohjoiseen. Samalla kuitenkin tulee konsultoida kaupunginmuseota ja aloittaa kaivaukset tontilla, koska alueella on esihistoriallinen muinaisjäännös. Nykyisen Varian ammattioppilaitoksen aluetta (kartalla E) kehitetään kouluja asuinkortteliksi sitten kun Varialle osoitetaan uudet tilat muualta. Kortteliin on tarkoitus sijoittaa noin 900 oppilaan yhtenäiskoulu ja mahdollisesti myös päiväkoti. Patotien päiväkodin (kartalla F) tonttia tutkitaan laajennettavaksi pieneltä osin viheralueelle.

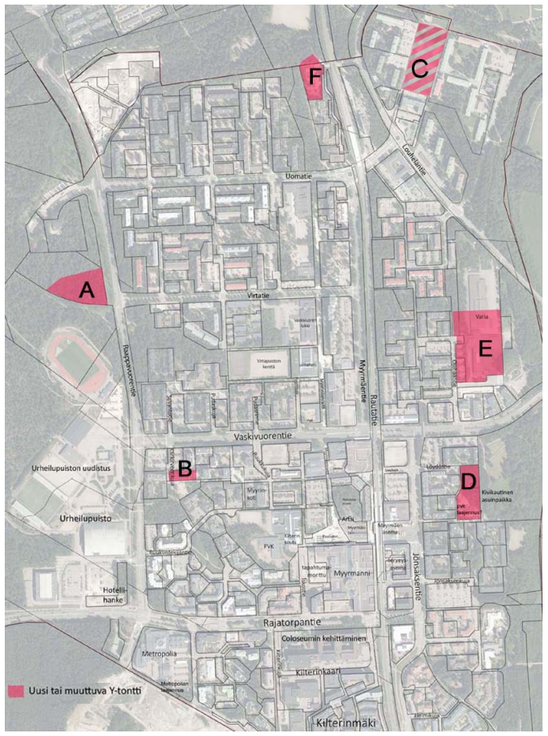

Kuva 132. Myyrmäen uudet tai muuttuvat Y-tontit

2.6 Kaavarunkokartta

Kaavarunkokartta on koottu esitettyjen konseptien ja eri teemojen pohjalta. Esitetyt kerrosluvut ovat maksimikerroslukuja. Alueen sisällä kerrosluvut voivat kuitenkin vaihdella ja olla myös matalampaa. Tarkemmin kerrosluvut esitetään alueelle tehtävissä asemakaavamuutoksissa.

Merkinnät

- **C** — **Keskustatoimintojen alue**
  tavoitteena korttelitehokkuus e_k > 2,5
- **K** — **Liike- ja toimistorakennusten alue**
- **Y** — **Yleisten rakennusten alue**
- **A1** — **Tehokas asuntoalue**
  Ensisijaisesti kerrostaloja
  tavoitteena korttelitehokkuus e_k 1,0…2,5
- **A2** — **Matala ja tiivis asuinalue,** Ensijaisesti pienkerrostaloja ja kytkettyjä pientaloja
- **Yleisten rakennusten ja tehokkaan asumisen alue**
- **Liike- ja toimistorakennusten ja tehokkaan asumisen alue**
- **LPA** — **Pysäköinnille varattu alue**
- **V** — **Virkistysalue**
- **Vaalittava Liito-oravan elinympäristö**
  (2016 tehdyn selvityksen rajaukset)
- **Säilytettävä tai vahvistettava liito-oravan liikkumisyhteys**
- **URB** — **Urbaanin sykkeen alueet**
- **Asemakaavalla suojeltu rakennus**
- **S** — **Suojeltavaksi esitettävä rakennus**
- **P** — **Keskitetty pysäköinti**
  Korttelialueelle tutkitaan alueen uudistuessa paikka keskitetylle pysäköinnille. Merkintä osoittaa korttelialueen, mutta ei tarkkaa sijaintia.
- **Keskustatoimintojen ydinalue**
  Alueelle osoitetaan sekoittunutta rakennetta: asumista, kauppaa ja muuta liiketilaa, palveluita ja toimitiloja. Alueen työpaikkamäärän tulee lisääntyä.
- **VIII** — **Maksimikerrosluku**
  Alueen sisäinen kerrosluvun raja katkoviivalla
- **Uuden yleiskaavan 2020 mukaista maankäyttöä**
- **Kaupunginosan raja**

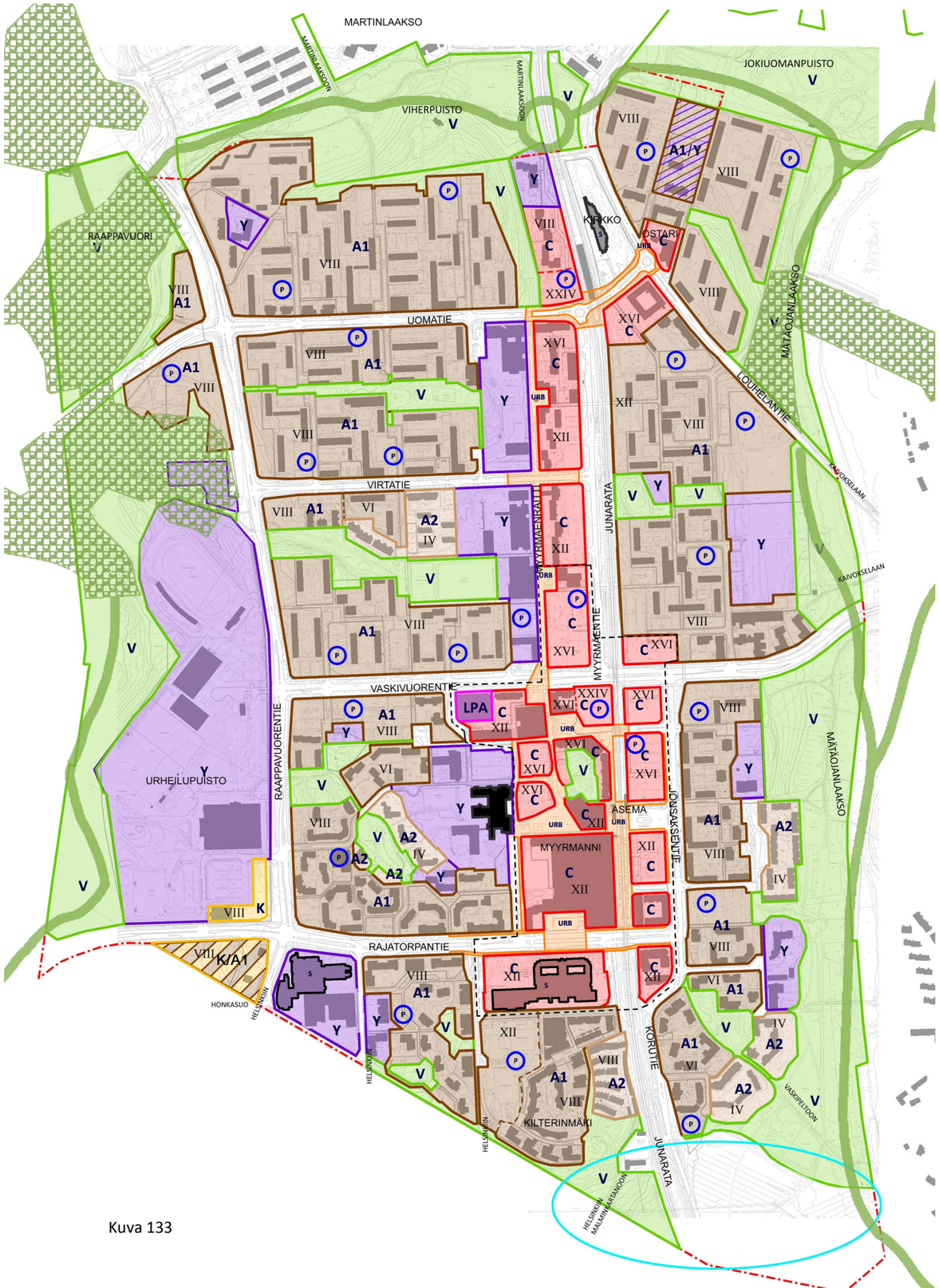

Kuva 133

Myyrmäen kaavarungon ajatuksia yhdellä silmäyksellä

MISSÄ VOISI OLLA MYYR YORKIN KESKUSPUISTO?

KATKAISTAAN VIRTATIE JA MUUTETAAN KATUALUETTA TOIMINNALLISEKSI AUKIOKSI, JOKA YHDISTÄÄ KOULUKORTTELIT TURVALLISEKSI JA VIRIKKEELLISEKSI TILAKSI

KATUTAIDETTA OSANA TORNIEN ARKKITEHTUURIA?

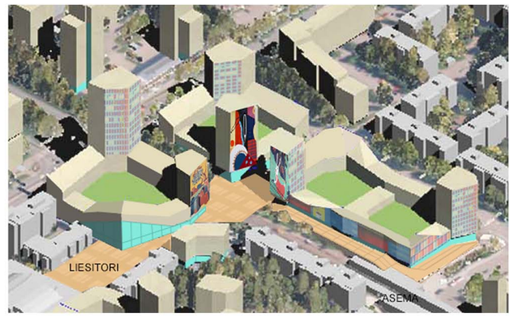

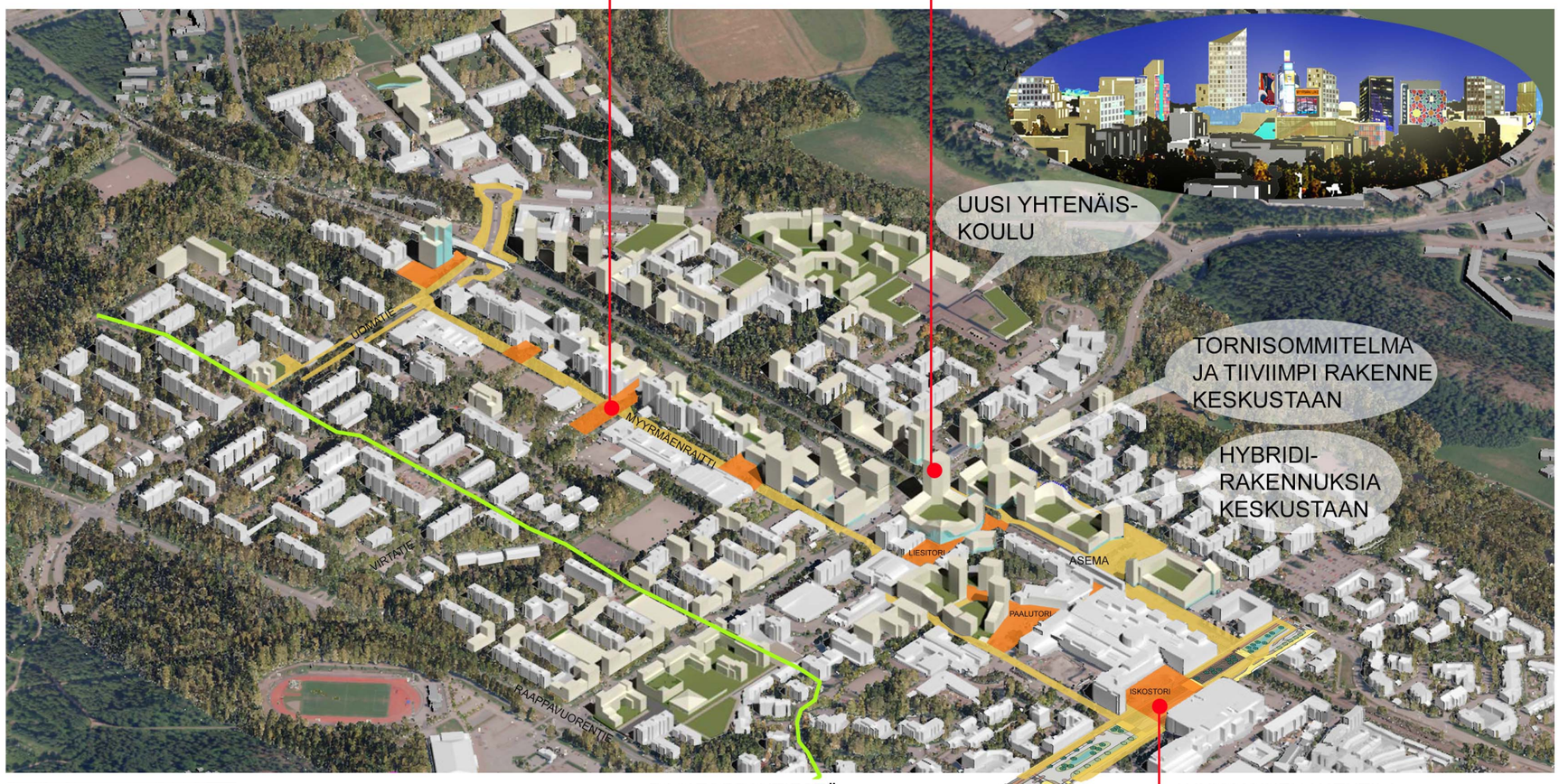

SINIVIHREITÄ KATUJA

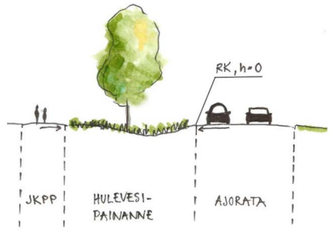

RAJATORPANTIESTÄ VIIHTYISÄ BULEVARDI

AUKIOMAINEN KATUTILA YHDISTÄÄ MYYMANNIN JA KEHITETTÄVÄN COLOSSEUMIN

VEHREÄ REITTI POHJOIS-ETELÄ SUUNNASSA

URBAANIN SYKKEEN ALUE

TÄRKEÄ KEHITETTÄVÄ AUKIO

Kuva 134

3 Vaikutusten arviointi

3.1 Sosiaaliset vaikutukset

Vaikutukset väestöön

Asemakaavan mahdollistama uudisrakentaminen tiivistää Myyrmäen aluetta ja lisää asuntotarjontaa alueella. Myyrmäessä arvioidaan kaavarungon pohjalta olevan noin 24 000 - 27 000 asukasta vuonna 2040. Kaavarungossa esitetyn kaupunkirakenteen täydentymisen toteutuessa alueelle saataisiin noin 8 000 – 11 000 uutta asukasta, jos asumisväljyys on noin 48 k-m2/ asukas.

3.2 Liikenteen vaikutukset ja muut häiriötekijät

Tie-, rata- ja lentoliikennemelu

Liikennemelun osalta meluselvitykset tehdään asemakaavakohtaisesti.

Kaavarunkoluonnoksen pohjalta tehtiin tärinä- ja runkomeluselvitys. Raporttien (Liitteet 19, 20 ja 21) liitteenä olevissa kartoissa on esitetty raja-alueet rataan nähden, joita lähempänä rakentamisessa tulee ottaa tärinä ja runkomelu huomioon suunnittelussa ja rakentamisessa hankekohtaisesti. Alle 49 metrin etäisyydelle radasta sijoittuvien kohteiden runkomelutasot tutkitaan tarkemmin asemakaavatyövaiheissa.

Liitteessä 20, Junaliikenteen tärinä radan varressa, on arvioitu ihmisen tärinänä tunteman värähtelyn tasoa ja vaimentumista radan (Kehärata Vantaan alueella) läheisyydessä. Pyrkimyksenä on ollut tarkastella hyväksyttävä tärinän taso (v=0.3 mm/s) radanvarren linjalla, sekä Vaskivuorentien ja radan liittymäkohtaan tulevan korkean rakennuksen värähtelyä suhteessa hyväksyttävään tasoon. Radanvarren nopeuskomponenttien (pystysuunta) vastearviolinjaus, v = 0.3 mm/s, antaa käsityksen siitä, mille etäisyydelle voidaan toteuttaa asuinkäyttöön tarkoitettavaa rakennuskantaa. On kuitenkin huomioitava, että laskennoissa on sovellettu lovipyöräherätettä, joka tuottaa joissakin tapauksissa 5…10 kertaisen impulssin normikalustoon nähden. Korkeat rakennukset perustetaan pääsääntöisesti kallion tai tukipaaluperustuksen varaan. Tällöin pystysuuntaiset värähtelyt hoituvat lähes automaattisesti hyväksyttävään tasoon. Suurin vaara korkeassa rakennuksessa on yläosien vaakasuuntaiset värähtelyt. Nämä ovat kuitenkin raportin 2D-arviossa alle viitearvojen.

Liitteessä 21 on esitetty Kehäradan junaliikenteen tärinämittaukset Myyrmäessä 30.5.2018. Mittaustulokset edustavat mittausajankohdan tilannetta. Tilauksen mukaisesti mittaukset on toteutettu lyhytkestoisina ns. ”kalibrointimittauksina” liittyen Myyrmäen Rajatorpantien ja Kehä III välisen radanvarsialueen täydennysrakentamisen kaava-muutosalueiden tärinätilannearviointiin sekä ko. alueelle suunnitellun korkean XXIII-kerroksisen rakennuksen tärinä- ja värähtelytarkasteluun. Rakenteellisesti mittauskohteessa tämän toimeksiannon mukaisesti mitatun suuruinen, junaliikenteestä aiheutunut tärinä ei aiheuta rakenteellisia vaurioita. Ihmisen viihtyvyyden sekä häiriöksi kokeman värähtelyn kannalta junien aiheuttama tärinä sijoittuu värähtelyluokkaan A, eivätkä ihmiset eivät yleensä havaitse värähtelyä.

3.3 Vaikutuksen rakennettuun ympäristöön

Korkean rakentamisen vaikutukset

Myyrmäen perustuulisuuden taso on vähäisempi verrattuna vastaaviin lähempänä merta sijaitseviin pääkaupunkiseudun kohteisiin. Tuulisuuden kannalta ympäristöään selvästi korkeampana pidetään tavanomaisesti rakennusta, joka on korkeudeltaan kaksinkertainen ympäröivien rakennusten korkeuteen nähden tuulen puolella. Koska aluetta reunustaa metsät ja alueella on lähtökohtaisesti korkeaa rakentamista ja korkeaa puustoa korttelipihoilla, korkean rakentamisen lisä katutason tuulisuuteen ei ole erityisen merkittävä. Katutasolla voidaan hillitä tuulisuutta esim. puilla, pensailla, kadunkalusteilla, katoksilla, valaisinpylväillä jne. Katutason tuulisuuden vähentämisen kannalta tärkeää on, että kadun pintaa ei jätetä täysin tyhjäksi.

Myyrmäen keskusta on tiivistyvää keskusta-aluetta, jossa uudet rakennukset aiheuttavat varjostusta. Tiivistyvässä rakenteessa varjostus lisääntyy eniten alkukeväästä ja loppusyksystä etenkin auringon laskiessa, kun valonlähde on matalalla ja varjot pitkiä. Myyrmäen ominaispiirre on leveät katutilat, jotka ovat pääsääntöisesti ovat noin 30 m, rakennusten välinen etäisyys on jopa 60 m, mikä vähentää varjostusta vastapäisissä kortteleissa. Korkean rakentamisen osalta varjostusvaikutus yltää pitemmälle, mutta mitä kauempana varjostava kohde on, sitä hetkellisempää varjostus on.

Keskeiset kevyenliikenteen reitit kuten Myyrmäenraitti on pohjois-eteläsuuntainen, mikä tekee raitista valoisan päivällä. Myös korkean rakentamisen sijoittamisella on vaikutettu raitin valoisuuteen myös iltapäivällä: korkean rakentamisen nauha sijoittuu raitin itäpuolelle ja matalampi julkisten palvelujen korttelinauha raitin länsipuolelle.

Liitteessä 17 on esitetty suuntaa antavia tutkielmia alueen varjostuksesta vuonna 2040 täydennysrakentamisen niin sanotulla maksimiskenaariolla. Asemakaavatöissä tutkitaan uusien rakennusten varjostusvaikutukset ympäristöön aurinkoisuusselvityksellä, kun rakennusmassat ja niiden korot ovat selvillä.

Vaikutus rakennusperintöön ja kulttuuriympäristöön

Alueella sijaitsee kuusi kohdetta, joilla on todettu kulttuurihistoriallisia kohteita. Näistä neljä merkitään kaavarunkokarttaan suojeltaviksi: Kilterin koulu, joka on asemakaavalla suojeltu 2017, Myyrmäen kirkko, Metropolian ammattikorkeakoulu ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum). Museon antaman lausunnon perusteella myös Kuohukujan ja Myyrinpuhoksen ostoskeskukset tulisi esittää asemakaavalla suojeltaviksi. Kaavarunkotyössä on päätetty siirtää ostoskeskusten suojelu asemakaavoilla ratkaistavaksi. Jos kohteet puretaan, menetetään todetut arvot. Katso kohta *’Rakennusperinnön turvaaminen, suojelukohteet’*.

3.4 Vaikutukset luontoon ja maisemaan

Viherrakenne

Myyrmäen kaavarungon lähtökohdaksi on otettu kaupunginosaa ympäröivien viheralueiden säilyttäminen ja vehreyden lisääminen myös muille kuin viheralueille. Viheralueita siis säilyy ja vehreys lisääntyy esimerkiksi hulevesien biosuodatusalueilla.

Hulevedet

Kaavarungon tavoitteena on täydennysrakentamisen keskittäminen pääasiassa nykyisille pysäköintialueille. Tällaiset alueet soveltuvat hulevesien näkökulmasta parhaiten täydennysrakennettaviksi, koska tällöin rakennetaan valmiiksi läpäisemättömille pinnoille eikä muodostuvan huleveden määrä kasva. Toki samalla on odotettavissa, ettei rakentamisella välttämättä pysytä kokonaan pysäköintialueen sisällä, jolloin vettä läpäisemätön pinta nykyisillä piha-alueilla saattaa jonkin verran kasvaa. Vaikutus on kuitenkin paljon pienempi kuin rakennettaessa luonnontilaisille alueille.

Kaupungin hulevesiohjelman mukaista on hallita hulevesiä niiden syntypaikalla. Tästä johtuen kaikkia uusia hankkeita koskevat nykyaikaiset hulevesien hallintamääräykset. Tonttien hulevesien hallinnassa lähtökohtana on imitoida tontilta poistuvan virtaaman laskemisessa luonnontilaista tilannetta. Näin ollen tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä luonnontilassa poistuisi ja ylimenevä osa tulee hallita tontilla viivytysrakenteissa. Näin ollen täydennysrakennettaessa vanhoja pysäköintialueita, joissa viivytystä ei ole aikaisemmin toteutettu, tullaan tulevaisuudessa näiltä alueilta poistuvaa virtaamaa pienentämään rakentamisen seurauksena.

Kaavarungossa esitetään hulevesien hallinnan toimenpiteitä myös yleisille alueille. Pää- ja kokoojakaduille on suunniteltu toteutettavaksi hulevesien suodatusrakenteita nykyisille viherkaistoille, jolloin kaduilta tulevaa virtaamaa saadaan hidastettua katualueilla. Lisäksi Delfiiniaukiolle ja Virtatien päätteelle varaudutaan toteuttamaan viivytysrakenteita hulevesitulvaongelmien vähentämiseksi.

3.5 Kaavataloudelliset vaikutukset

Kaavataloudelliset vaikutukset ovat myönteiset, koska täydennysrakentaminen sijoittuu olemassa olevan yhdyskuntarakenteen keskelle, eikä hankkeista aiheudu merkittäviä kunnallistekniikan investointitarpeita. Täydennysrakentaminen aiheuttaa hyvin todennäköisesti jonkin verran johtosiirtoja sekä laajennus- ja uudistustarpeita vesihuolto-, kaukolämpö- ja sähköverkostoihin. Palveluverkkoa joudutaan myös laajentamaan ja täydentämään, mutta kasvava asukaspohja tehostaa niiden käyttöastetta ja kannattavuutta. Lisääntyvä asukaspohja lisää myös paikallisten kaupallisten palvelujen kysyntää, mikä lisää kannattavuutta ja monipuolistaa palvelutarjontaa ja lisää työmahdollisuuksia.

3.6 Ympäristövaikutusten arviointi

Ilmastovaikutukset

Ilmatieteenlaitoksen julkaiseman raportin Ilmastonmuutos pääkaupunkiseudulla mukaan meneillään oleva ilmastonmuutos vaikuttaa Suomen ja pääkaupunkiseudun olosuhteisiin. Ilmasto on jo muuttunut, ja nykyisillä maailmanlaajuisilla kasvihuonekaasujen päästöillä ilmaston lämpeneminen jatkuu edelleen. Muutoksen voimakkuus riippuu päästöistä. Tästä syystä ilmastonmuutoksen hillintä on ensisijaista samalla kun varaudutaan muuttuviin olosuhteisiin. Pääkaupunkiseudulla yhteisen

ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian tavoitteena on turvata asukkaiden hyvinvointi ja kaupunkien toiminta myös muuttuvissa olosuhteissa.

Ilmastonmuutokseen varautumisessa on kaupunkiseuduilla keskeinen merkitys. Niillä sijaitsevat suurin osa väestöä, työpaikkoja, julkisen ja yksityisen puolen investointeja, hallintoa ja rakentamista. Kaupungeissa sää- ja ilmastoilmiöiden aiheuttamat kustannukset voivat olla merkittäviä. Ajantasainen tieto tulevaisuuden odotettavista muutoksista on tärkeää, jotta voimavaroja osataan suunnata oikein ja varautua muutoksiin ajoissa.

Myyrmäen alueella on katualueiden mitoituksessa varauduttu liikenteen kasvuun tulevaisuudessa. Vielä ei ole nähtävissä selkeää muutosta ajoneuvojen vähenemisen suuntaan. Ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät sateet tuovat myös haasteita katualueiden osalle. Katualueiden istutusalueet voidaan hyödyntää hulevesien käsittelyyn ohjaamalla niihin katujen hulevesiä.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset tiivistyvässä kaupunkirakenteessa

Vuoden 2018 lopussa valmistuneessa opinnäytetyössä tutkittiin ilmastonmuutoksen vaikutuksia tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Tutkittavina kohteina olivat Vantaan tiiveimmät kaupunkikeskukset Myyrmäki ja Tikkurila.

Vuonna 2100 Vantaalla ei kuukauden keskilämpötila laske talvikuukausinakaan pakkasen puolelle. Lisääntyneet sateet ovat talvella vettä ja hulevesien käsittelyyn tarvitaan tilaa myös katualueella. Hulevesille varattu tila toimii myös lumitilana tulevina vuosikymmeninä, kun lunta voi kerralla sataa runsaasti. Katualueen pintamateriaaleilla on tulevaisuudessa suurempi merkitys kuin nykyisin. Hulevesien käsittelyyn varattujen alueiden lisäksi tulee myös käyttää puoliläpäiseviä tai läpäiseviä materiaaleja mahdollisuuksien mukaan. Kadun kasvillisuuden tulee sietää ajoittain runsasta vettä ja ajoittain kuivia ajanjaksoja. Tulvareittien suunnitteleminen rankkasateiden varalle on tärkeää.

Lämpösaarekeilmiön muodostumiseen vaikuttaa tiivis kaupunkirakenne ja katutilan mitoitus. Rakentamisen myötä ilmavirtaukset katukuilussa voivat muuttua ja tuulettumista ei enää tapahdu. Suunnittelussa tulisikin huomioida myös tuuliolosuhteet. Lämpösaareke voi tulevaisuudessa olla Suomessakin huomioitava ilmiö.

Kasvillisuuden avulla tehdään katutilasta miellyttävää oleskeluympäristöä. Hulevesien käsittelyyn varatuilla alueilla kasvillisuudella voidaan puhdistaa hulevesiä. Kasvillisuus hyödyntää katualueiden hulevedet ja viemäriverkostoon kulkeutuu vähemmän vettä. Katupuut ja aluskasvillisuus myös viilentävät ilmaa pidättämällä vettä kasvillisuuskerroksissa. Vihertehokkuuden määrittely katutilassa on haastavaa, koska katutilan mitoitukseen vaikuttaa myös liikenteellinen toimivuus, kunnallistekniikka ja viihtyvyys. Laskurin soveltaminen vaatii lisää tutkimista ja kehitystyötä. Nykyisellään se voi ohjata liian suuriin katualuevarauksiin asemakaavoissa.

Ekotehokkuus

Myyrmäen kaavarunkovaihtoehtojen Ilmastovaikutuksia arvioitiin määrällisesti KEKO-työkalulla (kaavoituksen ekotehokkuuslaskuri), joka laskee rakennusten ja infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon, rakennusten ja asumisen energiankulutuksen, asukkaiden henkilöliikenteen sekä maankäytön (hiilinielujen) muutoksen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikajaksolla tarkasteltuna.

KEKO-työkalun kaltaisia kasvihuonekaasupäästölaskureita voidaan käyttää vaikutusten arvioinnin ja suunnittelun työkaluina, jonka avulla voidaan vertailla vaihtoehtoisia suunnitelmia ja arvioida yksittäisten ratkaisujen vaikutuksia kokonaisuuteen. Tuloksia tulkittaessa on kuitenkin hyvä muistaa, että laskelmien tulokset ovat suuntaa antavia, joiden taustalla olevat mallinukset sisältävät lukuisia oletuksia ja yksinkertaistuksia. Laskelmien tulokset eivät siis vastaa täydellisesti todellisuuden kasvishuonekaasupäästöjen määrää, mutta niiden avulla voidaan muodostaa kokonaiskäsitys päästöjen suuruusluokasta ja yksittäisten ratkaisujen merkittävyydestä kokonaispäästöihin.

KEKO-Laskurilla vertailtiin kahta Myyrmäen kaavarunkoskenaariota, joiden avulla tarkasteltiin eri suunnitteluvaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. VE0 kuvaa laskennassa nykytilannetta. VE1 vastaa maltillisemmin rakennettua kaavarunkovaihtoehtoa. VE3 kaavarunko vuorostaan ehdottaa tiiviimmin rakennettua, laajempaa keskustaa sekä tiukempia autopaikkanormeja alueelle. Missään vaihtoehdoissa alueen viheralueille ei ole suunniteltu rakentamista. Kaavarungon vaikutukset ilmastoon syntyvät suunnitelman toteuttamisen sekä alueen käytön aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä.

Merkittävimmät päästölähteet ovat rakennusten rakentaminen sekä pidemmällä aikajaksolla tarkasteltuna rakennusten korjaaminen, rakennusten käytön aikainen energiankulutus sekä alueen liikenne. Lisäksi päästöjä aiheuttaa infrastruktuurin rakentaminen ja ylläpito, hiilinielujen poistuminen rakennetun alan kasvun myötä sekä alueen asukkaiden ja toimijoiden kulutuksen aiheuttamat päästöt.

Rakentaminen aiheuttaa aina päästöjä. Toisaalta päästöjä voidaan minimoida sijoittamalla uudet asunnot ja työpaikat joukkoliikenteen kannalta suotuisiin paikkoihin sekä täydentämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Myös lisäämällä pyöräilyn ja kävelyn edellytyksiä sekä mahdollistamalla uusiutuvan energian tuotantoa voidaan vähentää päästöjen määrää.

Tuloksia

Kaavarunkovaihtoehtojen toteuttamisesta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjen yhteenlaskettua määrää ei ole järkevää vertailla keskenään, sillä kaavarungot mahdollistavat eri asukasmäärät alueelle, jonka kautta myös kaavarunkoalueen kokonaispäästöt nousevat, vaikka kerrosalakohtaiset päästöt olisivat alhaisemmat kuin alkutilanteessa. Laskuri tarkasteli kasvihuonekaasupäästöjä 50 vuoden aikana myös keskimääräistä kerrosalaa kohti (CO_2 tonnia /kerrosneliömetri) sekä asukasta kohti (t/as). Päästöjä tarkasteltiin kerrosneliömetrien perusteella, sillä päästöjen suhteellinen osuus asukasta kohden olisi tuottanut suhteessa suuremman päästölukeman, sillä Myyrmäen kaavarungon alueella on paljon palveluita ja työpaikkoja. (taulukko 4.)

	ALKUTILANNE	VE1	VE3
Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohti, t/as.	94,20	87,05	85,25
Kasvihuonekaasupäästöt kerrosalaa kohti, t/k-m^2	1,42	1,34	1,33
Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä, milj. t	1,55	2,00	2,14

taulukko 4) Kasvihuonepäästöt asukasta ja kerrosalaa kohden sekä yhteenlasketut päästöt 50 vuoden ajalta

Kaikkien tarkasteltujen vaihtoehtojen suurin suhteellinen päästölähde kerrosalaa kohden 50 vuoden ajanjaksolla on rakennusten energiankulutus (VE0: 60%, VE1: 48%, VE3: 45%), seuraavaksi suurimmat asukkaiden henkilöliikenne (VE0: 29%, VE1: 30%, VE3: 30%) sekä rakennusten ja rakentaminen ja kunnossapito (VE0: 10%, VE1: 21%, VE3: 24%). Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito kattaa kaikissa vaihtoehdoissa 1% kaavan toteuttamisen päästöistä. Maankäytön muutoksista johtuvia päästöjä laskuri ei tuottanut, sillä rakentaminen toteutuisi olemassa oleville rakentamisen alueille ja säästäisi tarkastelualueen viheralueet. Kerrosalakohtaiset CO_2 päästöt laskivat kummassakin kaavarunkovaihtoehdossa alkutilanteeseen verrattuna. Uudistava lisärakentaminen synnyttää VE1 ja VE3:ssä päästöjä, mutta rakennusten energiatehokkuuden paranemisen myötä rakennusten energiakulutus saadaan laskettua nykytilannetta alhaisemmaksi. (taulukko 5.)

	ALKUTILANNE	VE1	VE3
Maankäyttö	0,00	0,00	0,00
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	0,02	0,02	0,02
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	0,14	0,28	0,32
Rakennusten energiankulutus	0,86	0,64	0,60
Henkilöliikenne	0,41	0,40	0,40
Yhteensä	1,42	1,34	1,33

taulukko 5) Kasvihuonepäästöt 50 vuoden aikana keskimääräistä kerrosalaa kohti, CO_2 tonnia/ kerrosneliömetri

Miten vaikuttaa kasvihuonepäästöihin

Ilmastovaikutusten kannalta kaavamuutosalueen sijainti on hyvä, sillä se täydentää ja tiivistää olemassa olevaa kaupunkirakennetta ja tukeutuu raideliikenteeseen. Kuitenkin esimerkiksi autopaikkojen louhiminen tuottaa paljon päästöjä. Kaavarungon toteuttamisen rakentamisen sekä käytön aikaisia päästöjä on mahdollista pienentää monin tavoin. Ilmastovaikutuksia voidaan pienentää esimerkiksi suosimalla puurakenteita tai kierrätysmateriaaleja rakennuksissa ja tuottamalla osa rakennuksissa kuluvasta energiasta uusiutuvilla energianlähteillä, kuten aurinkopaneeleilla, joiden sijoittamiseen suuret yhtenäiset kattopinnat sopivat hyvin. Maanalaisten autopaikkojen louhimisen sijaan voidaan rakentaa kevytrakenteisia, keskitettyjä parkkitaloja. Lisäksi päästöttömien ja vähäpäästöisten kulkumuotojen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne, sähköautot) tukemisella voidaan alentaa liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä.

4 Prosessi

4.1 Kaavarungon osallisuus ja vuorovaikutus

Eri tekijöiden ja teemojen yhteensovittaminen varmistetaan tiiviillä yhteistyöllä eri alojen asiantuntijoiden, asukkaiden sekä erilaisten sidosryhmien, kuten asukas- ja monikulttuuristen yhdistysten sekä yrittäjien kanssa. Kaavarunko tuli vireille kesäkuussa 2016. Keväästä 2016 alkaen on järjestetty erilaisia kyselyitä ja työpajoja, joilla on selvitetty asukkaiden ja muiden alueella toimivien mielipiteitä ja ideoita Myyrmäen nykytilanteesta ja tulevaisuudesta:

- Kaupunkisuunnitteluseminaari Myyrmäessä: 17.5.
- Karttapohjainen nettikysely 9.5.-17.6. (koonnos liitteessä 3)
- Asukastyöpaja 8.6. Kilterin koululla (koonnos liitteessä 4)
- Myyrmäen taiteiden yö 1.9.2016
- Kysely, ”Mun Myrtsi” -mobiilisovellus: syys-marraskuu 2016 (koonnos liitteessä 5)
- Yrittäjäyhteistyötä: Myyrmäki Forum 17.11.2016 ja 21.3.2018
- Monikulttuurisuuskävely lokakuussa 2017
- Myyrmäen eläkeläisten tapaamiset: 7.2.2017 ja 27.2.2018

Kyselyissä ja työpajoissa Myyrmäen parhaiksi puoliksi nousivat toistuvasti luonto ja ulkoilumahdollisuudet, kulttuuri ja yhteisöllisyys, palveluiden läheisyys sekä liikenneyhteydet. Lisää toivottiin mm. viihtyisiä pysähtymispaikkoja ulkotilaan, kaupunkiympäristöä, kivijalkakauppoja ja historian esiintuomista. Jatkossakin Myyrmäessä halutaan pitää luonto läsnä ja antaa tilaa oman kaupunkikulttuurin kukoistukseen. Asukkaat arvostavat ympäristöään, historiaansa, katutaidettaan ja toisiaan. Suosituimpia kohtaamispaikkoja ovat Myyrmanni, Iso-Myyri, Liesitori, Paalutori ja asema. Liikenteen sujuvuus on kaikenlaisille liikkujille tärkeää ja erilaisia yhteyksiä tulisi ylläpitää ja parantaa. Myyrmäenraitin merkitys tärkeänä kevyen liikenteen raittina korostui mielipiteissä. Suunnittelussa tulisi asukkaiden mukaan panostaa eniten julkiseen ulkotilaan, laadukkaaseen ja kohtuuhintaiseen keskusta-asumiseen sekä Myyrmäen erityispiirteisiin, kuten kaupunkimaisuuteen ja katutaiteeseen.

Osallisille lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma kirjeitse tai sähköpostilla. Mielipiteitä ja kannanottoja saapui 8 kpl.

Osallisten tavoitteet tiivistettynä

- Myyrmäen parhaiksi puoliksi nousivat palautteissa toistuvasti luonto ja ulkoilumahdollisuudet, kulttuuri ja yhteisöllisyys, palveluiden läheisyys sekä liikenneyhteydet. Jatkossakin Myyrmäessä halutaan pitää luonto läsnä ja antaa tilaa oman kaupunkikulttuurin kukoistukseen. Asukkaat arvostavat ympäristöään, historiaansa, katutaidettaan ja toisiaan.
- Täydennysrakentaminen jakoi mielipiteitä. Toiset olivat avoimia tiivistämiselle ja korkealle rakentamiselle, toiset vähemmän. Osa haluaisi pitää kiinni nykyisestä asumisväljyydestä ja sallisi tiivistämistä korkeintaan keskustaan.
- Laadukas, kohtuuhintainen asuminen. Uudessa asuntokannassa tulisi pyrkiä nuoria sekä nuoria perheitä houkutteleviin huoneistoratkaisuihin, jotta alueen seniorivaltaista väestörakennetta saadaan tasapainotettua.
- Katutaide jakoi mielipiteet. Suurin osa piti katutaidetta hyvänä asiana, mutta sekin vähemmistö, jota katutaide ei miellytä, kertoi sen olevan parempi vaihtoehto kuin raaka betoni. Palautteessa tuotiin esille, että taide piristää ja on tärkeää alueen imagolle.
- Liikenteen sujuvuus ja turvallisuus, yhteyksien ylläpito ja parantaminen, vaaran paikkojen huomioiminen, pelkona liikenteen hallitsematon kasvu.
- Kävelykaupunki versus autopaikkojen riittävyys: tämä kysymys jakaa asukkaiden mielipiteet.
- Myyrmäenraitin merkitys korostui. Viheralueiden ohella se osoittautui kyselyissä suosituimmaksi julkiseksi ulkotilaksi. Myös poikittaiset yhteydet tulisivat esille. Kaikenkaikkiaan korostui kävelykaupunki.
- Aseman seudun turvallisuutta tulisi parantaa. Keskustassa koetaan turvattomuutta myös liityntäpysäköinnin, Paalutorin, Paalukylänpuiston, Liesitorin ja pysäköintihallien kohdalla.
- Vehreyden säilyttäminen Myyrmäessä. Viheralueet ja metsät tulee säilyttää. Myös keskustan ulkopuolella oleville toreille ja kaduille toivottiin lisää elämää, ympäristön viihtyisyyttä ja siisteyttä. Puistot ja urheilukentät tärkeitä paikkoja.
- Lisää toivottiin mm. viihtyisiä pysähtymispaikkoja ulkotilaan, parempaa valaistusta reiteille ja historian esiintuomista.
- Ei nukkumalähiötä vaan monipuolinen keskusta. Työpaikkojen pitää säilyä keskustassa.
- Monipuolisten palveluiden säilyminen: Kohtaamis- ja oleskelupaikkoja ja harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille: yhteistilojen sekä tapaamis- ja oleskelupaikkojen riittävyys, laatu ja keskeinen sijainti
- Yrittäjät: Keskustaan enemmän eri kokoista katutason liiketilaa, jossa voi työskennellä haluamaansa aikana, tulisi löytyä myös edullista vuokratilaa aloitteleville yrityksille.

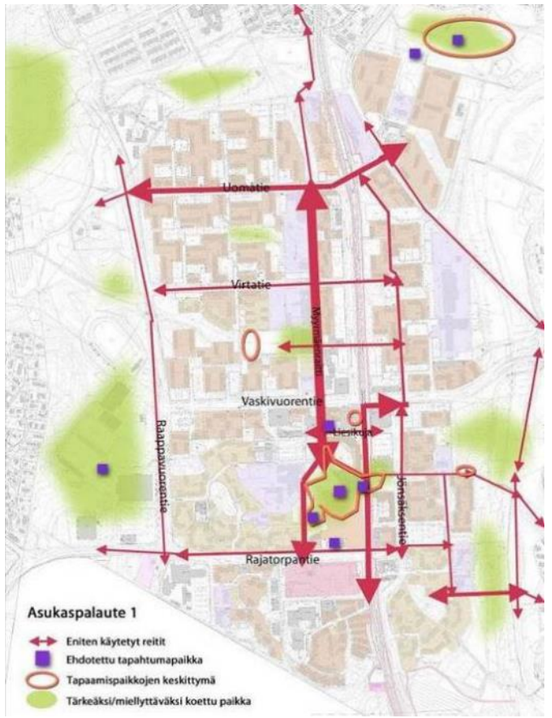

Kuva 135. palaute tiivistettynä kartalle

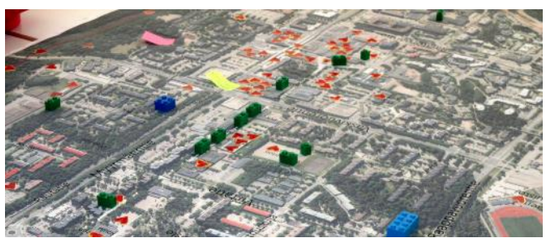
Kuva 136. karttatyöskentelyä asukastyöpajassa

Kuva 137. karttatyöskentelyä asukastyöpajassa

Nähtäville, osallistuminen 2

Kaavarunkoluonnoksen kartta ja raportti sekä sen liiteaineisto käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 16.4.2018 ja kaupunginhallituksessa 23.4.2018. Tämän jälkeen luonnos oli nähtävillä 16.5.-14.6.2018 ja siitä sai jättää mielipiteitä.

Lausunnoissa, joita saapui 10 kpl (Liite 18.a), nousi esiin mm. seuraavat asiat:

- Sähkö- ja kaukolämpöverkon tarpeita tarkennetaan asemakaavatöissä alueen rakentuessa.
- Kaavarungon tavoitteet vastaavat hyvin Helsingin seudun tavoitteita keskittää täydennysrakentamista keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille. On tärkeää, että urbaanin asumisen kysynnälle pystytään vastaamaan myös Helsingin ulkopuolella. Myyrmäen kehittäminen tukee seudullisen MAL-suunnittelun tavoitteita.
- Välittömästi rataan rajoittuvien alueiden asemakaavoituksen ja rakennussuunnittelun yhteydessä on huomioitava rautatien aiheuttamat rajoitteet uudisrakennuksille. Radan läheisyyteen rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa radanpidolle tai junaliikenteelle. Asemien ympäristössä tulee turvata sujuvat liityntä- ja saattoyhteydet asemille sekä liityntäpysäköinti. Radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat.
- Alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohto yhteisellä johtoalueella Helen Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohdon kanssa. Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.
- Kaupunginmuseo on käynyt läpi kaavarunkotyön aikana alueen rakennusperintökohteet. Rakennushis-

toriallisesti erittäin merkittäviä ja merkittäviä kohteita alueella on kuusi, jotka tulisi esittää asemakaavalla suojeltaviksi (Kilterin koulu on jo asemakaavalla suojeltu 2017). Kaavarunkoluonnoksessa on huomioitu alueen kivikausi hyvin. Selostusta tulisi tarkentaa esihistorian osalta.

- Kaavarunkoon tulisi merkitä varaus maakaasuputkea varten ja maakaasuputkistosta aiheutuvat rajoitukset merkitä kaavamääräyksiin.
- Alueella sijaitsee käytössä oleva vesihuoltolinjaverkosto sekä alueellisesti merkittäviä päävesijohtoja ja runkoviemäri sekä jätevedenpumppaamoita, jotka tulee huomioida alueen maankäytön suunnittelussa.
- Alueen uusia asukkaita tulee informoida alueen lentokonemelutilanteesta ja lentoreiteistä. Täydennysrakentamisessa on huomioitava riittävät ääneneristävyysvaatimukset. Lentokonemelua tulee käsitellä alueen suunnittelussa kaavaselostusta kattavammin.
- Työpaikkojen määrä tulee turvata Myyrmäessä. Tiivistävä täydennysrakentaminen on hyvä ja asemien ympäristöissä voi olla myös korkeaa rakentamista. Kaupunkitilan tulee mahdollistaa itsensä näköisen kaupungin rakentamisen asukkaille, mistä löytyy runsas ja monipuolinen tapahtumatoiminta. Katutason näkymän tulee olla pienipiirteinen. Kivijaloissa tulee vaihdella kauppoja, vapaa-ajan toimintoja, kahviloita, palveluita, julkisia palveluita sekä erilaisia käsityöläisammattien harjoittajia.
- Myyrmäen arvokkaiksi todetut rakennukset ja asuinalueet on syytä huomioida varsinaisen kaavatyön edetessä. Liito-oravaselvityksen vaikutukset kaavarungon ratkaisuihin on syytä kuvata selvemmin. Mätäojan virtausolosuhteet tulee säilyttää niin, ettei luontainen tulva-alue kapene ja yläpuolisten alueiden tulvariski kasva nykyisestä. Yleiskaavavaiheessa olisi selvitettävä liikennesuunnittelun kanssa yhteistyössä melu-, runkomelu-, tärinä- ja hiukkasvaikutukset.

Osallisten mielipiteissä, joita saapui neljä (Liite 18.b), nousi esiin mm. seuraavat asiat:

- Louhelan täydennysrakentaminen. Louhelassa etusijalle olisi asetettava täydennysmalli 2, jossa alueen korttelitehokkuus on 0,5-0,9. Kahdeksankerroksiset rakennukset eivät sovi Louhelaan.
- Louhelan päiväkotitontti tulee säilyä yleisten rakennusten korttelialueena. Pallokenttää ei tule muuttaa päiväkodin korttelialueeksi vaan puistoalueeksi.
- Kaavarungon kokonaisvaltaista tarkastelua pidettiin hyvänä.
- Esitettyyn tehokkaaseen rakentamiseen ei tulisi sitoutua, ennen kuin Myyrmäen keskustan tornit ovat rakentuneet ja voidaan arvioida niiden vaikutuksia keskustaan.
- Tiivis rakentaminen asemien lähellä hävittää nykyiset pysäköintitalot, maantasopysäköinnin ja viherkaistaleet, mikä ei ole toivottavaa.
- Tornitalot eivät tue kohtuuhintaista asumista.
- Purkava saneeraaminen ei ole kestävän kehityksen mukaista.
- Pysäköintiselvitykset ovat riittämättömiä.
- Asukkaita tulee kuulla aidosti ja tehdä ratkaisut sen perusteella.

Kaavarungosta järjestettiin asukastilaisuus Kilterin koululla 7.5.2018 ja täydennysrakentamista esiteltiin asuntoyhtiöiden osakkaille 15.1.2019. Suunnittelijat olivat tavattavissa Myyrmannissa 15.5.2018 ja Paalutorilla 23.5.2018.

Nettikysely

Kaupunkisuunnittelu toteutti 4.5. – 18.6.2018 nettikyselyn, joka koski Myyrmäen kaavarunkoluonnosta. Kyselyllä haluttiin selvittää asukkaiden ja muiden alueella toimivien mielipiteitä ja ideoita kaavarunkoluonnoksessa esitetyistä suunnitteluperiaatteista. Kyselyyn poimittiin jokaisesta teemasta muutama tärkeä asia. Kyselyyn saatiin 163 vastausta kaikista ikäryhmistä. Kyselyssä esiin tulleita ideoita voidaan hyödyntää alueen jatkosuunnittelussa. Kyselyn palaute tiivistetysti (Katso tarkemmin liite 16):

- Aukioiden ja torialueiden osalta eniten tulisi panostaa aseman edustan (61% vastaajista), Liesitorin (58%), Iskostorin (35%) ja Delfiiniaukion (33%) kehittämiseen.
- Kaavarunkoluonnoksessa esitetty ajatus radan varren tehokkaasta rakentamisesta saa selkeästi eniten kannatusta vastaajien kesken. Osa vastaajista kuitenkin koki, ettei Myyrmäkeä tulisi täydentää enää ollenkaan tai tulisi täydentää maltillisemmin, vaikka se tarkoittaisikin rakentamista viheralueille ja palveluiden vähenemistä.
- Asemien ympärillä tehokkaasti rakennettavien alueiden tulisi olla tunnistettava torneista muodostuva kaupunkikuvallinen kokonaisuus (43% vastaajista).
- Louhelan täydennysrakentaminen herätti paljon vastustusta puiston osa.
- Tarvitaan muuntuvia monikäyttöisiä tiloja sekä yhteisöllisiin että liiketoimintojen tarpeisiin. Asukastilojen toivottiin sijaitsevan muiden julkisten palveluiden kanssa samassa kiinteistössä tai lähellä niitä.
- Työpaikkojen ja toimistotilojen määrä Myyrmäessä tulee turvata.

Nähtävilläolon jälkeen kaavarunkoluonnosta tarkasteltiin saadun palautteen pohjalta ja tehtiin seuraavat muutokset:

- Kaavarunkokarttaa on täydennetty asemakaavassa suojeltavilla rakennuskohteilla: Myyrmäen kirkon ja Kilterin koulun lisäksi Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum).
- Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut sekä säilytettävät ja vahvistettavat liito-oravien yhteydet ja elinympäristöt.
- Selostusta on täydennetty alueen rakennetun kulttuuriympäristön, esihistorian, ekosysteemipalvelujen, sekä radan runkomelun ja -tärinän osalta.

Keväällä 2019 kaavarunkoehdotus käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja sen hyväksyy kaupunginhallitus.

4.2 Johtopäätöksiä

Myyrmäen kaavarunkoon palataan alueen asemakaavoissa, asemakaavamuutoksissa ja muissa suunnitelmissa. Tällöin tulisi tarkistaa aluekohtaisesti, mitä kehitystoimenpiteitä tai rajoituksia on kyseiselle paikalle kaavarungossa esitetty.

5. Liitteet

Liite A. Kaavatilanne ja selvitykset

Liite B. Työryhmän kokoonpano

Liite C. Lähteet

Liite D. Kuvalähteet

Liite E. Erilliset liitteet

A. Kaavatilanne ja selvitykset

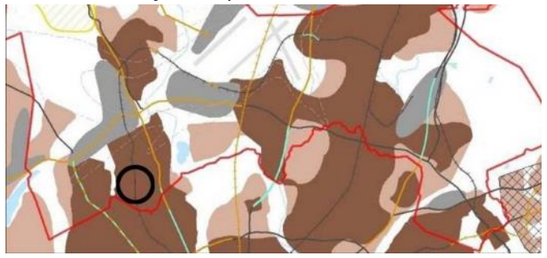

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 määrittelee seudun tavoitteellista maankäyttöä ja toimii taustaaineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80 % uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (tumman ruskea vyöhyke). Myyrmäki sijaitsee tällä vyöhykkeellä. Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015. Kaavarungon periaatteet ovat MASU 2050:n mukaisia.

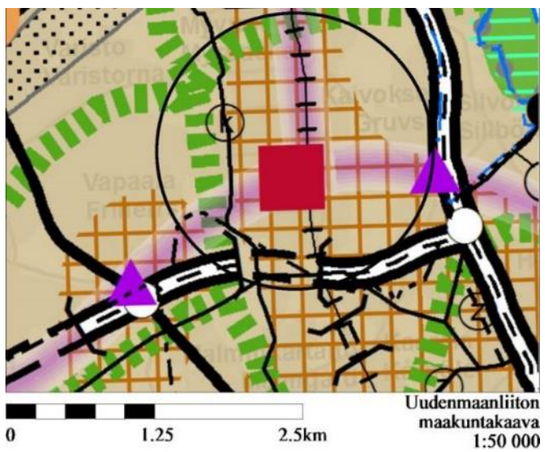

Maakuntakaavassa (Vahvistettujen maakuntakaavojen yhdistelmä 2014) alue on keskustatoimintojen aluetta sekä tiivistettävää aluetta (ruudukko), joka ulottuu nauhamaisesti Kehärataa (poikkiviiva) pitkin Martinlaakson kautta Kivistöön saakka. Pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli (violetti korostus) kulkee itä-länsisuunnassa Myyrmäen poikki.

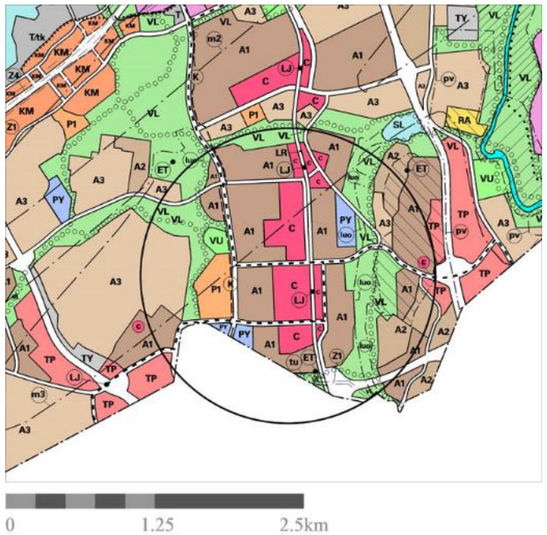

Yleiskaavassa (Kv 17.12.2007) alue on pääosin keskustatoimintojen aluetta (C) ja tehokkaan asumisen aluetta (A1). Alueen reunoilla on palveluille varattuja alueita. Lievin lentomelualue ulottuu Myyrmäen pohjoisosaan. Myyrmäkeä rajaa laaja viheralueiden verkosto ja ulkoilureitistö. Alueen halki kulkee ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa raitiotienä.

Maanomistus: Myyrmäki on suurimmaksi osaksi yksityisessä maanomistuksessa. Kaupungin maanomistusta on yleisten alueiden lisäksi muutama keskustakortteli.

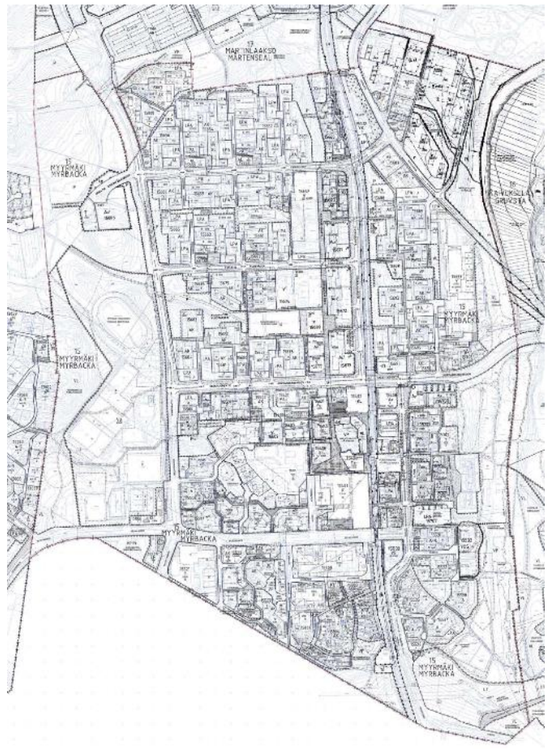

Asemakaavatilanne: alueelle on laadittu asemakaavoja usealla eri vuosikymmenellä. Pääosin Myyrmäen alueella sijaitsee asuinkerrostalojen korttelialueita (AK), liike- ja toimistorakennusten korttelialueita (K) ja asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueita (AL). Julkisten ja yleisten rakennusten korttelialueet ovat merkitty asemakaavaan Y-alkuisin tunnuksin.

Laaditut selvitykset, suunnitelmat ja kaavarunkoa ohjaavat muut strategiat ja ohjelmat

- Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050
- Mätäojan laakso - viheralueiden yleissuunnitelma ja kasvillisuuden kehittämis- ja hoitosuunnitelma. Vantaan kaupunki, maankäytön ja ympäristön toimiala, viheralueyksikkö ja Studio Terra 2007.
- Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten maankäytön mahdollisuuksista, kaupunkisuunnittelulautakunta 18.5.2015
- Vantaan asuntorakentamisennuste 2017–2026
- Vantaan kaupan palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma 2040, kaupunkisuunnittelulautakunta 9.11.2015
- Vantaan kaupunginvaltuuston valtuustokauden 2018-2021 strategia
- Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset, Kaupunginvaltuusto 18.6.2018
- Vantaan viheralueohjelma 2011-2020. Vantaan kaupunki, viheralueyksikkö. C1:2012. Vantaa 2012.
- Vihervaara, Teemu (2015) Liikennesuunnittelusta liikkumisen suunnitteluun. Aalto Yliopisto
- Virtanen, Jaana (2018) Ilmastonmuutoksen vaikutukset tiivistyvässä kaupunkirakenteessa - Katutilan tarkastelua Case Myyrmäki ja Tikkurila. Lahden Ammattikorkeakoulu.
- Yleiskaava 2020: tavoitteet, Kaupunginhallitus 22.1.2018

B. Kaavarungon työryhmän kokoonpano

Ydinsuunnitteluryhmä

Kettunen Elina, suunnitteluinsinööri kuntek
Korhonen Nele, harjoittelija kaupsu (08/2016 saakka)
Kujala Ritva-Leena, viestintäsuunnittelija, kaupsu
Leppänen Marja, suunnitteluinsinööri kuntek
Muukka Laura, maisema-arkkitehti kaupsu
Mamia Virpi, yleiskaava-arkkitehti kaupsu
Olkkola Anne, asemakaavasuunnittelija kaupsu
Rajala Johanna, asemakaavasuunnittelija kaupsu
Tasanko Pia, vuorovaikutusasiantuntija kaupsu
Tiira Hanna, asemakaavasuunnittelija kaupsu
Vihervaara Teemu, liikenneinsinööri kuntek
Virtanen Jaana, liikenneinsinööri kuntek

Ohjausryhmä

Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja kaupsu pj.
Kallaluoto Timo, aluearkkitehti kaupsu
Keskinen Hanna, puistosuunnittelupäällikkö kuntek
Antti Kari, kiinteistöjohtaja kias
Varpanen Lea, kehityspäällikkö kaupsu
Rajala Johanna, asemakaavasuunnittelija kaupsu siht.
Rekonen Ilkka, lupapäällikkö rava
Siivola Mari, yleiskaavapäällikkö kaupsu
Tanninen Eila, talous- ja hallintojohtaja Sivi
Valanta Jose, elinkeinojohtaja/ Mirka Järnefelt, projektipäällikkö elinkeinopalvelut
Virkkunen Heikki, projektijohtaja ypa
Holm Markus, liikennesuunnittelupäällikkö
Vähämäki Jaakko, Johtava ympäristösuunnittelija yke
Westlin Henry, kaupungininsinööri kuntek

Lisäksi työtä ovat kommentoineet tai olleet muulla tavalla mukana:

Burjam Heidi, maisema-arkkitehti, viheralueyksikkö, kuntek
Hagelberg Jukka, hankesuunnittelupäällikkö tike
Heikkola Joni, yleiskaavasuunnittelija kaupsu
Henriksson Tomi, Asumisasioiden päällikkö kias
Jokela Taru, hankekehitysarkkitehti tike
Juolahti Mikko, hankekehitysarkkitehti tike
Järnefelt Mirka, projektipäällikkö elinkeinopalvelut
Järvi Mikko, kaavoitusinsinööri kaupsu
Kaarna-Suomi Anne, julkisen taiteen kuraattori Sivi
Kairus Antti, paikkatietoinsinööri kaupsu
Kallislahti Veli-Matti, Liikuntajohtaja sivi
Kangas Heikki, geotekniikkapäällikkö kuntek
Kangas Anna-Mari, yleiskaavasuunnittelija kaupsu
Kankkunen Paula, yleiskaavasuunnittelija kaupsu
Korhonen Aulikki, hankekehitysarkkitehti tike
Kärki Matti, kaupunkikuva-arkkitehti rava
Lahnalampi-lahtinen Minna, hoiva-asumisen palvelupäällikkö
Lautiola Hannele, monikulttuurisuusasiain päällikkö
Malinen Laura, strategia-asiantuntija sivi
Matikainen Kristiina, projektipäällikkö, soster
Matkaselkä Pirkko, maahanmuuttajakoordinaattori
Mellais Asta, suunnittelija sivi
Mäkelä Pekka, aluenuorisopäällikkö sivi
Ojala Jarmo, Itä-Uudenmaan poliisi, Vantaan poliisilaitos
Raita Harri, koordinaattori asukaspalvelut
Rantalainen Sinikka, ympäristösuunnittelija, Yke
Riehunkangas Päivi, suunnittelija sivi
Suni Pirjo, liikenneinsinööri, kuntek
Tanskanen Ella, konsas
Vainio Mikko, kirjastopalveluiden johtaja sivi
Virkkunen Heikki, projektijohtaja ypa
Paavola Susanna, rakennustutkija kaupunginmuseo

Muut yhteistyötahot:

alueen asukkaat ja asunto-osakeyhtiöt
maanomistajat, yrittäjät, alueen työntekijät
Myyrmäkiliike
Myyrmäen aluetoimikunta
Myyrmäenhuolto
Vantaan Energia
Street Art Vantaa
Artsi
Vantaan yrittäjät
Yritys Vantaa
Helsingin seudun kauppakamari, Vantaan toimisto
Citycon
Monikulttuuriset yhdistykset Länsi-Vantaalla
Vantaankosken seurakunta
Vantaan Energia
HSY
HSL
ELY
Uudenmaanliitto
Helsingin kaupunsuunnitteluvirasto
alueen kaavahankkeiden rakennuttajat ja konsultit
paikalliset senioriyhdistykset
paikalliset koulut ja oppilaitokset
paikalliset yritykset ja työpaikat
Helsingin yliopiston maantieteen laitos
Metropolia ammattikorkeakoulu
+ monet muut paikalliset järjestöt

C. Lähteet

- *Espoon korkean rakentamisen periaatteet -selvitys (2013),* Espoon kaupunki
- Faehnle, Maija ja työryhmä. *Virtaa viherrakenteesta – suuntaviivoja kaupunkiympäristön suunnitteluun*. Helsinki 2015.
- Gehl, Jan (2001), *Life between buildings – Using public space*, The Danish Architectural Press, Skive
- Hako Jukka (toimittanut). *Myyrmäki - Kampakeramiikasta kauppakeskukseen.* Kellastupa Oy, WS Bookwell Oy, Porvoo 2009
- Heikkola Joni (2015). *Kaupan palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma 2040,* Vantaan kaupunki
- Hirvonen, Sari (2005). *Ruraali Urbaani - Vantaan kaupunkisuunnittelun historia*. Vantaan kaupunkisuunnittelu 8/2005, C18:2005
- *Ilmastonmuutos pääkaupunkiseudulla* (2016), Ilmatieteenlaitos, Raportti 2016:8
- Leskinen, Sirpa & Pesonen, Petro 2008: *Vantaan esihistoria*
- Lynch, Kevin (1990), *The image of the city*: The M.I.T. Press, Cambridge, USA
- *Mätäojan laakso - viheralueiden yleissuunnitelma ja kasvillisuuden kehittämis- ja hoitosuunnitelma*. Vantaan kaupunki, maankäytön ja ympäristön toimiala, viheralueyksikkö ja Studio Terra 2007.
- Myyrmäki liike: http://www.myrtsi.fi/
- Pelkonen, Juha ja Tyrväinen Liisa. *Kaupunkiviheralueiden koetut arvot ja merkitys asukkaille Länsi-Vantaalla*. Helsinki 2005.
- *Street Art Vantaa:* http://streetartvantaa.com/
- *Turun korkean rakentamisen selvitys (2017),* Turun kaupunki
- Uudenmaan liitto (2013). *Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava. Kaupan palveluverkon mitoittaminen ja vaikutusten arviointi*. Uudenmaan liiton julkaisuja E-125 – 2013.
- *Vantaa alueittain 2015*
- *Vantaan viheralueohjelma 2011-2020*. Vantaan kaupunki, viheralueyksikkö. C1:2012. Vantaa 2012.
- *Myyrmäen – Kivistön - Ylästön alueen liito-oravaselvitys, Ramboll, 30.9.2016*
- Vihervaara, Teemu (2015*) Liikennesuunnittelusta liikkumisen suunnitteluun.* Aalto Yliopisto
- Virtanen, Jaana (2018). *Ilmastonmuutoksen vaikutukset tiivistyvässä kaupunkirakenteessa – case Myyrmäki ja Tikkurila.* Lahden Ammattikorkeakoulu.
- YTK pitkän kurssin ryhmätyö 2011: *suunnittelukäsitykset case Vantaa*
- WSP*, Myyrmäen keskustan julkisten ulkotilojen ja korttelipihojen tuulisuusselvitys, 17.5.2016*

D. Kuvalähteet:

- Henriksson Tomi: 109, taulukko 1
- Innovarch Oy: 93
- Kettunen Elina: 54-58
- Liikennesuunnittelu, Vantaan kaupunki: 124
- Muukka Laura: 6,7,9-11, 49
- Myyrmäen kaavarunko 1968: 15-16
- Olkkola Anne: 2, 24-26, 59, 73, 74, 78, 79, 85, 86, 100, 118
- Optiplan Oy: 108, 110
- Rajala Johanna: 1, 17, 19-21, 50-52, 72, 77, 80-83, 87, 89-92, 94, 95, 97-99, 101-104, 106, 113, 114, 121, 122, 126, 131
- Street Art Vantaa: 39-43
- Tervo Kari: 48
- Trafix: 116, 117, 129, 130
- Vihervaara Teemu: 31, 33-35, 60, 112, 115, 119, 120, 125, 127
- WSP: 61-70, 117
- Vantaan esihistoria (2008): 13
- Wilhelms Martti: 38
- Muut kuvat, kartat ja kaaviot: Vantaan kaupunki tai kaavarungon ydinryhmä

E. Erilliset liitteet

- Liite 1. Myyrmäen kaavarunko osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2.5.2016
- Liite 2. Mielipiteet ja kannanotot kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Liite 3. Karttapohjaisen nettikysely Myyrmäen kehittämisestä, touko- ja kesäkuu 2016, vastaukset ja palautteet
- Liite 4. Asukastyöpajan palautteet 8.6.2016
- Liite 5. Mun Myrtsi -mobiilisovellus, vastausraportti 28.11.2016
- Liite 6. Liikenneselvitys / WSP 11.2.2018
- Liite 7. Ajoneuvoliikenne, ennuste / Trafix 24.8.2017
- Liite 8. Katutila-analyysi / WSP 11.2.2018
- Liite 9. Katuverkon toimivuus / WSP 3.1.2018
- Liite 10. Pyöräliikenne / WSP 11.2.2018
- Liite 11. Yleissuunnitelmat / WSP 15.1.2018, 31.1.2018
- Liite 12. Tulevaisuudenliikkuminen / WSP 1.12.2017
- Liite 13. Hulevedet / WSP 11.2.2018
- Liite 14. MYYRMÄKI-liike: Myyrmäen keskustakilpailun kommentointi, Kaavanumero 001925/ 17.6.2016
- Liite 15. Street Art Vantaa | Myyr York -katutaidekaupunginosa. Muraalit & uudisrakentaminen - katutaide osana elävää kaupunkia, 04/ 2018
- Liite 16. Kaavarunkokysely 05-06/2018
- Liite 17. Varjostuskaaviot: Tutkielmia Myyrmäen kaavarunkoalueen varjostuksesta vuonna 2040 täydennysrakentamisen ”maksimiskenaariolla”
- Liite 18.a lausunnot vastineineen (luonnoksesta)
- Liite 18.b Mielipiteet vastineineen (luonnoksesta)
- Liite 19. Runkomeluselvitys, WSP 10.8.2018
- Liite 20. Junaliikenteen tärinä radan varressa, WSP 20.6.2018
- Liite 21. Myyrmäki tärinämittausraportti, WSP 21.6.2018
- Liite 22. Ostarien uudet konseptit, Optiplan Oy, 1.6.2018

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu / Länsi-Vantaa

MYYRMÄEN KAAVARUNKO
NRO 014400
LUONNOKSEN MIELIPITEET JA VASTINEET
25.2.2019

Myyrmäen kaavarunkoluonnos nro 014400 on ollut MRA 30 §:n nojalla nähtävillä 16.5.–14.6.2018. Tänä aikana jätettiin neljä (4) kirjallista mielipidettä.

Mielipiteen antaja	**Mielipide**	**Tarkistukset**
NRO 1 Asukas 1, Eräkuja 1	Louhelaan sopii täydentymismalli 2, jossa Louhelan korttelitehokkuus on 0,5-0,9. Kahdeksankerroksiset rakennukset eivät sovi Louhelaan.	Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Selostusta on tarkistettu.
NRO 2 Asunto Oy Vantaan Opaali	Asunto Oy Vantaan Opaali yhtyy *"Asukas 1, Eräkuja 1"*:n mielipidekirjoitukseen.	Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Selostusta on tarkistettu.
NRO 3 Asukas 2, Eräkuja 1	Etusijalle olisi asetettava täydennysmalli 2, jossa Louhelan korttelitehokkuus on 0,5-0,9. Kahdeksankerroksiset rakennukset eivät sovi Louhelaan. Louhelan päiväkotitontti tulee säilyä yleisten rakennusten korttelialueena. Pallokenttää ei tule muuttaa päiväkodin korttelialueeksi vaan puistoalueeksi.	Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Selostusta on tarkistettu.
NRO 4 Keskustan Etelä-Vantaan paikallisyhdistys ry	Kokonaisvaltainen tarkastelu on hyvä. Esitettyyn tehokkaaseen rakentamiseen ei tulisi sitoutua, ennen kuin Myyrmäen keskustan tornit ovat rakentuneet ja voidaan arvioida niiden vaikutuksia keskustaan. Tiivis rakentaminen asemien lähellä hävittää nykyiset pysäköintitalot, maantasopysäköinnin ja viherkaistaleet, mikä ei ole toivottavaa. Tornitalot eivät tue kohtuuhintaista asumista. Purkava saneeraaminen ei ole kestävän kehityksen mukaista. Pysäköintiselvitykset ovat riittämättömiä. Asukkaita tulee kuulla aidosti ja tehdä ratkaisut sen perusteella.	Kaavarunkoa on tarkistettu mm. korttelitehokkuuksilla ja enimmäiskerroskorkeuksilla ja selostusta on täydennetty.

NRO 1
Asukas 1, Eräkuja 1, 8.6.2018

Mielipide: Myyrmäen kaavarunkoluonnos on MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 16.5.-14.6.2018 mielipiteiden kuulemiseksi. Lähialueen asukkaana esitän seuraavaa. Tarkastelen kaavarunkoa lähinnä asuinalueeni Louhelan osalta, jolloin kyse on luonteeltaan mahdollisesta täydennysrakentamisesta.

Myyrmäen kaavarunkoluonnos on ollut esillä kaupunkisuunnittelulautakunnassa 16.4.2018, jolloin on päätetty esittää kaupunginhallitukselle, että 16.4.2018 päivätty kaavarunkoluonnos raporttiluonnoksineen asetetaan nähtäville. Kaupunginhallitus päätti 23.4.2018 asettaa kaavarunkoluonnoksen nähtäville. Toimielimet eivät tässä vaiheessa ottaneet lähemmin kantaa luonnokseen. Kaavarunko tulee aikanaan ehdotusvaiheeseen, jolloin toimielimet ottavat kantaa kaavarungon sisältöön. Kaavarunko menee lopuksi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaavarunkoluonnosta kaupunkisuunnittelulautakunnassa käsiteltäessä esityslistassa lausuttiin mm.

- Myyrmäessä on suunnitteilla runsaasti uutta asuntorakentamista. Kaavarunko on asemakaavaa yleispiirteisempi suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja keinot ohjaamaan alueen kokonaissuunnittelua.
- Täydennysrakentamisen mahdollisuuksia kartoitetaan alueella.
- Kaavarungon rakenne koostuu kahdesta osasta: (1) lähtökohdista sekä (2) kehittämisen tavoitteista, suunnitteluperiaatteista sekä varsinaisesta kaavarunkokartasta.
- Tiiviin kaupunkirakenteen ja viherrakenteen tasapainoista suhdetta säilytetään ja kehitetään.
- Kaavarungossa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja parkkialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet halutaan säilyttää vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan kaupungin täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä.
- Kortteleille määritellään tehokkuudet ja kaupunkikuvalliset periaatteet, jossa erityisteemoja ovat kaupunkitilan hahmottaminen, korkea rakentaminen, kivijalkaliiketilat ja elävä keskusta. Täydennysrakentamisen toteutuminen ajoitetaan ja porrastetaan kuitenkin siten, että palvelurakenne pysyy eheänä.
- Kaavarungon tueksi on laadittu malli kaupunkirakenteen nykytilasta sekä kaupunkirakenteen täydentymismalleja, joissa on arvioitu kortteleittain vuoden 2040 asuntorakentamisen määrä ja sijainti, uusi palvelurakenne (koulut ja päiväkodit, oppilaitokset), liike-, palvelu- ja toimitilojen määrä ja sijainti. Täydentymismallien toimivuus testataan eri näkökulmista tarvittavin selvityksin.
- Täydentymismallit ovat arvioituja skenaarioita, joissa kaupunkirakenne täydentyy vähitellen. Kaavarungon mahdollistama uudisrakentaminen tiivistää Myyrmäen aluetta ja lisää asuntotarjontaa alueella. Myyrmäessä voisi kaavarungossa esitettyjen laskelmien pohjalta olla noin 24 000 - 27 000 asukasta vuonna 2040. Kaavarungossa esitetyn kaupunkirakenteen täydentymisen toteutuessa alueelle saataisiin noin 8 000 – 11 000 uutta asukasta.
- Myyrmäen aseman seudun kortteleissa pyritään sekoittuneeseen kaupunkirakenteeseen.
- **Kaavarunkokartta on koottu esitettyjen periaatteiden ja eri teemojen pohjalta. Kaavarungon luonnosvaiheessa kartalla ei ole vielä esitetty tehokkuus- tai kerroslukuja. Ne ja muut mahdolliset puuttuvat merkinnät täydennetään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen saadun palautteen ja vaikutusten arvioinnin jälkeen. (lihav. tässä)**

Kaavarunkoluonnoksen raporttiluonnoksessa 16.4.2018 mainitaan mm.

- Pitkällä tähtäimellä Myyrmäestä halutaan kehittää parhaimmat ominaispiirteensä säilyttävä vehreä ja tiivis kaupunki, jossa uudis- ja täydennysrakentaminen muodostavat selkeitä kaupunkimaisia kortteleita.
- Kaavarungon yhteydessä tutkitaan alueella jo vireillä olevia rakentamisen alueita sekä ehdotetaan potentiaalisia täydennysrakentamisen paikkoja. Asuntoyhtiöiden kanssa tehdään yhteistyötä kartoittaen niiden täydennysrakentamishalukkuutta ja mahdollisuuksia.
- Kaavarungon tavoitteena on vahvistaa Myyrmäen kaupunkimaista luonnetta ja kaupunkirakennetta, joka koostuu omaleimaisista alueenosista. Myös yksittäisten kortteleiden kaupunkikuva perustuu parhaimmillaan alueen paikanhenkeen vahvistaen alueiden identiteettiä.
- Kuva 74. Myyrmäen täydennysrakentamisen paikkoja. Vireillä olevia ja muita potentiaalisia täydennysrakentamiskohteita. Kartalla on merkitty vireillä olevia kaavahankkeita sekä ehdotettuja täydennysrakentamisen paikkoja. **Merkintä kartalla ei välttämättä tarkoita, että paikka tullaan rakentamaan, vaan tutkitaan, onko tontille mahdollista täydennysrakentaa** (lihav. tässä). Myös muille kuin ehdotetuille paikoille voidaan ehdottaa täydennysrakentamista kaavarungon periaatteiden mukaisesti. Asunto-osakeyhtiöiden tonteille ehdotettu täydennysrakentaminen voidaan kaavoittaa vain tontin omistajan aloitteesta. - Kuvassa on täydennysrakentamisen paikaksi merkitty mm. osa korttelista 15100 (Y-tontti, nykyinen kaupungin päiväkoti, sekä sen pohjoispuolinen viheralue; Vantaan kaupungin asemakaavan muutoshakemus 7.5.2018) ja Haltiantien länsipuolella oleva korttelialue (Asunto Oy Kaarenhaltian ja Louhelan Huolto Oy:n hakemus 4.5.2018) – Vaikka mainitut hakemukset ovat tulleet vireille vasta raporttiluonnoksen 16.4.2018 valmistumisen jälkeen, ne oli jo otettu kuvassa olevaan, luonnosvaiheen valmistelussa olevaan karttaan.
- Rakentamisen korkeus. Myyrmäessä on suunnitteilla runsaasti uutta asuinrakentamista erityisesti aseman seudun lähikortteleihin. Asukaskyselyiden mukaan suuri osa vastaajista kannatti korkeaa rakentamista juuri näille alueille. Veistoksellinen aseman ympäristöön keskitetty tornirakentaminen voisi parhaimmillaan vahvistaa Myyrmäen kaupunkimaista identiteettiä. Kartalla on esitetty maksimikerrosluvut koko Myyrmäen alueelle. Esimerkiksi 8-kerroksisiksi esitetyillä korttelialueilla se voi tarkoittaa nykyisten rakennusten korotusta 1-2 kerroksella tai täydennysrakentamista pysäköintitontille. **Ympäröiviä kortteleita korkeampi rakentaminen tulee kuitenkin aina tutkia tarkemmin suhteessa lähiympäristöön. Lisäksi niillä alueilla, joissa nykyinen kerrosluku on matalampi, tulee uusi mahdollisesti korkeampi rakentaminen sovittaa nykyiseen rakenteeseen riittävin kaupunkikuva-, varjostus- ja maisemaselvityksin. Niillä alueilla, joilla rakennuskanta on uudempaa, uudet maksimikerrosluvut toteutuvat todennäköisesti vasta silloin kun nykyinen rakennuskantaa uudistuu. (lihav. tässä)**
- Tarkemmat periaatteet rakentamisen korkeudesta määritellään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja riittävän eri osapuolien välisen keskustelun pohjalta. Keskusteluun voidaan ottaa useita vaihtoehtoja.
- Kuva 85. Vaikka korttelin maksimikerrosluku on esimerkiksi 8, se ei tarkoita, että koko korttelin tulee olla sen korkuista. Viihtyisässä ja arkkitehtuurilta monimuotoisessa asuinkorttelissa voi yhdistyä erikorkuista rakentamista. Tällöin myös pihatiloista saadaan aurinkoisia. Kalasatama, Helsinki.
- Kuva 86. Maksimikerrosluvut. Louhelan Ak-rakennuskorttelit on merkitty kuvaan yhtenäisellä merkinnällä VIII: OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN SOPEUTUVA ALUE 1, max. VIII Rakentaminen voi osittain olla 9-kerroksista siinä tapauksessa, että ylimmissä kerroksissa (8-9) ovat 2-kerroksisia asuntoja tai rakennuksen ylin (9.) kerros on muita kerroksia pienempi, esim. sisennetty.

Mielipide

Vireillä oleva Myyrmäen kaavarunko on ollut vasta luonnoksena esillä kuuluttamista varten sekä kaupunkisuunnittelulautakunnassa että kaupunginhallituksessa. Kumpikaan toimielin ei kuitenkaan näytä ottaneen kantaa kaavarungon sisältöön muutoin kuin mainitussa tarkoituksessa.

Kaavarunkoluonnoksen kartassa ”ei ole vielä esitetty tehokkuus- tai kerroslukuja. Ne ja muut mahdolliset puuttuvat merkinnät täydennetään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen saadun palautteen ja vaikutusten arvioinnin jälkeen.” (raporttiluonnos s. 35); kaavakartassa Louhelan asuinrakennusten korttelialueilla on merkintänä A1, tehokas asuntoalue, ensisijaisesti kerrostaloja. Tämän kanssa ristiriitaisesti on raporttiluonnoksen s. 23 olevassa kuvassa 86 merkitty kartalle Louhelan nykyisten Ak- ja Y- tonttien kohdalle maksimikerrosluvuksi VIII. Toisaalta raporttiluonnoksessa todetaan, että ”Tarkemmat periaatteet rakentamisen korkeudesta määritellään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja riittävän eri osapuolien välisen keskustelun pohjalta. Keskusteluun voidaan ottaa useita vaihtoehtoja.” Louhelan rakennuskortteleille yleispiirteisessä kaavarungossa asetettava maksimikerrosluku on siten edelleen määrittämättä.

Louhelan alue on 17.12.2007 voimaan tulleessa yleiskaavassa merkitty A1- alueeksi: ”Tehokas asuntoalue. Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja.”

Yleiskaavan selostuksessa ei ole lähemmin määritelty A1-alueen rakentamistehokkuutta eikä maksimikerroslukua. Näihin tulee nyt otettavaksi kanta käsiteltävässä kaavarungossa.

Kaavarunkoluonnoksen raporttiluonnoksessa on esitelty rakennustehokkuudesta nykytila ja neljä erilaista täydentymismallia (s. 20). Niin ikään parhaillaan nähtävillä olevassa asemakaavaluonnoksessa 152400 Louhela 2, osallistumis- ja arviointisuunnitelma 7.5.2018, on saadun tiedon mukaan (aluearkkitehti Timo Kallaluoto) käytetty lähtökohtana raporttiluonnoksen täydentymismallia 1, jossa Eräpolun länsipuoliset korttelialueet (mm. korttelit 15100 ja 15103) on merkitty tehokkuusluvulla 1,0-1,4, kun ne nykyisin ovat Eräkujan länsipuolella 0,5-0,9 ja itäpuolella <0,5, mukaan lukien Eräpolun itäpuoli lukuun ottamatta eteläosan korttelia, jossa tehokkuus on 0,5-0,9. Eli täydennysmalli 1 merkitsisi huomattavaa rakennustehokkuuden lisääntymistä.

Eräkujan länsipuolella on nykyisin neljä 7-kerroksista ja yksi 3-kerroksinen kerrostalo sekä yksi 6-kerroksinen kerrostalo (valmistunut 2017, kortteli 15103). Eräkujan itäpuolella ja Eräpolun länsipuolella korttelissa 15100 on 5-kerroksinen kerrostalo (valmistunut 2012), l-kerroksiset liikerakennus ja kaksi kaupungin päiväkotirakennusta. Eräpolun itäpuolella on neljä 7-kerroksista kerrostaloa, viisi 3-kerroksista kerrostaloa ja yksi osittain neli- ja osittain 3-kerroksinen kerrostalo. Nähtävillä olevassa em. asemakaavan muutoksessa 152400 esitetään alueelle uusia 8-kerroksisia kerrostaloja. Näistä osa toteutettaisiin Vantaan kaupungin hakemana muutoksena niin, että korttelissa 15100 tontilla 4 olevat kaupungin päiväkotirakennukset purettaisiin ja niiden sijaan tontti muutettaisiin kerrostalojen korttelialueeksi niin, että sille tulisi 8-kerroksisia asuinkerrostaloja. Näiden kerrostalojen eteläpuolella on em. 5-kerroksinen kerrostalo ja itäpuolella kolme-neli –kerroksisia kerrostaloja. Uudet kaavarunkoluonnoksessa kaavaillut, täydentymismallin 1 mukaiset 8-kerroksiset rakennukset rikkoisivat nykyisen monimuotoisen, vehreän ja viihtyisän asuinympäristön. Tätä omaleimaista Louhelan kaupunginosaa on yritetty jo aikaisemmin muutamia vuosikymmeniä sitten tiivistää, mutta kaupunki luopui siitä asukkaiden voimakkaan vastustuksen vuoksi.

Tämän vuoksi esillä olleista täydentymismalleista olisi asetettava etusijalle täydentymismalli 2, jossa Louhelaa yhtenä kokonaisuutena voisi koskea tehokkuus 0,5-0,9. Tällöin Eräkujan länsipuolen korttelien ja Eräpolun itäpuolen eteläisen korttelin tehokkuudet säilyisivät entisellään (0,5-0,9) ja muiden korttelien osalta niiden yhteinen tehokkuus voisi olla nykyi-

sen kaavan mukaisen tehokkuuden <0,5 sijasta 0,5-0,9, antaen mahdollisesti lisärakennusoikeutta Eräpolun itäpuolisen, nykyisin pääosin 3-kerroksisten kerrostalojen korttelialueen yhteydessä. Tämänkin tehokkuusluvun tulisi olla vain tavoitteellinen, sillä lopullinen rakennustehokkuus samoin kuin maksimikerrosluku tulisi määrittää vasta asemakaava-tasolla tapauksittain kulloisetkin olosuhteet huomioon ottaen.

Vastine: Myyrmäen kaavarunkotyössä täydennysrakentamismahdollisuuksia on tutkittu koko Myyrmäen alueelta. Esitetyt korttelitehokkuudet ja enimmäiskerroskorkeudet perustuvat alueen sijaintiin ja täydennysmahdollisuuksiin. Tehokkaampaa korttelirakennetta on esitetty Kehäradan asemien, hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palvelujen läheisyyteen. Louhelaan esitetty korttelitehokkuus e_k>1 perustuu Kehäradan Louhelan aseman, hyvien liikenneyhteyksien ja lähipalvelujen läheisyyteen sekä alueen täydennysrakentamismahdollisuuksiin. Myyrmäessä, johon Louhela kuuluu, on kattavat aluekeskustasoiset palvelut urheilupuistoa myöten. Louhelassa on ostoskeskus, päiväkoti, kirkko ja rautatieasema. Varian tontille rakennetaan 2020-luvulla uusi yhtenäiskoulu. Lähellä on myös Martinlaakson Ostarin kauppakeskus. Täydennysrakentamista ovat toivoneet myös taloyhtiöt, sillä sen avulla on mahdollista rahoittaa osa tulevista korjauksista.

Kaavarunkoluonnoksen vaikutuksia mm. korttelitehokkuutta ja enimmäiskerroskorkeuksia on arvioitu luonnoksen jälkeen asiantuntija-arvioinnein ja lausuntoja pyytämällä. Osalliset ovat voineet ilmaista mielipiteensä nettikyselyssä (4.5. – 18.6.2018) ja antamalla mielipiteen. Asukkaiden kanssa on keskusteltu luonnoksesta asukasillassa 7.5.2018, 15.1.2019 sekä ”kaavoittaja-tavattavissa” tilaisuuksissa Paalutorilla ja Myyrmannissa toukokuussa 2018 sekä esittelemällä kaavarunkotyötä mm. eläkeläisille ja yrittäjille. Mielipiteet ja lausunnot vastineineen on koottu erillisiksi asiakirjoiksi ja nettikyselyn tuloksista on tehty kooste. Asiakirjat ovat luettavissa mm. Myyrmäen kaavarunkotyön 014400 nettisivuilla.

Kaavarunkotyössä vastataan kasvavan kaupungin tarpeisiin. Työn tavoitevuosi on 2040 ja osa tavoitetehokkuudesta voi toteutua vasta useiden vuosien tai vuosikymmenien päästä. Esimerkiksi Louhelan päiväkodin laajennus ei ole nyt ajankohtainen, mutta pitkällä tähtäimellä todennäköinen. Tämän vuoksi Louhelan päiväkodin tontti ja sen pohjoispuolella oleva alue on merkitty raidoituksella, jonka tarkempi korttelirakenne ja rakentamisen laajuus ja määrä ratkaistaan asemakaavatyössä, kun se tulee ajankohtaiseksi. Merkintä mahdollistaa asumista ja päiväkodin pihoineen.

Kaavarungossa esitetään kortteleiden täydentämispotentiaali, mutta se ei ota kantaa asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen jakaumaan, jota säädellään asemakaavatyön yhteydessä. Tällä kaupunki vastaa eri väestöryhmien asuntotarpeeseen ja alueiden tasapainoiseen ja eheään kehittymiseen kyseisen tilanteen mukaan.

Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi.

Tarkistukset: Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Lisäksi selostusta on tarkistettu.

NRO 2
Asunto Oy Vantaan Opaali, 11.6.2018

Mielipide: Asunto Oy Vantaan Opaali yhtyy ”*Asukas 1, Eräkuja 1”*:n mielipidekirjoitukseen.

Vastine: Katso vastine edelliseen mielipiteeseen *NRO 1, Asukas 1, Eräkuja 1.*

Tarkistukset: Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Lisäksi selostusta on tarkistettu.

NRO 3
Asukas 2, Eräkuja 1, 14.6.2018

Mielipide: Kaupunginhallitus päätti 23.04.2018 asettaa kaavarunkoluonnoksen nähtäville. Toimielimet eivät tässä vaiheessa ottaneet lähemmin kantaa luonnokseen. Kaavarungossa Myyrmäkeen on suunnitteilla runsaasti uutta asuntorakentamista ja periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet halutaan säilyttää vastapainona tiiviille rakentamiselle.

Asukkailta tulleen palautteen mukaan vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä. Kaupunkikuvallisia periaatteita on korkea rakentaminen, kivijalkaliiketilat ja elävä keskusta. Uudisrakentaminen tiivistää Myyrmäen aluetta ja lisää asuntotarjontaa alueella. Kaupunkirakenteen täydentämisen toteutuessa alueelle saataisiin noin 8 000-11 000 uutta asukasta.

Kaavarunkoluonnoksen raporttiluonnoksessa 16.04.2018 mainitaan mm, että Myyrmäkeen on suunnitteilla runsaasti uutta asuinrakentamista erityisesti aseman seudun lähikortteleihin.

Ympäröiviä kortteleita korkeampi rakentaminen tulee kuitenkin aina tutkia tarkemmin suhteessa lähiympäristöön. Lisäksi niillä alueilla, joissa nykyinen kerrosluku on matalampi, tulee uusi mahdollisesti korkeampi rakentaminen sovittaa nykyiseen rakenteeseen riitävin kaupunkikuva-, varjostus- ja maisemaselvityksin. Niillä alueilla, joilla rakennuskanta on uudempaa, uudet maksimikerrosluvut toteutuvat todennäköisesti vasta silloin kun nykyinen rakennuskanta uudistuu.
Tarkemmat periaatteet rakentamisen korkeudesta määritellään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja riittävän eri osapuolien välisen keskustelun pohjalta. Kuva 86. Maksimikerrosluvut. Louhelan AK-rakennuskorttelit on merkitty kuvaan yhtenäisellä merkinnällä **VIII: OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN SOPEUTUVA ALUE 1 max. VIII** Rakentaminen voi osittain olla 9-kerroksisia asuntoja tai rakennuksen ylin (9.) kerros on muita kerroksia pienempi esim. sisennetty.

Mielipide

Myyrmäestä kehitetään kasvavaa ja tiivistyvä kaupunginosaa. Tavoitteena on viihtyisä ja vehreä asuinympäristö ja elinvoimaisena kehittyvä keskusta, jossa kohtaavat ihmiset, pavelut, työ ja sujuva liikkuminen. Korkeampaa kaupunkirakennetta suunnitellaan varsinkin Myyrmäen ja Louhelan asemien lähelle.

Yleistä

Kaupunkirakenteen tiivistämisellä ja massiivisten ja korkeiden asuinrakennusten rakentamisella ei saada elinvoimaista keskusta eikä elinvoimaisuutta muutoinkaan lisätä, koska nykyisin rakennetaan pieniä sijoittajia kiinnostavia asuntoja perheasuntojen sijasta, mikä johtaa siihen, että tänne tullaan vain käymään ei olemaan. Tarvitaan elinvoimaa, joka houkuttelisi ympäröiviltä alueilta ihmisiä tänne käymään. Sellaista toisi ympärivuorokautinen ja elinvoimainen palvelukeskus. Myyrmäki on taousmaantieteellisesti Tikkurilan ohella kaupungin paras alue. Tikkurila ei ole eikä tule olemaan länsivantaalaisille normaalisti toimivan kaupungin palvelukeskus. Nykyisin Myyrmäessä ei ole kunnon ostoskeskusta, jossa olisi hyviä vaatekauppoja, lastenvaateliikeitä, urheiluliikeitä, lahjatavaraliikkeitä ym. Sen sijaan löytyy ruokakauppoja, ruokapaikkoja, halpisliikkeitä, kirpputori ja lasten peuhapaikka. Ostoksille täytyy mennä Jumboon tai Helsinkiin. Elinvoimaisuutta eivät lisää kivijalkakaupat eivätkä varsinkaan iltaisin pimeät toimistot. Asukasmäärän lisääntyymisestä huolimatta enenevässä määrin kiihtyvä verkkoappa pienentää varsinkin pienten kivijalkakauppojen menestymismahdolisuuksia. Kannattamatto-

mina ne muuttuvat ajan mittaan kapakoiksi, joita alueella on jo aivan riittämiin. Kasvava asukasmäärä edellyttää myös suurempaa uimahalia, urheilu- ja liikuntatiloja sekä parkkipaikkoja niiden läheisyyteen. Elävä keskus tarvitsee elämää myös klo 20 jälkeen eikä vain autioituneita katuja. Suunnittelussa nämä seikat tulisi ottaa huomioon. Ja miltä näyttää tiiviisti rakennettu alue. Havainnekuvat eivät näytä todellisuutta. Esim. Tikkurilaan on rakennettu massiivinen Dixi ja korkeita tornitaloja, joissa täyslasisia parvekkeita on vieri vieressä toiset täynnä rojua toiset parvekelasit peitettyinä mitä erilaisimmilla kretongeilla. Kamalia, rumia julkisivuja. Epäviihtyisyyttä, kaikki esteettisyys ja yksityisyyden suoja puuttuvat täysin. Täytyy vain ihmetellä, kenen mielestä tällainen kaupunkikuva on viihtyisä, kauniista puhumattakaan. Samoin Martinlaakson ihan näköetäisyydelle toisistaan rakennetut rakennukset varmaan täyttävät tiivistämisen kriteerit, mutta ei mitään viihtyisän ympäristön edellytyksiä, vaikka sellainen strategia Vantaalla on. Maksukykyiset veronmaksajat karttavat tällaisia alueita, vaikka olisi kuinka hyvät liikenneyhteydet. Miten korkeiden talojen rakentaminen esim. Louhelaan lisää alueen elinvoimaisuutta? Ei mitenkään, se vain aiheuttaa ympäristön ja viihtyyteen sellaisia muutoksia, joita enemmistö asukkaista vastustaa. Louhelan asemarakennus esim. joudutaan nykyisin sulkemaan jo klo 22.15 ja tämän jäkeen matkustajat joutuvat poistumaan ulkokautta synkkiä portaita tai turvattomalta tuntuvaa ramppia pitkin. Asukkaiden vaihtuvuus lisää turvattomuutta ja häiriöt lisääntyvät.

Asuialueeni Louhela

Luelan alue on 17.122007 voimaan tulleessa yleiskaavassa merkitty A1-alueeksi:” Tehokas asuntoalue. Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. ”Yleiskaavan selostuksessa ei ole lähemmin määritelty A1-alueen rakentamistehokkuutta eikä maksimikerroslukua. Näihin tulee otettavaksi kantaa käsiteltävässä kaavarungossa.

Yleisten alueiden alueiden korttelialue

Kaavarunkoluonnoksen raporttiluonnoksessa on esitelty rakennustehokkuudesta nykytila ja neljä erilaista täydentymismallia (s.20). Nähtävillä olevassa asemakavaluonnoksessa 152400 Louhela 2, osallistumis- ja arviointisuunnitelma 07.0 5.2018 lienee käytetty täydennysmalli 1, mikä merkitsisi huomattava rakennustehokkuuden lisääntymistä, kun alueelle esitetään uusia 8-kerroksisia kerrostaloja. Tämän johdosta korttelissa 15100 tontilla 4 oleva päiväkotirakennukset purettaisiin ja tontti muutettaisiin kerrostalojen korttelialueeksi, jolle tulisi 8-kerroksisia kerrostaloja. Eräkuja länsipuolella on nykyisin neljä 7-kerroksista ja yksi 3-kerroksinen kerrostalo sekä yksi 6-kerroksinen v. 2017 valmistunut kerrostalo, kortteli 15103. Näiden kerrostalojen eteläpuolella on 5- kerroksinen v. 2012 valmistunut kerrostalo ja itäpuolella 3-4-kerroksisia kerrostaloja. Kaavarunkoluonnoksen mukaiset 8-kerroksiset kerrostalot muuttaisivt vehreän ja vihreän asuinympäristön täysin, tekisivät siitä epäviihtyisän ja levottoman.

Koska suurempi päiväkoti saadaan purkamalla pienempi päiväkotirakennus ja rakentamalla tilalle uusi 2-kerroksinen päiväkotirakennus, tontin käyttötarkoitusta ei tulisi muuttaa vaan pitää alue edelleen yleisten rakennusten korttelialueena. Alueella on myös valmis leikkialue. Näin menetellen säästyisi myös verorahoja.

Missään tapauksessa täydennysmalli 1 ei ole hyväksyttävä, vaan etusijalle olisi asetettava täydennysmalli 2, jossa yhtenä kokonaisuutena voisi koskea tehokkuus 0,5-0,9.

Lisähuomioita

Eräkuja, jonka varteen rakennukset tulisivat, on kapea muutama sata metriä pitkä päättyvä kuja, jonka alkupäässä on pieni liikekortteli ja kadun molemmin puolin lähellä jalkakäytävän reunaa uudet vuosina 2012 ja 2017 valmistuneet asuinkerrostalot. Uusien kerrostalojen kaavoittaminen alueelle merkitsisi liikenteen huomattavaa lisääntymistä kapealla ja lyhyellä Eräkujalla, jonka varrella on nykyisin yli 330 parkkipaikkaa ja lisäksi tulevat asemakaavaluonnoksessa 152400 Louhela2 suunnitellut 61 paikkaa eli noin 390 parkkipaikkaa. Liikekortteliin

ajetaan päivittäin satoja kertoja, minkä lisäksi tulevat päiväkotiin viemiset ja noudot, huoltoajot, taksiikenne ja pelvelulinja. Autolla ei nykyisinkään ruuhka-aikana tahdo päästä Eräkujalle eikä sieltä pois, kun liikenne Uomatieltä ja Louhelantieltä tukkii Eräkujan risteyksen. Rautatien alikulkusillan syventämisen johdosta linja-autoliikennemäärät ovat lisääntyneet. Eräkuja uhkaa jäädä sumppuun. Myyrmäen lisärakentamisen myötä liikenne vain lisääntyy. Liityntäpysäköintiä asemalla ei ole myöskään hoidettu ja paikat ovat aivan riittämättömät.

Jo nykyisellään ovat liikenteen noki- ja pölysaasteet varsinkin Eräkujan alkupäässä melkoiset ja tulevat vain lisääntymään, mikä vaikuttaa terveyteen ja viihtyvyyteen. Lisäksi Eräkuja 1:ssä on katutasossa asuntoja. Lentoliikenne myös saastuttaa ja ruuhka-aikana tunnissa voi lentää yli 40 konetta matalalla talojemme yläpuolella. Näihin seikkoihin tulisi myös kiinnittää erityistä huomiota.

Ohjeellinen pallokenttä

Kyseistä aluetta ei tulisi muuttaa päiväkodin korttelialueeksi vaan puistoalueeksi. Valtuustokauden strategia 2018-20121 keskittyy viherverkoston säilyttämiseen Vantaalla, asiakaspalautteen perusteella Myyrmäen vehreyttä pidetään tärkeänä. Anne Mäkysen 16.08.2017 laatiman Vantaan viherrakenneselvityksen mukaan s.14 virkistyskäyttöpaine lisääntyy täydennysrakentamisen myötä ja s.17 asukkaiden näkökulmasta keskustoja ja tiiviisti rakennettuja alueita tiivistettäessä on tärkeää säilyttää parhaita ja suosittuja puistoja. Virkistysalueiden saavutettavuus asutuksen läheisyydessä on erityisen tärkeää lapsille ja toisaalta vanhuksille. Pallokenttä on vuosikymmeniä ollut Vantaan kaupungin hoitamaa puistoaluetta ja siihen on ajan mittaan muodostunut ”ikimuistoinen nautinta”. Puisto on erittäin suosittu ja sitä pidetään Myyrmäen kauneimpana puistona, jossa on kukkaistutuksia, isoja jalavia ja vanhoja Terijoen salavia, jotka tulisi ehdottomasti säilyttää. Puistossa otetaan aurinkoa, pelataan frisbee-golfia ja ollaan picknikillä ja Myyrmäen alueen päiväkodit tekevät sinne retkiä ja suurten puiden lehvästöt antavat suojaa liialliselta auringonpaisteelta. Talvella siellä hiihdetään. Alueella on myös paljon ikäihmisiä, joille puisto on tärkeä. Muutos olisi peruuttamaton, mikä tulee vaikuttaamaan suuresti varsinkin lähialueen asukkaiden viihtyvyyteen ja hyvinvointiin. Puiston käyttötarkoituksen muutos rikkoo myös Vantaan strategiaa esim. kauneimpien puistojen säilyttämisestä.

Koska tarvetta päiväkodin siirtoon ei edellä esitetyillä perusteilla ole ja kun otetaan myös huomioon edellä puistoalueesta esitetty, alueen käyttötarkoitusta ei tule muuttaa yleisten alueiden korttelialueeksi vaan puistoksi.

Vastine: Myyrmäen kaavarunkotyössä täydennysrakentamismahdollisuuksia on tutkittu koko Myyrmäen alueelta. Esitetyt korttelitehokkuudet ja enimmäiskerroskorkeudet perustuvat alueen sijaintiin ja täydennysmahdollisuuksiin. Tehokkaampaa korttelirakennetta on esitetty Kehäradan asemien, hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palvelujen läheisyyteen. Louhelaan esitetty korttelitehokkuus e_k>1 perustuu Kehäradan Louhelan aseman, hyvien liikenneyhteyksien ja lähipalvelujen läheisyyteen sekä alueen täydennysrakentamismahdollisuuksiin. Myyrmäessä, johon Louhela kuuluu, on kattavat aluekeskustasoiset palvelut urheilupuistoa myöten. Louhelassa on ostoskeskus, päiväkoti, kirkko ja rautatieasema. Varian tontille rakennetaan 2020-luvulla uusi yhtenäiskoulu. Lähellä on myös Martinlaakson Ostarin kauppakeskus. Täydennysrakentamista ovat toivoneet myös taloyhtiöt, sillä sen avulla on mahdollista rahoittaa osa tulevista korjauksista.

Kaavarunkoluonnoksen vaikutuksia mm. korttelitehokkuutta ja enimmäiskerroskorkeuksia on arvioitu luonnoksen jälkeen asiantuntija-arvioinnein ja lausuntoja pyytämällä. Osalliset ovat voineet ilmaista mielipiteensä nettikyselyssä (4.5. – 18.6.2018) ja antamalla mielipiteen. Asukkaiden kanssa on keskusteltu luonnoksesta asukasillassa 7.5.2018, 15.1.2019 sekä ”kaavoittaja-tavattavissa” tilaisuuksissa Paalutorilla ja Myyrmannissa toukokuussa 2018 sekä esittelemällä kaavarunkotyötä mm. eläkeläisille ja yrittäjille. Mielipiteet ja lausunnot vastineineen on

koottu erillisiksi asiakirjoiksi ja nettikyselyn tuloksista on tehty kooste. Asiakirjat ovat luettavissa mm. Myyrmäen kaavarunkotyön 014400 nettisivuilla.

Kaavarunkotyössä vastataan kasvavan kaupungin tarpeisiin. Työn tavoitevuosi on 2040 ja osa tavoitetehokkuudesta voi toteutua vasta useiden vuosien tai vuosikymmenien päästä. Esimerkiksi Louhelan päiväkodin laajennus ei ole nyt ajankohtainen, mutta pitkällä tähtäimellä todennäköinen. Tämän vuoksi Louhelan päiväkodin tontti ja sen pohjoispuolella oleva alue on merkitty raidoituksella, jonka tarkempi korttelirakenne ja rakentamisen laajuus ja määrä ratkaistaan asemakaavatyössä, kun se tulee ajankohtaiseksi. Merkintä mahdollistaa asumista ja päiväkodin pihoineen.

Kaavarunkotyön keskeisenä tavoitteena on ollut viheralueiden säästäminen ja tämän vuoksi kasvupaine on ohjattu olemassa olevan rakenteen sisään sitä täydentäen. Muun muassa Jokiuomanpuiston merkitys on tullut esille osallisten palautteesta ja sen arvo asukkaille ja luonnolle on tunnistettu.

Kaavarungossa esitetään kortteleiden täydentämispotentiaali, mutta se ei ota kantaa asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen jakaumaan, jota säädellään asemakaavatyön yhteydessä. Tällä kaupunki vastaa eri väestöryhmien asuntotarpeeseen ja alueiden tasapainoiseen ja eheään kehittymiseen kyseisen tilanteen mukaan.

Tarkistukset: Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Lisäksi selostusta on tarkistettu.

NRO 4
Keskustan Etelä-Vantaan paikallisyhdistys ry, 13.6.2018

Mielipide:

Keskustan Etelä-Vantaan paikallisyhdistys esittää mielipiteenään Myyrmäen kaavarungosta seuraavaa.

Pidämme hyvänä sitä, että koko aluetta ja sitä koskevia ratkaisuja tarkastellaan kerralla eikä vain yksittäisinä korttelia tai korttelin osaa koskevina asemakaavoina.

Luvun 2.1. alussa ovat tiivistettynä asukkaiden ja muiden osallisten mielipiteet. Tunnistamme siitä hyvin nykyisen Myyrmäen, sen vahvuudet ja kehittämistarpeita. Täydennysrakentamista pidämme varteenotettavana ratkaisuna, mutta siihen liittyy monia huomioon otettavia näkökulmia ja riskejä.

Luvussa 2.2. on esitetty erilaisia alueen väestönkasvun tavoitteita, joista lähtökohdaksi näyttää otetun suurin, noin 11 000 asukkaan lisäys vuoteen 2040 mennessä. Tämä on erittäin raju kasvu tämänhetkiseen asukasmäärään, noin 16 500 asukasta. Kun – aivan oikein – viheralueita ei ole tarkoitus kaventaa, tämä merkitsee nykyisen Myyrmäen ilmeen arvaamatonta muuttumista, kun tämän kasvun vaatima rakentaminen upotetaan nykyiseen kaupunkirakenteeseen.

Visiona on esitetty runsasta tornitalorakentamista Myyrmäen ja Louhelan asemien lähelle ja radan varteen. Käytännössä näiltä alueilta häviäisi nykyisiä pysäköintitaloja, maan päällä olevat pysäköintialueet ja rakentamattomana olevat viherkaistaleet. Tähän ratkaisuun olemme kriittisiä. Ennen kuin sitoudutaan kaavarungon mukaiseen massiiviseen rakentamiseen, olisi syytä odottaa nyt rakenteilla olevan keskusta-alueen valmistumista ja sitä, miten ”omaksi” siinä oleva tornitalorakentaminen otetaan. Samalla pystytään arvioimaan, luodaanko sillä viihtyisää ja turvallista asuinympäristöä.

Pidämme tärkeänä, että rakentamisessa saadaan kohtuuhintaisia asuntoja, jotka ovat tavallisen keskituloisen saavutettavissa. Korkeat tornitalot eivät tue tätä tavoitetta. Tornitalojen rakentaminen tulee mm. paloturvallisuusmääräysten vuoksi sitä kalliimmaksi mitä ylemmäs tornit ulottuvat. Tämä vaikuttaa väistämättä asuntojen hintatasoon.

Tornitalorakentamisen lisäksi lisärakentamisen mahdollisuuksina nähdään kerrosmäärien lisääminen purkavalla uudistamisella. Mikäli asukkaat asunto-osakeyhtiöissä päätyvät kerrosmäärien lisäämiseen, se on ihan hyvä ratkaisu. Purkavassa uudistamisessa purettaisin suhteellisen nuorta vuokrakerrostalokantaa. Purkaminen ja rakentaminen muutaman kymmenen vuoden välein ei vahvista kestävää kehitystä. Uuden asuntokannan on oltava laadukasta, jotta se asianmukaisesti hoidettuna ja korjattuna kestää ainakin tämän vuosisadan.

Myyrmäen asuntokantaa tulisi monipuolistaa. Korkean rakentamisen lisäksi tarvittaisiin maan tasalla olevia asuntoja. Tähän tarkoitukseen voitaisiin käyttää Varian tonttia. Rakentamalla townhouse-tyyppisiä puutaloja alue saataisiin tehokkaaseen käyttöön.

Kaavarungon yhtenä kantavana ajatuksena on liikkuminen kävellen, pyöräillen tai julkisella liikenteellä. Tämä on hyvä tavoite, mutta on realistista varautua myös autokannan lisääntymiseen esim. jos ilman kuljettajaa liikkuvat älyautot yleistyvät. Pysäköintiselvitykset ovat riittämättömät. Uudessa rakentamisessa velvoitetaan huolehtimaan tulevien asukkaiden pysäköinnistä, mutta miten huolehditaan edes olemassa olevan asutuksen pysäköinnistä, kun maantasaisia pysäköintialueita ja nykyisiä pysäköintitaloja häviää. Tavoitteena kaavarungossa on ollut kohtuuhintainen asuminen, mutta jos pysäköinti joudutaan järjestämään maan alle, se nostaa asumisen hintaa.

Yhtenä kantavana ajatuksen on urbaanin pöhinän lisääminen Myyrmäessä ja erityisesti ulkotiloissa. Nykyisellään ilmastomme sallii sen vain osan vuotta, joten siihen pohjautuvat ratkaisut on harkittava huolella. Katutasoon suunnitellaan liike- ja toimitiloja. On huolehdittava siitä, että niiden vuokrat ovat tavallisille pienyrittäjille mahdollisia. Ylikalliit, tyhjät tilat ovat masentava näky.

Erittäin tärkeää on, että suunnitelmien edetessä asukkaita kuullaan aidosti. Kuuleminen ei saa olla pelkästään lain velvoittamaa pakollista kuulemista, joka ei vaikuta suunnitelmiin. Suunnittelussa on oltava nöyryyttä muuttaa suunnitelmia asukaskuulemisten perusteella.

Vantaalla 13.6.2018

Keskustan Etelä-Vantaan paikallisyhdistys ry.

Vastine: Myyrmäen kaavarunkotyössä täydennysrakentamismahdollisuuksia on tutkittu koko Myyrmäen alueelta. Esitetyt korttelitehokkuudet ja enimmäiskerroskorkeudet perustuvat alueen sijaintiin ja täydennysmahdollisuuksiin. Tehokkaampaa korttelirakennetta on esitetty Kehäradan asemien, hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palvelujen läheisyyteen. Varian tontille rakennetaan 2020-luvulla uusi yhtenäiskoulu ja mahdollisesti alueen pohjoisosaan tehokkaita kerrostalokortteleita alle 500 m päähän Louhelan asemasta. Pientalo- ja townhouse-tyyppiset asuinkorttelit soveltuvat paremmin Myyrmäkeä ympäröiville alueille, joissa sitä jo on. Tästä huolimatta tulevissa asemakaavoissa voidaan hyvin tutkia omapihaisia asumisratkaisuja osana kerrostalokorttelia, sillä Myyrmäen alueen asuntojen ja asumisvaihtoehtojen monipuolistaminen on keskeinen suunnittelutavoite. Kaavarungossa esitetään kortteleiden täydentämispotentiaali, mutta se ei ota kantaa asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen jakaumaan, jota säädellään asemakaavatyön yhteydessä. Kaavarunkotyössä vastataan kasvavan kaupungin tarpeisiin. Työn tavoitevuosi on 2040 ja osa tavoitetehokkuudesta voi toteutua vasta useiden vuosien tai vuosikymmenien päästä. Täydennysrakentamista ovat toivoneet myös taloyhtiöt, sillä sen avulla on mahdollista rahoittaa osa tulevista korjauksista.

Kaavarunkotyöhön liittyen ei ole tehty erillistä pysäköintiselvitystä. Myyrmäen keskustan pysäköintialueiden käyttöastetta selvitettiin keskustan asemakaavatyön 001925 yhteydessä

vuonna 2016. Tuolloin ilmeni, että alueella on riittävästi pysäköintikapasiteettia keskustakortteleiden rakentamisen jälkeenkin. Uusien kaavatöiden yhteydessä selvitetään kulloinkin tutkittavan korttelialueen pysäköintitarve. Jos rakentamishanke kohdistuu nykyisten asukkaiden pysäköintipaikkojen päälle, huolehditaan kaavatyössä sekä tulevien että nykyisten asukkaiden pysäköinnin järjestämisestä. Lisäksi selvitetään kaavamuutoksen vaikutukset yleiseen pysäköintiin.

Kaavarunkoluonnoksen vaikutuksia mm. korttelitehokkuutta ja enimmäiskerroskorkeuksia on arvioitu luonnoksen jälkeen asiantuntija-arvioinnein ja lausuntoja pyytämällä. Osalliset ovat voineet ilmaista mielipiteensä nettikyselyssä (4.5. – 18.6.2018) ja antamalla mielipiteen. Asukkaiden kanssa on keskusteltu luonnoksesta asukasillassa 7.5.2018, 15.1.2019 sekä ”kaavoittaja-tavattavissa” tilaisuuksissa Paalutorilla ja Myyrmannissa toukokuussa 2018 sekä esittelemällä kaavarunkotyötä mm. eläkeläisille ja yrittäjille. Mielipiteet ja lausunnot vastineineen on koottu erillisiksi asiakirjoiksi ja nettikyselyn tuloksista on tehty kooste. Asiakirjat ovat luettavissa mm. Myyrmäen kaavarunkotyön 014400 nettisivuilla.

Tarkistukset: Kaavarunkokarttaa on tarkistettu mm. Louhelassa ja siihen on lisätty korttelien tehokkuustavoite ja enimmäiskerrosluvut. Lisäksi selostusta on tarkistettu.

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu / Länsi-Vantaa

MYYRMÄEN KAAVARUNKO
NRO 014400
LUONNOKSEN LAUSUNNOT JA VASTINEET
25.2.2019

Kaupunginhallitus 23.4.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot kaavarunkoluonnoksesta **nro 014400 Myyrmäen kaavarunkoluonnos**. Lausuntoja pyydettiin 15 ja saatiin 10 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 Vantaan Energia Oy	Sähkö- ja kaukolämpöverkon tarpeita tarkennetaan asemakaavatöissä alueen rakentuessa.	-
NRO 2 Helsingin kaupunki	Kaavarungon tavoitteet vastaavat hyvin Helsingin seudun tavoitteita keskittää täydennysrakentamista keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille. On tärkeää, että urbaanin asumisen kysynnälle pystytään vastaamaan myös Helsingin ulkopuolella. Myyrmäen kehittäminen tukee seudullisen MAL-suunnittelun tavoitteita.	-
NRO 3 Liikennevirasto	Välittömästi rataan rajoittuvien alueiden asemakaavoituksen ja rakennussuunnittelun yhteydessä on huomioitava rautatien aiheuttamat rajoitteet uudisrakennuksille. Radan läheisyyteen rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa radanpidolle tai junaliikenteelle. Asemien ympäristössä tulee turvata sujuvat liityntä- ja saattoyhteydet asemille sekä liityntäpysäköinti. Radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat.	Selostusta ja liitteitä on täydennetty radan runkomelu- ja tärinäselvityksillä.
NRO 4 Fingrid Oyj	Alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohto yhteisellä johtoalueella Helen Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohdon kanssa. Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.	-
NRO 5 Vantaan Kaupunginmuseo	Kaupungin museo on käynyt läpi kaavarunkotyön aikana alueen rakennusperintökohteet. Rakennushistoriallisesti erittäin merkittäviä ja merkittäviä kohteita alueella on kuusi, jotka tulisi esittää asemakaavalla suojeltaviksi (Kilterin koulu on jo asemakaavalla suojeltu 2017). Kaavarunkoluonnoksessa on huomioitu alueen kivikausi hyvin. Selostusta tulisi tarkentaa esihistorian osalta.	Kaavarunkokarttaa on täydennetty asemakaavassa suojeltavilla kohteilla (yhteensä neljä). Selostusta on täydennetty alueen rakennetun kulttuuriympäristön ja esihistoriasta osalta.

NRO 6 Gasum Oy	Kaavarunkoon tulisi merkitä varaus maakaasuputkea varten ja maakaasuputkistosta aiheutuvat rajoitukset merkitä kaavamääräyksiin.	-
NRO 7 HSY, Helsingin Seudun ympäristöpalvelut	Alueella sijaitsee käytössä oleva vesihuoltolinjaverkosto sekä alueellisesti merkittäviä päävesijohtoja ja runkoviemäri sekä jätevedenpumppaamoita, jotka tulee huomioida alueen maankäytön suunnittelussa.	-
NRO 8 Finavia Oyj	Alueen uusia asukkaita tulee informoida alueen lentokonemelutilanteesta ja lentoreiteistä. Täydennysrakentamisessa on huomioitava riittävät ääneneristävyysvaatimukset. Lentokonemelua tulee käsitellä alueen suunnittelussa kaavaselostusta kattavammin.	-
NRO 9 Myyrmäki-liike	Työpaikkojen määrä tulee turvata Myyrmäessä. Tiivistävä täydennysrakentaminen on hyvä ja asemien ympäristöissä voi olla myös korkeaa rakentamista. Kaupunkitilan tulee mahdollistaa itsensä näköisen kaupungin rakentamisen asukkaille, mistä löytyy runsas ja monipuolinen tapahtumatoiminta. Katutason näkymän tulee olla pienipiirteinen. Kivijaloissa tulee vaihdella kauppoja, vapaa-ajan toimintoja, kahviloita, palveluita, julkisia palveluita sekä erilaisia käsityöläisammattien harjoittajia.	-
NRO 10 Uudenmaan ELY-keskus	Myyrmäen arvokkaiksi todetut rakennukset ja asuinalueet on syytä huomioida varsinaisen kaavatyön edetessä. Liito-oravaselvityksen vaikutukset kaavarungon ratkaisuihin on syytä kuvata selvemmin. Mätäojan virtausolosuhteet tulee säilyttää niin, ettei luontainen tulva-alue kapene ja yläpuolisten alueiden tulvariski kasva nykyisestä. Yleiskaavavaiheessa olisi selvitettävä liikennesuunnittelun kanssa yhteistyössä melu-, runkomelu-, tärinä- ja hiukkasvaikutukset.	Kaavarunkokarttaa on täydennetty asemakaavassa suojeltavilla kohteilla (yhteensä neljä). Kaavarunkokarttaan sekä jatkosuunnittelua ohjaavaan Julkinen ulkotila ja hulevedet -teemakarttaan on merkitty säilytettävät ja vahvistettavat liito-oravien yhteydet ja elinympäristöt. Selostusta on täydennetty alueen rakennetun kulttuuriympäristön, sekä radan runkomelun ja -tärinän osalta.

NRO 1
Vantaan Energia Oy

Lausunto: **Sähköverkko**

Ei huomautettavaa.
Alueella on sen käyttötarkoitus huomioiden keski- ja pienjännitemaakaapeliverkkoa laajalti. Myöhemmin alueen asemakaavatöiden työvaiheessa otetaan kantaa uusiin muuntamo- ja kaapelitarpeisiin.
Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa. Kaukolämpöverkon tarpeita tarkennetaan alueen asemakaavatöiden edetessä.

Vastine: **-**

Tarkistukset: **-**

NRO 2
Helsingin kaupunki

Lausunto: Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on 16.4.2018 tehdyn päätöksen perusteella pyytänyt lausuntoa kaavarunkoluonnoksesta (nro 014400). Myyrmäen kaavarunkoluonnos on laadittu yleispiirteisenä suunnitelmana, jossa on määritelty tavoitteet ja keinot ohjaamaan alueen kokonaissuunnittelua. Kaavarungon rakenne koostuu kahdesta osasta: (1) lähtökohdista sekä (2) kehittämisen tavoitteista, suunnitteluperiaatteista sekä varsinaisesta kaavarunkokartasta. Vaikutusten arviointi tehdään luonnoksen nähtävillä olon jälkeen. Kaavarunkoluonnos noudattaa Länsi-Vantaan ratakaupungin visiota, joka hyväksyttiin kaavarungon suunnittelun pohjaksi Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnassa 17.4.2017.

Myyrmäen kaavarungon suunnittelualue rajautuu etelässä Helsingin rajaan. Myyrmäki toimiikin merkittävänä alueellisena keskuksena Helsingin puolella sijaitseville Honkasuon, Malminkartanon ja Kuninkaantammen alueille.

On hyvä, että Myyrmäen kaavarungossa kehitetään kasvavaa ja tiivistyvää kaupunginosaa, kaavoituksen pääpainon ollessa Myyrmäen keskustassa. Tavoitteena on sekoittunut kaupunkirakenne, jossa kohtaavat asuminen, palvelut, työpaikat ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Kaavarunkotyössä esitetään ideoita siitä, miten kaupunkikeskustaa voidaan tiivistää ja kehittää elinvoimaisena ja viihtyisänä keskustana. Työssä myös tuodaan esille kaupunkimaisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia ratkaisuja. Liikenteellisenä tavoitteena on lisätä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkutapaosuutta kaikissa ikäryhmissä.

Kaavarunko tuo Myyrmäkeen runsaasti uutta asuntorakentamista, mikä kasvattaa alueen asukasmäärää 8 000-11 000 uudella asukkaalla ja vahvistaa Myyrmäen kaupunkimaista luonnetta ja kaupunkirakennetta. Alueen kaupunkirakenne tiivistyy tehokkaammaksi ja korkeammaksi erityisesti Myyrmäen ja Louhelan raideliikenteen asemien läheisyydessä, minkä lisäksi korttelialueita ja laajoja parkkialueita täydennetään maltillisemmin muualla Myyrmäessä. Kattavaa viherverkostoa puolestaan pyritään säilyttämään tiiviin rakentamisen

vastapainona. Samoin kuin Helsingissä, myös Vantaalla pyritään asuntorakentamissa monipuoliseen asuntotyyppien ja hallintomuotojen tarjontaan, millä voidaan estää alueellista eriytymiskehitystä. Kaavarungon tavoitteet vastaavat hyvin niin Vantaan kaupungin kuin Helsingin seudun tavoitteita keskittää täydennysrakentamista keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille. Urbaanille asumiselle on paljon kysyntää ja on tärkeää, että tähän kysyntään pystytään vastaamaan myös Helsingin ulkopuolella.

Kaavarunkotyössä kaupunkiuudistusta on lähdetty tekemään raikkaalla otteella, osallisuus ja vuorovaikutus ovat valmistelu huolella ja osallisten tavoitteet näkyvät suunnittelutyössä. Työssä on myös hyvin määritelty kivijalka(liike)tilojen alue sekä huomioitu kadut, aukiot ja julkinen tila katutaiteineen ja valaistuksineen.

Myyrmäen kehittäminen tukee seudullisen MAL-suunnittelun tavoitteita, tarjoamalla monipuolisia asumisen vaihtoehtoja, edistämällä kestäviin liikkumismuotoihin pohjautuvaa liikennejärjestelmää sekä edistämällä MAL-aiesopimuksen mukaisen asuntotuotantorakentamistavoitteen toteutumista.

Vastine: Lausunto tukee kaavarunkoluonnosta.

Tarkistukset: -

NRO 3
Liikennevirasto

Lausunto: Liikennevirasto on tutustunut kaavarunkoluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Radan läheisyyteen rakentaminen

Kaavarunkoluonnoksessa on tutkittu rautatien läheisten alueiden täydennysrakentamista ja nykyisten rakennusten korvaamista tehokkaammilla uudisrakennuksilla. Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyyteen on paikoin tutkittu hyvinkin tehokasta maankäyttöä.

Liikennevirasto huomauttaa, että välittömästi rataan rajoittuvien alueiden asemakaavoituksen ja rakennussuunnittelun yhteydessä on huomioitava rautatien nykyisten rakenteiden aiheuttamat rajoitteet uudisrakennusten rakentamiseen, kunnossapitoon ja käyttöön. Radan läheisyyteen rakentamisesta ei saa aiheutua turvallisuusriskiä, haittaa radan stabiliteetille tai kuivatukselle taikka muuta haittaa radanpidolle tai junaliikenteelle. Lähtökohtaisesti radan läheisyyteen sijoitettavien rakennusten tulee olla rakennettavissa ja kunnossapidettävissä täysin korttelialueen puolelta ja lisäksi on huomioitava sähköradan aiheuttamat rajoitteet.

<u>Radan stabiliteetti ja kuivatus</u>

Radan läheisyyteen kaavaillun rakentamisen jatkosuunnittelun yhteydessä tulee tehdä riittävät selvitykset radan rakenteiden paikallaan pysymisen varmistamiseksi. Radan stabiliteetti on huomioitava Liikenneviraston ohjeen *B15 Radan stabiliteetin laskenta, olemassa olevat penkereet* mukaisesti, saatavilla osoitteessa http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf4/rhk_b15_radan_stabiliteetin_laskenta.pdf.

Radan läheistä rakentamista suunniteltaessa on huomioitava radan nykyiset kuivatus järjestelmät.

<u>Sähkörata</u>

Kaikessa radan läheisyyteen sijoittuvassa rakentamisessa on huomioitava sähköradan turvallisuus etäisyydet ja niiden aiheuttamat rajoitukset rakennusten rakentamiseen, kunnossapitoon

ja käyttöön. Sähköradan rakenteissa kulkee hengenvaarallinen 25 000 V jännite noin 3,5 metrin korkeudesta ylöspäin. Sivullisten tulee pysytellä kaikissa olosuhteissa vähintään 2 metrin etäisyydellä jännitteisistä osista (myös sähkörata pylväässä sijaitsevasta paluujohtimesta) ja työkoneiden on pysyteltävä vähintään 3 metrin etäisyydellä jännitteisistä osista. Radan välittömään läheisyyteen sijoittuvien alueiden jatko suunnittelun yhteydessä on tarkasteltava uudisrakennusten sijoittumista sähkörata turvallisuuden kannalta.

Asemien liityntäyhteydet ja -pysäköinti

Myyrmäen ja Louhelan asemien ympäristössä tulee turvata myös jatkossa sujuvat liityntä- ja saattoyhteydet asemille sekä riittävä pyörien ja autojen liityntäpysäköintipaikkamäärä asemien läheisyydessä. Liityntä- ja saattopysäköintialueilta tulee olla esteettömät yhteydet laiturialueelle. Asemien muuttuvassa ympäristössä tulee muutoinkin varmistaa esteettömien yhteyksien säilyvyys.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Liikennevirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on tapauskohtaisesti otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tarinahaitat. Melun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tarinan leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on noudatettava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia melun ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan *Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa* (2/2013) mukaisesti (sisätiloissa hetkellinen maksimimelu yöaikaan alle 45 dB AFmax). Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen *Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi* (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason rajaarvosta (Lprm) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tarinan aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys *Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta* (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0{,}30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0{,}60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: *Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa* (VTT working papers 50, Espoo 2006), *Ohjeita liikennetärinän arviointiin* (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja *Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi* (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tarinaan liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: http://www.vtt.fi/publications/index.jsp.

Liikennevirasto muistuttaa, että melun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Liikennevirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine: Kaavarunkotyöhön liittyen on tehty radan runkomelu- ja tärinäselvitykset Myyrmäen alueelta (Vantaan rajalta Kehä III:lle). Lausunnossa esitetyt asiat otetaan huomioon asemakaavoitta-essa ja rakentaessa radan läheisyydessä.

Tarkistukset: Selostusta ja liitteitä on täydennetty radan runkomelu- ja tärinäselvityksillä.

NRO 4
Fingrid Oyj

Lausunto: Kiitämme yhteydenotosta ja lausumme seuraavaa:
Alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohto Tammisto-Myyrmäki/Leppävaara-Myyrmäki yhteisellä johtoalueella Helen Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohdon kanssa. Tämän 2x110 kV voimajohdon sijainti on esitetty kuvassa 1.

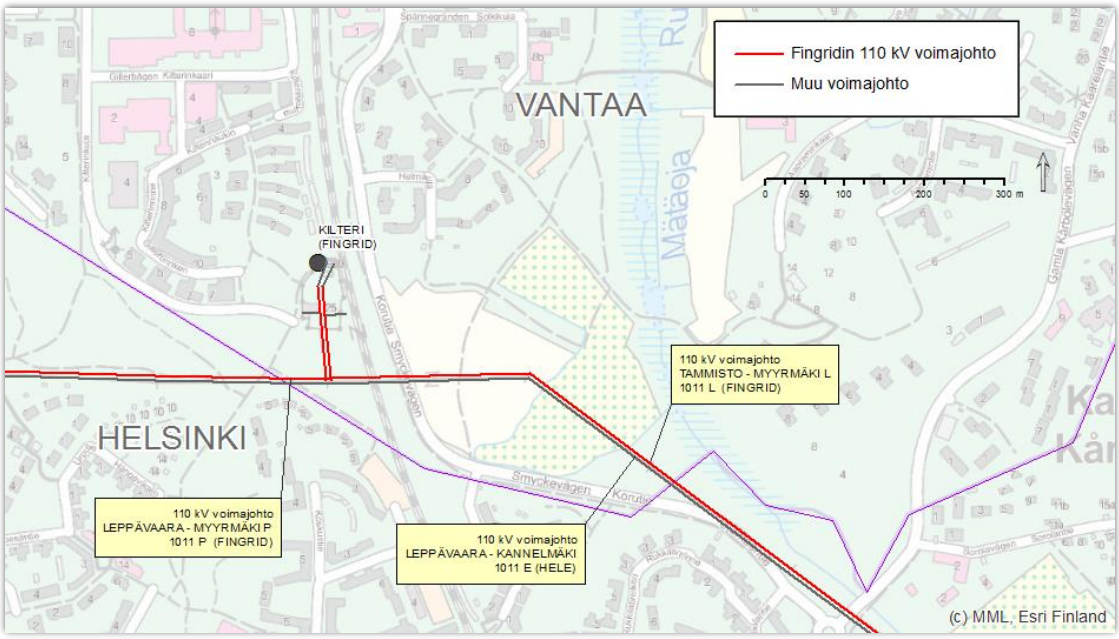

Kuva 1. Voimajohtojen sijainti.

Fingridillä ei ole huomautettavaa kaavarungon sisällöstä.

Kaavarunko toimii lähtökohtana laadittaville asemakaavoille. Toimitamme tarvittaessa tarkempaa tietoa voimajohdoista ja niiden poikkileikkauksista tarkempaa maankäytön suunnittelua varten.

Muistutamme seuraavista asioista, jotka on otettava huomioon maankäytön suunnittelussa:

- Kaavoituksen täytyy mahdollistaa valtakunnallisesti merkittävän voimansiirtoyhteyden ylläpito ja kehittäminen.

- Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.
- Lunastetulle voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Voimajohtoaukealle voidaan istuttaa ainoastaan puita tai pensaita, joiden luontainen kasvukorkeus ei ylitä 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan. Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä.
- Fingrid Oyj:n voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.
- Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin Internet-sivuilta https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot/ohjeita-kaavoittajalle/. Oppaasta saa lisätietoa asemakaavamerkinnöistä ja edellä käsitellyistä suunnittelukysymyksistä.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.

Vastine: Lausunnossa esitetyt asiat otetaan huomioon asemakaavoittaessa ja rakentaessa voimajohdon läheisyydessä.

Tarkistukset: -

NRO 5
Vantaan kaupunginmuseo

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta Myyrmäen kaavarunkoluonnoksesta (nro 014400). Kaavatyön lähtökohtana on ohjata tiivistyvän alueen kokonaissuunnittelua asemakaavoja yleispiirteisemmällä tasolla, jotta rakentamisen kokonaisuutta voitaisiin hallita paremmin yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa. Myyrmäkeä on tarkoitus kehittää elinvoimaisena, omaleimaisena ja viihtyisänä keskustana ja kaupunginosana.

Vantaan kaupunginmuseo on antanut mielipiteensä Myyrmäen kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta16.6.2016 (Dnro 123/2016) rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Kaupunginmuseo on tuonut ilmi mielipiteessään, että rakennusinventoinneissa mainittujen kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten suojelutavoitteet tulisi selvittää osana kaavarunkotyötä. Lisäksi museo on todennut, että merkittävimmät kohteet merkittäisiin kaavarunkoon kohteina, jotka myöhemmän asemakaavatyön yhteydessä tulisi suojella.

Kaupunginmuseo on käynyt läpi kaavarunkotyön aikana alueen rakennusperintökohteet. Lisäksi tänä aikana on valmistunut uusi inventointi, jossa on käyty läpi Vantaan koulurakennukset. Näiden jälkeen rakennushistoriallisesti erittäin merkittäviä ja merkittäviä kohteita alueelle on jäänyt kuusi kappaletta: Pohjois-Myyrmäessä Myyrmäen kirkko, Kuohukujan ostoskeskus, juna-aseman läheisyydessä Myyrinpuhoksen ostoskeskus ja Kilterin koulu, sekä Rajatorpantien eteläpuolella Metropolian ammattikorkeakoulu ja Imatran voiman entinen päärakennus. Näistä kohteista Kilterin koulu on asemakaavalla suojeltu vuonna 2017. Kaavarunkoluonnoksen sivulla 8 on kappale alueen rakennetusta kulttuuriympäristöstä. Kyseistä kappaletta voidaan täydentää kaavarunkotyönaikaisten inventointipäivitysten ja uusien inventointien tuloksilla.

Kaavarungon tavoitteissa on mainittu maisemarakenteiden piirteiden ja historiasta kertovien elementtien säilyttäminen. Arkkitehtuurilta toivotaan sekä tunnistettavuutta että vaihtelevuutta. Kaavarunkotyön pohjalle tehdyssä visiointityössä on nostettu esiin paikan identiteetin ja paikanhengen huomioon ottaminen alueen suunnittelussa. Arvokkaiden rakennusten suojelu edesauttaa näiden visioiden ja tavoitteiden saavuttamista. Kaavarungossa suojeltavaksi kohteeksi on esitetty ainoastaan Myyrmäen kirkko (s. 27 ja 35). Museon näkökulmasta myös muut edellä mainitut rakennusperintökohteet tulisi ottaa mukaan kaavarungon suojeltavien kohteisiin.

Kaavarunkoluonnoksen sivulla 19 puhutaan elinkaaren päähän tulleista ostoskeskuksista. Kaavarunkotyön aikana tehdyssä Länsi-Vantaan ostoskeskusten visionitityössä "Ostarien uudet konseptit" (Optiplan Oy), on osoitettu, että Kuohukujan ja Myyrinpuhoksen ostoskeskuksista voitaisiin vielä kehittää toimivia ja mielenkiintoisia osasia tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Kaupunginmuseo kommentoi arkeologian osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa Myyrmäen kaavarunkoa seuraavasti: ”kaupunginmuseo katsoo, että Myyrmäen alueen kivikautista historiaa voisi tuoda paremmin esille julkisessa ulkotilassa.” Kaavarunkoluonnoksessa on huomioitu alueen kivikausi hyvin ja siinä todetaan sivulla 27 muun muassa, että ”Menneisyyttä on tutkittu paljon ja sitä voidaan hyödyntää alueiden identiteettiä rakentaessa”.

Kaavarunkoluonnoksessa on sivulla 5 kappale Myyrmäen esihistoriasta. Kappaletta voisi tarkentaa seuraavasti: ”Mätäojan länsipuolelta, nykyisen tehokkaasti rakennetun alueen kyljestä, maakerrosten alta, on paljastunut tietoja Vantaan varhaisimmista asutusvaiheista. Merenpinta oli tuolloin noin 35 metriä ylempänä ja alueella sijaitsi saaria, joissa on asuttu jo mesoliittisella kivikaudella. Myyrmäessä on ollut asutusta kivikaudelta alkaen eli jo noin 9000 vuotta sitten. Merkittävimmät asuinpaikat ovat olleet Myyrmäen aseman länsi- ja eteläpuolella, sekä Rajatorpantien eteläpuolella. Kaivauksia alueella on tehty vuosina 1962 – 1991. Myyrmäen Jönsas on Suomen tunnetuimpia ja laajimmin tutkittuja esihistoriallisia asuinpaikkoja. Tärkeitä löytöjä ovat muun muassa kivikauden aikaiset kivikirveet ja taltat, nuorakeraamisen ajan saviastioiden palat, kymmenet pyöreät, kivetyt tulisijat sekä Suomen laajin tunnettu mesoliittisen kivikauden hautausmaa-alue, josta tunnetaan 23 niin kutsuttua punamultahautaa. Kaava-alueella on jäljellä yksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka Husbacka II (mj. rek. nro. 92010028).”

Vastine: Kaupunginmuseo on kaavarunkotyöhön liittyen täydentänyt ja tehnyt uusia inventointeja, joiden kautta on selvitetty muun muassa rakennussuojelun arvottamisen osalta keskeneräisten (K) kohteiden mahdollinen suojelutarve. Lisäksi tänä aikana valmistui inventointi Vantaan koulurakennuksista. Kaavarunkoehdotukseen on merkitty merkittävimmistä kohteista neljä, jotka tulisi suojella myöhemmin tehtävän asemakaavamuutoksen yhteydessä. Näitä kohteita ovat Kilterin koulu, joka on asemakaavalla suojeltu 2017, Myyrmäen kirkko, Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum). Museon antaman lausunnon perusteella myös Kuohukujan ja Myyrinpuhoksen ostoskeskukset tulisi esittää asemakaavalla suojeltaviksi. ”Ostarien uudet konseptit” – selvitystyössä tutkittiin ostareiden säilyttämismahdollisuuksia. Koska molempien ostoskeskusten kohdalla on käynnissä asemakaavan muutostyö, jossa ostoskeskusten säilyttämistä tutkitaan tai on tutkittu yhtenä vaihtoehtona, ei kaavarungossa esitetä rakennuksia suojeltavaksi, vaan se ratkaistaan asemakaavatyössä. Kaavarungon selostusta on täydennetty inventointipäivitysten, uusien inventointitulosten ja ”Ostarien uudet konseptit” – selvitystyön pohjalta. Selostusta on myös tarkennettu esihistorian osalta.

Tarkistukset: Kaavarunkokarttaan on lisätty asemakaavassa suojeltaviksi kohteiksi Myyrmäen kirkon ja Kilterin koulun lisäksi Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum). Selostusta on täydennetty alueen rakennetun kulttuuriympäristön ja esihistoriasta osalta.

NRO 6 Gasum Oy

Lausunto: Gasum Oy on tutustunut kaavarunkoon Vantaan Myyrmäessä. Pyydämme ottamaan huomioon seuraavat asiat alueen jatkosuunnittelussa.

Alueen läpi kulkee Gasum Oy:n korkeapaineinen maakaasun siirtoputki DN300 joka rajoittaa ympäröivää maankäyttöä. Gasum pyytää, että kaavaan tehtäisiin varaus maakaasuputkea varten ja maakaasuputkistosta aiheutuvat rajoitukset merkittäisiin kaavamääräyksiin, esim. ”Rakentaminen ja muu toiminta maakaasuputkiston läheisyydessä on rajoitettua asetuksen 551/2009 mukaisesti”. Merkintä on tarpeen, jotta maakaasuputki tulisi huomioiduksi alueen jatkosuunnittelun yhteydessä sekä erilaisia toimenpiteitä alueella suunniteltaessa, että toteutettaessa.

Rakennusten ja rakenteiden suojaetäisyyksistä ja muista maakaasun käyttöön ja turvallisuuteen liittyvistä asioista säädetään maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annetussa asetuksessa (551/2009). Suojaetäisyyksiä määritettäessä ulkopuoliset rakennukset jaetaan ryhmiin A ja B. Ryhmään A kuuluvat yleiset kokoontumiseen tarkoitetut rakennukset, kokoontumishuoneistot ja asuinhuoneistot (kerrostalo) sekä räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja käsittelevät laitokset. Ryhmään B kuuluvat asuinhuoneistot (omakotitalo, rivitalo), työpaikkahuoneistot ja muut rakennukset, missä ihmisiä säännöllisesti oleskelee, sekä eräät erityiskohteet.

Maakaasuputkiston suojaetäisyydet on otettava huomioon suunnittelussa ja rakennusten sijoittamisessa kaava-alueella. Rakennusalueiden rajat ja kaavamääräykset tulisivat viimeistään asemakaavoituksen yhteydessä laatia yhdenmukaisesti asetuksen 551/2009 kanssa siten, että asetuksen vastainen rakentaminen ei ole mahdollista.

Maakaasuputkiston läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta aiheutuu haittaa tai vaaraa maakaasuputken pitämiselle.

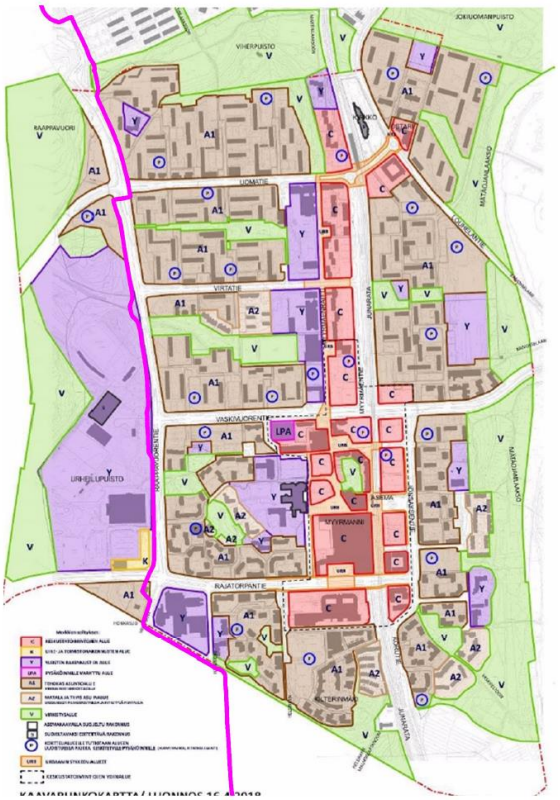

LIITE – kuvassa kaasuputken nykyinen linjaus (vaaleanpunainen viiva)

3.3.1 Suojaetäisyydet rakennuksista

Suojaetäisyyksiä määritettäessä ulkopuoliset rakennukset jaetaan ryhmiin A ja B.

Ryhmään A kuuluvat yleiset kokoontumiseen tarkoitetut rakennukset: majoitushuoneistot (hotelli, sairaala, vanhainkoti), kokoontumishuoneistot (koulu, elokuvateatteri, suurmyymälä), asuinhuoneistot (kerrostalo). Lisäksi ryhmään A kuuluu räjähteitä valmistava, varastoiva tai käyttävä laitos sekä vaarallisia kemikaaleja teollisesti käsittelevä tai varastoiva laitos.

Ryhmään B kuuluvat asuinhuoneistot (omakotitalo, rivitalo), työpaikkahuoneistot tai muut kuin asumiseen tarkoitetut rakennukset, missä ihmisiä säännöllisesti oleskelee sekä erillinen rajattu alue.

Taulukko 1

Rakennusten suojaetäisyys maakaasun siirtoputkesta

Putken nimelliskoko	Etäisyys ryhmän A kohteista, m	Etäisyys ryhmän B kohteista, m
DN ≤ 200	10	5
200 < DN ≤ 500	16	8
DN > 500	20	10

Vastine: Kaavarungossa ei esitetä kunnallisteknisiä verkostoja, vaan ne ovat merkitty yleiskaavaan ja ne otetaan huomioon erillisissä asemakaavatöissä. Lisäksi Vantaan kaupunki ja Gasum Oy yhdessä selvittävät parhaillaan korkeapaineisen maakaasuputken siirtämistä Raappavuorentien itäpuolelle Virtatien ja Uomatien välissä. Työ valmistuu kevään 2019 aikana.

Tarkistukset: -

NRO 7
Helsingin Seudun ympäristöpalvelut

Lausunto: Kaavamuutosalue sijaitsee Myyrmäen kaupunginosassa rajautuen pohjoisessa Martinlaakson Viherpuistoon ja etelässä Helsingin rajaan, idässä Mätäojanlaaksoon ja lännessä Raappavuorenpuistoon ja Myyrmäen urheilupuistoon. Vantaan kaupunkisuunnittelu on laatinut kaavarunkoluonnoksen yhteensovittamaan reunaehdot alueen asemakaavamuutoksille. Myyrmäen kaavarungossa tavoitteena on kaupunkirakenteen tiivistäminen etenkin Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja parkkialueita täydennysrakennetaan säilyttäen viheralueet vastapainona tiivistyvälle ja kasvavalle kaupungille.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Alue kuuluu tällä hetkellä HSY:n toiminta-alueeseen. Alueella sijaitsee käytössä oleva vesihuoltolinjaverkosto sekä alueellisesti merkittäviä päävesijohtoja ja runkoviemäri sekä jätevedenpumppaamoita, jotka tulee huomioida alueen maankäytön suunnittelussa. Mikäli maankäytön muutokset aiheuttavat merkittävää muutostarvetta olemassa oleville vesihuoltojärjestelmille, tulee ratkaisuja miettiä ja niistä sopia yhdessä HSY:n kanssa.

Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää uuden vesihuollon tarve ja sen kustannukset sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Alustava vesihuollon yleissuunnitelma tulee laatia kaavoituksen yhteydessä ja esittää kaavaselostuksen osana.

HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesijohto- ja viemäriverkkoa tulee huomioida alueen suunnittelussa sekä toteuttamista koskevissa sopimuksissa.

Lisäksi alueen suunnittelun yhteydessä tulee kaupungin hulevesiohjelman mukaisesti selvittää alueella muodostuvien hulevesien imeytys- ja viivytysmahdollisuudet ja huomioida niiden vaatimat tilavaraukset sekä laatia hulevesien hallintasuunnitelma.

Vastine: Lausunnossa esitetyt asiat otetaan huomioon alueen jatkosuunnittelussa ja asemakaavatöissä.

Tarkistukset: **-**

NRO 8
Finavia Oyj

Lausunto: Vantaan kaupunki on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa Myyrmäen kaavarunkoluonnoksesta (nro 014400) 18.6.2018 mennessä.

Kaavarunkoluonnoksessa tarkastellaan Myyrmäen alueen nykyiseen kaupunkirakenteeseen sijoittuvan asuinrakentamisen täydentämisen mahdollisuuksia. Nykyisin Myyrmäen kaupunginosassa asuu noin 16 000 asukasta ja Myyrmäen suuralueella noin 55 000 asukasta. Työssä on tarkasteltu erilaisia tehokkuusvaihtoehtoja, joiden toteutuessa kaupunginosan asukasmäärä kasvaa noin 8 000-11 000 uudella asukkaalla vuoteen 2040 mennessä.

Myyrmäen kaupunginosa sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman laskeutumiskiitotien 04R jatkeen välittömässä läheisyydessä ja noin kilometrin etäisyydellä lentoonlähtökiitotien 22L etelään suuntautuvalta reitiltä. Myyrmäki sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun uuden verhokäyrän L_{den} 50–55 dB alueella. Kaavarungon selostuksessa on todettu, että tälle alueelle sallitaan uusien asuinalueiden rakentaminen, mikäli melusuojaus huomioidaan rakenteissa.

Finavia katsoo, että asutuksen lisääminen tiivistämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta on lähtökohtaisesti järkevää. Finavia kuitenkin muistuttaa, että alueen uusia asukkaita tulee informoida alueen lentokonemelutilanteesta ja lentoreiteistä. Uuden asutuksen sijoittamisessa on huomioitava riittävät ääneneristävyysvaatimukset. Finavia katsoo, että lentokonemelua tulee käsitellä alueen suunnittelussa kaavaselostusta kattavammin.

Vastine: Lentomeluasiat selvitetään käynnissä olevassa yleiskaavan tarkistustyössä.

Tarkistukset: **-**

NRO 9
Myyrmäki-liike

Lausunto: MYYRMÄKI-liike haluaa antaa kaupungin 4.5.2018 lähettämän lausuntopyynnön johdosta seuraavan lausunnon Myyrmäen kaavarungosta (nro 014400). Tässä esitetyn lisäksi pyydämme huomioimaan sen mitä olemme aikaisemmin kirjoittaneet Myyrmäen keskustakilpailun kommentoinnin yhteydessä 22.9.2015 sekä kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelman yhteydessä 17.6.2016.

Pidämme kaavarunkoluonnosta pääpiirteissään hyvänä, mutta haluamme tässä yhteydessä kommentoida muutamia kysymyksiä, joista tärkein on työpaikkojen määrän turvaaminen Myyrmäessä. Työpaikkamäärää kasvattamalla turvataan kaupunginosan elinvoima.

Tiivistävää täydennysrakentamista pidämme hyvänä. Erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien ympäristöissä voi olla myös korkeaa rakentamista. Myyrmäen asukasmäärän kasvattaminen on tärkeää palveluiden säilyttämisen ja kehittämisen näkökulmasta.

Elävässä kaupungissa löytyy paitsi vetovoimaa niin myös pitovoimaa. Pieni rosoisuus tekee kaupungista mielenkiintoisen. Kaupunkitilan tulee mahdollistaa itsensä näköisen kaupungin rakentamisen asukkaille. Myyrmäki on profiloitunut katutaidekaupunginosaksi, josta löytyy runsas ja monipuolinen tapahtumatoiminta. Kaupunkitila ei saa muodostua liian kliiniseksi vaan sen tulee mahdollistaa uuden tyyppinen neljännen sektorin toiminta sekä jakamistalouden ja kiertotalouden ilmiöt.

Katutason näkymän tulee olla pienipiirteinen. Eri toimintoja ei saa keskittää omiin kortteleihin vaan kivijalassa tulee vaihdella kauppoja, vapaa-ajan toimintoja, kahviloita, palveluita, julkisia palveluita sekä erilaisia käsityöläisammattien harjoittajia.

Vastine: Kaupunkisuunnittelulautakunta tarkensi kaavarungon tavoitteita työpaikkojen osalta 16.4.2018 siten, että kaavarungon lähtökohtana on työpaikkojen määrän lisääminen (säilyttämisen sijaan). Eri toimintojen sekoittaminen rakennuksissa ja kortteleissa ovat myös kaavarungon tavoitteita kuten pienimittakaavaisen ja mielenkiintoisen katu- ja toritilojen tilan syntyminen kevyenliikenteen yhteyksien varrelle. Kaavarungon tavoitteena on myös alueen ominaispiirteiden säilyminen ja vahvistaminen.

Tarkistukset: -

NRO 10
Uudenmaan ELY-keskus

Lausunto: Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Myyrmäen kaavarunkoluonnoksesta.

Kaupunginosan rakentumisen historia on kuvattu selostuksessa selkeästi. Rakentumisen viitekehykseen keskeisesti liittyvät ja alueen ominaispiirteisiin vaikuttavat alueet ja kohteet, kuten 1970-luvun Myyrmäen aluekeskukseen oleellisesti kuuluvat ostoskeskukset, koulut, kirkko ja arvokkaiksi todetut asuinalueet on syytä huomioida varsinaisen kaavatyön edetessä siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 54§ edellyttää. Suojelutavoitteiden määrittämisen tulee jatkossa perustua riittäviin selvityksiin.

Uudelle arkkitehtuurille ja pihasuunnittelulle asetetut tavoitteet ja taiteeseen panostaminen edistävät laadukkaan ympäristön muodostumista. Kaava-aineistossa on esitetty karttakuvaus liito-oravaselvityksestä.

Uudenmaan ELY-keskus korostaa, että kaavarunko toimii oikeusvaikutteisen yleiskaavan ja asemakaavoituksen välittäjänä. Liito-oravaselvityksen vaikutukset kaavarungon ratkaisuihin on syytä kuvata selvemmin, koska liito-orava on joka tapauksessa huomioitava asemakaavojen laadinnassa. Erityisen korostetussa roolissa ovat elinympäristöt ja niiden väliset kulkuyhteydet.

Myyrmäen kaavarunkoaineistossa on huomioitu Vantaan kaupungin hulevesiohjelman noudattaminen, mikä antaa asianmukaiset suuntaviivat hulevesijärjestelyjen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tiivistyvästä rakennuskannasta huolimatta oikeaoppisilla ratkaisuilla voidaan jopa parantaa hulevesien käsittely- ja viivytysmahdollisuuksia nykyiseen verrattuna.

Havainnekuvien ja -videon perusteella rakennettu alue on laajenemassa Myyrmäen itäreunalla kohti Mätäojaa. Tällöin tulee varmistua tulvariskin huomioimisesta riittävällä rakentamiskorkeudella. Mätäojan virtausolosuhteet tulee säilyttää niin, ettei luontainen tulva-alue kapene ja yläpuolisten alueiden tulvariski kasva nykyisestä.

Liikenteen aiheuttamaan meluun, tärinään, runkomeluun ja hiukkasiin voidaan ottaa kantaa vasta sitten, kun niitä koskevat selvitykset on tehty.

Yleiskaavavaiheessa olisi selvitettävä liikennesuunnittelun kanssa yhteistyössä melu-, runkomelu-, tärinä- ja hiukkasvaikutukset, koska silloin on mahdollista vaikuttaa koettujen liikenteen aiheuttamien haittojen vähentämiseen ja estää uusien haittojen muodostuminen. Liikennesuunnittelulla ja toimintojen sijoittelulla on myös mahdollista vaikuttaa meluntorjunnasta aiheutuviin kustannuksiin tai välttää ne kokonaan. Lisäksi liikennesuunnittelulla ja toimintojen sijoittelulla on mahdollista merkittävässä määrin vaikuttaa alueiden viihtyvyyteen ja vetovoimaisuuteen. Edellä esitetyn vuoksi melu-, runkomelu-, tärinä- ja hiukkasselvitysten laadinta ja huomioiminen viimeistään kaavarunkotyövaiheessa on välttämätöntä.

Vastine: Kaupunginmuseo on kaavarunkotyön liittyen täydentänyt ja päivittänyt inventointeja, joiden kautta on selvitetty muun muassa rakennussuojelun arvottamisen osalta keskeneräisten (K) kohteiden mahdollinen suojelutarve. Lisäksi tänä aikana valmistui inventointi Vantaan koulurakennuksista. Kaavarunkoehdotukseen on merkitty merkittävimmistä kohteista neljä, jotka tulisi suojella myöhemmin tehtävän asemakaavamuutoksen yhteydessä. Näitä kohteita ovat Kilterin koulu, joka on asemakaavalla suojeltu 2017, Myyrmäen kirkko, Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum). ”Ostarien uudet konseptit” – selvitystyössä tutkittiin erittäin merkittäviksi kohteiksi luokiteltujen Kuohukujan ja Myyrinpuhoksen ostoskeskusten säilyttämismahdollisuuksia. Koska molempien ostoskeskusten kohdalla on käynnissä asemakaavan muutostyö, jossa ostoskeskusten säilyttämistä tutkitaan tai on tutkittu yhtenä vaihtoehtona, ei kaavarungossa esitetä rakennuksia suojeltavaksi, vaan se ratkaistaan asemakaavatyössä. Kaavarungon selostusta on täydennetty inventointipäivitysten, uusien inventointitulosten ja ”Ostarien uudet konseptit” – selvitystyön pohjalta.

Raappavuoren alueella on laaja liito-oravien elinympäristö useine ydinalueineen. Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on esitetty täydennysalueita Raappavuorentien länsipuolelle Uomatien risteyksen etelä- ja pohjoispuolelle. Näiden alueiden asemakaavoitus on ollut vireillä vuodesta 2009 (alueen eteläosan kaavamuutos on nähtävillä 30.1.-28.2.2019) ja näissä kaavatöissä on otettu huomioon liito-oravien elinolosuhteet ja yhteydet. Toinen merkittävä liito-oravien elinpiiri on Louhelan lähellä. Kaavarungossa ei esitetä rakenteen laajentumista yleiskaavan viheralueille. Myyrmäen kaavarunko säilyttää liito-oravan nykyiset elinpiirit ja nykyisellään hyvin toimivat liito-oravan yhteydet, sekä mahdollistaa heikosti toimivien yhteyksien

kehittämisen. Kaavarunkokarttaan sekä jatkosuunnittelua ohjaavaan Julkinen ulkotila ja hulevedet -teemakarttaan on merkitty säilytettävät ja vahvistettavat liito-oravien yhteydet ja elinympäristöt.

Kaavarunko on yleiskaava 2007 mukainen, eikä siinä esitetä korttelialueiden laajentumista Mätäojanlaaksoon. Kaavarunkoratkaisu ei heikennä Mätäojan vesistön eliöstön elinolosuhteita ja mahdollistaa Mätäojan luonnollisen tulvimisen. Myyrmäen kaavarungon alueella edellytetään hulevesien hallintaa Vantaan hulevesiohjelman (2009) mukaisesti. Alueella syntyvät hulevedet tulee viivyttää ennen Mätäojaan johtamista.

Kaavarungon tavoitteena on tiivistyvä kaupunkirakenne, joka mahdollistaa lyhyet kävelyetäisyydet ja tehokkaan ja laadukkaan joukkoliikenteen koko Myyrmäen keskustan alueella. Työssä on pyritty tunnistamaan alueet, joissa tämä tavoite on ristiriidassa liikenteen aiheuttaman melun, hiukkasten ja tärinän kanssa. Kaavarunkotyössä on tehty ennusteet eri täydentymismallien vaikutuksista auto- ja kevyen liikenteen liikennemääriin ja katuverkkoon. Lisäksi on arvioitu erillisillä selvityksillä junaradan runkomelun ja -tärinän vaikutusalueita. Tehdyt selvitykset ovat kaavarunkoluonnoksen liitteenä. Pienhiukkaset huomioidaan HSY:n ohjeen mukaisesti. Tarkemmat selvitykset meluun, runkomeluun, tärinään ja hiukkasiin liittyen tehdään asemakaava- tai rakennuslupavaiheessa, kun korttelirakenne ja rakenneratkaisut ovat selvillä selvitysten pohjaksi.

Tarkistukset: Kaavarunkokarttaan on lisätty asemakaavassa suojeltaviksi kohteiksi Myyrmäen kirkon ja Kilterin koulun lisäksi Metropolian ammattikorkeakoulun vanha osa ja Imatran voiman entinen päärakennus (nyt Virtatalo, aikaisemmin myös Colosseum). Kaavarunkokarttaan sekä jatkosuunnittelua ohjaavaan Julkinen ulkotila ja hulevedet -teemakarttaan on merkitty säilytettävät ja vahvistettavat liito-oravien yhteydet ja elinympäristöt. Selostusta on täydennetty alueen rakennetun kulttuuriympäristön sekä radan runkomelun ja -tärinän osalta osalta.

25.2.2019

Kysely Myyrmäen kaavarunkoluonnoksesta 014400

Kaupunkisuunnittelu toteutti 4.5. – 18.6.2018 nettikyselyn, joka koski Myyrmäen kaavarunkoluonnosta. Alueelle laadittavassa kaavarunkotyössä kehitetään kasvavaa ja tiivistyvää kaupunginosaa ja keskustaa laaja-alaisesti yhteistyössä eri tahojen kanssa. Tavoitteena on viihtyisä ja vehreä asuinympäristö ja elinvoimaisena kehittyvä keskusta, jossa kohtaavat ihmiset, palvelut, työ ja sujuva liikkuminen. Kaavarunko on asemakaavaa yleispiirteisempi suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja keinot ohjaamaan alueen kokonaissuunnittelua.

Kyselyllä haluttiin selvittää asukkaiden ja muiden alueella toimivien mielipiteitä ja ideoita kaavarunkoluonnoksessa esitetyistä suunnitteluperiaatteista. Kyselyyn poimittiin jokaisesta teemasta muutama tärkeä asia.

Kyselyyn saatiin 163 vastausta. Vastauksia saatiin kaikista ikäryhmistä. Vastaajista suurin osa oli 40–64 -vuotiaita (39 %). Hieman alle kolmasosa vastaajista oli 30–39-vuotiaita. Nuoriso ja seniori-ikäisiä oli huomattavasti vähemmän. Naiset (noin 60 %) vastasivat kyselyyn enemmän kuin miehet (noin 40 %). Suurin osa kysymykseen vastanneista puhui äidinkielenä Suomea (96 %). Suomenkielisten lisäksi kyselyyn vastasi äidinkielenään ruotsia tai englantia puhuvia. 72 % vastaajista ilmoitti asuvansa Myyrmäessä. Vastaajilla oli myös paljon muita erilaisia kytköksiä Myyrmäkeen.

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

- Ikä

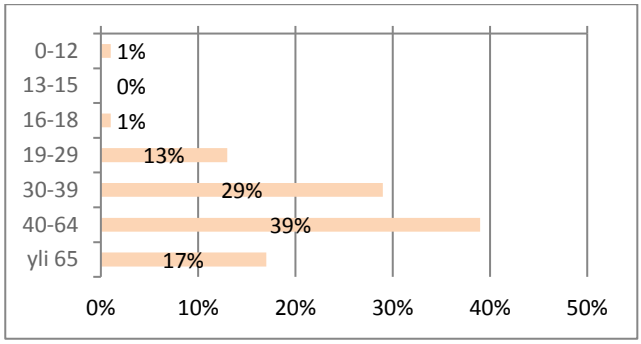

- Sukupuoli

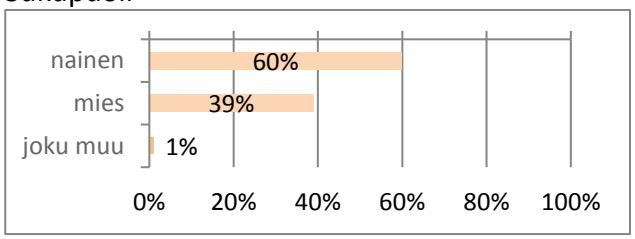

- Äidinkieli

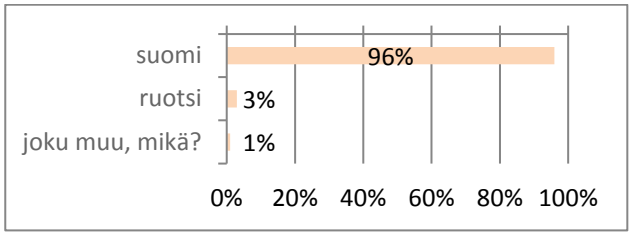

- Miten Myyrmäki liittyy sinuun? (voi rastittaa enemmän kuin yhdenkohdan)

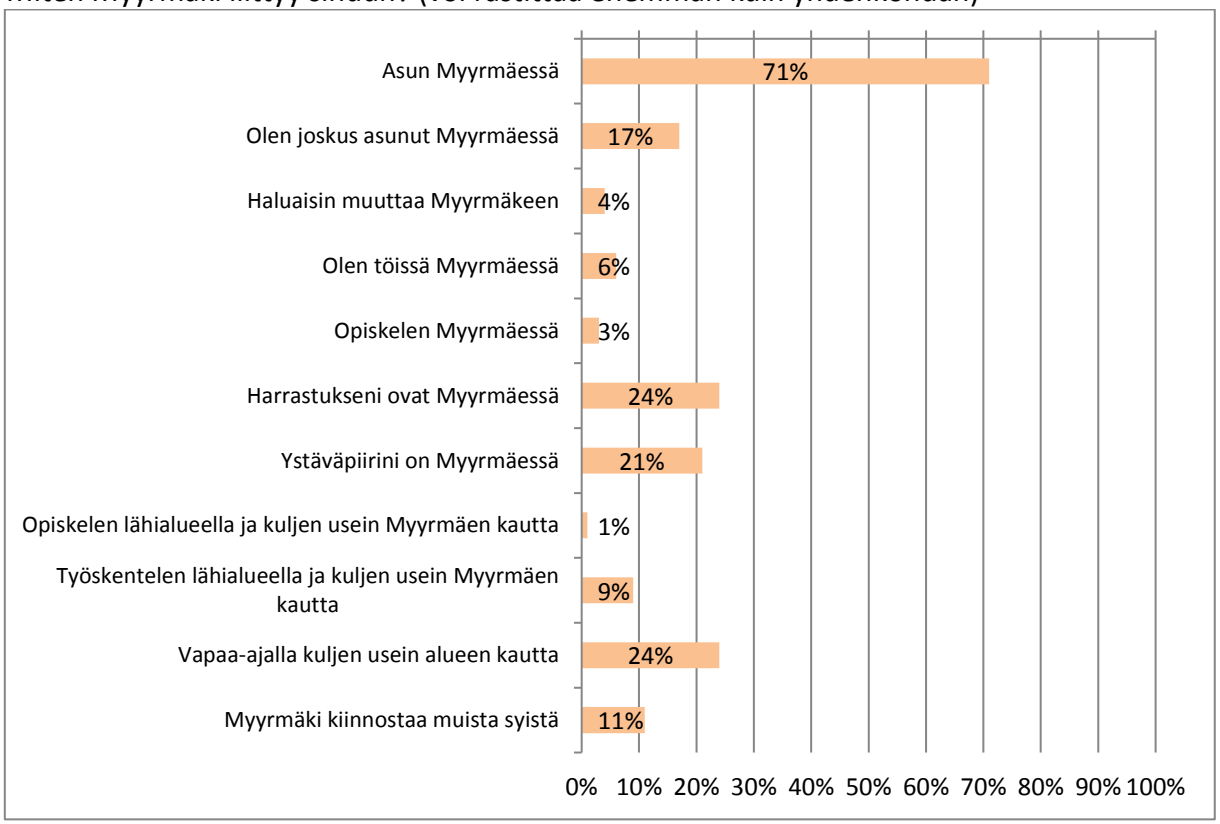

LUONTOA, VEHREYTTÄ JA VIIHTYISYYTTÄ

Kaavarunkoluonnoksessa on esitetty ajatus aukioiden ja torien laatuluokituksesta, jossa on pyritty priorisoimaan ne aukiot ja torit, joita erityisesti kehitetään:

A. TÄRKEÄ KEHITETTÄVÄ AUKIO/ ”PARAATIAUKIO”

Urbaanin sykkeen aluetta jaksottaa sarja erityyppisiä tunnistettavia aukioita. Nämä ovat kaupunkirakenteen, liikkumisen ja kaupunkikuvan kannalta tärkeä aukio, jonka laatuun satsataan.

B. SUURKORTTELEIDEN AUKIOT / “LÄHIAUKIOT”

Kehitettävä suurkorttelin lähiaukio, joka palvelee ensisijaisesti lähellä asuvia asukkaita. Sopivia toimintoja: Polkupyörien vieraspaikat, ulkopelit, istuinpaikat, pienet leikkivälineet.

C. MUUT AUKIOT

Muut ylläpidettävät aukiot

1. Minkä aukioiden tai torien kehittämiseen tulisi eniten panostaa? Voit valita 1-3 kohdetta. Huom! Paalutori ei ole tässä mukana, koska sen kehittäminen on jo käynnissä.

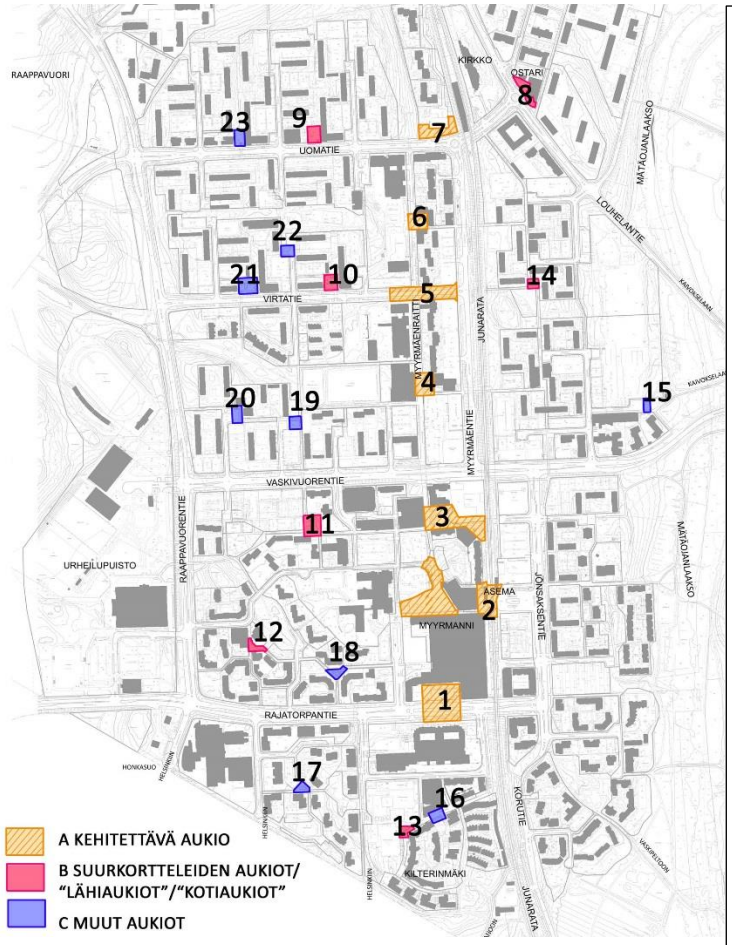

1. Iskostori (luokka A)
2. Aseman edusta (luokka A)
3. Liesitori (luokka A)
4. Delfiiniaukio (luokka A)
5. Virtatien pääte, uusi aukio (luokka A)
6. Toteemiaukio (luokka A)
7. Patoaukio (luokka A)
8. Louhelan ostarin edusta (luokka B)
9. Kuohupolun pääte (luokka B)
10. Syvännepolun pääte (luokka B)
11. Meripihkatori (luokka B)
12. Huddingen tori (luokka B)
13. Bräntilänaukio (luokka B)
14. Ojahaanaukio (luokka B)
15. Hakamaankujan pääte (luokka C)
16. Kilterinaukio (luokka C)
17. Pyyntipolun pääte (luokka C)
18. Nokipolun pääte (luokka C)
19. Pudaspolun pääte, Suvanto (luokka C)
20. Suvantopolun pääte (luokka C)
21. Koskipolun pääte (luokka C)
22. Putouskujan pääte (luokka C)
23. Vaahtopolun pääte (luokka C)

Eniten kannatusta saivat aseman edusta (61%), Liesitori (58%), Iskostori (35%) ja Delfiiniaukio (33%).

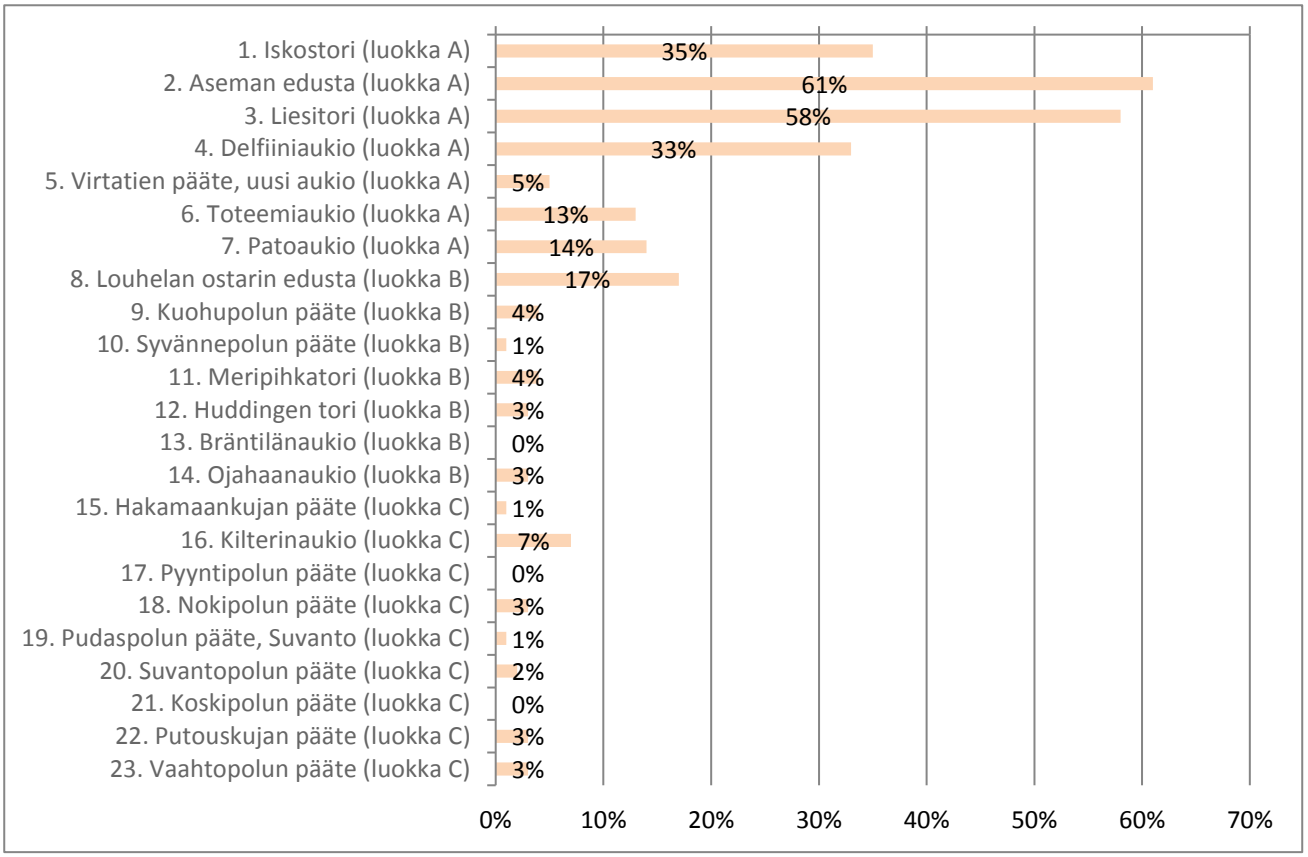

Kommentteja eniten kannatusta saaneista aukioista / poimintoja avoimista vastauksista:
Aseman edusta:

- Asemanseutu on käyntikortti Myyrmäkeen.
- Aseman edusta (Punamultatori) tulee pitää elävänä ja viihtyisänä siten, että se ei ole vain ravintoloissa käyvien tupakointipaikka.
- Asemien kulmat ovat epämiellyttäviä ja pelottavankin tuntuisia paikkoja, joissa huumekauppaakin käydään täysin avoimesti.

Liesitori:

- Liesitorin alue on nykyisellään kolkko ja turvattoman oloinen. Tämän osasyynä on vähäisellä käytöllä oleva ja hieman ränsistynyt Iso-myyri.
- Liesitorin alue on levottoman oloinen ja siistiytyminen toisi aseman alueeseen rauhoittumista.
- Liesitori on jo olemassa oleva, mutta vähän hiljainen aukio, jonne olisi kivaa saada lisää elämää.
- Liesitori on keskeisellä paikalla oleva tyhjä tila, jolta puuttuu nykyisin käyttötarkoitus.

Iskostori:

- Iskostori on mielestäni erittäin vähäisellä käytöllä ja hyvin kolkko. Liitteissä ehdotetut parannukset vaikuttivat hyviltä tavoilta parantaa alueen puistomaisuutta ja käyttömahdollisuuksia.
- Iskostorin elävöittäminen esim. jouluna valaistu joulukuusi. Kesällä toritapahtumia kahviloineen.
- Iskostori näkyy ja on aurinkoinen terasseille

Delfiiniaukio:

- Myyrmäen urheilutalon edessä olevaa aukiota voisi jotenkin kehittää. Kiva että siinä on jo ne penkit. Koska kyse on urheilutalosta, voisiko siinä aukiolla olla esim. jotain ulkourheilutelineitä? Liesitori on hukkakäytössä, siihen kukkia, penkkejä?
- Delfiini ja Toteemi aukiolla on paljon kulkijoita, jolloin rapistuneet aukiot tulisivat paremmin käyttöön ja toisivat iloa ehostettuna.
- Uimahallin aukio rupunen ja kulahtanut. Mitä Suomessa tehdään aukioilla? Nehän ovat vain ankeita läpikulku paikkoja, osittain johtuu säästä ja pitkästä pimeästä kaudesta. Eihän niillä aukioilla ole kasvillisuutta eikä edes penkkiä millä istua.

VIISAASTI TÄYDENTYVÄ KAUPUNKI

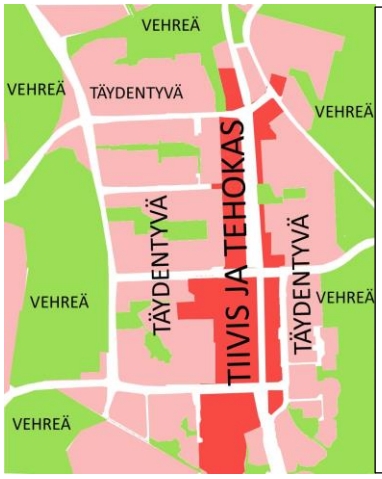

Kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on ”**KONTRASTI**”:

- ***Tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne***
- ***Maltillisesti täydentyvät korttelialueet***
- ***Vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet***

Kaavarungossa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja parkkialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet halutaan säilyttää vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan kaupungin täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä. Vantaan kaupunki on myös sitoutunut Helsingin seudun kuntien allekirjoittamaan MAL-aiesopimukseen, mikä tarkoittaa Vantaan asuntorakentamistavoitteen osalta noin 2 400 asuntoa vuodessa.

2. Minkälaisia ajatuksia kaavarungossa esitetty kaupunkirakenteen tiivistämisen periaate herättää?

Kaavarunkoluonnoksessa esitetty ajatus radan varren tehokkaasta rakentamisesta saa selkeästi eniten kannatusta vastaajien kesken. Osa vastaajista kuitenkin koki, ettei Myyrmäkeä tulisi täydentää enää ollenkaan tai tulisi täydentää maltillisemmin, vaikka se tarkoittaisikin rakentamista viheralueille ja palveluiden vähenemistä.

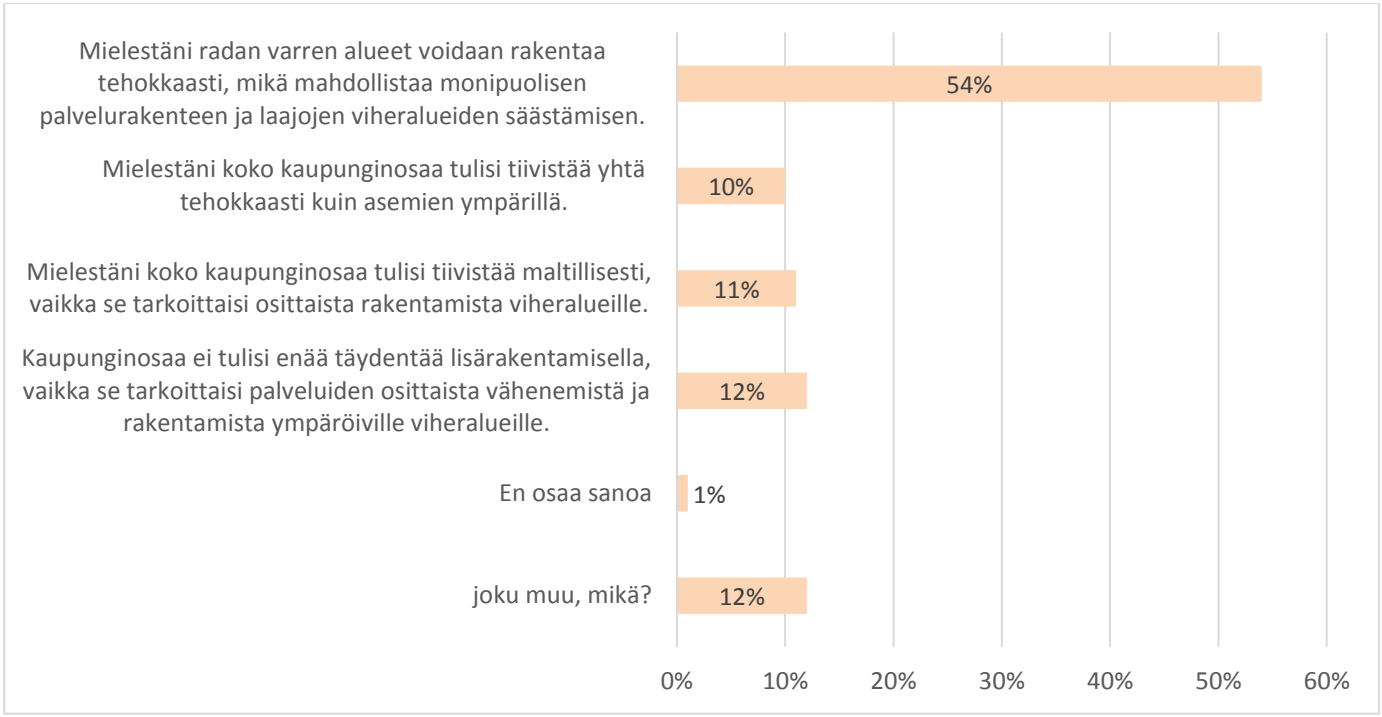

Kommentteja täydennysrakentamisesta / poimintoja avoimista vastauksista:

- Mielestäni tiivistämistä olisi tehtävä maltilla asumisviihtyvyys huomioiden. Uudet asuinalueet eri puolilla pääkaupunkiseutua on rakennettu niin tiiviisti, että viihtyvyys kärsii pahasti: verhoja on pidettävä aina kiinni, jos ei halua olla kodissaan kuin näyteikkunassa ja/tai ikkunasta ei näy mitään vihreää/luontoa tai asuntoihin ei paista koskaan aurinko. Nämä tekijät ovat ainakin minulle erittäin merkittäviä asunnonvalintakriteereitä ja siksi en ole kiinnostunut asumaan uusilla tai täydennysrakennetuilla alueilla.
- Myyrmäki kaupunginosana on 70-80 lukujen aluerakentamisen helmi, jonka identiteettiä ei pitäisi tiukalla tiivistämisellä pilata.
- On viisasta tiivistää radan vartta ja ympärillä olevaa kerrostaloaluetta suunnilleen kilometrin säteellä radasta. Suurin kysyntä luonnollisesti on lähellä juna-asemia ja kaupallisten palveluiden keskittymiä ottaen huomioon kuitenkin junaradan ja teiden melut ja saasteet. Nyt löytyy jonkin verran kolmekerroksisia tai vieläkin matalampia taloja, jotka käytännössä hukkaavat maata. Tietysti pitää ottaa huomioon viheralueiden riittävä säilyminen ja varjostukset ynnä muut tekijät. Pientaloalueita ei ole järkevää sotkea kerrostaloilla.
- Louhelan puistoalueen mahdollinen lisärakentaminen tulee toteuttaa viheralueet säästäen. Ei korkeita kolosseja matalien talojen kylkeen tai parvekkeita ja ikkunoita suoraan vasten Haltiantien nykyisiä taloja.
- Jokiuoman puisto on laajana puistoalueena koko lähistön asukkaiden käytössä, ja tulisi pyrkiä siihen, että virkistyskäyttö voi jatkua. Puisto on ainutlaatuinen keidas Länsi-Vantaalaisille, eikä korkean talon varjossa tunnu samalta kuin avarassa puistossa. Jokiuomassa on myös jatkuvaa vapaamuotoista toimintaa, kuten hiihtoa, puistojumppia, jamit ja kierrätystapahtumia, joten on tärkeää, että näille kaikille jää tilaa. Puisto kannustaa ulkoiluun ja mahdollistaa mielekkään liikunnan kaupunkiympäristössä, joten sen säilyttäminen on ensiarvoisen tärkeää. Vantaalta ei tulee mieleen yhtäkään vastaavaa puistoaluetta.
- Myyrmäessä on niin upeat viher-ja ulkoilualueet, että niitä ei saa tuhota rakentamisella. Luonnon merkitys ihmisille lienee jokaiselle selviö.
- Täydennysrakentaminen vain radan varteen/aseman läheisyyteen. Muuten Myyrmäki on säilytettävä kaupunginosana, joka houkuttelee juuri vihreydellään ja monipuolisilla liikuntamahdollisuuksillaan. Kaavoituksessa on hyvä muistaa, että voidakseen hyvin, ihminen tarvitsee muutakin kuin katon päänsä päälle. Lähiluonto ja viheralueet ovat halpoja keinoja tukea ihmisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä.
- Asemien läheisyydessä korkea ja tehokas rakentaminen on perusteltua. Näin turvataan myös palveluiden säilyminen alueella.
- Kontrasti kuulostaa hyvältä. Tehdään tehokasta ja tiivistä sinne, minne rakennetaan, jolloin säästetään yhtenäiset koskemattomat viheralueet ehjiksi kokonaisuuksiksi. Minulle luonnonläheisyys ei tarkoita välttämättä ikkunasta näkyvää vihreyttä, vaan lyhyehkön kävelymatkan päässä olevia laajempia, yhtenäisiä luonnontilaisia alueita. Toki katupuutkin ovat tärkeitä. Pääpaino rakentamisessa jo rakennetuilla alueilla. Isot parkkikentät ja epämääräiset pienet pusikot sopivat hyvin rakentamiseen. Toivon selkeää korttelirakennetta ja korkeita taloja vaikkapa kortteleiden kulmiin.

Korkea rakentaminen

Myyrmäessä on suunnitteilla runsaasti uutta asuinrakentamista erityisesti aseman seudun lähikortteleihin. Veistoksellinen aseman ympäristöön keskitetty tornirakentaminen voisi parhaimmillaan vahvistaa Myyrmäen kaupunkimaista identiteettiä. Kartalla on esitetty maksimikerrosluvut koko Myyrmäen alueelle. Tarkemmat periaatteet rakentamisen korkeudesta määritellään kaavarunkoluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja riittävän eri osapuolien välisen keskustelun pohjalta. Keskusteluun voidaan ottaa useita vaihtoehtoja.

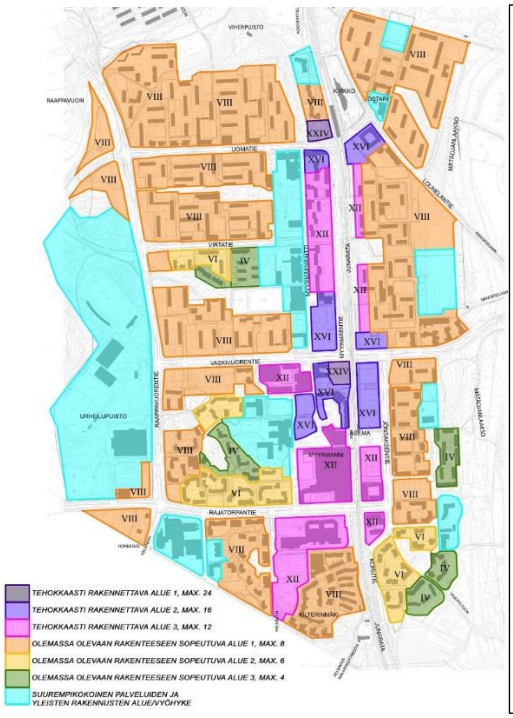

TEHOKKAASTI RAKENNETTAVA ALUE 1, kerroskorkeus max XXIV

max. tasoon 160m merenpinnasta. Alueelle tulee sijoittaa yksi 24-kerroksinen torni. Muu osa korttelia muodostaa tornille matalamman jalustan.

TEHOKKAASTI RAKENNETTAVA ALUE 2, kerroskorkeus max XVI

Alueelle tulee sijoittaa 12-16-kerroksisia torneja, joista vähintään yksi on 16 kerrosta. Muu osa korttelia on matalampaa.

TEHOKKAASTI RAKENNETTAVA ALUE 3, max. XII

Alueelle saa sijoittaa 12-kerroksista rakentamista siten, että viereisten rakennusten ja kortteleiden rakennuskanta huomioidaan varjostuksen osalta.

OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN SOPEUTUVA ALUE 1, max. VIII

Rakentaminen voi osittain olla 9-kerroksista siinä tapauksessa, että ylimmissä kerroksissa (8-9) ovat 2-kerroksisia asuntoja tai rakennuksen ylin (9.) kerros on muita kerroksia pienempi, esim. sisennetty.

OLEMASSA OLEVAAN RAKENTEESEEN SOPEUTUVA ALUE 2, max. VI

3. Asemien ympärillä tehokkaasti rakennettavien alueiden tulisi mielestäni olla: (kuvavalinta)

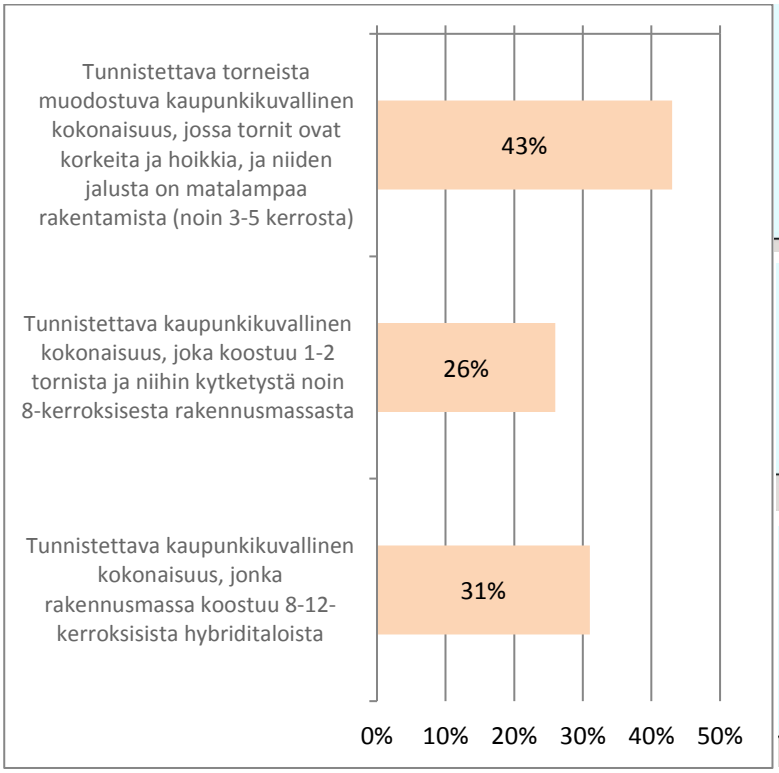

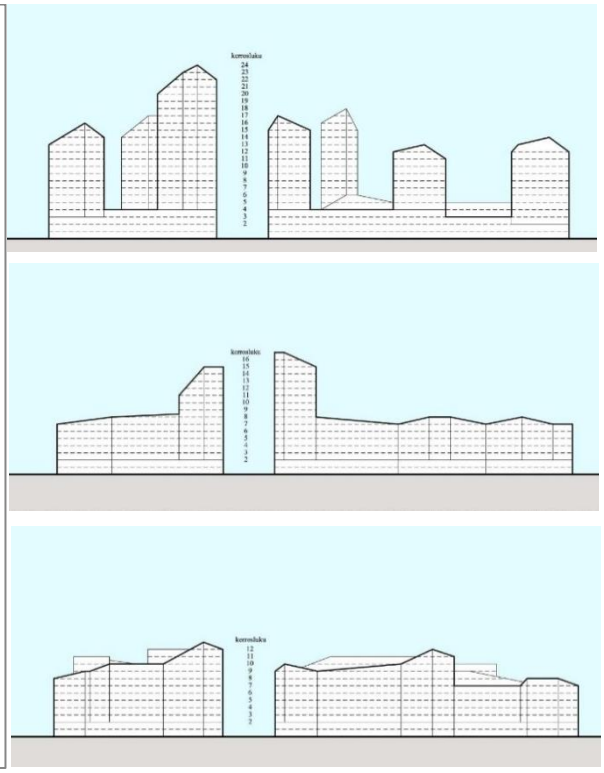

Tunnistettava torneista muodostuva kaupunkikuvallinen kokonaisuus (vaihtoehto a) sai eniten kannatusta (43%).

Kommentteja korkeasta rakentamisesta / poimintoja avoimista vastauksista:

- Ehkä tämä viimeisin muistuttaa eniten Helsingin kantakaupunkia ja on siksi itselle tuttu rakennusmuoto. Sinänsä en vastusta tornitaloja, mutta en toisaalta ymmärrä, että miksi jalustan pitäisi sitten olla matalampaa rakentamista.
- Tämä ei oikeasti ole mikään new york! 8 kerrosta riittää!!!!!!!!
- Kaupunkimainen ympäristö on ok, mutta tulee muistaa myös luonnonvalon ja taivaan näkyminen katutasossa. Korkeista torneista tulee pitkät varjot, ja korkeat tornit tulisi rajoittaa yksinomaan kaupunkikeskuksiin palveluiden lähelle. Tästä syystä korkea rakentaminen tulisi keskittää Myyrmäen aseman ja Myyrmäentien korkeiden talojen tienoille, eikä esimerkiksi Louhelan asemalle läheisyyteen. Louhela on muutenkin vähemmän kaupunkimainen, eikä siellä ole palveluitakaan suuremmalle ihmismassalle ulkoilun lisäksi. Myös kirkko on arkkitehtonisesti arvokas kokonaisuus (myös kansainvälisesti), jonka pitää erottua ympäristöstään eikä peittyä läheisten rakennusten varjoon.
- Korkea rakentaminen sopii Myyrmäkeen, hienot maisemat ja urbaania fiilistä! Enemmän asukkaita mahdollistaa lisää palveluja.
- Voisi olla korkeampaakin kuin 24 kerrosta. Tuo vaihtelua lätsähtäneeseen kaupunkirakenteeseen.
- Kaupunkilaisuus tarvitsee ns. cityn ja siksi korkeampi rakentaminen esim. 12-16 kerroksinen on sopiva.
- Matalampi rakentaminen sopii Myyrmäkeen ja Louhelaan, horisontti pysyy rauhallisena ja vehreys säilyy. Tornipiikit eivät sovi maisemaan.
- Korkeaa rakentamista voi olla, kunhan viheraluetta säästetään talojen väliin. Lisäksi voisiko viheralueita ajatella myös uudella tapaa, esim. viherkattoina ja seininä. Toivoisin myös värikästä rakentamista, voisiko värikkyydestä tulla Myyrmäen tavaramerkki.
- Perusrakennusmassan tulisi olla pääsääntöisesti n. 6-kerroksista, jotta alueen avara ilme säilyisi. Tätä rakennusmassaa voi täydentää ohuilla, korkeammilla tornitaloilla.
- Korkeassakin rakentamisessa tärkeintä on se, mitä on ensimmäisessä kerroksessa. Pitää rakentaa siten, että syntyy viihtyisää ja kävelijöille sopivaa ympäristöä, ei harmaita kolosseja, joihin kuljetaan vain autolla.
- Silhuetti on hoikilla korkeilla torneilla mielenkiintoisempi.
- Ei mikään näistä. Tiivistämisen myös asemien läheisyydessä tulee olla ympäristöön ja nykyiseen kaupunkikuvaan sopivaa. Se ei saa aiheuttaa pahoja varjoja nykyisille julkisivuille tai pihoille.

4. Miten **taide** voisi näkyä tulevaisuuden Myyrmäessä?

Taiteella tässä tarkoitetaan erityisesti katutaidetta kuten muraalitaideteoksia.

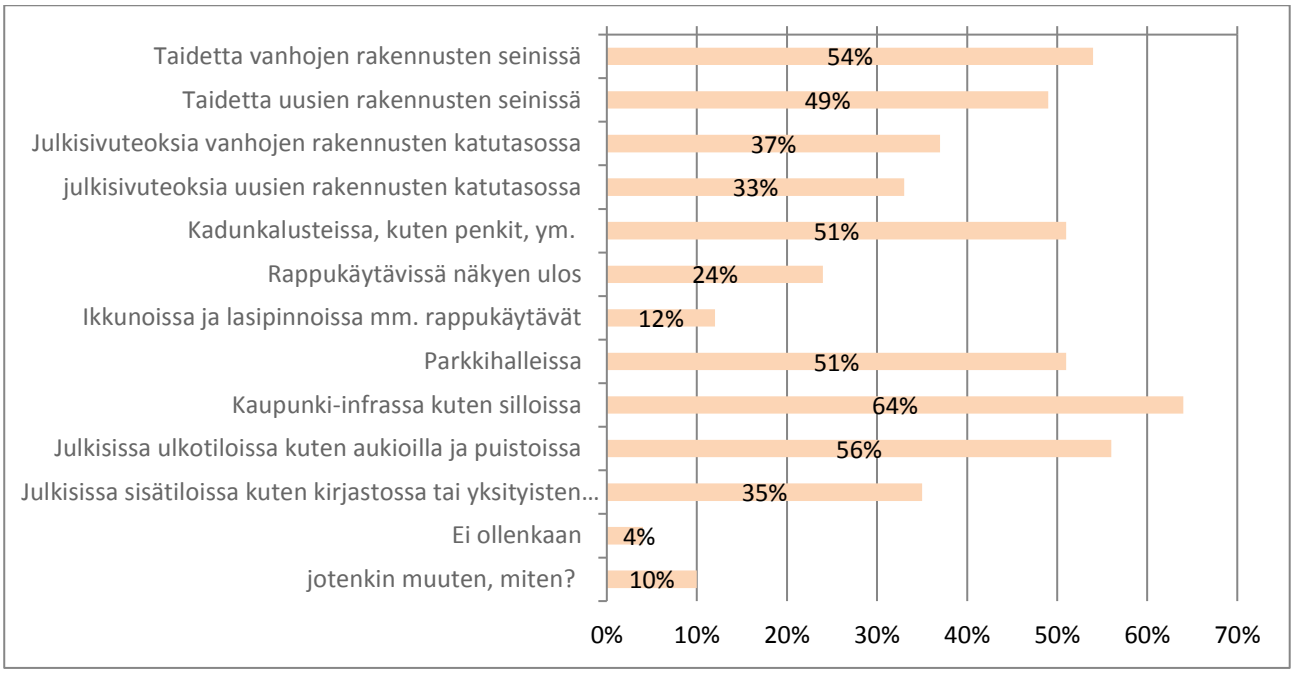

jotenkin muuten, miten? (Poimintoja avoimista vastauksista)

- Junaradan alikulkutunneleissa. Myyrmäen aseman asemasillan alusta ja pyöreät pylväät tulisi maalata
- Hyvin harkiten. Nykyinen taide on jo liiallista.
- Kevyen liikenteen väylien ja aukioiden pääällysteimateriaaleissa.
- Myyrmäen katutila alkaa olla kuin sarjakuvat. Liika on liikaa. Tyylikkäämpää ja vähemmän värikästä, jos nyt jotain lisää
- Vain julkisissa tiloissa. Ei yksityisissä rakennuksissa ollenkaan.

5. Miten **valotaide** voisi näkyä tulevaisuuden Myyrmäessä?

Valotaiteella tässä tarkoitetaan esimerkiksi erityisellä tavalla valaistuja rakennuksia tai erillisiä valotaideteoksia.

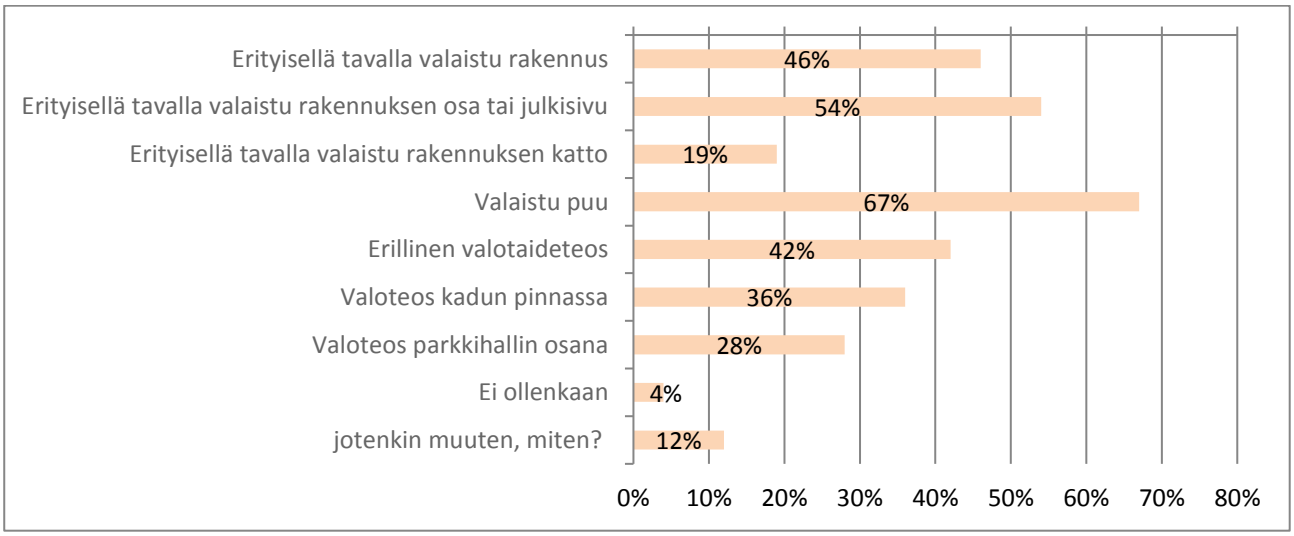

Valotaidetta haluttaisiin nähdä erityisesti valaistuissa rakennuksissa tai rakennuksen osissa, valaistuina puina sekä erillisinä valotaideteoksina. Myös valoteokset kadun pinnassa tai parkkihallin osana saivat kannatusta.

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Aukioilla ja puistoissa valaistut kasvit ym.. Myyrmäen juna-aseman sillan valaistus on ollut kaunis ja luo vähemmän pelottavaa tunnelmaa paikkaan, jota yleisesti saatetaan pitää levottomana ym. Alikulkutunnelien valaistus esim. korostaen maalauksia.
- erityisellä tavalla valaistu lasten leikkikenttä
- Valoteos koko Myyrmäenraitin pituudelta
- Aurinkovoimalla toimivia taideteoksia
- Jotain vuorovaikutuksellisuutta ja teoksia missä ihminen on vuorovaikutuksessa taiteen kanssa
- Yllättäkää, mutta pitäkää huoli ilkivallan kestävyydestä, huollettavuudesta ja varokaa valosaastetta lisääviä ratkaisuja.
- Valotaide osana muraalia, osana suihkulähdettä, tms voisi toimia. 24/7 vuodesta toiseen päällä oleva valotaide sen sijaan. Projektiograffitit toki olisivat ihan hienoja siellä täällä, mutta mikään valoon ja sähkönkulutukseen perustuva julkista tilaa hyödyntävä taiteen muoto tuntuu pitkällä aikavälillä lähinnä luonnonresurssien tuhlaukselta.
- Suihkulähteen valaisu yleisillä oleskelutiloilla. Rauhoitettava yksityiset talot valotaiteelta.

SUJUVA JA KESTÄVÄ LIIKKUA

6. Virtatien itäpäätä on suunniteltu katkaistavaksi. Sinne on ideoitu aukiota, joka yhdistää koulukorttelit. Minkälaista toimintaa uudella aukiolla voisi olla? esim. liikunnallisia toimintoja, rauhaisia oleskelutiloja, jotain muuta?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Jos kerran koulut vieressä, voisi olla hengailu- ja leikkipaikkoja lapsille/nuorille suunnattuna.
- Liikunnallisia tiloja
- Rauhaisia oleskelutiloja
- Liikunnallisia toimintoja, kuntoilu laitteet samanlaisia millaisia on Kaivokselan koulun takana olevalla hiekkakentän vieressä ☺
- Tekisin alueesta erilaisia kukkivia puita ja pensaita kasvavan "keitaan", jonne voisi mennä rauhoittumaan ja tutustumaan eri vuoden aikoina. Valaistus olisi tässä puistossa erityisen merkityksellistä. Miettisin myös äänimaailman käyttöä.
- Kiipeilytelineitä pienemmille ja isommille lapsille. piknik pöytiä ja erilaisia penkkejä. Kesällä siellä voisi olla jäätelökioski. Lapsille uimamahdollisuus? Siellä voisi järjestää erilaisia tapahtumia (kirppis, bändien esiintymisiä, tanssikoulujen tapahtumia). Talvella sinne voisi jäädyttää luistinradan.
- Luontokeskeinen paikka, jonne koko perheen on kivaa tulla viettämään päivää ja jossa riittää aktiviteetteja.
- Rauhallista oleskelua vihreässä luonnossa.
- Liikunnallista toimintaa, joka pitää oppilaat aktiivisina
- Paljon istuimia/penkkejä, näyttävä valaistusratkaisu, suihkulähde, hiljainen äänimaailma (musiikkia...)
- Pääasia on, että lapset ja lasten runsas liikkuminen alueella tulee katukuvaan, esimerkiksi lapsen korkuisia heijastimellisia patsaita?
- Liikuntaa (esim ulkokuntosali-tyyppisiä laitteita), kohtaamispaikka katutaide-kierroksille, jotakin vihreää (muttei välttämättä nurmikkoa), tänne sopisi sitten vaikka joitakin maltillisia valoelementtejä. Rauhaisa oleskelutila kuulostaa myös hyvältä.
- Katujen katkaisut tuovat kohtuuttomia ruuhkia.
- Skeittipuisto, istumapaikkoja, kahvila ja leikkipuisto
- Nuorille suunnattuja ulkotoimintoja esim. skeittialue, parkour-rata, koripallokenttä
- Korkeiden talojen välissä kulkeva Virtatien itäpää on hieman ankea paikka aukiolle eikä talojen katutasossa ole elämää. Nykyisellään autotie on rauhallinen ja kevyt liikenne mahtuu alikulkutunneliin turvallisesti, en kannata autotien katkaisua siis ainakaan Virtatien itäpäästä.

- Alue soveltuisi mielestäni varsin hyvin siistiksi puistoksi, jossa olisi mahdollista rauhoittua ja esim. käydä piknikillä perheen ja tuttavien kanssa. Itselle alue olisi hieman vähemmällä käytöllä asuinsijainnista johtuen, mutta ehdotukseni voidaan perustella ottamalla huomioon nykyisen tilanteen siistien käyttökelpoisten puistojen vähyydessä.
- Koulukorttelista voisi tulla kaikenikäisten nuorten tarpeisiin kehitetty alue. Pieni liikuntapuisto, jota voitaisiin hyödyntää myös koulupäivien aikana sekä vapaa-ajalla, miksei vaikka pieni esiintymislavakin lahjakkaille Vaskivuoren lukion nuorille.
- Street workout telineet ja ihmiset liikkumaan!
- Senioreille liikuntaa, rauhallisia oleskelutiloja esim. lukemiseen tai käsitöiden tekemiseen. Picknikille olemiseen.
- Viihtyisä "kaupunkipuisto" eli puita, nurmikkoa, istutuksia ja penkkejä. Ei kivetty aukio, jolla kukaan ei viihdy.
- Puita, puita, puita! Myyrmäestä on viime aikoina kaadettu puita, mikä on todella harmi. Parasta oleskelutilaa ovat penkit puiden alla ja muutenkin vehreät puistot. Sellaista toivoisin kyseiseen paikkaan - rauhallista vehreää puistoa, niitä ei ole koskaan liikaa. Liikunnallisia toimintoja tuskin tarvitsee kun ihan vieressä on urheilutalo, mutta jokin suloinen kahvila tai piknik-pöydät ja liukumäki lapsiperheille voisivat ollan ihan kivat. Jos lähistöllä olevat delfiinit vielä vihdoinkin kunnostettaisiin, lapset haluaisivat aina mennä alueelle tutkimaan ja leikkimään, kuten mekin pieninä :)
- Toimintoja, jotka tuovat alueelle sosiaalista kontrollia, sekä viihtyisiä epäkaupallisia tiloja
- Puollan rauhallista oleskelutilaa, jossa lapset, nuoret, aikuiset ja iäkkäämpi väestö voivat kokoontua. Penkkejä, joissa istua. Joku liikunnallinen toiminto (kiipeilytelineitä, pieniä trampoliineja) voisi sopia myös. Tämä on erittäin kannatettava hanke, koska Virtatie on koulutie, läpiajoliikenne on saatava pois tieltä.
- Graffitiseinä, kahluuallas (kesällä), pieni skeitti/skuutti-parkki, amfiteatteri (ulkokeikat ja minifestarit), puistikko, boulder-seinä, after-school konttikahvila (tms.)
- Ei ole tarvetta. Nykyisillekään ei riitä käyttäjiä.

7. Minkälaista toimintaa Myyrmannin ja Colosseumin väliin suunnitellulla aukiolla voisi olla?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Terassikahvila/-ravintola.
- Konsertteja, ulkoilmatapahtumia.
- Torikauppaa, ruokapaikkaa
- Ruokarekkoja, katukirppis, tanssit
- Tällä aukiolla olisi mukava katsella erilaisia patsaita ja talvella siihen voisi perustaa lumiveistoskylän.
- En kyllä näe, että viihtyisimme tuolla, koska sekä Myyrmanni että Colosseum ovat isoja betonimöhkäleitä ja vieressä kulkeva autotie tuo pakokaasut ja hiekat silmiin. Mahdollisimman luotaantyöntävä alue noin muutenkin.
- Vesiaiheisia tiloja
- Eteläinen aurinko mahdollistaa kesäisin ulkoilmaterassin ja Montun joskus rakentuessa alueella voisi olla musiikkia ja keikkoja. Paljon viherkasvillisuutta tai edes pieni pala nurmea portaiden eri tasoille.
- Tämä on mielestäni erittäin hyvä muutos, sillä nykyisellään alue on pääosin autoilijoiden näkökulmasta suunniteltu. Mielestäni muutokseen täytyisi ottaa tien pohjoispuollella oleva myyrmannin aukio, joka on nykyisellään luvattoman kolkko ja käyttökelvoton mihinkään aktiviteetteihin. Tämän alueen tekeminen puistomaiseksi nostaisi alueen profiilia huomattavasti ja parantaisi Kilterinmäen asukkaiden viihtyvyyttä huomattavasti, sillä Kilterinmäellä ei yhtä leikkipuistoa lukuunottamatta ole mitään oleskelualueita. Näkisin tämän alueen mielelläni siistinä puistona istutuksineen, joka orgaanisesti yhdistyisi Colosseumin pääovien edessä oleviin siisteihein istutuksiin. Penkkejä ja avoimia nurmialueita lisäämällä alueesta voitaisiin hyvinkin saada viihtyisä esplanadin tyylinen siisti puisto.
- Viihtyisälle torialueelle olisi varmasti kysyntää, Iskostori on hieman karu. Paikalle voisi tulla pyörillä kulkevia kahviloita, jotka myyvät hieman jotain erikoisempaa kuin kauppakeskusten ketjukuppilat.

Pientuottajat ja käsityöläiset ansaitsevat paikan, johon voivat tulla myymään tuotteittaan ilman, että paikkamaksu on korkea. Tämä mahdollisuus tekisi Myyrmäestä modernin, lähiruokaa suosivan kaupunginosan.

- Iskostori on nykyisinkin vajaakäytössä. Aukiota ei kannata laajentaa, koska tarvetta ei ole ja samalla tärkeä pääkatuyhteys tärveltyy. Läpiajoa Myyrmannin parkkihallin kautta?
- Tarpeeton aukio. Tulee panostaa Paalutoriin ja sen viihtyisyyteen ja toimintaan. Iskostorilla ei ole nykyisinkään käyttöä. Colloseum voidaan kytkeä Myyrmanniin muutenkin. Valitettavasti yhteydet etelään Malminkartanon suuntaan on laiminlyöty. Tämä ei sitä pelasta. Turha katkoa tärkeää pääkatua ja siirtää sen liikenne muualle.
- Oleskelu ja viihtymisbulevardi...
- Kaupallista tilaa, pitäisi olla Myyrmannin jatke. Muutenhan alue on lähinnä läpikulkupaikka.
- Tämä kysymys kertoo jälleen siitä, kuinka lähiöihin tehdyt aukiot ovat ongelmallisia. Ihmiset eivät viihdy niillä. Niitä on turha tekohengittää saatika rakentaa lisää.
- Mielestäni ihan kaikkialla ei ole pakko olla toimintaa. Nyt aukion ongelma on sen karuus (kuten oikeastaan myös monen muun Myrtsiläisen aukion kohdalla), ja sitä saisi korjattua helposti pelkästään muuttamalla sitä puistomaisemmaksi eli istuttamalla aukiolle puita ja niiden alle penkkejä! Enemmän vehreyttä Myyrmäkeen.

8. Pyöräilyn ja jalankulun tärkeimpiä reittejä on ajateltu yksilöitävän erilaisilla teemoilla. Kartalla on esitetty nämä reitit. Minkälainen teema mielestäsi sopisi kullekin reitille?

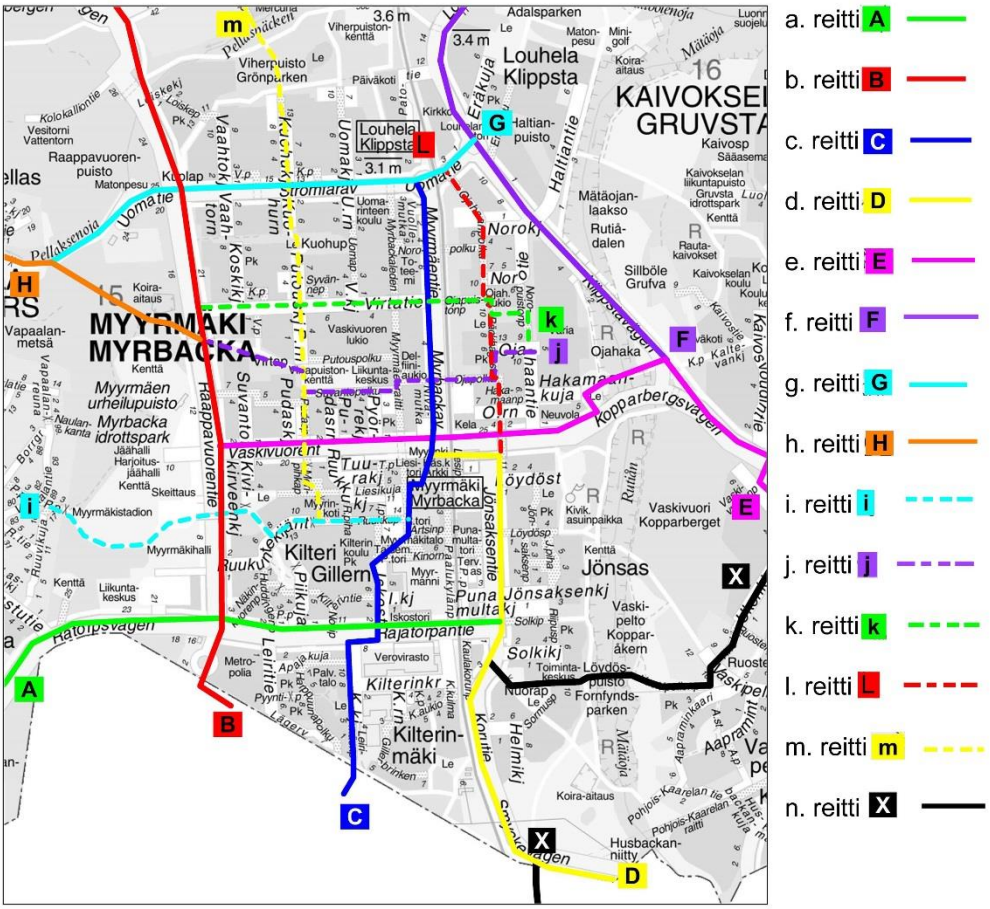
MYYRMÄKI
MYRBACKA
Louhela
Klippsta
KAIVOKSEN
GRUVSTA
Jönsas
Kilteri
Gillern
Myyrmäki
Myrbacka
Vaskivuori
Kopparberget
Löydöst
Jönsaksenkj
Hajatorpantie
Kilterinkr.
Kilterin-
mäki
Myyrmäen
urheilupuisto
Myrbacka
idrottspark
Myyrmäkistadion
Myyrmäkihalli
Hakamaan-
kuja
Kopparbergsvägen
Hattiantie
Uomatie
Virtatie
Pellonsnäckentie
Haapavuorentie
Hattulantie
Raappavuorenpuisto
Viherpuisto
Grönparken
Vapaalanmetsä
Adalsparken
Louhela
Klippsta
Mätäojanlaakso
Rutiádalen
Sillböle
Gruvfva
Ojahaka
Noroky
Stromlarav
Kuohup.
Vaskivuoren lukio
Myyrmäen koulu
Myyrmäen kirkko
Myyrmäen kirjasto
Myyrmäen terveysasema
Myyrmäen kauppakeskus
Myyrmäen kirkko
Myyrmäen kirjasto
Myyrmäen terveysasema
Myyrmäen kauppakeskus
Kilterin koulu
Kilterin päiväkoti
Kilterin liikuntakeskus
Kilterin nuorisotalo
Kilterin kirjasto
Kilterin terveysasema
Kilterin kauppakeskus
Kilterin päiväkoti
Kilterin liikuntakeskus
Kilterin nuorisotalo
Kilterin kirjasto
Kilterin terveysasema
Kilterin kauppakeskus
Jönsaksenkj
Jönsaksentie
Jönsaksenkj
Jönsaksenkj
Jönsaksenkj

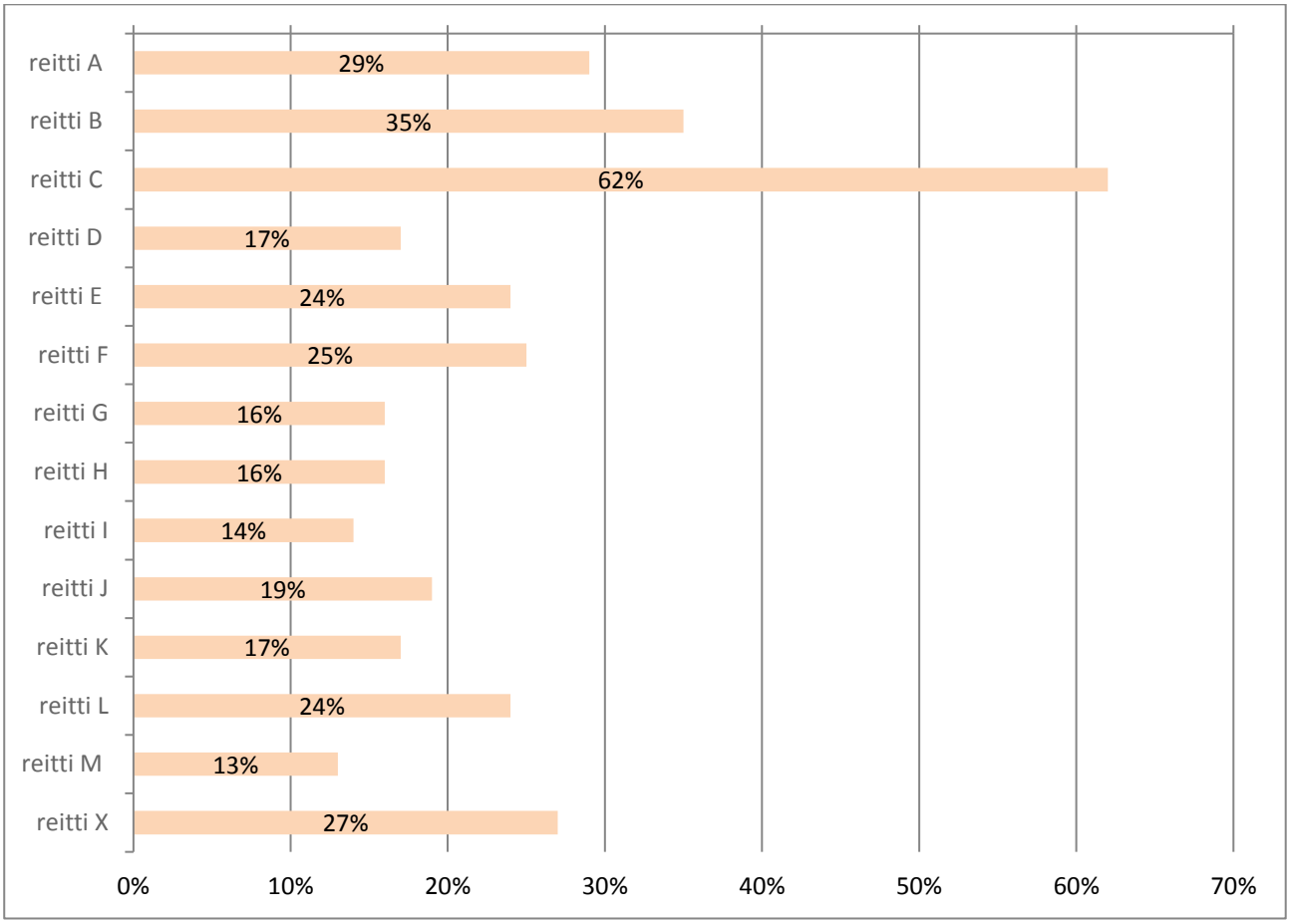

Reiteille A (Rajatorpantie), B (Raappavuorentie), C (Myyrmäentieltä Liesitorin ja Iskostien kautta Kilterinkujalle) ja X (eteläisestä Kaivokselasta Vaskipellonpolun kautta Korutielle) ehdotettiin eniten teemoja. Alla poimintoja ehdotuksista jokaiselle reitille:

a. reitti A: Rajatorpantie

- Pyörä / kävely
- koulutus/opiskelu/opiskelijat
- Etanabaana
- Auto pyörä
- Nopea ja turvallinen työmatka pyörällä, turvallinen pyöräparkki junalla jatkaville
- Juoksureitti
- nopea ja sujuva pyöräily
- Kaikki reitit voisi merkata omalla värillä esim käännöksissä sisäkaarteessa olevan talon kulman ympäri voisi mennä reitin värinen viiva
- Höpöhöpöä
- Liikennekaupunki; näkyvät liikennemerkit ym
- Vauhti, reitti on nopea.
- En aivan ymmärrä - siis mitä teemoja ja reittejä? Olen viime vuosiin saakka koko elämäni asunut, kävellyt ja pyöräillyt Myrtsissä, enkä ole tarvinnut reittejä ja teemoja - lähinnä ehkä opasteita eri paikkoihin. En näe tarvetta muutokselle, tai ehkä en vaan ymmärtänyt kysymystä :)
- Vihreä
- Urheilu
- Tämä kysymys ei täysin aukea. Reitit syntyvät asuin-, työ-, opiskelu-, asiointi- ja harrastuspaikkojen välisistä liikkumistarpeista. Toki kauppakeskukseen menevät reitit voivat olla kauppakujia, kirkolle menevät kirkkopolkuja jne.
- koulutus, tekniikka, tekoäly

b. reitti B: Raappavuorentie

- urheilu; lajit/välineet

- Pilvipiippujen taivasavenue
- Auto pyörä
- Myyrmäen ohitustie
- Kumparereitti maastopyöräreitti
- nopea ja sujuva pyöräily
- Luonto, vehreys, avara
- Urheiluteema koska kulkee urheilupuistojen ohi
- Turvallisesti vauhdikas
- Höpöhöpöä
- Urheilutyylinen reitti
- Kannattaisi käyttää suunniteluresurssit hyödyllisempään työhön.
- Vuorenpeikonreitti
- Yläilmoista maan kamaralle
- Liikennekaupunki
- Ohikulku
- Pyöräbaana...nopeaan pyöräilyyn kohti Helsinkiä
- Pääteitti/baana Helsinkiin
- Urheilu
- Liila
- Urheilu

c. reitti C: Myyrmäentieltä Liesitorin ja Iskostien kautta Kilterinkujalle

- urbaani maisema
- MyyrYork
- Lepokeitaita
- Perheraitti ja ihmeelinen luonto
- Street art
- valaistus
- Pyörä ja kävely
- liikunnallisuus
- Elämänkaari
- Tour de Myrtsi
- Hyvä pyörätie
- Taideteotti
- Urbaanius
- Urbaanit kuntovälineet, aikuisten sportvälineet
- Tämä reitti oli hyvä Malminkartanontielle asti, kunnes Helsinki purki asfaltoidun ja suoran pyörätien Honkasuon kohdalta. Teema voisi olla Honkasuon liittäminen Vantaaseen, jotta reitin saisi kuntoon taas vihdoin.
- katutaide, kävely, oleskelu
- Myyrmäen historia. Reittiä pitkin kulkee myös moni bussi joka voisi hyötyä teemasta
- Kylän raitti
- Savuttomuus
- Höpöhöpöä
- Hienosti ja taidemaisesti valaistu reitti
- Teemana Myyrmeän tärkein raitti. Pahana ongelmana huono jatkuvuus Martinlaaksoon ja Malmin-kartanoon.
- Myyrinraitti
- Keskusraitti
- Uran feel
- Pelit, taikuus ja fantasia
- Tietoinfoja; luonnosta, historiasta, maantieteestä ym
- Myyrmäen kaupunkipyöräreitti

- Sisäinen reitti rauhalliseen ajoon
- Kaupunkireitti
- Urbaanin taiteen reitti.
- Pinkki
- Pääraitti. Jatkettava Martinlaaksoon ja Malminkartanoon nykyistä paremmin.
- urbaani
- Hei, missä Myrmäenraitti - se tärkein????
- kohtaamiset, historiasta nykyaikaan, kivikausi

d. reitti D: Korutie - Jönsaksentie

- Vaskivuori
- Kaupungista maalle eli kuljen ahon laitaa
- Reitin varrelle levähdyspaikkoja
- Nopea ja turvallinen työmatka pyörällä, turvallinen pyöräparkki junalla jatkaville
- Kukkaketo
- nopea ja sujuva pyöräily
- viihtyisä asuminen ja jalankulkijoiden huomioiminen
- Liikennekaupunki
- Puisto, piha
- Oranssi

e. reitti E: Vaskivuorentie

- liikenteen seassa
- kaupunki/city
- Kukkulalta laaksoon holmenkollen
- Kallio ja kivi
- Vanha kaivostoiminta
- Kokkojen roihut
- nopea ja sujuva pyöräily
- Vauhtimäki
- Savuttomuus
- Kotikatu
- Kaupunkipyörä teema yhdistäisi Kaivokselaa ja Myyrmäkeä
- Liikennekaupunki
- Työkaluja
- Sininen

f. reitti F: Louhelantie

- pelto/maalaismaisema
- Kirkkotie ja katumukseen hiljentyminen
- Metsä
- Luonnonsuojelu. Tai niinkuin todellista on "järjetön ylinopeus 40 alueella"
- Luonto
- Mätäojan luonto
- urheiluväylä
- Villikukkaniitty teema
- Peltolakeus
- Teemana sovittaminen luontoon
- Menninkäisen reitti
- Pellonreunan viheraritti
- Liikennekaupunki
- Suo, vesi, luonto
- Valkoinen

g. reitti G: Uomatie

- kaupunki/city, kuten reitillä E tai hieman pienemmällä mittakaavalla kaupunkitunnelmaa, kerrostaloja kuten reitillä E
- Kahden maan rajalinja
- Joki
- Omenapuukujat
- kuntoilu, rasittavasti toistuvia ylä- ja alamäkiä
- Liikennekaupunki
- Retki
- Tummanharmaa
- puistomainen

h. reitti H: Pellaksenojalta Raappavuorentielle

- sammakon kurnutusta
- luonto/metsät/puut yhdistettynä urheiluun, kuten lenkkeily, hiihto
- Oikotie luontoon
- Taivas pilvet tähdet
- Luonto
- Hiljentymisen katu
- Pupupolku
- Tietoinfoja
- Eläimet, koira
- Punainen

i. reitti I: Paalukylänpuisto – Ruukkupolku – Ruukuntekijäntie – Kivikaudenpuisto - Myyrmäen urheilupuisto

- Urheilun ja tapahtumien äärelle kuja
- Kalat veden elämä
- Kasvillisuus
- Urheilu
- Tuoksuvat ruusut
- liikuntapolku, esim. värikäs, pehmeä kumirouhepinta
- Tietoinfoja
- Urheilu, liikunta, pelit
- Beessi

j. reitti J: Varia – Ojapolku – Delfiiniaukio – Suvantopolku - Virtapuisto

- Sukellus pinnan alle virta
- Putous kuohut
- katutaide, suihkulähteen valaisu
- Kävely
- Kävelyreitti
- Vesipyörä hitaasti pyörii
- liikuntapolku, "temppurata teema"
- Tietoinfoja
- Musiikki
- Hopean harmaa
- Urheilu
- liikunta ja urheilu

k. reitti K: Virtatie – Ojapuistonpolku – Noropuisto - Varia

- musiikki koska Vaskivuoren lukion musiikkilinja
- Temppurata

- Vesi ja virta
- valaistus
- Kävely
- Villiviinireitti
- Virtatie menee vaskivuoren lukion ohi eli heitä miellyttävä/sopiva teema
- Turvallisesti vauhdikas
- Tietoinfoja
- Koulu, kirjoja
- Keltainen

l. reitti L: Louhelan asema - Ojahaanpolku

- historiallinen lähiöpiha, 70-luvun henkeä
- Linnunlaulu
- Hetki rauhassa polku
- Puut havut lehdet
- Kävely ja pyörä
- Kirsikkapuut
- Luontoteema
- Teemana asukasyhteistyö
- Keijun polku
- Ystävyysraitti
- Tietoinfoja
- Puut ja pensaat
- Leikkipuistoreitti, reitin varreltalöytyy jo monia.
- Purppura

m. reitti M: Viherpuisto – Kuohuja – Kuohupuisto – Putouskuja – Virtapuistonkenttä - Meripihkatori

- lapset, leikki, piirros/satuhahmot
- Toisenlaisen kulkijan väylä haasteineen
- Vihreät kasvit ja pensaat
- Kasvillisuus
- Levähdysreitti
- Tietoinfoja
- Hiljaisuus teema
- Vaaleansininen

n. reitti X: eteläisestä Kaivokselasta Vaskipellonpolun kautta Korutielle

- Pyöräily
- sorsat/linnut
- Ötökkä ja hurtta oja
- Niitty ja kukat
- Luontopolku ulkoilu
- luonto kaupungissa
- Kaivokselasta asioille Myyrmäkeen, selkeästi merkitty hidas reitti
- Esihistoria ja maanviljelys
- Vanhaa mätäjokea kohti merta
- Eläinten reitti
- luonto ja historia
- Sorsasilta
- Ei reittiä tänne
- Tietoinfoja
- Yhteys Keskuspuistoon, ulkoilu
- Kaupunki, omenatarha
- Musta

LYHYT ETÄISYYKSILTÄÄN, TYÖ JA PALVELUT LÖYTYVÄT LÄHELTÄ - ELINVOIMAINEN MYYRMÄKI

Kaavarungon ohessa on tutkittu muun muassa asukas- ja nuorisotilojen sijaintia keskustassa. Isomyyrin ja Myyrinpuhoksen kauppakeskusten sekä Liesikujan autopaikka-alueiden paikalle on suunnitteilla asuin-, liike-, toimi- ja palvelutilojen kortteli. Tällöin purettavan Isomyyrin tiloissa nykyisin sijaitseville kaupungin palveluille (asukas- ja nuorisotilat sekä aikuisopisto) etsitään uusi paikka. Tutkittavia vaihtoehtoja ovat esimerkiksi Isomyyrin paikalle tuleva hybridirakennus, jossa katutason asukas- ja liiketilat yhdistettäisiin toiminnallisesti uudistettavan Liesitorin julkiseen ulkotilaan. Tällöin esimerkiksi kahvila voisi avautua suoraan torille ja asukastilojen toimintaa voi levittäytyä helposti sisätiloista ulos. Liesitorille sijoitetaan eri-ikäisiä palvelevia toimintoja. Muita vaihtoehtoja olisi sijoittaa kaupungin palveluita Myyrmäkitalon tai Colosseumin yhteyteen. Eri toimijoiden ja yhdistysten kanssa käydyssä keskustelussa on tullut esille muun muassa suuren salitilan tarve ja toive tilojen osittaiseen yhteiskäyttöisyyteen.

9. Millaisia yhteis-/ toiminta-/ työ-/ pop-up-/ ym. tiloja pidät tärkeänä saada Myyrmäkeen?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Yhteisiä työpisteitä, asukastiloja eri-ikäisten tarpeisiin sopivia
- Yhteisöllisiä työtiloja ja muunneltavissa olevia työtiloja erilaisten yrittäjien tarkoituksiin, jolloin tekeminen olisi helppoa ja kevyttä. Harrastustiloista arvostan hyvää sisäliikuntapaikkaa lähellä keskustaa sekä erilaisia musiikin harrastamiseen tarkoitettuja tiloja. Kaipaisin myös muita kuin kauppakeskuksissa sijaitsevia kahviloita (tai muita työtiloja), joissa voisi olla terassi tai joiden ulkopuolelle olisi helppo jättää esim. lapsi nukkumaan päiväunia.
- Liikuntaan soveltuva tila, jossa voisi olla mummojumppaa tai vauvajumppaa jne. Toisaalta se soveltuisi eriteemaisten kirpputoritapahtumien järjestämiseen. Kirpputori-tapahtuman voisi järjestää myös isommassa tilassa, joka muulloin muunneltavissa erikokoisiin tiloihin esim. kokouskäyttöön, jossa siis siirreltävät pöydät ja pinottavat tuolit. Nuorille hengailutila. Pop-up kahvila tms. pikkuliike pop-up mahdollisuus.

- Tarpeeksi parkkipaikkoja. Äärimmäisen tärkeää. Mikään ei ole lähelläkään tämän tärkeyttä tulevaisuudessa. Muuten lippakioskeja, joita vuokrataan eri yrittäjille kausiluonteisesti
- Pikkukauppoja, kahviloita, tiloja, joita voisi varata esim hetkeksi omaan käyttöön, vaikka oman liikuntaharrastusta varten. Jossa voisi harjoitella esim. tanssia
- Taidekeskus Colosseumin tiloihin.
- Vapaaehtoistoiminta tiloja, työpajoja, Tiloja nuorille,jossa erilaista tekemistä
- isoja kokous- ja esiintymistiloja järjestöille ja yrityksille kaupungin kanssa.
- Työtiloja, jotka ovat avoimia kaikille, ja jossa eri tarkoitusten tiloja on rajattu. Monelle esimerkiksi autonkorjaus- ja pesupaikka TI-hallityylisesti voisi olla myös hyvä, samoin puutyötilat tai ompelutilat, jossa voisi vuokrata vaikka konetta ja saumuria. Pop Up -taidegalleriat ovat aina kiinnostavia, ja varmasti ihan omaltakin alueelta löytyisi paljon lahjakkaita taiteentekijöitä. Kunnollinen keikkapaikkakin voisi olla hyvä, aikanaan Kultakaivoksessa oli paljonkin bändejä, mutta sen jälkeen liveä ei juuri ole ollut Jyväsen trubaduurityyppisiä iltoja lukuunottamatta.
- ruokarekoille paikkoja! Olisi kiva, jos olisi esim ruokarekkojen kokoontumisajot joskus! Kasarmitorilla oli yhtenä kesänä (2014) oliko se keskiviikkoiltaisin, ja se oli huippua. Kesä ei ehkä niin sovi lähiöön, mutta vaikka keväällä tai syksyllä. Co-working voisi olla myöskin hyvä, vuokrat ovat halvempia kuin keskustassa, mutta yhteydet ovat kunnossa. Työtilat ja työpaikat ovat tärkeitä kaupungin yhteiskuntarakenteen takia: työntekijät pitävät lounaspaikat pystyssä, ostavat matkalla kahvia ja ruokaa, poikkeavat kampaajalla tai parturissa silloin kun asukkaat eivät ole näitä palveluja käyttämässä. Olisi mukavaa, jos olisi tiloja, joissa ihmiset voisivat kokoontua yhteisen kiinnostuksen ääreen.
- Meillekin samaa kuin Malmitalo ja Kanneltalo, joissa kivoja tapahtumia...
- Halpoja työtiloja taiteelke ja tutkimukselle, yrittäjille ikkunallisia kadunvarsitiloja, katuja voi kaventaa.
- Nykyiset Isomyyrin / Myyringin kaltaiset tilat ovat tärkeitä, liikuntasalit, kerhotilat, opetustilat, ryhmätyötilat
- Pienyrittäjille ja etätyöläisille mahdollisuuden edullisiin, satunnaisesti tarvittuihin työtiloihin. Pienyrittäjille myös mahdollisuus pitää pop up-myymälää
- tietyssä paikassa silloin tällön; monella ei välttämättä ole mahdollisuuksia vakituiseen myymälään (kannattavuusnäkökulma) ja toisaalta se toisi vaihtelua myös asiakkaille.
- Kokoontumistiloja yhdistyksille, työskentelymahdollisuuksia pienyrittäjille (toimistotyö), teatteri- ja konserttitila, tiloja, joissa voi pitää keskustelutilaisuuksia
- Isoja salitiloja liikunta- ja muuhun tapahtumakäyttöön. Nuorisotiloja. Myös aikuisille "olohuonetyyppinen" tila.
- Missään ei ole yhteisöverstaita missä olisi työkaluja ja koneita, joilla voi tehdä pieniä rakennusprojekteja tai korjata huonekaluja tai vaikka tehdä pyörän keväthuollon. Kaikkien pitää hankkia omat kalliit kamat tai lainata muilta. Lisäksi yleisövessoja voisi olla enemmän.
- Tiloja pitää taloyhtiön yhtiökokous ja asukastyöpajoja. Live streamiltä euroviisut ja vaalit ja mm-jääkiekkopeli.
- Nuorille tiloja, joissa järkevää puuhaa ja tekemistä. Lapsille joku sisäpuisto tai alue mihin mennä heidän kanssa viettämään aikaa sisätiloihin ja kivoja ruokapaikkoja. Myös joku tila mikä yhdistää eri sukupolvet ja missä esim Martat ja muut yhdistykset voisivat järjestää tapahtumia ja toimintaa olisi kiva. Myös elämyksellinen liikunta kiinnostaisi
- Olisi erittäin tärkeää saada Myyrmäkeen kunnon tilat/tanssisalit Vantaan katutanssiyhdistykselle! Varsinkin jos Iso-Myyrin kauppakeskus puretaan.
- Asukastilat mieluiten Isomyyrin tilalle tai parkkihallin tilalle rakennettaviin taloihin, etuna juna-aseman ja bussireittien läheisyys. Esteetön kulku.
- Nuorisotilojen lisäksi pitäisi muistaa myös vanhenevaa väestöä. Olohuonetyyppiset kokoontumistilat poistavat yksinäisyyttä ja toivottavasti
- lisäävät yhteisöllisyyttä alueella. Aikuisopistolle riittävät tilat.
- Myyrmäki tarvitsee suuren yhteiskäytössä olevan tilan jossa voidaan järjestää esim. LAN-videopelitapahtumia (eSports), miniatyyripelien turnauksia, Magic:The Gathering tai Pokémon turnauksia. Kaikki em. osa-alueet ovat keränneet suurta suosiota suomessa ja maailmalla!
- Kotimaisia pienyrittäjiä, paikallisuutta, luonnonmukaisuutta
- Kesällä ulkona virkistäviä taukopaikkoja, talvella sisäpuutarhoja arjen taukohetkiin.

Minkälaiset paikat koet kutsuviksi? Ketä haluaisit tavata siellä? Minkälaisia palveluita haluaisit saada siellä?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Värikkäitä, taidetta, iloa ja valoa. Yhteisiä tapahtumia eri-ikäisille ihmisille.
- Avoimen päiväkodin ja kirjaston. Haluaisin tavata mahdollisimman paljon erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Esim. olisi hauska päästä seuraamaan kangaspuilla kudontaa. Toivoisin, että tulevaisuudessa paikkojen profiili ja tilat olisivat helposti muunneltavissa eri käyttäjäryhmien tarpeisiin, jolloin ihmiset voisivat kohdata toisiaan myös luontevasti.
- Avoimet, jossa selkeästi lukee mitä tarjolla, jotta helppo vilkaista ja löytää myös ohi mennessä. Voisin tavata muita samanikäisiä / samassa elämäntilanteessa olevia (esikoislapsen vanhemmat vs. useampi lapsi, koiraihmiset jne.) Ilmaiset tapahtumat/palvelut aina plussaa, tai edes edulliset houkuttelevat.
- En välttämättä halua tavata ketään. Koen oman kotini, metsät ja luonnonpuistot kutsuviksi
- Avarat, valoisat, kauniisti sisustetut tilat. Ulkotiloissa taas viheralueet, kukkaistutukset, valotaideteokset. Tapaisin ystäviä, muita lapsiperheitä, tanssikollegoita. Mahdollisuus vuokrata tanssitilaa, lapsikerhoja, kahviloita.
- Hyvin hoidettuja ja siistinä pidettäviä puistoja, penkkejä, katukahviloita. Toimivaa toria.
- Valoisat ja avarat paikat tuovat myös turvallisen vaikutelman. Myyrmäessä on viime aikoina ollut levotonta, joten jos siihen ei puututa, kadut hiljenevät ja pahimmillaan ihmiset eivät uskalla liikkua ulkona iltaisin. Myyrmäessä on vielä aika vähän iltaisin avoinna olevia ravintoloita ja kahviloita. Myyrmannissa on hyvä valikoima, mutta en myöskään halua mennä syömään kauppakeskuksen hälinään ja toisaalta ne eivät ole auki enää iltaisin.
- Paikan, jonne voi mennä yksin ja istua ventovieraan seuraksi ikään ja sukupuoleen katsomatta. Haluaisin kohdata siellä kaikenlaisia ihmisiä.
- Tyylikkäät ja hauskan houkuttelevasti sisustetut avarat tilat missä on jotain erikoista mikä houkuttaa sisään katsomaan tarkemmin
- Pitäisi olla aurinkoa ja puita. Mahdollisuus puistoshakkiin ja pentankkiin. Kahvilat kivoja. Kivijalkamyymälöitä.
- Vihreät paikat. Esim tuo urheilupuiston puute on vihreys. On betonia ja asfalttia, ei houkutteleva. Pohjoinen kenttä paras alue. Parkkialue aivan liian suuri. Puhutaan koko ajan, että pitää olla kompakti, tuon alueen parkkis on aivan naurettavan iso. Miksei siihen parkkiluolaa? Muut näkisivät
- Rennot, ennakkoluulottomat ja monikulttuuriset paikat ovat yleensä kutsuvia. Haluaisin tavata enemmän eri alan pelaajia Myyrmäessä. Pelit ovat sosiaalinen tapa viettää aikaa ja ne auttavat ihmisiä syrjäytymästä, joten haluaisin nähdä ainakin yhden pelikaupan menestyvän Myyrmäessä, vaikkapa omani (Oh My Game Oy).
- Viihtyisät, ei liian modernit, valoisat, matalan kynnyksen paikat ovat kutsuvia. Työtekoa, erilaisia tapahtumia, kulttuuria, ruokatapahtumia, tansseja,

Mitkä ovat tärkeitä asioita tilojen luonteen tai sijainnin suhteen?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Lähellä, turvallisia, helpot kulkuyhteydet, kutsuvia
- Siisteys, helppo tulla
- Avoimuus ja keskeinen sijainti, joihin on helppo tulla. Esim. Myyrinki on tällä hetkellä "piilossa". Läpikulkumahdollisuus on ainakin joissain paikoissa
- Muunneltavissa ja helppokulkuisia (esim. vaunujen kanssa liikkuvat), helppo nähdä ja mennä kävelytien varresta. Voisi sijaita lähellä juna-asemaa tai bussipysäkkiä.
- Tilat pitäisi olla eka kerroksessa ja ikkunallisia, ei yläkerroksissa ja keinovalossa!
- Ne pitää olla kutsuvia, ei mitään pimeitä sokkeloisia tiloja, jonne ei pääse esim. lastenrattaiden kanssa.
- Toiminnot eivät saa keskittyä liikaa kauppakeskukseen, läheisyyteen kylläkin.
- Tiloihin tulee olla helppo päästä ja ne tulee olla sisustettu viihtyisästi. Taiteella ja viherkasveilla sekä oikeanlaisilla, -tyyppisillä ja -värisillä huonekaluilla voi vaikuttaa paljon tilan viihtyisyyteen.
- Saavutettavuus ja jatkuva toiminta.
- Ihmisläheisyys, ihmisen mittakaava.
- Ikkunallisia avaria tiloja, ei kellarissa.
- Esteetön kulku liikuntarajoitteisille ja näkövammaisille.
- Keskeisiä ja ihmisläheisiä
- Turvallisuus, helppo päästä sekä tavoitettavuus
- Helposti tunnistettava ja joustava.
- Luontevasti liikkumisreittien varrella. Katutasossa tai siellä missä ihmiset muutenkin liikkuvat
- Kävely matkan päässä keskustassa lähellä muita palveluja. Helposti muunneltavia tiloja tarpeen mukaan.
- Olen päätynyt siihen lopputulokseen, että jos paikalle halutaan eri taustoista tulevia ihmisiä matalalla kynnyksellä, paikan ei pitäisi olla liian hienostunut, mutta silti viihtyisä - sellainen mökkivintti, jonne kaikkien on helppo ja hauska tulla viettämään aikaa! Ei voida ajatella pelkästään urbaaneja nuoria, vaan pitäisi ottaa huomioon myös vanhukset, maahanmuuttajat, työttömät jne. Katutaso ei välttämättä palvele parhaiten, vaan esim. 2.krs, koska tilan on hyvä olla valoisa, mutta on häiritsevää, jos kaikki ohikulkijat kurkkivat jatkuvasti sisään.

- Tiivis tunnelma, ympärivuorokautinen käyttö, jos mahdollista. Kunhan vain aukioita ei suunnitella liian isoiksi tai tyhjiksi, mikä heikentää usein ihmisten halukkuutta käyttää tilaa.
- Pitää välttää kehitystä, jossa kaikki kaupalliset tilat on koottu omaan rakennukseensa, vapaa-ajan tilat omaan rakennukseensa, työpaikat omiin kortteleihinsa ja asuminen omiin kortteleihinsa. Sen sijaan tarvitaan pienipiirteistä sekoittamista.
- Avoimuus, saavutettavuus ja muokattavuus (ei tarvitse liikaa varoa, ei tarvita virallisia pitkiä ja byrokraattisia lupaprosesseja esim. tilan kevyeen muokkaamiseen). Sijainnin ei tarvitse olla keskeisintä keskustaa, mutta toisaalta ei ole myöskään mitään estettä miksi urbaani keskusta ja asukaslähtöinen, yhteisöllinen toiminta eivät voisi olla yhtä ja samaa asiaa. Yhteisöllisyys, matalan kynnyksen osallistuminen ja yhteinen tekeminen ovat alueen vahvuuksia, jos nyt ja saavat mielestäni myös näkyä ja kuulua tulevaisuudessa.
- Colosseumi vähän syrjässä, jos ajatellaan vanhempia henkilöitä ja heidän liikkumista.

10. Pitäisitkö parempana, että asukastilat sijaitsevat…

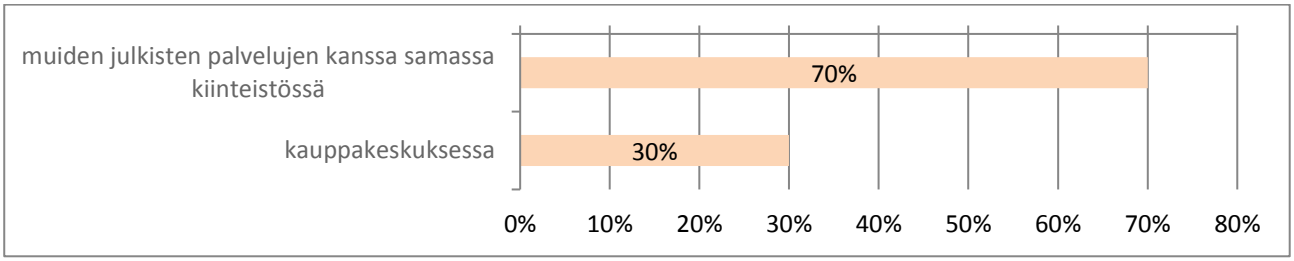

LIIKETILAT JA YRITYKSET

11. Millaisia tiloja liiketoiminnalle tulisi olla ja missä?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Isoja liiketiloja kauppakeskuksessa ja ehdottomasti tilaa pienille kivijalkaliikkeille. Kaipaan kangasliikettä ja urheilukauppaa, sekä lastentarvikeliikettä.
- Kierrätykseen ja kirpputoritoimintaan voisi myös varata kohtuuhintaista tilaa.
- Ostoskatu, jossa tilaa pienille kahviloille ja ravintoloille, pieniä myynti/erikoisliikkeitä, kukkakauppa, kampaamot ym. kauneudenhoitoliikkeet.
- Mahdollisuus erilaisuuteen eli ei kopioituja koppeja pääväylien varrella.
- Katotason pienet liiketilat houkuttelisivat pienyrittäjiä Myyrmäkeen. Voisi tehdä myös ikkunaostoksia.
- Kivijalkapuoteja kerrostaloissa, kuten tuossa kuvassa. Tuovat elävyyttä betonibunkkeriin.
- Olisi tietenkin hyvä, että Myyrmäessä olisi muitakin yrityksiä kuin vain kauppoja ja ravintoloita. Kaupallinen tarjontakin on nykyisellään varsin vaatimatonta ja valikoimat niin pieniä, että monesti on mentävä joko Helsingin keskustaan tai Jumboon ostoksille. Ja mikäli ei halua tuhlata rahaa

yksityisautoiluun, niin on helpointa mennä Helsinkiin. Näin voinee sanoa ravintolatarjonnastakin. Toivottavasti lisääntynyt asukasmäärä ja järkevät kaavat ja tilat mahdollistavat paremmat kaupalliset palvelut tulevaisuudessa. Kaupalliset toimijat varmaan osaavat kertoa minkälaisia tiloja etsivät.

- Niitä olisi hyvä olla lähellä missä ihmiset asuvat ja työskentelevät
- Asemien lähellä ainakin, myös katutasossa sellaisissa paikoissa, joissa on lähellä asiointipysäköintiä. Liiketilat, joiden lähellä ei ole lainkaan parkkipaikkoja, ovat ajat sitten jo jääneet tyhjilleen.
- Näen huonona kehityksenä, että Myyrmäessä liiketilojen määrää ollaan voimakkaasti supistamassa. Lisäksi vähätkin liiketilat kohdistetaan katutasoon tai kauppakeskuksiin. Suuri osa yrityksistä tarvitsee pääasiassa toimistotilaa eikä heillä ole mitään tarvetta katutason näytetiloille, saati kauppakeskustiloille. Nämä toimistotyöntekijät ovat juuri ne, jotka pitävät kahvilat sekä ruokapaikat pystyssä ja näin ollen estävät aluetta näivettymästä ja muuttumasta nukkumalähiöksi. Kahvilat ja muut ravintolat eivät voi olla tuottavia, jos niiden asiakasmäärä on päivisin lähes olematon. Toimivassa kaupunkirakenteessa työpaikkojen (teollisuutta lukuun ottamatta) on pystyttävä sijaitsemaan samalla alueella asukkaiden kanssa.
- Toivon alueelle suurten kauppojen lisäksi myös pienyrityksiä ja pienyrittäjiä. Se vaatii kuitenkin aueen toteuttamista niin, että tilojen vuokrat ovat myös aloittavien pienyrittäjien ulottuvilla.
- Ottaen huomioon Suomen luonnonilmiöt niin kuivin kengin paikasta toiseen. Keskitetysti, helppo valita palvelut tai hoitaa asiat. Kesällä mahdollisuus ulkoiseen toimintaan.
- Liiketoiminnalle olisi hyvä saada jokin teema, joka profiloisi Myyrmäkeä.
- Liiketoiminta on kannattavuuteen perustuvaa ja sopivat asiakasvirrat ratkaisevat mihin yritysten kannattaa sijoittua. Hyvin erikoistuneet liikkeet pärjäävät syrjemmässäkin, mikäli liikenne on mahdollistettu, mutta volyymillä tuloksen tekevät tarvitsevat selkeitä helppokulkuisia keskittymiä, katsotaan vaikka kuinka Myyrmäen asemalla Puhos näivettyi IsoMyyrin tultua ja IsoMyyri Myyrmannin tultua.
- Myyrmäenraitilla tulisi olla koko matkalla kivijalkaliiketiloja. Samoin kaikissa keskustan uusissa korttelessa.
- Myös muille yrityksille kuin kivijalkakaupalle tulee varata tiloja. Johonkin voisi sijoittaa ateljeetyyppiset työtilat ja asumisen yhdistäviä tiloja. Muutama iso toimistokorttelivaraus tulisi säilyttää.
- Nykyisiä ei pidä purkaa vaan kehittää.

12. Millaista yhteistyötä yritysten ja eri toimijoiden välillä tulisi olla?

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Erilaisia tapahtumia voisi varmasti järjestää, että tulisi sopivasti pöhinää paikalle. Esim. käsityöpäivä voisi toimia uusienkin rakennusten yhteydessä.
- Yhteistyötapahtumia.
- Erilaiset win-win tilanteet pitäisi kartoittaa, ettei pienyrittäjien tarvitsisi yksin "painia" ketjuliikkeiden kanssa.

- Enemmän erilaisia vuorovaikutustapahtumia esim. Metropolian ja yritysten välillä.
- Lähiruokaa yhdessä toimien.
- Esimerkiksi useamman kahvilan ja ravintolan yhteinen terassialue tai ruokailualue, "food market".
- Tapahtuu itsestään, jos on sopivia paikkoja, eikä byrokratiaa
- Markkinointi ja tarjonnan monipuolisuus.
- Tempauksia koko perheelle, erityisesti lapsille.
- Myyrmäen alueen yritysverkosto, jossa yhdessä myös kaupunki, oppilaitokset ja muut julkiset toimijat.
- Metropolian oppilaille liiketiloja edullisesti, joihin voivat kehittää toimintaa.
- Toimijat voisivat suosia paikallisia yrityksiä.
- Mahdollisimman ennakkoluulotonta. Tavoitteena nimenomaan yhteistyö ja käsitys siitä että alueen vetovoimaisuudesta hyötyvät kaikki.
- Keskustakatu voi olla kaupallisten toimijoiden kesken jo "pieni kylä", muut toimijat kuten yhdistykset pitäisi nähdä voimavarana, joka kykenee elävöittämään aluetta laajalti mutta myös tuomaan liikkeille maksavia asiakkaita esimerkiksi osana tapahtumia tai käyttämällä kaupallista tilaa kohtaamispaikkana.
- Paras yhteistyö syntyy, kun myyrmäkeläisillä on alueella työpaikkoja.

MUUTA

13. Muita huomioita Myyrmäen kehittämisestä tai kaavarunkoluonnoksesta? Jäikö jotain sanomatta? kerro vapaasti

Poimintoja avoimista vastauksista:

- Työpaikkojen ja toimistotilojen määrä Myyrmäessä tulee turvata. Mitä useampi voi asua, elää, harrastaa ja työskennellä samalla alueella, sen viihtyisämpää on.
- Talvet ovat edelleen pitkiä ja kylmiä. Yksi iso ongelma esim myyrmäenraitilla on kova viima. Rakentamisella pitäisi voida luoda suojaisia tiloja.
- Louhelan päiväkoti suunnitteilla ok. Mutta mistä keksittin ne mahd korkeat asuintalot samalle aukiolle. Ette saa viedä tästä piknik ruohikkoa, petankkipaikkaa, frisbee kenttää, lento/sulkapallokenttää
- Parkkipaikkoja tapetaan kovalla kädellä. Myös kulkeminen autoilla hankaloitetaan tahallaan.
- Ei korkeaa lisärakentamista matalien rakennusten kylkeen näköaloja pilaamaan. Uudisrakennuksia suunniteltaessa varmistettava, että esim. parvekkeet eivät ole suoraan vastakkain vaan vinosti tms. jotta yksityisyys ja viihtyisyys säilyy.

- Säästäkää luontoa ja lisätkää vihreyttä, kukkia, kasveja.
- Olen todella kriittinen Jokiuoman puiston yhteydessä olevan tontin rakentamisen suhteen. päiväkodin viereinen viheralue on Myyrmäen, Louhelan ja Martinlaakson asukkaiden silmissä kiinteä osa puistoa, eikä siihen rakentamista katsota hyvällä. Päiväkodille voisi etsiä vaihtoehtoista sijoituspaikkaa alueen laidoilta, sillä ne ovat vähemmän ahkerassa asukaskäytössä.
- Teiden ja polkujen varsille runsaasti kiireellä penkkejä, jotta ikäihmiset ja liikuntavammaiset, äidit isät mummot pienten lasten kanssa saadaan liikkumaan ja voivat hetken lenkillä istahtaa.
- Hyvä ote, hienoa kun Myyrmäkeä kehitetään! Kannattaako rakennusten maksimikorkeutta rajoittaa jo tässä vaiheessa, jos luodaan mielikuvia Myyryorkista ja Myyrhattanista? Voisi vaihtaa sanan "max" sanaan "noin".
- Myyrmäessä olisi hyvä säilyttää sen vehreys ja avarat aukiot. Hiekkapolut ovat myös tunnelmallisia metsineen. Kun rakennatte, rakentakaa myyrmannin lähelle mahdollisimman korkeita rakennuksia ja panostakaa ulkomuotoon. Rakennuksen arkkitehtuurinen hienous ei vaadi mahdottomasti rahaa (käyttäkää esimerkiksi puuta rakennusten ulkoseinien koristeena), eikä jokaisen uuden talon tarvitse olla samanlainen kuin muut uudet talot pk-seudulla. Antakaa arkkitehtien leikkiä, mutta tehkää selväksi että rahaa ei ole loputtomasti. Näillä eväillä takaan, että myyrmäki karistaa lopullisesti huonon maineensa ja siitä tulee ihasteltu kaupunginosa. Myyrmäellä on valtava etu sijainnillisesti ja sinne on helppo tulla. Enää tarvitaan uudempi, korkeampi keskusta.
- Olisi hienoa, jos Myyrmäestä tulisi vireä, elinvoimainen ja viihtyisä kaupunginosa. Taiteella ja kulttuurilla tulisi olla merkittävä osuus alueen viihtyisyydessä. Toivon myös, että ei kiinnitetä huomiota ainoastaan asuinrakentamiseen, vaan että alueella säilyisi myös yrityksiä ja työpaikkoja siten, että alue on myös päivisin elävä (esim. lounasravintolat ka kahvilat sekä asiakkaat kivijalkaliikkeissä). Paalutori on oleellinen osa Myyrmäkeä, ja sen elävyydestä ja viihtyisyydestä tulee pitää huolta.
- Kaavarunkoluonnos järkytti tiiviillä rakentamisellaan, Raappavuoren alue tulisi säilyttää luonnontilaisena. Moni alueen asukas haluaa asua luonnonlähellä ja pystyä liikkumaan ja rentoutumaan lähiluonnossa. Mistä löytyvät peruspalvelut kaikille uusille asukkaille. Myyrmäenterveysasema on jo nyt liian pieni kapasiteetiltaan. Alueen koulut pullistelevat lapsista ja niissä on sisäilmaongelmia. Millä rahalla alueen palvelut laitetaan kuntoon? Lisäksi tiivis rakentaminen hävittää yhteisöllisyyden. Tulossa on levoton alue, jossa rikollisuus tulee lisääntymään.
- Katukuvaan panostus ja laatu tärkeää. Istutuksia voisi olla teiden risteyksissä ja liikenteenjakajissa. Aukioiden kunnossapitoon tulisi panostaa.
- Vaikka tiiviisti rakentaminen ei ole hyvä asia, on se silti ehdottomasti parempi vaihtoehto, kuin että tuhottaisiin upeat ja ihmisten hyvinvoinnille tärkeät viheralueet.
- Lainattavien kaupunkipyörien tulo Myyrmäkeen samalla käyttöliittymällä kuin Espoossa ja Helsingissä. Näin tuettaisiin pyöräilyä ja lyhyet matkat autolla voisivat vähentyä.
- Pois nykyiset varjoisat pusikot, joissa kalja- ja pilleriporukst hengailevat.
- Enemmän kävelybulevardeja.
- Aukioiden elävöittämistä tai uudelleenkaavoitusta tulisi harkita. Uudessa kaavarungossa kannattaisi aukioita vähentää tai kaavoittaa taloyhtiöiden pihoiksi.
- Kehittäkää, mutta maltilla. :) Ammentakaa alueen tunnelmasta, identiteetistä ja historiasta. Human scale kehitystä ohjaavaksi arvoksi, näin asukkaat ovat onnellisimpia pitkällä aikavälillä. Tsemppiä vaativaan työhönne!
- Erittäin hyviä suunnitelmia! Toivoisin itse vanhana vantaalaisena yleiskaavoittajana olevani Vantaan kaavoituksessa töissä. Varsin dynaaminen meininki :)
- Myyrmäen täydennysrakentaminen pitää keskittyä aseman läheisyyteen. Viheralueet ehdottoman tärkeitä Myyrmäessä, jotta alueen vetovoimaisuus pystytään säilyttämään. Satsaus kevyen liikenteen kehittämiseen kannattaa, pyöräilyn suosio on kasvanut valtavasti.
- Ajonopeudet Myyrmäessä pitäisi tavalla tai toisella saada nopeusrajoitusten mukaisiksi. Nyt esim. Rajatorpantiella ajetaan edelleen liian kovaa, samoin Raappavuorentiella ja monilla muilla pääväylillä. Melutason alentaminen luo vähillä toimenpiteillä viihtyvyyttä kaikille myyrmäkeläisille. Toivon kaupungilta pientä satsausta tähän (hymynaamat, kuopat ym. käyttöön).
- Tehdään tehokasta siellä missä jo luonto valloitettu, jätetään laajat yhtenäiset metsäalueet luonnontilaan virkistysalueiksi. Liiketiloja kivijalkaan.

28 § **Asemakaavan muutos 002399 sekä tonttijaon muutos, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5**

VD/3094/10.02.04.01/2018
HP/TLA/TKA/MKU/LL

Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö hakee lisää purkavaa saneerausta Laajaniitynkuja 5:n kerrostalotontille. Tällöin purettaisiin vielä loput viisi kolmekerroksista kerrostaloa (7 935 k-m^2) ja niiden tilalle rakennettaisiin uusia 6 – 14 -kerroksisia kerrostaloja (18 380 k-m^2). Tontille on jo valmistunut yksi ja rakenteilla kolme 8-kerroksista kerrostaloa (yhteensä 7 350 k-m^2). Rakennusoikeus kasvaa 10 445 k-m2.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 17558, kaupunginosassa 17 Martinlaakso.

Tonttijaon muutos koskee korttelia 17558.

Alue sijaitsee osoitteessa Laajaniitynkuja 5.

Kaavan hakija
Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö.

Maanomistus
Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö.

Kaavan valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Y-säätiö ja hakijan konsulttina Arkkitehdit Q4 Oy.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kortteli on tehokasta asuntoaluetta A1.

Voimassa olevassa asemakaavassa tontti on asuinkerrostalojen korttelialuetta AK. Rakennusoikeus on 15 285 k-m^2.

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutos toteuttaa maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitetta.

Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö hakee lisää purkavaa saneerausta Laajaniitynkuja 5:n tontille.

Tontilta purettaisiin viisi kolmekerroksista kerrostaloa 7 935 k-m^2, jotka ovat valmistuneet 1974, ja tontilla säilyisivät rakenteilla olevat kolme kahdeksankerroksista kerrostaloa 7 350 k-m^2, joista yksi on valmistunut.

Asemakaavamuutoksessa tontille tulee rakennusoikeutta 25 730 k-m^2, josta jo rakenteilla olevat kerrostalot 7 350 k-m^2 ja uudet rakennettavat kerrostalot 18 380 k-m^2. Tontin rakennusoikeus kasvaa 10 445 k-m^2. Muutos tuottaa uusia, esteettömiä, riittävästi ääni- ja lämpöeristettyjä ja paremmin kysyntään kohdistuvia asuntoja 309 kpl.

Laajaniitynkujan päähän sijoittuu 14-kerroksinen torni, jonka katolle tulee saunaosasto ja kattoterassi. Kaksi muuta 8-kerroksista tornia sijoittuu vinottain Laajaniitynpolun varrelle, jolloin taloista näkee toistensa ohi. Lisäksi tontille sijoittuu 6-kerroksinen lamellitalo, joka myötäilee Laajavuoren rinnettä. Keskelle jää iso piha. Tarvittavat lisäautopaikat sijoittuvat osin viherkannen alle. Korttelin tehokkuudeksi muodostuu e = 1,52.

Rakennukset muodostavat monipuolisen kokonaisuuden, joka koostuu erilaisista taloista.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tehtiin 23.4.2018.
Y-säätiön oma tiedotustilaisuus asukkailleen 2.5.2018.
Kaavan vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 12.5.2018.
Kaavatilaisuus pidettiin Laajaniitynkujalla 16.5.2018.

Kaavaan saatiin 16 mielipidettä, joista naapureilta 12 kpl. Mielipiteissä nousivat esiin erityisesti rakentamisen korkeus, naapuritalojen varjostus ja asumisviihtyvyys. Mielipiteet on esitetty kokonaisina kaavaselostuksessa.

- Täydennysrakentaminen kehäradan aseman, kauppakeskuksen ja palvelujen lähelle on perusteltua. Naapuritalojen eteen jää 24,9 m leveä rakentamaton vyöhyke, jossa on puita.
- Varjostustutkimuksen mukaan uudet talot eivät merkittävästi varjosta eteläpuoleisia taloja vaan enemmän omaa pihaa eikä sitäkään kokonaan. Silhuettitutkimus osoittaa, että 14-kerroksinen talo on paikallinen dominantti Laajaniitynkujan päässä eikä vaikuta hallitsevasti Martinlaakson kaupunkikuvaan. Tornitalo tarjoaa vapaat näkymät.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maa- ja asuntopoliittisia linjauksia (Kv 18.6.2018). Kaava tuottaa uutta asumista ja korkeaa rakentamista lähelle kehäradan asemaa ja palveluja.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.11.2018 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.11.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002399 sekä tonttijaon muutosehdotus, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 30

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.11.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002399 sekä tonttijaon muutosehdotus, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) vahvistaa maksuluokaksi 3 ja todeta, että hakija Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Käsittely:
Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.11.2018–2.1.2019. Tällöin ei jätetty muistutuksia.

Lausunnot
Kaupunginhallitus päätti 12.11.2018 pyytää tarvittavat lausunnot.
Lausuntoja ei tarvittu.

Sopimus
Kaavamuutokseen liittyvä sopimus on allekirjoitettu 19.2.2019.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittää 21.2.2019 kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 5.11.2018 päivätty asemakaavan muutosehdotus 002399 sekä tonttijaon muutosehdotus, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5.

———

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 22

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 5.11.2018 päivätty asemakaavan muutosehdotus 002399 sekä tonttijaon muutosehdotus, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 28

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 5.11.2018 päivätty asemakaavan muutosehdotus 002399 sekä tonttijaon muutosehdotus, 17 Martinlaakso / Laajaniitynkuja 5.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Asemakaavamuutoksen selostus 5.11.2018

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa
Myyrmäki

002399 LAAJANIITYNKUJA 5
MARTINLAAKSO

Kuva: Arkkitehdit Q4 Oy

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavan muutoksen selostus sekä tonttijaon muutos,
joka koskee 5.11.2018 päivättyä asemakaavakarttaa
nro 002399

LIITE: Kaupunginhallitus 25.03.2019 / 28 §

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö hakee lisää purkavaa saneerausta Laajaniitynkuja 5:n kerrostalotontille. Tällöin purettaisiin vielä loput viisi kolmekerroksista kerrostaloa (7 935 k-m2) ja niiden tilalle rakennettaisiin uusia 6 – 14 -kerroksisia kerrostaloja (18 380 k-m2). Tontilla on jo rakenteilla kolme kahdeksankerroksista kerrostaloa (7 350 k-m2).

Kaava-alueen sijainti sekä suhde kaupunkirakenteeseen ja palveluihin.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupungin kaupunginosa 17 Martinlaakso
kortteli 17558

Tonttijaon muutos

kortteli 17558

Kaava-alueen sijainti

Laajaniitynkuja 5

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	11
4	Asemakaavan kuvaus	25
5	Asemakaavan toteutus	40

1. TIIVISTELMÄ

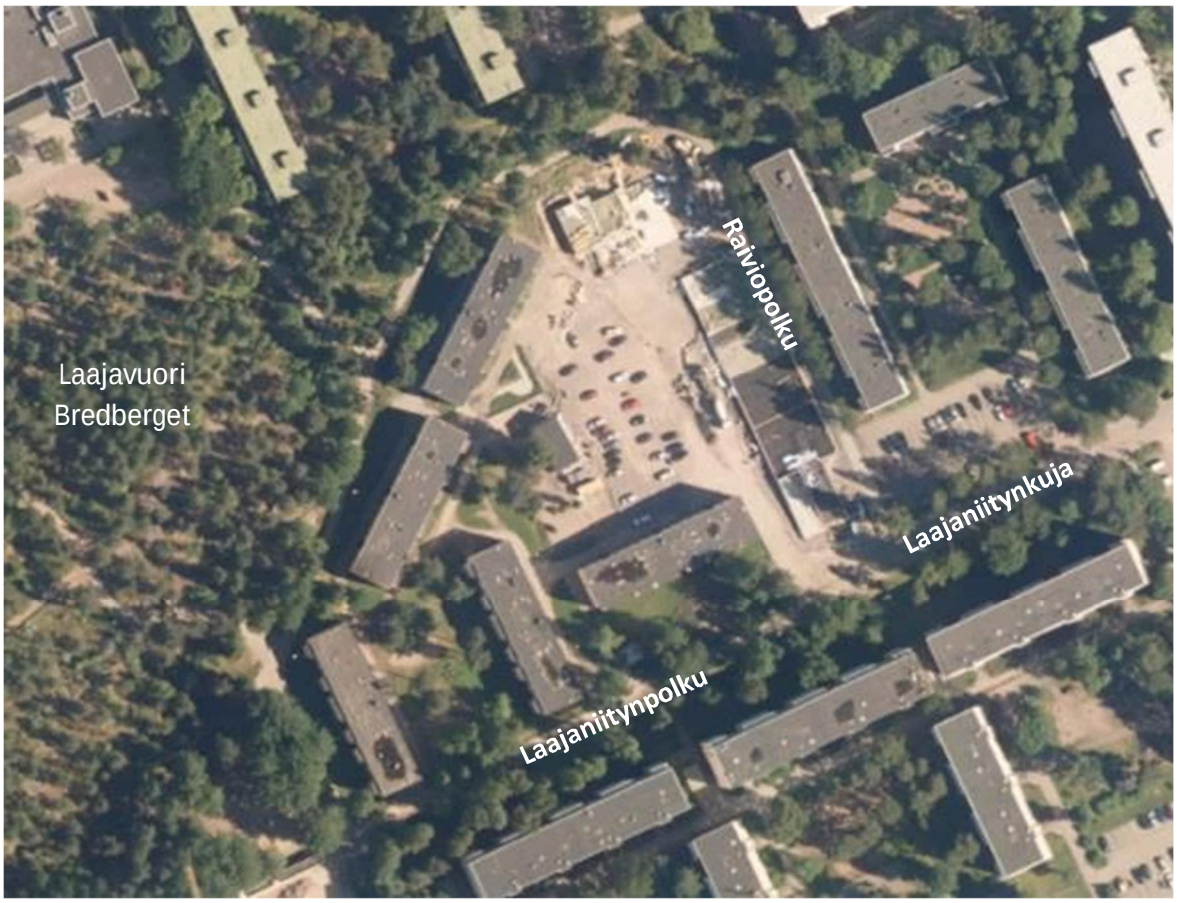

Ilmakuva 2017, kun rakennustyö oli alkanut.

Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö hakee lisää purkavaa saneerausta Laajaniitynkuja 5:n tontille.

Tontti sijaitsee lähellä rautatieasemaa, kauppakeskusta ja palveluja. Vieressä on Laajavuori.

Yleiskaavassa tontti on tehokasta asuntoaluetta A1.

Asemakaavassa tontti on asuinkerrostalojen korttelialuetta AK. Rakennusoikeus on 15 285 k-m2.

Tontilta purettaisiin viisi kolmekerroksista kerrostaloa 7 935 k-m2, jotka ovat valmistuneet 1974, ja tontilla säilyisivät jo rakenteilla olevat kolme kahdeksankerroksista kerrostaloa 7 350 k-m2.

Asemakaavamuutoksessa tontille tulee rakennusoikeutta 25 730 k-m2, josta jo rakenteilla olevat kerrostalot 7 350 k-m2 ja uudet rakennettavat kerrostalot 18 380 k-m2. Tontin rakennusoikeus kasvaa 10 445 k-m2 (+68 %).

Laajaniitynkujan päähän sijoittuu 14-kerroksinen torni, jonka katolle tulee sauna. Kaksi muuta 8-kerroksista tornia sijoittuu vinottain Laajaniitynpolun varrelle, jolloin taloista näkee toistensa ohi. Lisäksi tontille sijoittuu 6-kerroksinen lamellitalo, joka myötäilee Laajavuoren rinnettä. Rakennukset muodostavat monipuolisen kokonaisuuden, joka koostuu erilaisista taloista. Keskelle jää iso piha. Autopaikat sijoittuvat osin viherkannen alle. Korttelin tehokkuudeksi muodostuu e = 1,52.

2. LÄHTÖKOHDAT

Sisäpiha talvella. TKa 21.11.2017

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Martinlaakson kerrostaloalue on osa 1960-luvulla suunniteltua Haaga – Vantaan nauhakaupunkia ja perustuu aluerakentamissopimukseen 1967. Asemakaavaan laativat Nils Kostiainen ja Juhani Wallenius. Sen koordinaatisto perustuu 1700-luvun isojaon palstajakoon. Rakentaminen alkoi 1968 ja rautatie valmistui 1975. Täällä oli kehityshanke alueen peruskorjaamiseksi 1990-luvulla, jolloin taloista tuli keskenään eri näköisiä. Purkava saneeraus alkoi 2000-luvulla.

Luonnonympäristö

Kaavamuutosalue on rakennettu tontti, jolla on isoja puita ja nurmikkoa. Männyt lienevät alueen alkueräistä kasvillisuutta. Leikkipaikka on työmaa-alueena. Alueella ei ole inventoituja arvokkaita luontokohteita. Maaperä on pääosin täyttömaata, osin kallio on lähellä maanpintaa.

Rakennettu ympäristö

Tontilla on viisi kolmikerroksista kerrostaloa, valmistuneet 1974, joissa on maanpäälliset kellarit. Yksi kerrostalo on purettu. Tontille on valmistunut pysäköintilaitos 2017 ja yksi kahdeksankerroksinen kerrostalo 2018. Kaksi kahdeksankerroksista kerrostaloa on rakenteilla ja ne valmistuvat maaliskuussa 2019.

Naapuritonteilla on kolme- ja kuusikerroksisia kerrostaloja vuosilta 1969 – 1975, joissa on maanpäälliset kellarit, julkisivumateriaalina betoni. Lähistölle on rakenteilla uusia 6 – 8 -kerroksisia kerrostaloja eri pintamateriaalein.

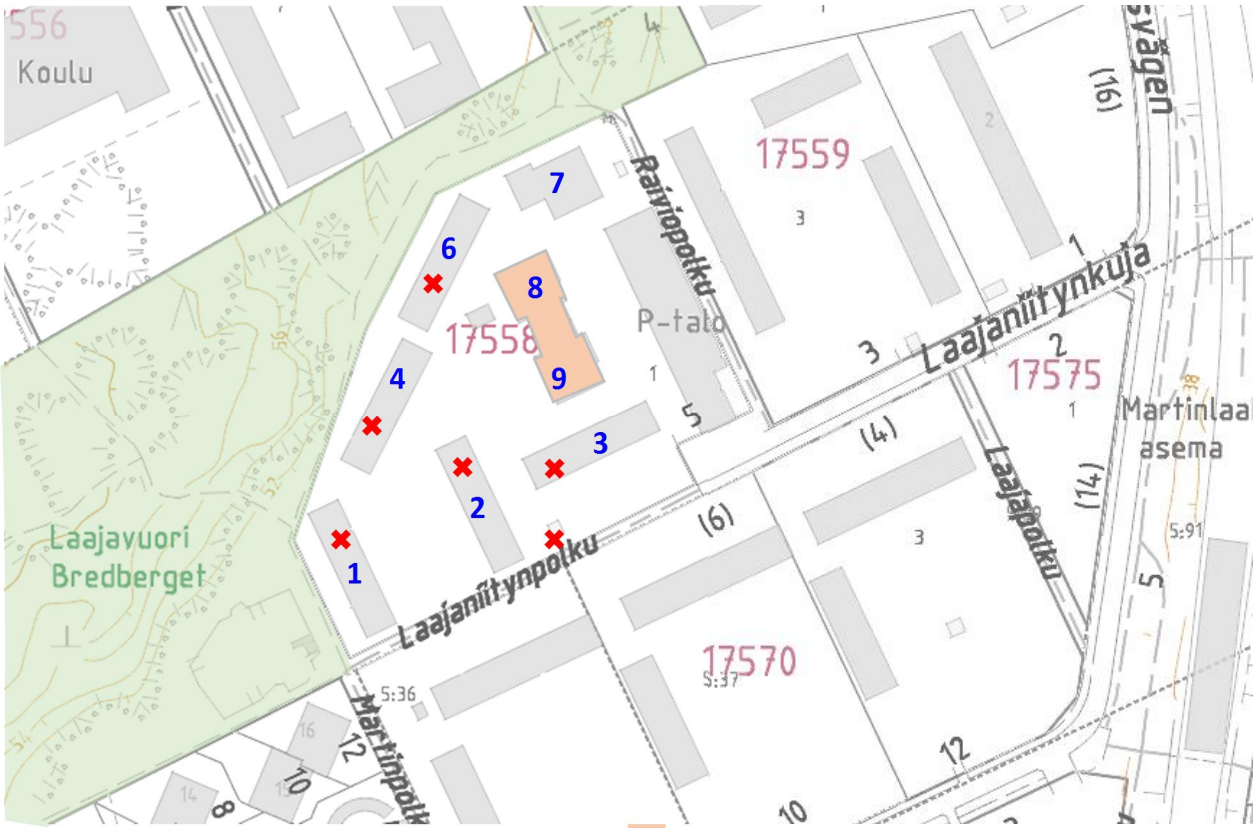

Nykytilanne. Rakenteilla. ✖ Puretaan.

Nykyiset asuinrakennukset

Rakennus		Valmis	Kerros-luku	Kerrosala k-m2	Kokonais-ala br-m2	Huoneistoala h-m2	Asuntoja kpl	Hissi	Julkisivu-materiaali
Nro	Raput								
1 / 20139	A B C	1974	3 + k	1 823*		1 305	21	ei	betoni
2 / 20140	D E F	1974	3 + k	1 823*		1 305	21	ei	betoni
3 / 20141	G H I	1974	3 + k	1 587		1 305	21	ei	betoni
4 / 20142	K L M	1974	3 + k	1 587		1 305	21	ei	betoni
6 / 20144	N O P	1974	3 + k	1 587		1 305	21	ei	betoni
7 / 56028	R	3/2019**	8	2 781	2 980	1 849	35	on	tiili
8 / 56025	S	3/2019**	8	2 734	2 796	1 801	42	on	tiili
9 / 56029	T	9/2018	8	2 897	2 959	1 802	42	on	tiili
Yhteensä				16 819		11 977	224		

*) Rakennuksessa 1 on Martintuvan päiväkoti. Rakennuksessa 2 on Folkhälsanin kerhotila. Rakennus 5 on purettu.
**) Rakenteilla.

Palvelut

Martinlaaksossa on koulut, päiväkodit, sosiaali- ja terveyskeskus, kirjasto, uimahalli, konserttitalo Martinus ja Kauppiaitten kauppaoppilaitos Mercuria. Kaupallisia palveluja ovat Martinlaakson ostari, Laajaniityntien liikkeet ja Laajavuorentien kauppa. Aluekeskus on Myyrmäessä.

Virkistys

Vieressä on Laajavuori, puistoalue, joka kohoaa + 64 metrin korkeuteen meren pinnasta.

Liikenne

Tontti liittyy Laajaniitynkujan kautta Laajaniityntiehen, joilla on kadunvarsipysäköintiä, sekä kävelytieverkkoon. Junat, bussit ja taksit Martinlaakson asemalta, jonne on 300 metriä.

Sisäpiha syksyllä. TKa 19.10.2018

Kehärata yhdistää Helsingin keskustan, Lentoaseman, kolme aluekeskusta, 200 000 asukasta ja 200 000 työpaikkaa. Suunnitteilla on runkobussilinja 400 Helsinki – Myyrmäki – Martinlaakso.

Kulttuurihistorialliset kohteet

Kaava-alueella ei ole rakennusperintökohteita eikä tunnettuja muinaisjäännöksiä.

Tekninen huolto

Tontille on valmis kunnallistekniikka (hulevesiviemäri, jätevesiviemäri, kaukolämpö, sähkö, tietoliikenne, vesijohto). Hulevedet johdetaan Mätäojaan. Tarkemmin s. 34 – 36.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

- *Lentomelu:* Lentomelutaso Lden 50 – 55 dB edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ääneneristävyyttä sekä toimistoilta ja vastaavilta hiljaisilta työtiloilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä.
- *Tiemelu:* Alue ei ole tiemelualuetta. Lentomelu on ääneneristävyyden suhteen määräävä.

Maanomistus

Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Tavoitteena on mm., että suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. (14.12.2017) – *Kaavamuutos on valtakunnallisten tavoitteiden mukainen.*

Maakuntakaava

Alue on Uudenmaan maakuntakaavassa (YM 8.11.2006) taajamatoimintojen aluetta ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa (YM 30.10.2014) tiivistettävää aluetta. Maakuntakaavan tavoitteena on rakentamisen keskittäminen raideliikenteen yhteyteen.
– *Kaavamuutos on maakuntakaavan mukainen.*

Uudenmaan maakuntakaava.

- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Keskustatoimintojen alue.
- Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö.
- Työpaikka-alue.
- Virkistysalue.
- Luonnonsuojelualue.
- Viheryhteystarve.
- Seutuliikenteen rata.
- Lentomelualue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma 2050 (MASU 2050)

Maankäyttö täydentää ensi sijassa olemassa olevaa kaupunkirakennetta. (Kv 11.5.2015)

- Seudun ensisijaisesti kehitettävät vyöhykkeet 2016-50.
- Kuntien muut kehittämisalueet 2016-50.
- Seudun teollisuus-, varasto- ja logistiikkakeskittymät.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. – *Kaavamuutos on oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.*

Vantaan yleiskaava.

A1	Tehokas asuntoalue.
A3	Pientaloalue.
C	Keskustatoimintojen alue.
P1	Palvelujen alue.
VL	Lähivirkistysalue.
VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
(LJ)-●	Joukkoliikenteen terminaali.
(m2)-	Lentomeluvyöhyke 3 (Lden 50 – 55 dB).
o o o o	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaavan 2020 tavoitteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 22.1.2018. Kaupunki varautuu 100 000 asukkaan kasvuun vuoteen 2050, mikä merkitsee huomattavaa määrää rakentamista. Kaupungin kasvu ohjataan ensisijaisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille.

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava 002245, hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.11.2015, jossa alue on asuinkerrostalojen korttelialuetta AK. Korttelialueella on 15 285 k-m2 rakennusoikeus ja suurin kerrosluku kahdeksan (VIII).

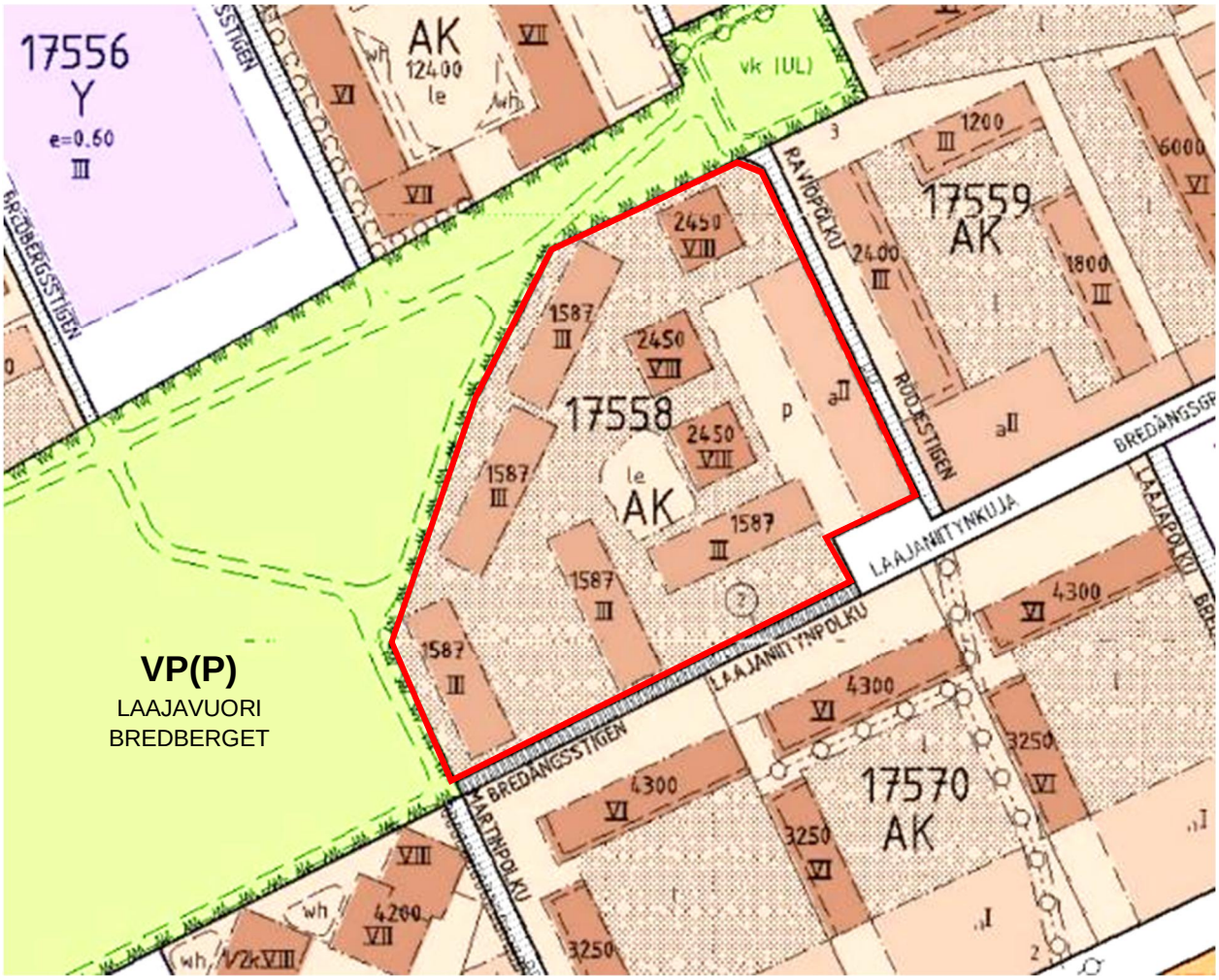

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.	VIII	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
VP(P)	Puistoalue.	aII	Autokansien suurin määrä.
Y	Yleisten rakennusten korttelialue.	le	Leikki- ja oleskelualue.
17558	Korttelin numero.	p	Pysäköimispaikka.
2450	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	:·:·:·:·:	Istutettava alueen osa.
e = 0,60	Tonttitehokkuus eli kerrosala / tontin ala.		Kaava-alueen rajaus.

Ajantasa-asemakaava.

Ennen vuotta 2000 rakennettuihin taloihin on voitu tehdä maanpäällinen kellari, joka nykyisin katsotaan kerrokseksi.

Vantaan karttoja, kaavoja, ilmakuvia ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: *kartta.vantaa.fi*

Rakenteilla oleva hanke

Kaavasuunnitelma Laajaniitynkujan suunnasta. Arkkit.tsto Ari Mäki-Marttunen Oy 20.11.2014, täyd. TKa.

Talot rakenteilla. Oikeanpuoleisin torni valmistui syyskuussa 2018. TKa 25.5.2018

Kiinteistö Oy Y-asunnot / Y-säätiö haki 8.5.2014 asemakaavamuutosta 002245 siten, että Laajaniitynkuja 5:n tontilta puretaan yksi viisikerroksinen kerrostalo ja tontille rakennetaan kolme uutta kahdeksankerroksista kerrostaloa. Tontin kerrostalot olivat peruskorjauksen tarpeessa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavamuutoksen 16.11.2015. Yksi talo valmistui syyskuussa 2018, loput kaksi valmistuvat maaliskuussa 2019.

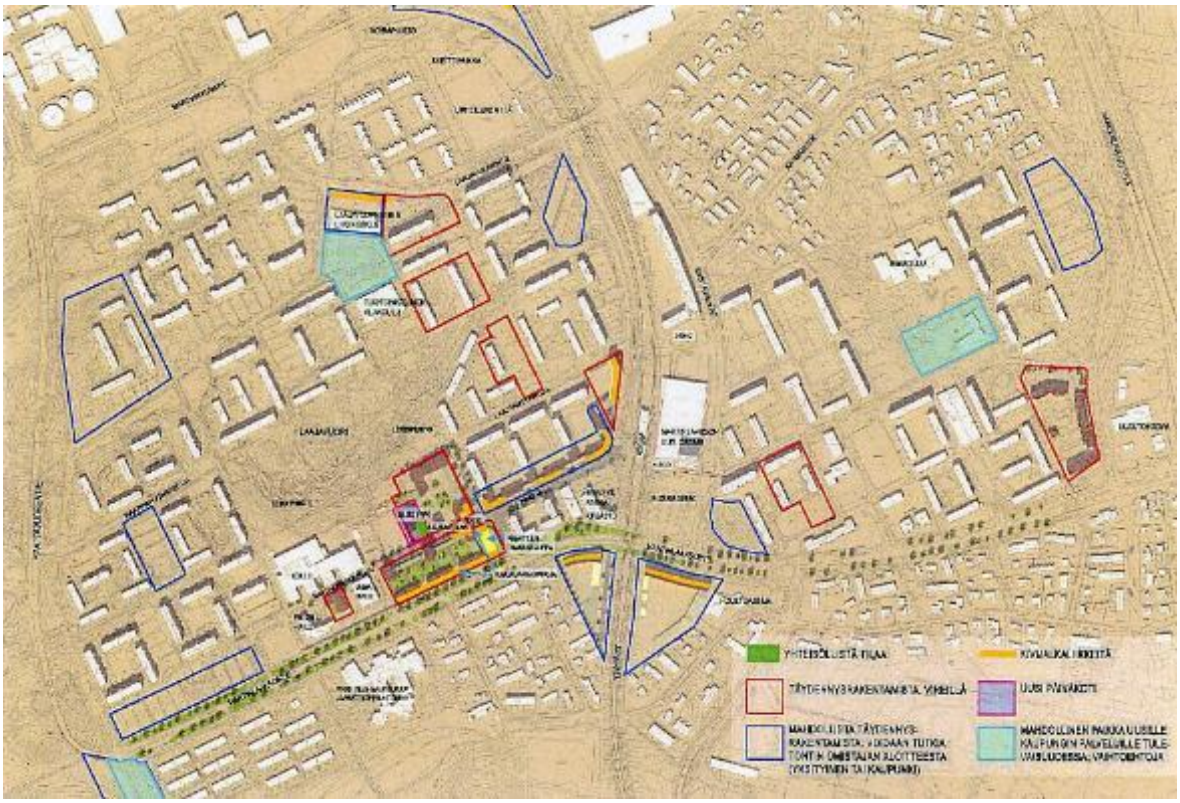

Martinlaakson kehityskuva, Martinlaakson täydennysrakentamisen ja palveluiden sijoittumisen mahdollisuuksia. / Johanna Rajala 2015, Kv 2.3.2015.

Martinlaakson kehityskuva

Martinlaakson kehityskuvassa (Kv 2.3.2015) tavoitellaan tiivistä ja elävää kaupunginosaa kivijalkaliiketiloineen. Siinä on esitetty täydennysrakentamista osin myös Laajaniitynkuja 5:n tontille.
– Nyt vireillä olevat kaavahankkeet Laajaniitynkuja 1 ja Kivivuorenkuja 1 – 3 (002381) tukevat Martinlaakson keskustan kehitystä.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. Lisätään korkeaa rakentamista asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut. (Kv 18.6.2018)

Vantaan kaupunkisuunnittelun strategiset tavoitteet 2018

Kaavoitetaan laadukasta, kohtuuhintaista ja monipuolista asumista 320 000 k-m2.
– Kaavamuutos tuottaa uutta kerrostalorakentamista 10 445 k-m2.

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot

Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Purettava talo pohjoisesta. TKa 21.11.2017

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

Kiinteistö Oy M2-Kodit / Y-Säätiö haki 29.3.2018 asemakaavan muutosta seuraavasti:

- Tontilla on 5 lamellitaloa ja 3 rakenteilla olevaa pistetaloa sekä pysäköintilaitos.
- Tontille haetaan uutta asemakaavaa, joka mahdollistaa neljän uuden asuinkerrostalon rakentamisen sekä pysäköintiä pihakannen alle (32 ap) ja pihalle (21 ap). Hanke on täydennysrakentamista.
- Uudisrakentamisen vuoksi tontilta puretaan 5 lamellitaloa, laajuudeltaan 7 935 k-m2 ja rakennetaan lisää 4 asuintaloa n. 18 608 k-m2.
- Rakenteilla olevat 3 pistetaloa 7 349 k-m2.
- Tontin kokonaisrakennusoikeudeksi muodostuu 25 957 k-m2.
- Tontti jaetaan kahdeksi tontiksi siten, että rakennus 13 muodostaa oman tontin (2) ja muut rakennukset sijoittuvat tontille 1.
- Rakennus 13 on omistusasumiskohde, rakennukset 7-9, 14-16 ovat vuokra-asuntokohteita.
- Uudisrakentamisen vuoksi kiinteistön pysäköinti järjestellään uudelleen ja rakennuksen 13 autopaikat sijoittuvat rasitteena tontin pysäköintilaitokseen ja autopaikoille.

Perusteluina muutoshakemukselle olivat:

- Vanhat lamellitalot ovat pääasiassa suuria perheasuntoja, jotka eivät enää täysin vastaa kysyntää, rakennusten muuntojoustavuus pienten asuntojen lisäämiseksi on huono.
- Uudisrakentamisella saadaan lisättyä energiatehokkuutta. Pienten asuntojen määrää saadaan kasvatettua ja uudet asunnot suunnitellaan esteettömiksi.
- Kiinteistön rakennuksille jouduttaisiin lähitulevaisuudessa tekemään laaja peruskorjaus.

- Lisärakentamalla ja purkamalla saadaan peruskorjauksen kustannuksia jaettua paremmin ja tervehdytettyä kohteen taloutta ja pienennettyä asumiskustannuksia.
- Tonttitehokkuuden nosto kohteessa on näillä järjestelyillä mahdollista ja se parantaa korttelin yleistä ilmettä sekä kaupunkikuvaa.
- Yhdyskuntarakennetta saadaan täydennysrakentamisella tiivistettyä ilman merkittäviä lisäpanostuksia.
- Kiinteistö sijaitsee alle kilometrin etäisyydellä juna-asemasta, joka mahdollistaa hyvät julkisten liikennevälineiden palvelut ja kokeilunormin mukaiset autopaikkamäärät.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset

Osallisia kaavoituksessa olivat kaavan hakija, alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat (naapurit), kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, kaupungin viranomaiset, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia.

Alustava luonnos osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 23.4.2018.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- *Osallistumis- ja arviointisuunnitelma* laadittiin, lähetettiin osallisille ja julkaistiin internetissä 23.4.2018. Mielipiteet pyydettiin kirjaamoon 31.5.2018 mennessä.
- *Vireille tulo* ilmoitettiin Myyrmäen uutiskirjeessä 24.4.2018 ja Vantaan Sanomissa 12.5.2018 (ilmoitus Vantaan asukaslehdessä 5.5.2018 oli jäänyt pois).
- *Y-säätiö* järjesti oman tiedotustilaisuuden asukkailleen 2.5.2018.
- *Aluearkkitehti* oli tavattavissa Laajaniitynkujan kääntöpaikalla 16.5.2018 klo 17.00 – 18.10.

Espanjalainen katutaiteilija Aryz maalaa purettavan talon päätyyn muraalia. TKa 3.8.2017

Saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

Asiaan saatiin 16 mielipidettä, joista naapureilta 12 kpl. Mielipiteissä nousivat erityisesti esiin
- rakentamisen korkeus, naapuritalojen varjostus ja asumisviihtyvyys.

1. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 30.4.2018:
Sähköverkko: Alueella on Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapeleita. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin toimitaan yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko: Alueella on Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin toimitaan yhteistyösopimuksen mukaisesti.

=> Kaapelit ja putket ilmenevät kaupungin johtokartalta.

2. Osallistuminen Laajaniitynkujan kääntöpaikalla, 16.5.2018 klo 17.00 – 18.10:
Aluearkkitehdin muistio
Paikalla oli 22 osallista ja aluearkkitehti.
Aluearkkitehti kertoi kaavoituksen lähtökohdista ja jakoi osallistumis- ja arviointisuunnitelmia.
Käytiin vilkasta keskustelua, muun muassa
- Järkyttävä, Martinlaaksoa on myyty luonnonläheisenä.
- Miksi taloja tulee viereen?
- Varjostus? => *Tehty varjostustutkimus.*
- Uudet talot vähentävät valon määrää.
- Parvekkeilta näkyy metsää.
- Tulee lähelle meidän taloja.
- Aivan liian korkeaa.

- Alentaa asumisviihtyisyyttä ja asuntojen arvoa.
- Asunto annettiin juuri vuokralle ja sanottiin, että voi asua 10 vuotta.
- Autopaikat eivät riitä.
- Autot eivät mahtuneet ostarin tontille, nyt pysäköidään meidän tontille (Laajaniityntie 8).
- Tontilla on nyt vain kaksi vieraspaikkaa.
- Voiko 13-kerroksinen talo olla Laajavuoren puolella?
- Voiko myös 13-kerroksisen talon kääntää?
- Tornitalot massiivisia, enintään 6-kerroksista, kuten Laajaniitynpolun eteläpuolella.
- Viherkatolla oleskellaan 2. kerroksen tasalla.
- Pelastustiet? => *Tutkittu Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa.*
- Vaatii kallion räjäytyksiä. Seinä on haljennut ja keittiö vavissut, kun on räjäytelty.
- Ei ajatella alueen vanhoja asukkaita eikä alueen yleisilmettä.
- Noudatettava olevia rakennuspaikkoja.
- Sijoittelu on poikkeava, haetaan vain rakennusoikeuden maksimointia.
- Mikä on asuntojen keskikoko? => *Uusissa taloissa 49 h-m2 / asunto.*
- Uusissa taloissa on pieniä 3 h + k 63 m2 asuntoja, ei saunoja. => *Isoimmat kolmiot 76,5 m2.*
- T2H rakentanut vain pieniä yksiöitä ja kaksioita.
- Koulureitti on tukittu ja jatkuu vielä pari vuotta, koko kouluajan.
- Työmaa haittaa erityisesti lapsia, ei voi kulkea pihojenkaan poikki.
- Työmaan kuorma-autot tukkivat Laajaniitynkujan.
- 1. kerros on pimeä (Laajaniityntien taloissa).
- Y-säätiön voiton maksimointi ei voi alentaa yksityisten talojen arvoa.
- Rakentamisen aikainen melu? => *Väliaikaista, vain päiväaikaan.*
- Asunnot eivät mene enää kaupaksi, kun taloja tulee eteen.
- Lisäksi keskusteltiin täydennysrakentamisen periaatteista.

3. Helsingin seudun liikenne HSL, 17.5.2018:
Ei lausuttavaa.

4. Naapuri, Laajaniityntie 8, 21.5.2018:
Kiinteistö Oy M2-kodit / Y-säätiö hakee purkamista ja lisärakentamista kerrostalotontille osoitteessa Laajaniitynkuja 5. Tontilta on aiemman kaavamuutoksen perusteella jo purettu 4-kerroksinen kerrostalo ja rakenteilla on nyt kolme 8-kerroksista kerrostaloa.

Y-säätiön hakemassa kaavamuutoksessa on useita epäkohtia alueen yleisilmeen ja alueen vanhojen asukkaiden näkökulmasta.

Yleisilmeeltään suunnitellut uudisrakennukset ovat liian korkeita vanhaan ympäröivään asuntokantaan verrattuna, eivätkä rakennukset sulaudu ilmeeltään luontevasti vanhan lähiön silhuettiin. Vertailupohjana olkoon esimerkiksi Louhelan täydennysrakentaminen Eräkujan ympäristössä tai Myyrmäessä Raappavuorentien varsi, joissa molemmissa täydennysrakentaminen mukailee vanhaa linjaa sekä talojen korkeuden että julkisivun värityksen osalta. Kerrosluvut 8 ja 13 ylittävät reilusti viereisten talojen korkeuden ja osoittavat kaavoituksessa pikemminkin ahneutta kuin sopusointuisen linjan hakemista täydennysrakentamisen avulla. Julkisivujen värityksestä ei tässä vaiheessa ole vielä tietoa.

Kaavaluonnoksen piirroskuvassa olevien 8-kerroksisten talojen varjokuvat on piirretty väärään suuntaan. Todellisuudessa aurinko paistaa lännestä ja uudisrakennukset heittäisivät vanhan varjon Laajaniityntie 8 ja 10 asuntoihin. Etenkin alimpien kerrosten asunnot muuttuisivat erittäin hämäriksi, mikä ei varmastikaan lisäisi asumismukavuutta. Uudisrakennusten tuominen aiemmasta sijoittelusta poikkeavaan paikkaan aivan liki Laajaniityntie 8 ja 10 tonttia huonontaa näkymää kaikilta parvekkeilta ja suunniteltu korkeus vie vanhoilta asukkailta kaiken yksityisyyden etenkin silloin, kun puissa ei ole lehtiä. Mahdollinen oleskeluun tarkoitettu viherkansi talojen välissä nousee korkeammalle kuin osa Laajaniityntie 8 ja 10 parvekkeista, jotka jäävän kuin montun pohjalle. Piha-aktiviteetit äänineen tuodaan näin myös aiempaa lähemmäs vanhojen asukkaiden parvekkeita, mikä huonontaa asumisrauhaa.

M2-kodit omistaa Y-säätiö, jonka perustajia on mm. Vantaan kaupunki. Y-säätiö on yleishyödyllinen toimija, joka toimii omakustannusperiaatteella eikä tuota voittoa. Säätiö tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja korostaa toiminnassaan yhteiskunnallista vastuutaan. Siksi tuntuukin oudolta, ettei nyt haettava kaavamuutos huomioi paremmin viereisen tontin vanhoja asukkaita. Laajaniityntie 8:ssa ja 10:ssä omistaa asunnon moni sellainen, joka on asunut alueella v. 1970 lähtien ja pitänyt omalla asumisellaan yllä alueen palveluita ja elinvoimaisuutta. Yleishyödyllisen toimijan etu ei voi ohittaa alueen vanhojen asukkaiden etua ja huonontaa vanhojen asuntojen arvoa. Se ei ole moraalisesti reilua.

Aiempi kaavamuutos ja nyt rakenteilla olevat 3 uutta taloa ovat jo tuoneet huomattavan prosentuaalisen lisäyksen Y-säätiön asuntokantaan. Haettava kaavamuutos toisi vielä melkoisen lisäyksen kaikilla kaavaluonnoksen mittareilla tarkasteltuna. Tinkimisen varaa siis on eikä hyödyn maksimointi saa olla täydennysrakentamisen ainoa arvo.

Näihin seikkoihin vedoten ehdotan seuraavaa:

Uudisrakennukset tulee sijoittaa tontille aiempia rakennuspaikkoja mukaillen kauemmas kävelytien reunasta ja lähemmäs Laajavuorta, ja kerrosten lukumäärää tulee vähentää 4-6 kerrokseen. 13-kerroksisesta suunnitelmasta tulee luopua kokonaan, koska se rikkoo alueen yleistä siluettia kuin ruma torahammas. Tontin reunalla kävelytien varressa oleva vanha puusto tulee säilyttää kokonaan ja pitää näkösuojana vanhoihin taloihin päin. Laajaniityntien asukkaiden asumismukavuus tulee huomioida täydennysrakentamisessa paremmin.

=> Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti Laajaniitynkujan päässä. Jos rakennetaan vain nykyisenkorkuisia taloja nykyisille paikoille, ei saada lisää asuntoja. Kaavaan on tehty havainnekuvia, varjostustutkimus ja silhuettitutkimus. Julkisivuista annetaan kaavamääräyksiä. Autokatos on madallettu puoliksi maan alle ja sen päälle tulee viherkatto.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan runsaasti uusia kohtuuhintaisia vuokra- ja omistusasuntoja. Vantaa on kasvanut 150 000 asukkaalla 1970 – 2018 ja työpaikkaomavaraisuus on nyt yli 109 %. Kasvu jatkuu. Kaavoitus voi nostaa tai laskea asuntojen arvoa. Kasvukaupungissa kiinteistöjen arvo kasvaa. Kun tontti tulee rakennettavaksi, se on syytä rakentaa riittävän tehokkaasti. Tehokkuutta perustelee läheinen kehäradan asema ja palvelut. Rakentaminen ylöspäin on edullista verrattuna siihen, että rakentaminen levittäytyisi ympäristöön. Laajaniitynpolulle talojen väliin jää 24,9 m:n rakentamaton vyöhyke, jossa Laajaniitynpolun eteläpuolelle jää nykyisiä puita ja pohjoispuolelle istutetaan pylvästammia tai pylväshaapoja.

Laajaniitynkujan kääntöpaikka aurinkoisena päivänä. Puut varjostavat. Puita jää runsaasti jäljelle Laajaniitynpolun eteläpuolelle, kuvassa vasemmalle. / Google street view, kesäkuu 2009

5. Naapuri, Laajaniityntie 10, 23.5.2018:
Laajaniitynkujalle on suunnitteilla purettavan 3-kerroksisen talon tilalle 13-kerroksinen kerrostalo ja myös talon sijoitusta tontilla muutettaisiin lähemmäksi kävelytietä. Vastustan talon sijainnin muutosta, sekä kerroslukua. Uudet talot, joita suunnitellaan 2x 8-kerrosta ja 1x13-kerrosta, voisivat mielestäni olla korkeintaan 6-kerroksisia, niin kuin muutkin ympäristössä olevat talot. Yhtiössämme laajaniityntie 10 on yksiöiden ainoat ikkunat Laajaniitynkujalle ja jos talot ovat 8-13 kerrosta, ei näihin huoneistoihin tule koskaan näkymään auringonvaloa mistään päin.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti kadun päässä. Jos rakennetaan vain nykyisenkorkuisia taloja nykyisille paikoille, ei saada lisää asuntoja. Kaavaan on tehty varjostustutkimus. Katso edellistä vastausta.

6. Vantaan kaupunginmuseo, 23.5.2018:
Ei huomautettavaa.

7. As Oy Tapion-Salpa, Laajaniityntie 10, 27.5.2018:
As. Oy Tapion-Salpa, Laajaniityntie 10 vastustaa Laajaniitynkuja 5 asemakaavamuutoksessa 002399 ehdotettuja tonttijärjestelyjä ja esittää että naapuritontin uudisrakennusten korkeuksia ja julkisivujen suuntia muutettaisiin niin, että niiden vaikutukset yhtiön asuntojen näkymiin olisivat mahdollisimman vähäiset.

1. Maanomistajalle (As. Oy Tapion-Salpa, Laajaniityntie 10) aiheutuu perustavanlaatuista haittaa näkyvyyden ja yksityisyyden menettämisenä uusien talojen luoman varjon ja uuden autokatoksen takia.

   - Uudisrakennus Rak 16/4865/ XIII olisi seitsemän kerrosta korkeampi kuin viereisellä tontilla oleva rakennus, sekä viereiset muiden taloyhtiöiden rakennukset. As. Oy Tapion-Salpa vastustaa jyrkästi tätä 13 -kerroksista kerrostaloa ja vaatii että kyseessä olevan uudisrakennuksen harjakorkeus ei saa ylittää vieressä olevan, jo olemassa olevan As. Oy. Tapion-Salvan harjakorkeutta.

   - As. Oy Tapion-Salpa vastustaa 13 -kerroksisen talon (uudisrakennus Rak 16/4865/ XIII) asettelua kaavalle. Kaavaehdotuksessa 13 -kerroksinen uudistalo on samansuuntaisesti

naapuritontilla olevan taloyhtiön talon kanssa mutta lähempänä kuin nykyinen rakennus estäen näkyvyyden ja ilta-auringon tältä ja sitä ympäröiviltä kiinteistöiltä.

- Autokatoksen päälle tehtävä viherkatto olisi korkeammalla kuin Tapion-Salvan alimmat parvekekerrokset mikä vähentäisi yksityisyyttä ja viihtyisyyttä olemassa olevissa asunnoissa.
- As. Oy Tapion-Salpa katsoo, että Martinlaakson ns. kaupungin horisontti tulisi muuttumaan ympäröivästä ympäristöstä oleellisesti poikkeavaksi jos alueelle rakennetaan 13 -kerroksinen kerrostalo vallitsevan kerroskorkeuden ollessa alueella 3-8 -kerroksen välillä.
- As. Oy Tapion-Salpa esittää huolensa lentoturvallisuuden puolesta, mikäli Helsinki-Vantaan lentokentän lähestymisalueelle rakennetaan kaupunkiympäristöstä oleellisesti muusta rakennetusta kaupunkiympäristöstä poikkeavan korkuinen rakennus asuinkäyttöön.

2. Elinympäristön viihtyisyys vähenee talojen välisen viheralueen kaventuessa ja alueella tyypillisesti esiintyvän kallionalueen poistamisen takia. Tapion-Salpa on huolissaan mahdollisten kallion räjäytysten vaikutuksista olemassa oleviin ympäröiviin taloihin.
3. Tapion-Salpa on huolissaan pelastusteiden riittävyydestä kaavan 002399 alueella. Hälytysajoneuvojen tulisi päästä palon sattuessa tai muussa hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta ja sammutusvedenottoja.
4. Y-säätiön missiona on edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja vähentää asunnottomuutta. On kohtuutonta että suunnitteilla oleva 13 -kerroksinen asuintalo (Rak 16/4865/ XIII) tulee vähentämään olemassa olevien ympäröivien omistusasuntojen arvoa auringonvalon ja näkyvyyden vähentyessä.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti Laajaniitynkujan päässä. Rakentaminen ylöspäin on edullista verrattuna siihen, että rakentaminen levittäytyisi ympäristöön. Tontilla lentoestekorkeusrajoitus on +140 metriä meren pinnasta, minkä puolesta rakennus voisi olla 31-kerroksinen. Autokatos on madallettu puoliksi maan alle ja sen päälle tulee viherkatto. Kaavaan on tehty varjostustutkimus, silhuettitutkimus ja pelastuspaikkaselvitys. Kalliota voidaan louhia jopa aivan toisen talon vieressä varovaisella louhintatekniikalla. Talot sijoittuvat nykyiselle tonttimaalle. Kaavoitus voi nostaa tai laskea asuntojen arvoa. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvo kasvaa.

8. Naapuri, Laajaniityntie 10, 28.5.2018:
Martinlaakson rakennuskannan ja palveluiden parantaminen on kannatettavaa. Tämä ei kuitenkaan saa aiheuttaa alueella nykyisin asuvien vantaalaisten elinympäristön, asumismukavuuden ja omaisuuden arvon olennaista heikkenemistä.

Kaikkien uusien suunniteltujen talojen sijoittuminen tontille ja talojen kokonaiskorkeus heikentäisivät merkittävästi asunto-osakeyhtiö Tapion-Salpan Laajaniitynpolun suuntaisen talon asukkaiden elinympäristöä ja asumismukavuutta.

Jos Laajaniitynpolun reunaan rakennettaisiin kolme korkeaa taloa ja lisäksi Laajavuoren reunaan 6-kerroksinen lamellitalo, asunto-osakeyhtiö Tapion-Salpan Laajaniitynpolun suuntaisen talon

huoneistoissa ei sen jälkeen voitaisi enää nauttia kesäisestä ilta-auringosta. Laajaniitynpolun puoleiselle osalle taloa aurinko nimittäin paistaa vain myöhään iltapäivällä ja iltaisin. Erityisesti talossa olevien yksiöiden tilanne olisi kohtuuton. Niissä on ikkunat ainoastaan Laajaniitynpolun puolelle.

Esimerkiksi 22.5.2018 kello 20:40 aurinko paistaa ensimmäisen kerroksen parvekkeelle juuri siitä suunnasta, jonne on suunniteltu 6-kerroksista lamellitaloa. 6-kerroksinen talo estäisi auringonpaisteen täysin. Ennen tuota kellonaikaa 8-kerroksiset talot olisivat jo ehtineet estää myöhäisen iltapäivän ja alkuillan auringon pääsyn parvekkeelle ja huoneistoon. Mikäli suunniteltu rakennus toteutetaan, voivat Tapion-Salpan asukkaat unohtaa kesäillat omalla parvekkeella.

Varsinkaan 13-kerroksista pistetaloa ei pitäisi toteuttaa lainkaan. Martinlaakson yleisilmeeseen eivät kuulu korkeat pistetalot. Lisäksi 13-kerroksisen talon rakentaminen mäen päälle on esteettisesti ja maisemallisesti erittäin huono ratkaisu.

Kyseinen 13-kerroksinen talo on suunniteltu aivan Laajaniitynpolun reunaan ja siten se olisi huomattavasti lähempänä asunto-osakeyhtiö Tapion-Salpan rakennusta kuin nykyinen kolmikerroksinen rakennus. Tämä myös osaltaan alentaisi merkittävästi asunto-osakeyhtiön Tapion-Salpan asukkaiden asumismukavuutta.

Kaavamuutoksen seurauksena tontille tulisi nykyistä huomattavasti enemmän asukkaita. Tontille on jo valmistumassa kolme 8-kerroksista taloa. Tiivis ja ahdas asuminen aiheuttaa järjestyshäiriöitä. Tästä taas seuraa alueen asumismukavuuden ja arvostuksen olennainen aleneminen.

Uudet talot tulisi rakentaa tontilla nykyisin olevien talojen paikoille. Lisäksi talojen kokonaiskorkeus tulisi säilyttää nykyisten rakennusten mukaisena.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti Laajaniitynkujan päässä ja sitä on siirretty 2,5 m pohjoisemmaksi. Talojen väliin jää 24,9 m leveä rakentamaton vyöhyke, jossa on puita. Kaavaan on tehty varjostustutkimus. Järjestyshäiriöt eivät johdu rakentamisesta vaan ihmisten sosiaalisesta ja taloudellisesta hyvinvoinnista, jota asuntotuotanto edistää. Jos rakennetaan vain nykyisenkorkuisia taloja nykyisille paikoille, ei saada lisää asuntoja.

9. Kaksi naapuria, Laajaniityntie 10, 29.5.2018:
Olemme saaneet tietoomme suunnitelmistanne rakentaa Laajaniitynkujalle, kaava numero 002399, kaksi 8-kerroksista ja yhden 13-kerroksisen talon. Olemme todella tyrmistyneitä (ei voi olla totta)! Haluamme valittaa kaavasta, koska 13-kerroksinen talo on tulossa kiinni Laajaniitynkujaan, toisin kuin nykyinen 3-kerroksinen, joka on kauempana kujasta. Talo tulisi aivan eteemme kuin muuri, eikä parvekkeillemme paistaisi aurinko enää koskaan, edes kesäisin. Talossamme on myös yksiöitä, joissa ei ole ikkunoita muuhun suuntaan kuin tulevaa 13-kerroksista taloa kohti.

Myös kaksi tulevaa 8-kerroksista taloa varjostavat meidän taloamme, koska ovat kaksi kerrosta korkeampia ja sijaitsevat korkeammalla kuin meidän talomme. Toivomme todella, että tarkistatte kaavaa, ja otatte huomioon ahdinkomme.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti kadun päässä ja sitä on siirretty 2,5 m pohjoiseen, jolloin talojen väliin jää 24,9 m. Kaavaan on tehty varjostustutkimus.

10. Naapuri, Laajaniityntie 8, 30.5.2018:
Asun viereisen tontin kerrostalossa ja asunto aikoinaan hankittiin mm sen takia, koska on keskellä luontoa, asunnosta on rauhalliset ja avarat näkymät.

Suunniteltu uusi kaava heikentäisi asuinolosuhteita sekä lyhyellä (purku(rakennusmelu) että pitkällä tähtäimellä, jolloin uudet talot peittäisivät jatkossa avaran luontonäkymän, kenties myös iltaauringon rippeet ja joutuisimme jatkossa katsomaan vastakkaisen talon seinää / asuntoja.

Lisäksi lisääntynyt rakentaminen ja näkymien huononeminen laskisi sekä asuinmukavuutta että nykyisen asunnon arvoa. Tuossa mittakaavassa toteutettuna pitää ottaa huomioon myös alueen asukasmäärän ja liikenteen lisääntyminen, mitkä molemmat vaikuttaisivat asuinmukavuuteen.

Suunniteltu kaava toisi asuinalueelle tullessaan pelkästään negatiivisia asioita, joten toivottavasti ei tule tällaisenaan toteutumaan.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Uudet talot sijoittuvat tonttimaalle. Työmaa on väliaikainen. Kaavaan on tehty varjostustutkimus. Laajavuorenpolun eteläpuolelle jää nykyisiä puita ja pohjoispuolelle istutetaan uusia. Kaavoitus voi nostaa tai laskea asuntojen arvoa. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvo kasvaa.

11. As Oy Erkin-Salpa, hallitus, Laajaniityntie 8, 31.5.2018:
--- Naapuritaloyhtiön (Laajaniityntie 8) asukkaina olemme huolissamme siitä, kuinka tämä vaikuttaa taloyhtiömme asumiseen mm. talojen varjostamisen ja yksityisyyden menettämisen kannalta, sekä viereisen Laajavuoren puistoalueen viihtyisyyden kannalta.

Kaksi suunniteltua 8-kerrokista taloa on sijoitettu hyvin lähelle taloyhtiömme II-taloa. Tällä hetkellä tontilla sijaitsevat talot on sijoitettu niin, että talojen päädyt ovat taloyhtiötämme kohti, eikä talojemme vieressä olevilla seinillä ole ikkunoita. Suunnitelmissa uusien talojen ikkunat osoittavat vinoon talojamme kohti, mikä vähentää asukkaidemme yksityisyyttä ja laskee asuntojen arvoa. Uudisrakennukset myös varjostavat taloyhtiötämme, liiallisen korkeutensa vuoksi peittäen joistakin asunnosta taivasnäkymän lähes kokonaan, mikä alentaa asuntojemme arvoa entisestään.

Martinlaakso on aikanaan rakennettu vehreäksi metsälähiöksi ja sen viihtyisyys perustuu runsaisiin viheralueisiin, avariin näkymiin, sekä täysikasvuiseen puustoon. Alueen alkuperäiset rakennukset on rakennettu kuusikerroksisiksi, niin että talojen harjakorkeus on samalla tasolla täysikasvuisten mäntyjen, koivujen ja kuusien latvustojen kanssa. Näin vaikutelma vehreästä ympäristöstä säilyy alueella liikuttaessa. Entisen Laajavuoren koulun tontille rakennetut 8-kerroksiset talot jo rikkovat tätä perinnettä, törröttäen häiritsevästi latvustojen yläpuolella Laajavuoren kallioiden puistosta katsoen. Laajaniitynkuja 5:een suunnitellut liian korkeat talot pilaisivat tätä Laajavuoren puiston näkymää entisestään. Etenkin 13-kerroksinen talo nousee aivan liian korkeana maamerkkinä näkyviin. Toisin kuin Martinlaakson Ostarin yhteydessä oleva tornitalo, joka sijaistee laaksossa, sijaitsisi tämä uudisrakennus mäen rinteessä ja dominoisi näkymiä hyvin laajalla alueella. 13-kerroksinen talo on myös yli kaksi kertaa korkeampi kuin alueen vanhat rakennukset, mikä rikkoisi alueen ilmettä merkittävästi.

Suunnitellulle asukasmäärälle ei myöskään ole kaavoitettu riittävästi autopaikkoja (175 ap 420 asuntoa varten), mikä rasittaa naapuriyhtiöiden parkkipaikkoja ja lähialueen katuja luvattoman pysäköinnin myötä. Tämäkin toimii merkittävänä perusteena uudisrakennusten korkeuden rajoittamiselle.

Vetoamme kaavoittajaan, että kaavaa muutettaisiin niin, että taloyhtiöllemme koituisi mahdollisimman vähän haittaa. Ehdotamme, että suunnitellut 8-kerroksiset talot rakennetaan 6-kerroksisina, ja sijoitetaan niin, ettei talojamme kohden oleville seinille rakenneta asuinhuoneistojen ikkunoita. Mahdollisuuksien mukaan talot myös rakennettaisiin kauemmaksi taloyhtiömme tontista. 13-kerroksisen talon osalta ehdotamme, että ko. talo rakennettaisiin 6-kerroksisena, tai maksimissaan 8-kerroksisena, jolloin se olisi linjassa tontille jo aiemmin rakennettujen talojen korkeuden kanssa. Yksi tapa kompensoida rakennusoikeuden vähenemistä, olisi rakentaa 6-kerroksisen uudisrakennuksen Raiviopolun pääty korkeampana, esim. 8-kerroksisena.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti Laajaniitynkujan päässä. Kaavaan on tehty varjostustutkimus. Kaavoitus voi nostaa tai laskea asuntojen arvoa. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvo kasvaa. Martinlaakso oli 1970-luvulla rautatien viimeinen asema, nyt osa kehäradan kaupunkirakennetta. Kaupungin kasvaessa maankäyttö tehostuu ja maisema muuttuu urbaanimmaksi. Autopaikkoja varataan nykyisen pysäköintinormin mukainen määrä 173 kpl (1 ap / 130 asuin-k-m2), tavoitteena asuntotuotannon lisääminen.

12. As Oy Salpalehto, Laajaniityntie 12, 31.5.2018:
As Oy Salpalehto Laajaniityntie 12 vastustaa Laajaniitynkuja 5 asemakaavamuutoksessa 002399 esitettyjä tonttijärjestelyjä ja esittää, että tontin uusien rakennusten korkeuksia ja julkisivujen suuntia muutettaisiin niin, että niiden vaikutukset olisivat naapuriyhtiöiden asuntojen näkymiin mahdollisimman vähäiset.

Maanomistajalle (As.Oy Salpalehto Laajaniityntie 12) aiheutuu haittaa näkyvyyden ja yksityisyyden menettämisenä uusien talojen varjon vuoksi.

Uudisrakennus Rak16/4865/XIII tulisi seitsemän kerrosta korkeammaksi kuin viereisillä tonteilla olevat rakennukset. As.Oy Salpalehto vastustaa tätä 13-kerroksista taloa ja vaatii, että tulevan uudisrakennuksen harjakorkeus ei ylitä vieressä olevan As.Oy Salpalehdon harjakorkeutta.

As.Oy Salpalehto vastustaa 13-kerroksisen talon (uudisrakennus Rak 16/4865/XIII) asettelua kaavalle. Kaavaehdotuksessa 13-kerroksinen uudistalo estäisi näkyvyyden ja ilta-auringon tältä ja ympäröiviltä kiinteistöiltä.

As.Oy Salpalehto katsoo, että Martinlaakson horisontti tulisi muuttumaan ympäröivästä ympäristöstä poikkeavaksi jos alueelle rakennetaan 13-kerroksinen kerrostalo nykyisen kerroskorkeuden ollessa alueella 3-8 kerrosta.

Ympäristön viihtyisyys vähenee talojen välisen viheralueen pienentyessä ja alueella tyypillisesti esiintyvän kallioalueen poistamisen vuoksi. Salpalehto on huolissaan mahdollisten kallioräjäytysten vaikutuksista ympäröiviin taloihin. Lisäksi arveluttaa korkeiden ja lähekkäin sijoitettujen taloja ympärillä mahdollisesti syntyvät tuuli/ilmavirtaukset.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. 14-kerroksinen talo on yksittäinen dominantti kadun päässä. Tornia ei voi kääntää ilman, että pysäköintipaikkoja siirtyisi keskelle pihaa ja leikkipaikka siirtyisi varjoiseen paikkaan (katso jäljempänä vaihtoehto 5). Tornia on siirretty 2,5 m pohjoisemmaksi, jolloin talojen väliin jää 24,9 m leveä rakentamaton vyöhyke, jossa on puita. Kaavaan on tehty varjostustutkimus ja silhuettitutkimus. Kalliota voidaan louhia jopa aivan toisen talon vieressä varovaisella louhintatekniikalla. Tuulitutkimus ei ole tarpeen näin matalassa rakentamisessa etäällä rannikosta.

13. Kaksi naapuria, Laajaniityntie 8, 31.5.2018:
Kaavassa olevat rakennukset n:o 14, 15 ja 16 ovat liian korkeat. On aiheellista muuttaa ne 6-kerroksisiksi, jo maiseman viihtyvyyden kannalta. Rakennukset pimentävät jo ennestään auringottomia parvekkeita ja estävät valon pääsyn huoneisiin. Piirustuksen mukaan rakennus n:o 16 olisi parempi tehdä samansuuntaiseksi kuin n:ot 14 ja 15. Näin ollen rakennus ei tulisi kohtisuoraan ja näennäisesti liian lähelle naapuritontin vastakkaista taloa.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Martinlaaksossa on yleisesti ja jo rakenteilla 6 – 8 kerroksisia taloja. 14-kerroksisen tornin kääntäminen siirtäisi pysäköintipaikkoja keskelle pihaa ja leikkipaikan varjoiseen paikkaan (katso jäljempänä vaihtoehto 5). Tornia on siirretty 2,5 m pohjoisemmaksi, jolloin talojen väliin jää 24,9 m leveä rakentamaton vyöhyke, jossa on puita.

14. Naapuri, Laajaniitynkuja 3, 31.5.2018:
Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei valitettavasti mitenkään huomioida kyseisen alueen ja lähiympäristön asukkaiden viihtyvyyttä.

Tuntuu siltä, että valta kaavoituksessa on rakennuttajilla ja etenkin rakentajalla eli raha haisee. Jo nyt kyseiselle tontille nousseet talot korottuivat alkuperäisestä suunnitelmasta ja nyt uusissa suunnitelmissa kerroksia on edelleen lisätty. Korkeiden tornimaisten rakennusten väliset tuulitunnelit, pimentävä vaikutus ja vieri vieressä sijainti ovat jotain sellaista jota kukaan ei voi toivoa.

Kaavoittakaa aluetta ihmisille jotka asuvat alueella kymmeniä vuosia ja sijoittavat omaisuuttaan siihen kaikkein tärkeimpään eli omaan asuntoon. Ehdottomasti tontille kaivataan väljempää ja matalampaa rakentamista – uudet viimeaikaiset Martinlaakson kaavat ja rakennuskohteet eivät kiitosta saa.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja etenkin rautatieasemien ja palvelujen lähelle. Samalla maankäyttö tehostuu. Kaavaan on tehty varjostustutkimus. Kortteliin rakennetaan myös omistusasuntoja.

15. Naapuri, Laajaniitynkuja 8, 31.5.2018:
Pientalojen keskimmäinen talo (nro 15) tulisi olla kauempana Laajaniitynpolusta sisempänä tontilla (enemmän omalla pihalla). Nykyisen ehdotelman mukaan 8 kerroksinen talo luo naapuripihan (laajaniityntien 8) asuntoihin ilta-auringon varjon, jota ei tällä hetkellä ole. Ilta-aurinko paistaa parvekkeelle nyt n. klo 17-21, jonka uusi korkea rakennus estäisi. Lisäksi etäisyys ja sitä myöten näkyvyys rakennettavista pistetaloista em. naapuripihan olohuoneisiin on liian esteetön/lähellä. Rakennettava keskimmäinen pistetalo (rak nro 15) mahtuu hyvin sisemmälle tontille ja tällöin se varjostaisi ainoastaan parkkipaikkoja/viherkatosta eikä läheisen etäisyyden tuomaa näkyvyyttä rakennettaviin tai vanhoihin naapuritaloihin olisi häiritsevästi. Vastaavasti laajaniitynpolun varsi olisi riittävän ilmava ja valoisa, kun kaikki rakennukset eivät olisi aivan kävelytien varressa. Toivon, että edellä mainitut seikat huomioidaan rakennusten sijoittelussa kaavasta päätettäessä, jotta voisin sitä omasta puolestani puoltaa.

=> Laajaniitynpolulla taloja on käännetty, jolloin talojen väliin saadaan istutuksia. Talojen 15 ja 16 välissä autokatos sijoittuu puoliksi maan alle ja katetaan viherkatolla. Talon 15 pohjoispuolella kulkee ajo- ja pelastustie takatontille. Kaavaan on tehty varjostustutkimus.

16. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 6.6.2018:
Olemassa olevat yleisen vesihuollon verkostoyhteydet sijaitsevat Laajaniitynkujalla ja Laajaniitynpolulla. Laajaniitynpolulla sijaitseva hulevesiviemäri sijoittuu johtokartan perusteella aivan kiinteistön etelärajan tuntumaan. Mikäli jatkosuunnittelussa todetaan, että asemakaavamuutos edellyttää yleisen vesihuollon siirtoa, tulee johtosiirrot suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat hyväksytetään HSY:llä.

=> Hankkeesta on neuvoteltu HSY:n kanssa. Vesihuollon esisuunnitelma ja hulevesisuunnitelma on esitetty s. 34 – 36.

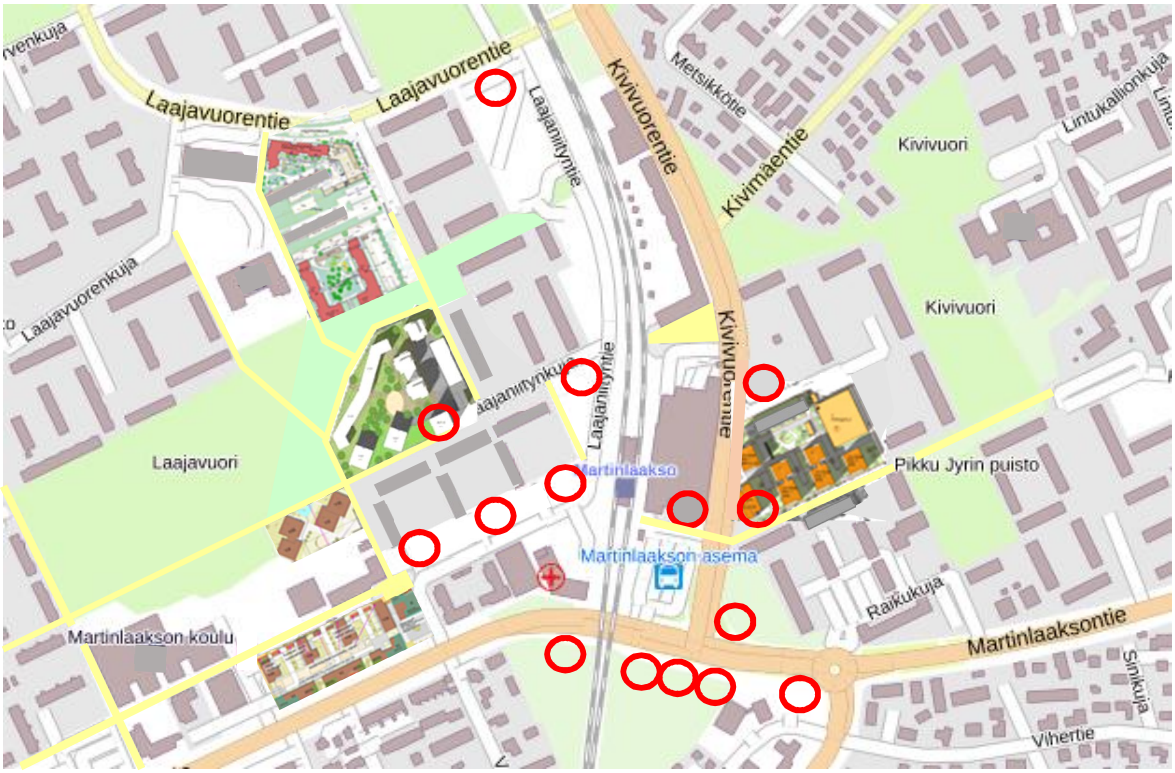

Martinlaakson rakennushankkeet ja mahdollisia korkean rakentamisen paikkoja (yli 8 kerrosta).

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on nykyisten huonokuntoisten asuinkerrostalojen purkaminen ja uusien esteettömien, energiatehokkaiden ja paremmin äänieristettyjen kerrostalojen lisärakentaminen. Tällöin saadaan lisää asuntoja rautatieaseman ja palvelujen lähelle ja asuntojakauma vastaa paremmin asuntojen kysyntään.

Alue on maakuntakaavassa tiivistettävää taajamatoimintojen aluetta ja yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta. Kaava toteuttaa kaupungin maa- ja asuntopoliittisia linjauksia (Kv 18.6.2018) muun muassa korkeasta rakentamisesta asemakeskuksiin sekä asuntojen kaavoitus- ja rakentamistavoitteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Vaihtoehto 1

Matala rakennus myötäilee rinnettä ja nykyisiä rakennuspaikkoja. Iso yhtenäinen piha. Uutta 14 700 k-m2, yht. 22 050 k-m2, 170 ap. / *Arkkitehdit Q4 Oy 13.12.2017*

Vaihtoehto 2

L-muotoiset talot ovat Martinlaaksossa vieraita. Laajaniitynkujan päässä ajoramppi. Uutta 15 200 k-m2, yht. 22 550 k-m2, 174 ap. / *Arkkitehdit Q4 Oy 13.12.2017*

Vaihtoehto 3

Talot lähekkäin toisiaan, katsotaan ikkunasta ikkunaan. Keskeinen piha. Laajaniitynkujan päässä ajoramppi. Uutta 14 850 k-m2, yht. 22 200 k-m2, 171 ap.
/ *Arkkitehdit Q4 Oy 13.12.2017*

Vaihtoehto 4

Vaihtoehtojen 1 ja 3 yhdistelmä
- iso yhtenäinen avara piha,
- pitkä Laajavuorta myötäilevä lamelli, jonka päät taittuvat Martinlaakson koordinaatistoon,
- torni Laajavuorenkujan päätteenä,
- tornit rajaavat Laajaniitynpolkua,
- kaksi tornia käännetty koordinaatistossa,
- autopaikkoja saadaan riittävästi,
- viherkaton alla tornien välissä 32 kpl
- nykyinen tasainen leikkipaikka säilyy.

Uudet rakennukset 18 210 k-m2.
Kokonaisrakennusoikeus yht. 25 560 k-m2 (e = 1,51).
/ TKa 9.2.2018

Vaihtoehto 5

Myös korkein torni on käännetty
- syntyy avoimempia viistoja näkymiä
- talon kääntäminen vie pysäköintipaikkoja, jotka on sijoitettava pihalle leikkipaikalle ja leikkipaikka on siirrettävä varjoisampaan paikkaan
- viherkaton alle mahtuu vain 16 ap eikä autokatosta voi alentaa tarvittavan ajoluiskan vuoksi puolella kerroksella kuten vaihtoehdossa 4
- jalankulkuyhteydet pihalle ja leikkipaikalle kulkevat pysäköintialueen kautta, ei erillistä jalankulkua
- istutuksia mahtuu pihalle vähemmän
- kaukomaisemassa torni on eri suunnassa muihin rakennuksiin nähden.

Uudet rakennukset 18 608 k-m2.
Kokonaisrakennusoikeus yht. 25 958 km2 (e = 1,53).
/ TKa 24.6.2018

Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kaavoitusta on jatkettu vaihtoehdon 4 pohjalta, jossa saadaan eniten asuntoja ja rakennusoikeutta, iso piha ja riittävät autopaikat, ja rakennukset sijaitsevat väljästi toisiinsa nähden. Korkeimman tornin kääntäminen (vaihtoehto 5) siirtäisi autopaikoituksen keskelle pihaa ja leikkipaikan autopaikkojen tieltä varjoiseen paikkaan.

Osallistumisen jälkeen tehdyt tarkistukset

Korkein torni on 13-kerroksisen sijaan 14-kerroksinen ja sitä on siirretty irti Laajaniitynpolusta. Lisäksi katolle sallitaan teknisten tilojen lisäksi saunaosasto. Asuinkerrosala on vähentynyt 227 k-m2 (1,0 %) ja kokonaiskerrosala kasvanut 439 k-m2 (1,5 %). Muutos ei ole oleellinen ja tulee kuulluksi kaavan nähtävillä ollessa.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Havainnekuva koillisesta. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kerrostalotontilta puretaan viisi kolmekerroksista kerrostaloa (7 935 k-m2) ja rakennetaan neljä 6 – 14 -kerroksista kerrostaloa (18 380 k-m2). Tontilla on jo rakenteilla kolme kahdeksankerroksista kerrostaloa (7 350 k-m2), joista yksi on valmistunut syyskuussa 2018. Autopaikkoja varataan 173 kpl (1 ap / 130 asuin-k-m2).

Nykyinen rakennusoikeus: Asuinkerrostalojen korttelialue AK, kaavan mukainen kerrosala 15 285 k-m2, josta jo rakenteilla olevat rakennukset 7 350 k-m2 ja purettavat 7 935 k-m2.
(Rakenteilla olevien rakennusten kerrosala on rakennusrekisterissä 8 412 k-m2, mikä sisältää kaavan sallimaa lisäkerrosalaa.)

Haettu rakennusoikeus: Asuinkerrostalojen korttelialue AK, 25 730 k-m2, josta jo rakenteilla olevat kolme taloa 7 350 k-m2 ja uudet rakennukset neljä taloa 18 380 k-m2.

Rakennusoikeuden lisäys: 10 445 k-m2.

Kerrostalotontin (2) pinta-ala on 16 957 m2, jolloin tonttitehokkuudeksi muodostuu e = 1,52.

Muutos tuottaa uusia, esteettömiä, paremmin ääni- ja lämpöeristettyjä ja paremmin kysyntään vastaavia asuntoja 306 kpl. Tontilta puretaan 105 asuntoa, joten asuntomäärä kasvaa 201 kpl.

Tontti sijaitsee lähellä kehäradan rautatieasemaa, kauppakeskusta ja muita palveluja. Vieressä on Laajavuoren puistoalue.

Rakennukset	Rakenteilla		Valmis	Kaavoitettavat			
	Rak 7	Rak 8	Rak 9	Rak 13	Rak 14	Rak 15	Rak 16
Kerrosluku	VIII	VIII	VIII	VI	VIII	VIII	XIV
Kerrosala k-m2	2436	2436	2477	7358	3003	3147	4826
Rakennusoikeus k-m2	2450	2450	2450	7360	3040	3150	4830

Asemapiirros. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

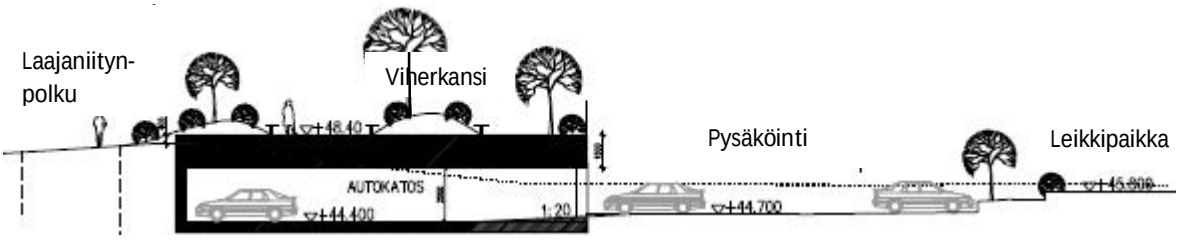

Leikkaus autokatoksesta. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

Havainnekuva etelästä. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

Rakennukset muodostavat monipuolisen kokonaisuuden, joka koostuu erilaisista taloista.

Rakennusoikeuslaskelma

	Rakenteilla olevat rakennukset		Valmis	Kaavoitettavat uudet rakennukset				Uudet yht.	Kaikki yht.
Rakennus nro	7	8	9	13	14	15	16		
Kerrosluku	8	8	8	6	8	8	14		
Asunnot kpl	42	42	35	116	52	52	86	306	425
Asunnot k-m2	2041	2041	2079	6516	2760	2760	4238	16274	22435
Varastot ym. k-m2	276	276	278	482	123	252	263	1120	1950
Porrashuoneet k-m2	120	120	120	360	120	135	225	840	1200
Pääkäytön mukainen kerrosala yhteensä k-m2	2436	2436	2477	7357	3003	3147	4825	18332	25681
Rakennusoikeuden lisäksi - kerhotilat, pesula, saunatilat - porrashuoneiden sallittu lisä - vss, tekniset tilat	 163 138	 138	 143	 44 555 188	 100 230 30	 100 285 235	 270 812 115	 514 1882 568	 677 2301 568
Lisärakennusoikeus yhteensä	301	138	143	787	360	620	1197	2964	3546
Koko kerrosala yhteensä k-m2, ei sisällä yli 250 mm osuutta	2737	2574	2620	8144	3363	3767	6022	21296	29227
Huoneistoala h-m2	1802	1801	1849	5914	2521	2521	3854	14810	20262
Asunnot + porrashuoneet k-m2	2161	2161	2199	6876	2880	2895	4463	17114	23635

*) Lisäksi kattosauna. Arkkitehdit Q4 Oy 24.9.2018

Autopaikkanormi 1 ap / 130 k-m2 (Kala 19.12.2013, määräaikaisena 31.12.2018 asti).
Asuinkerrosala 22 435 k-m2 / 130 = 173 ap.

1. kerros. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavaratkaisulla saadaan

- toisistaan poikkeavia erilaisia taloja,
- iso yhtenäinen avara autoton piha,
- pitkä Laajavuorta myötäilevä lamelli, jonka päät taittuvat Martinlaakson koordinaatistoon,
- torni Laajavuorenkujan päätteeksi, sen katolle saunaosasto,
- vinoon asetelluista taloista ei katsota suoraan toisiin asuntoihin,
- Laajaniitynpolulle jää talojen väliin tilaa 24,9 m, rakentamaton vyöhyke, jossa on puita,
- autopaikat osin viherkaton alle,
- uusien asuntojen parempi energiatalous ja ääneneristävyys ja parempi vastaavuus kysyntään,
- korttelin vihertehokkuus 1,2 (tavoite 0,8), josta on erillinen laskelma.

Asunnot. Porrashuoneet ja aulat. Aputilat ja varastot.
VSS ja tekniset tilat* Asukastilat* *) Rakennusoikeuden lisäksi.

2. kerros. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

4.3 ALUEVARAUKSET

Kortteli merkitään asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK, rakennusoikeus kerrosaloittain yhteensä 25 730 k-m2, kerrosluvut 6 – 14. Korttelin tehokkuudeksi muodostuu e = 1,52.

Rakennukselle 13 muodostetaan oma tontti, joka myydään omistusasuntojen rakentamiseen.
Rakennuksen 13 väestönsuojat ovat maantasokerroksessa.
Rakennusten 14, 15 ja 16 väestönsuojat ovat rakennuksen 15 kellarissa.
Rakennuksen 16 katolla on saunaosasto, ilmastointikonehuone ja kattoterassi.

Nykyinen rakennusoikeus	15 285 k-m2
Nyt rakenteilla kolme taloa	7 350
Puretaan viisi taloa	7 935
Kaavoitettavat uudet neljä taloa	18 380
Uusi rakennusoikeus yhteensä	25 730
Rakennusoikeus kasvaa	10 445

Asunnot. Porrashuoneet.

3. kerros. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

Autopaikat

Autopaikkanormi 1 ap / 130 k-m2 (Kala 9.12.2013, määräaikaisena 31.12.2018 asti).
Pysäköinnin kokeilunormin tavoitteena on helpottaa ja lisätä asuntotuotantoa joukkoliikenteen kannalta edullisilla alueilla sekä edistää asuntorakentamisen kohtuuhintaisuutta optimoimalla erityisesti rakenteellisten pysäköintipaikkojen määrää.

Asuinkerrosala 22 435 k-m2 / 130 = 173 ap.
Autopaikat sijoittuvat jo rakennettuun pysäköintitaloon 87 ap, pihalle 60 ap ja autohalliin viherkaton alle 26 ap, yhteensä 173 ap. Lisäksi pihalle voidaan lisätä 4 ap.

Polkupyöräpaikat

Polkupyöräpaikat mitoitetaan rakennusvalvontojen yhteisen käytännön (TOP 10) mukaisesti:
1-2 h / 1,5 pp, 3h ja enemmän / 2 pp, mikä tuottaa yhteensä 488 pp.

4. kerros. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

Ympäristön häiriötekijät

Asuntojen ääneneristävyyden ΔL lentomelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB, uudisrakennuksissa kuitenkin 35 dB, missä on huomioitu lentoliikenteen kasvu.

Nimistö

Kaavamuutos ei muuta nykyistä nimistöä.

Martinlaakso / *Mårtensdal* (1967) on ollut *Martinkylän* / *Mårtensby* takamaata.

Laajaniitynkuja / *Bredängsgränden* (1967), *Laajaniitynpolku* / *Bredängsstigen* (1967) ja puiston nimi *Laajavuori* / *Brederget* (1972) johtuvat vanhasta paikannimestä, 1759 Bredbergsäng, 1859 Bredbergs äng, 1933 Bredberg. Niitty on sijainnut rautatien itäpuolella.

Raiviopolku / *Rödjestigen* (1972) perustuu sekin vanhaan paikannimeen, 1859 Nyrödjekärr.

Nykyinen näköala naapurikerrostalosta lounaasta tontille ja Laajaniitynpolulle. TKa 23.8.2018

Alustava huoneistojakauma

Huoneistot		Rak 13		Rak 14		Rak 15		Rak 16		Yhteensä	
tyyppi	m2	lkm	yht. m2	lkm	yht. m2	lkm	yht. m2	lkm	yht. m2	lkm	yht. m2
1h+kt	30,0	20	600,0							20	600,0
1h+kt	34,0							26	884,0	26	884,0
1h+kt	36,0			16	576,0	16	576,0			32	1152,0
1h+kt	36,5							12	438,0	12	438,0
2h+kt	39,0	20	780,0							20	780,0
2h+kt	41,0			8	328,0	8	328,0			16	656,0
2h+kt	42,5	2	85,0							2	85,0
2h+kt	44,0			7	308,0	7	308,0			14	616,0
2h+kt	46.0	8	368,0							8	368,0
2h+kt	48,0							12	576,0	12	576,0
2h+kt	49,0							12	588,0	12	588,0
2h+k	51,5							12	618,0	12	618,0
2h+kt	52,0	10	520,0							10	520,0
2h+kt	55,0	14	770,0							14	770,0
2h+k	56,0			7	392,0	7	392,0			14	784,0
2h+k	56,5	5	282,5							5	282,5
2h+k	57,0	5	285,0							5	285,0
2h+kt	57,5			7	402,5	7	402,5			14	805,0
3h+kt	62,0	5	310,0							5	310,0
3h+kt	62,5							12	750,0	12	750,0
3h+kt	65,5	12	786,0							12	786,0
3h+k	72,5	5	362,5							5	362,5
3h+kt	73,5			7	514,5	7	514,5			14	1029,0
3h+k	76,5	10	765,0							10	765,0
Yhteensä		116	5914,0	52	2521,0	52	2521,0	86	3854,0	306	14810,0
Keskipinta-ala			51,0		48,5		48,5		44,8		48,4
Yksiöitä		17,2 %		30,8 %		30,8 %		44,2 %		29,4%	

Arkkitehdit Q4 Oy 3.9.2018

Uusia asuntoja 306 kpl, niiden keskipinta-ala on 48 h-m2.

Yksiöitä asunnoista on 29 %.

Rakennukset.
Asfaltti.
Betonikivi/kiveys.
Sora, hiekka, kivituhka.
Hiekkapohjainen nurmi, nurmikiveys.
Säilytettävä isokokoinen lehti- tai havupuu.

Nurmikko.
Pensaat.
Kattopuutarha.
Niitty/ketoviherkatto.
Hulevesipainanne.
Istutettava isokokoinen lehti- tai havupuu.

Oleva nurmi.
Oleva pensas.
Oleva perenna.
Oleva viherkatto, perenna.
Kaadettava puu (mänty).
Istutettava pienikokoinen tai pylväsmainen puu.

Alustava pihaluonnos. Arkkitehdit Q4 Oy 18.10.2018

Saavutettu vihertehokkuus	1,2
Tavoitetaso	0,8
Minimitaso	0,6

Tekninen huolto

Marja Leppänen

Luonnonympäristö, vesistöt ja vesitalous
Nykytilanteessa kaavamuutosalueella on kerrostaloja piha-alueineen, eli tontti on osin vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa sekä osin vettä läpäisevää viherpintaa. Nykyisten asuinrakennusten kuivatusvedet on johdettu yleiseen hulevesiviemäriverkostoon.

Kaavamuutosalue kuuluu Mätäojan valuma-alueeseen. Alueen vedet johdetaan Mätäojanlaakson pohjoisosaan. Mätäojanlaakso on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue ja se toimii luontaisena tulva-alueena. Mätäojanlaaksossa elää harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, joista merkittävin on halavasepikkä.

Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Rakennettu ympäristö, vesihuolto

- Vedenjakelu
Kaava-alueen lähin yleinen vesijohto sijaitsee Laajaniitynkujalla (150 V 1975). Vesijohdon pääty siirretään tarvittaessa rakentajan toimesta. Siirtosuunnitelmat on tehtävä HSY:n ohjeiden mukaisesti ja hyväksytettävä HSY:llä.

Kaava-alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vedet johdetaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +82 m ... +95 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa. Asuinrakennuksissa tarvitaan kiinteistökohtaiset paineenkorottamot.

- Jätevesiviemäröinti
Kaava-alueen lähin yleinen jätevesiviemäri sijaitsee Laajaniitynkujalla (300 B 1975). Tontin rajan läheisyyteen sijoittuvalle jätevesiviemärille varataan kaavassa 2,5 metrin suojaetäisyys.

Kaava-alueen jätevedet johdetaan Vapaalan jätevedenpumppaamolle. Vapaalasta jätevedet johdetaan runkoviemärissä Vihdintien alitse Hämeenkylään ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkostoon, jossa jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

- Hulevesijärjestelmä
Kaava-alueen kuivatus perustuu hulevesiviemäröintiin. Kaavamuutosalueen itäpuolella Laajaniitynpolulla kulkee HSY:n hulevesiviemäri (300 B 1975). Lisäksi hulevesiviemäröinti on rakennettu Laajaniitynkujalle (300 B 1975) ja Raiviopolulle (300 B 1975). Kaava-alueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäreissä ja avo-ojissa Mätäojaan.

Laajaniitynpolulla ja Laajaniitynkujalla tontin rajan läheisyyteen sijoittuvalle HSY:n hulevesiviemärille (300 B 1975) varataan kaavassa 2,5 metrin suojaetäisyys.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

- Vesihuolto
Uudet asuinrakennukset voidaan liittää Laajaniitynkujalle jo rakennettuun vesihuoltoverkostoon. Yksityisille tonttijohdoille varataan kaavassa rasitealue.

Tontin hulevedet voi vaihtoehtoisesti kytkeä myös Laajaniitynpolun tai Raiviopolun hulevesiviemäreihin, jotka molemmat johtavat vetensä Laajaniitynkujan hulevesiviemäriin.

Yleistä vesihuoltoverkostoa ei tarvitse kaavamuutosta varten laajentaa, joten muutoksesta ei aiheudu vesihuollolle lisäkustannuksia.

Vaikutukset luonnonympäristöön

- Vesistöt ja vesitalous
Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon siltä osin, kun tontilla tehdään kaavamuutoksesta johtuvia muutostöitä. Muut osat tonttia voidaan jättää ennalleen, eivätkä viivytysvaatimukset koske niitä osia tontista. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa saman suuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle.

Kaavatyön yhteydessä kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma. Hulevedet tulee viivyttää hulevesiselvityksen (24.9.2018) mukaisesti tonttien yhteisillä järjestelmillä. Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

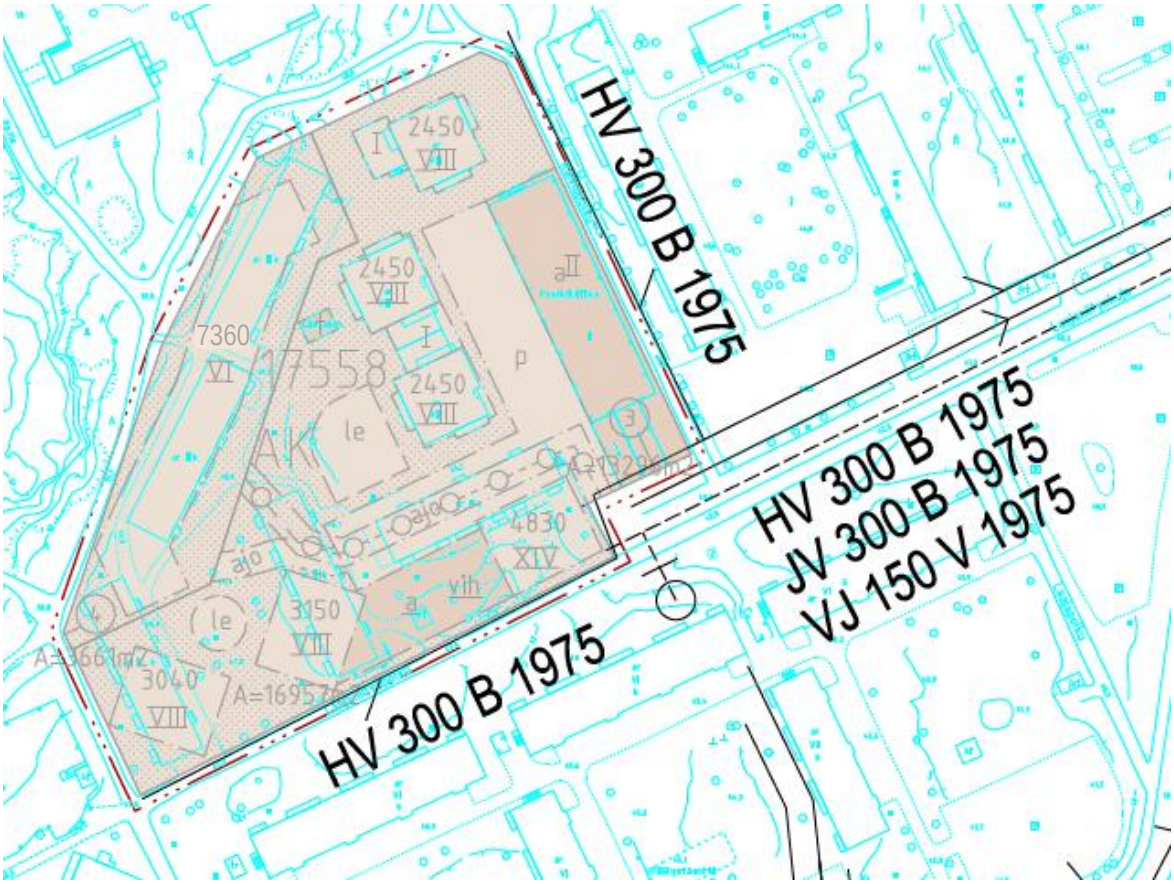

Vesihuollon esisuunnitelma. Marja Leppänen 15.10.2018

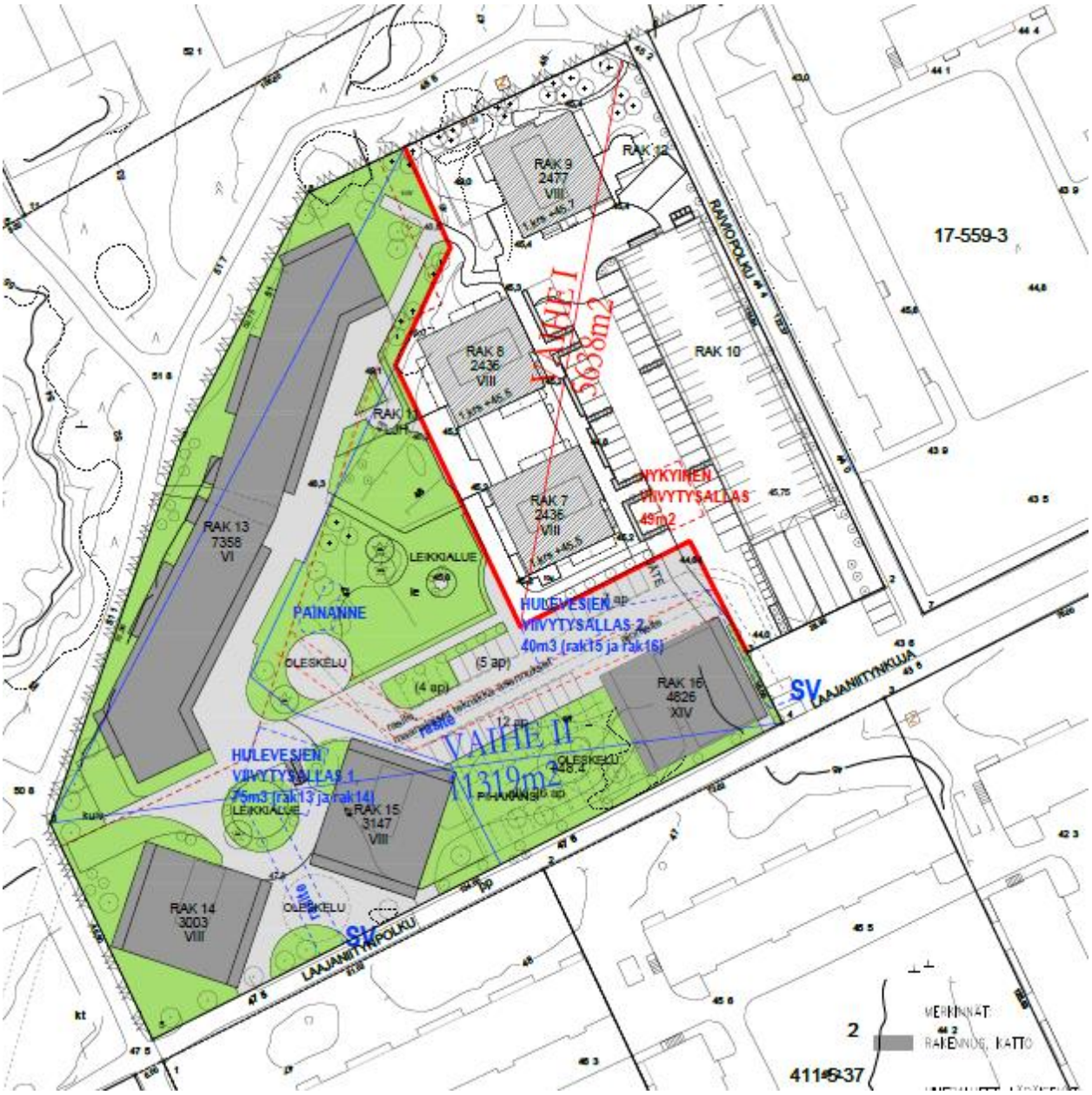

Hulevesiselvitys. / RE-Suunnittelu Oy, Arvo Rossi 24.9.2018

Hulevesisuunnitelma

Vantaan kaupunki on laatinut hulevesien hallinnan toimintamallin (2014). Hulevesien käsittelystä määrätään rakennusjärjestyksessä.

Kaavaan on laadittu erillinen hulevesisuunnitelma (RE-Suunnittelu Oy / Arvo Rossi 5.9.2018).

Koko tontin pinta-ala on 16 957 m2. Nyt rakenteilla olevan vaiheen (5 638 m2) hulevedet on johdettu viivytyksen kautta hulevesiviemäriin. Nyt kaavoitettavan lopputontin (11 319 m2) hulevesivirtaama olisi 50 l/s, jolloin tontin uuden käytön mukaan hulevesimäärä olisi 130 l/s ilman toimenpiteitä. Huleveden viivytystä varten rakennetaan kaksi huleveden viivytyskenttää 50 m3 ja 90 m3. Ne sijoitetaan pihalle maan alle.

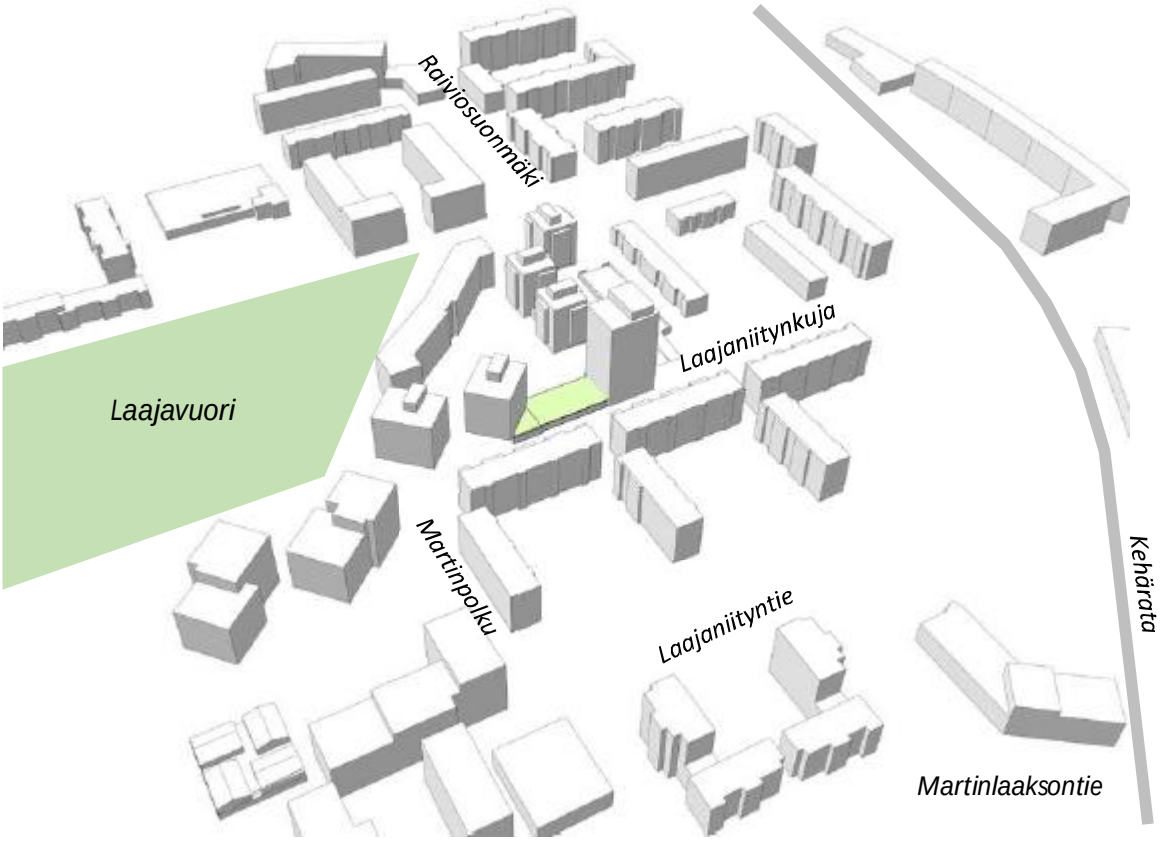

Suhde ympäröivään kaupunkirakenteeseen, lintuperspektiivi. Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Kaavamuutos tarjoaa mahdollisuuden asua hyvällä sijainnilla lähellä rautatieasemaa ja palveluja. Kaavamuutos tuottaa uusia esteettömiä kerrostaloasuntoja 306 kpl, jotka vastaavat purettavia hissittömiä asuntoja paremmin kysyntään ja kasvavan kaupungin asuntotarpeeseen sekä täyttävät kaupungin tavoitetta asuntorakentamisesta. Asuntomäärä kasvaa, jolloin palveluiden kysyntä kasvaa. Rakentaminen liittyy valmiiseen katuun ja kunnallistekniikkaan. Rakennustyö tuottaa tilapäistä liikenne- ja meluhaittaa.

Luonnontilainen piha muuttuu ensin osin rakennustyömaaksi ja lopulta taas rakennetuksi pihaksi. Osa pihapuista säilyy. Kaavamuutos ei vaikuta Laajavuoren puistoalueeseen.

Kaupunkikuvassa näkyvin muutos on Laajaniitynpolun uudet rakennukset, Laajaniitynkujan päähän rakennettava tornitalo sekä rakennusten korkeuden kasvaminen nykytilanteeseen verrattuna. Ympäristössä on rakenteilla runsaasti uusia kerrostaloja.

Liikennevaikutukset: Nykyiset autopaikat 117 kpl tuottavat liikennettä noin 293 ajon/vrk (2,5 ajon /ap/vrk). Kaavamuutoksen jälkeen autopaikat 173 kpl tuottavat noin 433 ajon/vrk, jolloin lisäys on noin 140 ajon/vrk. Hanke lisää myös kevyttä liikennettä ja joukkoliikennematkoja.

Kaavan laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon ja ilmastoon ovat vähäiset. Kaava tehostaa osaltaan maankäyttöä sekä infrastruktuurin ja palveluiden käyttöä. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan keskeisiä periaatteita ja hajarakentamista tai uusien asuntoalueiden perustamista edullisempaa.

Tuleva katunäkymä Laajaniitynkujalta. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

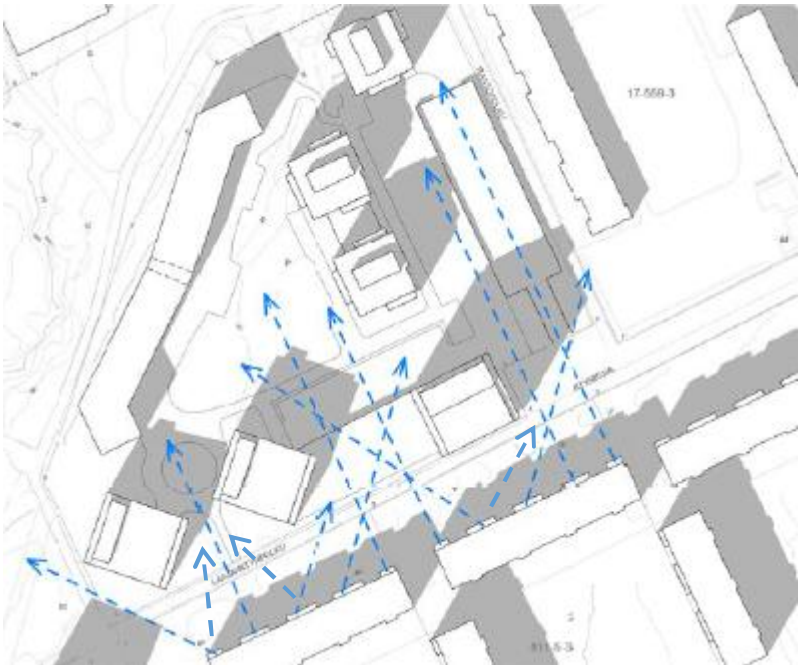

Näkymät naapurirakennuksista. / Arkkitehdit Q4 Oy 24.9.2018

Pelastuspaikkaselvitys. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018.

Arkkitehdit Q4 Oy on neuvotellut hankkeesta Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa.

Nykyinen näkymä Laajaniitynkujan kääntöpaikalta. TKa 19.10.2018

Silhuettitutkimus

Näkymä Martinlaaksontieltä. Tornitalon korkeus häviää perspektiivissä. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018

Näkymä Laajaniitynkujalta, Laajaniityntien risteyksestä. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018.

Tornitalo tarjoaa vapaita näkymiä. Korkeimman talon kattoterassilla horisontti on 24 kilometrin etäisyydellä. Kattoterassi on avoinna myös alimman kerroksen asukkaille.

Koska korkealla horisontti on kauempana, on myös päivän valoisa aika pitempi kuin maantasossa. Lisäksi tornitalosta voi havainnoida upeasti maisemaa, lintuja, lentokoneita, sääilmiöitä, avaruutta ja yöllistä kaupunkia. Silmä lepää kauas katsoessaan. Auringon laskiessa aurinko valaisee asunnon katon, koska se laskee asunnon tason alapuolelle.

Näkymä Kivivuorentieltä bussiterminaalin takaa. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018.

Näkymä Martinlaakson asemalta. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018.

Tornitalo ei näy Laajavuorelta eikä Martinkeskuksen takaa. / Arkkitehdit Q4 Oy 17.10.2018.

Silhuettitutkimus osoittaa, että korkein talo kohoaa puiden yläpuolelle, mutta on maisemassa paikallinen dominantti Laajaniitynkujan päässä eikä perspektiivin vuoksi vaikuta hallitsevasti Martinlaakson keskustan kaupunkikuvaan eikä Laajavuoren maisemaan.

Varjostustutkimus
Kevätpäiväntasaus 20.3.
Aurinko nousee 6:22
Aurinko laskee 18:34

Arkkitehdit Q4 Oy 24.9.2018

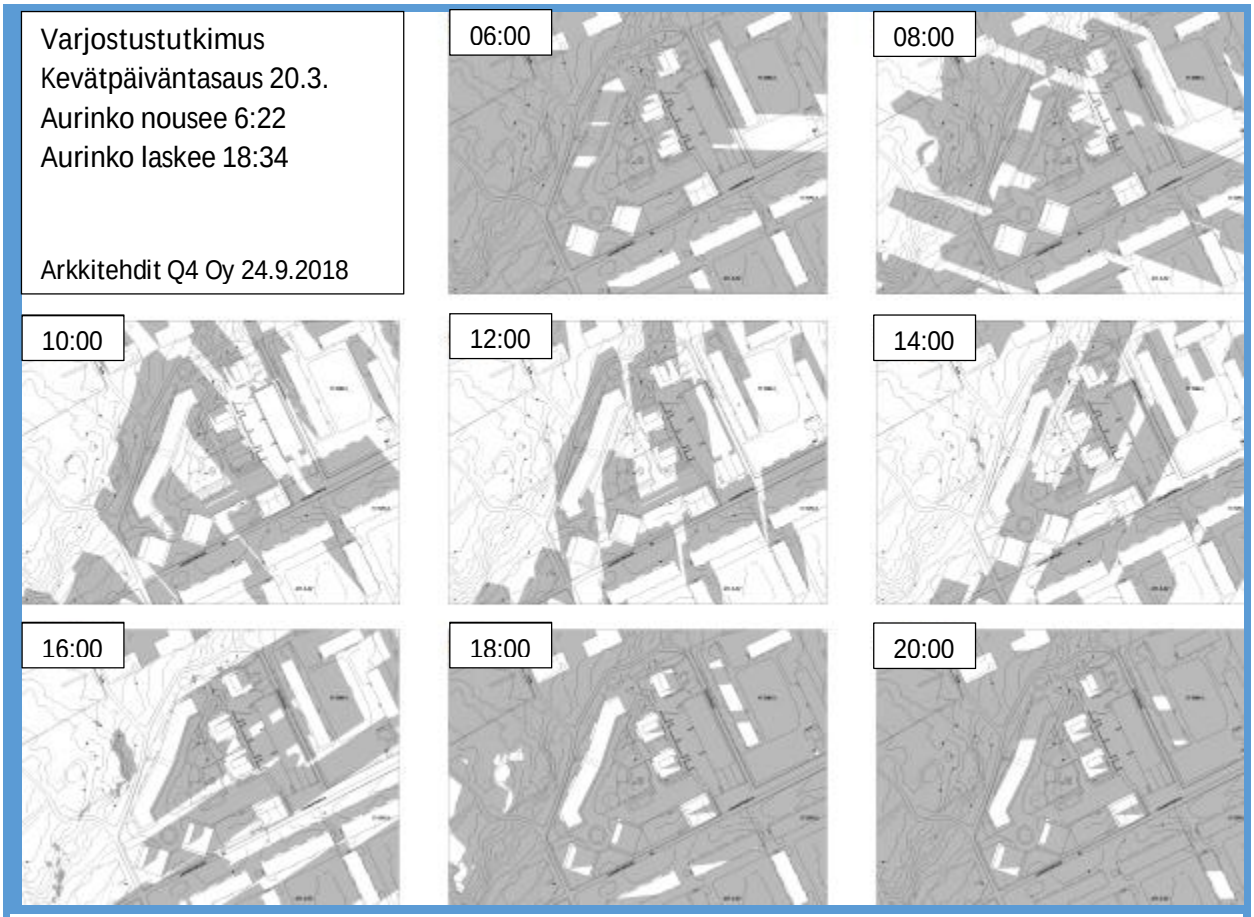

Varjostustutkimus
Kesäpäivänseisaus 21.6.
Aurinko nousee 3:54
Aurinko laskee 22:50

Arkkitehdit Q4 Oy 24.9.2018

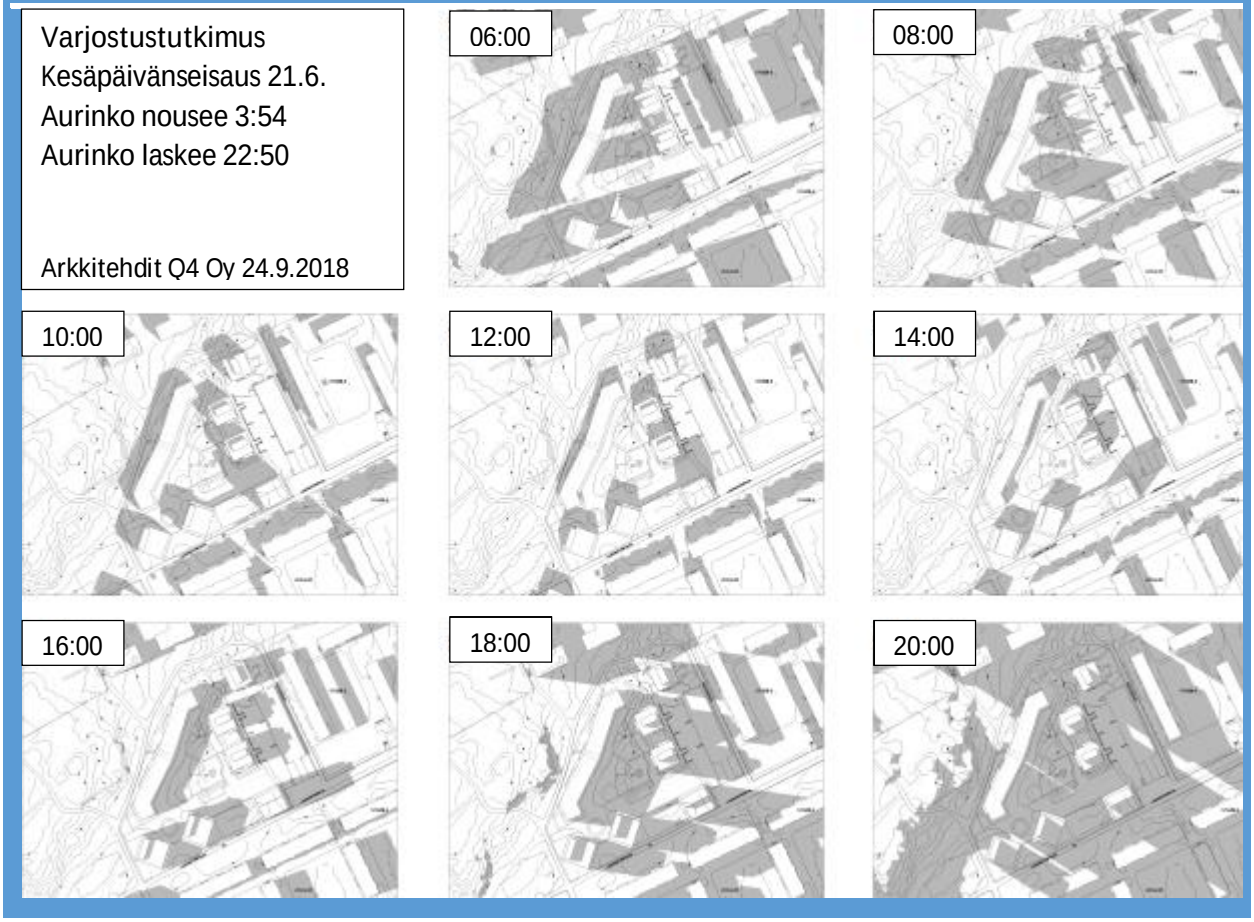

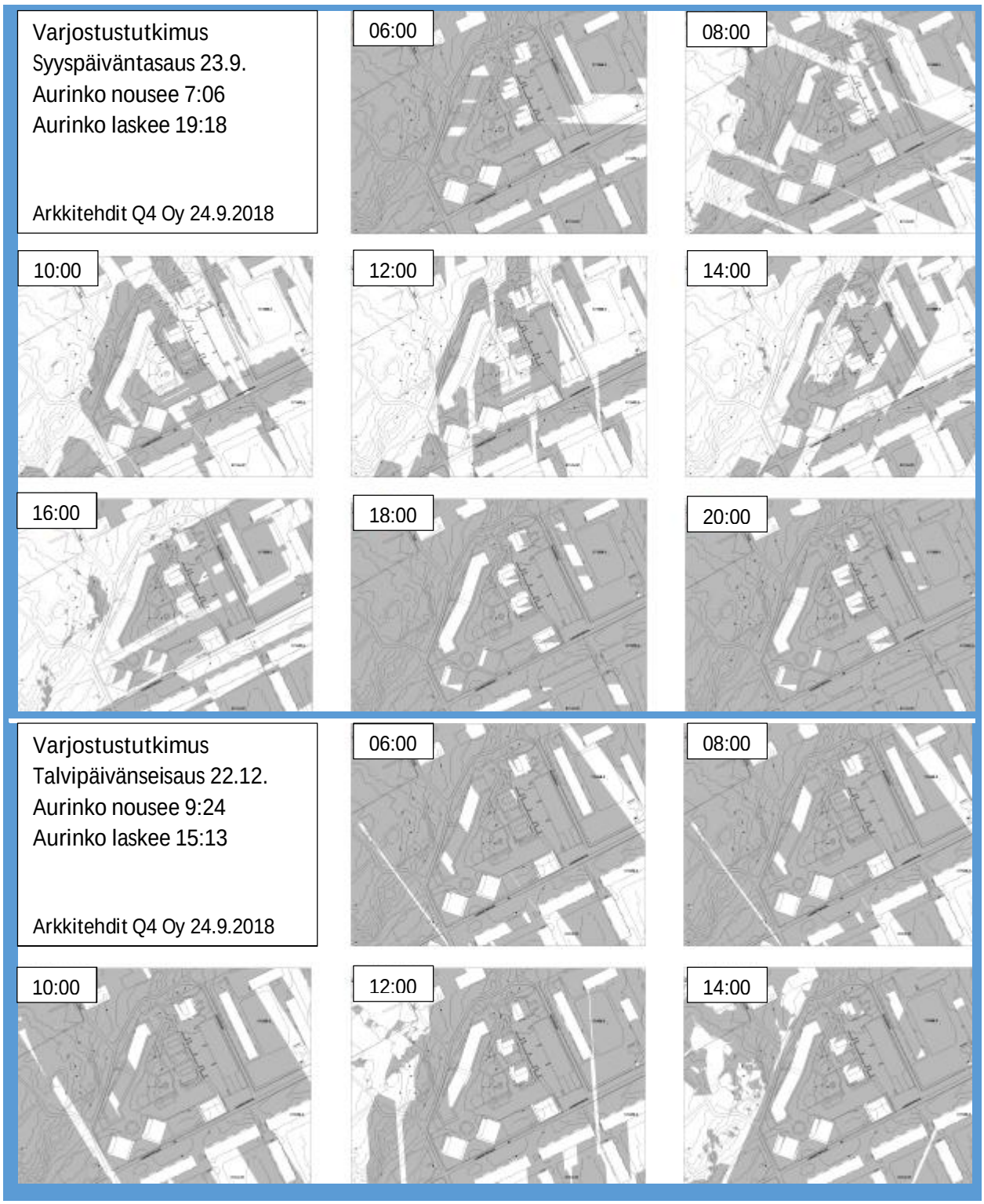

Varjostustutkimus. / Arkkitehdit Q4 Oy 24.9.2018.

Varjostustutkimus osoittaa, että uudisrakennukset eivät merkittävästi varjosta eteläpuoleisia taloja, vaan etenkin omaa pihaa, eikä sitäkään kokonaan. Tornitalo luo pitemmän varjon, mutta se liikkuu kauempana nopeammin. Myös puut varjostavat, mitä ei ole huomioitu tässä massamallissa. Iltaisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus.

Rakennuslupahakemuksesta kuullaan naapureita ja ilmoitetaan rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Kaavatyöhön osallistuneet		
Vantaan kaupunki		
Kaupunkisuunnittelu	Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Joonas Arponen	suunnitteluavustaja
Kiinteistöt ja asuminen	Tomi Henriksson	asumisasioiden päällikkö
	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
Kuntatekniikan keskus	Pirjo Salo	liikenneinsinööri
	Marja Leppänen	suunnitteluinsinööri
	Mikko Kettunen	alueinsinööri
Rakennusvalvonta	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
	Timo Tamminen	lupa-arkkitehti
	Jari Saajo	lupa-arkkitehti
Koy M2-Kodit / Y-säätiö	Pekka Kampman	rakennuttajapäällikkö
Arkkitehdit Q4 Oy, Y-säätiön konsulttina	Ari Mäki-Marttunen	arkkitehti
	Marja Törmälä	arkkitehti
	Iina Koskinen	arkkitehti
RE-Suunnittelu Oy, Y-säätiön konsulttina	Arvo Rossi	DI

Neuvottelut hakijan kanssa 13.12.2017, 18.1.2018, 12.6.2018, 4.7.2018, 24.9.2018, 1.10.2018 ja 17.10.2018.
Kaavan aloituskokous 12.4.2018.
Neuvottelu rakennusvalvonnassa 3.10.2018.
Arkkitehdit Q4 Oy neuvotteli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa 10.7.2018.
Kaavaa on käsitelty Länsitiimissä 4.9.2018 ja Länsi-Vantaan aluetiimissä 12.9.2018.

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu / Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö
Vantaa 5.11.2018

Ti-o K——to

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
timo.kallaluoto@vantaa.fi
p. 050 3122 132
Kielotie 28, 01300 Vantaa

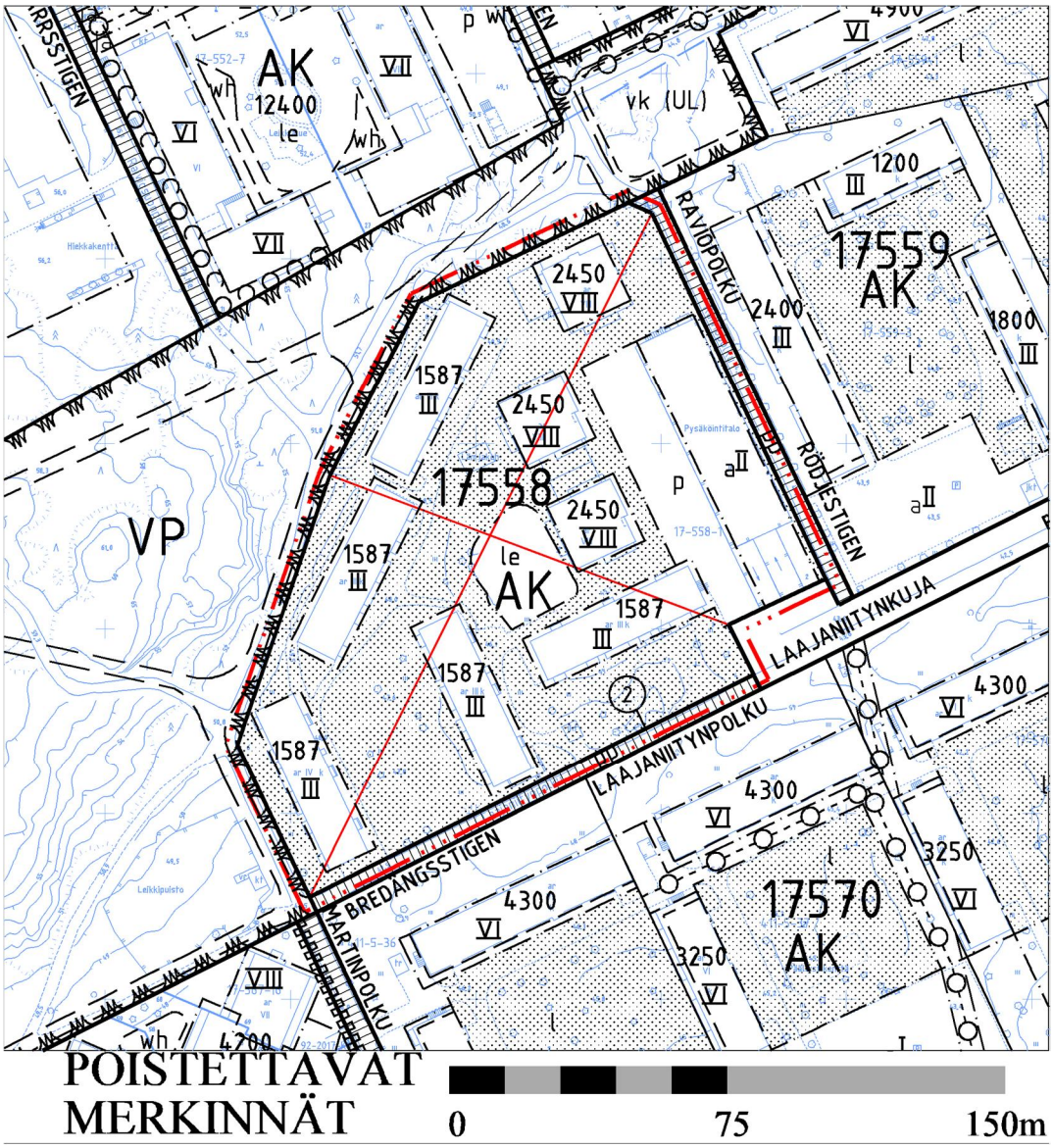
AK
12400
le
VII
VI
wh
vk (UL)
RAVIOPOLKU
1200
III
17559
AK
2400
1800
2450
VIII
1587
III
17558
VP
le
AK
RÖDJESTIGEN
LAAJANIITYNKUJA
LAAJANIITYNPOLKU
4300
VI
3250
17570
AK
BREDANGSSTIGEN
MARTINPOLKU
POISTETTAVAT
MERKINNÄT
0
75
150m

17
MARTINLAAKSO
MÅRTENSDAL
ASEMAKAAVAN
MUUTOSEHDOTUS
0
75
150m
17558
AK
2450
VIII
7360
VI
4830
XIV
3150
VIII
3040
VIII
le
ajo
vih
a
p
aII
I
3
4

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
002399	5.11.2018	685491

Vantaan kaupunki

LAAJANIITYNKUJA 5

Kaupunginosa 17, Martinlaakso

Asemakaavan muutos
Kortteli 17558.

Tonttijaon muutos
Kortteli 17558.

1:2000

Vanda stad

BREDÄNGSGRÄNDEN 5

Stadsdel 17, Mårtensdal

Ändring av detaljplanen
Kvarteret 17558.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteret 17558

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK Asuinkerrostalojen korttelialue.

Rakennusoikeus
Korttelin korkeimman talon kattokerroksessa tulee olla yhteisiä saunatiloja ja oleskeluterassi.

Ylimmän kerroksen yläpuolelle saa osin rakentaa sauna-, kunto-, kerho- ja teknisiä tiloja ja porrashuoneen kerrosluvun ja rakennusoikeuden estämättä.

Porrashuoneiden 15 m² ylittävän osan saa kussakin kerroksessa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi, jos porrashuone on luonnonvaloinen.

Kaavassa annetun rakennusoikeuden ja kerrosluvun lisäksi tontille 3 saa sijoittaa päiväkoti-, palvelu- ja muita vastaavia tiloja yhteensä enintään 480 k-m².

Asemakaavassa annetun rakennusoikeuden lisäksi rakennusalalle saa sijoittaa sauna-, kunto-, kerho-, harrastus-, yhteis-, varasto-, väestönsuoja- ja vastaavia asumista palvelevia tiloja ja liiketiloja enintään 15 % asemakaavassa annetusta rakennusoikeudesta.

Edellä mainitut lisärakennusoikeudet eivät mitoita autopaikkoja eikä väestönsuojaa.

Julkisivut
Rakennusten tulee edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria.

Korkein talo sijaitsee kadun päätteenä ja näkyy kaupunkimaisemassa ja tulee käsitellä kaupunkikuvallisena kiinnekohtana. Rakennus ja sen huippu tulee olla arkkitehtuuriltaan muista rakennuksista selvästi poikkeava.

Muiden rakennusten julkisivumateriaalin tulee olla rappaus tai poltettu tiili.

Mahdollisia elementtisaumoja ei saa näkyä.

Korttelin eri rakennusten julkisivujen tulee olla erilaisia käyttäen arkkitehtuurin keinoja, kuten materiaaleja, värejä ja aukotusta.

Kuusikerroksisella rakennusalalla rakentamiseen tulee käyttää rakennusalan koko pituus ja julkisivuvärien tai materiaalien tulee vaihdella koko talossa niin, että jokaisen porrashuoneen kohdalla käytetään pystysuunnassa kahta eri väriä.

Kulmahuoneistojen tulee avautua kahteen suuntaan.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Byggnadsrätt
På takvåningen i kvarterets högsta hus ska det finnas gemensamma bastu-utrymmen och vistelseterrass.

Ovanför övervåningen får delvis byggas bastu-, konditions-, klubb- och tekniska utrymmen och ett trapphus utöver våningsantalet och byggnadsrätten.

Utöver den i detaljplanen anvisade våningsytan får på varje våning byggas den del av trapphusen som överstiger 15 m², om trapphusen har naturligt ljus.

Utöver den i detaljplanen angiven byggnadsrätt och våningsantal får på tomten 3 placeras daghems-, service- och andra motsvarande utrymmen, tillsammans högst 480 m²-vy.

Utöver den byggnadsrätt angiven i detaljplan får på byggnadsytan placeras bastu-, konditions-, klubb-, hobby-, förråds-, skyddsrums-, gemensamma och motsvarande utrymmen som betjänar boendet och affärsutrymmen i högst 15 % av den byggnadsrätt som är angiven i detaljplanen.

Ovannämnda ytterligare byggrätter dimensionerar inte bilplatser eller skyddsrum.

Fasader
Byggnaderna ska presenteras högklassiskt arkitektur.

Det högsta huset ligger vid slutet av gatan och är synligt i stadslandskapet och kommer att behandlas som en attraktion i stadsbilden. Byggnaden och dess topp ska vara arkitektoniskt klart annorlunda än andra byggnader.

För andra byggnader ska fasadmaterialet vara rappning eller bränt tegel.

Eventuella elementfogar får inte synas.

Byggnadsfasaderna bör vara olika med hjälp av arkitektoniska medel som material, färger och öppningar.

För byggandet på byggnadsyta med sex våningar ska hela byggnadsytans längd användas för byggande och fasadfärgerna eller material ska varieras i hela huset så, att vertikalt används två olika färger för varje trapphus.

Lägenheterna i byggnadernas hörn skall öppnas mot två riktningar.

Alimman kerroksen julkisivun tulee poiketa käsittelyltään muista kerroksista.	Fasaden i nedersta våningen ska skilja sig av de andra våningarna.
Maantasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.	Fasaderna i markplanet ska ge ett öppet och funktionellt intryck.
Laajaniitynkujan ja Laajaniitynpolun varrelle tulee sijoittaa yhteiskäyttötiloja jokaiseen rakennukseen ja ne tulee varustaa näyteikkunoin.	Längs Bredbergsgränden och Bredbergsstigen ska placeras gemensamma utrymmen i varje byggnad och de ska utrustas med skyltfönster.
Uudisrakennuksissa parvekejulkisivu tulee käsitellä julkisivun tapaan ja antaa sisäänvedettyjen parvekkeiden vaikutelma.	I nybyggnaderna balkongfasaden ska behandlas på samma sätt som fasaden och ge intrycket av indragna balkonger.
Kulmaparvekkeiden tulee avautua kahteen suuntaan.	Hörnbalkongerna ska öppnas mot två riktningar.
Parvekkeet on lasitettava.	Balkongerna skall inglasas.
Asuntojen ääneneristävyyden ΔL lentomelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB, uudisrakennuksissa kuitenkin 35 dB.	Bostädernas ljudisolering ΔL mot flygbuller ska vara minst 32 dB, i nybyggnader dock 35 dB.
Piha Tontin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,80, laskelma on esitettävä rakennuslupahakemuksessa.	**Gårdsplan** Tomtens grönfaktor ska vara minst 0,80, beräkningen ska presenteras i byggnadslovsansökan.
Tontilla tulee olla rehevästi puita ja pensaita, isoja puita on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä ja ne on suojattava rakennusaikana.	På tomten ska vara träd och buskar frodigt, stora träd ska bevaras om möjligt och de ska skyddas under byggandet.
Pysäköintilaitoksen alempi pysäköintitaso tulee sijoittaa puoliksi maantason alle ja pysäköintilaitos on rajattava pergolalla, joka on istutettava köynnöksin.	Nedre parkeringsnivån i parkeringsanstalten ska placeras till hälften under marknivån och parkeringsanstalten ska gränsas med pergola som ska planteras med slingerväxter.
Autohalli (asemakaavassa autokatos) tulee sijoittaa puoliksi maan alle ja siinä tulee olla viherkansi, joka tulee istuttaa puin ja pensain.	Bilhall (i detaljplan bilskydd) ska vara halvt underjordiskt och ha ett grönt däck som planteras med träd och buskar.
Pysäköintialue on istutettava mahdollisimman rehevästi ja rajattava joko pylväshaavoin tai pylvästammin muuta pihaa ja Raiviopolkua vastaan.	Parkeringsområdet ska planteras som frodigt som möjligt och gränsas med pelaraspar eller pelarekar mot annan gårdsplan och Rödjestigen.
Laajaniitynpolkua vastaan on istutettava pylvästammia tai pylväshaapoja.	Mot Brädänsstigen ska planteras pelarekar eller pelaraspar.
Kävelytiet kaduilta asuintalojen sisäänkäynneille on kivettävä tai laatoitettava.	Gångvägar från gatorna till bostadshusens ingångar ska beläggas med stenar eller plattor.
Pihan tulee olla korttelin yhteiskäytössä eikä sitä saa aidata.	Gårdsplan ska vara kvarters gemensam användning och det får inte inhägnas.
Hulevesiä tulee viivyttää.	Dagvatten ska fördröjas.
Polkupyöräpaikkojen määrä on mitoitettava rakennusvalvonnan yhtenäisen käytännön mukaisesti.	Antalet cykelplatser ska dimensioneras enligt byggnadstillsyns enhetlig praxis.
Autopaikat saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.	Bilplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.
Autopaikkoja on varattava vähintään 1 ap / 130 k-m². asuinkerrosalaa.	Bilplatser ska reserveras minst 1 bp / 130 m².-vy bostadsvåningsyta.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Osa - alueen raja.	**Gräns för delområde.**
Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**

	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
17	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
MART	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
17558	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
2450	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
VIII	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
vih	Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.	Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
t	Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.	Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.
a	Auton säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.
a II	Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.
le	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.	Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
vih	Viherkatto.	Gröntak.
ajo	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
p	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätningsavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Vantaalla / Vanda __.__20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	17.10.2018
Kaavan nimi	002399 Laajaniityntie 5, 17 Martinlaakso		
Hyvääksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	02.05.2018
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002399
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,6957	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,6957

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,6957**	**100,0**	**25730**	**1,52**	**0,0000**	**10445**
A yhteensä	1,6957	100,0	25730	1,52	0,0000	10445
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,6957**	**100,0**	**25730**	**1,52**	**0,0000**	**10445**
A yhteensä	1,6957	100,0	25730	1,52	0,0000	10445
AK	1,6957	100,0	25730	1,52	0,0000	10445
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

29 § **Asemakaavan muutos 002364 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 15. Myyrmäki / Kuohukuja 1 - 3**

VD/8716/10.02.04.01/2017
HP/TLA/TKA/MKU/LL

Asemakaavamuutoksella esitetään purettavan Kuohukujan ostoskeskuksen paikalle uutta arkkitehtuuriltaan korkeatasoista asuin- ja liikerakennusta (3 490 k-m^2), joka koostuu 8-kerroksisesta asuinkerrostalosta ja 1-kerroksisesta siipirakennuksesta, johon tulee liiketilaa, osa autopaikoista ja kattopiha. Rakennus sovitetaan näin Pohjois-Myyrmäen kaupunkirakenteeseen ja Uomatien kaupunkikuvaan.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 15652 sekä katualuetta, kaupunginosassa 15, Myyrmäki. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 15653, osaa korttelista 15652 sekä katualuetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskevat osaa korttelista 15652.

Alue sijaitsee Myyrmäen pohjoisosassa osoitteessa Kuohukuja 1-3 ja koskee korttelia 15653 ja korttelin 15652 LPA-alueena olevaa tonttia 10 sekä katualuetta kaupunginosassa 15, Myyrmäki. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa asuintonttiin osoitteessa Kuohukuja 5, etelässä Uomatiehen, idässä viereiseen asuintonttiin ja lännessä Kuohukujaan. Suunnittelualueella sijaitsee Kuohukujan ostoskeskus, parkkialue, aukio sekä Kuohupolun katualuetta.

Kaavan hakija
Kiinteistö Oy Myyrinmäki.

Maanomistus
Kaavamuutosalue on yksityisessä maanomistuksessa lukuun ottamatta katualueita.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Kari Leppänen Arkkitehdit Oy, Optiplan Oy ja Helimäki Akustikot Oy konsultteina sekä T2H Oy rakennuttajana.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on tehokasta asuntoaluetta (A1) kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Suunnittelualue sijoittuu n. 350 m päähän kehäradan Louhelan asemasta (LJ).

Asemakaavan muutos
Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kaupunkirakenteen sopivaa täydennysrakentamista. Asemakaavalla muutetaan nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Nykyinen ostoskeskusrakennus puretaan ja tilalle esitetään 8-kerroksista asuinkerrostaloa ja liiketilaa kivijalkakerrokseen. Kerrosalaa asumiselle esitetään 3 300 k-m², mikä mahdollistaa noin 80–90 asuntoa 85–95 asukkaalle. Asuinrakennuksen maantasokerrokseen Uomatien ja viereisen aukion suuntaan esitetään liike- ja palvelutilaa liiketilaa 190 k-m². Asuinrakennuksen kaakkoiskulmaan tulee sijoittaa asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja. Varsinainen oleskelupiha on sijoitettu 1-kerroksen rakennusmassa katolle. AK-korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan ajoyhteys, jolla huolto ja tontille ajo

on sallittu. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintilaitokseen, osin maan tasoon LPA-alueelle. Kaavamääräyksissä on painotettu erityisesti uudistuvan korttelin arkkitehtuuria sekä kytkeytymistä alueen kaupunkirakenteeseen.

Kuohukujan ostoskeskus on monissa selvityksissä todettu kulttuurihistorialliselta arvoltaan erittäin merkittäväksi, mutta se on huonokuntoinen ja siksi osin tyhjillään. Kaavatyössä on tutkittu myös ostarin säilyttävä vaihtoehto sekä osittainen uudisrakentamisvaihtoehto. Kaupunkisuunnittelu teetti Kuohukujan ostoskeskuksen uudiskäytön mahdollisuuksista selvityksen, jonka laati Optiplan Oy. Asemakaavamuutoksen mukaista, ostoskeskuksen purkavaa vaihtoehtoa perustellaan rakennuksen heikolla kunnolla, osittaisella käyttämättömyydellä sekä kustannussyillä. Lisäksi ratkaisulla saadaan lisää uusia, esteettömiä ja hyvin ääni- ja lämpöeristettyjä asuntoja Myyrmäkeen.

Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, se on naapuritontilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 1.2.2018

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa 3.2.2018 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteet pyydettiin 2.3.2018 mennessä (MRL 62 §) sekä erillisellä kuulemisella 3.8.2018 mennessä ja niitä saatiin 16 kappaletta, joista kaksi on saman asuntoyhtiön. Lisäksi hankkeesta järjestettiin 12.2.2018 asukastilaisuus sekä erillinen kuuleminen naapurikiinteistöille 14.6.2018. Mielipiteissä nousi esille muun muassa nykyisin tyhjillään olevat liiketilat sekä autopaikkamäärän säilyminen. Osa asukkaista koki, että rakentaminen varjostaa ympäröiviä asuinrakennuksia.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).
Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 3 300 k-m^2, (noin 85–90 asuntoa).

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Kiinteistö Oy Myyrinmäki ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 19 000 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.11.2018 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.11.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy Myyrinmäki maksaa muutoskustannukset (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 19 000 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.11.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) vahvistaa maksuluokaksi 4 ja todeta, että hakija Kiinteistö Oy Myyrinmäki maksaa muutoskustannukset (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 19 000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.11.2018–2.1.2019.

Tällöin jätettiin kolme muistutusta, joissa esitettiin
- rakennus saisi olla korkeintaan kolme- tai neljäkerroksinen,
- kaavamuutos on hylättävä,
- ostoskeskusta ei tule purkaa, aloitettava suojelukaavan valmistelu Myyrmäen pohjoisosaan.

Muistutukset vastineineen ovat liitteenä.

Lausunnot
Kaupunginhallitus päätti 12.11.2018 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot.

Kaupunginmuseolta pyydettiin lausunto, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.
Rakennus on kuitenkin heikon kunnon vuoksi pääosin tyhjillään eikä rakennusvalvonnan arvion mukaan ole taloudellisteknisesti korjattavissa.

Lausunto ja vastine on liitteenä.

Tarkistukset
Kaavaselostusta on tarkistettu.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,

b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3,
c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Käsittely:
Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Maija Vanhanen esitti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotus raukesi kannattamattomana.
Päätös:
Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

———

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 23

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3,
c) lähettää kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Sopimus:
Asiaa koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 28.2.2019.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 29

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3,
c) lähettää kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 25.2.2019
- Muistutukset ja vastineet 25.2.2019
- Lausunto ja vastine 25.2.2019

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle, hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kuohukuja 1–3

Kuohukujan ostoskeskuksen tilalle asuntoja ja liiketilaa

ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002364

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 25.2.2019 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002364.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Kuohukujan ostoskeskuksen purku ja korttelinosalle uuden asuin- ja liiketalon rakentaminen.

Asemakaavan muutos
Vantaan kaupunki, kaupunginosa 15 Myyrmäki
Osa korttelia 15652 sekä katualuetta

Tonttijako ja tonttijaon muutos
Osa korttelia 15652

Kaavan laatija: Johanna Rajala, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki;
etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 050 302 8975.

Kaava-alueen sijainti
Kuohukuja 1 – 3.

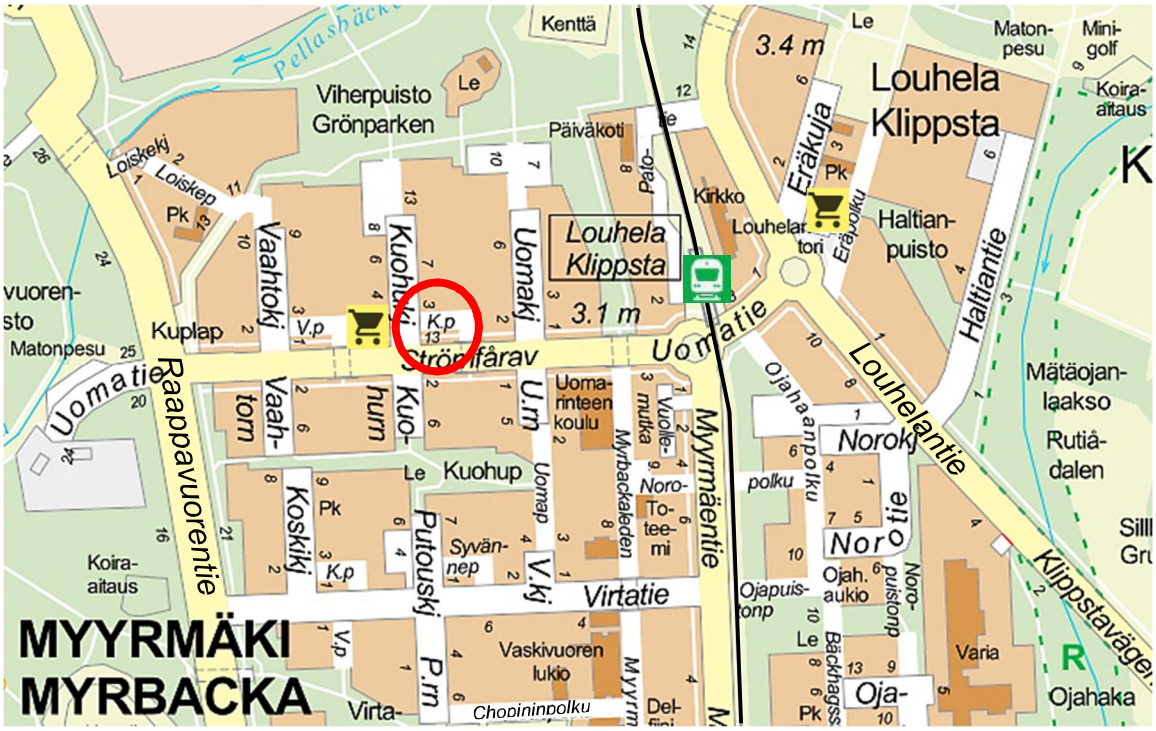

Alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kiinteistö Oy Myyrinmäen kaavamuutoshakemus 29.9.2017.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.2.2018, mielipiteet 2.3.2018 mennessä.
- Erillinen kuuleminen 1.6.2018, mielipiteet 3.8.2018 mennessä.
- Asukastilaisuus 12.2.2018 ja erillinen kuulemistilaisuus 14.6.2018.
- Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 28.11.2018 – 2.1.2019.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä ... 4
2. Lähtökohdat ... 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 5
2.2 Suunnittelutilanne ... 11
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 14
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 14
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 14
3.4. Asemakaavan tavoitteet ... 15
3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ... 26
4. Asemakaavan kuvaus ... 34
4.1 Kaavan rakenne ... 34
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 35
4.3 Aluevaraukset ... 35
4.4 Kaavan vaikutukset ... 36
4.5 Ympäristön häiriötekijät ... 41
4.5 Nimistö ... 41
5. Asemakaavan toteutus ... 42
6. Kaavatyöhön osallistuneet ... 42
7. Asemakaavan seurantalomake ... 43
8. Asemakaavakartta ja –määräykset ... 45
9. Muu suunnitelma-aineisto ... 50

LUETTELO KAAVAA KOSKEVISTA SELVITYKSISTÄ

- Liite 1. Kuohukuja 1, rakennushistoriaselvitys, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 30.11.2017
- Liite 2. Ostarien uudet konseptit, Kuohukuja 1, Optiplan Oy 1.6.2018
- Liite 3. Meluselvitys, Koy Myyrinmäki, Helimäki Akustikot 29.5.2018
- Liite 4. Varjoanalyysit, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 8.6.2018

Edelliset ovat luettavissa https://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/myyrmaen_kaavat/myyrmaen_kaavat_arkisto/101/0/137195 ja ne on referoitu tässä kaavaselostuksessa.

Muita lähteitä:

- Olli Helasvuo & Niina Vainio; Laatua laitakaupungilla – Vanaan ostoskeskukset 1961–1986. Vantaan kaupunginmuseo ja Vantaan kaupunkisuunnittelu, C8:2008
- Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1961–1986 maankäytön mahdollisuuksista, Kala 18.5.2015, Kh 8.6.2015 tiedoksi
- KOy Myyrinmäki; Laskelma korjauskustannuksista 25.8.2017
- KOy Myyrinmäki; Selvitys kiinteistön kunnosta, kannattavuudesta ja vuokrausasteesta 25.8.2017
- KOy Myyrinmäki; Tiilijulkisivujen kuntotutkimus ja vesikaton kuntokartoitus 31.12.2013
- KOy Myyrinmäki; Vesivahingon kosteuskartoitus 10.2.2016

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavamuutoksella esitetään uutta arkkitehtuuriltaan korkeatasoista asuinrakentamista ja liiketilaa Kuohukujan ostoskeskuksen tilalle yhteensä 3490 kem2. Kortteli koostuu 8-kerroksista asuinkerrostalosta ja 1-kerroksisesta siipirakennuksesta, johon sijoittuvat liiketilat ja osa autopaikosta sekä kattopiha. Rakennuskokonaisuus sovitetaan näin Pohjois-Myyrmäen kaupunkirakenteeseen ja Uomatien varren kaupunkikuvaan.

Asemakaavalla muutetaan nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Lisäksi 1 metrin levyiset kaistaleet Kuohukujan puoleista tontinosaa AL- ja LPA-korttelialueilla otetaan katualueeksi, jotta nykyiset katuvalaisimet saadaan mahtumaan katualueelle. Nykyinen ostoskeskusrakennus puretaan ja tilalle esitetään 8-kerroksinen asuinkerrostalo ja liiketilaa kivijalkakerrokseen. Kerrosalaa asumiselle esitetään 3300 kem2, mikä mahdollistaa noin 80-90 asuntoa 85-95 asukkaalle. Asuinrakennuksen maantasokerrokseen Uomatien ja viereisen aukion suuntaan esitetään liike- ja palvelutilaa liiketilaa 190 kem2. Asuinrakennuksen kaakkoiskulmaan tulee sijoittaa asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja. Varsinainen oleskelupiha on sijoitettu 1-kerroksen rakennusmassan katolle. AK-korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan ajoyhteys, jolla huolto ja tontille ajo on sallittu. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintilaitokseen, osin maan tasoon LPA-alueelle.

Kuohukujan ostoskeskus on monissa selvityksissä todettu kulttuurihistorialliselta arvoltaan erittäin merkittäväksi. Kaavatyössä on tämän takia tutkittu myös ostoskeskuksen säilyttävä vaihtoehto sekä osittainen uudisrakentamisvaihtoehto. Ostoskeskus on kuitenkin heikkokuntoinen ja siksi pääosin tyhjillään. Rakennusvalvonta on arvioinut, että rakennus ei ole taloudellis-teknisesti korjattavissa.

Havainnekuva uudisrakennuksesta lounaasta. / Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 14.9.2018.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Myyrmäki on rakennettu osaksi Haaga – Vantaan nauhakaupunkia ja läntisen Vantaan aluekeskukseksi. Aluerakentamissopimus solmittiin 1967. Sen jälkeen kaupunginosaa on rakennettu kaikkina vuosikymmeninä. Martinlaakson rautatie valmistui 1975 ja Kehärata 2015.

Myyrmäki sijaitsee liikenteellisesti erinomaisella paikalla Kehäradan varrella ja lähellä Hämeenlinnanväylää. Yhteydet Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja muualle pääkaupunkiseudulle ovat hyvät. Muita vetovoimatekijöitä ovat erinomainen palvelutarjonta, virkistysalueet ja yhteisöllisyys. Kaupunkikulttuuri kukoistaa etenkin Myyrmäki-liikkeen ansiosta. Alue on profiloitunut myös katutaiteen kaupunginosana. Kaavoituksen pääpaino on nyt Myyrmäen keskustassa. Uudet kaavoituskohteet sijoittuvat tiiviisti nykyiseen kaupunkirakenteeseen kehäradan vaikutusalueelle.

Kuohukujan ostoskeskus liittyy Myyrmäen pohjoisosan aluerakentamiseen. Ostoskeskuksen ympäristö on osa Uomatien ja risteävien jalankulkureittien muodostamaa, miellyttävää jalankulkuympäristöä. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Kokonaisuus on hyvin säilynyt. Rakennuksen itäpuolella on pieni toriaukio, josta noustaan portaita pitkin ostoskeskuksen paviljongeille. Aukio muodostaa viihtyisää julkista ulkotilaa.

Kiinteistö Oy Myyrinmäki on teetetty ostoskeskusrakennuksesta ulkopuolisen asiantuntijan kuntotutkimuksen. Tutkimuksen mukaan rakennus on niin huonossa kunnossa, että sen taloudellinen käyttö on elinkaarensa päässä. Kuntotarkastuksen lisäksi rakennuksessa on tehty kartoituksia sattuneiden vesivahinkojen johdosta. Rakennuksen tiloista on käytössä enää vain kolmannes.

Ilmakuva kaavamuutosalueesta ja lähiympäristöstä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne
Alue sijoittuu Myyrmäen pohjoisosaan moreeniselänteelle, joka kohoaa monin paikoin yli 48 metrin korkeuteen. Tällä selänteellä kulkee myös Mätäjoen ja Pitkäjärven valuma-alueiden välinen vedenjakaja. Kuohupuisto on yksi korkeimmista lakialueista, jonka korkein kohta on 48,6 metrin korkeudella. Siellä on vielä näkyvissä maiseman alkuperäinen luonne, jossa on komeita kallioita ja mäntyjä. Nykyisin suurin osa kaupunginosan pintamaasta on kuitenkin täyttömaata.

Vesistöt ja vesitalous
Nykytilanteessa kaava-alue on osin vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa ja osin puoliläpäisevää hiekkakenttää. Tonttien kuivatus perustuu yleiseen hulevesiviemäröintiin. Kaava-alueen länsiosan hulevedet johdetaan Pellaksenojaan ja edelleen Varistonojaa Pikkujärveen ja Pitkäjärveen ja lopulta Espoossa mereen. Kaava-alueen itäosan hulevedet johdetaan Mätäojaan. Mätäojanlaakso on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue ja se toimii luontaisena tulva-alueena. Mätäojanlaaksossa elää harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, joista merkittävin on halavasepikkä. Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä
Kaava-alue on täyttömaata.

Topografia
Alue viettää hieman länteen. Maaston korko vaihtelee +41,9 ... 44,0 metrin välillä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

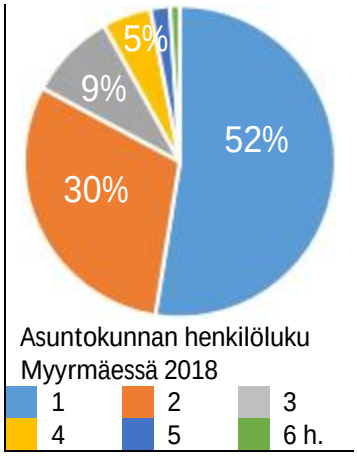

Väestön rakenne ja kehitys
Myyrmäki on Vantaan väkirikkain kaupunginosa, asukkaita nyt noin 16 800 henkeä, ja asukastiheydeltään suurin, 6 000 asukasta/km2. Väkiluku on kasvanut täydennysrakentamisella koko vuosikymmenen. Asunnoista lähes kaikki ovat kerrostaloissa. Myyrmäessä asuntokunnista puolet on yhden hengen talouksia ja asuntokunnan keskikoko on 1,8 henkeä. Asuntojen keskikoko on 62 m2, yksiöitä on 17 %. Myyrmäkeläisten ikärakenne on nykyisin senioripainotteinen (65+ vuotiaita 23 %). Myös vieraskielisten osuus on kasvanut ja on nyt 23 %. Myyrmäen suuralueella on 56 000 asukasta. (2018)

Palvelut ja työpaikat
Myyrmäki on läntisen Vantaan aluekeskus, josta löytyy runsaasti julkisia ja kaupallisia palveluita. Kaupallisen ytimen muodostavat Myyrmannin ja Isomyyrin kauppakeskukset. Kaupunginosassa on erinomaiset vapaa-ajan palvelut. Alueella sijaitsee urheilutalo, uimahalli ja urheilupuisto. Myyrmäki on myös koulutuspalveluiden keskus.

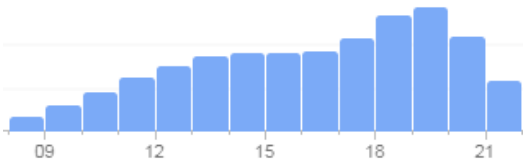

K-market Myyrvalinta, Uomatie 15, asiakaskäynnit perjantaina. Google

Myyrmäessä on runsaasti työpaikkoja, noin 5 000 (2016), määrä on pysynyt viime vuodet ennallaan. Suurin osa alueen työpaikoista sijaitsee Kehäradan asemien läheisyydessä.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Suunnittelun kohteena oleva alue sijaitsee Myyrmäen pohjoisosassa Uomatien varrella noin 350 metrin päässä Kehäradan Louhelan asemasta. Suunnittelualue sijaitsee alueella, josta Myyrmäen rakentaminen alkoi 1960-luvulla ja vähitellen alue rakentui pohjoisesta etelään päin. Keskustan vuonna 1975 vahvistettu asemakaava perustuu arkkitehtikilpailun voittaneeseen ehdotukseen. Myyrmäen asuinalueet ovat tunnistettavia eri vuosikymmeniltä.

Uomatietä rajaavat rakennusten päädyt sekä niihin liittyvät 1-kerroksiset liiketilasiivet. Kaava-alueen ympärillä on 4-8-kerroksisia asuinkerrostaloja. Viereisissä kortteleissa Uomatien varressa sijaitsee kaupallisia palveluita muun muassa R-Kioski ja K-market.

Kuohukujan ostoskeskus.

R-kioski, Uomakuja 2. JRa 2018

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kuohukujan ostoskeskusrakennus on vuodelta 1972 ja sen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Uniplan ky / Ilpo Hälvä. Rakennus on säilynyt osittain liikerakennuksena. Pääosa tiloista on tyhjillään. Ostoskeskus on mittakaavaltaan pieni ja suunnittelultaan oman aikansa edustava esimerkki. Vantaan kaupunginmuseon ylläpitämässä *Kirsti-tietokannassa* rakennuksen kulttuurihistoriallinen arvo on luokkaa erittäin merkittävä, R1. *Laatua laitakaupungilla –inventoinnissa* (2008) ostoskeskusta on kuvattu muun muassa näin: Ostoskeskus on poikkeuksellisen näyttävä ja harkittu arkkitehtoninen teos, jonka rakennusosat vaikuttavat tarkasti suunnitelluilta ja ne on toteutettu huolellisesti. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin, Eino Tuompon vuonna 1969 suunnittelemiin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Rakennus edustaa 1960-70-lukujen ostoskeskuksille ominaisen liimapuuarkkitehtuurin viimeisteltyä parhaimmistoa. Kokonaisuus on erittäin hyvin säilynyt.

Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1961-1986 maankäytön mahdollisuuksista (2015) sisältää inventointikortit ostareista. Tällä tietokannalla on pyritty hahmottamaan jokaisen ostoskeskuksen tai kauppakeskuksen kohdalla sen merkitystä osana Vantaan paikallishistoriaa, alueen kokonaisuutta sekä kehittymisen edellytyksiä. Lopullisesti kohteiden tulevaisuus ratkaistaan asemakaavoittamalla. Inventoinnissa Kuohukujan ostoskeskuksen todetaan liittyvän Myyrmäen pohjoisosan alue-rakentamiseen. Ostoskeskuksen ympäristö on osa Uomatien ja risteävien jalankulkureittien muodostamaa, miellyttävää jalankulkuympäristöä. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Rakennuksen itäpuolinen pieni toriaukio muodostaa viihtyisää julkista ulkotilaa. Ostoskeskuksen merkittävyys paikallisessa palveluverkossa on todettu olevan vähäinen ja sen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellis-tekniseesti korjattavissa. Kuitenkin rakennushistorialliselta arvoltaan ostoskeskus on inventoinnissa esitetty erittäin merkittäväksi.

Kuohukujan ostoskeskus.

Ostoskeskuksen itäpuoleinen aukio. JRa 2018

Kuohukujan ostoskeskuksen (1972) jälkeen Myyrmäkeen ovat valmistuneet Myyrinpuhos (1975), Isomyyri (1985), Myyrmanni (1994) ja uusi Louhelan ostoskeskus (2012).

Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto, jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä säilyttävä ja osittain säilyttävä tarkastelu.

Rakennushistoriallinen selvitys, yhteenveto
Asemakaavamuutosta varten Kuohukujan ostoskeskuksesta on tehty rakennushistoriallinen selvitys (Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 30.11.2017).

--- Ilpo Hälvän suunnittelema ostoskeskus on vuonna 1972 valmistunut suorakaiteenmuotoisen liikerakennuksen ja kahden pienemmän kioskipaviljongin muodostama kokonaisuus. Yhteinen katto ja paviljonkeja ympäröivä terassi sitovat osat yhdeksi kokonaisuudeksi. Ostari on oranssia paviljonkia lukuun ottamatta värimaailmaltaan tummasävyinen.

Kulttuurihistorialliset arvot
Hälvän suunnittelema kokonaisuus kuuluu Vantaan modernin rakennuskulttuurin kohteisiin ja on osa vantaalaista rakennusperintöä. Rakennus edustaa tyyliltään konstruktivismia ja on 1970-luvun arkkitehtuurin tyylipiirteitä omintakeisesti yhdistävä kokonaisuus.

Vantaan kaupunki on teettänyt selvityksen vanhojen ostoskeskusten maankäytön mahdollisuuksista. Lautakunta poisti ostoskeskusten jaottelun eri koreihin. Rakennusvalvonnan arviona oli luokka 2 (heikko, tilanne huononee, ei taloudellis-teknisesti korjattavissa) ja yleiskaavoituksen arviona luokka 3 (ostoskeskuksen merkittävyys paikallisessa palveluverkossa on vähäinen; kiinteistöä voidaan kehittää ilman että paikallinen palvelutarjonta heikkenee oleellisesti) (Heikkola, 2014; Rekonen, Aavaharju, Korhonen, Lamminen, Timo & Viitanen, 2015; Vantaan kaupunkisuunnittelu, Kala 18.5.2015). Ostoskeskus sai Laatua laitakaupungilla – Vantaan ostoskeskukset 1961 – 1989 -selvityksessä luokituksen ”kansainvälisesti tai valtakunnallisesti merkittävä” (Helasvuo & Vainio 2008), mutta inventointi ei ollut kansainvälisesti eikä valtakunnallisesti kattava eikä kohde sisälly Museoviraston valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennussuojelukohteisiin. Kaupunginmuseo antoi Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 – 1979 -inventointiraportissa luokituksen A1, Vantaan rakennusperinnön kannalta merkittävä (Eskola 2002). Nykyinen Vantaan kaupunginmuseon luokitus on R1, inventoitu kohde on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä.

1972 valmistuneen rakennuksen ulkopuoli, sekä useat ovet, ikkunat ja tuulikaapit ovat säilyneet pääosin alkuperäisessä asussaan. Pintojen ja elementtien korjauksia ei ole rakennukseen juurikaan tehty ja näin ollen rakennus on kauttaaltaan huonossa kunnossa. Ulkoiset muutostyöt eivät ole tehty muistuttamaan alkuperäistä kovinkaan paljon, vaan julkisivujäsentelyä, väritystä ja materiaaleja on paikoin muutettu. Massoittelu ja suuret linjat ovat kuitenkin ennallaan. Muutostöitä on tehty tiheään ja huolettomasti etenkin sisätiloihin käyttötarpeiden muuttuessa.

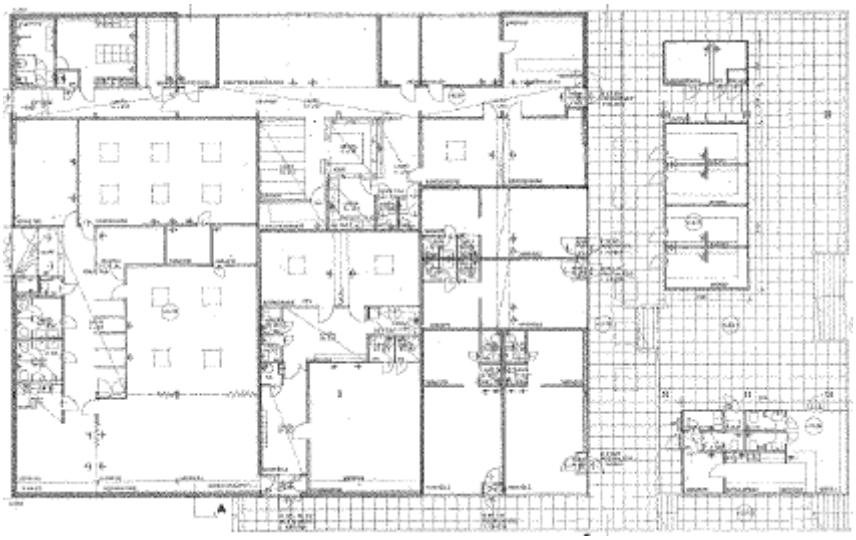

Pohjapiirros,
Ilpo Hälvä 1971.

Ostoskeskukseen tehdyt muutokset.

Ei merkittäviä muutoksia.

Uusittuja pintoja ja yksityiskohtia:
1970 – 1980
1990 – 2000
2000 – 2010

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2017

Yleiseen kaupunkirakenteeseen suhteutettuna liikekeskukset voidaan jakaa karkeasti kahteen eri tyyppiin: pienimuotoisiin asuinalueita palveleviin ostoskeskuksiin ja autoilla liikkuville tarkoitettuihin suureellisiin kauppakeskuksiin. Kuohukujan ostoskeskus on pienimuotoinen sisä- ja ulkotilan käsittävä ostari. Rakennus on historiallisesti tyypillinen alueelleen. Uomatiellä, Myyrinmäen ostarin molemmin puolin on vastaavan ikäiset ostoskeskukset, joissa yhteneviä piirteitä ovat muun muassa tumma ulkoasu, matala tasakatto ja suorakulmaisuus. Lisäksi 1970-luvun ostoskeskussuunnittelulle tyypillinen yhtenäisen tilan luominen näkyy rakennuksissa sisätilojen muunneltavuutena, sekä ulkotilojen kattamisena. Muunneltavuus oli ostoskeskusten kohdalla hyvin keskeistä, niin tilaajan pyrkimysten kuin arkkitehdin suunnittelun kannalta. Rakennussuojelun kannalta muunneltavuus ja väliaikaisuus ovat kuitenkin erittäin haasteellisia lähtökohtia. (Ilkkala, Joutsalmi, 2010)

Ympäristöarvot

Piha-alue on ympäristön suhteen toistuva ja jäsennelty, mutta kasvillisuudeltaan vaatimatonta. Nykyisin yleisilme on epäsiisti ja levoton. Julkisivuissa on runsaasti markiiseja ja mainoksia, jotka eivät ole keskenään yhtenäisiä.

Betonisokkeli. Portaat ja kaide. Palkit ja pilarit. Sisätiloja. Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2017

Virkistys
Lähimmät viheralueet ovat Kuohupuisto (200 m), Viherpuisto (300 m) ja Raappavuoret (500 m).

Liikenne
Uomatie on paikallinen kokoojakatu, mutta tulevaisuudessa alueellinen kokoojakatu, kun Luhtien jatke valmistuu. Kuohukuja on päättyvä lyhyt tonttikatu. Kuohukujaa pitkin kulkee tärkeä pohjois-eteläsuuntainen kevyen liikenteen yhteys, jota pyritään vahvistamaan tulevaisuudessa.

Katu	KAVL 2018 Ajon/vrk	KAVL 2040 Ajon/vrk	Raskaan liikenteen osuus %	Yöliikenteen osuus %	Nopeusrajoitus km/h
Uomatie	2 940	8 700	13	12	40
Kuohukuja	600	600	6	8	30

Tekninen huolto

Vedenjakelu
Kaava-alue on rakennetun vesijohtoverkoston piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Uomatiellä (63 M 1988, 300 V 1969) ja Kuohukujalla/Kuohurinteellä (150 V 1969). Kaava-alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vedet johdetaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +82 m... +95 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti
Kaava-alue on rakennetun jätevesiviemäriverkon piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kuohukujalla/Kuohurinteellä (300 B 1969) ja Uomatiellä (300 B 1969). Kaava-alueen jätevedet johdetaan Vapaalan jätevedenpumppaamolle. Vapaalasta jätevedet johdetaan runkoviemärissä Vihdintien alitse Hämeenkylään ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkostoon, jossa jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä
Kaava-alue on rakennetun hulevesiviemäriverkoston piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kuohukujalla/Kuohurinteellä (300 B 1969) ja Uomatiellä (400 B 1969, 300 B 1969). Hulevedet johdetaan hulevesiviemäreissä ja avo-ojissa Mätäojaan sekä Pellaksenojaan.

Sähköverkko ja kaukolämpö
Vantaan Energian pienjännitemaakaapeleita on kaava-alueen koilliskulmassa.
Kaukolämpöjohdot kulkevat Kuohukujalla.

Ympäristöhäiriöt
Alueella on lento- ja katumelua. Lentomelutaso Lden 50 ... 55 dB edellyttää asunnoilta 32 dB ja toimistoilta 28 dB ääneneristävyyttä. Katumelun torjunta on esitetty jäljempänä. Tässä tapauksessa ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan on määräävä.

Tiemelutilanne 2016.

Keskiäänitaso (LAeq), päivällä (klo 7-22)

45-50	50-55	55-60	60-65
65-70	70-75	75- dB	

Vantaan ympäristökeskus 2016

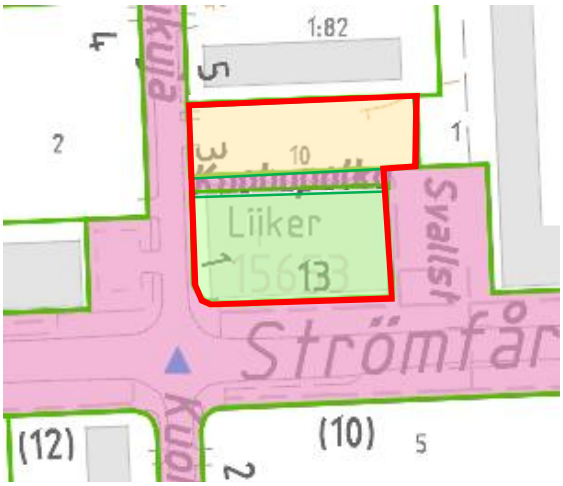

Maanomistus

Maanomistustilanne.

Maanomistaja	Alue
Myyrmäen Huolto Oy	Kuohukuja 3
Kiinteistö Oy Myyrinmäki	Kuohukuja 1
Vantaan kaupunki	Katualueet

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

- Luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

– Huonokuntoinen ostoskeskus puretaan. Muilta osin hanke on tavoitteiden mukainen.

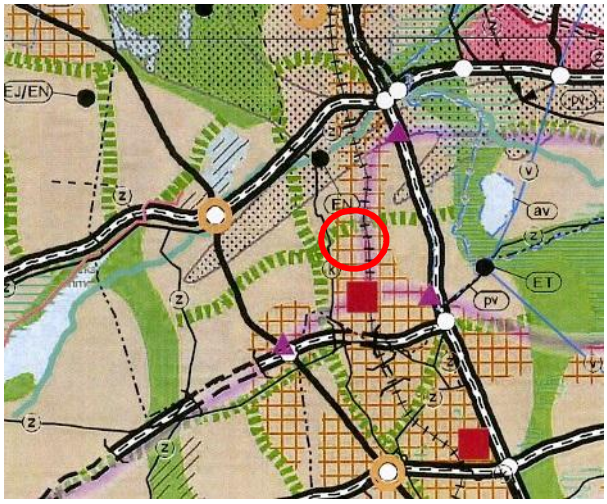

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavoissa (2014) alue on taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettävää aluetta.
– Kaavamuutos on maakuntakaavojen mukainen.

- Keskustatoimintojen alue.
- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Seutuliikenteen rata.
- Lentomelualue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Uusimaa-kaava 2050 -luonnos

Kaavan tärkeimpänä tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Myyrmäki on keskustatoimintojen alue, keskus, ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä. / Uudenmaan liitto 2018

- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Kaupan alue, laaturajoittamaton.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. *– Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.*

Vantaan yleiskaava.

A1	Tehokas asuntoalue.
A3	Pientaloalue.
C	Keskustatoimintojen alue.
(LJ)-•	Joukkoliikenteen terminaali.
LR	Rautatiealue.
P1	Palvelujen alue.
PY	Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
VL	Lähivirkistysalue.

Yleiskaavan 2020 tavoitteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 22.1.2018. Kaupunki varautuu 100 000 asukkaan kasvuun vuoteen 2050, mikä tarkoittaa merkittävää määrää rakentamista.

Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa on esitetty, että tällä alueella voi yleisesti olla 8-kerroksista täydennysrakentamista. Kaavarungossa määritellään tavoitteet ja keinot ohjaamaan Myyrmäen kokonaissuunnittelua. (Kh 23.4.2018, ollut nähtävillä 16.5. – 14.6.2018)
– Kaavamuutos on kaavarunkoluonnoksen mukainen.

Myyrmäen kaavarunkoluonnos.
VIII Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.

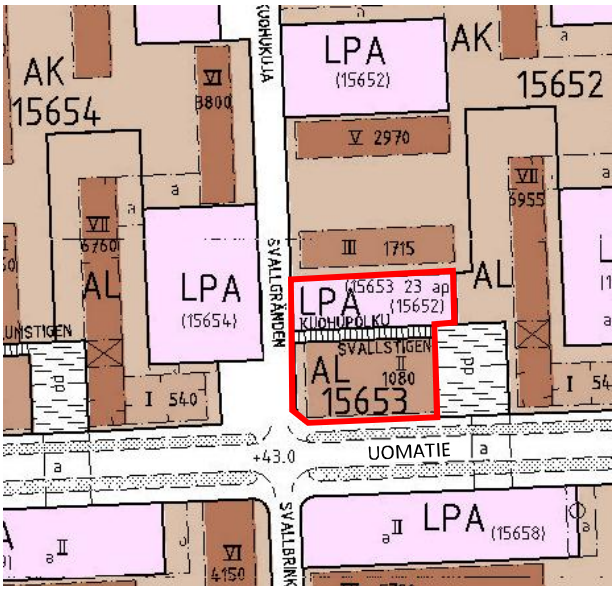

Voimassa oleva asemakaava
Alueella on voimassa asemakaava 001319 (Kv 20.10.1997), jossa kaavamuutosalue on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL, autopaikkojen korttelialuetta LPA sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua katualuetta (pp).

Ajantasa-asemakaava.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
AL	Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
LPA	Autopaikkojen korttelialue.
15652	Korttelin numero.
1080	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
II	Suurin kerrosluku (room. numeroin).
|||pp|||	Jalankulku- ja polkupyöräilykatu.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Karttoja, kaavoja ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: *kartta.vantaa.fi*

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018)

Vantaan kaupunkisuunnittelun tavoitteet 2019
Kaavoitetaan laadukasta, kohtuuhintaista ja monipuolista asumista Länsi-Vantaalle 100 000 k-m2.
– Kaava tuottaa asumista 3 300 k-m2.

Rakennusjärjestys: Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri: Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot: Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Ostoskeskus sijaitsee avaralla paikalla. Panoraama Uomatieltä. TKa 14.1.2019

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA VIREILLETULO

Kiinteistö Oy Myyrinmäen jättämä kaavamuutoshakemus kirjattiin saapuneeksi 29.9.2017. Kaavatyö otettiin kaupunkisuunnittelun vuoden 2018 työohjelmaan, nro 002364 (Kala 29.1.2018).

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.3.1 Osalliset

Kaavoituksessa osallisia olivat
alueen maanomistajat ja maanvuokraajat,
kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, naapurit,
asukas- ym. yhdistykset,
kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia,
kaupungin asiantuntijaviranomaiset,
kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia,
Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan ELY-keskus, Liikennevirasto, Pelastuslaitos, Vantaan kaupunginmuseo, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt, Uudenmaan liitto, HSY, HSL.

3.3.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 1.2.2018. Asemakaavamuutoksen alkamisesta tiedotettiin Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa 3.2.2018 sekä kirjeitse 1.2.2018 maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielipiteet pyydettiin 2.3.2018 mennessä. (MRL 62 §)

Kaavoituksen vireillä olosta ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 9.3.2018.

Naapurikiinteistölle Asunto Oy Myyrinmetsä (Kuohukuja 5) järjestettiin lisäksi erillinen kuuleminen kirjeellä 1.6.2018, johon mielipiteet pyydettiin 3.8.2018 mennessä.

Asukastilaisuus osallisille järjestettiin 12.2.2018 ja erillinen kuulemistilaisuus Asunto Oy Myyrinmetsälle 14.6.2018, molemmat Kilterin koululla.

Osallistumisessa ja vuorovaikutuksessa saadut mielipiteet

Asukastilaisuudessa 12.2.2018 nousi esille muun muassa nykyisin tyhjillään olevat liiketilat ja autopaikkamäärän säilyminen. Osa asukkaista koki, että rakentaminen varjostaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Sen sijaan itäpuolisen asuinrakennuksen asukkaat kokivat suunnitelman pääosin hyvänä. Osalta asukkaista tuli myös positiivista palautetta mm. arkkitehtuurista.

Erillisen kuulemistilaisuus 14.6.2018 järjestettiin kaavamuutosalueen naapurikiinteistölle As Oy Myyrinmetsä, koska 12.2. järjestetyssä asukastilaisuudessa tuli kysymyksiä Kuohukuja 5:n autopaikkojen järjestämisestä. Paikalla oli neljä asuntoyhtiön edustajaa. Asukkaille esiteltiin asemapiirrosta, johon oli esitetty kummankin kiinteistön tarvitsemat autopaikat. Asukkaat pyysivät tarkistamaan viitesuunnitelmien autopaikkojen leveyden. Lisäksi todettiin, että pelastusajoneuvo taritsee enemmän tilaa autorivien välissä. Tämä tulisi olla noin 8 metriä. Korkoero Kuohupolun suuntaan voidaan hoitaa tukimuurilla, joka maisemoidaan. Kulku parkkialueelta aukiolle varmistetaan. Myös varjostuskaaviot esiteltiin asukkaille.

Kirjallisia mielipiteitä saatiin yhteensä 16 kpl, joista kaksi on saman taloyhtiön.

Tiivistelmä kirjallisista mielipiteistä
- Uusi rakentaminen on liian korkeaa. 8-kerroksinen rakennus varjostaa ympärillä olevia rakennuksia. Asuntojen arvo laskee, kun näköala muuttuu tämänhetkisestä.
- Liian tiheä uudisrakentaminen johtaa ahtaaseen asumistunnelmaan ja betonilähiön epämukavuuteen.
- Säilyykö Kuohukuja 5:n autopaikat? Onko niiden mitoitus riittävä?
- Ostoskeskusrakennus tulisi säilyttää (kaupunginmuseo ja muutama asukas)
- Saadaanko liiketiloihin toimijoita?

1. Caruna Oy / 1.2.2018

Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

2. Asukas 1, Uomakuja 2 / 7.2.2018

Pyydän ottamaan huomioon kaavamuutostyötä tehtäessä seuraavat seikat:
- Korkea kerrostalo estää Uomakuja 2:n alakerroksiin tulevan valon ja auringonpaisteen.
- Näköala peittyy jo olemassa olevaan kasvillisuuteen (mm. isot kauniit koivut ym. luonnonpuut.
- Oma yksityisyys asunnossa ja parvekkeella häiriintyy mikäli vastapäätä rakennetaan asuntoja, joista on suora näkyvyys Uomakuja 2:sen asuntoihin.
- Rakentaminen aiheuttaa huomattavaa melu- ja pölyhaittaa naapuritalojen asukkaille. Mahdollinen viikonloppuihin ja kesälomaan sijoittuva rakentamismelu haittaa pitkään jatkuessaan lähitalon asukkaita
- Asuntojen arvo laskee, kun näköala muuttuu tämänhetkisestä.
- Liian tiheä uudisrakentaminen johtaa ahtaaseen asumistunnelmaan ja betonilähiön epämukavuuteen.
- Toivon, että kaava suunniteltaessa säilytetään maltti tulevien talojen kerrosten lukumäärässä (max. 3 kerrosta kuten naapuritalossa Kuohukujalla)

Vastine:
- *8-kerroksinen asuinrakennusosa sijoittuu noin 60 metrin päähän Uomakuja 2:n julkisivusta. 1-kerroksisessa rakennusosassa ei ole asuntoja ja sen katolla on viherpiha.*
- *8 kerrosta on perusteltua tässä kohdassa. Uomatien varrella on sarja 8-kerroksisten asuinrakennusten päätyjä yhdistettyinä 1-kerroksisiin liiketilasiipiin. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen Uomatien varrella. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi.*
- *Valitusta ratkaisusta on tehty varjostusanalyysit. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen*

varjo ohittaa nykyisen Uomatie 2:n rakennuksen. Toukokuusta heinäkuuhun varjostusolosuhteet eivät juurikaan muutu verrattuna nykytilanteeseen. Myös nykyiset puut varjostavat.

- *Vaihtoehdon A (kaava mukainen viitesuunnitelma) variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5-6-kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan 1-kerroksisen rakennuksenosan päällä oleva piha jäisi varjoisaksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1. (Katso selostuksen kohta 3.5)*

3. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy / 13.2.2018

Sähköverkko: Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti. Keskijänniteverkkoa ei sijaitse suunnittelualueella. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko: Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkon siirtolinja liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 2). Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan siirtolinjan sijainti ja mahdollinen siirtotarve. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

- *Kaavassa huomioidaan sähköverkon maakaapeleiden sekä kaukolämmön siirtolinjan sijainti ja mahdollinen siirtotarve.*

- *Valaisin Uomatiellä kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen lisätään tonteilta 1 metrin kaistaleet, jotta nykyiset katuvalaisimet saadaan katualueelle. Tarvittaessa pysäköintilaitokseen tulee sijoittaa muuntamo maantasoon.*

4. Asukas 2, myyrmäkeläinen / 14.2.2018

Palautteena suunnitelmaan pidän ehdotettuja uudisrakennuksia liian korkeana. Esim. Kuohukuja 5 näkymä etelään peittyy kohtuuttoman paljon, ja varsinkin alempien kerrosten asunnot jää kovin pimeiksi jos uusista rakennuksista tule 7-8 kerroksisia. 5-6 kerrosta olisi mielestäni sopivampi korkeus.

Vastine: Katso vastine mielipiteeseen 8.

5. Asukas 3, Norotie 6 / 23.2.2018

Ostoskeskuksen arkkitehtuurissa on ilmeikkyyttä, jota toivon säilytettäväksi tulevassa rakentamisessa. Erityisesti ostoskeskuksen näkyvät liimapuupalkkirakenteet edustavat hyvin 1960-luvun tyyliä ja sopivat hyvin pohjoisen Myyrmäen metsäiseen värimaailmaan. Esimerkiksi liimapuupalkkiidean toteuttaminen tulevan rakentamisen katutason kerroksessa voisi hyvin luoda jatkuvuutta alueen ilmeen nykytilaan. Osalllistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty idea liike- ja palvelutilan sijoittamisesta Uomatien suuntaan on kannatettava. Alueella kävelyetäisyydellä (Myyrmanni ei ole tulkintani mukaan kävelyetäisyydellä) olevat palvelut ovat sen verran pienimuotoisia, että liike- ja palvelutilan sijoittaminen kaavatyön 002364 tarkastelukohteen kivijalkaan on käytännössä välttämätöntä riittävien kaupallisten lähipalveluiden turvaamiseksi.

Alueen palveluverkko laajemmin ajateltuna tukisi esitettyä isompaakin asuinkerrosalaa. Tässä tapauksessa isompi kerrosala poissulkenee ostarin kokonaan säilyttävän vaihtoehdon. Ostarin osittain säilyttävä vaihtoehto voisi yllä mainituista kaupunkikuvallisista syistä olla mielekäs, jos se vaan on kustannustehokkaasti toteutettavissa.

Lähialueella on lukuisia pieniä aukioita. Tässä tapauksessa en pitäisi välttämättömänä aukion säilyttämistä ainakaan kokonaisuudessaan, sillä lähialueen nykyisetkin aukiot ovat lähinnä läpikulkupaikkoja ja tässä tapauksessa aukio sijaitsee vielä varsin varjoisassa kohdassa, mikä ei tue aukion houkuttelevuutta.

Vastine:

- *Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C). B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan.*

- *Uuden käyttötarkoituksen löytäminen säilytettävälle ostoskeskusrakennukselle (vaihtoehto B) saattaa olla vaikeaa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen voi olla haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei olisi tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä ei olisi kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkoti saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman seudulle. Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (Optiplanin arvio 2 200 000 €) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.*

- *Vaihtoehdossa C palveluasuminen ei ole mahdollista. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat.*

6. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL / 23.2.2018

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukainen Myyrmäen alueen tiivistäminen tukee hyvin Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015:n kärkitavoitteiden toteutumista. Suunnittelualue sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan päässä Louhelan rautatieasemasta. Lisäksi alueen eteläreunalla Uomatietä pitkin kulkevat bussilinjat 311A, 335/B, 411, 415N, 431N, 565, 571 ja 574. Alueelta on myös hyvät polkupyöräyhteydet eri puolille Vantaata sekä joukkoliikenteen solmukohtiin. Lisäksi Raappavuorentielle on yleiskaavassa linjattu pikaraitiotievaraus.

Alueen eteläreunalla on Kuohukujan pysäkki itään päin. Pysäkin pari sijaitsee Kuohukujan ja Uomatien luoteiskulmassa vähän suunnittelualueen ulkopuolella. Pysäkkien sijainti on hyvä, mutta ne eivät täytä nykyvaatimuksia mm. leveyden osalta. Aluetta suunniteltaessa pysäkkejä tulee parantaa, niiden kunto on hyvä tarkistaa ja tehdä mahdolliset korjaustoimenpiteet samassa yhteydessä. Tavoitteena tulee olla kahden teliauton mittaiset esteettömät pysäkit. Uomatietä pitkin on alustavasti myös suunniteltu runkolinjan reitti.

HSL haluaa jatkossa edelleen osallistua Myyrmäen aluetta koskevaan suunnitteluun, mikäli sillä on vaikutuksia alueen liikennejärjestelyihin.

Vastine: Pysäkkialue ei sijaitse kaavamuutosalueella. Pysäkkiä voidaan tutkia erikseen runkolinjan suunnittelun yhteydessä.

7. Asukas 4, Uomakuja 2 / 27.2.2018

Toivoisin, että suunnitelmissa huomioidaan lähitalojen asumisviihtyvyys. Kahdeksan kerroksinen kerrostalo on aivan liian korkea, joka ratkaisevasti varjostaa lähi-taloja. Ymmärrän, että vanha ostari alkaa olla tiensä päässä, enkä vastusta sen purkamista. Eikö tulevissa suunnitelmissa voitaisi toteuttaa matalampaa, korkeintaan neljä-viisi kerroksista taloa. Mielestäni matalampi talo sopisi katukuvaankin paremmin, onhan vieressä matala kerrostalo ja ruokakauppa.

Vastine: Katso vastineet mielipiteeseen 2 ja 8.

8. Asunto Oy Myyrinmetsän hallitus / 28.2.2018

Auringon varjostus

Esitettyjen suunnitelmien mukaan Kuohukuja 1:een (KOy Myyrinmäki) tuleva rakennus olisi varsin korkea. Koska etäisyys As Oy Myyrinmetsän (Kuohukuja 5) rakennukseen on arviolta samaa luokkaa kuin uuden Myyrinmäen korkeus, uuden rakennuksen luoma varjo poistaisi Myyrinmetsän etelän puoleisilta parvekkeilta ja ikkunoilta suoran auringonvalon ajoittain kokonaan. Tämä vähentäisi merkittävästi Myyrinmetsän asukkaiden asumisviihtyvyyttä ja ennen pitkää vaikuttaisi heikentävästi myös asuntojen arvoon.

Monet Myyrinmetsän asukkaat ovat aikanaan hankkineet asuntonsa luottaen siihen, että eteläparvekkeella voi nauttia auringonvalosta matalan Myyrinmäen rakennuksen yli keskipäivästä alkuiltaan. Lähin korkea rakennus, joka edes teoriassa olisi voinut varjostaa Myyrinmetsän asuntojen eteläpuolta, on kaukana Uomatien eteläpuolella. Siksi viereisen Myyrinmäen korkeuden kasvattaminen näin merkittävästi muuttaa Myyrin (U metsän asukkaiden tilanteen auringonvalon osalta täysin. Vaikka varjot ovat lyhimmillään ja varjostuksen haitat siten pienimmillään kesäisin, korkean rakennuksen varjon aiheuttama haitta asumisen laadulle on merkittävä.

Niinä vuoden- ja vuorokaudenaikoina, jolloin Myyrinmäen aiheuttama varjo ylettyy Myyrinmetsän katolle, katolle mahdollisesti suunniteltujen aurinkopaneelien tuotto pienenisi. Paneelien vähäinenkin osittainen varjostus vähentäisi saatavan aurinkosähkön määrää siinä määrin, että varjostus käytännössä poistaa Myyrinmetsältä mahdollisuuden aurinkosähkön käyttöön tulevaisuudessa.

Varjostuksen tarkemman kohdentumisen arviointi edellyttää tutkimusta, jossa uuden Myyrinmäen varjon koko ja suunta kuvataan eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina. Laskelmassa tulee myös käyttää Myyrinmäelle vaihtoehtoisia rakennuskorkeuksia.

Pysäköinti Kuohukuja 3:n autopaikkatontilla

Myyrinmäen pysäköinnissä on tarkoitus valtaosin tukeutua Kuohukuja 3:ssa sijaitsevalle Myyrinmetsän kanssa yhteiskäytössä olevalle autopaikkatontille. Mitoitus on suunniteltu siten, että Myyrinmäki ottaisi tontilta käyttöönsä 23 autopaikkaa. Tällä hetkellä autopaikkatontilla on paperilla Myyrinmetsällä 22 paikkaa (joista 20 vuokrattuna) ja Myyrinmäellä 23 paikkaa (joista 7 vuokrattuna). Todellisuudessa autopaikkatontille on toteutettu 32 autopaikkaa, joista vuokrattuna on yhteensä 27.

Myyrinmäen autopaikkoihin sovelletaan hyvin tiukkaa normia: yksi autopaikka 130 kerrosneliömetriä kohden. Näin ollen on odotettavissa, että kaikki autopaikkatontille Myyrinmäen käyttöön suunnitellut 23 autopaikkaa tarvitaan ja osa asukkaista jää jonoon. Ongelma on siinä, että Myyrinmetsän nykyiset 20-22 paikkaa ja Myyrinmäen tulevat 23 paikkaa eivät mahdu nykyiselle tontille.

Tarvittavien autopaikkojen määrä ja niiden sijoittelu tulee täsmentää suunnitelmissa ottaen huomioon vallitsevan tilanteen. Myyrinmäen suunnitelmat eivät saa johtaa siihen, että Myyrinmetsän käytössä olevaa autopaikkamäärää vähennetään. Myyrinmäen autopaikkojen runsas todellinen lisätarve (nyt 7 paikkaa käytössä, jatkossa melko varmasti 23 paikkaa) kumpuaa yksinomaan Myyrinmäen laajentumissuunnitelmasta. Suunnitelma ei tällöin saa aiheuttaa Myyrinmetsälle lisäkustannuksia esimerkiksi autopaikkojen mahdollisen lisärakentamisen osalta.

Vastine:

- *8-kerroksisen uudisrakennuksen kapeampi pääty sijoittuu noin 30 metrin päähän Kuohukuja 5:n julkisivusta. Rakennusmassan päätyjä on hiukan kavennettu alkuperäisestä suunnitelmasta. 1-kerroksisessa rakennusosassa ei ole asuntoja ja sen katolla on viherpiha.*

- *8 kerrosta on perusteltua tässä kohdassa. Uomatien varrella on sarja 8-kerroksisten asuinrakennusten päätyjä yhdistettyinä 1-kerroksisiin liiketilasiipiin. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen Uomatien varrella. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi.*
- *Valitusta ratkaisusta on tehty varjostusanalyysit. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen varjo ohittaa nykyisen Kuohukuja 5:n rakennuksen. Huhtikuusta elokuuhun varjostusolosuhteet eivät juurikaan muutu verrattuna nykytilanteeseen.*
- *Vaihtoehdon A (kaava mukainen viitesuunnitelma) variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5-6-kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan 1-kerroksisen rakennuksenosan päällä oleva piha jäisi varjoisaksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1. (katso selostuksen kohta 3.5)*
- *Kuohukuja 5:n nykyinen autopaikkamäärä säilyy alueella.*

9. Asukas 5, Uomakuja 2 / 1.3.2018

Kuohukuja 2:n uusissa suunnitelmissa pistää silmään suunnitellun uuden kerrostalon korkeus. Sekä Uomakuja 2:n että Uomatie 15:n kerrostalo on seitsenkerroksinen ja lisäksi Kuohukuja on muutaman metrin korkeammalla kuin katutaso Uomakuja 2:n ja Uomatie 15:n kerrostalojen eteläpäädyssä. Tällöin vanhan ostarin paikalle suunniteltu kerrostalo olisi toteutuessaan 8-kerroksisena huomattavan paljon ympäristön rakennuksia korkeampi, tavallaan kaksi kerrosta naapureitaan korkeampi. Niin korkeana se ei suinkaan sulautuisi luontevasti ympäristöönsä. Päinvastoin talo törröttäisi silmiinpistävän häiritsevästi ja lisäksi varjostaisi naapuritaloja ja pientä toria. Näin ollen vaikuttaisi kaikin puolin järkevältä, että uudesta talosta tehtäisiin enintään kuusikerroksinen.

On harmillista, että ostaria suunnitellaan purettavaksi, vaikka rakennus on todettu kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi. Epäilemättä asiaan vaikuttaa suuresti se, että osa liiketiloista on ollut pitkään tyhjänä. Herää kuitenkin epäilys, ettei uusiinkaan liiketiloihin saada pysyviä vuokralaisia, kun niitä ei nykyisiinkään tiloihin saada.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.

10. Asukas 6, Uomakuja 2 / 1.3.2018

Älkää ihmeessä rakentako Uomatien korkeimmalle paikalle tikkuna silmään pistävää kolossia. Viereiset korkeat talot ovat viettävällä rinteellä tai vastapäätä 6-kerroksinen. Ymmärrän, että trendinä on nykyisin tupata taloja joka rakoon, jotka sitten seuraava sukupolvi purkaa. Matalampi rakennus menettelee, jos on pakko rakentaa ja pilata entinen hyvä suunnitelma. Kivijalkakaupat voitte unohtaa. Kuka niitä käyttää? Ei täällä pussin perällä suutarit, pesulat, erikoismyymälät pärjää. Entisetkin ovat lähteneet.

Informaatiotilaisuus oli varmasti tarpeellinen, mutta onko täysi mahdottomuus opetella mikrofonin käyttöä. Puhujat olivat pääsääntöisesti epäselvästi mumisevia, solkottavia puhujia, joista osa ei edes käyttänyt mikrofonia. Yleisöä poistui. Jo entinen suomen kielen opettajani opetti: puhukaa selkeästi ja kuuluvasti.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2 ja 8.

11. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY / 1.3.2018

Asemakaavamuutosalueen lähimmät jakelu- ja keräilyverkostoyhteydet sijaitsevat Kuohukujalla (vj 150, jv 300, hv 300), Uomatiellä (vj 300, hv 300) ja toriaukiolla (hv 300). Asemakaavan laatimisen johdosta muodostuvien uusien tonttien kytkentä vesihuoltoon tarkastellaan kustannusarvioineen kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa.

Asemakaavan muutosalueella, nykyisellä pp-alueella sijaitsee huleveden yleinen keräilyviemäri (hv 300). Mikäli asemakaavan muutos aiheuttaa yleisen huleveden johtosiirtotarpeen, tulee johtosiirrosta ja sen kustannuksista sopia HSY:n kanssa.

Kiinteistöjen 15-652-10, 414-1-82, 414-1-81 ja 15-652-1 yhteinen hulevesitonttiviemäri sijaitsee kaavamuutosalueen itäosassa nykyisellä pp-alueella. Ennen kaavamuutosalueen rakentamista tulee sopia kiinteistöjen liitosten mahdollisesta uudelleen järjestelystä. HSY ei osallistu yksityisten johtojen siirtokustannuksiin.

Vastine: Kiinteistöjen liitosten mahdollisesta uudelleen järjestelyistä sovitaan erikseen ennen kaavamuutosalueen rakentamista.

Ostoskeskus Uomatien suuntaan. Vain osa julkisivusta on avointa liiketilaa. TKa 14.1.2019

12. Vantaan kaupunginmuseo / 2.3.2018

--- Kuohukujan ostoskeskus on Vantaan kaupungin erittäin merkittäväksi arvotettu rakennsuperintökohde. Rakennus on mukana vuonna 2008 valmistuneessa Vantaan ostoskeskusten inventoinnissa, jossa se on saanut korkeimman luokitustunnuksen. Vuonna 2015 valmistuneessa päivitysinventoinnissa, sen kulttuurihistoriallisen tarkastelun osiossa, todettiin kohteen rakennusperintöarvojen säiyneen ja luokitus pysyi tältä osin ennallaan. Rakennuksesta on tehty rakennushistoriallinen selvitys (Kari Leppänen arkkitehdit Oy 30.11.2017), joka täydentää olemassa olevaa inventointitietoa ja kulttuurihistoriallinen arvottaminen voidaan suorittaa kaavatyötä varten.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnitelmien mukaan rakennetun Kuohukujan ostoskeskuksen rakentaminen ajoittuu 1970-luvun suuren massamuuton ja kaupungistumisen aikaan. Tämä yhteiskunnallinen murros vaikutti suuresti Vantaaseen, joka pääkaupunkiseudun kuntana houkutteli maalta muuttavaa väestöä ja väestömäärä kasvoi räjähdysmäisesti. Vantaasta tuli virallisesti kaupunki vuonna 1974. Teollistuvan yhteiskunnan keskusten kasvupainetta helpottamiseksi kehittyi aluerakentamismalli, jonka puitteissa suuri soa Vantaan uusista asutuskeskuksista rakentui. Suunnittelutavoitteet noudattivat 1970-luvulle tultaessa tiivisasutuksen mallia, niin kutsuttua kompaktikaupunki-ideologiaa.

Pohjois-Myyrmäki on yksi Vantaan lähiöaluekokonaisuuksista, joka suunniteltiin ajan ihanteiden mukaisesti löyhää ruutukaavaa noudattaen. Kaikkein tyypillisin lähiö Myyrmäki ei kuitenkaan ole sen aseman viereen sijoittuvan palvelukeskuksen takia. Alue suunniteltiin kunnan läntiseksi keskukseksi, vastapainoksi idässä sijaitsevalle Tikkurilalle. Pohjoisosiltaan kaupunkirakenne asuinkerrostaloineen ja niihen liittyvine pienine liikerakennuksieen edustaa jo tyypillisempää

lähiömaailmaa. Uomatien, joka kulkee Kuohukujan ostoskeskuksen eteläpuolella, varrelle sijoittuu Myyrmäen rakentamisen ensimmäiset vaiheet. Varsinainen aluekeskus palveluineen saatiin alueelle paljon suunniteltua myöhemmin ja palvelut olivat alkuvuosikymmeninä pääosin pienten liikkeiden varassa.

Teollistuva rakennustapa saneli sauntotarpeen kasvaessa etenevässä määrin asuinrakennusten muodon ja sijainnin, jolloin suunnittelijoiden merkitys alueiden arkkitehtonisessa ilmeessä väheni. Merkittävimmiksi suunnittelukohteiksi nousi usein alueiden julkiset rakennukset, kuten ostoskeskukset, joiden suunnitteluun pystyttiin panostamaan enemmän. Niiden arkkitehtuurissa ilmenee hyvin ajan suunnitteluihanteet.

Kuohukujan ostoskeskuksen arkkitehtuuri noudattaa jo 1960-luvulla alkanutta konstruktivistista suuntausta, jonka keskeinen ajatus on rakenteiden korostaminen. Konstruktivistisen rakennuksen tunnuspiirteitä ovat suorakulmaisuus, avoin pohjaratkaisu, pilari-palkkijärjestelmä, tasakatto, kevyet seinärakenteet sekä suuret lasipinnat. 1960-luvulla ostoskeskusrakentamisessa oli tyypillistä, että saman katon alle ryhmiteltiin rakennusmassoja siten, että syntyi katettuja käytäviä ja edustiloja. Myös rakenneosien konstastisuuden (kevyt – raskas) korostaminen, esimerkiksi kattorakenteen ja paviljonkien kohdalla, on 1960-luvun ihanteiden mukaista. 1970-luvun lisän arkkitehtuuriin tuovat rakennuksen länsipäädyn harjattua tiiltä olevat julkisivut ja paviljonkien osittain säilynyt oranssi väritys. Rakennuksen itäpuolella oleva aukio nitoo rakennuksen osaksi kompaktikaupunki-ideologian mukaista kokonaissuunnitelmaa. Kävely-ympäristön miellyttävyyden varmistaminen oli osa suunnittelua ja sitä on Kuohukujan ostoskeskuksen aukion kohdalla pyritty varmistamaan muun muassa istutuksilla, laatoituksilla ja kiinteillä piharakenteilla.

Kuohukujan ostoskeskusta koskevissa selvityksissä ilmenee, että rakennus on arkkitehtonisesti harvinainen, alueelleen tyypillinen ja aikansa edustava rakennus, jossa on hyvin näkyvissä alkuperäiset suunnitteluihanteet ja alkuperäiset materiaalit. Rakennuksessa on säilynyt näihin päiviin liiketoimintaa ja sillä on historiallista todistusvoimaisuutta. Rakennuksella on ympäristöarvoa osana pohojisen Myyrmäen jalankulkuympäristöä. Näiden arvojen perusteella museo toteaa ostoskeskuksen suojeluperusteiden täyttyvän. Näin ollen kaupunginmuseo näkee, että säilytettävän vaihtoehdot tutkiminnen tulee olla lähtökohtana alueen kehittämiselle. Kaavatyön aikana aikana tulee selvittää millä edellytyksillä ostoskeskus voitaisiin kunnostaa tai miten täydennysrakentamista voitaisiin alueelle tehdä ilman, että rakennuksen purkamisen johdosta kulttuurihistoriallisia arvoja menetetään.

Myyrmäessä tehtävän kaavarungon tavoitteina on paikallisidentiteetin vahvistaminen ja paikan henki, mieleenpainuva kaupunkikuva ja viisaasti täydentyvä kaupunki. Nämä ovat kaikki teemoja, jotka tukevat rakennuksen säilyttämistä. Pohjois-Myyrmäen alueen yleisilme on vielä hyvin säilynyt ja Kuohukuja ostoskeskuksen suojelu täydentyvässä ympäristössä ylläpitäisi alueen ominaispiirteitä ja toisi uudistuvaan kaupnkikuvaan mielenkiintoa. Näkyvissä olevat eri historiallisten kehitysvaiheiden konkreettisen ilmentymät ovat identiteetin kannalta vahvistavia tekijöitä. Ostoskeskukset ovat oma erityinen rakennustyyppinsä, joilla on keskeinen rooli niin lähiöalueiden fyysisessä kaupunkirakenteessa kuin yhteiskunnallisesn ilmiön kuvaajana.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinsisjäännöksiä.

Vastine:

- *Ostoskeskusselvityksen (2015) mukaan ostoskeskuksen merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennusvalvonnan arvion mukaan kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellis-teknisesti korjattavissa. Rakennuksen tiloista vain kolmannes (35 %) on enää heikon kunnon vuoksi käytössä. Kaavaa varten on tehty myös kuntoselvityksiä.*

- *Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään uutta asuin- ja liikerakenusta sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C). B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan Oy (2018) ja johon kaupunginmuseo osallistui.*

- *Uuden käyttötarkoituksen löytäminen säilytettävälle ostoskeskusrakennukselle (vaihtoehto B) saattaa olla vaikeaa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen olisi haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei olisi tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä ei olisi kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkoti saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman seudulle. Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (Optiplanin arvio 2 200 000 €) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.*

- *Vaihtoehdossa C palveluasuminen ei ole mahdollista. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat.*

- *Kaupunginmuseo on antanut asiassa lausunnon, joka on erillisenä liitteenä.*

13. Asukas 7, Kuohukuja 6 / 2.3.2018
Kuohukujan ostarin tilalle on syytä rakentaa uusi talo. Siinä tulee olla enintään neljä kerrosta. Tällöin se soveltuu hyvin erityisesti pohjoispuolella olevien talojen yhteyteen. Korkeamman talon rakentaminen nimenomaan tähän kohteeseen ei ole tarpeen myöskään asuntopulaa helpottamaan. Myyrmäen asuinaluetta on jo laajennettu ja laajennetaan edelleen. Näille uusille alueille voidaan rakentaa korkeampiakin taloja. Huono esimerkki vanhojen talojen yhteyteen sijoitetusta korkeasta talosta on Raappavuorentien ja Rajatorpantien kulmaan rakennettu talo.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2 ja 8.

14. Asukas 8, Uomatie 15 / 2.3.2018
1.2.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nimetty otsikolla ”Kuohukujan ostarin tilalle asuntoja”. On erikoista, että otsikossa annetaan ymmärtää, että asia on jo päätetty. Pidän menettelyä hyvin hallinnon vastaisena ja kansalaisia harhaanjohtavana.

Suunnitelmassa on kuitenkin hyvin selostettu alueen nykytilanne ja se antaa mielestäni hyvät lähtökohdat asian puolueettomalle käsittelylle. Nykytilanne ei suinkaan puolla ostarin purkamista, vaan sen säilyttämistä.

Lähialueen yleistilanteesta

Lähistöltä on purettu Martinlaakson ostari ja sen tilalle rakennetaan asuintaloja. Kaivokselan ostarin alue on ”tuhottu”. Myyrmäen alueella rakennetaan uusia asuintaloja monella suunnalla. Kuohukujan ostarilta n 300 metrin päähän Raappavuorentien varteen on rakennettu ja rakenteilla kymmenkunta taloa. Uomatien länsipäähän n 300 metrin päähän on tulossa kymmeniä uusia asuintaloja. Näiden rakentamisella kavennetaan viheralueita ja tuhotaan liito-oravan asuinpaikkoja. Alueelle on siis tulossa uudisrakentamista aivan riittävästi ilman, että tarvitsisi puuttua pysyväksi miellettyyn ja hyvin suunniteltuun kokonaisuuteen Kuohukujan ostarin alueella.

Nämä muutokset vaikuttavat ihmisten elinoloihin ja ympäristöön. Monet Vantaalle muuttaneista ovat tulleet tänne luonnon läheisyyden ja hyvän kaupunki- ja yhdyskuntarakenteen vuoksi. Myyrmäen alueen rakennusten sijoittelu ja muodostuneet näkymät ovat hyvin suunnittelun tulosta.

Suunnitelmassa on ostarin osalta kuvattu tätä hyvin mm. Vantaan kaupunginmuseon teksteinä. Täydennysrakentamisella ei ole syytä turmella asukkaiden nykyistä hyvää ympäristöä.

Edellä sanotun perusteella ostarin purkamista ei tule asettaa vaihtoehdoksi jatkosuunnittelulle.

Tarvittaessa lienee mahdollista harkita ostarin suojelua rakennussuojelulailla. Tätä voinevat museoviranomaiset yhteistyötahoineen harkita erikseen.

Vastine:
- *Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.*
- *Osallistumisvaiheessa kysytään mielipiteitä kaavamuutoshakemukseen.*
- *Maakuntakaavassa Myyrmäki on tiivistettävää aluetta ja yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta. Tavoitteena on asuntorakentamisen keskittäminen rautatien ja palvelujen yhteyteen. Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja pysäköintialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet säilytetään vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan kaupungin asuntotuotannon ja täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä.*

Naapuritontilla on K-market Myyrvalinta ja Asunto Oy Myyränniityn asuintalo (Uomatie 15). TKa 14.1.2019

15. Asunto Oy Myyränniitty, Uomatie 15 / 1.5.2018

Kysymyksessä olevan kaavatyön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on voinut esittää mielipiteitä 2.3.2018 mennessä. Asunto-osakeyhtiö Myyränniityn varsinainen yhtiökokous on pidetty 17 päivänä huhtikuuta 2018. Tätä ennen yhtiöllä ei ollut edellytyksiä ottaa kantaa kysymyksessä olevaan kaavatyöhön.

Asiaa käsiteltäessä yhtiökokous täysin yksimielisesti asettui kielteiselle kannalle Kuohukujan ostarin purkamiseen ja korvaamiseen huomattavalla asuntorakentamisella. Lähialueille on rakennettu ja on tulossa valtavasti lisää asuntorakentamista. Olemassa olevaa hyvää miljöötä ei ole syytä turmella. Yhtiökokous velvoitti yhtiön hallituksen toimimaan tehdyn päätöksen mukaisesti.

Ilmoitamme siis täten Vantaan kaupungille kielteisen kantamme ostarin purkamiseen ja tulemme asian käsittelyn myöhemmissä vaiheissa toimimaan yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ja perustelemaan kantamme aikanaan tehtäviin esityksiin.

Yhtiössämme asuu 146 henkilöä.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.

Ostoskeskus itäpuoleisen aukion suuntaan. TKa 14.1.2019

16. Asunto Oy Myyrinmetsän hallitus, Kuohukuja 5 / 1.5.2018
Kommentit perustuvat viimeisimpään näkemäämme kehitysehdotukseen, päivätty 12.6.2018. Ehdotus esiteltiin 14.6.2018 klo 17-18.

Pysäköinti Kuohukuja 3:n autopaikkatontilla

Ehdotukseen on piirretty 46 autopaikkaa, joista 27 tulisi As Oy Myyrinmetsän käyttöön ja 19 KOy Myyrinmäen käyttöön. Autopaikkojen leveys on suunnitelmasta mitattuna 2,30 metriä. Mitoitus ei sovellu nykyaikaan. Autot ovat vuosi vuodelta leventyneet ja kehitys todennäköisesti jatkuu. Kuohukuja 5 tarvitsee suunnitellun määrän paikkoja, mutta esimerkiksi 2,50 metriä leveinä.

Nykyisellään Kuohukuja 5:n portaiden eteen voi tarvittaessa ajaa autolla Kuohukujan suunnasta ja poistua pysäköintialueen suuntaan - tai toisin päin. Tämä on antanut joustavan mahdollisuuden huoltoajoon. Uuteen suunnitelmaan on piirretty pysäköintipaikkoja C-portaan eteen, jolloin kulkureitti ei olisi enää käytettävissä.

Jalankulkijat, muutkin kuin Kuohukuja 5:n asukkaat, käyttävät kulkureittinä runsaasti pysäköintialueen kaakkoiskulmassa olevia portaita. Kulku vaikeutuisi, koska sekä C-portaan että kaakkoiskulmassa olevien portaiden eteen tulisi pysäköityjä autoja, joiden välistä jalankulkijoiden tulisi puikkelehtia. Runsaan jalankulun vuoksi reitille osuvat paikat eivät myöskään olisi pysäköijien suosiossa. Reittiä käyttäville jalankulkijoille tulisi saada esteettömämpi kulku.

Pysäköintialueelle suunniteltu kulkuramppi Kuohukuja 1:n tontilla tapahtuvaa pysäköintiä varten olisi ongelmallinen, koska se lisäisi pysäköintialueen liikennettä tarpeettomasti. Ramppi myös veisi tilaa pysäköintipaikoilta. Liikenne Kuohukuja 1:n pysäköintipaikoille sekä jäteauton kulku tulisi järjestää Kuohupolkua pitkin, ei pysäköintialueen kautta.

Vastine:
- *Autopaikkojen määrät ja mitoitus viitesuunnitelmissa on tarkistettu.*
- *Ajoyhteys on siirretty nykyiselle Kuohupolulle uuden Kuohukuja 1:n tontin pohjoisosaan.*

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

MAL-tavoitteet:

- Erilaisten väestöryhmien asumistarpeisiin vastaaminen tarjoamalla edellytykset kohtuuhintaiselle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Yhdyskuntarakenteen eheytyminen ja joukkoliikenteen edistäminen sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen tiivistämällä ja täydentämällä olevaa keskustaa raideliikenteen aseman välittömässä läheisyydessä

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja tontinluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Uudistamme keskustojen pysäköintijärjestelyt esteettisesti korkeatasoisiksi.
- Luomme mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuudelle myös rakennetuissa ulkotiloissa.
- Huolehdimme pihojen kauneudesta, monimuotoisuudesta ja vesitaloudesta.
- Otamme käyttöön uusia työkaluja, kuten vihertehokkuuden.

Kaavatyö noudattaa Vantaan kaupungin asettamia tavoitteita ja linjauksia.

3.4.2 Muut tavoitteet

Kaavatyön aloituskokouksessa 25.1.2018 kirjattiin työlle seuraavat keskeiset tavoitteet:

- Maanomistaja: Nykyisen Kuohukujan ostoskeskuksen purku ja uuden asuinkorttelin rakentaminen.
- Kaavatyö noudattaa samaan aikaan tehtävää Myyrmäen kaavarunkoa.

- Uuden rakentamisen tulee sopeutua Uomatien varren kaupunkikuvaan. Rakennuksen katujen puoleiset julkisivut ovat erityisen tärkeitä kaupunkikuvallisesti. 8.kerroksinen osuus toimii kiinnekohtana.
- Uomatien ja aukion varrelle tulee sijoittaa liike- ja palvelutilaa.
- Viereisen aukion elävyys ja viihtyisyys huomioitava.
- Piha tulee suureksi osaksi koostumaan kansipihasta, jolloin kasvillisuudella erittäin tärkeä merkitys. Kaavan yhteydessä tehdään vihertehokkuuslaskelmat.
- Kaupunginmuseo: Kuohukujan ostarirakennus tulisi esittää suojeltavaksi.
- Kaavamuutoksen osana tulee tutkita purkavan vaihtoehdon lisäksi myös säilyttävä ja osin säilyttävä vaihtoehto.
- Kaukolämpöputket, sähköjohdot ja tontin itäreunassa aukiolla lähellä tontin rajaa kulkeva hulevesiviemäri tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa ja rakennuksen sijoittelussa.
- Hulevesien hallintasuunnitelma laaditaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.
- Julkinen ulkotila tulee yhdistyä luontevasti osaksi korttelirakennetta.

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C).

B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan. Vantaalla on useita 1960–70 -luvulla rakennettuja ostoskeskuksia. Suuri osa niistä on paikallishistorian, arkkitehtuurin, oman aikakautensa ja aluerakentamisen historian kannalta merkittäviä. Ostoskeskukset sijaitsevat asumalähiöiden ytimissä, ovat tiloiltaan melko pieniä ja kaipaavat kunnostusta täyttääkseen muun muassa kaupallisia edellytyksiä. Vantaan kaupunkisuunnittelu halusi etsiä uudenlaisia näkemyksiä ja vaihtoehtoja modernin rakennusperinnön säilyttämisen haasteisiin. Selvityksessä tutkittiin kaikkiaan kolmen Länsi-Vantaalla sijaitsevan ostoskeskuksen (Kuohukujan ostoskeskuksen lisäksi Myyrinpuhos ja Kaivoksela) uudistamisesta säilyttävän ja osittain säilyttävän ratkaisun. Suunnitellut vaihtoehdot laadittiin alueiden kokonaissuunnittelua varten, mahdollisten asemakaavamuutosten lähtötiedoksi sekä suojelun tavoitteiden määrittelemiseksi. Rakennusten käyttötarkoitus oli tehtävänannossa vapaa, mutta ideoiden oli oltava toteuttamiskelpoisia. Lisäksi suunnitelmista pyydettiin yleispiirteinen, mutta realistisiin kustannuksiin perustuva kustannusarvio. Tehtävänä on tutkia kaksi idea-/suunnitteluvaihtoehtoa: 1) Rakennus kunnostetaan säilyttäen sekä 2) rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja uudistetaan osittain.

Vaihtoehto A:

Vaihtoehto A1:

Uomatien ja Kuohukujan risteykseen sijoittuva nykyinen Kuohukujan liikerakennus puretaan. Purettavan liikerakennuksen paikalle rakennetaan 8-kerroksinen asuinkerrostalo sekä siihen yhdistyvä 1-kerroksinen rakennusmassa, johon sijoittuu osa autopaikoista ja liiketilaa. Loput autopaikat ovat tontin pohjoispuolisella LPA-alueella. Rakennus massoitellaan siten, että se yhdistyy alueen kaupun-

kikuvalliseen kokonaisuuteen. 8-kerroksinen pohjois-eteläsuuntainen rakennus 1-kerroksisine liiketilasiipineen yhdistyy kaupunkikuvallisesti Uomatien varren 8-kerroksisiin asuinkerrostaloihin. Piha osoitetaan rakennuksen 1-kerroksisen osan katolle.
Tekeillä olevassa Myyrmäen kaavarungossa Uomatien varrelle suunnittelualueelle saakka on esitetty ns. urbaanin sykkeen aluetta, jolla julkinen ulkotila yhdistyy rakennusten alimpien kerrosten liiketiloihin, työtiloihin ja etupihoihin ja levenee välillä aukioiksi. Ulkotila rakennetaan laadukkaaksi ja viihtyisäksi käyttäen erilaisia pintamateriaaleja, kasvillisuutta, kalusteita ja valaistusta. Suunnittelualueella liike- ja palvelutilaa tulee sijoittaa Uomatiehen ja viereiseen aukioon rajautuen. Julkinen ulkotila yhdistetään luontevasti osaksi korttelirakennetta. Kortteli rajautuu länsipuolella ohi kulkevaan kehitettävään reittiyhteyteen.

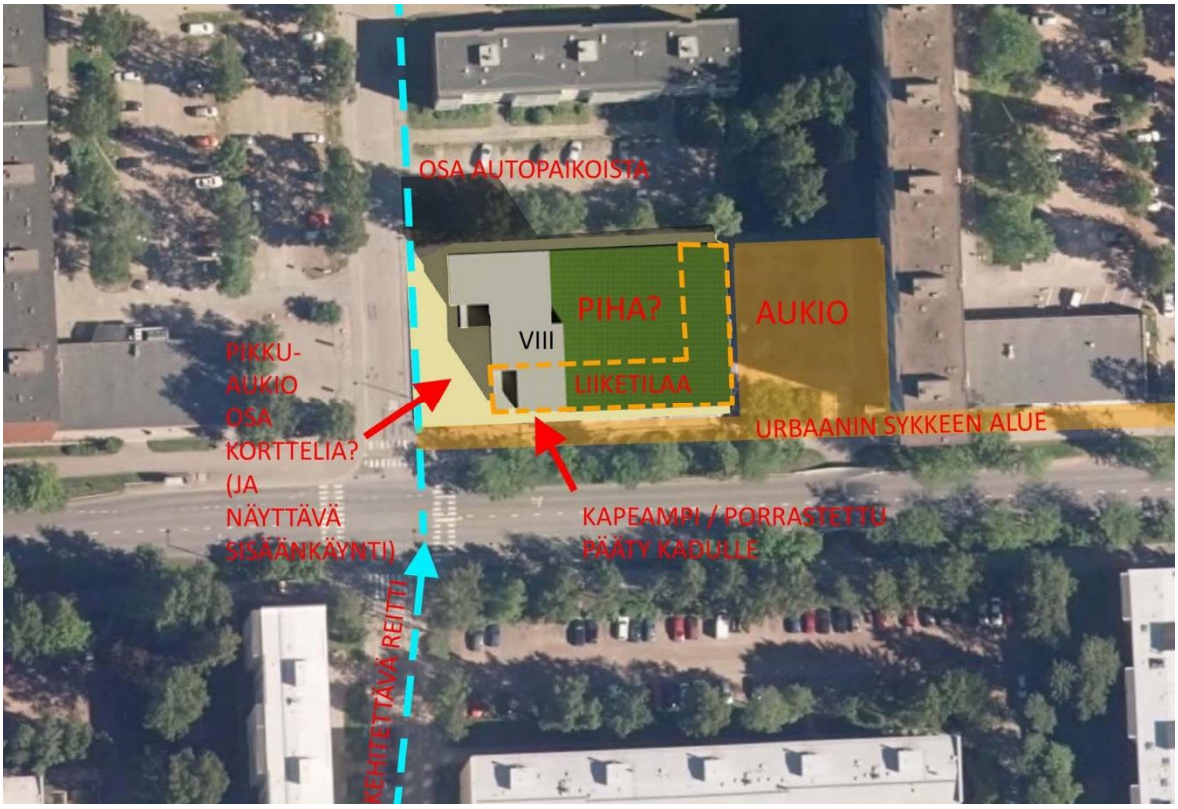

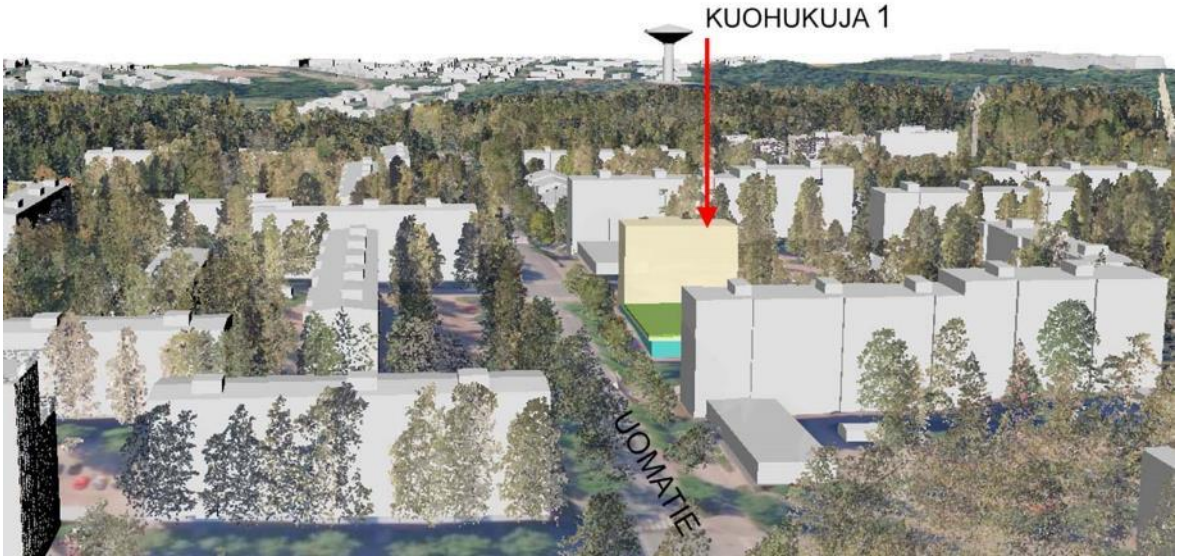

Vaihtoehdot A2 ja A3:
Vaihtoehdon A variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5-6-kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan 1-kerroksisen rakennuksenosan päällä oleva piha jäisi varjoisaksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1.

Vaihtoehto B:
Ostoskeskus peruskorjataan palvelutiloiksi arvokkaat ominaispiirteet säilyttäen. Optiplanin selvityksessä rakennukselle esitettiin käyttötarkoitukseksi esimerkiksi päiväkotia ja muita palvelutiloja. Aukiota voitaisiin kehittää kalustein ja istutuksin asukkaiden toiveiden mukaan. Pieni leikkipaikka / aktiivipuisto toisi myös paikkaan eloa ja iloa. Terassi voidaan myös lasittaa.

KUSTANNUSTARKASTELU (ALV 0 %) VAIHTOEHTO B
B1: Rakennus kunnostetaan säilyttäen esim. palvelukeskukseksi / päiväkodiksi 1480 kem2 (2 200 000€)
- Säilytettävän osan kerrosala 1080 m2 kerrosluku 1
- Terassin / sisääntuloalueen lasittaminen 400 m2
- Kerrosalat toiminnoittain: Uusi sisääntuloalue 400 m2, Keittiö 80 m2 ja Sosiaali- pesutilat 50 m2, Ryhmätilat / monitoimitilat (jaettavissa olevaa tilaa) 950 m2

B2: Kevyt kunnostus, 1080 m2 (1000 €/brm2; 900-1100 €/brm2)
- Vesikate, ikkunat, märkätilat, tilojen pintarakenteet, julkisivun pintarakenteet, kiintokalusteet sekä talotekniikan laaja uusiminen

B3: Laaja Kunnostus, 1480 m2 (1500 €/brm2; 1300-2000 €/brm2)
- Lasitettu sisääntuloalue 400 m2

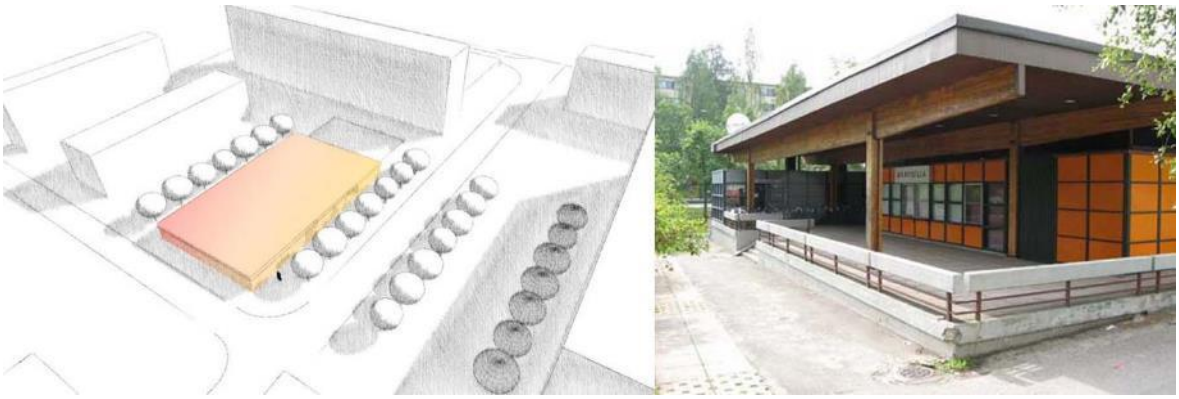

Vaihtoehto C:

Ostoskeskuksen länsipäähän rakennetaan noin 8-kerroksinen asuinkerrostalo (2 500m2), joka eheyttää väljää katuristeystä. Ostoskeskuksen länsipää puretaan, mutta pääosa rakennuksesta säilyy. Tällöin siitä syntyy asumista palveleva siipi naapurikerrostalojen tapaan.

Uudisosaan esitettiin Optiplanin selvityksessä palveluasumista, jolloin peruskorjattavaan ostoskeskusosaan voisi sijoittua mm. ravintola-juhlatila, sauna, harrastustiloja ja hyvinvointipalveluja yhteensä 1000 m2. Palvelutilat avattaisiin myös lähialueen asukkaille. Ostoskeskuksen rakennejärjestelmä mahdollistaa sisätilojen vapaan sijoittelun ja myös katon kautta tulevan luonnonvalon. Terassin lasittaminen monipuolistaa sen käyttöä ympäri vuoden.

KUSTANNUSTARKASTELU (ALV 0 %) VAIHTOEHTO C

C1: 4580 kem2 (8 400 000 €) Rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja osittain uudistetaan / Palvelukeskus, -asuminen

- Säilytettävän osan kerrosala 480 m2 kerrosluku 1
- Terassin / sisääntuloalueen lasittaminen 400 m2
- Kerrosalat toiminnoittain: Asuminen II–VIII 2500 m2 ja pysäköinti kellarissa 600 m2
  - §Keittiö 80 m2 ja sosiaali- ja pesutilat 50 m2, Ryhmätilat/monitoimitilat alakerroksessa (jaettavissa olevaa tilaa) 950m2 (vanhaa 480 m2 ja uutta 470 m2), lasitettu sisääntuloalue 400m2

C2: Osittainen purku ja laaja kunnostus, 880 m2 (1300 €/brm2; 1200-1800 €/brm2) Uusi asuinkerrostalo/palvelutalo, 3700 m2 (1950 €/brm2; 1900-2100 €/brm2)

- Asuntoja 40-65 kpl, Autopaikkoja kellarissa n. 25 kpl

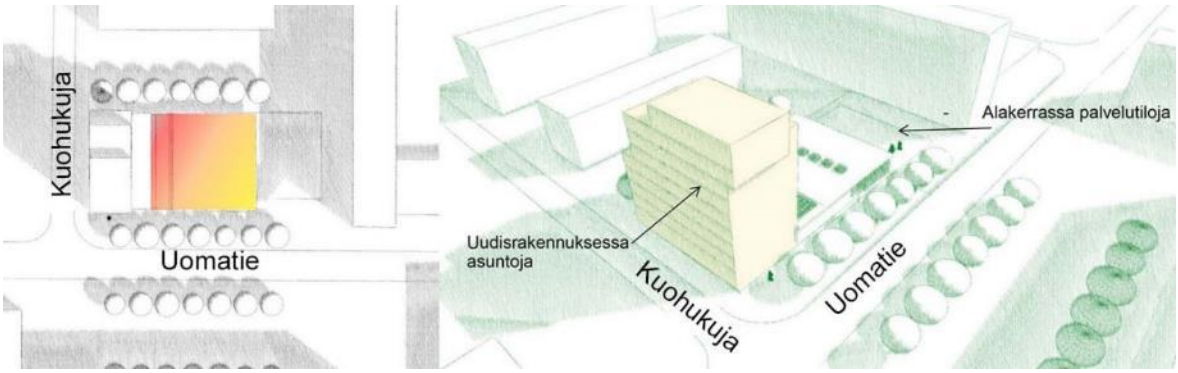

Vaihtoehtojen arviointi

Vaihtoehtojen A, B ja C ala-vaihtoehdoista valittiin vertailuun rakennuksen käytön ja tulevaisuuden kannalta todennäköisimmät vaihtoehdot.

vaihtoehto	plussat	miinukset
A (A1-vaihtoehto)	Saadaan lisää uusia esteettömiä asuntoja ja uutta hyväkuntoista liiketilaa Kehäradan vyöhykkeelle. Kokonaisuus liittyy hyvin Uomatien varren kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen. Arkkitehtuurissa on muistumia vanhasta ostoskeskuksesta.	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä, mutta huonokuntoinen ja taloudellis-teknisesti korjauskelvoton ostoskeskus puretaan.
B (B1-vaihtoehto)	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus säilyisi pääosin. Alueen historiallinen kerroksellisuus säilyisi.	Uuden käyttötarkoituksen löytäminen saattaa olla vaikeaa. Peruskorjaus nostaa liiketilojen vuokratasoa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen olisi haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä tontti ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkoti saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman lähelle. Vaihtoehto ei ole taloudellisesti järkevä ratkaisu kiinteistönomistajan näkökulmasta (Optiplanin arvio 2 200 000 €).
C (C1-vaihtoehto)	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus olisi mahdollista osittain säilyttää. Asuinkerrostalosta ja ostoskeskuksesta saataisiin näyttävä kokonaisuus, joka on samalla yhteinen, viihtyisä tapaamispaikka. Alueen historiallinen kerroksellisuus osin säilyisi.	Tontti ei ole sopiva palveluasumiselle, koska Myyrmäessä on jo riittävästi vanhusten palveluasumista ja lisääkin on tulossa muualle Myyrmäkeen. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat. Vanhan rakennuksen uudistaminen ja erityisesti yhteensovittaminen uuden kerrostalon kanssa saattaa olla teknisesti haastavaa. Jos vanhaa rakennusta säilytettäisiin osittain, sen käyttöikä olisi huomattavasti uutta kerrostaloa lyhyempi. Autopaikkojen rakentaminen kellariin (25 kpl) nostaisi Optiplanin kustannusarviota noin 1 500 000 €, jolloin hankkeen kannattavuus laskisi huomattavasti.

3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Viitesuunnitelman kehittyminen

Alla on esitetty viitesuunnitelman kehittyminen kaavaprosessissa. Autopaikkoja ja niiden mitoitusta, jätehuollon sijaintia ja piharakenteita on tarkennettu prosessin aikana. Osa Kuohupolun katualuetta liitetään tonttiin ja aluetta käytetään tontille ajoon ja huoltoon.

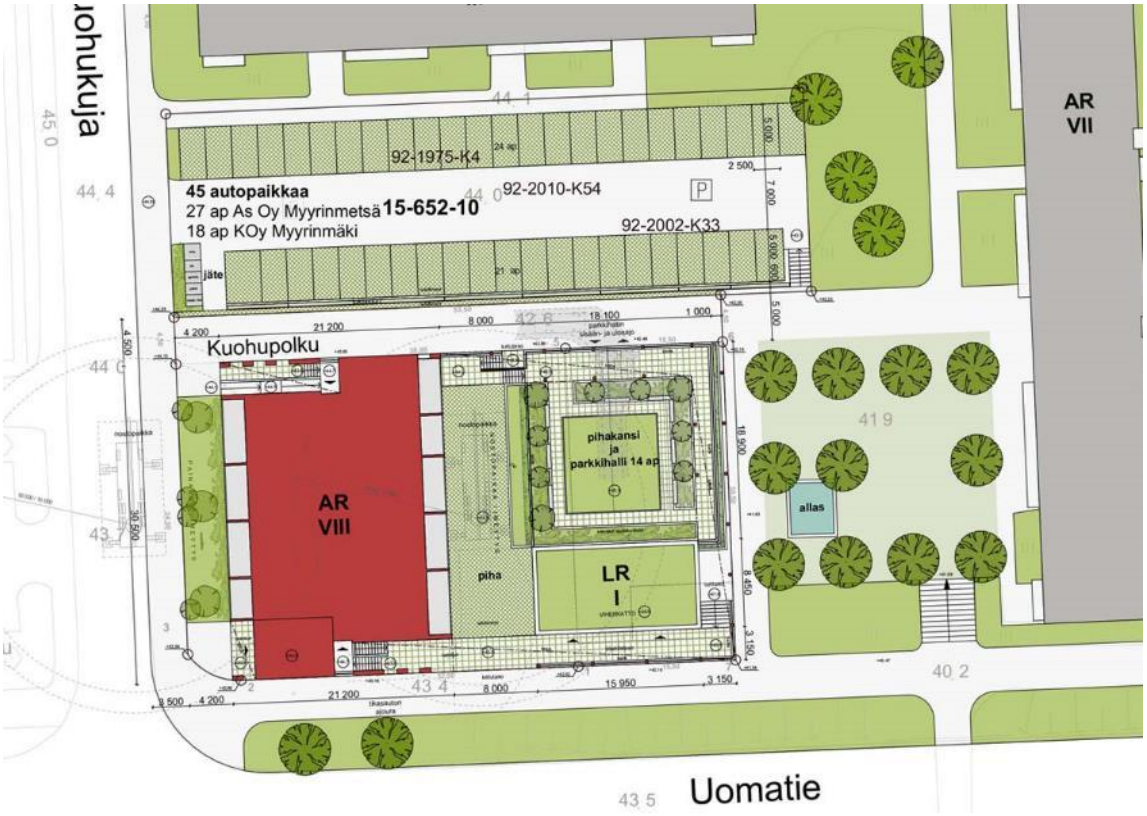

Valitun ratkaisun kuvaus

Uuden asuin- liikerakennuksen muodostama kokonaisuus kytkee yhteen muistumia paikan historiasta sekä nykypäivän rakentamiselle ja ympäristölle asetetut tavoitteet. Asuin- liikerakennus huomio ympäröivän Myyrmäen asuinalueen kaupunkirakenteen massoittelun ja sijoittelun osalta ja tuo siihen uuden ja arkkitehtuuriltaan tunnistettavan kaupunkikuvaa rikastuttavan lisän.

Uusi pohjois-eteläsuuntainen 8-kerroksinen asuinkerrostalo sijoittuu tontin länsireunaan Kuohukujan suuntaisesti. Tällöin rakennus varjostaa ympäröiviä rakennuksia mahdollisimman vähän. Uomatien varteen rakennettava 1-kerroksinen liikerakennus liittyy asuinrakennukseen pihaa kiertävän ja sitä jäsentävän pergolakatoksen välityksellä. Liikerakennuksen editse kadun puolelta kulkeva jalankulku taso yhdistyy portailla tontin itäpuolella sijaitsevaan aukioon. Asukkaiden yksityiselle oleskelupihalle on yhteys liikerakennuksen ja asuinrakennuksen välistä Uomatien puolelta. Pihalla sijaitseva leikkialue on korotettu muuta ympäröivää aluetta ylemmäksi alapuolella sijaitsevan pysäköintihallin johdosta.

Asuin- ja liikerakennuksen arkkitehtuuri on tyyliltään ajatonta ja modernia. Elävyyttä julkisivuihin on saatu aikaiseksi vuorottelemalla tiili- ja rappauspintoja, joita puuverhoillut julkisivuosat korostavat. Pihaa kiertävä valkoiseksi maalattu betonirakenteinen pergola sitoo rakennusosat toisiinsa ja modernilla tavalla antaa viitteen purettavan liikerakennuksen `japanilaiselle` arkkitehtuurille. Piha-alue muodostaa asukkaille vehreän oleskelualueen, jota liikerakennuksen viherkatto täydentää.

Pysäköinti, 14 ap, on järjestetty pihakannen alle. Ajoyhteys pysäköintihalliin tapahtuu tontin pohjoisosan ajoyhteyden kautta. Osa pysäköinnistä sijoittuu tontin pohjoispuolella sijaitsevalle pysäköintikentälle, jonka yhteyteen myös jätehuolto on järjestetty.

1-8 kerrokseen sijoittuvat asunnot avautuvat sekä Kuohukujan että pihan puolelle. Asuinrakennuksen keskikäytäväratkaisu mahdollistaa erikokoisten asuntojen laadukkaan ja joustavan suunnittelun. Asuntojen avarat ja valoisat oleskelutilat kytkeytyvät huoneistojen lasitettuihin parvekkeisiin. 1.kerrokseen sijoittuvat asukkaiden sauna- ja yhteistilat, muiden varasto- ja aputilojen sijaitessa kellarissa.

Uomatien varteen suunniteltu 1-kerroksiseen liikerakennukseen ja liiketiloihin on käynti Uomatien puoleisen jalankulku tason kautta. Liikerakennukseen tehdään viherkatto. Kulkuyhteys liikerakennuksen ja viereisen aukion välillä on järjestetty porrasyhteyden avulla. Asuinrakennuksen Uomatien ja Kuohukujan kulmaukseen sijoittuu katutasossa erillinen liiketila.

Pelastusajoneuvon nostopaikat sovitetaan yhteen pihan kasvillisuuden kanssa, esim. Kuohukujan puoleiset (matalat) puuistutukset. Valaisin Uomatiellä kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen otetaan tonteilta 1 metrin kaistaleet, jotta nykyiset katuvalaisimet saadaan katualueelle. Jätteenkeräyspaikka on nyt esitetty LPA-tontin yhteyteen, mikä sujuvoittaa huoltoliikennettä.

Ostoskeskusrakennuksen nykyinen käyttö

Uomatie

Tilakaavio (4.2.2019)
1. Suomen kirjatukku, tyhjä, vain kalusteita
2. Vantaankosken seurakuntayhtymä, kerhotila
3. Kotipizza Myyrmäki
4. Kaihdinmaailma Vantaa
5. Jätehuone ja lehtijakelun varastot
6. Parturi-kampaamo Sarin saxet

Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.

Kaavan nähtävillä olo, muistutukset ja lausunnot
Kaupunginhallitus 12.112018 hyväksyi kaavamuutoksen nähtäville. Kaavamuutos on ollut MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 28.11.2018 – 2.1.2019, jolloin jätettiin kolme muistutusta. Kaupunginmuseolta pyydettiin 11.1.2019 lausunto, joka saatiin 29.1.2019. Muistutukset ja lausunto vastineineen ovat erillisenä liitteenä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Lisäksi 1 metrin levyiset kaistaleet Kuohukujan puoleista tontinosaa AL- ja LPA-korttelialueilla otetaan katualueeksi, jotta nykyiset katuvalaisimet saadaan mahtumaan katualueelle. Nykyinen ostoskeskusrakennus puretaan ja tilalle esitetään 8-kerroksinen asuinkerrostalo ja liiketilaa kivijalkakerrokseen. Kerrosalaa asumiselle esitetään 3300 kem2. Asuinrakennuksen maantasokerrokseen Uomatien ja viereisen aukion suuntaan esitetään liike- ja palvelutilaa liiketilaa 190 kem2. Asuinrakennuksen kaak koiskulmaan tulee sijoittaa asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja. Varsinainen oleskelupiha on sijoitettu 1-kerroksen rakennusmassa katolle. AK-korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan ajoyhteys, jolla huolto ja tontille ajo on sallittu. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintilaitokseen, osin maan tasoon LPA-alueelle.

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue AK

Tontti 1 833 m2, rakennusoikeus 3 490 k-m2, tonttitehokkuus e = 1,90, autohallissa 14 ap.

Asuntoja: viitesuunnitelmien mukaan 88 kpl, keskipinta-ala 34 h-m2
- 1 H + KT 30 % 26 kpl
- 2 H + KT 65 % 58 kpl
- 3 H + KT 2,5 % 2 kpl
- 4 H + KT 2,5 % 2 kpl

Asukasmäärä: noin 85 – 95 asukasta

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
- asuminen 1 ap / 130 kem2
- työtilat sekä toimisto- ja palvelutilat 1ap / 80 k-m2
- liiketilat 1ap / 100 k-m2

Pysäköinnin asumisen kokeilunormin (Kala 19.12.2013) tavoitteena on helpottaa ja lisätä asuntotuotantoa joukkoliikenteen kannalta edullisilla alueilla sekä edistää asuntorakentamisen kohtuuhintaisuutta optimoimalla erityisesti rakenteellisten pysäköintipaikkojen määrää.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
- asuminen 1 pp / asuinhuone
- työtilat sekä toimisto- ja palvelutilat: 1 pp / 50 k-m2
- liiketilat 1 pp / 30 k-m2

Autopaikkojen korttelialue LPA

Tontti 1 193 m2, autopaikkoja 45 kpl.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Alueelta puretaan kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus, joka on kuitenkin heikkokuntoinen eikä taloudellis-teknisesti korjattavissa ja josta vain kolmannes on rakennuksen heikon kunnon vuoksi enää käytössä. Uusi asuin- ja liikerakennus noudattaa ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa ja edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria. Kaavaan annetaan määräyksiä arkkitehtuurista laadusta, julkisivumateriaaleista, viherkatoista, viherrakentamisesta, hulevesien käsittelystä ja meluntorjunnasta.

4.3 ALUEVARAUKSET

AK, Asuinkerrostalojen korttelialue

Asuinrakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee yhdessä muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaisuus. Pohjois- ja eteläjulkisivujen ovat pääosin tummaa paikallamuurattua tiiltä, tiilen sävyisin saumoin. Idän ja lännen puoleisille katujulkisivuille luodaan yhtenäinen ilme parvekkeilla. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa. Parvekkeiden julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja kestäviä sekä muodostaa rakennusten pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa ehjä kokonaisuus. Parvekkeiden ja pielirakenteiden tulee olla pintakäsiteltyjä. Parvekkeiden ja niiden väliseinien tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan veistoksellinen kokonaisuus.

Sokkelin, rakennuksen 1. kerroksen ja pihakannen julkisivujen sekä muurien tulee muodostaa yleisilmeeltään yhtenäinen vaalea arkkitehtoninen kokonaisuus. Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa. Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Porrashuoneiden tai porraskäytävien tulee erottua muusta julkisivusta ja niitä tulee korostaa suurin ikkunapinnoin. Katualueen puolella 1. kerroksen liike- ja yhteiskäyttöisiin tiloihin, lukuun ottamatta saunatiloja, tulee olla suora kulkuyhteys kadulta, ja ne yhdistetään ulkotiloihin suurin avattavin ikkunoin tai ovin.

Pihakansi rajataan katoksella, joka muodostaa yhdessä 8-kerroksinen asuinkerrostalon kanssa yhtenäisen arkkitehtonisen kokonaisuuden. Pysäköintilaitoksen julkisivuja jäsennetään aukotusten lisäksi vaihtelevan korkuisella kasvillisuudella esimerkiksi viherseinämin. Julkisivun ja viherrakentamisen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

1-kerroksisen liiketilasiiven sisätilan vapaan korkeuden tulee olla vähintään 4 metriä. Tilat varustetaan toimisto-, ravintola- tai kahvilakäytön mahdollistavalla talotekniikalla. Kaikkien liiketilojen etuosa suunnitellaan ja rakennetaan siten, että liiketoiminta voi laajentua ulkotilaan. Liiketiloissa tulee olla suuria avattavia ikkunoita tai ovia kadun puolella tilojen yhdistämiseksi ulkotiloihin. Liiketilasiiven katolle on rakennettava viherkatto.

Asukas- ja yhteistiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Tilat tulee rakentaa pääosin kivijalkakerrokseen ja toteuttaa niin, että ne antavat avonaisen ja toiminnallisen vaikutelman. Kivijalkakerrokseen sijoittuessaan tilojen tulee olla ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne voidaan muuttaa liiketiloiksi. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoittuessaan, saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi.

Rakennusalalle saa rakentaa kannellisia autopaikkoja ja autopaikkoja saa sijoittaa myös rakennusten alimpiin kerroksiin pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen yhteyteen. Pihakannen alla olevaan pysäköintitilaan saa sijoittaa tele- tai muita teknisiä ja väestönsuojatiloja sekä asumista palvelevia varastotiloja.

Pysäköintilaitoksen yhdistetään arkkitehtuuriltaan selkeästi koko korttelin arkkitehtuuriin. Itäpuolisen aukion suuntaisien seinien tulee olla osin viherseinää tai niiden edustoille tulee istuttaa kahden metrin välein sivusuuntaan leviäviä köynnöksiä.

Tontille laaditaan rakennuslupavaiheessa yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha toteutetaan kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava. Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,8.

Pysäköintilaitoksen katolle sijoitetaan vehreä kansipiha, joka jäsennellään erilaisin materiaalein. Kansipiha tulee mitoittaa siten, että sille tulee hulevesiä viivyttävää kasvillisuutta. Asuntopihojen aitaus tulee sovittaa muihin pihan ja rakennusten materiaaleihin sekä arkkitehtuuriin. Asuntokohtaisia pihoja voidaan sijoittaa pihakannelle.

Rakennusten ja katu- ja torialueiden väliset tontin osat ovat yleiselle jalankululle varattuja alueita, ja ne käsitellään osana korkeatasoista kaupunkimaista katutilaa. Pinnoitemateriaalit tulee sovittaa yhteen katu- ja torialueiden pintamateriaalien kanssa. Korttelin lounaiskulma laatoitetaan aukiomaiseksi tilaksi.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään. Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta. Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita. Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallieyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja. Hulevesirakenteet toteutetaan heti rakentamisen yhteydessä.

LPA, autopaikkojen korttelialue

Osa asuinkerrostalojen pysäköinnistä sekä nykyisen Kuohukuja 5:n autopaikat sijoittuvat autopaikkojen korttelialueille, LPA. LPA-alueen eteläpuoliselle rajalle ja muille rajoille korkoeron vaatiessa on rakennettava kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen maisemoitu tukimuuri. Mahdollisen autokatoksen ja tukimuurin tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan yhtenäinen kokonaisuus. Autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Kaavaa laadittaessa on tarkasteltu hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu lähelle rautatieasemaa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Tällöin hanke on kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukainen. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suhde kulttuurihistoriallisiin arvoihin

Kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot, jotka on todettu inventoinneissa erittäin merkittäviksi. Rakennus on kuitenkin heikon kunnon vuoksi pääosin (65 %) tyhjillään eikä ole rakennusvalvonnan arvion mukaan taloudellis-teknisesti korjattavissa. Myös omistaja on tehnyt kuntoselvityksiä.

Kaupunkikuva

Paikalle rakennetaan uusi arkkitehtonisesti korkeatasoinen asuin- ja liikerakennus, joka täydentää alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen Uomatien varrella. Uusi kortteli ja sen 8-kerroksinen asuintalo tuovat esiin solmukohtana Uomatien ja Kuohukujan risteyksen.

Yhdyskuntarakenne

Tontti sijoittuu Uomatien pohjoispuolelle. Ratkaisu edistää asuinalueen täydennysrakentamista ja luo osaltaan tiivistä ja tehokasta kaupunkirakennetta kokoojakadun varteen.

Rakentaminen sijoittuu noin 300 metrin päähän Louhelan asemasta. Kehärata yhdistää toisiinsa 200 000 asukasta ja 200 000 työpaikkaa.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos täydentää Myyrmäen pohjoisosaa, mikä toteuttaa maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteita. Uusia asuntoja tulee noin 80 – 90 kappaletta arviolta noin 85 – 95 uudelle asukkaalle.

Asuminen

Kaavamuutos tarjoaa mahdollisuuden asua hyvällä sijainnilla lähellä rautatieasemaa ja palveluja ja tuottaa uusia esteettömiä kerrostaloasuntoja 80 – 90 kpl, jotka vastaavat asuntojen kysyntään ja kasvavan kaupungin asuntotarpeeseen. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa raideliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Kuohukujan ostoskeskus on ollut pitkään jo lähes tyhjillään ja sen merkitys palveluverkossa on vähäinen. Kaava-alueelle tulee 190 k-m2 liiketilaa, mikä mahdollistaa esimerkiksi kahvila- tai ravintolatoiminnan. Asukkaiden lisäys vaikuttaa kuitenkin positiivisesti koko Myyrmäen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen sekä muutenkin alueen elävyyteen.

Taloudelliset vaikutukset

Hanke tuottaa kaupungille verotuloja, mutta kaupunki vastaa palvelujen tuottamisesta uusille asukkaille. Tulevalle tontille osoitetaan 3 490 k-m2 rakennusoikeutta, josta kaupunki saa osittain maanmyyntituloja ja osittain sopimuskorvauksen lisääntyneestä rakennusoikeudesta. Kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset ovat verrattain pieniä. Laissa määrätään maanomistajan velvollisuudesta osallistua yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Sosiaaliset vaikutukset

Hanke tuottaa uusia omistusasuntoja. Kaavakohde on suhteellisen pieni, joten sen vaikutus ympäristöön ei ole merkittävä. Kerrostaloasuntojen koko vaihtelee, ja kohteesta voi löytyä koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Rakentaminen tarjoaa työtä.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää Myyrmäen virkistysalueiden ja urheilupuiston käyttöä.

Varjostustutkielma

	Talvipäivänseisaus 22.12.	Kevätpäiväntasaus 20.3. Syyspäiväntasaus 23.9.	Kesäpäivänseisaus 21.6.
09.00	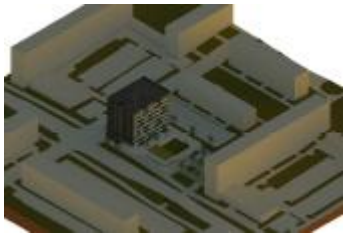	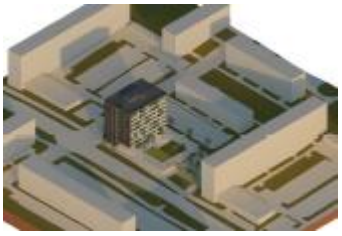	
12.00	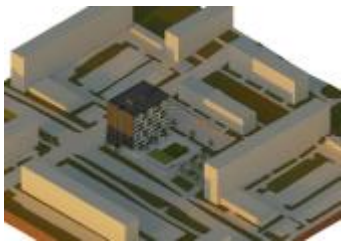	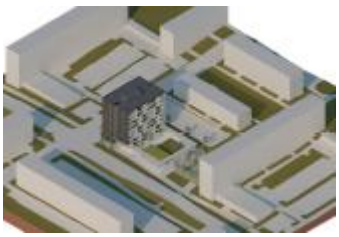	
15.00	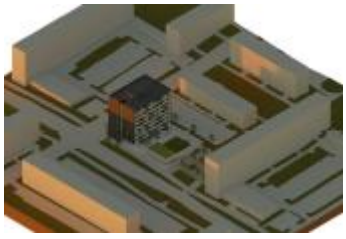	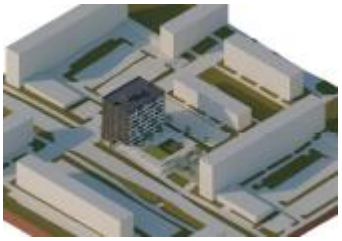	
18.00	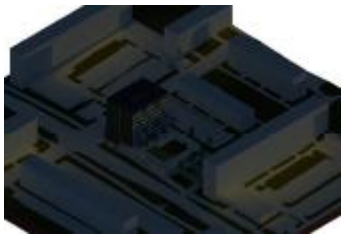	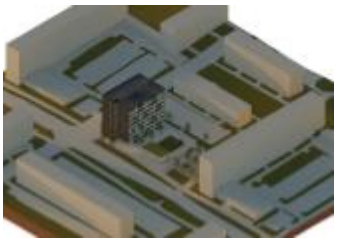	

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2018

Rakennus sijoittuu avaralle paikalle, joten se ei aiheuta merkittävää varjostusta. Myös alueella oleva puusto varjostaa. Aamuisin, iltaisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Varjostustutkielma tehtiin nykytilanteesta ja valitusta ratkaisusta. Varjot on tutkittu joulu-, maalis-, huhti-, touko- ja kesäkuussa kahdesta eri suunnasta, kaakosta ja lounaasta. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen varjo ohittaa naapuritaloja. Huhtikuusta elokuuhun varjostusolosuhteet eivät juurikaan muutu nykytilanteeseen verrattuna.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Louhelan asemasta. Uuden rakennushankkeen liikennemäärät eivät vaikuta oleellisesti esimerkiksi Uomatien liikennemääriin.

Vesihuolto

Uudet asuinrakennukset voidaan liittää jo rakennettuun vesihuoltoverkostoon. Yleistä vesihuoltoverkostoa ei tarvitse kaavamuutosta varten laajentaa, joten muutoksesta ei aiheudu vesihuollolle lisäkustannuksia. Uudisrakennus saattaa tarvita kiinteistökohtaisen paineenkorottamon. Tarkempi painetaso annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Ympäristöhäiriöt

Viitesuunnitelmista on tehty meluselvitys (Helimäki Akustikot Oy, 29.5.2018). Kohteen meluntorjunnan tarpeen määrää tieliikenne. Leikki- ja oleskelupihalla vallitsee päivällä maksimissaan 58 dB keskiäänitaso. Oleskelualueet tulee suojata melulta läpinäkyvin meluestein. Meluselvityksessä on esitetty esimerkkiratkaisuja meluntorjunnasta. Asuinrakennuksen Uomatien puoleisen julkisivun äänitasoerovaatimus on mallinnuksen mukaan 31 dB. Kohde sijaitsee Vantaan lentomelualueella m3, jonka mukaan koko rakennuksen äänitasoerovaatimus on asuinrakennuksessa 32 dB ja liikerakennuksessa 28 dB. Kaikki rakennuksen parvekkeet tulee lasittaa.

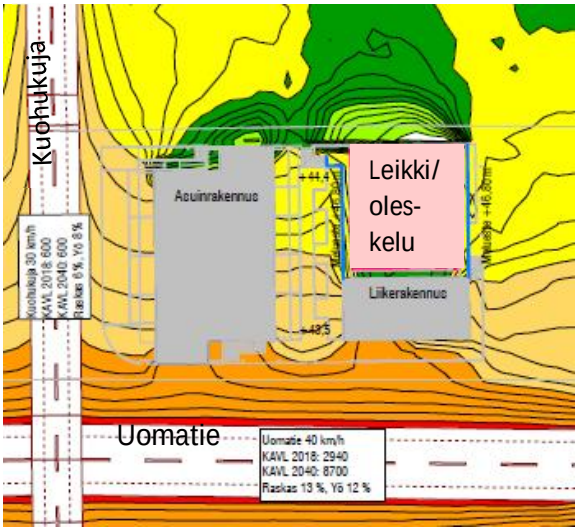

Meluntorjuntaesimerkki 1.
Keskiäänitaso (Aeq), päivällä (klo 7-22) vuonna 2040.
Melukäyrät 2 m korkeudella maan pinnasta.

45-50 | 50-55 | 55-60 | 60-65
65-70 | 70-75 | 75- dB | Melueste

Helimäki Akustikot Oy 29.5.2018

Tiemelun huomioon ottaminen		
Tiemeluvyöhyke Aeq (dB)	Äänitasoero asunnoissa ΔL (dB)	Äänitasoero toimistoissa ΔL (dB)
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...59,9	30	25
alle 55	30	–

Vantaan rakennusjärjestys Kv 15.11.2010, YM asetus 796/2017.

Muu infra
Uomatiellä valaisin kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen otetaan tonteilta 1 metrin kaistaleet, jotta nykyiset katuvalaisimet saadaan katualueelle. Pysäköintilaitokseen tulee tarvittaessa sijoittaa muuntamo maan tasoon.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous
Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat. Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa saman suuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle. Kaavatyön yhteydessä kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma. Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava kortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseensopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki-hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Asemakaavavaiheen laskelman perusteella tontin vihertehokkuusvaatimuksen tavoitetaso 0,8 on saavutettavissa.

Tuloskortti

Kohteen osoite: Kuohukuja 1

Päivämäärä: 24.10.2018

Lomakkeen täyttäjä ja yritys: Benita Leisso, Leppänen arkkitehdit Oy

Saavutettu vihertehokkuus
0,8
Tavoitetaso
0,8
Minimitaso
0,5

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävät puut ja maaperä	0	5
Istutettava kasvillisuus	5	13
Läpäisevät tai 1/2 läp.pinnoitteet	2	2
Hulevesien hallintarakenteet	0	5
Bonuselementit	0	ei käytössä Vantaalla
Yhteensä	7	25

Asemakaavavaiheen pinta-ala kaavio

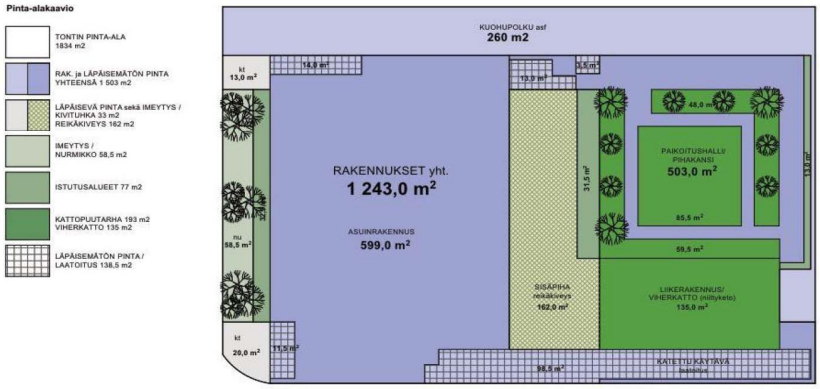

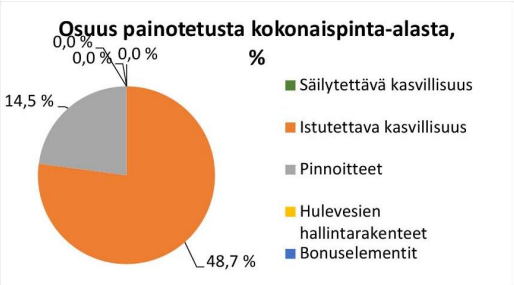

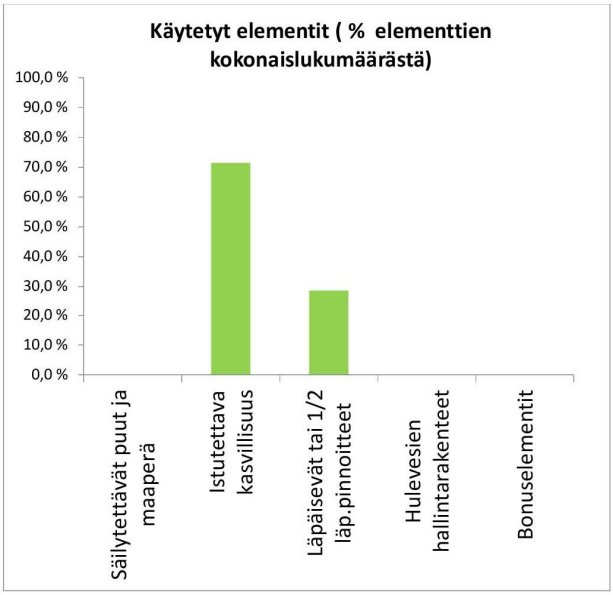

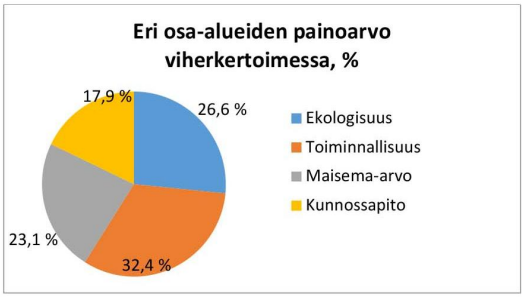

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- ja tiemelu on käsitelty kohdassa 4.4.1.

4.5 NIMISTÖ

Kaava-alueelta poistuu osa Kuohupolkua.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaavamuutos on tullut voimaan.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki		
Kaupunkisuunnittelu	Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
	Johanna Rajala	asemakaavasuunnittelija
	Marko Hoffren	suunnitteluavustaja
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
Kaupunginmuseo	Susanna Paavola	rakennustutkija
Kuntatekniikan keskus	Marja Leppänen	suunnitteluinsinööri
	Elina Kettunen	suunnitteluinsinööri
	Teemu Vihervaara	liikenneinsinööri
Katutekniikka	Seija Tulonen	projektisuunnittelija
	Inka Lappalainen	maisema-arkkitehti
Rakennusvalvonta	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
	Timo Tamminen	lupa-arkkitehti
Kiinteistöt ja asuminen	Tomi Henriksson	asumisasioiden päällikkö
Kiinteistö Oy Myyrinmäki	Mikko Vartiainen	
T2H Rakennus Oy	Olli Tuominen	
	Ville Tiirola	
	Juuso Puroila	
Kari Leppänen Arkkitehdit Oy	Kari Leppänen	
	Peter Butter	
	Benita Leisso	

Asiamiehenä toimi rakennusyhtiö T2H Rakennus Oy ja sen konsulttina Kari Leppänen Arkkitehdit Oy.

VANTAAN KAUPUNKI / Kaupunkisuunnittelu / Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö

Vantaa 25.2.2019

Johanna Rajala
asemakaavasuunnittelija (31.12.2018 asti)

Timo Kallaluoto
aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa **Täyttämispvm**		12.09.2018
Kaavan nimi	002364 Myyrmäki 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	01.02.2018
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002364
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,3077	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,3077

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,3077**	**100,0**	**3490**	**1,13**	**0,0000**	**2410**
A yhteensä	0,1833	59,6	3490	1,90	0,0209	2410
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1244	40,4	0		-0,0209	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,3077**	**100,0**	**3490**	**1,13**	**0,0000**	**2410**
A yhteensä	0,1833	59,6	3490	1,90	0,0209	2410
AK	0,1833	100,0	3490	1,90	0,1833	3490
AL	0,0000		0		-0,1624	-1080
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1244	40,4	0		-0,0209	0
Kadut	0,0051	4,1	0		0,0051	0
Kev.liik.kadut	0,0000		0		-0,0240	0
LPA	0,1193	95,9	0		-0,0020	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

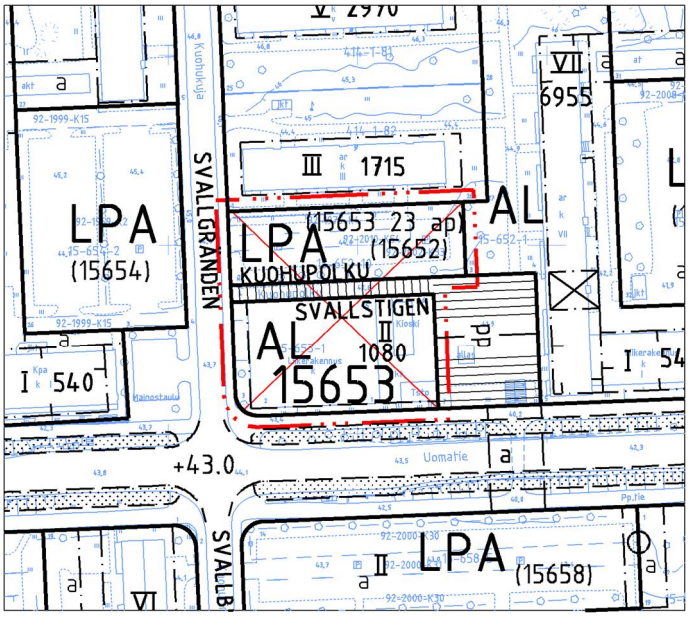

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot 1 / 4 Baskartbladens nummer
002364	25.2.2019	684491

Vantaan kaupunki

KUOHUKUJA 1-3

Kaupunginosa 15, Myyrmäki

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 15652 sekä katualuetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 15652.

1:2000

Vanda stad

SVALLGRÄNDEN 1-3

Stadsdel 15, Myrbacka

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 15652 samt gatuområde.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Del av kvarteret 15652.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK **Asuinkerrostalojen korttelialue.**

Arkkitehtuuri

Asuinrakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee yhdessä muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaisuus.

Pohjois- ja eteläjulkisivujen tulee olla pääosin tummaa punasävyistä tiiltä. Saumat tulee olla tiilen sävyisiä. Etelän ja pohjoisen puoleisilla julkisivuilla tulee olla ikkunoita.

Idän ja lännen puoleisille katujulkisivuille tulee luoda yhtenäinen ilme parvekkeilla. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa. Parvekkeiden julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja kestäviä sekä muodostaa rakennusten pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa ehjä kokonaisuus. Parvekkeiden ja pielirakenteiden tulee olla pintakäsiteltyjä. Parvekkeiden ja niiden väliseinien tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan veistoksellinen kokonaisuus.

Sokkelin, rakennuksen 1. kerroksen ja pihakannen julkisivujen sekä muurien tulee muodostaa yleisilmeeltään yhtenäinen vaalea arkkitehtoninen kokonaisuus.

Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Porrashuoneiden tai porraskäytävien tulee erottua muusta julkisivusta ja niitä tulee korostaa suurin ikkunapinnoin.

Ilmanvaihtokonehuoneet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkitehtuuria.

Katualueen puolella 1. kerroksen liike- ja yhteiskäyttöisiin tiloihin, lukuun ottamatta saunatiloja, tulee olla suora kulkuyhteys kadulta, ja ne tulee yhdistää ulkotiloihin suurin avattavin ikkunoin tai ovin. Yhteiskäyttöisiin tiloihin tulee olla suora kulkuyhteys ulkoa tai porrashuoneesta.

Pihakansi rajataan katoksella, joka muodostaa yhdessä 8-kerroksinen asuinkerrostalon kanssa yhtenäisen arkkitehtonisen kokonaisuuden. Pysäköintilaitoksen julkisivuja tulee jäsentää aukotusten lisäksi vaihtelevan korkuisella kasvillisuudella esimerkiksi viherseinämin. Julkisivun ja viherrakentamisen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

1-kerroksisen liiketilasiiven sisätilan vapaan korkeuden tulee olla vähintään 4 metriä. Tila tulee varustaa toimisto-, ravintola- tai kahvilakäytön mahdollistavalla talotekniikalla. Kaikkien liiketilojen etuosa tulee suunnitella ja rakentaa siten, että liiketoiminta voi laajentua ulkotilaan. Liiketiloissa tulee olla suuria avattavia ikkunoita tai ovia kadun puolella tilojen yhdistämiseksi ulkotiloihin.

1-kerroksisen liiketilasiiven katolle on rakennettava viherkatto.

Rakennusoikeus

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia. Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Arkitektur

Bostadshuset och parkeringsanläggningen ska tillsammans bilda en helhet som håller hög kvalitet till arkitekturen.

Nord- och sydfasaderna ska huvudsakligen bestå av mörkt tegel i en röd nyans. Fogarna ska ha samma färg som teglet. Fasaderna på södra och norra sidan ska ha fönster.

Fasaderna mot öster och väster ska ges ett enhetligt intryck genom balkonger. Alla balkonger ska inglasas. Balkongernas fasadmaterial ska vara högklassigt och hållbart samt utgöra en harmonisk helhet tillsammans med byggnadernas huvudsakliga fasadmaterial. Balkongerna och karmkonstruktionerna ska vara ytbehandlade. Balkongerna samt mellanväggarna mellan dessa ska tillsammans bilda en till sin arkitektur skulptural helhet.

Sockeln, fasaderna till byggnadens första våning och gårdsdäcket samt murarna ska bilda en helhet som arkitektoniskt ger ett genomgående ljust intryck.

Också de nedersta våningarna ska ha fönster. Fasaden får inte ge ett slutet intryck.

Eventuella rörliga fogar och elementfogar ska döljas med arkitektoniska medel.

Trapphusen eller trappuppgångarna ska bilda en kontrast till den övriga fasaden och de ska framhävas med stora fönsterytor.

Luftkonditioneringens maskinrum ska anpassas till att utgöra en naturlig del av byggnadens arkitektur.

Affärslokaler och utrymmen för gemensamt bruk på första våningen på gatuområdets sida ska, med undantag för bastuutrymmena, ha en direkt entré från gatan och de ska kunna anslutas till uterummen med stora fönster som går att öppna eller dörrar. Utrymmen för gemensamt bruk ska ha en direkt förbindelse från utsidan eller från trapphuset.

Gårdsdäcket avgränsas med en takkonstruktion som tillsammans med flervåningshuset i åtta plan bildar en sammanhängande arkitektonisk helhet. Parkeringsanläggningens fasader ska förutom med öppningar struktureras med växtlighet i varierande höjd, t.ex. gröna väggar. Fasaden och grönbyggandet ska bilda en harmonisk helhet.

Den fria höjden inomhus i enplansflygeln med affärslokaler ska vara minst 4 meter. Utrymmet ska förses med husteknik som möjliggör kontor-, restaurang- eller kafébruk. De främre delarna i alla affärslokaler ska planeras och byggas så att affärsverksamheten kan utökas till uterummet. Affärslokalerna ska ha stora fönster som går att öppna eller dörrar på gatans sida för att skapa en förbindelse mellan lokalerna och uterummen.

På taket till enplansflygeln med affärslokaler ska ett gröntak anläggas.

Byggrätt

Trapphusen ska ha dagsljusintag. En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att den ökar trivseln och dagsljuset i trapphuset.

Asukas- ja yhteistiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Tilat tulee rakentaa pääosin kivijalkakerrokseen ja toteuttaa niin, että ne antavat avonaisen ja toiminnallisen vaikutelman. Kivijalkakerrokseen sijoittuessaan tilojen tulee olla ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne voidaan muuttaa liiketiloiksi. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoittuessaan, saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi. Kaavassa määrätyt asumista palvelevien yhteistilojen rakennusoikeudet ja sallitut muut asumisen lisärakennusoikeudet eivät mitoita auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Invånar- och gemensamma lokaler får byggas utöver den byggrätt som anges i planen. Lokalerna ska huvudsakligen byggas i stenfotsvåningen på så sätt att utförandet ger ett öppet och funktionellt intryck. Lokaler som placeras i stenfotsvåningen ska vara sådana till sina egenskaper att de går att ändra till affärslokaler. När de förläggs till vindsvåningen eller det översta planet ska en takterrass byggas i anslutning till bastun. Den byggrätt för gemensamma utrymmen för boende som anges i planen och den tillåtna ytterligare tilläggsbyggrätten för boende räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser eller skyddsrum.

Rakennusalalle saa rakentaa kannellisia autopaikkoja ja autopaikkoja saa sijoittaa myös rakennusten alimpiin kerroksiin pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen yhteyteen.

På byggnadsytan får byggas bilplatser på däck och bilplatser får också placeras i byggnadernas nedersta våningar i anslutning till en parkeringsanläggning under gårdsdäcket.

Pihakannen alla olevaan pysäköintitilaan saa sijoittaa tele- tai muita teknisiä ja väestönsuojatiloja sekä asumista palvelevia varastotiloja.

Teletekniska eller andra tekniska utrymmen och skyddsrum samt förrådsrum som betjänar boendet får placeras i parkeringsutrymmet under gårdsdäcket.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asuminen	1 ap / 130 k-m²
Työtilat sekä toimisto- ja palvelutilat	1 ap / 80 k-m²
Liiketilat	1 ap /100 k-m²

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Asuminen	1 pp / asuinhuone
Työtilat sekä toimisto- ja palvelutilat	1 pp / 50 k-m²
Liiketilat	1 pp / 30 k-m²

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:

Boende	1 bp / 130 m²-vy
Arbetslokaler samt kontors- och servicelokaler	1 bp / 80 m²-vy
Affärslokaler	1 bp /100 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser:

Boende	1 cp / bostadsrum
Arbetslokaler samt kontors- och servicelokaler	1 cp / 50 m²-vy
Affärslokaler	1 cp / 30 m²-vy

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä.

Bilplatserna utan tak, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Pysäköintilaitoksen arkkitehtuurin tulee yhdistyä selkeästi koko korttelin arkkitehtuuriin. Itäpuolisen aukion suuntaisien seinien tulee olla osin viherseinää tai niiden edustoille tulee istuttaa kahden metrin välein sivusuuntaan leviäviä köynnöksiä.

Parkeringsanläggningens arkitektur ska ha en tydlig anknytning till hela kvarterets arkitektur. Väggarna mot den östra öppna platsen ska delvis bestå av en grön vägg, alternativt ska klängväxter som sprider sig sidledes planteras med två meters mellanrum.

Tarvittaessa pysäköintilaitokseen tulee sijoittaa muuntamo maantasoon.

Vid behov ska en transformator placeras på markplanet i parkeringsanläggningen.

Meluntorjunta

Asuinrakennusten ulkoseinien ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava asuinrakennuksissa vähintään 32 dB sekä liikerakennuksissa vähintään 28 dB.

Bullerbekämpning

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller ΔL i bostadsbyggnadernas ytterskikt ska vara minst 32 dB samt i affärsbyggnader minst 28 dB.

Parvekkeet tulee lasittaa.

Balkongerna ska inglasas.

Oleskelualueet tulee suojata melulta läpinäkyvin meluestein.

Vistelseutrymmen ska skyddas mot buller med transparenta bullerskydd.

Piha

Tontille on laadittava rakennuslupavaiheessa yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.

Gårdsplanen

För tomten ska i bygglovsskedet en enhetlig plan för gårdsplanen utarbetas vid vars planering behoven hos användare i olika åldrar ska beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av gårdsplanen som inte används som nödvändiga gångvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar.

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,8. Laskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Gården ska ha minst 0,8 i effektivitet för grönbyggandet. Kalkylen bifogas bygglovsansökan tillsammans med planen för gårdsplanen.

Pysäköintilaitoksen katolle tulee sijoittaa vehreä kansipiha, joka tulee jäsennellä erilaisin materiaalein.

Ett grönskande gårdsdäck som ska delas in med hjälp av olika material ska placeras på parkeringsanläggningens tak.

Kansipiha tulee mitoittaa siten, että sille tulee hulevesiä viivyttävää kasvillisuutta.

Gårdsdäcket ska dimensioneras så att det förses med växtlighet som fördröjer dagvattnet.

Asuntopihojen aitaus tulee sovittaa muihin pihan ja rakennusten materiaaleihin sekä arkkitehtuuriin. Asuntokohtaisia pihoja voidaan sijoittaa pihakannelle.

Inhägnaden av bostadsgårdarna ska anpassas till gårdsplanens och byggnadernas övriga material och arkitektur. Bostädernas gårdsplaner kan placeras på gårdsdäcket.

Rakennusten ja katu- ja torialueiden väliset tontin osat ovat yleiselle jalankululle varattuja alueita, ja ne tulee käsitellä osana korkeatasoista kaupunkimaista katutilaa. Pinnoitemateriaalit tulee sovittaa yhteen katu- ja torialueiden pintamateriaalien kanssa.

De tomtdelar som ligger mellan byggnaderna och gatu- och torgområdena är reserverade för allmän gångtrafik och de ska hanteras som en del av ett högklassigt urbant gaturum. Ytmaterialen ska samordnas med ytmaterialen i gatu- och torgområdena.

Hulevedet

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Dagvatten

Fördröjning av dagvatten ska ordnas i området innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvatten kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

I området ska genomsläppliga ytbeläggningar användas.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet

	Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.	Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.
LPA	**Autopaikkojen korttelialue.**	**Kvartersområde för bilplatser.**
	LPA-alueen eteläpuoliselle rajalle ja muille rajoille korkoeron vaatiessa on rakennettava kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen maisemoitu tukimuuri. Mahdollisen autokatoksen ja tukimuurin tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan yhtenäinen kokonaisuus.	En stadsbildsmässigt högklassig stödmur som anpassats till miljön ska byggas på LPA-områdets södra gräns och på övriga gränser då höjdskillnaden kräver det. En eventuell täckt bilplats och stödmur ska till arkitekturen bilda en enhetlig helhet.
	Autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä.	Bilplatserna, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.
	Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.	Fördröjning av dagvatten ska ordnas i området innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.
	Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.	Fördröjningen av dagvatten kan ordnas oberoende av tomtens gränser.
	Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita.	I området ska genomsläppliga ytbeläggningar användas.
	Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.	I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.
	Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.	Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa - alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
⑬	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
15	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
MYY	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
15652	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
KUOHUKUJA	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
3300	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
I	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.**
ka	**Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.**	**Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
kl	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja.**	**Byggnadsyta där affärslokaler får placeras.**
ah	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja.**	**Byggnadsyta, på vilken det får placeras utrymme för gemensamt bruk som tjänar boendet.**
jä	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa jätehuollon vaatimia tiloja.**	**Byggnadsyta, på vilken utrymmen för sophämtning får placeras.**
ka	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen.**	**Byggnadsyta där ett skärmtak.**
a	**Auton säilytyspaikan rakennusala.**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.**
le	**Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.**	**Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.**
l	**Laatoitettava tai kivettävä alueen osa.**	**Områdesdel som skall beläggas med plattor eller sten.**
wh	**Ohjeellinen hulevesialue.**	**Riktgivande dagvattenområde.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som bör planteras.**
vih	**Viherkatto.**	**Gröntak.**
	Katu.	**Gata.**
h/t	**Yleiselle jalankululle varattu piha-alue, jolla huoltoajo ja tontille ajo sallittu.**	**Gårdsområde reserverat för allmän gångtrafik där servicekörning och infart till tomten är tillåten.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**
	TONTTIJAKO	**TOMTINDELNING**
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Vantaalla / Vanda __.__20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

Asemapiirros, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Vesihuolto, Vantaan kaupunki
Pihasuunnitelma, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Hulevesien hallintasuunnitelmat, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Vihertehokkuuslaskelmat, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Alueleikkaukset, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Havainnekuva: Perspektiivit, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Pohjakaaviot, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Julkisivut, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy
Rakennusleikkaukset, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

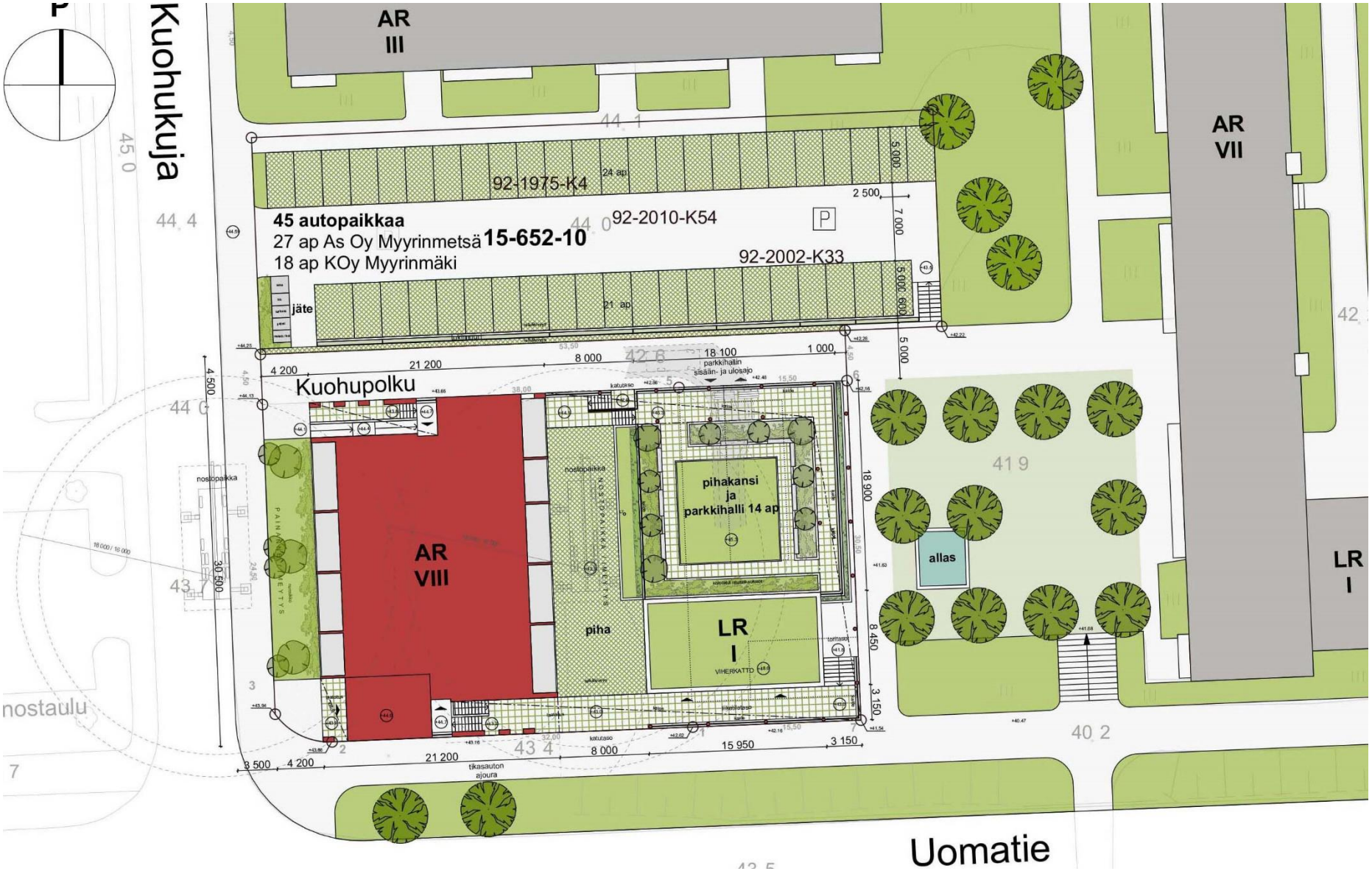

Asemapiirros, ei mittakaavassa, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Vesihuolto, Vantaan kaupunki

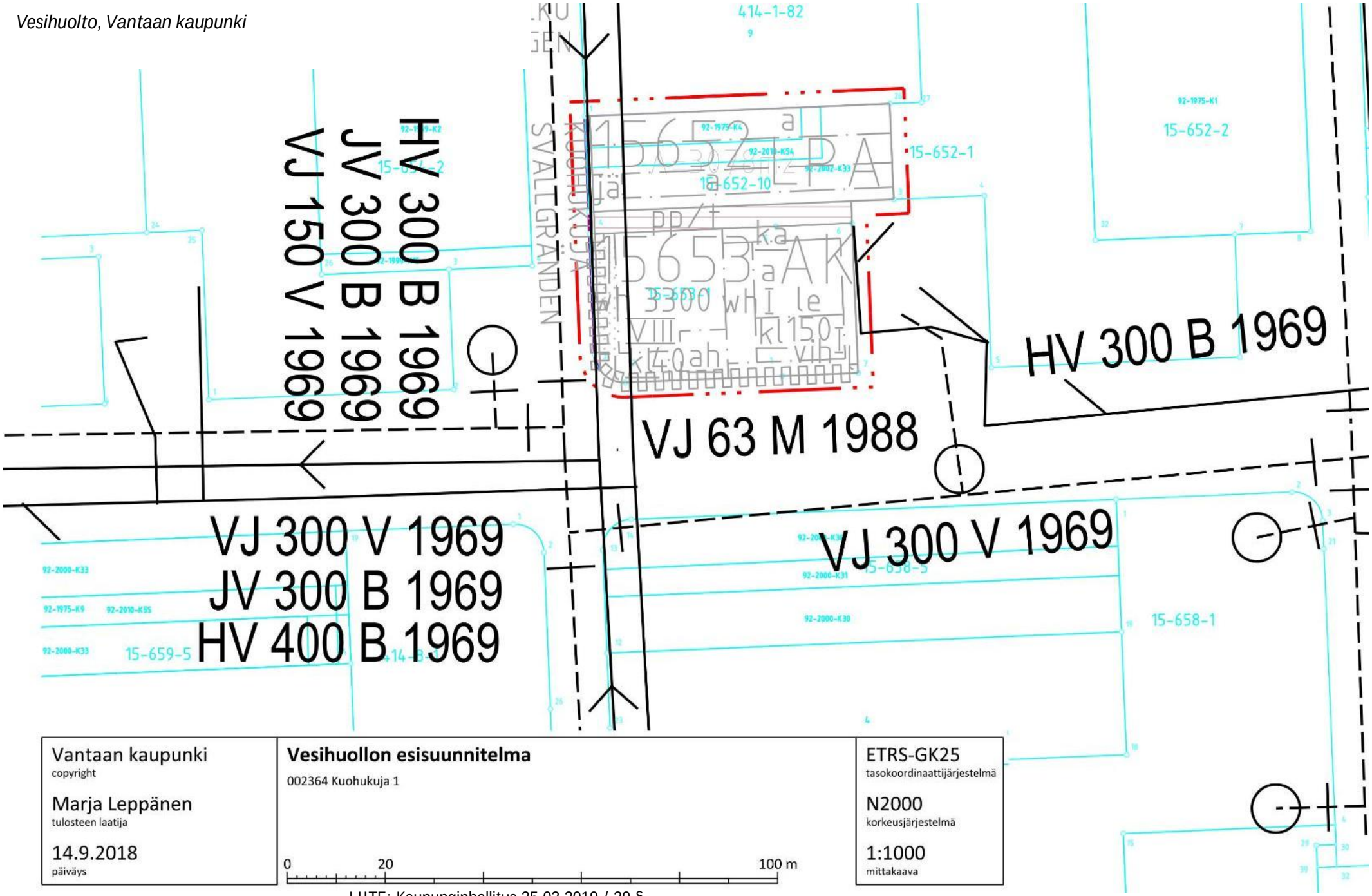

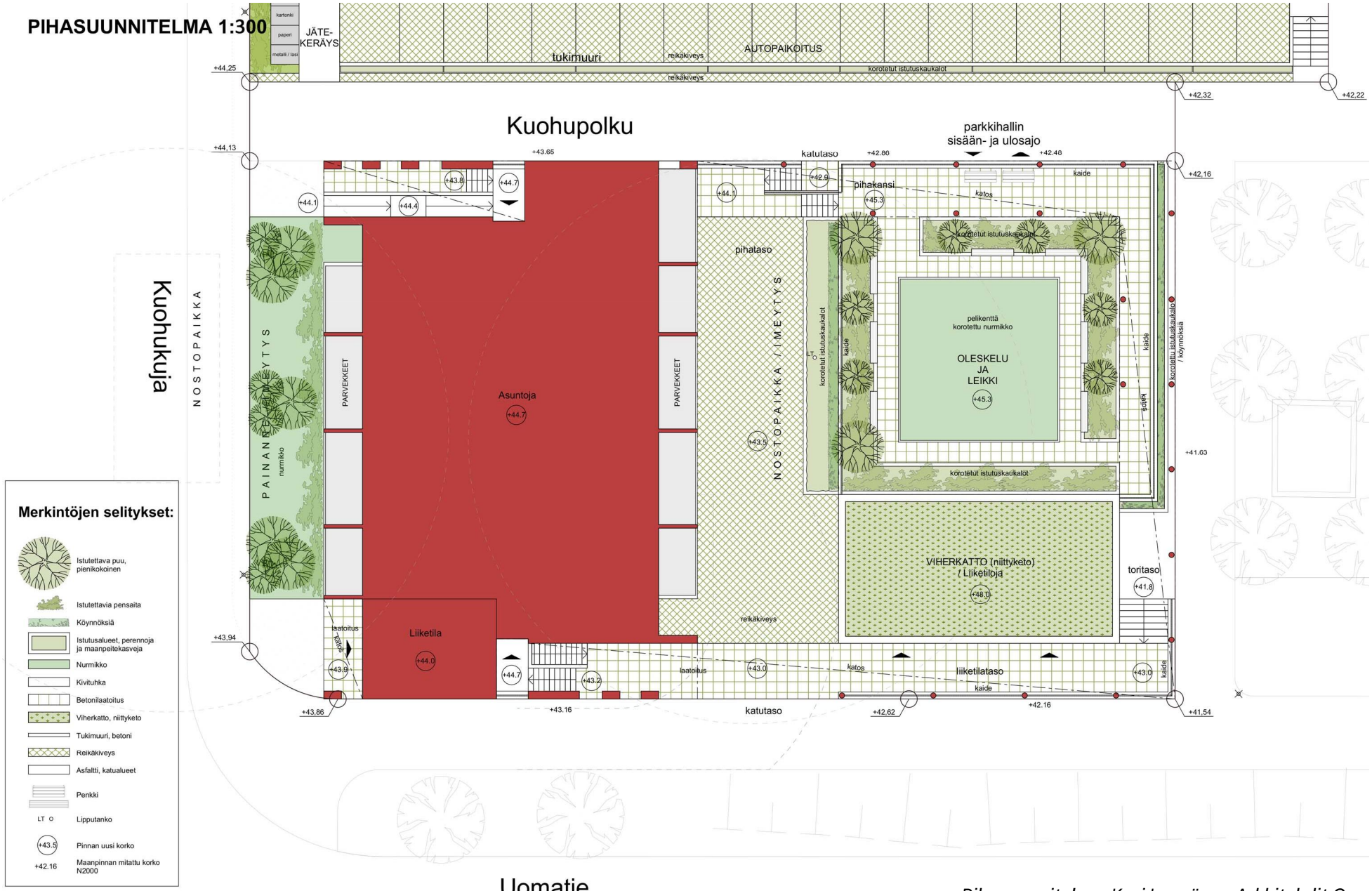

Pihasuunnitelma, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

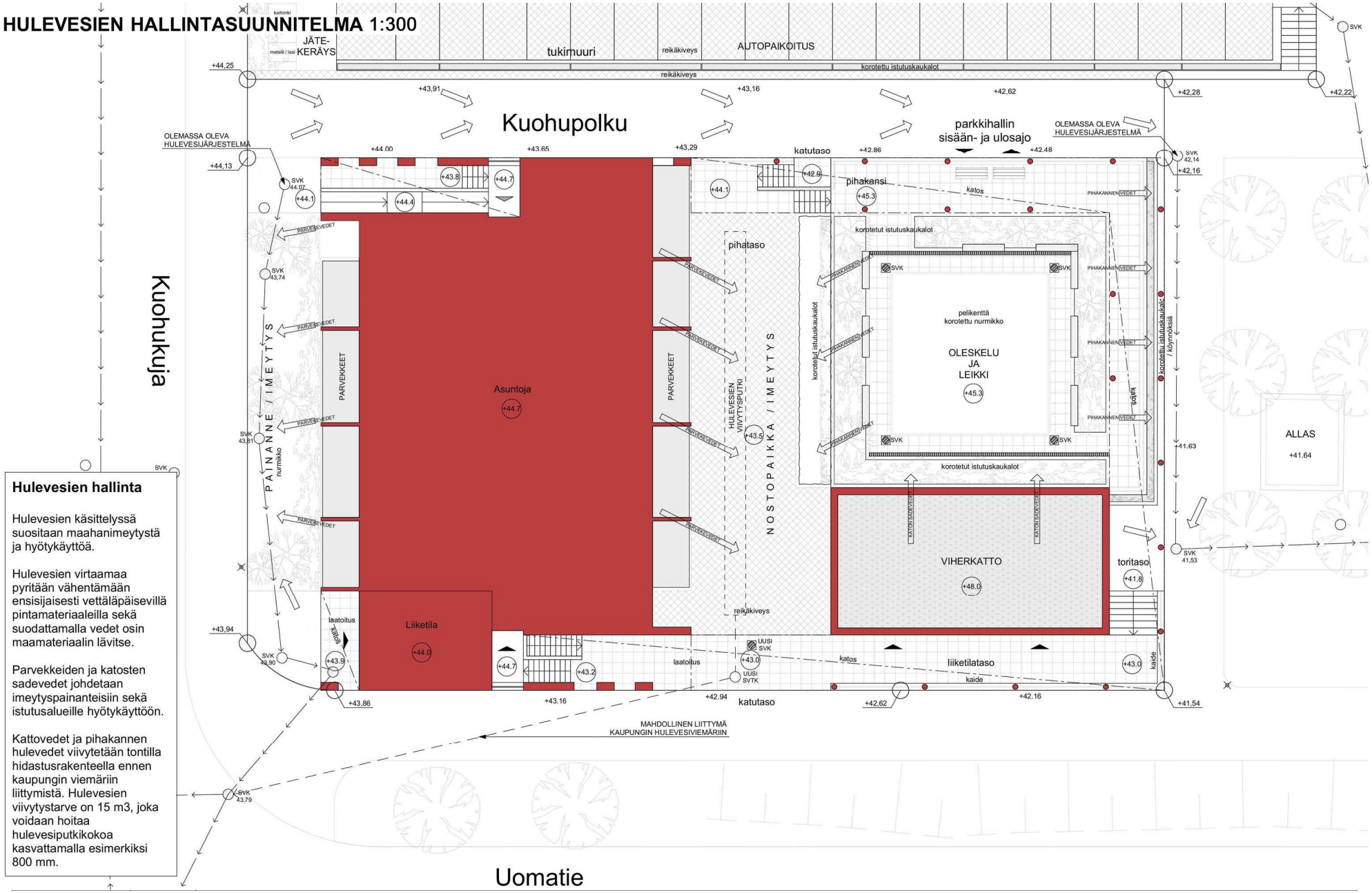

Hulevesien hallintasuunnitelma, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

VIHERTEHOKKUUS 1:300

Pinta-alakaavio

- TONTIN PINTA-ALA 1834 m2
- RAK. ja LÄPÄISEMÄTÖN PINTA YHTEENSÄ 1 503 m2
- LÄPÄISEVÄ PINTA sekä IMEYTYS / KIVITUHKA 33 m2 REIKÄKIVEYS 162 m2
- IMEYTYS / NURMIKKO 58,5 m2
- ISTUTUSALUEET 77 m2
- KATTOPUUTARHA 193 m2 VIHERKATTO 135 m2
- LÄPÄISEMÄTÖN PINTA / LAATOITUS 138,5 m2

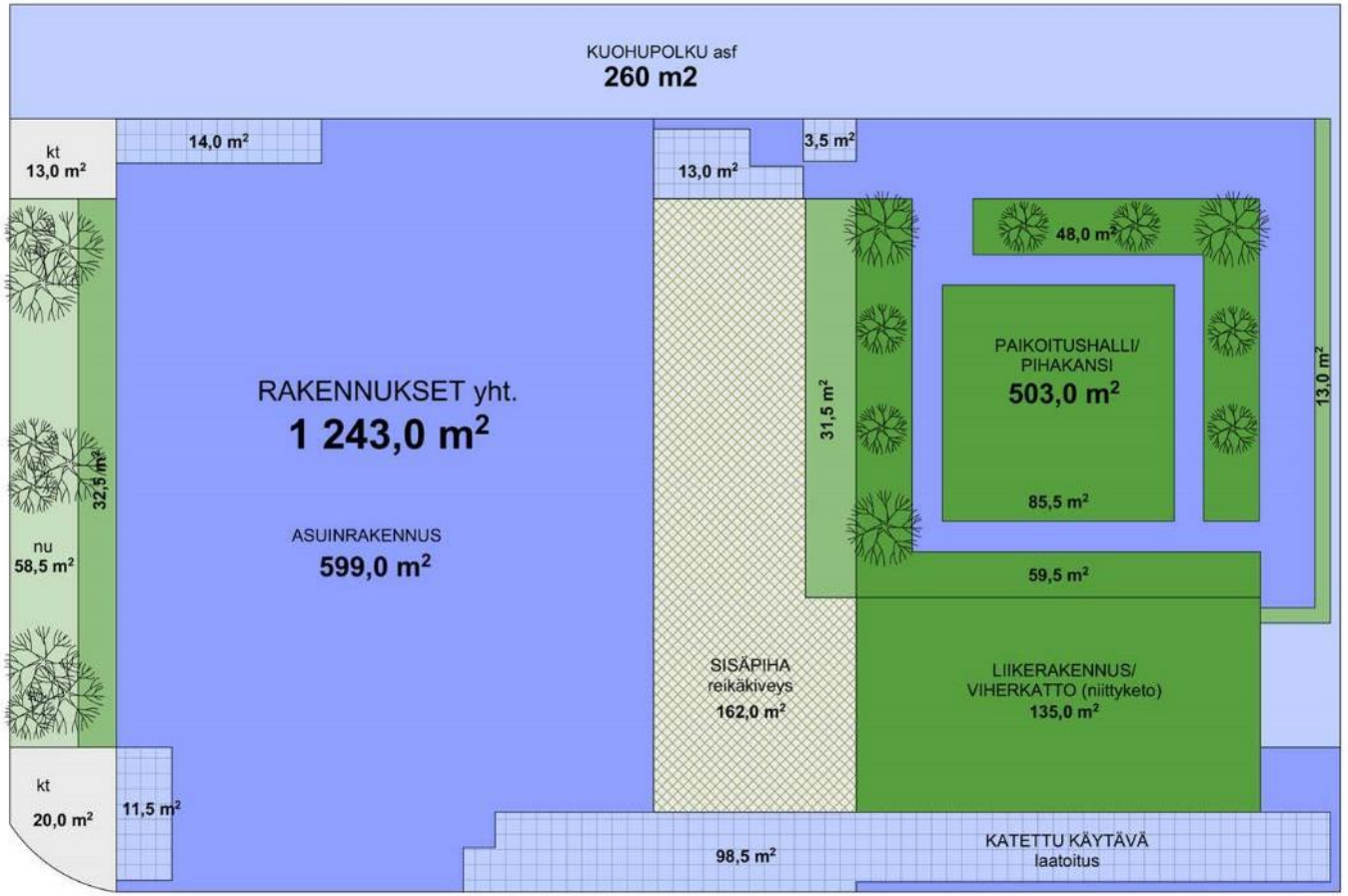

KOY Myyrinmäki Kuohukuja 1 Vantaa
Kehitysehdotus
17.10.2018

KARI LEPPÄNEN ARKKITEHDIT OY
Klaneettitie 6-8 B 00420 Helsinki
www.leppanenarkkitehdit.com

Vihertehokkuuslaskelmat, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

LEIKKAUS CC 1:300

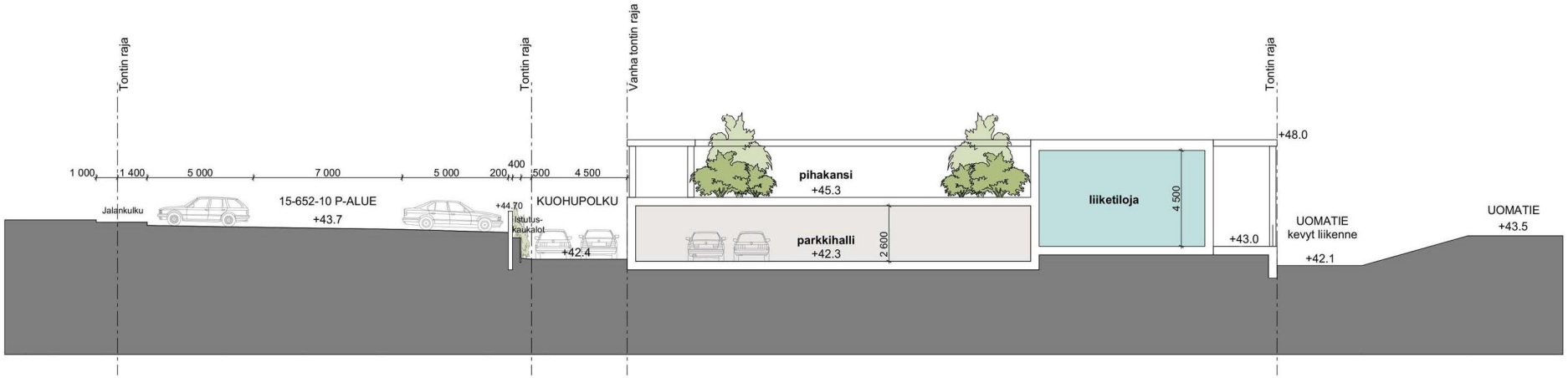

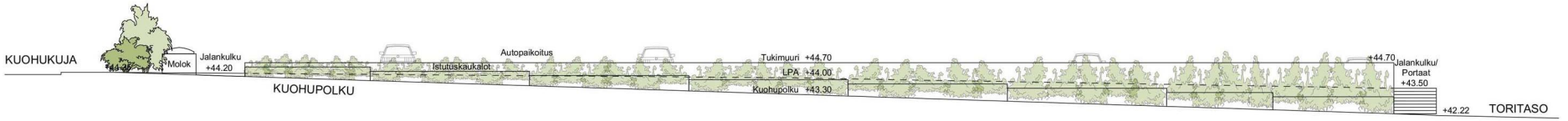

KUOHUPOLKU, PROJEKTIO 1:300

Leikkaukset, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

HAVAINNEKUVA YLEISNÄKYMÄ

Perspektiivi kaakosta, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Perspektiivi lounaasta, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Arkkitehdin näkemys korttelin toriaukion puolesta ulkotilasta, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Arkkitehdin näkemys korttelin lounaiskulmasta, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Arkkitehdin näkemys korttelin 1-kerroksisesta liiketilasiivestä, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

PINTA-ALALASKELMAT

PINTA-ALAKAAVIOT MRL 115 08 | **KOKONAISALAT** | **HUONEISTOALAT**

ULLAKKO

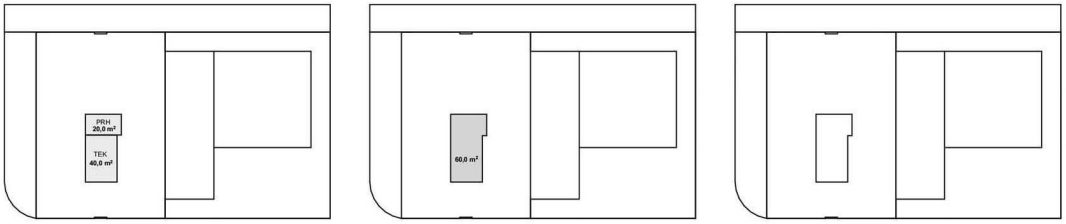

8. KERROS

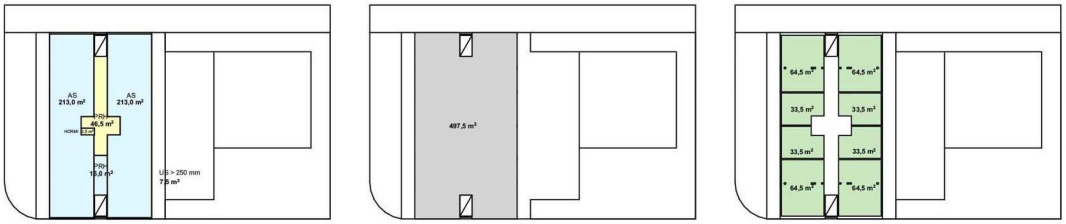

2. - 7. KERROS

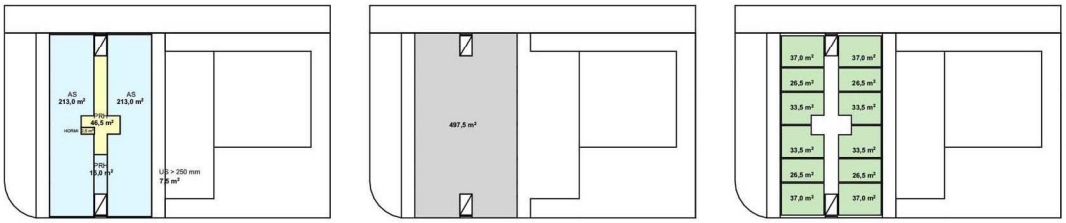

1. KERROS

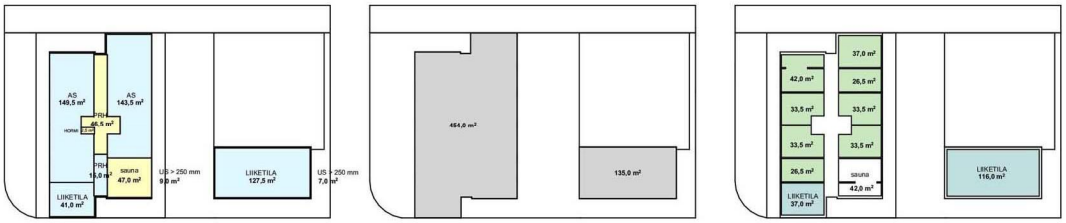

KELLARI

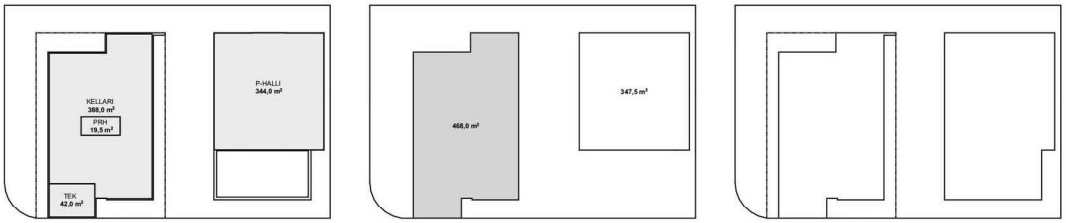

PÄÄKÄYTTÖTARKOITUKSEN MUKAINEN KERROSALA (kem2)
LISÄKERROSALA (kem2)
MUU ALA (m2)
KOKONAISALA (m2)

TONTTI **1834 m2**

KERROS	KOKONAISALA	KERROSTASOALA	KERROSALA	HUONEISTOALA
ULLAKKO	60 brm2	0,0 ktm2	0,0 kem2	0,0 hum2
8. KRS	497,5 brm2	497,5 ktm2	441 kem2	392 hum2
2. - 7. KRS	497,5 brm2	497,5 ktm2	441 kem2	388 hum2
1. KRS	588,5 brm2	588,5 ktm2	476,5 kem2	419 hum2
KELLARI	468 brm2	0,0 ktm2	0,0 kem2	0,0 hum2
YHTEENSÄ	4599 brm2	4071 ktm2	3563,5 kem2	3139 hum2

KERROSALAT **3563,5kem2**

ASUINKERROSALA	3275 kem2
YHTEISTILAT	47 kem2
LIIKEKERROSALA	153 kem2

HUONEISTOALAT **3139 hum2**

ASUINTILAT	2986 hum2
LIIKEHUONEISTOALA	153 hum2

ASUNTOJA **88 kpl**

1 H + KT	30 %	26 kpl
2 H + KT	65 %	58 kpl
3 H + KT	2,5 %	2 kpl
4 H + KT	2,5 %	2 kpl
keskipinta-ala		34 hum2

TEHOKKUUSLUKU 0,683

Autopaikat yhteensä	**32 kpl**	
suunnitelma	14 parkkihallissa + 18 naapuritontilla	
vaatimukset	liiketilat 1 ap / 80 kem2	2 ap
	asuintilat 1 ap / 130 kem2	25 ap
	yhteensä	27 ap

Pohjakaaviot, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Kellarikerros 1:300
4 200
21 200
8 000
18 100
1 000
4 500
19 200
11 300
+42.5
+42.3
+41.4
42,5 m²
irtaimistovarasto
20,0 m²
65,0 m²
33,5 m²
33,5 m²
33,5 m²
irtaimistovarasto
61,5 m²
20,0 m²
VSS / pöyrävarastot
42,5 m²
tekninen tila
36,5 m²
parkkihalli 14 ap
2 800
2 500
250
2 900
2 500
2 500
250
2 500
2 800
5 000
7 500
5 000
KELLARI +41,4
Kokonaispinta-ala 468 brm2
Kerrostasoala 0 ktm2
Kerrosala 0 kem2
Huoneistoala 0 hum2
4 200
21 200
8 000
18 100
1 000
3 150
21 650
5 700
18 900
8 450
3 150
katutaso
pihakansi
pihataso
kaide
katos
korotetut istutuskaukalot
pelikenttä
korotettu nurmikko
OLESKELU
JA
LEIKKI
NOSTOPAIKKA / IMEYTYS
nurmikko
nurmikkoveys
Liiketiloja
116,0 m²
toritaso
liiketilataso
sauna
ja
kerhotila
42,0 m²
liiketiloja
37,0 m²
2H+KT+S
37,0 m²
2H+KT+S
42,0 m²
1H+KT
26,5 m²
2H+KT
33,5 m²
2H+KT
33,5 m²
2H+KT
33,5 m²
2H+KT
33,5 m²
1H+KT
26,5 m²
+44.1
+44.4
+44.7
+43.8
+42.9
+45.3
+44.1
+43.5
+43.9
+44.0
+43.2
+43.0
+41.8
4 200
9 800
11 400
8 000
15 950
3 150
1. KERROS +44,7 asuntoja 8 kpl
Kokonaispinta-ala 453,5 + 135 = 588,5 brm2
Kerrostasoala 588,5 ktm2
Kerrosala (PRH 15 kem2) 476,5 kem2
Huoneistoala (as + liike) 266 + 153 = 419 hum2
Maantasokerros 1:300

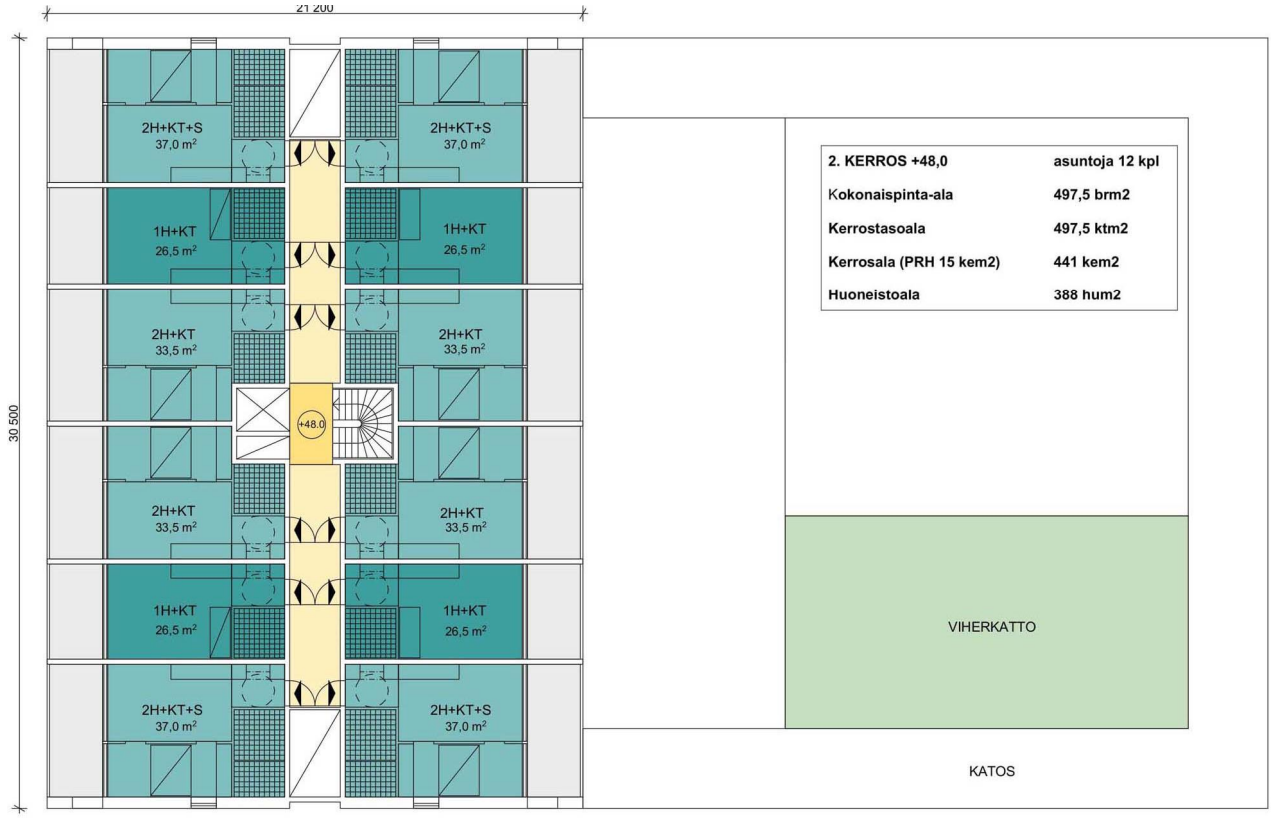

Vakiokerros 1:300

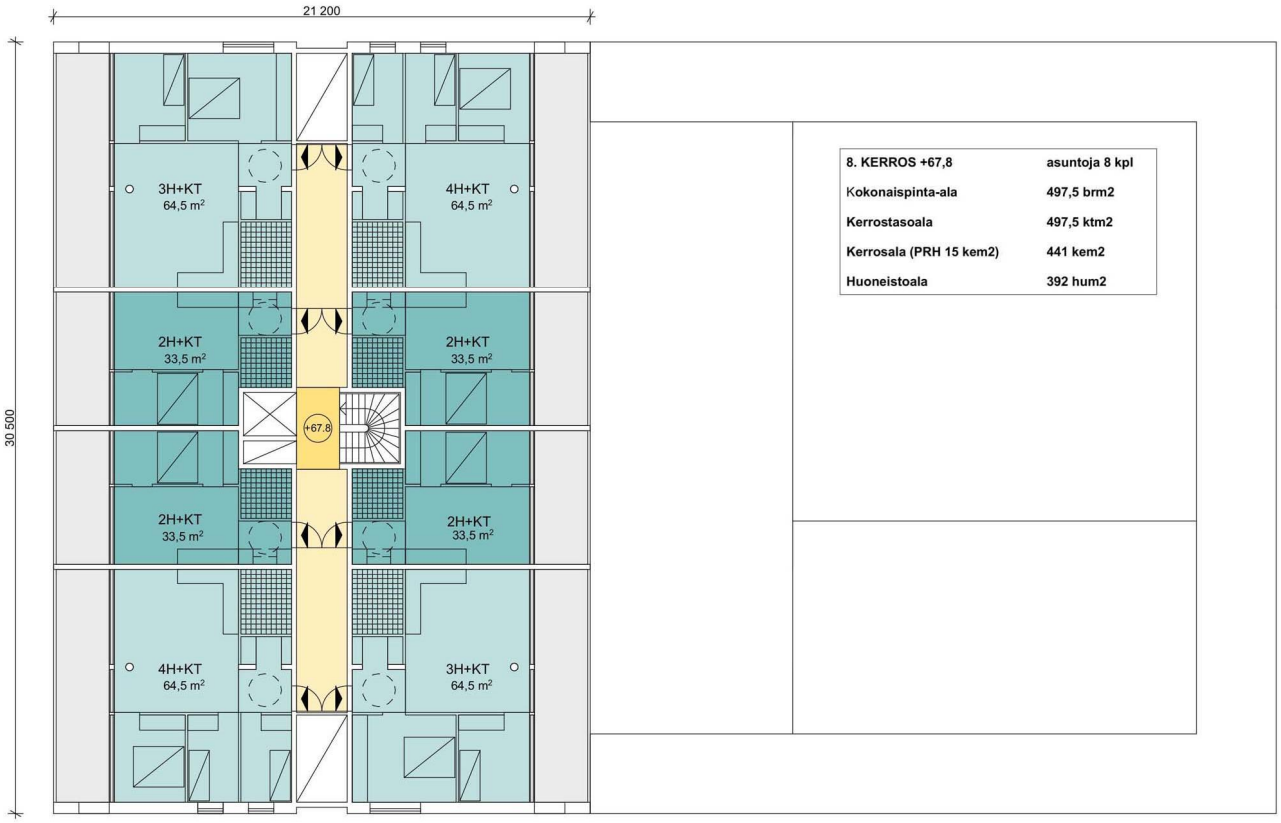

Ylin kerros 1:300

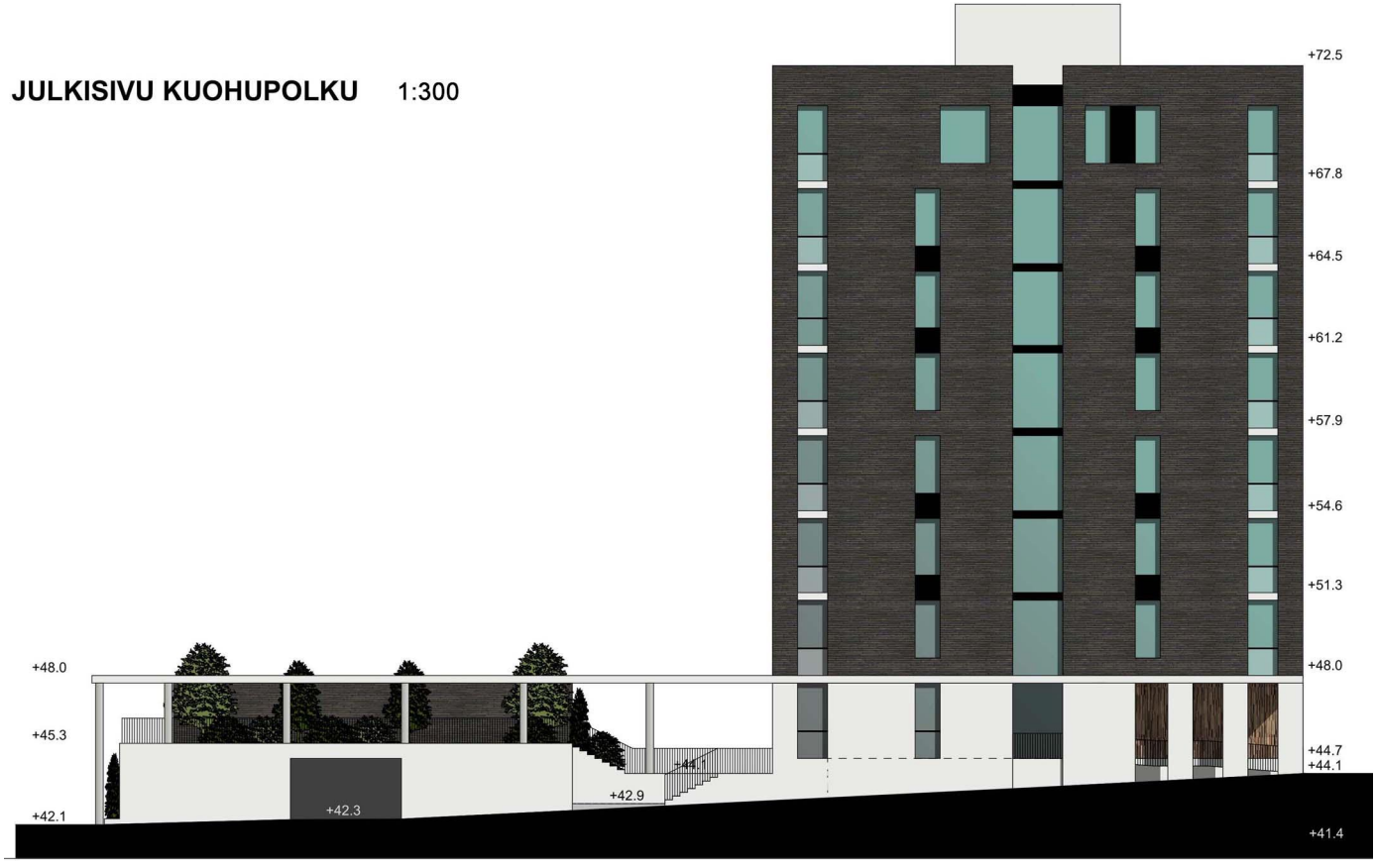

Julkisivut, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

JULKISIVU KUOHUKUJA 1:300

JULKISIVU PIHA 1:300

Julkisivut, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

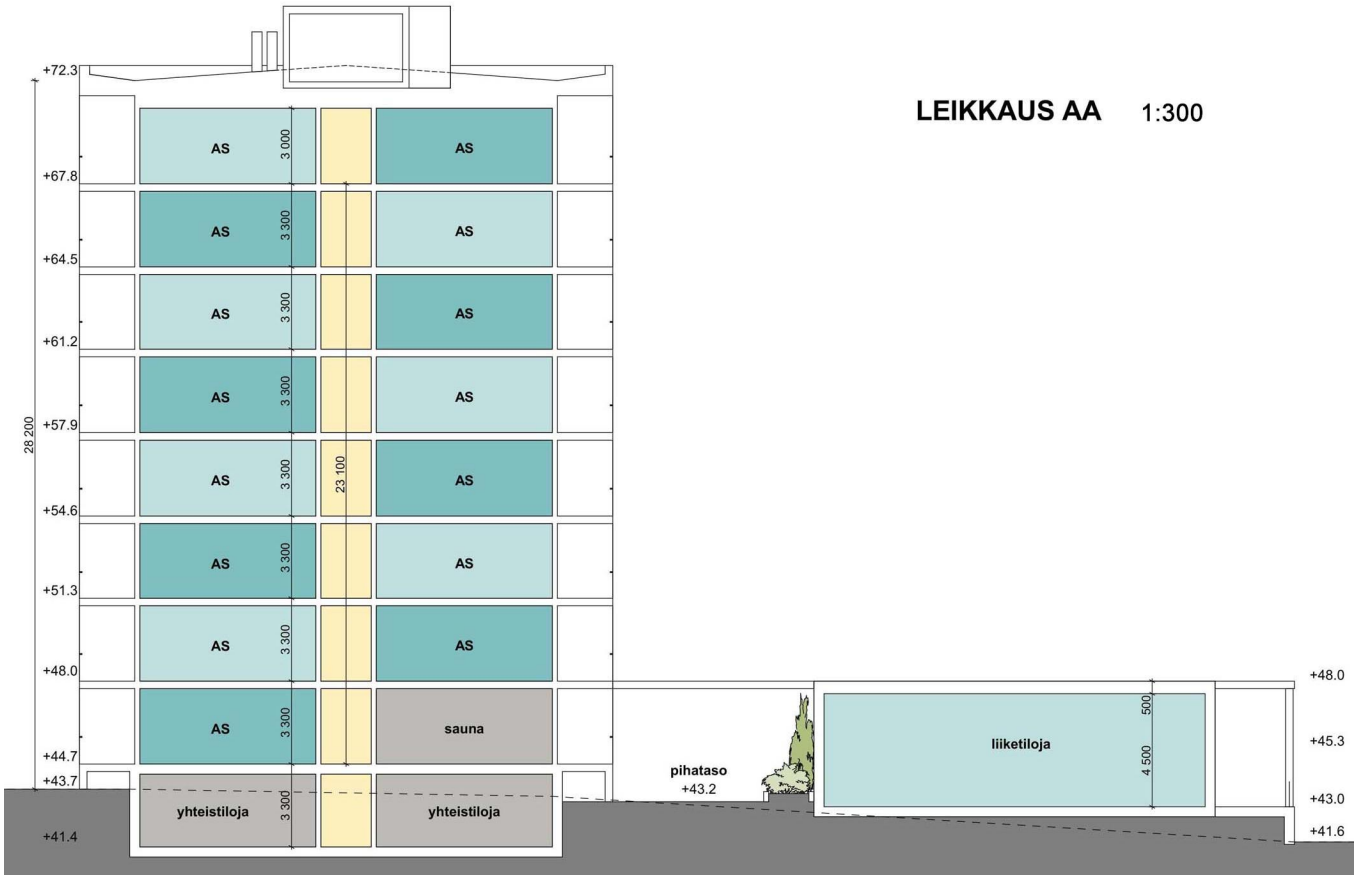

Rakennusleikkaukset, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

VANTAAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOS NRO 002364
KUOHUKUJA 1-3
15 MYYRMÄKI
MUISTUTUKSET JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu / TKa

25.2.2019

Asemakaavan muutosehdotus 002364 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.11.2018 – 2.1.2019. Tällöin jätettiin kolme muistutusta.

Muistuttaja	Muistutuksen tiivistelmä	Tarkistukset
Nro 1 **Asunto Oy Myyränniitty**	Kerrosmäärä rajattava kolmeen tai neljään, jolloin minimoidaan varjostuksen aiheuttama haitta.	–
Nro 2 **Naapuri, Uomatie 15**	Kaavamuutos on hylättävä. Ostoskeskus on suojeltava. Vielä selvitettävä löytyisikö ostarin säilyttävä ja mahdollisesti pientä lisärakentamista mahdollistava vaihtoehto.	–
Nro 3 **Myyrmäkeläinen Koskikujalta**	Ostoskeskusta ei tule purkaa. Aloitettava suojelu-kaavan valmistelu Myyrmäen pohjoisosaan.	–

NRO 1
ASUNTO OY MYYRÄNNIITTY

Muistutus

”**Vaatimus**: Kerrosmäärän alentaminen ehdotettuun asemakaavan muutosesitykseen

Perustelut: Kaavaehdotuksen mukainen 8- kerroksinen talo aiheuttaisi lähialueen asukkaille sellaista elinympäristön laadun heikkenemistä, joka on katsottava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa kielletyksi. Rakennus muuttaisi oleellisesti alueen yleisilmeen nykyistä ahdistavammaksi, kun se kohoaisi selvästi ympäröiviä rakennuksia korkeammaksi.

Erityisesti Asunto Oy Myyrinniityn osalta ehdotettu uudisrakennus olisi varsin haitallinen. Kaavaluonnoksen liitteiden mukaiset varjostustarkastelut ovat hyvät ja osoittavat selvästi, että taloamme korkeampi uudisrakennus idän puolella aiheuttaa varjonmuodostuksen keväällä ja kesällä auringon nousuajasta riippuen n. klo 9 saakka. Pidämme tästä meille aiheutuvaa haittaa sellaisena elinympäristön laadun heikkenemisenä, joka on laissa kielletty. Taloyhtiössämme asuu 146 ihmistä, joiden puolesta esitämme muutosta hankkeeseen.

Jatkotoimenpiteet: Esitämme, että uudisrakennuksen kerrosmäärää rajataan kolmeen tai neljään kerrokseen, jolloin minimoidaan esittämämme varjostuksen aiheuttama haitta.

Vastine

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa (kaupunginhallitus 23.4.2018) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Uudisrakennus varjostaa Asunto Oy Myyränniityn taloa vain osittain ja ohimenevästi, 20.4. – 20.8. ja 2.12. – 21.1. välisinä aikoina ei ennen klo 9.00 ollenkaan. Myyrmäessä aurinko nousee klo 9.00 alkaen ajalla 21.1. – 2.12. (2019). Tällöin aurinko laskee aikaisintaan klo 15.20, jolloin päivän pituus on vähintään 6 tuntia 20 minuuttia. Pisimmillään päivä on kesäpäivän seisauksena 21.6. (2019), jolloin aurinko nousee klo 3.53 ja laskee 22.52, jolloin klo 9.00 jälkeen päivän pituus on 13 tuntia 52 minuuttia eli 77 % päivän aurinkoisesta ajasta. Varjoanalyyseissä ei ole esitetty puita, jotka nekin varjostavat.

Kaupunkien rakentamisessa ei voida lähteä siitä, että mikään rakennus ei koskaan varjosta toista. Tämä ei täyty nykytilanteessa Myyrmäessäkään. Varsinkin aamuisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Näkymä Kuohukujalta Asunto Oy Myyränniityn talolle. / Google maps

Asunto Oy Myyränniityn talossa on seitsemän asuinkerrosta ja maanpäällinen kellari, joka nykyisin lasketaan kerrokseksi. Siten kerroksia on kahdeksan, samoin kuin tulevassa uudisrakennuksessa.

Uudisrakennus sijoittuu väljälle paikalle. Asuinrakennusten väliin jää välimatkaa peräti 70 metriä ja isoja puita, jotka nekin varjostavat.

Ottaen huomioon sijainti tiivistettävällä tehokkaalla asuntoalueella, talojen sama kerrosluku, asuinrakennusten välinen etäisyys ja talojen väliin jäävät isot puut, ei uudisrakennuksen korkeutta ja varjostusta voi pitää kohtuuttomana eikä kaava aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen (MRL 54 § 3 mom.).

Tarkistukset

–

NRO 2
NAAPURI, UOMATIE 15

Muistutus

”**Vaatimus:** ehdotettu asemakaavan muutosesitys on hylättävä, koska se on lainvastainen.

Perustelut: Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kuohukujan ostari on kaikissa rakennushistoriallisissa inventoinneissa todettu erittäin merkittäväksi ja sen purkamisen on katsottava olevan maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan kielletty.

Kaavanmuutosehdotuksen ostarin purkavaa vaihtoehtoa perustellaan rakennuksen heikolla kunnolla, osittaisella käyttämättömyydellä ja kustannussyillä. Nämä eivät ole riittäviä perusteluita merkittävän kohteen purkamiselle. Ikävä kyllä vaikuttaa olevan maassamme yleinen tapa jättää rakennukset huonolle hoidolle, jolla sitten pyritään perustelemaan rakennusten purkamista. Omistajalla on kuitenkin velvollisuus pitää rakennuksensa kunnossa, joten huono kunto ei ole asiallinen perustelu purkamiselle. Nykytekniikoin voidaan rakennukset pitää hyvässä kunnossa kun halua siihen on.

Alueen täydennysrakentamisesta: kaupungin taholta kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kaupunkirakenteeseen sopivaa täydennysrakentamista. Tämän osalta on todettava, että lähistölle n. 300 metrin päähän tulee n. 30 uutta asuinkerrostaloa. Viherpuistoon on jo valmistunut 10 uutta kerrostaloa ja Uomatien päähän viheralueelle on tulossa noin 20 uutta kerrostaloa. Kaupungin perustelut täydennysrakentamistarpeelle ostarin tilalle ontuvat pahasti kun sanotaan, että tähän pitää lisärakentaa, jotta viheralueet säilyvät. Lisärakentamisella ei saisi huonontaa nykyistä hienoa miljöötä. Kaupungin perustelut lisärakentamistarpeelle eivät ole hyväksyttävät tässä kohteessa. Joillekin muille Myyrmäen alueille täydennysrakentaminen sopii paremmin kun asemien ympäristöt on rakennettu siten, että asuintalot ovat vähän kauempana. Louhelan asemantienoon ja Uomatien lähistön täydennysrakentamiseen sopivat alueet on jo käytetty.

Kaavaehdotuksen mukainen 8- kerroksinen talo aiheuttaisi lähialueen asukkaille sellaista elinympäristön laadun heikkenemistä, joka on katsottava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa kielletyksi. Rakennus muuttaisi oleellisesti alueen yleisilmeen nykyistä ahdistavammaksi, kun se kohoaisi selvästi ympäröiviä rakennuksia korkeammaksi. Erityisesti Uomatie 15 talon osalta aamuaurinko jäisi kokonaan pois ja Uomatie 11 osalta taas estäisi ilta-auringon näkymisen.

Jatkotoimenpiteet: Maankäyttö- ja rakennuslain 57 §:n 2 momentin mukaisesti ”Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuuri-hitoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristösyiden vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset)”. On siis harkittava sellaisten suojelumääräysten antamista, jotka takaavat ostarin säilymisen.
Ehkä olisi vielä selvitettävä löytyisikö ostarin säilyttävä ja mahdollisesti pientä lisärakenta-mista mahdollistava vaihtoehto, joka tyydyttäisi riittävästi suojelutarpeet ja aiheuttaisi lähialueen talojen asukkaille mahdollisimman pienen haitan. Jos ei sellaista vaihtoehtoa löydy, niin kaavassa pitäisi antaa riittävät suojelumääräykset.

--- Pyydän päätöksen.”

Vastine

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta rakennusta ei ole suojeltu. Rakennuksen suojelukysymys on tutkittu tässä asemakaavamuutoksessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Kaavan sisältöön vaikuttavat paitsi MRL 54 §:n sisältövaatimukset myös maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite, alueiden käytön suunnittelun yleiset tavoitteet ja asemakaavan tarkoituspykälän ohjaustavoitteet (MRL 1, 5 ja 50 §).

Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (kaupunkisuunnittelulautakunta 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellis-teknisesti korjattavissa.

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (arvio 2 200 000 € / 2018) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla. Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennus edustaa 1970-luvun kevyttä rakentamista.

Kaavaselostuksessa on jo arvioitu sekä säilyttävä että osin säilyttävä vaihtoehto (Optiplan Oy 2018), jotka on hylätty epärealistisina, perustelut kaavaselostuksessa s. 19.

Rakennetun ympäristön vaaliminen ei merkitse, että juuri Kuohukujan ostoskeskus olisi suojeltava, saati että rakennettua ympäristöä olisi vaalittava kaikissa mahdollisissa kaava-muutoksissa. Myyrmäen kaavarunkoehdotuksessa esitetään suojeltaviksi Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu, Metropolian vanha osa ja Imatran Voiman pääkonttori (nyt Voimatalo, aiemmin Colosseum).

Kuohukujan ostoskeskus korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketiloja 190 kerrosneliömetriä.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa (kaupungin-hallitus 23.4.2018) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksan-kerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Uudisrakennus varjostaa Asunto Oy Myyränniityn taloa vain osittain ja ohimenevästi, 20.4. – 20.8. ja 2.12. – 21.1. välisinä aikoina ei ennen klo 9.00 ollenkaan. Myyrmäessä aurinko nousee klo 9.00 alkaen ajalla 21.1. – 2.12. (2019). Tällöin aurinko laskee aikaisintaan klo 15.20, jolloin päivän pituus on vähintään 6 tuntia 20 minuuttia. Pisimmillään päivä on kesäpäivän seisauksena 21.6. (2019), jolloin aurinko nousee klo 3.53 ja laskee 22.52, jolloin klo 9.00 jälkeen päivän pituus on 13 tuntia 52 minuuttia eli 77 % päivän aurinkoisesta ajasta. Varjoanalyyseissä ei ole esitetty puita, jotka nekin varjostavat.

Kaupunkien rakentamisessa ei voida lähteä siitä, että mikään rakennus ei koskaan varjosta toista. Tämä ei täyty nykytilanteessa Myyrmäessäkään. Varsinkin aamuisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Näkymä Kuohukujalta Asunto Oy Myyränniityn talolle (Uomatie 15). / Google maps

Asunto Oy Myyränniityn talossa on seitsemän asuinkerrosta ja maanpäällinen kellari, joka nykyisin lasketaan kerrokseksi. Siten kerroksia on kahdeksan, samoin kuin tulevassa uudisrakennuksessa.

Uudisrakennus sijoittuu väljälle paikalle. Asuinrakennusten väliin jää välimatkaa peräti 70 metriä ja isoja puita, jotka nekin varjostavat.

Ottaen huomioon sijainti tiivistettävällä tehokkaalla asuntoalueella, talojen sama kerrosluku, asuinrakennusten välinen etäisyys ja talojen väliin jäävät isot puut, ei uudisrakennuksen korkeutta ja varjostusta voi pitää kohtuuttomana eikä kaava aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen (MRL 54 § 3 mom.).

Uomatie 11:n taloon on uudisrakennuksen 8-kerroksista asuinosasta noin 55 metriä, eivätkä Uomatie 11:n taloyhtiö tai asukkaat ole muistuttaneet kaavamuutosehdotuksesta.

Tarkistukset

–

NRO 3
MYYRMÄKELÄINEN KOSKIKUJALTA

Muistutus

Myyrmäki on Vantaan ensimmäisiä 1960-luvun suuria aluerakentamiskohteita. Kaupunginosan vanhimmat korttelit (Asemakaava Myyrmäki I, 21.5.1970) ovat omaleimainen esimerkki ihmisläheisestä rakentamisesta, jossa huomioitiin kallioinen maasto, säästettiin luontoa pieniksi puistikoiksi ja tehtiin yhtenäiset jalankulkureitit kauppoihin, kouluihin ja päiväkoteihin. Myyrmäen ensimmäinen ostoskeskus pääkadun Uomatien ja Kuohukujan kulmauksessa viereisine aukioineen ovat kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja oleellinen osa pääkadun eheää arkkitehtonista ilmettä. Aukiolle on sijoitettu Vantaan kaupungin ensimmäinen julkinen taideteos vuonna 1972.

Ostoskeskusta ei tule vähäisen käyttöasteen tai kunnossapidon laiminlyönnin vuoksi purkaa. Tontille ei tule antaa rakennuslupaa korkealle, tummapintaiselle alueen ilmeeseen sopimattomalle rakennukselle. Sen sijaan Kuohukuja 1:n kiinteistölle tulee tehdä tarpeellinen peruskorjaus ja saada se vastaamaan kiinteistössä pitkään vuokralaisina toimineiden liikeyritysten sekä alueen asukkaiden tarpeita.

Kaupunginosan samanikäisten asuinrakennusten kunnosta ovat kaikki taloyhtiöt huolehtineet ja noudattaneet korjauksissaan kaupungin ohjeita julkisivujensa materiaaleja ja väritystä myöten. Näiden vanhimpien kortteleiden rakennuskanta on säilynyt yhtenäisenä ja vastaa peruskorjausten jälkeen täysin tämän päivän vaatimuksia. Myyrmäen vanhin osa vaaleina taloineen vihreyden keskellä on eheä ja näyttävä esimerkki 1960-luvun lähiösuunnittelusta. Sen säilyminen on vielä mahdollista, sen rikkominen olisi vastuutonta.

Vantaan kaupungin on syytä huolehtia arvokkaasta lähihistoriastaan – nykyisenkin suuren kasvun aikana. Vantaan kaupunki voisi vuonna 2019 juhlistaa suuren läntisen kaupunginosansa 50-vuotista historiaa aloittamalla suojelukaavan valmistelun Myyrmäen vanhimmalle osalle (asemakaava-alue 1, 21.5.1970).

Vastine

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa (kaupunginhallitus 23.4.2018) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta sitä ei ole suojeltu. Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (kaupunkisuunnittelulautakunta 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellis-teknisesti korjattavissa.

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (arvio 2 200 000 € / 2018) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.

Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennus edustaa 1970-luvun kevyttä rakentamista.

Kuohukujan ostoskeskus korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää kaksi uutta liiketilaa. Nykyinen ostoskeskus on tumma ja punatiilipintainen. Uomatien pohjoispuolisissa kerrostaloissa on punatiilipäädyt. Naapuritaloja jonkin verran tummempi julkisivun värisävy on korostanut ostoskeskusta. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi, joten naapuritalotkin ovat kahdeksankerroksisia.

Kaupunginmuseo ei ole arvottanut Pohjois-Myyrmäkeä rakennusperintökohteeksi.

Tarkistukset

–

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS NRO 002364 / KUOHUKUJA 1 - 3
15 MYYRMÄKI
LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu / TKa

25.2.2019

Kaupunginhallitus 12.11.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta nro 002364 / Kuohukuja 1 - 3. Lausuntoja pyydettiin yksi ja saatiin yksi.

Lausunnonantaja	Lausunnon tiivistelmä	Tarkistukset
Nro 1 **Vantaan kaupunginmuseo**	**Kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskus-rakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.**	**Tarkistetaan kaavaselostusta.**

NRO 1
VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto

”Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Kuohukuja ostoskeskuksen asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002364. Kaavatyön tavoitteena on muuttaa nykyinen asuin- liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL), sekä viereistä katualuetta asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Asemakaava voimistuessaan mahdollistaa Kuohukujan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ostoskeskusrakennuksen purkamisen. Museo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kaupunginmuseo on jättänyt mielipiteensä kaavamuutosehdotuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 2.3.2018 (Dnro 026/2018). Museo totesi kannanotossaan, että tehtyjen selvitysten perusteella rakennuksessa on riittävästi kulttuurihistoriallisia arvoja suojeluperusteiden täyttymiseen. Näin ollen museo esitti kaavatyön lähtökohdaksi säilyttävän vaihtoehdot tutkimisen.

Kaavatyön aikana tehtiin selvitys ”Ostarien uudet konseptit” (1.6.2018, Optiplan Oy), jossa visioitiin uutta käyttöä kolmelle ostoskeskukselle. Näistä yksi oli Kuohukujan ostoskeskus. Selvityksessä todettiin, että Kuohukujan ostoskeskus on poikkeuksellisen näyttävä ja harkittu arkkitehtoninen teos, jossa rakennusosat on suunniteltu ja toteutettu tarkasti. Siksi liimapuu-rakenteiden, julkisivun dominoelementtimukaelmien, värimaaliman sekä betonilaattojen ja kaiteiden muodostaman kokonaisuuden säilyttäminen on tärkeää. Etenkin rakennuksen itäpääty koettiin yhdessä aukion kanssa tärkeäksi.

Selvityksessä ideoitiin kahta erilaista maankäytön vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa A ostoskeskus kunnostetaan säilyttäen ja vaihtoehdossa B rakennus korvattaisiin osittain uudisrakennuk-sella, tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen. Konseptikuvaukset ovat viitteellisiä ja niiden oli tarkoitus näyttää suuntaa alueen ja rakennusten kehittämiselle siten, että kulttuurihistoriallisia arvoja voidaan vaalia.

Kaavaselostuksessa olevassa OAS -vaiheen vastineessa (s.13) on vaihtoehdon A hylkäämistä perusteltu sillä, että uuden käyttötarkoituksen löytäminen saattaa olla vaikeaa, kaupungilla ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille ja että säilyttävä vaihtoehto on kiinteistön omistajan kannalta liian kallis. Vaihtoehto B:n hylkäämistä perustellaan sillä, että palveluasuminen ei ole mahdollista ja tavalliselle asumiselle ei riitä autopaikat.

Museo näkemys on, että Kuohukujan ostoskeskusta voitaisiin vielä kehittää osana tiivistyvää kaupunkirakennetta, jolloin arvoja saadaan ainakin osittain säilymään. Syyt kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi todetun rakennuksen purkamiseen eivät ole riittävän perusteltuja. Museo näkee osittain säilyttävän suunnitteluratkaisun kehittämisen vaihtoehtona, jossa myös kiinteistön omistaja voi saada taloudellista hyötyä. Ratkaisun ei tarvitsisi noudattaa juuri Optiplanin selvityksessä esiin tuomia vaihtoehtoja. Selvityksellä on kuitenkin pystytty osoittamaan, että säilyttäminen on mahdollista, jos suojelutahtoa on riittävästi.

Kaavaselostuksessa ei Asemakaavan kuvaus -luvussa ole selostettu riittävästi kaavan toteutumisen vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön. Luvussa 3.3.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön todetaan ainoastaan, että muutos on positiivinen kaupunkikuvan kannalta. Jos kaavaehdotus hyväksytään nykyisenlaisena, niin museon näkemyksen mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot. Tämä tulisi lisätä vaikutuksien kuvaukseen.

Kuohukujan asemakaavan sanotaan noudattavan Myyrmäen kaavarungon tavoitteista muun muassa paikallisidentiteetin vahvistamista ja paikanhengen luomista. Museon näkökannan mukaan nämä tavoitteet eivät toteudu uudisrakentamisen keinoin, vaan vaalimalla olemassa olevaa rakennuskantaa muuttuvassa ympäristössä. Kuohukuja ostoskeskuksen suojeleminen tai osittain suojeleminen on myös Maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavan sisältövaatimusten § 54 mukaista. Laki määrää, että asemakaava on laadittava siten, että rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.”

Vastine

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta rakennusta ei ole suojeltu. Rakennuksen suojelukysymys on tutkittu tässä asemakaavamuutoksessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Kaavan sisältöön vaikuttavat paitsi MRL 54 §:n sisältövaatimukset myös maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite, alueiden käytön suunnittelun yleiset tavoitteet ja asemakaavan tarkoituspykälän ohjaustavoitteet (MRL 1, 5 ja 50 §).

Rakennetun ympäristön vaaliminen ei merkitse, että juuri Kuohukujan ostoskeskus olisi suojeltava, saati että rakennettua ympäristöä olisi vaalittava kaikissa mahdollisissa kaavamuutoksissa. Myyrmäen kaavarunkoehdotuksessa (Kala 25.1.2019) esitetään suojeltaviksi Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu, Metropolian vanha osa ja Imatran Voiman pääkonttori (nyt Virtatalo, aiemmin Colosseum).

Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (Kala 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta yleiskaavoituksen arvion mukaan merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennusvalvonnan arvion mukaan rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksesta on myös sen omistajan teettämiä kuntoselvityksiä.

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla. Ostoskeskuksessa ei ole

päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnon vuoksi.

Kaavaselostuksessa on jo arvioitu sekä säilyttävä että osin säilyttävä vaihtoehto (Optiplan Oy 2018), jotka on hylätty epärealistisina, perustelut kaavaselostuksessa s. 30. Kaupunginmuseo on osallistunut selvityksen tekemiseen. Arviointia täydennetään kaavaselostukseen.

Kaupunginmuseolle annettua vastinetta tarkistetaan kaavaselostukseen, s. 21 – 22.

Kaavaselostukseen lisätään kaupunginmuseon arvio, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta vanhaan ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot. Ostoskeskus kuitenkin korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketiloja 190 k-m2. Rakennus sijoittuu näkyvälle paikalle kokoojakadun risteykseen ja rakennukseen tulee muistumia vanhasta ostoskeskuksesta. Näin uusi asuin- ja liikerakennus vahvistaa paikallisidentiteettiä ja paikan henkeä. Aukio säilyy.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarunkoehdotuksessa (Kala 25.2.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti osoitetaan kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (Kv 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Tarkistukset

Tarkistetaan kaavaselostusta.

30 § **Asemakaavamuutos 002397 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Ansatie 1**

VD/2533/10.02.04.01/2018
HP/TLA/JOR/MHÄ/JKÖ/MKU/LL

Ansatien pohjoisosuuden länsireuna liitetään osaksi Ansatie 1:n kiinteistöä, jonka pääkäyttötarkoitus muutetaan vastaamaan kiinteistölle v. 2005 rakennettua vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä. Lisärakennusoikeutta osoitetaan uutta toimistorakennusta sekä autojen huolto- ja rengaspalveluiden tiloja varten 1 085 k-m^2.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 40500 sekä katualuetta, kaupunginosassa 40, Ylästö.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 40500 sekä katualuetta, kaupunginosassa 40, Ylästö.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 40500.

Alue sijaitsee Ylästön kaupunginosassa Kehä III:n varrella osoitteessa Ansatie 1, jossa toimii Motonet-myymälä.

Kaavan hakija
Motonet Kiinteistöt Oy.

Maanomistus
Ansatie 1:ssä sijaitsevan kiinteistön 92-40-500-14 omistaa Motonet Kiinteistöt Oy. Ansatien katualueen omistaa Vantaan kaupunki.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaavatyö on tehty kaupungin työnä. Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Motonet Kiinteistöt Oy ja heidän konsultteinaan Schauman Arkkitehdit Oy sekä Ramboll Finland Oy.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta (TT), joka sijaitsee L_{DEN} 55 – 60 dB lentomeluvyöhykkeellä 2 (m2). Ansatien itäreuna on tärkeää pohjavesialuetta (pv).

Asemakaavan muutos
Motonet Kiinteistöt Oy on hakenut Ansatie 1:n asemakaavan muuttamista ja rakennusoikeuden määrän lisäämistä, jotta kiinteistöllä v. 2005 alkaen toimineen Motonet-myymälän yhteyteen voidaan toteuttaa toimistorakennus sekä autojen huolto- ja rengaspalveluiden tiloja. Tavoitteena on uudistaa Motonet Vantaa vastaamaan yrityksen nykyistä konseptia, johon nykyisen vähittäiskaupan lisäksi kuuluvat autojen huoltoon yms. liittyvät palvelut. Motonet-myymälöiden useissa toimipisteissä sijaitsevia konttoritoimintoja halutaan keskittää Ansatielle.

Uusi toimistorakennus toteutetaan nykyisen myymälän jatkeeksi sen itäpuolelle Ansatien ja Kehä III:n kulmaukseen. Sitä varten on Ansatien pohjoisosuuden länsireunaa liitettävä osaksi Ansatie 1:n laajentuvaa kiinteistöä, jonka pääkäyttötarkoitus muutetaan vastaamaan kiinteistölle v. 2005 rakennettua (5 539 k-m^2) vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä. Päivittäistavarakauppaa ei sallita. Lisärakennusoikeutta osoitetaan vain uusia toimisto- sekä autojen

huolto-, korjaamo ja rengaspalveluiden tiloja varten. Ansatiestä tontin osaksi muuttuvan alueen maanalaisia HSY:n putkia joudutaan hieman siirtämään.

Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti hulevesien hallinnan ja viherkertoimen osalta. Kaavamuutoksen yhteydessä muodostetaan kortteliin 40500 tontti 15. Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 2,45 ha, josta korttelialuetta on noin 1,68 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 7 435 k-m^2. Kaavamuutosalueen rakennusoikeutta lisätään 1 085 k-m^2, jolloin uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 8 520 k-m^2 (KM). Se vastaa korttelitehokkuutta e=0,51.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 20.6.2018.

Kaavan vireille tulosta on MRL 62 §:n mukaisesti ilmoitettu Vantaan kaupungin asukaslehdessä 11.8.2018 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Asiasta jätettiin yhteensä viisi mielipidettä ja viranomaiskannanottoa. Niiden sisällöistä on tiivistelmät kaavaselostuksessa.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).
Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja sisältää yhden työpaikkatontin.

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.12.2018 § 19

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan MRA 27 §:n mukaisesti 30 päiväksi nähtäville 10.12.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002397 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Ansatie 1,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 2 ja todetaan, että hakija Motonet Kiinteistöt Oy maksaa muutoskustannukset (5 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 6 000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.12.2018 § 44

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa MRA 27 §:n mukaisesti 30 päiväksi nähtäville 10.12.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002397 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Ansatie 1,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja

c) vahvistaa maksuluokaksi 2 ja todeta, että hakija Motonet Kiinteistöt Oy maksaa muutoskustannukset (5 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 6 000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 30.1.-28.2.2019. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 17.12.2018 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 2 kappaletta (HSY, Uudenmaan ELY-keskus).
HSY lausuu, että yleistä vesihuoltoa varten asemakaavaan osoitetun johtokujan on oltava vähintään 8 metriä leveä. Lisäksi kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että kaavaselostukseen on hyvä päivittää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku.

Tehdyt tarkistukset
Lausunnoille on tämän päätösasiakohdan liitteenä erilliset vastineet. Lausuntojen käsittely on kaavaselostuksessa sivuilla 17-18.
Maanalaista johtoa varten varattua alueen osaa koskevaa kaavamerkintää ja kaavamääräystä on tarkistettu HSY:n lausunnosta johtuen. Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon johdosta on tarkistettu kaavaselostuksen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva osio.
Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.3.2019 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002397 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Ansatie 1

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyvä maankäyttösopimus on allekirjoitettu 11.3.2019.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 30

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset

b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002397 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 40 Ylästö / Ansatie 1

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 11.3.2019
- Lausunnot ja vastineet 11.3.2019

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Johanna Rajala, puh. 050 302 8975, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
kaavasuunnittelija Jukka Köykkä, puh. 050 302 9283, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002397 ANSATIE 1

YLÄSTÖ

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.3.2019 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002397. Kaavoitus on tullut vireille 20.6.2018.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Osa korttelia 40500 sekä katualuetta kaupunginosassa 40, Ylästö (kumoutuvan asemakaavan osa korttelia 40500 sekä katualuetta).

Tonttijako ja tonttijaon muutos:

Osa korttelia 40500.

Keskeinen sisältö:

Ansatien pohjoisosuuden länsireuna liitetään osaksi Ansatie 1:n kiinteistöä, jonka pääkäyttötarkoitus muutetaan vastaamaan kiinteistölle v. 2005 rakennettua vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä. Lisärakennusoikeutta osoitetaan uutta toimistorakennusta sekä autojen huolto- ja rengaspalveluiden tiloja varten 1 085 k-m^2.

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Jukka Köykkä, kaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; jukka.koykka@vantaa.fi, puh. 050 302 9283.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

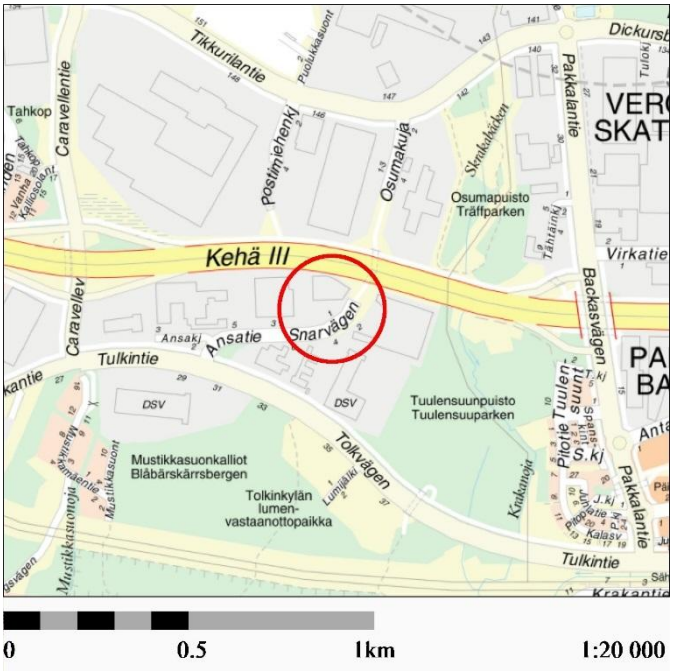

Kaavamuutosalue sijaitsee Ylästön kaupunginosassa Kehä III:n varrella osoitteessa Ansatie 1, jossa toimii Motonet-myymälä.

Suunniteltavaan alueeseen kuuluvat korttelin 40500 itäisin kiinteistö sekä Ansatien katualueen pohjoinen osuus.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Motonet Kiinteistöt Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 14.3.2018.
- Kaavoitus tuli vireille 20.6.2018 (ilmoitus Asukaslehdessä 11.8.2018). Suunnittelualueen maanomistajille ja naapureille vireille tulosta on ilmoitettu kirjeellä ja viranomaisille sähköpostilla, mitkä ovat sisältäneet 20.6.2018 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman. (MRL: 62 §, 63 §)

- Mielipiteet pyydettiin 24.8.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.12.2018 sekä kaupunginhallitus 17.12.2018.
- Kaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 30.1.–28.2.2019, jona määräaikana siitä saatiin 2 lausuntoa. Muistutuksia ei jätetty. Tarkistettu kaavamuutosehdotus sekä lausuntojen vastineet on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 11.3.2019. Tarkistukset eivät ole merkittäviä eivätkä edellytä uutta nähtävillä oloa.
- Kaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä ... 4
2. Lähtökohdat ... 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 5
2.2 Suunnittelutilanne ... 12
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 16
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 16
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 16
3.3 Asemakaavan tavoitteet ... 18
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ... 18
4. Asemakaavan kuvaus ... 20
4.1 Kaavan rakenne ... 20
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 22
4.3 Aluevaraukset ... 22
4.4 Kaavan vaikutukset ... 23
4.5 Ympäristön häiriötekijät ... 30
5. Asemakaavan toteutus ... 31
6. Kaavatyöhön osallistuneet ... 31
7. Asemakaavan seurantalomake ... 32
8. Asemakaavakartta ja –määräykset ... 34
9. Muu suunnitelma-aineisto ... 37

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 20.6.2018
- Mielipiteiden luettelo (id 1473426)

1. TIIVISTELMÄ

Motonet Kiinteistöt Oy on hakenut Ansatie 1:n asemakaavan muuttamista ja rakennusoikeuden määrän lisäämistä, jotta kiinteistöllä v. 2005 alkaen toimineen Motonet-myymälän yhteyteen voidaan toteuttaa toimistorakennus sekä autojen huolto- ja rengaspalveluiden tiloja. Tavoitteena on uudistaa Motonet Vantaa vastaamaan yrityksen nykyistä konseptia, johon nykyisen vähittäiskaupan lisäksi kuuluvat autojen huoltoon yms. liittyvät palvelut. Motonet-myymälöiden useissa toimipisteissä sijaitsevia konttoritoimintoja halutaan keskittää Ansatielle.

Uusi toimistorakennus toteutetaan nykyisen myymälän jatkeeksi sen itäpuolelle Ansatien ja Kehä III:n kulmaukseen. Sitä varten on Ansatien pohjoisosuuden länsireunaa liitettävä osaksi Ansatie 1:n laajentuvaa kiinteistöä, jonka pääkäyttötarkoitus muutetaan vastaamaan kiinteistölle v. 2005 rakennettua (5 539 k-m^2) vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä. Päivittäistavarakauppaa ei sallita. Lisärakennusoikeutta osoitetaan vain uusia toimisto- sekä autojen huolto-, korjaamo ja rengaspalveluiden tiloja varten. Ansatiestä tontin osaksi muuttuvan alueen maanalaisia HSY:n putkia joudutaan hieman siirtämään.

Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti hulevesien hallinnan ja viherkertoimen osalta. Kaavamuutoksen yhteydessä muodostetaan kortteliin 40500 tontti 15.

Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 2,45 ha, josta korttelialuetta on noin 1,68 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 7 435 k-m^2. Kaavamuutosalueen rakennusoikeutta lisätään 1 085 k-m^2, jolloin uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 8 520 k-m^2 (KM). Se vastaa korttelitehokkuutta e=0,51.

Vantaan kaupunkisuunnittelun laatiman kaavamuutoksen tueksi on laadittu viitesuunnitelmia ja selvityksiä yhteistyössä Motonet Kiinteistöt Oy:n sekä heidän konsulttiensa Schauman Arkkitehdit Oy:n sekä Ramboll Finland Oy:n kanssa.

Asemakaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

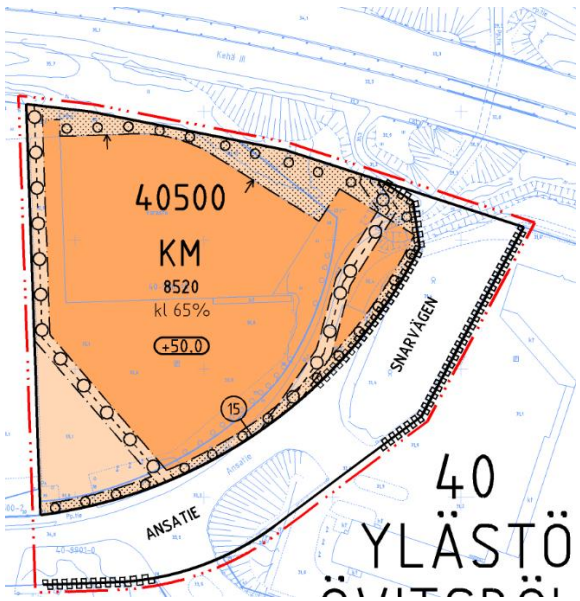

Kaavamuutos 002397

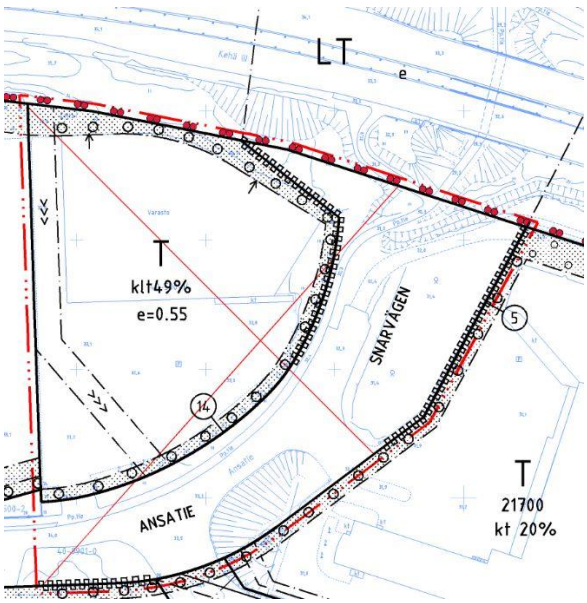

Kumoutuva kaava

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue on osa Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläpuoleista Kehä III:en tukeutuvaa logistiikkavaltaista työpaikka-aluetta Helsingin metropolialueen keskellä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Vantaanjokilaakson peltomaiseman itäpuoleiselle, Hyrylästä Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta Viinikkalaan ja Ylästöön ulottuvalle kallio- ja moreeniylängölle. Kaavamuutosalue on rakennettu eikä sillä ole enää alkuperäistä luonnonmaisemaa havaittavissa.

Vesistöt ja vesitalous

Valtaosa kaavoitettavasta alueesta on joko rakennettu, rakenteilla tai päällystetty asfaltilla. Ansatien katualueen itäreuna on osa kaavamuutosalueen itäpuolella sijaitsevaa Backas I –pohjavesialuetta.

Maaperä ja topografia

Kaavamuutosalueen koillisosan maaperä on maalajikartan perusteella moreenia ja hiekkaa. Alueen länsi- ja eteläosassa on savea.

Kaavamuutosalueen maanpinnan taso on keskimäärin korkeusasemalla +33. Kehä III:n alittavan kevyen liikenteen väylän maanpinta on Ansatien pohjoisosassa korkeusasemalla +30 ja alikulun suulla +28.3.

Perustamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja - suunnitelmiin.

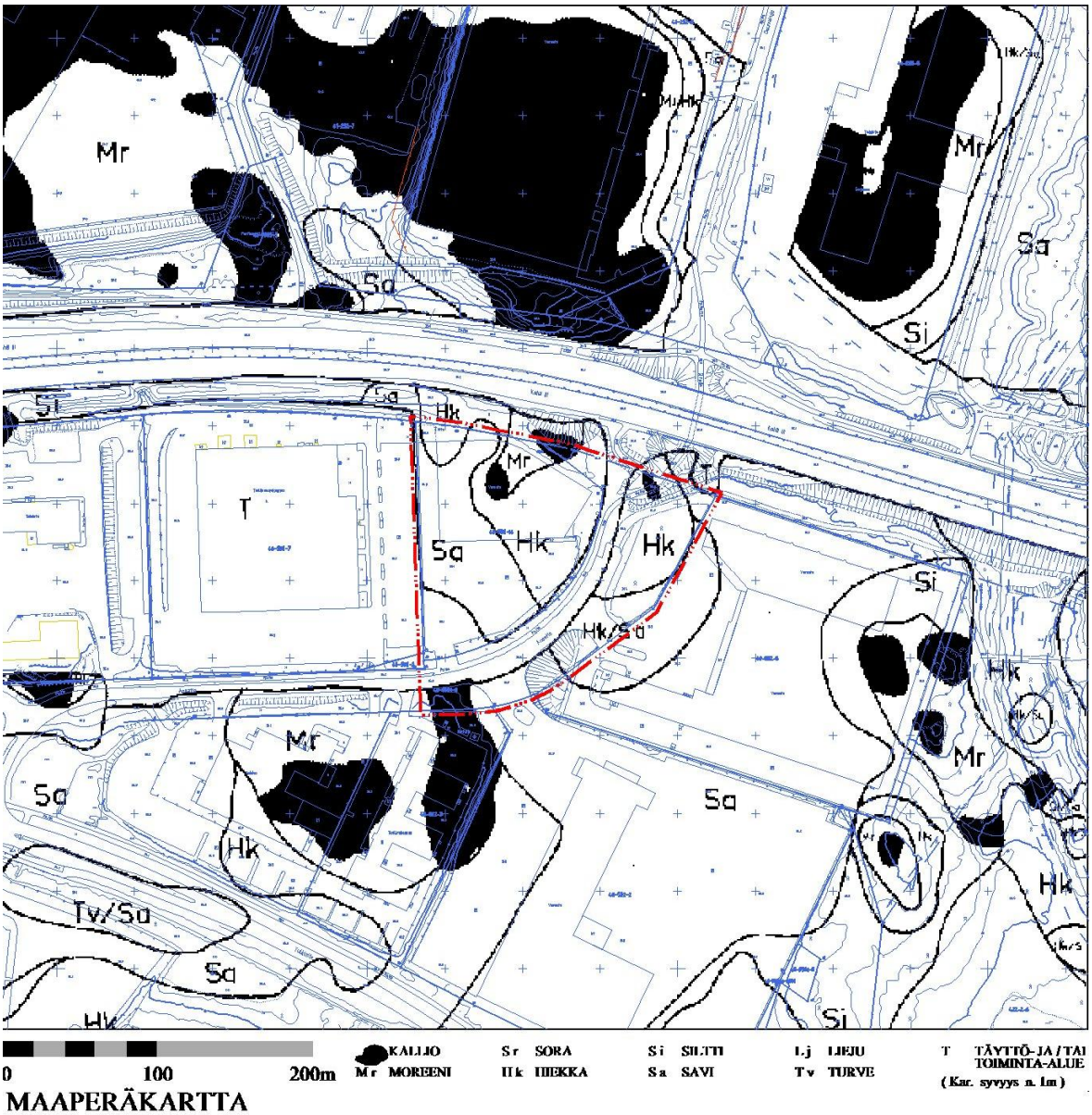

MAAPERÄKARTTA

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen, väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Aviapoliksen suuralueella sijaitseva Kehä III:en rajoittuva Tulkintiehen ja Tuupakantiehen tukeutuva Ylästön pohjoisosa on yleiskaavoitettu ja asemakaavoitettu työpaikka-alueeksi. Kaava-alueella ei ole asuntoja. Ylästön kaupunginosassa asui vuoden 2018 alussa 4 915 asukasta. Ylästön asukasmäärä on kuluneen kymmenen vuoden aikana kasvanut 438:lla asukkaalla.

Palvelut ja työpaikat

Vantaalla oli lähes 109 800 työpaikkaa vuoden 2015 lopussa ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus oli 109,4 prosenttia. Vantaalla on selvästi koko maan keskiarvoa ja muita suuria kaupunkeja enemmän kuljetus- ja varastointialan, tukku- ja vähittäiskaupan, vesi-, viemäri- ja jätehuollon sekä rakentamisalan työpaikkoja. Vantaan työpaikkakasvu on keskittynyt Vantaan keskiosiin, ennen kaikkea Aviapoliksen suuralueelle, jolla työpaikkojen lisäys vuodesta 2004 vuoden 2014 loppuun on ollut yli 31 prosenttia. Aviapoliksen osuus koko kaupungin työpaikkakasvusta on ollut ko. ajanjaksona 75 prosenttia. Aviapoliksen työpaikoista v. 2014 lähes joka kolmas oli kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla ja joka kymmenes teollisuuden toimialalla.

Vuoden 2015 lopussa Ylästössä oli 2 598 työpaikkaa. Ylästössä työpaikkojen määrän lisäys v. 2006–2015 on 437. Ansatie 1:n Motonet-myymälässä on noin 40–50 työntekijää.

Yhdyskuntarakenne

Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläpuolella sijaitseva kaavamuutosalue on Tulkintien, Tuupakantien sekä Caravellentien välityksellä Kehä III:en tukeutuvaa ja rakentumassa olevaa työpaikka-aluetta.

Ansatie 1:stä noin 700 m etäisyydellä itään sijaitsee Vantaanportin vähittäiskaupan alue, jolla on paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan tiloja. Ansatie 1:stä noin 1 600 m etäisyydellä itään sijaitsee pääosin Jumbon kauppakeskuksesta sekä Flamingon viihdekeskuksesta muodostuva Pakkalan keskusta-alue. Caravellentien eritasoliittymään tukeutuvien Tulkintien sekä Ansatien lähialueelle on asemakaavoissa osoitettu teollisuus-, varasto-, toimisto- sekä toimitilarakennusten korttelialueille rakennusoikeutta myös liiketiloille yhteensä noin 36 500 k-m^2.

Ansatien lähialueen toteutuneista liiketiloista vähittäiskaupan suuryksiköitä ovat:

- Motonet (Ansatie 1): asemakaavassa liiketilan osuus 3 643 k-m^2 vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupalle eikä päivittäistavarakauppaa sallita. Liiketilaa on toteutettu 5 539 k-m^2.
- KehäVeho Vantaa Hyötyajoneuvot (Ansakuja 3, sijaitsee n. 400 m Ansakuja 1:stä länteen): asemakaavassa liiketilan osuus 5 208 k-m^2 vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupalle. Toteutunut rakennus on 4 664 k-m^2.

Kiinteistöillä, joilla on myös kaavoitettua liiketilaa, ovat tukkuliikkeet

- Amo Oy sekä Machinery Oy (Ansatie 5): asemakaavassa liiketilan osuus 6 937 k-m^2, jotka eivät saa olla automarket- tai supermarket -tyyppistä itsepalvelumyymälätilaa.
- Satotukku (Tuupakantie 32, jossa on myös Verkkokauppa.com noutovarasto): asemakaavassa liiketilan osuus 12 177 k-m^2, jotka eivät saa olla automarket- tai supermarket -tyyppistä itsepalvelumyymälätilaa.

sekä logistiikkapalveluiden keskukset

- SLO Oy (Tuupakantie 23): asemakaavassa liiketilan osuus 960 k-m^2.

- DSV (Tulkintie 29): asemakaavassa liiketilan osuus 7 608 k-m^2, jotka eivät saa olla automarket- tai supermarket -tyyppistä itsepalvelumyymälätilaa.

Caravellentien ja Tuupakantien/Tulkintien liittymän eteläpuolella Mustikkamäentien pientaloalueella noin 600 m etäisyydellä Ansatie 1:stä lounaaseen on asemakaavoitetuille mutta rakentamattomille teollisuus- ja varastorakennusten kortteleille 40503 ja 40506–40508 osoitettu rakennusoikeutta myös liiketiloille.

Kaupunkikuva

Aluetta leimaavat Kehä III ja isot logistiikkakiinteistöt laajoine liikennöintipihoineen.

Ansatien varren kiinteistöt on rakennettu vuosina 1980–2005.

Viistoilmakuva v. 2016 idästä katsottuna. Kaavamuutoksen likimääräinen aluerajaus on osoitettu keltaisella viivalla.

Virkistys

Kaavamuutosalueella ei ole asemakaavoitettuja virkistysalueita. Noin 250 m kaavamuutosalueen itäpuolella Krakanojan varrella sijaitsevalle Tuulensuunpuiston lähivirkistysalueelle on yhteys Kehä III:n eteläreunassa kulkevaa polkua pitkin. Krakanojan varsi virkistysalueineen muodostaa Aviapoliksen suuralueen merkittävimmän pohjois-eteläsuuntaisen virkistysalueyhteyden Tikkurilantieltä Vantaanjoelle.

Liikenne

Kaavamuutosaluetta rajaa pohjoisessa Kehä III. Kaavamuutosalue liittyy Ansatien välityksellä alueen pääkatuverkostoon Tulkintiehen sekä Caravellentiehen, jolla on eritasoliittymä Kehä III:lle. Ansatieltä ei ole liittymää Kehä III:lle. Kehä III:lla on Ansatie 1:n kohdalla pysäkkipari sekä länteen että itään johtaville bussilinjoille (572, 572K, 574, 616).

Ansatie on päättyvä katu mutta siltä on Kehä III:n ali kevyen liikenteen väylää pitkin yhteys sekä Kehä III:n pohjoisreunassa kulkevalle kevyen liikenteen reitille että Osumakujan kautta Tikkurilantielle. Tikkurilantie kevyen liikenteen väylineen on osa Kivistöstä Aviapoliksen kautta Tikkurilaan suunniteltua pyöräilyn laatukäytävää.

Ansatien jatkaminen katuna pohjoiseen Kehä III:n ali Osumakujalle on suunnitteilla. Se muodostaisi yhteyden Kehää III:n pohjoispuoleisena rinnakkaisyhteytenä toimivalle Tikkurilantielle.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueen ympäristössä on rakennettua vesihuoltoverkostoa.

Vedenjakelu

Ansatiellä kaavamuutosalueen itäpuolella on vuonna 2011 rakennettu DN 225 vesijohto. Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m^3, HW=+ 81 ja LW=+66) sijaitsee Hiekkaharjussa.

Jätevesiviemäröinti

Ansatiellä kaava-alueen itäpuolella on vuonna 2011 rakennettu DN 315 jätevesiviemäri. Alueen jätevedet johdetaan Kehä III:n pohjoispuolelle Osumapuiston pumppaamolle, josta ne johtuvat runkoviemäriä pitkin Köyhämäen mittausasemalle. Mittausasemalta vedet johdetaan Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä

Ansatiellä kaavamuutosalueen pohjoispuolella on vuonna 1999 rakennettu DN 800 hulevesiviemäri. Kaava-alueen nykyiset hulevedet johtuvat hulevesiviemärissä Tuulensuunpuistoon, josta ne kulkeutuvat Krakanojaan.

Kaukolämpö

Kaavamuutosalue on kaukolämpöverkon piirissä. Ansatien katualueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kadun pohjoisimmalla osuudella Ansatie 2:n nykyisen tonttiliittymän ja Kehä III:n välillä putket sijaitsevat katualueen itäreunassa.

Sähköverkko

Kaavamuutosalueelle on rakennettu Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähköverkon keskijännitemaakaapelit (20 kV) Ansatien alle. Kadun pohjoisimmalla osuudella Ansatie 2:n nykyisen tonttiliittymän ja Kehä III:n välillä kaapelit sijaitsevat katualueen itäreunassa. Pienjänniteverkon (0,4 kV) maakaapeleita on myös Ansatien katualueen länsireunassa.

Kaavamuutosalueella ei ole Fingridin voimajohtoja.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on 55–60 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 32 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2011 liikennetiedoilla tehty Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2012. Sen perusteella Kehä III:n liikenteen aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on Ansatie 1:n pohjois- ja koillisosassa enimmillään 70- 75 dB ja Ansatien länsireunassa 60–70 dB.

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu Kehä III:n liikennemelusta.

Erityistoiminnat

Kaavamuutosalueella ei ole sähkön voimajohtojen vaara-alueita eikä muita erityisalueita.

2.1.4 Maanomistus

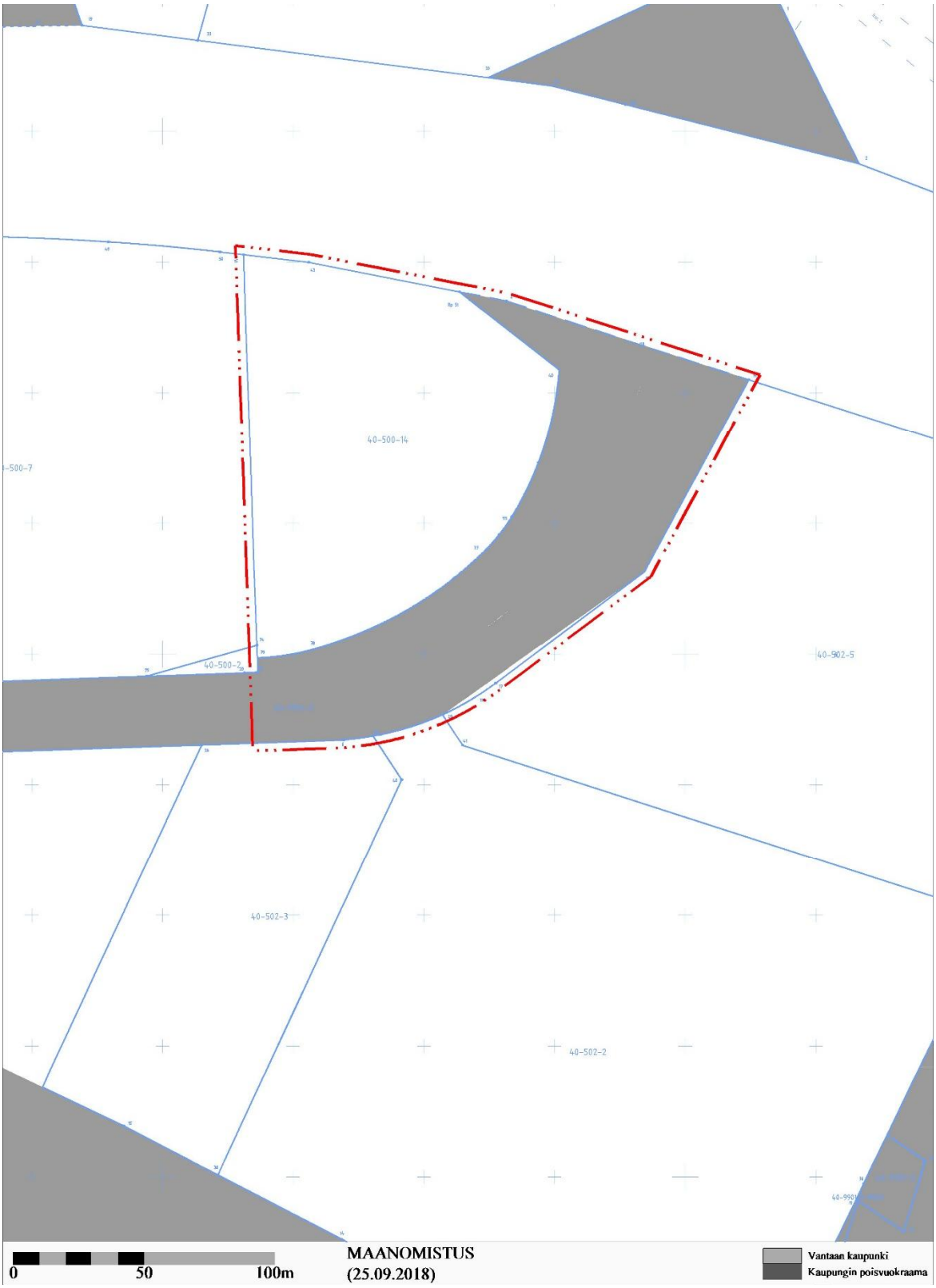

Ansatie 1:ssä sijaitsevan kiinteistön 92-40-500-14 omistaa Motonet Kiinteistöt Oy. Ansatien katualueen omistaa Vantaan kaupunki.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-40-500-14	Motonet Kiinteistöt Oy	1,68
92-40-9901-0	Vantaan kaupunki	0,77
Yhteensä		2,45

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien ja 1.4.2018 voimaan tulleiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja, luoda edellytykset monipuoliselle asuntotuotannolle sekä parantaa elinkeinojen ja yritystoiminnan uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne tukeutuvat olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa. Virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta huolehditaan. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

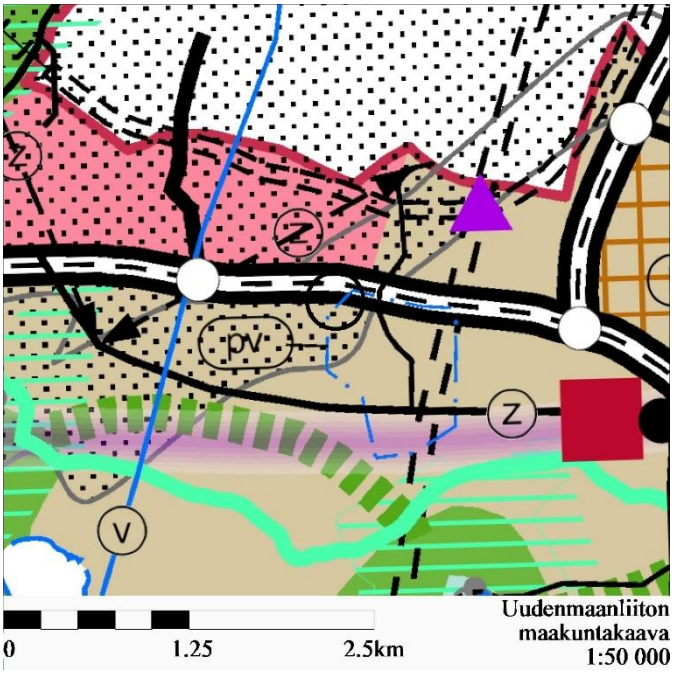

Kehä III:n eteläreunaan rajoittuva asemakaavamuutosalue on taajamatointojen aluetta ( ) ja Helsinki – Vantaan lentoaseman lentomelualuetta 1 ( ), jolla melutaso L_{DEN} on 55–60 dBA. Muutosalueen itäpuolella sijaitsee ominaisuuksiltaan arvokas Backas I –pohjavesialue ( ), joka on tai voi olla yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeä.

Muutosalueen ulkopuolella noin 200 m Ansatie 1:stä itään kulkee 110 kV sähkön voimajohto.

Ympäristöministeriö on vahvistanut Uudenmaan maakuntakaavan 8.11.2006, 1. vaihemaakuntakaavan 22.6.2010, 2. vaihemaakuntakaavan 30.10.2014 ja 3. vaihemaakuntakaavan 14.12.2012.

Vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan MRL:ssä yli 4 000 k-m^2 suuruista vähittäiskaupan myymälää. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alaraja auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskaupalle, jotka voivat perustelluista syistä kaupan laatu huomioiden sijoittua Vantaalla myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, on maakuntakaavan mukaan

30 000 k-m^2. Maakuntakaavan mukaan muun erikoistavaran kaupan osalta seudullisen merkittävyyden koon alaraja on 10 000 k-m^2. Kaupan seudullisen merkittävyyden arvioimisessa on asiakokonaisuudessa tarkasteltava myös useamman myymälän muodostamaa myymäläkeskittymää.

Ansatie 1:n Motonet-kiinteistölle v. 2005 rakennettujen liiketilojen määrä on 5 539 k-m^2. Liiketilat ovat paljon tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa eikä kiinteistöllä sallita päivittäistavarakauppaa. Asemakaavamuutoksella ei lisätä liiketilojen määrää ja kiinteistöllä sallittavan kaupan laatu säilyy ennallaan. Kaavahanke on maakuntakaavojen mukainen.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

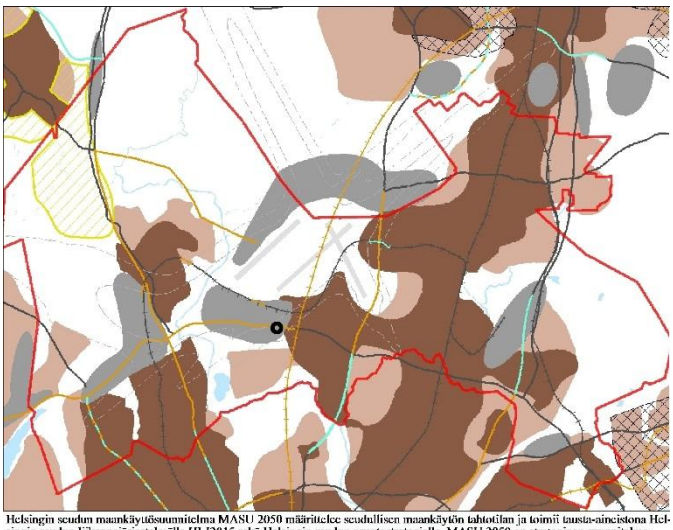

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 määrittelee seudullisen maankäytön tahtotilan ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80% uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (kartan tummin ruskea vyöhyke). Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

MASU 2050 määrittelee seudun tavoitteellista maankäyttöä ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Seudulliset teollisuus-, varasto- ja logistiikkakeskittymät on soitettu harmaalla ( ). Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

Yleiskaava

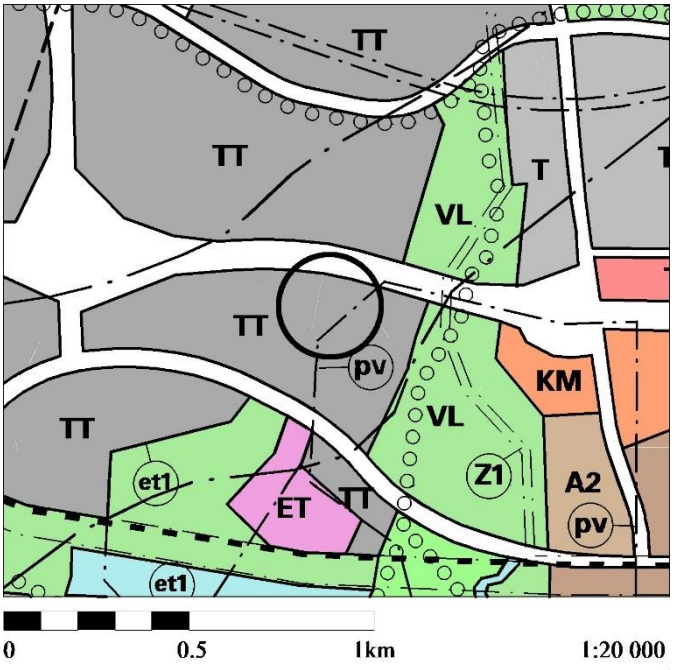

Ansatie 1:n kiinteistö on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta (TT), joka sijaitsee L_{DEN} 55 – 60 dB lentomeluvyöhykkeellä 2 (m2). Alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille. Ansatien itäreuna on tärkeää pohjavesialuetta (pv).

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Asemakaavamuutos mahdollistaa liike- (vain paljon tilaa vaativa erikoistavarakauppa, ei päivittäistavarakauppaa), varasto-, toimisto- sekä autojen korjaamo- ja huoltotilojen toteuttamisen Ansatie 1:en.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan vähittäiskaupan suuryksiköiden ensisijainen sijaintipaikka on keskusta-alue, ellei muu sijainti kaupan palvelujen saavutettavuus huomioon ottaen ole perusteltu. Vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Ansatie 1:ssä on vuodesta 2005 alkaen ollut 5 539 k-m^2 kokoinen Motonet-myymälä. Kaavamuutoksen mukaisella maankäytöllä ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia *(kts. 4.4.1 kohta "Kaupan sijoittuminen")* keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Alueelle sijoittuvat palvelut ovat mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä. Suunniteltu maankäyttö edistää sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset mahdollisimman vähäiset.

Asemakaava

Ansatie 1:n kiinteistöllä on voimassa kaupunginhallituksen 16.8.2004 hyväksymä asemakaavamuutos nro 001849. Kiinteistö on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T), jonka kokonaisrakennusoikeuden määrä tehokkuusluvulla e=0.55 on 7 435 k-m^2. Rakennusoikeudesta saa käyttää (kIt49%) noin 3 643 k-m^2 liike- ja toimistotiloja varten. Liiketilat saavat olla vain tilaa vaativan erikoistavaran kauppaa varten eikä alueelle saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa. Ansatien katualueen osalla ovat voimassa asemakaavat nro 410500 (SM 17.5.1983), nro 511100 (YM 10.5.1989), nro 001400 (KV 18.5.1998), nro 001505 (KH 28.2.2000).

(Ote asemakaavakartasta on seuraavalla sivulla)

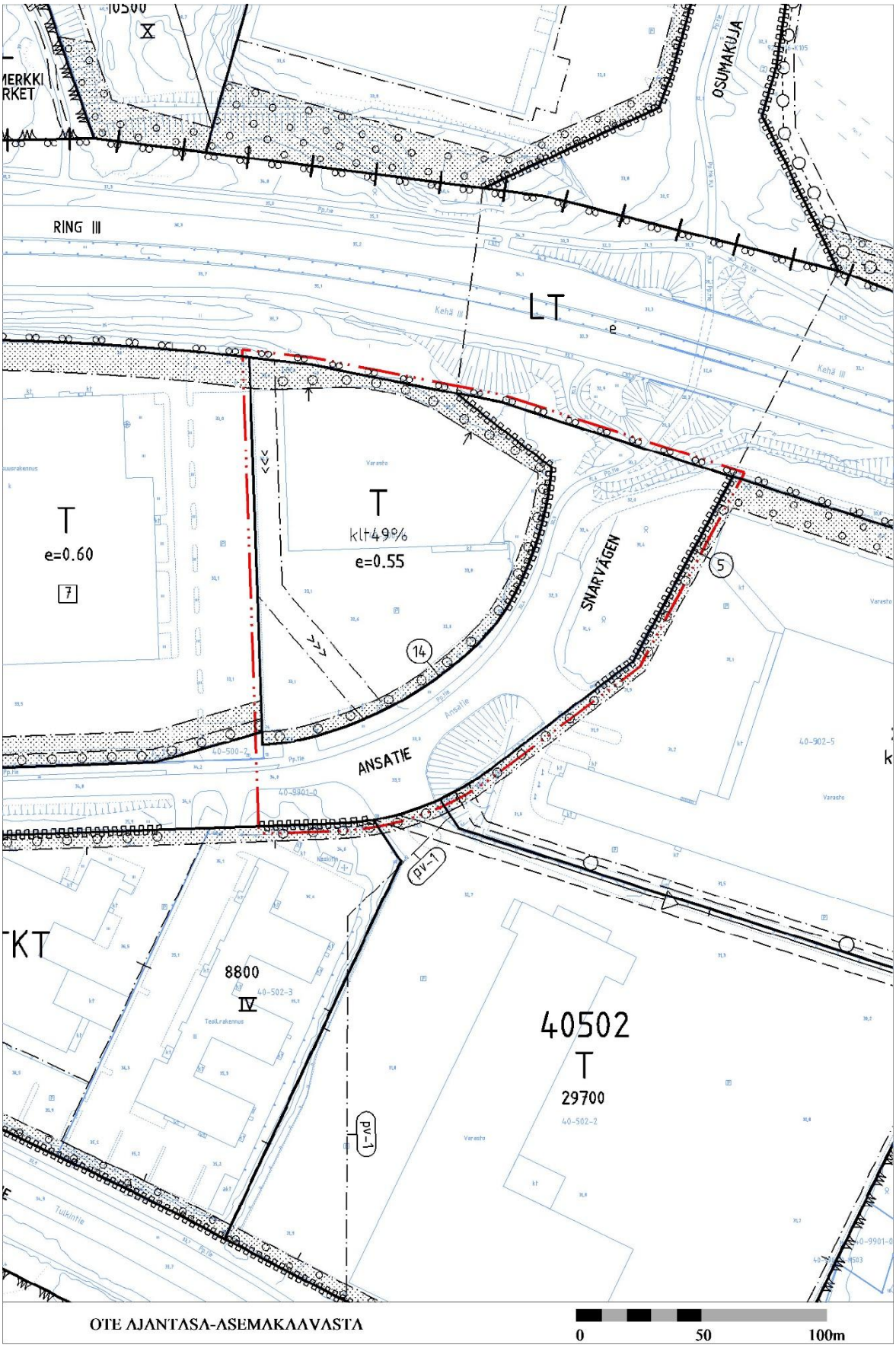
RING III
LT
e
OSUMAKUJA
T
e=0.60
7
T
kl+49%
e=0.55
SNARVÄGEN
5
14
ANSATIE
pv-1
8800
IV
40502
T
29700
OTE AJANTASA-ASEMAKAAVASTA
0
50
100m

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Ansatie 1:en on 11.6.2004 myönnetty poikkeamispäätös 4095-04-POP, mikä on ollut tuolloin vielä laadittavana olleen asemakaavamuutoksen nro 001849 mukainen.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kaavamuutosta on hakenut Motonet Kiinteistöt Oy ja kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 14.3.2018. Kaavamuutos on tullut vireille 20.6.2018 numerolla 002397.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- vantaalaiset asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunginmuseo, kaupunkisuunnittelu, kiinteistöt ja asuminen, kuntatekniikan keskus, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyydestä ja niihin liittyvästä mielipiteiden kuulemisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä 11.8.2018, kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille ja naapureille sekä sähköpostilla viranomaisille. Kirjeet ja sähköpostit ovat sisältäneet 20.6.2018 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Mielipiteiden kuulemisen (20.6.- 24.8.2018) yhteydessä saatiin 4 viranomaiskannanottoa sekä 1 mielipide. Muita mielipiteitä ei jätetty.

KGK Ansatie 2 Oy:llä, Fingrid Oyj:llä sekä Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut huomautettavaa asemakaavamuutoksesta ja sen lähtökohdista. KGK Ansatie 2 pyytää lisäksi, että Ansatien katualueen suunnittelussa huomioidaan Oy Kaha Ab:n (Ansatie 2) varastopihan katuliittymän, jonka tulee olla rekkaliikenteelle sopiva, ja lumiportin liikennejärjestelyt.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia sekä Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski-ja pienjännitemaakaapeleita. Niiden mahdollisten siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY): Asemakaavamuutosaluetta palvelevat yleisen vesihuollon verkostoyhteydet sijaitsevat Ansatiellä. Suunnittelualueen kaakkoisreunalla sijaitsee kaksi yleisen hulevesiverkoston rummun lähtöpäätä. Mikäli jatkosuunnittelussa todetaan, että asemakaavamuutos edellyttää yleisen vesihuollon siirtoa, tulee johtosiirrot suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat hyväksytetään HSY:llä.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut kaupunginhallituksen 17.12.2018 päätöksellä MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 30.1.–28.2.2018.

Määräaikana ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Lausuntoja pyydettiin Uudenmaan ELY-keskukselta sekä HSY:ltä. Lausuntoja saatiin 2 kpl. Lausuntojen huomioiminen on esitetty kunkin lausunnon yhteydessä *kursiivilla ja merkeillä (→)*.

Uudenmaan ELY-keskus: Asemakaava mahdollistaa olemassa olevan myymälän jatkeeksi toimistoosan. Lisärakennusoikeutta osoitetaan vain uusia toimisto- sekä autojen huolto-, korjaamo ja rengaspalveluiden tiloja varten. Kaavaselostukseen on hyvä päivittää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Muutoin Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa.
(→ Kaavaselostuksen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku on tarkistettu.)

HSY: Kaavamuutos edellyttää yleisen vesijohdon ja viemärin siirtoa. Ansatien katualueen länsireunasta joudutaan siirtämään vesijohtoa ja jätevesiviemäriä noin 40 metrin pituiselta osuudelta. Jätevesiviemärin kaadon jäädessä liian pieneksi katualueella putket siirretään Ansatie 1:en laajennetun tontin itäosaan. Yleistä vesihuoltoa varten tulee asemakaavaan varata vähintään 8 metriä leveä johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. Johtosiirto tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä HSY:n kanssa ja lopulliset suunnitelmat hyväksyttää HSY:llä. Johtosiirtokustannuksista vastaa asemakaavamuutoksen hakija.
(→ Maanalaista johtoa varten varattua alueen osaa koskevaa kaavamerkintää ja kaavamääräystä on tarkistettu. Syväjuuristen kasvien istuttaminen johtokuja-alueelle kielletään. Määräyksissä on jo edellytetty, että johtokuja on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti.

Erilliset vastineet lausunnoille on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 11.3.2019.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaa on HSY:n lausunnon johdosta tarkistettu osoittamalla maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 8 m leveäksi.

Kaavamääräyksiä on tarkistettu HSY:n lausunnosta johtuen lisäämällä KL-korttelialuetta koskeva määräys:

- Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei saa istuttaa syväjuurisia kasveja (På den del av området som reserverats för underjordiska rör och ledningar får man inte plantera djuprotade växter.)

Kaavaselostuksen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku (2.2.1) on tarkistettu ELY-keskuksen lausunnon johdosta.

Ansatien pohjoisosan itäreunan liittymäkieltoalueet eivät ole päätyneet nähtävillä olleeseen asemakaavamuutosehdotukseen 002397. Em. liittymäkieltoja ei ole ollut tarkoitus poistaa. Liittymäkiellot on palautettu paikoilleen siten kuin ne kumoutuvassa asemakaavassa ovat. Tehdyt tarkistukset eivät ole merkittäviä, eivätkä ne edellytä kaavamuutosehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

3.3 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (Kv 18.6.2018)

Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan ja täydennetään. Rakentamista ohjataan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien varrelle ja olemassa olevan infrastruktuurin yhteyteen. Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla. Kaavoituksella luodaan edellytyksiä vetovoimaisille yritys- ja työpaikka-alueille. Yritystoimintaa suunnataan alueille, joilla on parhaimmat edellytykset toiminnan harjoittamiseen ja jotka muodostavat muiden yritysten kanssa menestymisen mahdollisuuksia.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Vihertehokkuuden käyttöönotto, minkä avulla osaltaan toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita.

MAL-tavoitteet:

Maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää ohjataan kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttäen ja kestävää liikkumista edistäen.

Hulevesien hallinnassa on noudatettava Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa (Kh 11.5.2009).

Muut tavoitteet

Motonet Kiinteistöt Oy:n sekä Vantaan kaupungin tavoitteena on varmistaa nykyisen v. 2005 rakennetun vähittäiskaupan suuryksikön toiminta ja kehittäminen Ansatie 1:ssä sekä mahdollistaa Motonetin palvelukonseptin monipuolistaminen ja konttoritoimintojen keskittäminen Ansatielle.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kaavamuutoksessa on tutkittu ratkaisu, joka mahdollistaa Ansatie 1:n nykyiseen rakennukseen v. 2005 toteutettujen paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan liiketilojen säilymisen kiinteistöllä sekä uuden toimistorakennuksen ja autojen korjaamo-, pesula- ja rengaspalvelutilojen rakentamisen nykyisen rakennuksen yhteyteen.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Motonet Kiinteistöt Oy:n tavoitteena on uudistaa Motonet Vantaa vastaamaan yrityksen nykyistä konseptia, johon nykyisen vähittäiskaupan lisäksi kuuluvat autojen korjaamo-, pesula- ja rengaspalvelut. Motonet-myymälöiden useissa toimipisteissä sijaitsevia konttoritoimintoja halutaan kes-

kittää Ansatielle. Kiinteistölle tarvitaan em. uusille palvelu- ja toimistotiloille rakennusoikeutta lisää noin 1 085 k-m^2. Kumoutuvan asemakaavan mahdollistamasta rakennusoikeudesta on rakentamatta noin 1 900 k-m^2.

Lähtökohtana on Ansatie 1:en Kehä III:a vasten v. 2005 rakennetun Motonet-myymälärakennuksen ja sen eteläpuolelle toteutetun pysäköintialueen säilyminen nykyisillä paikoillaan. Kiinteistön länsirajan ja nykyisen rakennuksen välissä on n. 13 m levyinen kaistale, joten uusien toimitilojen rakentaminen nykyisen rakennuksen länsipuolelle ei ole mahdollista. Autojen huollon yms. palveluiden uudet tilat sijoittuvat nykyisen myymälärakennuksen eteläseinustalle. Uusi toimistorakennus, joka on nykyistä myymälärakennusta hieman korkeampi, on toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista syistä perusteltua toteuttaa Ansatien ja Kehä III:n kulmaukseen nykyisen myymälärakennuksen yhteyteen sen itäpuolelle. Se edellyttää tontin laajentamista itään siten, että osa Ansatien katualueesta on liitettävä tonttiin. Ansatien pohjoista katuosuutta ei ole rakennettu ja se aiotaan tulevaisuudessa toteuttaa leveän katualuevarauksen itäreunaan, joten katualueen länsireunan liittäminen tonttiin on mahdollista. Tontiksi muuttuvan katuosuuden alla sijaitsevaa HSY:n viemäriä ei voi siirtää uudelle katualueelle, koska viemärin kaltevuudeksi jäisi tällöin vain noin 0,3 % (3 promillea). Se edellyttäisi uutta pumppaamoa HSY:n putkiin, mitä HSY ei hyväksy kiinteistölähtöisissä hankkeissa. HSY:n vesi- ja viemäriputket jäävät rasitteiksi Ansatie 1:n laajennetun tontin itäosaan.

Tontti nykytilanteessa

Tontti kaavamuutoksen jälkeen

Kiinteistölle on v. 2005 rakennettu vain paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan liiketiloja 5 539 k-m^2, mikä on enemmän kuin nykyinen asemakaava sallii. Motonet-myymälä on kuitenkin asemoinut roolinsa vaikutuksineen alueen ja seudun palveluverkossa. Sillä ei ole paikallisesti tai seudullisesti haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Nykyinen vähittäiskauppa halutaan mahdollistaa kiinteistöllä ja muuttaa asemakaava siltä osin vastaamaan kiinteistön liiketilojen toteutunutta nykytilannetta. Ellei näin toimittaisi, asemakaavasta aiheutuisi maanomistajalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Liiketilojen lisärakennusoikeudelle ei ole tarvetta.

Luonnos tontin maankäytöstä kaavamuutoksen tilanteessa (Schauman Arkkitehdit oy)

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Korttelissa 40500 vuodesta 2005 toiminut Motonet-kiinteistö muutetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T) pääkäyttötarkoitukseltaan liikerakennusten korttelialueeksi (KM), jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Liikerakennusten kokonaisrakennusoikeus vastaa kiinteistölle jo toteutunutta liiketilojen määrää. Osa Ansatien katualueen länsireunasta muutetaan kortteliin 40500 muodostettavan KM-korttelialueen tontin 15 osaksi. Tontin laajennusalueelle sijoittuu uusi noin nelikerroksinen toimistorakennus.

Tontille ajetaan Ansatien kautta mutta ajoneuvoliittymiä ei sallita Kehä III:en rajoittuvalta Ansatien pohjoiselta osuudelta.

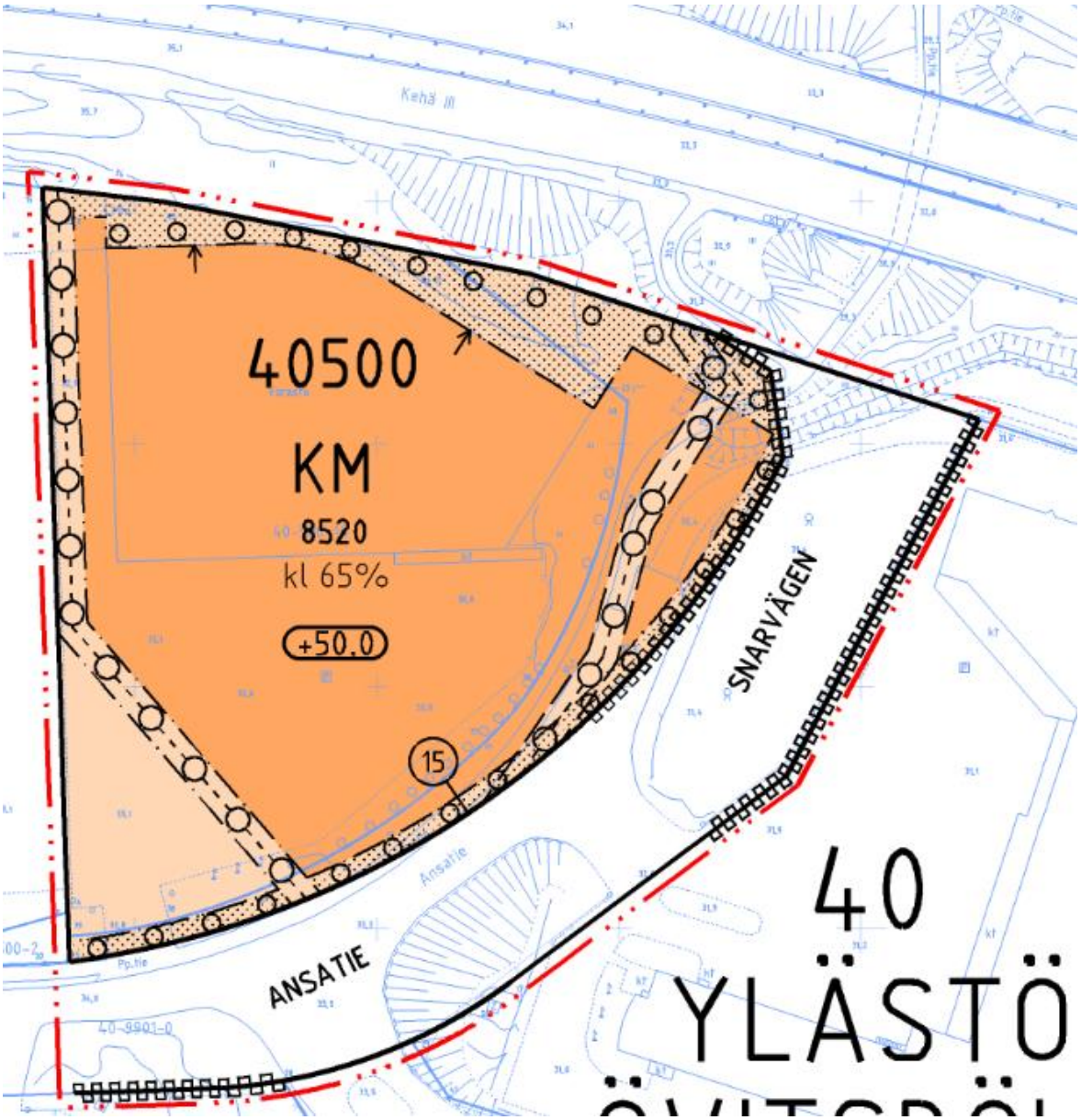

4.1.1 Mitoitus

Kaavamuutosalueen pinta-ala on n. 2,45 ha ja 1 085 k-m^2 lisärakennusoikeuden myötä uusi aluetehokkuus on e=0,35.

Vähittäiskaupan suuryksikön sallivan liikerakennusten korttelialueen KM pinta-ala on noin 1,68 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä tehokkuusluvulla e=0,55 on 7 435 k-m^2. Kaavamuutoksen mahdollistama uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 8 520 k-m^2 ja sen perusteella korttelitehokkuus e=0,51.

Auto- sekä polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät ovat:

- liiketilat ja toimistot 1 ap / 50 k-m²
- varastot ja muut 1 ap / 150 k-m²
- polkupyöräpaikkojen tarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Katualueiden pinta-ala pienenee kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 3 280 m^2.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavamuutoksessa on huomioitu ympäristön laatua koskevat tavoitteet. Kaavamuutoksen kokonaisratkaisulla, asemakaavamääräyksillä ja –merkinnöillä sekä niiden huomioimisella rakennuslupia myönnettäessä edistetään rakentamisen ja lähiympäristön hyvän laatutason toteutumista.

4.3 ALUEVARAUKSET

Valtaosa kaavamuutosalueesta on vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumisen sallivaa liikerakennusten korttelialuetta KM. Ansatie on katualuetta.

4.3.1 Korttelialueet

KM, Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön

Motonetin kiinteistöstä muodostetaan tontti nro 15. Rakennusten sallittu enimmäiskorkeus +50.0 mahdollistaa maanpinnan tasosta katsoen enintään nelikerroksisten rakennusten toteuttamisen ja vuodesta 2005 kiinteistölle rakennetun, vähittäiskaupan suuryksiköksi luokitellun Motonet-myymälän toiminnan jatkumisen nykyisellä paikallaan. Kiinteistölle saa liiketilojen lisäksi rakentaa varasto- ja toimistorakennuksia, autojen korjaamo- ja huoltotiloja sekä niiden yhdistelmiä. Toiminnot sopivat alueen yhdyskuntarakenteeseen ja lisäävät alueen monipuolisuutta.

Kokonaisrakennusoikeuden määrä kasvaa kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 1 085 k-m^2, jotta kiinteistölle voidaan rakentaa uusi toimistorakennus sekä autojen korjaamo-, pesula- ja rengaspalvelutiloja. Vähittäiskaupan liiketilojen määräksi osoitetaan 65 % kokonaisrakennusoikeudesta (kl65%), mikä on sama kuin kiinteistölle toteutettujen nykyisten liiketilojen määrä. Koska kiinteistö ei sijaitse keskusta-alueella, päivittäistavarakaupan liiketilat kielletään.

Rakennusten ja uusien pihojen rakentamisessa on huolehdittava kaupunkikuvan kannalta keskeisiltä Kehä III:lta sekä Ansatieltä kiinteistölle avautuvista näkymistä. Avovarastointia pihoilla ei sallita. Rakennuksille on määrätty tarvittava ääneneristävyys lento- ja liikennemelua vastaan. Rakennuksen pääsisäänkäyntiä tulee korostaa ja sijoittaa polkupyöräpaikat sen yhteyteen. Koska kiinteistö on ns. tilaa vaativan erikoistavaran kauppa, jollaisissa ei tähän asti yleensä ole asioitu polkupyörillä, määritellään polkupyöräpaikkojen määrä rakennusluvan yhteydessä. Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.

Kehä III:a ja Ansatietä vasten osoitetut istutettavat puurivit tarvitaan jäsentämään kaupunkikuvaa ja ne säilyvät kaavamuutoksessa. Korttelialueella sijaitseville HSY:n maanalaisille vesi- ja viemäriputkille on muodostettu rasite maanalaisia johtoja varten varatulla alueen osalla Ansatien reunaan. Korttelialueen länsireunaan toteutunut hulevesiviemäri on myös merkitty putkirasitteeksi. Rakennettaessa ajoyhteyksiä, pysäköintialueita tms. rasitealueille, on putket suojattava painumiselta sellaisella ratkaisulla, joka mahdollistaa putkien helpon kunnossapidon. Putkirasitteiden alueille ei myöskään saa istuttaa syväjuurisia kasveja.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmaa sekä hulevesiohjelmaa edistetään viherkerrointa sekä hulevesien hallintaa koskevilla kaavamääräyksillä. Ilmastonmuutosta hillitään myös sallimalla tontilla maalämmön hyödyntäminen sekä aurinkopaneelit ja muut energiaa säästävät ja tuottavat ratkaisut.

Korttelialueelle voidaan järjestää tonttiliittymät Ansatieltä mutta ei Kehä III:lta eikä siihen rajoittuvalta Ansatien pohjoiselta osuudelta. Kehä III:n liikenneturvallisuuteen vaikuttavien mainospylonien rakentamisesta on pyydettävä lausunto maantien tienpitäjältä.

4.3.2 Muut alueet

Liikenne- tai katualueet

Ansatie, jonka länsireunaa on kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna kavennettu kadun pohjois-osassa, on osoitettu katualueeksi. Ansatie 1:lle ei sallita tonttiliittymiä Ansatien pohjoisosalle Kehä III:n alitukseen liittyvien kadun ja kevyen liikenteen väylien järjestelyiden vuoksi.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista. Kaavamuutosta varten on laadittu selvitys hulevesien hallinnasta.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle tai rakennettavaksi asemakaavoitetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Alue on saavutettavissa joukkoliikenteellä. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Vaikutusten arviointi on ollut osa kaavan laadintaa ja vaikutusten arviointia on tehty kaavoituksen eri vaiheissa. Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa kaavamuutoksen mahdollistaman maankäytön ja siihen liittyvien toimintojen merkittävät vaikutukset. Asemakaavamuutoksen vaikutukset on arvioitu kaupungin omana työnä. Viranomaisten lausunnot ja muiden osallisten kannanotot ovat osa vaikutusten arviointia.

Mikäli Ansatie 1:n asemakaavaa ei muutettaisi, sen nykyinen käyttötarkoitus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena ja kokonaisrakennusoikeus säilyisivät ennallaan. Tällöin Motonet Kiinteistöt Oy ei voisi kehittää nykyisiä vähittäiskaupan toimintojaan eikä toteuttaa niihin tukeutuvia tarpeellisia tilojensa uudelleenjärjestelyjä ja laajennuksia autojen huolto- ja korjaamopalveluita sekä toimistotiloja varten Ansatie 1:ssä. Se aiheuttaisi kiinteistönomistajalle kohtuutonta rajoitusta ja haittaa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläpuolelle Ylästön kaupunginosan asutuksen ja Kehä III:n väliin olemassa olevan katu- sekä kunnallistekniikan verkostojen piiriin. Alue on asemakaavoitettu suurista rakennuksista koostuvaksi teollisuus-, varasto- ja logistiikkapainotteiseksi työpaikka-alueeksi eikä kaavamuutos muuta tilannetta oleellisesti. Asemakaavamuutos ei myöskään muuta Ansatien lähialueelle rakennettujen liiketilojen määrää ja sijaintia yhdyskuntarakenteessa. Ansatie 1 sijaitsee olevassa yhdyskuntarakenteessa siihen tukeutuen.

Ansatie 1:n tonttia laajennetaan Ansatien katualueelle siten, että kadun länsireunassa kulkeva nykyinen kevyen liikenteen väylä siirretään uuden katualueen rajan mukaiseen paikkaan. Sillä ei ole vaikutusta Ansatie 1:stä kävelyetäisyydellä sijoittuvien Kehä III:n varren bussipysäkkien saavutettavuuteen eikä Kehä III:n ali suunnitellun Ansatien jatkeen tulevaan toteuttamiseen.

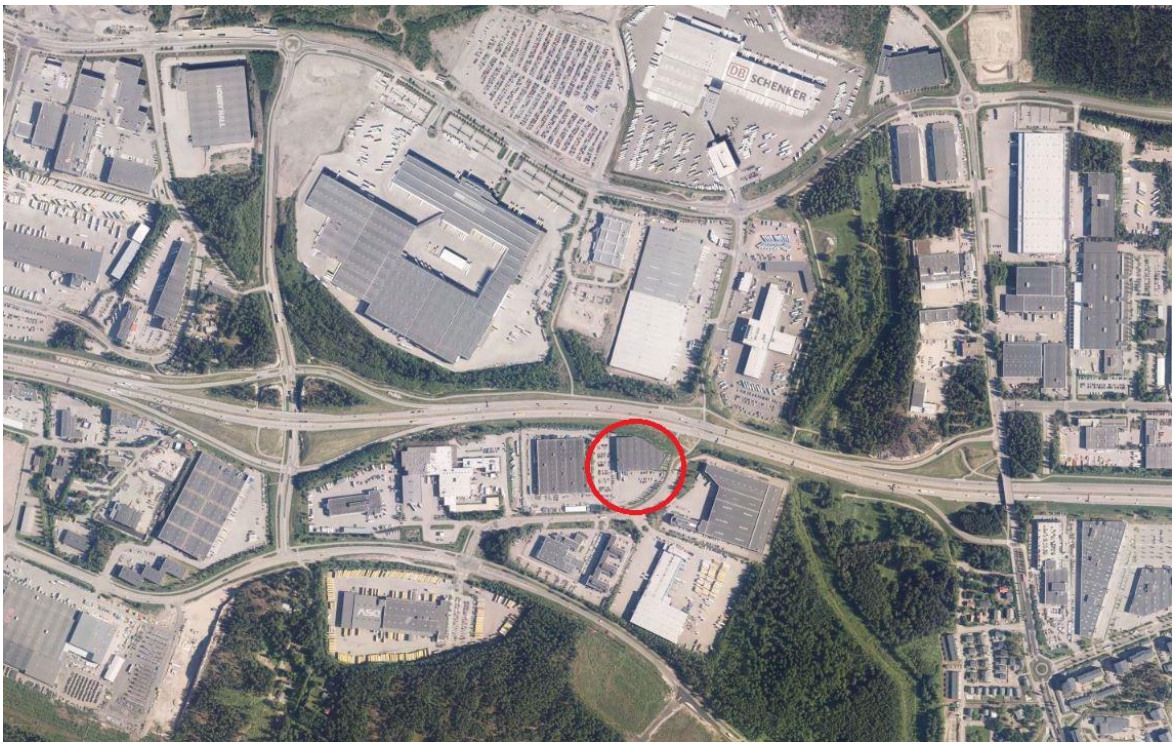

Ansatie 1 on osoitettu punaisella rinkulalla.

Kaupunkikuva

Kaavamuutos ei kumoutuvaan asemakaavan verrattuna oleellisesti muuta korttelialueiden rakennusaloja eikä rakennusten enimmäiskorkeuksia. Nykyisen myymälärakennuksen itäpäätyyn Kehä III:n ja Ansatien kulmaukseen rakennettava uusi toimistorakennus kohentaa ja jäsentää logistiikkarakennusten muodostaman alueen kaupunkikuvaa.

Yllä: Havainnekuva Ansatie 1:en rakennettavasta kiinteistöstä kaakon suunnasta.

Seuraava sivu: Havainnekuva Ansatie 1:en rakennettavasta kiinteistöstä idän suunnasta.

(Kuvat: Schauman Arkkitehdit Oy)

Asuminen

Kaavamuutosalueella ei ole asumista. Lähimmät asuinkorttelit sijaitsevat yli 600 m etäisyydellä Ansatie 1:stä länteen eikä kaavamuutoksella ole niihin suoria vaikutuksia.

Kaupan sijoittuminen, palvelut ja työpaikat

Maankäyttö- ja rakennuslaki määrittelee yli 4 000 k-m^2 suuruisen vähittäiskaupan myymälän vähittäiskaupan suuryksiköksi. Ansatie 1:n Motonet-kiinteistölle on v. 2005 toteutettu paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan tiloja yhteensä 5 539 k-m^2, joten se muodostaa vähittäiskaupan suuryksikön. Kiinteistöllä ei sallita päivittäistavarakaupan tiloja. Paljon tilaa vaativan erikoiskaupan tilojen on luontaista mm. kaupan laatu ja asiointitiheys huomioiden sijaita keskusta-alueiden ulkopuolella, jollainen kaavamuutosalue on. Asemakaavamuutos lisää kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna liiketilojen määrää 1 896 k-m^2 mutta vastaa kiinteistöllä jo vuodesta 2005 lähtien olevaa liiketilojen toteutunutta määrää. Uutta liiketilaa ei Ansatie 1:en siten ole mahdollista enää rakentaa.

Asemakaavamuutoksen lisärakennusoikeuden mahdollistamiin Ansatie 1:n Motonet-kiinteistön uusiin tiloihin, jotka eivät siis ole kaupan tiloja, tarvitaan nykyisten noin 40–50 työntekijän lisäksi noin 40–50 uutta työntekijää. Niistä autojen korjaamoon ja rengashuoltoon arvioidaan tulevan noin 10–12 henkilöä ja toimistorakennukseen noin 30–40 henkilöä.

Vähittäiskaupan myymäläkeskittymäksi katsotaan useasta erillisestä ja toisistaan lähietäisyydellä olevasta myymälästä muodostuva toiminnallisesti yhtenäinen kaupan aluekokonaisuus. Lähin toteutunut vähittäiskauppa on Ansatie 1:stä n. 400 m länteen Ansakuja 3:ssa sijaitseva KehäVeho Vantaa Hyötyajoneuvot, mille asemakaavassa vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupalle osoitetun liiketilan osuus on 5 208 k-m^2. Ansakuja 3:en KehäVeholle toteutunut rakennus on kooltaan 4 664 k-m^2, joten se on vähittäiskaupan suuryksikkö. Ansatie 1:n ja Ansakuja 3:n erottaa toisistaan kaksi pinta-alaltaan isoa kiinteistöä. Myymälät ovat etäällä toisistaan eivätkä ne muodosta toiminnallisesti yhtenäistä kokonaisuutta eivätkä näköyhteyttä toisiinsa. Myymälöiden ei katsota muodostavan vähittäiskaupan myymäläkeskittymää.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alaraja paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupalle, joka voi perustelluista syistä kaupan laatu huomioiden sijoittua Vantaalla myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, on maakuntakaavan mukaan 30 000 k-m^2. Ansatie 1:n Motonet-kiinteistölle on kumoutuvassa asemakaavassa osoitettu rakennusoikeutta tilaa vaativan eri-

koistavaran kaupan liiketiloille 3 643 k-m^2 ja asemakaavamuutoksessa 5 539 k-m^2, joka vastaa kiinteistöllä jo vuodesta 2005 lähtien rakennettua liiketilojen määrää ja tilannetta. Ansatie 1 ei muodosta merkitykseltään seudullista vähittäiskaupan suuryksikköä. Ansatie 1:en ja sen lähialueelle Caravellentien ja Tulkintien liittymän tuntumaan (Ansatie 1, Ansatie 5, Ansakuja 3, Tulkintie 29, Tuupakantie 23, Tuupakantie 32) on asemakaavoitettu teollisuus-, varasto- ja toimitilakiinteistöille liiketilaa yhteensä noin 36 500 k-m^2, jonka voi toteuttaa mm. paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppana. Siitä vähittäiskaupoiksi on Ansatie 1:en (Motonet) sekä Ansakuja 3:en (KehäVeho) rakennettu yhteensä 10 203 k-m^2, joka ei ylitä seudullisen merkittävyyden alarajaa. Muut on rakennettu tukkukaupan tai logistiikkapalveluiden kiinteistöiksi, joten ne eivät ole vähittäiskauppoja. Niistä Ansatie 5 sijaitsee noin 200 m Ansatie 1:stä länteen ja kiinteistöjen välissä on Ansatie 3, jolle ei ole asemakaavoitettu rakennusoikeutta liiketiloille. Asemakaavamuutoksen myötä Ansatie 1:n ja Ansatie 5:n rakennusoikeuden määrä liiketiloille on yhteensä 12 476 k-m^2, joka ei ylitä seudullisen merkittävyyden alarajaa.

Caravellentien ja Tulkintien liittymän eteläpuolella Mustikkamäentien alueella noin 600 m etäisyydellä Ansatie 1:stä lounaaseen on asemakaavoitetuille mutta rakentamattomille teollisuus- ja varastorakennusten kortteleille 40503 ja 40506–40508 osoitettu rakennusoikeutta myös liiketiloille yhteensä noin 2 400 k-m^2. Liiketilojen rakennusoikeuden käyttötarkoitusta ei kaupan laadun osalta ole määritelty tai rajoitettu.

Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Tämä koskee myös olemassa olevan vähittäiskaupan myymälän laajentamista tai muuttamista vähittäiskaupan suuryksiköksi, vähittäiskaupan suuryksikön laajentamista sekä sellaista myymäläkeskittymää, joka vaikutuksiltaan on verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Ansatie 1:n lähialueelle asemakaavoitettuja liiketiloja ei ole erityisesti osoitettu vähittäiskaupan suuryksiköitä varten. Mikäli lähialueen kiinteistöjen liiketiloja muutettaisiin nykyisten asemakaavojen puitteissa rakennusluvilla vähittäiskaupoiksi, kullekin kiinteistölle toteutettavan myymälän tulisi olla kooltaan enintään 4 000 k-m^2, jotta niistä ei erillisinä muodostuisi vähittäiskaupan suuryksiköitä. Tämä ja Ansatie 1:n asemakaavamuutos huomioiden Caravellentien jaTulkintien liittymään tukeutuvalle alueelle, ml. rakentamaton Mustikkamäentien alue, voisi nykyisen kiinteistöjaon, rakennuskannan ja teoreettisen tarkastelun perusteella muodostua useasta myymälästä koostuva enintään yhteensä noin 24 900 k-m^2 kokoinen vähittäiskauppojen alue. Mikäli ne toteutuisivat paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppoina, niistä ei kokonaisuutena muodostuisi vähittäiskaupan suuryksiköksi tulkittavaa myymäläkeskittymää. Maakuntakaavan mukaan muun erikoistavaran kaupan osalta seudullisen merkittävyyden koon alaraja on 10 000 k-m^2. Ansatie 1:n Motonet-kiinteistö ei ole nyt, eikä asemakaavamuutoksenkaan myötä voi olla, muun erikoistavaran kauppa, joten asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta muun erikoistavaran kauppaan. Ansatie 1:n Motonet-kiinteistön nykyisten jo rakennettujen liiketilojen osoittaminen asemakaavalla vähittäiskaupaksi (KM) rajoittaa mahdollisuuksia muuttaa alueen muiden kiinteistöjen liiketiloja vähittäiskaupan tiloiksi.

Lähialueen kiinteistöt, joille on asemakaavoitettu myös liiketilaa, ovat pinta-alaltaan isoja ja ne sijaitsevat noin 1,3 km pituisella alueella Tulkintien ja Tuupakantien varrella keskittyen Caravellentien liittymän tuntumaan. Ansatie 1 on niistä erillään. Alueelle ei muodostu yhtä yksiselitteisesti selkeää toiminnallista kokonaisuutta ja sen mukaista yhtä myymäläkeskittymää. Ansatie 1:n suunniteltu maankäyttö on liiketilojen osalta alueella jo vuodesta 2005 lähtien olleen tilanteen mukaista ja Motonet-kiinteistö on asemoinut roolinsa vaikutuksineen alueen ja seudun palveluverkossa. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta kaupan nykyiseen toteutuneeseen palveluverkkoon eikä asiointimatkojen pituuteen ja tiheyteen. Suunnitellulla maankäytöllä ei ole paikallisesti tai seudullisesti haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Asemakaavamuutos edistää sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset siten mahdollisimman

vähäiset. Alueelle sijoittuvat palvelut ovat saavutettavissa joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavoitettava alue sijaitsee nykyisessä yhdyskuntarakenteessa ja hyvien yhdyskuntateknisten verkostojen alueella, mikä on yhdyskuntataloudellisten kustannusten kannalta edullisempaa kuin uuden, yhdyskuntarakenteesta irrallisen alueen toteuttaminen.

Ansatie 1:n tonttia laajennetaan Ansatien katualueelle siten, että kadun länsireunassa kulkeva nykyinen kevyen liikenteen väylä ja sen alla olevat tietoliikenne- yms. kaapelit sekä sähkökaappi siirretään uuden katualueen rajan mukaiseen paikkaan. Katualueesta tontiksi muuttuvalla alueella on myös HSY:n vesi- ja viemäriputkia, joita on siirrettävä uuden toimistorakennuksen takia noin 40 m pituiselta osuudelta hieman idemmäksi. Kustannusarvio kevyen liikenteen väylän muutosten osalta on noin 105 000 € ja HSY:n putkien siirron osalta 55 000 €. Kevyen liikenteen väylän sekä HSY:n putkien siirroista aiheutuvista kustannuksista vastaa Motonet Kiinteistöt Oy.

Kaavamuutoksen pitkän aikavälin taloudellisten hyötyjen on katsottu ylittävän kaavamuutoksen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutosalue ei ole Pakkalan ja Ylästön asutuksen käytössä olevaa naapurustoa tai aluetta eikä kaavamuutos siten aiheuta vaikutuksia sosiaaliseen ympäristöön.

Virkistys

Kaavamuutos ei muuta virkistysalueita eikä vaikuta lähialueen virkistysalueverkostoon.

Liikenne

Ansatiellä on tällä hetkellä Kehä III:n alittava yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie, mutta lopullisen katusuunnitelman mukaan koko katu alittaisi Kehä III:n. Kadun alitus ei aiheudu kaavamuutoksesta eikä alituksen rakentamisen ajankohta ole tiedossa. Ansatie 1:n tonttia laajennetaan Ansatien katualueelle siten, että kadun länsireunassa kulkeva nykyinen kevyen liikenteen väylä siirretään uuden katualueen rajan mukaiseen paikkaan. Ansatien asemakaavoitettu katualue pienenee 3 280 m^2. Muille välittömille muutoksille katualueella ei kaavamuutoksesta johtuen ole tarvetta.

Korttelialueiden kokonaisrakennusoikeuden määrä kasvaa 1 085 k-m^2 ja käyttötarkoitus muuttuu kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna mutta ne säilyvät liiketilojen osalta v. 2005 rakennetun tilanteen mukaisina. Kaavamuutoksella ei siten ole olennaisia vaikutuksia niiden perusteella muodostuviin liikennemääriin. Motonet-kiinteistöllä on nykytilanteessa yhteensä 180 autopaikkaa ja kaavamuutoksen jälkeen noin 221 autopaikkaa.

Ansatien pohjoisosan länsireunan kaistaleen liittäminen Ansatie 1:n tontin osaksi ei heikennä Ansatie 2:n tonttiliittymien toimivuutta eikä Ansatien tulevaa toteuttamista Kehä III:n ali läpiajoyhteydeksi Osumakujan kautta Tikkurilantielle.

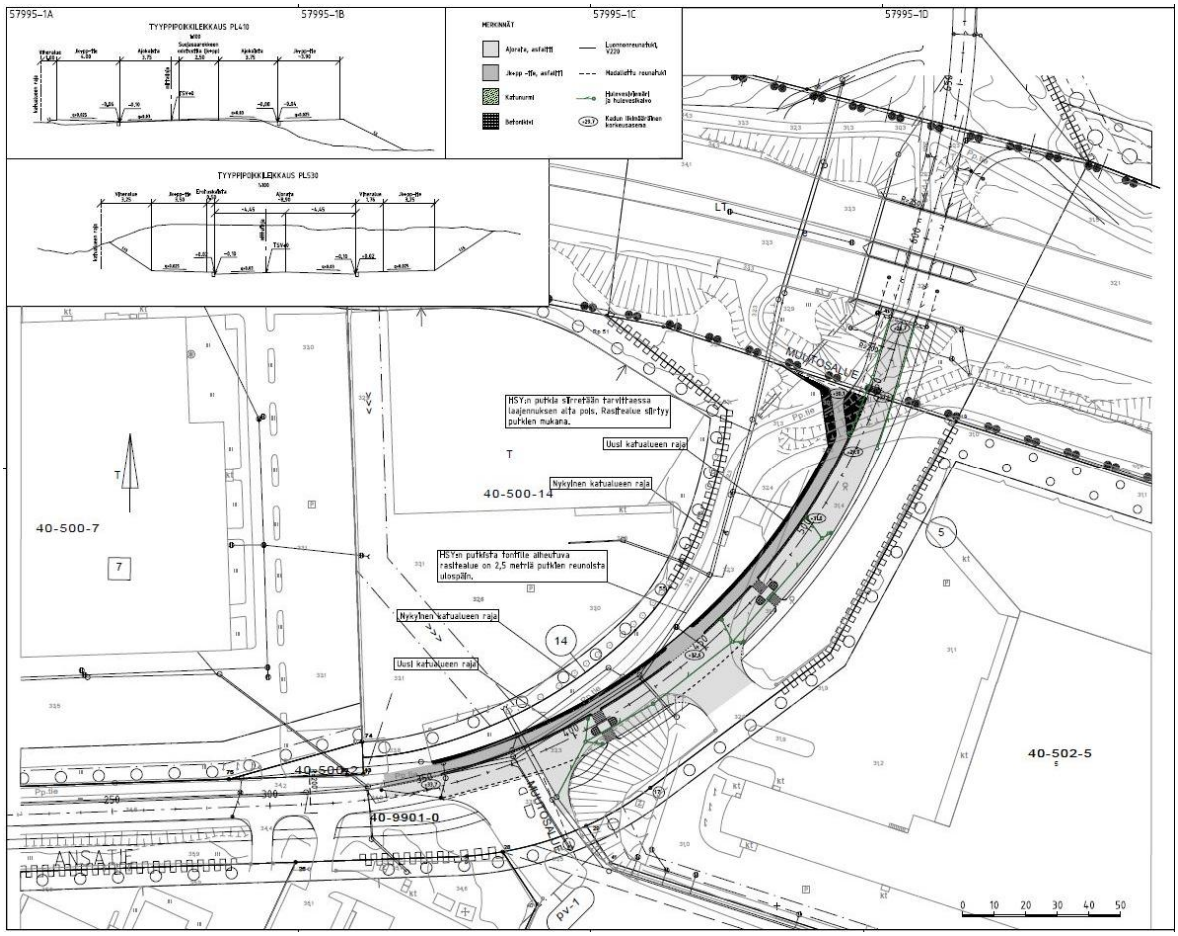

Alustava suunnitelma Ansatien muutoksista ja jatkeesta Kehä III:n ali (Ramboll Finland Oy)

Vesihuolto

Kaavamuutoksesta johtuen Ansatien katualueen länsireunasta muutetaan noin 240 metrin matkalta 3 280 m^2 kokoinen kaistale osaksi Ansatie 1:n tonttia. Ko. kaistaleella kulkee HSY:n jätevesiviemäri 315 M (rak. 2011) ja vesijohto 225 M (rak. 2011), jotka ovat osa Ansatien alla kulkevia putkia. Tontiksi muuttuvalla alueella viemärin ja vesijohdon päälle on suunniteltu pysäköintialue. Uusi toimistorakennus tulee paikoin niin lähelle jäteveden runkoviemäriä sekä vesijohtoa, että niitä on siirrettävä noin 40 m pituiselta osuudelta. Viemäriä ei voi siirtää uudelle katualueelle, koska viemärin kaltevuudeksi jäisi tällöin vain noin 0,3% (3 promillea). HSY:n putkille varataan riittävä rasitealue Ansatie 1:n laajennetun tontin itäosaan. Motonet kiinteistöt Oy toteuttaa vesihuollon siirron HSY:n hyväksymien suunnitelmien mukaisesti ja vastaa aiheutuvista kustannuksista. Maanalaisia johtoja varten varattu alueen osa on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti.

Kaavamuutosalueella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää/imeyttää tontilla ja yleisillä alueilla ennen niiden johtamista yleisiin hulevesiviemäreihin. Lähtökohtana on, ettei kaavamuutosalueen hulevesimäärien virtaama tontin ulkopuolelle lisäänny eikä äärevöidy nykytilanteesta. Ramboll Finland Oy on laatinut alustavan suunnitelman kaavamuutosalueen hulevesien viivyttämisestä tontilla.

Suunnitelman mitoitus on laskettu Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallin (julkaistu 2014) mukaan. Laskennassa on huomioitu uusien tonttirajojen sisällä syntyvä hulevesi ennen ja jälkeen laajennuksen:
$Q=A*i*\Psi$

Sateen rankkuus i=150 l/s/ha
Valumakertoimet Ψ ohjeesta "Katu 2002"
Sateen kesto 10 min

Virtaama ennen laajennusta

	Ala ennen [m2]	Valumakerroin Ψ	Q [l/s]
Rakennus	5162	0,9	69,7
Asfaltti	6268	0,8	75,2
Laatoitus	0	0,8	0,0
Sora	0	0,3	0,0
Nurmi	1024	0,1	1,5
Pensaat	1063	0,1	1,6
Kallio	0	0,4	0,0
Asfaltti (tontin laajennusosa)	935	0,8	11,2
Sora (tontin laajennusosa)	200	0,3	0,9
Viheralue (tontin laajennusosa)	2139	0,2	6,4
		Virtaama Q yht=	166,6

Virtaama laajennuksen jälkeen

	Ala jälkeen [m2]	Valumakerroin Ψ	Q [l/s]
Rakennus	6445	0,9	87,0
Asfaltti	6497	0,8	78,0
Laatoitus	364	0,8	4,4
Sora	902	0,3	4,1
Nurmi	775	0,1	1,2
Pensaat	1489	0,1	2,2
Kallio	327	0,4	2,0
		Virtaama Q yht=	178,8

Tontilla viivytettävä hulevesimäärä:
Virtaama Q=178,8-166,6=12,2 l/s
Viivytysaltaan tilavuus V=12,2 l/s*10*60 s=7320 l = 7,3 m^3

Ympäristöhäiriöt

Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 on päiväajan enimmäismelutason ohjearvo LAeq liike- ja toimistohuoneille 45 dB.

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on 55–60 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 32 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2011 liikennetiedoilla tehty Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2012. Sen perusteella Kehä III:n liikenteen aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on Ansatie 1:n pohjois- ja koillisosassa enimmillään 70- 75 dB ja Ansatien länsireunassa 60–70 dB. Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaan sallittava liike- ja toimistotilojen sisämelun keskiäänitason päiväohjearvo $L_{Aeq7\text{-}22}$ on 45 dB. Siten tieliikenteen enimmäismelutaso 75 dB edellyttäisi liike- ja toimistotilojen ulkovaipan ääneneristävyyttä DL 30 dB.

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu Kehä III:n liikennemelusta. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella rakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden kannalta lentoliikenteen melu on kuitenkin mitoittava, mikä huomioidaan kaavamääräyksissä toimisto- yms. hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 32 dBA. Tieliikenteen aiheuttama melu tai pienhiukkaset eivät edellytä niiden erityistä huomioimista asemakaavassa. Kaavamuutos ei muuta alueen ympäristöhäiriöiden tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille ja Ansatien pohjoisosan jatkeen tulevan toteuttamisen myötä rakentuville alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykyisin pääosin rakennettua pintaa ja osin kasvipäällysteistä pintaa. Rakennetun pinnan osuus kasvaa alueen rakentumisen johdosta nykyisestä, minkä seurauksena hulevesien muodostuminen lisääntyy. Kaavamuutosalueella muodostuvia hulevesiä tulee uusien kaavamääräysten mukaan viivyttää/imeyttää tontilla ennen niiden johtamista hulevesiviemäriin, jotta tontilta pois lähtevien hulevesimäärien virtaamat eivät kasva nykytilanteesta. Kaavamuutoksen uudet kaavamääräykset edellyttävät hulevesien viivyttämistä ja hallintaa tontilla kumoutuvaa asemakaavaa ja nykytilannetta paremmin, mikä vaikuttaa tontilta poisjohdettavien hulevesien laatuun ja määrään positiivisesti.

Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia tarkempi hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Keskeiset vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta aiheutuvat rakentamisesta, rakennusten käytöstä ja ylläpidosta sekä liikenteestä kiinteistöille. Näiden osalta kaavamuutos ei oleellisesti muuta tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna. Kaavamuutos mahdollistaa nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvan alueen rakentumisen, mikä on ilmanmuutoksen kannalta parempi vaihtoehto kuin täysin uuden rakennusalueen muodostaminen ja toteuttaminen yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevaan neitseelliseen luonnonympäristöön.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Kaavamuutoksen kaavamääräyksissä edellytetään Motonetin tontin toteuttamiselta viherkerrointa 0,6. Asemakaavavaiheen laskelman perusteella korttelin / tontin vihertehokkuusvaatimuksen tavoitetaso 0,6 on saavutettavissa. Vihertehokkuustuloskortti on kaavaselostuksen lopussa liitteenä.

Kaavamääräyksissä mahdollistetaan myös maalämmön käyttö sekä edellytetään, että aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- sekä tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöt on otettu VAT:n mukaisesti huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Broman Group Oy (Motonet yms.):	Eero Broman	
	Ari Laamanen	
	Juha Schreck	
Schauman Arkkitehdit Oy:	Tuomas Mikkola	
	Janne Helin	
Ramboll Finland Oy:	Taneli Ratilainen	
Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu:	Anitta Pentinmikko	aluearkkitehti (→31.10.2018)
	Merja Häsänen	aluearkkit, va. (1.11.–31.12.2018)
	Johanna Rajala	aluearkkitehti (1.1.2019→)
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Vuokko Rova	suunnitteluavustaja
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kuntatekniikan keskus :	Harri Keinänen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Paula Luomala	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Mikko Kettunen	alueinsinööri
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
Ympäristökeskus:	Ari Pietilä	ympäristösuunnittelija
Kiinteistöt ja asuminen:	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
	Jukka Köykkä	kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI, Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Vantaalla, 11. päivänä maaliskuuta 2019.

Jukka Köykkä	Johanna Rajala
kaavasuunnittelija	aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	19.11.2018
Kaavan nimi	002397 Ylästö 40 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	20.06.2018
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002397
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,4534	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	2,4534

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**2,4534**	**100,0**	**8520**	**0,35**	**0,0000**	**1085**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,6797	68,5	8520	0,51	1,6797	8520
T yhteensä	0,0000		0		-1,3517	-7435
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,7737	31,5	0		-0,3280	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**2,4534**	**100,0**	**8520**	**0,35**	**0,0000**	**1085**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,6797	68,5	8520	0,51	1,6797	8520
KM	1,6797	100,0	8520	0,51	1,6797	8520
T yhteensä	0,0000		0		-1,3517	-7435
T	0,0000		0		-1,3517	-7435
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,7737	31,5	0		-0,3280	0
Kadut	0,7737	100,0	0		-0,3280	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

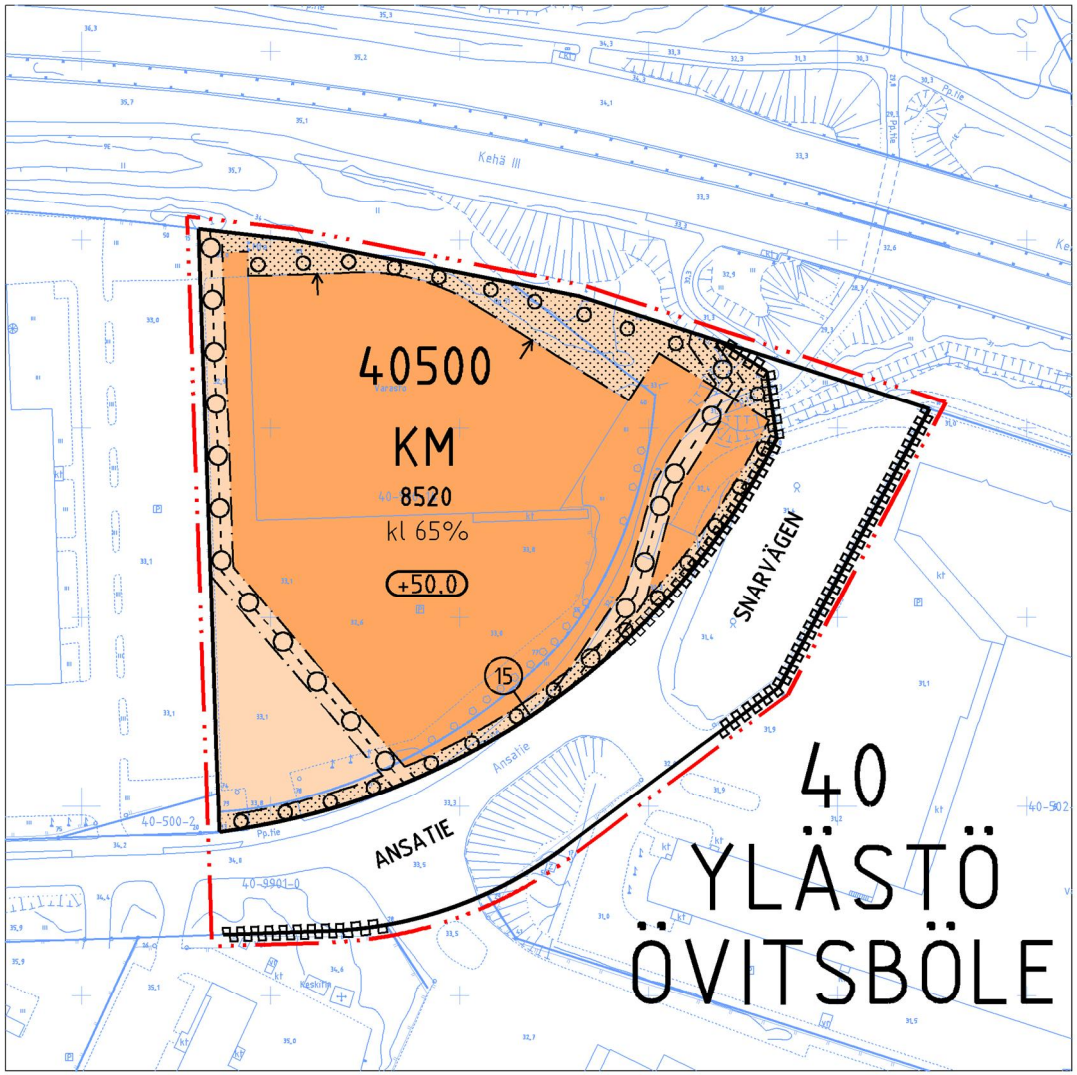

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

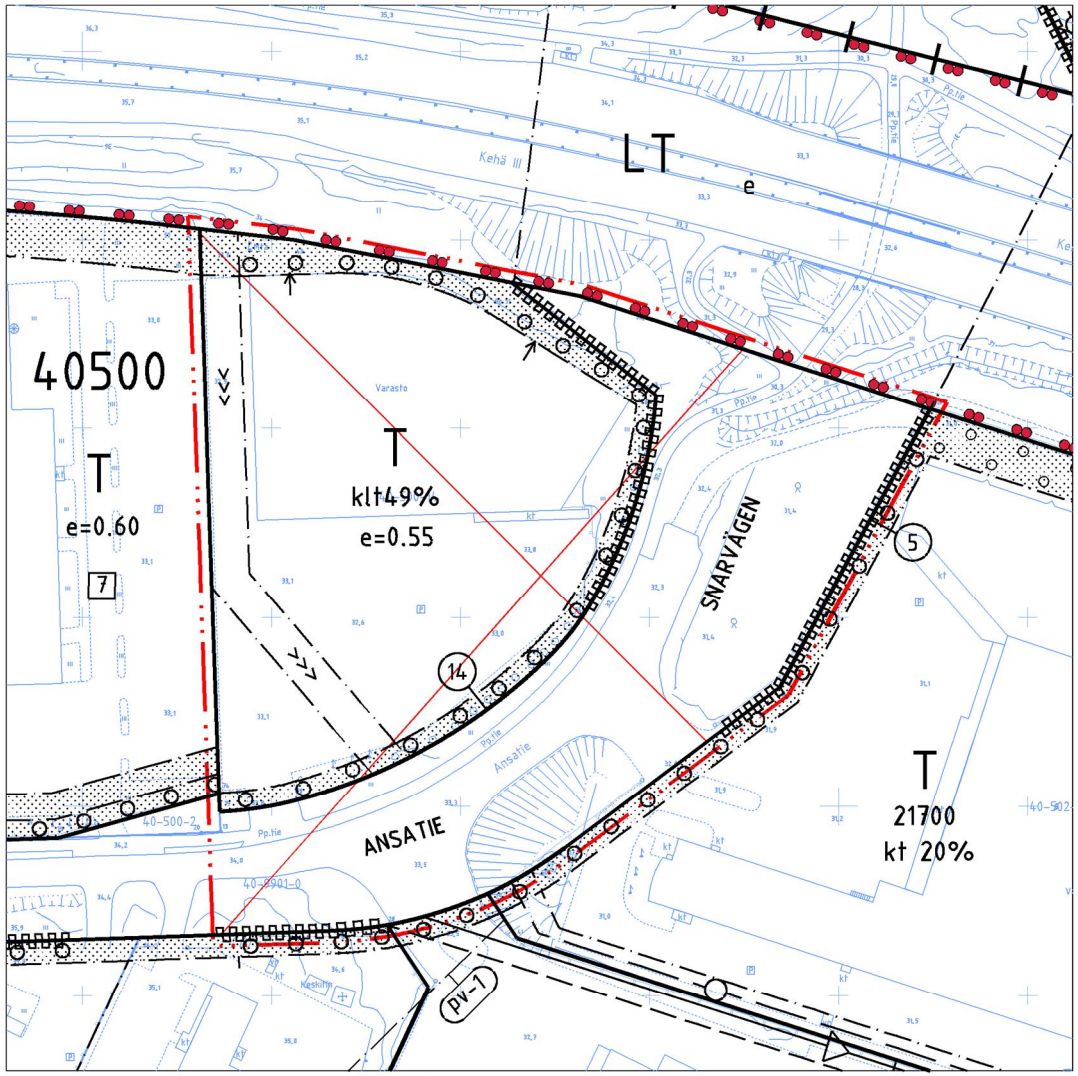

POISTETTAVAT MERKINNÄT

0 50 100m

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
002397	11.3.2019	686496, 687496 1 / 2

Vantaan kaupunki

ANSATIE 1

Kaupunginosa 40, Ylästö

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 40500
sekä katualuetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos
Osa korttelia 40500.

1:2000

Vanda stad

SNARVÄGEN 1

Stadsdel 40, Övitsböle

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 40500
samt gatuområde.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 40500.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

— · · · — **3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

KM **Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.**

Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.

Alueelle saa rakentaa liike-, varasto- ja toimistorakennuksia, autojen korjaamo- ja huoltotiloja sekä niiden yhdistelmiä.

På området får byggas affärs-, lager- och kontorsbyggnader, reparationsverkstads- och underhållslokaler för bilar samt kombinationer av dessa.

Vähittäiskaupan liiketilat saavat olla vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja.

Affärslokalerna för detaljhandel får enbart vara affärslokaler för specialvaror som kräver mycket utrymme.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan tiloja.

Butikslokaler för dagligvaror får inte placeras i området.

Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Kehä III:n ja Ansatien suunnista.

Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadssätt och den arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Ring III och Snarvägen ska tas i beaktande.

Tonttia ei saa käyttää avovarastointiin.

Tomten får inte användas för öppen lagring.

Tontti tulee rajata Kehä III:n ja Ansatien puolelta kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Rakennuksesta ja tonttia rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.

Tomten ska avgränsas mot Ring III och Snarvägen med urbana konstruktioner och planteringar som stadsbildsmässigt och arkitektoniskt håller hög klass. Byggnaden och de konstruktioner som avgränsar tomten samt underhållsområdenas och soprummens konstruktioner ska utgöra en sammanhängande helhet i stadsbilden.

Tontin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,6. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Tomtens gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,6. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet via planen över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä.

Jordvärme kan utnyttjas på tomten.

Aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

Solpaneler och andra energisparande och -producerande ska gynnas.

Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Hulevedet tulee viivyttää tontilla.

För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten. Dagvattnet ska fördröjas på tomten.

Maanalaisia johtoja varten varattu alueen osa on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti. Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei saa istuttaa syväjuurisia kasveja.

Den områdesdel som reserverats för underjordiska ledningar ska anläggas på ett sätt som förhindrar ledningarna att sätta sig i marken och gör det enkelt att utföra underhåll av ledningarna. På den del av området som reserverats för underjordiska rör och ledningar får man inte plantera djuprotade växter.

Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.

Från byggnaden ska en smidig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.

Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava upotetuilla reunakivillä muista piha-alueista.

Fotgångarområdena ska stenläggas och med infällda kantstenar avgränsas från de andra gårdsområdena.

Liikkeen pääsisäänkäyntiä tulee korostaa.

Affärens huvudingång ska framhävas.

Liike- ja toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och trafikbuller ska i affärs- och kontorslokalers ytterhölje vara minst 32 dB.

Lastauskatokset saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle.

Lastplatserna som är försedda med tak får nå utanför byggnadsområdet.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.	Vid placeringen och konstruktionen av reklamanläggningar ska särskild hänsyn till stadsbildaspekter tas.
Maantiealueen viereinen mainos- ja informaatiopyloni ei saa aiheuttaa haittaa maantien liikenneturvallisuudelle. Pylonin pystyttämisestä on pyydettävä lausunto maantien tienpitäjältä.	Reklam- och informationspylonen intill landsvägsområdet får inte äventyra trafiksäkerheten på landsvägen. För att resa pylonen ska ett utlåtande skaffas av landsvägens väghållare.
Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät: Liiketilat ja toimistot 1 ap / 50 k-m² Varastot ja muut 1 ap / 150 k-m²	Minimiantalet bil- och cykelplatser: Affärslokaler och kontor 1 bp / 50 km²-vy Lager och övrigt 1 bp / 150 km²-vy
Polkupyöräpaikkojen tarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.	Behovet av cykelplatser bestäms i samband med bygglovet.
Polkupyöräpaikat sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.	Cykelplatser ska placeras vid huvudingången. Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.
Autopaikat tulee jäsentää runkopuin ja pensain enintään 40 autopaikan yksiköiksi.	Bilplatserna ska delas in med hjälp av stamträd och buskar i enheter på högst 40 bilplatser.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
Osa - alueen raja.	Gräns för delområde.
Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
40 Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
YLÄS Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
40500 Korttelin numero.	Kvartersnummer.
ANSATIE Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
8520 Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
kl 65% Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää liiketiloja varten.	Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för affärslokaler.
+50.0 Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.	Högsta höjd för byggnads vattentak.
Rakennusala.	Byggnadsyta.
Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
Katu.	Gata.
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

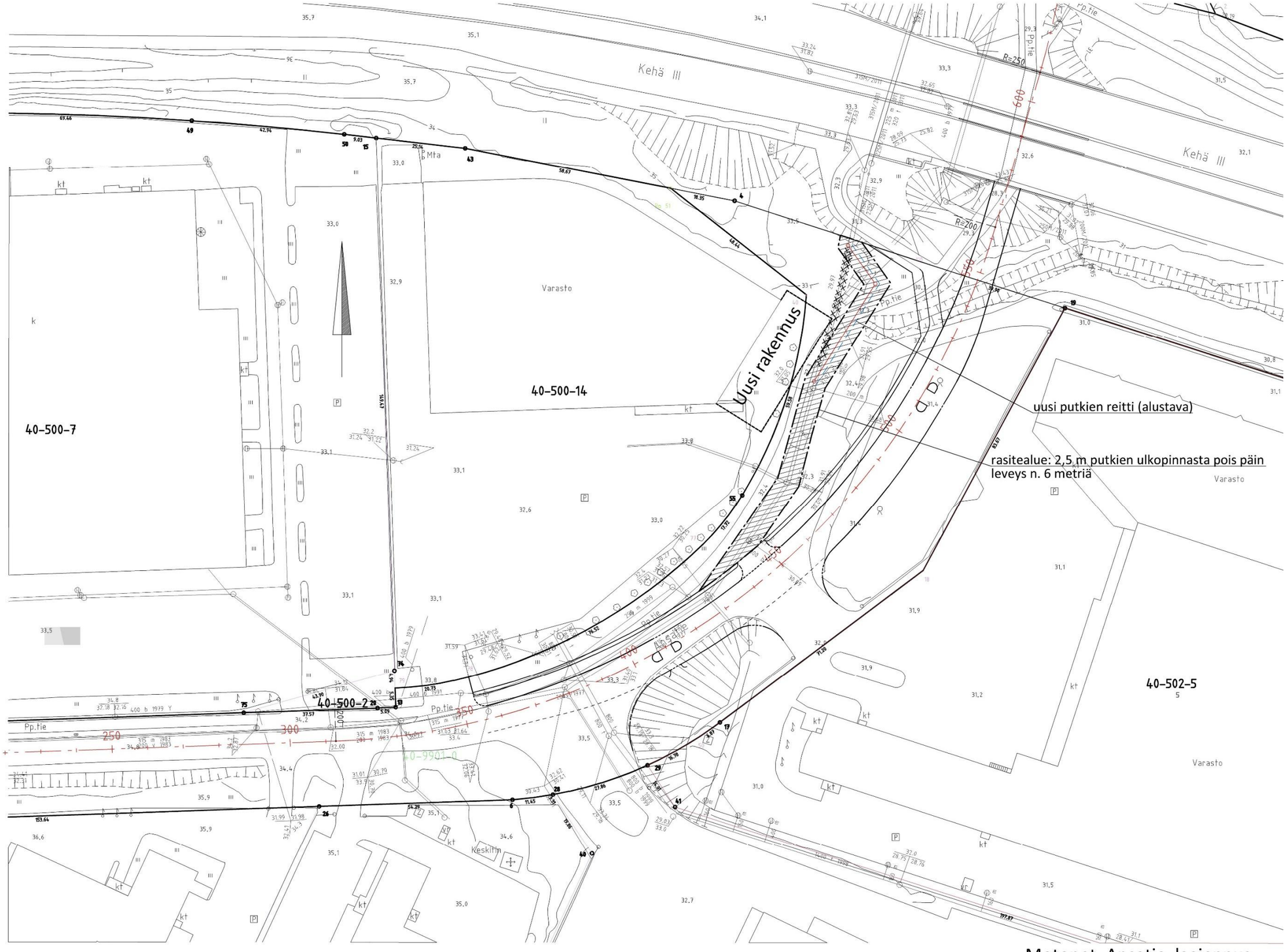

Motonet, Ansatie, laajennus
HSY:n vesihuolto, rasitealue
Ansatie, Vantaa
Ramboll Finland Oy 26.10.2018

Tuloskortti

Kohteen osoite: Motonet, Ansatie 1, 01740 VANTAA

Päivämäärä: 29.11.2018

Lomakkeen täyttäjä ja yritys: Tuomas Mikkola, Schauman Arkkitehdit Oy

Saavutettu vihertehokkuus
0,6
Tavoitetaso
0,6
Minimitaso
0,3

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävät puut ja maaperä	2	5
Istutettava kasvillisuus	4	13
Läpäisevät tai 1/2 läp.pinnoitteet	2	2
Hulevesien hallintarakenteet	1	5
Bonuselementit	0	ei käytössä Vantaalla
Yhteensä	9	25

Asemakaavavaiheen pinta-ala kaavio

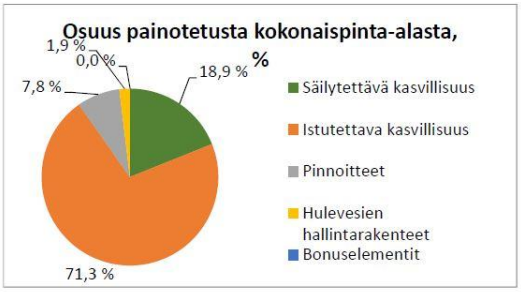

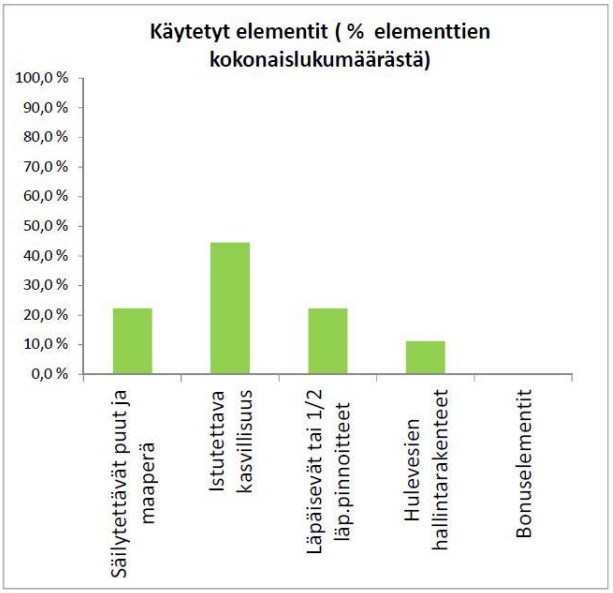

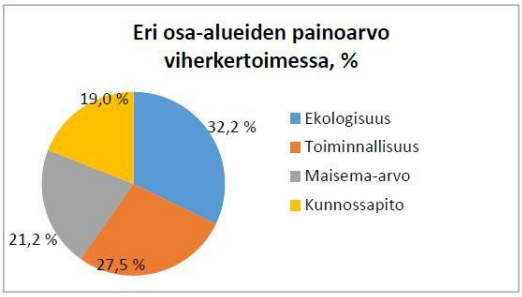

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavamuutosehdotus 002397
Ansatie 1 / 40. Ylästö

LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu / 11.3.2019

Kaupunginhallitus 17.12.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002397** Ansatie 1, Ylästö. Lausuntoja pyydettiin 2 ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 ELY-keskus	Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018, mikä on hyvä päivittää kaavaselostukseen. Muutoin Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa.	Kaavaselostusta on tarkistettu.
NRO 2 HSY	Yleistä vesihuoltoa varten tulee asemakaavaan varata vähintään 8 metriä leveä johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita.	Kaavakarttaa ja kaavamääräyksiä on tarkistettu.

NRO 1 ELY-keskus

Lausunto:
Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Vantaa, 40. Ylästö, Ansatie 1, nro 002397

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Ansatie 1 asemakaavan muutosehdotuksesta (002397).

Asemakaava mahdollistaa olemassa olevan myymälän jatkeeksi toimisto-osan. Lisärakennusoikeutta osoitetaan vain uusia toimisto- sekä autojen huolto-, korjaamo ja rengaspalveluiden tiloja varten.

Kaavaselostukseen on hyvä päivittää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Muutoin Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Vastine:
Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku kaavaselostuksessa on päivitetty lausunnossa esitetyn mukaiseksi.

Tarkistukset:
Kaavaselostuksen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva luku on tarkistettu.

NRO 2 HSY

Lausunto:
ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002397, ANSATIE 1, 40. KAUPUNGINOSA, YLÄSTÖ
Motonet Kiinteistöt Oy on hakenut Ansatie 1:ssä sijaitsevan kiinteistönsä asemakaavan muuttamista. Hakijan tavoitteena on uudistaa Motonet Vantaa vastaamaan yrityksen nykyistä konseptia, johon nykyisen vähittäiskaupan lisäksi kuuluvat autojen korjaamo-, pesula- ja rengaspalvelut. Uusia palvelutiloja halutaan rakentaa kiinteistön länsiosaan noin 1 500 k-m2. Asemakaavamuutoksen yhteydessä laaditaan myös tonttijako ja tonttijaon muutos, koska tontin rajat muuttuvat. Tontin laajennusalueella sijaitsee runsaasti kunnallistekniikan maanalaisia verkostoja, joita on siirrettävä. Niihin liittyvistä kustannuksista vastaa ensisijaisesti asemakaavamuutoksen hakija. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:
Kaavamuutos edellyttää yleisen vesijohdon ja viemärin siirtoa. Ansatien katualueen länsireunasta joudutaan siirtämään vesijohtoa ja jätevesiviemäriä noin 40 metrin pituiselta osuudelta. Jätevesiviemärin kaadon jäädessä liian pieneksi katualueella putket siirretään Ansatie 1:en laajennetun tontin itäosaan. Yleistä vesihuoltoa varten tulee asemakaavaan varata vähintään 8 metriä leveä johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita
eikä istuttaa puita tai pensaita. Johtosiirto tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä HSY:n kanssa ja lopulliset suunnitelmat hyväksyttää HSY:llä.
Johtosiirtokustannuksista vastaa asemakaavamuutoksen hakija.

Vastine:
Kaavakarttaa on tarkistettu osoittamalla maanalaista johtoa varten varattu alueen osa 8 m leveäksi. Kaavassa määrätään, että maanalaisia johtoja varten varattu alueen osa on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti. Em. kaavamääräystä on lausunnon johdosta tarkistettu lisäämällä määräys: *”Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei saa istuttaa syväjuurisia kasveja (På den del av området som reserverats för underjordiska rör och ledningar får man inte plantera djuprotade växter.)”*

Tarkistukset:
Maanalaista johtoa varten varattua alueen osaa koskevaa kaavamerkintää ja kaavamääräystä on tarkistettu vastineessa esitetyillä tavoilla.

31 § **Asemakaava ja asemakaavan muutos 412000 ja tonttijako, 41 Viinikkala / Katriinantie 3**

VD/9691/10.02.04.00/2016
HP/TLA/JOR/A-LVA/MKU/LL

Kaava-alue käsittää osan korttelia 41101, joka on jäänyt aiemman asemakaavoituksen ulkopuolelle. Kaavoitettava alue täydentää jo aiemmin kaavoitettua laajaa korttelia. Alueella kaavoitetaan teollisuus- ja varastorakentamisen korttelialuetta 5600 k-m^2 (e=0.44) enintään kahteen kerrokseen. Samalla kaavoitetaan puuttuva osa Katriinantien katualuetta.

Asemakaava koskee korttelin 41101 tulevaa tonttia 18 ja Katriinantien katualuetta, kaupunginosassa 41, Viinikkala.

Asemakaavamuutos koskee Katriinantien katualueen rajaa.

Tonttijako koskee korttelin 41101 tonttia 18.

Alue sijaitsee Viinikkalan kaupunginosassa Suokalliontien eteläpuolella ja Katriinantie itäpuolella.

Kaavan hakija
Kaavan hakija on yksityinen maanomistaja ja Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Kaava-alueen maanomistajia ovat hakija, yksityiset maanomistajat, Suomen valtio/Uudenmaan ELY-keskus/Liikenne- ja infrastruktuuri ja Vantaan kaupunki.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Arkkitehtitoimisto Siltanen & Laakso asiamiehenä/konsulttina ja hakijan edustajana Megahub.

Yleiskaava
Kaava-alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa teollisuus- ja varastoalue (T) sekä tiealuetta. Alueen itäreunalla on maisemallisesti arvokas maaseudun kulttuurimaisema, jonka maisemakuvaa on suojeltava.

Asemakaava
Kaava-alue on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T) sekä tiealuetta. Alueen käyttötarkoitus on määritelty siten, että sen käyttö olisi monipuolista ja joustavaa. Tämä helpottaa hankkeen kehittämistä jatkossa. Rakennukseen voi rakentaa osittain toisen kerroksen. Rakennusoikeutta on kaavassa 5600 k-m^2, joka on osoitettu tontin pohjoisosaan. Eteläosassa tonttia sijaitsevat alueen pysäköintipaikat.

Alueella oleva lentomelu rajoittaa käyttöä kuitenkin siten, että asuintiloja ei alueelle sallita, toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ääneneristävyyden ΔL on oltava vähintään 35 dB.

Alueen länsireunalla on maisemallisesti arvokas Vantaajokilaakson kulttuurimaisema, jonka maisemakuvaa on määrätty kaavassa suojeltavaksi.

Kaava-alueella tulee järjestää hulevesien viivytys. Alueen hulevedet johtuvat Katriinantien hulevesialtaaseen, josta ne johdetaan alueen ojia pitkin Vantaanjokeen.

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät on määritelty erikseen toimistoille, liiketiloille, tuotantotiloille ja varastotiloille.

Aiemmin Viinikkala 2 -kaavassa hyväksytty katualueen raja Katriinantieltä poistetaan.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 6.10.2017.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 4 kpl ja niiden sisältö on selostettu kaavaselostuksessa.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa työpaikkatontteja (1 kpl).

Sopimus
Asemakaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.12.2018 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.12.2018 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 41200 sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Katriinantie 3,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) vahvistetaan maksuluokka 2 (5000 €) lisättynä tonttijaon aiheuttamalla lisäkustannuksella 1000 €. Kaavan laatimiskustannukset yhteensä 6000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.12.2018 § 42

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.12.2018 päivätty asemakaavaehdotus ja ja asemakaavan muutosehdotus 41200 sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Katriinantie 3,
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
c) vahvistaa maksuluokaksi 2 (5000 €) lisättynä tonttijaon aiheuttamalla lisäkustannuksella 1000 €. Kaavan laatimiskustannukset yhteensä 6000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 30.1.–28.2.2019. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 17.12.2018 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 28.2.2019 mennessä Uudenmaan ELY-keskukselta, Fingrid Oyj:ltä, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY) ja Vantaan Energialta.

Uudenmaan ELY-keskus huomautti lausunnossaan, että kaavaselostukseen on syytä päivittää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita käsittelevä kohta. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Uudenmaan ELY- keskus huomauttaa edelleen, että vasemmalle kääntymiskaistan tarve ei selviä kaava-aineistosta, sillä aineistossa ei ole arvioitu kaavan tuottamaa liikennemäärää ja liikenteen suuntautumista. Nämä arvioinnit tulee tehdä, jotta kaistan tarve selviää. Mikäli vasemmalle kääntymiskaista osoittautuu tarpeelliseksi, olisi suojatie suositeltavampaa sijoittaa liittymän eteläpuolelle, jotta kahden kaistan ylitykseltä vältytään. Katriinantiellä, kaava-alueen kohdalla on nopeusrajoitus 60 km/h ja arkivuorokausiliikennemäärä noin 11 000 ajoneuvoa. Suojatiellä pitäisi olla liikennevalot turvallisuuden takaamiseksi. Nelihaaraliittymän Pohjois-Viinikkalantien haaran sulkemismahdollisuutta tulisi myös tarkastella. Turvallisen liittymäratkaisun varmistamiseksi liittymäratkaisun suunnittelussa tulisi ylipäänsä noudattaa yhdessä kuntien kanssa laadittua Jalankulku ja pyöräilyväylien suunnittelu -ohjetta.

Hulevesien hallintasuunnitelmassa tulee huomioida, että Vantaanjoki on Natura-alue. Hulevesillä ei saa olla haitallisia vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin tai vedenlaatuun.

Vantaan Energia halusi lausunnossaan, että kaavakarttaan merkittäisiin suunniteltu 110 kV:n voimalinjan varaus.

Fingrid Oyj:llä ei ollut huomautettavaa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) esitti rakennettavien yleisen vesijohdon ja jäteviemärin kustannusarviot, jotka täydentyvät jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tehdyt tarkistukset
Nähtävilläolon jälkeen on kaavakarttaan lisätty voimalinjavaraus, tarkennettu hulevesimääräyksiä ja tehty teknisiä korjauksia kaavamääräyksiin sekä päivitetty kaavaselostusta.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.3.2019 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2019 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 412000 sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Katriinantie 3
c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Sopimus
Asemakaavaan liittyvä sopimus on allekirjoitettu 20.3.2019.

———

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 31

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset,
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2019 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 412000 sekä tonttijakoehdotus, 41 Viinikkala / Katriinantie 3
c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavaselostus 11.3.2019
- Lausunnot ja vastineet 11.3.2019

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Johanna Rajala, puh. 050 302 8975, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
kaavoitusteknikko Anna-Liisa Vanhala, puh. 050 302 9334, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

412000 KATRIINANTIE 3

VIINIKKALA

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 11.3.2019 päivättyä asemakaavakarttaa nro 412000. Kaavoitus on tullut vireille 6.10.2017.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

Osa korttelia 41101 sekä katualuetta kaupunginosassa 41, Viinikkala.

Asemakaavan muutos:

Katualueen raja.

Tonttijako:

Tonttijako osa korttelia 41101.

Keskeinen sisältö:

Katriinantien ja voimassa olevan kaavan korttelin 41101 väliin jäävä kiilamainen alue, jolle kaavoitetaan teollisuus- ja varastotoimintaa sekä niihin liittyvää toimisto- ja aputiloja. Rakennusoikeus on 5600 k-m2 kahteen kerrokseen. Kaavassa on mukana Katriinantien katualuetta.

Kaavan laatija: Anna-Liisa Vanhala, kaavoitusteknikko, Vantaan kaupunki; anna-liisa.vanhala@vantaa.fi, puh. +358 50 302 9334.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

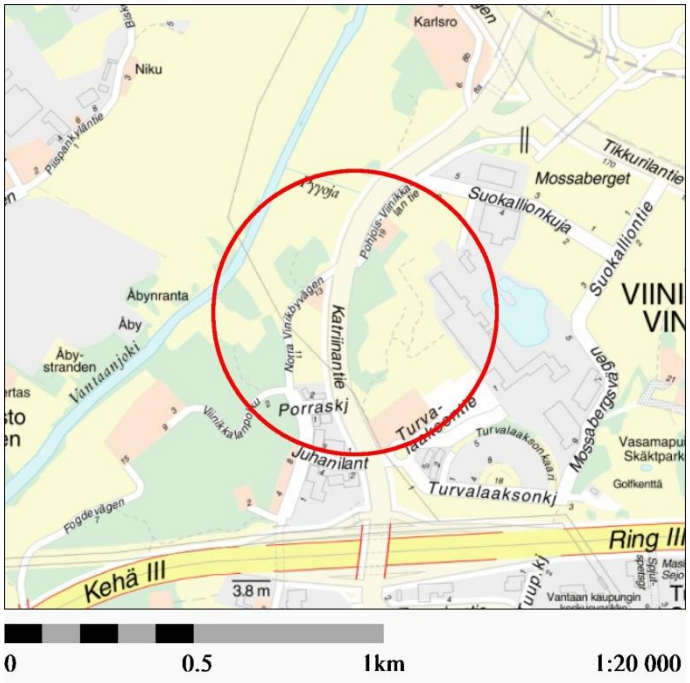

Kaava-alue sijaitsee Viinikkalan kaupunginosassa Suokalliontien eteläpuolella ja Katriinantie itäpuolella. Kaava-alue käsittää osan korttelia 41101 sekä Katriinantien katualuetta.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Yksityisen maanomistajan jättämä asemakaavahakemus on kirjattu saapuneeksi 4.11.2016. Kaava on työohjelmassa numerolla 412000.
- Kaavoitus tuli vireille 6.10.2017 (ilmoitus Asukaslehdessä 28.10.2017). Suunnittelualueen maanomistajille ja naapureille vireille tulosta on ilmoitettu kirjeellä ja viranomaisille sähköpostilla, mitkä ovat sisältäneet 6.10.2017 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman. (MRL: 62 §, 63 §)
- Mielipiteet pyydettiin 7.11.2017 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 4 kappaletta.

- Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.12.2018 sekä kaupunginhallitus, joiden myötä kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päiväksi ja ehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot (MRL 65 §, MRA 27 §).
- Kaavaehdotus oli nähtävillä 31.1.2019-28.2.2019, jona aikana ei saatu muistutuksia.
- Lausuntoja pyydettiin 4 kappaletta, joista saatiin määräaikaan 28.2.2019 mennessä ??? kpl.
- kaupunkisuunnittelulautakunta 11.3.2019
- kaupunginhallitus 25.3.2019
- Kaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

SISÄLLYSLUETTELO

Perus- ja tunnistetiedot 2
1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 4
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 12
4. Asemakaavan kuvaus 14
5. Asemakaavan toteutus 18
6. Kaavatyöhön osallistuneet 18
7. Asemakaavan seurantalomake 20
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 22
9. Muu suunnitelma-aineisto 25

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Vesihuollon esisuunnitelma
- Asemakaavan seurantalomake
- Kaavamääräykset
- Asemakaavakartta

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

1. Raportti hulevesien hallinnasta, Insinööritoimisto Eurogeo Oy
2. Alustava tontinkäyttösuunnitelma, Arkkitehtitoimisto Siltanen & Laakso
3. Suunnitelma tontin liikennejärjestelyistä, Arkkitehtitoimisto Siltanen & Laakso
4. Malli ilmanlaadun huomioonottamiseksi suunnittelussa HSY:n hallitus 20.12.2013, Päivitetty 3.6.2014
5. Autoliikenne Vantaalla 2015 / 2016 -raportti
6 Ilmailumääräys AGA M3-6

1. TIIVISTELMÄ

Kaava-alue käsittää osan korttelia 41101, joka on jäänyt aiemman asemakaavoituksen ulkopuolelle. Kaavoitettava alue täydentää jo aiemmin kaavoitettua laajaa korttelia. Alueella kaavoitetaan teollisuus- ja varastorakentamisen korttelialuetta 5600 k-m^2 enintään kahteen kerrokseen. Samalla kaavoitetaan puuttuva osa Katriinantien katualuetta ja Aiemmin Viinikkala 2 -kaavassa hyväksytty katualueen raja poistetaan.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue on osa Viinikkalan logistiikkavaltaista työpaikka-aluetta Kehä III:n ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välissä Helsingin metropolialueen keskellä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen, väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Viinikkalan kaupunginosassa asui vuoden 2016 alussa 71 asukasta. Aviapoliksen suuralueella sijaitseva Viinikkala on yleiskaavoitettu työpaikka-alueeksi.

Palvelut ja työpaikat

Vantaan työpaikkakasvu on keskittynyt Vantaan keskiosiin, ennen kaikkea Aviapoliksen suuralueelle, jolla työpaikkojen lisäys vuodesta 2004 vuoden 2014 loppuun on ollut yli 31 prosenttia. Aviapoliksen osuus koko kaupungin työpaikkakasvusta on ollut ko. ajanjaksona 75 prosenttia ja Viinikkalassa työpaikkojen määrän lisäys on 1 225. Vuoden 2014 lopussa Viinikkalassa oli 4 835 työpaikkaa. Aviapoliksen työpaikoista lähes joka kolmas oli v. 2014 kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla ja joka kymmenes teollisuuden toimialalla.

Yhdyskuntarakenne

Helsinki-Vantaan lentoaseman läntisen pääkiitotien lounaispäässä sijaitseva kaavamuutosalue on Tikkurilantien sekä Katriinantien välityksellä Kehä III:en tukeutuvaa ja rakentumassa olevaa työpaikka-aluetta.

Virkistys

Kaavamuutosalueella ei ole asemakaavoitettuja virkistysalueita. Kaavamuutosalue liittyy kaavamuutosalueen länsipuolella sijaitsevan Vantaanjokilaakson tuleviin ulkoiluverkostoihin.

Autoliikenne, julkinen liikenne, kävely ja pyöräily

Katriinantie on valtion ylläpitämä yhdystie nro 11459. Tien liikennemäärä on vajaa 11 000 ajon/vrk (v. 2016). Tiellä on suuri merkitys mm. Viinikkalan alueen yhteytenä Kehä III:lle. Tiellä on joukkoliikennettä (tällä hetkellä seutulinjat 632) ja kaava-alueen kohdalla bussipysäkit. Yhdistetty kevyen liikenteen raitti kulkee tien länsipuolella.

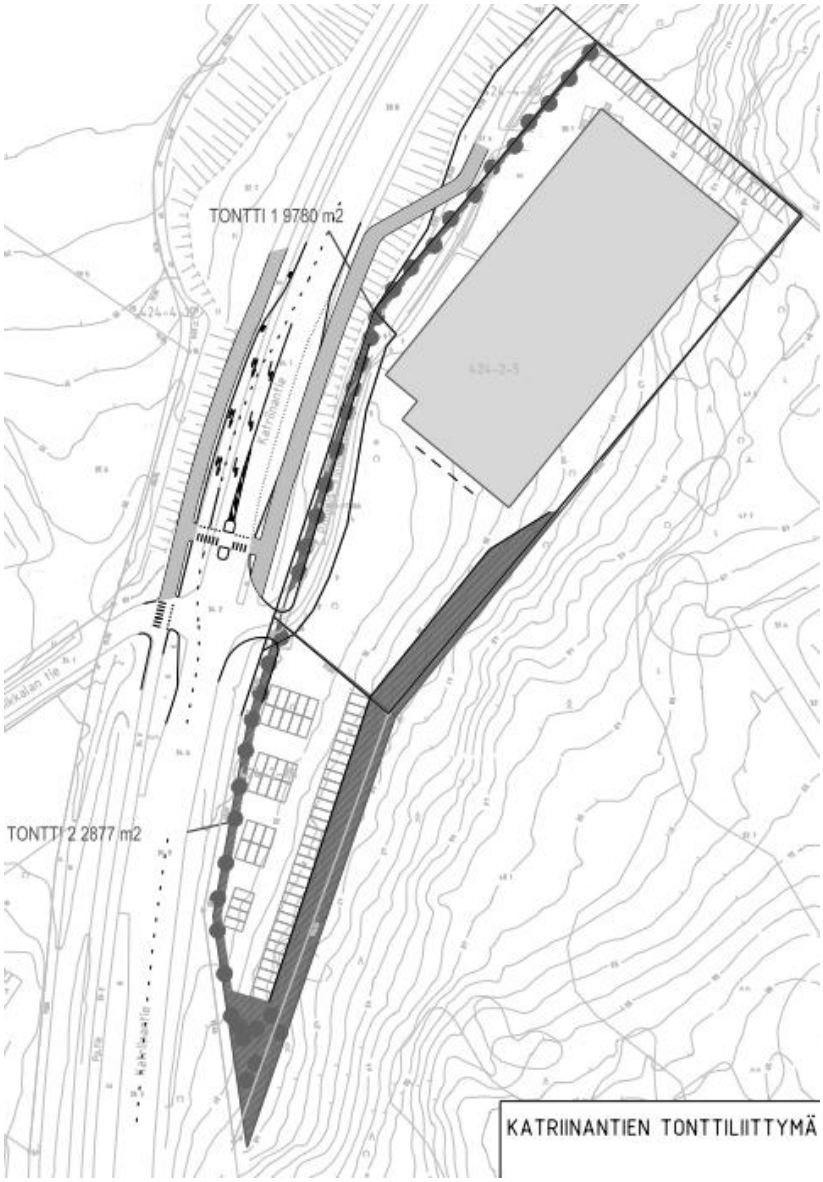

Vesihuolto
Kaava-alueen lähistöllä on rakennettua vesihuoltoverkostoa.

Vedenjakelu
Suokallionkujalla kaava-alueen koillispuolella, noin 130 metrin päässä, kulkee vuonna 2013 rakennettu DN225 vesijohto.

Alue kuuluu nykyisin Myyrmäen painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 4500 m³, HW = +96.00 ja LW = +82.00) sijaitsee Myyrmäessä. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta.

Jätevesiviemäröinti
Suokallionkujalla kaava-alueen koillispuolella, noin 130 metrin päässä, kulkee vuonna 2013 rakennettu DN250 jätevesiviemäri.

Jätevedet johdetaan Katriinantien varren jätevedenpumppaamolle, josta ne pumpataan edelleen Suokalliontien jätevesiviemäriin. Alueen jätevedet johdetaan Kehä III varressa sijaitsevaan runkoviemäriin, josta ne johtuvat Espoon viemäriverkostoon ja edelleen Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti
Kaavatyön aikana kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma. Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla. Rakentamisen myötä kaava-alueen hulevedet johdetaan viivytyksen jälkeen Katriinantien hulevesialtaan kautta Vantaanjokeen.

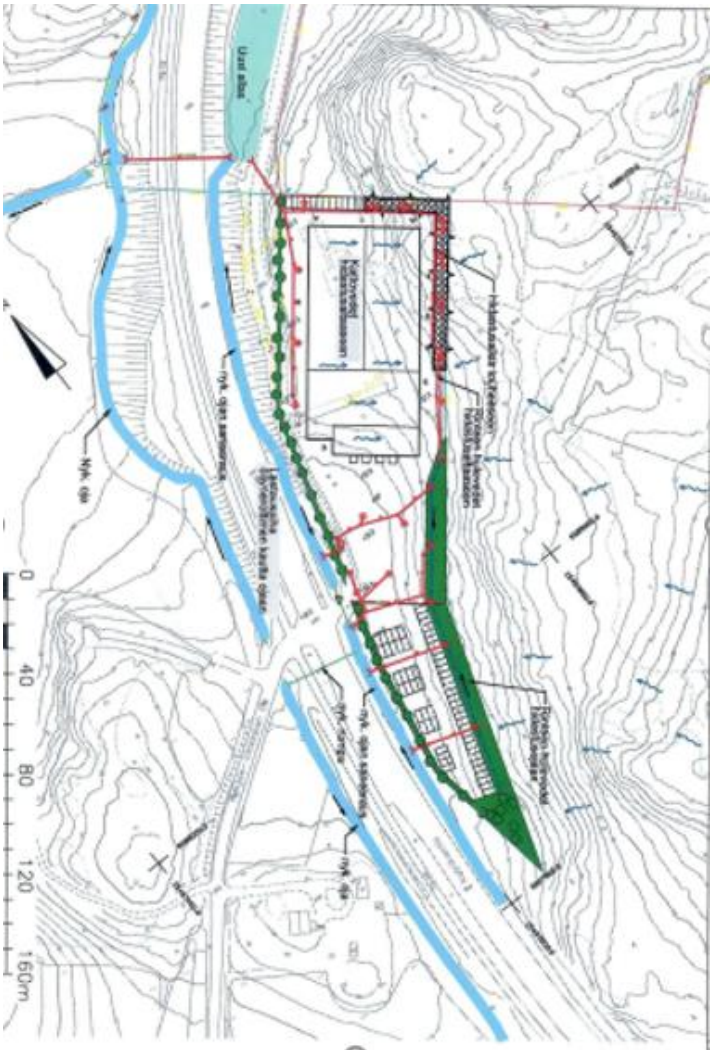

Hulevesien hallintaselvityksesä on ollut tavoitteena hidastaa hulevesiä omalle tonille rakennettavien maanalaisten hidastusaltaiden avulla. Vesimäärien laskelmissa on otettu huomioon itäpuoleisen Suomen Pankin tontin laaja-alaiselta alueelta, rakennettavalle tonteille tuleva hulevesimäärä. Tällä hetkellä hulevesi purkaantuu Katriinantien avo-ojaan. Ko. vesiä varten tonttien itäreunaan rakennetaan irtilouhittuun kallioon ja massanvaihtoon hidastusaltaat.

Tonttien itäreunassa maasto viettää voimakkaasti länteen. Keski- ja länsiosassa maasto on topografialtaan tasaisempaa. Pohjoisen tontin luonnontilainen maasto on vaihtelevaa. Pohjoisen tontin koilliskulmassa sijaitsee korkea kalliomäki. Tonttien itäreunassa maaperän yläosa on pääasiassa hiekkaa, syvemmällä tavataan moreenia. Tonttien keski- ja länsiosassa maaperän yläosassa esiityy heikosti vettä läpäisevää silttiä ja/tai savea.

Liikenne- ja paikoitusalueelta hulevedet ohjataan öljyn erotuksen kautta. Rakennuslupahakemukseen liitetään työmaavesien käsittelysuunnitelma RT 89-11230 mukaan. Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1m^3 jokaista 100 m^2 vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.

Sähköverkko ja kaukolämpö

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Kartriinantien varressa. Rakennustehokkuuden kasvaessa kiinteistön alueelle tarvitaan paikka puistomuuntamolle. Muuntamon paikkaa tarkennetaan suunnittelutyön edetessä. Alue on mahdollista liittää kaukolämpöön.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

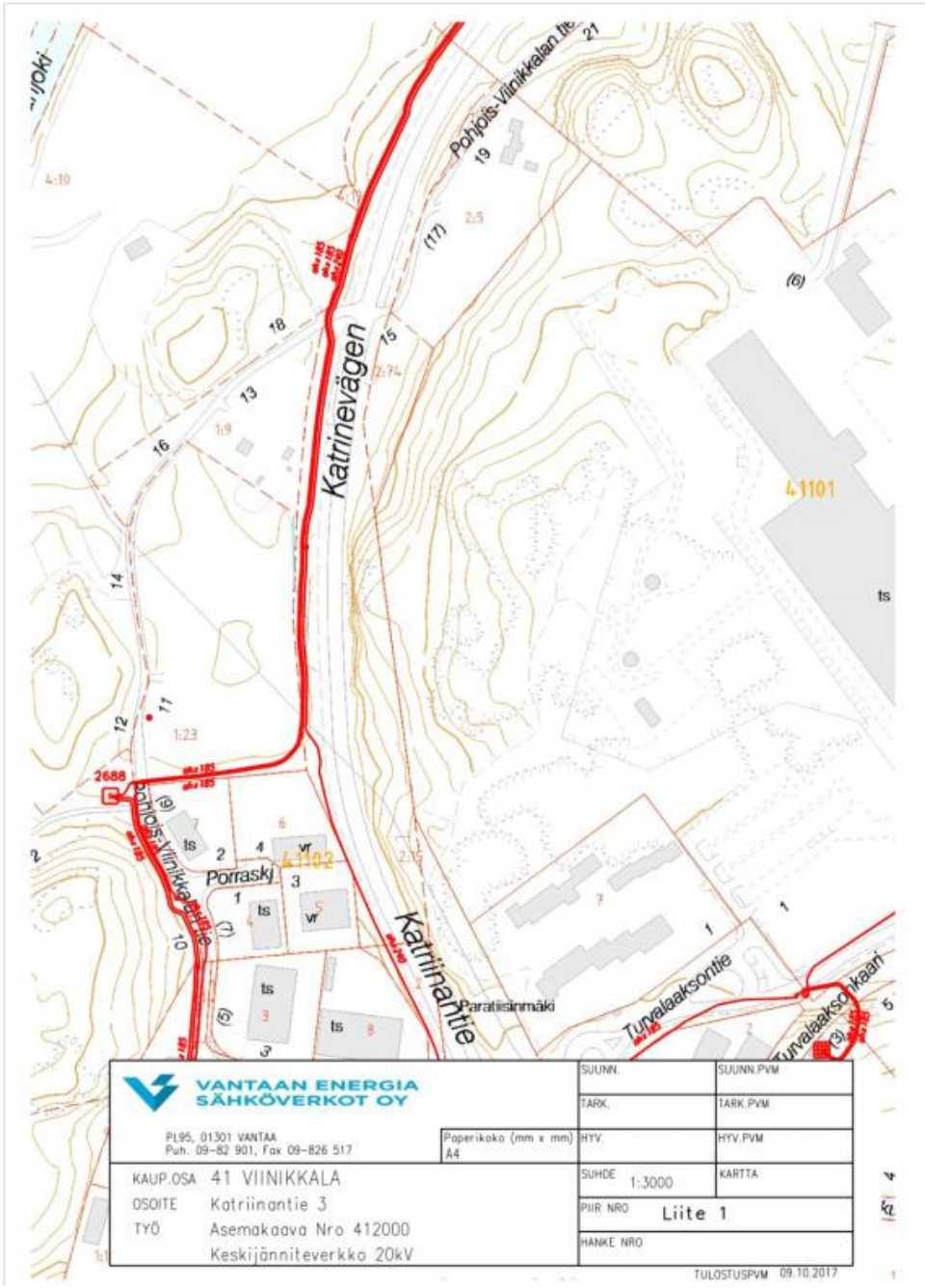

Karttaote Vantaan Energian keskijänniteverkosta

Katriinantien katualueelle sijoittuu voimajohto. Fingridin 400 kV voimajohtoa varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteensä 56 metriä leveälle. Voimajohdon johtoalue muodostuu 36 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta. Fingridillä on kuitenkin pitkän aikavälin tavoitteena päivittää voimajohtojen rakennusrajat reunavyöhykkeiden ulkoreunaan siten, että rakennusrajoitusalue kattaa koko 56 metriä leveän voimajohtoalueen.
Voimajohdon rakennusrajoitusalue on ehdoton raja, jonka sisäpuolelle ei voi osoittaa rakentamista. Asemakaavoituksessa on suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana käytetään johtoalueen kokonaisleveyttä (tässä 56 metriä). Näin varmistetaan, että rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riittävä etäisyys.

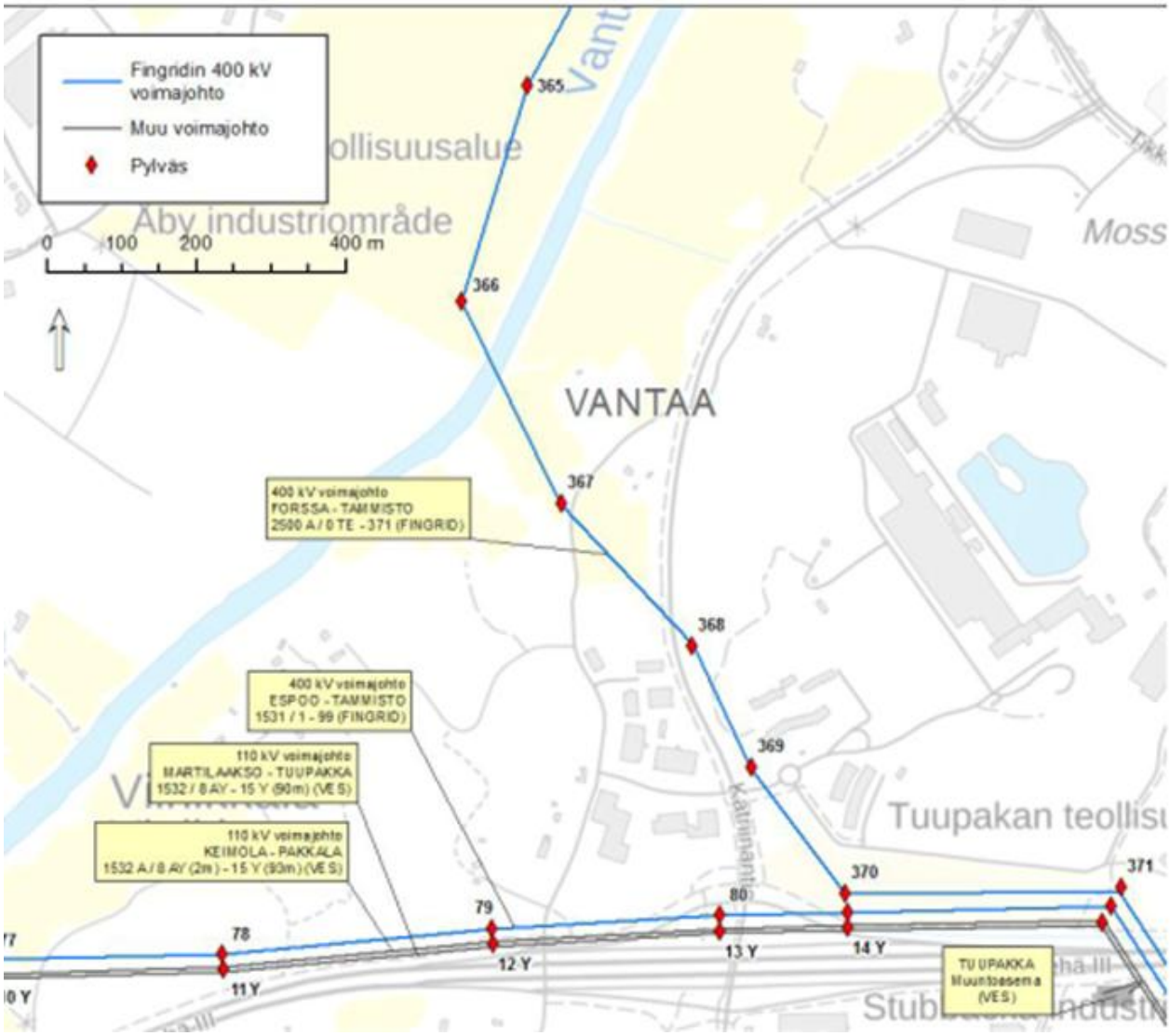

Kartta Fingridin 400 kV voimajohdon sijainnista

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteestä. Alue on lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dBA. Kaavamääräyksissä on määrätty, että toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ääneneristävyyden ΔL on oltava vähintään 35 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2016 liikennetiedoilla tehty Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2017. Sen perusteella Katriinantien liikenteen aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on kaava-alueella enimmillään 60- 65 dB ja valtaosalla aluetta 55-60 dB.

Erityistoiminnat

Kaavamuutosalueella on rakentamisrajoitteita Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspinnoista johtuen.

2.1.4 Maanomistus

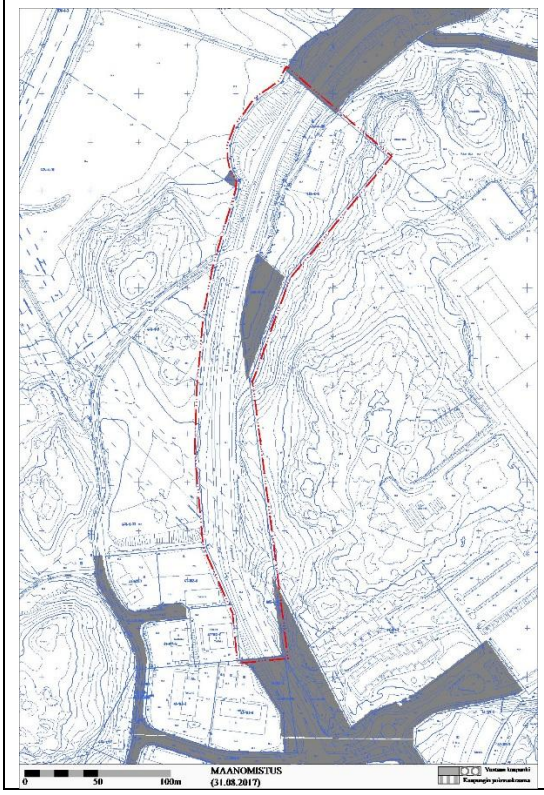

Kaava-alueen maanomistajia ovat hakija, yksityiset maanomistajat, Suomen valtio/Uudenmaan ELY-keskus/Liikenne- ja infrastruktuuri ja Vantaan kaupunki.

424-2-74	Vantaan kaupunki	2877,0	
424-2-5	kaavamuutoksen hakija	9783,0	
895-2-15	Suomen valtio	31659,0	
424-4-20	muut yksityiset/yhteisöt	750,0	
Yhteensä		45069,0	

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 1.4.2018 voimaan tulleiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pykimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin, sekä luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

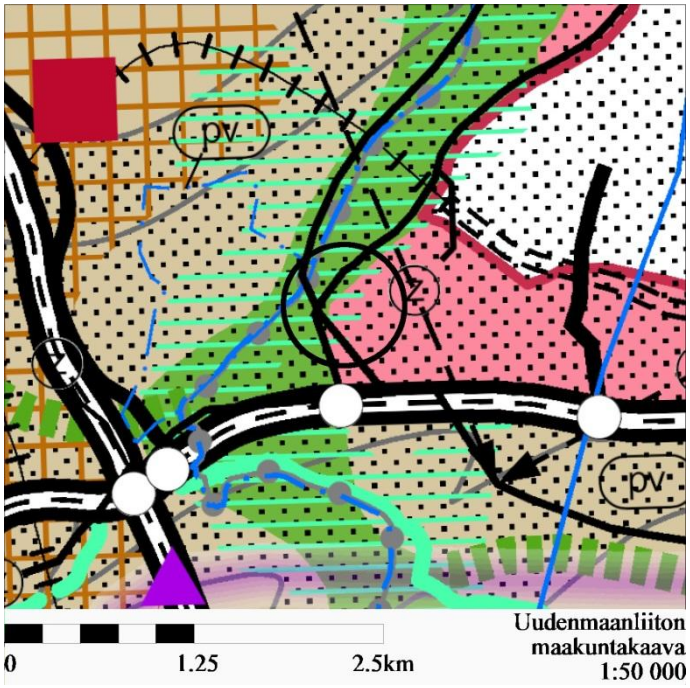

Maakuntakaavassa Katriinantie on yhdystie. Sen itäpuolella sijaitseva kaavamuutosalue on erityisaluetta, jonka käyttötarkoitus määritellään yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa. Alue kuuluu lentomelualueeseen lme-2 (L_{DEN} yli 60 dBA). Katriinantien länsipuolelle on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä virkistysalue sekä maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on otettava huomioon maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 määrittelee seudullisen maankäytön tahtotilan ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80% uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (kartan tumman ruskea vyöhyke). Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

MASU 2050 määrittelee seudun tavoitteellista maankäyttöä ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Seudulliset teollisuus-, varasto- ja logistiikkakeskittymät on soitettu harmaalla ( ). Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

Yleiskaava

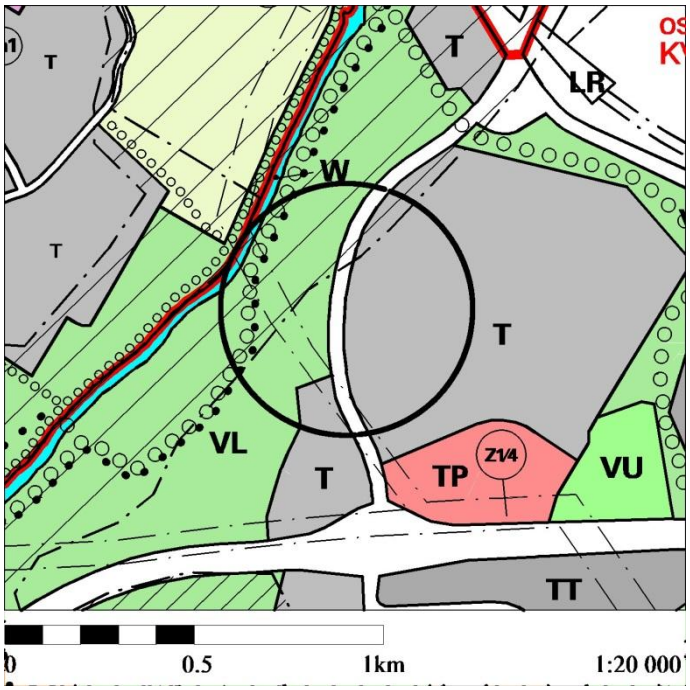

Yleiskaava

Yleiskaavassa alue on teollisuus- ja varastoalue (T) sekä tiealuetta. Alueen itäreunalla ja osin kaava-alueella on maisemallisesti arvokas maaseudun kulttuurimaisema, jonka maisemakuvaa on suojeltava.

Kaupunginvaltuusto 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaa 25.2.2009.

Asemakaava

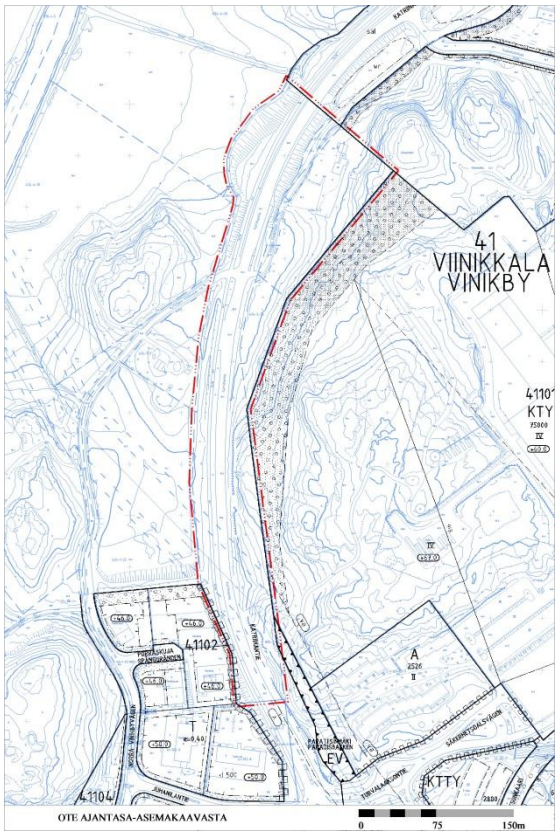

Asemakaava

Alueella ei ole asemakaavaa.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Hakijan jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 4.11.2016. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 412000 ja kaavoitus tuli vireille 6.10.2017.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- Kaavan hakijat
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES,
- Finavia

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Mielipiteissä esiin nousseita asioita:

Rakennustehokkuuden kasvaessa kiinteistön alueelle tarvitaan paikka puistomuuntamolle. Muuntamon paikkaa tarkennetaan suunnittelutyön edetessä.

Koska alue rajautuu läntiseltä reunaltaan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, uusien rakennusten osalta tulee ottaa huomioon alueen maisema-arvot ja rajata rakentamista esim. istutusvyöhykkeellä tai säilyttämällä olevaa puustoa.

Asemakaava-alueen eteläosassa Katriinantien yli sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kilovoltin voimajohto Forssa-Tammisto, jota varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteensä 56 metriä leveälle johtoalueelle. Voimajohdon rakennusrajoitusalue on ehdoton raja, jonka sisäpuolelle ei voi osoittaa rakentamista. Asemakaavoituksessa on suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana käytetään johtoalueen kokonaisleveyttä (tässä 56 metriä).

Kaupungin viranomaisten kommentteja:

- - Liittymäjärjestely täytyy suunnitella ja mitoittaa, jotta sen vaatima tila ja korjaustarve saadaan selvitettyä.
- - Liikenteen vaatimat järjestelyt tontin alueella ja katualueella koko tontin mitalta.
- - Vanhan tiepohjan käyttämistä esim. kevyenliikenteen tilana tulee tarkastella
- - Myös hulevesisuunnitelma tulee valmistella tontin osalta
- - tarvittavat leikkaustarkastelut louhinnan tasosta ja pihan lopullisista koroista (vähintään kaksi poikkileikkausta ja yksi pituusleikkaus)
- - suojavihertä täytyy varmistaa kadulle päin. Vihreän määrä ja tilatarve määräytyy sen mukaan, kuinka paljon poistuu katu- ja liikennejärjestelyjen johdosta olevaa vihreää
- Kaupunki on valmis myymään omistamansa kiinteistön 424-2-74.Yhdyskuntarakentamisen korvaamisen kanssa niistä tehdään maankäyttösopimus.

- Kävelyn ja pyöräilyn yhteydet sekä liittymä on suunniteltava turvallisiksi. ELY-keskuksen mielestä on hyvä, että Katriinantie muuttuu kaduksi. Yksi suunnittelun lähtökohdista on, että kadunpitopäätös tehdään Kehä III:sta aina Tikkurilantiehen saakka.
- Maanomistajat olivat sitä meiltä, että jokilaakson säilyttäminen on tärkeää ja he suostuvat siihen, että heidän omistamaansa kiinteistön 424-4-20 kaistale voidaan ottaa haltuun.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen.

Kaava oli nähtävillä 31.1.2019-28.2.2019.

Nähtävilläoloaikana ei tullut muistutuksia.

Lausunnot pyydettiin 28.2.2019 mennessä Uudenmaan ELY-keskukselta, Fingrid Oyj:ltä, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY), ja Vantaan Energialta.

Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Uudenmaan ELY-keskus huomautti lausunnossaan, että Kaavaselostukseen on syytä päivittää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita käsittelevä kohta. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Katriinantien kaduksi osoittaminen vastaa Uudenmaan ELY-keskuksen näkemystä väylän luonteesta. Kun asemakaava on hyväksytty, on tarpeen tehdä Katriinantietä koskeva kadunpitopäätös koko siltä Kehä III:n ja Tikkurilantien väliseltä Katriinantien osuudelta, jolla väylä on vielä hallinnollisesti maantie.

Vasemmalle kääntymiskaistan tarve ei selviä kaava-aineistosta, sillä aineistossa ei ole arvioitu kaavan tuottamaa liikennemäärää ja liikenteen suuntautumista. Nämä arvioinnit tulee tehdä, jotta kaistan tarve selviää. Mikäli vasemmalle kääntymiskaista osoittautuu tarpeelliseksi, olisi suojatie suositeltavampaa sijoittaa liittymän eteläpuolelle, jotta kahden kaistan ylitykseltä vältytään. Katriinantiellä, kaava-alueen kohdalla on nopeusrajoitus 60 km/h ja arkivuorokausiliikennemäärä noin 11 000 ajoneuvoa. Suojatiellä pitäisi olla liikennevalot turvallisuuden takaamiseksi. Nelihaaraliittymän Pohjois-Viinikkalantien haaran sulkemismahdollisuus tulisi myös tarkastella. Turvallisen liittymäratkaisun varmistamiseksi liittymäratkaisun suunnittelussa tulisi ylipäänsä noudattaa yhdessä kuntien kanssa laadittua Jalankulku ja pyöräilyväylien suunnittelu -ohjetta.

Hulevesien hallintasuunnitelmassa tulee huomioida, että Vantaanjoki on Natura-alue. Hulevesillä ei saa olla haitallisia vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin tai vedenlaatuun.

Kaavaselostukseen on päivitetty uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Kaavamääräyksiin on lisätty hulevesimääräykset:
Toimintojen edellyttäessä on raskaan liikenteen pysäköintiin sekä lastien käsittelyyn tarkoitettujen alueiden hulevedet johdettava hiekan- ja öljynerotuksen sekä osastoidun ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta hulevesiviemäriin.
Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1m3 jokaista 100 m2 vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.
Rakennuslupahakemukseen on liitettävä työmaavesien käsittelysuunnitelma RT 89-11230 -ohjeen mukaisesti.

Vantaan Energia Oy halusi lausunnossaan, että kaavakarttaan merkittäisiin suunniteltu 110 kV:n voimalinjan varaus. Voimalinjan varaus merkittiin kaavakarttaan alla olevan liitekartan

osoittamaan paikkaan.

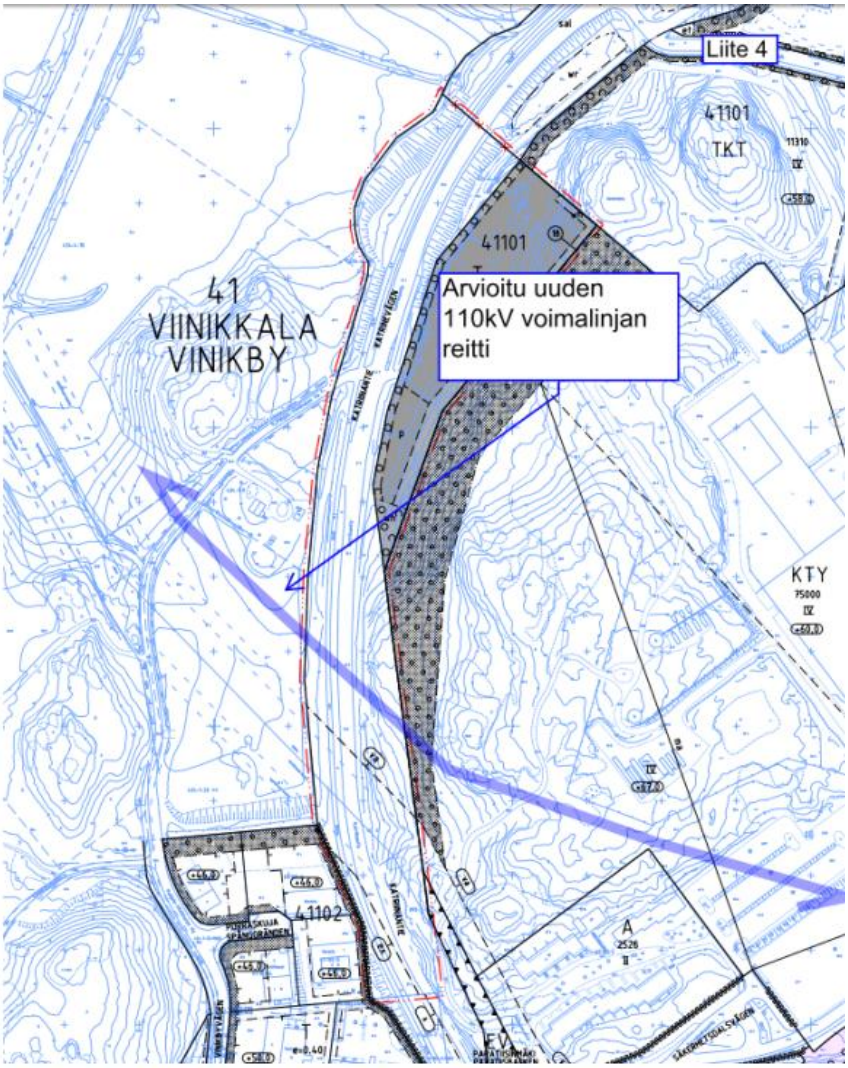

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan, -määräyksiin ja -selostukseen

Nähtävilläolon jälkeen on kaavakarttaan lisätty voimalinjavaraus, tarkennettu hulevesimääräyksiä ja tehty teknisiä korjauksia kaavamääräyksiin. Kaavaselostusta on päivitetty.

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Tavoitteena on kaavoittaa alue teollisuus- ja varastotoiminnan alueeksi, voimassaolevan yleiskaavan mukaisesti. Maankäyttö noudattelee samaa periaatetta kuin viereiset alueet.

Maa-alue on kapeahko ja jyrkät maastomuodot/kallionmuodot rajoittavat alueen tulevaa käyttöä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

4.1.1 Mitoitus

Käytettävissä oleva maa-alue ja sen muoto määrittelee pitkälti alueelle tulevaa rakentamista. Yksinkertainen, suorakaiteen muotoinen hallirakennus (max 5600 k-m2) on tehokkain

ja selkein tapa käyttää rakennusoikeutta. Jotta tontti saadaan maisemoitua ja alueen hulevedet hoidettua asiallisesti tulee tontin itärajalle hulevesien hidastusallas ja Katriinantien varteen istutusalue.

Myös Katriinatien katualueen mitoitus tarkistetaan vastaamaan uuden liittymän ja hulevesijärjestelyjen vaatimuksia.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa on huomioitu ympäristön laatua koskevat tavoitteet. Erityisiä maisemallisia vaatimuksia asettaa länsipuolella avautuva kulttuurimaisema sekä itäpuoliset jyrkät kallioalueet. Näkyvyys Katriinatielle edellyttää arkkitehtuurilta laatua.

Kaavamuutoksen kokonaisratkaisulla, asemakaavamääräyksillä ja –merkinnöillä sekä niiden huomioimisella rakennuslupia myönnettäessä edistetään rakentamisen ja lähiympäristön hyvän laatutason toteutumista.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

Alueen käyttötarkoitus on määritelty siten, että sen käyttö olisi monipuolista ja joustavaa. Tämä helpottaa hankkeen kehittämistä jatkossa. Alueella oleva lentomelu rajoittaa käyttöä kuitenkin siten, että asuintiloja ei alueelle sallita, toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ääneneristävyyden ΔL on oltava vähintään 35 dB.

Rakennuksen voi rakentaa osittain 2. kerroksen. Rakennusoikeutta on kaavassa 5600 k-m^2, joka on osoitettu tontin pohjoisosaan. Tontin eteläosassa sijaitsevat alueen pysäköintipaikat.

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät on määritelty erikseen toimistoille, liiketiloille, tuotantotiloille ja varastotiloille.

4.3.2 Muut alueet

Liikenne- tai katualueet

Katriinantien katualue on määritelty pitkälti nykyisen mitatun tiealueen mukaan. Kaava-alueen kohdalla katualue mitoitetaan uusien liittymäjärjestelyjen mukaisesti.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutosalueella ei ole asumista. Vaikutukset Katriinantien varrella olevaan haja-asutukseen eivät muutu nykyisestä tilanteesta.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Alue sijoittuu Viinikkalan kaupunginosaan Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Kehä III:n väliin olemassa olevan katu- sekä kunnallistekniikan verkostojen piiriin. Alueella ei nykytilanteessa ole minkäänlaista toimintaa. Kiinteistöllä sijaitsee ainoastaan vuonna 1951 rakennettu purettava asuinrakennus. Kaavan mahdollistamat tuotanto- ja varastotilat ovat sopusoinnussa Katriinantien itäpuolelle rakennettaviin teollisuus-, varasto ja toimisto kortteleihin.

Rakentaminen sijoittuu Tikkurilantien ja joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle.

Palvelut, työpaikat, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Nykyisen vuonna 1951 rakennetun asuinrakennuksen tilalle rakennetaan työ/tuotanto/varastotilaa. Alue on asumiskäyttöön liikenne- ja lentomelun takia kelpaamaton. Kaavalla mahdollistetaan alueen tehokas käyttö melu- ja hiukkapäästöhaitoista huolimatta.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavoitettava alue sijaitsee nykyisessä yhdyskuntarakenteessa ja hyvien yhdyskuntateknisten verkostojen alueella, mikä on yhdyskuntataloudellisten kustannusten kannalta edullisempaa kuin uuden, yhdyskuntarakenteesta irrallisen alueen toteuttaminen.

Virkistys

Kaava-alueen länsipuolella Vantaanjoen varsi on lähivirkistysaluetta. Tuleva rakentaminen näkyy peltomaisemaan.

Liikenne

Liikenteen sujuvuus ja turvallisuus taataan rakentamalla uusi vasemmalle kääntyien kaista pohjoisesta kaava-alueelle kääntyville ja keskikoroke kadunylityksiä turvaamaan. Samalla varaudutaan rakentamaan yhteys idänpuolen bussipysäkille Suokallionkujan suunnalta käyttäen hyväksi vanhaa Pohjois-Viinikkalantien tiepohjaa.

Vesihuolto

Kaava-alueelle rakennetaan uutta vesi- ja viemäriverkostoa noin 150 metrin matkalle. Jätevesiviemäri voidaan rakentaa viettoviemärinä. Viettoviemärin rakentaminen vaatii maanpinnan korotusta. Esisuunnitelman korkotiedot perustuvat hulevesialtaiden huoltotien suunnitelmiin (ei mitattua tietoa). Vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannusarvio on noin 80 000 € (alv 0%).

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu, mikä huomioidaan toimisto- yms. hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 35 dBA.

Tieliikenteen, lähinnä Katriinantien aiheuttama melu tai pienhiukkaset on huomioitava rakennuksen ääneneristävyyden ja ilmansaasteiden vähennyskeinojen avulla (HSY-raportti: Malli ilmanlaadun huomioonottamiseksi suunnittelussa).

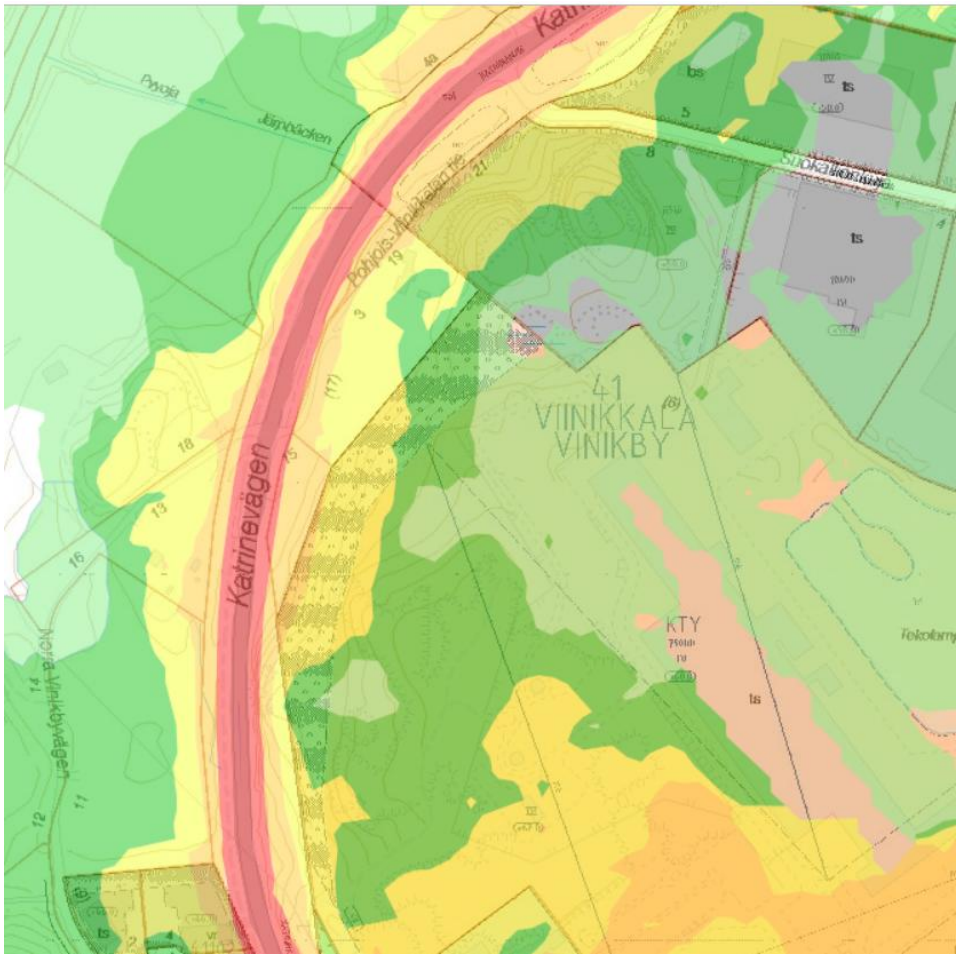

Ote tiemelukartasta päivällä klo 7-22 vuonna 2016.

Pienhiukkaset
Katriinantien ajoradan reunasta rakennusalan rajaan on noin 16 metriä. Katriinantiellä kulkee Autoliikenne Vantaalla 2015 / 2016 -raportin mukaan 10 700 moottoriajoneuvoa / arki vrk, josta raskaan liikenteen osuus on 7%. Kaava-alue kuuluu suuren altistumisen ja sen vähennystarpeen alueelle.

Kuva 1. Ilmanlaatuvyöhykkeet havainnollistavat ilmansaasteille altistumista liikenneympäristöissä.

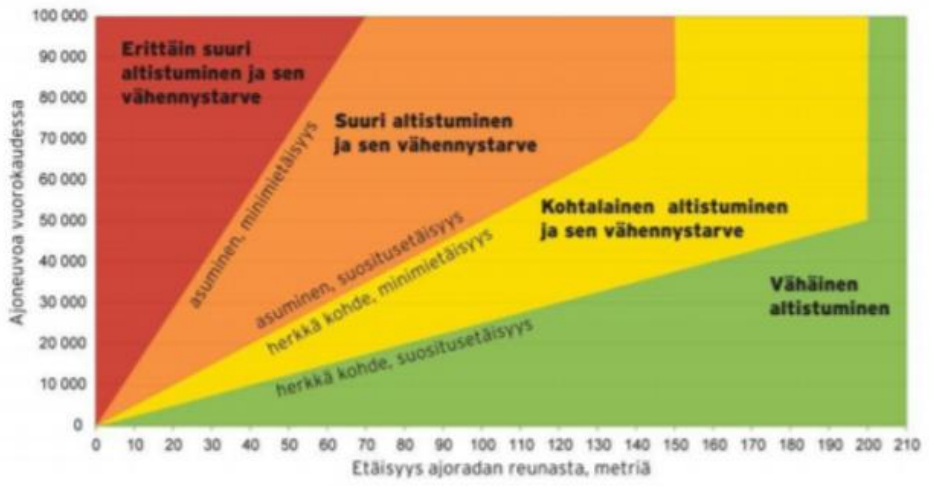

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön (vesistöt ja vesitalous)

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykyisin osin rakennettua pintaa ja osin kasvipäällysteistä pintaa. Alueen tiivistymisen johdosta rakennetun pinnan osuus tulee merkittävästi kasvamaan nykyisestä, jonka seurauksena hulevesien muodostuminen lisääntyy. Kaava-alueella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää/imeyttää tontilla ennen niiden johtamista hulevesiviemäriin, jotta tontilta pois lähtevät hulevesimäärät eivät kasva entisestä.

Kaavatyön aikana kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma. Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla. Rakentamisen myötä kaava-alueen hulevedet johdetaan viivytyksen jälkeen Katriinantien hulevesialtaan kautta Vantaanjokeen.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Keskeiset vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta aiheutuvat rakentamisesta, rakennusten käytöstä ja ylläpidosta sekä liikenteestä kiinteistöille. Kaavamuutos mahdollistaa nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvan alueen rakentumisen, mikä on ilmastonmuutoksen kannalta parempi vaihtoehto kuin täysin uuden rakennusalueen muodostaminen ja toteuttaminen yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevaan neitseelliseen luonnonympäristöön.

4.5 NIMISTÖ

Katriinantie on tärkeä, historiallinen tie. Sen rooli oli vielä 1950-60 luvuilla merkittävä. Katriinatien varsi on suurelta osin kulttuurimaisemaa ja sen kautta on aikoinaan kuljettu mm. Katriinan sairaalaan, joka on rakennettu 1959 ja sen edustalla kulkevan Katriinantien nimen historia vie vuoteen 1799. Knapbackan-tilana aiemmin tunnettu kartano oli saanut uuden omistajansa kapteeni Adolf Blåfeldin myötä paitsi vastarakennetun päärakennuksen myös uuden nimen. Tila nimettiin Katrinebergin kartanoksi. Blåfeldin Catharina-nimisen vaimon mukaan.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Maanomistajan edustaja	Riku Siren, Megahub	
asiamies / arkkitehti	Mikko Siltala	Arkkitehtitoimisto Siltanen ja Laakso Oy
hulevesisuunnitelma	Matti Porkka, Eurogeo Oy	

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Anitta Pentinmikko	aluearkkitehti 31.10.2018 asti
	Merja Häsänen	aluearkkitehti va. 1.11.2018-2.1.2019
	Johanna Rajala	aluearkkitehti 2.1.2019 lähtien
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
	Vuokko Rova	suunnitteluavustaja
	Elina Ekroos	maisemasuunnittelija
	Jonna Juusela	asemakaavasuunnittelija

Kuntatekniikan keskus :

	Harri Keinänen	vesihuollon suunnittelu
	Paula Luomala	vesihuollon suunnittelu
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
Kiinteistö ja asuminen		
	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 11. päivänä maaliskuuta 2019.

Anna-Liisa Vanhala	Johanna Rajala
kaavoitusteknikko	aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	05.11.2018
Kaavan nimi	412000 Viinikkala		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	06.10.2017
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092412000
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	4,5069	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	4,5069
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**4,5069**	**100,0**	**5600**	**0,12**	**4,5069**	**5600**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	1,2658	28,1	5600	0,44	1,2658	5600
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	3,2411	71,9	0		3,2411	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**4,5069**	**100,0**	**5600**	**0,12**	**4,5069**	**5600**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	1,2658	28,1	5600	0,44	1,2658	5600
T	1,2658	100,0	5600	0,44	1,2658	5600
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	3,2411	71,9	0		3,2411	0
Kadut	3,2411	100,0	0		3,2411	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

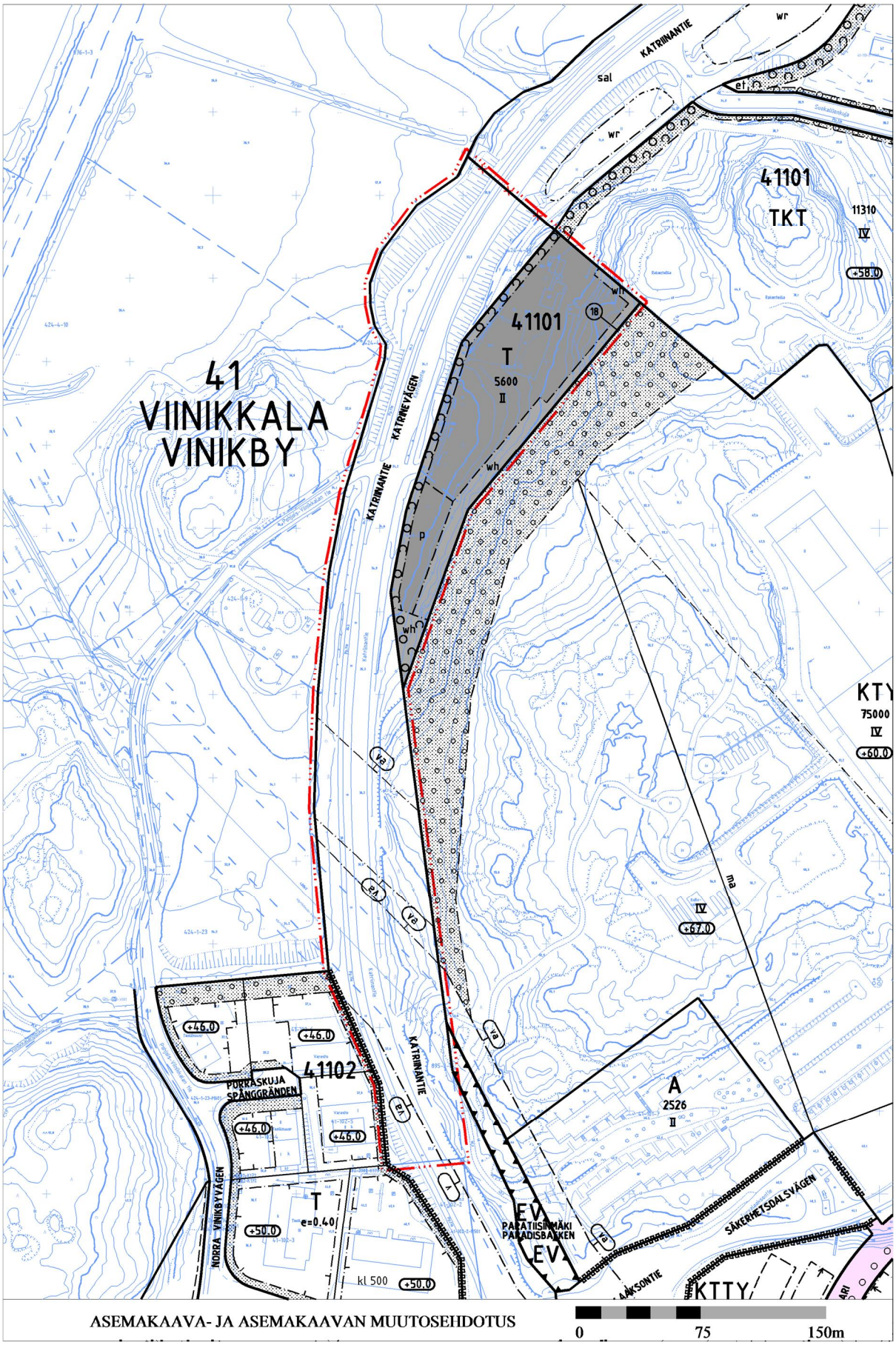

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
412000	11.3.2019	687493, 688493 1 / 2

Vantaan kaupunki

KATRIINANTIE 3

Kaupunginosa 41, Viinikkala

Asemakaava
Osa korttelia 41101
sekä katualuetta.

Asemakaavan muutos
Katualueen raja.

Tonttijako
Osa korttelia 41101.

1:2000

Vanda stad

KATRINEVÄGEN 3

Stadsdel 41, Vinikby

Detaljplan
Del av kvarteret 41101
samt gatuområde.

Ändring av detaljplanen
Gräns för gatuområde.

Tomtindelning
Del av kvarteret 41101.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

T **Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.**

Alueelle saadaan sijoittaa teollisuus- ja varastotiloja sekä niihin soveltuvia toimisto- ja aputiloja.

Tontti sijoittuu historiallisen Katriinantien varteen ja on osa Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokasta ja merkittävää maisemakokonaisuutta ja kulttuurihistoriallista ympäristöä. Rakentaminen tulee sijoittaa luontevasti maastoon ja rakennukset on toteutettava laadukkaasti. Katriinantien varsi tulee maisemoida.

Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma. Toimintojen edellyttäessä on raskaan liikenteen pysäköintiin sekä lastien käsittelyyn tarkoitettujen alueiden hulevedet johdettava hiekan- ja öljynerotuksen sekä osastoidun ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta hulevesiviemäriin. Hulevesien hallinnan edellyttämät järjestelmät saavat sijaita tonttijaosta riippumatta.

Hulevesireitit tulee hoitaa siten, etteivät ne kerää lentotoimintaa haittaavaa linnustoa. Ongelmatilanteissa hulevesireittien haltijan on korjattava tilanne siten, että riski poistuu. Vaaratilanteessa altaat on peitettävä verkoilla tai kuivatettava.

Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1m³ jokaista 100 m² vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä työmaavesien käsittelysuunnitelma RT 89-11230 -ohjeen mukaisesti.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.

Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää lausunto lentoliikenteen turvallisuudeta vastaavalta viranomaiselta.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.

I området får industri- och lagerlokaler samt lämpliga kontors- och biutrymmen placeras.

Tomten ligger vid den historiska Katrinevägen och är en del av den nationellt värdefulla och betydande landskapshelheten och kulturhistoriska miljön i Vanda ådal. Byggandet ska placeras i terrängen på ett naturligt sätt och byggnaderna ska byggas på ett högklassigt vis. Katrinevägens vägkant ska anpassas till omgivningen.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och trafikbuller skall vara minst 35 dB i kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsutrymmen.

I området ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas. När funktionerna förutsätter det ska dagvatten i områden som är avsedda för parkering av tung trafik och hantering av laster avledas till dagvattenavloppet via en sand- och oljeavskiljare avskiljare samt genom ett dagvattensystem som är uppdelat i fack och går att försluta. De system som hanteringen av dagvatten förusätter får vara belägna oavsett tomtindelningen vara belägna oavsett tomtindelningen.

Dagvattenlinjerna ska ombesörjas så att de inte drar till sig fåglar som stör flygverksamheten. Vid problemsittuationer ska den som förvaltar dagvattenlinjerna rättä till situationen, så att risker avlägsnas. Vid riskläge ska bassängerna övertäckas med nät eller torrläggas.

Dagvattenkonstruktionernas fördröjningsvolym ska vara 1m³ för varje 100 m² yta som inte släpper igenom vatten.

Till bygglovsansökan ska en hanteringsplan för byggplatsvatten bifogas i enlighet med anvisningen RT 89-11230.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växlighet får penetrera höjdbegränsningsytorna för flyghinder på Helsingfors-Vanda flygstation.

Om bygglovsansökan ska begäras utlåtande av den myndighet som svarar för säkerheten i flygtrafiken.

2 / 2

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:		Minimiantalet bil- och cykelplatser:	
Toimistot	1 ap/ 50 k-m² 1 pp/ 80 k-m²	Kontor	1 bp/ 50 k-m² 1 cp/ 80 k-m²
Liiketilat	1 ap/ 60 k-m² 1 pp/ 50 k-m²	Affärslokaler	1 bp/ 60 k-m² 1 cp/ 50 k-m²
Tuotantotilat	1 ap/ 100 k-m² 1 pp/ 240 k-m²	Produktionslokaler	1 bp/ 100 k-m² 1 cp/ 240 k-m²
Varastot	1 ap/ 150 k-m² 1 pp/ 240 k-m²	Lager	1 bp/ 150 k-m² 1 cp/ 240 k-m²

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Osa - alueen raja.	Gräns för delområde.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
18	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
41	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
VIINI	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
41101	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
KATRIINANTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
5600	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Katu.	Gata.
p	Ohjeellinen pysäköimispaikka.	Riktgivande parkeringsplats.
wh	Hulevesialue.	Dagvattenområde.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område som skall planteras med träd och buskar.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
va	Vaara-alue.	Faroområde.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

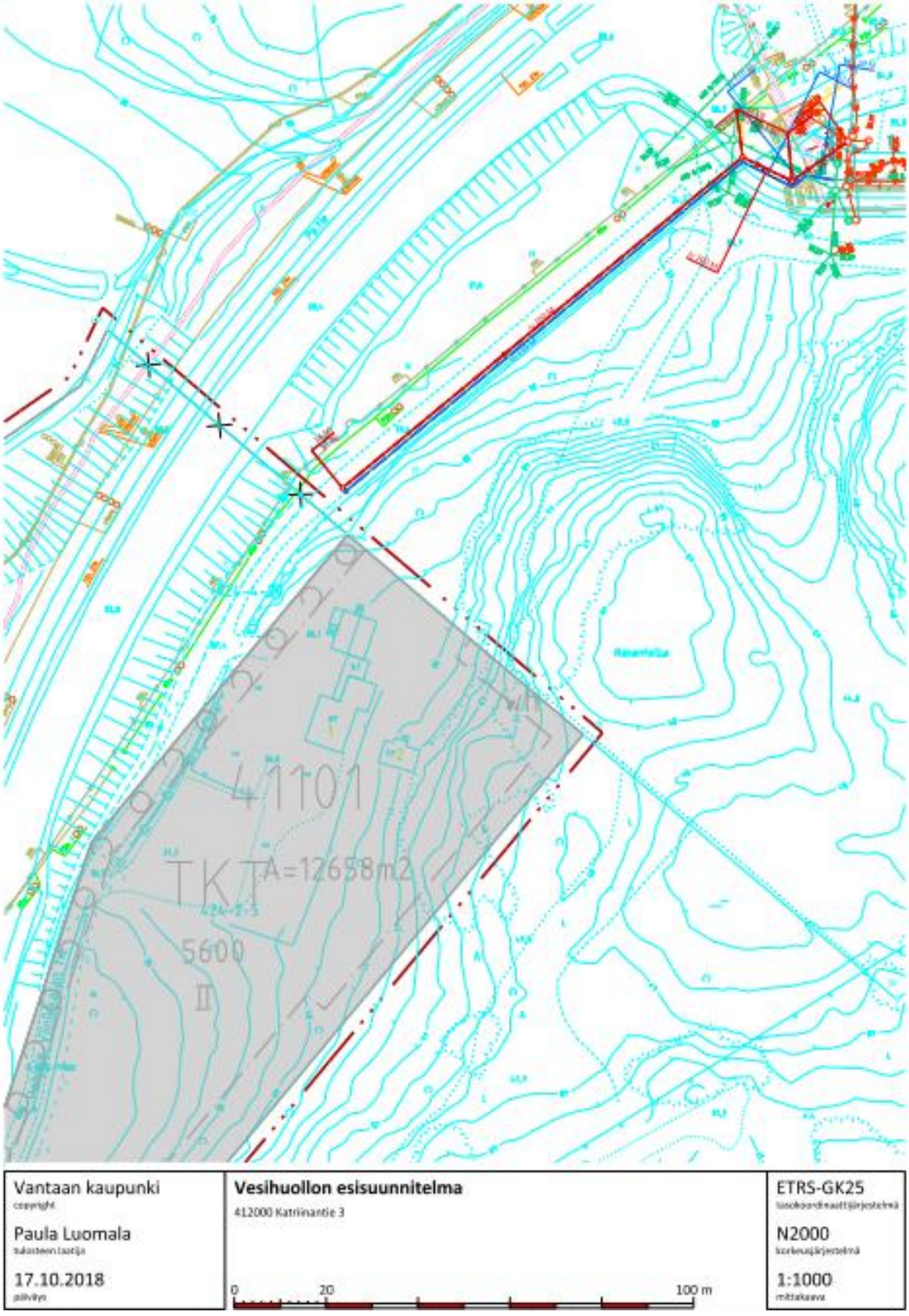

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu / JRA/ALV

Katriinantie 3 –ASEMAKAAVAEHDOTUS
NRO 412000
41 Viinikkala
LAUSUNNOT JA VASTINEET
11.3.2019

Kaupunginhallitus 17.12.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta **nro 412000** / **Katriinantie 3**. Lausuntoja pyydettiin 4 ja saatiin 4 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 Fingrid Oy	Ei huomautettavaa.	-
NRO 2 Uudenmaan ELY-keskus	Kaavaselostukseen on syytä päivittää uudistettuja valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita 1.4.2018 käsittelevä kohta. Vasemmalle kääntymiskaistan tarve ei selviä kaava-aineistosta, sillä aineistossa ei ole arvioitu kaavan tuottamaa liikennemäärää ja liikenteen suuntautumista. Nämä arvioinnit tulee tehdä, jotta kaistan tarve selviää. Mikäli vasemmalle kääntymiskaista osoittautuu tarpeelliseksi, olisi suojatie suositeltavampaa sijoittaa liittymän eteläpuolelle, jotta kahden kaistan ylitykseltä vältytään. Katriinantiellä, kaava-alueen kohdalla on nopeusrajoitus 60 km/h ja arkivuorokausiliikennemäärä noin 11 000 ajoneuvoa. Suojatiellä pitäisi olla liikennevalot turvallisuuden takaamiseksi. Nelihaaraliittymän Pohjois-Viinikkalantien haaran sulkemismahdollisuus tulisi myös tarkastella. Turvallisen liittymäratkaisun varmistamiseksi liittymäratkaisun suunnittelussa tulisi ylipäänsä noudattaa yhdessä kuntien kanssa laadittua Jalankulku ja pyöräilyväylien suunnittelu -ohjetta.	Kaavaselostukseen on päivitetty uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavamääräyksiin on lisätty hulevesimääräyksiä.

	Hulevesien hallintasuunnitelmassa tulee huomioida, että Vantaanjoki on Natura-alue. Hulevesillä ei saa olla haitallisia vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin tai vedenlaatuun.	
NRO 3 Vantaan Energia Oy	Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että uusi 110 kV voimajohtoyhteyden sijainti mahdollistetaan asemakaavan muutosalueella Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohdon suuntaisesti sen pohjoispuolelle.	Kaavaan on lisätty suunniteltu 110 kV voimajohtoyhteyden sijainti.
NRO 4 HSY	Kaava-aluetta varten on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa noin 150 metriä ja jätevesiviemäriä noin 150 metriä, ja vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannusarvio on noin 80 000 € (alv 0 %). Kustannusarvio tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä.	-

NRO 1
Fingrid Oy

Lausunto:

Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kilovoltin voimajohto Fingridin 400 kV voimajohto Forssa-Tammisto. Olemme lausuneet asemakaavan edellisestä vaiheesta 8.11.2017.
Voimajohto on otettu huomioon asemakaavassa ja kaavaselostuksessa on referoitu informatiivisesti Fingridin edellistä lausuntoa voimajohtoa koskevien tietojen osalta. Voimajohtoalueeseen ei kohdistu merkittäviä muutoksia asemakaavan myötä.
Fingridillä ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta. Edellisessä lausunnossamme mainitut asiat voimajohtojen rajoituksista on otettava huomioon kuitenkin myös tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa.
Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.
Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.
Yleis- ja osayleiskaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI.
Ystävällisin terveisin
Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 2

Uudenmaan ELY-keskus

Lausunto:
Lausunto asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta, Vantaa, 41.
Viinikkala, Katriinantie 3, nro 412000
Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Katriinantie 3 (nro 412000) asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaavaselostukseen on syytä päivittää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita käsittelevä kohta. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Asemakaava-alueeseen sisältyy osuus Katriinantietä (nykyinen yhdystie 11459), joka on osoitettu asemakaavassa katuna. Katriinantien kaduksi osoittaminen vastaa Uudenmaan ELY-keskuksen näkemystä väylän luonteesta. Kun asemakaava on hyväksytty, on tarpeen tehdä Katriinantietä koskeva kadunpitopäätös koko siltä Kehä III:n ja Tikkurilantien väliseltä Katriinantien osuudelta, jolla väylä on vielä hallinnollisesti maantie. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle johtavaa liittymää on esitetty parannettavaksi rakentamalla Katriinantielle vasemmalle kääntymiskaista pohjoisen suunnasta tulevalle liikenteelle ja lisäämällä väylälle keskisaareke. Vasemmalle kääntymiskaista aiheuttaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille kahden kaistan ylitystarpeen, mikä ei ole jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden kannalta hyvä ratkaisu. Vasemmalle kääntymiskaistan tarve ei selviä kaava-aineistosta, sillä aineistossa ei ole arvioitu kaavan tuottamaa liikennemäärää ja liikenteen suuntautumista. Nämä arvioinnit tulee tehdä, jotta kaistan tarve selviää. Mikäli vasemmalle kääntymiskaista osoittautuu tarpeelliseksi, olisi suojatie suositeltavampaa sijoittaa liittymän eteläpuolelle, jotta kahden kaistan ylitykseltä vältytään. Katriinantiellä on kaava-alueen kohdalla nopeusrajoitus 60 km/h. Tällä nopeusrajoituksella ja noin 11 000 ajoneuvon keskimääräisellä arkivuorokausiliikennemäärällä suojatiellä pitäisi olla liikennevalot sen turvallisuuden takaamiseksi. Vielä 50 km/h nopeusrajoituksellakin liikennevalot olisivat suositeltava ratkaisu. Nelihaaraliittymän Pohjois-Viinikkalantien haaran sulkemismahdollisuus tulisi myös tarkastella. Turvallisen liittymäratkaisun varmistamiseksi liittymäratkaisun suunnittelussa tulisi ylipäänsä noudattaa yhdessä kuntien kanssa laadittua Jalankulku ja pyöräilyväylien suunnittelu -ohjetta (Liikenneviraston ohjeita 11/2014).

Hulevesien hallintasuunnitelmassa tulee huomioida, että Vantaanjoki on Natura-alue. Siihen johdettavilla hulevesillä ei saa olla haitallisia vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin tai vedenlaatuun.

Vastine:
Kaavassa esitetyn katualueen leveys tekee mahdolliseksi vasemmalle kääntyvien kaistan rakentamisen, jos se katusuunnittelun yhteydessä katsotaan tarpeelliseksi.

Luonnontilaiset vedet määrätään käsiteltäväksi erikseen ja rakennuslupahakemukseen pitää liittää työmaavesien käsittelysuunnitelma RT 89-11230 mukaan. Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1m3 jokaista 100 m2 vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.

Tarkistukset:
Kaavaselostukseen on päivitetty uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Kaavamääräyksiin on lisätty hulevesimääräykset:
Toimintojen edellyttäessä on raskaan liikenteen pysäköintiin sekä lastien käsittelyyn tarkoitettujen alueiden hulevedet johdettava hiekan- ja öljynerotuksen sekä osastoidun ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta hulevesiviemäriin.
Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1m3 jokaista 100 m2 vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä työmaavesien käsittelysuunnitelma RT 89-11230 -ohjeen mukaisesti.

NRO 3
Vantaan Energia Oy

Lausunto:

Sähköverkko
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy selvittää uutta 110 kV voimajohtoyhteyttä asemakaavan muutosalueella sen eteläisellä osalla Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohdon suuntaisesti sen pohjoispuolelle. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa mahdollistetaan voimajohdon sijoittaminen alueelle. Voimajohdon johtoalueen tilavaatimuksia on esitelty liitteessä 3 ja alustava hahmotelma linjan sijoittumisesta alueelle liitteessä 4.
Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.
Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko
Ei huomautettavaa.
Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.
Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Tomi Virtanen, puh. 050-3502664.

Vastine:
Vantaan uudessa yleiskaavassa 2050 on varaus suunnitellulle voimalinjalle, joten voimalinja lisätään kaavakartalle.

Tarkistukset:
Kaavakarttaan on lisätty varaus 100 kV voimalinjalle.

NRO 4
HSY

Lausunto:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:
Kaavaselostuksessa on esitetty Vantaan kaupungin laatima vesihuollon esisuunnitelma. Sen mukaan aluetta varten on rakennettava uutta yleistä vesijohtoa noin 150 metriä ja jätevesiviemäriä noin 150 metriä, ja vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannusarvio on noin 80 000 € (alv 0 %). Kustannusarvio tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä.
Lisätietoja antaa alueinsinööri Teemu Keitaanpää, puh. 050 437 0973.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä
- lainmukaisuusperusteella, eli jos
    - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
    - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
    - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:
Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
Puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän **päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen, joka koskee verotusta**, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.
Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa
- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet
- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15